

СЕРІЯ
«ДЖЕРЕЛА УКРАЇНСЬКОЇ БІОГРАФІСТИКИ»
ВИПУСК 5

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Інститут біографічних досліджень

**ДЖЕРЕЛА УКРАЇНСЬКОЇ
БІОГРАФІСТИКИ**
Випуск 5

Редакційна колегія:

В. І. Попик, доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, професор (голова)
Т. В. Добко, доктор наук із соціальних комунікацій, професор (заст. голови)
Л. І. Буряк, доктор історичних наук, професор
Г. І. Ковальчук, доктор історичних наук, професор
Н. П. Філіппова, кандидат наук з соціальних комунікацій (відп. секретар)

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Інститут біографічних досліджень

**КНИЖКОВІ ДЖЕРЕЛА
УКРАЇНСЬКОЇ БІОГРАФІСТИКИ
(2010–2013)**

НАУКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Київ 2021

УДК [016(048.2):929](477)

Книжкові джерела української біографістики (2010–2013) : науково-бібліографічне дослідження / О. М. Яценко (кер. авт. кол.), Ю. В. Вернік, Т. В. Комарянська, Н. П. Філіппова ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол. В. І. Попик (голова) [та ін.]. – Київ, 2021. – 564 с. – (Серія «Джерела української біографістики» ; вип. 5).

ISBN 966-02-3239-X (серія)

ISBN 978-966-02-9804-0 (вип. 5)

Наукове дослідження бібліографічних питань розкриває тенденції, видовий та проблемно-тематичний діапазон, характерні риси й особливості вітчизняної біографічної літератури першого — початку другого десятиліть XXI ст., позначених стрімким розширенням дослідницької та видавничої роботи у галузі вітчизняної біографіки. Вперше систематизовано весь комплекс книжкових джерел (друкованих і електронних видань), випущених в Україні у 2010-2013 рр., що містять біографічну інформацію про діячів української історії, науки, культури та інших сфер життя. Адресовано науковцям, викладачам, бібліотекарям, студентам та всім, хто досліджує і вивчає українську біографіку.

Автори: О. М. Яценко (керівник), Ю. В. Вернік, Т. В. Комарянська,
Н. П. Філіппова

Редактор: Т. В. Комарянська

Рецензенти: О. В. Воскобойнікова-Гузєва, доктор наук
з соціальних комунікацій, професор
О. М. Збанацька, доктор наук з соціальних комунікацій, професор

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України
16.11.2021, протокол № 8*

ISBN 966-02-3239-X (серія)
ISBN 978-966-02-9804-0 (вип. 5)

© О. М. Яценко (керівник), Ю. В. Вернік,
Т. В. Комарянська, Н. П. Філіппова, 2021
© Національна бібліотека України
ім. В. І. Вернадського, 2021

З М І С Т

Список скорочень	6
Від авторів	8
Українські біографічні книжкові видання першого — початку другого десятиліть ХХІ століття як джерела формування фундаментального науково-інформаційного ресурсу «Український національний біографічний архів»	11
1. Довідкові видання	39
1.1. Енциклопедії. Енциклопедичні словники	39
1.1.1. Загальні	39
1.1.2. Галузеві, тематичні	40
1.1.3. Краєзнавчі	44
1.1.4. Персональні	46
1.2. Довідники. Словники	47
1.2.1. Загальні	47
1.2.2. Галузеві. Тематичні	47
1.2.3. Краєзнавчі	48
1.2.4. Біографічні	48
1.2.4.1. Загальні	48
1.2.4.2. Тематичні	50
1.2.4.3. Краєзнавчі	61
1.2.4.4. Хто є хто	65
1.2.4.5. Книга пам'яті. Книга скорботи	66
1.2.4.6. Некрополі	70
1.2.5. Біобібліографічні	70
1.2.5.1. Тематичні	70
1.2.5.2. Краєзнавчі	75
1.3. Путівники	78
2. Наукові видання	80
2.1. Матеріали конференцій	80
2.2. Монографії	91
2.3. Збірники	140
2.4. Аналітичні (критичні) огляди, узагальнюючі праці	161
3. Науково-популярні видання	182
3.1. Збірники біографій, біографічних нарисів	182
3.2. Монографії з біографічним матеріалом	201
3.3. Видання, присвячені одній (двом) особі (особам)	221
4. Ювілейні та презентаційні видання	293
5. Мемуарна література	309
5.1. Спогади	309
5.2. Щоденники	337
5.3. Листування	339
5.4. Нотатки	346
5.5. Літературний портрет	347
6. Генеалогічні матеріали	348
7. Антології, літературні збірки з біографічним матеріалом	356
8. Доповнення до попередніх випусків	362
8.1. Персональні бібліографічні покажчики	362
8.2. Інші публікації	387
9. Видання з біографічним матеріалом, які відсутні у НБУВ та НБУЯМ	394
Покажчик імен	448
Покажчик назв творів	493
Покажчик серій	535
Покажчик географічних назв	539
Предметно-тематичний покажчик	549

Список скорочень

АГЕТ України	— наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України
АЕС	— атомна електростанція
АІН України	— Академія інженерних наук України
АМН СРСР	— Академія медичних наук Союзу Радянських Соціалістичних Республік
АН	— Академія наук
АНВО України	— Академія наук вищої освіти України
АНВШ України	— Академія наук вищої школи України
АПК	— агропромисловий комплекс
АПН СРСР	— Академія педагогічних наук Союзу Радянських Соціалістичних Республік
АПН України	— Академія педагогічних наук України
ВАТ	— відкрите акціонерне товариство
ВГО	— Всеукраїнська громадська організація
ВУАН	— Всеукраїнська академія наук
ВУЦВК	— Всеукраїнський центральний виконавчий комітет
ГДА СБУ	— Галузевий державний архів Служби безпеки України
ГПУ	— Государственное политическое управление (рос.)
ГУЛАГ	— Главное управление исправительно-трудовых лагерей, трудовых поселений и мест заключения (рос.)
Ді-Пі	— табори скупчення переміщених осіб, на території Західної Німеччини й Австрії окупованих з 1945 американськими, британськими й французькими військами
ДКБ ім. О. К. Антонова	— дослідне конструкторське бюро ім. О. К. Антонова
ДУ	— державна установа
ЗВО	— заклади вищої освіти
ЗМІ	— засоби масової інформації
ЗУНР	— Західноукраїнська Народна Республіка
ЗЧ ОУН	— Закордонні частини Організації українських націоналістів
КБ	— конструкторське бюро
Компартія	— Комуністична партія
КПУ	— Комуністична партія України
ЛННБ України	— Львівська національна наукова бібліотека України
ім. В. Стефаника	імені В. Стефаника
МАН	— мала академія наук
МВС України	— Міністерство внутрішніх справ України
МДБ УРСР	— Міністерство Державної Безпеки Української Радянської Соціалістичної Республіки
НААН України	— Національна академія аграрних наук України
НАМ України	— Національна академія мистецтв України
НАМН України	— Національна академія медичних наук України
НАН України	— Національна академія наук України
НАПН України	— Національна академія педагогічних наук України
НБУВ	— Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
НБУЯМ	— Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
НДІ	— Науково-дослідний інститут
НКВС	— Народний комісаріат внутрішніх справ
НМАПО ім. П. Л. Шупика	— Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

НМУ	— Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
ім. О. О. Богомольця	
НОК України	— Національний олімпійський комітет України
НСАУ	— Національна спілка архітекторів України
НСЖУ	— Національна спілка журналістів України
НСКУ	— Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	— Національна спілка письменників України
НСХУ	— Національна спілка художників України
НТШ	— Наукове товариство імені Шевченка
ОУН	— Організація українських націоналістів
ОУН(б)	— Організація українських націоналістів (бандерівців)
ОУН(м)	— Організація українських націоналістів (мельниківців)
ПАТ	— публічне акціонерне товариство
ПрАТ	— приватне акціонерне товариство
СБУ	— Служба безпеки України
СВУ	— Спілка Визволення України
СКУ	— Спілка композиторів України
СНД	— Співдружність Незалежних Держав
СУМ	— Спілка української молоді
ТОВ НВА	— товариство з обмеженою відповідальністю науково-виробнича агрофірма
УАПЦ	— Українська автокефальна православна церква
УВАН	— Українська вільна академія наук
УВО	— Українська військова організація
УВУ	— Український вільний університет
УГА	— Українська галицька армія
УГВР	— Українська головна визвольна рада
УГКЦ	— Українська греко-католицька церква
УЄФА	— Спілка європейських футбольних асоціацій
УНДО	— Українське національно-демократичне об'єднання
УНР	— Українська Народна Республіка
УНС	— Українська Народна Самооборона
УПА	— Українська повстанська армія
УПЦ	— Українська православна церква
УРЕ	— Українська радянська енциклопедія
УРСР	— Українська Радянська Соціалістична Республіка
УСС	— Українські січові стрільці
ФІДЕ	— міжнародна організація шахістів
ЦДАВО	— Центральний державний архів вищих органів влади та управління
ЦДІА	— Центральний державний історичний архів
ЦК КПУ	— Центральний комітет Комуністичної партії України
ЧК	— Черезвычайная комиссия (рос.), Всеросійська надзвичайна комісія з боротьби з контрреволюцією і саботажем при РНК РРФСР
ЮНЕСКО	— Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури

ВІД АВТОРІВ

Науково-бібліографічну серію «Джерела української біографістики» було започатковано Інститутом біографічних досліджень (ІБД) Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) на самому початку XXI століття, в час швидкого піднесення інтересу суспільства до біографічних знань. Рубіж століть був позначений значним зростанням кількості публікацій біографічного змісту в національному книговидаванні, стрімким розширенням їх видового та проблемно-тематичного діапазону.

Творчий задум серії «Джерела української біографістики» був тісно пов'язаний із розгортанням роботи ІБД над масштабним академічним науково-інформаційним проектом — розбудовою електронного «Українського національного біографічного архіву» (УНБА). Реалізація цього проекту обумовила необхідність освоєння та систематизації усієї спадщини й сучасних напрацювань вітчизняних дослідників у галузі біографіки.

Виявлення, структурування біографічних джерел із подальшим введенням їх до наукового обігу є одним із напрямів діяльності ІБД НБУВ як єдиної в Україні профільної наукової інституції у цій царині. Інститутом здійснює систематичне ретроспективне вивчення біографіки, послідовне наповнення бібліографічної комп'ютерної бази даних «Джерела української біографістики» — складової УНБА. Особлива важливість виконання цього завдання обумовлена тим, що до цього часу у вітчизняній бібліотечній справі відсутня процедура обліку й виокремлення праць з біографічною складовою із загальної масиви книжкових джерел.

Не меншою мірою призначення серії «Джерела української біографістики» полягає у тому, щоби ознайомити дослідників, науковців, аматорів та широкий загал з напрацюваннями вітчизняної біографіки. Серія формується на основі фондів НБУВ, у яких найбільш повно відображений науковий доробок вітчизняних дослідників-біографістів.

Перший випуск «Джерел української біографістики» — «Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», який вийшов у світ у 2004 році, представив широку панораму вітчизняних видань переважно довідково-біографічного спрямування, опублікованих від самої середини XIX до кінця XX ст. — понад тисячу назв. Метою цих «матеріалів до бібліографії» було насамперед заповнити існуючу на той час інформаційну лауну, вперше надати вітчизняному дослідницькому співтовариству й широкому громадському загалові уявлення про найбільш значимі в інформаційному плані історико-біографічні праці та публікації, важливі для подальшого розгортання біографічних досліджень.

Наступні випуски серії — 2-й, який вийшов друком у 2006 р., присвячений виданням 2001–2003 рр. (432 позиції) та 4-й (Київ, 2019), в якому відображені біографічні видання 2004–2010 рр. (1317 позицій), а також 3-й (Київ, 2015), у якому зібрано дані про українські персональні бібліографічні покажчики, що побачили світ з 1856 по 2013 рр. (3350 найменувань), подають значно більш широку й докладну інформацію про вітчизняну біографічну книжкову продукцію — не лише тому, що вони виходили в роки справжнього буму випуску біографічної літератури, але й завдяки суттєвому вдосконаленню науково-методичних засад підготовки, зокрема, структурування інформації, докладності довідкового апарату.

П'ятий випуск «Джерел української біографістики» хронологічно продовжує попередні. В сукупності вони розкривають здобутки української біографіки першого — початку другого десятиліття XXI ст. — від рубежу століть до самого передодня доленосних суспільних зрушень, започаткованих Революцією Гідності 2014 р. Вони, не дивлячись на нелегкі випробування, принесені війною, визначили шляхи політичного і духовного оновлення суспільства, подолання посттоталітарної спадщини, а для дослідників-біографістів — також руху до впевненого освоєння гуманістичних цінностей європейської цивілізації, досвіду і новітніх досягнень світової біографіки.

Працю, яка систематизує біографічні джерела про історичних осіб і наших сучасників, підготовлено за результатами виконання науково-дослідної роботи ІБД НБУВ за темою «Біографіка та біобібліографія як інформаційно-комунікативний ресурс в умовах суспільно-політичних і культурних трансформацій українського суспільства» (2019–2021 рр.).

Грунтовний аналітичний науково-бібліографічний нарис «Українські біографічні книжкові видання першого — початку другого десятиліття XXI століття як джерела формування фундаментального науково-інформаційного ресурсу "Український національний біографічний архів"», яким відкривається 5-й випуск «Джерел української біографістики», подає узагальнену характеристику

періоду 2000–2013 рр. у розвитку вітчизняної біографіки в розрізі насамперед видавничої діяльності. Він розкриває визначальні тенденції, видове розмаїття та широкий проблемно-тематичний діапазон, характерні риси й особливості вітчизняної біографічної літератури першого — початку другого десятиліття XXI ст., позначених стрімким розширенням дослідницької та видавничої роботи, суттєвим піднесенням її теоретико-методологічного рівня, реалізацією багатьох фундаментальних історико-біографічних видавничих проєктів.

Здійснено спробу узагальненого, цілісного огляду біографічних публікацій, поєднану з аналізом можливостей їх використання як джерел формування електронного ресурсу УНБА.

Основну частину п'ятого випуску «Джерел української біографістики» становить анотований покажчик видань 2010–2013 рр. У ньому, і це є його суттєвою відмінністю від попередніх випусків, вперше з вичерпною повнотою систематизовано весь комплекс книжкових джерел, випущених в Україні, які містять біографічну інформацію про діячів української історії, науки, культури та інших сфер життя.

Слід зауважити, що при укладанні матеріалів п'ятого випуску було виявлено велику кількість джерел, вихідні дані яких позначені 2010 роком, але не увійшли до попереднього, четвертого випуску. Тому авторським колективом було прийнято рішення визначити нижню хронологічну межу випуску саме цим роком, а не 2011-м.

Головне завдання запропонованого увазі читачів науково-бібліографічного дослідження — дати змогу фахівцям (історикам, біографістам) активно використовувати нові ресурси друкованої біографічної інформації при формуванні фундаментального електронного УНБА, швидко й ефективно застосовувати їх при підготовці наукових праць та навчальних посібників. Це ґрунтовний науковий путівник, який орієнтує професійних дослідників та спеціалістів бібліотечно-інформаційної сфери у величезному масиві джерел, що містять біографічний матеріал про осіб, які зробили внесок у різні сфери життя українського суспільства, зокрема науку, освіту, культуру, суспільно-політичний, національно-визвольний рух.

При підготовці випуску було опрацьовано державний бібліографічний покажчик України «Літопис книг» (2010–2014 рр.), електронний каталог НБУВ, досліджено фонди бібліотеки, зокрема відділів науково-бібліографічної інформації, зарубіжної україніки, образотворчих мистецтв.

У зв'язку з прагненням укладачів до максимального охоплення вітчизняних біографічних джерел у загальнонаціональному масштабі та з урахуванням виявленої в процесі роботи відсутності у фондах НБУВ значної кількості видань, згаданих у покажчиках національної бібліографії «Літопис книг», намаганням максимального охоплення вітчизняних біографічних джерел, а також через непередбачувані обставини (пандемія COVID-19 та запровадження у зв'язку з нею карантинних заходів), для опрацювання матеріалів, що включені до видання, широко використовувалися також електронний каталог і фонди Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого (НБУЯМ).

У процесі роботи над п'ятим випуском суттєво відкориговано й розширено критерії відбору літератури для покажчика. При цьому залишилися незмінними головні критерії, що використовувалися у попередніх виданнях, а саме — для анотування бралася література, видана (переважно українською та російською мовами) в зазначений період на території України. Однак, критерій наявності матеріалів у фондах НБУВ розширено за рахунок використання також фондів НБУЯМ.

Водночас підготовка покажчика позначена важливими методичними новаціями. З метою досягнення максимально повного фіксування всього масиву вітчизняної біографічної друкованої продукції укладачі п'ятого випуску вперше почали включати до нього інформацію про видання, присвячені одній (двом) особі (особам), на той час, коли у попередніх випусках існувало обмеження щодо використання лише тих видань, які містять біографічну, бібліографічну та біобібліографічну інформацію не менш як про трьох осіб, за винятком третього випуску (персональні бібліографічні покажчики).

Ще однією особливістю п'ятого випуску стало збільшення кількості даних про повнотекстові електронні версії біографічних публікацій. У цих випадках до бібліографічного опису, після шифру ISBN, додано «URL» — уніфікований локатор ресурсів (адреса ресурсу). Кількість таких записів перевищує 320 одиниць.

Удосконалено структуру покажчика. Матеріал побудовано за видом друкованих джерел. У зв'язку з розширенням критеріїв відбору відбулися зміни у структурі і назвах розділів та підрозділів п'ятого випуску — їх доповнено новими рубриками. Так, традиційний перший розділ «Енциклопедії. Енциклопедичні словники» поповнено підрозділом «Персональні» до якого включено енциклопедично-довідкові видання, присвячені окремим діячам.

Розділ «Наукова література» перейменовано на «Наукові видання». Зважаючи на значне збільшення кількості збірників наукових статей, бібліографічних матеріалів про дослідження й висвітлення життя та діяльності науковців, освітян, медиків, письменників, митців, політичних, громадських діячів тощо, його доповнено підрозділом «Збірники».

У третьому розділі «Науково-популярні видання» перейменовано підрозділ 3.1. «Збірники біографій, біографічних нарисів» та доповнено новим — 3.3. «Видання, присвячені одній (двом) особі (особам)». Відбулися зміни у п'ятому розділі — його зміст поділено на підрозділи: 5.1. «Спогади»; 5.2. «Щоденники»; 5.3. «Листування»; 5.4. «Нотатки»; 5.5. «Літературний портрет». Восьмий розділ «Доповнення до попередніх випусків» вміщує інформацію про видання, які з різних причин не потрапили до чотирьох попередніх випусків та хронологічно відносяться до них. В залежності від змісту видань його поділено на розділи 8.1. «Персональні бібліографічні покажчики» та 8.2. «Інші публікації». З'явився новий — дев'ятий розділ «Видання з біографічним матеріалом, які відсутні у НБУВ та НБУЯМ».

У межах кожного розділу матеріал структуровано за алфавітом авторів чи назв творів. Описи літератури мають наскрізну нумерацію, супроводжуються анотаціями довідкового, фактографічного або пояснювального характеру. Бібліографічні записи не дублюються. Коли видання можна віднести до різних розділів — при першому згадуванні подається повний бібліографічний опис, у наступних, — посилання «Див. також № ...» у відповідних розділах.

Бібліографічний опис включених видань поданий мовою оригіналу і відповідає вимогам ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис : загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 3582:2013 «Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою : загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Система стандартів по інформації, бібліотечному і видавничому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила». Оскільки покажчик готувався протягом тривалого часу, текст анотацій поданий за правописом редакції 1999 р. На відміну від попередніх випусків бібліографічні записи доповнені міжнародним стандартним номером книги — ISBN та шифром УДК.

У зв'язку з запровадженням карантину у 2020–2021 рр. не всі включені до науково-бібліографічного дослідження видання вдалося опрацювати *de visu*. До кожного з видань, окрім деяких відсутніх у НБУВ і НБУЯМ, подано анотацію та шифри зберігання в НБУВ, при їх відсутності — у НБУЯМ. Анотування, у більшості випадків, проводилося за схемою, вже апробованою у попередніх випусках: розкрито основний зміст, призначення, вказано на характер біографічного матеріалу (довідка, стаття, біографічний розділ тощо), його структуру, а також на наявність допоміжного апарату (насамперед іменного покажчика), іконографії тощо. Оскільки в дослідженні представлено лише друковані джерела, для економії місця, у бібліографічних описах не вміщено позначення матеріальної форми видання.

Для зручності користування наявним матеріалом вміщено допоміжні покажчики: «Покажчик імен», «Покажчик назв творів», «Покажчик географічних назв», «Покажчик серій», «Предметно-тематичний покажчик». Так, «Покажчик імен» подає імена авторів і осіб, причетних до підготовки видання, звичайним шрифтом та імена діячів української історії, науки та культури, що зустрічаються в назвах книг або в текстах анотацій, — курсивом. «Покажчик назв творів» вміщує назви видань, подані за алфавітом. «Покажчик географічних назв» охоплює як сучасні географічні назви, так і історичні (Поліся, Слобожанщина тощо), використані у заголовках книг або в анотаціях. «Покажчик серій» дає перелік назв видавничих серій, включених до видання. «Предметно-тематичний покажчик» подає перелік всієї палітри професійної діяльності осіб, інформацію про яких представлено у виданні, галузей знань і тематичних категорій (наприклад: українознавці, архітектори, дисиденти, астрономи, Герої України тощо), у тому числі, що стосуються окремих національних меншин України (греки, німці, болгары, євреї та ін.).

Маємо надію, що черговий випуск «Джерела української біографістики» стане корисним науковцям, викладачам, редакторам, бібліотекарям та всім, хто досліджує і вивчає українську біографістику, біографіку та біобібліографію.

Критичні зауваження, пропозиції та доповнення, які автори сприймуть із вдячністю, просимо надсилати до Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на адресу: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 62, або на електронну адресу ibd@nbuv.gov.ua.

Українські біографічні книжкові видання першого — початку другого десятиліть XXI століття як джерела формування фундаментального науково-інформаційного ресурсу «Український національний біографічний архів»

З перших років здобуття Україною державної незалежності перед вітчизняними вченими-соціогуманітаріями, перш за все — істориками, архівістами, бібліографами постало складне та відповідальне завдання вагомого наукового й високого патріотичного звучання — відродити історичну пам'ять народу, повернути багатовіковій історії нашої Батьківщини усе багатство імен, образів, звершень її синів і дочок, відомих і маловідомих, незаслужено забутих і замовчуваних в роки панування тоталітарних режимів.

Розвиток українського суспільства настійно вимагає збагачення його інтелектуального і духовного потенціалу досвідом життя й боротьби, подвижницької праці представників попередніх поколінь, їх світоглядними і моральними настановами, високими патріотичними традиціями.

Процес «повернення з забуття» тисяч і тисяч імен достойників, «залюднення» часопростору вітчизняного минулого розгорнувся від самого початку 90-х років минулого століття. Перше десятиліття незалежності знаменувалося як створенням численних збірників біографій видатних українців усіх часів, так і випуском, особливо на місцях — у багатьох містах та областях України безлічі цікавих і оригінальних збірок біографій, історико-біографічних та краєзнавчих альманахів, перших тематичних та галузевих біографічних словників нового покоління, які розкривали постаті минулого у його справжніх історичних реаліях. Чимало біографічних розвідок про забутих і замовчуваних співвітчизників було опубліковано у журналах та на шпальтах газет. Широке розгортання та певна стихійність цього процесу вже на середину 90-х рр. висунули перед спеціалістами завдання упорядкування напрацьованих матеріалів, збирання й систематизації науково вивірених, точних відомостей про діячів України, укладання баз біобібліографічних даних.

Формування подібних комплексів якісних і різноманітних джерельних та біобібліографічних матеріалів здатне забезпечити подальший розвиток історико-біографічних студій, задовольнити різнобічні дослідницькі потреби науковців.

Саме на цьому ґрунті розгорнулася з середини 90-х років діяльність Інституту біографічних досліджень (ІБД) Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) — першого і єдиного до цього часу в країні академічного дослідницького та науково-інформаційного підрозділу, який збирає і систематизує дані про діячів історії і культури України крізь віки, з усіх сфер людської діяльності, представників усіх соціальних і етнонаціональних, регіональних груп населення, політичних напрямів та суспільних і культурних інтересів. Розбудова універсального за проблемно-тематичними і хронологічним охопленням біобібліографічного масиву інформації про людський потенціал України в іменах його відомих і маловідомих представників — фундаментального науково-інформаційного проекту «Українського національного біографічного архіву» (УНБА) обумовила необхідність систематичного збирання даних про усі видання, що містять інформацію про співвітчизників, які заслуговують на пам'ять і шанування від наступних поколінь, виявлення, структурування біографічних джерел із подальшим введенням їх до наукового обігу.

При цьому, при збиранні й систематизації друкованих видань йдеться як про досягнення максимальної повноти представлення імен співвітчизників, так і про забезпечення якомога більш широкої джерельної бази для фахових біографічних досліджень. Праця біографа не може бути успішною за обмеженості джерельної бази, некомпетентному відборі історичних та біографічних фактів. Дослідник прагне до вичерпності, як основи вірогідного аналізу, повного знання та розуміння всього життєвого шляху особи, зовнішніх та внутрішніх зв'язків¹.

Зважаючи на це, ІБД НБУВ розгорнув систематичне ретроспективне вивчення української біографічної друкованої продукції, започаткував та здійснює послідовне наповнення комп'ютерної бази даних (БД) «Джерела української біографістики» — складової електронного УНБА. На її ос-

¹ Чишко В. С. Біографічна традиція та наукова біографія в історії і сучасності України [Текст] / В. С. Чишко. Київ : БМТ, 1996. С. 188.

нові з 2004 року виходить однойменна науково-бібліографічна серія, метою якої є представити користувачам найбільш повний діапазон літератури про осіб, причетних до історії та культури України, що опублікована на її території, а також зусиллями наукових установ, культурних центрів та окремих авторів української діаспори.

За своїм складом УНБА є електронним біобібліографічним ресурсом, який, на первинному етапі, не претендує на повне розкриття біографій наших співвітчизників, а фіксує та концентрує інформацію про їх життя та діяльність. Концентрація проявляється у: 1) фактографічному накопиченні біографічних даних про особу в комп'ютерних БД — сукупності фактів, подій, свідчень, зображень тощо; 2) документаційній формі — де в якості одиниці інформації виступає документ (бібліографічний, архівний опис документа, його анотація або реферат, електронна версія документа). Таким чином, відбувається переробка інформації, утворюється система, котра структурує біобібліографічні дані. В результаті, вони подаються у такій формі, яка може бути задіяна для практичного використання з метою поглиблення біографічних досліджень.

Для досягнення цього результату необхідно скерувати чимало зусиль на первинному пошуку джерел біографічної інформації. Мова йде про літературу, присвячену особі та її творам, у випадку коли вона займається літературною, науковою, культурною та іншою діяльністю.

На жаль, на відміну від більшості розвинутих країн світу, в Україні до цього часу, відсутні загальнонаціональні біографічні та біобібліографічні видання, які могли б стати основою сучасного електронного ресурсу історико-біографічної інформації, яким є УНБА. Відомості про співвітчизників розпорошені у численних галузевих, тематичних, краєзнавчих виданнях. Більшість даних потребує уточнення, осучаснення, корегування. Багато достойних, гідних уваги імен ще не виявлені й не зафіксовані дослідниками відповідним чином, або інформація про них «закопана», «прихована» в документних масивах.

Саме біобібліографічна інформація дозволяє користувачу отримати в концентрованому вигляді перевірені біографічні дані (зібрані з різних джерел), а при бажанні поглибити, дослідити їх — одержати розширені матеріали про життя та діяльність особи, ознайомитися з її результатами — науковими працями, мистецькими творами тощо. Ці перспективи дають можливість на основі УНБА зосередити в одному місці розсіяні в багатьох друкованих джерелах, архівах, сайтах персональні дані про особу, про її здобутки, творчий спадок, тим самим виконуючи меморіальну й інформаційну функцію, окреслити дослідникам наявний біобібліографічний матеріал для подальшого розгортання їхніх студій.

Перед укладачами ресурсу постало чимало злободенних проблем, серед яких, у першу чергу — завдання розбудови його джерельної бази, яка повинна забезпечувати постійне поповнення реєстру імен УНБА, формувати масив літератури про життя та діяльність осіб включених до реєстру, представляти бібліографічну інформацію про їх творчі надбання.

Завдання реалізації масштабного проєкту УНБА визначили принципові підходи до збирання біографічної та бібліографічної інформації. Постала необхідність виявлення з безмежжя друкованої продукції саме тих матеріалів, які відповідають критеріям відбору імен та пов'язаних із ними друкованих джерел. При подальшому їх опрацюванні з'являється можливість фіксувати в комп'ютерних базах біографічну інформацію про наших відомих, маловідомих, незаслужено забутих, раніше замовчуваних співвітчизників; уточнювати отримані раніше дані; надавати відомості про зображення особи або плоди її творчості; висвітлювати різноманітну за концентрацією інформацію — від біографічної довідки енциклопедичного характеру до монографічного розгорнутого біографічного дослідження.

Враховуючи, що формуванням УНБА нині займається обмежена, невелика кількість співробітників, використання методів архівної та бібліографічної евристики, виявлення вичерпного кола прямих та суміжних документів й історичних джерел, що належать безпосередньо особі, на даному етапі, є неможливим через його незначну ефективність. Нині основна увага при формуванні УНБА приділяється пошуку й введенню до реєстру нових імен та виявленню «свіжих», сучасних джерел біографічної інформації. Таким чином, утворюється науково-допоміжний, біобібліографічний масив, який слугує довідковим біографічним ресурсом для широкого кола користувачів, у той же час закладає інструментарій для розгортання у майбутньому ґрунтовних біографічних досліджень.

* * *

Ключові проблеми історичного поступу біографічних досліджень в Україні, розвитку й збагаченню їх джерельної бази, вдосконаленню методів її формування й використання знайшли впродовж останніх десятиліть висвітлення у низці ґрунтовних праць, в першу чергу науковців ІБД.

Проблемі класифікації біографічних джерел як видів літературної та наукової творчості було приділено значну увагу В. С. Чишком у монографії «Біографічна традиція та наукова біографія в історії і сучасності України»², якою було закладено основи теорії та методології біографічної дослідницької справи у незалежній Україні.

У першому випуску серії «Джерела української біографістики» представлено нарис «Біографічні дослідження в Україні» (середина XIX – XX ст.)³, де розглянуто основні віхи становлення, розвитку та стану української біографістики впродовж тривалого історичного періоду, дано оцінку напрацювань українських біографів як джерельної бази сучасних біографічних досліджень. На той час, проблема розглядалася переважно в ключі виявлення основних джерел для формування друкованого «Українського біографічного словника».

Питання джерельної бази біографічних досліджень висвітлено в працях вітчизняних дослідників В. С. Чишка, С. М. Ляшко, В. І. Попика. С. М. Ляшко запропоновано підходи до виокремлення загального та особливого щодо використання джерел у біографічних дослідженнях, — умовній систематизації джерел за характером, змістом, видом і цільовим призначенням⁴. В. І. Попиком проаналізовано досвід формування та використання ресурсів біографічної інформації у всіх його різноманітних культурно та історично обумовлених формах, у динаміці розвитку, в еволюції соціальних комунікативних практик. Окреслено відповідне коло джерел, які доцільно залучити до опрацювання⁵. Згодом у колективній монографії ІБД НБУВ подано аналіз сучасного стану, напрацювань, проблемно-тематичного діапазону, здобутків історико-біографічних досліджень, видавничої та інформаційної діяльності у сфері вітчизняної біографіки⁶.

Окремі питання відбору та систематизації друкованих джерел біографічної інформації знайшли висвітлення та практичне методичне вирішення у наступних випусках серії бібліографічних покажчиків «Джерела української біографістики».

Науково-аналітичний нарис, який пропонується увазі читачів нині, продовжує традицію книгознавчого та джерелознавчого дослідження вітчизняних друкованих біографічних видань, переважно історико-біографічного спрямування, як бази до вивчення їх спрямованості й особливостей розвитку, видового та жанрового різноманіття. Нами зроблено спробу узагальненого, цілісного огляду біографічних публікацій, що побачили світ у нинішньому столітті, з їх аналізом та можливостей їх використання як джерел формування електронного ресурсу УНБА.

Об'єктом дослідження виступають вітчизняні видання початку XXI ст. (2001–2013 рр.) — окремого, особливого періоду розвитку біографічної справи, який систематично, у його цілісності, характерних рисах ще не став предметом наукових досліджень.

Прийшовши на зміну численним, але недостатньо систематизованим і методично забезпеченим творчим пошукам професійних дослідників і аматорів першого десятиліття незалежності,

² Історія та класифікація біографічних джерел як видів літературної та наукової творчості [Текст] // Чишко В. С. Біографічна традиція та наукова біографія в історії і сучасності України. Київ : БМТ, 1996. С. 160–177.

³ Біографічні дослідження в Україні (середина XIX–XX ст.) [Текст] // Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : матеріали до бібліографії (середина XIX–XX ст.) / авт.-укл. Т. В. Куриленко, Н. І. Мельник, О. М. Яценко. Київ, 2004. С. 9–19.

⁴ Ляшко С. М. Джерельна база біографічних досліджень: загальне і особливе [Текст] / С. М. Ляшко // Укр. біографістика : зб. наук. пр. Київ, 2011. Вип. 8. С. 27–50.

⁵ Попик В. І. Ресурси довідкової біографічної інформації : історичний досвід формування, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку [Текст] : монографія / В. І. Попик; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2013. С. 75.

⁶ Історична біографіка в Україні: проблеми, завдання і перспективи розвитку досліджень, видавничої та інформаційної роботи [Текст] : колективна монографія / НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського; редкол. : В. І. Попик (голов. ред.) та ін. Київ : НБУВ, 2019. 200 с.

цей період став важливим етапом утвердження біографічних досліджень в незалежній Україні на сучасних теоретико-методологічних засадах, суттєвого розширення її проблемно-тематичного діапазону, жанрового розмаїття, реалізації багатьох фундаментальних історико-біографічних видавничих проєктів, визначальна роль у здійсненні яких належала академічним установам та відомим представникам університетської науки, провідним вітчизняним видавництвам. Вибір хронологічних меж дослідження значною мірою обумовлений внутрішньою цілісністю процесів, які відбувалися в українській науці і культурі, в суспільному житті у зазначений період.

Джерельною основою нашого дослідження стали матеріали, зібрані для бібліографічних покажчиків серії «Джерела української біографістики» випуски 2–5⁷, до яких включено та систематизовано інформацію про друковані книжкові видання, які потенційно можуть служити джерелами для формування УНБА. Частина з них вже опрацьована — отримані біографічні та допоміжні дані внесені до БД «Персоналії» — складової частини УНБА. Електронні версії текстів біографічних довідок, статей, окремих публікацій, персональних бібліографічних покажчиків прикріплені до «персональних записів» БД із зазначенням джерела інформації. Деякі знаходяться в процесі роботи, решта — чекає свого часу.

З метою виявлення публікацій із біографічним матеріалом, для формування випусків бібліографічних покажчиків серії «Джерела української біографістики», здійснювалося фронтальне ретроспективне опрацьовування «Літопису книг» — органу поточної національної бібліографії, зміст якого укладається на основі обов'язкового примірника та інформує про книги, брошури, що видаються в Україні. Також варто зауважити, що лише третій і п'ятий випуски серії відзначаються повнотою охоплення матеріалу. Другий і четвертий — не включав до змісту видання, присвячені одній (двом) особі (особам).

Безумовно, не всі з виявлених та вміщених до покажчиків книжки, на сучасному етапі, можуть служити джерелом для формування УНБА. Проте, всі вони утримують біографічні дані про людей, які жили раніше або живуть зараз на території України та в українській діаспорі і можуть бути цікавими для дослідників.

При ознайомленні з матеріалами, що увійшли до покажчиків серії «Джерела української біографістики», необхідно відзначити мозаїку їх видового розмаїття, широту діапазону тематики висвітленого біографічного матеріалу, форму його подачі, кількість включених до змісту осіб тощо. Нижче подано огляд біографічних видань, які систематизовані за структурою представленою в останніх випусках серії. Розкрито особливості кожного виду, їх місце і роль в системі біографічних видань, визначено здобутки і прогалини.

Енциклопедично-довідкові видання

Особливе місце серед джерел біографічної інформації займають енциклопедично-довідкові видання, що складають в середньому 27,2 % від представлених у серії біографічних публікацій за вказаний період (див. табл.). Це загальні, галузеві, тематичні, краєзнавчі енциклопедії, словники, довідники, в тому числі біографічні та біобібліографічні. У п'ятому випуску серії, у зв'язку з вдосконаленням критеріїв відбору матеріалу, з'явився новий тип біографічних довідково-енциклопедичних видань — персональні енциклопедії і словники.

---

⁷ Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : матеріали до бібліографії (2001–2003 рр.) [Текст] / авт.-укл. Н. І. Мельник-Любовець, О. М. Яценко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2006. 204 с. (Джерела української біографістики ; вип. 2); Яценко О. М. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856–2013) [Текст] / О. М. Яценко, Н. І. Любовець ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2015. 469 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3); Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [Текст] : матеріали до бібліографії (2004–2010) / авт.-укл. Ю. В. Вернік, Т. В. Котлярова, Н. І. Любовець, В. Патик, Н. П. Філіппова, О. М. Яценко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2019. 404 с. (Джерела української біографістики ; вип. 4); Книжкові джерела української біографістики (2010–2013) [Текст] : науково-бібліографічне дослідження / О. М. Яценко (кер. авт. кол.), Ю. В. Вернік, Т. В. Комарянська, Н. П. Філіппова ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол. В. І. Попик (голова) [та ін.]. Київ, 2021. 564 с. (Джерела української біографістики ; вип. 5).

Стислі статті цих видань знайомлять з видатними постатями, ученими, діячами культури та мистецтва, освіти, відтворюють життя українців в інших державах, приділяють увагу деяким видатним особистостям світу, тим чи іншим чином пов'язаними з Україною, представляють дані про тисячі осіб, які залишили про себе добрий або гіркий слід в історії країни, міста або краю. Це узагальнена лаконічна інформація про особу, яка дає можливість отримати основні дані про її життя та діяльність. Словникова форма біографії передбачає акумуляцію формалізованих даних про персональні ряди діячів, коротке представлення усього життя особистості, науковий аналіз та вибір біографічних фактів, якісно значимих для історії, культури, науки, уникнення художніх інтерпретацій. Вона відображає лише соціально важливі факти особистого внеску і включає оцінку важливості особи для людства та бібліографію його праць⁸. Саме ці дані дають можливість користувачам швидко отримати в стислій формі інформацію про особу, про її життя і діяльність, ознайомитися з її досягненнями, науковою, літературною, мистецькою спадщиною; дають можливість, відштовхуючись від цих даних, продовжити пошуки та дослідження про особу.

*Статистичні показники видів біографічної продукції у покажчиках серії
«Джерела української біографістики» (2001–2013 рр.)⁹*

Випуски	Хронологічне охоплення	Загальна кількість видань у покажчику	Енциклопедично-довідкові		Наукові		Наук.-популярні, публіцист.		Ювілейні та презентац.		Мемуари, спогади, щоденники листування		Генеалогічні матеріали		Антології, літ. збірки з біогр. матеріалом	
			к-ть вид. (од.)	% ¹⁰	к-ть вид. (од.)	%	к-ть вид. (од.)	%	к-ть вид. (од.)	%	к-ть вид. (од.)	%	к-ть вид. (од.)	%	к-ть вид. (од.)	%
2	2001–2003	384 (432) ¹¹	153	40	115	30	81	21,1	22	5,7	4	1	9	2,2	-	-
4	2004–2010	1155 (1317)	337	29,2	216	18,7	383	33,2	107	9,3	36	3,1	49	4,2	27	2,3
5	2010–2013	1757 (2320)	216	12,3	482	27,4	677	38,5	79	4,5	221	12,6	51	2,9	31	1,8

Для формування УНБА ця група джерел має першорядне значення — саме з них утворюється головний реєстр ресурсу, — більшість відомостей отримано саме з енциклопедій, словників і довідників. БД «Персоналії» поповнюється інформацією про прізвище, ім'я (їх варіанти, в тому числі іноземними мовами), псевдоніми, дати життя (варіації, що зустрічаються в різних джерелах), місце народження, смерті, поховання, основні здобутки, напрацювання, заслуги, нагороди тощо.

Дослідники, при написанні того чи іншого видання, використовують різні джерела, в яких, іноді, подаються розбіжні, суперечливі дані. На жаль, зустрічаються неточності, помилки. Для утворення реєстру УНБА використовуються енциклопедично-довідкові видання минулих років. За цей час інформація, отримана з них, застаріла і потребує оновлення (дата смерті, місце смерті, поховання та інші фактографічні дані). Для уточнення, виправлення даних доводиться звертатися до інших джерел. Наприклад, в УНБА є записи де одній особі належить декілька варіантів напи-

⁸ Чижко В. С. Біографічна традиція та наукова біографія в історії і сучасності України [Текст] / В. С. Чижко. Київ : БМТ, 1996. С. 168.

⁹ До таблиці не включено статистичні показники третього випуску. Оскільки, за змістом, він повністю присвячений персональним бібліографічним покажчикам.

¹⁰ Відсоток видань, за вказаний період часу, включених до основного тексту покажчика, без врахування показань розділу «Доповнення до попередніх випусків».

¹¹ Перший показник вказує на кількість публікацій поданих в основному тексті видання. Цифри у дужках вказують на загальну кількість позицій у покажчику — включено кількість видань за вказаний період часу поданих в основному тексті та кількість видань, які не увійшли в попередні випуски.

сання прізвищ/імен, або надані до чотирьох варіантів дат народження або смерті, відмінні місця народження, смерті, поховання тощо. Іноді буває досить важко ідентифікувати ту чи іншу особу, визначити правдиві, достовірні дані. В цих випадках на поміч укладачам ресурсу приходять енциклопедично-довідкові видання — аналіз інформації з різних енциклопедій, довідників дає змогу виявити помилки, зафіксувати всі варіації відомостей.

Отримані з енциклопедії відомості дозволили суттєво уточнити та поповнити оновленою інформацією ресурс УНБА («закрити» дати смерті), збагатити українську біографіку модерними дослідженнями.

Варто відзначити, що останнім часом, сучасні енциклопедії, довідники, словники мають електронні версії, котрі для комплектування УНБА є цінним матеріалом, використання якого при наповненні «персональних записів» дає можливість користувачам порівнювати біографічні довідки про особу з різних енциклопедій та довідників, простежити їх трансформацію в часі, поглибити й уточнити дані про особу.

Після проголошення незалежності України почали розгортатися процеси з оновлення вітчизняної енциклопедичної справи. З початку XXI століття в Україні утворено академічний Інститут енциклопедичних досліджень, започатковано низку енциклопедичних проєктів. Серед універсальних енциклопедій ключове місце займає *Енциклопедія сучасної України*¹² (ЕСУ) (Київ : Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України, 2001–). Це перша найбільша за кількістю томів українська енциклопедія (від 2001 р. опубліковано 22 томи на літери «А» – «Н»), яка включає всі сфери життя України, відображає новітні погляди на історичні події та постаті у всіх вимірах від початку XX ст. до сьогодення, подає цілісний образ новітньої України в подіях, інституціях, установах, родах діяльності, поняттях, персоналіях. Окрім осучаснених статей про осіб минулого, широко представлено інформацію про живих сучасних діячів. Довідки супроводжуються зображеннями та бібліографією.

Видавництвом «Клуб Сімейного Дозвілля» у 2006 році опублікована *Современная украинская энциклопедия* (Харьков, 2006) в 16 томах — універсальне довідкове видання, що відображає всі сфери сучасних знань. Матеріали енциклопедії висвітлюють загальні питання літератури, мистецтва, релігії, природничих, суспільних, гуманітарних і технічних наук, персоналії з найдавніших часів до наших днів. Текстовий матеріал доповнено великою кількістю ілюстрацій, таблиць і географічних карт. Цим же видавництвом підготовлена *Велика сучасна енциклопедія* (Харків, 2012–2013. Т. 1–10), до якої вміщено 30 000 статей, присвячених термінам, поняттям, назвам і особам.

Новітнє бачення про людину і світ відтворюють *Великий енциклопедичний ілюстрований словник* та його російськомовна версія — *Большой энциклопедический иллюстрированный словарь* (Донецьк : ВКФ «БАО», 2012); енциклопедичний словник *Україна* (Київ : Аконт, 2008) та ін.

Серед галузевих енциклопедій, в першу чергу, варто зазначити підготовлену Інститутом історії України *Енциклопедію історії України* (Київ, 2005–2013) в 10 томах. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького уклад *Юридичну енциклопедію* (Київ : Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1998–2004. Т. 1–6). Енциклопедії укладено з різних сфер життя сучасної України. Зокрема, побачили світ видання: *Українська мова* (Київ : Вид-во Укр. енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2004) — друге видання вийшло 2004 року, третє — 2007, четверте — 2013 (до кожного з наступних видань упорядники додавали нові статті — здебільшого про персоналії); *Українська музична енциклопедія* (Київ : Вид-во ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2006–2011. Т. 1–3); *Українська архівна енциклопедія* (Київ : Горобець, 2008); *Фармацевтична енциклопедія* (Київ : МОРІОН, 2010); *Українська етнокультурологічна енциклопедія* (Київ : НАКККіМ, 2013. Т. 1–5) та ін.

Серед тематичних енциклопедій першорядне місце посідають *Енциклопедія Трипільської цивілізації* (Київ : ТОВ «Укрполіграфмедіа», 2004. Т. 1–2), *Енциклопедія олімпійського спорту* (Київ : Олимп. лит., 2004), *Українське козацтво* (Київ : Генеза ; Запоріжжя : Прем'єр, 2006) та ін.

В Україні в зазначений період з'являються персональні енциклопедії та довідники: *Микола Костомаров: віхи життя і творчості*: енцикл. довід. (Київ : Вища шк., 2005), *Шевченківська енциклопедія* : у 6 т. (Київ : Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, 2012–2013. Т. 1–4).

---

¹² Тут і далі курсивом подається назва видання, у дужках її вихідні дані.

З початку століття новий поштовх у галузі української енциклопедистики отримала краєзнавча робота. Підтвердженням цього можуть бути укладені регіональні енциклопедично-довідкові видання — результат праці місцевих дослідників, в яких поряд з інформацією про історію, географічні особливості, культуру, звичаї конкретної місцевості, з'явилася можливість ознайомитися з життям та діяльністю невідомих або маловідомих осіб, які залишили слід у минулому краю, його славетних сучасників. Це такі видання, як *Лисенко І. М. Валківська енциклопедія* (Харків; Київ; Нью-Йорк, 2000–2013. Т. 1–4); *Звенигородка* : мала енциклопедія (Звенигородка, 2004); *Тернопільський енциклопедичний словник* (Тернопіль : видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004–2010. Т. 1–4); *Енциклопедія історії та культури карпатських русинів* (Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2010); *Черкащина* : універсальна енциклопедія (Київ : Експрес-Поліграф, 2010); *Енциклопедія Бердянська* (Мелітополь : Мелітопол. гор. тип., 2013– . Т. 1).

Українська діаспора також зробила внесок в українську енциклопедичну справу за вказаний період — 50-річчю поселення українців в Австралії присвячено енциклопедичний довідник *Українці Австралії* (Сідней : Вільна думка, 2001), де вміщено біографічні довідки, про тих представників української громади, які залишили помітний внесок у громадське та церковне життя.

До особливих енциклопедичних видань, які підготовлені вперше в Україні, варто віднести *Козацька старшина Гетьманщини* (Київ : Стилос, 2010) — містить біограми 14 591 козацьких старшин. Це — генеральні старшини, полковники, полкова старшина, повні і наказні сотники, військові канцеляристи, урядники Генеральної військової канцелярії і полкової артилерії, Генерального військового суду і полкових судів, компанійська і неурядова старшина, які склали козацьку еліту Гетьманщини. Значну кількість висвітлених фактів у виданні оприлюднено вперше. *Політична енциклопедія* (Київ : Парлам. вид-во, 2011) — публікація, покликана створити всебічне та ґрунтовне уявлення про стан сучасної політичної науки. До енциклопедії подано персоналії світових та вітчизняних політичних діячів. *Енциклопедія некропознавства* (Київ : Преса України, 2013) — перше видання в Україні, де її автор-упорядник, доктор філософських наук, професор, письменник Віктор Олексійович Жадько віднайшов, зафіксував місця поховання відомих постатей в Україні та за її межами, на основі архівних матеріалів описав історію кладовищ і цвинтарів держави та зарубіжжя.

Серед довідково-енциклопедичних видань для біографічних досліджень мають велику цінність біографічні словники, довідники та біобібліографічні покажчики. По суті, вони є готовим матеріалом для формування електронного УНБА. Досить широка тематика біографічних публікацій — від довідників «Хто є хто» та їм подібним виданням зі стислими біографічними довідками до книг із розлогим біографічним матеріалом.

Серед вказаної категорії друкованої продукції, в першу чергу, треба згадати *Матеріали до біографічного словника І. О. Левицького* : анот. покажч. архів. док. (Львів : Львів. нац. наук. б-ка ім. В. Стефаника, 2012– . Т. 1), підготовлені фахівцями Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника. У формі анотованого покажчика архівних документів представлено науковій громадськості фундаментальну працю видатного українського бібліографа І. О. Левицького, яка охоплює понад 3500 імен і зберігається у фондах відділу рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника під назвою «Матеріали до біографічного словника галицьких, буковинських та закарпатських українських письменників, учених та інших діячів культури, а також громадських і політичних діячів XIX ст.». У літературі вживається також назва «Словник І. О. Левицького»¹³.

Намагання багатьох наших видатних науковців створити загальний біографічний та біобібліографічний словники і досі не втілені в життя¹⁴. Цю нішу заповнюють низка видань універсального змісту. До них відносяться: *Видатні постаті України* : біоґр. довід. (Київ : МАУП : Кн.

¹³ Незначну частину матеріалів автор реалізував у 1898–1899, 1901 рр. у кількох випусках, виданих під назвою «Прикарпатська Русь вь XIX-мь вѣцѣ вь біографіяхъ и портретахъ си дѣятелей съ увзглядненемъ замѣчательныхъ людей, которыхъ 1772 р. заставъ при жизни, написавъ на подставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріалѣвъ Иванъ Ем. Левицькій» (Т. 1, вип. 1–4).

¹⁴ Див. Ляшко С. М. З історії гуртка В. Б. Антоновича по укладанню Українського біографічного словника [Текст] // Укр. біографістика: зб. наук. праць. Київ, 1999. Вип. 2. С. 262–266 ; Яценко О. Біобібліографія в Україні та вплив сучасних інформаційних технологій на її розвиток [Текст] // Там само. С. 284–303.

палата України, 2004; 2-ге вид., доповн., 2007); *Мельничук Г. 1000 незабутніх імен України* (Київ : Школа, 2005); *Імена України : біогр. енциклопед. слов.* (Київ : Фенікс, 2007). ІБД НБУВ підготовлено та видано *Матеріали до Українського біографічного словника* : короткі біогр. довідки (Київ : НБУВ, 2006. Вип. 1) та *Реєстр імен Українського біографічного словника* (Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2008. [Вип. 1] : літери А – Б).

Серед тематичних біографічних видань зустрічаються публікації, в яких імена представників України подано серед світових діячів тієї чи іншої галузі, наприклад: *Выдающиеся имена в мировой медицине* (Київ : РІА «Триумф», 2001); *1000 имен: деятели науки и искусства* : краткий энциклопед. справочник / Гарин В. Б., Ли Цзеган, Лисюченко В. В. (Донецк : Донеччина, 2001); *Усі письменники і народна творчість* / [Н. І. Черсунова, Р. Б. Шутько, О. В. Козир та ін.] (Київ : Майстер-клас, 2007); *Видатні українські вчені у світовій науці* : стислий довід. / Ю. Бездробний, В. Козирський, В. Шендеровський (Київ : Праймдрук, 2012); *Видатні вчені-ботаніки* / М. М. Барна, Л. С. Барна (Тернопіль : Тернограф, 2013) та ін. В останні роки, кількість біографічних словників, присвячених лише українським діячам, з кожним роком зростає і зараз абсолютно домінує серед біографічної літератури.

Пальму першості поміж біографічних словників, довідників посідають видання, присвячені професорсько-викладацькому складу та випускникам ЗВО України, де поряд з історичними даними, фактами, постатями представлено життєвий та творчий шлях сучасників. Серед цих видань: *Біографічний довідник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841–2001)* / І. М. Макаренко, І. М. Полякова (Київ : Століття, 2001); *Педагоги-вчені Харківського державного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва* : біогр. довідник (Харків : Основа, 2001); *Професори 1916–2001* : біогр. довідник професорів ДДМА [Дніпропетровська державна медична академія] (Дніпропетровськ : Пороги, 2002); *Професори Дніпропетровського національного університету* (Дніпропетровськ, 2003); *Професори Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого* (Харків : Право, 2004); *Професори Одеського (Новоросійського) університету* : біогр. словник (Одеса : Астропринт, 2005. Т. 1–4); *Професора Таврического національного университета им. В. И. Вернадского* (Київ : Либідь, 2007); *Професори Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784–2009* / Б. С. Зіменковський, М. Р. Гжегоцький, О. Д. Луцик (Львів : Наутілус, 2009); *Історія Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в іменах* : довідник (Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2010); *Науковці Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя* (Тернопіль : Джура, 2010); *Професори Волинського національного університету імені Лесі Українки* (Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2010); *Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841–2011* / [В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова] (Київ : Авіцена, 2011. Кн. 1–2); *Інститут педагогічної освіти* : довідк.-біогр. вид. (Миколаїв : Іліон, 2012) та ін.

Чимало дослідників звертаються до теми історії України через біографії діячів минувшини. Історична література поповнилася такими довідковими виданнями, як *Вожді-правителі України* (Житомир : Полісся, 2001), де подано короткі історико-біографічні довідки та портрети правителів України, починаючи від перших князів і закінчуючи сучасними керівниками; *Федака С. Д. Герої Слова о полку Ігоревім* (Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2001) — містить історичні портрети та біографічні довідки про пів сотні руських князів, половецьких ханів та інших персонажів «Слова о полку Ігоревім»; *Провідники духовності в Україні* (Київ : Вища шк., 2003) — в коротких біографічних відомостях наведено інформацію про найвидатніших державотворців, діячів культури, науки, освіти, церкви, які на різних історичних етапах опікувалися проблемами духовного відродження і розбудови Української держави; *Українська козацька старшина* / В. В. Кривошея, І. І. Кривошея, О. В. Кривошея (Київ : Стило, 2005–2008. Ч. 1–3) — метою видання є привернення уваги до генеалогії і біографіки українських козацько-старшинських родів; *Кислашко О. П. Життя і діяльність святих нашої землі Руси-України прославлених* (Київ : Грамота, 2007) — репрезентовано численні біографічні довідки про святих землі Руси-України; *Чорновол І. П. 199 депутатів Галицького сейму* (Львів : Тріада плюс, 2010) — саме 199 осіб представляло український народ у Галицькому Сеймі за всю його історію з 1861 по 1914 рр., подано біографії українських депутатів;

Заруба В. М. *Козацька старшина гетьманської України (1648–1782): персональний склад та родинні зв'язки* (Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2011) — викладено службові біографії та простежено родинні зв'язки персонального складу козацької старшини української козацько-гетьманської держави XVII–XVIII ст. Війська Запорозького, відображено історію відомих старшинських родин і подано розширені біографії їхніх найвизначніших представників.

Питання національних меншин віддзеркалене в українських біографічних виданнях. До їх числа належать: *Колесник В. Відомі поляки в історії Вінниччини*: біогр. слов. (Вінниця : Розвиток, 2007) — містить понад 500 біографічних статей про поляків та полонізованих представників інших національностей, відомих своєю участю у політичному, громадському й культурному житті Польщі та пов'язаних із Вінниччиною в різні періоди історії; *Павлюченко О. В. Серби та Чорногорці в Україні (XIX – початок XX ст.)*: біогр. слов. (Київ : Софія, 2009) — видання підготовлено на основі масиву архівних документів та матеріалів, публікацій преси, праць балканських та вітчизняних учених, наведено понад 300 біографій сербів і чорногорців, які працювали, навчалися та перебували в Україні в XIX – початку XX ст.; *Бузаров А. И. Осетини України* (Луганск : Промпечать, 2010; 2-е изд. – Донецьк : Світ кн., 2012) — представлено інформаційно-довідкові та біографічні відомості про осетин, які тимчасово перебували на території України у XX ст.

Як і раніше, в зазначений період, чимало видань було присвячено темі визволення України від німецько-фашистських загарбників. Вона є досить популярною, в більшості випадків видання підготовлені до річниць початку, закінчення війни або визволення конкретного населеного пункту чи території: *Пам'ятаємо ветеранів Великої Вітчизняної*: довідник (Київ : Нац. акад. внутрішніх справ, 2001); *Вклонімося і мертвим і живим* (Нова Одеса : [б. в.]; Миколаїв : Миколаїв. обл. друк., 2006); *Гальчак С. Д. Герої Поділля: Герої Радян. Союзу — уродженці Вінниц., Тернопіл. та Хмельниц. обл.* / С. Д. Гальчак (Київ : АДЕФ-Україна, 2010); *Прославлені полководці визволення України* (Київ : Жнець, 2008); *Поіменно...*: (відомості про студ., викладачів і співробітників Alma mater — захисників Вітчизни 1941–1945 рр.) / С. М. Парнак, В. В. Стецкевич (Кривий Ріг : КТУ, 2010); *Бутенко Є. П. Щоб онуки не знали війни* (Глобине : Поліграфсервіс, 2011). У збірнику *Сердце, отданное людям* (Київ : ВВП «Компас», 2001) розміщено біографічні довідки про пошуковців-дослідників, які працюють в Українському фонді «Пам'ять» та присвятили своє життя увічненню пам'яті захисників Вітчизни.

Новою тематикою серед біографічної продукції в Україні стала визвольна боротьба ОУН-УПА, яка знайшла відображення у виданнях: *Книга полеглих членів ОУН і вояків УПА Львівщини*: матеріали до біографій (Торонто ; Львів : Літопис УПА, 2002), де подано короткі біографічні відомості про загиблих членів ОУН-УПА по Дрогобицькій та Львівській областях; *Горбаль М. Довідник-пошуковець. Реєстр осіб, пов'язаних з визвольною боротьбою на теренах Дрогобиччини, 1939–1950* (Львів : Літопис УПА ; Торонто : [б. в.], 2005) — зібрано біографічний матеріал про учасників подій, які були пов'язані з визвольною боротьбою на території колишньої Дрогобицької області; *Данилишин О. В. Дзвони пам'яті: штрихи нац.-визвол. боротьби Жидачівщини, 1939–1950-ті рр.* (Ужгород : Тірані, 2007) — наведено довідки про громадян Жидачівського району Львівської області, членів ОУН, воїнів УПА, інших жителів — борців за волю й державність України. *Павликівська Н. М. Словник псевдонімів ОУН-УПА* (Вінниця : О. Власюк, 2007) — містить понад 17 000 найменувань (3277 псевдонімованих лексем). До кожного псевдоніма подано паспортизацію — іменування носія, виконувани ним під час бойових дій функції, джерела і сторінки фіксації. *Ільницький В. Героїчний чин ОУН і УПА на Дрогобиччині в роки Другої світової війни* (Дрогобич : Посвіт, 2012) — довідник про керівний склад ОУН Дрогобицького району.

Тема репресій у тоталітарний період та увічнення пам'яті репресованих побачила своє підтвердження у таких виданнях: *Постали із забуття: репресовані залізничники (1919–1953)* (Київ : Транспорт України, 2001); *Наші втрати*: матеріали до біогр. слов. репрес. у 1930-их роках діячів в УРСР, зібрані Юрієм Лавріненком (Київ : Твім інтер ; Нью-Йорк : Укр. вільна акад. наук, 2005); *Репресовані діячі української Автокефальної Православної Церкви (1921–1939)*: біогр. довід. / І. В. Бухарєва, В. М. Даниленко, В. М. Окіпнюк, І. М. Преловська (Київ : Смолоскип, 2011).

Українським науковцям присвячено чимало біографічних словників і довідників, серед них: *Українські вчені-натуралісти, математики, лікарі, педагоги* / Кононенко Н. П., Сазоненко Г. С. (Київ : Український Центр духовної культури, 2001); *Вчені і фахівці України в галузі зварювання і*

споріднених технологій : довідник (Київ, 2002), *Біографічний словник науковців (1934–2004)*: матеріали з історії Ін-ту математики (Київ, 2004); *Українські гідрологи, гідрохіміки, гідроекологи* : довідник / [В. К. Хільчевський, В. І. Осадчий, В. В. Гребінь та ін.] (Київ : Ніка-Центр, 2004); *Національна академія наук України, 1918–2008* : персон. склад / В. М. Палій, Ю. О. Храмов (Київ : Фенікс, 2008); *Українські фізики та астрономи* (Тернопіль : Підруч. і посіб., 2007; вид 2-ге, доповн., 2009); *Національна академія аграрних наук України. Персональний склад (академіки, члени-кореспонденти, почесні та іноземні члени), 1990–2011* : біогр. довід. (Київ : Аграр. наука, 2012); *Энциклопедический словарь по материаловедению. Т. 2 : Биографический словарь* / Г. Г. Гнесин (Київ : Логос, 2012); *Кристаллография в лицах : этюды по истории науки* / Ю. В. Ворошилов, С. А. Довгий, В. И. Павлишин (Харьков : Информ. системы, 2013) та ін.

Серед біографічних словників виділяються фундаментальні праці Івана Лисенка *Співаки України* : енциклопед. вид. (Київ : Знання, 2011; 3-є вид. 2012), що є переробленою і доповненою версією однойменної праці, яка побачила світ у 1997 році. У другому виданні наведено 1500, у третьому — понад 1600, творчих біографій українських співаків, а також співаків українського походження, які працювали за кордоном у контексті висвітлення історії вокального мистецтва в Україні від Київської Русі до сучасного періоду, реалізації їх творчого потенціалу та ствердження української вокальної культури. Варто звернути увагу на інше біографічне видання цього ж автора, це *Словник музикантів України* (Київ : Рада, 2005), до якого ввійшло понад 1000 статей — творчих біографій причетних до України музикантів (піаністів, скрипалів, віолончелістів та ін.), через які висвітлена історія українського музичного мистецтва від часів Київської Русі до наших днів. Деякі довідки супроводжуються фотопортретами митців.

До мистецтвознавчої тематики також відносяться біографічні довідники: *Капельгородська Н. М. Український біографічний кінодовідник* (Київ : АВДІ, 2001), *Снегірьов О. М. Піаністи України* (Київ, 2001), *Художники України : Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво* : творчо-біогр. довідник (Київ : ІПРЕЗ, 2001), *Кіномистецтво України в біографіях* : кінодовідник / Н. Капельгородська [та ін.] (Київ : АВДІ, 2004), *Муха А. І. Композитори України та української діаспори* : довідник (Київ : Музична Україна, 2004), *Композитори Буковини* : довідник-посібник (Чернівці : Рута, 2006), *Художники України* : енциклопед. довід. (Київ : Інтертехнологія, 2006. Вип. 1), *Лабанців-Попко З. Сто піаністів Галичини* (Львів : Наук. т-во ім. Т. Шевченка, 2008), *Українські композитори* : довід. школяра (Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2008), *Українські кобзарі, бандуристи, лірники* : енциклопед. довід. / Жеплинський Б. М., Ковальчук Д. Б. (Львів : Галиц. вид. спілка, 2011).

За професійною ознакою біографічні дані діячів України репрезентовано у книгах: *Видатні гістологи* : біогр. довідник (Коломия, 2001), *Видные деятели акушерства и гинекологии* / Германов В. Т., Симрок В. В., Сергиенко С. Н. (Луганск : ООО «НВФ «Стек», 2003. Т. 1–2), *Краєзнавці України: сучасні дослідники рідного краю* : довідник (Київ ; Кам'янець-Подільський, 2003), *Выдающиеся горные инженеры и специалисты угольной промышленности Украины* / Сургай Н. С., Фыщенко С. П. (Київ : Пульсары, 2003), *Юристи України. Правова еліта держави* (Київ : Логос Україна, 2007), *Энергетики: жизнь замечательных людей* / [под ред. Л. В. Прохорова] (Запорожье : Дикое Поле, 2012) та ін.

Біографії військових представлено в публікаціях: *Збройні сили України першої половини ХХ ст. Генерали і адмірالی* / М. Литвин, К. Науменко (Львів : [б. в.] ; Харків : Сага, 2007) — висвітлено життя та діяльність понад 500 генералів і адміралів українських військових формувань доби Центральної Ради, Української Народної Республіки, Української Держави, Західно-Української Народної Республіки, а також Карпатської Січі, Української Повстанської Армії та Української Національної Армії; *Генерали (адмірالی) Збройних Сил України (1991–2011 рр.)* / Жолукевський В. [та ін.] (Київ : Едельвейс і К, 2011–. Кн. 1) — в історико-біографічному довіднику подано біографічні відомості про генералів та адміралів Збройних сил України; *Генералы* (Харків : Точка, 2013) — у виданні Харківського біографічного словника містяться відомості про генералів і адміралів радянського і пострадянського періоду, чий життєвий шлях був пов'язаний з містом Харковом і Харківською областю.

Біографії непересічних жінок минулого і сьогодення, діяльність яких залишила помітний слід в історії України, які досягли вершин в обраній професійній сфері, успіху у бізнесі, науці,

творчості знайшли своє відображення у довідково-біографічних виданнях: *Букач В. М. Женщини — политические деятели СССР* : біогр. справочник. (Одесса, 2001); *Жінки України* : біогр. енцикл. словник. (Київ : Фенікс, 2001); *Геник С. 150 видатних українок* (Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003); *Українки в історії* (Київ : Либідь, 2004; 2-ге вид., стер. Київ : Либідь, 2006); *Українська жінка у визвольній боротьбі 1940–1950 рр.* : біогр. довід. (Львів : Світ, 2004–2009. Вип. 1–3); *Славетні жінки. Україна, рік 2005* (Харків, 2005); *Василенко О. О. Жінки й математика* (Харків : Основа, 2008); *Лінія найбільшого опору*: (роль жіноцтва у нац.-визвол. змаганнях укр. народу кінця ХІХ–ХХ ст.) : [публіцист.-біогр. вид.] (Київ : Укр. Вид. Спілка, 2008); *Портрети сучасниць* (Київ : Укр. конфедер. журналістів : Ін-т біогр. дослідж, 2010–2011. Вип. 2–3); *Успішна жінка: у бізнесі, політиці, медицині, науці, культурі, громад. житті* : [презентац.-інформ. вид.] (Київ : Статус плюс, 2010. Вип. 1); *В Україні жіноче обличчя* (Київ : Гіперіон, 2011. Вип. 1).

Серед краєзнавчих біографічних словників у зазначений період побачили світ: *«Журавлина» книга: Тернопільська українська західна діаспора* : словник імен (Тернопіль : Економічна думка, 2001. Ч. 2) — видання є першою спробою подання систематизованої інформації про уродженців Тернопільщини, які, опинившись за межами України, примножували її славу; *Буковина. Імена славних сучасників* (Київ : Світ успіху, 2004–2006) — представлено імена відомих людей Буковини, котрі уславили Україну; *Кушніренко І. К. Люди Гуляйпільщини* : біогр.-довідк. вид. (Запоріжжя : КП «ЗМД “Дніпров. металург”», 2004) — містить біографічну інформацію про видатних людей Гуляйпільщини (Запорізька обл.), які жили та живуть у цьому краї; *Люди твої, Вознесенцино* (Вознесенськ : [б. в.], 2006) — зібрано й систематизовано матеріали історико-краєзнавчого характеру, розповіді про людей, які творили і зараз творять історію рідного краю; *Перебийніс Г. М. Відомі люди Маловишківщини* (Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2007) — книга є результатом великої дослідницької роботи автора і містить понад 300 біографічних довідок про уродженців краю, а також тих, хто тут успішно трудився або просто бував, але залишив слід у пам'яті людей; *Видатні особистості Луганщини* (Луганськ : Світлиця, 2008) — зібрано інформацію про осіб, які прославили Луганщину в різних сферах життя: науці, мистецтві, виробництві, спорті; *Гощаниця в іменах / Юрій Кузьмін* (Рівне : Зень О., 2009) — включено 450 життєписів людей пов'язаних з Гощанським районом Рівненської області; *Білоцерківський біографічний словник*: матеріали (Біла Церква : О. В. Пшонківський, 2010– . Т. 1–3) — вміщено біографічні відомості про представників місцевої влади та інтелігенції другої половини ХІХ – початку ХХІ ст. Окремі публікації присвячені білоцерківському духовництву, архітекторам та будівельникам; *Герої землі полтавської* : довідник (Полтава : АСМІ, 2010–2012. Вип. 1–3) — Державний архів Полтавської області у співпраці з Центром дослідження історії Полтавщини започаткував серію науково-довідкових видань під назвою «Герої землі Полтавської»; *Леонюк В. Словник Берестейщини* (Львів : Афіша, 2010. Т. 2) — включає короткі біографічні довідки видатних людей краю та вміщує стислий опис діяльності та літератури про особу; *Історія Ружинщини в іменах* : мала енциклопедія (Житомир : Рута, 2011) — біографічні розповіді про видатних і знаних людей Ружинщини: Героїв Радянського Союзу і Героїв Соціалістичної Праці, орденосців і заслужених працівників у тій чи іншій галузі, про талановитих людей, які пов'язали своє життя з цим краєм; *Слов'янщини в особах* : біогр. довід. (Слов'янськ : Друкар. двір, 2011) — наведено короткі біографії близько 450 жителів Слов'янщини — героїв війни і праці, почесних громадян Слов'янська і Слов'янського району, міст Миколаївка і Святогірськ, а також працівників різних галузей, які зробили певний внесок в соціально-економічний розвиток рідного краю, прославили його своїми досягненнями в науці, спорті, на ниві культури, освіти тощо; *Деражнянський край крізь призму людських дол* : довідк.-біогр. вид. (Хмельницький ; Деражня : Мельник А. А., 2013) — подано матеріали про життя, працю і творчість багатьох людей Деражнянщини, котрі своїми ратними і трудовими подвигами залишили помітний слід в історії району, та ще багато інших видань.

Малою енциклопедією Прикарпаття називають книжки із серії «Пом'яник» Володимира Морозюка (*Морозюк В. Пом'яник — 1–12*. Івано-Франківськ : Гостинець, 2005–2012). За вказаний період вийшло 12 книг, у яких зібрано відомості про прикарпатських діячів та події національно-визвольного руху України. Цінність цих видань — поряд зі знаними іменами вони відкривають та систематизують інформацію про маловідомі чи взагалі невідомі постаті.

Досить поширеним видом серед біографічної продукції на початку ХХІ ст., є довідники типу «Хто є хто». Вони стали доволі популярними серед видавців після отримання Україною незалежності. Окрім загальних видань *Хто є хто в Україні* (Київ : К.І.С., 2001; 2004; 2007), друкувалися регіональні довідники, такі як *Закарпаття. Хто є хто* (Київ, 2004–2005. Вип. 1–2); *Хто є хто на Буковині* (Київ, 2006) і т. д. по всім областям України окрім Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Одеської, та довідники галузевого спрямування: *Хто є хто. Партії та політики ХХ століття* (Київ, 2002–2005. Вип. 1–4); *Хто є хто в будівництві та архітектурі* (Київ : Київ. правда, 2003–2010. Вип. 1–5); *Хто є хто в легкій промисловості України* (Київ : Укр. вид. консорціум : Медіа центр «Volgov», 2004).

Також було підготовлено довідники з біографічною інформацією про представників окремих міст: *Хто є хто в економіці, культурі, науці Києва* (Київ : Олександр плюс, 1999–2003. Т. 2–5); *Хто є хто в Севастополі: економіка, вооруженні сили, наука, культура* (Київ : Олександр плюс, 2004); *Хто є хто у Кривому Розі* (Кривий Ріг : [Явва], 2004. Ч. 2); *Шиханов Р. Б. Хто є хто на Запоріжжі* : біогр. довідник. 2004 рік (Запоріжжя : РА «Тандем-У», 2005; 2005 рік. Запоріжжя : РА «Тандем-У», 2006).

Автором-упорядником усіх регіональних і тематичних публікацій цієї групи зазначено В. В. Болгова, а центром укладання — Українську академію геральдики, товарного знаку та логотипу. В більшості, це гарно оформлені видання з дорогим поліграфічним виконанням, але низьким рівнем систематизації матеріалу. За своєю структурою і оформленням більше підходять до презентаційних, ніж до класичних довідників типу «Хто є хто».

На фоні загального збільшення біографічної продукції в останні роки, спостерігаємо тенденцію на зменшення випуску довідників типу «Хто є хто». У 1993–2000 рр. в Україні світ побачили 16 (22)¹⁵ цих довідників, вже у наступні три роки (2001–2003) цей показник становив 24 (33), з 2004 по 2009 рр. — 36 (52). За період 2010–2013 рр. відзначаємо різкий спад цієї продукції — 4 (4) довідника.

З другого випуску серії бібліографічних покажчиків «Джерела української біографістики» окремих розділ відведено «Книгам пам'яті» та «Книгам скорботи». *Книга пам'яті України* — наукове історико-меморіальне видання присвячене увічненню пам'яті вихідців з України, які були призвані до лав Червоної армії на території України та загинули, пропали безвісти, померли від ран, отриманих у бою на фронтах Другої світової війни; померли в концентраційних таборах для військовополонених; були необґрунтовано репресовані та розстріляні органами СМЕРШ; загинули в радянських фільтраційних таборах. Також увічнені імена партизанів, підпільників, що загинули в роки Другої світової війни. Центральний офіс Пошуково-видавничого агентства «Книга Пам'яті України» розташований у Києві, у кожній області були створені регіональні представництва. Окремі томи Книги Пам'яті України вийшли в кожній області. Усього видано 257 томів «Книги Пам'яті України» у 261 книзі.

Інформація про окрему персоналію містить наступні дані: прізвище, ім'я, по-батькові; рік народження; місце народження; військове звання, посада та номер військової частини; час загибелі (або зникнення безвісти) та причина (смерть від ран, у полоні, розстріл, смерть у фільтраційному таборі, смерть у ВТТ)¹⁶.

Окрім томів національної Книги пам'яті України світ побачили однотипні видання, які відрізняються тематичною або географічною ознакою. В більшості — це вибрані матеріали з національної Книги пам'яті. До них відносяться: *Жива пам'ять. Книга пам'яті про окуповане місто Дніпропетровськ у роки Великої Вітчизняної війни 1941–1943 рр.* (Дніпропетровськ : Пороги, 2013); *Книга Пам'яті лікарів Полтавщини* (Полтава : Дивосвіт, 2013) — зібрані імена лікарів, які своєю звитяжною працею на ниві охорони здоров'я в мирні дні й у буремні роки війни в опера-

---

¹⁵ Видання типу «Хто є хто», досить часто, є продовжуваними. Тобто, виходять через заздалегідь невизначені проміжки часу, в міру накопичення матеріалу, нумерованими чи датованими випусками, неповторюваними за змістом, однотипово оформленими, із спільною назвою. Перша цифра надає кількість назв окремих видань, у дужках — дані всіх випусків за вказаний період.

¹⁶ Книга Пам'яті України. Історико-меморіальний серіал [Електронний ресурс] // Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Книга_Пам%27яті_України._Історико-меморіальний_серіал. 26.02.2021, вільний.

ційних і лікувальних кабінетах, на викликах й у студентських аудиторіях уславили вітчизняну медицину не тільки в межах області й України, а й далеко за кордоном; *Із чистих криниць пам'яті серця* (Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2013– . Кн. 1) — книга пам'яті жителів Криничанського району Дніпропетровської області, що приймали участь у ліквідації аварії на ЧАЕС та багато інших видань.

Ще одним структурно подібним зібранням видань є *Книга скорботи України*. До цих публікацій увійшли поіменні відомості про мешканців України, які були розстріляні, страчені у в'язницях та таборах смерті, повішені, спалені під час німецько-фашистської окупації; загинули під час бойових дій, внаслідок артобстрілів та бомбардувань, а також від інших факторів, пов'язаних з війною; були вивезені на каторжні роботи і не повернулись. Інформацію в цих виданнях розміщено за географічним принципом — за областями України, а в томах — за районами відповідної області.

Книги пам'яті України та Книги скорботи найближчим часом не плануються використовувати в якості джерел для формування УНБА. Проте їх структура, величезні масиви розміщених даних, їх якість — все це привертає інтерес дослідників-біографістів і можуть бути корисними для уточнення інформації. З цих причин ці видання включені до змісту покажчиків серії «Джерела української біографістики».

Біобібліографічні покажчики — особливо цінні видання для поповнення електронного ресурсу УНБА. Останнім часом цей тип публікацій стає доволі поширеним. Поряд із біографічними даними вони надають читачам додаткові відомості, у вигляді бібліографії праць, літератури про життя та діяльність особи. Поняття «біобібліографія» охоплює два різновиди посібників: персональні бібліографічні покажчики, предметом яких є життя і діяльність окремої особи, і біобібліографічні словники, що містять матеріал про певні групи осіб (спеціальні словники) або про діячів однієї країни (національні словники).

Окремий, третій, випуск серії «Джерела української біографістики» присвячено персональним бібліографічним покажчикам. Метою видання, є поповнення комп'ютерної бази даних ІБД НБУВ «Джерела української біографістики», складової частини електронного УНБА, інформацією про українські персональні бібліографічні покажчики; ознайомлення дослідників, науковців, аматорів та широкий загал з напрацюваннями у ділянці видання вітчизняних персональних бібліографічних покажчиків¹⁷. Кількість вміщених до посібника видань із середини ХІХ століття, коли було опубліковано перший персональний бібліографічний покажчик *Данилевский Г. Основьяненко* (СПб., 1856), до кінця ХХ століття становить — 1141 одиниць. Число виданих посібників у ХХІ столітті становить більше 2580¹⁸. Тобто, за чотирнадцять років, в Україні світ побачили більше ніж в два рази видань, підготовлених до 2000 року.

При аналізі персональних бібліографічних покажчиків, включених до третього випуску серії «Джерела української біографістики», спостерігається помітний інтерес до підготовки та публікації біобібліографічної продукції, який активувався в роки становлення України як незалежної держави. Відзначено стрімке зростання випуску персональних бібліографічних покажчиків, які популяризують діяльність та досягнення сучасних українських фахівців у різних галузях науки, літератури, освіти, виробництва, культури, громадської діяльності; формують імідж установ та організацій, в яких вони трудилися або працюють нині. Проте, недостатніми, на нашу думку, є укладання покажчиків про заборонених Російською імперією та радянською тоталітарною владою діячів національної історії та культури, незаслужено забутих осіб — мова йде про діячів минулого. Співвідношення видань про сучасників й діячів минулого становить приблизно 6 : 1.

Далеко не всі джерела, що містять біобібліографічну інформацію і які не можна вважати суто бібліографічною продукцією, проходячи процеси бібліотечно-бібліографічної систематизації, потрапляють у розділ «Персоналії» та не знаходять відображення в окремих розділах систематичних каталогів. Часто саме ці джерела, що з огляду на формальні ознаки не можна вважати

¹⁷ Яценко О. М. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856–2013) [Текст] / О. М. Яценко, Н. І. Любовець ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2015. С. 9.

¹⁸ За матеріалами вип. 3–5 «Джерел української біографістики».

біографічними працями, містять цінні біобібліографічні відомості, на пошуки яких, на жаль не завжди плідні, дослідники витрачають багато часу. Донині в Україні систематизація відомостей цього типу не проводилася — інформація про персональні бібліографічні покажчики розпорошена по бібліотечних каталогах, бібліографічних покажчиках, окремих монографічних дослідженнях бібліографознавців. Відомості про окремі видання не фіксуються органами державної бібліографії, а зареєстровані не були виділені в самостійний розділ або сконцентровані в окремих спеціалізованих виданнях. Наклад більшості персональних бібліографічних покажчиків завжди був обмеженим. Тому багато із цих видань майже недоступні або мають один-два примірники. Проблемним нині є виявлення персональних бібліографічних покажчиків, у тому числі розміщених в Інтернеті, та їх реєстрація.

Серед видань присвячених діячам минулого, традиційно, це посвяти видатним постатям української історії, науки, культури, кількість яких буває по декілька видань у рік, щонайбільша їх чисельність спостерігається в ювілейні роки. На це варто звернути увагу — адже покажчики, підготовлені видатним діячам досить часто дублюють дані. Координація дій у видавничій діяльності дозволить заощадити значні фінансові ресурси. У практиці укладання персональних бібліографічних покажчиків трапляються випадки, коли певним сучасникам присвячені три, чотири, п'ять персональні покажчики (з періодичністю у 5 років).

При формуванні УНБА, було виявлено прикре спостереження — у багатьох наших достойних діячів минулого відсутні персональні бібліографічні покажчики, тобто їхні праці та література про них розпорошена по багатьом друкованим виданням, або мають покажчики із застарілими даними. Причому, мова йде не про осіб «другого», «третього» рівня, а стосується провідних науковців, літераторів, митців тощо. Наприклад, Володимиру Михайловичу Кубійовичу (1900–1985) — географу, демографу, видавцю, організатору науки, громадсько-політичному діячу присвячено видання *Бібліографія наукових праць проф. д-ра Вол. Кубійовича* (Краків ; Львів : Укр. вид-во, 1943). До сьогодні не було оновлено біобібліографічні дані, хоча з 1943 року ним підготовлено низку фундаментальних праць, серед яких ряд енциклопедичних видань, таких як Енциклопедія українознавства, а про його життя та діяльність написано чимало книжок і статей.

Літературознавцю, мистецтвознавцю, фольклористу, театрознавцю, бібліографу Варварі Павлівні Адріановій-Перетц присвячено єдиний покажчик *Горячева Р. И. Варвара Павловна Адріанова-Перетц : биобиблиографія* (Москва, 1963). На жаль, необхідно зазначити, що у «війні за імена» ми ще поступаємося нашим сусідам, — багатьом нашим співвітчизникам персональна бібліографія видана в СРСР або сучасній Росії. В цих працях наші земляки подаються як радянські або російські діячі. Було б доцільно бібліографам та бібліотечним установам при плануванні своєї бібліографічної діяльності брати до уваги загострені питання.

Окрім персональних бібліографічних покажчиків все більшого поширення набувають біобібліографічні збірники, де до традиційних елементів (біографія, бібліографія праць, література про особу) до змісту вміщено інформацію про авторські свідоцтва, патенти, спогади рідних, колег, учнів, іконографічний матеріал, публікації основних, знакових праць особи тощо.

У другому, четвертому та п'ятому випусках серії «Джерела української біографістики» введено окремий розділ «Біобібліографічні словники, довідники», куди вміщено інформацію про тематичні та краєзнавчі видання. Серед перших провідне місце займають біобібліографічні словники викладачів, професорів, деканів, ректорів ЗВО України: *Ректори Київського університету 1834–2006* (Київ : Либідь, 2006); *Інститут філології Бердянського державного педагогічного університету* : біобібліографія (Ніжин: Аспект-Поліграф : БДПУ, 2007; 2006–2008 рр. Донецьк : Юго-Восток, 2009); *Професори Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, 1918–2008* : [біобібліогр. довід.] (Дніпропетровськ : ДНУ, 2008); *Професори Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна* : біобібліогр. довід. (Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009); *Декани медичного факультету Університету Св. Володимира : (Національного медичного університету імені О. О. Богомольця) 1841–1919* : біогр. нариси та бібліогр. (Київ : Авіцена, 2011); *Доктори наук, професори Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* (Кам'янець-Подільський : Абетка-Світ : Зволейко Д. Г., 2013); *Історики Харківського університету* : біобібліогр. довід. (1905–2013 рр.) (Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013) та ін.

Біобібліографічні дані про науковців науково-дослідних установ України розміщено у виданнях: *Вчені тваринники* (Київ : Аграр. наука, 2004); *Вчені вузів Одеси* : біобібліогр. довід. (Одеса : ОДНБ ім. М. Горького, 2004–2010. Вип. 1–2); *Науковці України ХХ–ХХІ століть* : мета-бібліографія (Київ : Ін-т енциклопед. дослідж. НАНУ, 2010); *20 років Інституту електронної фізики Національної академії наук України (1992–2012)* : [біобібліогр. зб.] (Ужгород : Бреза А. Е., 2012); *Дослідники історії Південної України* : біобібліогр. довід. (Київ : Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. Грушевського, 2013– . Т. 1) та ін.

Понад 150 статей, що відтворюють віхи життя та творчості провідних діячів філософської культури України Х–ХХ ст., висвітлюють їхній філософський доробок включено до книги *Філософська думка в Україні* : біобібліогр. сл. (Київ : Пульсари, 2002). Під серією «Українські історики» вийшло три випуски біобібліографічних довідників *Українські історики ХХ століття* (2003, вип. 2, ч. 1; 2004, вип. 2, ч. 2; 2006, вип. 2, ч. 3; 2010, вип. 3), які підготовлено Інститутом історії України НАН України. У виданні подано біобібліографічні матеріали про українських істориків та істориків України ХХ ст., які працювали або працюють у наукових установах, ЗВО, державних установах, громадських організаціях в Україні та за її межами, що зробили помітний внесок у розвиток української історіографії.

Біобібліографічні довідники *Українські бібліографи* (Київ : Нац. парлам. б-ка, 2008–2011. Вип. 1–3) знайомлять з творчими бібліографіями українських бібліографів — теоретиків і практиків. Значне місце займають відомості про українських бібліографознавців, розробників теорії, історії, методики бібліографії та дослідників проблем організації бібліографічної справи, викладачів бібліографії у ЗВО України, фахівців у галузі інформаційних технологій.

Короткі біографічні довідки (більш як 2000) сучасних письменників України — членів НСПУ зібрано до видання *Письменники України* : біобібліогр. довід. (Київ : Укр. письменник, 2006). Кожна довідка містить стислі відомості про час і місце народження, твори, що вийшли окремими виданнями за абеткою.

Біобібліографічні відомості про українських письменників діаспори висвітлено у виданнях: *Українські письменники діаспори* : матеріали до біобібліогр. слов. (Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2006–2007. Ч. 1–2) — в основу публікацій лягли матеріали, зібрані доктором філологічних наук, професором Ф. Погребенником, охоплені імена як вже певною мірою відомих, так і невідомих в Україні літераторів, і містить відомості далеко не про всіх письменників українського зарубіжжя; *Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості* (Київ : Сх. вид. дім, 2012), де зібрано та систематизовано біографічні факти, наведено перелік художніх творів літераторів, які розпочали чи продовжили творчу діяльність за межами України. Інформацію про життя та творчість відомих митців української діаспори ХХ ст. відображено в книзі *Українські митці поза батьківщиною* : біобібліогр. покажчик (Харків, 2001).

Серед краєзнавчих біобібліографічних видань слід відзначити праці: *З-над Божої ріки* : літ.-біобібліогр. словник Вінниччини (Вінниця : Континент ПРИМ, 2001) — подано близько 700 біографій письменників, критиків, літературознавців, фольклористів краю ХVIII–ХХ ст. з бібліографією; *Костиця І. С. Межівська сторона*: книга про письменників-земляків (Донецьк : Каштан, 2004) — містить відомості про вітчизняних письменників, доля яких була так чи інакше пов'язана з Межівською стороною на Дніпропетровщині; *Письменники Житомирщини* (Житомир : Пасічник М. П., 2010– . Кн. 1) — включено біографічні, літературно-критичні матеріали, фрагменти творчого доробку та бібліографію творів письменників Житомирщини. Біобібліографічні відомості про видатних діячів культури та мистецтв Буковини, відзначених почесними державними нагородами у 1946–2012 рр., розкрито у двох випусках *Видатні діячі культури та мистецтв Буковини* : бібліогр. довідник (Чернівці : Книги — ХХІ, 2010–2012. Вип. 1–2).

Цікаво спостерігати динаміку розвитку енциклопедично-довідкової справи в Україні за вказаний період. При аналізі статистичних даних кількості укладених енциклопедично-довідкових видань в Україні, на початку ХХІ століття, спостерігається величезний сплеск випуску даного виду друкованої продукції — вона становить 40 % від загальної кількості публікацій, включених до другого випуску «Джерел української біографістики» (див. табл.).

Проте, вже у 2010–2013 рр. простежуємо поступове зниження цих показників. Матеріали п'ятого випуску «Джерел української біографістики» вказують про їх зменшення більше ніж у 3,3 рази у порівнянні з показниками другого випуску.

Цю тенденцію можна пояснити заповненням прогалів у вітчизняному книговиданні, насиченням «ринку» країни цим видом друкованої продукції, що засвідчив проведений огляд. До 2013 року завершилася більшість видавничих проєктів підготовки та видання галузевих енциклопедій, словників, довідників. Вітчизняна енциклопедично-довідкова справа поповнилася новітніми виданнями, що оновили інформацію з усіх галузей знання про Україну, у тому числі біографічну, даними про наших видатних громадян. Нині акцент перемістився на укладання енциклопедій, біографічних, біобібліографічних словників та довідників регіонального, краєзнавчого спрямування.

Наукові видання

Значну частину біографічної друкованої книжкової продукції становлять наукові видання. Їх видовий діапазон також досить широкий, це матеріали наукових конференцій, присвячених конкретній особі (особам), монографії, збірники, аналітичні узагальнюючі праці з біографічним матеріалом та ін. Особливість цих джерел полягає в тому, що вони є результатом наукових досліджень та містять аналіз певних теоретичних або практичних питань, що потребують вирішення, опис методів і результатів їх вивчення, документально аргументованих висновків порушених у них проблем.

Центральне місце у цих творах належить особі — її життю та професійній діяльності, — детально розкриваються основні етапи життєвого та творчого шляху; досліджуються становлення особистості, сутність та особливості поглядів; аналізується спадщина діяча; розкривається вплив персони на галузь, в якій вона працювала. Ці чинники підносять цінність видань — адже вони є результатом, власне, біографічних досліджень та одночасно — історії науки, медицини, літератури, мистецтва.

У п'ятому випуску серії «Джерела української біографістики» спостерігається збільшення кількості наукових публікацій біографічного спрямування. Різниця між четвертим і п'ятим випусками становить 266 позицій, хоча у вип. 4 хронологічно охоплено — 7 років, а вип. 5 — лише 4 (див. табл.). На статистичні показники вплинуло включення до останнього публікацій, присвячених одній (двом) особі (особам).

Для формування УНБА ці джерела мають ключове значення, адже надані в них факти документально підтверджені й тісно пов'язані з біографічними дослідженнями. Більшість наукових публікацій присвячені відомим діячам нашої історії та культури, хоча зустрічаються маловідомі та призабуті постаті. Значною мірою такі праці є результатом дисертаційних досліджень. Цільове призначення цих видань — для науковців та фахівців.

Найбільш численна група досліджень, включених до показників серії «Джерела української біографістики», присвячена вітчизняним письменникам, літературознавцям. Серед них монографії про життєвий та творчий шлях: Івана Багряного — *Ладияк Н. Б. Естетична функція синтаксису прози Івана Багряного* (Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2012); поета, письменника, громадського діяча Олександра Івановича Кандиби (О. Олесь) — *Голобородько К. Ю. Ідіостиль Олександра Олесь: лінгвокогнітивна інтерпретація* (Харків : ХІФТ, 2010); *Блашків О. В. Тенденція до «ліризації» драми у творчості Олександра Олесь та В. Б. Єйтса* (Тернопіль : Екон. думка, 2011); *Голомб Л. Г. Три поети раннього українського модернізму: Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський* (Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2011); *Рудик С. К. Повернення із забуття* (Київ : Аграр медіа груп : Акад. наук вищ. освіти, 2012); письменника Івана Котляревського — *Лімборський І. В. Творчість Івана Котляревського: автор. індивідуальність, европ. паралелі, порівнял. поетика* (Черкаси : Брама-Україна, 2010); прозаїка, поетеси, драматурга, літературного критика, фольклориста, журналіста, мистецтвознавця, визначної суспільно-політичної та культурної діячки Олени Пчілки — *Мікула О. І. Творчість Олени Пчілки і фольклор* (Ужгород : Гражда, 2011); письменниці, поетки і громадської діячки Оксани Лятуринської — *Левчук Т. П. Поетика Оксани Лятуринської* (Луцьк : Твердиня, 2012); поета, перекладача, прозаїка, літературознавця Ігоря Качуровського — *Мацько В. П. Мовний орнамент в ліричній прозі Ігоря Качуровського* (Хмельницький : Цюпак А. А., 2013) та ін.

Серед виявлених праць зустрічаємо дослідження, присвячені видатним діячам нашої історії: княгині Анні — Луняк Є. М. *Анна Руська — королева Франції в світлі історичних джерел* (Київ : [б. в.] : Ніжин : Лисенко М. М., 2010); *Його ж. Анна Руська — королева Франції* (Київ : Книга, 2012); політичному, військовому діячу Пилипу Орлику — *Скальська У. Л. Невмирущість мазепинської ідеї: Гетьман України Пилип Орлик, його Конституція і видатний діяч Франції Григор Орлик у боротьбі за незалежність України* (Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2011); *Рендюк Т. Г. Пилип Орлик: молдовські та румунські шляхи* (Чернівці : Букрек, 2013); запорізькому гетьману Петру Конашевичу-Сагайдачному — *Фігурний Ю. С. Державотворча і націєтворча діяльність П. Конашевича-Сагайдачного в українознавчому вимірі* (Київ : ННДІУВІ, 2011); *Сас П. М. Чесний рицар Петро Конашевич-Сагайдачний* (Київ : Ін-т історії України, 2012); військовому, політичному і державному діячу Івану Мазепі — *Павленко С. О. Зображення гетьмана І. Мазепи (кінець XVII – початок XX століть)* (Чернігів : Лозовий В. М. : Упр. у справах преси та інформації, 2010); *Конвалова М. М. Гетьман Мазепа у фольклорі і літературі* : монографія (Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2013); *Таїрова-Яковлева Т. Г. Іван Мазепа і Російська імперія. Історія «зради»* (Київ : Кліо, 2013); політичному і громадському діячу, драматургу і прозаїку Володимирі Винниченку — *Брайко О. В. Проза Володимира Винниченка 1902–1910-х років: проблеми поетики* (Київ : Стилос, 2011); *Васильків О. В. Карнавальний світ масок у творах Володимира Винниченка та Гео Шкурупія* (Тернопіль : Медобори : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011); *Варданян М. В. Романи «муженського циклу» Володимира Винниченка: проблематика, жанрово-стильові особливості* (Кривий Ріг : Чернявський Д. О. (Діоніс), 2012); *Павлишин Л. Г. Володимир Винниченко: досвід неklasичного мислення в історії української філософії* (Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013); науковому, політичному і державному діячу Михайлу Грушевському — *Плохій С. Великий переділ. Незвичайна історія Михайла Грушевського* (Київ : Критика, 2011); *Малик Я. Й. Михайло Грушевський: війна, революція, еміграція* (Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011); *Його ж. Михайло Грушевський: в умовах більшовицького режиму* (Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2012); *Корольов Г. Федералізм Михайла Грушевського: міфи, уявлення, проекти* (Київ : Ін-т історії України, 2012); *Тельвак В. В. Постать Михайла Грушевського в історіографії Центрально-Східної Європи (кінець XIX – 30-ті роки XX століття)* (Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2012); *Янкова Н. І. Історичні коди у творчості Михайла Грушевського* (Київ : Академія, 2013) та багатьом іншим діячам.

Традиційно багато публікацій присвячено темі дослідження життя і творчості видатних постатей української культури Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки. Тему Великого Кобзаря розкрито у монографіях: *Росовецький С. К. Тарас Шевченко і фольклор* (Київ : Київ. ун-т, 2011) — вперше у вітчизняній науці запропоновано комплексне, масштабне дослідження взаємозв'язків творчості Т. Шевченка з фольклором в усій їх багатобарвній складності; *Космеда Т. А. Ego і Alter Ego Тараса Шевченка в комунікативному просторі щоденникового дискурсу* (Дрогобич : Коло, 2012), де розглянуто деякі аспекти лінгвоперсонології, питання, що стосуються класифікації типів особистості; розкрито основні положення теорії автокомунікації (діалог Ego і Alter Ego) Т. Шевченка, що віддзеркалена в щоденнику письменника, репрезентованому нерідною для нього російською мовою; *Лебідь Є. М. Метатекст поезії Тараса Шевченка та українська література: давня і нова доба* (Київ : Наук. думка, 2012) — досліджено метатекст поетичної спадщини Т. Шевченка й її зв'язок з українською літературою давньої та нової доби; *Куцевол О. М. Вивчення життя і творчості Великого Кобзаря через художню рецепцію літературної шевченкіани* (Вінниця : Консоль, 2013) — висвітлено життєтворчість Т. Шевченка в літературознавчому та художньо-біографічному вимірах; *Пахаренко В. І. Шевченко як геній : природа, своєрідність і стратегії інтерпретації геніальності поета* (Черкаси : Брама-Україна, 2013) — досліджено феномен геніальності Тараса Шевченка; *Самойленко Г. В. Тарас Шевченко і Ніжинська вища школа* (Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2013) — у книзі вперше розкрито різноманітні вияви взаємовідносин Т. Шевченка з випускниками Ніжинської вищої школи, а також представлено факти відзначення пам'яті поета та вивчення його творчої спадщини; *Скоць А. І. «Щоб слово пламенем взялось»: поетичний світ Тараса Шевченка* (Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013) — презентовано дослідження тайнопису Шевченка; *Сліпушко О. М. Духовна держава Тараса Шевченка* (Київ : Київ. ун-т, 2013) — перша спроба дослідити ідеал національної Духовної Держави у творчості Тараса Григоровича Шевченка; *Цвілюк С. А. Шевченко і Гоголь: геніальні виразники української історії і культури в епоху*

відродження нації : іст. аспект (Одеса : Астропринт, 2013) — фактологічне дослідження літературної та громадянської діяльності геніїв.

Результати досліджень життя і творчості Івана Франка як видатного критика, митця, перекладача, публіциста наведено у покажчиках серії «Джерела української біографістики»: 3 публікації включені до другого випуску; 5 — до четвертого випуску; 9 — до п'ятого випуску. У другому і четвертому випусках, із-за особливостей критеріїв відбору, інформація про діяча розміщена в наукових збірниках, у п'ятому — окремих монографіях. Це такі праці: *Офіцинський Р. А. Іван Франко в історіографічному трикутнику: інтерпретації, джерела, взаємини* (Ужгород : Гражда, 2011); *Сандурський І. М. Іван Франко про психологію творчості* (Львів : Сполом, 2011); *Сухомлин Є. Г. Майстерність Івана Франка — критика, митця, перекладача, публіциста : (інтеграційний аспект)* (Луцьк : Твердиня, 2011; [2-ге вид., доповн. і виправл.], 2013); *Галик В. М. Хорватія у житті та творчій спадщині Івана Франка* (Дрогобич : Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка, 2012); *Козлов Р. А. Хронотопіка Франкових драм: теорія, практика, інтерпретація* (Кривий Ріг : Вид. дім, 2012); *Шалата М. Й. Світова великість поета : (Іван Франко)* (Дрогобич : Коло, 2012); *Шульський М. Г. Еміграція в оцінці Івана Франка / Микола Шульський* (Львів : Сполом, 2012); *Дронь К. І. Міфологізм у художній прозі Івана Франка : (імаголог. аспект)* (Київ : Наук. думка, 2013).

Дослідження творчості Лесі Українки, у ході яких постають нові об'єкти спостережень, розгортаються у картини «життєтворчості», представлено у працях: *Мірошниченко Л. Леся Українка. Життя і тексти* (Київ : Смолоскип, 2011); *Моклиця М. В. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму)* (Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2011); *Левченко Г. Д. Міф проти історії. Семіосфера лірики Лесі Українки* (Київ : Академвидав, 2013).

До унікальних наукових біографічних публікацій варто віднести перевидання монографії українського історика Богдана Кентржинського *Мазепа* (Київ : Темпора, 2013), яка написана у Швеції і видана у Стокгольмі 1962 року. Українські читачі не мали можливості ознайомитися з її змістом, бо книга з моменту публікації стала бібліографічною рідкістю. Нинішнє її видання українською мовою дозволить історикам мати у своєму арсеналі ще одне ґрунтовне біографічне дослідження суперечливої та міфологізованої історичної постаті гетьмана Івана Мазепи.

Для формування УНБА новими іменами в галузі кінематографії представляють інтерес книги українського кінорежисера, журналіста, доктора мистецтвознавства, професора Олександра Вікторовича Безручка. Це такі праці, як *Вітчизняна кінорежисерська школа: персоналії* (Київ : КиМУ, 2013. Т. 1–6) — у дослідженні висвітлено специфіку кінопедагогічної діяльності вітчизняних кінорежисерів-педагогів; *Українські кінематографісти, педагоги: відновлені сторінки життя* (Київ : КиМУ, 2013. Т. 1–3) — подано інформацію про відомих свого часу українських кінематографістів, педагогів творчих дисциплін, деякі сторінки життя та творчості яких із різних причин (радянська цензура, арешти, репресії, залишення на тимчасово окупованій території тощо) були забуті або знищені. Реконструкція життєтворчості діячів здійснювалася автором за допомогою вивчення тогочасної фахової, партійної, комсомольської вітчизняної та загальносоюзної преси, під час роботи в українських і російських архівах, опрацювання мемуарної спадщини.

Крім того, заслуговує на увагу десяти томна праця автора *Архівна спадщина Олександра Довженка* : монографія (Київ : КиМУ, 2012. Т. 1–10) — у документах представленої колекції розглянуто життєвий та творчий шлях Довженка, його внесок у розвиток вітчизняного кіно. Зокрема, подана унікальна інформація — маловідомі факти із життя режисера, опубліковані на основі аналізу розсекречених архівних документів часів громадянської війни, репресій тридцятих років та Голодомору.

Наукові біографічні публікації сьогодні є найбільш вагомим та об'єктивним джерелом знань про особу. Проведений їх авторами аналіз джерел, фактів, подій, аргументація зроблених висновків дозволяють укладачам УНБА покладатися на отримані в ході дослідження результати й використовувати їх як обґрунтовані дані для уточнення, коригування біографічних відомостей, внесених до електронного ресурсу.

Науково-популярні та історико-публіцистичні видання

У порівнянні з попереднім видом науково-популярні та історико-публіцистичні видання призначені для більш широкого читачького загалу, відповідно мають більший діапазон друкованої продукції й більші кількісні показники (див. табл.). Основною вимогою їх підготовки є доступний, зрозумілий спосіб подачі матеріалу — науково-популярні видання мають на меті зацікавити читачів, які зазвичай є простими людьми, представленою в них проблематикою.

До бібліографічних покажчиків серії «Джерела української біографістики», більшою мірою, увійшли біографічні нариси, історико-документальні нариси з біографічними довідками, історичні портрети, розповіді про життя та творчість науковців, митців, медиків, політичних, державних діячів тощо.

Форма подачі біографічного матеріалу у цих виданнях також різноманітна, це: збірники біографічних нарисів; видання, присвячені одній особі (декільком особам); окремий біографічний розділ, рубрика у монографії, збірці та ін. Хронологія і тематика висвітлених даних теж дуже широка — від історичних постатей давнини до діячів сучасності, біографії жінок, ветеранів, видатних і малознаних земляків тощо.

Даний пласт джерел має колосальний вплив на формування УНБА. Хоч укладачі позиціонують його як науковий ресурс, даний вид дозволяє розширити коло користувачів. Відзнакою цих джерел є наявність, поряд зі знаними особистостями, інформації про малознаних, невідомих наших співвітчизників. Метою науково-популярних та історико-публіцистичних видань є висвітлення етапів історичного розвитку місцевості, установи, навчального закладу та ролі особистостей у її (його) минувшині, зародженні та становленні.

За зазначений період продовжують виходити книги під загальною назвою «Історія України в особах», яка була започаткована у 1995 р. За період 2000–2013 рр. опубліковано *Історія України в особах. Козаччина* / В. М. Горобець [та ін.] (Київ : Україна, 2000; Київ : Україна, 2013); *Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовсько-польська доба* (Київ : Україна, 2012), в яких розміщено нариси про видатних осіб вказаних періодів.

У книзі *Українські кооператори* (Львів : Коопосвіта, 2001. Кн. 2) подано змістовні біографічні нариси про будівничих української кооперації від 1826 до 1906 р. Видання *Хорунжий Ю. М. Українські меценати: добродійність — наша риса* (Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2001) містить нариси (есеї) про родини Тарнавських, Галаганів, Симиренків, Чикаленків, Рильських, Василя Вишиваного, Володимира Косовського — добродійців, які сприяли розвитку української культури. У науково-популярному виданні *Хижняк З. І. Ректори Києво-Могилянської академії. 1615–1817 рр.* (Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2002) зібрано інформацію про життєвий шлях та діяльність ректорів Києво-Могилянської академії за вказаний період.

Серед видань включених до останнього п'ятого випуску інтерес викликають *Генеральна старшина УПА* : зб. наук.-попул. ст. про генералів УПА / [Батошний Д. О., Бірчак В. М., Воляннюк С. Б. та ін.] (Київ : Терно-граф, 2010); *Гетьмани України* (Харків : Промінь, 2011); *Журавльов Д. В. Усі гетьмани України* (Харків : Фоліо, 2011; Київ : Гетьман, 2012).

Заслужують уваги праці В. А. Качкана: *Хай святиться ім'я твоє* (Львів, 2002–2007. Кн. 4–10); *Нев'януха галузка калини (українські літератори, вчені, громадські діячі — в діаспорі)* : [студії, розвідки та есеї] (Київ : Літопис-XX, 2011); *Пастори слова : (українські письменники, вчені, громадські діячі — із священницьких родин)* : [студії, розвідки, есеї] (Київ : Літопис-XX, 2011); *Постаті* : студії, есеї, силуети, рефлексії : у 2 т. (Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012–2013. Т. 1–2).

Книги *Шендеровський В. Нехай не гасне світ науки* (Київ : Простір, 2009–2011. Кн. 1–3) містять нариси про українських вчених, яким належить вагомий доробок до скарбів світової науки і культури. Автор розповідає про видатних особистостей, яких в радянські часи замовчували, писати про них було заборонено, їх цілком штучно вилучали з наукової й культурної спадщини України.

Національний олімпійський комітет підготував низку видань у серії *Життя видатних дітей*, де подано розповіді про різні види спорту й про видатних українських спортсменів, які завдяки нескореній волі до перемоги здобули світове визнання та підкорили найвищі спортивні вершини:

Національний олімпійський комітет України про баскетбол та Анатолія Поливоду, Сергія Коваленка, Олександра Сальникова, Олександра Білостінного, Олександра Волкова (Київ : Грані-Т, 2011); Національний олімпійський комітет України про легку атлетику та Володимира Куца, Юрія Седих, Валерія Борзова, Сергія Бубку, Наталю Добринську (Київ : Грані-Т, 2011); Національний олімпійський комітет України про художню гімнастику та Ірину Дерюгіну, Олександрю Тимошенко, Олену Вітриченко, Катерину Серебрянську, Анну Безсонову (Київ : Грані-Т, 2011).

Серед величезного масиву даного типу літератури випущеної у 2001–2013 рр. варто згадати серію *Черкаський край в особах 1941–2001* (Черкаси, 2002–2005. Кн. 1–12). У 12 книгах даної серії, серед нарисів про Героїв Радянського Союзу, воїнів-інтернаціоналістів, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв України, лауреатів державних премій Черкаського краю, подано життєписи знаних і маловідомих трудівників, службовців, керівників, захисників рідного краю, відтворено славі сторінки його історії, починаючи з років Другої світової війни та відродження поруйнованого військовою народною господарства до становлення й розбудови незалежної України.

Серед науково-популярної літератури видань зустрічаються публікації, які за своїм спрямуванням є комерційними проєктами, мають низьку методичну базу, розміщений в них матеріал невисокої якості, здебільшого перекладений з російських видань. Це, книги серії «100 найвідоміших» (російськомовний варіант «100 знаменитых») та ін., що відображають портрети представників VI–XX століть. Досить часто, зміст цих публікацій є незмінним — міняються лише автори і назви видань.

Тема «сто постатей» досить поширена серед видавців, за цією «моделлю» укладено книги з різної проблематики. Серед них: *Стоголосося: поетична антологія Вінниччини ХХ століття* (Вінниця : Континент-ПРИМ, 2002), де читача знайомлять з поетами ХХ століття, життя і творчість яких пов'язані з Вінниччиною; *Чорновол І. П. 100 видатних львів'ян* (Львів : Тріада плюс, 2009) містить 100 есеїв про видатних львів'ян XIX–XX ст. — австрійців, вірмен, євреїв, поляків, українців, мусульман — імена яких залишили свій слід в історії та культурі; *Яремко І. Я. 100 персон львівського спорту* (Львів : Тріада плюс, 2010; 2011) — до книги увійшли розповіді про представників львівського спорту — спортсменів, тренерів, керівників, журналістів, які своїми успіхами принесли спортивну славу місту Львів; *Попельницька О. О. Сто великих діячів культури України* (Київ : Арій, 2010) — включено лаконічні портрети найвидатніших представників вітчизняної культури, які у різні історичні епохи творили як на теренах України, так і за її межами; *Сто великих українців* (Київ : Арій, 2011) — зібрано 100 коротких історичних портретів наших видатних земляків, представників найрізноманітніших верств суспільства, чікими зусиллями впродовж віків творилася українська культура, формувався світогляд української нації; *Шаров І. Ф. 100 особистостей України, 1991–2011* (Київ : Арт економі, 2011) — подано роздуми сучасників — тих, хто виборював незалежність України, хто своєю наполегливою і сумлінною працею, конкретними справами утверджував її; *Желдак Т. А. Знаменитые личности украинского футбола* (Харьков : Фолио, 2012) — у списку особистостей рівно сто футболістів і тренерів різних епох, деякі з них на слуху у кожного, деякі ж — незаслужено забуті; *Коваль Р. М. Сто обличь Самостійної України* (Київ : Укр. пріоритет : Іст. клуб «Холодний Яр», 2013) — це книжка про людей, які творили Українську державу в роки Другої світової війни та в 1989–2013 роках, — про членів ОУН, вояків УПА та дивізії «Галичина», в основу покладено публікації в газеті «Незборима нація» за 1994–2013 роки та інших виданнях.

Усі згадані видання популяризують життя і діяльність українських діячів із різних галузей науки, літератури, культури, мистецтва з давнини до сучасності. В доступній, популярній формі читачі отримують цікаві дані, захоплюючі відомості про наших співвітчизників, спонукають писатися нашим минулим і сучасним, надихають на пошук нової інформації, нових особистостей. Проте, не вся представлена друкована продукція відповідає вимогам для поповнення контенту УНБА. При формуванні ресурсу необхідно пильну увагу приділяти комерційним виданням й публікаціям із застарілим науково-методичним забезпеченням.

Ювілейні та презентаційні видання

Основне призначення ювілейних та презентаційних видань — висвітлити історію та сьогодення, становлення, здобутки і перспективи навчальних закладів, виробництв, установ, закладів науки, культури, медицини тощо. Окремими розділами в цих виданнях представлено біографічну інформацію про керівників, провідних фахівців, найкращих представників цих закладів, людей, котрі своєю працею зробили внесок у розвиток організацій та установ. Даний вид публікацій розрахований на широке коло читачів. Зазвичай, ці видання мають високоякісне поліграфічне оформлення подарункового типу, мають оригінальні розміри, супроводжуються фотографіями, якісним ілюстративним матеріалом. Відомості в презентаційних виданнях нерідко подаються паралельно українською та англійською мовами. Поряд із переліченими перевагами необхідно зауважити, що деякі з них укладені з явно недостатнім науково-методичним забезпеченням.

Серед вміщених до покажчиків серії «Джерела української біографістики» варто звернути увагу на такі видання, як *Краці науково-педагогічні працівники ВНЗ України* (Київ : Укр. видав. консорціум, 2004–2007. Вип. 1–4); *Славені жінки. Україна, рік 2005* (Харків, 2005); *Інститут історії України НАН України, 1936–2006* (Київ : Ін-т історії України, 2006); *Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова АМН України: історія та особистості* (Київ, 2006); *Ювіляри України. Події та особистості XXI ст.* (Київ : Укр. конфедерація журналістів : Ін-т біогр. дослідж., 2007–2010. Вип. 1–4); *Національна академія наук України та державні академії наук. Київський літопис XXI століття* : ювіл. зб. (Київ : СПД Стройков Володимир Васильович, 2008); *Україна й українці — цвіт нації, гордість країни* : кн. пошани (Київ : Галактика-С, 2008; 2-ге вид. Київ : Галактика-С, 2010); *Український літопис XXI століття: визначні імена та підприємства Держави України* (Київ : Метр, 2008); *Інститут органічної хімії НАН України. 70 років* (Київ : Академперіодика, 2009); *Винаходи та інновації. Винахідники України* : [довід.-імідж. вид.] (Київ : Логос Україна, 2010–2012. Т. 1–2) та багато ін.

Компанією «Євроімідж» за участю Інституту історії України НАН України, товариства «Україна-Світ» та ІБД НБУВ здійснено публікацію історико-меморіальних ілюстрованих видань, підготовлених двома мовами (українською та англійською) до 10-ї річниці Незалежності України, які містять інформацію про видатних представників України IX–XX століть, трудові та творчі біографії представників сучасної української еліти: *Видатні діячі минулих століть* : меморіальний альманах (Київ, 2001); *Золота книга української еліти* : інф.-іміджевий альманах (Київ, 2001. Т. 1–6); *Народжені Україною* : меморіальний альманах (Київ, 2002. Т. 1–2).

Представлені публікації можуть бути задіяні в якості джерел при формуванні контенту УНБА. Зміст цієї літератури багатий на якісний ілюстративний матеріал, що може бути у нагоді при поповненні БД «Іконографія» портретами та ілюстраціями продуктів творчості включених до ресурсу осіб. Стислі біографічні нариси про діячів, вміщені до альманахів, також можуть бути використані для наповнення даними «персональних записів» УНБА.

Мемуари, спогади, щоденники листування

У другому та четвертому випусках серії «Джерела української біографістики», до розділу «Мемуарна література», вміщено бібліографічну інформацію лише про збірники мемуарів, спогадів. В останньому, п'ятому випуску серії, у зв'язку з розширенням критеріїв відбору джерел, — включено мемуарні видання про одну (дві) особу (особи). В результаті збільшення відбраного матеріалу, з метою його упорядкування, зручності роботи з ним, розділ довелося поділити на підрозділи: спогади, щоденники, листування, нотатки, літературний портрет.

Збірники спогадів мають різну тематичну направленість: *Рогатинці в боротьбі за волю* (Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2005) — надруковано спогади, матеріали та документи, що відображають героїчну боротьбу сотень УПА, підпільників ОУН за створення самостійної соборної держави Україна; *В ім'я закону* (Київ : Логос, 2006; Київ : Логос, 2010) — в основу книжки покладено спогади військових прокурорів Київського військового округу, розповідається про особливості діяльності військових юристів у роки Другої світової війни та в повоєнний період, під час війни в Афганістані та під час ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, у ході мирот-

ворчих операцій і буденної роботи з підтримання законності та правопорядку у військових колективах; *Межею чужини розірване життя: депортація лемків із Польщі в Україну 1944–1947 рр.* (Полтава : Сімон, 2007) — наведено спогади лемків (свідків та їхніх нащадків), архівні документи, літературні нариси та поетичні твори про примусове переселення українців з Польщі до України у 1944–1947 рр.; *Марчук Я. С. Історія газової промисловості України у спогадах сучасників* (Київ : Такі справи, 2008) — зібрано спогади ветеранів газової промисловості, починаючи з 1910 р. і по сьогодні; *«Прошу вас мене не забувати»: усні історії українських оstarбайтерів* (Харків : Право, 2009) — розміщено усні інтерв'ю з колишніми оstarбайтерами, які під час Другої світової війни були відправлені на примусові роботи до нацистської Німеччини та багато ін.

Тема Голодомору 1932–1933 рр. піднімалася у працях, де опубліковано докази-свідчення тих, хто залишився живий у ті роки, і репрезентував спогади про ті страшні події: *Бутенко Є. П. Забуттю не підлягає* [Голодомор на Семенівщині (Полтавська обл.)] (Глобине : Поліграфсервіс, 2007); *Голодомор: говорять свідки трагедії* [на Кодимщині Одеської області] (Кодима : Кодим. район. друк., 2007); *Український Голодомор: факти, наслідки, дослідження* (Ніжин : Міланік, 2007); *Трагічні сторінки моєї Вітчизни. Голод 1932–1933 років у Кобеляцькому районі на Полтавщині: спогади, списки померлих* (Київ : Пульсари, 2008); *Плиська М. Д. Глобинщина: голод 1932–1933 років* [на Глобинщині Полтавської обл.]: док., спогади односельчан (Глобине : Поліграфсервіс, 2009).

Для формування УНБА значний інтерес викликає праця *Мемуари до історії південної Русі* (Дніпропетровськ : Січ, 2005–2006. Вип. 1–2), перекладена за виданням «Мемуари, относящиеся к истории южной Руси» під редакцією В. Б. Антоновича. Перший випуск містить мемуари іноземців про Україну XVI ст.: Михайла (Михалона) Литвина, Віженера Блез де, Горецького Леонарда, Еріха Лясоти. Мемуарам передують короткі біографічні розвідки про авторів. До другого випуску книги увійшли мемуари Федора Євлашевського, Якова Собеського, Михайла Дорошенка, Симеона Окольського, Гільома Боплана, Богуслава Казимира Машкевича.

Опубліковані спогади, щоденники, нотатки, листування дадуть можливість збагатити електронний біографічний ресурс розповідями її авторів про реальні події минулого, учасниками або очевидцями яких вони були; ознайомлять читачів з позицією їх автора (авторів), з явищами, фактами, епізодами, пригодами, які вони пережили і діляться про це з нащадками. Окрім наявності у спогадах певних біографічних фактів (відтворення подій, обставин, образів минулого), вони залишають відбиток у особистості, з якими вона бажає поділитися з оточуючими. Відбувається відкриття невідомих фактів з історії.

Серед представлених видань у бібліографічних покажчиках серії «Джерела української біографістики» більшу частину складають спогади про конкретну особу її учнів, друзів, колег, співників: *Гонський Я. І. Іван Горбачевський у спогадах і листуваннях* (Тернопіль : Укрмедкнига, 2004); *Володимир Івасюк. Відлуння твоїх кроків...* : спогади, інтерв'ю, ст., док. про В. Івасюка (Львів : Укрпол, 2011); *Гонтарук Л. Р. Щоб щаслива була!* : спогади про незабутнього Олеса Терентійовича Гончара : листи, автографи, світлини (Київ : Інформ.-аналіт. агенція «Наш час», 2011); *Життя і діяльність Степана Бандери: документи і матеріали* : [спогади] (Тернопіль : Астон, 2011); *Кибіч Я. В. Назарій Яремчук: я піснею вернуся до життя* (Вижниця : Черемош, 2011); *Академік Валентин Грищенко у спогадах* : [зб. ст.] (Київ : Наук. думка, 2012); *Михайло Драгоманов у спогадах* (Київ : Либідь, 2012); *Василь Стус: Поет і Громадянин. Книга спогадів та роздумів* (Київ : КЛЮ, 2013); *Воля О. Зустрічі з Миколою Амосовим* (Київ : Знання України, 2013); *Особистість в історії України: Микола Іванович Бушин* : [до 75-річчя від дня народж. д-ра іст. наук. : спогади друзів, учнів, колег] (Черкаси : ЧДТУ, 2013) та багато ін.

Зустрічаємо твори, в яких окрім спогадів про особу присутні її особисті мемуари, згадки про друзів і колег: *Аркадій Исаакович Эпштейн. След на земле* (Харьков : Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина, 2012); *Вистраждане і пережите. Мемуари Олега Бабишкіна і спогади про нього* (Київ : Альфа реклама : Журн. «Кіно-Театр», 2013). Зазначені видання, окрім спогадів, подекуди додають вибрані статті, переписку, окремі дані з біографій дітей тощо.

Серед мемуарної літератури виділяється сучасне тритомне наукове видання *Побірченко Н. С. Життя і постать Пантелеймона Куліша у листуванні, спогадах сучасників та шанувальників* (Умань : Жовтий О. О., 2010. Т. 1–3), яке містить архівні та друковані джерела до життєвого і твор-

чого шляху П. Куліша. В його основу покладено листи, документи, мемуари самого П. Куліша, а також сучасників про нього, що об'єктивно і не заангажовано розкривають різні сторони життя видатного письменника і педагога.

Привертає увагу двотомне видання *Українські письменники у спогадах сучасників* (Київ : Комп'ютерпрес, 2012–2013. Т. 1–2). У першому томі вміщено 90 спогадів, які висвітлюють життя 40 українських письменників, у другому — 73.

Низка видань-спогадів, в яких автори розповідають про подробиці свого життя. Значна частина матеріалу присвячена цікавим і видатним особам, з якими авторів звела доля: *Бойчук Б. М. Спомини в біографії* (Київ : Факт, 2003); *Лоян М. І. Таромські зошити* (Дніпропетровськ : Монолит, 2006); *Березняк Е. С. Евгений Березняк рассказывает : воспоминания майора Вихря* (Київ : Довіра, 2010; 2-е, перераб. и доп. Киев : Воен. разведка, 2012); *Вірченко Н. О. Зернини з доріг життя мого...* (Київ : Задруга, 2011); *Жиленко І. Ното Feriens. Спогади* (Київ : Смолоскип, 2011).

У 2011 році світ побачила книга *Полонська-Василенко Н. Д. Спогади* (Київ : Києво-Могилян. акад., 2011) . Це фрагменти «великого» мемуарного тексту чи дотичні до нього публікації Наталії Полонської-Василенко, а саме статті, присвячені М. Василенку, Михайлу, Катерині та Марії Грушевським, Ю. Клену, А. Кримському, М. Могилянському, О. Оглоблину, Л. Старицькій-Черняхівській, митрополиту УАПЦ Никанору, роду Старицьких (Старицьких-Черняхівських-Стешенків), культурній та повсякденній атмосфері Києва за часів неокласиків М. Зерова та П. Филиповича, бутафорським процесам «Центра дій» та СВУ, Українському вільному університету у Мюнхені та ін.

Цілий пласт представляють книги спогадів окремих авторів, присвячених конкретним фрагментам нашої історії: *Коханська Г. З Україною у серці. Спомини* (Торонто ; Львів : Літопис УПА, 2008); *Дяченко П. Г. Чорні запорожці : спомини командира 1-го кінного полку Чорних запорожців Армії Української Народної Республіки* (Київ : Стікс ; Вінниця, 2010); *Йосип Гладкий та Окреме Запорозьке (Азовське) козацьке військо в матеріалах і документах* (Запоріжжя : Мотор Січ, 2010); *Андрощук М. А. Записки повстанця* (Львів : Літопис УПА ; Торонто : Літопис УПА, 2011); *Горліс-Горський Ю. Ю. Холодний Яр : спогади осавула 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру* (Київ : Холодний Яр ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011); *Грицяк Є. С. Короткий запис спогадів : Норильське повстання ; Після повстання : [маловідомі сторінки історії Норил. повстання 1953 р. у таборах]* (Київ : Смолоскип, 2013) та ін.

Зустрічаються спогади про навчальні заклади. Книга *Харківський університет ХІХ — початку ХХ століття у спогадах його професорів та вихованців* (Харків : Сага, 2008–2011) містить спогади про Харківський університет ХІХ – поч. ХХ ст. його професорів та вихованців — учених, педагогів, літераторів, журналістів, лікарів, державних діячів і знайомить із навчальним процесом та адміністративним устроєм університету, традиціями та побутом. До книги додано рукописи, знайдені у відділі колекцій рідкісних видань та рукописів Центральної наукової бібліотеки та Музею історії університету ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Спогади написані російською мовою, за винятком спогадів Є. Х. Чикаленка, М. П. Савінова, К. М. Галкіна та рукописних спогадів Б. М. Мартоса. Загалом 35 спогадів.

Темі спогадів про рідні місця, дитячі та юнацькі роки, сумлінну працю в різних галузях людської діяльності присвячені праці: *Вергуни: нашому роду нема переводу* (Житомир : Рута, 2011); *Демірська Г. К. Великдень у Романівці* (Київ : Верещинські, 2011); *Підпалій В. О. Тут все з дитинства серцеві знайоме...* (Полтава : Шевченко Р. В., 2011); *Секрет Г. В. Правилівські придибенції...* (Вінниця : Консоль, 2011).

Особисті спогади про пережите протягом ХХ століття представлені у збірнику *Незвичайні долі звичайних жінок. Усна історія ХХ століття* (Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013), де подано 21 інтерв'ю з жінками з різних регіонів України, які підкріплені короткими біографічними відомостями про оповідачок. Спогади жінок стануть цінним джерелом для істориків, антропологів, соціологів, мовознавців та усіх, кого цікавить людський вимір недавнього українського минулого.

Щоденник — нотатки певного автора про події життя, що викликали в нього сильне враження, спонукали до їх фіксування, переважно датовані, викладені від першої особи у хронологічній послідовності. Щоденником називають і мемуарно-біографічний, літературно-побутовий жанр, твори якого спрямовані на відображення побаченої, почутої, внутрішньо-пережитої події,

яка щойно сталася¹⁹. Систематичні авторські нотатки відтворюють культурно-мистецьку й громадсько-політичну атмосферу, в якій жив і творив автор, підкреслюють його особливий внутрішній світ. Щоденники сповнені великою кількістю побутових дрібниць, інтимних переживань, психологічних роздумів і політичних візій.

До покажчиків серії «Джерела української біографістики» включено бібліографічну інформацію про книги-щоденники: письменника, літературного критика, громадського діяча Олеса Терентійовича Гончара — *Гончар О. Т. Щоденники* : у 3 т. (Київ : Веселка, 2002–2004; 2008. Т. 1–3); педагога, організатора, фундатора, теоретика і практика української національної фізичної культури Івана Боберського — *Боберський І. Щоденник, 1918–1919 рр.* (Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2003); громадської діячки і педагога Софії Русової — *Русова С. Мемуари. Щоденник.* Київ : Поліграфкнига, 2004.

У п'ятому випуску серії «Джерела української біографістики» подано низку видань, які відносяться до цього жанру. Серед них фундаментальні праці: *Винниченко В. К. Щоденник* (Київ : Смолоскип, 1980– . Т. 3, 4). Третій том охоплює період 1926–1928 рр. Це продовження двох попередніх книг, що вийшли друком в Едмонтоні – Нью-Йорку 1980 і 1983 рр. й містили записи 1911–1920 і 1921–1925 рр. Четвертий том охоплює період французької еміграції 1929–1931 рр.; *Єфремов С. О. Щоденник (01.01.1895–04.02.1896) ; Про дні минулі (1876–1907) : (спогади)* (Київ : Темпора, 2011) містить нотатки про молодість та юнацькі роки С. Єфремова, навчання в Уманській духовній школі, київській семінарії, університеті; участь автора у діяльності семінарської учнівської громади, Старій Громаді та видавництві «Вік», журналі «Киевская старина». Спогади відтворюють портрети видатних постатей української політики і культури: В. Антоновича, О. Кониського, Б. Грінченка, М. Грушевського, О. Лотоцького, Є. Чикаленка та ін.; *Петро Шелест: «Справжній суд історії ще попереду»* : спогади, щоденники, док., матеріали (Київ : АДЕФ-Україна, 2011) — у книзі зібрано унікальні щоденникові записи і спогади одного з найцікавіших українських політиків ХХ століття Петра Шелеста, а також документи і матеріали про його життєвий шлях і діяльність; *Чикаленко Є. Х. Щоденник (1907–1917)* (Київ : Темпора, 2011) та *Чикаленко Є. Х. Щоденник (1919–1920)* (Київ : Темпора, 2011) — знайомлять читача з найцікавішим періодом української історії початку ХХ ст.: діяльність газети «Рада», розвиток громадських і політичних подій в Україні напередодні та під час Першої світової війни, революційні баталії, стан справ в українському визвольному та культурницькому русі.

У серії «Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського» том 2, що складається з 3 частин, присвячений листуванню з українськими вченими — *Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського* (Київ : НБУВ, 2011–2012. Т. 2, ч. 1–3). Ці листи розкривають роль вченого в організації науки і освіти, створенні Академії наук і вищої школи в Україні, розвитку нових наукових напрямів, його участь в експедиціях, конференціях та дослідженнях, пов'язаних з Україною. Вони також висвітлюють громадсько-політичні погляди, високі моральні якості та багатий духовний світ ученого. Публікація супроводжується широким науковим коментарем, який дозволяє зрозуміти суспільний та науковий контекст спілкування вченого та його кореспондентів, розкрити значення цих осіб у житті та діяльності В. І. Вернадського, встановити нові факти його біографії. Структурно том побудований за алфавітним принципом: кореспонденти розташовуються за першою літерою прізвища.

Інститутом української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського сумісно з Інститутом рукопису НБУВ підготовлено й видано ряд збірок з епістолярної спадщини відомих діячів. Це листування Євгена Чикаленка з Володимиром Винниченком — *Чикаленко Є. Листування, 1902–1929 роки* / Є. Чикаленко, В. Винниченко (Київ : Темпора, 2010); Євгена Чикаленка з Сергієм Єфремовим — *Чикаленко Є. Листування, 1903–1928 роки* / Є. Чикаленко, С. Єфремов (Київ : Темпора, 2010); Євгена Чикаленка з Андрієм Ніковським — *Чикаленко Є. Листування, 1908–1921 роки* / Є. Чикаленко, А. Ніковський (Київ : Темпора, 2010).

У серії «Епістолярні джерела грушевськознавства» видано *Листування Михайла Грушевського : листування Михайла Грушевського та Юрія Тищенка* (Київ [та ін.] : Укр. Іст. Т-во, 2012),

---

¹⁹ Щоденник [Текст] // Куньч З. Риторичний словник / Зоряна Куньч. Київ : Рідна мова, 1997. С. 392–393.

де друкується усе відоме на сьогодні листування М. Грушевського з Ю. Тищенком (Сірим) — зна-ним культурним діячем, довіреною особою львівського професора в Києві у 1907–1913 рр.

До книги *Листи українських гетьманів* (Харків : Фоліо, 2012) увійшла епістолярна спадщина 14 українських козацьких гетьманів XVI–XVIII ст. Листи присвячені найрізноманітнішій пробле-матиці: врегулюванню зовнішньополітичних проблем і укладенню угод, внутрішній політиці, ви-рішенню особистих питань.

Представлені видання мають історико-культурне значення, збагачують українську біогра-фістику, дозволяють поглибити знання про життя та діяльність осіб. Поєднання документальних і мемуарних джерел у ході джерелознавчого дослідження дозволяє реконструювати події в їх по-вноті та достовірності.

Генеалогічні матеріали

В останні роки значно зріс інтерес до генеалогічних видань. Автори даних публікацій праг-нуть висвітлити свій родовід, визначити місце своєї сім'ї в історії з метою передачі цих знань своїм нащадкам. У виявлених і зафіксованих у бібліографічних покажчиках серії «Джерела української біографістики» працях описано де і коли жили люди, їх оточення, їхній спосіб життя, біографії тощо. Автори діляться своїми роздумами про минуле і сьогодення, відображають стосунки між людьми протягом кількох десятиліть.

З 2001 по 2013 роки світ побачили видання, присвячені окремим родам: Незабитовських — *Лисенко С. Визначні представники роду Незабитовських в історії Центрально-Східної Європи (XVI–XX ст.)* (Біла Церква, 2001); Ушинських — *Терлецький В. В. Роде наш красний. Ушинські крізь призму століть* (Суми, 2001); Темницьких — *Головацький І. Володимир Темницький і його рід* (Львів, 2002); Терещенків — *Ковалинський В. В. Семья Терещенко* (Київ, 2003); Аркасів — *Бе-резовська Т. В. Історичний портрет роду Аркасів* (Миколаїв, 2005), Ганіткевичів — *Родовід Га-ніткевичів та споріднених родин / М. Ганіткевич, Я. Ганіткевич* (Львів ; Дрогобич, 2006), Білозерських — *Барабаш Н. О. Рід Білозерських і культурний світ України XIX – початку XX століть* (Київ, 2007), Симириків — *Ковтун Ю. І. Сузір'я Симириків* (Київ : Україна, 2009), Фальц-Фейнів — *Задерейчук А. А. Фальц-Фейны в Таврии* (Симферополь, 2010), графів Шенборнів — *Піров І. В. Графи Шенборни* (Ужгород, 2010), Браницьких — *Чернецький Є. А. Браницькі (рід)* (Біла Церква, 2011), Скоропадських — *Гуржій О. І. Від гетьмана до гетьмана: рід Скоропадських в історії України* (Суми, 2011), Ерделі — *Калиновський В. М. Рід Ерделі. Повернення із забуття* (Миколаїв, 2012), Ковчів — *Дрозд В. Г. Родина душпастирів Ковчів на Заліщанищині* (Чернівці, 2012), Радзивілів — *Князі Радзивілі* (Київ, 2012), Шульгинів — *Леонтович О. В. Шульгини: батьки, діти, онуки* (Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2012); *Шевченко С. І. Шульгини: Інгульська сторінка* (Кіровоград : Імекс, 2013), *Нейгаузів — Долгіх М. В. Нейгаузи: варіації на елісаветград-ську тему* (Кіровоград, 2013), Патонів — *Рід Патонів / М. Дмитрієнко, В. Томазов* (Київ, 2013) та багато ін.

Низка праць присвячена розпису родоводів одного населеного пункту або місцевості. До них відносяться: *Список білоцерківської шляхти* (Біла Церква, 2001), *Шшико І. Ф. Липківські родоводи* (Рівне, 2001), *Гусарка* (Запорожжє, 2007), *Коршуи П. П. Родное Каменское, слободы и села, родословные : воспоминания* (Дніпропетровськ, 2008), *Чернецький Є. А. Українське село. Зажинки до родовідної книги Потіївки на Білоцерківщині* (Біла Церква, 2011; 2013), *Воцевська М. В. Мій край. Люди і долі* (Харків : Фактор, 2012), *Чернецький Є. А. Нащадки рицарів із Савиць: Савицькі герба Сліповрон у Київській губернії* (Біла Церква, 2012), *Кононученко Ю. М. Історія Чопович на Ірші* (Житомир, 2013), *Семенчук О. О. Священицькі родини Уманщини (XIX – початок XX ст.)* (Умань, 2013) та ін.

Джерелом для складання родоводів дерев корінних жителів міста Харкова є книги у серії «Слобожанские родоводы» *Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартова Чугуевского уезда 1782, 1795, 1850* (Харьков, 2010; 1816, 1835, 1858. Харьков, 2011).

Розповідь про найактивніших представників родин та династій нашого народу, що плідною діяльністю примножують матеріальні та духовні багатства України представлено у книзі *Нашому роду нема переводу. Славні династії та родини України* (Київ, 2012–2013. Т. 1–2).

Інформація, отримана з генеалогічних джерел, як правило, носить об'єктивний характер. Проте, всі історичні джерела повинні зазнавати наукової критики, методи якої розроблені джерелознавством і на практиці пройшли апробацію.

Важливою справою для забезпечення формування електронного ресурсу УНБА, для розвитку біографічних досліджень й поширення історико-біографічних знань є опрацювання матеріалів з генеалогії українських родів. Генеалогічні джерела дозволяють встановити родинні зв'язки і окремі факти біографій, осіб включених до електронного УНБА, дають можливість користувачам дослідити місце й роль родів в історії, шляхом вивчення усіх видів діяльності його представників, простежити їх долі тощо.

Антології, літературні збірки з біографічним матеріалом

Ми вже згадували про те, що не всі науковці, письменники, літератори мають персональні бібліографічні покажчики або публікації, де згадується їх життєвий шлях та творчий доробок. Антології, літературні збірки з біографічним матеріалом мають суттєву важливість для формування ресурсу УНБА, адже саме в цих джерелах публікуються біографічні дані письменників, поетів, літературознавців, представників творчих професій конкретної місцевості, лауреатів премій, переможців конкурсів тощо. Окрім біографічних відомостей цей тип видань містить окремі праці митців, їх портретні зображення та розрахований на широке коло читачів.

Серед інших треба виділити наступні праці: *Голоси білих вод* : альманах (Луганськ : Світлиця, 2006); *Грані тисячоліть на струнах слова* (Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006); «*Криваві тіні Кремлю*»: літературна творчість репресованих закарпатців (Ужгород : ВАТ «Вид-во Закарпаття», 2006); *Дві тонни* : антологія поезії двотисячників (Київ : О. Романенко, 2007); *Дивоовид* : антологія укр. поезії ХХ ст. (Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2007); *Зерна пшеничної віри* : довідник-антологія «Літератори й митці Семенівщини» / Є. Бутенко, М. Шудря (Глобине : Поліграфсервіс, 2007); *Квіт подільського слова* : антол. творів сучас. письменників Вінниччини (Вінниця : Консоль, 2010); *Вишняк М. Я. Слово рідне українське* (Сімферополь : Таврія, 2011); *Письменники Уманщини* : (довідник-антологія) (Умань : Алмі, 2011); *Лауреати премії ім. Лесі Українки дітям* (Луцьк : Волин. обл. друк., 2012) та ін.

Антологія *Розп'ята муза* (Львів : ЛА «Піраміда», 2011) присвячена митцям, які загинули насильницькою смертю. Вперше, у такій повноті представлено українських поетів, які загинули від рук денікінців, більшовиків, німецьких загарбників, сталінського режиму, полягли на фронтах Першої та Другої світових воєн, померли на засланні та у концтаборах.

У серії «Українська література. Колекція» вийшло чотиритомне видання *Українська драматургія* : антологія (Харків : Фоліо, 2008–2010. Т. 1–4), в якому досліджено історію вітчизняної драматургії. На основі архівних першоджерел та фотографій представлено короткі біографічні довідки з авторськими творами.

В антології *Український націоналізм* (Київ : Укр. вид. спілка ім. Ю. Липи, 2010–2011. Т. 1–2) вміщено основоположні праці теоретиків українського націоналізму першої половини ХХ століття. Перед кожним розділом подано фото автора і стислу біографію.

* * *

Розглянувши масштабні масиви української біографічної продукції 2001–2013 рр., необхідно зауважити про її серйозне зростання у порівнянні з попереднім періодом. Початок століття став для неї часом активного піднесення. Для зміцнення позицій молоді держави дослідники все частіше звертаються до її витоків і відродження духовних цінностей. У цих процесах органічно виглядає відновлення біографічних досліджень, які пов'язані з пошуком, вивченням та висвітленням життя та діяльності осіб, причетних до історії, науки, культури України — її минулого і сучасності, — боротьби за її незалежність.

Масштабне піднесення біографічних досліджень проявлялося не тільки у створенні інституцій і товариств, таких як ІБД НБУВ, Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, Українського наукового товариства краєзнавства, геральдики та фалеристики, а й у активній роботі окремих авторів-дослідників — науковців, краєзнавців, аматорів.

Небаченими темпами, в цей час, розвивається енциклопедична та довідкова справа. Започатковано і проводиться активна робота з підготовки та випуску Української сучасної енциклопедії (ЕСУ) — універсального енциклопедичного видання. Провідними науково-дослідними інститутами держави укладено і видано тематичні, галузеві енциклопедії, де повністю оновлено інформацію про наше минуле, про провідних діячів української історії, науки, культури, до яких все частіше додаються нові, незаслужено забуті, замовчувані в царські і радянські часи імена.

Подальшого поширення набули краєзнавчі енциклопедії, котрі серед іншого матеріалу про регіон подають біографічні знання про відомих, а саме головне — маловідомих діячів краю, таким чином піднімаючи новий, незвіданий «пласт» про осіб, наших земляків, які із-за різних причин були до сьогодні невідомі для широкого загалу.

Використання інформаційних технологій у видавничій діяльності дозволило одночасно із друкованими виданнями публікувати їх електронні версії. Це сприяє суттєвому розширенню кола читачів, спрощує процеси інтеграції і систематизації біографічних даних, у тому числі для формування електронного УНБА.

Чимало важливих для глибокого розуміння минулого України проблем, зокрема репресій тоталітарного періоду та увічнення пам'яті репресованих, історії України періоду Другої світової війни, визвольної боротьби ОУН-УПА, життя національних меншин, все більше знаходять висвітлення через широке залучення біографічних матеріалів активних учасників і свідків буремних історичних подій.

Значно зріс інтерес до укладання біографічних та біобібліографічних покажчиків. Серед них першорядне місце здобули видання, присвячені професорсько-викладацькому складу та випускникам ЗВО України. Поширення здобули посібники, присвячені жінкам минулого і сьогодення, видання типу «Хто є хто». Проте, останні, в 2010–2013 рр., суттєво зменшили кількісні показники.

Впродовж досліджуваного періоду здійснено й завершено чимало ґрунтовних видавничих проєктів енциклопедій, словників, довідників нового покоління, заснованих на сучасних світоглядних та науково-методичних засадах. Енциклопедично-довідкова справа поповнилася новітніми виданнями, що оновили інформацію з усіх галузей знання про Україну, у тому числі біографічні дані про наших знаних та видатних громадян, інформація про яких вперше потрапила до такого роду джерел. Нині зусилля дослідників відчутно перемістилися зі створення видань загальнонаціонального плану на підготовку енциклопедій, біографічних, біобібліографічних словників та довідників регіональної, краєзнавчої тематики.

Іншу тенденцію помічаємо в укладанні персональних бібліографічних покажчиків — з початку XXI століття відзначено стрімке зростання випуску цього виду посібників, які популяризують досягнення сучасних українських фахівців у різних галузях науки, літератури, освіти, виробництва, культури, громадської діяльності; формують імідж установ та організацій, в яких вони трудилися або працюють нині. Кількість цих публікацій за перші 14 років XXI століття більш ніж у два рази перевищує показники підготовлених покажчиків за попередні 144 роки.

П'ятий випуск бібліографічного покажчика серії «Джерела української біографістики» засвідчив зростання інтересу авторів до підготовки літератури, присвяченої одній особі. Це наукові монографії, з аналізом життя та творчості окремих діячів; збірники наукових, науково-популярних праць — присвяти до ювілеїв науковців, митців, медиків, державних, громадських діячів тощо; мемуари, щоденники, спогади наших земляків про події минулого; окремі історико-публіцистичні видання, присвячені легендарним та малознаним особистостям; література зорієнтована до проблем життєвого шляху звичайної людини, родинного життя, гендерної проблематики.

Засобами біобібліографії, що забезпечує точними і фактичними даними, здійснюються процеси збору та систематизації матеріалів української історичної спадщини у вигляді біографічних відомостей про наших співвітчизників, інформації про їхні творчі доробки і літературу про них; представити всьому світу нашу фактичну історію, наших справжніх героїв, відокремивши від культурних здобутків країн, які присвоювали цю спадщину.

Незважаючи на всі досягнення вітчизняної біобібліографії й біографіки, їх бурхливий розвиток у 2001–2013 рр., вони мають цілу низку невирішених питань. Найважливіше з них — відсутність універсального біографічного та біобібліографічного видання. Не дивлячись на суттєві досягнення у практичній площині вітчизняної біографіки, спостерігається суттєве відставання

її науково-методичного забезпечення: теорія біобібліографії й біографіки потребує більш глибокого та детального опрацювання, відсутні методичні розробки підготовки та укладання цього виду друкованої продукції, біобібліографічна діяльність не координується і не планується в межах виду. Чимало сучасних видань із біографічним матеріалом публікуються без дотримання вимог до даного виду. В більшій мірі це стосується довідкових видань. Не приділяється належної уваги укладанню персональних бібліографічних покажчиків, присвячених діячам національної історії та культури, замовчуваним та незаслужено забутим особам. Про багатьох наших достойних діячів минулого відсутні біобібліографічні покажчики, тобто їхні праці та література про них розпорошена по багатьом друкованим виданням, або мають покажчики із застарілими даними. Причому, мова йде не про осіб «другого», «третього» рівня, а стосується провідних науковців, літераторів, митців.

Не розв'язані організаційні питання відокремлення на технологічному рівні біографічних видань із загального масиву друкованої продукції — на її пошук, фіксацію витрачається багато ресурсів. У процесі укладання п'ятого випуску бібліографічного покажчика серії «Джерела української біографістики» виявлено значну кількість біографічної продукції, яка зафіксована в органі національної бібліографії «Літопис книг», але відсутня в каталогах провідних національних бібліотек України (НБУВ, НБУЯМ). Ці факти свідчать про незадовільну реалізацію норм закону «Про обов'язковий примірник документів»²⁰.

Виявлений, накопичений та систематизований в ІБД НБУВ масив біографічних видань дозволяє використовувати їх в якості джерел для опрацювання з метою формування електронного УНБА. Робота в цьому напрямі продовжується і дозволить представити широким колам громадськості всю велич, красу, розум, талант, здобутки, біль і страждання нашого народу. Укладання УНБА стане вагомим внеском у справу піднесення національного самоусвідомлення, патріотичної консолідації українського суспільства.

О. М. Яценко,
кандидат історичних наук

---

²⁰ Про обов'язковий примірник документів [Електронний ресурс] : Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.199) // Верховна Рада України: Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-14#Text>

1. ДОВІДКОВІ ВИДАННЯ

1.1. Енциклопедії. Енциклопедичні словники

1.1.1. Загальні

1. Большой энциклопедический иллюстрированный словарь : [17 000 науч. ст. и ил. / В. В. Богатыренко, Т. И. Завязкина, Ю. С. Меженко и др.]. – Донецк : ПКФ «БАО», 2012. – 815 с., [16] л. ил. : ил., портр. ; 27 см. – Авт. указаны перед вып. дан. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-481-701-8 (в пер.). УДК 030 **ВС52383**

2. Великий енциклопедичний ілюстрований словник : [18 000 наук. ст. та іл. / В. В. Богатыренко, Т. І. Зав'язкіна, Ю. С. Меженко та ін. ; пер. з рос. І. Г. Данилюка]. – Донецьк : ВКФ «БАО», 2012. – 767 с., [16] арк. іл. : іл., портр. ; 27 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-481-712-4. – ISBN 978-966-481-701-8 (у паліт.). УДК 030 **ВС52750**

Запропоновані видання відображають сучасне уявлення про людину і світ. Словники містять інформацію з галузі історії та географії, біології та медицини, економіки та права, філософії та релігії, науки та техніки, літератури та мистецтва. Подано короткі біографічні довідки енциклопедичного характеру про діячів української історії та культури. Орієнтовано на широку читачку аудиторію.

3. Велика сучасна енциклопедія : в 10 т. / [уклад. А. С. Івченко]. – Харків : Кн. клуб «Клуб сімейн. дозвілля», 2012–2013. – 21 см. – ISBN 978-966-14-3972-5. УДК 030

Т. 1 : (А—Б). – 2012. – 351 с. : іл., табл. – 16 000 пр. – ISBN 978-966-14-3973-2 (у паліт.).

В353976/1

Т. 2 : (Б—Г). – 2012. – 351 с. : іл. – 16 000 пр. – ISBN 978-966-14-3974-9 (у паліт.). **В353976/2**

Т. 3 : [Г—Е]. – 2013. – 351 с. : іл. – 20 000 пр. – ISBN 978-966-14-4601-3 (у паліт.). **В353976/3**

Т. 4 : [Е—К]. – 2013. – 351 с. : табл., портр. – 20 000 пр. – ISBN 978-966-14-4602-5 (у паліт.).

В353976/4

Т. 5 : (К—Л). – 2013. – 351 с. : іл. – 20 000 пр. – ISBN 978-966-14-4743-0 (у паліт.). **В353976/5**

Т. 6 : (Л—Н). – 2013. – 351 с. : іл. – 20 000 пр. – ISBN 978-966-14-4744-7 (у паліт.). **В353976/6**

Т. 7 : (Н—П). – 2013. – 350 с. : іл., портр. – 19 000 пр. – ISBN 978-966-14-5612-8 (у паліт.).

В353976/7

Т. 8 : П — С. – 2013. – 351 с. : іл. – 19 000 прим. – ISBN 978-966-14-5613-5 (у паліт.). **В353976/8**

Т. 9 : [С—Т]. – 2013. – 351 с. : іл. – 18 000 пр. – ISBN 978-966-14-5753-8 (у паліт.). **В353976/9**

Т. 10 : [Т—Я]. – 2013. – 351 с. : іл. – 18 000 пр. – ISBN 978-966-14-5754-5 (у паліт.). **В353976/10**

Енциклопедія вміщує 30 000 окремих лаконічних статей, присвячених термінам, поняттям, назвам і особам. Розширені довідки розповідають про найважливіші історичні події, культуру, видатних діячів. Подано відомості з багатьох галузей сучасних знань та сфер людської діяльності: археології, архітектури, біології, військової справи, географії, економіки, етнографії, історії, культури, медицини, мистецтва, психології, релігії, техніки, філософії, юриспруденції тощо. Текстовий матеріал доповнено тематичними малюнками, картами, портретами. Розраховано на широке коло читачів.

4. Енциклопедія Сучасної України / [НАН України, Наук. т-во ім. Т. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України]. – Київ : Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України, 2001– . – 30 см. – Назва паліт.: ЕСУ. – ISBN 966-02-2074-X.

Т. 11 : Зор — Как / голов. редкол. тому: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський (співголови) та ін. – 2011. – 710 с. : іл., портр. – Бібліогр. в тексті. – 10 000 пр. – ISBN 978-966-02-6092-4 (у паліт.). УДК 030(477) **С10197/11**

Т. 12 : Кал — Киї / [голов. редкол.: І. М. Дзюба (співголова), А. І. Жуковський (співголова) та ін.]. – 2012. – 711 с. : іл., табл., портр. – Бібліогр. в тексті. – 10 000 пр. – ISBN 978-966-02-6472-4 (у паліт.). УДК 030(477) **С10197/12**

Енциклопедія подає цілісний образ новітньої України у подіях, інституціях, установах, родах діяльності, поняттях, особах. Охоплює всі сфери життя в державі, відображає сучасні погляди на історичні події та постаті. Для широкого кола читачів.

5. Україна — моя Батьківщина : ілюстр. енцикл. / [уклад. : Н. В. Курганова, У. С. Курганова, І. М. Скиба]. – Харків : Луговий С. М., 2010. – 108, [3] с. : іл., портр. ; 29 см. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-352-635-5 (у паліт.). УДК 087.5:908(477) **ВС51087**

6. Україна — моя Батьківщина : ілюстр. енцикл. / [уклад. : Н. В. Курганова, У. С. Курганова, І. М. Скиба]. – Харків : Пегас, 2013. – 108, [3] с. : кольор. іл. – (Серія «Цікавий світ»). – На паліт. та тит. арк.: Виховуємо особистість. – 1 500 прим. – ISBN 978-617-7131-63-1 (у паліт.). УДК 087.5:94(477)

ВС53531, Табачник Д.В. СО455

Ілюстрована енциклопедія містить цікаві відомості про сучасну Україну, особливості її державного устрою і географічного положення, факти зі славної історії української нації та великих українців, опис видатних архітектурних і природних пам'яток, інформацію про особливості побуту й традицій українського народу, а також культурну спадщину нашої країни. Текстовий матеріал супроводжують яскраві ілюстрації та фотографії. Для дітей молодшого і середнього шкільного віку.

1.1.2. Галузеві, тематичні

Див. також № 1924

7. Академія наук вищої освіти України / [вступ. ст. М. Дубина]. – Київ : Брама-V, 2012. – 540, [1] с. : іл., портр. ; 30 см. – У надзаг.: ХХ років. – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – ISBN 978-966-2651-02-7 (у паліт.). УДК 001.32:378](477)(091)

НБУЯМ В64170

У енциклопедичному виданні, підготовленому з нагоди 20-ї річниці АНВО України, акумульовано відомості про визначних учених і академіків, які мають загальнодержавне, а дехто й міжнародне визнання та які репрезентують потенціал вітчизняної науки. Висвітлено життєвий шлях, наукові відкриття вчених, їх організаторську діяльність (більшість із них очолюють наукові колективи ЗВО України, активну участь у роботі європейських і всесвітніх галузевих асоціацій), розкрито вагомий внесок у розбудову української науки, освіти й суспільства в цілому. Книжка складається зі вступу та двох розділів: «До історії Академії наук вищої освіти України» (с. 7–98) та «Академіки Академії наук вищої освіти України» (с. 99–540). Другий розділ містить систематизовані за алфавітом біографічні довідки, у яких зазначено повне ім'я, науковий ступінь, вчене звання, посаду, дату і місце народження, основні віхи професійного життя. Кожна довідка супроводжується портретною фотографією. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією АНВО України в особах.

8. Гаюк І. Ілюстрована енциклопедія вірменської культури в Україні = Иллюстрированная энциклопедия армянской культуры в Украине : з каталогізованим додатком переліку пам'яток вірмен. культури в музеях та заповідниках : [у 2 т.] / Ірина Гаюк. – Львів : Афіша, 2012. – 30 см. – ISBN 978-966-325-171-4.

Т. 1. – 980 с. : іл., портр. – Текст парал. укр., рос. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-325-172-1 (у паліт.). УДК 930.85(477=19)(084+031)

НБУЯМ В71097-1

Видання знайомить із результатами вивчення вірменських родів, генеалогії, взаємозв'язків вірмен різних регіонів України, простеження міграційних потоків вірмен у різні періоди, а також вірменської культурної спадщини, відображеної в об'єктах культури, ремісничих виробках і письмових пам'ятках. Енциклопедію підготовлено на основі матеріалів фондів 44 державних музеїв та заповідників міст України, де існували розвинуті або історично вагомі вірменські громади. Проаналізувавши зібраний матеріал та значну кількість джерел, автор стисло описала життя вірмен різних регіонів України, окреслила загальний розвиток вірменської культури і головні сфери діяльності вірмен на теренах України — зброярство, дипломатію, торгівлю, шовкоткацтво, килимарство та гаптування, ювелірну справу, образотворче мистецтво та символіку, вірмено-українські театральні та літературні зв'язки. Глава 3 «Картотеки» представлена параграфами «Вірменські діячі в Україні» (с. 428–490), «Вірменські церковно-релігійні діячі» (с. 491–519) та «Вірменські митці поза межами України, твори яких зберігаються в Українських музейних збірках (с. 520–529)», містить систематизовані за алфавітом біографічні довідки, у яких зазначено повне ім'я особи, роки життя, сферу діяльності, найвидатніші досягнення, професійний шлях. Довідковий апарат видання складають стислий словник термінів, географічний та іменний покажчики, покажчик ілюстрацій (у т. ч. портретів) і список використаної літератури. Для істориків, музеєзнавців, культурологів, а також для всіх, хто цікавиться історією вірмен та історією України.

9. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – Вид. 2-ге, доповн. й виправл. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 519 с. ; 26 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Імен. покажч.: с. 513–519. – ISBN 978-966-416-236-1 (у паліт.). УДК 37(031)

ВС51131

У науково-довідковому виданні вміщено узагальнену й систематизовану інформацію з теорії і практики навчання й виховання. Загалом близько 4000 статей, серед яких представлена педагогічна термінологія та відомості про освітян. Основою включення до словника українських діячів освіти був рівень заслуг педагога чи вченого в галузі освіти й педагогічної науки, позитивна оцінка його діяльності громадськістю. Вміщено коротку біографічну інформацію із зазначенням дати народження та основних етапів життєдіяльності дійсних

членів і членів-кореспондентів АПН України, педагогів, обраних до АПН Росії та СРСР, народних вчителів, заслужених діячів освіти, авторів шкільних підручників. Без фотографій. Розраховано на освітян, науковців вищої школи, бібліотечних працівників, усіх, хто цікавиться освітньою галуззю.

10. Державні нагороди України. Кавалери та лауреати : [довідк.-енциклопед. вид. / авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Ін-т біогр. дослідж. : Укр. наук. т-во краєзнав., геральдики та фалеристики, 2006– . – 30 см. – ISBN 978-966-8178-37-5.

Т. 4. – 2011. – 599 с. : іл., портр. – У вих. дан. також.: Київ : Ін-т біогр. дослідж. : Укр. наук. т-во краєзнав., геральдики та фалеристики. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-29-6. – ISBN 978-966-8178-50-4 (у паліт.). УДК 351.856(477)(035)

У НБУВ і НБУЯМ немає

Т. 5, ч. 1. – 2013. – 527 с. : іл., портр. – ISBN 978-966-1523-16-5 (у паліт.). УДК 351.856(477)(092)(035)

НБУЯМ В56979-5/1

На сторінках книги можна ознайомитися з системою державних нагород України. У виданні надано зображення всіх державних нагород та атрибутів, статuti і положення, які визначають підстави для нагородження, містять опис державної нагороди, встановлюють порядок нагородження, вручення, носіння державних нагород та інші правила. Подано біографічні дані осіб, відзначених державними нагородами України, упорядковано перелік нагороджених. Видання розраховано на широкий читацький загал і буде корисним фахівцям у галузі нагородної справи, історикам, колекціонерам-фалеристам, політичним та громадським діячам, діловим людям, службовцям тощо.

11. Енциклопедія історії України : [у 10 т.] / ред. рада: В. М. Литвин (голова) [та ін.] ; редкол.: В. А. Смолій (голова) ; [та ін. ; НАН України, Ін-т історії України]. – Київ : Наук. думка, 2005–2013 – 27 см. – ISBN 966-00-0632-2. УДК 94(477)(031)

Т. 8 : Па — Прик / [В. С. Александрович, В. М. Андреев, О. В. Андрощук та ін.]. – 2011. – 508, [10] с. : іл., портр., карти. – Авт. зазначено на с. 516–517. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-00-1142-7 (у паліт.). **В348560/8**

Т. 9 : Прил — С / [Н. С. Абашина та ін.]. – 2012. – 929, [10] с. : іл., портр., карти. – Бібліогр. в кінці ст. – Авт. зазначено на с. 937–939. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-00-0632-2 (у паліт.). **В348560/9**

Т. 10 : Т — Я. – 2013. – 770, [12] с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – 5 000 прим. – ISBN 978-966-00-1359-9 (т. 10). – 3 2008 р. вид. продовжено до 10 т. **В348560/10**

В енциклопедії представлено основні історичні події України, відомості про видатних громадських діячів, учених, діячів культури та мистецтва, освіти, охарактеризовано життя українців в інших державах, подано відомості про окремих видатних людей планети, пов'язаних з Україною, та вчених, які істотно вплинули на розвиток історичної науки. Видання є працею великого колективу науковців України, в якій підбито підсумок здобуткам національної історіографії. Для широкого кола читачів.

12. Енциклопедія некрополезнавства : [наук.-довідк. вид. : дані на 1 черв. 2013 р. / авт.-упоряд., вступ. наук.-теорет. ст. В. Жадько]. – Київ : Преса України, 2013. – 704, [3] с. : іл., портр. ; 29 см. – Бібліогр.: с. 701–703. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-472-129-2 (у паліт.). УДК 393+726.8(=161.2)(092)

ВС55615

Перше енциклопедичне видання в Україні, де автор описує місця поховання видатних особистостей як в Україні, так і за кордоном. Спираючись на книжкові джерела, долучаючи архівні матеріали, автор подає історію відомих українських цвинтарів, основні некрополезнавчі термінографічні обрядово-поховальні визначення. Ілюстровано численними світлинами. Для науковців, бібліографів та широкого кола дослідників.

13. Енциклопедія педагогічної освіти України / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедер. журналістів : Ін-т біогр. дослідж., 2010. – 371, [12] с. : іл., портр. ; 30 см. – Імен. покажч.: с. 375–380. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-18-0. УДК 37.0:37(477)(03) **Табачник Д.В. СО387**

Видання репрезентує педагогічні навчальні заклади України, багатогранно висвітлює історію кожного ЗВО, його структуру та викладацький склад. Знайомить із фахівцями освітньої галузі — випускниками педагогічних вузів, які своєю науково-педагогічною, освітньою діяльністю здійснили вагомий внесок у реалізацію національної доктрини розвитку освіти в Україні. Для педагогічних працівників та широкого кола читачів.

14. Енциклопедія судової експертизи / Н. І. Клименко [та ін.] ; за ред. Н. І. Клименко. – Ірпінь (Київ. обл.) : Нац. ун-т ДПС України, 2013. – 182 с. : іл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 172–181 та в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-337-346-1. УДК 343.98(031) **СО32171**

Видання містить понад 1 250 статей — інформацію про видатних експертів України та інших країн СНД, а також експертні терміни і поняття. Відображена національна і світова історія формування судової експер-

тизи та перспективи її розвитку. Наприкінці видання подано список використаної літератури та як додаток — дисертаційні (кандидатські, докторські) дослідження з проблем судової експертизи, які були захищені в Україні у 1947–2012 рр. за спеціальністю 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Для фахівців галузі та всіх, хто цікавиться історією судової експертизи.

15. Козацька старшина Гетьманщини : енциклопедія / [упоряд.] В. В. Кривошея ; Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ : Стило, 2010. – 791 с. ; 29 см. – 440-річчю від дня народж. гетьмана Війська Запороз. Петра Сагайдачного присвяч. – Бібліогр.: с. 142–181. – 400 пр. – ISBN 978-966-8009-99-0 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Kryvosheia_Volodymyr/Kozatska_starshyna_Hetmanschyny_Entsyklopediia.pdf УДК 94(477)(092)(031) **СО30321**

В енциклопедії представлено біограми козацьких старшин (14 591 особа). Це — генеральні старшини, полковники, полкова старшина, повні і наказні сотники, військові канцеляристи, урядники Генеральної військової артилерії і полкової артилерії, Генерального військового суду і полкових судів, компанійська і неурядова старшина (значні військові, військові, бунчукові і значкові товариші), які склали козацьку еліту Гетьманщини. Реєстрова і біографічна частини підготовлені на основі архівних документів і опублікованої літератури. Значна кількість фактів друкується вперше. Реєстрова частина вміщує інформацію і про сотенну старшину. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією козацтва.

16. Кривенко О. А. Енциклопедія нашого українознавства / О. А. Кривенко, В. В. Павлів . – [3-тє вид., переробл. і доповн.]. – 3-тє вид., переробл. і допов. – Харків : Фоліо, 2012. – 139 с. : іл., портр. ; 21 см. – 750 пр. – ISBN 978-966-03-6076-1 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА758355, Табачник Д.В. ВА2547

Це видання — реалізована ідея журналістів Олександра Кривенка та Володимира Павліва, що працювали у телепроекті «Вікна-новини», написати книжку про людей, яких вони знали, про події, учасниками і свідками яких були, про свої радощі і печалі, мрії і фантазії. І хоч автори трактували свою книжку як дуже особисту, вона знайшла свого читача і навіть стала культовою у певних колах. Перше видання побачило світ у видавництві «Слово і комерція» (Львів, 1997), друге — у видавництві «Дух і літера» (Київ, 2003), третє — у видавництві «Фоліо» (Харків, 2012). Для широкого кола читачів.

17. Кукушкін Л. С. Украинская православная энциклопедия : в 3 ч. / [Л. С. Кукушкін]. – Харків : Фоліо, 2013. – 892, [1] с. : іл., портр. ; 27 см. – Авт. указан перед вып. дан. – Библиогр.: с. 888–890 (88 назв.). – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга» 2013 р. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-97231-8-5 (в пер.). УДК 271.2(477)(031) **ВС55557**

Енциклопедія містить основні відомості про православ'я на Україні, про історію Київського патріархату УПЦ. Окремі статті присвячено видатним архітекторам, церковним вченим, педагогам, письменникам тощо. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією православ'я.

18. Митна енциклопедія : наук. вид. : [у 2 т. / І. Г. Бережнюк та ін. ; ред. рада: І. Г. Бережнюк (голова) та ін.] ; Держ. НДІ мит. справи. – Хмельницький : Мельник А. А., 2013. – 25 см. – (Серія «Митна справа в Україні» / редкол.: П. В. Пашко (голова) та ін., ISBN 978-966-346-853-2 ; т. 22). УДК 339.543(030.064)

Т. 1. – 471 с. : іл., табл., портр., карта. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 422–471 (1 141 назва). – Алф. покажч.: с. 411–421. – 300 пр. – ISBN 978-617-7094-09-7. – URL: https://apitu.files.wordpress.com/2016/01/the_customs_encyclopedia_t1.pdf **В355077/1**

Т. 2. – 535 с. : іл., табл., портр. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 487–535 (1 154 назви). – Алф. покажч.: с. 475–486. – 300 пр. – ISBN 978-617-7094-10-3. – URL: https://apitu.files.wordpress.com/2016/01/the_customs_encyclopedia_t2.pdf **В355077/2**

У виданні систематизовано основні терміни, поняття, їх визначення, стійкі фразеологічні сполучення, що характеризують суть митної справи, її внутрішнє і зовнішнє середовище. Розкрито зміст митної справи для підвищення ефективності комунікації у процесі практичної, наукової та навчальної діяльності в митній та інших сферах. Подано біографічні статті про осіб керівництва митної служби України. Розраховано на фахівців галузі і широкий читацький загал.

19. Політична енциклопедія / [упоряд. Ю. Шаповал] ; редкол.: Ю. Левенець (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парлам. вид-во, 2011. – 807 с. ; 27 см. – Бібліогр. в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-611-818-2 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Levenets_Yurii/Politychna_entsyklopediia.pdf УДК 32(031) **ВС52358**

Перше в Україні енциклопедичне видання, покликане створити всебічне та ґрунтовне уявлення про стан сучасної політичної науки, її категоріальний апарат, загальноприйняті та альтернативні теорії та підходи. Читачі мають змогу ознайомитися з ідеями найвидатніших представників політичної думки, краще зрозуміти місце і роль відомих гравців на політичній арені, глибше осягнути сучасні політичні тенденції. Представлено персоналії світових та вітчизняних політичних діячів. Для політологів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться політичною історією України та світу.

20. Рух опору в Україні, 1960–1990 : енциклопед. довід. / голов. ред. [та авт. передм.] О. Зінкевич ; Музей-архів і документац. центр укр. самвидаву при вид-ві «Смолоскип». – Київ : Смолоскип, 2010. – 802 с., [16] с. іл. : іл., портр. ; 24 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в кінці ст. – Показч. фотоматеріалів: с. 768–784. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2164-14-1 (у паліт.). – URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-2164-14-5/978-966-2164-14-5.pdf> УДК 94(477)«1960/1990»(035)

ВС49943

21. Рух опору в Україні, 1960–1990 : енциклопед. довід. / голов. ред. [та авт. передм.] О. Зінкевич ; Музей-архів і документац. центр укр. самвидаву при вид-ві «Смолоскип». – Вид. 2-ге, доповн. – Київ : Смолоскип, 2012. – 895 с., [24] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в кінці ст. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-1676-42-7 (у паліт.). УДК 94(477)«1960/1990»(035)

ВС54564, ФПУ № 3661 / Р 91-ФЯ

У виданнях висвітлено проблематику національних прав і прав людини, розкрито феномен шістдесятництва, вітчизняного самвидаву, зародження дисидентського (правозахисного) руху. Наведено біографічні дані окремих діячів і відомості про їхні твори, неформальну пресу і правозахисні різномовні видання, бібліографію творчості учасників руху опору, політв'язнів і репресованих. Для широкого кола читачів.

22. Українська музична енциклопедія / [редкол.: Г. Скрипник (голова) та ін.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – Київ : Вид-во ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2006– . – 30 см. – ISBN 966-02-4099-6.

Т. 3 : [Л—М] / [редкол. : А. Калениченко та ін.]. – 2011. – 627, [16] с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – 500 прим. – ISBN 978-966-02-6061-0 (Т. 3)

С10727/3

Енциклопедія охоплює всі жанри та історичні періоди — від Візантії до сучасної музики. Вона не академічноцентрична: є статті про лідерів сучасної рок- і естрадної музики. Представлено всіх українських композиторів, співаків, інструменталістів, диригентів, музикознавців, викладачів, не тільки безпосередньо з України, а й з діаспори. Про багатьох митців згадується вперше. На сторінках енциклопедії відображено також музична культура регіонів України та українських етнічних земель. Окремі статті присвячено провідним музичним закладам — оперним театрам, музичним академіям і училищам. Для широкого кола читачів.

23. Фармацевтична енциклопедія / [С. Б. Аленіна, Л. М. Алексєєва, Л. Т. Алмакаєва та ін.] ; Нац. фармац. ун-т України. – Вид. 2-ге, доповн. – Київ : МОРІОН, 2010. – 1631 с., [8] арк. іл. : іл., табл., схеми, портр. ; 29 см. – Авт. зазначено на 3-й с. – Примірник деф.: неправильно зброшуровано. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2066-34-0 (у паліт.). УДК 615(031) **ВС50221**

Енциклопедія містить статті, присвячені різним напрямкам фармацевтичної науки і практики: організаціїно-економічному, технологічному, виробництву ліків і конструюванню лікарських систем, методам контролю та реалізації, сертифікації, стандартизації лікарських засобів, вивченню лікарських рослин, лабораторній діагностиці тощо. Друге перероблене видання доповнене за рахунок статей, присвячених опису активних фармацевтичних інгредієнтів і допоміжних речовин, що використовують при виробництві фармацевтичних препаратів, новітніх методів визначення їх якості, ефективності та безпеки; переліку особистостей, які зробили значний вклад у розбудову всіх складових фармацевтичної галузі. У біографічних довідках зазначено повне ім'я, дату та місце народження і смерті, науковий ступінь, вчене звання, подано відомості про освіту, професійний шлях, посаду та місце роботи, напрями наукових досліджень, наукові здобутки, основні праці. Довідки супроводжуються портретними світлинами. Без допоміжних показників. Для працівників фармацевтичної галузі, лікарів, студентів.

24. Энциклопедия пограничных войск. События и люди : сб. док., очерков и ст. по истории и современности погранич. службы : [в 9 т. / авт.-сост. М. Плахотный]. – Киев : Альфа реклама, 2011– . – 30 см. УДК 351.746.1(47+57)(092)(031)

Т. 5 : Пограничные войска на охране государственной границы СССР (1945–1991). События на острове Даманский (03.1969). Провокация китайцев в районе поселка Дулаты (02.-10.05.1969).

Вооруженный пограничный конфликт в районе озера Жаланашколь (13.08.1969) / [авт. идеи, сост. и гл. ред. М. Плахотный]. – 2013. – 963 с. : ил. – Библиогр.: с. 948–963. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-288-028-1

С1116/5

Т. 6 : Пограничные войска КГБ СССР в Демократической Республике Афганистан (1979–1989) / [авт.-сост. и гл. ред. Михаил Плахотный]. – 2012. – 1337 с. : ил. – Библиогр.: с. 1322–1333. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2477-88-7

С1116/6

Т. 7 : Организаторы пограничной службы, руководители пограничного ведомства, Герои Советского Союза, Герои Социалистического Труда, полные кавалеры ордена Славы, Герои Российской Федерации, именные пограничные заставы и корабли. – 2011. – 1037 с. : ил., табл., портр. – Библиогр. с. 992–1037 и в подстроч. примеч. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2477-48-1 (в пер.).

С1116/7

У виданні подано біографічні довідки про організаторів прикордонної служби, зокрема, керівників прикордонного відомства Російської імперії, СРСР, Російської Федерації, України, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Молдова, Азербайджанської Республіки, Республіки Таджикистан та інших країн пострадянського простору. Вміщено інформацію про воїнів-прикордонників і воїнів-чекістів — Героїв СРСР і Соціалістичної Праці, повних кавалерів ордена Слави, воїнів-прикордонників і співробітників органів державної безпеки — Героїв Російської Федерації. Зібрано відомості про прикордонні застави і корабли, які носять імена героїв. Для широкого кола читачів.

25. Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана. – Київ : Юрид. думка, 2011– . – 25 см.

Т. 1 : А–Г / [редкол. тому: Ю. С. Шемшученко (голова) та ін.]. – 2011. – 654, [1] с. : іл., портр. – Библиогр. в тексті. – 600 пр. – ISBN 978-966-8602-95-5 (у паліт.). УДК 340(031) **В353537/1**

У виданні охоплено всі галузі права. Висвітлено внесок української і зарубіжної науки у розвиток юриспруденції, відображено світову та національну історію державотворення, діяльність правових інституцій. Розкрито процеси державної і правової розбудови сучасної України. Біографічні довідки супроводжуються портретними світлинами і репрезентують повне ім'я, дати життя, місце народження та смерті, науковий ступінь, вчене та почесне звання. Зазначено відомості про освіту, професійний шлях, напрями наукових досліджень і основні праці. Розраховано на широке коло читачів.

26. Encyclopedia. Львівський національний університет імені Івана Франка : [в 2 т. / вид. рада: І. О. Вакрчук (голова) та ін.]. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011– . – 30 см. – ISBN 978-966-613-891-3.

[Т.] 1 : [А–К]. – 2011. – 715 с., [56] арк. іл. : іл., табл., портр. – Библиогр.: с. 709–715 та в тексті. – ISBN 978-966-613-892-0 (у паліт.). – URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=2&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&Image_file_name=book/0012858.pdf&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=0 УДК 378.4(477.83-25)(031)

С11645/1, ФПУ №3397/1, Табачник Д. В. С53/1

Історію Львівського національного університету з 1661 р. до наших днів подано через життєписи професорів, енциклопедистів, учених. Кожна сторінка загально-університетського літопису є невід'ємною часткою освітньої, наукової та культурної спадщини не лише України, але й Австрії та Польщі. Перший том енциклопедії вийшов у світ до 350-ліття університету. Видання містить біографічну інформацію від літери «А» до «К» (с. 118–705) про найважливіші постаті в історії ЗВО. Без іменного покажчика. Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого читацького загалу.

1.1.3. Краєзнавчі

Див. також № 2068, 2198

27. Березницький М. О. Миколаївщина: історія, факти, люди : корот. енциклопед. слов.-довід. / М. О. Березницький. – Одеса : Прес-кур'єр, 2012. – 307 с. : іл., табл., портр., карти. ; 21 см. – Библиогр. в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-2512-18-2 (у паліт.). УДК 94(477.73)(031)

ВА754161

Довідкове видання, в якому зібрано історико-краєзнавчі факти про минуле і сьогодення Миколаївського району Одеської області, подано опис географічних об'єктів, історичних та інших пам'яток, історичні і сучасні дані з життя району, а також відомості про видатних жителів Миколаївщини. Книга розрахована на тих, хто цікавиться історією, географією, етнографією та економікою рідного краю.

28. Горват Б. Ромські музиканти Закарпаття : енциклопедія / Бейла Горват, Александр Горват. – Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2011. – 163 с. : іл., портр. ; 25 см. – Імен. покажч.: с. 162–163. – 420 пр. – ISBN 978-617-531-039-7 (у паліт.). УДК 78.071(477.87)(=214.58)(031)

ВС53643

У виданні вперше зібрано інформацію про ромських музикантів краю. Подано близько 180 статей — коротких біографій закарпатських ромів, життя і діяльність яких пов'язані з музичним мистецтвом, історією та культурою ромського народу. Вміщено унікальний фотоархів. Для широкого кола читачів.

29. Енциклопедія історії та культури карпатських русинів / уклад.: П. Р. Магочій, І. Поп ; заг. ред. П. Р. Магочій ; пер. з англ. Н. Кушко. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2010. – XXX, 849 с. : іл., портр., карти ; 28 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-387-044-1 (у паліт.). – URL: <https://lemko.org/pdf/Encyclopedia2010.pdf> УДК 94(477.87)(031)

ВС51100

У виданні подано відомості про історію та культуру карпатських русинів східних регіонів Австро-Угорської монархії та різних держав ХХ ст.: Чехословаччини, Словаччини, Польщі, Угорщини, СРСР та України. Увагу приділено питанням археології, архітектури, мистецтва (малярства та скульптури), етнографії, генеалогії, географії та економіки, історіографії. Подано біографічні відомості про осіб, що народилися на території Карпатської Русі та в русинських громадах за її межами. Для широкого кола читачів.

30. Лисенко І. М. Валківська енциклопедія / І. М. Лисенко. – Житомир : Рута, 2006– . – 25 см. **Т. 4. – 2013. – 231 с. : портр. – 400 пр. – ISBN 978-617-581-193-1 (у паліт.). УДК 908(477.54)(031)**

В349648/4

Енциклопедія ознайомлює з історією, культурою, освітою та господарством Валківського району Харківської області. Вміщено понад 1000 біографічних нарисів про видатних особистостей краю. Для науковців, краєзнавців та широкого кола читачів.

31. Ломов А. Г. Энциклопедия полтавского футбола (1909–2010) / А. Г. Ломов, С. А. Криво-ротько. – Полтава : АСМИ, 2010. – 562 с., [6] л. ил. : ил., табл., портр. ; 24 см. – Библиогр.: с. 562. – 500 экз. – ISBN 978-966-182-118-6 (в пер.). УДК 796.332(477.53)«1909/2010»(092)

ВА748394

В енциклопедії за абетковим принципом подано матеріали про футбольні команди, футболістів, тренерів, спортивних журналістів, функціонерів, спонсорів, які зробили свій внесок у становлення, розвиток та популяризацію футболу в Полтавській області. Розміщено понад 500 фотографій, частина з яких — унікальні. Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

32. Ружинщина в іменах : мала енцикл. / [упоряд. Г. Махорін]. – Житомир : Рута, 2011. – 161 с., [4] арк. іл. : іл., табл. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-617-581-087-3 (у паліт.). УДК 908(477.42)(092+031)

ВС53128

Матеріали енциклопедії знайомлять з найвидатнішими уродженцями Ружинщини: Героями Радянського Союзу і Соціалістичної Праці, орденоносцями і заслуженими працівниками у різних галузях, із талановитими людьми, які пов'язали своє життя з цим краєм. Для науковців, краєзнавців та широкого кола читачів.

33. Черкащина : універс. енцикл. : докум.-публіцист., наук. фотоілюстр. іст. вид. / авт.-упоряд. В. Жадько. – Київ : Експрес-Поліграф, 2010. – 1101, [1] с., [48] арк. іл. : іл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 1102 та в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8567-14-8 (помилк.) (у паліт.). – URL: <http://elib.nlu.org.ua/view.html?id=3334> УДК 94(477.46)(075).

СО30135

Універсальна авторська енциклопедія всебічно висвітлює економічне, соціальне та духовне життя Черкащини. До видання вміщено понад 3500 статей — коротких біографічних довідок про митців, діячів науки та культури, освітян, краєзнавців та інших особистостей краю. Текстовий матеріал доповнено знімками та ілюстраціями. Для науковців, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією регіону.

34. Енциклопедія Бердянська / [авт. идеи В. И. Михайличенко]. – Мелитополь (Запорож. обл.) : Мелитопол. гор. тип., 2013–2015. – 22 см. – ISBN 978-966-197-265-9.

Т. 1 : А—Л. – 2013. – 863 с., [55] л. ил. : ил., портр. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-197-266-6 (в пер.). – URL: <http://pivdenka.berdyansk.net/enciklopediya-berdyanska.html> УДК 908(477.64-21)(031)

В354789/1

Перший том енциклопедії знайомить читача з історичними подіями, які відбулися в Північному Приазов'ї з часів його заселення та подано біографічну інформацію про цікавих, талановитих людей, чий життя та діяльність безпосередньо пов'язані з цим краєм. Видання налічує близько 2500 ілюстрацій. Для широкого кола читачів, всіх, хто цікавиться історією України.

1.1.4. Персональні

35. Кунов В. К. Світ людини у творах Павла Загребельного : енциклопед. слов. / В. К. Кунов. – Київ : КИТ : ВУС, 2013. – 490 с. : іл., портр. ; 21 см. 9(038) **НБУЯМ А747537**

Енциклопедичний словник, підготовлений до 90-річчя з дня народження Павла Архиповича Загребельного, представляє собою розміщені за алфавітом фрази (цитати) з його творів, що охоплюють 721 тему у вигляді афоризмів (с. 21–467). Цитати, за задумом укладача збірника-довідника, можуть слугувати свого роду вступом у творчість письменника. Вміщено перелік основних дат життя й творчості П. Загребельного (с. 485–488). Видання проілюстровано світлинами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її видатними представниками.

36. Мельниченко В. Ю. Микола Гоголь у Москві : автор. енциклопедія-хроноскоп / В. Ю. Мельниченко. – Київ : Либідь, 2013. – 542, [1] с. : іл., портр. ; 30 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2013 р. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-06-0658-6 (у паліт.). УДК 821.161.1.09+908(470-25)(092) **СО32240**

Масштабна авторська енциклопедія-хроноскоп розповідає про українського генія в живому московському контексті його часів. Автор висвітлює дружні стосунки М. Гоголя з великими московськими українцями — Михайлом Щепкіним, Михайлом Максимовичем, Осипом Бодянським. Створено панораму гоголівських пам'ятних адрес і місць у Москві. Значну частину їх подано в ілюстраціях. Унікальність видання полягає в тому, що енциклопедичні терміни вперше з'ясовано під оглядом не лише Гоголівського, а й Шевченкового перебування в Москві. Для широкого кола читачів.

37. Шевченківська енциклопедія : у 6 т. / редкол.: М. Г. Жулинський (голова) [та ін. ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка]. – Київ : Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, 2012–2015. – 27 см. – ISBN 978-966-02-6420-5. УДК 821.161.2.09(092)(031)

Т. 1 : А—В / [ред. В. Л. Смілянська ; передм., с. 19–68, І. М. Дзюба]. – 2012. – 742 с., XVI с. іл. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 15–17 та в тексті. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-02-6421-2 (у паліт.). – URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/pro-institut/shevchenko/item/248-shevchenkivska-entsyklopediia-v-6-tomakh-tom-1> **В354112/1**

Т. 2 : Г—З / [ред. О. В. Боронь]. – 2012. – 756 с., XVI с. іл. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 12–13 та в тексті. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-02-6422-9 (у паліт.). – URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/pro-institut/shevchenko/item/249-shevchenkivska-entsyklopediia-v-6-tomakh-tom-2> **В354112/2**

Т. 3 : І—Л / [ред. В. Л. Смілянська]. – 2013. – 886 с., XVI с. іл. : іл., портр. – На авантитулі: Т. Шевченко 200. – Бібліогр.: с. 11–14 та в тексті. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення за прогр. «Українська книга» 2013 р. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-02-6542-4 (у паліт.). – URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/pro-institut/shevchenko/item/250-shevchenkivska-entsyklopediia-v-6-tomakh-tom-3> **В354112/3**

Т. 4 : М—Па / [ред. О. В. Боронь]. – 2013. – 806 с., XVI с. іл. : іл., табл., портр. – Бібліогр.: с. 11–14 та в тексті. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення за програмою «Українська книга» 2013 р. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-02-6543-1 (у паліт.). – URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/pro-institut/shevchenko/item/251-shevchenkivska-entsyklopediia-v-6-tomakh-tom-4> **В354112/4**

В енциклопедії подано відомості про життя, творчість й особистість Т. Шевченка, його епоху та оточення, місце в національній і світовій культурі з урахуванням новітніх літературознавчих, культурологічних та історіософських концепцій. Проаналізовано досвід вивчення різних аспектів шевченкіани в українському та зарубіжному шевченкознавстві. Виконано поглиблений комплексний аналіз художнього світу, поетики, жанрової системи, віршової майстерності, особливостей прози великого письменника. Показано його роль в українському літературному процесі та вплив на подальший розвиток усєї української культури. Висвітлено проблематику, пов'язану з образотворчою спадщиною геніального митця в контексті розвитку світового мистецтва. Для літературознавців, науковців та широкого читацького загалу.

1.2. Довідники. Словники

1.2.1. Загальні

38. Анісімов В. В. Історія України : словник-довідник / В. В. Анісімов ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. – Київ : УБС НБУ, 2012. – 284 с. : портр. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-484-163-1 (у паліт.). УДК 94(477)(035) **ВС54935**

Видання ознайомлює із назвами понять і категорій, уживаних у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі з історії України. Висвітлено відомості про політичні, економічні, соціальні та культурні аспекти подій та явищ, що склали багатоманітну картину історичного процесу в Україні. Подано статті про науковців, політичних і державних діячів, таких як В. Антонович, В. Антонов-Овсієнко, Миколай фон Баумгартен, Е. Бенеш, Є. Бош, Вацлав II, Вільгельм II Гогенцоллерн, Володимир Мономах, М. Грушевський, Д. Левицький, І. Мазепа, Василь (Костянтин) Острозький та ін. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1.2.2. Галузеві. Тематичні

Див. також № 2123

39. Археологічне музейництво : енциклопед. довід. / авт.-уклад. Д. В. Кепін ; Центр пам'яткознав. НАН України і УТОПК. – Київ : Центр пам'яткознав. НАН України, 2010. – 267 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 189–264 та в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-8999-29-1 УДК 069.02:902](031) **ВА734231**

Довідник є першим виданням енциклопедичного характеру, що відображає питання теорії, історії та практики пам'яткоохоронної та музейної діяльності в контексті збереження пам'яток первісної археології. Вміщено статті про науки, пов'язані зі збереженням та використанням пам'яток первісності, зокрема, музеєзнавство, археологію, антропологію, етнологію, теологію, палеонтологію тощо. Наведено характеристику музеєфікованих пам'яток і «експериментальних поселень» кам'яної доби та епохи енеоліту-бронзи у країнах світу. Подано відомості про вчених, які зробили вагомий внесок у музеєфікацію пам'яток первісної культури та організацію відповідних експозицій. Бібліографія під загальною назвою «Експозиційне відображення історії культури первісного суспільства засобами музейної експозиції» містить матеріали, які стосуються історії музеє- та пам'яткознавчої думки в контексті збереження та експонування пам'яток археології, а також музеєфікації, у тому числі консервації пам'яток первісної культури. Для істориків, археологів, усіх, хто цікавиться історією України.

40. Історія української культури : слов. термінів і персоналій / [авт.-уклад.: В. О. Лозовой та ін. ; за ред. Л. В. Анучиної та ін.]. – Харків : Право, 2012. – 237 с. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-458-376-0. УДК 008(477)(091)(038) **ВА755918**

41. Історія української культури : слов. термінів і персоналій / [авт.-уклад.: В. О. Лозовой та ін. ; за ред. Л. В. Анучиної [та ін.]. – Вид. 2-ге, виправл. та доповн. – Харків : Право, 2013. – 254 с. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-458-530-6. УДК 008(477)(091)(038) **ВА768690**

Словник містить категорії та поняття, які відбивають сутність та особливості світової та вітчизняної культури. Коротка біографічна інформація (прізвище, ім'я, роки життя, сфера діяльності) про визначних представників світової і української культури від античності до сучасності подана за абетковим принципом. Без допоміжних покажчиків. Розраховано на культурологів, науковців, викладачів, студентів, працівників бібліотек, усіх, хто цікавиться питаннями культури і духовності.

42. Культурні й духовні скарбниці України = Cultural and spiritual treasure houses of Ukraine : довідк.-біогр. вид. / [упоряд.: Г. Захарченко, Р. Захарченко]. – Київ : Галактика-С, 2011. – 171, [4] с. : іл., портр. ; 30 см. – Текст парал. укр., англ. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-96783-6-2 (у паліт.). УДК 008(477)(092) **СО30808, Оницько О. С. СО70**

Представлено інформацію про унікальні історико-культурні та духовні надбання українського народу, серед яких державні та національні історико-культурні та історико-архітектурні заповідники, літературно-меморіальні та краєзнавчі музеї, музично-драматичні театри, філармонії, бібліотеки, зоопарки, мистецькі навчальні заклади, цирк. Також подано біографічний нарис, присвячений педагогу, художнику, мистецтвознавцю Михайлу Миколайовичу Яремківу, у якому зазначено дату та місце народження, відомості про освіту, основні віхи життєвого, творчого та професійного шляху. Біографічний нарис супроводжується портретною ілюстрацією. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною культурною та духовною історією.

43. Культурологія: енциклопедичний словник / [М. П. Альчук та ін.] ; за ред. В. П. Мельника ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 506 с. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Імен. покажч.: с. 488–506. – 300 пр. – ISBN 978-617-10-0026-1 (у паліт.). УДК 008-027.21(031)

СО32146

У виданні висвітлено понад півтори тисячі понять і категорій, уживаних в українській та іноземній літературі з історії культури, етнографії, мистецтвознавства. Особливість словника полягає в тому, що в ньому вміщено короткі біографічні довідки та відомості про видатних мислителів і діячів різних культурних епох. Статті упорядковано за алфавітом. У біографічних статтях після прізвища та імені в круглих дужках зазначено дати народження/смерті, після стислих відомостей про особу вміщено основні праці. Розраховано на культурологів, науковців, студентів, аспірантів, викладачів, а також широке коло читачів, котрі вивчають культурологічні дисципліни і цікавляться проблемами теорії та історії культури.

44. Філософія : словник: персоналії, категорії, поняття та терміни / [В. С. Бліхар, Х. М. Войтович, Н. В. Гайворонюк та ін.] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів : ЛьвДУВС, 2010. – 227 с. ; 20 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – Бібліогр. в тексті. – Предм. покажч.: с. 224–227. – 100 пр. – ISBN 978-611-511-036-0. УДК 101.1(038)

ВА730801

У словнику висвітлено зміст найважливіших категорій, понять і термінів широкого вжитку з різних філософських дисциплін. Розглянуто персональний внесок представників основних філософських напрямків і шкіл у розвиток сучасної філософської думки. Для науковців, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією філософії.

1.2.3. Краєзнавчі

Див. також № 2198

45. Мартиролог встановлених жертв Корюківської трагедії 1943 року : довідник / [упоряд.: С. В. Бутко, О. О. Толкачова ; відп. ред. Р. І. Пилявець] ; Укр. ін-т нац. пам'яті, Чернігів. облдержадмін., Корюків. райдержадмін., Корюків. іст. музей. – Чернігів : Десна поліграф, 2011. – 219 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 18–20 (27 назв). – 200 пр. – ISBN 978-966-2646-11-5. – URL: http://memorybook.org.ua/Files/Books/block_dovdvyk_martyrolog.pdf УДК 94(477.51)«1943»(092)(035)

ВА767269

У довіднику майже за 70 років пошуковцями і дослідниками зібрано стислі відомості про встановлені жертви найбільшої в роки Другої світової війни в Європі (1939–1945) каральної акції нацистів, здійсненої проти цивільного населення. Зазначено, що внаслідок проведеної окупантами у березні 1943 р. у містечку Корюківка Чернігівської області каральної операції було вбито та спалено близько 7000 осіб, а містечко повністю знищено. Констатовано, що загалом у виданні подано відомості про 1893 встановлені жертви трагедії. Наголошено, що найтрагічнішою ознакою цієї війни стала небачена до того неймовірно велика, катастрофічна кількість загиблого мирного населення. Визначено термін «комбатанти» та «цивільне населення». Особливу увагу фахівці звертають на те, що трагедію спалених сіл не можна розглядати поза контекстом проблем цілеспрямованої терористичної політики та геноцидних явищ, які були заздалегідь закладені у людиноненависницькі доктрини Третього рейху. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією періоду Другої світової війни.

46. Тобою, краю мій, живу... Хмільниччина: події, особи, час : довідник / [упоряд.: М. Н. Дорош, В. А. Степанюк] ; Вінниц. філ. Центру дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Поділ. нац. ун-ті ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2013. – 247 с., [8] арк. іл. ; 30 см. – У надзаг. також: Вінниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Хмільниц. райдержадмін., Хмільниц. райрада. – 400 пр. – ISBN 978-966-2696-75-2 (у паліт.). УДК 908(477.44)(035)

СО32741

У довіднику здійснено першу спробу зібрати та узагальнити краєзнавчий матеріал про історичні події, особистості, топоніміку Хмільницького району Вінницької області. Видання присвячено 90-річчю утворення району. Для краєзнавців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією краю.

1.2.4. Біографічні

1.2.4.1. Загальні

Див. також № 1910, 2051, 2053, 2068, 2174, 2314

47. Абліцов В. Г. Український Все-Світ / [В. Г. Абліцов]. – Київ : КИТ, 2011. – 22 см. [Т. 1]. – 2011. – 671 с. : портр. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Двадцятиріччю відродження

укр. незалежності присвяч. – 500 пр. – ISBN 978-966-2279-06-1 (у паліт.). УДК 94(100)=(161.2)(092)

В353349/1

[Т. 2]. – 2011. – 416 с. : іл., портр. – Двадцятиріччю відродження укр. незалежності присвяч. – 500 пр. – ISBN 978-966-2279-07-8 (у паліт.). УДК 94(100)=(161.2)(092) **В353349/2**

Енциклопедичне двотомне видання вміщує відомості про українців та іноземців, що мають українське коріння, які протягом свого життя зробили вагомий внесок у сферу культури, науки, державної безпеки, економіки. Для широкого кола читачів.

48. В Україні жіноче обличчя : [довідк.-біогр. вид. / авт.-упоряд. О. Л. Шахівський]. – Київ : Гіперіон, 2011– . – 30 см.

Вип. 1. – 2011. – 163, [2] с. : іл., портр. – ISBN 978-966-97172-1-4 (у паліт.). УДК 908(477)(092)-055.2 **НБУЯМ Бп17668-1**

Видання, підготовлене з нагоди 20-річчя незалежності Української держави, присвячено жінкам минулого і сьогодення, діяльність яких залишила помітний слід в історії України. Матеріал структуровано за 8 розділами: «Жінки в історії України» (с. 8–17) містить 4 біографічні нариси, «Жінки в управлінні державою» (с. 20–45) — 8 нарисів, «Жінки і право» (с. 48–59) — 6 нарисів, «Жінки — громадські діячі» (с. 62–79) — 9 нарисів, «Жінки в освіті і науці» (с. 82–97) — 7 нарисів, «Жінки в охороні здоров'я» (с. 100–113) — 5 нарисів, «Жінки в культурі та мистецтві» (с. 116–143) — 10 нарисів та «Жінки в економіці» (с. 146–163) — 9 нарисів. У межах розділу матеріал систематизовано за абетковим принципом. Видатним історичним постатям минулого присвячено розгорнуті статті. Відомості про жінок-сучасниць подано у вигляді інтерв'ю, в яких визначено основні віхи їх життя та діяльності. Кожен із нарисів проілюстровано. Допоміжний апарат видання представлено алфавітно-іменним покажчиком (с. 164). Для широкого кола читачів.

49. Вони змінили світ / [уклад. І. Ю. Левашова]. – Донецьк : Глорія Трейд, 2011. – 702, [16] с. : кольор. іл. – 10 000 прим. – ISBN 978-617-536-159-7 УДК 94(100)(092) **ВС50590**

50. Вони змінили світ / [уклад. І. Ю. Левашова]. – Донецьк : Глорія Трейд, 2012. – 701, [2] с. : кольор. іл. – 10 000 прим. – ISBN 978-617-536-159-7 УДК 94(100)(092) **НБУЯМ В65780**

Див. також

51. Они изменили мир / [авт.-сост. И. Ю. Левашова]. – Донецк : Глорія трейд, 2010. – 701, [2] с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 26 см. – Имен. указ.: с. 700–702. – 15 000 экз. (1 з-д — 3 000). – ISBN 978-617-536-004-0 (в пер.). УДК 94(100)(092) **ВС50005**

Чи може одна людина змінити цілий світ? Може, й історія знає багато таких прикладів. У виданнях вміщено біографії і наших співвітчизників, таких як Айвазовський І. К., Амосов М. М., Анна Ярославна, Антонов О. К., Аскольд, Бандера С., Биков Л., Богун І., Вернадський В. І., Вишня Остап (Губенко П. М.), Вовчок Марко (Марія Вілінська), Володимир Великий, Володимир Мономах, Данило Галицький, Грушевський М. С., Ейзенштейн С., Загребельний П. А., Калнишевський П. І. та ін. Великий полководець і геніальний політик, видатні вчені та авантюрний мандрівник, неперевершений драматург і негамовний комік, підкорювач космосу та найзагадковіший живописець і винахідник — вони жили в різний час й у різних частинах світу, однак про них усіх можна сміливо сказати: вони змінили світ — кожен по-своєму, кожен у своїй сфері, і завдяки їм ми почали інакше жити, інакше мислити, інакше розуміти прекрасне. Для широкого читацького загалу.

52. Діячі науки і культури України: нариси життя та діяльності : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Вергунов [та ін.] ; за ред. А. П. Коцура [та ін.]. – Київ ; Чернівці : Книги—XXI, 2010. – 686 с. : портр. ; 25 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр. в кінці нарисів. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2147-69-8 (у паліт.). УДК 001+008](477)(092)(075.8) **ВС50738**

У посібнику наведено 201 нарис про головні періоди життя та діяльності провідних діячів науки та культури України за період 1841–2008 рр. Увагу приділено постатям Х. Д. Алчевської, М. М. Амосова, В. М. Базилевича, О. П. Бердника, О. О. Богомольця, М. І. Івасюка, В. І. Липського, Є. Ф. Маланюка, І. О. Світличного, Г. М. Хоткевича, Т. Г. Яновського. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної науки та культури.

53. Матеріали до біографічного словника І. О. Левицького : анот. покажч. архів. док. / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаніка, Від. рукописів ; [упоряд. М. М. Трегуб]. – Львів : Львів. нац. наук. б-ка ім. В. Стефаніка, 2012– . – 25 см. – ISBN 978-966-02-5164-9.

Т. 1 : А—Б. – 2012. – 354 с. : портр. – 200 пр. – ISBN 978-966-02-5165-6 (у паліт.). УДК 929(038)

В354560/1

Перша книга багатотомного видання у формі анотованого покажчика архівних документів представляє науковій громадськості фундаментальну працю видатного українського бібліографа І. О. Левицького, яка охоплює понад 3500 імен і зберігається у фондах відділу рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника під назвою «Матеріали до біографічного словника галицьких, буковинських та закарпатських українських письменників, учених та інших діячів культури, а також громадських і політичних діячів ХІХ ст.». Для вчених, бібліографів, працівників музейних та архівних установ, викладачів, студентів.

54. Україна й українці — цвіт нації, гордість країни = Ukraine and ukrainians — flower of the nation, pride of the country : кн. пошани / [упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. : Галактика-С, 2010. — 251, [4] с. : іл., портр. ; 30 см. — На корінці: 2. — Текст парал.: укр., англ. — 5 000 пр. — ISBN 978-966-96783-1-7 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **СО29676**

55. Україна й українці — цвіт нації, гордість країни = Ukraine and ukrainians — flower of the nation, pride of the country : кн. пошани / [упоряд. : Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко ; пер. на англ. Павло Бовсунівський]. — 3-є вид. — Київ : Галактика-С, 2011. — 297 с. : фотогр. — Текст парал. укр., англ. — 5 000 прим. — ISBN 978-966-96783-1-7 **СО30373**

56. Україна й українці — цвіт нації, гордість країни [Текст] = Ukraine and ukrainians — flower of the nation, pride of the country : кн. пошани / [упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко ; голов. ред. А. Бовсунівська ; пер. П. В. Бовсунівський ; фотозйомка Ю. Захарченко]. — 4-те вид. — Київ : Галактика-С, 2013. — 251 с. : кольор. іл. — Текст укр., англ. — 5 000 прим. — ISBN 978-966-96783-1-7 **СО31794**

На сторінках видань подано інформацію про людей, які прославляють Україну, творять історію, залишаючи помітний слід на землі. Щоб бути патріотом, не треба бути обов'язково українцем за національністю. Можна просто висловлювати глибоку повагу до її народу, конкретною буденною працею сприяти розвитку і зміцненню країни. Міжнародний проект «Україна й українці — цвіт нації, гордість країни» вже вкотре розповідає про долю пересічних співвітчизників, які є фундаментальною опорою українського духу, українських перспектив як сьогодні, так і через віки. Розраховано на широкий читацький загал.

57. Шитюк М. М. Землі української постаті знані : навч. посіб. / М. М. Шитюк, Є. Г. Горбуров, К. Є. Горбуров ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. — Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. — 722 с. : іл., портр. ; 27 см. — 100-річчю Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського присвяч. — Бібліогр. в кінці нарисів. — 300 пр. — ISBN 978-966-336-211-3 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВС53281**

У формі біографічного словника подано інформацію про життя і діяльність 142 видатних діячів України минулого і сьогодення, які плідно працювали у різних сферах суспільно-політичного, духовного і громадського життя, зокрема, в галузі політики, науки, культури, літератури, мистецтва, освіти, дипломатії, спорту. Кожний нарис завершується коротким переліком праць про особу. Для широкого кола читачів.

1.2.4.2. Тематичні

Див. також № 1909, 1913, 1923, 1927, 1942, 1953, 1971, 1973, 1974, 1975, 1977, 1991, 2011, 2022, 2038, 2063, 2066, 2073, 2079, 2107, 2139, 2143, 2202, 2256, 2282, 2293, 2303

58. Байкери України / [авт.-упоряд.: М. Чепіжко, В. Чепіжко]. — Київ : Сигла, 2011. — 171, [2] с. : іл., портр. ; 24 см. — 5 000 пр. — ISBN 978-966-2606-60-7. — ISBN 978-966-2606-60-3 (помилк.) (у паліт.). УДК 316.723:796.72.093.55](477)(035) **НБУЯМ Б344300**

У довідково-біографічному виданні зібрано і систематизовано інформацію про розвиток байкерського руху в світі і в Україні, про види мотоциклів, спортивні змагання і байкерські зльоти. Особливий інтерес у широкого загалу, якому адресована книга, викличуть розповіді про байкерів і мотоциклістів, котрі мандрують дорогами нашої країни, ближнього і дальнього зарубіжжя, виборюють нагороди у мотогонках, організують цікаве і змістовне дозвілля.

59. Барна М. М. Видатні вчені-ботаніки / М. М. Барна, Л. С. Барна ; Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка, Каф. ботаніки, Тернопіл. від-ня укр. ботан. т-ва. — Тернопіль : Тернограф, 2013. — 191 с. : табл., портр. ; 20 см. — Бібліогр.: с. 179–191 (162 назви). — 300 пр. — ISBN 978-966-457-173-6. УДК 58(092) **ВА768921**

У виданні вміщено понад 60 біографічних статей про видатних українських та зарубіжних вчених-ботаніків зі світлинами, в яких розкрито їх внесок у розвиток ботанічної науки. Визначено, що першочерговими

заходами охорони є охоплення популяцій рідкісних, реліктових, тих, що зникають чи знаходяться під загрозою зникнення, а також особливо господарсько-цінних (лікарських, харчових, кормових, декоративних, стійких до панівних шкідливих чинників тощо) видів. Зауважено, що у навчальній літературі з ботаніки відсутні відомості щодо внеску вітчизняних та зарубіжних вчених-ботаніків у розвиток даної науки і наголошено про гостру потребу у такому виданні. Для фахівців, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком ботанічної науки.

60. Бездробний Ю. В. Видатні українські вчені у світовій науці : стислий довід. / Ю. В. Бездробний, В. Г. Козирський, В. А. Шендеровський ; НАН України, Нац. центр «Мала акад. наук України». – Київ : Праймдрук, 2012. – 99, [7] с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 101—102. – 800 пр. – ISBN 978-966-2735-06-2. – URL: http://man.gov.ua/files/49/Dovidnyk_Shenderovskiy.pdf УДК 001(477)(092)(03)

ВА776764

У виданні вміщено 66 нарисів про українських учених природничої та гуманітарної науки: Б. І. Балінського, Ф. К. Вовка, В. О. Голубицького, М. М. Гришка, В. Я. Данилевського, Д. К. Заболотного, А. Ю. Кримського, П. О. Куліша, В. В. Радзимовської, Д. К. Ушинського, М. І. Яворського та ін. Подано основні відомості про їх життя, наукову й освітянську діяльність. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки та долями її геніїв.

61. Богданець-Білоskalенко Н. І. Дитяча література. Біографії українських письменників II половини XIX — початку XXI століття : навч. посіб. / Н. І. Богданець-Білоskalенко ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Пед. ін-т. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 91 с. : іл., портр. ; 21 см. – 200 пр. УДК 821.161.2-93.09'06(075)

ВА764576

Навчальний посібник містить біографії митців української дитячої літератури другої половини XIX — початку XX ст., що є доповненням до програми з української дитячої літератури. Загалом подано 62 біографічні статті про видатних осіб з портретами. Без покажчика. Розраховано на студентів педагогічного та філологічного профілю, які вивчають дисципліну «Дитяча література», вихователів, вчителів, усіх, хто цікавиться літературою.

62. Бузаров А. И. Осетины Украины / А. И. Бузаров ; Донец. обл. обществ. орг. осетин «Аланы — Донбасса», Киев. землячество осетин, Донец. нац. ун-т экономики и торговли им. М. И. Туган-Барановского. – Луганск : Промпечать, 2010. – 655 с. : ил., портр. ; 29 см. – Библиогр.: с. 641–643. – Имен. указ.: с. 645–655. – 650 экз. – ISBN 978-966-8606-48-9 (в пер.). УДК 94(477)(=221.18)

СО29724

63. Бузаров А. И. Осетины Украины = Украинаёны ираётгæ / А. И. Бузаров ; Донец. обл. обществ. орг. осетин «Аланы Донбасса», Киев. землячество осетин, Донец. нац. ун-т экономики и торговли им. М. И. Туган-Барановского, Запорож. обл. обществ. орг. «Осетино Алан. культур. о-во». – 2-е изд. – Донецк : Світ кн., 2012. – 678 с. : ил., портр. ; 31 см. – Библиогр.: с. 668–670 и в подстроч. примеч. – Имен. указ.: с. 673–678. – 500 экз. – ISBN 978-966-2747-39-3 (в пер.). УДК 94(477)(=221.18)(092)

СО31949

У виданнях представлено інформаційно-довідкові та біографічні відомості про осетин, що жили або проживали на території України у XX ст. Текстовий матеріал і фото використано з літературних джерел та особистих архівів і сайтів. Розділ III «Жизнеописание известных осетин Украины» вміщує понад 350 біографічних довідок зі світлинами відомих осетин. Інформацію систематизовано за главами залежно від сфери діяльності. Для широкого кола читачів.

64. Видатні болгари в історії України = Известни българи в историята на Украина / [авт.-уклад. Г. Б. Мунін ; редкол.: Х. Й. Роглев та ін.]. – Київ : Кондор, 2012. – 255 с. : іл., портр. ; 30 см. – Текст парал. укр., болг. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2588-10-1 (у паліт.). УДК 94(477)(=163.2)(092)

СО31662, Онищенко О.С. СО153

У виданні розповідається про видатних болгарських діячів, які жили та працювали на території України. Подано систематизовані за хронологією біографічні довідки про духовних, військових, політичних діячів, поетів і письменників, істориків. Зазначено ім'я, дати життя, місце народження та смерті, сферу діяльності, відомості про освіту, життєвий, професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди. Містить численний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

65. Видатні випускники Одеського національного політехнічного університету, 1918–2013 : присвяч. 95-й річниці з дня заснування Одес. нац. політехн. ун-ту / [авт.-упоряд.: Г. О. Оборський та

ін.] ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Елтон, 2013. – 76, [1] с. : іл., портр. ; 27 см. – У надзаг.: М-во освіти і науки України. – Бібліогр.: с. 76 (6 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2430-34-9. УДК 378.4(477.74-25)«1918/2013»(092)

BC56127

Книга презентує матеріали про випускників одного з найстаріших технічних ЗВО півдня України — Одеського національного політехнічного університету (ОНПУ). Параграфи «Ректори ОНПУ з дня його заснування» (с. 13–20) та «Проректори ОНПУ з 1956 року» (с. 21–35) за хронологією вміщують стислі довідки про очільників навчального закладу з 1918 по 2013 р. з портретними світлинами. У параграфі «Видатні випускники ОНПУ» (с. 37–62) подано систематизовані за абетковим принципом біографічні довідки про найяскравіших випускників закладу (дані про повне ім'я, рік випуску, науковий ступінь, вчене звання, отримані відзнаки і нагороди, чинну на момент публікації видання посаду). Кожна довідка супроводжується фотографією. У параграфі «Видатні спортсмени ОНПУ» (с. 63–72) представлено стислі довідки про випускників, які досягнули вершин у певних видах спорту. Видання не містить допоміжних покажчиків. Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться історією навчального закладу та вищої освіти України у особах.

66. Видатні поляки в історії України = Wybitni Polacy w dziejach Ukrainy / [авт.-уклад.: Г. Б. Мунін та ін. ; редкол.: В. В. Солдатенко та ін. ; пер. з укр. О. М. Тригуб]. – Київ : Кондор, 2012. – 256 с. : іл., портр. ; 30 см. – Текст парал. укр., пол. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2588-09-5 (у паліт.). УДК 94:725](477)(=1:438)(092)

CO31661, Онищенко О.С. CO155

У виданні розповідається про видатних польських діячів, переважно періоду Речі Посполитої (1569–1795), які жили та працювали на території України. Подано систематизовані за хронологією біографічні довідки про лікарів, меценатів, письменників, поетів і драматургів, військових і політичних діячів, художників. Зазначено ім'я, дати життя, сферу діяльності, місце народження та смерті, основні праці. Також коротко описана історія створених польськими діячами архітектурно-мистецьких пам'яток, що збереглися до нашого часу й мають велику історичну цінність. Містить численний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

67. Видатні росіяни в історії України = Выдающиеся россияне в истории Украины / [авт.-уклад. Г. Б. Мунін ; редкол.: В. П. Дишлевий та ін.]. – Київ : Кондор, 2012. – 256 с. : іл., портр. ; 30 см. – Текст парал. укр., рос. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2588-11-8 (у паліт.). УДК 94(477)(=161.1)(092)

CO31660, Онищенко О.С. CO154

У виданні розповідається про видатних російських діячів, які жили та працювали на території України. Подано систематизовані за хронологією біографічні довідки про лікарів, художників, поетів і письменників, істориків, політичних, державних, військових і духовних діячів, меценатів. Зазначено повне ім'я, дату та місце народження й смерті, сферу діяльності, посади, життєвий і професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди. Містить численний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

68. Владыка А. С. Анестезиология в лицах / А. С. Владыка, В. В. Суслов, О. А. Тарабрин ; под ред. В. В. Сулова. – Изд. 2-е, испр. и доп. – Сумы : Унив. кн., 2010. – 301, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – На пер. авт. не указаны. – Библиогр.: с. 282–296 (284 назв.). – Алф. указ. имен: с. 297–301. – 500 экз. – ISBN 978-966-680-524-2 (в пер.). УДК 616-089.5(092) **BC50156**

У виданні висвітлено історію анестезіології і розкрито роль окремих видатних особистостей у її становленні. Подано розгорнуті біографічні довідки, систематизовані за хронологією, що репрезентують повні імена, роки життя, відомості про освіту, життєвий і професійний шлях, основні досягнення, науковий ступінь і вчене звання, кількість наукових праць, наукову школу, отримані відзнаки і нагороди. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною. Для студентів-медиків, інтернів і лікарів-анестезіологів, а також широкого кола читачів, які цікавляться історією анестезіології як науки і самостійної медичної спеціальності.

69. Ворошилов Ю. В. Кристаллография в лицах: этюды по истории науки / Ю. В. Ворошилов, С. А. Довгий, В. И. Павлишин ; Ин-т телекоммуникаций и глобал. информ. пространства НАН Украины, Киев. нац. ун-т им. Тараса Шевченко. – Харьков : Информ. системы, 2013. – 396 с ил., табл., портр. ; 24 см. – Библиогр.: с. 338–339 (43 назв.). – Имен. указ. (алф., хронол.): с. 332–337. – 500 экз. – ISBN 978-966-2249-75-0. УДК 548.0(092)

BA767403

У виданні подано короткі біографічні нариси про вчених, які своєю діяльністю заклали фундамент і створили основу для всебічного розвитку сучасної науки про кристаллографію. У додатках вміщено відомості про найбільш визначні історичні події в кристаллографії і проілюстровано форми знаходження кристалів в природі. Для фахівців галузі та широкого кола читачів.

70. Генералы = Generalis : харьков. биограф. слов. / [авт.-сост.]: А. В. Меляков, Е. В. Поступная ; [редкол.: В. Г. Бульба и др.]. – Харьков : Точка, 2013. – 498 с. : портр. ; 31 см. – ISBN 978-617-669-133-4 (в пер.). УДК 355.333(477.54)(092) **СОЗ2469**

У виданні зібрано відомості про генералів і адміралів радянського і пострадянського періоду, чий життєвий та військовий шлях був пов'язаний з містом Харковом і Харківською областю. Для науковців, викладачів, студентів, співробітників органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, всіх, хто цікавиться історією краю та збройних сил.

71. Генерали (адмірала) Збройних Сил України (1991–2011 рр.) : енциклопед. іст.-біограф. довід. / В. Жолукевський, О. Дашкевич, [М. Х. Клімов та ін.]. – Київ : Едельвейс і К, 2011– . – 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – На паліт. арк. зазначено тільки 2 авт. – На 3-й с.: 20 років Незалежності України, 20 років Збройним силам України 1991–2011 – Імен. покажч.: с. 404–406. **Кн. 1.** – 2011. – 407, [1] с. : іл., портр. – 1 200 пр. – ISBN.4(477)«1991/2011»(092)

ФПУ №2556/1

У виданні подано біографічні відомості про генералів та адміралів Збройних сил України. Для тих, хто цікавиться історією України та її збройних сил.

72. Гнесин Г. Г. Энциклопедический словарь по материаловедению : в 2 т. / Г. Г. Гнесин ; под ред. В. В. Скорохода ; НАН Украины, Ин-т пробл. материаловедения им. И. М. Францевича. – Киев : Логос, 2012. – 21 см. – Посвящ. 60-летию Ин-та пробл. материаловедения им. И. М. Францевича. – ISBN 978-966-171-591-1.

Т. 2 : Биографический словарь. – 262 с., [1] л. портр. – Библиограф. в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966-171-592-8 (в пер.). УДК 620.22(100)(092) **В354453/2**

У біографічному словнику вміщено інформацію про видатних учених, інженерів, винахідників (понад 700 персоналій), які зробили свій внесок у становлення і розвиток матеріалознавства як галузі науки. Розраховано на фахівців і широке коло читацького загалу.

73. Жеплинський Б. М. Українські кобзарі, бандуристи, лірники : енциклопед. довід. / Б. М. Жеплинський, Д. Б. Ковальчук – Львів : Галиц. вид. спілка, 2011. – 315 с. : іл., портр. ; 30 см. – Бібліограф.: с. 313–315. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1633-26-0 (у паліт.). – URL: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c9/Жеплинський_Б._М.%2C_Ковальчук_Д._Б._Українські_кобзарі%2C_бандуристи%2C_лірники._Енциклопедичний_довідник_%28без_фото%29.pdf УДК 780.614.1(477)(092)(035) **СОЗ1199**

Видання присвячено українському кобзарству. Подано творчі біографії кобзарів, бандуристів, лірників, майстрів кобз, бандур і лір усіх часів, окремих учасників ансамблів та капел бандуристів. Наведено висловлювання народних музик, які характеризують їхні погляди на мистецтво та своїх побратимів. Ілюстровано портретами персоналій. Розраховано на дослідників кобзарства, фольклористів, істориків, музикознавців, педагогів та широке коло читачів.

74. Заруба В. М. Козацька старшина гетьманської України (1648–1782): персональний склад та родинні зв'язки / В. М. Заруба. – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2011. – 931 с., [3] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Бібліограф.: с. 919–924 (234 назви) та в підрядк. прим. – Покажч. генеол. табл.: с. 295–928. – 200 пр. – ISBN 978-966-383-297-5 (у паліт.). УДК 94(477)«1648/1782»(092)

СОЗ0592

У книзі відображено історію відомих старшинських родин та відстежено родинні зв'язки персонального складу козацької старшини української козацько-гетьманської держави XVII–XVIII ст. Війська Запорозького. Подано розширені біографії найвизначніших представників. У родовідних таблицях представлено ступінь споріднення старшинських кланів. Видання ілюстровано. Для всіх, хто цікавиться історією українського козацтва.

75. Заслужені юристи України на Запоріжжі : [інформ.-довідк. вид. / уклад.: В. В. Лень, О. І. Немченко ; за заг. ред. С. М. Алфьорова ; М-во внутр. справ України, Запоріж. юрид. ін-т Дніпропетров. держ. ун-ту внутр. справ. – Запоріжжя : Кераміст, 2011. – 76 с. : іл., портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-599-350-6. УДК 34(477.64)(092)(035) **ВА745183**

У виданні стисло викладено інформацію про юристів, які нагороджені почесним званням «Заслужений юрист України», котрі працюють або працювали на час присвоєння зазначеного звання в Запорізькій області станом на 24 серпня 2011 року. Для спеціалістів юридичної галузі та широкого кола читачів.

76. Зіменковський Б. С. Професори Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784–2009 / Б. С. Зіменковський, М. Р. Гжегоцький, О. Д. Луцик. – Вид. 2-ге, доопрац. і виправл. – Львів : Наутилус, 2009. – 449, [2] с. : іл., портр. ; 24 см. – У підзаг.: 225 років від дня заснування мед. ф-ту Львів. ун-ту. – Частина тексту нім., фр., пол. – Бібліогр.: с. 444–449 (111 назв) та в тексті. – Імен. покажч.: с. 373–401. – 1 000 пр. – ISBN 966-8574-06-0. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000011> УДК 378.6:61](477.83-25)(092)

НБУЯМ Б331437

У виданні подано наукові біографії професорів, керівників кафедр та інших підрозділів Львівського медичного університету за час його існування — від 1784 до 2009 р. Охоплено понад 700 найвідоміших статей, що уособлюють різні періоди історії закладу — австрійський, польський, німецький, радянський та український. Особливу увагу зосереджено на характеристиці сучасного науково-педагогічного потенціалу університету. Для всіх, кого цікавить історія і сьогодення навчального закладу.

77. Золоті сторінки Волинського національного університету імені Лесі Українки. Випускники / Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки (Луцьк). – Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2010. – 151 с. : іл., портр. ; 30 см. – На тит. арк.: До 70-річчя Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 500 пр. УДК 378.4(477.82-25)(091)

СО29879

Перше видання Волинського національного університету імені Лесі Українки містить інформацію про випускників, котрі реалізувалися як професіонали, особистості в різних сферах суспільного життя. Довідник започатковує традицію щорічних випусків із доповненнями. Основою видання є: анкети, отримані від випускників; дані, отримані від деканів інституту, з архіву й відділу кадрів навчального закладу. Біографічну інформацію у розділі «Відомі випускники ВНУ імені Лесі Українки» (с. 7–108) розміщено за алфавітом та сферами діяльності: влада (органи державної влади та місцеві органи виконавчої влади), самоврядування, бізнес, наука, освіта, культура, спорт. Охоплено понад 300 імен. Проілюстровано кольоровими фотографіями. Без покажчиків. Для студентів, викладачів, випускників навчального закладу та широкого кола громадськості.

78. Золоті зірки Дніпропетровського державного аграрного університету : біогр. довід. / [ред. рада: А. С. Кобець (голова) та ін.] ; Дніпропетров. держ. аграр. ун-т. – Дніпропетровськ : Енем, 2012. – 87 с. : іл., портр. ; 22 см. – У надзаг.: 90 років з дня заснування (1922–2012). – 150 пр. – ISBN 978-966-8911-29-3 (у паліт.). УДК 378.6:63](477.63-25)(092) **ВА752474, Табачник Д.В. ВА2061**

Метою видання є увіковічнення ратного і трудового подвигу 35 випускників та співробітників Дніпропетровського державного аграрного університету — Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв України. Під час підготовки довідника було використано матеріали архіву Дніпропетровської області, Державного архіву Запорізької області, краєзнавчого відділу Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки, матеріали родинних архівів. Ілюстровано фотографіями. Для студентів, викладачів, випускників навчального закладу та широкого кола громадськості.

79. Імена в медицині у відгомоні часу / [уклад.: С. М. Булах та ін.] ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ : Нац. наук. мед. б-ка України, 2011. – 64 с. : портр. ; 22 см. – Імен. покажч.: с. 55–60. – 300 пр. – URL: <https://ru.calameo.com/read/004884306f16c6d69ec64> УДК 61(100)(092)(059.3)

ВА740385

Видання присвячено ювілейним датам видатних діячів вітчизняної і світової медичної науки. Подано інформацію про 359 українських і зарубіжних учених. Адресовано спеціалістам медичної галузі та всім, хто цікавиться історією розвитку медичної науки та освіти.

80. Імена в медицині у відгомоні часу. 2012 рік : календар знамен. та пам'ят. дат / [уклад.: С. М. Булах та ін.] ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ : ННМБУ, 2012. – 124 с. : портр. ; 21 см. – Імен. покажч.: с. 113–119. – Бібліогр.: с. 120–121 (31 назва). – 150 пр. УДК 016:61(100)(092)(059.3)

Ж74120/2012/2012

81. Імена в медицині у відгомоні часу. 2013 рік ; 1 півріччя : календар знамен. та пам'ят. дат / [уклад.: С. М. Булах та ін.] ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ : ННМБУ, 2013. – 114 с. : портр. ; 21 см. – Імен. покажч.: с. 105–110. – Бібліогр.: с. 111–113. – 150 пр. УДК 016:61(100)(092)(059.3)

Ж74120/2013/2013; 1 півріччя

82. Імена в медицині у відгомоні часу. 2013 рік ; 2 півріччя : календар знамен. та пам'ят. дат / [уклад.: С. М. Булах та ін.] ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ : ННМБУ, 2013. – 68 с. : портр. ; 21 см. – Імен. покажч.: с. 63–65. – Бібліогр.: с. 66–67. – 150 пр. УДК 016:61(100)(092)(059.3)

Ж74120/2013/2013; 2 півріччя

Чергові випуски календаря знаменних і пам'ятних дат присвячено ювілейним датам видатних діячів медичної науки і практики. Вміщено матеріали про відомих учених-медиків України та інших країн, провідних спеціалістів вищих медичних навчальних закладів України, вчених та лікарів що уславили себе на ниві літератури та культури, громадських діячів, лауреатів Нобелівської премії у галузі біології та медицини тощо. Персоналії подано у широкому часовому діапазоні. Значна частина персоналій — імена вчених-медиків нашого часу: академіків, членів-кореспондентів НАН України та НАМН України, провідних спеціалістів наукових та навчальних медичних закладів держави. Видання не є енциклопедичним довідником й підготовлено переважно на опублікованих джерелах. Матеріал розташований за зворотною хронологією, в середині розділу — за алфавітом прізвищ. Представлено прізвище та ім'я особи; дату, місце народження та смерті; дефініції із зазначенням заслуг, відкриттів, винаходів тощо. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією медицини у контексті персоналістики.

83. Інститут педагогічної освіти : довідк.-біогр. вид. / [В. Д. Будак та ін.] ; за ред. В. Д. Будака, О. М. Пехоти ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв : Гліон, 2012. – 275 с. : ил., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Присвяч. 100-річчю з дня заснування Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – Бібліогр. в кінці розд. та в тексті. – 400 пр. – ISBN 978-617-534-094-3. УДК 378.4:37](477.73)(091) **ВА754934**

У виданні висвітлено історію створення та розвитку Навчально-наукового інституту педагогічної освіти як одного з підрозділів Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Зібрано відомості про його міжнародні зв'язки, науково-дослідну та науково-методичну діяльність, виховну роботу. Розглянуто історію розвитку кафедр педагогіки середньої та вищої освіти, педагогіки початкової освіти, філологічної освіти, музичного мистецтва. Проаналізовано діяльність студентської ради. Для студентів, аспірантів, викладачів, усіх хто цікавиться історією навчального закладу.

84. Історія Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в іменах : довідник / [упоряд. Ю. Л. Кишакевич ; голов. ред. І. М. Невмержицька]. – [Вид. 2-ге, доповн.]. – Дрогобич (Львів. обл.) : ДДПУ ім. І. Франка, 2010. – 286 с. : портр. ; 20 см. – ISBN 978-966-384-082-6 (помилк.). УДК 378.6:37](477.83-21)(091) **ВА733757**

У довіднику подано біографічні довідки штатних викладачів Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка з часу його заснування до сучасного періоду за архівними матеріалами закладу. Для студентів, аспірантів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією університету.

85. Лисенко І. М. Співаки України : енциклопед. вид. / І. М. Лисенко. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2011. – 629 с. : портр. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-346-499-2 (у паліт.). УДК 784.071.2(477)(031) **ВС51656**

86. Лисенко І. М. Співаки України : енциклопед. вид. / І. М. Лисенко. – Київ : Знання, 2012. – 639 с. : портр. ; 25 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – 3 000 пр. – ISBN 978-617-07-0077-3 (у паліт.). УДК 78.071.2(477)(092) **ВС54325**

Енциклопедичне видання висвітлює історію вокального мистецтва в Україні від Київської Русі до сучасності. Представлено творчі біографії українських співаків, а також співаків українського походження, які працювали за кордоном. Друге видання містить 1500 персоналій, третє — 1600. Для широкого читацького загалу. Адресовано широкому колу шанувальників українського вокального мистецтва.

87. Лутай М. Є. Гордість Житомирського державного університету імені Івана Франка — його випускники : [біогр.-довідк. вид.] / Майя Євгенівна Лутай. – Житомир : Рута, 2011. – 307 с., [6] арк. портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 306 (18 назв). – 300 пр. – ISBN 978-617-581-076-7 (у паліт.). УДК 378.6(477.42-25)(092) **ВА742587**

Висвітлено історію заснування та розвитку Житомирського державного університету ім. І. Франка. За цей період (92 роки) університет підготував більш ніж 65 000 висококваліфікованих спеціалістів, серед яких — 5 ректорів ЗВО України, 16 докторів і понад 300 кандидатів наук, доцентів. Серед випускників університету — відомі вчені, поети, письменники, журналісти, телеведучі, митці, державні та політичні діячі, які зробили вагомий внесок у розвиток освіти не лише Житомирщини, а й України. Для студентів, аспірантів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

88. Медицина України. Вчора. Сьогодні. Завтра : [біогр. довід.]. – Київ : Гіперіон, 2011–. – 31 см. [Вип. 1 / авт.-упоряд. О. Л. Шахівський]. – 2011. – 110 с. : ил., портр. – Імен. покажч.: с. 104–107. – ISBN 978-966-97172-0-7 (у паліт.). УДК 61(477)(092) **С11115/1**

У виданні висвітлено досягнення, проблеми і перспективи розвитку сфери охорони здоров'я. Подано біографічні довідки про керівників медичних закладів, у яких зазначено повне ім'я, посаду, відомості про освіту, кваліфікаційні категорії, професійний шлях, громадську діяльність, отримані відзнаки і нагороди. При структуруванні відомостей упорядником було використано інституційний підхід. Містить ілюстративний матеріал. Допоміжний апарат видання представлено у вигляді іменного покажчика. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної медицини в особах.

89. Мельников О. В. Українська академія друкарства / О. В. Мельников. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2010. – 588, [1] с. ; 22 см. – Імен. покажч.: с. 577–589. – 300 пр. – ISBN 978-966-322-209-7 (у паліт.). УДК 001.32:655.533(477)(092)«1930/2010» **ВА739901**

У довіднику подано інформацію про працівників Української академії друкарства, котрі працювали в навчальному закладі упродовж 1930–2010 рр. За алфавітом розміщено короткі біографії ректорів, деканів, завідувачів кафедр, професорів, доцентів, докторів і кандидатів наук. Вказано прізвище, ім'я та по батькові, дата і місце народження/смерті, соціальне походження, освіта, службова та громадська діяльність, державні нагороди. Представлено понад 500 імен. Використано архівні матеріали. Без фото. Для студентів, викладачів, усіх, хто вивчає історію розвитку вітчизняної поліграфії та видавничої справи.

90. Міжнародний біографічний словник дисидентів країн Центральної та Східної Європи й колишнього СРСР / [ред. Є. Захаров та ін.] ; Харків. правозахисна група. – Харків : Права людини, 2011–. – 21 см.

Т. 1, ч. 3 : Україна / [С. Білокінь, А. Бондар, А. Гармаш та ін.]. – 2011. – 1377, [1] с., [12] арк. іл. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр. в кінці ст. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-587-049-5. – URL: <https://library.khpg.org/index.php?id=1558199577> УДК 316.647.6(4)(092)(038)

В349638/1, ч. 3

Видання Харківської правозахисної групи продовжує видану у 2006 р. двома книгами українську частину Міжнародного біографічного словника дисидентів країн Центральної та Східної Європи й колишнього СРСР. Представлено 104 біографії, побудовані головним чином на дисидентських джерелах: спогадах дисидентів, інтерв'ю з ними, самвидаві, «тамвидаві», документах і матеріалах дисидентських організацій та окремих осіб (меморандумах, зверненнях, заявах, проханнях, відкритих листах тощо), листівках тощо. Представлено також документи з архівно-слідчих справ: обвинувальні висновки, вироки тощо. Біографії систематизовано за абетковим принципом. Зазначено повне ім'я, дату та місце народження, відомості про сферу діяльності, походження, освіту, професійну та громадську діяльність. Без допоміжних покажчиків та ілюстрацій. Для широкого кола читачів.

91. Москаленко В. Ф. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841–2011 : у 2 кн. / [В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова ; за ред. В. Ф. Москаленка. – Вид. 4-те, оновл. та доопрац.]. – Київ : Авіцена, 2011. – 25 см.

Кн. 1 : Вчені медичного факультету Університету Св. Володимира — засновники вітчизняної медицини та вищої медичної школи 1841–1919 : короткі біогр. нариси та бібліогр. – 249, [1] с. : портр. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – На авантитулі: До 170-річчя Нац. мед. ун-ту ім. О. О. Богомольця. – Бібліогр.: с. 245–249 (127 назв) та в кінці ст. – Імен. покажч. персоналій: с. 243–244. – 500 пр. – ISBN 978-966-2144-34-5 (у паліт.). УДК 378.4:61](477-25)(092)(038)«1841/1919» **В353588/1**

Кн. 2 : Національний медичний університет імені О. О. Богомольця: традиції розвитку 1921–2011 : біогр. слов. – 332, [1] с. : портр. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – На авантитулі: До 170-річчя Нац. мед. ун-ту ім. О. О. Богомольця. – Бібліогр. в кінці ст. – Імен. покажч. персоналій: с. 328–332. – 500 пр. – ISBN 978-966-2144-36-9 (у паліт.). УДК 378.4:61](477-25)(092)(038)«1921/2011»

В353588/2

У виданні вміщено стислу інформацію про науково-педагогічну діяльність учених медичного факультету Університету Св. Володимира та Національного медичного університету імені О. О. Богомольця протягом зазначеного періоду, серед яких — відомі вчені-медики, імена яких увійшли в скарбницю вітчизняної та світової медицини. До біографічних нарисів (у першому томі — 92, у другому — 428) додано бібліографію основних наукових праць учених. Для широкого читачького загалу.

92. Народні депутати Верховної Ради України шостого скликання : [біогр. дані / авт. ідеї Ю. О. Колоцей]. – Київ : Аванпост-Прим, 2011. – 470 с., [3] арк. іл. : іл., портр. ; 31 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-502-026-5 (у паліт.). УДК 342.534(477) **СО31219**

До видання вміщено стислі біографії депутатів Верховної Ради України VI скликання. Подано інформацію про рік і місце народження, вищу освіту, склад сім'ї, трудову, громадську і політичну діяльність, а також про захоплення і здобутки в житті. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією України.

93. Науковці Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя / упоряд. : Михайло Медюх, Валерій Лазарюк ; Терноп. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. – Тернопіль : Джура, 2010. – 203 с. : портр. ; 30 см. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-185-047-6 (у паліт.). УДК 001.891:[378.4:62](477.84-25)(092) **Табачник Д.В. СО297**

Видання містить коротку біографічну інформацію та відомості про найважливіші наукові досягнення вчених Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя, які здобули наукові ступені та вчені звання і працювали у закладі від 1960 до 2010 р. Для студентів, викладачів, науковців, усіх, хто цікавиться історією начального закладу.

94. Національна академія аграрних наук України. Персональний склад (академіки, члени-кореспонденти, почесні та іноземні члени), 1990–2011 : біогр. довід. / Нац. акад. аграр. наук України ; [уклад.: В. А. Вергунов та ін.]. – Вид. 2-ге, переробл. та доповн. – Київ : Аграр. наука, 2012. – 871 с. : портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-540-322-7 (у паліт.). УДК 001.32:63](477)«1990/2011»(092) **Онищенко О. С. ВА1577**

У біографічному довіднику представлено основні відомості про життя, наукову і науково-організаційну діяльність академіків, членів-кореспондентів та почесних членів НААН України, обраних у 1990–2011 рр. Вміщено також довідки про іноземних членів Академії, списки лауреатів Премії НААН «За видатні досягнення в аграрній науці» та інші довідкові матеріали. Для науковців, викладачів, керівників та організаторів науки, а також істориків аграрної науки.

95. Національна академія педагогічних наук України : інформ. довід. – Київ : Пед. думка, 2013. – 269 с. : портр. ; 25 см. – Вид. держ. коштом. – 300 пр. – ISBN 978-966-644-090-0 (у паліт.). УДК 001.32:37](477)(035) **ВС55008**

У довіднику подано відомості про НАПН України та її персональний склад. Видання структуровано за відділеннями. Кожен розділ містить біографічні довідки, згруповані за главами: «Дійсні члени (академіки) НАПН України», «Члени-кореспонденти НАПН України», «Почесні академіки НАПН України», «Іноземні члени НАПН України». Надано понад 300 довідок. Алфавітний покажчик на с. 263–268. Ілюстровано кольоровими портретами. Для освітян, науковців, викладачів, усіх, кого цікавить історія освіти в Україні.

96. Невичерпне джерело професійної майстерності : (до 70-річчя системи проф.-техн. освіти) : [біогр. дані / упоряд. П. Процюк] ; Навч.-метод. центр проф.-техн. освіти в Рівнен. обл. – Рівне : Волин. береги, 2010. – 269 с. : іл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-416-234-7 (у паліт.). УДК 377(477)(092) **ВА738421**

У виданні вміщено біографічні нариси про педагогів, які працюють на даний період у професійно-технічних навчальних закладах Рівненської області. Відображено творчі досягнення та набутий досвід викладачів у професійній і загальноосвітній підготовці учнів, вихованні їх високоморальними громадянами України. Для студентів, педагогічних працівників, усіх, хто цікавиться освітою Рівненщини.

97. Парнак С. М. Поіменно... : (відомості про студ., викладачів і співробітників Alma mater — захисників Вітчизни 1941–1945 рр.) : до 65-ї річниці Перемоги / С. М. Парнак, В. В. Стецкевич. – Кривий Ріг (Дніпропетров. обл.) : КТУ, 2010. – 147 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-7830-30-4 (у паліт.). УДК 94(477)«1941/1945»(092) **ВА730894**

У виданні подано короткі біографічні відомості про 409 воїнів (прізвище, ім'я та по-батькові, фото, рік та місце народження, дата призову до лав Збройних сил, військове звання, бойові нагороди, головні етапи фронтових доріг та місце роботи в КГРІ-КТУ) — учасників Другої світової війни, які працювали у Криворізькому гірничорудному інституті (КГРІ, нині Криворізькому технічному університеті (КТУ)). Використано матеріали Дніпропетровського облдержархіву, музею КТУ, приватні архіви. Без покажчиків. Для широкого читацького загалу.

98. Патонівська школа / [редкол.: С. І. Кучук-Яценко та ін. ; НАН України, Ін-т електрозварювання ім. Є. О. Патона]. – Київ : Наук. думка, 2010. – 438, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 966-00-0963-1. – ISBN 978-966-00-0963-1 (помилк.) (у паліт.). УДК 621.791(477)(092) **ВС50337**

У виданні подано інформацію про всесвітньовідому патонівську науково-інженерну школу в галузі зварювання та споріднених технологій, яка була створена видатним ученим, академіком Є. О. Патонем і розвинута гідним продовжувачем його справи академіком Б. Є. Патонем. Висвітлено становлення і розвиток цієї школи, наведено відомості про її славетних представників. Репрезентовано систематизовані за алфавітом принципом біографічні довідки, що супроводжуються портретними світлинами та інформують про повне ім'я, дату і місце народження, науковий ступінь, вчене звання, освіту, професійний шлях, основні напрямки наукової діяльності, досягнення, отримані відзнаки і нагороди, кількість публікацій. Книга ілюстрована. Без допоміжних покажчиків. Для наукових та інженерно-технічних працівників, аспірантів, студентів, а також усіх, хто цікавиться історією розвитку науки та техніки.

99. Портрети сучасниць / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедер. журналістів : Ін-т біогр. дослідж., 2009– . – 30 см.

Вип. 2. – 2010. – 222 с. : іл., портр. – Імен. покажч.: с. 216–219. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-07-4. – ISBN 978-966-8178-39-9 (у паліт.). УДК 030(477)(092) **НБУЯМ В60002-2**

Вип. 3. – 2011. – 136 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 8. – Імен. покажч.: с. 131–133. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-35-7. – ISBN 978-966-8178-52-8 (у паліт.). УДК 94(477)-055.2(092)

НБУВ і НБУЯМ немає

У виданні представлено біографії непересічних жінок України, які досягли вершин в обраній професійній сфері, успіху у бізнесі, науці, творчості. Для широкого читачького загалу.

100. Професори Волинського національного університету імені Лесі Українки / Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки (Луцьк). – Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2010. – 108, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – На паліт у підзаг.: 70 років. – Бібліогр. в тексті. – У паліт. – 500 пр. УДК 378.4.091.12(477.82-25)(091) **СО29878**

У виданні подано життєвий і творчий шлях професорів — творців літопису Волинського національного університету імені Лесі Українки від 1940 до 2010 р. Біографічний матеріал систематизовано за розділами: «Наукова еліта університету» (48 довідок), «Подвижники становлення університету» (19 довідок), «Університет пам'ятає» (15 довідок). Довідки, розташовані за алфавітом, вміщують стислу біографію, інформацію про освіту, основні етапи професійної діяльності, почесні звання і нагороди, викладацьку діяльність, наукові досягнення, списки наукових праць. Ілюстровано кольоровими портретами. Без покажчиків. Для викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

101. Репресовані діячі української Автокефальної Православної Церкви (1921–1939) : біогр. довід. / І. В. Бухарева, В. М. Даниленко, В. М. Окіпнюк, І. М. Преловська ; НАН України, Ін-т укр. археограф. та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Галуз. держ. арх. Служби безпеки України. – Київ : Смолоскип, 2011. – 177, [3] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-38-1 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001596> УДК 271.222(477)-726.3»1921/1939»(092) **ВА744134**

Довідник містить біографічні відомості про репресованих священнослужителів і церковнослужителів УАПЦ (з 1930 р. — УПЦ) в міжвоєнний період. Інформація ґрунтується на документах, які зберігаються у фондах ГДА СБУ. Для науковців, архівістів, релігієзнавців, усіх, хто цікавиться історією Церкви новітньої доби в Україні.

102. Співробітники Одеського національного університету імені І. І. Мечникова — лауреати державних нагород України : інформ. вид. / [авт.-упоряд.: А. П. Бахчиванжи, В. П. Пружина] ; відп. ред. М. О. Подрезова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : Астропринт, 2010. – 143 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 127 (17 назв). – Імен. покажч.: с. 128–129. – 150 пр. – ISBN 978-966-190-432-2 (у паліт.). – URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/1110> УДК 351.856.2:378.4](477.74-25) **ВС50952**

103. Співробітники Одеського національного університету імені І. І. Мечникова — лауреати державних нагород України : інформ. вид. / авт.-упоряд.: А. П. Бахчиванжи, В. П. Пружина ; відп. ред. М. О. Подрезова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 144 с. : іл., портр. ; 25 см. – У надзаг.: Наук. б-ка. – На тит. арк.: 145 років. – Бібліогр.: с. 117–118 (17 назв). – Імен. покажч.: с. 119–120. – 200 пр. – ISBN 978-966-190-317-2 (у паліт.). УДК 351.856.2:378.4](477.74-25)(092) **ВС49868**

У виданні подано інформацію про фахівців Одеського національного університету (ОНУ) імені І. І. Мечникова, професійні досягнення яких визнані державою. Вміщено інформацію про лауреатів державних на-

город за роки незалежності України (1991–2010 рр.) та лауреатів державних премій (з 1933 р.). Матеріал систематизовано за алфавітом. Лауреати, які нагороджені у 1991–2010 рр. і отримали державну премію з 1933 р., представлені біографічною статтею в першому розділі, а в другому — вказано лише наукове звання і посаду лауреата. Надано іменний покажчик та перелік скорочень. При упорядкуванні використано матеріали відділу кадрів та архіву ОНУ імені І. І. Мечникова, бази даних Наукової бібліотеки університету. Для студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією начального закладу.

104. Стасенко В. В. Спадкоємці першодрукаря: словник митців, випускників та викладачів кафедри графіки Української академії друкарства / В. Стасенко ; Укр. акад. друкарства. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2010. – 180, [19] с. : іл., портр. ; 28 см. – На авантитулі.: До 80-літ. ювілею Укр. акад. друкарства. – Імен. покажч.: с. 182–191. – Геогр. покажч.: с. 192–199. – 600 пр. – ISBN 978-966-322-210-3 (у паліт.). УДК 655.11+002.2](477)(092) **ВС50659, Табачник Д.В. ВС366**

У виданні зібрано біографічні довідки про випускників та викладачів кафедри Книжкової графіки та дизайну друкованої продукції Української академії друкарства за 90-літню історію її функціонування. Вміщено інформацію про осіб, які працювали і навчалися у закладі у різні часи, зокрема коли кафедра функціонувала у статусі графічних майстерень Української академії мистецтв у Києві, поліграфічного факультету Київського художнього інституту, художньо-конструкторського факультету Українського поліграфічного інституту у Харкові, а також аналогічних кафедр структурних підрозділів Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова — Київського вечірнього факультету (згодом включеного до складу Київського політехнічного інституту) та Кримського інституту інформаційно-поліграфічних технологій. Довідник укладено на основі академічних видань, а також публікацій інформаційного та рекламного характеру, зокрема у засобах масової інформації тощо. Словник доповнює фактологічний матеріал дослідження «Графіка в системі національної поліграфічної освіти: з історії Української академії друкарства». Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією начального закладу та видавничої справи в Україні.

105. Степаненко М. І. Літературно-мистецька Полтавщина : довідник / Микола Іванович Степаненко. – Гадяч (Полтав. обл.) : Гадяч, 2013. – 498 с. : іл., портр. ; 25 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-567-058-3 (у паліт.). УДК 930.85(477)(035)

ВС55367

У довіднику зібрано інформацію про міжнародні, літературні, мистецькі, обласні, державні та інші премії, засновані на честь митців, життя яких тісно пов'язано з Полтавщиною, про різні свята, творчі спілки, музеї, конкурси, книгозбірні. Кожна персональна стаття вміщує біографічну довідку про особу, відомості про заснування премії на її честь. Для тих, хто цікавиться культурою рідного краю та країни.

106. У світі гармонії і краси : мистец. довід. / [ред.-упоряд. С. Ф. Мельничук ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т]. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 178 с. : іл., портр. ; 20 см. – У підзаг.: Каф. нар. інструментів Ін-ту мистецтв РДГУ – 40. – 150 пр. – ISBN 978-966-416-262-0. УДК 785.1(477.81-25)(091)(092)(038)

ВА748508

У мистецькому довіднику вміщено нариси про творчу діяльність завідувачів кафедри Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету різних років з часів її заснування, короткі біографічні відомості про викладачів, концертмейстерів та найвідоміших випускників. Для студентів, викладачів та широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією начального закладу.

107. Українські письменники : біогр., огляди творчості, літ. напрямки і течії, літературознав. слов. / [уклад. М. І. Преварська]. – Київ : Велес, 2013. – 366, [1] с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр. в кінці ст. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2013 р. – 2 000 пр. – ISBN 978-8263-43-X. УДК 821.161.2.09(092)(035)

ВА772934

Довідник подає біографічні довідки, перелік основних творів та додаткову літературу про українських письменників-класиків та сучасних письменників України. Для орієнтації у літературних процесах та творчості окремих письменників і поетів у довіднику вміщено додаток «Літературні напрями і течії». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

108. Флагмани освіти і науки України : довід.-біогр. вид. / упоряд. Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко ; гол. ред. А. Борсунівська. – 2-ге вид. – Київ : Галактика-С, 2010. – 352 с. : іл., фото. – (Кращі освітяни та науковці України). – 500 прим. – ISBN 978-966-96783-5-5

СО29691

109. Флагмани освіти і науки України : довід.-біогр. вид. / [упоряд. Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко ; гол. ред. А. Борсунівська]. – 3-є вид. – Київ : Галактика-С, 2011. – 360 с. : кольор. іл., фото. кольор. – (Кращі освітяни та науковці України). – 10 000 прим. – ISBN 978-966-96783-5-5

СО30354

110. Флагмани освіти і науки України : кращі освітяни та науковці України : [довідк.-біогр. вид. / упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. – 4-ге вид. – Київ : Галактика-С, 2012. – 319, [8] с. : іл., портр. ; 30 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-96783-2-4 (у паліт.). УДК 37+001](477)(092)

СО31356

Довідково-іміджеві видання розповідають про історію та сьогодення освітньої і наукової галузі України. У кожному з видань розміщено та використано матеріали понад 300 представників галузі, які стали кращими за результатами проведених щорічних конкурсів 1-ї, 2-ї та 3-ї Загальнонаціональних громадських акцій «Флагмани освіти і науки України». Представлено розгорнуту біографічну інформацію про науковий та викладацький склад вищих, професійно-технічних, загальноосвітніх, навчально-виховних, дошкільних, позашкільних навчальних закладів і установ за розділами: «Академіки», «Вища освіта», «Професійно-технічна освіта», «Середня освіта», «Навчально-виховні комплекси», «Ветерани праці», «Дошкільна освіта», «Позашкільна освіта». Ілюстровано кольоровими світлинами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого читачького загалу.

111. Флагмани сучасної медицини: кращі працівники мед. галузі України : [довідк.-біогр. вид. / упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. – 2-ге вид. – Київ : Галактика-С, 2010. – 139, [4] с. : іл., портр. ; 30 см. – Назва паліт. парал.: укр., англ. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-96783-3-1. – ISBN 978-966-96783-37 (помилк.) (у паліт.). УДК 61(477)(092)

СО29908

112. Флагмани сучасної медицини: кращі працівники мед. галузі України / [упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. – 3-тє вид. – Київ : Галактика-С, 2011. – 141, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-96783-37 (у паліт.). УДК 61(477)(092)

СО30949

113. Флагмани сучасної медицини: кращі працівники мед. галузі України : [довідк.-біогр. вид. / [упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. – 4-є вид. – Київ : Галактика-С, 2012. – 155 с. : іл., портр. ; 30 см. – Назва паліт. парал.: укр., англ. – ISBN 978-966-96783-37 (у паліт.). УДК 61(477)(092)

СО32305

На сторінках довідково-біографічного видання зібрано інформацію про історію та діяльність органів управління охорони здоров'я, медичних закладів України і видатних особистостей галузі. Подані біографічні нариси систематизовано відповідно до органу управління або медичного закладу, з діяльністю якого пов'язана професійна кар'єра окремих представників медицини. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною та містить відомості про професійний шлях, основні наукові напрями та праці, отримані відзнаки і нагороди. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної медицини в особах.

114. Шевченківські лауреати 1962–2012 : енциклопед. довід. / авт.-упоряд. М. Г. Лабінський ; вступ. сл. Б. І. Олійника. – Вид. 3-тє, змін. і доповн. – Київ : Криниця, 2012. – 861 с. : портр. ; 17 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету). – На авантажулі: На честь 50-річчя заснування в Україні премії імені Тараса Шевченка. – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення за прогн. «Укр. книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2434-03-3 (у паліт.). УДК 06.05Шевченко«1962/2012»(031)

Табачник Д. В. А065

У виданні подано короткі біографії та фотопортрети лауреатів Шевченківської премії за 50 років (понад 600 персоналій), а також Укази Президента України, що регламентують діяльність Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка. Вміщено розділ «Шевченківські лауреати: 1962–2012 за роками присвоєння почесного звання», в якому за хронологією зазначено дати присвоєння Національної премії, ім'я і прізвища лауреатів, назви відзначених літературно-мистецьких творів. Для широкого кола читачів.

115. Шлях довжиною в життя : історія, сучасність, особистості : мед. довідк.-біогр. зб. (присвяч. 80-річчю утворення Дніпропетров. обл.) / [голов. ред. В. Г. Гінзбург] ; Дніпропетров. облдержадмін., Голов. упр. охорони здоров'я, Дніпропетров. обл. наук.-мед. б-ка. – Дніпропетровськ : Радегаст-Сервіс, 2012. – 119 с. : іл., портр. ; 30 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-7506-06-3 (у паліт.). УДК 61(477.63)(09)

СО30914

У збірнику біографічна інформація розміщена у наступних розділах: «Начальники управлінь охорони здоров'я області», «Золотий фонд інтелектуальної та духовної еліти Дніпропетровщини», «Керівники, лікарі лікувально-профілактичних закладів та санітарно-епідеміологічної служби, викладачі медичних училищ», «Сестри милосердя», «Вшануємо їх імена». Без допоміжних покажчиків. Для широкого читацького загалу.

116. Енергетики: жизнь замечательных людей / [под ред. Л. В. Прохорова]. – Запорожье : Дикое Поле, 2012. – 119 с. : ил., портр. ; 30 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-2752-01-4 (в пер.). УДК 620.9(477)(092) **СО31410**

Видання знайомить з видатними особистостями енергетичної галузі, які зробили вагомий внесок у розвиток енергетики СРСР, Росії та України. Розраховано на фахівців та широке коло читачів.

117. Юридична Україна. Імена славних сучасників. – Київ : УкрРосьРеклама, [2010?]. – 439 с. : іл., портр. ; 21 см. – У паліт. УДК 34(477)(092) **ВА739858**

Довідник знайомить із заслуженими особистостями юридичної галузі України. У розділі «Імена славних сучасників» подано понад 500 розгорнутих біографічних довідок. Ілюстровано кольоровими фотографіями. Без покажчиків. Розраховано на юристів, державотворців, усіх, хто цікавиться історією сучасної юриспруденції.

1.2.4.3. Краєзнавчі

Див. також № 1912, 1972, 2012, 2039, 2065, 2068, 2083, 2109, 2184, 2198, 2262

118. Білоцерківський біографічний словник. Матеріали / під заг. ред. Є. Чернецького ; Білоцерків. міськ. від. культури, Білоцерків. міськ. централіз. бібл. система, Від. інформ.-краєзн. роботи. – Біла Церква (Київ. обл.) : О. В. Пшонківський, 2010– . – ISBN 978-966-2083-71-2.

Т. 1. – 2010. – 333 с. : табл., портр. – Бібліогр. в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-2083-72-9 (у паліт.). УДК 929(477.41-21)(092)(038) **НБУЯМ Б336319-1**

Т. 2. – 317 с. **НБУВ і НБУЯМ немає**

Т. 3. – 2012. – 329 с. : портр. – Бібліогр. у підрядк. прим. **НБУЯМ Б336319-3**

Видання представляє собою збірник напрацювань з білоцерківської біографіки. До нього вміщено біографічні відомості про представників місцевої влади та інтелігенції другої половини XIX — початку XXI ст. Окремі публікації присвячено білоцерківському духівництву, архітекторам та будівельникам. Книга структурована за трьома змістовними розділами: «Персоналії», «Біографічні та генеалогічні розвідки» і «Списки та реєстри». Усі довідки у межах розділу систематизовано за хронологічним принципом, переважна частина яких супроводжується портретною ілюстрацією. У персоналіях зазначено повне ім'я особи, дату і місце народження та смерті, основні віхи життєвого та професійного шляху. Адресовано науковцям, краєзнавцям та всім, хто цікавиться історією міста.

119. Бондар А. В. Історія Першої Білоцерківської гімназії в особах / Анатолій Володимирович Бондар, Борис Михайлович Смуток. – Біла Церква (Київ. обл.) : О. Пшонківський, 2012. – 127 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 123–127. – ISBN 978-617-604-011-8 (у паліт.). УДК 373.5(477.41-21)(092) **ВА755738**

Видання присвячено відомим постатям, доля яких пов'язана з білоцерківськими гімназіями 1847–1920 рр. На основі архівних та літературних джерел досліджено біографії відомих викладачів та учнів, які прославили Першу Білоцерківську гімназію, що в XIX–XX ст. була одним із осередків освітнього і культурного життя Київщини. Вміщено розповіді про письменників, істориків, краєзнавців, революціонерів, дипломатів, священнослужителів, художників, композиторів, кіномитців; нариси про науковців-академіків, які стали лауреатами державних премій, Героями Соціалістичної Праці. Для істориків, краєзнавців, педагогів, студентів та всіх, хто цікавиться історією міста.

120. Буковинські композитори / [уклад. А. В. Плішка] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2011. – 143 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-423-209-5. УДК 78.071.1(477.85)(092)(075.8) **ВА750132**

У посібнику подано відомості (55 нарисів) про творчу — композиторську, педагогічну діяльність членів Чернівецького обласного об'єднання композиторів. Статті супроводжуються портретними світлинами. Без допоміжних покажчиків. Для музикознавців, музикантів, викладачів, студентів музичних навчальних закладів, усіх, хто цікавиться сучасною українською музичною культурою та її митцями.

121. Видатні Запоріжці : альманах / [голов. ред. Наталія Кузьменко]. – Запоріжжя : АА Тандем, 2012. – 79 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Текст укр., рос. – 500 пр. – ISBN 978-966-488-097-5 (у паліт.). УДК 94(477.64)(092)(059) **СО31089**

Видання вміщує біографічну інформацію про видатних представників Запорізького краю: керівників підприємств, лікарів, журналістів, підприємців, діячів культури і мистецтва, священнослужителів та інших. Для широкого читачького загалу.

122. Відомі лікарі Чернігівщини : (до 80-річчя Чернігів. обл. наук. мед. б-ки) / Упр. охорони здоров'я облдержадмін., Чернігів. обл. наук. мед. б-ка Чернігів. облради. – [2-ге доповн. вид.]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2013. – 191 с. : іл., портр. ; 20 см. – Імен. покажч.: с. 189–190. – 150 пр. – ISBN 978-966-2765-69-4. УДК 616-051(477.51)(092) **ВА770993**

У збірнику вміщено біографічні відомості про понад 130 медиків, які зробили значний внесок у розвиток галузі охорони здоров'я Поліського краю, починаючи з останньої чверті ХІХ ст. і до сьогодення. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Чернігівщини.

123. Вінниччина журналістська : [біограф. довід.] / авт.-упоряд. В. Лисенко. – Вінниця : Горбачук І. П., 2010. – 318 с. : іл., портр. ; 28 см. – На звороті тит. арк.: До 50-річчя утворення Нац. спілки журналістів України. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2460-18-6. УДК 070(477.44)(092) **ВС50992**

Довідник приурочено до 50-річчя утворення НСЖУ. Видання вміщує відомості подільських засобів масової інформації минулих десятиліть і сьогодення, біографічні довідки про журналістів, фотохудожників. Висвітлено відносини між владою і пресою. Розраховано на працівників ЗМІ, студентів, усіх, хто цікавиться історією журналістики Вінниччини.

124. Вони прославили Буковину / [редкол.: С. А. Мельник та ін.] ; Облдержадмін., Облрада, Обл. орг. ветеранів України [та ін.]. – Чернівці : Черемош, 2010. – 355 с. : іл., портр. ; 30 см. – 70-річчю утворення Чернівець. обл., доблесним захисникам і трударям, які її прославили, присвяч. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-181-049-4 (у паліт.). УДК 94(477.85)(092) **СО30292**

У виданні зібрано відомості про буковинців, які прославили край своєю працею і мають найвищі державні нагороди — звання Героя Соціалістичної Праці, Героя України, ордени Леніна, Трудової Слави, «За заслуги». Інформацію подано за адміністративно-територіальним принципом та абеткою імен. Для широкого кола читачів.

125. Герої землі полтавської : довідник : [у 12 вип. / упоряд.: О. А. Білоусько, Т. П. Пустовіт] ; Держ. архів Полтав. обл., Центр дослідж. історії Полтавщини Полтав. облдержадмін. – Полтава : АСМІ, 2010–. – 28 см. – (Бібліотека «Полтавіки. Полтавської енциклопедії») – ISBN 978-966-182-070-7. УДК 94(477.53)(092)(035)

Вип. 1 : Герої Радянського Союзу / упоряд.: О. А. Білоусько, А. К. Гребіник, Т. П. Пустовіт ; Центр дослідження історії Полтавщини Полтав. обл. держ. адміністрації. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2010. – 112 с. : іл., карти **НБУЯМ М2690-1**

Вип. 2 : Герої Соціалістичної Праці / [упоряд.: О. А. Білоусько, Т. П. Пустовіт]. – 2011. – 115 с. : іл. – 1000 прим. – ISBN 978-966-182-126-1 (вип. 2). – URL: <http://history-poltava.org.ua/?cat=56>

С11200/2

Вип. 3 : Герої України. – 2012. – 103 с. : іл., табл., портр. – 20-річчю незалежності України присвяч. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-182-163-6. – URL: <http://history-poltava.org.ua/?cat=57>

С11200/3

У 2010 р. Державний архів Полтавської області у співпраці з Центром дослідження історії Полтавщини започаткував серію науково-довідкових видань під назвою «Герої землі Полтавської». Безпосереднім поштовхом до створення такої серії стала колективна робота науковців над місцевим 20-томним енциклопедичним проектом «Полтавіка», мета якого — створення універсального довідника найістотніших й різнопланових знань про Полтавщину. Розраховано на широке коло читачів.

126. Деражнянський край крізь призму людських доль : довідк.-біограф. вид. / [уклад. В. К. Куцюк]. – Хмельницький ; Деражня (Хмельниць. обл.) : Мельник А. А., 2013. – 459 с. : іл., портр. ; 25 см. – На тит. арк.: 90-річчю утворення Деражнян. р-ну. – Бібліограф. в кінці ст. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-7094-05-9 (у паліт.). УДК 908(477.43)(092) **ВС65263**

У книзі подано матеріали про життя, працю і творчість багатьох людей Деражнянщини, чії ратні і трудові подвиги залишили помітний слід в історії району — в становленні колгоспів, підприємств, розвитку населених пунктів. Розраховано на широкий читацький загал.

127. Довгий-Степовий О. Є. Славні люди Решетилівщини : [Полтав. обл.] : нариси, замальовки, стислі біопр. оповідки / О. Є. Довгий-Степовий. – Полтава : Дивосвіт, 2013. – 230, [5] с. : іл., портр. ; 20 см. – 200 пр. – ISBN 978-617-633-070-7. УДК 908(477.53)(092)

НБУЯМ А736779

До книжки вміщено понад 130 нарисів, замальовок, стислих біографічних оповідок про славних людей Решетилівщини, які своїми ратними подвигами, звитяжною працею, науковими досягненнями, талановитою мистецькою творчістю прославили рідний край в Україні та за її межами. На сторінках видання розповідається про Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці та України, повних кавалерів ордена Слави, генералів, мужніх воїнів-афганців, науковців, письменників, літераторів, митців пензля, сцени і кіно, лауреатів державних та регіональних премій, заслужених працівників різних сфер і галузей народного господарства, почесних громадян Решетилівки і району. Для істориків, краєзнавців, педагогів, студентів, усіх, хто цікавиться історією краю.

128. Духовенство Одессы, 1794–1925 / [авт.-сост. В. А. Михальченко] ; Музей «Христианская Одесса». – Одесса : ТЕС, 2012. – 558, [1] с. : іл., портр. ; 23 см + 1 доп. (4 с. текста). – Посвящ. 175-летию основания Одес. епархии. – Библиогр. в тексте. – Имен. указ.: с. 543–547. – Геогр. указ.: с. 548–559. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2389-39-5 (в пер.). УДК 271.222(477.74-25)

ВА758643

У виданні вміщено біографії понад 1500 представників духовенства Одеси та їх сімей. Подано понад 250 ілюстрацій. Розраховано на широке коло читачів.

129. Закарпатська ОУНБ в особах / [Н. М. Панчук, Л. З. Григаш] ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка. – [Вид. 2-ге, переробл. і доповн.]. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2010. – 91 с. : портр. ; 26 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-387-046-5. УДК 023.5(477.87)(091) **ВС50561**

Довідкове видання, присвячене 65-річчю утворення Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки, розкриває структуру книгозбірні та містить фактографічний і фотоілюстративний матеріал про її працівників, їхню діяльність у першому десятилітті нового століття. Колектив бібліотеки — команда однодумців, відданих улюбленій справі, здатних відповідати на виклики часу, формувати у свідомості громадськості оновлений образ бібліотеки і бібліотекаря інформаційної доби. Для фахівців галузі та широкого читацького загалу.

130. Известные армяны : [ист.-биопр. изд. / авт.-сост.] А. Д. Чеклин. – [Изд. 2-е, доп.]. – Армянск (Автоном. Респ. Крым) : [б. и.] ; Херсон : Олди-плюс, 2010. – 78 с. : портр. ; 21 см. – 300 экз. – ISBN 978-966-2393-16-3. – URL: [http://armyansk.info/filearchive?task=download&cid\[0\]=19](http://armyansk.info/filearchive?task=download&cid[0]=19) УДК 94(477.75-21)(092) **ВА737131**

Видання вміщує інформацію про відомі особистості минулого і сьогодення, чії життя та діяльність пов'язані з м. Армянськ (Автономна Республіка Крим). Біографічні довідки подано у семи розділах: «Исторические личности личности (XVII – нач. XX вв.)» (с. 6–13), «Современники (сер. XX – нач. XXI вв.)» (с. 14–30), «Почетные граждане Армянска» (с. 31–41), «Музыканты, танцоры» (с. 44–50), «Народные умельцы» (51–52), «Поэты, писатели» (с. 53–63), «Художники» (с. 64–70). Для всіх, хто цікавиться історією міста та регіону.

131. Київ. Дарницький район від А до Я [2012] : довідк.-біопр. вид. / редкол.: С. І. Вітковський [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2012. – 261, [2] с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-1500-18-0 (у паліт.). УДК 908(477-25)«2012» **НБУЯМ В77699**

У виданні висвітлено історію Дарницького району міста Києва, стан розвитку економіки, освіти, культури, медицини, спорту. Представлено інформацію про видатних людей району. Для широкого кола читачів.

132. Лауреати Чернігівської обласної премії імені Михайла Коцюбинського (1992–2011) : біопр. довід. / [редкол.: В. М. Тканко (голова) та ін.] ; Чернігів. облдержадмін., Голов. упр. культури, туризму та охорони культур. спадщини, Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. Коцюбинського. – Чернігів : Десна поліграф : Упр. у справах преси та інформації, 2011. – 111 с. : іл., портр. ; 20 см. – Імен. покажч.: с. 108–110. – 500 пр. – ISBN 978-966-2646-13-9. УДК 351.856.2(477.51)«1992/2011»(092)

ВА749927

У довіднику подано творчі біографії лауреатів Чернігівської обласної премії імені Михайла Коцюбинського з 1992 до 2011 р. Кожна стаття містить стислі біографічні відомості, а також короткі дані про трудовий

шлях і найвагоміші творчі здобутки лауреатів. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

133. Леонюк В. Словник Берестейщини / Володимир Леонюк. – Львів : Афіша, 2010–. – 20 см. Т. 2. – 2010. – 246 с. : іл., портр. – Бібліогр. в кінці тем та в тексті. – ISBN 978-966-325-135-6. УДК 94(477.82)(03) **В352765/2**

Другий том видання присвячено видатним синам Берестейщини — Миколі Козковському, Антону Цвиду, Володимирі Мурашкевичу та ін. За алфавітом подано короткі біографічні довідки, вміщено стислий опис діяльності та список літератури про особу. Ілюстровано портретами. Без покажчиків. Для науковців, істориків, краєзнавців, усіх, кого цікавить історія Берестейщини.

134. Морозюк В. Пом'яник — 10 : (імена на землі Прикарпатській) / Володимир Морозюк ; Літ. музей Прикарпаття, Музей історії Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаніка та освіти на Прикарпатті. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2010. – 118 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 96–113. – Вид. коштом подружжя Морозюк. – 300 пр. – ISBN 978-966-1521-68-1 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477.86/.87)(092) **ВА734139**

У виданні подано стислі енциклопедично-довідкові нариси про тих осіб, імена яких повернуті з небуття. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Прикарпаття.

135. Морозюк В. Постаті, імена на Прикарпатті : (Пом'яник – 11) / Володимир Морозюк ; Літ. музей Прикарпаття, Музей історії Прикарпат. ун-ту ім. В. Стефаніка та освіти на Прикарпатті. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2011. – 90 с. : іл. – 100 прим. – ISBN 966-8098-41-2 УДК 94(477.86/.87)(092) **ВА743194**

Книга продовжує знайомити з маловідомими діячами в царині освіти, мистецтва, культури, науки, які залишили помітний слід в історії Галичини. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Прикарпаття.

136. Морозюк В. К. Голоси здалека : (Пом'яник – 12) / Володимир Морозюк ; Івано-Франків. обл. об-ня ВУТ «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка, Літ. музей Прикарпаття. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. – 103 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 91–99. – ISBN 978-966-8098-54-3. УДК 94(477)(092) **ВА786857**

У формі коротких замальовок автор видання розповідає про непересічних осіб, які жили і боролися за незалежність свого краю. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Прикарпаття.

137. Парамонов А. Ф. Енциклопедія фамилий Харьковской губернии / А. Ф. Парамоновъ. – Харьков : Харьков. част. музей гор. усадьбы, 2011–. – 21 см.

Кн. 1. – 2011. – 262 с.

НБУВ і НБУЯМ немає

Кн. 2. – 2011. – 199 с. : портр. – На 4-й с. обл. авт.: Парамоновъ (Парамонов) Андрей Федорович. – 100 экз. – ISBN 978-966-2556-12-4. УДК 929.52:81'373.232](477.54)(031)

В353002/2

Покажчик вміщує відомості про жителів Харківської губернії (понад 3600 персоналій) і є своєрідним пам'ятником минулим поколінням. Для істориків, краєзнавців, генеалогів, усіх любителів старовини.

138. Подолинний А. М. Тарас Шевченко і Вінниччина: іменний словник : до 200-річчя від дня народж. Т. Шевченка / А. М. Подолинний. – Вінниця : Едельвейс і К, 2012. – 103 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2462-21-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09:908(477.44)(092+038) **ВА768700**

У виданні представлено внесок науковців і митців Вінниччини до загальноукраїнської Шевченкіани. Зауважено, що словник вміщує нові імена, подає нові факти та подробиці, цікаві з наукового погляду, повному розглядає відомі явища та постаті, привертає увагу до певних обставин, оцінок тощо. Наголошено на важливій мистецькій та історичній ролі Т. Шевченка в долі України. Розраховано на широке коло читачів.

139. Серцем з Буковиною : [довід.-біогр. вид. / авт.-упоряд.: О. Матвійчук, Н. Струк ; редкол.: Г. К. Галиць та ін.]. – Київ : Світ успіху, 2011. – 359 с. : іл., портр. ; 30 см. – (Імена славних сучасників ; вип. 3). – Бібліогр.: с. 357. – Імен. покажч.: с. 354–357. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8352-61-4 (у паліт.). УДК 94(477.85)(092) **НБУЯМ В65775**

На сторінках видання розповідається про самотню історію та сучасність Буковинського краю, долі людей, які працею і талантом прислужились малій батьківщині. Серед відомих імен Буковини — діячі куль-

тури, науки, журналістики, суспільних галузей. У такому поважному колі неодноразово згадано ім'я Анатолія Миколайовича Добрянського. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Буковини.

140. Столярчук Б. Й. Митці Рівненщини : енцикл. довід. / Б. Й. Столярчук. – Вид. 2-ге, доповн. й переробл. – Рівне : О. Зень, 2011. – 385 с. : іл., портр. ; 24 см. – Бібліогр. в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-601-026-5 (у паліт.). – URL: http://77.222.153.241/cgi-bin/irbis64r_17/cgi-irbis_64.exe?LNG=uk&C21COM=F&I21DBN=BDPT11_READER&P21DBN=BDPT11&Z21ID=&Image_file_name=E%3A%5C%5CPT_BD%5C%5CTAR%5C%5C2018%5C%5CСтолярчук%20Б%2E%20Митці%20Рівненщини%2Epdf&mfn=146&FT_REQUEST=&CODE=386&PAGE=1
УДК 7.071.1(477.81)(031+035).

Табачник Д.В. ВС100

Видання розповідає про професійних та аматорських художників, скульпторів, композиторів, диригентів, акторів, режисерів, музичних виконавців, балетмейстерів, керівників художніх колективів, збирачів і носіїв етнокультурних традицій, народних умільців, чії життєві і творчі шляхи тісно пов'язані з Рівненщиною. Для широкого кола читачів, кому небайдужа духовна спадщина Поліського краю.

141. Терлецький В. В. Сіверянське коло К. Д. Ушинського : [біогр. довід.] / В. В. Терлецький. – Суми : Мрія-1, 2010. – 113 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті. – 200 пр. – ISBN 978-966-566-487-1 УДК 37.012(477.52)

ВА740329

Довідник присвячено оточенню Костянтина Дмитровича Ушинського (1823–1870) в північно-східній частині України — Сіверянщині, його послідовникам, дослідникам життя, діяльності, літературно-педагогічного спадку. За абеткою вміщено 180 біографічних довідок із портретами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

142. Фурса В. М. Славні імена Носівщини / В. М. Фурса. – 2-ге вид., доповн., переробл. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Аспект-Поліграф, 2012. – 383, [2] с., [20] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 378–379. – 500 пр. – ISBN 978-966-340-493-6 (у паліт.). УДК 94(477.51)(092)

ВА765585

Довідкове видання вміщує відомості про особистості, які народилися, жили, працювали та творили на Носівщині (Чернігівська обл.). Для широкого кола читачів.

143. Чернігівці — лауреати державних премій : довідник / [упоряд.: Т. П. Журавльова та ін.] ; Чернігів. облдержадмін., Голов. упр. культури, туризму і охорони культур. спадщини, Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського. – [Вид. 2-ге, виправл. і доповн.]. – Чернігів : Упр. у справах преси та інформації : Десна, 2012. – 415 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – У підзаг.: До 210-ї річниці утворення Чернігів. губернії та 80-річчя Чернігів. обл. – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – Покажч.: с. 388–409. – 500 пр. – ISBN 978-966-502-515-3. УДК 351.856.2(477.51)(035) **ВА756509**

Видання містить біографічну інформацію про людей, які народилися, жили чи працювали на Чернігівщині, які за свою плідну працю і талант були удостоєні високої нагороди — державної премії країни. Подано 219 персоналій. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

1.2.4.4. Хто є хто

Див. також № 2295, 2296

144. Журавльов Д. В. Хто є хто в українській історії / Д. В. Журавльов. – Харків : Кн. клуб «Клуб сімейн. дозвілля», 2011. – 414 с. ; 21 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 409–410. – 11 000 пр. (дод. тираж). – ISBN 978-966-14-1182-0 (у паліт.). УДК 94(477) **ВА736722**

Видання розповідає про визначних діячів української минувшини: княгиню Ольгу, князя Володимира, Ярослава Мудрого, Роксолану, Северина Наливайка, Богдана Хмельницького, Івана Богуна, Івана Мазепу, Пилипа Орлика, Павла Полуботка, Олеса Довбуша, Устима Кармалюка, Михайла Грушевського, Павла Скоропадського, Симона Петлюру, Нестора Махна, Степана Бандеру та ін. Для широкого кола читачів.

145. Палій В. М. Національна академія наук України, 1918–2013 : персон. склад / В. М. Палій, Ю. О. Храмов ; Центр дослідж. наук.-техн. потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України. – [6-те вид., доповн. і виправл.]. – Київ : Фенікс, 2013. – 440, [1] с. : портр. ; 25 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Присвяч. 95-річчю НАН України та її президента Б. Є. Патона. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-136-028-9 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0000870>
УДК 001.32(477)(092)«1918/2013» **ВС56763**

У книзі подано короткі відомості про життя, наукову і науково-організаційну діяльність академіків і членів-кореспондентів НАН України за часи її існування — 1918–2013 рр. Наведено також біографічні довідки про іноземних членів НАН України. В додатках вміщено списки учених Академії — лауреатів державних премій України та іменних премій НАН України, заслужених діячів науки і техніки України. Для тих, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1.2.4.5. Книга пам'яті. Книга скорботи

Див. також № 1960, 2002, 2006, 2084-2090, 2141, 2142, 2250

146. Арестенко Г. П. Книга пам'яті та військової слави села Червоноармійське [Запоріз. обл.] / Г. П. Арестенко. – Мелітополь (Запоріз. обл.) : Вид. будинок Мелітопол. міська друк., 2013. – 347 с. : іл., портр., картосхеми ; 31 см. – Текст укр., рос. – 70-річчю визволення Запоріз. обл. і с. Червоноармійське від фашист. загарбників присвяч. – Бібліогр.: с. 343–344 (34 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-197-299-4 (у паліт.). УДК 94(477.64-22)(092) **СО32533**

Автором було ретельно опрацьовано існуючі Книги Пам'яті Запорізької області, проаналізовано, уточнено і систематизовано відомості по селу Червоноармійському Якимівського району. Значна частина довідок містить портретні ілюстрації, відомості про повне ім'я, дату народження та смерті, освіту, трудову діяльність, місце поховання. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю в персоналіях.

147. Єременко М. М. Солдати Перемоги: біогр. відом. про ветеранів Другої світової війни Чернігів. р-ну Запоріз. обл., які повернулися з фронтів і відбудовували нар. госп-во / М. М. Єременко, А. В. Харченко. – Чернігівка (Запоріз. обл.) : Пенежко В. А., 2010–2011. УДК 94(477.64)«1941/1945»(092) [Ч. 1]. – 2010. – 55 с. : портр. ; 21 см. – У надзаг.: До 65-річчя Великої Перемоги у Другій світовій та Великій Вітчизняній війнах. – 200 пр. – ISBN 978-966-2386-02-8. **ВА736116**

Ч. 2. – 2011. – 56 с. : фотогр. – 200 прим. – ISBN 978-966-2386-02-7. – До 70-річчя початку Другої світової війни. **В353316/2, ФПУ/№2405/2**

На основі архівних матеріалів, друківаних і періодичних видань, спогадів очевидців та учасників подій зібрано інформацію про ветеранів, які повернулись із фронтів Другої світової війни і відбудовували народне господарство краю, зокрема Чернігівського району Запорізької області. Матеріали довідника про земляків підготовлено краєзнавцем М. М. Єременком і працівниками Чернігівської районної центральної та сільських бібліотек. Для всіх, хто цікавиться історією краю.

148. Жива пам'ять. Книга пам'яті про окуповане місто Дніпропетровськ у роки Великої Вітчизняної війни 1941–1943 рр. / Міжнар. громад. орг. «Міжнар. фонд «Взаєморозуміння і толерантність», Держ. арх. Дніпропетров. обл., Дніпропетров. нац. іст. музей ім. Д. Яворницького. – Дніпропетровськ : Пороги, 2013. – 227 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 31–35. – 500 пр. – ISBN 978-617-518-261-1 (у паліт.). УДК 94(477.63-25)«1941/1945»

СО32007

Видання присвячено окупованому місту Дніпропетровську та його жителям у роки Другої світової війни. Використано архівні матеріали Державного архіву Дніпропетровської обл., Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. Яворницького та спогади свідків тих страшних подій. Для всіх, хто цікавиться історією регіону та України.

149. Живі у пам'яті / авт.-упоряд. М. Єременко. – Чернігівка (Запоріз. обл.) : Пенежко В. А., 2012. – 45, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Воїнам, загиблим у роки Другої світової, присвяч. – 200 пр. – ISBN 978-966-2386-02-7. УДК 94(477.64)(092) **Р122439, ФПУ/№2624**

Книга присвячена пам'яті полеглих воїнів-земляків Чернігівського району Запорізької області у роки Другої світової війни. Про кожного згаданого воїна подано стислі біографічні дані, а також відомості про час загибелі і місце поховання, у переважній більшості наявні фото героїв. Автори видання користувалися даними «Книги Пам'яті України» та анкетами рідних. У розділі «Вічна пам'ять і слава!» (с. 5–27) подано відомості як про тих земляків, які воювали на фронтах (їх переважна більшість), так і про партизан (Яригін І. Є.), підпільників (родина Заприкутенків), членів винищувальних батальйонів (Балута І. Я.), місцевих німців (Фрізен П. П., Генріхс П. Й.). Інформація розташована за абетковим принципом. Також наведено списки загиблих (с. 28–36) та листи з фронту (с. 36–43). Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією періоду Другої світової війни.

150. Із чистих криниць пам'яті серця / [Н. Абросимова та ін. ; за ред. Н. Абросимової]. – Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2013– . – 22 см.

Кн. 1. – 2013. – 96 с., [7] арк. іл. : іл., портр. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – 150 пр. – ISBN 978-966-494-024-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-92 **В354550/1**

Видання присвячено пам'яті мешканців Криничанського району Дніпропетровської області, що приймали участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. Для всіх, хто цікавиться історією краю.

151. Книга пам'яті міста-героя Севастополя / [редкол.: И. Г. Цокур (председатель) и др.]; Нац. музей героич. обороны и освобождения Севастополя. – Симферополь : Фирма «Салта ЛТД», 2010. – 21 см. **Т. 7.** – 2010. – 790, [12] с. ил. : ил., портр. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-1623-22-3 (в пер.). УДК 94(477.75-25) **В352886/7**

Видання вміщує доповнення з усіх видів списків, вміщених в 1–6 томах без їх розмежування за алфавітом (3191 персоналія), а також уточнені, доповнені і виправлені відомості про 3832 воїнів; список військових, які вважалися зниклими безвісти або загиблими під Севастополем у період Другої світової війни, але залишилися в живих, і список військовослужбовців розвідки Чорноморського флоту, загиблих і зниклих безвісти під час Другої світової війни (374 імені); розділ про севастопольців, які загинули в мирний час при виконанні службового обов'язку (134 імені). Для всіх, хто цікавиться історією міста та України періоду Другої світової війни.

152. Книга пам'яті України : Николаев. обл. / [гл. редкол.: И. А. Герасимов (председатель) и др. ; обл. редкол.: Н. П. Круглов Н. П. (председатель) и др.]. – Николаев : Илион, 1997. – 21 см. – ISBN 5-7760-0364-4 (Т. 1. Одесса : Маяк, 1995).

[Т.] 14 : г. Николаев. Районы: Арбузинский, Баштанский, Березанский, Березнеговатский, Братский, Веселиновский, Вознесенский, Врадиевский, Доманевский, Еланецкий, Жовтневый, Казанковский, Кривоозерский, Николаевский, Новобугский, Новоодесский, Очаковский, Первомайский, Смигиревский. – 2013. – 298 с. : ил. – Часть текста укр. – 1 200 экз. – ISBN 978-617-534-155-1 (в пер.). УДК 94(477.73)(092) **В340167/14**

До історико-меморіального видання вміщено інформацію з короткими біографічними довідками про воїнів — уродженців Николаєва та Миколаївської області і призваних військоматами Миколаївщини, загиблих, померлих від ран, зниклих безвісти в роки Другої світової війни; про воїнів, загиблих під час оборони в 1941 р. та визволення м. Николаєва й області у 1944 р. Списки надруковано за територіальним (по кожному місту, району окремо) та алфавітним принципами. У довідках зазначено прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, місце постійного проживання на час мобілізації, або вступу до партизанського загону чи підпільної організації, обставини та час загибелі, місце поховання. Подано імена воїнів — уродженців Миколаєва, які перебували в полоні та були вивезені за кордон на примусові роботи, та імена мирних громадян області, вивезених на примусові роботи до Німеччини та інших країн. Для всіх, хто цікавиться історією регіону й України періоду Другої світової війни.

153. Книга Памяти Украины по увековечению участников боевых действий в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг. Донец. обл. / [гл. редкол.: И. А. Герасимов (председатель) и др. ; обл. редкол.: А. Л. Третьяк (председатель) и др.]. – Донецк : Промінь, 2001. – 21 см.

Т. 27 : [Великоновоселковский район, Володарский район, Марьинский район, Новоазовский район, Першотравневый район, Старобешевский район, Тельмановский район / гл. редкол.: В. Д. Конашевич (и. о. председателя) и др. ; обл. редкол.: В. В. Фомин (председатель) и др.]. – 2012. – 527, [1] с. : ил., портр. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-2008-59-3 (в пер.). УДК 94(477.62)«1941/1945» **В345653/27**

Видання містить інформацію про учасників бойових дій (фронтовиків), партизанів і підпільників, які померли в повоєнні роки. Подано прізвище, ім'я, по-батькові, дати народження та смерті, коротку біографічну довідку. Основу склали поіменні списки померлих після 09.05.1945. Матеріал розташовано за географічним принципом (містами та районами області), всередині — за алфавітом прізвищ. Ілюстровано фотографіями. Для всіх, хто цікавиться історією краю.

154. Книга Пам'яті лікарів Полтавщини / Профспілка працівників охорони здоров'я України. – Полтава : Дивосвіт, 2013. – 312, [6] с. : портр. ; 25 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-633-089-9 (у паліт.). УДК 61-051(477.53)(092) **ВС57141**

У виданні зібрано імена лікарів, які своєю звитяжною працею на ниві охорони здоров'я в мирні дні й у буремні роки війни в операційних і лікувальних кабінетах, на викликах й у студентських аудиторіях уславили вітчизняну медицину не тільки в межах області, країни, а й далеко за кордоном. Видання збагачує вітчизняну історію медицини призабутими іменами лікарів, які заслуговують на те, щоб їх пам'ятали. Для широкого читачького загалу.

155. Книга пам'яті МВС України: часи незалежності. – Київ : Газ. «Іменем Закону», 2013– . – 29 см.

Кн. 1. – 2013. – 223 с. : іл., портр. – У надзаг.: М-во внутр. справ України, Щотижнева газ. МВС України «Іменем закону». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-139-019-4 (у паліт.). УДК 354.31(477)(091)

С11367/1

Книжка знайомить з іменами працівників органів внутрішніх справ (ОВС), які загинули в роки незалежності, виконуючи свій службовий обов'язок. Вміщено стислий біографічний матеріал, із документальною точністю описано загибель кожного. У підготовці цього видання використано особові справи колишніх працівників ОВС, матеріали службових розслідувань обставин їхньої загибелі та нариси журналістів щотижневика МВС України «Іменем Закону» й Центрів громадських зв'язків ГУ–УМВС в областях і Автономній Республіці Крим. Біографічні довідки систематизовано за географічним принципом, залежно від області, в якій жили і служили представники ОВС. У межах кожної окремої області відомості подано за хронологічним принципом, відповідно до дати загибелі особи. Для близьких, родичів, друзів і колег загиблих героїв, працівників і пенсіонерів правоохоронних органів, курсантів і слухачів навчальних закладів МВС України, для всіх, хто небайдужий до героїчного літопису незалежної України.

156. Книга Пам'яті України. Звитяжці : Київ. обл. / [голов. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін.]. – Київ : Молодь, 2008– . – 20 см.

Т. 6 : Іванківський район, Кагарлицький район / [обл. редкол.: Т. Л. Подашевська (голова) та ін.]. – 2011. – 638, [1] с. – 600 пр. – ISBN 978-966-7615-81-9 (у паліт.). УДК 94(477.41)«1941/1944»

В351771/6

«Звитяжці» — завершальна серія Книг Пам'яті і Скорботи України по Київській області з увічнення пам'яті всіх учасників і жертв Другої світової війни. Це результат пошукової роботи щодо тих ветеранів, які повернулися з фронтів, включилися у відбудову народного господарства країни, продовжують жити нині або вже померли після війни. На основі документальних даних райдержадміністрацій, районних, міських, селищних та сільських рад, міських та районних архівів, мемуарних видань представлено короткі біографічні дані, які розміщено за алфавітом імен по населених пунктах. Вказано прізвище, ім'я, по батькові, рік і місце народження, участь у війні, військове звання, бойові нагороди, трудовий шлях після війни, трудові нагороди і відзнаки, щодо живих вказується місце проживання, щодо померлих — дата смерті і місце поховання. Для всіх, хто цікавиться історією краю.

157. Книга Пам'яті України. Інтернаціоналісти : Запоріж. обл. / [голов. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін.]. – Запоріжжя : Дике Поле, 1994– . – 25 см.

Т. 23(і) / [голов. ред. і упоряд. В. П. Сльота]. – 2012. – 318, [1] с., [8] арк. іл. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 318 (8 назв). – ISBN 978-966-2994-77-3 (у паліт.). УДК 94(477.64) **В339758/23(і)**

Видання присвячено воїнам-інтернаціоналістам, призванним військкоматами Запорізької області. Подано інформацію про всіх загиблих учасників бойових дій та тих, хто вижив і повернувся до мирного життя. Проілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів.

158. Книга Пам'яті України : Переможці : Житомир. обл. / [голов. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін. ; обл. редкол.: В. С. Балюрко (голова) та ін.]. – Житомир : Полісся, 2010– . – 21 см. – ISBN 978-966-655-547-5. УДК 94(477.42)«1941/1945»(092)

Т. 1 : [Андрушівський район. Баранівський район. Бердичівський район. Брусилівський район. Володарсько-Волинський район] / [над томом працювали: Р. В. Барало та ін.]. – 2010. – 611 с. : іл. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-8059-69-7 (помилк.) (у паліт.). **В352827/1**

Т. 2 : [Смілчинський район. Житомирський район. Коростенський район. Коростишівський район] / [над томом працювали: Р. В. Барало та ін.]. – 2011. – 665, [10] с. : фот. – Бібліогр.: с. 660–661. – 1500 прим. **В352827/2**

[Т.] 3 : [Лугинський район, Любарський район, Малинський район, Народицький район, Новоград-Волинський район] / обл. редкол.: В. С. Балюрко (голова) [та ін.]. – 2012. – 662 с., [8] арк. іл. : іл. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-655-655-7 (у паліт.). **В352827/3**

[Т.] 4 : [Овруцький район, Олевський район, Попільнянський район, Радомишльський район] / обл. редкол.: Я. В. Долгих (голова) [та ін.]. – 2013. – 838 с., [8] арк. іл. : іл. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-655-696-0 (у паліт.). **В352827/4**

До видання вміщено коротку історико-публіцистичну інформацію про життя населення Житомирщини в довоєнний період, участь жителів області у воєнних подіях 1939–1945 рр., партизанському та підпільному рухах, у відбудові країни в повоєнний час. Подано імена Героїв Радянського Союзу, які народились або поховані на території Житомирської області і не були занесені до Книги Пам'яті. Для всіх, хто цікавиться історією краю.

159. Книга Пам'яті України : Переможці : Запоріж. обл. / [голов. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін.]. – Запоріжжя : Дике Поле, 1994– . – 21 см.

Т. 22 (1) / [голов. ред. і упоряд. В. П. Сльота]. – 2010. – 510, [2] с. : іл., портр. – На авантитулі: До 65-річчя Перемоги радян. народу у ВВВ 1941–1945 рр. – 1 100 пр. – ISBN 978-966-2994-25-4 (у паліт.). УДК 94(477.64)

В339758/22 (1)

У виданні «Книга Пам'яті України. Переможці» вміщено персональні дані та фотографії запорожців, які воювали на фронтах Другої світової війни у 1941–1945 рр. Для всіх, хто цікавиться історією краю.

160. Книга скорботи / П. Гріор [та ін.] ; Чернівец. міська громад. орг. «Центр іст. та культур. дослідж.». – Чернівці : ДрукАрт, 2012– . – 21 см.

Ч. 1 : Румунський меморіал. – 2012. – 72 с. : іл.

НБУВ немає

Ч. 2 : Румунський меморіал. – 2013. – 207 с. : іл. – Назва паліт. парал. рум., англ., укр. – Парал. тит. арк. рум., англ. – Текст парал. рум., укр., англ. – Частина тексту рум. – У паліт. – 500 пр. УДК 94(477.85)(=135.1)

В354891/2

У другій частині «Книги скорботи» вміщено короткі біографічні довідки громадян Румунії, засуджених сталінською диктатурою та ув'язнених в комуністичних таборах колишнього Радянського Союзу. Інформація подана за алфавітом прізвищ. Усі довідки (близько 100) подано трьома мовами: румунською, українською, англійською. Без покажчика. Для усіх, хто цікавиться історією українсько-румунських відносин.

161. Книга скорботи України : Волин. обл. / [голов. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін. ; обл. редкол.: О. І. Курилюк (голова) та ін.]. – Луцьк : Надтир'я, 2010– . – 21 см. – ISBN 966-571-531-9.

Т. 2. – 2010. – 550 с. : іл., табл., портр. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 480–540. – Геогр. покажч.: с. 541–546. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-517-699-2 (у паліт.). УДК 94(477.82)«1941/1945»(092)

В355281/2

У другому томі вміщено оригінальні архівні документи і матеріали, спогади свідків та очевидців трагічних подій, що мали місце у Ківерцівському і Ковельському районах Волинської області у роки Другої світової війни і перші повоєнні роки. Подано короткі біографічні довідки про цивільних громадян — мешканців цих районів, які стали жертвами нацистського та більшовицького режимів, українських, польських та інших воєнізованих формувань або загинули при невідомих обставинах. Для широкого кола читачів, усіх, хто небайдужий до минулого України.

162. Книга Скорботи України : Закарпат. обл. / [голов. редкол.: І. О. Герасимов (голова) та ін. ; обл. редкол.: О. Д. Довганич та ін.]. – Ужгород : Карпати, 2004– . – 20 см. – ISBN 966-671-036-6. УДК 94(477.87)«1939/1945»(092)

[Т.] 9 (дод.) : Іршавський район, Міжгірський район, Мукачівський район, Перечинський район, Рахівський район, Свалявський район, Тячівський район, Ужгородський район, Хустський район. – 2011. – 534 с. : табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-671-287-8 (у паліт.).

В347140/Т. 9 дод.

[Т.] 10 : Іменний покажчик до I-IX т. – 2013. – 894 с. – 875 пр. – ISBN 978-966-671-346-2 (у паліт.).

В347140/10

У представлених томах зібрано біографічні відомості про жителів Закарпатської області, які стали жертвами Другої світової війни. Інформацію розміщено за схемою: прізвище (в дужках — дівоче з позначкою «ур.» — уроджена), ім'я, по батькові; дата і місце народження (мешкання); національність; соціальний стан або рід занять; професія; місце, обставини і дата смерті. Географічні дані подано за сучасним адміністративно-територіальним поділом. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Закарпаття.

163. Лановеччина: події і люди у визвольній боротьбі ХХ століття. Книга пам'яті / [упоряд.: С. П. Лисак, О. В. Рудюк]. – Тернопіль : Терно-граф, 2010. – 414, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-457-106-4 (у паліт.). УДК 94(477.84)(092)

ВС50823

Видання присвячено історії визвольних змагань ХХ ст. на Лановеччині. Вміщено статті, спогади, документи, біографічні відомості про боротьбу членів ОУН та УПА. Для широкого кола читачів.

164. Лукіяничук В. Ф. Медики Чорнобиля Хмельниччини / В. Ф. Лукіяничук. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Медобори-2006, 2012. – 302 с. : іл., портр. ; 21 см. – Продовж. кн. «Чорнобильці Хмельниччини» (2011 р.). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1638-96-8 (у паліт.) УДК 614.88:614.876](477.43)(092)

ВА760444

Видання є книгою пам'яті та спогадів, вдячності, шани і поваги до подвигу героїв-чорнобильців, яка продовжує тематику двох попередніх збірників: «Чорнобильці Хмельницького» (2011) та «Медики Чорнобиля Хмельниччини» (2012). Подано інформацію про медиків Хмельниччини, які долучилися до ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Для широкого читацького загалу.

165. Слоньовська О. В. В Афганістані, в «чорнім тюльпані»... : книга пам'яті полеглих в Афганістані, Івано-Франківська область / О. В. Слоньовська. – Вид. 2-ге, доповн. й переробл. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 729 с., [1] арк. іл. : іл., портр. ; 22 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-428-171-0 (у паліт.). УДК 94(477.86):355.48(47+57):581](092)

ВА742917

У виданні зібрано матеріали про всіх вихідців із Прикарпаття — учасників Афганської війни, хто віддав життя на полі бою чи помер від ран у фронтовому госпіталі, та тих, хто залишився живим. Подано понад 100 персоналій. Книга складається з трьох частин. Перша частина вміщує мартиролог — нариси про загиблих і померлих від ран та захворювань на війні. Друга частина — розповіді про живих, а також спогади очевидців про афганську війну. Третя частина знайомить зі структурою Івано-Франківської обласної організації Української Спілки ветеранів Афганістану та її філій у районах і містах Прикарпаття. Ілюстровано фотографіями. Для широкого читацького загалу.

166. Шляхами подвигу і слави: викладачі, співробітники та студенти Глухівського педагогічного на фронтах Великої Вітчизняної війни : кн. пам'яті / [О. Маслов, А. Белік, А. Лемешко та ін.] ; Іст.-пед. музей Глухів. нац. пед. ун-ту ім. Олександра Довженка. – Глухів (Сум. обл.) : ГНПУ ім. О. Довженка, 2010. – 61 с. : портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – 200 пр. – ISBN 966-376-064-8. УДК 378.4(477.52-21)(092)

ВА745370

У виданні стисло відображено бойовий шлях і військові заслуги викладачів, співробітників та студентів вищого навчального закладу, у тому числі й випускників педагогічних курсів, Героїв Радянського Союзу С. П. Бідненка та Д. М. Курлука. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією ЗВО.

1.2.4.6. Некрополі

Див. також № 12, 2016

167. Сегеда С. П. Український пантеон / С. П. Сегеда. – Київ : Балтія-Друк, 2013. – 181, [3] с. : іл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогн. «Українська книга» 2013 р. – Бібліогр.: с. 179 (43 назви). – Імен. покажч.: с. 180–182. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-813-797-6 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

СО32263

В ілюстрованому науково-популярному виданні подано відомості про життя, смерть і місця останнього спочинку визначних діячів української історії та культури (43 історичні постаті) від доби Київської Русі до початку ХХ ст. Для широкого кола читачів.

1.2.5. Біобібліографічні

1.2.5.1. Тематичні

Див. також № 1908, 1922, 1925, 2218

168. Бслоус І. О. Видатні вчені-математики Львівської політехніки (1844–1939) : бібліогр. покажч. / І. О. Белоус ; Нац. ун-т «Львів. політехніка», Наук.-техн. б-ка. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 96 с. : іл., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-607-205-8. – URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/14002> УДК 016:51(477.83-25)ДУЛП«1844/1939»

ВА752258

У покажчику висвітлено життєвий та творчий шлях видатних вчених-математиків Львівської політехніки: Казимира Бартеля (1882–1941), Луціана Беттхера (1872–1937), Плацида Дзівінського (1851–1936), Лаврентія Жмурка (1824–1889), Владислава Войцеха Зайончковського (1837–1908), Станіслава Кемпінського (1867–1908), Мечислава Лазарського (1852–1930), Гната Лємоха (1802–1875), Антонія Ломницького (1881–1941), Кароля Машковського (1831–1886), Володимира Стожека (1883–1941). Подано бібліографію опублікованих наукових праць учених та перелік літератури про них. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу та вітчизняної науки.

169. Голиш Г. М. Покликані високим і вічним. Викладачі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького — члени національних творчих спілок / Г. М. Голиш, Л. Г. Голиш ;

Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. б-ка. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2013. – 168, [1] с., [6] арк. іл. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Показч.: с. 138–161. – 300 пр. – ISBN 978-966-353-303-2 (у паліт.). – URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/145/1/golush.pdf>
УДК 378.4(477.46)(092) **ВА766381**

У виданні розповідається про викладачів Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, які є членами національних творчих спілок України. Окрім стислих життєписів та інформації про творчу діяльність подано й вибрану бібліографію їхніх найвагоміших праць. Адресовано викладачам, студентам, учням, а також широкому колу читачів, яких цікавить сьогодення провідного в Шевченковому краї ЗВО.

170. 20 років Інституту електронної фізики Національної академії наук України (1992–2012) / [Ін-т електронної фізики НАН України (Ужгород) ; за заг. ред. О. Б. Шпеніка ; уклад. А. М. Завілопуло]. – Ужгород : Бреза А. Е., 2012. – 294 с. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2668-16-2.
УДК 012+016:[378.6:53](477.87-25)«1992/2012» **ВА757820**

У збірнику відображено наукову, науково-організаційну та педагогічну діяльність відомих вчених, засновників фізичних шкіл в Ужгороді — професорів Ю. М. Ломсадзе, В. О. Шкоди-Ульянова, І. П. Запінського, М. І. Головея, Д. В. Чепура і В. І. Лендьєла, а також подано матеріали про становлення і розвиток наукових досліджень у перших академічних наукових підрозділах Закарпаття. Висвітлено передумови відкриття і діяльність першого у регіоні академічного закладу — Інституту електронної фізики НАН України, проаналізовано структуру, підготовку фахівців та кадрів вищої кваліфікації, науково-дослідну роботу, найважливіші здобутки за 20 років його існування (1992–2012). Для спеціалістів галузі, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

171. Декани медичного факультету Університету Св. Володимира : (Національного медичного університету імені О. О. Богомольця) 1841–1919 : біогр. нариси та бібліогр. / [В. Г. Коляденко, Я. В. Цехмістер, О. П. Яворовський, І. М. Полякова]. – Київ : Авіцена, 2011. – 143, [6] с. : іл., портр. ; 25 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – На обкл. та авантитулі: До 170-річчя Нац. мед. ун-ту ім. О. О. Богомольця. – Бібліогр. в кінці розд. – 500 пр. – ISBN 978-966-2144-35-2 (у паліт.). УДК 378.4:61](477-25)»1841/1919»(082) **ВС52518**

До видання вміщено 15 біографічних нарисів про діяльність деканів медичного факультету Університету Св. Володимира, що припадає, в основному, на другу половину XIX ст. до прийнятої хронологічної межі кінця 1919 р. Серед них: В. О. Караваєв — блискучий хірург, перший декан медичного факультету; Ф. С. Цицурін — перший київський професор-терапевт; С. П. Алфер'єв — засновник госпітальної терапевтичної клініки та Київської терапевтичної школи; О. П. Матвєєв — організатор та директор першої акушерсько-гінекологічної клініки, професор медицини; М. А. Тихомиров — класик анатомії, який створив вчення про судинні варіанти на основі онто- та філогенезу; П. І. Перемежко — один із провідних гістологів XIX ст., автор каріокінезу; Н. А. Хржонщевський — талановитий вчений, дослідник, який створив метод фізіологічних ін'єкцій тощо. До кожного нарису подано бібліографію основних наукових праць учених і список літератури про них. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу.

172. Доктори наук, професори Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : довідк.-бібліогр. вид. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; [уклад.: І. М. Конет, В. С. Прокопчук]. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Абетка-Світ : Зволейко Д. Г., 2013. – 511 с. : портр. ; 21 см. – Присвяч. 95-річчю з часу заснування ун-ту. – 100 пр. – ISBN 978-617-620-096-3. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0008580> УДК 378.22:378.4](477.43-21)(092)(03)

ВА778622

У довідково-бібліографічному виданні розкрито життєвий шлях і науково-педагогічну діяльність докторів наук, професорів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, представлено науковий доробок — перелік монографічних досліджень, навчальних і навчально-методичних праць засновників і керівників наукових шкіл. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто досліджуватиме історію університету, внесок професорської корпорації у його розбудову й удосконалення діяльності.

173. Дослідники історії Південної України : біобібліогр. довід. / НАН України [та ін. ; упоряд. І. Лиман]. – Київ : Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. Грушевського, 2013– . – 22 см. – ISBN 978-966-02-6972-9.

Т. 1. – 2013. – 381 с., [6] арк. іл. – У надзаг. також: Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Бердян. держ. пед. ун-т, НДІ урбаністики. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6973-6 (у паліт.). – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0009182> УДК 012+016:[929+94](477.7)(092)

В354713/1

У довіднику зосереджено увагу на формуванні узагальнювальної картини стану вивчення історії Південної України. Наведено біографічні відомості про дослідників (136 персоналій), їхні світлини, бібліографію праць. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться проблемами історіографії, джерелознавства, історії України.

174. Істория ХАИ : к 80-летию основания ун-та : библиогр. указ. / Нац. аэрокосм. ун-т им. Н. Е. Жуковского «Харьков. авиац. ин-т», [Науч.-техн. б-ка ; сост.: И. В. Олейник и др.]. – Харьков : ХАИ, 2011. – 255 с., [3] л. ил. ; 20 см. – Имен. указ.: с. 227–253. – 100 экз. УДК 016:[378.6:629.7](477.54-25)(091) **ВА744239**

Тематичний бібліографічний покажчик присвячений 80-річчю з дня заснування Національного аеро-космічного університету ім. М. Є. Жуковського. У розділах: «Конструкторы» (с. 19–26) та «Основоположники научных школ ХАИ» (с. 108–120) подано інформацію про джерела, що висвітлюють життя та діяльність діячів авіації, які пов'язані з навчальним закладом. Покажчик не претендує на повноту охоплення матеріалу — висвітлює документи з фондів науково-технічної бібліотеки і музею Харківського авіаційного інституту. Розраховано на всіх, хто цікавиться історією університету і розвитком вітчизняної авіації.

175. Историки Харківського університету : біобібліогр. довід. (1905–2013 рр.) / [уклад.: О. М. Богдашина та ін. ; відп. ред. С. І. Посохов] ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Іст. факультет. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 283 с., [10] арк. ил. : ил., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – 300 пр. – ISBN 978-966-623-881-1. УДК 378.4:930](477.54-25)«1905/2012»(092)(035) **ВА770077**

Видання містить відомості про викладачів-істориків Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, які працювали на історичному (історико-філологічному) факультеті у період 1905–2012 рр. Для науковців, викладачів, учителів, студентів, усіх, хто цікавиться історією науки та навчального закладу.

176. Крижановська О. О. Кріпацька інтелігенція: український вимір (XVIII — початок XX ст.) : біобібліогр. слов. / О. О. Крижановська ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України, 2013. – 110 с. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6924-8. – URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6924-8/978-966-02-6924-8.pdf> УДК 94(477)«17/19»(092) **ВА777484**

У виданні зібрано відомості про життя та творчість вихідців із кріпаків, котрі зробили свій внесок у розвиток вітчизняної науки та культури, діяльність яких сприяла відкриттю нових можливостей та напрямів у студіях із соціальної історії. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

177. Книга з автографом : біобібліогр. покажч. : [з фонду: до 150-ти річчя заснування] / Від. культури і туризму Миргород. міськ. ради, Миргород. міська публіч. б-ка для дорослих ім. Д. Гурамішвілі. – Полтава : Оріяна, 2011. – 44 с. : ил., портр. ; 30 см. – 100 пр. УДК 017.1(477.53-21) **Р118797**

Представлено колекцію книг із автографами, що знаходиться у фонді Миргородської міської публічної бібліотеки ім. Д. Гурамішвілі за останні 150 років. Колекцію сформовано на основі подарованих видань відомими діячами української літератури і культури (П. Ротачем, В. Ханком, С. Кушнаруком, Л. Розсохою та ін.). Вміщено 30 коротких біографічних довідок, розміщених за алфавітом, із портретами авторів, фотографіями обкладинок видань та автографами. Без покажчиків. Розраховано на широкий загал шанувальників книги.

178. Корифеї українського театру в Одеській пресі : бібліогр. покажч. / М-во культури і туризму України, Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького ; упоряд. О. Г. Нуньєс ; [наук. ред. Р. Я. Пилипчук]. – Одеса : ОННБ ім. М. Горького, 2011. – 277 с. ; 29 см. – 100 пр. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sNaykVidan/719954.pdf УДК 016:[070(477.74-25):792(477)(092) **ВС53768**

Перший розділ покажчика «Преса Одеси про український театр» містить статті про український театр кінця XIX — початку XX ст., висвітлює культурний феномен, відомий як Театр корифеїв, його історію і місце в культурному житті міста. Наступні розділи присвячено окремим корифеям: М. К. Заньковецькій, М. К. Садовському, П. К. Саксаганському. Матеріали упорядковано за хронологією. В опису і анотаціях, по можливості, збережено мову оригіналу. Більшість анотацій є цитатами з періодичних видань, дати яких до 1917 р. наведено за старим стилем. Допоміжний апарат представлено покажчиком розкритих псевдонімів і криптонімів, покажчиком п'єс, які ставилися корифеями на одеській сцені та покажчиком імен. Адресовано театрознавцям, літературознавцям, культурологам, журналістам, бібліотекарям, студентам, усім, хто цікавиться літературним і театральним минулим Одеси.

179. Медицина в Україні : [видатні лікарі] : біобібліогр. слов. / [авт.-упоряд.: С. М. Булах та ін.] ; Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ : Коляда О. П., 1997– . – 21 см. – (Медична біографістика).

Вип. 2 : Друга половина XIX — початок XX століття. Літери Л — С. — 2012. — 520 с. : портр. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-1557-34-4 (помилк.) (у паліт.). УДК 012+016:[929+61(477)(092)]

В342122/Вип. 2

До біобібліографічного словника вміщено відомості про лікарів, які народились і працювали в Україні та у різних регіонах Російської імперії; лікарів — українців за походженням, які народилися і працювали за межами України; медиків, які пов'язані з Україною лише певним періодом професійного життя, але своєю діяльністю впливали на розвиток медицини країни. Подано понад 500 персоналій, серед яких є і представники суміжних із медициною галузей, чия праця певним чином сприяла розвитку медицини. Життєписи, вміщені в розділі «Сторінки маловідомих біографій», дають можливість по-новому глянути на постаті «середнього масштабу», які не часто привертала увагу дослідників, але заслуговують на пам'ять нащадків. Для широкого кола читачів.

180. Нариси життя і творчості українських та російських вчених-правників XVIII–XXI століть : (спец. 12.00.08 «Кримін. право та кримінологія; кримін.-виконав. право») : [бібліогр.-довід. вид. / авт.-уклад.: В. В. Лень та ін.] ; за заг. ред. В. В. Лєня ; Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т», М-во внутр. справ України, Дніпропетров. держ. ун-т внутр. справ. — Запоріжжя : Дніпров. металург, 2012. — 350, [1] с. : табл. ; 21 см. — 300 пр. — ISBN 978-617-573-038-6 (у паліт.). УДК 34(477+(47+57))«17/20»(092)

ВА753911

У виданні зібрано і систематизовано короткі біографічні довідки та перелік основних (знайдених) праць українських та російських вчених-юристів XVIII–XXI ст. Наведено відомості щодо наукових ступенів, вчених, академічних і почесних звань, наукових інтересів учених, які присвятили своє життя розвитку науки. Серед них: А. А. Антоняк, Ю. В. Голік, В. П. Малков, Б. С. Нікіфоров, Г. І. Чечель, М. І. Бажанов, О. Д. Кисельов, І. П. Лановенко, О. Я. Светлов, Д. Тихенко, М. П. Чубинський. Для фахівців галузі та широкого кола читачів.

181. Наукова школа професора А. В. Бойка: персоналії та доробок / [упоряд.: І. Лиман, В. Константінова] ; Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського НАН України, Запоріж. відня, Запоріж. наук. т-во ім. Я. Новицького, Запоріж. нац. ун-т [та ін.]. — Запоріжжя : АА Тандем, 2011. — 374 с., [6] арк. іл. : портр. ; 21 см. — Парал. тит. арк. англ. — 300 пр. — ISBN 978-966-488-096-8. — URL: http://ri-urbanhistory.org.ua/library/konstantinova-liman/Naykova_shkola_profesora_A.V.Boika.pdf УДК 94(477)(092)

ВА762163

Книга присвячена науковій школі з дослідження історії Південної України XVIII–XX ст. професора Анатолія Васильовича Бойка, інституційними «стрижнями» якої були і залишаються Запорізьке відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького та кафедра джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету. Основу видання складають біобібліографії А. В. Бойка та представників його наукової школи — докторів, кандидатів наук, аспірантів, здобувачів та інших, хто ще не встиг одержати науковий ступінь (В. М. Константінової, І. І. Лимана, В. І. Мільчева, Р. І. Шияна, В. М. Андрєєва, С. С. Андрєєвої, С. М. Білівненка, Ю. І. Головка, В. В. Грибовського, Ю. О. Іріоглу, В. К. Козирева, А. М. Крилової та ін.). Для всіх, хто цікавиться історією Південної України.

182. Наукові школи Української інженерно-педагогічної академії / [уклад.: М. І. Лазарєв та ін.] ; Українська інж.-пед. академія (Харків). — Харків : УПА, 2011. — 153 с. : портр. ; 28 см. — У надзаг. : Укр. інж.-пед. акад. — Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. — 100 пр. — ISBN 978-966-8669-99-9 (помилк.) (у паліт.). УДК 001.32:[37+62](477)

ВС51964

Книга є науковим, біографічним виданням, що містить довідкову інформацію про наукові школи вчених, які працюють або працювали в Українській інженерно-педагогічній академії. Представлено біографічні дані засновників і чинних керівників наукових шкіл, відомості про напрями роботи, основні наукові здобутки та окремих представників цих шкіл, зокрема О. Е. Коваленко, С. П. Бочарової, А. Т. Ашерова, Г. О. Андрєєва, Б. С. Ковальського, О. М. Литвина, М. Г. Ілюхи. Відомості систематизовано за двома тематичними розділами: наукові школи психолого-педагогічного та економічного напрямку, а також наукові школи інженерного та природничо-наукового напрямку. У біографічних довідках, що супроводжуються портретними світлинами, зазначено науковий ступінь, вчене звання, повне ім'я, відомості про освіту, професійний шлях, стаж науково-педагогічної роботи, загальну кількість публікацій, подано бібліографію основних праць. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної науки і освіти.

183. Науковці України XX—XXI століть : метабібліографія / [уклад.: М. Г. Железняк та ін.] ; Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. — Київ : Ін-т енциклопед. дослідж. НАНУ, 2010. — 475 с. ; 25 см. — 300 пр. — ISBN 978-966-02-5915-7. — URL: <http://encyclopedia.kiev.ua/vydaniya/metabibliografiia.pdf> УДК 012+016]:001(477)(092)«19/20»

ВА745013

Метабібліографія подає огляд бібліо- та біобібліографічних персональних посібників понад тисячі науковців України ХХ–ХХІ ст., які мають ступінь доктора наук. Опис кожного покажчика, розташованого за абеткою, містить інформацію про науковий ступінь і вчене звання науковця із зазначенням років їх присудження, а також повний бібліографічний опис із розкриттям змісту видання. Довідково-допоміжний апарат складають: перелік імен науковців, іменний покажчик, покажчик серій та список скорочень. Посібник слугуватиме джерельною базою для вивчення історії української науки та персональної національної бібліографії.

184. Провідні вчені Харківського національного економічного університету / [авт.-уклад.: В. С. Пономаренко та ін. ; під заг. ред. В. С. Пономаренка, М. О. Кизима] ; Харківський нац. екон. ун-т. – Харків : Інжек, 2012. – 245 с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-392-369-7 (у паліт.). – URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/22440> УДК 378.2:33](477.54-25)(092)

BC53980

Видання містить наукові біографії викладачів Харківського національного економічного університету — докторів наук, фундаторів наукових шкіл, провідних учених, наукова та освітня діяльність яких є визначальною для розвитку ЗВО. Для всіх, хто цікавиться проблемами розвитку науки і вищої освіти в Україні.

185. Професори КГРІ—КТУ : [коротка біобібліогр. / авт.-упоряд.: В. В. Стецкевич та ін.]. – Кривий Ріг (Дніпропетров. обл.) : КНУ : Діоніс (Чернявський Д. О.), 2012. – 186, [3] с. : іл., портр. ; 25 см. – На авантитулі: До 90-ї річниці заснування на Криворіжжі в 1922 році першого навч. закл. з підготовки спеціалістів з гірн. справи — вечір. робітн. технікуму (КВРТ). Його фундаторам і першим будівникам присвяч. – 300 пр. – ISBN 978-966-2775-04-4 (у паліт.). – URL: http://www.knu.edu.ua/storage/files/shares/Загальна%20інформація/Ювілейні%20видання/knig_a21.pdf УДК 378.22:622](477.63-21)(092)

BC58039

У виданні подано персональний склад професорів Криворізького гірничорудного інституту — Криворізького технічного університету та короткі біографічні та бібліографічні відомості про їх діяльність від середини 30-х рр. ХХ ст. до 2011 р. Вміщено 130 довідок про вчених. Для студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу та минулим і сьогоденням освіти і науки в Україні.

186. Сотрудники Феодосійського музею древностей — деятели науки и культуры : биобиблиогр. слов. / [А. И. Бонь, С. Н. Воронина, А. А. Евсеев и др. ; отв. ред. Е. И. Жарков] ; Феодосийс. музей древностей. – Киев : Болеро, 2011. – 190, [1] с., [16] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – Библиогр. в тексте и в подстроч. примеч. – ISBN 978-966-1654-03-6 (ошибоч.) (в пер.). УДК 069:903(477.75-22)(092)

BA741729

На сторінках словника зібрано біографічні та бібліографічні відомості співробітників Феодосійського музею старожитностей за 200 років його існування. У додатках вміщено публікації архівних документів та маловідомих друкованих матеріалів до історії музею. Видання призначено історикам і музеєзнавцям, а також колу читачів, які цікавляться становленням і розвитком музейної справи в Криму.

187. Соціально-гуманітарний факультет Бердянського державного педагогічного університету : біобібліографія / Бердян. держ. пед. ун-т. – Донецьк : Ландон-ХХІ, 2011. – 183 с. : іл., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2569-08-7. УДК 012:[378.6:37](477.64)

BA738771

Подано біографічні відомості про викладачів соціально-педагогічного факультету Бердянського державного педагогічного університету та бібліографію їхніх наукових праць (монографії, автореферати, підручники, статті тощо). Висвітлено основні напрямки наукових досліджень учених з історії, правознавства та інших соціально-гуманітарних наук, їхні досягнення у науковій та викладацькій роботі. Для студентів, викладачів, всіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

188. Сходознавство і візантологія в Україні в іменах : біобібліогр. слов. / [упоряд.: Е. Г. Циганкова та ін. ; редкол.: Л. В. Матвєєва (голов. ред.) та ін.] ; НАН України, Ін-т сходознав. ім. А. Ю. Кримського. – Київ : Ін-т сходознав. ім. А. Ю. Кримського НАН України, 2011. – 259 с. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-02-6137-2 (у паліт.). УДК 012+016]:930.1(477)(092)

BC52439

У виданні висвітлено історію розвитку сходознавства та візантології в Україні. Наведено біографії вітчизняних учених, які зробили значний внесок у розбудову українського орієнталістичного простору, починаючи від перших згадок про Схід у навчальній і науковій літературі до сьогодення, коли сходознавство виокремилось у самостійну галузь науки, яка динамічно розвивається. Подано біобібліографічну інформацію про таких учених, як Я. А. Азізов, І. В. Ачкіназі, К. М. Базілі, О. Д. Василюк, Н. Д. Городня, В. С. Іконников, А. С. Лебедев, Ф. Є. Петрунь, А. С. Синявський, І. М. Фалькович. Для істориків, орієнталістів, бібліографів та широкого кола читачів.

189. У терновім колі : Одеська письменницька організація в 1920–1950 рр. : біобібліогр. покажч. / М-во культури і туризму України, Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького ; упоряд. Г. І. Єфімова. – Одеса : ОННБ ім. М. Горького, 2011. – 169, [2] с. ; 20 см. – На обкл.: Так це робилось в Одесі. – 100 пр. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sPersonalii/223462.pdf УДК 016:[82.09:061.1(477.74-25)

ВА752738

У покажчику висвітлено літературне життя Одеси зазначеного періоду. Подано відомості про найкращих представників письменництва того часу, життя і діяльність яких були пов'язані з Півднем України, перелік творів, виданих окремо, та публікацій у журналах, газетах, а також літератури про них. Це — К. О. Андрійчук, Д. І. Бузько, Х.-М. А. Ш. Вайнерман, В. А. Гадзінський, Л. Гомін, А. Ш. Губерман, І. Х. Друкер, А. В. Казка, М. І. Кандиба, М. Г. Куліш, П. М. Кучма, Н. Лур'є, І. К. Маловічко, І. К. Микитенко, В. К. Миколюк, П. Педа. Для широкого кола читачів.

190. Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. Прохорова ; Донец. облдержадмін., Укр. культурол. центр, Донец. обл. від-ня Т-ва зв'язків з українцями за межами України (Т-во «Україна-Світ»), Донец. обл. від-ня Наук. Т-ва ім. Шевченка. – Київ : Сх. вид. дім, 2012. – 514 с. ; 22 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-317-145-6 (у паліт.). – URL: http://ukrlife.org/main/evshan/ua_diaspora.pdf УДК 012+016:[929+821.161.2.09(1-87)(092)

ВА760716

У виданні вміщено біобібліографічні відомості про українських письменників діаспори П. Андрієнко-Данчук, І. Арделяна, П. Бака, О. Барчинського та ін. Зібрано та систематизовано біографічні факти, подано перелік художніх творів літераторів, які розпочали або продовжили творчу діяльність за межами України, даючи оцінку суспільно-політичним процесам, що мали місце в Україні та призвели до їх вимушеної чи добровільної еміграції. Проаналізовано довідкову та літературно-критичну літературу про письменників. Для широкого кола читачів.

191. Українські бібліографи : біогр. відомості, проф. діяльність, бібліогр. / М-во культури і туризму України, Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України». – Київ : Нац. парлам. б-ка, 2008– . – 20 см. УДК 016(477)(092)

Вип. 2 / [авт.-уклад.: Р. С. Жданова та ін. ; заг. ред. та передм. Р. С. Жданової ; наук. ред.: В. О. Кононенко, Н. Я. Зайченко]. – Київ : [б. в.], 2010. – 239 с. – 150 прим. – URL: http://nlu.org.ua/resources/nashi_vydannya/b-ukrbibliogr.pdf

В351075/Вип. 2

Вип. 3 / [авт.-уклад. Н. І. Абдуллаєва ; наук. ред. В. О. Кононенко]. – Київ : [б. в.], 2011. – 191 с. – 100 прим. – URL: <http://elib.nlu.org.ua/view.html?id=8830>

В351075/Вип. 3

Довідники знайомлять з творчими бібліографіями українських бібліографів — теоретиків і практиків. Значне місце займають відомості про українських бібліографознавців, розробників теорії, історії, методики бібліографії та дослідників проблем організації бібліографічної справи, викладачів бібліографії у ЗВО України, фахівців у галузі інформаційних технологій. Подано також матеріали про осіб інших професій, які зробили значний внесок у бібліографічну справу. Для науковців, бібліографів, бібліотекарів та широкого кола дослідників.

192. Українські історики : біобібліогр. довід. / НАН України, Ін-т історії України ; [С. І. Білокінь, П. М. Бондарчук, О. Б. Бубенок та ін.]. – Київ : Ін-т історії України, 2010. – 342 с. ; 20 см. – (Серія «Українські історики», ISBN 966-02-0021-8 ; вип. 3). – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-5212-7. – URL: http://history.org.ua/JournALL/uahist/uahist_2010_3/uahist_2010_3.pdf УДК 016:94(477)(092)

ВА738181

У довіднику вміщено бібліографічні відомості про українських істориків, які працювали та працюють у наукових та державних установах, ЗВО, громадських організаціях в Україні та закордонних країнах, розкрито їх вагомий внесок у розвиток української історичної науки. Подано 261 персоналію. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

1.2.5.2. Краєзнавчі

Див. також № 2138

193. Баклай Н. М. Літературні постаті Лубенщини : корот. біобібліогр. нариси / Н. М. Баклай. – Лубни (Полтав. обл.) : Лубни, 2013. – 55, [2] с. : портр. ; 21 см. – 1025-літтю м. Лубни присвяч. – Бібліогр.: с. 56 (17 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-7919-58-0. УДК 821.161.2(477.53)-4.09(092)

ВА770509

До збірки вміщено імена 29 літературних особистостей, життя та творчість яких були пов'язані із Лубенщиною. Це — Анна Керн і Григорій Савич Сковорода, Шолом-Алейхем і Володимир Леонтович, Василь Барка і Василь Симоненко, Володимир Малик і Петро Лубенський та ін. Розраховано на широке коло шанувальників української літератури, історії, культури.

194. Видатні діячі культури та мистецтв Буковини: бібліографічний довідник. – Чернівці: Книги — XXI, 2010– .

Вип. 1 / [авт.-уклад.: Ю. В. Боганюк та ін.]. – 2010. – 312 с. : фотогр. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 прим. – ISBN 978-966-2147-82-7. – URL: <https://drive.google.com/file/d/0B4eaNhiTeF-iS-VZPcnJ3eEkWmkk/edit>

B352903/1

Вип. 2 / [авт.-уклад.: О. В. Баннікова, О. О. Гаврилюк, М. М. Довгань]. – 2012. – 123 с. : фот. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 прим. – URL: <https://drive.google.com/file/d/0B4eaNhiTeF-iekNabXo4ZnRZTXM/edit>

B352903/2

У довіднику наведено біобібліографічні відомості про видатних діячів культури та мистецтв Буковини, відзначених почесними державними нагородами у 1946–2012 рр., розкрито їх високий професіоналізм і вагомий особистий внесок у розвиток культури Буковинського краю. Для широкого кола читачів.

195. Волинські письменники в діаспорі : бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [уклад. Л. П. Дейнека]. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011– . – 21 см.

Вип. 1. – 2011. – 90 с. : портр. – 30 пр. – URL: <http://esnuir.eunu.edu.ua/bitstream/123456789/4880/1/diaspora.pdf> УДК 016:821.161.2(477.82)

B355407/1

Покажчик містить відомості про життєвий і творчий шлях, суспільно-громадську та культурну діяльність волинських письменників української діаспори. Для науковців, літературознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться творчістю письменників української діаспори.

196. Володимир Морозюк. Іменний покажчик до історико-краєзнавчих видань / упоряд. В. К. Морозюк ; Івано-Франків. обл. універс. наук. б-ка ім. І. Франка, Літ. музей Прикарпаття, Нар. музей освіти Прикарпаття. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2010. – 112 с. : іл., портр. ; 21 см. – Вид. коштом подружжя Морозюк. – ISBN 978-966-1521-61-2 (помилк.) (у паліт.). УДК 929Морозюк+94(477)(092)

BA729929

Впродовж багатьох років письменник, краєзнавець Володимир Морозюк з Прикарпаття займається дослідженням біографій відомих діячів історії, політики, культури, літератури і мистецтва. У нарисах та біографічних довідках розповідає про людей, які своїм походженням, життєвим шляхом, діяльністю чи творчістю пов'язані з Івано-Франківщиною. Дане видання подає перелік книг автора та покажчик імен визначних особистостей, інформацію про яких можна знайти в його працях. Для істориків, краєзнавців та широкого кола дослідників.

197. Гаврилів Б. М. Історичні постаті Івано-Франківщини / Б. М. Гаврилів, І. Ф. Миронюк ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010. – 143 с. : іл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 126–134. – Імен. покажч.: с. 135. – ISBN 978-966-668-252-2 (у паліт.). УДК 94(477.86)(092)

CO30222

Багатоілюстроване видання містить розповіді про 84 видатні постаті, кожна з яких відіграла значну роль у створенні, формуванні та розвитку нашої держави. Усі вони в різні часи жили і творили на Прикарпатті. Для більш широкого ознайомлення з життям та діяльністю визначних краян пропонується бібліографія основних праць та літератури про них. У додатках подано перелік лауреатів Національної премії України ім. Т. Шевченка, списки бургомістрів і міських голів Станіславава (Івано-Франківська) з 1867 до 2006 р. та список уродженців Прикарпаття, які поховані на Личаківському цвинтарі у Львові. Розраховано на істориків, краєзнавців, учителів, студентів, учнів, усіх, хто цікавиться історією України та минулим рідного краю.

198. Гальчак С. Д. Пізнаючи історію малої батьківщини: діяльність краєзнавців Вінниччини у 2005 — на поч. 2010 рр. / С. Д. Гальчак ; Вінниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля : Балюк І. Б., 2010. – 147 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в тексті. – 150 пр. – ISBN 978-611-530-032-7. УДК 908(477.44)«2005/2010»

BA752556

У виданні розповідається про діяльність краєзнавців Вінниччини. Подано біобібліографічні відомості про членів правління та ревізійної комісії Вінницької обласної організації НСКУ, а також положення про обласний краєзнавчий осередок. У розділі «Правління Вінницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України» за алфавітом вміщено розгорнуті біографічні довідки з портретами та творами на 27 осіб. Розділ «Ревізійна комісія Вінницької обласної організації...» (с. 117–127) містить довідкову інформацію з портретами та творами про членів комісії на 7 осіб. Ілюстровано фотографіями. Без покажчиків. Для усіх, хто цікавиться історією рідного краю, зокрема Вінниччини.

199. Герої України: Хмельницька область / [уклад. О. М. Шеїн] ; Упр. культури, туризму і курортів Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Островського. – Хмельницький : Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського, 2010. – 30 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Видатні особистості Хмельниччини»). – Бібліогр. в кінці ст. – 100 пр. – ISBN 978-966-97117-2-4 (помилк.). – URL: http://www.ounb.km.ua/vidanya/2010/heroes_ua_km.pdf УДК 94(477.43)(092) **P117246**

Біобібліографічне видання, мета якого — зібрати відомості про земляків і пов'язаних із Хмельниччиною особистостей, які були відзначені високим званням — Герой України. Вміщено коротку інформацію про історію нагороди, описи нагородних атрибутів звання Героя України, положення про нагороду. Персоналії героїв та їхні праці подано за алфавітом, матеріали про них — у логічній послідовності. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

200. Козак С. Волинська літературна еміграція / Сергій Козак. — Київ : Укр. письменник, 2012. — 95 с. : портр. ; 17 см. — Бібліогр. в прим.: с. 13–14 (11 назв) та в кінці ст. — Показч. імен: с. 86–93. — ISBN 978-966-579-336-6. УДК 821.161.2.09(100)(092) **АО270924**

У біобібліографічному довіднику зібрано відомості про письменників української діаспори, вихідців з Великої Волині, а також тих літераторів, чия доля пов'язана з волинським краєм. У виданні представлено імена Уласа Самчука та Юрія Косача, Леоніда Мосендза та Олега Ольжича, Івана Огієнка та Олекси Стефановича, Федора Одрача та Юрія Горліс-Горського, Ізидори Косач-Борисової та Ольги Косач-Кривинюк. Для широкого кола читачів.

201. Медики, відзначені званнями «Заслужений лікар України» та «Заслужений працівник охорони здоров'я» : бібліогр. довід. (1925–2012) / Департамент охорони здоров'я та цивіл. захисту населення Чернівець. облдержадмін., Обл. наук.-мед. б-ка ; [уклад.: А. І. Гаврелюк, О. В. Гуцуляк]. — Чернівці : Букрек, 2013. — 122 с. : портр. ; 21 см. — (Буковина медична). — Бібліогр. в кінці ст. — 100 пр. — ISBN 978-966-399-504-5 (у паліт.). УДК 016:61(477)(092) **ВА771529**

У довіднику подано бібліографічні відомості про 94 медиків Буковини, що відзначені званнями «Заслужений лікар України» та «Заслужений працівник охорони здоров'я». Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією медицини краю.

202. Мокляк В. О. Літературна Новосанжарщина : (матеріали до Новосанжар. біобібліогр. слов.) / В. О. Мокляк. — Полтава : АСМІ, 2013. — 75 с. : іл., портр. ; 20 см. — Бібліогр. в тексті. — 300 пр. — ISBN 978-966-182-263-3. УДК 821.161.2.09(477.53)(038) **ВА774949**

Словник презентує 82 систематизовані за абетковим принципом біографічні довідки про літераторів, які в різний час народились, жили або працювали на території нинішнього Новосанжарського району Полтавської області. Подано повне ім'я, дату та місце народження, відомості про освіту, трудовий шлях, бібліографію творів і літератури про письменників, поетів, публіцистів, мемуаристів. Значна частина довідок супроводжується портретними ілюстраціями. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, науковців, краєзнавців.

203. Общество независимых художников в Одессе : биобиблиогр. справ. / М-во культуры Украины, Одес. нац. науч. б-ка им. М. Горького ; сост. О. М. Барковская. — Одесса : ВМВ, 2012. — 215 с., [16] л. ил. : портр. ; 27 см. — 300 экз. — ISBN 978-966-413-334-7. — URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sNaykVidan/sc274182.pdf УДК 016:75:061.23](477.74-25) **ВС42152**

Довідник містить матеріали про одеське Товариство незалежних художників (1917–1920), яке було організовано творчою молоддю як альтернативне Товариству південноросійських художників. До першої частини вміщено літературу про діяльність Товариства за 1909–2010 рр. Основу складають матеріали одеської періодики 1909–1920 рр., що дозволяє досить докладно простежити події і факти, пов'язані з діяльністю Товариства. До другої частини увійшли біографічні відомості про митців, доповнені відгуками преси на їхні роботи 1916–1919 рр., бібліографією і архівними джерелами. Розраховано на мистецтвознавців, колекціонерів, усіх, хто цікавиться історією мистецького життя Одеси.

204. Письменники Житомирщини / [авт.-упоряд.: М. Пасічник та ін.]. — Житомир : Пасічник М. П., 2010—. — 21 см.

Кн. 1. — 2010. — 423, [3] с. : портр. — Бібліогр. в кінці розд. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-2936-48-3 (у паліт.). УДК 821.161.2(477.42)(082) **В352693/1**

Видання присвячено письменникам Житомирщини ХХ ст. Подано біографічні та літературно-критичні матеріали, фрагменти творчого доробку та бібліографію творів письменників. Представлено 54 персоналії за абетковим принципом. Для широкого кола читачів.

205. Постаті і ритми закарпатського шістдесятництва: Василь Вароді, Людмила Кудрявська : [до 70-річчя поетів] : бібліогр. показч. / Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка ; [уклад. М. Б. Бадида]. — Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2013. — 90 с. : іл., портр. ; 20 см. — 200 пр. — ISBN 978-966-387-058-8. УДК 016:821(477.87).09(092) **ВА769204**

Бібліографічний показчик вперше подає ґрунтовно зібрані бібліографічні матеріали про життя і творчість об'єднаних часом і середовищем, багато в чому різних поетів-ровесників. Аналітичні статті літерату-

рознавця Надії Ференц допомагають глибше ознайомитись з творчістю Василя Вароді та Людмили Кудрявської. Для широкого кола читачів.

206. Федака С. Д. Ужгород: роки і люди : хронол. і біобібліогр. довід. / С. Д. Федака ; Закарпат. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2013. – 246 с. ; 20 см. – Бібліогр. в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-596-121-6. УДК 012+016:[929+908(477.87-21)

ВА776387

У довіднику подано детальну хронологію історії Ужгорода та інформацію про всіх діячів, чіми іменами названо міські вулиці. Подано список рекомендованої літератури для подальшого ознайомлення з цими особами. Для широкого кола читачів, усіх, кого цікавить історія міста.

207. Фольклористи Буковини : біобібліогр. довід. / Упр. культури Чернів. облдержадмін., Чернів. обл. універс. наук. б-ка ім. Михайла Івасюка. – Чернівці : [б. в.], 2012– .

Вип. 1 / [авт.-уклад.: М. М. Довгань, О. О. Гаврилюк, І. В. Рудько]. – 2012. – 130 с. : фотогр. – 123 прим. – URL: <https://drive.google.com/file/d/0B4eaNhiTeF-iaHN1ZWNKY3BTbFE/edit>

В354986/1

У виданні представлено творчі біографії та літературу про видатних збирачів фольклору Буковинського краю. Для широкого кола читачів, усіх, кого цікавить історія Буковини.

1.3. Путівники

Див. також № 2167, 2264

208. Боднарчук П. Музей Григорія Крука в Братишеві Тлумацького району Івано-Франківської області / Петро Боднарчук ; Івано-Франків. обл. держ. центр туризму і краєзнавства учнів. молоді, Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2013. – 24 с. : іл., портр. ; 21 см. УДК 069:730](477.86-22)(092) **НБУЯМ А754537**

Путівник знайомить з історією створення музею, основними віхами життя і творчості скульптора Григорія Крука. Вміщено відгуки провідних європейських мистецтвознавців, уривки з його епістолярної спадщини та перелік проведених виставок.

209. Державний архів Одеської обл. Путівник : [у 6 вип. / наук. ред. Л. Г. Білоусова]. – Одеса : Прес-кур'єр, 2012– . – 27 см. – (Праці Державного архіву Одеської області / редкол.: І. І. Ніточко (голова) та ін.).

Вип. 1 : Фонди особового походження. – 2012. – 290 с. – Предм.-темат. покажч.: с. 217–252. – Імен. покажч.: с. 267–284. – Геогр. покажч.: с. 285–290. – 300 пр. – ISBN 978-966-2512-31-1 (у паліт.). – URL: http://archive.odessa.gov.ua/files/derjarhiv/PUBLIC/books/2012_putivnik_daoo.pdf УДК 930.253(477.74)(036) **Ж71947/2012/36**

Путівник містить відомості про документи Національного архівного фонду України, які знаходяться на зберіганні в Державному архіві Одеської області в фондах особового походження та колекціях. Описові статті містять дані про фондоутворювачів та склад документальних масивів. Видання розраховано на широке коло дослідників.

210. Малаков Д. Тринадцять київських зустрічей із Городецьким : [путівник / Д. Малаков]. – Київ : Грані-Т, 2011. – 61, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Путівники», ISBN 978-966-465-305-0). – Авт. зазначено перед вип. дан. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-465-336-4. УДК 908:72](477-25)(092)(036) **ВА741264**

Путівник знайомить із творчим доробком архітектора Владислава Городецького, який він залишив на зламі XIX–XX ст. у спадок прийдешнім поколінням киян. Митець протистояв прагматичному підходу до зміни архітектурного образу Києва, тому кожна його споруда особлива й створює відчуття візуальної несподіванки. На 13 київських зустрічей із славетним зодчим у сучасній столиці України запрошує Дмитро Малаков — дослідник творчості В. Городецького, автор тексту і приміток до альбому «Городецький. Виклик будівничого» (2008).

211. Меморіальні речі Лесі Українки та родини Косачів зі збірки Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки / [текст В. Комзюк]. – Луцьк : Надстир'я, 2013. – 12 с., [2] арк. іл. : портр. ; 24 см. – (Колекції Волинського краєзнавчого музею ; вип. 7). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-517-777-7. УДК 069.51:908](477.82) **Р123887**

Особисті речі видатних осіб мають неоціненну вартість для будь-якого музею. Тим більше — для літературно-меморіального — меморії людини, чие ім'я носить музей, де досі присутній дух тих, хто не під-

лягає забуттю: Лесі Українки, її батьків, братів і сестер. Доторкнутися серцем до колекції особистих речей, світлин, документів Косачівської родини, дбайливо збережених для нащадків у храмі пам'яті — літературно-меморіальному музеї Лесі Українки у с. Колодяжне, пропонує це видання.

212. Прийдімо до Франка : ілюстр. путівник по літ. експозиції Львів. нац. літ.-меморіал. музею Івана Франка / [ред. Дмитро Сапіга ; фото. О. Глібовицька, Т. Валько] ; Львів. нац. літ.-мемор. музей Івана Франка. – Львів : Каменяр, 2012. – 288, [2] с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-607-193-7. УДК 821.161.2.09 **ВС54062**

У путівнику на основі оновлених експозицій Національного літературно-меморіального музею Івана Франка у Львові розповідається про життєвий шлях письменника, про місця його перебування в Україні та за її межами, про вшанування його пам'яті у світі, зокрема видання творів автора і книг про нього. Поряд із розповіддю про Великого Каменяря, в путівниках висвітлена історія будинків, в яких розмістилася музейна експозиція. Видання проілюстровано світлинами.

213. Прокопенко Л. І. Музей-лабораторія педагогічної спадщини Олександра Антоновича Захаренка, Народного вчителя, академіка НАПН України, директора Сахнівської середньої школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області : путівник — навч.-метод. посіб. / Л. І. Прокопенко, С. О. Захаренко ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Навч.-наук. ін-т пед. освіти, соц. роботи та мистецтва. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2011. – 35 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. публ. О. А. Захаренка: с. 33–35. – 300 пр. – ISBN 978-966-353-195-3. УДК 069.12:37.013](477.46-21) **P122227**

Видання є путівником — навчально-методичним посібником по музею-лабораторії педагогічної спадщини О. А. Захаренка, що функціонує у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. Він ознайомлює читача з розташуванням експозицій, життєвим і творчим шляхом українського педагога, а також із напрямками, змістом та формами роботи наукової лабораторії, створеної на базі музею.

214. Римська В. О. Лесина свята оселя : путівник по Новоград-Волин. літ.- мемор. музею Лесі Українки / В. О. Римська ; Упр. культури Житомир. облдержадмін., Житомир. обл. краєзнав. музей. – Житомир : М. Косенко, 2013. – 24, [1] с. ; включ. обкл. : іл. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8123-84-9. УДК 069:929Українка+821.161.2.09](477.42-21) **P124529**

Видання є путівником по літературно-меморіальному музею Лесі Українки, який створено 11 вересня 1970 р. у Новограді-Волинському Житомирській області, де народилася українська поетеса. На сьогодні музей — це літературно-меморіальний комплекс, який складається з двох частин: меморіальної та відділу вшанування пам'яті Лесі Українки «Серед живих жива», де експонуються матеріали її багатогранної літературної спадщини, твори українських письменників, оригінальні сувеніри та подарунки музею.

215. Стежками В. І. Вернадського. Екологічна стежина ім. В. І. Вернадського села Омельник : [путівник] / О. М. Пономаренко, О. О. Ігнатенко, Ю. В. Гейко [та ін.] ; НАН України, Ін-т геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка, Київ. геологорозвідув. технікум, Кременчуц. краєзн. музей [та ін.]. – Кременчук (Полтав. обл.) : Щербатих О. В., 2012. – 77 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – На тит. арк.: До 150-річчя з дня народж. акад. В. І. Вернадського. – Частина тексту рос. – 200 пр. – ISBN 978-617-639-008-4. УДК 502(477)(092) **СО3095, Онищенко О. С. СО105 / С 79-ФХ**

Напередодні 150-річчя від дня народження В. І. Вернадського важливо не тільки віддати данину вдячності і шани великому співвітчизнику, але й широко і, головне, практично пропагувати його особистість та його ідеї насамперед молоді. Саме цьому й послуговує створення «Екологічної стежини ім. В. І. Вернадського села Омельник» (Кременчуцький р-н, Полтавська обл.) як навчально-матеріальної бази для аграрного ліцею екологічного профілю, створеного на базі загальноосвітньої середньої школи села за пропозиціями вернадскіанських кременчуцьких конференцій. Вона може і повинна слугувати ще й культурним туристичним кластером, пропагуючи ідеї великого вченого, гуманіста і мислителя В. І. Вернадського.

216. Шляхами Тараса Шевченка. Чернігівщина : путівник / [текст: С. Л. Ласєвський та ін. ; редкол.: С. Л. Ласєвський та ін.]. – Київ : Богдана, 2012. – 273, [2] с. : іл., портр. ; 22 см. – Вид. на замовл. Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга 2012 року». – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 258–273. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-425-016-7. УДК 821.161.2.09+908(477.51) **ВА758562**

Путівник запрошує шанувальників Кобзаря подорожувати шляхами Чернігівщини у міста, містечка і села, що відвідував за своє життя великий син України. Подані у виданні розповіді стануть мандрівнику за гίδα, а понад 1000 фотографій та ілюстрацій зручним візуальним доповненням. Книга містить поради, які допоможуть здійснити подорож з легкістю і комфортом.

2. НАУКОВІ ВИДАННЯ

2.1. Матеріали конференцій

Див. також № 1832, 1970, 1989, 1993, 2014, 2080, 2132, 2160, 2169, 2207, 2246, 2265, 2266

217. Антон Попель та Львівська архітектурно-художня школа зламу XIX—XX ст (до 100-річчя смерті А. Попеля) : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф., 3-4 груд. 2010 р., Львів / Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Львів. політехніка, 2010. – 47 с. : іл., портр. ; 20 см. – Парал. тит. арк. англ. – Текст парал. укр., англ. – У надзаг.: Нац. ун-т «Львів. політехніка», Ін-т архіт., Каф. дизайну і основ архіт., Каф. реставрації та реконструкції архіт. комплексів. – 100 пр. – ISBN 978-617-607-014-6. УДК 730(477.83-25)«18/20»(092)(06) **Р117467**

У збірнику проаналізовано творчість українського майстра монументальної скульптури А. Попеля в контексті загальних тенденцій в європейській скульптурі кінця XIX — початку XX ст. Визначено актуальні завдання та проблеми реставрації та консервації його творів. Охарактеризовано краківські та віденські впливи на професійну діяльність А. Попеля у Львові. Увагу приділено розвитку сучасних просторово-середовищних і прогресивних типологічних ідей Львівської архітектурної школи. Для широкого кола читачів.

218. В. И. Даль в мировой культуре : сб. науч. работ : [по итогам Междунар. науч.-практ. конф. / М-во образования и науки, молодёжи и спорта Украины, Гос. учреждение «Луган. нац. ун-т им. Тараса Шевченко», Междунар. фонд «Рус. мир» (г. Москва) ; [редкол.: Н. Л. Юган (отв. ред.) и др.]. – Луганск : ГУ «ЛНУ им. Т. Шевченко» ; Москва : [б. и.], 2012– . – 20 см. УДК 811.161.1'373(092)(082)

Ч. 1 / [Е. В. Абламская и др.]. – 2012. – 268 с. – Библиогр. в конце ст. – 100 экз. **В353614/1**

Ч. 2 / [И. А. Голованов и др.]. – 2012. – 258 с. – Текст рус., укр. – Библиогр. в конце ст. – 100 экз.

В353614/2

Ч. 3 / [Т. Е. Беньковская и др.]. – 2012. – 263 с. – Библиогр. в конце ст. – 100 экз. **В353614/3**

Ч. 4 / [Л. М. Адинаева и др.]. – 2012. – 240 с. : табл. – Часть текста парал. рус., укр., англ. – Библиогр. в конце ст. – 100 экз.

В353614/4

Ч. 5 / [З. Р. Аглеева и др.]. – 2012. – 245 с. : табл. – Часть текста парал. рус., укр., англ. – Библиогр. в конце ст. – 100 экз.

В353614/5

Ч. 6 / [Ф. И. Абдурахманов и др.]. – 2012. – 244 с. – Часть текста парал. рус., укр., англ. – Библиогр. в конце ст. – 100 экз.

В353614/6

У виданні наведено результати досліджень, присвячених творчій спадщині відомого російського письменника, лексикографа і етнографа В. І. Даля та його ролі у світовій культурі, проаналізовано ідейно-художню своєрідність його літературної творчості. У першій частині висвітлено автобіографічний аспект у військовій прозі письменника. Розглянуто збірник творів «Російські казки» в контексті традиції використання авторської маски в російській прозі першої третини XIX ст. Приділено увагу єврейському питанню в публіцистичному і художньому доробку В. І. Даля і його сучасників, зокрема, І. С. Аксакова, Ф. М. Достоєвського, В. С. Соловйова, В. М. Крестовського. З'ясовано роль В. І. Даля в долі і творчості Т. Г. Шевченка. У другій частині розкрито ідейно-художню своєрідність літературної творчості В. І. Даля, значення його «Толкового словаря живого великорусского языка» в сучасному літературознавстві та роль словника і збірки «Пословицы и поговорки русского народа» в створенні художніх творів Л. М. Толстого. Розглянуто складний епітет в мові художніх творів В. І. Даля та константи народної свідомості в його фольклорній спадщині. У третій частині досліджено архаїчну лексику в «Пословицах русского народа» В. І. Даля. Показано неоднозначне ставлення етнографа до вірувань російського народу, виражене в змовах, міфологічних розповідях та інших жанрах російського фольклору. У четвертій частині висвітлено актуальні проблеми викладання спадщини В. І. Даля в навчальних закладах, особливості формування образної картини світу читача в процесі вивчення малої прози письменника. Розглянуто дидактичну гру «Розумники і розумниці» як форму позаурочної роботи в системі шкільного далеведення та методи роботи з «Толковым словарем...» В. І. Даля у школах та ЗВО Узбекистану. У п'ятій частині досліджено тлумачний словник В. І. Даля як культурну пам'ятку і художній твір. Проаналізовано мовні реалізації структурної схеми простого речення «кого / чого немає де» в творах В. І. Даля. Розкрито особливості вживання концепту «любов» у мові першої половини XIX ст. на матеріалі збірок «Толковый словарь...» і «Пословицы...» В. І. Даля. Висвітлено роль лінгвокультурологічної спадщини В. І. Даля в білоруському мовознавстві. У шостій частині розглянуто творчий доробок В. І. Даля. Охарактеризовано трансформаційно-дистрибутивний метод дослідження семантичних класів дієслів за їх валентності. Для вчених, філологів, викладачів, студентів, усіх дослідників творчої спадщини В. І. Даля.

219. Геніальний сподвижник козацьких родів Максимовичів і Тимківських : (наук. матеріали III Максимовичівських читань), м. Переяслав-Хмельницький, 6–8 жовт. 2011 р. / [голов. ред. В. П. Коцур]. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Гаврищенко В. М., 2011. – 183 с. : іл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: ДВНЗ «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди», Центр Сковородинознав. ун-ту. – Бібліогр. в кінці доп. – Бібліогр. вибр. пр. М. Максимовича: с. 160–171. – 300 пр. – ISBN 978-966-2464-10-8. УДК 94(477)(082) **ВА744539**

У збірнику проаналізовано науковий та педагогічний доробок М. Максимовича — видатного вченого і діяча національної культури. Проведено оцінювання науковцем творчого доробку галицьких одописців. Висвітлено діяльність М. Максимовича в контекстному вивченні української романтичної поезії, питання історії давньої української літератури в його листах до О. Бодяньського. Увагу приділено українським думам в дослідженнях вченого в контексті сучасного осмислення віршованого епосу, його ліриці на аксіологічному рівні. Розкрито роль класичної освіти у формуванні особистості М. Максимовича як науковця. Для широкого кола дослідників.

220. Екзистенційні виміри філософсько-антропологічного пізнання: творча спадщина В. Шинкарука : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14 квіт. 2011 р., [м. Київ / редкол.: Л. В. Губерський та ін.], – Київ : Знання, 2011. – 359 с. : іл., табл. ; 21 см. – У надзаг.: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Т-во «Знання» України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, Ун-т сучас. знань. – Текст укр., рос., англ. – Бібліогр. в кінці доп. – 300 пр. – ISBN 978-966-618-265-7. УДК 14:165](477)(06) **ВА748657**

У виданні проаналізовано наукову спадщину В. Шинкарука — вітчизняного вченого, доктора філософських наук, професора, академіка НАН України. Розглянуто екзистенційну антропологію та метаантропологію як стратегії сучасної філософії. Охарактеризовано філософсько-антропологічну концепцію Б. М. Чичеріна. Досліджено вплив моральних цінностей на економічну діяльність соціуму. Розглянуто концепції європейської екзистенційної парадигми в дискурсі українського модернізму. Висвітлено філософсько-антропологічні аспекти у творчості С. К'єркегора та В. Шинкарука. Наведено загальну характеристику засобів пізнання в системі міждисциплінарних правознавчих досліджень. Розкрито актуальні питання освітньої соціалізації особистості. Увагу приділено теоретичним аспектам лідерства в соціальному проектуванні, феноменології девіантності підлітків, моністичним принципам наукового дискурсу. Вивчено правові та політичні аспекти державного регулювання кредитування в Україні. Висвітлено філософські та природничо-наукові проблеми екології. Показано можливості біоіндикації та біомоніторингу ґрунтів за допомогою рослин. Обґрунтовано наукові підходи до ведення лісового господарства в лісопаркових зонах. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів.

221. Євген Лазаренко — видатна постать XX століття (до 100-річчя від дня народження) / [відп. ред. І. Вакарчук]. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – 241 с. : іл., портр. ; 25 см. – У надзаг.: Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Бібліогр. пр. Є. Лазаренка: с. 159–180 (301 назва). – 300 пр. – ISBN 978-966-613-965-1 (у паліт.) УДК 538.9.01 **ВС54501**

У збірнику наведено матеріали круглого столу «Академік Євген Лазаренко — ректор, учений, громадянин», проведеного в рамках заходів до 350-річчя Львівського національного університету імені Івана Франка. Вміщено інформацію про презентацію книги «Євген Лазаренко», опублікованої 2005 р., спогади і світлини. В доповідях і споминах проаналізовано науково-педагогічну, ректорську і громадсько-політичну діяльність Євгена Лазаренка. Наголошено на його неоціненному внеску в розвиток науки та освіти загалом і мінералогічної зокрема, в українське національне відродження, активній культурознавчій діяльності, сміливих патріотичних вчинках. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів.

222. Євген Паранюк: етнограф, дослідник української діаспори, меценат : (до 90-річчя від дня народж.) : [зб. наук. пр.] / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Наук. б-ка, Центр. дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України, Наук. т-во ім. Тараса Шевченка у Словаччині ; [редкол.: О. М. Завальнюк (голова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) [та ін.] : Оіюм, 2013. – 167 с. : іл., портр. ; 21 см. – Парал. тит. арк. англ. – У вих. дан. також: Нью-Йорк ; Пряшів. – Бібліогр. праць Є. М. Паранюка: с. 153–160 (64 назви). – 100 пр. – ISBN 978-966-2187-47-2 (у паліт.). УДК 39(100)(=161.2)(092) **ВА774211**

У збірнику вміщено доповіді та повідомлення з міжнародних наукових читань «Євген Паранюк: краєзнавець, дослідник української еміграції, меценат (до 85-річчя з дня народження)», які проходили в Кам'янці-Подільському 2008 р. Матеріали зі сторінок української преси, доповнені незабутніми миттєвостями життя у фотолітописі, розкривають життєвий та творчий шлях науковця. Для широкого кола читачів.

223. Евреї Левобережної України. История и культура : материалы VI-го [Междунар.] науч. семинара (31 марта 2011 г., г. Чернигов) / [редкол.: С. Бельман и др.]. – Чернигов : Лозовой В. М., 2011. – 111 с., [8] арк. іл. ; 20 см. – В надзаг.: Чернигов. обл. евр. община, БЕФ «Хасде Эстер». – Текст рус., укр. – Библиогр. в конце ст. – 150 экз. – ISBN 978-966-2482-73-7. УДК 94(477.5(=411.16)(06)

BA782321

До збірки увійшли матеріали, що розповідають про історію та культуру євреїв Чернігівщини XIX–XX ст. Біографічні відомості подано у статтях «Авраам Айзен — издатель и владелец книжного магазина в Чернигове», «Т. Шевченко и евреи», «Євреї в спогадах священника Матвія Полонського», «Абрам Кацнельсон и Олекса Десяняк». Для викладачів, вчителів, науковців, музейних співробітників, краєзнавців, усіх, хто цікавиться єврейською історією та культурою.

224. Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє = Woman in science and education: past, present, future : матеріали П'ятої міжнар. наук.-практ. конф., 3–5 листоп. 2011 р., м. Київ / [за ред. В. Троян]. – Київ : Пульсари, 2011. – 408, [1] с. : іл., табл. ; 21 см. – На звороті тит. арк. у надзаг.: Громад. орг. «Жінки в науці», Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т», Укр. центр гендер. освіти при НТУУ «КПІ», Каф. ЮНЕСКО «Вища техн. освіта, приклад. систем. аналіз та інформатика» при НТУУ «КПІ» та ННК «Ін-т приклад. систем. аналізу» та ін. – Текст укр., рос., англ. – Бібліогр. в кінці доп. – 200 пр. – ISBN 978-617-615-007-7. УДК 001.891+37](100)-055.2(06)

BA749397

Мета конференції — ознайомлення з міжнародним досвідом і станом гендерної проблеми в Україні та консолідація зусиль наукових і громадських організацій для підвищення статусу жінки-вченої в суспільстві. Висвітлено теоретичні аспекти гендеру, напрямки гендерних студій та їх відображення у захищених протягом 2009–2010 рр. дисертаційних роботах, проблеми гендерної освіти та експертизи підручників і рекламного простору з точки зору гендерної рівності. Значну увагу приділено обговоренню завдань і методичних підходів до дослідження жіночої історії в Україні, поверненню в наш науковий простір забутих імен жінок-учених, зокрема, в галузі літературознавства, ботаніки, космології, історіографії, музикознавства (Софії Щеглової, Є. Т. Полонської, Мілени Рудницької, Клавдії Бельтюкової, Олени Компан, С. П. Рудої, С. В. Клименко та ін.). Для широкого кола читачів.

225. Збірник праць Наукових читань, 24 листоп. 2010 р. : до 120-річчя з дня народж. письменниці З. Тулуб / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Осередок наук. т-ва Шевченка в Черкасах ; [редкол.: В. Т. Поліщук (відп. ред.) та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2010. – 283 с. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. – 100 пр. УДК 821.161.2.09(092)(082)

BA740854

Наведено результати досліджень, присвячених різним аспектам творчості (прозі, поезії, перекладацтву) відомої української письменниці Зінаїди Тулуб (1890–1964). Висвітлено маловідомі епізоди її біографії. Розкрито специфіку образності пейзажної лірики письменниці. Розглянуто її історичний роман-епопею «Людолови» як художній документ епохи. Охарактеризовано перекладацьку діяльність З. Тулуб у контексті українського перекладацтва «розстріляного відродження». Подано інформацію про життя та творчий шлях інших визначних представників роду Тулубів, зокрема, О. Д. Тулуба, П. О. Тулуба, О. О. Тулуба. Для широкого кола читачів.

226. «І тільки незмінна книга!» : зб. ст. до 120-річчя від дня народж. Юрія Олексійовича Меженка (1892–1969) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [наук. ред. Н. В. Стрішенець]. – Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2013. – 117, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – 150 пр. – ISBN 978-966-02-6729-9. УДК 01+02](477)(092)(082)

BA766472

До збірника вміщено матеріали конференції, присвяченої 120-річчю від дня народження українського бібліографа, бібліотекознавця і книгознавця Юрія Олексійовича Меженка (1892–1969), а також огляд епістолярної спадщини Ю. Меженка та М. Новицького. У додатку подано один із виступів на Меженківських читаннях до 100-річчя від дня народження Ю. Меженка (1992) та анкету, написану рукою Ю. Меженка у 1946 р. Для широкого кола читачів.

227. Іван Виговський : зб. ст. наук. конф., присвяч. 350-літтю Гадяцької угоди / упоряд. С. Ревуцький. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2009. – 104 с. : іл.

CO28858, BC47729

228. Іван Виговський : зб. ст. наук. конф., присвяч. 350-літтю Конотоп. битви / [упоряд. С. Ревуцький]. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2010. – 63 с. : іл., портр. ; 29 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-607-007-8.

BC50676

229. Іван Виговський : зб. ст. наук. конф. «Від Гадяцької угоди до Конституції Пилипа Орлика» / Львів. галерея мистецтв. ; [упоряд. Степан Ревуцький]. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 107 с. – Бібліогр.: с. 105. – 300 прим. УДК 94(477.52)(092)(06) **ВС52931**

Видання містить матеріали доповідей, виголошених під час щорічної наукової конференції «Від Гадяцької угоди до Конституції Пилипа Орлика», присвяченої особі гетьмана України Івана Виговського. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

230. Історик Євген Миколайович Щепкін (1860–1920). Постать в контексті доби : матеріали Міжнар. наук. конф. «IV Історіографічні читання», присвяч. 150-й річниці з дня народж. проф. Є. М. Щепкіна (Одеса, 21–22 трав. 2010) / [відп. ред. В. М. Хмарський]. – Одеса : ТЕС, 2012. – 210 с. : іл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в прим. в кінці доп. – 300 пр. – ISBN 978-966-2389-44-9. УДК 94(477)(092)

ВА752074

У збірнику подано відомості про особисте життя, педагогічну, громадську та наукову діяльність історика, професора Новоросійського університету Є. М. Щепкіна. У виданні застосовано виважений підхід до інтелектуальної біографії професора, висвітлено нові грані його особистості та творчості, передусім, шляхом розширення джерельної бази. Для широкого кола читачів.

231. Катерина Білокур: мистецтво та образ крізь призму часу : наук. зб. за матеріалами Наук.-практ. конф. до 110-річчя від дня народж. К. Білокур / [редкол.: А. Ф. Вялець та ін.]. – Київ : АДЕФ-Україна, 2012. – 219 с. : іл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Голов. упр. культури Київ. міськдержадмін., Нац. музей укр. нар. декор. мистецтва. – Рез. англ. – Бібліогр.: с. 176–180 та в кінці доп. – 500 пр. – ISBN 978-966-187-181-5. УДК 75.071.1(477)(092) **ВА757581**

У виданні розглянуто творчість народної художниці України Катерини Білокур у контексті українського й європейського мистецтва ХХ ст. Наведено приклади висвітлення образу мисткині у музичному, театральному, образотворчому мистецтві та кіно, простежено використання фольклорних мотивів. Увагу приділено епістолярній спадщині художниці, питанням популяризації її творчості шляхом проведення культурно-мистецьких заходів у музеях, школах і ЗВО. Надано відомості про імена лауреатів премії імені К. Білокур — відомих художників і майстрів народного мистецтва. По-новому розкрито багатий внутрішній світ простої української жінки, її багатогранний і небуденний талант, що розвивався на тлі складних життєвих обставин. Для широкого кола читачів.

232. Лесь Курбас в контексті світової та вітчизняної культури : матеріали Міжнар. наук. конф. до 125-річчя від дня народж. Л. Курбаса, 14–15 берез. 2012 р. / [редкол.: С. А. Бичко (голова). та ін.]. – Харків : Нац. центр театр. мистецтва ім. Л. Курбаса, 2012. – 209 с. : іл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського, Харків. держ. акад. культури, Нац. центр театр. мистецтва ім. Леся Курбаса, Харків. міжобл. відня Нац. спілки театр. діячів України. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в прим. в кінці доп. – 300 пр. – ISBN 978-966-2225-05-1. УДК 792.071.2.027(06) **ВА762172**

Видання присвячено творчості Леся Курбаса на тлі військово-політичних перипетій Першої світової та громадянської війн. Розглянуто символіку рухів у гаївках з його рідного села. Проаналізовано мистецько-громадянську позицію Леся Курбаса на театральному диспуті 1929 р. Визначено естетичні засади режисури Фавста Лопатинського в контексті авангардних пошуків «Березоля». Висвітлено віддзеркалення курбасівських традицій у режисурі О. Мосійчука. Представлено раритетні експонати Харківського літературного музею до ювілею Леся Курбаса. Для широкого кола читачів.

233. «Лесь Курбас і світовий театральний контекст», наук. конф. (2012 ; Київ). Матеріали Наукової конференції в рамках Міжнародного мультимедійного проекту «Лесь Курбас і світовий театральний контекст», присвяченої 125-річчю від Дня народження Леся Курбаса, Київ, Центр Курбаса, 30–31 берез. 2012 р. [зб. наук. ст.]. – Київ : НЦТМ ім. Леся Курбаса, 2012. – 94 с. : іл. ; 22 см. – У надзаг.: М-во. культури України, ДП «Укр. інформ.-сервіс. центр культури і туризму», Нац. центр театр. мистецтва ім. Леся Курбаса. – Текст укр., рос., пол., фр., англ., італ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – URL: http://www.kurbas.org.ua/projects/EI_LKurbas_book.pdf УДК 792.071.2.027(477)(092)(06) **ВА755498**

Творчу діяльність Л. Курбаса висвітлено у контексті практик визначних режисерів першої третини ХХ ст. Вс. Меєргольда, Є. Вахтангова, Ол. Грановського, С. Ахметелі, Л. Шиллера, Ю. Остерви, а також у соціокультурному просторі Європи та України зазначеного періоду. Основну увагу приділено режисерським методам Л. Курбаса, його художньому світогляду та розробці моделі модерного національного театру, що є

актуальним і до сьогодні. Розглянуто ідеї митця у контексті розвитку сучасного російського театру, театральну реформу у контексті польських пошуків. Проаналізовано ритм, простір і час у виставі «Диктатура». Охарактеризовано Леся Курбаса як пророка у європейській культурі ХХ ст., окреслено нові шляхи дослідження творчої діяльності великого митця. Для шанувальників театрального мистецтва.

234. М. М. Миклухо-Маклай — вчений, мандрівник, гуманіст : матеріали Міжнар. наук.-краєзн. конф., присвяч. 165-річчю від дня народж. вченого-енциклопедиста (29–30 верес. 2011 р., м. Малин, Житомир. обл.) / [голов. ред. М. Ю. Костриця]. – Житомир : Волинь, 2011. – 439 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – (Науковий збірник «Велика Волинь» / Праці Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині ; вип. 46). – У надзаг.: Укр. геогр. т-во, Нац. спілка краєзнавців, Житомир. облдержадмін. та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. та в тексті. – 250 пр. – ISBN 978-966-690-140-1 (у паліт.). УДК 94(47+57)(092)(06) **Ж69179/2011/46**

Збірка вміщує 28 статей, присвячених відомому мандрівнику М. М. Миклухові-Маклаю та його родині, які надійшли до оргкомітету від дослідників із різних куточків України та Росії. Життєвий і науковий подвиг видатного вченого, порізно осмислений багатьма дослідниками нашого часу, нарешті зібрано воедино. Для широкого кола читачів.

235. М. П. Стельмах і сучасність : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., [25–26 трав. 2012 р. Хмельниц. нац. ун-т / голов. ред. М. М. Торчинський]. – Хмельницький : ХмЦНП, 2012. – 199 с. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. – 100 пр. – ISBN 978-617-683-006-1. УДК 821.161.2.09(06) **ВА753063**

Висвітлено життєвий шлях і творчий доробок М. П. Стельмаха в контексті сучасних проблем вітчизняної культури, літератури, мовознавства та педагогіки. Розкрито питання формування системи родинних цінностей під час вивчення його творчості в школі. Охарактеризовано фольклорні мотиви в творах письменника. Проаналізовано специфіку реалізації складних безсполучникових речень у повісті М. П. Стельмаха «Гуси-лебеді летять...». Визначено стилістичні функції історизмів і архаїзмів у його романі «Правда і кривда». Розглянуто антропоніми як центральну частину онімного простору поетичних творів М. П. Стельмаха. Висвітлено автобіографічні аспекти його діалогії «Гуси-лебеді летять...» і «Щедрий вечір». Описано структурні типи метафор автора. Увагу приділено лексико-семантичним і функціонально-стилістичним особливостям прізвищ персонажів роману М. П. Стельмаха «Чотири броди». Для літературознавців, філологів, педагогів, усіх шанувальників творчості письменника.

236. Максим Берлінський — історик, педагог, релігійний діяч : матеріали наук.-практ. конф., 20 жовт. 2009 р., м. Путивль (Сум. обл.) / [редкол.: С. В. Тупик та ін.]. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 80 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: Укр. Православ. Церква, Конотоп.-Глухів. єпархія, Упр. культури Сум. облдержадмін, Держ. іст.-культур. заповідник у м. Путивлі, Нац. заповідник «Глухів». – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. – 100 пр. – ISBN 978-611-527-011-8 (помилк.). УДК 94(477)(092) **ВА741690**

У збірнику висвітлено діяльність Максима Берлінського — видатного українського історика, археолога, архівіста, педагога, релігійного діяча. Наведено результати археологічних досліджень округи с. Нова Слобода (Путивльський р-н, Сумська обл.). Проаналізовано особливості лексики та фразеології горюнів як малога східнослов'янського субетносу місцевості. Розглянуто історію створення та діяльності народного музею села. Приділено увагу досліднику давньоруського Путивля та його округи О. В. Сухобокову і творчості першого історика Путивля І. М. Рябіна. Для бібліографів, істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією краю та України.

237. Матеріали I Всеукраїнських педагогічних читань, присвячених пам'яті фундаторів української педагогіки вищої школи — професорів І. І. Кобиляцького та Р. І. Хмелюк (31 січ. 2012 р.), [Одеса / наук. ред. О. С. Цокур]. – Одеса : Фенікс, 2012. – 103 с. : табл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ф-т романо-герман. філології, Каф. педагогіки. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. – ISBN 978-966-438-561-6. УДК 378(477)(092) **ВА760961**

Висвітлено життя та науково-педагогічну діяльність професора І. І. Кобиляцького. Розглянуто чинники розвитку творчої особистості вчителя на етапі вузівської підготовки. Викладено вияв тенденції сучасного етапу розвитку педагогіки вищої школи. Подано інформацію про творче застосування ідей фундаторів вітчизняної педагогіки вищої школи як чинник вдосконалення професійної підготовки сучасного фахівця. Встановлено формувальний вплив досліджень засновників педагогіки вищої школи на підготовку студентів до виховної діяльності за умов ступеневої освіти. Увагу приділено започаткуванню ідей гендерної педагогіки у науковій спадщині професора Р. І. Хмелюк. Для всіх, хто цікавиться історією педагогіки.

238. Международные чтения, посвященные 110-летию со дня рождения доктора биологических наук, профессора Леонида Ивановича Рубцова (1902–1980) : [г. Киев, 15–18 мая 2012 г. / редкол.: Н. И. Шумик и др.]. – Киев : Моляр С. В., 2012. – 456 с. : ил., табл., портр. ; 24 см. – В надзаг.: Совет ботан. садов и дендропарков Украины, Нац. ботан. сад им. Н. Н. Гришко НАН Украины, Гос. дендрол. парк «Тростянец» НАН Украины. – Текст рус., укр. – Часть текста англ. – Библиогр. в конце докл. – 250 экз. – ISBN 978-966-2217-46-9. УДК 635.9:712](477)(092)(082)

ВА753645

У збірнику представлено матеріали міжнародних читань, присвячених 110-річчю від дня народження ландшафтного архітектора, доктора біологічних наук, професора Леоніда Івановича Рубцова (1902–1980). Висвітлено особистий внесок ученого в становлення та розвиток Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України, а також у формування та реконструкцію садів та парків України, Білорусі, Росії. Перший розділ «Памяти Леонида Ивановича Рубцова» (с. 4–79) містить 18 статей, присвячених життєвому та творчому шляху вченого. Без фотоматеріалів. Для фахівців галузі, учених, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

239. Мемориальные чтения памяти Л. Х. Калустяна : 14–15 июня 2007 г. : [сб. ст. / редкол.: Л. Ф. Назаренко (гл. ред.) и др.]. – Одесса : Астропринт, 2010. – 77 с. : ил., портр. ; 21 см. – На пер. и тит. л. в надзаг.: Времена и годы. – Текст: рус., укр. – Библиогр.: с. 59–60 (33 назв.). – 150 экз. – ISBN 978-966-190-323-3 (в пер.). УДК 378.4(477.74-25)(092)(06)

ВА730104

У виданні зібрано і систематизовано матеріали про велику людину, яка зробила вагомий внесок у розвиток вищої освіти нашої держави та виховання молоді. У стислій біографічній формі розглянуто дві головні віхи життя Л. Х. Калустяна — участь у Другій світовій війні та діяльність в університеті. Подана оцінка сучасниками його заслуг і ролі в історії Одеського національного університету. Розраховано на широке коло читачів.

240. «Мистецтво творять шал і розум». Творчість Богдана Ігоря Антонича: рецепції та інтерпретації : зб. наук. пр. [Міжнар. наук. конф. (м. Львів, 29 жовт. 2009 р.) / редкол.: М. Ільницький (відп. ред.) та ін.]; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Каф. теорії л-ри та порівнял. літературознав. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 510, [1] с. : портр. ; 23 см. – (Серія «Українська філологія: школи, постаті, проблеми», ISBN 978-966-613-829-6 ; вип. 11). – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-613-830-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092)

ВА748255

У збірнику висвітлено різні аспекти творчості Б. І. Антонича: міфологічність його поетичного світу, поєднання язичницької та християнської світоглядних основ, а також стильову та жанрову своєрідність творів. Проаналізовано особливості композиційної структури книг, риси теоретичного дискурсу поета, рецептивні підходи до його творчості тощо. Розкрито проблеми естетичної комунікації в художніх творах і теоретичних працях Б. І. Антонича. Для широкого читацького загалу.

241. Наукова спадщина академіка О. О. Малиновського і сучасність : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 груд. 2008 р., м. Рівне. – Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ, 2010. – 230 с. : табл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Міжнар. асоц. істориків права, Секція історії держави і права Наук. ради НАН України по координації фундам. прав. дослідж. – Бібліогр. в кінці доп. – 250 пр. – ISBN 978-966-02-5769-6. УДК 340.15(092)

ВА734316

У збірнику висвітлено історіографію творчої та наукової діяльності академіка О. О. Малиновського, його дослідження з історії науки у ВУАН. Розглянуто проблему опікунства в «Працях Комісії для виучування звичаєвого права України» та «Працях для виучування історії західноруського та українського права» за редакцією М. П. Василенка, О. О. Малиновського та А. Е. Кристера. Розкрито соціологічні аспекти досліджень академіка О. О. Малиновського у галузі пенітенціарного права. Наведено результати досліджень академіка про генезу та трансформацію звичаєвих правових норм у східних слов'ян, джерела історії права (ІП), формування та розвиток права на території України у сучасний період, наукової полеміки академіків Ф. В. Тарановського та О. О. Малиновського щодо періодизації ІП. Визначено місце і роль нормативно-правових договорів у Київській Русі. Розглянуто питання про становлення та особливості розвитку Литовсько-Руської держави, законодавчу техніку Статуту Великого князівства Литовського (ВКЛ) 1529 р., організацію нотаріальної діяльності на українських землях в складі ВКЛ, співвідношення феодального та общинного начал литовської доби у працях професора В. Антоновича. Висвітлено історію західноруського права в науковій спадщині Ф. В. Тарановського, правового регулювання судочинства у Галичині в складі Польського королівства (1349–1569 рр.). Для всіх, хто цікавиться історією права.

242. Науковець, історик і громадський діяч: внесок Павла-Роберта Маґочія в наше розуміння України та Центральної Європи : матеріали симп., [Торонто, 2 жовт. 2008 р. : пер. з англ.]. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2012. – 81, [1] с. ; 22 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-387-063-2. УДК 94(477)(06)

ВА755580

243. Науковець, історик і громадський діяч: внесок Павла-Роберта Маґочія в наше розуміння України та Центральної Європи : матеріали симп., [Торонто, 2 жовт. 2008 р. : пер. з англ.]. – Вид. 2-ге, без змін. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2013. – 81, [1] с. ; 22 см. – Бібліогр. в кінці доп. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-387-074-8. УДК 94(71)(092)

ВА769202

Видання вміщує матеріали симпозиуму (Торонто, 2008), організованого на пошану відомого американського вченого, професора Торонтського університету Павла-Роберта Маґочія. Із доповідями виступили провідні науковці США та Канади: Г. Грабович, Т. Кузьо, С. Плохій, О. Мотиль та Д. Арель. Для вчених, істориків, усіх, хто цікавиться історією науки.

244. Науковий і мистецький світ Федора Потушняка : матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 100-річчю від дня народж. видат. укр. письменника і вченого, Ужгород, 15–16 квіт. 2010 р. / [редкол.: Л. Бабота та ін.]. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2010. – 454 с. : іл. ; 20 см. – У надзаг.: Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Каф. історії стародав. світу і серед. віків, Каф. укр. л-ри. – Текст укр., рос., пол., словац. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-617-596-013-4. УДК 821.161.2.09(092)(06)

ВА735875

Матеріали конференції присвячено 100-річчю від дня народження видатного українського письменника, археолога та етнолога Федора Потушняка. У виданні опубліковано наукові студії відомих учених України, Словаччини, Польщі, Угорщини та ін. Розраховано на науковців, педагогів, усіх, хто цікавиться літературою та історією Закарпаття.

245. Науково-педагогічна спадщина Михайла Остроградського і сучасні проблеми освіти : матеріали XI Всеукр. пед. читань, присвяч. пам'яті М. В. Остроградського, 26–27 верес. 2011 року, [м. Полтава / редкол.: О. П. Руденко (голова) та ін.]. – Полтава : АСМІ, 2011. – 175 с. : іл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад. пед. наук України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка та ін. – Бібліогр. в кінці доп. – 100 пр. – ISBN 978-966-182-137-7. УДК 37.013(477.53)(092)(06)

ВА748257

У збірнику матеріалів проаналізовано стан і перспективи освіти Полтавщини. Висвітлено особливості педагогічних ідей М. В. Остроградського в освітньому просторі. Розглянуто проблеми історії викладання та вивчення математики у контексті реформування сучасної української освіти. Розкрито основні аспекти інтеграційного впливу цифрових технологій у навчанні та викладанні в сучасній українській школі. Увагу приділено питанням організації та проведення вебінарів із математики за допомогою Skype. Для всіх, хто цікавиться сучасною освітою країни.

246. Олег Михайлович Соколов : (к 85-летию со дня рождения) : материалы 3-й Междунар. науч. конф. «Лингвистические чтения памяти профессора О. М. Соколова», 16–17 февр. 2012 г. / [редкол.: С. О. Соколова (гл. ред.) и др.]. – Симферополь : [б. и.] ; Саки (АР Крым) : Предприятие «Феникс», 2012. – 307 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – В надзаг.: Таврич. нац. ун-т им. В. И. Вернадского, Фак. славян. филологии и журналистики, Крым. регион. отд-ние УАПРЯЛ. – Текст рус., укр. – Библиогр. в конце докл. – 300 экз. – ISBN 978-966-1551-94-6. – URL: http://wiki.tsu.ru/wiki/images/4/4d/Лингвистические_чтения_памяти_профессора_О._М._Соколова.pdf УДК 811.161.1'42(092)(06)

ВА751500

У виданні висвітлено життєвий шлях і творчий доробок професора О. М. Соколова, який розробив учення про фазовості як лексико-граматичної категорії дієслова і його зв'язку з граматичною категорією виду слов'янського дієслова, універсальну схему систематизації типів опозиції мовних одиниць, пов'язаних із формою і змістом (матрицю О. М. Соколова), теорію імпліцитної морфології, семної комбінаторики тощо. Наведено спогади про вченого його колег і учнів, а також результати досліджень, присвячених проблемам слов'янської аспектології, лексикографії, лінгвокультурологічного аналізу художнього тексту, літературознавства, методики викладання мов у середній та вищій школі. Для спеціалістів мовознавчої галузі.

247. Олександр Купрін і Поділля : (матеріали літ.-краєзн. конф.), 24 верес. 2010 р., м. Хмельницький / [редкол.: В. І. Горбатюк (голова) та ін.]. – Хмельницький : Поліграфіст 2, 2010. – 126 с. : іл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. облрада, Хмельниц.

обл. літ. музей та ін. – У надзаг. також: До 140-річчя з дня народж. видат. письменника О. Купріна. – Текст: укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-1502-16-0. УДК 908(477.43/.44+477.72/.74)+821.161.1.09(092) **ВА732396**

У виданні представлено результати досліджень творчості видатного письменника О. І. Купріна. Висвітлено роль України, зокрема Поділля, в його житті та діяльності. Вміщено інформацію про його перебування в Проскуріві, а також вінницькі епізоди в біографії письменника. Розглянуто художню модифікацію езотерично-герменевтичних моделей людини та світу за творами Купріна. Проаналізовано історію написання повісті «Олеся». Розкрито любовні мотиви в творчості письменника. Увагу приділено специфіці міфогенного імпресіонізму в літературі на межі ХІХ–ХХ ст. Для літературознавців, викладачів, студентів-філологів та широке коло читачів.

248. Первые научные чтения памяти Елены Петровны Блаватской : материалы науч.-обществ. конф., 8 мая 2011 г., [Днепропетровск. – 2-е изд., испр. и доп.]. – Донецк : Ноулидж, Донец. отд. ние, 2012. – 191 с., [2] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – В надзаг.: Днепропетров. нац. ист. музей им. Д. И. Яворницкого, Благотвор. фонд «Центр Е. П. Блаватской», Артёмов. Рерих. о-во, Обществ. орг. «Педагогика и культура», Обществ. орг. «День культуры мира». – На 5-й с.: К юбилею со дня рождения Е. П. Блаватской (1831–1891). – Библиогр. в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-617-579-471-5. УДК 141.332(06) **ВА766591**

У виданні осмислюється місія філософа, мислителя, письменниці О. П. Блаватської та значення її спадщини для людства. Простежено розвиток теософського вчення в її творчості. Визначено, що праці вченої в ХІХ ст. підготували магістральні напрямки для розвитку наукової думки в ХХ–ХХІ ст., а «Таємна Доктрина» містить не тільки глибокі узагальнення, що аналізують еволюцію людства і Космосу, вона фактично формує новий спосіб пізнання і його методологію, засновану на цілісному, духоматеріальному підході. Подано відомості про публікації в російській пресі 1870–1890-х рр. про Блаватську та презентовано книгу «О Всеблагое Провиденье...», присвячену 180-річчю від дня її народження. Для широкого кола читачів, шанувальників творчості письменниці.

249. Пилип Орлик: життя, політика, тексти : матеріали Міжнар. наук. конф. «Ad fontes» до 300-річчя Бендер. конституції 1710 р., м. Київ, НаУКМА, 14–16 жовт. 2010 р. / [ред.-упоряд. Н. Яковенко]. – Київ : Пульсари, 2011. – 295 с. : іл. ; 22 см. – У надзаг.: Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». – Текст укр., пол., англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-615-0015. УДК 94(477)«16/17»(06) **ВА748551**

Це видання — результат співпраці українських дослідників історії та культури України кінця ХVІІ — початку ХVІІІ ст. із колегами-науковцями з Італії, Польщі, Росії, США і Франції. Можливість для міждисциплінарного обговорення широкого кола питань, пов'язаних із періодом, що отримав метафоричну назву «Мазепинська доба», забезпечила проведена 14–16 жовтня 2010 р. в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» Міжнародна наукова конференція, приурочена до 300-річчя Бендерської конституції 1710 р. Представлені статті 23 авторів із шести країн, є розширеними версіями доповідей, які було виголошено на конференції, а в окремих випадках і доопрацьовано з урахуванням дискусій, що точилися. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

250. Поділля в житті, діяльності і творчості Юхима Січинського та Володимира Січинського : зб. матеріалів Міжнар. наук.-краєзн. конф., [15–16 груд. 2009 р., Кам'янець-Подільський / редкол.: О. М. Завальнюк (голова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2010. – 311 с. : іл., табл. ; 21 см. – У надзаг.: Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. облрада, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка та ін. – 150-річчю від дня народж. Ю. Січинського і 115-річчю від дня народж. В. Січинського присвяч. – Бібліогр. в кінці доп. – 100 пр. УДК 94(477.43/.44)(092)(06) **ВА740075**

У збірнику вміщено доповіді учасників Міжнародної науково-краєзнавчої конференції, яка відбулася 15–16 грудня 2009 р. в Кам'янець-Подільському національному університеті ім. І. Огієнка. Матеріали видання розкривають відомі і маловідомі події і факти, пов'язані з громадською і науковою діяльністю визнаних вітчизняних учених Ю. Й. Січинського і його сина В. Ю. Січинського на тлі розбудови краєзнавчого руху, історико-краєзнавчих, етнографічних, мистецтвознавчих і архітектурних досліджень Подільської та інших земель України. Для науковців, краєзнавців, освітян, працівників культури й всіх, кого зацікавлять постаті та творчість обох учених.

251. Родові таємниці Сіверянського краю : зб. матеріалів ІІ іст.-генеал. читань / [редкол.: М. Ю. Мануйлович та ін.]. – Чернігів [та ін.] : Десна, 2012– . – 20 см.

Вип. 2. – 2012. – 159 с. : іл., портр. – У надзаг.: Новгород-Сівер. іст.-генеал. т-во, Новгород-Сівер. район. орг. Нац. спілки краєзнавців, Новгород-Сівер. від-ня Чернігів. земляцтва у м. Києві. – У вип. дан. також: Київ ; Новгород-Сіверський (Чернігів. обл.) : [б. в.]. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці пр. – 500 пр. – ISBN 978-966-502-532-0. УДК 929.5(477.51)(082) **В354414/2**

Збірник містить матеріали історико-генеалогічних читань «Родові таємниці Сіверянського краю». Дослідження, подані на підставі документальних джерел та сімейних реліквій, висвітлюють маловідомі сторінки окремих родин Чернігово-Сіверської землі (роди Березовських, Голубів, Самоквасових, Завадовських, Скабичевих) та останні дані археологічних розвідок літописного міста Новгорода-Сіверського. Для істориків, науковців, краєзнавців, широкого кола читачів.

252. «Роль визначних особистостей — митців, діячів науки та культури у процесі формування національної самосвідомості наприкінці XIX — на початку XX ст.», наук. семінари (3–5 ; 2007–2009 ; Київ). Матеріали III–V Наукових семінарів «Роль визначних особистостей — митців, діячів науки та культури у процесі формування національної самосвідомості наприкінці XIX — на початку XX ст.», [14 груд. 2007 р., 12 груд. 2008 р., 17 груд. 2009 р.]. – Київ : НаУКМА, 2011. – 440 с. : табл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Музей видаг. діячів укр. культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького. – На обкл. та тит. арк.: До дня народж. М. П. Старицького. – Бібліогр. в кінці доп. – ISBN 978-966-2410-25-9. – URL: <https://mvdud.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/02/Ст-№3-5-2007-2009.pdf> УДК 001+008](477)«18/19»(092)(06) **ВА749762**

Збірник матеріалів III–V семінарів «Роль визначних особистостей...» розкриває тему виняткового значення та внеску в становлення національної самосвідомості громадських діячів, меценатів, митців, учених та політиків, плідна робота яких (не завжди помітна на перший погляд) стала вагомим доповненням у формуванні модерної української нації. У виданні представлено статті, що розкривають сторінки життя та діяльності Панаса Саксаганського, Андрія Ніковського, Миколи Бурачека, родоvodu вчених-медиків Черняхівських, Михайла Старицького, Фотія Красицького, Митрофана Омельковича, Дмитра Багалія, Михайла Скорульського, Петра Стебницького, Михайла Грушевського, Івана та Ярослава Стешенків, Юліана Павликовського, Аркадія Животка, Миколи Дмитрієва, Івана Каманіна, Федора Матушевського та ін. Для широкого кола читачів.

253. «Роль визначних особистостей — митців, діячів науки та культури у процесі формування національної самосвідомості наприкінці XIX — на початку XX ст.», наук. семінар (6 ; 2010 ; Київ). Матеріали VI Наукового семінару «Роль визначних особистостей — митців, діячів науки та культури у процесі формування національної самосвідомості наприкінці XIX — на початку XX ст.», [15 груд. 2010 р.]. – Київ : НаУКМА, 2011. – 208 с. : портр. ; 21 см. – У надзаг.: Музей видаг. діячів укр. культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького. – На обкл. та тит. арк.: До дня народж. М. П. Старицького. – Бібліогр. в кінці доп. та в тексті. – ISBN 978-966-2410-26-6. – URL: <https://mvdud.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/02/№-6.pdf> УДК 001+008](477)«18/19»(092)(06) **ВА749775**

У збірнику вміщено статті про таких відомих громадських та культурних діячів, як Володимир Винниченко, Борис Грінченко, Іван Каманін, Павло Клепацький, Мусій Кононенко, Іван Крип'якевич, Богдан Лепкий, Микола Лисенко, Яков Мамонтов, Федір Матушевський, Симон Наріжний, Панас Саксаганський, Леонід Смоленський, Михайло Старицький, Людмила Старицька-Черняхівська, Іван Франко та Євген Чикаленко, діяльність яких значно вплинула на формування національної самосвідомості українців.

254. Симон Петлюра в історії та національній пам'яті : матеріали Всеукр. наук. конф., (20–22 трав. 2009 р.) / [відп. ред. В. Ф. Верстюк]. – Київ : Полігр. Центр «Фоліант», 2009. – 163 с. : портр. ; 20 см. – У надзаг.: Укр. ін-т нац. пам'яті, Полтав. облдержадмін., Ін-т історії України НАН України, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-8474-74-3. УДК 94(477)(092)(06) **ВА734497**

У виданні висвітлено життєвий шлях, політичну, державницьку, культурно-просвітницьку та громадську діяльність голови Директорії УНР і Головного отамана її війська С. В. Петлюри. Розкрито його внесок у вирішення проблем українізації та підтримки національної університетської освіти в 1919–1920 рр., зокрема в Кам'янець-Подільському державному українському університеті. Розглянуто творчу спадщину С. В. Петлюри як історичне та історіографічне джерело. Досліджено особливості політичної боротьби в українському русі в 1919 р. Проаналізовано матеріали журналу «Тризуб» (1926–1928 рр.) про розслідування вбивства С. В. Петлюри. Для широкого кола читачів.

255. Сім'я Раєвських в історико-культурному просторі слов'янського світу : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 6–7 верес. 2011 р., [Кіровоград / редкол.: О. А. Семенюк (голова) та ін.]. – Кі-

ровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 316 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: Кіровоград. облдержадмін., Кіровоград. облрада, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка, Кіровоград. обл. краєзн. музей. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. та в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-189-068-7. УДК 929.52РАЄ(477.65)(06)

ВА747679

У збірнику матеріалів розкрито взаємозв'язок життя та діяльності сім'ї Раєвських із опозиційним рухом у Російській імперії першої третини XIX ст., складовою частиною якого були майбутні декабристи. Розглянуто систему виховання й ідейний вплив на формування світогляду в цій родині. Увагу приділено жінкам із роду Раєвських. Розповідається про участь полковника М. М. Раєвського у благодійній діяльності Української громадськості на підтримку національно-визвольного руху сербського народу в період війни з Туреччиною 1876–1877 рр. Подано відомості про художників — авторів портретів генерала М. М. Раєвського. Вміщено джерелознавчі й історико-краєзнавчі дослідження історії середини XVIII–XIX ст., зокрема історію виникнення російських поселень на північних територіях Херсонської губернії. Показано місце церкви-усипальниці Раєвських у контексті розвитку православної культурної архітектури України досліджуваного періоду. З'ясовано роль М. М. Раєвського у формуванні тогочасного економічного, культурного та політичного середовища в Кам'янці, що на Кіровоградщині (Єлисаветградщині). Для генеалогів, істориків, бібліографів, усіх, хто цікавиться історією країни.

256. Славістика : зб. наук. пр. – Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2011– . – 27 см.

Т. 2 : Дмитро Чижевський і європейська культура : [матеріали Міжнар. наук. семінару, Дрогобич, 24–25 черв., 2005 р.] / ред.: Є. Пшеничний [та ін.]. – 2011. – 534 с. : портр. – У надзаг.: Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка, Ін-т франкознав., Ф-т романо-герман. філології. – Текст укр., рос., пол. – Частина тексту нім. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 515–532. – ISBN 978-966-2405-35-4 (у паліт.). УДК 130.2(477)(092) **В353565/2**

Другий том збірника «Славістика» продовжує розпочату 2003 р. серію публікацій про життєпис і професійну діяльність відомого вченого-славіста Дмитра Чижевського. Для широкого кола читачів.

257. Талановитий педагог, відомий методист та провідний краєзнавець : матеріали круглого столу до 90-річчя від дня народж. Б. М. Кушніра, м. Кам'янець-Подільський, 24 трав. 2011 р. / [редкол.: О. М. Завальнюк (голова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2011. – 71 с. : портр. ; 21 см. – У надзаг.: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Іст. ф-т, Каф. історії України, Центр дослідж. історії Поділля, Кам'янець-Поділ. міські орг. Нац. спілки краєзнавців України та Всеукр. т-ва «Знання». – Бібліогр. в кінці ст. – 100 пр. – ISBN 978-966-496-191-9. УДК 908(477)(092)

ВА743354

Збірник містить наукові статті, спогади, привітання та світлини на честь 90-річчя від дня народження талановитого педагога, відомого методиста, провідного краєзнавця Бориса Михайловича Кушніра, ветерана та подвижника краєзнавчого руху на Хмельниччині. Для краєзнавців, педагогів, студентів, широкого кола читачів.

258. Тарас Шевченко і сьогодні : матеріали Другої всеукр. наук.-практ. конф., 6–7 квіт. 2012 р. – Сімферополь : КІПУ : Сімферопол. міська друк., 2012. – 329 с. ; 21 см. – У надзаг.: РВНЗ «Крим. інж.-пед. ун-т», Всекрим. т-во «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, Крим. філ. Нац. НДІ українознав. та всесвіт. історії та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. – 300 пр. – ISBN 978-966-174-175-0. УДК 821.161.2.09(092)(06)

ВА766587

У виданні розглянуто вплив творчої спадщини Т. Шевченка на літературні процеси новітньої доби. Висвітлено мотиви тяжкої жіночої долі в українській і кримськотатарській фольклорній ліриці. Увагу приділено проблемам злочину та спокути у творах Великого Кобзаря. Досліджено суб'єктну сферу його лірико-епічних творів, простежено розвиток гуманістичних традицій поета в кримськотатарській літературі, лексичні засоби зображення образу Катерини в одноіменній поемі Т. Шевченка, специфіку оформлення присудка в його поезіях. Визначено вплив творчості поета на українське мистецтво, розкрито його соціально-політичні погляди. Для широкого кола читачів.

259. Тарас Шевченко та кобзарство : Друга міжнар. наук.-практ. конф. у рамках Четвертого міжнар. конгресу «Світове українство як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті «...землякам моїм в Україні і не в Україні...», 22–24 серп. 2013 р., м. Львів, Україна. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 263 с. : портр. ; 29 см. – У надзаг.: Львів. облдержадмін., Нац. ун-т «Львів. політехніка», Міжнар. ін-т освіти, культури та зв'язків з діаспорою та ін. – 200-літтю від дня народж. присвяч. – Бібліогр. в кінці доп. – 500 пр. – ISBN 978-617-607-462-5. УДК 821.161.2.09(092)(06)

СО32264

Викладено християнські аспекти творчості Т. Шевченка. Досліджено кобзарство як чинник збереження національної ідентичності. Проаналізовано ігрові прийоми сучасного бандурного інструменталізму, особливості ментальності етносу як один з чинників еміграційного потенціалу. Розглянуто вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка кобзарями за екстремальних умов. Подано інформацію про Шевченківські дні в Красноярьську. Проведено органологічний аналіз лютнеподібних інструментів в образотворчих творах Т. Шевченка. Визначено роль ансамблів бандуристів у збереженні національної ідентичності на Слобожанщині: історичний аспект. Для широкого кола читачів.

260. Творчість Раїси Кириченко в культурному просторі України на покордонні ХХ-ХХІ століть : до 70-ліття від дня народж. Березині укр. пісні : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., 16–18 жовт. 2013 р., Полтава / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка, Ф-т філології та журналістики, Каф. журналістики, Музей Раїси Кириченко [та ін. ; відп. ред. Г. О. Кудряшов]. – Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2013. – 298 с. : іл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Упр. культури Полтав. облдержадмін., Землянків. загальноосвіт. шк. І–ІІІ ступенів ім. нар. артистки України Р. П. Кириченко Глобин. райради Полтав. обл. та ін. – Текст укр., білорус. – Бібліогр. в кінці пр. – 100 пр. – ISBN 978-966-2538-25-0. УДК 784.4.071.2(477)(092) **ВА771579**

Збірник присвячено увічненню пам'яті Раїси Кириченко на Полтавщині (2005–2013 рр). Здійснено когнітивно-дискурсивний аналіз її пісень. Розглянуто образ матері в пісенній творчості української співачки. Вивчено тематико-жанровий аспект репрезентації її імені на вітчизняних сайтах та досліджено фонетичну імпліцитність пісенного дискурсу співачки. Проаналізовано фольклорний світ Полтавщини та феномен Р. Кириченко. Акцентовано увагу на українській пісні як унікальній формі національного мистецтва. Визначено слово-образ «пісня» в романі Л. Костенко «Маруся Чурай». Висвітлено феномен культури в етноментальній парадигмі публіцистики Є. Сверстюка. Увагу приділено дослідженню жанру пісні у творчому та літературознавчому доробку Д. Павличка. Для всіх, хто цікавиться історією української культури та мистецтва.

261. Творчість та особистість Лесі Українки в історичному, культурологічному та філософському аспектах : матер. наук. конф., 15 лют. 2011 р. – Київ : НаУКМА, 2011. – 307 с. : портр. ; 21 см. – У надзаг.: Музей видав. діячів укр. культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького. – На обкл. та тит арк.: До 140-річчя від дня народж. Лесі Українки. – Бібліогр. в кінці доп., в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2410-24-2. УДК 821.161.2.09(092)(06) **ВА749774**

У виданні проаналізовано історичні, культурологічні та філософські аспекти творчості Лесі Українки. Висвітлено історичні передумови написання її драматичної поеми «Бояриня», подано інформацію про видання та театральні постановки твору. Охарактеризовано освітню діяльність, педагогічні погляди й особливості драматургії поетеси. Розглянуто музичні терміни у її фольклорних записах. Увагу приділено творчій співпраці А. Кримського та Лесі Українки. Для широкого кола читачів.

262. Творчість Тараса Шевченка в контексті доби : матеріали VII Регіон. студент. наук.-практ. конф., (12 берез. 2013 р., Луганськ) / [редкол.: В. Г. Фоменко та ін.]. – Луганськ : ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. – 162 с. ; 21 см. – У надзаг.: Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Бібліогр. в кінці ст. – 200 пр. УДК 821.161.2.09(06) **ВА765266**

У виданні проаналізовано традиції та новаторство у творчості Т. Шевченка. Розглянуто епістолярну спадщину письменника як віддзеркалення його долі. Увагу приділено інтерпретації його творчості в літературному процесі ХІХ–ХХ ст. Для широкого кола читачів.

263. Творчість Юрія Клена і міжвоєнна доба в українській літературі : зб. наук. пр. / [редкол.: І. Є. Руснак (голов. ред.) та ін.]. – Вінниця : Фірма «Планер». – 21 см. – (Серія «ХХ століття: від модерності до традиції»). – ISBN 978-966-2337-10-5.

Вип. 2. – 2012. – 567 с. : іл. – У надзаг.: Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, Каф. укр. літ-ри. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – 150 пр. УДК 821.161.2.09(082)

Ж73802/2012/2

У збірнику представлено матеріали наукової конференції «Творчість Юрія Клена і міжвоєнна доба в українській літературі: історичні основи, естетичні контексти. Культурні особливості» (14–15 квітня 2011 р.) у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського. Розділ «Концептуалістика і поетика творчості Юрія Клена» (с. 11–139) містить статті про наукові дослідження творчості визначного українського письменника Ю. Клена в контексті українського неокласицизму та вісниківського неоромантизму. У розділі «Літературні і культурні контексти міжвоєнної доби» (с. 279–348) подано маловідомі оригінальні твори, переклади Ю. Клена (Освальда-Еккарда Бурггардта) та спогади про нього. Розділ «Републікації» (с. 404–564) знайомить зі статтями Дмитра Донцова і представників католицької критики.

Матеріали збірника подано в авторській редакції. Видання адресовано літературознавцям і критикам, викладачам, аспірантам і студентам різних гуманітарних галузей, широкому колу шанувальників української літератури.

264. Ученики о научном наследии профессора М. И. Бажанова : (по материалам «круглого стола», посвящ. 90-летию со дня рождения М. И. Бажанова) / Е. В. Харитоновна, Ю. В. Баулин, Н. И. Панов и др. ; под общ. ред. В. Я. Тация ; Нац. ун-т «Юрид. акад. Украины им. Ярослава Мудрого». – Харьков : Право, 2013. – 49, [1] с. : портр. ; 21 см. – 200 экз. – ISBN 978-966-458-553-5. УДК 343.2/.7(477)(06)

BA772197

У виданні розглянуто основні проблеми юридичної галузі, зокрема кримінального права, дослідженню якого присвятив свою наукову діяльність професор М. І. Бажанов. У працях вченого-криміналіста приділено увагу питанням складу злочину та його функцій, покарання та його призначення. Висвітлено внесок професора у становлення і розвиток вчення про множинність злочинів. Для всіх, хто цікавиться історією юриспруденції в Україні.

265. Шості наукові читання, присвячені діяльності Олександра Парфенійовича Бородіна (1848–1898), 10 жовт. 2010 р. : матеріали доп. – Київ : [б. в.], 2010. – 159 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: М-во трансп. та зв'язку України, Держ. екон.-технол. ун-т трансп., Центр дослідж. з історії науки і техніки ім. О. П. Бородіна. – Бібліогр. в кінці доп. – 100 пр. УДК 656.2.01(477)(092)

BA739868

До збірника наукових праць, присвячених життю та діяльності вітчизняного залізничника Олександра Парфенійовича Бородіна (1848–1898), увійшли тези доповідей учасників наукових читань, що розкривають науковий доробок О. П. Бородіна, Михайла Миколайовича Герсеванова (1830–1907), Людвіга Маврикійовича Леві (1853–1927), Миколи Павловича Петрова (1836–1920) та ін. Подано дати життя, відомості про місце народження, освіту, життєвий і професійний шлях, основні наукові праці, громадську діяльність. Видання містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для фахівців вітчизняної транспортної галузі.

2.2. Монографії

Див. також № 581, 609, 614, 623, 636, 640, 642, 692, 801, 1634, 1644, 1675, 1681, 1868, 1875, 1916, 1937, 2028, 2042, 2045, 2060, 2075, 2082, 2099, 2111, 2145, 2146, 2150, 2154, 2159, 2163, 2177, 2187, 2204, 2210, 2217, 2219, 2224, 2236, 2247, 2254

266. Аврамов Віталій Прокоф'євич : монографія / под общ. ред. Е. Е. Александрова, Н. С. Яр-мака ; Нац. техн. ун-т «Харьков. политехн. ин-т». – Харьков : Підруч. НТУ «ХПИ», 2013. – 387 с., [10] л. ил. : ил., табл., портр. ; 26 см. – (История НТУ «ХПИ» в выдающихся личностях). – Библиогр. в конце разд. – 300 экз. – ISBN 978-966-2426-78-6 (в пер.). УДК 623.438.3(477)(092)

BC55093

У монографії висвітлено основні етапи науково-педагогічної діяльності доктора технічних наук, професора В. П. Аврамова — засновника наукової школи танкобудування України, першого завідувача кафедри колісних і гусеничних машин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Викладено основи автоматизації транспортних машин. Проаналізовано динаміку гусеничної транспортної машини при прямолінійному русі по нерівностях. Розкрито питання прохідності, повороту і втрати в ходовій системі транспортної гусеничної машини. Увага приділена особливостям гідрооб'ємних передач у гідрооб'ємно-механічних трансмісіях транспортних машин. Для спеціалістів галузі та всіх, хто цікавиться історією танкобудування.

267. Агєєва В. П. Мистецтво рівноваги. Максим Рильський на тлі епохи / В. П. Агєєва. – Київ : Книга, 2012. – 391 с. : іл., портр. ; 23 см. – (Серія «Бібліотека Шевченківського комітету»). – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-8314-66-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

BA758502

У виданні розглянуто творчість М. Рильського у широкому біографічному й історико-культурному контексті. Вперше, із залученням тривалий час недоступних або замовчуваних архівних матеріалів і документів, простежено історію шляхетського роду Рильських, зокрема історію боротьби «двох душ» — польської й української, роль Т. Рильського та всього середовища київської Старої Громади у формуванні найвизначнішого поета неокласичного кола. Висвітлено художню еволюцію від символізму 1910-х рр. до неокласицизму 1920–1940-х рр. Показано особливості «безпеки життєдіяльності» у роки сталінського соцреалізму, складні та незрідка трагічні колізії співіснування з радянською системою. Подано аналіз текстів з «подвійним дном», тестів-шифрів, наявних у багатьох радянських письменників. Поетику М. Рильського проаналізовано в кон-

тексті художньої практики київських неокласиків, зокрема М. Зерова та П. Филиповича, визначено його роль у збереженні традицій українського модернізму в другій половині ХХ ст. Для широкого кола читачів.

268. Академік архітектури Бекетов : до 150-річчя від дня народж. / [авт. кол.: В. М. Бабаєв та ін.] ; Харків. облдержадмін., Харків. міськрада, Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ : Золоті сторінки, 2012. – 63 с. : іл., портр. ; 29 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 62–63. – 200 пр. – ISBN 978-966-695-241-0. – ISBN 978-966-400-244-5. УДК 72.071.1(477)(092)

ВС53539

У виданні висвітлено життєвий та творчий шлях видатного українського зодчого, академіка архітектури Олексія Миколайовича Бекетова (1826–1941), чия професійна та педагогічна діяльність пов'язана з Харковом. Науково-документальний виклад тексту доповнено численними ілюстраціями, значну частину яких опубліковано вперше. При підготовці видання використано документи і матеріали родинного архіву Бекетових, Центрального державного науково-технічного архіву України, Державного архіву Харківської обл., музейного комплексу Харківської національної академії міського господарства, Державного науково-дослідницького інституту теорії та історії архітектури і містобудування, наукові статті, журнальну та газетну періодику. Для всіх, хто цікавиться історією архітектури.

269. Албул І. Науково-просвітницька діяльність В. П. Науменка (1852–1919) : монографія / Ірина Албул. 8-617-525-044-0. УДК 37.013(477)(092)

ВА734308

У монографії проаналізовано науково-просвітницьку діяльність В. П. Науменка (1852–1919) — вчителя і методиста, редактора і видавця, вченого і політика, активного громадського діяча. Описано процес становлення й розвитку особистості В. П. Науменка в контексті національно-просвітницького руху в Україні у другій половині ХІХ — початку ХХ ст., визначено основні чинники формування світогляду педагога. Розкрито зміст і спрямованість науково-просвітницької та педагогічної діяльності вченого, його роль у розбудові української національної школи. Охарактеризовано загальнопедагогічні та методичні ідеї діяча щодо розвитку національної освіти й виховання. Для широкого кола читачів.

270. Александрова Г. О. Поетика художньої прози В. Будзиновського : монографія / Г. О. Александрова ; Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т філології та соц. комунікацій. – Донецьк : Юго-Восток, 2010. – 148 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 127–140 (221 назва). – Імен. покажч.: с. 141–148. – 100 пр. – ISBN 978-966-374-552-7. УДК 821.161.2.09(092)

ВА735059

У монографії досліджується поетика художньої прози відомого на початку ХХ ст. українського фольклориста, історика, політика, громадського діяча, письменника В. Будзиновського. Зазначено, що його оповідання, новели та «образки» характеризуються показом життя та побуту галицької інтелігенції кінця ХІХ — початку ХХ ст., а в історичних повістях майстерно поєднуються історичний факт і вимисел, художньо-дослідницьке та пригодницьке начала, патріотично-виховне та національно-державницьке спрямування. Увагу приділено особливостям часопросторових вимірів сюжету та художнього осягнення козацької епохи в історичній прозі В. Будзиновського. Для широкого кола читачів.

271. Александрович Т. З. Поетика прози Григорія Сковороди : монографія / Т. З. Александрович, М. П. Корпанюк ; ДВНЗ «Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Гаврищенко В. М., 2011. – 269 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 185–218, 268–269 та в тексті. – Покажч. імен та назв: с. 219–233. – 100 пр. – ISBN 978-966-2464-13-9. УДК 821.161.2-3.09(092)

ВА784770

У монографії проаналізовано художній рівень прозової спадщини Григорія Сковороди, її джерела та вплив на подальший український літературний процес. Через дослідження глибини текстової палітри, змісту та форми творів, системи образів тощо, зроблено спробу всебічного розгляду поетики прози нашого письменника як органічної складової давньої національної та європейської літератур. Для літературознавців, аспірантів, вчителів-словесників, студентів-філологів, які цікавляться проблемами медієвістики.

272. Альчук М. П. Філософія права Богдана Кістяківського : монографія / М. П. Альчук ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 297, [1] с., [1] арк. портр. : іл. ; 23 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 268–297 (387 назв) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-613-603-2 (у паліт.). УДК 340.12(477)(092)

ВА770709

У монографії здійснено системний аналіз філософсько-правових поглядів видатного українського філософа та теоретика права, соціолога, історика кінця ХІХ — початку ХХ ст. Б. О. Кістяківського (1868–1920). Подано історико-філософський та історико-культурологічний матеріал, а також маловідомі фрагменти з його наукової та епістолярної спадщини, що зберігаються в архівах України та Росії. Біографічні дані вченого розглянуто в контексті взаємовпливів філософських і філософсько-правових тенденцій, які характеризували

українську, російську, західноєвропейську інтелектуальну культуру на межі XIX–XX ст. Для читачів, які цікавляться дослідженнями з історії, культури та філософії права.

273. Андрєєв В. М. Віктор Петров. Нариси інтелектуальної біографії вченого : монографія / В. М. Андрєєв. – Дніпропетровськ : Герда, 2012. – 472 с. : іл., портр. ; 23 см. – (Серія «Dniprovia-na»). – У кн. також: пр. В. Петрова «Скіфи. Мова і етнос». – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-8856-63-1 (у паліт.). – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0009648>
УДК 94(477)(092) **ВА762550**

У монографії на основі опублікованих та архівних документів, які переважно вперше впроваджуються до наукового вжитку, згадок сучасників, реконструйовано інтелектуальну біографію українського історика Віктора Платоновича Петрова (1894–1969). Докладно висвітлено наукову діяльність ученого, проаналізовано його творчий доробок, показано місце та роль науковця у вітчизняній гуманітаристиці й, зокрема, історичній науці. Основний акцент зроблено на висвітленні його оригінальної концепції вітчизняної історії та теорії епох, що стала її методологічним підґрунтям. За В. Петровим історія українського народу є дискретною, не підпорядкованою ідеї прогресу та генетично пов'язаною з європейською культурою, адже має спільне з нею коріння — антична цивілізація. Історія України — невід'ємна складова частина європейського історичного процесу. Основні віхи життєвого і творчого шляху В. Петрова подано на тлі суспільно-політичних подій в Україні, СРСР та світі. Розглянуто працю В. Петрова «Скіфи. Мова і етнос» (1968). Для всіх, хто цікавиться історією України та історичною наукою.

274. Аністратенко А. В. Спогад про майбутнє: творчість Василя Кожелянка в сучасних контекстах / А. В. Аністратенко. – Чернівці : Місто, 2013. – 135 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 114–124 (142 назви). – 500 пр. – ISBN 978-617-652-043-6. УДК 821.161.2.09(092) **ВА766733**

Вперше в українському літературознавстві досліджено творчість буковинського письменника і журналіста Василя Кожелянка. Поетична спадщина проаналізована на тлі лірики сучасних українських поетів, а прозова – в контексті новітнього роману в Польщі, Німеччині, Австрії, Швеції, Росії та США. У дослідженні приділено увагу і розвиткові та функціонуванню жанру альтернативна історія. Для широкого кола читачів.

275. Антонєць М. Я. Сучасні проблеми діяльності вчителя у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського : монографія / М. Я. Антонєць. – Вид. 6-те. – Київ : Четверта хвиля, 2013. – 223 с. : іл., портр. ; 21 см. – На 3-й с.: До 95-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського. – Бібліогр.: с. 210–223 (204 назви). – 150 пр. – ISBN 978-966-529-280-7 (у паліт.). УДК 37.013(477)(092) **ВА766324**

У монографії розкрито особливості становлення В. Сухомлинського як педагога-гуманіста. Висвітлено проблеми процесу, форм, методів і оцінювання результатів шкільного навчання в теоретичній спадщині та практичному досвіді педагога. Увагу приділено причинам виникнення та шляхам подолання перевантаження школярів, педагогічному аналізу шкільного уроку, перевірці й оцінюванню навчальних досягнень. Розглянуто гуманну взаємодію з дітьми як важливу складову педагогічної творчості та майстерності. Висвітлено погляди В. Сухомлинського щодо значення та вивчення рідної мови у навчально-виховному процесі школи. Для педагогів, студентів, широкого кола читачів.

276. Баханов А. К. Архієпископ Інокентій (Борисов): релігійно-філософські погляди : монографія / А. К. Баханов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Бердян. держ. пед. ун-т. – Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2010. – 223 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 183–209 (239 назв). – Імен. покажч.: с. 210–215. – Предм. покажч.: с. 216–222. – 300 пр. – ISBN 978-617-579-056-4. УДК 271.2-726.1-1

ВА733746

У монографії висвітлено сутність і особливості релігійно-філософських поглядів архієпископа Інокентія (Борисова) на підставі комплексного аналізу наукової, викладацької, проповідницької та духовно-адміністративної діяльності, відтвореної в його богословських лекційних курсах і творах, епістолярній спадщині й офіційних документах. Обґрунтовано періодизацію становлення поглядів архієпископа. Охарактеризовано його гносео-, антропо-, христологічні, гомілетичні, історіософські та філософсько-освітні погляди. Для широкого кола читачів.

277. Бачинський М. С. За межею болю: тернистий шлях Наталі Бачинської (1925–2008) / М. С. Бачинський ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Львів : Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника, 2011. – 240, [1] с., [10] акр. іл. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 234–240. – 100 пр. – ISBN 978-966-02-6179-2. УДК 94(477)(092)

ВА748329

У виданні подано життєпис Наталі Бачинської, ще однієї жінки-страдниці, яка пройшла нелюдські випробування на виселенні у Казахстані та сталінських концтаборах у Колимі. Використано приватний архів родини Бачинських: численне листування, фотоматеріали, копії документів тощо. Для широкого кола читачів.

278. Безручко О. В. Архівна спадщина Олександра Довженка : монографія / О. В. Безручко ; Київ. міжнар. ун-т. – Київ : КиМУ, 2012. – 21 см. – ISBN 978-617-651-022-2. – URL: <https://elib.nlu.org.ua/catalogue.html?catalogue=83> УДК 930.253(47+57):791.44.071.1(477)(092)

Т. 1. – 2012. – 209 с. : іл., табл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-025-3 (у паліт.). **В353698/1**

Т. 2. – 2012. – 212 с. : іл., табл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-026-0 (у паліт.). **В353698/2**

Т. 3. – 2012. – 201 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-027-7 (у паліт.). **В353698/3**

Т. 4. – 2012. – 201 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-028-4 (у паліт.). **В353698/4**

Т. 5. – 2012. – 201 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-029-1 (у паліт.). **В353698/5**

Т. 6. – 2012. – 204 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-030-7 (у паліт.). **В353698/6**

Т. 7. – 2012. – 203 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-032-1 (у паліт.). **В353698/7**

Т. 8. – 2012. – 204 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-031-4 (у паліт.). **В353698/8**

Т. 9. – 2012. – 212 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-033-8 (у паліт.). **В353698/9**

Т. 10. – 2012. – 205 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-034-5 (у паліт.). **В353698/10**

У документах представленої колекції, розглянуто життєвий та творчий шлях Олександра Довженка, його внесок у розвиток вітчизняного кіно. Зокрема, подана унікальна інформація про маловідомі факти із життя режисера, опубліковані на основі аналізу розсекречених архівних документів часів громадянської війни, репресій 30-х рр. та Голодомору. Для широкого кола читачів.

279. Безручко О. В. Вітчизняна кінорежисерська школа: персоналії : монографія / О. В. Безручко ; Київ. міжнар. ун-т. – Київ : КиМУ, 2013. – 21 см. – ISBN 978-617-651-076-5. УДК 791.071(477)(092)

Т. 1. – 2013. – 291 с. : портр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-077-2 (у паліт.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=4129> **В354572/1**

Т. 2. – 2013. – 222 с. : портр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-078-9 (у паліт.). **В354572/2**

Т. 3. – 2013. – 258 с. : фото. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 прим. – ISBN 978-617-651-079-6. **В354572/3**

Т. 4. – 2013. – 241 с. : фото. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 прим. – ISBN 978-617-651-080-2. **В354572/4**

Т. 5. – 2013. – 219 с. : фото. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 прим. – ISBN 978-617-651-081-9. **В354572/5**

Т. 6. – 2013. – 214 с. : фото. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 прим. – ISBN 978-617-651-082-6. **В354572/6**

У дослідженні висвітлено специфіку кінопедагогічної діяльності вітчизняних кінорежисерів-педагогів. У першому томі розповідається про діяльність кінорежисера світового масштабу, одного з перших теоретиків кінематографу, викладача та доктора мистецтвознавства Сергія Ейзенштейна, а також про колеґ, із якими йому довелося співпрацювати. У другому томі представлено кінопедагогічний і творчий шлях кінорежисерів, сценаристів, акторів: Л. В. Кулешова, І. П. Кавалерідзе, О. Й. Гавронського. У третьому томі вміщено відомості про таких митців і педагогів, як Г. Д. Затворницький, Б. М. Дмоховський, В. С. Довбищенко. У четвертому томі висвітлено творчі біографії таких митців, педагогів, громадських діячів, як І. А. Савченка, В. І. Івченка, Т. В. Левчука та видатного режисера документального кіно В. П. Небери. У п'ятому томі подано відомості про таких митців та кінопедагогів, як Г. Т. Крикун, В. Т. Денисенко, А. Й. Войтецький, В. Г. Горпенко, В. Б. Кісін, Р. Р. Єфименко та кінознавця В. Л. Чубасова. Шостий том знайомить з такими митцями кінорежисерської школи, як Ю. Г. Ілленко, В. С. Криштофович, Л. М. Осика, М. Г. Ілленко, М. П. Мащенко, О. І. Коваль, Ю. М. Терещенко. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією кіно.

280. Безручко О. В. Кінорежисери-педагоги: О. Й. Гавронський, О. П. Довженко, В. І. Івченко / О. В. Безручко. – Вінниця : Глобус-Прес, 2010. – 263 с. : іл., портр. ; 15 см. – Бібліогр.: с. 237–263

(318 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-8300-16-5. – ISBN 547-966-8300-16-4 (помилк.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=2418> УДК 791.44.071.1(477)(092) **АО269398**

У виданні висвітлено особливості педагогічної методики провідних українських кінорежисерів у кіноосвіті О. Й. Гайворонського, О. П. Довженка та В. І. Івченка. Увагу приділено питанням кінотелемистецтва і педагогіки екранних мистецтв. Для широкого кола читачів, які цікавляться педагогічною школою провідних митців українського кіно- та телемистецтва.

281. Безручко О. В. Українські кінематографісти, педагоги: відновлені сторінки життя : монографія / О. В. Безручко ; Київ. міжнар. ун-т. – Київ : КиМУ, 2013. – 21 см. – ISBN 978-617-651-060-4. УДК 791.071.1(477)(092)

Т. 1. – 2013. – 256 с. : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-059-8 (у паліт.).

В354177/1

Т. 2. – 2013. – 211 с. – ISBN 978-617-651-069-7. – URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=4136>

В354177/2

Т. 3. – 2013. – 211 с. : портр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-651-070-3 (у паліт.).

В354177/3

У першому томі подано інформацію про відомих свого часу українських кінематографістів, педагогів творчих дисциплін, життя та творчість яких з різних причин (радянська цензура, арешти, репресії, залишення на тимчасово окупованій території тощо) були забуті або знищені. Реконструкція біографій відбувалася за допомогою копійкового вивчення тогочасної фахової, партійної, комсомольської вітчизняної та загальносоюзної преси, під час роботи в українських і російських архівах, опрацювання мемуарної спадщини. У другому томі вміщено два нариси. У першому — розповідається про мистецтвознавця Сергія Гілярова та про перешкоди, з якими йому доводилося стикатися у процесі своєї наукової, мистецтвознавчої та педагогічної діяльності. Другий — присвячено режисеру театру і кіно, сценаристу, актору та педагогу Фавсту Лопатинському та його кінематографічним роботам. У третьому томі висвітлено життя та діяльність відомого кінорежисера, скульптора, театрального діяча, письменника, педагога, художника кіно, народного артиста УРСР Івана Петровича Кавалерідзе (1887–1978). Основну увагу приділено окремим сторінкам життя і творчості митця, акцентовано на кінопедагогічній діяльності, яка розпочалася наприкінці 1920-х рр. (фільм «Злива», м. Одеса) і тривала до початку 1960-х рр. (фільм «Повія», 1961 р.). У творчому доробку кінематографіста — фільми «Перекоп», «Коліївщина», «Прометей», «Наталка Полтавка», «Запорожець за Дунаєм», «Григорій Сковорода». Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією кіно.

282. Білик Н. І. Культурологічна спадщина Богдана Лепкого : монографія / Н. І. Білик ; Тернопіл. нац. екон. ун-т, Тернопіл. обл. осередок Наук. т-ва ім. Шевченка. – Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2013. – 174, [1] с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 151–174, в кінці розд. та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-10-3513-2 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА768566**

У монографії комплексно досліджено культурологічну спадщину письменника, вченого, критика, видавця, педагога Б. Лепкого. Розглянуто творчість митця у біографічному та історико-культурному контексті. Із залученням архівних матеріалів простежено роль Б. Лепкого в утвердженні національної самосвідомості українців, у збереженні та популяризації культурного надбання українського народу. Проаналізовано культурологічну концепцію вченого, її вияв у його творчості. Для широкого кола читачів.

283. Блашків О. В. Тенденція до «ліризації» драми у творчості Олександра Олеся та В. Б. Єйтса : монографія / О. В. Блашків. – Тернопіль : Екон. думка, 2011. – 163 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 146–163 (267 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-654-278-9 (помилк.). УДК9 **ВА741593**

У монографії розглянуто питання лірично-драматичного синкретизму поезики та проявів ліричної стихії у драматичних творах О. Олеся та В. Б. Єйтса. Увагу приділено генеалогічному аналізу міжродового утворення — ліричній драмі, та її особливих різновидах у поетичній драмі, драматичній поемі (етюд). Розкрито зміст функціонування понять «ліризм», «ліричне». Наведено результати цілісного дослідження драматургії у її органічному взаємозв'язку із лірикою, основними літературно-художніми тенденціями. Проведено типологічне зіставлення на тематичному, образотворчому, жанровому та міфопоетичному рівнях. Визначено глибинні витоки філософсько-естетичних систем поетів-драматургів, своєрідність їх світовідчуттів. Висвітлено типологічні збіжності на рівні основних мотивів, сюжетів, образів, символів, особливостей поезики, а також розходження у взаємозв'язку з індивідуальністю драматургів та їх творчістю. Для літературознавців, викладачів, студентів, широкого кола читачів.

284. Боголюбов О. М. Микола Миколайович Боголюбов. Життєвий шлях і наукова діяльність / О. М. Боголюбов ; НАН України, Ін-т математики. – Київ : Ін-т математики, 2011. – 300, [1] с., [8] арк. іл. : портр. ; 22 см. – (Праці Інституту математики НАН України. Математика та її засто-

сування / голов. ред. А. М. Самойленко ; т. 86). – Бібліогр.: с. 279–300 (295 назв) та в підрядк. прим. – 130 пр. – ISBN 966-02-2571-7. – ISBN 978-966-02-5334-6 (у паліт.). УДК 51(477)(092)

Ж68890/2011/86

Видання присвячено життєвому шляху, науковій діяльності та науково-організаційній роботі М. М. Боголюбова (1909–1992) — творця всесвітньовідомих шкіл з нелінійної механіки, теорії динамічних систем, теоретичної фізики. У популярній формі викладено деякі наукові результати вченого, що справили величезний вплив на розвиток математики, механіки та фізики. Книга є розширеним варіантом виданої російською мовою книги автора «Н.Н. Боголюбов. Жизнь. Творчество» (Объединенный институт ядерных исследований, Дубна, 1996 г.). Розраховано на фахівців галузі, науковців, широке коло читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

285. Бойко М. П. Соціально-філософські ідеї Т. Г. Шевченка у сучасному духовно-культурному вимірі : монографія / М. П. Бойко ; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т. – Дніпродзержинськ (Дніпропетров. обл.) : ДДГУ, 2013. – 216 с. : іл., портр. ; 22 см. – 200-річчю з дня народж. Т. Г. Шевченка — присвяч. – Бібліогр.: с. 209–216 (130 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-175-086-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09:141.7](092)

ВА773208

У монографії досліджено формування філософських, соціально-політичних і релігійних ідей Т. Шевченка. Висвітлено актуальність поглядів митця у контексті історико-культурного надбання українців. Вивчено дилему духовності та людського буття у шевченковій інтерпретації. Проаналізовано релігійну та філософську рефлексію «буття» та «духу» у тематиці письменника. Висвітлено думку Кобзаря про міжнародну та ідейно-духовну інтеграцію українців та державно-національну самобутність і самоорганізацію. Наведено Шевченківський аналіз духовно-цивілізаційних параметрів ствердження української нації. Для широкого кола читачів.

286. Бондар Н. П. Видання Івана Федорова та Петра Мстиславця з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : дослідж., попримірник. опис / Н. П. Бондар ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУВ ім. В. І. Вернадського, 2012. – 310, [1] с. : іл. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 296–306, в тексті та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6616-2. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002065> УДК 025.32:094](083.132) **ВС54806**

У виданні проаналізовано засади бібліографування й історико-книгознавче дослідження примірників видань І. Федорова та П. Мстиславця з фондів НБУВ. Висвітлено особливості опису примірників та їх походження. Розглянуто варіанти друку й оформлення, примірники із провенієнціями визначних особистостей. Подано інформацію про міфічні, помилково приписані до збірок та відсутні у НБУВ примірники. Розкрито філіграногічний опис видань як складову попримірникового каталогу. Подано покажчик бібліотек, церков, монастирів, навчальних закладів та інших інституцій. Для широкого кола дослідників.

287. Бояновська Е. М. Микола Гоголь: між українським і російським націоналізмом / Е. М. Бояновська. – Київ : Темпора, 2013. – 608, [1] с. ; 23 см. – Бібліогр. в прим.: с. 557–602. – Заг. покажч.: с. 603–606. – Покажч. цитов. творів: с. 607–609. – ISBN 978-617-569-125-0 (у паліт.). – URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Edyta_Bojanowska/Mykola_Hohol_mizh_ukrainskym_i_rosiiskym_natsionalizmom/ УДК 821.161.2.09:172.15

ВА767404

У книзі подано свіжий погляд на творчість М. Гоголя. Охоплюючи творчість письменника як цілісність — художні й публіцистичні тексти, твори на українську й на російську тематику, — авторка аналізує Гоголеве трактування України і Росії та прагне з'ясувати місце письменника в українському і російському культурному просторі. Для широкого кола читачів.

288. Брайко О. В. Проза Володимира Винниченка 1902–1910-х років: проблеми поетики / Олександр Брайко ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Стило, 2011. – 301 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 286–301 (230 назв). – ISBN 978-966-193-072-7. – УДК 821.161.2-3.09«1902/1910»

ВА756943

У виданні з'ясовано визначальні принципи творчого мислення митця та складники художнього образу, як експериментальність, ігрове моделювання проблематики, ідеологізм. На основі системно-структурного підходу простежено еволюцію сюжетобудови прози В. Винниченка 1900–1910-х рр. від орієнтації на реалістичне моделювання сюжетно-фабульних структур до розбудови складних параболічних і експериментальних жанрових утворень. Творчість письменника розглянуто у стильовому контексті української літератури початку ХХ ст. Для літературознавців, викладачів, студентів, дослідників творчості В. Винниченка.

289. Бундюченко Т. В. Аркас Микола Миколайович. Шануємо пам'ять патріота України : монографія / Т. В. Бундюченко, В. П. Шкварець. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 237 с. ; 21 см. – 160-річчю

від дня народж. визнач. укр. історика, ... М. М. Аркаса присвяч. – На 5-й с.: До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – Бібліогр.: с. 217–236 (259 назв). – 300 пр. – ISBN 978-617-534-103-2. УДК 94(477)(092)

ВА758960

У монографії висвітлено сторінки життя, творчості та діяльності М. М. Аркаса — славетного сина і патріота України, визначного історика, композитора, поета, етнографа, фольклориста, фундатора та голови Миколаївського товариства «Просвіта», педагога та вихователя, благодійника. Показано, що його наукова та просвітницько-популяризаторська творчість і діяльність мала вагомий вплив на розвиток історичної науки на Миколаївщині в кінці XIX — на початку XX ст. Музично-театральна діяльність М. М. Аркаса назавжди увійшла в історію українського та світового музично-театрального мистецтва, розкрито суть та значення його поетичного спадку. Для широкого кола читачів.

290. В. И. Вернадский и Крым : люди, места, события... / [Н. В. Багров, В. Г. Ена, В. В. Лавров и др.]. – 2-е изд., перераб. – Киев : Лыбидь, 2012. – 245, [2] с. : ил., портр. ; 25 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – На авантит.: К 150-летию со дня рождения акад. В. И. Вернадского. – Библиогр. в подстроч. примеч. и в тексте. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-06-0622-7 (в пер.). УДК 908(477.75)+001(477)(092) **ВС53596, Табачник Д. В. ВС534 / В 11-, Онищенко О.С. ВС368**

Видання присвячено кримському періоду життя і діяльності В. І. Вернадського. Відзначено, що в Криму вчений неодноразово відпочивав, тут йому вдалося сказати пророчє слово про науку — живу речовину, попередньо здійснивши численні наукові екскурсії, ґрунтовно вивчивши історію і детально дослідивши природу півострова, тут він очолив плеяду відомих учених. Це книжка і про людей, з якими Володимир Іванович зустрічався на півострові, спілкувався і працював, і про ті місця, які він відвідав. Вперше детально висвітлено внесок ученого в дослідження і вивчення природи Криму, розповідається про створення ним кримської наукової школи. Проілюстровано. Для всіх, хто цікавиться історією науки, долями її вчених та широкого кола дослідників півострова.

291. В. И. Вернадский. Крымское наследие / [сост.: Н. В. Багров и др.]. – Киев : Лыбидь, 2012. – 266, [4] с. : ил., портр. ; 25 см. – На авантит.: К 150-летию со дня рождения акад. В. И. Вернадского. – Библиогр. в примеч. в конце разд., в тексте и в подстроч. примеч. – Выпущено по заказу Гос. ком. телевидения и радиовещания Украины по программе «Українська книга». – 1 000 экз. – ISBN 978-966-06-0631-9 (в пер.). УДК 001(477)(092) **ВС53930**

Видання приурочено до 150-річчя від дня народження першого президента Української академії наук В. І. Вернадського. Вміщено наукові праці академіка, присвячені Криму: природі, вулканам, життю морів — Чорного та Азовського тощо. Зібрано статті про Таврійський університет та наукову діяльність її професорів, службові та особисті листи, доповідні записки, спогади. Для всіх, хто цікавиться історією науки та долями її геніїв.

292. В. М. Глушков. Минуте, что лине у майбутне : до 90-річчя від дня народж. / [упоряд. Т. Мар'янович]; НАН України. – Київ : Академперіодика, 2013. – 284, [3] с. : ил., портр. ; 25 см. – Парал. тит. арк. рос. – Назва паліт. укр., рос. – Текст рос., укр. – Бібліогр.: с. 286 та в підрядк. прим. – 950 пр. – ISBN 978-966-360-227-1 (у паліт.). УДК 004+519.7](477)(092) **ВС55736**

Видання присвячено вченому в галузі кібернетики, обчислювальної техніки та їх застосування академіку В. М. Глушкову, з ім'ям якого пов'язана ціла епоха становлення та розквіту цих наукових напрямів в Україні. Розкрито надзвичайне наукове проведіння та дивовижну обдарованість науковця. Описано його подвижницьку громадську діяльність. Показано, як розвивались основні наукові ідеї та результати створеної В. М. Глушковым української школи кібернетики. Для фахівців кібернетичної галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і розвитком вітчизняної науки.

293. Вадясова Н. В. Мистецько-педагогічна школа видатного діяча української культури Мирослава Вантуха / Н. В. Вадясова, В. Г. Чернець, В. Д. Шульгіна ; М-во культури України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – Київ : НАКККіМ, 2012. – 150 с. : ил., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 74–82 (100 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-452-113-7. УДК 792.027.5(477)(092)

ВА763556

У виданні висвітлено творчу діяльність М. М. Вантуха — українського митця у галузі народної хореографії, Героя України, генерального директора та художнього керівника Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П. Вірського. Проаналізовано процес становлення національної хореографії та узагальнено досвід діяльності вітчизняних митців у галузі народного хореографічного мистецтва країни. Розкрито життєвий і творчий шлях видатного діяча. Визначено й обґрунтовано основні чинники та етапи становлення особистості митця, його внесок у розвиток української народної хореографії. Для широкого кола читачів.

294. Варварцев М. М. Життя і сцена Миколи Іванова: історія українця в італійському Рісорджименто / М. М. Варварцев ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України, 2011. – 187 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – На авантитулі: До 150-річчя Об'єднання Італії (1861–2011). – Парал. тит. арк. італ. – Бібліогр. в прим. в кінці розд. та в тексті. – Імен. покажч.: с. 182–187. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6155-6. – URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6155-6/978-966-02-6155-6.pdf> УДК 782.1.071.2(450)(=161.2)

ВА760201

Монографія висвітлює невідомі сторінки італійського Рісорджименто, пов'язані з діяльністю видатного оперного співака Миколи Іванова (1810–1880). Уведені вперше в обіг історичні джерела, розкривають шлях митця з України до петербурзької Придворної капели та в еміграцію, його триумфальні виступи в центрах культури Західної Європи, співпрацю з великими композиторами доби «бурі і натиску» Дж. Россіні, В. Белліні, Г. Доницетті, Дж. Верді. Висвітлено роль художньої творчості в утвердженні проголошеного національно-визвольним рухом «соціального мистецтва». Вміщено добірки виявлених в архівах документів М. Іванова та листів його найближчого друга Дж. Россіні. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української культури та музичного мистецтва.

295. Варданян М. В. Романи «муженського циклу» Володимира Винниченка: проблематика, жанрово-стильові особливості : монографія / М. В. Варданян. – Кривий Ріг (Дніпропетров. обл.) : Черняхівський Д. О. (Діоніс), 2012. – 227, [1] с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 211–227 (227 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-2775-10-2. – URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/0564/1570> УДК 821.161.2-31.09(092)

ВА761477

У монографії досліджено проблематику та жанрово-стильові особливості романів В. Винниченка «Вічний імператив», «Нова Заповідь», «Лепрозорій», «Слово за тобою, Сталіне!». Розглянуто концептуально-жанрові пошуки митця у контексті його творчості та в контексті доби. Увагу зосереджено на осмисленні художньої моделі, в якій утілені соціально-філософські погляди письменника. Висвітлено специфіку творення конфліктів, композиції, структури образів персонажів як носіїв певних ідей, зверненість автора до символіко-міфологічної поетики, уточнено жанрові номінації романів «муженського циклу», визначено їхній синтетичний характер. Для літературознавців, викладачів, студентів, дослідників творчості В. Винниченка.

296. Василик І. Б. Кость Левицький: від адвоката до прем'єра ЗУНР : монографія / І. Б. Василик. – Київ : Експрес-Поліграф, 2012. – 175 с., [4] арк. іл. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 145–170 (496 назв). – 400 пр. – ISBN 978-966-2530-33-9 (у паліт.). УДК 94(477.83/.86)(092)

ВА769975

297. Василик І. Б. Кость Левицький: від адвоката до прем'єра ЗУНР / І. Б. Василик. – Київ : За друга, 2013. – 175 с., [4] арк. іл. : портр. ; 23 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 145–170 (496 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-432-123-2 (у паліт.) УДК 94(477.83/.86)«18/19»(092)

ВА769975

У виданні висвітлено місце і роль Костя Левицького у політичній історії Східної Галичини кінця XIX — початку XX ст. Розглянуто основні напрями його громадсько-політичної діяльності та їх взаємозв'язок; зроблено висновки про тогочасну українську політичну еліту, досліджено шляхи, які вона обирала для реалізації завдань національного руху; проаналізовано причини невдач і прорахунків та об'єктивні труднощі, що поставали перед цими діячами, а також відображено їх заслуги в усіх сферах тогочасного суспільного життя. Для широкого читацького загалу.

298. Васильків О. В. Карнавальний світ масок у творах Володимира Винниченка та Гео Шкурупія / О. В. Васильків. – Тернопіль : Медобори : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – 82 с. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. в кінці розд. – 300 пр. – ISBN 978-966-8336-53-4 (помилк.). УДК 821.161.2-3.09

ВА747833

У виданні досліджено модерністську дискурсивну практику В. Винниченка і Г. Шкурупія в жанрі роману, авангардистські експерименти в прозі, карнавальний світ масок, екзистенційні пошуки свободи героями крізь призму нарративних стратегій. Для літературознавців, викладачів, студентів, дослідників творчості письменників.

299. Верба І. В. Володимир Іконников — дослідник історії Росії / І. В. Верба, Л. М. Жицька ; Центр пам'яткознав. НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 149, [1] с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. В. С. Іконникова: с. 139–142 (47 назв). – Імен. покажч.: 147–149. – 300 пр. – ISBN 978-617-527-016-5 (помилк.). УДК 94(470)(092)

ВА741683

Висвітлено наукову діяльність В. С. Іконникова — історика та вченого з історії Росії кінця XVII—XVIII ст., професора Імператорського Університету Св. Володимира в Києві (1871 р.), академіка Російської (1914 р.) та Української академії наук (1921 р.). Увагу приділено проблемам історії України та Росії, джерелознавства, історії науки, культури й освіти, суспільно-політичних рухів. Розкрито внесок В. С. Іконникова в російську та українську історіографію. Для всіх, хто цікавиться історією Росії та України.

300. Верба І. В. Історик Кость Штеппа: людина, вчений, педагог / І. В. Верба, М. О. Самофалов ; Центр пам'яткознав. НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Київ : Центр пам'яткознав. НАН України і УТОПК, 2010. – 194, [1] с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 188–194. – 150 пр. – ISBN 978-966-8999-23-9. УДК 94(477)(092)

ВА721957

На підставі вивчення архівних матеріалів і наукової літератури висвітлено життєвий шлях українського історика К. Т. Штеппи (1896–1958). Біографію та наукову діяльність ученого в Україні та вимушеній еміграції розглянуто у контексті історичних подій, свідком і учасником яких він був. Наведено відомості про науково-педагогічну, музейно-краєзнавчу, академічну й освітянську діяльність видатного діяча. Для широкого кола читачів.

301. Верба І. В. Київська історико-економічна школа М. В. Довнар-Запольського / І. В. Верба, Д. О. Карпусь ; Центр пам'яткознав. НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Київ : Центр пам'яткознав. НАН України і УТОПК, 2012. – 145, [1] с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 140–145. – 300 пр. – ISBN 978-966-8999-41-3. УДК 94(477-25)(092)

ВА764929

Досліджено діяльність київської історико-економічної школи М. В. Довнар-Запольського. Визначено та проаналізовано етапи функціонування школи, досліджено її наукову спадщину. Вивчено пріоритетні напрями наукових пошуків представників даної школи. На основі історіографічного аналізу, залучення широкого кола архівних матеріалів, наукової спадщини школи, реконструйовано її історію, розкрито внесок закладу у розвиток історичної науки. Для всіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки і наукових шкіл в контексті персоналістики.

302. Виленский Ю. Г. Доктор Булгаков / Ю. Г. Виленский. – Киев : Авіцена, 2011. – 361, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – На авантит. и пер.: К 170-летию Нац. мед. ун-та им. А. А. Богомольца, К 120-летию со дня рождения. – Библиогр.: с. 360–361 (49 назв.) и в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966-2144-33-8 (в пер.). УДК 61(470+571)(092)

ВС52540, Табачник Д.В. ВС560

У монографії проведено дослідження впливу медицини на життя і творчість видатного письменника-лікаря Михайла Опанасовича Булгакова. Описана його лікарська діяльність, представлено документи, що відображають медичні доміанти в біографії письменника. Відтворено ряд маловідомих епізодів у духовному становленні М. Булгакова, переконливо розкрито сполученість його медичної та письменницької долі в їх взаємопроникненні і взаємодоповненні. Для широкого кола читачів.

303. Виват Г. І. З роси, з води і з кетяга калини... Поезія Ігоря Калинця : монографія / Г. І. Виват. – Одеса : ВМВ, 2012. – 191 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 178–190 (105 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-413-368-2. УДК 821.161.2.09(092)

ВА765595

У монографії досліджено поетичну творчість Ігоря Калинця. Через аналіз системи символів вивчено природу і смислову структуру змісту, функцій та світоглядних позицій художнього слова поета. Розглянуто і жанрологічний аспект творчості, де засвідчено широкий діапазон творення митцем поетичних жанрових форм. Обґрунтовано висновок про те, що художнє слово І. Калинця сягає рівня найкращих європейських зразків поетичної творчості і є загальнокультурним надбанням. Для літературознавців, студентів, широкого кола читачів.

304. Вінцковський Т. Іван Митрофанович Луценко (1863–1919): український націєтворець : [до 150-річчя від дня народж.] / Тарас Вінцковський, Олександр Музичко. – Київ : Гамазин, 2013. – 350, [1] с. : ил. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 302–308 (129 назв) та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 341–347. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1515-86-3 (у паліт.). – URL: https://www.academia.edu/38701727/Іван_Митрофанович_Луценко_1863_1919_український_націєтворець УДК 94(477)(092)

НБУЯМ Б349212

У монографії вперше докладно висвітлено діяльність І. М. Луценка (1863–1919) — лікаря, науковця, публіциста, лідера українського національного руху в Одесі, одного з організаторів українського війська у 1917–1919 рр. Використання біографічного підходу дозволило більш докладно розглянути маловідомі аспекти історії громадського та культурного життя України кінця XIX — перших двох десятиріч XX ст. Для широкого читацького загалу.

305. Вовченко В. Б. Архівна спадщина кооператора, державного і громадського діяча М. В. Левитського / В. Б. Вовченко. – Київ : Промінь, 2010. – 194 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 166–186 (366 назв). – Імен. покажч.: с. 188–192. – 300 пр. – ISBN 978-966-647-215-4. УДК 334.73(477)(092) **ВА738042**

Проаналізовано склад і зміст особового архівного фонду піонера української кооперації М. В. Левитського, визначено його джерелознавчий, інформаційний і бібліографічний аспекти. На підставі архівних джерел відтворено основні етапи життєвого шляху, кооперативної, громадської та просвітницької діяльності діяча. Здійснено спробу реконструкції колекційної частини архіву. Визначено значимість архівного фонду М. В. Левитського як джерела з історії кооперативного руху, літературного процесу та культури України в цілому. Для широкого кола читачів, усіх хто цікавиться історією кооперативного руху в країні.

306. Возняк Г. М. Михайло Кравчук: «Моя любов — Україна і математика» / Г. М. Возняк ; Тернопіл. осередок Наук. т-ва ім. Шевченка. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2012. – 111 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – На 3-й с.: До 120-річчя від дня народж. славет. укр. математика, акад. М. Кравчука. – Бібліогр.: с. 109–110 (32 назви). – Покажч. пр. М. П. Кравчука: с. 96–108. – ISBN 978-966-102537-9. УДК 51(477)(092) **ВА763268**

Дослідження висвітлює життєвий і творчий шлях славетного українського математика — Михайла Кравчука, наукові праці якого ввійшли до скарбниці світової математичної науки. В книжці подано методичні рекомендації для вчителів математики та студентів. Для всіх, хто любить і захоплюється математичною наукою.

307. Володимир Удовенко: життєпис репресованого професора-гігієніста / В. Ф. Москаленко [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2012. – 375 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – Бібліогр.: с. 217–234. – У кн. також: Вибірк. пр. проф. В. В. Удовенка: с. 235–374. – 100 пр. – ISBN 978-966-382-404-8 (у паліт.). УДК 614(477)(092) **ВА756348**

Книга присвячена Володимирі Васильовичу Удовенку, одному із невинно засуджених на сфабрикованому 1930 р. процесі «Спілка Визволення України» і розстріляному в 1937 р. лікарю, педагогу і вченому, учаснику воєнно-революційних подій та розбудови української державності 1917–1920 рр., професору, завідувачому кафедри загальної гігієни Київського медичного інституту і позаштатному співробітнику ВУАН. Основною базою для написання книги слугували дві групи джерел — наукові праці вченого і документальні матеріали, що зберігаються у фондах Державного архіву м. Києва, ЦДАВО України, ГДА СБУ. Тексти усіх розділів унаочнені найбільш характерними документами, таблицями, схемами, іншими ілюстративними матеріалами, в яких відбилися суспільні процеси розвитку 20–30-х рр. ХХ ст. У додатках вміщено окремі праці В. Удовенка. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією першої половини ХХ ст.

308. Гавдида Н. Літературно-малярський дискурс творчості Богдана Лепкого : монографія / Наталія Гавдида ; Тернопіл. осередок Наук. т-ва ім. Т. Шевченка. – Київ : Смолоскип, 2012. – 226 с., [4] арк. іл. ; 21 см. – (Серія «Українські студії», ISBN 978-966-2164-42-8). – Рез. англ. – Бібліогр.: 177–205 (352 назви) та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 207–217. – ISBN 978-966-1676-41-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09«18/19» **ВА761488**

У монографії висвітлено постать Б. Лепкого в контексті українського культурного життя кінця ХІХ — першої половини ХХ ст. Проаналізовано вплив картин Я. Матейка на живописний та літературний доробок українського письменника. Розглянуто мистецький синкретизм творчості Т. Шевченка в рецепції Б. Лепкого. Описано малярські ремінісценції та засоби творення художнього образу в словесній спадщині митця. Для широкого читацького загалу.

309. Галик В. М. Хорватія у житті та творчій спадщині Івана Франка : монографія / В. М. Галик ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка, Іст. ф-т. – Дрогобиц (Львів. обл.) : Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка, 2012. – 257 с. : іл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: До 155-річчя від дня народж. І. Франка. – Бібліогр.: с. 210–257 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-240-0. УДК 821.161.2.09(092) **ВА757400**

На основі творчої спадщини І. Франка, маловідомих джерел та епістолярію досліджено контакти письменника з Хорватією. Простежено перебування митця у курортних містах Хорватії — Липику та Ловрані, охарактеризовано його наукові зацікавлення хорватською культурою, взаємини із провідними хорватськими діячами. Чільне місце в монографії посідає характеристика взаємозв'язків І. Франка з хорватським славістом В. Ягичем. Встановлено, що письменник відіграв значну роль у формуванні українсько-хорватських культурних зв'язків другої половини ХІХ — початку ХХ ст. Для літературознавців, викладачів, студентів, широкого кола дослідників творчості письменника.

310. Галич О. А. Олесь Гончар у вимірах non fiction / О. А. Галич. – Луганськ : Кн. світ, 2011. – 259 с. : портр. ; 20 см. – (Серія «Наукова література», ISBN 966-7438-96-4.). – Бібліогр. в кінці розд. – 100 пр. – ISBN 978-966-626-487-2. УДК 821.161.2.09 **ВА765004**

Розкрито специфіку щоденника одного з найбільших прозаїків України О. Гончара як жанру мемуарної літератури ХХ ст., показано особливості його поетики. Для цього розроблено жанрову типологію, з'ясовано тематику та проблематику, спрогнозовано перспективу розвитку жанру в національній літературі. Надано естетичну оцінку внеску митця в історію української літератури. Для літературознавців, викладачів, студентів, дослідників творчості письменника.

311. Галич А. О. Щоденники Олесея Гончара в парадигмі соціальних комунікацій і літературознавства / А. О. Галич, В. М. Галич, О. А. Галич. – Луганськ : Резніков В. С., 2013. – 87 с. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. – ISBN 978-617-509-287-3. УДК 821.161.2-94.09(092) **ВА771569**

У монографії за матеріалами щоденника Олесея Гончара розглянуто проблеми у галузі теорії та історії соціальних комунікацій, історії і теорії літератури. Докладно розкрито бачення письменником рецепції ЗМІ як предмета соціальної комунікації, проаналізована публіцистика та щоденник із точки зору теорії П. Бурдьє, з'ясовано основні концепти рецепції письменником буття українського народу, бачення ним провідних зарубіжних майстрів слова, висвітлено принципи портретування в щоденниковому тексті. Розраховано на науковців, освітян, студентів філологічних спеціальностей, а також тих, хто цікавиться мемуарною літературою.

312. Гарецкий Р. Г. Гавриил Иванович Горецкий, 1900–1988 / Р. Г. Гарецкий, В. И. Оноприенко ; отв. ред. А. К. Карабанов. – Киев : Информ.-аналит. агентство, 2012. – 545 с. : ил., портр. ; 23 см. – (Научно-биографическая литература). – Библиогр.: с. 468–477 и в подстроч. примеч. – Библиогр. тр. Г. И. Горецкого: с. 452–467. – Указ. имён: с. 531–543. – 300 экз. – ISBN 978-617-571-059-3 (в пер.). УДК 551.7/.8(476)(092) **ВА762683**

Книга присвячена геологу-четвертичнику, палеографу, стратиграфу і археологу Г. І. Горецькому, засновнику нової галузі геологічної науки — палеопотамології. Висвітлено життєвий шлях, наукову, дослідницьку та громадську діяльність ученого. Відзначено його величезний внесок у вивчення розвитку минулого річок і річкових долин, створений ним проект, присвячений великим прарікам Російської рівнини, був удостоєний Державної премії СРСР. Наведено спогади про Г. І. Горецького, бібліографія його опублікованих праць, а також робіт, які вийшли під його редакцією, перелік літератури про нього. Подано список копалин рослин і тварин, названих на честь великого вченого. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією геологічної науки.

313. Герасименко Н. Олександр Лазаревський: життя і творчість (1834–1902 рр.) / Неля Герасименко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України, 2012. – 179 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 169–179. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6490-8. – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0008667> УДК 94(477)(092) **ВА767135**

У монографії висвітлено життєвий і творчий шлях українського історика, видатної постаті вітчизняної історіографії, подвижника історичної науки Олександра Матвійовича Лазаревського. Значну увагу приділено його роду, впливу родинної традиції на формування історичних поглядів та вибору ним роду занять, участі у процесі реалізації в Україні ліберальних реформ 1860–1880-х рр., насамперед селянської, судової та земської. Досліджено науковий доробок ученого, його внесок у царині спеціальних історичних дисциплін, у тому числі бібліографії, історіографії, археографії, джерелознавства, дипломатики, сфрагістики, генеалогії, а також історії Лівобережної України XVII–XVIII ст. Розраховано на фахівців, усіх, хто цікавиться історією та історіографією України.

314. Герасименко С. Ю. Науково-педагогічна та просвітницька діяльність Михайла Грушевського (1894–1917 рр.) / С. Ю. Герасименко ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобиц (Львів. обл.) : ДДПУ ім. Івана Франка, 2013. – 213 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 160–201 (386 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-293-6. УДК 37.014(477)(092)«1894/1917» **ВА775743**

У виданні здійснено всебічний ретроспективний аналіз науково-педагогічної та просвітницької діяльності М. Грушевського у 1894–1917 рр. Досліджено особливості формування Львівської наукової школи вченого як вершини його педагогічної майстерності. Виявлено форми і методи боротьби педагога за українську національну школу в Східній Галичині та на Наддніпрянщині. Реконструйовано провідні напрями просвітницької праці М. Грушевського. Для широкого кола читачів.

315. Голобородько В. М. Микола Пирогов в Україні : монографія / В. М. Голобородько ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань (Черкас. обл.) : Жовтий О. О., 2012. – 179 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 150–178 (338 назв). – 300 пр. – ISBN 978-617-525-093-8. – URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/1409/1/pyrohov.pdf> УДК 94(477)+617-089(47+57)(092) **ВА756761**

У монографії проаналізовано гуманістичну, просвітницьку та реформаторську діяльність геніального вченого, хірурга М. І. Пирогова на тлі української історії XIX ст. Визначено головні напрями реалізації видатним педагогом своїх гуманістично-просвітницьких ідей на посаді попечителя Одеського та Київського навчальних округів у 1856–1861 рр. З'ясовано роль і місце видатного діяча в становленні української інтелігенції у середині XIX ст., української науки, культури, університетської та вищої медичної освіти, а також підготовки молодих вчених за кордоном у період 1862–1866 рр. Для широкого читацького загалу.

316. Голобородько К. Ю. Ідіостиль Олександра Олесья: лінгвокогнітивна інтерпретація : монографія / Костянтин Голобородько ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Харків. іст.-філол. т-во. – Харків : ХІФТ, 2010. – 526 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. творів О. Олесья: с. 448–526. – Бібліогр. в кінці розд. – 300 пр. – ISBN 978-966-1630-09-2 (у паліт.). УДК 821.161.2'42.09

ВА742891

У монографії описано ідіостиль українського поета О. Олесья в контексті когнітивної лінгвістики. Обґрунтовано термінопоняття ідіостильового концепту, лінгвоментального світогляду митця, когніотипу, концептосфери мовної особистості, художньо-семантичної сфери. Проаналізовано концепти О. Олесья «слово» і «мова», «людина», «Я (его)», «народ», «Бог», «життя», «світ», «земля», «простір», «природа», «час», парадигми апелятивів та антропонімів. Розраховано на літературознавців, викладачів, студентів, усіх дослідників творчості поета.

317. Голомб Л. Г. Три поети раннього українського модернізму: Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський : монографія / Л. Г. Голомб. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2011. – 182 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 300 пр. – ISBN 978-617-596-026-4. УДК 821.161.2.09«19»

ВА739103

У монографії наведено результати системного дослідження ліричної поезії О. Олесья, Г. Чупринки та М. Філянського, які належали до центральних постатей раннього українського модернізму. Простежено ключові мотиви, особливості поетики, жанрово-стильові прикмети творчості цих поетів. З'ясовано їх роль і місце в оновленні української лірики перших десятиліть XX ст. Розраховано на літературознавців, викладачів, студентів.

318. Голубенко А. Л. Владимир Даль — светоч славянской культуры : монография / А. Л. Голубенко, Н. А. Евдокимов ; Восточноукр. нац. ун-т им. Владимира Даля. – Луганск : ВГУ им. В. Даля, 2011. – 370 с. : портр. ; 21 см. – Текст парал. рус., укр., англ. – Библиогр.: с. 308–313 и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-590-919-4 (в пер.). УДК 821.161.1.09(092)

ВА750173

У монографії висвітлено життя і публіцистичну діяльність В. І. Даля — знавця слов'янської словесності, етнографа, письменника-публіциста, лікаря, діалектолога і лексиколога, вихідця з Луганщини. Відзначено, що В. Даль належить до тих учених «Золотого століття літератури і етнографії», які не тільки визнавали самостійність української мови, а й фіксували її вплив на російську мову. Розкрито роль словесної поетичної народної творчості в історичному розвитку живої російської мови, показано рівні виявлення та шляхи входження фольклору в тексти художньо-публіцистичних творів В. Даля як джерело відомостей про особливості менталітету слов'янської людини, джерело збагачення текстів і зближення їх з розумовим рівнем читачів різних верств — від професійних письменників до простого народу. Для дослідників творчої спадщини В. І. Даля.

319. Гольник О. С. Міф у художньому світі Євгена Маланюка / О. С. Гольник. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 217 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-189-172-1 УДК 821.161.2.09

ВА768250

У виданні досліджено міфопоетику поета та публіциста, культуролога Є. Маланюка, яка обсервується шляхом аналізу художньої трансформації міфологічних мотивів та образів у творчості митця. Висвітлено його картину світу, яка представлена у варіантах космогонічного та есхатологічного мотивів, утілених через систему міфопоетичних знаків і символів. Акцентовано увагу на інтертекстуальних перегуках лірики Є. Маланюка та творчості представників російської поезії «срібного віку», французьких символістів, чеських і польських сучасників з «імператором залізних строф». Вперше здійснено системне осмислення так званих «творчих діалогів», «творчих полемік» Є. Маланюка з М. Гоголем, М. Хвильовим, П. Тичиною, що були реалізовані не тільки в площині есеїстичних і публіцистичних роздумів митця, але й мали художнє «відлуння» у поетиці його творів. Для літературознавців, викладачів, студентів, усіх дослідників творчості поета.

320. Гомоляко А. О. Науково-педагогічна діяльність Василя Данилевича : монографія / А. О. Гомоляко ; Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Упр. освіти. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Аспект-Поліграф, 2013. – 164 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. пр.

В. Ю. Данилевича: с. 151–155. – Імен. покажч.: с. 158–161. – 300 пр. – ISBN 978-966-340-521-6 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА774504

У монографії досліджено життєвий і творчий шлях історика України В. Ю. Данилевича (1872–1936), ім'я якого довгий час залишалося в тіні. На основі першоджерел висвітлено основні періоди біографії, здійснено всебічний аналіз наукової спадщини вченого, з'ясовано його роль у розвитку вітчизняної історичної освіти, зокрема, у створенні Археологічного інституту в Києві. Для всіх, хто цікавиться історією України.

321. Горинь В. І. Перепоховання Маркіяна Шашкевича / В. І. Горинь ; НАН України, Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича, Шашкевичів. коміс. – Вид. 2-ге, доповн. – Львів : Укр. технології, 2011. – 170, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Бібліотека шашкевичіани. Нова серія 1 (6)). – До 200-річчя від дня народж. Маркіяна Шашкевича. – Бібліогр.: с. 101–105 (98 назв). – Бібліогр. друк. пр. авт. Із пробл. шашкевичезнав.: с. 106–110 (56 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-345-236-4. УДК 94(477)(092)

ВА750202

Видання присвячено події перепоховання М. Шашкевича у 1893 р. з Новосілок до Личаківського кладовища у Львові. На основі архівних матеріалів, публікацій галицької періодики, автору вдалося віднайти і простежити першопочатки й мотиви задуму перепоховання, детально відтворити всі його етапи. Вміщено інформацію про участь, виступи, відгуки, спомини багатьох людей причетних до цих подій, опубліковано чимало раритетних матеріалів. Видання подає бібліографічний перелік літератури з теми (понад 30 позицій), ілюстровано фотографіями. Для науковців, істориків, широкого кола читачів.

322. Гоцуляк В. М. У боротьбі за соборну Україну: державотворча діяльність Симона Петлюри / В. М. Гоцуляк. – Хмельницький : ХНУ, 2013. – 202 с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 130–144 (220 назв) та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-330-166-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА764688

У виданні висвітлено соціально-політичну діяльність С. Петлюри й розкрито її роль у процесах українського державотворення як об'єкт наукового вивчення. Досліджено участь політичного діяча у творенні української державності. Проаналізовано постать Головного отамана як організатора розбудови української армії. Приділено увагу питанню спадщини С. Петлюри в загальнонаціональному контексті становлення незалежної Української держави. Подано інформацію про ідеї Голови Директорії УНР та процеси самоорганізації сучасного українського соціуму. Для широкого кола читачів.

323. Гуржій О. І. Іван Скоропадський / О. І. Гуржій, О. П. Реєнт. Павло Скоропадський / О. І. Гуржій, О. П. Реєнт. – Київ : Арій, 2013. – 229, 155 с., зустріч. паг. : табл., портр. ; 21 см. – (Гетьмани України та їхня доба). – Книжка-«перекрутка». – Бібліогр.: с. 223–229. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-498-270-9 (у паліт.). УДК 94(477)«17/19»(092)

ВА766194

У книжці через призму однієї гетьманської родини розглядаються долі представників політичної еліти України XVIII — початку XX ст., які відіграли важливу роль не лише у вітчизняній, а й у світовій історії. Для істориків, викладачів та всіх, хто цікавиться минулим українського народу.

324. Даниленко В. М. Ізидора, рідна сестра Лесі Українки: від сталінських таборів до еміграції / В. М. Даниленко ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Галуз. держ. арх. Служби безпеки України. – Київ : Смолоскип, 2011. – 251, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Парал. тит. арк.: англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 195–208. – Геогр. покажч.: с. 209–215. – Вид. коштом Фондації ім. Івана Багряного (США). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-30-5 (у паліт.). УДК 94:323.281(477)(092)

ВА740542

У книжці розповідається про переслідування родини Косачів у роки радянської влади, про долю наймолодшої із сестер Лесі Українки — Ізидори Косач-Борисової, репресованої в 1937–1939 рр. Через призму документів архівно-кримінальної справи, оперативних документів НКВС УРСР простежено життєвий шлях і незламну волю жінки, її глибокі національні почуття та суспільно-політичні погляди, побут багатьох людей з її оточення, опір української інтелігенції тоталітарній системі, передумови арештів. Вміщено спогади І. Косач-Борисової «Із минулого та пережитого» про сталінські тюрми і табори, родинні й архівні світлини, копії документів. Для широкого кола читачів.

325. Даценко А. В. Юрій Васильович Кондратюк. 1897–1942 : [пер. з рос.] / А. В. Даценко, В. Й. Прищепа. – Полтава : ПолтНТУ, 2012. – 171, 157 [2] с., розд. паг. : іл., портр. ; 21 см. – В кн. також перше вид.: Юрій Васильович Кондратюк. 1897–1942. – Москва : Наука, 1997. – Бібліогр.: с. 160–169 (212 назв) та в підрядк. прим., с. 152–158 (212 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-616-101-0. – URL: http://histpol.pl.ua/books/Yuriy_Vasylovych_Kondratyuk_1897_1942.pdf УДК 629.78(477)(092)

ВА754489

У виданні подано наукову біографію теоретика космонавтики, блискучого інженера-винахідника, раціоналізатора Олександра Шаргея, який увійшов у науку під іменем Юрія Васильовича Кондратюка. Для читачів, які цікавляться історією вітчизняної науки і техніки.

326. Дем'янюк Н. Ю. Формування національної культури молоді в педагогічній спадщині В. М. Верховинця : монографія / Н. Ю. Дем'янюк. – Вид. 2-ге, виправл. та доповн. – Полтава : АСМІ, 2012. – 267 с. : іл., нот. іл., табл., портр. ; 21 см. – Рез. англ., нім. – Бібліогр.: с. 204–207, 220–241. – 300 пр. – ISBN 978-966-182-173-5 (у паліт.). – URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6825/1/Монограф%20Дем'янюк%20В.pdf> УДК 37.091.4(477)(092) **ВА756902**

У монографії вперше систематизовано й узагальнено педагогічну спадщину В. М. Верховинця з формування національної культури молоді; обґрунтовано основні підсистеми його педагогічної і мистецької діяльності. Виявлено й охарактеризовано складові національної культури в спадщині педагога; визначено засоби та розкрито процес формування національної культури молоді в творчості В. М. Верховинця; вивчено досвід впровадження його педагогічних ідей у сучасну практику виховання. Розраховано на фахівців у галузі історії педагогіки, теорії і методики професійної освіти, педагогів, студентів, усіх, хто цікавиться проблемами виховання молодого покоління.

327. Динікова Л. Ісмаїл Гаспринський: Ісмаїл Гаспралі (1851–1914) — кримськотатарський просвітник / Лілія Динікова. – Київ : Едельвейс, 2012. – 211 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 204–210 (151 назва). – 300 пр. – ISBN 978-966-2748-10-9. УДК 37(477.75)(092) **ВА756781**

Проведено системний, комплексний аналіз кримськотатарської преси кінця XIX — першої половини XX ст. Зроблено спробу виявити джерела й описати життя та діяльність І. Гаспринського як просвітника. Досліджено основні закономірності, етапи та напрями розвитку кримськотатарської преси. Проведено характеристику основних видів джерел і питань в історіографії з даної проблематики. Визначено основні етапи видавничої діяльності І. Гаспринського в контексті розвитку загальних тенденцій у російській державній системі народної освіти кримських татар даного періоду. Увагу приділено розкриттю процесів національного відродження кримськотатарського друку, формуванню та розвитку просвітницького та суспільного руху серед кримських татар, а також висвітленню тієї ролі, яку відігравали у даному процесі І. Гаспринський, І. Казас, І. Бораганський. Описано загальні структури національних засобів масової інформації, репрезентованих друкованими періодичними виданнями. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією кримських татар.

328. Дмитренко М. К. Олександр Потебня як фольклорист : монографія / М. К. Дмитренко ; НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, Від. фольклористики. – Київ : Сталь, 2012. – 535 с. : іл., нот., іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 502–529 (521 назва). – Імен. покажч.: с. 530–535. – 300 пр. – ISBN 978-966-1555-97-5 (у паліт.). УДК 398(=161.2)(092) **ВА751774**

У монографії досліджено фольклористичну спадщину видатного українського вченого — мовознавця, фольклориста, літературознавця, філософа, засновника психологічної школи у філології Олександра Опанасовича Потебні (1835–1891). У першому розділі розглянуто постать ученого і його фольклористичні праці в біографічному, збирацькому та методологічному аспектах. Другий розділ присвячено характеристиці наукових поглядів О. Потебні як представника психологічної школи у фольклористиці. У третьому розділі проаналізовано теорію художнього образу і фольклорного символу. У додатку вміщено збірку українських народних пісень у записах О. Потебні, куди увійшли обрядові пісні та ігри, родинно-побутові, суспільно-побутові, жартівливі, дитячі пісенні зразки і твори літературного походження. Монографія містить коментарі, перелік умовних скорочень, список використаної літератури та джерел, іменний покажчик. Для широкого кола читачів.

329. Довганюк С. С. Володимир Миколайович Образцов. 1874–1949 / С. С. Довганюк ; Дніпропетров. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, Львів. філ. – Київ : Поліграфсервіс, 2010. – 327 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 289–311. – 350 пр. – ISBN 978-966-8618-27-5 (у паліт.). УДК 656.2(477)(092) **ВА728255**

У виданні висвітлено наукову діяльність вітчизняного вченого-залізничника, академіка В. М. Образцова — основоположника науки про станції та вузли, сучасної школи комплексного розвитку та комбінованого використання усіх видів транспорту, дослідника теорії єдиного технологічного процесу роботи залізниць загального користування і промислових підприємств. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією залізничного транспорту.

330. Древницький Ю. Р. Володимир Старосольський: громадсько-політична та наукова діяльність (1878–1942) / Юрій Романович Древницький ; Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. –

Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 303 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 170–211 (516 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-595-002-9. УДК 94(477)(092)

ВА762240

У виданні досліджено діяльність В. Старосольського — громадсько-політичного діяча, адвоката та науковця першої половини ХХ ст. Простежено перші його політичні кроки у студентському русі й Українській соціал-демократичній партії, проаналізовано політичну діяльність у роки Першої світової війни, державо-творчу роботу у складі уряду Директорії УНР. Висвітлено адвокатську діяльність у політичних судових справах польської влади над українцями. Проаналізовано наукові праці вченого, а також внесок в організацію та розбудову українських освітніх інституцій в еміграції. Для широкого кола читачів.

331. Дронь К. І. Міфологізм у художній прозі Івана Франка (імаголог. аспект) / К. І. Дронь ; НАН України, Ін-т Івана Франка. – Київ : Наук. думка, 2013. – 240, [1] с. : портр. ; 23 см. – На паліт. та тит. арк.: Проект «Наукова книга» (молоді вчені). – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч. імен.: с. 231–237. – Показч. творів І. Франка: с. 238–240. – 300 пр. – ISBN 978-966-00-1297-4 (у паліт.) УДК 821.161.2-3.09

ВА768570

Здійснено комплексне дослідження теми міфологізму у науковому та художньому дискурсах І. Франка. Вперше розкрито сутність Франкового трактування генези, природи та функцій первісних міфів, з'ясовано місце та роль міфології в етнокультурологічній концепції вченого. Визначено джерела, форми, основні варіанти й міру вияву міфологізму в художній прозі письменника. Проведено всебічний семантико-функціональний аналіз багатогранної міфопоетики основних стихій природи, а також міфогенної та міфологічно маркованої часо-просторової топіки як чільних складових поетикальної (тематичної і, вужче, імагологічної) системи літератора. Для літературознавців, викладачів, студентів, дослідників творчості І. Франка.

332. Дуплищева О. М. М. И. Дуплищев. Теоретические и экспериментальные исследования явления излучения и распространения света в пространстве / О. М. Дуплищева, А. М. Дуплищев. – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2012. – 348, [1] с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – На тит. л.: К 100-летию со дня рождения М. И. Дуплищева. – В кн. также приведены тр. М. М. Дуплищева. – Библиогр. науч. тр. М. М. Дуплищева: с. 20–26 (75 назв.). – Библиогр.: с. 348–349 (16 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-348-296-5 (в пер.). УДК 535.2/.3(477)(092)

ВА758990

У виданні подано основні дати життя і діяльності М. І. Дуплищева — радянського вченого у галузі конструювання та проектування ракетно-космічної техніки, а також перелік його наукових праць. Висвітлено теоретичні та експериментальні дослідження явищ випромінювання і поширення світла в просторі, проведені М. І. Дуплищевим: аналіз відомих фундаментальних оптичних явищ і дослідів із позицій корпускулярної (балістичної) теорії поширення світла в просторі. Детально висвітлено результати фундаментального оптичного експерименту, проведеного вченим, що підтверджують балістичну теорію випромінювання і поширення світла в просторі. Для спеціалістів галузі, усіх, хто цікавиться історією ракетно-космічної техніки.

333. Єпик Л. І. Корифей громадської агрономії. Костянтин Мацієвич — учений, дипломат, політик : монографія / Л. І. Єпик ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : Мрія, 2013. – 195 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 176–195 (315 назв.). – 300 пр. – ISBN 978-966-473-117-8. УДК 63(477)(092)

ВА767442

Увагу приділено українському вченому-аграрнику, громадсько-політичному діячу, дипломату та журналісту К. А. Мацієвичу. Висвітлено професійне становлення ученого та діяльність у передреволюційний період. Досліджено особливості емігрантського періоду життя 1924–1942 рр. Для широкого кола читачів.

334. Життя та діяльність Йозефа Панека : (до 130-річчя від дня народж. вченого) / [В. І. Мельник, О. М. Сауш, В. О. Володимирець, Т. М. Гладовська] ; Надслучан. ін-т. – Рівне : Волин. обереги, 2012. – 86 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено перед. вип. дан. – Бібліогр.: с. 7 (4 назви). – Бібліогр. пр. Й. Панека: с. 7 (4 назви). – У кн. також: газ. публ. Й. Панека. – 300 пр. – ISBN 978-966-416-266-8. УДК 58(477)(092)

ВА751244

Видання присвячено життю, науковій та громадській діяльності одного з талановитих і маловідомих учених-ботаніків першої половини ХХ ст. Йозефу Панеку, який народився на Рівненщині й чималий період свого життя займався вивченням флори та рослинності в межах території сучасної Рівненської області. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної ботанічної науки.

335. Журавльова С. С. «Алфавит собранный, рифмами сложенный...» свт. Іоана Максимовича як явище агіографічної культури українського бароко : монографія / С. С. Журавльова ; Бердян. держ. пед. ун-т. – Бердянськ (Запоріж. обл.) : БДПУ, 2012. – 237 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 145–164

(231 назва). – Показч. імен: с. 165–237. – 300 пр. – ISBN 978-966-7828-67-7. УДК 821.161.2-1.09«16/17»

ВА758137

У монографії досліджено джерела й жанрово-тематичну специфіку книги «Алфавит собранный, рифмами сложенный...» архієпископа Іоана Максимовича як явище української барокової агіографії. Визначено, що твір святого Іоана Максимовича розглядається як зразок агіографічної поезії, в якій трансформовано в нових формах художньо-естетичну спадщину ранньохристиянського Сходу та Київської Русі. Простежено індивідуальні особливості функціонування феноменів мучеництва та чуда в агіографічній поезії доби бароко. З'ясовано, що своєрідність опрацювання аскетичної теми в агіографічних віршах книги «Алфавит собранный, рифмами сложенный...» святого Іоана Максимовича полягає в поєднанні аскетичних програм східних Отців, ісихастського вчення про молитву розуму з ігнатіянськими концепціями духовного вдосконалення. Образ святого, поданий у поетичній книзі архієпископа Іоана Максимовича, аналізується як відображення барокової антропології. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературою доби бароко, питаннями культури і духовності.

336. Зелена О. Я. Суспільно-політичні погляди Осипа Назарука / О. Я. Зелена. – Дрогобич (Львів. обл.) : ДДПУ ім. І. Франка, 2010. – 173 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 155–170 (212 назв) та в кінці ст. – Імен. показч.: с. 172–173. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-082-6. УДК 321(477)(092)

ВА733484

У виданні висвітлено суспільно-політичну діяльність і державотворчі ідеали О. Назарука — теоретика-політолога, державного діяча, правника, патріотичного дипломата, дослідника геополітики та закономірностей міжнародної політичної діяльності початку ХХ ст. Обґрунтовано вагомий внесок О. Назарука у розвиток та популяризацію монархічно-клерикальних ідей у Галичині, роль і місце церкви в суспільно-політичній діяльності українського народу. Описано процес формування геополітичного статусу України в Центрально-Східній Європі у працях дослідника. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

337. Землянська А. В. Топоси сакрального в художній прозі Миколи Хвильового : монографія / А. В. Землянська. – Мелітополь (Запоріж. обл.) : Вид. будинок Мелітопол. міськ. друк., 2013. – 231 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 194–231 (392 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-197-235-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-3.09(092)

ВА764611

У монографії досліджено художню прозу М. Хвильового в контексті пошуків «нової сакральності» 1920-х рр. Вперше в українському літературознавстві прозовий доробок письменника розглянуто як сферу топосів сакрального. Визначено сутність священного, основні аспекти сприйняття цього феномену в гуманітаристиці кінця ХІХ — початку ХХІ ст. Окреслено зв'язок сакрального з літературними творами та охарактеризовано основні якості священного як топосу творчості митця. Виявлено специфічність рецепції автором сучасності в аспекті сакральної топології. Комплекс загальних точок вираження та особливості проникнення у сферу священного у прозі М. Хвильового розглянуто в контексті загальноєвропейської та української літературної спадщини доби модернізму. Для літературознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться творчістю письменника.

338. Имя в истории медицины. Владимир Афанасьевич Караваев / [М. П. Захараш, Л. Г. Заверный, В. М. Мельник, Т. В. Тарасюк] ; под ред. В. Ф. Москаленко. – Киев : Авіцена, 2011. – 249, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – На авантит. и пер.: К 170-летию Нац. мед. ун-та им. А. А. Богомольца, К 200-летию со дня рождения. – Библиогр.: с. 233–244, в тексте и в подстроч. примеч. – Имен. указ.: с. 245–249. – 500 экз. – ISBN 978-966-2144-30-7 (в пер.). УДК 61(477)(092)

ВС52541

У виданні висвітлено основні віхи життя, наукової, педагогічної і громадської діяльності Володимира Опанасовича Караваєва, відомого хірурга, засновника та першого декана медичного факультету Київського університету Св. Володимира. Допоміжний апарат видання вміщує іменний показчик (с. 245–249). Подано ілюстративний матеріал. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної медицини в особах.

339. Историк-экономист С. Я. Боровой и проблемы современной истории экономики : монография / [М. И. Зверяков и др. ; под ред. М. И. Зверякова, Н. А. Уперенко] ; Одес. нац. экон. ун-т, Одес. еврейс. о-во. – Одесса : Бахва, 2013. – 275 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – На пер. и тит. л.: К 110-летию со дня рождения С. Я. Борового (1903–2013). – Авт. указаны на обороте тит. л. – Библиогр. в конце тем. – 300 экз. – ISBN 978-966-8783-36-4 (в пер.). – URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1185/3/Статистические%20методы%20-%20инструмент%20изучения%20социально-экономических%20процессов.pdf> УДК 330.8(477)(092)

ВА778066

Видання підготровано до 110-річчя від дня народження історика-економіста С. Я. Борового з ініціативи його колишнього аспіранта, професора Н. А. Уперенка, підтриманої ректором Одеського національного еко-

номічного університету та Одеською єврейською громадою. Розраховано на викладачів, докторантів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться проблемами сучасної історії економіки.

340. Іваневич Л. А. Кость Широцький (1886–1919): науковець, просвітник, педагог : 125-річчю від дня народж. присвяч. / Л. А. Іваневич – Хмельницький : Мельник А. А., 2012. – 245, 18 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 199–243 (626 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-8587-84-9. УДК 94(477)(092) **ВА745796**

У монографії висвітлено педагогічну, суспільно-політичну та громадсько-політичну діяльність і творчість історика мистецтвознавства й краєзнавця К. В. Широцького, його наукові та публіцистичні праці з історії, мистецтва і культури регіонів України, зокрема Поділля. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українського мистецтва, культури та духовності.

341. Іваннікова Л. Яків Новицький. Фольклорист, історик, педагог / Людмила Іваннікова. – Запоріжжя : АА ТанDEM, 2010. – 386, [1] с. : портр. ; 24 см. – У надзаг.: НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, Запоріж. наук. т-во ім. Я. Новицького. – Бібліогр.: с. 315–363 та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 365–376. – Геогр. покажч.: с. 376–386. – 400 пр. – ISBN 978-966-488-061-6. УДК 94(477)(092) **ВС50507**

Висвітлено біографію і фольклористичну діяльність видатного історика Запорізького краю, археолога і джерелознавця, педагога і краєзнавця, члена-кореспондента ВУАН, засновника Запорізького обласного краєзнавчого музею та Державного архіву Запорізької області — Я. П. Новицького (1847–1925) на основі архівних джерел. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією краю.

342. Івахова К. П. Фортепіанна творчість Мирослава Скорика (худож.-дидакт. концепт) : монографія / К. П. Івахова ; Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2013. – 231 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 195–213 (186 назв). – 100 пр. – ISBN 978-617-681-023-0 (у паліт.) УДК 780.8:780.616.432.071.2 **ВА769183**

У монографії досліджено фортепіанну творчість видатного музиканта сучасності, Героя України М. Скорика. Вперше обґрунтовано категорію художньо-дидактичного концепту в музичній творчості та взаємодію художнього і дидактичного компонента у творчості українських композиторів другої половини ХХ ст. Висвітлено історико-соціальні та генетичні предиспозиції й індивідуально-психологічні засади фортепіанної творчості Маестро. Проаналізовано художньо-дидактичні особливості фортепіанного репертуару М. Скорика, створеного на фольклорній, класичній, джазовій основі. Для шанувальників музичного мистецтва.

343. Івашків В. М. Іван Тобілевич (Карпенко-Карий) : нарис життя і творчості / В. М. Івашків. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2011. – 173 с., [9] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 172–173 (20 назв) та в підрядк. прим. – Покажч. ориг. драм. творів І. Тобілевича (Карпенко-Карого): с. 171. – ISBN 978-966-10-1976-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092).fbdd9c956d1962cc7dca43f.pdf **ВА749401**

У монографії висвітлено основні віхи життєвого шляху видатного українського драматурга і театального діяча Івана Тобілевича (Карпенка-Карого, 1845–1907). Всебічно проаналізовано всі відомі оригінальні драматичні твори письменника, акцентовано на особливостях їхнього змісту й проблематики, місця й ролі в історико-літературному процесі кінця ХІХ — початку ХХ ст. Для науковців, викладачів, студентів-філологів та всіх, хто цікавиться питаннями розвитку української класичної драматургії.

344. Ігнатенко Н. В. Педагогічно-просвітницька діяльність Павла Платоновича Чубинського (1839–1884) / Н. В. Ігнатенко, Н. С. Побірченко. – Тернопіль : Астон, 2008. – 158 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 155–158 (60 назв) та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-308-272-1 (у паліт.). УДК 37(477)(092) **ВА722834**

У виданні висвітлено життєвий шлях і діяльність видатного вітчизняного громадського та культурного діяча, просвітителя, активного учасника українського руху П. П. Чубинського. Розкрито його вклад у створення Південно-Західного географічного товариства у Києві та внесок у культурно-етнографічну діяльність київської громади. Для широкого кола читачів.

345. Ільницький М. Три формули мого осягнення Антонича / Микола Ільницький. – Львів : Центр гуманіт. дослідж. ; Київ : Смолоскип, 2011. – 53, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Університетські діалоги ; № 10). – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2164-13-8. УДК 821.161.2-1.09(092)(042) **ВА762673**

Представлено виклад публічної лекції доктора філологічних наук, професора, члена-кореспондента НАН України Миколи Ільницького, виголошеної 23 грудня 2009 року у Львівському національному універси-

теті імені Івана Франка. Переплітаючи оповіді про численні події і враження, автор змальовує півстолітню історію сприймання творчості Богдана Ігоря Антонича. Ключами розуміння стають художні образи поета — «барвні скельця», через які світ бачиться щоразу по-новому: «від веретена пісні до теслі слова», крізь «четвертий перстень» до «пейзажу з вікна». Для широкого кола читачів.

346. Інноваційність ідей А. С. Макаренка в педагогіці ХХІ століття : монографія / [О. Є. Антонова та ін. ; за ред. О. А. Дубасенюк] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 303 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Присвяч. 125-річчю з дня народж. видат. педагога А. С. Макаренка. – Авт. зазначено на с. 302–303. – Бібліогр.: с. 292–301 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-485-146-3 (у паліт.). УДК 37.091.4«20»(092) **ВА770930**

У монографії проаналізовано філософські погляди та діяльність педагога-теоретика та педагога-новатора А. С. Макаренка в контексті сучасних реалій. Висвітлено його концептуальні ідеї щодо виховання особистості в колективі. Здійснено порівняльний аналіз вітчизняної педагогіки та поглядів А. С. Макаренка щодо сімейного виховання. Показано можливість упровадження ідей педагога про комунікабельність у підготовці майбутнього вчителя-філолога. Проаналізовано досвід вивчення педагогічної спадщини А. С. Макаренка в контексті євроінтеграційних процесів в освіті. Для педагогів, студентів, усіх, хто цікавиться питаннями освіти й виховання.

347. Каленюк С. О. Слово в ідіостилі Уласа Самчука : монографія / С. О. Каленюк ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 185 с. ; 21 см. – На 3-й с.: До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – Бібліогр.: с. 165–185 та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-534-151-3. УДК 811.161.2'42:821.161.2.09 **ВА767985**

У дослідженні здійснено систематичний відбір, класифікацію і комплексний аналіз лексики творів Уласа Самчука. Для літературознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться дослідженнями у галузі літературознавства.

348. Калинчук А. М. Історичні романи І. Нечуя-Левицького: особливості поетики / А. М. Калинчук ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Четверта хвиля, 2012. – 163 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 139–159 (292 назви). – Алф. покажч.: с. 160–163. – 200 пр. – ISBN 978-966-529-261-6. УДК 821.161.2-311.6.09 **ВА749240**

У монографії вперше цілісно проаналізовано романи «Князь Єремія Вишневецький» (1897) та «Гетьман Іван Виговський» (1899) І. Нечуя-Левицького (обидва твори вперше було надруковано 1991 р.). Осмислено їх художню вартість у витворенні культури письма української історичної прози (акцентовано увагу на таких аспектах поетики історичних романів письменника, як аналіз їх творчого формування, тематичного кола, авторської позиції та засобів її вираження, сюжетно-композиційної своєрідності, художнього хронотопу, майстерності характеротворення й мистецтва деталі, арсеналу художніх прийомів у змалюванні пейзажів, портретів, інтер'єрів тощо). Поетику історичних романів І. Нечуя-Левицького досліджено в посутніх зв'язках із творчістю його попередників і сучасників, які виступали у жанрі історичної прози ХІХ ст. Для літературознавців, викладачів, студентів, дослідників творчості письменника.

349. Калініченко Н. А. Василь Сухомлинський, Іван Ткаченко, Олександр Захаренко: концепти продуктивної педагогіки / Н. А. Калініченко ; Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Комунал. закл. «Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського», Кіровоград. обл. орг. профспілки працівників освіти і науки України. – Вид. 2-ге, допов. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 187 с., [15] арк. іл. : табл., портр., схеми ; 21 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 100 пр. – ISBN 978-966-189-183-7. УДК 37.013.2(477)(092) **ВА777510**

У виданні розкрито провідні педагогічні ідеї наукових праць і практичної діяльності педагогів-новаторів В. Сухомлинського, І. Ткаченка, О. Захаренка, трансформацію їх досвіду в діяльність навчальних закладів. Розглянуто домінанти виховуючого середовища, яке невтомно збагачували педагоги-гуманісти. Обґрунтовано основні ідеї згуртування шкільного колективу, розвиток творчого потенціалу вчителя. Охарактеризовано педагогічні умови формування особистості учнів. Для педагогів, студентів, усіх, хто цікавиться питаннями освіти та виховання.

350. Калуцка Н. Б. Олександр Кошиць. Мистецька діяльність у контексті музики ХХ сторіччя / Н. Б. Калуцка, Л. О. Пархоменко. – Київ : Фенікс, 2012. – 380, [3] с., [16] арк. іл. : нот., іл., портр. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 363–380 (275 назв), в тексті та в підрядк. прим. – 700 пр. – ISBN 978-966-136-021-0 (у паліт.). УДК 78.071.2(477)(092) **ВА760196**

Вперше простежено становлення феноменального таланту геніального диригента, композитора, етнографа та письменника О. Кошиця (1875–1944), колізії його життя та творчості не тільки за його літера-

турними працями, а й за новими матеріалами періодики, спогадами сучасників і листуванням. Надано відомості про художні надбання митця, творчість якого свого часу була забороненою, замовчуваною або знехтуваною. Показано, що у своїй мистецькій діяльності О. Кошиць успадкував принципові засади Лисенкового культу фольклору та водночас підтримував новий напрямок вільного його розвитку. Представляючи найкращі аранжування митців своєї генерації, він як інтерпретатор максимально рельєфно та натхненно розкрив їхню художню сутність, здобувши цим зразкам світове визнання. У власній же творчості митець сповідував традиційні способи опрацювання пісні, хоча не цурався експериментів і в багатьох випадках сягав високого мистецького рівня. Нині його аранжування належать до популярного, активного репертуару хорових капел. Для шанувальників музичного мистецтва.

351. Кентржинський Б. Мазепа : [пер. зі швец.] / Богдан Кентржинський. – Київ : Темпора, 2013. – 495 с. : портр. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 414–420, 422–483. – Алфавіт. покажч. прізвищ та імен: с. 484–495. – ISBN 978-617-569-126-7 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА781026**

Запропонована монографія українського історика Богдана Кентржинського написана у Швеції і видана у Стокгольмі 1962 р. До цього часу українські вчені не мали можливості ознайомитися з її змістом, бо книга з моменту публікації відразу стала бібліографічною рідкістю. Нинішнє її видання українською мовою дозволить історикам мати у своєму арсеналі ще одне ґрунтовне біографічне дослідження суперечливої та міфологізованої історичної постаті гетьмана Івана Мазепи. Для широкого кола читачів.

352. Киреева Т. И. С. И. Танеев и его фортепианные ансамбли / Т. И. Киреева. – Донецк : ППШ «Наука і освіта», 2012. – 90 с. : нот. іл., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 73 (19 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-7829-52-0. УДК 780.616.432.071.1(47+57)(092) **ВА756068**

У монографії фактичний музичний матеріал поєднано з глибоким аналізом, сучасним конструктивним розумінням творів композитора, естетичним простором і новим інтелектуальним мисленням, інтертекстуальним середовищем, інформаційним полем і класичною моделлю часу; історичними, культурологічними, методичними знаннями, що допомагають комплексно досліджувати природу та роль творчості С. І. Танеева у світовій культурі. Для шанувальників музичного мистецтва.

353. Кирчів Р. Ф. Маркіянове сузір'я: ті, кого пробудив, «воодушевив» і повів за собою Маркіян Шашкевич / Р. Ф. Кирчів ; Ін-т народознав. НАН України. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 95, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 92–94. – 2 500 пр. – ISBN 078-617-607-204-1. УДК 821.161.2.09(092) **ВА750361**

У виданні висвітлено історію формування гуртка Маркіяна Шашкевича. Йдеться про багатьох мало відомих учасників цього гуртка з середовища студентів Львівської греко-католицької духовної семінарії і священиків, які за покликом М. Шашкевича піднялися до праці для свого народу. Окремо виділених біографічних розділів немає. Інформацію про учасників гуртка подано в загальному тексті. Подано зображення членів гуртка. Для широкого читацького загалу.

354. Клековкін О. Ю. Mise en scene. Марко Кропивницький / О. Ю. Клековкін ; [Нац. акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва]. – Київ : Арт Економі : Ін-т пробл. сучас. мистецтва, 2012. – 117 с. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2576-40-5. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Mise_en_scene_Marko_Kropyvnytskyi_Rezhyserski_leitmotyvy_Praktychnyi_komentar.pdf УДК 792.2.071.2(477)(092) **ВА762243**

У пропонованій розвідці здійснено спробу виявити режисерські лейтмотиви Марка Кропивницького на основі ремарок його п'єс. У процесі аналізу драматичних творів Кропивницького зафіксовано понад 10 000 режисерських ремарок, більша частина яких систематизована. Це дозволило виявити постійні режисерські прийоми й мотиви, створити, за виразом Олександра Веселовського, «Словник типових схем і положень», на який спирався Кропивницький, створюючи свої вистави. Отримані результати дозволяють окреслити особливості форми вистави у театрі Кропивницького. Адресовано широкому колу читачів, усім, хто цікавиться історією театрального мистецтва.

355. Кліш А. Б. Кирило Студинський: життя та діяльність : монографія / А. Б. Кліш ; Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка, Іст. ф-т. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – 219 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. у підрядк. прим. – Бібліогр. пр. А. Кліша: с. 202–207. – Особ. покажч.: с. 208–215. – 300 пр. – ISBN 978-966-7425-83-8. УДК 821.161.2.09(092) **НБУЯМ А710310**

Висвітлено життєвий і творчий шлях відомого літературознавця, громадсько-політичного діяча К. Й. Студинського. Основну увагу зосереджено на його ролі в суспільному житті Східної Галичини кінця ХІХ — початку ХХ ст. Видання структуровано за чотирма основними розділами: «Історіографія та джерельна база» (с. 5–28), «Формування Кирила Студинського як особистості, науковця та громадського діяча» (с. 29–62), «Кирило Студинський в суспільно-політичному житті» (с. 63–115), «Наукова діяльність» (с. 116–184). Додаток № 1 (с. 193–

194) презентує основні дати життя Кирила Йосиповича Студинського. Видання проілюстровано. Допоміжний апарат містить особовий покажчик (с. 208–215). Матеріали, висновки, узагальнення дослідження можуть бути використані при вивченні історії культури, написанні спеціальних праць з історії України, для історико-краснознавчих досліджень, у практичній діяльності вчителів загальноосвітніх шкіл, викладачів, студентів.

356. Ключек Г. Д. Поетика візуальності Тараса Шевченка : монографія / Г. Д. Ключек. – Київ : Академвидав, 2013. – 250, [2] с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Монограф», ISBN 978-966-8226-92-2). – Бібліогр.: с. 245–250 (79 назв). – ISBN 978-617-572-072-1 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА780141, Табачник Д.В. ВА2534

У монографії проаналізовано мистецтво живописання словом Т. Шевченка як потужне джерело енергії художнього впливу його поезії. Для розкриття притаманних їй засобів візуалізації використано потенціал рецептивної поетики, головний методологічний принцип якої полягає в моделюванні за допомогою психологічного інструментарію процесу сприймання художніх текстів. Застосований при цьому «кінематографічний» код відкрив феномен «кіномови» Т. Шевченка, сприяв розпізнаванню чинників естетичного впливу його лірики. Інноваційні дослідницькі технології, монографічний аналіз у режимі «прочитання під мікроскопом» допомогли побачити художню досконалість поезії Т. Шевченка, здійснити новітню інтерпретацію смислів, якими вона наснажена. Адресовано теоретикам, історикам літератури, викладачам-словесникам, а також усім, хто любить Шевченкове слово і прагне глибше його зрозуміти.

357. Ковалевська О. Іконографія Івана Мазепи в образотворчому мистецтві ХХ — початку ХХІ ст. / Ольга Ковалевська ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Темпора, 2013. – 419 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 392–403, в тексті та в прим. – Покажч.: с. 404–414. – ISBN 978-617-569-159-5 (у паліт.). УДК 75.041(477)«19/20»(092)

ВС56470

Книга репрезентує дослідження іконографії Івана Мазепи, здійснене на основі аналізу понад тисячі різноманітних зображень, що дозволило виявити достовірні портрети, автентичні зображення, створені за життя гетьмана, портрети, які спеціально були написані на початку ХХ ст. з метою формування позитивного образу цієї історичної постаті як державного діяча, дипломата, мецената. Простежено як сучасні українські мистці використовували іконографічні джерела та ідеї попередників для створення власного бачення образу цього історичного діяча. Праця побудована на матеріалах укладеного авторкою докладного ілюстрованого каталогу мистецьких творів ХХ — початку ХХІ ст. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться історичними посталями минулого.

358. Ковалець Л. М. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника : монографія / Л. М. Ковалець. – Київ : Академія, 2011. – 434, [3] с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Монограф», ISBN 978-966-580-322-5). – Бібліогр.: с. 375–420 (596 назв). – Імен. покажч.: с. 421–434. – ISBN 978-966-580-364-5 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА744193

У монографії наведено автобіографію Ю. Федьковича (О. Гординського) — визначного митця Буковини ХІХ ст., висвітлено основні тенденції розвитку фєдьковичезнавства другої половини ХІХ — початку ХХІ ст. Розкрито соціально-історичні, етнокультурні та психологічні детермінанти становлення індивідуальності письменника. Увагу приділено періоду військової служби Ю. Федьковича (наприкінці 1852 — початку 1863 рр.) в контексті інтеграції в суспільство, дискурсу другого сторонець-путилівського періоду життєво-творчої біографії (1863–1872 рр.), львівському (1872–1873 рр.) і постльвівському (до 1876 р.) періоду діяльності в аспекті комунікативних проблем і нової реалізації творчості та чернівецькому етапу його життєдіяльності. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

359. Ковальчук М. А. На чолі Січових стрільців. Військово-політична діяльність Євгена Коновальця в 1917–1921 рр. / М. А. Ковальчук ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського. – Київ : Укр. вид. спілка ім. Ю. Липи, 2010. – 287 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 267–287 та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 260–266. – ISBN 978-966-1513-09-8. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0011449> УДК 94(477)«1917/1921»

ВА736466

Книга присвячена діяльності українського військового і громадсько-політичного діяча Є. Коновальця (1891–1938 рр.) в добу національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. На підставі архівних документів висвітлено обставини перебування Є. Коновальця на чолі військової формації Січових стрільців, розглянуто історію заснування УВО. Розкрито значення військово-політичної діяльності Є. Коновальця в 1917–1921 рр. для історії української національно-визвольної боротьби. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

360. Кодак М. П. Поетика Олесь Гончара-романіста : монографія / М. П. Кодак. – Луцьк : Твердина, 2012. – 270 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-517-093-9 (у паліт.). УДК 821.161.2.-3.09(092)

ВА749631

Подано аналіз творів О. Гончара «Прапорноносці», диалогія «Таврія» і «Перекоп», «Людина і зброя», «Тронка», «Собор», «Циклон», «Берег любові», «Твоя зоря» за жанровою характеристикою, пафосом, психологізмом, хронотопом. Розділ «Контексти. Незабутня зустріч з Олесем Гончарем» (с. 263–270) присвячено автору творів. Для літературознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією української літератури та творчістю її представників.

361. Кодак М. П. Семіосфера Миколи Бажана: роздуми над творчістю Майстра / М. П. Кодак. – Луцьк : Твердиня, 2013. – 124, [15] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-517-157-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА770870**

Відомий український літературознавець М. Кодак пропонує сучасному читачеві нове, незаангажоване, передовсім — різними ідеологічними доктринами, прочитання ранніх збірок, а також великоформатних творів М. Бажана, як-от: «Будівлі», «Число», «Сліпці», «Політ крізь бурю», «Чотири оповідання про надію», «Уманські спогади», «Нічні концерти» тощо. Для літературознавців, викладачів, студентів та широкого кола дослідників творчості письменника.

362. Козлов Р. А. Хронотопіка Франкових драм: теорія, практика, інтерпретація : монографія / Р. А. Козлов ; ДЗ «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка». – Кривий Ріг (Дніпропетров. обл.) : Вид. дім, 2012. – 351 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 340–351 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-177-167-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-2.09(092) **ВА751818**

У монографії розглянуто парадоксально невивчена частина творчої Франкової спадщини — його драма, до якої віднесено п'єси, драматичні оповідання, вірші, поеми. Концепція хронотопіки — системи художнього функціонування елементів часового й просторового мислення — за основу має гносеологію І. Канта, до якої близькими виявилися світоглядні та драмознавчі погляди самого І. Франка. Охарактеризовано природу художнього часу та простору, проблеми хронотопної термінології, концепти хронотопіки в драматургії та формально-змістові аспекти хронотопіки драми. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

363. Колеснікова В. А. Музей (кабінет) антропології та етнології імені проф. Хв. Вовка / В. А. Колеснікова, І. В. Черновол, А. С. Яненко ; НАН України, Ін-т археології, Благодійн. фонд сприяння розвитку бібл. та архів. справи ім. Федора Вовка. – Київ : Стародавній Світ, 2012. – 87 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 84–87. – 300 пр. – ISBN 978-966-2608-11-3. – URL: [https://www.academia.edu/8523825/Музей_кабінет_Антропології_та_Етнології_імені_проф_Хв_Вовка_В_А_Колеснікова_І_В_Черновол_А_С_Яненко_К_Стародавній_Світ_2012_87_с_УДК_069:572\]\(477\)«1921/1933»](https://www.academia.edu/8523825/Музей_кабінет_Антропології_та_Етнології_імені_проф_Хв_Вовка_В_А_Колеснікова_І_В_Черновол_А_С_Яненко_К_Стародавній_Світ_2012_87_с_УДК_069:572](477)«1921/1933») **ВА758075**

Видання присвячено історії створення та діяльності «Музею (кабінету) антропології та етнології імені проф. Хв. Вовка». Ідея заснування установи, яка б проводила комплексні антропологічні дослідження, належала самому Ф. К. Вовку. Розраховано на істориків, археологів, етнологів, антропологів, а також всіх, хто цікавиться історією становлення української науки.

364. Комінярська І. М. Улас Самчук: alter ego і alter idem : монографія / І. М. Комінярська. – Житомир : Рута, 2012. – 231 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 209–231 (317 назв). – 350 пр. – ISBN 978-617-581-132-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09 **ВА757217**

У монографії досліджено художнє втілення національної ідентичності героя в прозу Уласа Самчука. У контексті розвитку української літератури ХХ ст. осмислюється поняття «національна ідентичність» на основі прозового доробку письменника, розкривається національна ідентичність героя як націєтворчий і всеосяжний феномен його художнього світу, а також цілісно досліджується національна ментальність героя-українця. Концептуально доведено, що художнє втілення національної ментальності героя визначено від «alter ego». Це дозволило розкрити постать Уласа Самчука як обдарованого прозаїка-традиціоналіста, талановитого публіциста й літературного критика, його внесок у світове та українське письменство. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

365. Коновалов В. П. В. Г. Ротмістров и А. А. Сапегин: у истоков селекционно-генетического института ; Н. И. Вавилов и А. А. Сапегин: верность в дружбе и науке / В. П. Коновалов, В. М. Соколов. – Одесса : Астропринт, 2012. – 53 с. : портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 33, 53. – 500 экз. – ISBN 978-966-190-628-9. УДК 631.5(477)(092) **ВА760432**

У виданні висвітлено наукову діяльність Володимира Григоровича Ротмістрова, Миколи Івановича Вавилова і Андрія Опанасовича Сапегіна, які зробили істотний внесок у становлення Селекційно-генетичного інституту і Національного центру насіннезнавства та сортовивчення. Вивчено роль агронома-дослідника В. Г. Ротмістрова у вирішенні завдань вітчизняного землеробства і безперечність його наукових висновків.

Досліджено діяльність класиків біологічної науки М. І. Вавилова і А. О. Сапегіна в розвитку дослідної справи та наукової селекції в Росії. Розглянуто підсумки наукової роботи по селекції сортів пшениці. Для тих, хто цікавиться історією вітчизняної селекційно-генетичної науки.

366. Коновалова М. М. Гетьман Мазепа у фольклорі і літературі : монографія / М. М. Коновалова, Т. М. Грачова. – Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2013. – 157 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 144–156 (205 назв). – 350 пр. – ISBN 978-617-579-608-5. УДК 821.161.2.09 **ВА766290**

У монографії розглянуто проблему інтерпретації образу гетьмана Івана Мазепи в українській, російській і зарубіжній історіографії, фольклорі та літературі. Здійснено зіставлення неоднозначних і суперечливих поглядів щодо тлумачення особистості українського гетьмана у фольклорі, де простежується однозначна негативна концепція образу Мазепи, та літературі, на тлі якої його образ пройшов складну еволюцію — від позитивного за часів гетьманування до негативного після Полтавської битви, від героя у періоди піднесення національної свідомості в ХІХ — на початку ХХ ст. до об'єктивно-історичного державного діяча, образу-символу боротьби за незалежність. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

367. Корольов Г. О. Федералізм Михайла Грушевського: міфи, уявлення, проекти / Г. О. Корольов ; відп. ред. Р. Я. Пиріг ; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. - Київ : Ін-т історії України, 2012. - 249 с. : іл. ; 21 см.. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 227–246 та в підрядк. прим. – Покажч. імен.: с. 247–249. – ISBN 978-966-02-6370-3. УДК 323.172((4-11)+(47+57)) **ВА690267**

Розглянуто ідеологічний феномен українського федералізму в інтелектуальній розробці М. Грушевського. Подано історичні аналогії актуалізації проблеми федералізму в українському суспільстві у період криз, відтворено основні світоглядні мотивації федералістських поглядів ученого. Проаналізовано процес розвитку федералізму М. Грушевського в контексті його політичної діяльності. Висвітлено основні положення федеративного проекту науковця. Показано вирішальну роль російського контексту у появі федералістської ідеї. Зроблено висновок, що федералізм М. Грушевського є ідеологічною концепцією українського визвольного руху початку ХХ ст. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

368. Косів Г. М. Віра Річ. Творчий портрет перекладача / Г. М. Косів. – Львів : ЛА «Піраміда», 2011. – 263 с. : іл., портр. ; 21 см. – Частина тексту англ. – Частина тексту парал. укр., англ. та білорус., англ. – Бібліогр.: с. 187–205. – Бібліогр. пер. В. Річ творів укр. письменників: с. 206–228. – ISBN 978-966-442-60-2 (помилк.). УДК 821.161.2'25.09(410)(092) **ВА744586**

Віра Річ (1936–2009) — одна з найталановитіших та найбільш плідних перекладачів української художньої літератури англійською мовою, авторка сотень статей про Україну в зарубіжних виданнях. Стівідсоткова англійка, все своє життя присвятила популяризації української культури за кордоном. Донедавна її ім'я було маловідоме в Україні через заборону в радянський час. Ця книга є першою спробою комплексного осмислення творчої спадщини перекладачки. Для широкого кола читачів.

369. Космеда Т. А. Ego і Alter Ego Тараса Шевченка в комунікативному просторі щоденникового дискурсу : монографія / Т. А. Космеда. – Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2012. – 371 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 335–363 та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 364–371. – 500 пр. – ISBN 978-617-642-054-5 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА758838**

У монографії розглянуто деякі аспекти лінгвоперсонології, питання, що стосуються класифікації типів особистості. Розкрито основні положення теорії автокомунікації (діалог Ego і Alter Ego) Т. Шевченка, що відзеркалена в щоденнику письменника, репрезентованому нерідко для нього російською мовою. З'ясовано специфіку щоденникового жанру загалом, що мотивує виокремлення самостійного напрямку філологічної науки — девіаріумології (щоденникознавства). Показано цінність даного письменницького щоденника, що дає змогу описати індивідуальну мовну картину світу Т. Шевченка на тлі мовної картини світу російської й української лінгвокультур, зрозуміти особливості вияву його мовної свідомості в російському дискурсивному просторі, індивідуальній і колективній концептосферах, виокремити нові, породжені письменником смисли, особливості вербалізації культурних і художніх концептів. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

370. Коцур В. П. О. В. Корчак-Чепурківський (1857–1947): шлях від земського лікаря до академіка УАН—ВУАН—АН УРСР / В. П. Коцур, Н. І. Коцур, Л. П. Товкун. – Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.) : Лукашевич О. М., 2013. – 601 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 363–443, 588–594. – Імен. покажч.: с. 595–600. – 300 пр. – ISBN 978-617-7009-21-3 (помилк.). – URL: <http://ephshair.phdpu.edu.ua/xmlui/handle/8989898989/1424> УДК 61(477)(092) **ВА774642**

У монографії досліджено основні етапи життєвого шляху і наукової діяльності О. В. Корчака-Чепурківського — українського вченого-гігієніста і епідеміолога, державного та громадського діяча, педагога, пуб-

ліциста. Висвітлено санітарно-протиепідемічну діяльність ученого на посаді земського санітарного лікаря в Констянтиноградському, Херсонському повітах, Бессарабській губернії та м. Києві. Розкрито його педагогічну та науково-організаційну роботу у ЗВО м. Києва та академічних установах. Проаналізовано основні напрями наукових досліджень О. В. Корчака-Чепурківського та його учнів. Розраховано на науковців, дослідників історії науки й техніки, історії медицини та всіх, хто цікавиться питаннями становлення та розвитку вітчизняної профілактичної медицини.

371. Коцур Г. Г. Петро Калнишевський: нескорений духом : монографія / Г. Г. Коцур, Ю. І. Шовкун. – Київ : Книги — XXI, 2012. – 183 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 166–183 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-614-027-6. УДК 94(477)(092) **ВА770839**

Зроблено спробу цілісного відтворення всіх напрямів діяльності П. Калнишевського у нерозривному зв'язку з процесом оформлення Гетьманщини, її внутрішньо- та зовнішньополітичною діяльністю, відносинами з Російською імперією. Показано, що життя та діяльність останнього кошового отамана стали свідченням і прикладом відвертої боротьби царської влади з осередком свободи та державницьких устремлінь українців — Запорозькою Січчю. На основі опрацювання архівних документів висвітлено маловідомі аспекти життя П. Калнишевського, пов'язані з його політико-адміністративною, господарською, військовою, добродійною та реформаторською діяльністю. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історичним минулим України.

372. Кочерга С. О. Культурософія Лесі Українки: семіотичний аналіз текстів / С. О. Кочерга. – Луцьк : Твердиня, 2010. – 655 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 622–645. – Імен. покажч.: с. 646–655. – 400 пр. – ISBN 978-617-517-041-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09 **ВА734870**

У виданні визначено своєрідність культурософської концепції Лесі Українки як цілісного явища з його внутрішньою організацією, кодифікацією, структурою універсалій та цінностей в контексті відображення у драматургії письменниці. Розкрито семіосферу драматичних творів «Оргія», «Руфін і Прісцилла», «Камінний господар», «Кассандра», «У пущі», «Адвокат Мартіан». Доведено культуроцентризм художнього мислення письменниці на основі аналізу репертуару знаків і декодування хронологічно-аксіологічної системи її культурософії. Для літературознавців, усіх дослідників творчості поетеси.

373. Кочергін І. О. Земське самоврядування Катеринославщини (персоналогічний вимір) : монографія / І. О. Кочергін. – Дніпропетровськ : Герда, 2011. – 214, [1] с. : іл., портр. ; 23 см. – (Серія «Dniproviana»). – Бібліогр.: с. 163–180, 188–191 та в тексті. – Імен. покажч.: с. 210–214. – 300 пр. – ISBN 978-966-8856-47-1 (у паліт.). УДК 94(477.63/.64)»1864/1917» **ВА741657**

У монографії через життя і діяльність голів Катеринославської губернської земської управи на базі значного масиву архівних та опублікованих джерел висвітлено розвиток земського самоврядування Катеринославщини від моменту появи інституту земства у 1864 р. до його ліквідації у 1917 р. Видання ілюстровано авторськими малюнками та фотоматеріалами, частина з яких публікується вперше. Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, краєзнавців та усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

374. Кочубей Ю. М. В. В. Дубровський (1897–1966) як сходознавець / Ю. М. Кочубей ; НАН України, Ін-т сходознав. ім. А. Ю. Кримського. – Київ : Ін-т сходознав. ім. А. Ю. Кримського, 2011. – 542, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Наукова спадщина сходознавців). – В кн. також: сходознавчі пр. (дослідж., рецензії, інформ. записки) В. В. Дубровського. – Текст укр., турец. – Бібліогр. в тексті, в кінці ст. та в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. В. В. Дубровського: с. 39–42. – Імен. покажч.: с. 529–541. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6171-6 (у паліт.). УДК 930.1(477)(092) **ВА749091**

Пропонована книга вийшла у серії «Наукова спадщина сходознавців», метою якої є зібрати й оприлюднити досі невідомі або маловідомі праці українських орієталістів, котрі й досі не втратили свого наукового значення та суттєво доповнюють прогалини в історії українського сходознавства. У виданні висвітлено життєвий і творчий шлях ученого, історика, тюрколога В. В. Дубровського. Вміщено тексти всіх його сходознавчих праць (дослідження, рецензії, інформаційні записки), які друкувалися в 20–30 рр. ХХ ст. в Україні та за її межами на еміграції. Включено також дві досі не друковані тюркологічні розвідки. Для науковців, дипломатів, викладачів, студентів та дослідників творчої спадщини В. В. Дубровського.

375. Кравчук Л. В. Стефан Стубелевич (1762–1814): наукова і освітня діяльність : монографія / Л. В. Кравчук ; Нац. акад. аграр. наук України, Луц. нац. техн. ун-т, Нац. наук. с.-г. б-ка. – Луцьк : ЛНТУ, 2013. – 178, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 144–158 (224 назви). – Імен. покажч.: с. 174–178. – 300 пр. – ISBN 978-617-672-014-0. УДК 53(477)(092) **ВА763884**

У монографії подано творчу спадщину вченого-винахідника в галузі електродинаміки С. Стубелевича, яку складають наукові праці, рукописи, винаходи, важливі для утвердження методології вивчення електродинаміки відповідно до змісту її наукового пізнання, дидактичного принципу науковості. Проведено структурний

аналіз розвитку природничих наук кінця XVIII — початку XIX ст. Узагальнено наукові матеріали С. Стубелевича, які стали наслідком досліджень ним лікувальної дії електрики. Визначено вплив ученого на розвиток медичної науки та практики того часу. Для науковців, медиків, викладачів, студентів та широкого кола читачів.

376. Кралюк П. М. Василь Суразький: апологія православної традиції / П. М. Кралюк, М. М. Якубович ; Нац. ун-т «Остроз. акад.». – Острог (Рівнен. обл.) : Нац. ун-т «Остроз. акад.», 2011. – 211 с., [8] арк. іл. : табл. ; 24 см. – В кн. також перевид. тексту «Книги про єдину істинну православну віру». – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-2254-17-4. – URL: https://eprints.oa.edu.ua/3710/1/book_Surazsky.pdf УДК 271.2(477)(092) **ВА751946**

Розглянуто маловідомі сторінки творчості українського полеміста та богослова В. Суразького (середина XVI ст. — початок XVII ст.). Висвітлено специфіку православного традиціоналізму на українських землях. Показано фундаментальні особливості світогляду мислителя в контексті автохтонних рис української філософської думки. Досліджено значення творів В. Суразького для розвитку православної апологетики в Україні та Московії. Розглянуто перевидання тексту «Книги про єдину істинну православну віру». Вказаний твір вважався у колах московського духовництва основною полемічною працею, спрямованою проти католиків та протестантів. Зазначено, що дана книга відіграла помітну роль у збереженні української та білоруської православної ідентичності за складних умов окцидентальної геополітичної експансії. Також В. Суразького вважають редактором видань, що були надруковані в Острозі: Псалтир з возслідкуванням, «Книга про пісництво» Василя Великого, «Маргарит» Іоанна Златоустого й «Книжиця в десяти розділах». Для науковців, богословів, істориків літератури.

377. Кралюк П. М. «Тренос» Мелетія Смотрицького в дискурсі західної філософської думки / П. М. Кралюк, В. В. Щепанський, М. М. Якубович ; Нац. ун-т «Остроз. акад.». – Острог (Рівнен. обл.) : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2012. – 219 с. : іл. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2254-40-2. УДК 101(091)+27-1 **ВА765466**

Вперше в українській історично-філософській думці проведено спеціальне дослідження теологічно-філософської спадщини М. Смотрицького, який здобував освіту в Острозькій академії, Віленському колегіумі та продовжував своє навчання в західних університетах. Відзначено вплив окцидентальної філософської думки (західної патристики, схоластики та ренесанського гуманізму) на «Тренос» М. Смотрицького. Для читачів, які цікавляться дослідженнями у галузі історії літератури.

378. Курий Г. Н. Г. И. Петровский: практика строительства социалистического государства в Украине (1919–1938 годы) / Г. Н. Курий. – Киев : Знання, 2012. – 406 с. : портр. ; 23 см. – Библиогр.: с. 341–403 и в подстроч. прим. – 300 экз. – ISBN 978-966-346-943-0 (в пер.). – URL: https://docs.google.com/viewer?url=http%3A%2F%2Fshron1.chtyvo.org.ua%2FKurii_Halyna%2FHI_Petrovskiy_praktyka_budivnytstva_sotsialistychnoi_derzhavy_v_Ukraini_19191938_roky_ros.pdf УДК 94(477)«1919/1938»(092) **ВА751325**

У виданні досліджено діяльність Григорія Івановича Петровського, члена уряду, очолюваного В. І. Леніним, а потім Голови ВУЦВК (1919–1938 рр.). Висвітлено його діяльність у відновлювальний період. Проаналізовано роботу державного діяча по здійсненню індустріалізації, колективізації сільського господарства, розвитку науки і культури України. Особливу увагу приділено організаторській діяльності Г. І. Петровського, роботі з людьми безпосередньо в трудових колективах, із керівниками виконавчої влади областей, міст і районів. Для істориків, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

379. Куцевол О. М. Вивчення життя і творчості Великого Кобзаря через художню рецепцію літературної шевченкіани : посібник / О. М. Куцевол. – Вінниця : Консоль, 2013. – 255 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 240–255 (158 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-102-1. УДК 821.161.2.09(092)(075) **ВА777711**

У посібнику висвітлено життєтворчість Т. Шевченка через призму художнього сприймання інших письменників та митців. Видання, структуроване за визначеними в літературознавстві періодами життя і творчості Великого Кобзаря, містить передмову, п'ять розділів, кожен з яких поділено на декілька підрозділів, і перелік використаної літератури. Розповідь про кожний період Шевченкового життя висвітлено на багатому літературному матеріалі (художньо-біографічних творах письменників про поета) та знаходить відображення у творах в інших видах мистецтва, зокрема живописі та скульптурі. До посібника також включено мемуарні та епістолярні джерела, документи, народні легенди та перекази про Кобзаря. Для широкого кола дослідників життя і творчості поета.

380. Кушнір В. М. Провідні гуманістичні ідеї творчої спадщини Януша Корчака у контексті розвитку вітчизняної педагогічної думки : монографія / Кушнір Валентина Миколаївна ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань (Черкас. обл.) : Жовтий О. О., 2011. – 159 с. ; 21 см. – Бібліогр.:

с. 142–157 (264 назви). – 300 пр. – ISBN 978-617-525-066-2. – ISBN 678-617-525-066-2 (помилк.).
УДК 37(438+477)(092)

ВА742453

У монографії проведено компаративний аналіз гуманістичних педагогічних концепцій (ПК) Я. Корчака та В. Сухомлинського. Розкрито історичні витoki гуманістичної педагогіки та визначено її джерела. Висвітлено провідні гуманістичні ідеї ПК Я. Корчака та їх вплив на вітчизняну педагогіку. Обґрунтовано використання ПК Я. Корчака та В. Сухомлинського в контексті теорії і практики сучасної освіти України. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки.

381. Кшевецький В. С. Валерій Брюсов і Микола Вороний: архітектоніка поетичного твору : монографія / В. С. Кшевецький ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2011. – 135 с. : табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 125–135 (172 назви). – 50 пр. УДК 821.161.1+821.161.2]-1.09

ВА745427

У монографії проведено типологічний аналіз архітектонічних особливостей поетичних творів В. Брюсова та М. Вороного. Узагальнено та систематизовано інформацію про версифікацію російського й українського поетів-символістів. Зіставлено поезію В. Брюсова та М. Вороного в аспекті архітектоніки поетичного тексту. Проаналізовано метричні та строфічні особливості їх спадщини. Розглянуто особливості архітектоніки поетичних творів і специфіку взаємодії форми й ідейного змісту в творчості поетів. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

382. Ладиняк Н. Б. Естетична функція синтаксису прози Івана Багряного : монографія / Н. Б. Ладиняк ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Зволейко Д. Г., 2012. – 167 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 150–167. – 300 пр. – ISBN 978-617-620-024-6. УДК 821.161.2-3.09

ВА748451

У монографії досліджено індивідуально-авторські способи синтаксичної організації художньої прози І. Багряного, творчість якого репрезентує українську літературну мову першої половини ХХ ст. Визначено синтаксичні засоби мовної стилізації у ній. Проаналізовано мовлення автора та персонажів, способи їх взаємодії. Установлено актуалізатори естетичного вияву синтаксичних одиниць. З'ясовано функцію повторів і паралелізмів, роль сполучників в естетичній функції синтаксису. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

383. Лазуренко В. М. Історик двох епох. Микола Іванович Бушин / В. М. Лазуренко. – Черкаси : ЧДТУ, 2013. – 360 с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 292–303 та в тексті. – Хронол. покажч. друк. пр. М. І. Бушина: с. 263–290. – 500 пр. – ISBN 978-966-402-129-3 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА764338

У виданні розглянуто основні етапи життя, педагогічної та історико-краєзнавчої діяльності доктора історичних наук, професора Миколи Івановича Бушина, проаналізовано основні творчі здобутки черкаського вченого та дослідника-краєзнавця. Видання підготовлено до 75-річчя від дня народження українського історика. Для істориків, краєзнавців та широкого кола читачів.

384. Лазуренко В. М. Ліг колоском на отчому порозі. Юрій Миколайович Вовкотруб — молодий дослідник української історії / В. М. Лазуренко. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2012. – 175 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим, в кінці розд. та в тексті. – Вид. коштом авт. – 300 пр. – ISBN 978-966-2256-92-5 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА755949**

Видання присвячено науковій діяльності представника нової генерації науковців незалежної України, кандидата історичних наук, доцента Черкаського державного технологічного університету, краєзнавця Юрія Миколайовича Вовкотруба (1979–2011 рр.). Для широкого кола читачів.

385. Лебедева-Гулей О. З. Публіцистика Віталія Карпенка: соціально-комунікативний зріз доби : монографія / О. З. Лебедева-Гулей ; Відкритий міжнар. ун-т розв. людини «Україна». – Київ : Ун-т «Україна», 2013. – 257 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 169–191, 209–256. – 300 пр. – ISBN 978-966-388-473-8. УДК 821.161.2-92.09:316.77

ВА770773

Вперше здійснено спробу комплексно дослідити публіцистичну творчість В. Карпенка — журналіста, редактора, публіциста, громадського та політичного діяча, вченого, письменника, професора, завідувача кафедри журналістики Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна». Акцентовано на його організаторських здібностях як редактора однієї з перших незалежних вітчизняних газет («Вечірній Київ», 1985–2000 рр.), який зумів зробити часопис впливовим і дієвим. Досліджено соціокомунікативну роль публіцистики, розглянуто основні етапи творчості В. Карпенка як еволюції його розуміння суспільно-політичних процесів. З'ясовано смислову парадигму публіцистичної творчості, зокрема ідейно-тематичні аспекти та про-

відні мотиви в контексті національного відродження. Проаналізовано інтертекстуальні пласти та зроблено історіософський зріз творчості. Досліджено парадигму стилю В. Карпенка як своєрідну манеру спілкування з читацькою аудиторією. Визначено вплив журналістської позиції публіциста на формування преси незалежної України, з'ясовано його роль в українській публіцистиці. Для всіх, хто цікавиться історією журналістики.

386. Лебідь Є. М. Метатекст поезії Тараса Шевченка та українська література: давня і нова доба / Є. М. Лебідь ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 2012. – 168, [2] с. : портр. ; 22 см. – На обкл. та тит. арк.: Проект «Наукова книга» (молоді вчені). – Бібліогр.: с. 153–165 (197 назв). – Алфавіт. покажч. імен: с. 166–169. – 300 пр. – ISBN 978-966-00-1186-1. УДК 821.161.2.09

ВА761960

Досліджено метатекст поетичної спадщини Т. Шевченка, її зв'язок з українською літературою давньої та нової доби. Завдяки методикам структурального та постструктурального літературознавства проведено оцінювання впливу попередніх текстів на його поезію. Висунуто й обґрунтовано ідею про існування універсального коду української літератури, що збагачувався та конкретизувався національними рисами, забезпечував цілісність літературного процесу. Увагу приділено образно-тематичним константам (тема свободи волі, христологічні мотиви, образи духовного лідера, страждаючої матері, воїна-захисника). Розглянуто метатекстову модель в українській літературі та поетичній творчості Т. Шевченка, що засвідчує надтекстовий характер, багаторівневу структуру авторської роботи над твором. Проаналізовано його художні переклади «Слова о полку Ігоревім», представлені як метатексти. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

387. Левченко Г. Д. Міф проти історії. Семіосфера лірики Лесі Українки : монографія / Г. Д. Левченко. – Київ : Академвидав, 2013. – 327, [2] с. : портр. ; 23 см. – (Серія «Монограф», ISBN 978-966-8226-92-2). – Бібліогр.: с. 308–327 (347 назв). – ISBN 978-617-572-059-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-14.09

ВА765028

Зазначено, що семіосфера у проєкції на індивідуальну творчість автора є самодостатнім лінгвосоціокультурним середовищем, яке оперує притаманними лише йому субкодами. Поєднання міфо-архетипного, екзистенційно-психобіографічного та структурно-семіотичного методів прислужилося відкриттю в метатексті лірики Лесі Українки нових значень, увиразненню важливих його аспектів: тлумаченню проблеми міфологізму, метафізичних мотивів, світоглядних настанов, стильової еволюції, рецепції традиційних сюжетів та образів. Для літературознавців, викладачів, студентів, які цікавляться творчістю поетеси.

388. Левчук Т. П. Поетика Оксани Лятуринської : монографія / Т. П. Левчук. – Луцьк : Твердиня, 2012. – 238 с., [2] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 158–176, 230. – Імен. покажч.: с. 231–237. – 500 пр. – ISBN 978-617-517-005-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09

ВА754753

У виданні проаналізовано поетичну творчість Оксани Лятуринської. На основі цілісно-системного аналізу виявлено основні особливості художньої системи на ідейно-тематичному, жанрово-стильовому, образному, лексичному, синтаксичному, версифікаційному, ритмомелодійному рівнях. З'ясовано загальнонаціональну значимість філософських та естетичних поглядів письменниці. Специфіку стилетворчих чинників поетичних та прозових творів О. Лятуринської визначено в контексті мистецького феномену «празької школи». У роботі зроблено певні теоретичні висновки. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

389. Лімборський І. В. Творчість Івана Котляревського: авторська індивідуальність, європейські паралелі, порівняльна поетика / І. В. Лімборський. – Черкаси : Брама-Україна, 2010. – 95 с. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-453-071-9. УДК 821.161.2.09(092)

ВА728499

У виданні висвітлено творчість видатного українського письменника І. Котляревського (1769–1838), особливості його художньої творчості, своєрідність поетики та взаємозв'язки з літературною традицією. Проаналізовано індивідуальність письменника в контексті складних і динамічних зрушень в українській літературі наприкінці XVIII — початку XIX ст. Визначено напрямки європейського письменства в творчості І. Котляревського, особливості новаторства та художнього мислення на підставі компаративного підходу. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

390. Луняк Є. М. Анна Руська — королева Франції в світлі історичних джерел / Є. М. Луняк. – Київ : [б. в.] : Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М. М., 2010. – 95 с., [3] арк. іл. : іл. ; 20 см. – Частина тексту латин. – Бібліогр.: с. 93–94 та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-2213-46-1. – URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/History/AnnaRus.html> УДК 94(44)=(161.2)(092)

ВА734611

У монографії на підставі історичних джерел, у тому числі й тих, що раніше не використовувалися у вітчизняній історіографії, досліджено життєвий шлях і діяльність королеви Анни, дочки великого київського князя Ярослава Мудрого, що правила у Франції в XI ст., наведено документальні свідчення, які стосуються її біографії. Проаналізовано чималий масив середньовічних свідчень про Анну Ярославну, що дозволило по-новому переглянути її життєпис і спростувати низку історичних міфів, які накопичилися в історіографії стосовно цієї постаті. Наприкінці видання вміщено латинські джерельні свідчення і їх переклади українською, а також фрагменти з французьких історичних праць доби пізнього середньовіччя, використані автором при написанні розвідки. Розраховано на фахівців-істориків та широке коло читачів, яким небайдужа історія України та Франції.

391. Луняк Є. М. Анна Руська — королева Франції / Є. М. Луняк. – Київ : Книга, 2012. – 203, [4] с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Частина тексту парал. укр., фр. – Бібліогр.: с. 200–203 (27 назв) та в підрядк. прим. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-8314-69-8 (у паліт.). – URL: https://www.academia.edu/25346525/Євген_Луняк_Анна_Руська_-_королева_Франції УДК 94(44)(=161.2)(092) **ВС54386**

У монографії на підставі історичних джерел, у тому числі тих, що раніше не використовувалися у вітчизняній історіографії, розкривається й аналізуються життєвий шлях і діяльність королеви Анни, дочки великого київського князя Ярослава Мудрого, що правила у Франції в XI ст., наводяться документальні свідчення, які стосуються її біографії. Здійснений ґрунтовний аналіз усього комплексу середньовічних свідчень про Анну Ярославну, що дало змогу по-новому переглянути її життєпис і спростувати низку історичних міфів, які накопичилися в історіографії стосовно цієї постаті. Важливим додатком є вміщені наприкінці книги латинські джерельні свідчення і їх переклади українською мовою, а також фрагменти з французьких історичних праць доби пізнього середньовіччя, використані автором під час написання розвідки. Книга розрахована як на фахівців-істориків, так і на широке коло зацікавлених читачів, яким небайдужа історія України та Франції.

392. Ляшук Ю. А. Історіографія Миколи Миколайовича Аркаса в контексті життєпису творчості та діяльності : монографія / Ю. А. Ляшук, В. П. Шкварець. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 135 с. : іл., портр. ; 21 см. – На 5-й с.: До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – Бібліогр.: с. 125–131 (75 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-534-109-4. УДК 94(477)(092) **ВА757423**

Видання присвячено 160-річчю від дня народження українського історика, композитора, етнографа, педагога, громадського діяча і мецената М. М. Аркаса (1853–1909). Висвітлено теоретико-методологічні основи, джерельну базу та загальні історіософсько-історіографічні засади творчого спадку та діяльності М. М. Аркаса. Подано життєпис знаменитого миколаївця та його історіографію. Проаналізовано історіографічний аспект літературної творчості та фольклорно-етнографічні вправи вченого. Надано відомості про його громадсько-просвітницьку та педагогічну діяльність. Для широкого кола читачів.

393. Майборода В. К. Себе освіті присвятив. Василь Захарович Смаль (1930–1987 рр.) : монографія / В. К. Майборода, О. О. Адаменко. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 181 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 165–180 (212 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-660-705-1. УДК 37(477)(092) **ВА741705**

У монографії висвітлено життєвий шлях і творчу діяльність В. З. Смаля — педагога, громадського діяча, ученого-дослідника історії становлення і розвитку школи, педагогічної думки в Україні та за кордоном. Охарактеризовано основні напрями його історико-педагогічних досліджень. Увагу приділено управлінському аспекту освітньої діяльності В. З. Смаля. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки.

394. Майборода В. К. Степан Андрійович Литвинов: учитель, вчений, інтелігент / В. К. Майборода, Г. В. Лесик. – Луганськ : Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2011. – 220 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 152–181 (391 назва). – Бібліогр. пр. С. А. Литвинова: с. 207–216. – 300 экз. – ISBN 978-966-590-912-5. УДК 37(477)(092) **ВА745510**

Висвітлено освітню та науково-педагогічну діяльність С. А. Литвинова (1898–1982) — педагога, ученого-дослідника філософських основ педагогіки, історії становлення й розвитку педагогічної науки в Україні, фахівця в галузі історії педагогіки, зокрема персоніфікованих досліджень. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією педагогіки.

395. Макарик І. Перетворення Шекспіра: Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х років / Ірина Макарик ; пер. з англ. М. Климчука. – Київ : Ніка-Центр, 2010. – 347 с. : іл., портр. ; 21 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в примітках: с. 273–327. – Показч. імен: с. 329–344. – 500 пр. – ISBN 978-966-521-556-1. УДК 792.036(=161.2)(092) **ВА733552**

396. Макарик І. Перетворення Шекспіра: Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х рр. / Ірина Макарик ; [пер. з англ. Т. Цимбала]. – Вид. 2-ге, доповн. – Київ : Ніка-Центр, 2013. – 351 с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. в прим.: с. 277–329. – Показач. імен: с. 331–347 (620 назв). – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга» 2013 р. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-521-638-4 (у паліт.). УДК 821.161.2.09

ВА775324

У виданні проаналізовано творчий доробок українського режисера Л. Курбаса, радянську культурну практику 1920-х рр. в контексті постколоніалізму, зокрема його новаторських шекспірівських постановок. Увагу приділено питанням універсальності, цінності, канону, класики, високої та низької культури, ідеології, влади, імперіалізму, колоніалізму, периферизму, модернізму, народництва, а також протидії в СРСР культурному ладу, політичному, соціальному й економічному устрою. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією театру.

397. Макаровський І. П. Гетьман Петро Сагайдачний на сторожі України : (до 390-річчя від дня його смерті) / І. П. Макаровський ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу, Наук. т-во ім. Шевченка, Івано-Франків. осередок. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаніка, 2012. – 111 с. : іл., портр., карти ; 21 см. – (Серія «Українська національна ідея. Дослідження, переклади, публікації» ; вип. 13). – Бібліогр.: с. 107–111 (64 назви), в тексті та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-640-335-6. УДК 94(477)(092)

ВА756778

На основі аналізу першоджерел і літератури розкрито воєнно-політичну діяльність, місце та роль гетьмана П. Сагайдачного у політичній історії та культурі України в європейському контексті. Визначено роль України на політичній карті Європи першої чверті XVII ст. Для фахівців та широкого кола читачів, усіх, кого цікавить історія України.

398. Малик Я. Й. Михайло Грушевський: в умовах більшовицького режиму : монографія / Я. Й. Малик ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2012. – 179 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 165–178. – 300 пр. – ISBN 978-966-8687-96-9. УДК 94(477)(092)

ВА750230

На багатому фактографічному матеріалі, зокрема на підставі архівних документів, які вперше вводяться до наукового обігу, висвітлено життя та діяльність найвидатнішого історика України Михайла Грушевського після його повернення на батьківщину в 1924 р. Завдяки широкому використанню раніше недоступних документів з архіву СБУ досліджено всі складнощі періоду наступу на українство більшовицького режиму, масових репресій та переслідувань. Для широкого кола читачів.

399. Малик Я. Й. Михайло Грушевський: війна, революція, еміграція : монографія / Я. Й. Малик ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 171 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 158–171 (383 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-8687-95-2. УДК 94(477)(092)

ВА750231

На багатому фактографічному матеріалі висвітлено найбільш складний період життя найвидатнішого українського історика та політичного діяча М. Грушевського — кримінальні переслідування та заслання під час Першої світової війни, діяльність як голови Центральної ради в період Гетьманату та Директорії. Велику увагу приділено діяльності М. Грушевського на чолі делегації Української партії соціалістів-революціонерів за кордоном, організації та роботі Українського соціологічного інституту, поверненню історика в Україну. Акцентовано на науковій та публіцистичній діяльності вченого у даний період часу, боротьбі за автономію України, роздумах над її майбутнім. Для широкого кола читачів.

400. Мандебура О. Микола Сумцов і проблеми соціокультурної ідентичності / Олеся Мандебура ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : ІПіЕНД, 2011. – 273 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 250–272 (420 назв) та в підрядк. прим. – 120 пр. – ISBN 978-966-02-6236-2. УДК 821.161.2.09(092)

ВА750289

Висвітлено основні віхи життя, наукову та громадсько-політичну діяльність українського етнографа, літературознавця, фольклориста, академіка ВУАН М. Сумцова (1854–1922). Спадщину вченого розглянуто у контексті проблеми соціокультурної ідентичності українців, дослідженню якої фактично і була присвячена вся наукова діяльність харківського професора. Значну увагу приділено розгляду друкованої та архівної спадщини М. Сумцова, його ролі у становленні вітчизняного українознавства. Розкрито внесок ученого у вироблення наукових основ семіотики традиційно-побутової культури українців, його роль у закладенні основ вітчизняної етнорегіоналістики та музейної справи. Охарактеризовано громадсько-політичну та науково-популяризаторську діяльність М. Сумцова, його спадщину в оцінці сучасників і нащадків. Для широкого кола читачів.

401. Мартишевський К. К. Портретна галерея факультету фізичного виховання Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка : монографія / К. К. Мартишевський, В. К. Белосветова, О. К. Мартишевський. – Кіровоград : Лисенко В. Ф., 2011. – 357 с. : іл., табл., портр. ; 29 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2570-16-8. УДК 378.6.096:796](477.65-25)(092)

СО31090

У монографії висвітлено життєвий шлях, наукову і педагогічну діяльність ректорів Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка та деканів і викладачів факультету фізичного виховання. Зокрема, наведено персоналії С. К. Королюка, О. А. Семенюка, Ф. Г. Овчаренка, С. Т. Задорожного, Л. І. Самойленка, М. С. Єфімішина, Т. Н. Міллер, Т. П. Кушнірової, Л. Д. Нікітіної. Показано визначну роль випускників Київського державного інституту фізичної культури у становленні факультету фізичного виховання Кіровоградського педагогічного університету ім. В. Винниченка. Для педагогів, студентів, усіх, хто цікавиться вищою освітою України.

402. Матушек О. Ю. Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського Бароко : монографія / О. Ю. Матушек. – Харків : Майдан, 2013. – 359 с. : іл., портр. ; 21 см. – На 4-й с. паліт. авт.: Олена Юрїївна Матушек (Супрун). – Частина тексту церковнослов'ян. – Бібліогр.: с. 316–345. – Рез. англ. – Імен. покажч.: с. 348–357. – 300 пр. – ISBN 978-966-372-468-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-5.09

ВА768311

У монографії досліджено проповіді архієпископа Чернігівського та Новгород-Сіверського Лазаря Барановича. Вивчено його постать як образ лідера, котрий формував Чернігів як новий адміністративний та духовний центр Київської митрополії. Розглянуто, як впливав статус першої особи в Київській митрополії на проповідницькі компетенції Лазаря Барановича, чим керувався цей діяч під час написання проповідей; які правила, стереотипи, канони лежали в основі його текстотворчої поведінки; як виявляється його ідентичність у текстах; хто були читачі й слухачі його проповідей; якою поставала людина у його казаннях; наскільки популярними були його книги в Україні та поза її межами. Для істориків літератури, філософів, богословів.

403. Мацько В. П. Мовний орнамент в ліричній прозі Ігоря Качуровського / В. П. Мацько. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2013. – 75 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 65–70 (79 назв) та в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-617-513-196-1. УДК 821.161.2-3.09

ВА764882

Вперше в українському літературознавстві розглянуто орнаментальну (поетизовану) прозу лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка І. Качуровського з естетичних підходів щодо ритмічних форм прояву динаміки світобачення, світовідчуття автора й онтологічної доцільності твору. Проаналізовано ряд творів письменника («Шлях невідомого», «Дім над кручею»), конкретизовано поняття орнаменталізму та ліричної прози. Для літературознавців, викладачів, студентів-філологів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

404. Меленко О. В. Методологія правової науки в науковій спадщині Б. О. Кістяківського / О. В. Меленко – Чернівці : Технодрук, 2013. – 161, [1] с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 145–160 (192 назви) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-7096-04-6. УДК 34(477)(092) **ВА772362**

Досліджено методологію правової науки як центральну проблематику науково-правової творчості Б. О. Кістяківського. Проаналізовано аспекти цієї проблематики. Розкрито зміст результатів методологічних пошуків Б. О. Кістяківського у сфері правознавства. Аргументовано тезу про те, що вчений не був прихильником якогось конкретного концептуального підходу, а схилився до плюралістичної, синтетичної (інтегральної) теорії права, здійснивши при цьому значний внесок у соціологічне вивчення права, а також у розробку багатьох загальнотеоретичних і методологічних проблем права і держави. Детально розглянуто основні постулати плюралістичної (синтетичної) концепції права Б. О. Кістяківського, яка є одним із перших подібних проєктів у світовій правовій думці і першим в українській правовій науці. Розраховано на істориків права.

405. Меленчук О. В. Шевченкознавчий дискурс Сергія Єфремова у контексті українського літературознавства : монографія / О. В. Меленчук ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2013. – 239 с., [3] арк. іл. : портр. ; 21 см. – На авантитулі: До 200-ліття від дня народж. Т. Г. Шевченка. – Бібліогр.: с. 177–217 (403 назви). – Бібліогр. список шевченкознав. пр. С. Єфремова в дод.: с. 229–239. – Імен. покажч.: с. 218–226. – Покажч. період. вид.: с. 227–228. – 300 пр. – ISBN 978-966-423-262-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА763592

У монографії запропоновано нові підходи до розгляду шевченкознавчої спадщини С. Єфремова, здійснено ґрунтовний аналіз його праць, простежено історико-літературні концепції вченого з позицій об'єктивності, системності, цілісності, історизму та практики. На належному професійному рівні застосовано різноманітні методи дослідження, завдяки яким проведено цілісний аналіз шевченкознавчої спадщини

С. Єфремова. Ґрунтовною і вагомою видається теоретико-методологічна основа монографії, оскільки О. Меленчук розглядає шевченкознавство С. Єфремова в контексті праць не тільки класиків українського літературознавства, а й сучасних учених. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

406. Мельник О. О. Модерністський феномен Михайла Яцкова: канон та інтерпретація / О. О. Мельник ; НАН України, Ін-т Івана Франка. – Київ : Наук. думка, 2011. – 292, [1] с., [1] арк. портр. : портр. ; 23 см. – У підзаг.: Проект «Наук. кн.» (молоді вчені). – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. творів М. Яцкова: с. 286 (11 назв). – Показч. імен: с. 287–293. – 300 пр. – ISBN 978-966-00-1096-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09 **ВА747019**

Досліджено творчість галицького новеліста кінця ХІХ — початку ХХ ст. М. Яцкова як цілісний модерністський феномен в українському та зарубіжному літературному контексті, синхронному та діахронному. Розкрито два взаємовизначальні напрями в його прозі, що лежать у площині модерністського канону: концепти, образи та мотиви, базові для суб'єктивної онтології письменника (з її антропологізмом та метафізичністю), пошуки нової комунікації (вербалізація станів мовчання персонажів і ситуацій тиші), звернення до взаємодії літератури з суміжними мистецтвами — музикою, танцем, малярством, скульптурою. По-новаторськи інтерпретовано явище дисоціації складників особистості в художніх текстах М. Яцкова (на душу, дух і тіло). Проаналізовано особливості зв'язку людини з Богом і функціонування концепту долі. Осмислено трактування феномену смерті, висвітлено вплив авторської онтології на поетику простору. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

407. Мельников Є. О. Ілько Борщак як земляк, подвижник долі, провісник української духовності : монографія / Є. О. Мельников, В. П. Шкварець. – Миколаїв : Ліон, 2012. – 210, [1] с. : портр. ; 21 см. – На 5-й с.: До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – Бібліогр.: с. 194–210 (272 назви) та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-534-110-0. УДК 94(477)(092) **ВА757422**

Видання присвячено 120-річчю від дня народження І. Л. Борщака (1892–1959) — українського історика, правознавця, літературознавця, публіциста, дипломата, громадського діяча. На основі використання історичних та історіографічних джерел реконструйовано біографію та життєвий шлях І. Л. Борщака. Проаналізовано основні праці та творчий доробок вченого, за допомогою якого формується його незалежний біографічний образ. Висвітлено французький аспект його творчості, що дозволяє визначити ідейне підґрунтя, необхідне у формуванні основної наукової думки. Проведено комплексне дослідження обґрунтованої історичної концепції історика, яке доводить еволюційний взаємозв'язок українського літературознавства з європейським науковим зацікавленням. Для широкого кола читачів.

408. Миненко Г. Н. Б. И. Коротяев: педагогические взгляды : монография / Г. Н. Миненко ; Гос. учреждение «Луган. нац. ун-т им. Тараса Шевченко». – Луганск : ЛНУ им. Т. Шевченко, 2010. – 219 с. : портр. ; 21 см. – Библиогр. работ Б. И. Коротяева: с. 145–149 (65 назв.). – Библиогр.: с. 150–168 (257 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-617-232-0 (в пер.). УДК 37.01(477)(092) **ВА733921**

Проаналізовано педагогічну діяльність Б. І. Коротяєва, викладено концептуальні засади його педагогічних досліджень кінця 1950-х — початку 1990-х рр. Розглянуто теоретико-методологічні проблеми шкільної освіти в системі педагогічних досліджень Б. І. Коротяєва. Представлено концепцію гнучких педагогічних технологій навчання і підготовки фахівця в ЗВО. Висвітлено еволюцію педагогічних ідей Б. І. Коротяєва на рубежі ХХ–ХХІ ст. Увагу приділено ідеї вільного творчого розвитку студентів, «сходження» учнів та студентів до вершин реалізації індивідуальних здібностей. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки.

409. Мицик Ю. Іван Сірко / о. Юрій Мицик ; Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2010. – 157, [2] с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 125–140 та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-518-555-0. УДК 94(477)(092) **ВА739712**

У виданні автор, спираючись на широке коло джерел, знайдених протягом понад 30 років в архівах України, Росії, Польщі, Німеччини, наукові праці та статті інших істориків, намагається заповнити прогалину в українській історіографії, змальовуючи якомога повніше життя й діяльність Івана Сірка. Розраховано на науковців, політиків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

410. Мікула О. І. Творчість Олени Пчілки і фольклор : монографія / О. І. Мікула. – Ужгород : Гражда, 2011. – 308, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 198–214 (295 назв.). – 500 пр. – ISBN 978-966-176-055-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09:398 **ВА740200**

У монографії проаналізовано фольклористичну спадщину О. Пчілки — талановитої української письменниці другої половини ХІХ — початку ХХ ст. — прозаїка, поетеси, драматурга, літературного критика, фолькло-

риста, журналіста, мистецтвознавця, визначного суспільно-політичного та культурного діяча, академіка. Висвітлено роль та значення народнопоетичної традиції в літературній творчості О. Пчілки, її фольклористичний та літературний доробок. Розкрито науковий внесок дослідниці у вивчення окремих жанрів фольклору, зокрема вертепної драми, народного епосу, українського гумору, легенд, обрядової поезії. Розглянуто питання щодо взаємозв'язків художньої творчості О. Пчілки та фольклору в контексті різних теоретичних підходів до вивчення явища фольклоризму. Для літературознавців, науковців, викладачів, студентів філологічного напрямку.

411. Мірошниченко Л. Леся Українка. Життя і тексти : [текстол. дослідж.] / Лариса Мірошниченко ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Смолоскип, 2011. – 260, [3] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч. імен: с. 253–258. – Показч. творів Л. Українки: с. 259–260. – Показч. текстів: с. 261. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-15-2 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013160> УДК 821.161.2(092). **ВА748443**

Творчість Лесі Українки органічно поєднана з її особистістю, і події її життя, до найінтимніших моментів «біографії душі», стають природним, край важливим коментарем для розуміння текстів, так само як тексти — ключем до її життя. Текстологічні дослідження, у ході яких постають усе нові об'єкти спостережень, часом розгортаються у великі панорамні картини «життєтворчості», становлячи документально обґрунтовану генеалогію творів. Для літературознавців, науковців, викладачів, студентів філологічного напрямку, усіх, хто цікавиться творчістю письменниці.

412. Могильний Л. П. Сергій Єфремов у суспільно-політичному житті України : монографія / Л. П. Могильний ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ПанТот, 2011. – 295 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. показч.: с. 288–295. – 300 пр. – ISBN 978-966-1531-23-8. УДК 94(477)(092) **ВА752222**

Постать Сергія Олександровича Єфремова органічно поєднана з епохою динамічного розвитку українського національно-визвольного руху. У монографії висвітлено кореляції між різними політичними платформами того часу і досить точно встановлено місце С. Єфремова в державотворчих і культурно-просвітницьких процесах першої третини ХХ ст. Видання містить вступну частину, шість розділів, які поділені на підрозділи, та висновки. Загалом, в праці здійснено комплексне дослідження постаті визначного українського діяча. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України у контексті персоналістики.

413. Моклиця М. В. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму) : монографія / М. В. Моклиця. – Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2011. – 241 с. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 150 пр. – ISBN 978-966-600-536-9. УДК 821.161.2.09 **ВА738427**

У монографії розглянуто естетику Лесі Українки як цілісний феномен, у якому суголосно взаємодіють світоглядні, психологічні та літературні процеси. Доведено органічність її постаті для європейського модернізму. Для літературознавців, лексезнавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

414. Моціяка П. П. Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька у портретах його директорів : монографія / П. П. Моціяка. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М. М., 2011. – 310, [1] с., [16] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці розд. – Імен. показч.: с. 244–249. – 200 пр. – ISBN 978-617-640-001-1 (у паліт.). УДК 378.6:94](477.51-2)(091) **ВА753889**

У монографії досліджено роль і місце Інституту князя Безбородька в системі вищої освіти Російської імперії. Подана на основі значної документальної бази галерея портретів директорів висвітлює широку палітру внутрішнього життя інституту за майже півстолітній часовий відрізок на межі ХІХ–ХХ ст. Наведені документи та матеріали конкретизують історію функціонування першого на теренах України вищого педагогічного закладу. Подано біографічні нариси про директорів Історико-філологічного інституту князя Безбородька в контексті процесів модернізаційних процесів, революцій та війни кінця ХІХ — початку ХХ ст. М. О. Лавровського, М. Є. Скворцова, Ф. Ф. Гельбне, І. І. Іванова, І. П. Козловського, П. В. Тихомирова. Для посилення історичного колориту епохи підібрані відповідні візуальні свідчення як репрезентації реальності даного періоду. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією вищої освіти.

415. Мушинка М. І. Володимир Гнатюк: життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства / М. І. Мушинка. – Вид. 2-ге, доповн. та переробл. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2012. – 383, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Рез. фр., англ., нім. – Бібліогр. основ. пр. В. Гнатюка: с. 242–261 (331 назва). – Бібліогр.: с. 355–362 та в підрядк. прим. – Імен. показч.: с. 374–382. – ISBN 978-966-10-2216-3 (у паліт.). УДК 398(477)(092) **ВА755420**

У виданні розглянуто життя та наукову діяльність В. М. Гнатюка — українського етнографа, фольклориста, мовознавця, літературознавця, мистецтвознавця, перекладача та громадського діяча, уродженця Тернопільщини. Для науковців, мистецтвознавців, викладачів, студентів та широкого кола читачів.

416. Найден О. С. Марія Приймаченко. Орнамент простору і простір орнаменту / О. С. Найден. – Київ : Стилос, 2011. – 238 с. : іл. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-193-053-6 (у паліт.). УДК 75.016.4

BC52958

У книзі зроблено спробу наукового аналізу творчості Марії Приймаченко — художниці, 100-річчя з дня народження якої українська культурна громадськість відзначала у 2009 р. У результаті дослідження автор дійшов висновку, що М. Приймаченко — повноправний майстер-художник ХХ ст. У її творчості орнаментально-просторовий дискурс, образна система близькі до “класичних” зразків європейського авангарду й постмодернізму. Водночас щодо символіки, жанрових особливостей, характеру емоційного сприйняття життєвих факторів, подій та явищ Марія Приймаченко є виразником суто українських психоментальних критеріїв. Для широкого кола читачів, усіх, хто небайдужий до української культури, хто цікавиться процесами та напрямками світового культурного розвитку.

417. Недря К. М. Почесний громадянин міста Катеринослава князь М. П. Урусов. Суспільно-політичний портрет : монографія / К. М. Недря, П. О. Чорнобай ; Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т», Ін-т гуманіт. пробл., Юрид. ф-т, Каф. історії та політ. теорії. – Дніпропетровськ : НГУ, 2013. – 159 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 126–144 (331 назва). – 300 пр. – ISBN 978-966-350-402-5. УДК 94(477.63-25)«1863/1918»(092)

BA768534

У монографії представлено багатогранне життя й діяльність князя М. П. Урусова — останнього родоводителя дворянства Катеринославської губернії, сенатора, члена Державної ради Російської імперії. Розглянуто його особистий внесок у розвиток Катеринославщини. Висвітлено діяльність М. П. Урусова на адміністративних посадах, початок його кар'єри та становлення як адміністратора, акцентовано увагу на його Катеринославському періоді життя, благодійній та попечительській діяльності у житті родини Урусових. Виокремлено діяльність М. П. Урусова та науково-технічної еліти Катеринослава. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю та його визначними особистостями.

418. Неживий О. І. Григорій Тютюнник: текстологічна та джерелознавча проблематика життя і творчості : монографія / О. І. Неживий ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка». – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2010. – 271 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 231–271 (545 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-617-259-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

BA739517

У монографії представлено наукову біографію письменника, яка написана у поєднанні реального фактажу з автобіографічними моментами його творів. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

419. Нечепоренко Л. С. Професійно-педагогічна діяльність М. О. Корфа / Л. С. Нечепоренко, О. І. Попельнюх ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ, 2010. – 213 с. : портр. ; 20 см. – Присвяч. 160-річчю від дня відкриття каф. педагогіки у Харків. ун-ті. – Бібліогр.: с. 196–213 (268 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-623-659-6. УДК 37.013(477)(092)

BA732507

У виданні розглянуто науково-педагогічну та просвітницьку діяльність Миколи Олександровича Корфа. Охарактеризовано розроблену ним модель земської народної школи. Визначено систему принципів загальнопедагогічних і дидактичних праць просвітника, виявлено етапи, методи та форми його професійно-педагогічної діяльності. Розкрито можливості використання педагогічної спадщини М. О. Корфа за сучасних умов. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогічної науки.

420. Новакович М. О. Канон українського музичного модернізму: (на прикладі творчості Б. Лятошинського) : монографія / М. О. Новакович. – Луцьк : Твердиня, 2012. – 167 с. : іл., табл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 153–162 (163 назви). – Імен. покажч.: с. 163–167. – 500 пр. – ISBN 978-617-517-114-1. УДК 78.036(477)(092)

BA753300

У монографії запропоновано теоретичну концепцію канону культури в ситуації українського музичного модернізму. Досліджено складові категорії канону культури як функціональної єдності естетичної норми, типу коду та виду комунікату. Розглянуто модернізм як детермінанту національного мистецького канону ХХ ст., охарактеризовано визначальні риси естетики модернізму та їх втілення у творчості Б. Лятошинського. Осмислено роль Б. Лятошинського у розвитку національної музичної мови як концепту модерного канону. Для тих, хто цікавиться історією музичного мистецтва.

421. Новікова Л. В. «Історіограф» Південної України Аполлон Скальковський: інтелектуальна апологія імперської політики та регіональної історичної самобутності : монографія / Л. В. Новікова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Одес. нац. ун-т, 2012. – 463 с. : портр. ; 21 см. – Рез. рос., англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. імен: с. 444–463. – 100 пр. – ISBN 978-617-689-009-6 (у паліт.). УДК 94(477.7)(092)

BA763093

У монографії розкрито особливості інтелектуальної та регіональної історії України XIX ст. на прикладі діяльності одеського історика А. О. Скальковського. Висвітлено роль науковця у дослідженні та інтерпретації історії Півдня України. Виділено в його працях основні концепції: регіоноцентричну, провінційну та постдержавну. Приділено увагу різним соціо-культурним та психологічним чинникам їх формування. Розглянуто широку предметну палітру розвідок дослідника: від історії регіону і окремо Одеси, до історії запорозького і постзапорозького козацтва і гайдамацького руху. Проаналізовано «реабілітацію» козацтва в історичній і суспільній думці. Наголошено, що його дослідження вирізняється своєю новизною й висвітленням історії окремих козацьких формувань у період після зруйнування Січі. Досліджено формування общини в Одесі, а також права Російської імперії на приєднання території. Наголошено, що значення праць ученого полягає не тільки у фактичному матеріалі, який був введений до наукового обігу, оскільки його концепції, відображені у працях, є пам'яткою історичної думки та важливим джерелом для розуміння тієї доби, коли формувався і працював історик. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Півдня України.

422. Орленко В. В. Градовський О. Д.: життя та правова діяльність : монографія / В. В. Орленко. – Київ : Паливода А. В., 2011. – 171, [1] с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 144–162 (281 назва). – Бібліогр. пр. О. Д. Градовського: с. 163–172. – 300 пр. – ISBN 978-966-437-234-0 (у паліт.). УДК 34(477)(092) **НБУЯМ А741507**

Монографію присвячено Олександрові Дмитровичу Градовському та його внеску у розвиток державного права. Для правознавців, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться дослідженнями у галузі державного права.

423. Офіцинський Р. А. Іван Франко в історіографічному трикутнику: інтерпретації, джерела, взаємини : монографія / Р. А. Офіцинський ; Ужгород. нац. ун-т, Іст. ф-т, Каф. історії України. – Ужгород : Гражда, 2011. – 244, [2] с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 240–241 та в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. Р. Офіцинського: с. 242–244. – 350 пр. – ISBN 978-966-176-070-6 (у паліт.). – URL: <http://www.ofitsynskyu.uzhgorod.ua/pdf/franko.pdf> УДК 821.161.2.09(092) **НБУЯМ Б338489**

В історіографічній за жанром монографії на проблемному рівні дано відповіді на класичну тріаду: якість розробки Іваном Франком вибраних пластів минулого, достовірність отриманих результатів, непомічені ним перспективні розв'язки. Деякі фрагменти пропонованого дослідження раніше не було апробовано. Автор оприлюднив їх уперше, із запізненням у два десятиліття. Для літературознавців, істориків, усіх дослідників творчої спадщини письменника.

424. Павленко С. О. Зображення гетьмана І. Мазепи (кінець XVII — початок XX століть) / С. О. Павленко. – Чернівці : Лозовий В. М. : Упр. у справах преси та інформації, 2010. – 143 с. : іл., портр. ; 28 см. – Бібліогр.: с. 128–141 (483 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-2482-21-8. – URL: http://www.silverlitopis.cn.ua/rab/pavlenko/mazepa_block.pdf УДК 94(477)«16/19» **ВС50841**

У виданні вперше ґрунтовно проаналізовано зображення гетьмана Івана Мазепи. Визначено, які з цих образів достовірні, хибні, легендарні. Розраховано на істориків, мистецтвознавців, культурологів, усіх, хто цікавиться історією України та долями її видатних діячів.

425. Павлишин Л. Г. Володимир Винниченко: досвід неklasичного мислення в історії української філософії / Л. Г. Павлишин ; НАН України, Центр гуманіт. освіти. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – 271 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 241–271 (409 назв). – 300 пр. – ISBN 978-617-595-009-8 (у паліт.). УДК 101(477)(092) **ВА764464**

У виданні досліджено творчість В. Винниченка в контексті неklasичного філософського мислення. Акцентовано увагу на ролі екзистенціалізму, «філософії життя», психоаналізу, філософської антропології у формуванні філософської та світоглядної позицій В. Винниченка. Відстежено загальні тенденції дослідження даної проблематики на сучасному етапі розвитку європейської філософської думки. Розкрито деструктивну роль автобіографічної рефлексії у становленні творчої та світоглядної позицій. Розглянуто психоаналітичні й інтуїтивістські аспекти творчості В. Винниченка. Висвітлено життя та смерть як критерії сенсу людської сутності. Досліджено трансформацію проблеми співвідношення свободи та відповідальності у неklasичному філософському мисленні. Проаналізовано суспільство як підставу існування людини. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

426. Павлюк І. З. Письменники у пресі: українськомовний культурно-інформаційний простір Полісся, Холмщини, Підляшшя (1917–1944) та Волині 1917–2000 рр. / І. З. Павлюк. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. – 147 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. – Імен. покажч.: с. 133–142. – Покажч. період. вид.: с. 143–146. – 500 пр. – ISBN 978-966-361-525-7. УДК 070(477.82)=161.2+82(100).09(092) **ВА745715**

У виданні проаналізовано біобібліографічні відомості та особливості текстів українських і закордонних письменників в українськомовній пресі Волині, Полісся, Холмщини та Підляшшя на різних етапах їх становлення і розвитку в контексті загальносвітових історичних процесів ХХ ст. Розраховано на широке коло шанувальників української літератури, історії, культури.

427. Палієнко М. Г. Теофіл Горникевич та українські архівні колекції у Відні / М. Г. Палієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Темпора, 2012. – 687 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – Анотов. покажч. імен: с. 504–542. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-569-099-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092):930.25(436.1) **ВС66713**

Видання присвячено життю та діяльності українського вченого та церковного діяча о. Теофіла Горникевича (1891–1969) — польового духівника УГА, викладача і катехита кількох львівських гімназій, довголітнього пароха у с. Сихові поблизу Львова. У книзі висвітлено роль Т. Горникевича у збереженні, опрацюванні та упорядкуванні українських архівних колекцій Уряду ЗУНР та особового архіву В. Липинського, які тривалий час перебували на зберіганні в Австрійському державному архіві у Відні як депозит митрополита А. Шептицького. Відтворено участь Т. Горникевича у заснуванні Східноєвропейського дослідного інституту ім. В. К. Липинського у Філадельфії (США), розкрито його внесок у вивчення австрійських архівних джерел та видання 4-томного збірника документів з політичної історії України 1914–1922 рр. Вперше опубліковано листування о. Т. Горникевича з ієрархами УГКЦ — митрополитом Й. Сліпим та архієпископом І. Бучком, українськими науковцями і громадськими діячами — Є. Зиблікевичем та М. Чубатим, а також спогади проф. д-ра Олега Горникевича «Сім коротких «розмов» з моїм батьком». Розраховано на істориків, культурологів, а також усіх, хто цікавиться зарубіжною архівною українікою.

428. Панов А. В. Масарик і Закарпаття : монографія / А. В. Панов. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2010. – 189 с. : іл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 164–189 (342 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-2195-94-1 (у паліт.). УДК 94(437)(092)+94(477) **ВА736240**

У монографії розглянуто проблематику «чехословацького» періоду в розвитку Закарпаття. Досліджено архівні джерела і внесок вітчизняних та зарубіжних дослідників у вивчення процесу входження історичного Закарпаття до складу Чехословаччини й ролі Томаша Масарика в цьому процесі. Визначено передумови та причини інтеграції краю в політичну систему новоутвореної держави. Коротко висвітлено життєвий шлях Т. Масарика, особливості формування світогляду та вплив на суспільно-політичні процеси в краї. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Закарпаття.

429. Пахаренко В. І. Шевченко як геній: природа, своєрідність і стратегії інтерпретації геніальності поета / В. І. Пахаренко. – Черкаси : Брама-Україна, 2013. – 839 с. : іл., табл., портр. ; 23 см. – На звороті тит. арк.: Т. Шевченко 200. – Бібліогр.: с. 788–830 (628 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-453-132-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА786110**

У монографії літературознавця, доктора філологічних наук, професора кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького В. І. Пахаренка досліджено феномен геніальності Тараса Шевченка. Для шевченкознавців, літературознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться творчістю Кобзаря.

430. Пацай Т. Зенон Кузеля: життя і народознавча діяльність / Тамара Пацай ; НАН України, Ін-т народознав. – Львів : Бона, 2013. – 251 с., [10] арк. іл. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 215–249 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-2626-12-4 (у паліт.). УДК 39(477)(092) **ВА768096**

Монографія присвячена мовознавцю, фольклористу, етнографу, журналісту, громадському діячу, редактору, голові НТШ у Європі Зенону Кузелі (1882–1952). Досліджено науково-організаційну та народознавчу діяльність вченого, охарактеризовано його основні етнографічні роботи, узагальнено методологічні засади народознавчих досліджень, вивчено його працю над Українською загальною енциклопедією та Енциклопедією українознавства. Висвітлена діяльність З. Кузелі у розвитку українознавчих студій в Українському науковому інституті в Берліні, відновленні роботи НТШ в Європі після Другої світової війни. Як автор понад 200 робіт з українського народознавства, він ґрунтовно дослідив різні сфери народної культури, зокрема родинну обрядовість українців, а також одним з перших проаналізував міграційні рухи та етносоціальні проблеми населення Галичини та Буковини. Для етнологів, істориків, культурологів, фольклористів, усіх, хто цікавиться українською наукою і культурою.

431. Педагогічна спадщина А. С. Макаренка і сучасність : кол. моногр. / [О. Ю. Ажиппо та ін. ; за заг. ред. М. К. Подберезького] ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Навч.-наук. ін-т педагогіки та психології. – Харків : Цифрова друк. № 1, 2013. – 393 с. : портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на с. 385–389. – На авантитулі: До 125-річчя з дня народж. А. С. Макаренка. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-617-7017-07-2 (у паліт.). УДК 37.091.4(477) **ВА764339**

У монографії вміщено матеріали про життя та педагогічну діяльність А. С. Макаренка. Показано можливість використання ідей видатного педагога в сучасній педагогічній практиці, виявлено чинники ефективності його авторської школи. Розглянуто концепції громадянського виховання А. С. Макаренка, питання самоуправління та педагогічного керівництва в його виховній системі. Розкрито внесок педагога в розвиток соціально-педагогічної теорії та практики. Для широкого кола читачів, які цікавляться педагогічною наукою.

432. Передерій І. Г. В'ячеслав Липинський: етнічний поляк, політичний українець : монографія : до 130-річчя з дня народж. / І. Г. Передерій ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. – Полтава : Вид-во ПолтНТУ, 2012. – 621 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 512–584 та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-616-105-8. – URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/xmlui/handle/PoltNTU/73> УДК 94(477)(092)

ВА758760

Вперше в українській історіографії здійснено спробу цілісного й синтетичного аналізу всіх періодів біографії, громадсько-політичної діяльності та творчості видатного українського мислителя польського походження В'ячеслава Казимировича Липинського (1882–1931) на тлі тогочасного життя України й української еміграції кінця ХІХ — першої третини ХХ ст. На основі широкого кола документальних джерел, як опублікованих, так і віднайдених в архівах, висвітлено всі сфери його діяльності — наукової, політичної, культурно-просвітницької, видавничої, публіцистичної, пам'яткоохоронної, дипломатичної. З'ясовано та уточнено хронологію найважливіших подій життя діяча, відтворено цілу низку невідомих чи маловідомих біографічних епізодів. Завдяки встановленню досі невідомих публіцистичних статей та видань авторства В. Липинського складено новий, суттєво бібліографічний перелік його праць. Особливу увагу приділено спростуванню деяких усталених історіографічних стереотипів стосовно еволюції світогляду, а також методологічних та історіософських засад науково-історичної творчості вченого. Для істориків, бібліографів, широкого кола читачів, які цікавляться історією країни.

433. Петренко І. М. Єлизавета Милорадович (1832–1890) в українському суспільно-політичному русі : монографія / І. М. Петренко ; Вищ. навч. закл. Укоопспілки «Полтав. ун-т економіки і торгівлі». – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 150, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 144–151 (96 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-184-202-0. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Petrenko_Iryna/Yelyzaveta_Myloradovych_18321890_v_ukrainskomu_suspilno-politychnomu_rusi.pdf УДК 94(477)(092)

ВА762278

У монографії висвітлено життєвий шлях і суспільно-політичну діяльність української шляхтянки, меценатки, громадської діячки, однієї з когорти фундаторів Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, тітки останнього гетьмана України П. П. Скоропадського Є. І. Скоропадської-Милорадович (1832–1890). Запропоновано систематизований виклад розпорочених згадок про цю жінку, проаналізовано її політичні погляди й активну громадську позицію, надано відомості про повсякденне життя, найближче оточення, родину графині. Показано, що Є. І. Милорадович була постаттю неординарною, яскравою, багатогранною та харизматичною, своєю нестандартною поведінкою, волелюбністю, активністю відрізнялась від полтавського шляхетства другої половини ХІХ ст. Вона вміла об'єднати навколо себе небайдужих, мала чудові організаторські здібності, була щирою та сміливою. Для широкого загалу читачів.

434. Петренко Н. В. Культурно-освітня спадщина вчених Слобожанщини другої половини ХІХ — початку ХХ століття (історико-педагогічний аспект) : монографія / Н. В. Петренко, С. Т. Золотухіна ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків : ХДУХТ, 2010. – 185 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 162–185 (303 назви). – 500 пр. – ISBN 978-966-405-154-2. УДК 37(477.54)(091)

ВА731266

У монографії представлено дослідження проблеми змісту освіти вченими-істориками Слобожанщини другої половини ХІХ — початку ХХ ст. (Д. І. Багалій, О. Я. Єфименко (Ставровська), Є. К. Рєдін, М. Ф. Сумцов, В. П. Бузескул, А. С. Вязигін, В. К. Надлер, А. С. Лебедев, М. О. Максимейко). Подано дані про персоналію, світлинку, проаналізовано й узагальнено внесок в розробку проблеми змісту освіти, накреслено перспективи впровадження прогресивних ідей учених-істориків в практику сучасних навчальних закладів вищої та середньої освіти. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки та освіти.

435. Підгурний І. С. Культурно-мистецька спадщина Поділля у художніх фотографіях Михайла Грейма (друга половина ХІХ — початок ХХ ст.) : монографія / І. С. Підгурний, Н. О. Урсу. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Аксіома, 2012. – 231 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – Бібліогр.: с. 112–136 (589 назв) та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 226–229. – 500 пр. – ISBN 978-966-496-209-1. УДК 77.04(477.43)(092)

ВА750406

У монографії висвітлено історію становлення та розвитку мистецтва фотографії в світі й Україні. Подано інформацію про таких видатних майстрів художнього світлопису, як С. Юрковський, О. Аншоц, Е. Майбридж,

О. Рейландер, Г. Робінсон. Увагу приділено аналізу фотографічного доробку М. Грейма в контексті становлення та розвитку фотомистецтва на Поділлі. Охарактеризовано типологічні та художньо-композиційні особливості його творчих композицій як унікальне іконографічне джерело. Розкрито науково-практичне значення доробку митця для історико-архітектурної науки, краєзнавства, реставрації й охорони пам'яток архітектури в Україні.

436. Плотніков П. В. Народний учитель Віктор Федорович Шаталов: науково-педагогічне дослідження з нагоди 85-річчя з дня народження та 60-річчя педагогічної діяльності відомого педагога-новатора / П. В. Плотніков, В. В. Чорний ; М-во освіти і науки, молоді та спорту, Нац. акад. пед. наук України, Донец. нац. ун-т. – Донецьк : ДонНУ ; Київ : [б. в.], 2012. – 244 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці розд. – Показч. пед. пр. В. Ф. Шаталова: с. 180–199. – Імен. показч.: с. 238–242. – 350 пр. – ISBN 978-966-639-514-9. УДК 37(477)(092) **ВА768406**

Наукове дослідження присвячено життєвому шляху та педагогічній діяльності Шаталова Віктора Федоровича — народного вчителя СРСР, заслуженого вчителя України, одного із найвидатніших випускників Донецького національного університету з нагоди 85-річчя з дня народження та 60-річчя педагогічної діяльності. Висвітлено основні етапи життя, новаторської, педагогічної, експериментальної і навчально-методичної діяльності вчителя-новатора. Представлено бібліографію його педагогічних праць і публікацій про нього, а також нариси про життя та діяльність народного учителя, відгуки учнів і спогади колег. Значна частина документів у показчику анотована. Видання містить численний ілюстративний матеріал. Допоміжний апарат видання включає іменний показчик. Дослідження розраховано на науковців, педагогів, студентів.

437. Плохій С. Великий переділ. Незвичайна історія Михайла Грушевського / [авториз. пер. з англ.] Сергій Плохій. – Київ : Критика, 2011. – 598, [1] с. : іл., портр., карти. ; 22 см. – Назва ориг.: *Unmaking imperial Russia. Mykhailo Hrushevsky and the writing of Ukrainian history / S. Plokyh.* – На авантитулі: Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Ін-т Критики. – Бібліогр.: с. 423–572. – Показч.: с. 573–593. – ISBN 978-966-8978-40-1. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Plokhii_Serhii/Velykyi_peredil_Nezvychaina_istoriia_Mykhaila_Hrushevskoho.pdf УДК 94(477)(092) **ВА745881**

Книжка професора Гарвардського університету Сергія Плохія є першою спробою не тільки політичної, але й інтелектуальної біографії Михайла Грушевського на тлі ідейних колізій його доби. Життєвий і науковий шлях найвидатнішого українського історика ХХ ст. розглянуто в контексті поразки та розпаду всеросійського історичного нарративу і постання національної версії українського історіописання. Заперечивши «звичайну» схему руської історії, Грушевський витворив «незвичайний» на той час конструкт історії української, який започаткував переділ історичного простору між імперським і національними нарративами і став передумовою розвалу спершу Російської імперії, а згодом Радянського Союзу. Аналізуючи у своїй праці обидві ідентичності Михайла Грушевського — історика та політика, дослідник пропонує цілком нове бачення його ролі у підваженні та руйнуванні імперської ідеї триєдиної російської нації та формуванні українського національного проекту. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією у контексті персоналістики.

438. Поліщук В. Т. Вибране / В. Т. Поліщук. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013– . – 20 см. [Т.] 1 : Мій Михайло Старицький. – 2013. – 349, [3] с. : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-493-743-3. – URL: <https://content.freelancehunt.com/snippet/b5898/04192/174552/Поліщук%20том%201%20до%20друку.pdf> УДК 821.161.2.09(092) **В356396/1**

[Т.] 2 : Розстріляні таланти (репресовані письменники Черкащини) : [іст.-літ. ст., нариси, розвідки]. – 2013. – 414, [3] с. : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-493-740-0. – URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=8195> УДК 821.161.2.09(092) **В356396/2**

[Т.] 3 : Під прапором неба. – 2013. – 320, [3] с. : портр. – 300 пр. – ISBN 978-966-493-745-7. УДК 821.161.2.09(092) **В356396/3**

Перший том видання «Мій Михайло Старицький» — це спроба автора хоча б частково осмислити ідейно-естетичні позиції письменника, сфери діяльності, проблематику окремих творів, типологію творчих взаємин із сучасниками. До другого тому вміщено історико-літературні статті, нариси, розвідки про репресованих письменників Черкащини. На основі архівних джерел автор переконливо показує страшний механізм людиноненависницького тоталітарного режиму. До третього тому увійшли статті про творчість сучасних письменників Черкащини. Адресовано широкому колу читачів, передовсім науковцям, учителям, студентам.

439. Полтавчук В. Г. Проза Івана Григурка: літературно-критичний нарис / В. Г. Полтавчук. – Одеса : Екологія, 2013. – 147, [1] с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 450 пр. – ISBN 978-617-7046-07-2. УДК 821.161.2-3.09(092) **ВА780016**

Перше монографічне дослідження творчої спадщини письменника Івана Григурка (1942–1982) презентує біографічний нарис «Стежини його долі» (с. 6–23), що розкриває його життєвий і творчий шлях. У інших параграфах подано літературно-критичні нариси про основні праці письменника — повісті «Роса»,

«Гавертій», «Путина», романи «Канал», «Далекі села», «Ватерлінія», «Червона риба». Містить портретну ілюстрацію. Без допоміжних покажчиків. Видання адресовано учителям-словесникам, студентам, а також учням шкіл та гімназій, у яких вивчається література рідного краю.

440. Приймак І. Любов Яновська у дзеркалі доби кінця XIX — початку XX ст.: відома і невідома / Інна Приймак. — Дрогобич (Львів. обл.) : Відродження, 2011. — 205, [2] с. : портр. ; 20 см. — Бібліогр.: с. 191–201 (203 назви) та в підрядк. прим. — Імен. покажч.: с. 202–206. — 300 пр. — ISBN 978-966-538-234-8. УДК 821.161.2-3.09(092)«1861/1933» **ВА747359**

У монографії на основі архівних та маловідомих джерел відтворено життя і творчість видатної української письменниці, громадської діячки Любові Яновської (1861–1933). Оригінальна самотвора спадщина досліджена у тісному зв'язку з естетико-філософськими поглядами кінця XIX — початку XX ст., співвіднесенні з літературно-культурним національним та європейським контекстом доби. Для науковців, вчителів, студентів, усіх, хто цікавиться українською літературою та культурою.

441. Присяжна О. Д. Поетика лірики й епіки Дмитра Макогона : монографія / О. Д. Присяжна ; Вінниця, нац. техн. ун-т. — Вінниця : ВНТУ, 2012. — 159 с. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 142–159 (222 назви) та в тексті. — 100 пр. — ISBN 978-966-641-502-1. УДК 821.161.2-1.09(092) **ВА760933**

Вперше проведено комплексний аналіз літературної спадщини Д. Макогона в літературно-критичному контексті доби (на межі XIX—XX ст.) та в дискурсі самопізнання. Обґрунтовано роль творчості Д. Макогона у висвітленні домінанти його приватних листів. Розглянуто наративні стратегії та специфіку образотворення митця. Для літературознавців, вчителів, студентів, усіх, хто цікавиться українською літературою.

442. Пухонська О. Я. Творчість Ігоря Павлюка: проблематика та тропіка / О. Я. Пухонська. — Луцьк : Твердиня, 2010. — 86 с. : портр. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 67–69 (45 назв). — 500 пр. — ISBN 978-617-517-046-5. УДК 821.161.2-1.09 **ВА738934**

У виданні наведено результати дослідження художньої системи та своєрідної поетики творів сучасного українського автора І. Павлюка. Увагу приділено філософській рефлексії в ліриці поета, аналізу формально-змістової структури його тексту. Для шанувальників сучасної української літератури.

443. Ревуцька С. К. Україномовна проза Марка Вовчка: психоаналітична інтерпретація : монографія / С. К. Ревуцька ; Криворізь. держ. пед. ун-т. — Кривий Ріг (Дніпропетров. обл.) : Вид. дім, 2011. — 217 с. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 205–217 (225 назв). — 300 пр. — ISBN 978-966-177-137-5. УДК 821.161.2-2.09(092) **ВА751352**

У монографії надано результати дослідження особливостей психіки та психології персонажів, персонажів-оповідачів і автора, а також специфіки авторських прийомів зображення в українськомовній прозі Марка Вовчка. Увагу приділено психологічній та психоаналітичній інтерпретації конкретних проявів психіки персонажів і автора, тобто психологізму твору взагалі, а також аналізу психологічного та психоаналітичного бачення автором людини в суспільстві. Висвітлено історію формування уявлень і понять про психіку та психологію людини. Подано наукове тлумачення таких понять, як психіка, психологія, психоаналіз у працях філософів і психологів. Запропоновано методик розкриття психіки, психології та психологізму українськомовних творів малих прозових жанрів у творчості Марка Вовчка. Розкрито особливості авторської інтерпретації психіки та психології українських селян середини XIX ст. у збірці «Народні оповідання». Для науковців, літературознавців, вчителів, студентів, усіх, хто цікавиться українською літературою та культурою.

444. Рендюк Т. Г. Пилип Орлик: молдовські та румунські шляхи : [іст.-докум. нарис] / Т. Г. Рендюк. — Чернівці : Букрек, 2013. — 238 с. : іл., портр. ; 24 см. — Парал. тит. арк. рум. — Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Українська книга». — Частина тексту парал. укр., рум. — Бібліогр.: с. 151–159 (160 назв). — 1 000 пр. — ISBN 978-966-399-542-7 (у паліт.). — URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Rendiuk_Teofil/Pylyp_Orlyk_moldovski_ta_rumunski_shliakhy/ УДК 94(477) **ВС56346**

Двомовний ілюстрований історично-документальний нарис доктора історичних наук, дипломата високого рангу Т. Г. Рендюка, розроблений на основі широкої джерельної бази та власних досліджень, розкриває маловідомі або зовсім не ідентифіковані аспекти політичних, військових, дипломатичних та культурно-духовних зв'язків гетьмана України Пилипа Орлика з Молдовою, Валахією та Трансильванією у першій половині XVIII ст. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

445. Ролле Й. Й. Іван Богун — козацький полковник / др. Антоній Й. (Йосип Ролле) ; упоряд.: Д. П. Ващук, В. П. Кононенко ; пер. з пол. І. Ремішевська ; [вступ. ст., с. 8–43, В. П. Кононенко] ; НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. — Київ ;

Кам'янець-Подільський (Хмельниць. обл.) : Медобори-2006, 2012. – 191 с., [12] арк. іл. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 172–183, в тексті та в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. Й. Ролле: с. 184–186. – Імен. покажч.: с. 188–189. – Геогр. покажч.: с. 190–191. – 1 000 пр. – ISBN 978-916-1638-95-1 (у паліт.). – URL: [https://www.academia.edu/38207015/Іван_Богун_козацький_полковник_іст._оповідання_Др._Антоній_Й._пер._з_польс._Ірини_Ремішевської_упоряд._Дмитро_Ващук_Василь_Кононенко_. _К._Кам'янець-Подільський_Медобори_2006_2012._192_с._43_іл_УДК_94\(477\)\(092\)_ВС54263](https://www.academia.edu/38207015/Іван_Богун_козацький_полковник_іст._оповідання_Др._Антоній_Й._пер._з_польс._Ірини_Ремішевської_упоряд._Дмитро_Ващук_Василь_Кононенко_. _К._Кам'янець-Подільський_Медобори_2006_2012._192_с._43_іл_УДК_94(477)(092)_ВС54263)

Книжка є першим перекладом польськомовного видання 1887 р. др. Антонія-Йосипа Ролле — подільського історика та психіатра, який стажувався у вчителя Зигмунда Фрейда — Жана-Мартена Шарко. Вона присвячена життю та військово-політичній діяльності козацького полковника середини XVII ст. Івана Богуна. Підходи до вивчення минулого, які застосовував А.-Й. Ролле, дають підстави вважати його одним з предтеч психоісторії та інтелектуальної історії. Крім авторського тексту, книга містить сучасне дослідження біографії українського політика й військового діяча, науковий коментар, бібліографічні покажчики та ілюстративний матеріал з краєзнавчих музеїв Поділля. Для істориків, історіографів, викладачів, студентів, учителів, усіх, хто цікавиться героїчною історією Української революції XVII ст.

446. Росовецький С. К. Тарас Шевченко і фольклор : монографія / С. К. Росовецький ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2011. – 415 с. : табл. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 381–412. – 100 пр. – ISBN 978-966-439-415-1. УДК 821.161.2.09(092) **ВА758424**

Вперше у вітчизняній науці запропоновано комплексне, масштабне дослідження взаємозв'язків творчості Т. Шевченка з фольклором в усій їх багатобарвній складності. Розкрито методологічні основи дослідження, літературо- та фольклороцентричний підходи до вивчення фольклорно-літературних зв'язків. Розглянуто джерельну базу спостережень і деякі питання Шевченкової текстології. Увагу приділено постаті Т. Шевченка як представника інтерпретаційної фольклористики та критика фольклористичних видань. Розкрито основні форми рецепції текстів українського фольклору в творах поета. Досліджено проблему жанру в українському фольклорі. Увагу приділено казковій прозі, народній епіці, ліриці й обрядам, іноземній міфології та фольклору у творчості поета. Надано відомості про структурну своєрідність та ідеологічне «надзавдання» української усної традиції про Т. Шевченка. Для шевченкознавців, літературознавців, вчителів, студентів, усіх дослідників творчості письменника.

447. Рубан Ю. Д. Научное наследие академика М. Ф. Иванова и современность : [посвящ. 140-летию классика зоотехн. науки, акад. ВАСХНИЛ] / Ю. Д. Рубан. – Киев : Аграр. наука, 2011. – 270 с. : ил., табл. ; 21 см. – Библиогр. в конце гл. – 300 экз. – ISBN 978-966-540-304-3 (в пер.). УДК 636.08(477)(092) **ВА742841**

У виданні розглянуто життєвий шлях і наукову діяльність академіка М. Ф. Іванова та розвиток його наукового доробку професором, доктором сільськогосподарських наук, заслуженим працівником освіти України, дійсним членом Нью-Йоркської академії наук Ю. Д. Рубаном. Проаналізовано розвиток теорії і практики М. Ф. Іванова в сучасних умовах, а саме: породоутворюючий процес у скотарстві в різні періоди розвитку зоотехнічної науки, методи створення червоно-рябої молочної худоби в господарствах Харківської області, розробку селекційних програм в сучасних умовах виробництва, вчення про симетрії і спрямованість селекційного процесу в тваринництві. Для науковців, фахівців у галузі тваринництва.

448. Рудая С. П. Григорий Николаевич Минх, 1836–1896 / С. П. Рудая ; отв. ред. Е. К. Дупленко. – Киев : Информ.-аналит. агентство, 2011. – 231 с. : ил., портр. ; 22 см. – (Научно-биографическая литература). – Библиогр.: с. 208–216. – Библиогр. тр. Г. Н. Минха: с. 201–206. – Имен. указ.: с. 217–224. – 300 экз. – ISBN 978-617-571-044-9 (в пер.). УДК 616-091-036.22(47+57)(092) **ВА784204**

Видання присвячено життю, науковій та суспільній діяльності професора Київського університету Г. М. Мінха — талановитого патологоанатома, епідеміолога. Для широкого кола читачів, усіх, кого цікавить історія медицини.

449. Рудик С. К. Повернення із забуття = Return from forgetfulness / С. К. Рудик. – ISBN 978-617-646-052-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА774573**

У виданні вперше подано детальний життєпис Олександра Івановича Кандиби (О. Олеся) — поета, письменника, громадського діяча. Висвітлено дитячі роки письменника, період навчання в землеробному училищі та Харківському ветеринарному інституті, робота на Київських різницях, служба у 1-й Дивізії Січових стрільців та еміграційний період життя. Для широкого читацького загалу.

450. Рудик С. К. Тереховський Мартин Мартинович — фундатор вищої медичної та ветеринарної освіти у Східній Європі = Martin M. Terehouskiy — the founder of medicin and veterinary medicine

education in Eastern Europe : [1740–1796] / С. К. Рудик. – Київ : Аграр медіа груп, 2011. – 131 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підряд. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2424-68-3 (у паліт.). УДК 378.4(477-25)(092)

ВА747741

Книжка розповідає про українця Тереховського М. М., який разом зі своїми товаришами — випускниками Києво-Могилянської академії, несли нову цивілізацію у Росію, заснувавши заклади вищої освіти нового типу від Петербурга до Іркутська, від Архангельська до Астрахані. Вони писали не лише перші підручники з медицини та ветеринарії, а й заклали основи філософії, поезії, вивчення іноземних мов (XVII–XIX ст.). Для широкого кола читачів.

451. Руснак І. Є. Художній світ прози письменників-вісниківців : монографія / І. Є. Руснак. – Вінниця : Балук І. Б., 2011. – 231 с. : портр. ; 20 см. – На 3-й с.: До 100-літнього ювілею Вінниц. держ. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. – Бібліогр. в кінці ст. – 100 пр. – ISBN 978-617-530-142-5. УДК 821.161.2-3.09«19»

ВА748493

У монографії проаналізовано художній світ окремих прозових творів Леоніда Мосендза (1897–1948), Юрія Липи (1900–1944), Юрія Клена (1891–1947). Окрім загальних зауважень до творів, аналізу художнього світу новел наведено їх повні тексти («Людина покірна (Ното Леніс)» та «Брат» Л. Мосендза, «Рубан», «Гануся» та «На варті» Ю. Липи, «Пригоди архангела Рафаїла» Ю. Клена). Зазначено, що вісниківська літературна традиція, до якої належали письменники, незаслужено майже забута в сучасній культурі, є одним з найпотужніших ідейно-естетичних явищ української культури ХХ ст., належно неоціненним та недостатньо проінтерпретованим у літературознавчій науці. Для науковців, літературознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією літератури.

452. Савойська С. В. Наукове кредо Володимира Панібудьласки у новітніх парадигмах історично-політичного простору / С. В. Савойська. – Київ : Просвіта, 2012. – 380 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 350–380 (284 назви). – 500 пр. – ISBN 978-966-2133-77-6 (у паліт.). УДК 323(477)(092)

ВА757033

Розглянуто навчально-методичну та наукову діяльність українського історика В. Ф. Панібудьласки, який зробив вагомий внесок у дослідження соціально-політичного процесу, етнонаціональної історії України й етнополітології. Розкрито питання регіоналізму та федералізму у діяльності політичних партій незалежної України. Розглянуто сепаратизм як етнополітичне й етнонаціональне явище. Увагу приділено мовно-політичним конфліктам, територіальним соціально-політичним спільнотам України, можливостям загальнонаціональної консолідації українського народу. Висвітлено проблеми формування національної ідеї, громадянського суспільства й української політичної нації. Для істориків, політологів, філософів, соціологів, викладачів, студентів.

453. Самойленко Г. В. Леонід Глібов у колі сучасників : монографія / Г. В. Самойленко ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин (Чернігів. обл.) : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 126, [1] с., [12] арк. іл. : портр. ; 21 см. – (Серія «Монографії Ніжинської вищої школи»). – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 119–126. – 300 пр. – ISBN 978-611-527-014-9. УДК 821.161.2.09(092)

ВА763471

У монографії вперше розкрито багатовекторні та різноманітні вияви взаємовідносин Л. Глібова з педагогами, кореспондентами газети «Черниговский листок», чернігівськими театрами та членами громади. Для широкого кола читачів.

454. Самойленко Г. В. Тарас Шевченко і Ніжинська вища школа : монографія / Г. В. Самойленко. – Ніжин (Чернігів. обл.) : НДУ ім. М. Гоголя, 2013. – 155, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 150–155 (117 назв). – 500 пр. – ISBN 978-617-527-105-6. – URL: <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/handle/123456789/1191> УДК 821.161.2.09(092)+378.(477.51-21)

ВА777142

У монографії вперше на значному фактографічному матеріалі розкрито взаємовідносини Т. Шевченка з випускниками Ніжинської вищої школи. Також подано відомості про вшанування пам'яті поета та вивчення його творчої спадщини. Адресовано шевченкознавцям, літературознавцям, науковцям, краєзнавцям, педагогам, студентам, усім шанувальникам творчості письменника.

455. Сандурський І. М. Іван Франко про психологію творчості / І. М. Сандурський. – Львів : Споллом, 2011. – 269, [1] с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-665-603-5. УДК 159.954:821.161.2.09(092)

ВА751797

Кандидатська дисертація (1965 р.) викладача Львівського сільськогосподарського інституту І. М. Сандурського (1935–1975) присвячена психології творчості письменника Івана Франка. Для широкого кола читачів.

456. Сас П. М. Чесний рицар Петро Конашевич-Сагайдачний / П. М. Сас ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України, 2012. – 349 с. : іл., портр., картосхема ; 24 см. – Бібліогр.: с. 311–328 та в підрядк. прим. – Показжч. імен: с. 329–339. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6486-1. УДК 94:355](477)«1616/1622»

ВС54050

У виданні висвітлено біографію славетного гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного, окреслено найважливіші віхи його владного проводу у Війську Запорозькому. Визначено час народження, соціальне походження, історичну форму прізвища, розглянуто освіту та виховання, склад родини П. Сагайдачного. На основі дослідження почерку запорозького гетьмана змальовано його психологічний портрет. Приділено увагу козацьким морським походам, у тому числі морській виправі 1616 р. на Кафу. Охарактеризовано політичну та дипломатичну діяльність П. Сагайдачного, зокрема щодо укладення польсько-запорозьких угод, контактів з організаторами Ліги християнської міліції, перським шахом, московським царем, відновлення 1620 р. православної церковної ієрархії Київської митрополії. Висвітлено його командування козацьким військом під час польсько-московської війни 1617–1618 рр. та Хотинської війни 1621 р. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України XVII–XVIII ст.

457. Сергієнко І. В. Наукові ідеї В. М. Глушкова та розвиток актуальних напрямів інформатики / І. В. Сергієнко ; НАН України, Ін-т кібернетики ім. В. М. Глушкова. – Київ : Наук. думка, 2013. – 284, [1] с., [4] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Присвяч. 90-річчю від дня народж. акад. В. М. Глушкова. – Бібліогр.: с. 275–285 (207 назв). – Вид. держ. коштом. – 300 пр. – ISBN 978-966-00-1302-5 (у паліт.). УДК 001.18:004

ВС55195

Видання присвячено 90-річчю від дня народження академіка В. М. Глушкова. Проаналізовано сформульовані ним ідеї і шляхи розвитку інформатики, відзначено їх важливу роль при побудові комп'ютерних технологій фундаментальних досліджень у галузі прикладної математики, теорій програмування та обчислювальних систем. Особливу увагу приділено результатам досліджень і практичних розробок українських інформатиків упродовж останніх трьох десятиріч. Висвітлено результати з математичного моделювання складних процесів, зі створення нових методів розв'язання та дослідження задач оптимізації в різних постановках, з розробки комп'ютерних технологій для досліджень у галузі економіки, біології, медицини, захисту інформації в системах, отриманих за останні роки. Для фахівців галузі, викладачів, студентів та аспірантів кібернетичного фаху.

458. Сизоненко Н. М. Жанрово-стильові особливості прози Василя Шевчука : монографія / Н. М. Сизоненко ; М-во аграр. політики та продовольства України, Полтав. держ. аграр. акад. – Полтава : ПДАА, 2011. – 158 с. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 300 пр. – ISBN 978-966-2088-57-1. УДК 821.161.2.09

ВА747177

У монографії розкрито жанрову своєрідність прози В. Шевчука. Проаналізовано способи художнього втілення авторської концепції історії та особистості. Визначено принципи сюжетно-композиційної організації, особливості хронотопу та типу оповіді художніх текстів письменника. Розглянуто якісні характеристики ідіостилію В. Шевчука. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

459. Скакальська І. Українська еліта Волині першої половини ХХ ст.: нариси життя та діяльності : монографія / Ірина Скакальська. – Тернопіль : Астон, 2012. – 179 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 155–173 (285 назв) та в підрядк. прим. – Імен. показжч.: с. 175–178. – 300 пр. – ISBN 978-966-308-432-9. УДК 94(477.82)(092)

ВА755348

У монографії висвітлено шляхи формування та розвитку Національної еліти Волині міжвоєнного періоду ХХ ст. Розкрито питання краєзнавства за науковим доробком М. Теодоровича «Історія міста Кременця». Розглянуто громадсько-політичну діяльність С. Жука, М. Черкавського. Приділено увагу славетним родинам Волині — Козубовським і Шумовським. Представлено релігійну та громадську діяльність на Волині А. Річинського; історію Кременецької духовної семінарії 1920–1930-х рр. в особах та пропагування національних ідей українською мистецькою елітою Волині. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю та його літературно-мистецьким життям.

460. Скоць А. І. «Щоб слово пламенем взялось»: поетичний світ Тараса Шевченка : монографія / А. І. Скоць ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 257 с. : іл., портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 200-річчя від дня народж. Тараса Шевченка. – Бібліогр.: с. 238–256 (186 назв) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-10-0023-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092)

ВА770084

У монографії репрезентовано дослідження професора кафедри української літератури ім. Михайла Возняка Львівського національного університету ім. Івана Франка Андрія Скоця щодо тайнопису Т. Шевченка. Для дослідників творчості та долі Кобзаря.

461. Сліпушко О. М. Духовна держава Тараса Шевченка : монографія / О. М. Сліпушко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2013. – 127 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 124–126 (45 назв). – 200 пр. – ISBN 978-966-439-598-1 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

BA773199

Книга є першою спробою дослідити ідеал національної Духовної Держави у творчості Тараса Григоровича Шевченка, що актуалізується в контексті модерної гуманітарної політики незалежної України. У праці Шевченкова ідея визначається як одна з домінуючих у багатовекторному вітчизняному духовному просторі, починаючи з XIX ст. і донині. Зроблено спробу здійснити проєкцію духовних пошуків митця на питання національної освіти та проблему виховання нової особистості, показано роль і значення історії як чинника формування національної ідентичності українського народу, важливого фактора у визначенні геополітичних орієнтирів України у XIX–XX ст. Для науковців, викладачів, студентів та широкого кола читачів.

462. Сорока П. І. Епічна проза Геннадія Щипківського : моногр. дослідж. / П. І. Сорока. – Тернопіль : Астон, 2012. – 95 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 93–94 та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-308-451-0. УДК 821.161.2-3.09

BA761284

У монографії проаналізовано найбільш характерні особливості епічної прози українського письменника Г. Щипківського. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

463. Степаненко М. І. Літературний простір «Щоденників» Олеся Гончара : монографія / М. І. Степаненко. – Полтава : АСМІ, 2010. – 527 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в кінці тем. – 300 пр. – ISBN 978-966-182-080-6 (у паліт.). УДК 929Гончар+821.161.2-94.09(092) **BC50071**

На матеріалі «Щоденників» видатного письменника і громадського діяча Олеся Гончара розкрито український літературний процес XX — початку XXI ст. в особах, з'ясовано місце і роль у ньому таких майстрів слова, як Павло Тичина, Юрій Яновський, Микола Бажан, Петро Панч, Остап Вишня, Василь Симоненко, Іван Драч, Ліна Костенко, Борис Олійник, Дмитро Павличко, Віталій Коротич, Григор Тютюнник; у контексті шістдесятництва охарактеризовано публіцистичний доробок Івана Дзюби; окрему сторінку присвячено взаєминам, які склалися між Олесем Гончаром та Михайлом Шолоховим. У книзі висвітлено маловідомі сторінки життя, творчості, громадянської позиції письменників старшої і молодшої генерацій. Для літературознавців, викладачів, аспірантів, студентів філологічних факультетів, фахівців у галузі журналістики, працівників культури.

464. Стрелко О. Г. Науковий доробок академіка Г. П. Передерія (1871–1953) в галузі залізничного мостобудування та будівельної механіки : монографія / О. Г. Стрелко ; відп. ред. О. Я. Пилипчук ; [М-во інфраструктури України, Держ. екон.-технол. ун-т трансп., Центр дослідж. з історії науки і техніки ім. О. П. Бородіна]. – Полтава : АСМІ, 2011. – 211 с., [17] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Історія освіти, науки і техніки: в школах, напрямках, іменах» ; кн. 13). – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 190–209 (224 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-182-128-5 (у паліт.). УДК 625.1/.5(091)(092)

BA748032

У монографії висвітлено основні аспекти діяльності видатного вченого — залізничника, відомого вітчизняного інженера шляхів сполучення, залізничного адміністратора у першій половині XX ст. Г. П. Передерія. Розглянуто проблеми розвитку науки і техніки залізничного транспорту в Російській імперії та Україні. Проаналізовано внесок Г. П. Передерія у розвиток науки про колю та колійне господарство, питання розробки ним теорії збірних залізобетонних мостів, особливості будівництва монументальних мостів та будівельної механіки. Для спеціалістів галузі та широкого кола читачів.

465. Супрун В. М. Художній світ епічної творчості Миколи Понеділка : монографія / В. М. Супрун. – Вінниця : Вінниц. газ., 2010. – 167 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 157–166 (131 назва). – 300 пр. – ISBN 978-966-2257-21-2 (у паліт.). УДК 929Понеділок+821.161.2.09(092) **BA731331**

Вперше в українському літературознавстві здійснено системне аналітико-синтетичне дослідження епічної творчості письменника-емігранта Миколи Понеділка. Проаналізовано ліро-трагедійний доробок майстра слова. Визначено поетичні особливості його гумористично-сатиричної творчості на теми життя українців в СРСР і у діаспорі. Виявлено художні засоби моделювання мистецького світу белетриста. Розкрито внесок, місце та значення М. Понеділка у літературному процесі XX ст. Для широкого кола читачів, які цікавляться творчістю і життям українських письменників у діаспорі.

466. Сухомлин Є. Г. Майстерність Івана Франка — критика, митця, перекладача, публіциста (інтеграційний аспект) : монографія / Є. Г. Сухомлин. – Луцьк : Твердиня, 2011. – 294 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр в кінці розд. та в підрядк. прим. – Показч. імен: с. 287–293. – 250 пр. – ISBN 978-617-517-078-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092).

BA749632

467. Сухомлин Є. Г. Майстерність Івана Франка — критика, митця, перекладача, публіциста (інтеграційний аспект) : монографія / Є. Г. Сухомлин. – [2-ге вид., доповн. і виправл.]. – Луцьк : Твердиня, 2013. – 294 с., [12] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в прим. в кінці розд. та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 287–293. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-517-178-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА775528

У монографії наведено результати комплексного дослідження творчості І. Франка як видатного критика, митця, перекладача, публіциста. Увагу приділено літературознавчій та критичній діяльності письменника, висвітленню ключових проблем та парадигм його публіцистики. Показано, що І. Франко — особистість суспільної ідеї свого часу, ідеї здобуття національної незалежності за умови обов'язкового її поєднання з економічними та політичними правами народу. Висвітлено значення творчості письменника в історії здобуття Україною політичної незалежності. Розраховано на літературознавців, франкознавців, широкого кола читачів, які цікавляться творчістю письменника.

468. Таїрова-Яковлева Т. Г. Іван Мазепа і Російська імперія. Історія «зради» / Т. Г. Таїрова-Яковлева ; пер. з рос. Ю. Мицика ; Санкт-Петербурз. держ. ун-т, Ін-т історії України НАН України. – Київ : Кліо, 2013. – 401, [2] с. : іл., портр. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 384–391 та в прим. – Імен. покажч.: с. 392–402. – 1 500 пр. – ISBN 978-617-7023-01-1 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА762549

Дослідження надає відповідь на найактуальніше питання, що стосується діяльності І. Мазепи: був він зрадником чи ні. Використовуючи матеріали російських та українських архівів, розглянуто обставини приходу І. Мазепи до влади, його стосунки з Петром I, внутрішню політику, особисті та ділові взаємини зі старшиною й оточенням російського царя. Проаналізовано причини переходу І. Мазепи до шведів (план «випаленої землі», адміністративна реформа тощо). Для широкого кола читачів, усіх, кого цікавить історія України в контексті персоналістики.

469. Творча спадщина А. С. Макаренка: осмислення історичного досвіду та інноваційного потенціалу : монографія / [А. А. Сбруєва та ін. ; наук. ред.: А. А. Сбруєва та ін.] ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 379 с. : табл. ; 20 см. – Авт. зазначено у змісті. – Бібліогр. в кінці ст. – 100 пр. – ISBN 978-966-698-161-8. – URL: <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/39-2.pdf> УДК 37.091.4(477)(092)

ВА765775

У монографії висвітлена педагогічна діяльність А. С. Макаренка. Його творча спадщина розглянута в контексті сучасних методологічних підходів: педагогічне новаторство та проблема «морально дефектного дитинства», підприємницька діяльність в трудовій колонії ім. М. Горького та чинники становлення управлінської діяльності. Досліджено ідеї А. С. Макаренка як методологічний орієнтир інноваційного розвитку сучасної освіти: людиноцентрована система виховання, розвиток сучасних педагогічних технологій, дидактичні чинники формування професійно-творчих умінь студентів. Описано культурологічний підхід як основу аналізу соціально-педагогічної роботи А. С. Макаренка. Досліджено актуалізацію його теоретичної спадщини в контексті сучасної педагогічної інноватики. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки.

470. Тельвак В. В. Постаць Михайла Грушевського в історіографії Центрально-Східної Європи (кінець XIX — 30-ті роки XX століття) / В. В. Тельвак ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобиц (Львів. обл.) : ДДПУ ім. І. Франка, 2012. – 167 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. імен.: с. 160–164. – Покажч. період. вид.: с. 165–167. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-257-8. УДК 94(477)(092)«189/193»

ВА762836

Розглянуто проблему рецепції творчої спадщини М. Грушевського в історичній думці кінця 1930-х рр. Простежено становлення та поглиблення російської, польської, чеської, німецької традицій інтерпретації наукового доробку вченого. З урахуванням тогочасного широкого суспільно-політичного та культурно-ідеологічного контексту проаналізовано історіографічні дискусії, які викликали праці М. Грушевського в середовищі його сучасників. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

471. Ткаченко А. В. Професійний розвиток особистості в практиці А. С. Макаренка: історико-педагогічний аспект (1920–1935 рр.) : монографія : до 125-річчя з дня народж. А. С. Макаренка / А. В. Ткаченко ; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2013. – 341 с. : іл., табл., потр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 301–332 (608 назв) та в тексті. – Імен. покажч.: с. 293–300. – 500 пр. – ISBN 978-966-2538-21-2. УДК 37.091.4(477)«1920/1935»(092)

ВС55695

Проведено спробу аналітичного дослідження досвіду професійного розвитку особистості, що сконцентрований у спадку одного з найяскравіших педагогів-реформаторів ХХ ст. — українця А. С. Макаренка. Зазначено, що процес професіоналізації вихованців розкривається в контексті господарського зміцнення створених А. С. Макаренком інтернатних закладів, цілеспрямованого формування у них професійного мікросередовища, широкої взаємодії з адміністративним оточенням, активної громадсько-педагогічної боротьби педагога-письменника за пріоритет власної концепції виховання. Висвітлено етапи педагогічного подвижництва А. С. Макаренка та головні риси його діяльності в очолюваній установі — Полтавській-Харківській трудовій колонії імені М. Горького, Трудовому дитячому корпусі Харківського округу, Дитячій трудовій комуні імені Ф. Е. Дзержинського. Узагальнено велику кількість маловідомих і відкритих автором архівних джерел, матеріалів періодики 1920–1930-х рр., спогадів соратників і вихованців А. С. Макаренка, досліджень вітчизняних і зарубіжних макаренкознавців. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки.

472. Ткачук М. П. Художній дискурс лірики Андрія Малишка / М. П. Ткачук. — Тернопіль : Медобори, 2013. — 309 с. : портр. ; 21 см. — Бібліогр. в підрядк. прим. — ISBN 978-966-8336-56-9. УДК 821.161.2-1.09(092) **ВА764874**

У виданні розглянуто життєвий та творчий шлях А. Малишка, характер його естетичних пошуків. Висвітлено дискурсивну практику поета, художній світ лірики, її віталізм, жанровий репертуар. З'ясовано особливості філософії кордоцентризму в поетичному світі лірики. Увагу приділено образу матері як виразнику «філософії серця». На цій основі окреслено поетичну індивідуальність автора, його внесок у розвиток української та світової лірики епохи. Для широкого кола читачів, усіх шанувальників творчості поета.

473. Ткачук О. М. Наративні принципи прози Михайла Яцківа : монографія / О. М. Ткачук. — Тернопіль : Медобори, 2013. — 275 с. ; 20 см. — Бібліогр.: с. 248–274 (259 назв.). — 500 пр. — ISBN 978-966-8336-54-3 (помилк.). УДК 821.161.2-3.09 **ВА769845**

У монографії досліджено загальні закономірності іманентних наративних структур прози М. Яцківа. На матеріалі малої прози та повістей митця висвітлено екзистенційне підґрунтя художнього світу. У контексті естетичного феномену свободи вперше проінтерпретовано природу наративного трактування реальності як абсурдної дійсності. Простежено функцію категорії піднесеного як формотворчого принципу трагедійного наративу письменника. Охарактеризовано жанрові форми малої прози автора — поезій у прозі, «новели доли», їх трансцендентне начало. Визначено внутрішньотекстові засади вираження авторської суб'єктивності, взаємодію точок зору персонажів та оповідача, інтенції вибору фокалізації, наративного темпу. Осмислено специфіку модифікації наративних ситуацій з гетеро- та гомодігетичним наратором. Для літературознавців, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

474. Ткачук Р. Ф. Творчість митрополита Іпатія Потія та полемічна література на межі XVI—початку XVII ст.: джерела, риторика, діалог / Р. Ф. Ткачук ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. — Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2011. — 238 с. : портр. ; 21 см. — Рез. англ. — Бібліогр.: с. 200–227 та в підрядк. прим. — Показч. імен: с. 228–236. — 300 пр. — ISBN 978-966-489-096-7 (у паліт.). УДК 271.4-726.1(477)«15/16» **ВА745965**

Проаналізовано творчість видатного полеміста кінця XVI — початку XVII ст. Іпатія Потія в контексті релігійної суперечки даного періоду. Висвітлено культурно-історичні особливості трактатів уніатського митрополита. Розглянуто полемічні писання, гомілетичний та епістолярний доробок Іпатія Потія в контексті риторичного мистецтва. Розкрито первазивні стратегії полеміста, тенденції розвитку полемічного письменства в Україні. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться полемічною літературою XVI–XVII ст.

475. Товажнянский Л. Л. Лев Самойлович Палатник: у истоков эры микро- и нанотехнологии : к столетию со дня рождения : монография / Л. Л. Товажнянский, А. Т. Пугачев, А. Л. Топтыгин ; Нац. техн. ун-т «Харьков. политехн. ин-т». — Харків : Підручник НТУ «ХПІ», 2011. — 605 с. : ил., табл., портр. ; 26 см. — (История НТУ «ХПІ» в выдающихся личностях). — На пер. авт. не указаны. — Часть текста англ., нем. — Библиогр.: с. 594 (5 назв.) и в тексте. — Библиогр. тр. Л. С. Палатника: с. 565–594 (337 назв.). — 250 экз. — ISBN 978-966-2426-32-8 (в пер.). УДК 539.23(477)(091)(092) **ВС52370**

Видання присвячено життю, науковій та педагогічній діяльності професора Л. С. Палатника — одного з основоположників фізики плівок і плівкового матеріалознавства, засновника всесвітньовідомої наукової школи, що заклала основи сучасної мікро- і нанотехнології. Наведено тексти вибраних публікацій ученого, матеріали ювілейної конференції, присвяченої 100-річчю від дня його народження, ювілейні, меморіальні та архівні матеріали. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

476. Токарчук О. В. Державно-правові погляди С. П. Шелухіна : монографія / О. В. Токарчук ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 177 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 159–176 (249 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-660-804-1. УДК 34(477)(092)

ВА758295

У монографії проведено комплексне історико-правове дослідження державно-правових поглядів історика, правника, викладача, політика, громадського діяча, активного учасника визвольних змагань, теоретика історико-правових підстав української державності, публіциста та літератора Сергія Павловича Шелухіна (1864–1938). Визначено комплекс чинників, що вплинули на формування світогляду та відіграли важливу роль у становленні його державницької позиції. Охарактеризовано діяльність С. П. Шелухіна у період національно-визвольної боротьби, участь ученого у становленні та організації української науки та окреслено місце в державно-правовому житті за умов еміграції. З'ясовано державно-правові погляди видатного діяча, проаналізовано процес їх трансформації, акцентовано на його ставленні до проблем державної мови. Обґрунтовано внесок науковця в українську правову думку. Для науковців, істориків, правознавців, політологів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією у контексті персоналістики.

477. Толочко П. П. Ярослав Мудрий : [жизнеописание] / П. П. Толочко ; НАН України, Ін-т археології. – Киев : АДЕФ-Украина, 2011. – 261, [2] с. : ил. ; 25 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – Имен. указ.: с. 249–261. – 200 экз. – ISBN 978-966-187-090-0 (в пер.). УДК 94(477)(092)

ВА748469, Табачник Д.В. ВС415

На підставі широкого кола писемних джерел автор доводить визначну роль Ярослава Мудрого у період його князювання, відхиляє намагання деяких дослідників кинути на нього тінь підозри. Для широкого читацького загалу.

478. Трипунина Н. П. Профессор А. И. Колесников: страницы жизни и деятельности : монография / Н. П. Трипунина ; Харьков. нац. акад. гор. хоз-ва. – Харьков : ХНАГХ, 2011. – 284 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 216–248 (350 назв.) и в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966-695-217-5. УДК 712.4+630*2](47+57)(092)

ВА745790

У монографії висвітлено життєвий шлях, науково-педагогічну діяльність видатного лісівника, дендролога і ландшафтного архітектора, доктора сільськогосподарських наук, професора О. І. Колеснікова. Приділено увагу історії лісівництва та зеленого будівництва в СРСР в 1920–1960-х рр. Розкрито внесок науковця у розвиток цих галузей, а також дендрології, генетики, селекції та біохімії. Для спеціалістів лісового господарства та широкого кола читачів.

479. Троцько А. В. Педагогічні погляди В. М. Бехтерева та його послідовників / А. В. Троцько, Ю. С. Касютін ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХНАДУ : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2013. – 179 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 134–156 (239 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-303-512-3. УДК 37.091.4:159.9](47+57)(092)

ВА774105

У виданні на основі широкої джерельної бази проаналізовано соціально-педагогічні передумови формування та розвитку педагогічних ідей В. М. Бехтерева. Обґрунтовано етапи науково-педагогічної діяльності вченого. Охарактеризовано провідні шляхи реалізації педагогічних ідей В. М. Бехтерева в практичній діяльності його послідовників. Окреслено перспективи творчого використання педагогічно цінних ідей ученого за умов сьогодення. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної медицини та освіти.

480. Турчин Я. Б. Отто Ейхельман: постать на зламі століть. Політологічний дискурс : монографія / Я. Б. Турчин ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2010. – 519 с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 379–406, в кінці розд. та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-553-967-4 (у паліт.). УДК 321.01(477)(092)«18/19»

ВА733443

У монографії висвітлено основні положення концепції відродження та шляхів розбудови української державності О. Ейхельмана. Проаналізовано політичні ідеї вченого та їх вплив на перебіг державотворчих процесів в Україні наприкінці XIX — початку XX ст. Наведено інформацію про його програму суспільно-політичних змін і суверенного національного розвитку українського народу. Розкрито основні етапи формування суспільно-політичного світогляду О. Ейхельмана, охарактеризовано конституційні ідеї вченого, розглянуто його підходи до визначення змісту та призначення держави як основного політичного інституту, а також її правових і соціальних аспектів. Увагу приділено питанням реформування виборчого процесу й органів місцевого самоврядування, проблемам визначення місця України в системі міжнародних відносин і правових принципів їх організації. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України та питаннями української державності.

481. Ульяновський В. І. Князь Василь-Костянтин Острозький: історичний портрет у галереї предків та нащадків / В. І. Ульяновський ; Музей Шереметьєвих. – Київ : Простір, 2012. – 1366, [2] с.,

XL с. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показжч. імен: с. 1305–1366. – 500 пр. – ISBN 978-966-2068-30-6 (у паліт.). – URL: http://shron3.chtyvo.org.ua/Ulianovskyi_Vasyl/Kniaz_Vasyl-Kostiantyn_Ostrozkyi_istorychnyi_portret_u_halerei_predkiv_ta_naschadkiv.pdf УДК 94(477)(092)

ВС54037

Висвітлено життєвий шлях знакової постаті в історії України — князя Василя-Костянтина Острозького. Розглянуто його боротьбу за спадок, урядову кар'єру, участь у великій політиці, зв'язки з могутніми родами Русі, Литви, Польщі та роль у міжнародних відносинах. Увагу приділено стосункам князя з козаками, Московським царством, молдавськими господарями. Досліджено систему його землеволодінь, способи накопичення багатств і фінансово-економічну діяльність в аграрній, урбаністичній та інших сферах. Значне місце відведено інтелектуально-культурницьким проектам князя Острозького та його участі в церковно-релігійному житті. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

482. Усенко П. Г. Серпанкова прелюдія «Софіївки» — Потоцькі (польський можновладець і грецька суперкрасуня в українському пристановищі загальної історії) / П. Г. Усенко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України, 2010. – 133 с. : портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 132, в підрядк. прим. та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-5544-9. УДК 929.52Пот

ВА738143

Видання присвячено блискучому явищу вдалої реалізації спільної примхи Софії та Станіслава Потоцьких, чия драматична злука в 1790-х рр. заслуговує на всебічне висвітлення як прикмета часу, коли за виняткових умов переплетення інтимних переживань і формаційних струсів народився славетний графський парк, у наелектризованій атмосфері його «батьків» витівкою загаданий, але швидко посталий лихвою знакового дуету: чи не найвродливішої жінки та одного з найбагатших олігархів. Причому на бурхливому тлі жорстоких інтернаціональних проблем вони, грекinya і поляк, своєрідно втрутилися до підспудної інтеграції суцільнопоневоленого українства, здебільшого забраного Російською й Австрійською імперіями. Розраховано на широкий читацький загал.

483. Усманова О. В. Журналістсько-літературна діяльність Романа Федоріва / О. В. Усманова, В. О. Кравченко, О. Р. Єременко ; Держ. ВНЗ «Запоріж. нац. ун-т». – Запоріжжя : ЗНУ, 2013. – 200 с. : табл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 192–195 (75 назв), в кінці розд. та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-599-431-2. УДК 821.161.2-92.09(092)(072)

ВА781140

У виданні охарактеризовано жанрове розмаїття публіцистичної спадщини Р. Федоріва. Показано функціональну роль символів у романі публіциста «Отчий світильник». Розглянуто концепцію вчительського апостолювання у творі «Єрусалим на горах». Подано інформацію про засоби образотворення у романі «Чудо святого Георгія о Зміє». Розкрито проблему творчої особистості в художній інтерпретації митця. Приділено увагу структурно-стильовим вимірам трилогії «Кам'яне поле», «Жорна», «Ворожба людська». Розраховано на літературознавців, науковців, викладачів, студентів філологічних факультетів.

484. Учитель, Ученый... / [О. В. Болтинова, Д. В. Винницький, О. Н. Горбунова и др.] ; под ред. Н. П. Кучерявенко. – Харьков : Право, 2011. – 340 с., [12] л. ил. : портр. ; 25 см. – Авт. указаны на с. 3–4. – Библиогр. в подстроч. примеч. – Библиогр. работ Л. К. Вороновой: с. 11–16. – 500 экз. – ISBN 978-966-458-282-4 (в пер.). УДК 347.73(477)(092) **ВС52391, Табачник Д.В. ВС436**

Лідія Костянтинівна Воронова — засновник фінансово-правової науки України. Провідні фахівці в галузі фінансового права України, Російської Федерації, Казахстану діляться враженнями про особисті зустрічі, спілкування з Лідією Костянтинівною, розповідають про її чудові людські якості. У монографії розглянуто теоретичні проблеми, яких торкалася в своїх дослідженнях Л. К. Воронова, що лягли в основу розвитку пострадянської науки фінансового права. Адресовано всім, хто цікавиться станом фінансово-правової науки, розвитком фінансово-правових досліджень на сучасному етапі.

485. Фігурний Ю. С. Державотворча і націєтворча діяльність П. Конашевича-Сагайдачного в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний ; Нац. НДІ українознав. та всесвіт. історії, Від. укр. етнології. – Київ : ННДІУВІ, 2011. – 128 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 52–54 (47 назв), в підрядк. прим. та в тексті. – 3 автографом авт. – 300 пр. УДК 94(477)(092) **ВА755308**

У монографії проаналізовано етнодержавонацієтворчу діяльність українського гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного в українознавчому вимірі. Книга була підготовлена в рамках науково-дослідної роботи «Україна і світове українство в системі українознавства. Українці в світовій цивілізації і культурі». Для широкого кола читачів, які цікавляться історичними дослідженнями періоду Гетьманщини у контексті персоналістики.

486. Франчук В. Ю. Олександр Опанасович Потебня. Сторінки життя і наукової діяльності / В. Ю. Франчук ; НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. – Київ : Вид. дім Д. Бураго, 2012. –

375 с., [8] арк. іл., [1] арк. портр. : портр. ; 21 см. – Текст укр, рус. – Бібліогр. пр. О. О. Потебні: с. 322–325. – Бібліогр.: с. 326–329 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-489-119-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА757677

Висвітлено життя та діяльність українського мовознавця-мислителя О. О. Потебні (1835–1891). Проаналізовано його шлях в науку, показано роль філолога та філософа у розвитку славистики. Описано педагогічну діяльність вченого, який підготував цілу плеяду майбутніх діячів вітчизняної освіти та культури, досліджено його активну участь у громадському житті України. Для мовознавців, філософів, науковців, викладачів, студентів ЗВО.

487. Хаврусь С. Л. Любов і мрії мудрого Нечуя: літературознавчі розвідки / С. Л. Хаврусь. – Черкаси : Інтеграл-Техноімпекс, 2013. – 150 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 175-річчя з дня народж. Івана Нечуя-Левицького. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-97288-1-4. УДК 821.161.2.09(092)

ВА770368

У виданні досліджено невідомі та маловідомі сторінки біографії й художні твори письменника І. Нечуя-Левицького — неперевершеного співця кохання в українській класичній літературі. У розділі «Нечуй-Левицький в Інтернеті» зібрано інформацію про понад тисячу сайтів і вебсторінок, присвячених творчості письменника, окремі сайти проаналізовано. Вміщено ілюстрації та фотографії. Адресовано всім поціновувачам творчої спадщини І. Нечуя-Левицького.

488. Хомутовська І. І. Борис Миколайович Мозолевський любив і умів дарувати минуле, прадавнє : монографія / І. І. Хомутовська, В. П. Шкварець. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 239 с. : іл., портр. ; 21 см. – 80-річчю від дня народж. відомого укр. історика, археолога ... Б. М. Мозолевського присвяч. – На 5-й с.: До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – Бібліогр.: с. 193–216 (327 назв), в підрядк. прим. та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-534-129-2. УДК 94(477)(092)

ВА767242

У монографії висвітлено творчу спадщину та діяльність Б. М. Мозолевського — визнаного українського історика, скіфолога, археолога, поета, автора знахідки ХХ ст. — золотої скіфської Пекторалі. Зазначено, що з його ім'ям в українській історії та археології пов'язано чимало чудових відкриттів (Хомина, Денисова, Завадські, Реп'яхувата, Товста, Жовтокамі'янська Товста, Бабина, Водяна, Соболева могили та ще більше десятка інших курганів). Історичні дослідження вченого мають високий науковий рівень, публіцистичні праці відзначаються чітким формулюванням проблеми, аргументованістю власної позиції, а поетичні збірки є яскравою презентацією епохи, її дійових осіб очима дослідника та містять багатий фактичний матеріал. Для широкого кола читачів, усім, хто цікавиться історією та культурою країни.

489. Хроненко І. В. Суспільно-політичні погляди та наукова спадщина М. І. Гулака: історико-культурологічний аналіз (до 190-річчя від дня народж.) : монографія / Ігор Вікторович Хроненко ; М-во культури України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – Київ : НАКККіМ, 2012. – 159 с. : портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 126–142 (221 назва), в тексті та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-452-092-5. УДК 94(477)(092)

ВА754339

У монографії досліджено наукові праці М. І. Гулака та створені ним політичні програмні документи, які дозволяють ознайомитися з суспільно-політичними та науковими поглядами вченого. Вперше на основі системного підходу проаналізовано джерела й обставини, які сформували його як політичного діяча, керівника першої політичної організації в Україні — Кирило-Мефодієвського товариства. Розглянуто внесок М. І. Гулака у розвиток науки, освіти і культури України та Закавказзя (XIX ст.) як наукового та культурного діяча з енциклопедичними знаннями, фахового орієнталіста, спеціаліста з проблем слов'язнознавства, історії, літературознавства, археографії, математики, природознавства, педагогіки, лінгвістики, а також вченого, який володів багатьма стародавніми та сучасними мовами народів світу. Для широкого кола читачів.

490. Цвілюк С. А. Шевченко і Гоголь: геніальні виразники української історії і культури в епоху відродження нації: історичний аспект / С. А. Цвілюк. – Одеса : Астропринт, 2013. – 527, [1] с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – 200-річчю від дня народж. геніал. укр. поета, видат. громад.-політ. діяча і пророка нації Т. Г. Шевченка присвяч. – Бібліогр.: с. 520–524 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-190-792-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА779938

У виданні подано власну оцінку професора С. Цвілюка видатних постатей української нації Т. Шевченка і М. Гоголя. Представлено фактологічне дослідження літературної та громадянської діяльності геніїв, проаналізовано праці історико-революційної та соціально-політичної проблематики. Для широкого кола читачів.

491. Чередник Л. А. Пушкинские мотивы в творчестве Михаила Булгакова : монографія / Л. А. Чередник. – Полтава : АСМІ, 2013. – 235 с., [8] л. ил. : портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 214–234 (220 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-182-257-2. УДК 821.161.1.09

ВА774955

У монографії здійснено системний аналіз пушкінських мотивів у творчості М. Булгакова. Визначено генезис, еволюцію та особливості розвитку пушкінських мотивів у прозових і драматичних творах митця різних періодів. Відзначено різні функції пушкінських мотивів у спадщині М. Булгакова, а саме: сюжетнокомпозиційну, імагогічну, жанротвірну, стильову та розглянуто їх взаємодію з іншими мотивами російської та світової класики у творах письменника. Розкрито оригінальність булгаковського підходу до створення образу О. Пушкіна у художній літературі. Показано вплив пушкінських мотивів на формування творчого методу, жанрову систему письменника. Для літературознавців та широкого кола читачів.

492. Чирков О. С. Метафоричний театр Петра Авраменка / О. С. Чирков. – Житомир : Євенок О. О., 2012. – 198 с. : іл. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-2534-43-6 (у паліт.). – URL: <http://eprints.zu.edu.ua/16094/2/1-2Чирков%20моногр.pdf> УДК 792.054.072.3(477) **ВА765352**

У монографії досліджено процес становлення метафоричного театру режисера Петра Авраменка, проаналізовано його вистави та своєрідність поетики створеного ним театру. Розраховано на істориків театру, театральних критиків, студентів театральних навчальних закладів, усіх, хто цікавиться питаннями становлення і розвитку сучасного українського театру.

493. Шагінян М. С. Тарас Шевченко / М. С. Шагінян ; [післямова, с. 248–259, О. Приходько]. – Вид. 2-ге. – Рівне : Просвіта : Дятлик М. С., 2013. – 260 с. : портр. ; 22 см. – 200-літтю Тараса Шевченка присвяч. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 400 пр. – ISBN 978-617-515-099-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА763877**

Монографія «Тарас Шевченко» є докторською дисертацією російської і вірменської письменниці, літературознавця, перекладача, дослідника та популяризатора світової літератури, члена-кореспондента АН Вірменської РСР Марієтти Шагінян (1888–1982). Мета праці, за словами автора, «дати читачеві живий образ Шевченка-творця і мислителя», «реаліста». Письменниця з любов'ю висловлювалась про Україну, і її «ласкаву і ніжну емоційно-гостру українську мову». Але на глибоке і ґрунтовне дослідження біографії Т. Шевченка наклали відбиток стереотипи російської історіографії зверхності та комуно-більшовицької класової ідеології, без яких книжка вийти за тих умов не могла. Для літературознавців, шевченкознавців та широкого кола читачів.

494. Шалата М. Й. Світова великість поета (Іван Франко): літературно-критична студія / М. Й. Шалата. – Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2012. – 118, [1] с. : портр. ; 20 см. – (Франкознавча серія «Коло»). – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. М. Шалати: с. 112–118. – Показч. імен: с. 106–111. – Показч. творів І. Франка: с. 100–105. – 500 пр. – ISBN 978-966-2405-63-7. УДК 821.161.2.09(092) **ВА770666**

«...Гадаю, що майбутнє ще за ним, що про нього голосніш заговорить не тільки наша нація, але й [заговорять] інші народи», — так писав про Івана Франка в 1925 р. Микола Хвильовий. Історія підтверджує правоту М. Хвильового, але це «майбутнє», на жаль, ще не настало. Пропонована літературно-критична студія про Франка-поета — якраз на шляху до цього, дасть Усевишній, недалекого вже пророкованого майбутнього. Адресовано масовому читачеві, але передусім — учнівській та студентській молоді.

495. Шаповал А. І. Дмитро Антонович: життя та діяльність / А. І. Шаповал. – Миронівка (Київ. обл.) : Миронів. друк., 2012. – 346 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 244–290 (848 назв) та в кінці розд. – Бібліогр. пр. Д. В. Антоновича в дод.: с. 302–312 (306 назв). – Імен. показч.: с. 331–343. – 300 пр. – ISBN 978-966-2428-32 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА762225**

У виданні висвітлено життєвий шлях Д. В. Антоновича (1877–1945) та його діяльність у політичній, громадсько-культурній, науковій та освітній площинах на тлі політичних реалій і соціокультурних умов кінця ХІХ — першої половини ХХ ст. Визначено роль і місце діяча в історії боротьби українського народу за національну та державну незалежність, його внесок у дослідження історії та культури України. Показано, що в добу національно-визвольних змагань Д. В. Антонович відіграв провідну роль в організації культурно-мистецького життя в Україні, його громадсько-культурна робота була спрямована на підтримку та розвиток української мови, культури та науки. Державницьку, політичну та громадсько-культурну діяльність політика органічно доповнила його журналістська праця. Д. В. Антонович гідно репрезентував Україну на міжнародній арені. Перебуваючи на посаді голови надзвичайної дипломатичної місії УНР в Італії, він послідовно відстоював суверенітет Української держави. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією та її видатними особистостями.

496. Швидько Г. Михайло Комаров і Катеринославщина : монографія / Ганна Швидько ; Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т», Нац. спілка краєзнавців України. – Дніпропетровськ : НГУ, 2011. – 227 с. : іл., табл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 209–215 (140 назв). – Бібліогр. пр. М. Ф. Комарова: с. 216–218. – Імен. показч.: 219–227. – 150 пр. – ISBN 978-966-350-308-0. УДК 94(477.63)(092) **ВА744153**

На основі використаних архівних та опублікованих джерел й із залученням існуючої літератури висвітлено багатогранне життя та діяльність видатної в культурному житті України другої половини ХІХ — початку ХХ ст. постаті М. Ф. Комарова — бібліографа, літературного критика, видавця, лексикографа. Наведено бібліографічні описи його літературних праць та список літературних джерел про нього. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

497. Шевчук В. О. Просвічений володар: Іван Мазепа як будівничий Козацької держави і як літературний герой / В. О. Шевчук. — Київ : Либідь, 2011. — 461, [1] с. : іл. ; 25 см. — Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогн. «Укр. Книга 2. — Бібліогр.: с. 435–441, в тексті та в прим. в кінці розд. — Бібліогр. пр. Шевчука В.: с. 441–443. — Імен. покажч.: с. 444–460. — 1 050 пр. — ISBN 978-966-06-0610-4 (у паліт.). УДК 929Мазепа+94(477)(092)

ВА673930

У виданні досліджено роль гетьмана І. Мазепи у розбудові Козацької держави як державотворця та політика-макіавеліста. Охарактеризовано його постать як мецената, будівничого церков і монастирів, поширювача національної системи освіти, натхненника та творця високого бароко в українській культурі. Висвітлено образ І. Мазепи в українських і європейських літературних джерелах. Для широкого кола читачів.

498. Шевчук Т. На перехресті епох: антична література у творчості Григорія Сковороди / Тетяна Шевчук. — Ізмаїл : Сміл, 2010. — 358 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. — Бібліогр. в підрядк. прим. — 500 пр. — ISBN 978-966-1606-37-0 (у паліт.) УДК 821.161.2.09(092) **ВА736648**

Розглянуто питання художньої рецепції античних традицій у творчості Г. Сковороди. Висвітлено динаміку жанрових і тематичних доміант, визначено національну своєрідність байкарського доробку на основі генологічного аналізу на структурному, тематологічному і лексикографічному рівнях. Розкрито специфіку метаобразної системи греко-римської міфології в аспекті художньої практики українського бароко. Увагу приділено античній ліриці в поезії Г. Сковороди в контексті естетичної проблематики «риторичної епохи» та відображення класичних жанрових і метричних форм, буколіко-пасторальних мотивів, естетичних засад античної сатири, зокрема Горація з встановленням меж «сковородинівської гораціани», естетичного оцінювання митцем художньої спадщини античних літературних представників. Для літературознавців, студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться творчою спадщиною письменника.

499. Шестопалова Т. П. На шляхах синтезу думки (теоретичні засновки спадщини Юрія Лавріненка) : монографія / Т. П. Шестопалова ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка». — Луганськ : ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2010. — 319 с. : портр. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 284–319 (427 назв. — 500 пр. — ISBN 978-966-617-229-0 (у паліт.). УДК 929Лавріненко+821.161.2.09

ВА731718

У монографії висвітлено питання становлення та функціонування критичної свідомості яскравого представника українського еміграційного літературознавства ХХ ст. — Ю. Лавріненка. На підставі дослідження раніше невідомих біографічних, епістолярних джерел, критичних матеріалів, неопублікованих рукописів і добре відомих українським читачам праць, зокрема антології «Розстріляне відродження», проаналізовано теоретичний потенціал критичної думки Ю. Лавріненка. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться творчістю українських письменників-емігрантів.

500. Шульський М. Г. Еміграція в оцінці Івана Франка / М. Г. Шульський. — Львів : Сполом, 2012. — 328 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. — Бібліогр.: с. 283–295. — ISBN 978-966-665-631-8. УДК 314.15

ВА755612

У виданні наведено результати дослідження розвитку еміграційних процесів, що відображені у працях І. Франка. Охарактеризовано наукові підходи І. Франка до вивчення різних сфер суспільних відносин. Доведено, що особливу увагу письменник приділяв встановленню об'єктивних закономірностей здійснення еміграційних процесів, зокрема в Галичині. Висвітлено соціально-економічні причини еміграції українців до Російської імперії та країн Американського континенту. Показано, що найбільше українське населення емігрувало до країн Північної Америки (США і Канади) та менше до держав Південної Америки (Аргентини та Бразилії). Зазначено, що таке нерівномірне переселення українських емігрантів було зумовлено насамперед тим, що природно-кліматичні умови США і Канади є більш наближеними до умов України, ніж в Аргентині і Бразилії. Висвітлено роль духовенства в еміграційних процесах. Проаналізовано спільні та відмінні ознаки еміграційних процесів Франкового та сучасного періодів, а також особливості їх здійснення та діалектичний зв'язок між ними. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться проблемою еміграції.

501. Шумилова А. В. Гербарий И. К. Бойко / А. В. Шумилова, Н. С. Федорончук ; Ин-т ботаники им. Н. Г. Холодного НАН Украины, Нац. гербарий Украины (KW). — Киев : Альтерпрес, 2013. —

187, IV с. : ил., портр., карта ; 21 см. – (Серия «Коллекции Национального гербария Украины (KW)»). – Библиогр.: с. 185–187. – 300 экз. – ISBN 978-966-542-559-5 (в пер.). УДК 582:57.082.5](477)(092)

BA781453

У виданні наведено результати дослідження гербарію І. К. Бойка, в процесі якого вивчені його матеріали з метою з'ясування кількісного і видового складу зразків. Проведено джерелознавчі дослідження для відтворення біографії колектора. Вперше на основі архівних, літературних і гербарних даних подано біографію вченого, історію створення та функціонування його колекції, наведено повний список її зразків з коментарями. Для фахівців галузі та широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної ботанічної науки.

502. Юган Н. Л. Художественная картина мира в творчестве В. И. Даля: особенности жанрового воплощения и диалог с литературой эпохи / Н. Л. Юган ; Восточноукр. нац. ун-т им. Владимира Даля. – Луганск : ВНУ им. В. Даля, 2013. – 282 с. ; 20 см. – Библиогр.: с. 242–282 (495 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-617-11-0014-5. УДК 821.161.1.09(092)

BA775010

У виданні вперше введено в науковий обіг термін «художня картина світу» по відношенню до літературної творчості В. І. Даля. Виявлено художні компоненти далівської художньої картини світу, охарактеризовано індивідуально-авторські стратегії її створення в літературній творчості письменника. Встановлено взаємозв'язок між відтвореною в далівському тексті картиною світу і суспільно-естетичною позицією автора. Вперше визначено своєрідність жанрового втілення художньої картини світу у творчості Козака Луганського. Уточнено уявлення про вплив окремих далівських художніх новацій на російську літературу. Введено в науковий обіг окремі рукописні тексти письменника і його листування з літераторами, виявлені в архівах Росії, а також рецензії з періодики XIX ст. Для літературознавців та широкого кола читачів.

503. Юсов С. Л. Историк Володимир Голобуцький (1903–1993): життя, наукова і педагогічна діяльність / С. Л. Юсов ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2011. – 334, [1] с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. та в підрядк. прим. – Хронол. покажч. опублік. пр. В. Голобуцького: с. 301–327 (235 назв.). – Імен. покажч.: с. 328–334. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6178-5. УДК 94(477)(092)

BA751678

На основі архівних і усних джерел, опублікованих документів і матеріалів висвітлено біографію українського радянського історика, фахівця з проблематики козаччини та соціально-економічної історії України В. Голобуцького (1903–1993 рр.). Охарактеризовано наукову та педагогічну діяльність вченого у ЗВО і академічних установах СРСР, зокрема в Казанському університеті, Інституті історії АН УРСР, Київському інституті народного господарства. Простежено особливості формування його наукової школи. Показано вплив соціокультурного оточення на інтелектуальну біографію історика. На матеріалі життя В. Голобуцького розкрито проблему формування механізмів радянської ідентичності. Проаналізовано історію створення та стисло охарактеризовано основні монографії вченого. Наведено хронологічний покажчик його опублікованих праць. Для істориків, бібліографів, науковців та широкого кола читачів.

504. Ющишин О. І. Творчість Івана Вишенського в контексті вітчизняної полемічної традиції : монографія / О. І. Ющишин ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка». – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2012. – 255 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 159–255 (1061 назва). – 500 пр. – ISBN 978-966-617-291-7 (у паліт.). УДК 271.2-1(477)(092)

BA755970

У виданні досліджено конфесійний модус творчості І. Вишенського — одного з найвидатніших полемістів кінця XVI — початку XVII ст., життєвим кредом якого були віросповідні засади православ'я, а спосіб їх обґрунтування відзначався поєднанням жаги пізнання божественної істини з палким уболіванням за долю рідного народу. Увагу приділено висвітленню православно-католицьких суперечностей на теренах Русі-України доберестейського періоду, їх догматико-канонічним підставам, що знайшли подальший розвиток у полемічних посланнях І. Вишенського. Розглянуто особливості засвоєння причин православно-католицьких суперечностей на давньоруських теренах та їх відображення в перекладних та оригінальних вітчизняних творах домонгольського періоду. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією XVI–XVII ст. та її діячами.

505. Якібчук М. В. Творчість Зеновія Красівського та о. Ярослава Лесіва: дискурс національної ідентичності : монографія / Марія Василівна Якібчук ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ : Вид-во ІФНТУНГ, 2011. – 184 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 158–182 (302 назви) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-694-151-3. УДК 821.161.2-1.09(092)

BA748658

Монографію присвячено осмисленню проблеми національної ідентичності в 60–80-х рр. XX ст. у взаємозв'язку з життям і творчістю українських поетів-дисидентів З. Красівського та Я. Лесіва. Розглянуто суб'єктивну організацію їх текстів, розкрито метафористичний потенціал, екзистенційну глибину. Визначено сутність духовного феномена української людини-борця, тих параметрів її культурної свідомості, які зумовлюють національну ідентичність особистості. Для літературознавців, істориків, викладачів, студентів, які займаються науково-педагогічними дослідженнями.

506. Янкова Н. І. Історичні коди у творчості Михайла Грушевського : монографія / Н. І. Янкова. – Київ : Академія, 2013. – 158, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Монограф», ISBN 978-966-580-322-5). – Бібліогр.: с. 148–158 (141 назва). – ISBN 978-966-580-419-2 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА766011

У виданні показано, що наукове осягнення української минувшини — ключові аспекти спадщини М. Грушевського як історика, фольклориста, етнографа, публіциста, белетриста, драматурга та літературознавця, який умів бачити в історичних фактах інтереси та пристрасті, тріумфи і трагедії людей, розпізнавав у їхніх прагненнях і вчинках історичну зумовленість та необхідність. Проведено їх комплексне дослідження у внутрішніх взаємозв'язках і в контексті тогочасних ідей, яке допомагає збагнути своєрідний світ і непересячнену цінність наукових і творчих надбань ученого. Адресовано літературознавцям, історикам і всім зацікавленим у пізнанні багатогранної творчості М. Грушевського.

507. Ярмо М. І. Інструментальна творчість Василя Барвінського в герменевтичному полі сучасної музикознавчої думки / М. І. Ярмо ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка, Нац. спілка композиторів України, Наук. т-во ім. Т. Г. Шевченка. – Дрогобиц (Львів. обл.) : ДДПУ ім. І. Франка, 2013. – 247 с. : портр. ; 21 см. – На 4-й с. обкл. авт.: Ярмо (Уніят) Марія Іванівна. – 125-й річниці від Дня народж. В. Барвінського присвяч. – Бібліогр.: с. 232–247 (135 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-384-271-4. УДК 78.071.1(477)(092)

ВА781299

У виданні досліджено постать В. Барвінського у процесі професіоналізації національної музичної творчості. Розглянуто фортепіанні мініатюри митця як феномен національної камерно-інструментальної музики. Проаналізовано жанрово-стильову специфіку камерно-ансамблевої музики та деякі загальні положення щодо її опанування у камерно-ансамблевій галузі творчості В. Барвінського. Приділено увагу Секстету для двох скрипок, альту, віолончелі, контрабаса і фортепіано до-мінор, а також фортепіанному Квінтету соль-мінор і Тріо ля-мінор. Вивчено історико-стильовий контекст і проблему інтерпретації фортепіанного концерту композитора. З'ясовано структурну специфіку «Української рапсодії» В. Барвінського й охарактеризовано особливості тематичного процесування. Для шанувальників музичного мистецтва.

508. Ятищук О. В. Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко в духовній історії України / О. В. Ятищук. – Вид. 2-ге, доповн., переробл. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – 178 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці розд. – Імен. покажч.: с. 166–176. – 300 пр. – ISBN 966-7425-44-4. УДК 821.161.2.09(092)

НБУЯМ А710250

У монографії вперше в історії української культури ґрунтовно розглянуто життєвий і творчий шлях одного із основоположників української журналістики, фундатора харківського професійного театру, відомого громадського діяча Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. Основну увагу приділено ролі Григорія Федоровича в суспільному житті Слобожанщини другої половини XVIII — початку XIX ст. Видання складається зі вступу, шести розділів, висновків, додатку, переліку найголовніших дат життя і діяльності Г. Квітки-Основ'яненка, іменного покажчика і анотації до видання англійською мовою. Іменний покажчик (с. 166–176), систематизований за абеткою, містить стислі біографічні довідки про осіб, чиї життя та діяльність були пов'язані із постаттю видатного діяча (прізвище та ініціали особи, роки життя, сфера діяльності, основні віхи життя та діяльності, що саме пов'язувало особу з Г. Ф. Квіткою-Основ'яненком). Без ілюстрацій. Матеріали видання можуть бути використані при вивченні історії культури, написанні спеціальних праць з історії України, для історико-краєзнавчих досліджень Слобожанщини, у практичній діяльності вчителів, викладачів, студентів.

2.3. Збірники

Див. також № 218, 239, 1456, 1557, 1761, 1878, 1893, 1904, 1905, 1913, 1917, 1936, 1990, 1999, 2001, 2014, 2067, 2132, 2160, 2172, 2189, 2242, 2246, 2283, 2289, 2291, 2310, 2311, 2315

509. А. П. Александров та українська наука : до 110-річчя від дня народж. вчен.-[фізика / авт.-уклад.: О. С. Онищенко та ін. ; редкол.: Б. Є. Патон (голова) та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2013. – 376, [2] с., [34] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Парал тит. арк. рос. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті та підрядк. прим. – Бібліогр. пр. А. П. Александрова: с. 355–375. – 300 пр. – ISBN 978-966-360-229-5 (у паліт.). УДК 621.039(477)(092)

ВС55990

У виданні подано матеріали про зв'язки всесвітньовідомого вченого-фізика і організатора науки Анатолія Петровича Александрова з українською науковою спільнотою. Проілюстровано фотографіями, зробленими під час перебування А. П. Александрова в Україні. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

510. Академик НАН України Виктор Григорьевич Барьяхтар. Жизнь в науке : [сб. ст. / сост. А. В. Тяньшина ; редкол.: И. М. Неклюдов (гл. ред.) и др.] ; НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьков. физ.-техн. ин-т». – Киев : Наук. думка, 2010. – 327, [1] с., [20] л. ил. : ил., табл., портр. ; 23 см. – Загл. пер.: Виктор Григорьевич Барьяхтар. Жизнь в науке. – Текст рус., укр., англ. – Библиогр. в тексте и в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966-00-1060-4 (в пер.). УДК 53(477)(092) **ВА750154**

Збірник присвячено 80-річному ювілею академіка НАН України, відомого вченого, вихованця все-світньовідомої школи теоретичної фізики. Наведено спогади рідних і близьких про зустрічі з ученим, спільну роботу, про те, як перепліталось його життя в науці і наука в його житті. Опубліковано вибрані праці ювіляра різних років. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

511. Академик Николай Николаевич Горев. Страницы жизни / под ред. А. А. Мойбенко, В. В. Безрукова. – Київ : Простір, 2010. – 102, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 90–102 (152 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-2068-23-8 (в пер.). УДК 613.98(477)(092) **ВА733057**

У виданні подано відомості про патофізіолога і геронтолога, першого директора і академіка Інституту геронтології АМН СРСР — М. М. Горєва. Наведено матеріали учнів і колег ученого про його плідну працю в експериментальному вивченні провідних захворювань серцево-судинної системи — атеросклерозу і гіпертонічної хвороби, проблем старіння і довголіття. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією української медичної науки і освіти.

512. Академік Олександр Савич Мельничук і сучасне мовознавство : (зб. наук. пр. до 90-річчя з дня народж.) / [редкол.: О. Б. Ткаченко (голова) та ін.]. – Київ : Вид. дім Д. Бураго, 2012. – 278 с. : портр. ; 21 см. – Частина тексту білорус. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-489-147-6 (в паліт.). УДК 811.16'1'06(082) **ВА757673**

У виданні висвітлено актуальні проблеми провідних напрямків мовознавства, зокрема, індоєвропейстики, славістики, загальної теорії мови, семіотики, методології лінгвістичних досліджень, пов'язаних з науковою діяльністю академіка О. С. Мельничука. Проаналізовано основні аспекти його лінгвістичної спадщини та її значення для розвитку сучасних гуманітарних досліджень. Розглянуто засади формування реєстру етимологічного словника української мови, акцентовано на віртуальній лексикографічній лабораторії «Етимологічний словник української мови». Увагу приділено активації історико-мовної міфотворчості в сучасному українському суспільстві. Охарактеризовано комунікативно-прагматичні особливості функціонування рецензії в сучасному науковому дискурсі (на матеріалі української та німецької мов). Описано інноваційні процеси в чеській мові кінця ХХ — початку ХХІ ст. Для мовознавців, науковців, викладачів, студентів.

513. Академік Петро Тронько на Прикарпатті / авт. проекту й упоряд. М. Косило, Б. Гаврилів ; Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Івано-Франків. обл. держ. центр туризму і краєзнав. учнів. молоді. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010. – 83 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Бібліотека журналу «Краєзнавець Прикарпаття»). – До 95-річчя від дня народж. та 85-річчя заснування Нац. спілки краєзнавців. – Библиогр.: с. 81–82 (16 назв.). – ISBN 978-966-668-248-5. УДК 94(477.86)(092) **ВА736298**

В історико-краєзнавчому збірнику опубліковано матеріали про життя і діяльність на Івано-Франківщині (з 1939 р.) Героя України, державного діяча, академіка НАН України, фундатора краєзнавчого руху Петра Тимофійовича Тронька. Ілюстровано фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для науковців, істориків, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться краєзнавчим рухом в Україні.

514. Александр Сергеевич Давыдов — ученый и личность / [редкол. : В. М. Локтев (отв. ред.) и др.] ; НАН Украины, Ин-т теорет. физики им. Н. Н. Боголюбова. – Киев : Ин-т теорет. физики им. Н. Н. Боголюбова, 2012. – 462, [8] л. ил. : табл. ; 21 см. – В кн. также избр. ст. А. С. Давыдова на рус. и англ. с библиогр. в конце ст. – Текст. рус., укр. – 300 экз. – ISBN 978-966-02-6447-2 (в пер.). УДК 531/534(477)(092) **ВА756392**

Збірник містить статті про видатного фізика-теоретика академіка НАН України Олександра Сергійовича Давидова (1912–1993). Представлені матеріали (с. 7–284) знайомлять читача з вченим, педагогом, організатором науки. Автори збірника — українські та зарубіжні вчені, колеги, друзі, учні. Окрім спогадів, книга містить ряд найбільш відомих наукових праць О. С. Давидова (с. 285–455). Без фотоматеріалів та покажчиків. Розраховано на широке коло читачів, враховуючи аспірантів та студентів, а також викладачів ЗВО та співробітників наукових закладів.

515. Б. Є. Патон: 50 років на чолі академії / [редкол.: А. Г. Наумовець та ін.] ; НАН України. – Київ : Академперіодика, 2012. – 774, [1] с., [68] арк. іл. : табл., портр. ; 24 см. – Парал. тит. арк.

рос. – Текст парал. рос., укр. – Бібліогр. про життя і діяльн. Б. Є. Патона: с. 763–772. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-360-189-2 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0001618> УДК 62(477)(092) **ВС52512**

Видання присвячено 50-річній діяльності видатного українського вченого і організатора науки академіка Б. Є. Патона на посту Президента НАН України. Відомі вчені діляться враженнями про особисте спілкування з Б. Є. Патonom, висвітлено його величезний внесок у розвиток науки і техніки. Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією НАН України.

516. Бібліографічна комісія наукового товариства імені Шевченка у Львові (1909–1939): напрями діяльності та постаті : зб. наук. пр. / Наукове т-во ім. Шевченка у Львові. Бібліографічна коміс. – Львів : ЛНУ ім. В. Стефаника, 2010. – 496 с. ; 21 см. – У надзаг.: НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 479–494. – 150 пр. – ISBN 978-966-02-5163-2 (у паліт.). – УДК 001.32:01](477.83-25)«1909/1939» **ВА743517**

У збірнику висвітлено діяльність наукового осередку НТШ у Львові, який надав українознавчій бібліографії організованого та планомірного напрямку роботи. Розкрито організаційні засади створення Бібліографічної комісії, її взаємозв'язки з науковими установами в Києві. Проаналізовано діяльність її окремих членів, зокрема, М. Грушевського, І. Левицького, В. Дорошенка, Д. Дорошенка, І. Кривецького, М. Комарова, З. Кузеля, К. Паньківського, К. Студинського, Б. Романенчука, І. Шендрика. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією і діяльністю НТШ.

517. Благородний вимір наукового подвижництва : зб. наук. пр. / редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 2012. – 268, [1] с., [6] арк. іл. : портр. ; 25 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. – Бібліогр. пр. Н. Є. Крутікової: с. 253–265 (255 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-00-1168-7 (у паліт.). УДК 82.09(477)(092) **ВС52618**

У збірнику висвітлено життєвий шлях і наукову діяльність вітчизняної вченої, доктора філологічних наук, професора, члена-кореспондента НАН України Ніни Євгенівни Крутікової. Подано бібліографію її наукового доробку. Наведено результати досліджень з проблем історії російської та української літератури, авторами яких є учні Н. І. Крутікової, друзі та співробітники. Увагу приділено аналізу творчості М. Гоголя, М. Горького, А. Ахматової, А. Платонова. Розкрито проблеми фемінізму в житті та творчості М. Вовчка. Розглянуто топос «втраченого раю» в творчій долі письменників-експатріантів 1920–1930-х рр., зокрема В. Винниченка, В. Набокова, Г. Газданова. Здійснено порівняльно-типологічне зіставлення творів В. Винниченка «Хочу!» та М. Арцибашева «Санін». Розглянуто проблему двомовності в контексті сучасної української російськомовної поезії. Для літературознавців, викладачів, студентів-філологів.

518. Богдан Гаврилів: літопис життя і краєзнавчої діяльності : (фрагменти ст., рецензій, інтерв'ю) : до 70-річчя вчен., історика, краєзнавця, суспіл.-громад. діяча / [уклад.: О. Черепович та ін.] ; Івано-Франків. обл. універс. наук. б-ка ім. І. Франка [та ін.]. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. – 87 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Визначні вчені Івано-Франківщини» ; вип. 3). – У надзаг. також: Наук.-освіт. центр Укр. козацтва ім. С. Височана Прикарпат. нац. ун-ту ім. Василя Стефаника, Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Івано-Франків. обл. держ. центр туризму і краєзнавства учнів. молоді. – Бібліогр. в кінці ст. – 150 пр. – ISBN 978-966-428-310-3. УДК 908(477)(092) **НБУЯМ А735285**

У виданні висвітлено життєдіяльність та науковий доробок вченого, історика, краєзнавця, суспільно-громадського діяча Богдана Гаврилівца. Для науковців, істориків, краєзнавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться краєзнавчим рухом в Україні.

519. Борис Павлович Єгоров / [авт.-уклад. В. О. Борищук]. – Київ : Фенікс, 2012. – 201 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Видатні організатори фармації). – Текст укр., рос. – 150 пр. – ISBN 978-966-136-022-7 (у паліт.). УДК 615(477)(092) **ВА760195**

У виданні висвітлено життєвий і професійний шлях першого керівника Київського аптечного управління Б. П. Єгорова. Наведено документи, що відтворюють реалії професійного життя фармацевтичних працівників у конкретному історичному періоді суспільного розвитку, відносини та взаємодію аптечної служби з владними структурами, з лікарями та медичними працівниками середньої ланки. Охарактеризовано роль і місце аптечних працівників у системі охорони здоров'я Києва. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією фармацевтичної галузі.

520. Будівничий культури : зб. матеріалів до 100-річчя від дня народж. П. Лінтура / [упоряд. І. М. Сенько]. – Ужгород : Карпати, 2010. – 350 с. : іл., портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в кінці ст. – 725 пр. – ISBN 968-966-671-273-1 (у паліт.). УДК 398(477.8)(092) **ВА745744**

Видання репрезентує творчу та педагогічну діяльність П. В. Лінтура — культуролога, літературознавця, фольклориста, педагога та вченого. Розкрито його внесок в дослідження народної балади. Наведено результати компаративістських досліджень жанрів народної прози Закарпаття. Розглянуто питання реалізації принципу автентичності фольклорних текстів у публікаціях П. В. Лінтура. Увагу приділено журналістиці Закарпаття у сфері наукових досліджень вченого, документам Державного архіву Закарпатської області про його громадсько-політичну, культурну й педагогічну діяльність. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться культурною і педагогічною спадщиною регіону.

521. Василь Барвінський і сучасна українська музична культура : зб. наук. пр. / [упоряд.: В. Грабовський та ін.]. – Дрогобич (Львів. обл.) : Посвіт, 2012. – 327, [1] с. : іл., нот. іл., портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 50-річчя від дня заснування муз.-пед. ф-ту Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка і 50-річчя від дня пам'яті композитора. – Бібліогр. в кінці пр. та в тексті. – Індекс імен: с. 313–325. – 300 пр. – ISBN 978-966-2763-02-7. УДК 78.071.1(477)(092) **ВА775591**

У збірнику досліджено спадщину В. Барвінського в сучасному українському національному середовищі. Висвітлено спогади про видатну українську піаністку, ученицю В. Барвінського І. Негребецьку. Охарактеризовано переломлення художньо-естетичних напрямів ХХ ст. у творчості В. Барвінського в контексті модернізму. Розкрито роль родини Барвінських у діяльності тернопільської «Просвіти». Подано інформацію про історію однієї невідомої світлини В. Барвінського та С. Людкевича. Розглянуто музикознавчу спадщину В. Барвінського в контексті сучасної текстології. Викладено особливості інтонаційного та семантичного коригування фольклорного матеріалу у фортепіанних «обробках колядок та щедрівок» В. Барвінського. Проаналізовано стильові риси модерну в камерно-вокальній творчості цього композитора. Подано деякі матеріали з родинного архіву Р. Савицького-молодшого. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться музичним мистецтвом.

522. Василь Сухомлинський: життєвий шлях та педагогічні погляди / В. В. Кузьменко [та ін.] ; КВНЗ «Херсон. акад. неперерв. освіти». – Херсон : КВНЗ «Херсон. акад. неперерв. освіти», 2013. – 111 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 300 пр. – ISBN 978-966-2919-61-5. УДК 37(477)(092) **ВА776081**

У виданні представлено життєвий шлях та висвітлено погляди на освіту і виховання видатного вітчизняного педагога другої половини ХХ ст. Василя Сухомлинського. Розглянуто систему навчально-виховної роботи Павлівської середньої школи. Для педагогів, студентів педагогічних ЗВО, широкого кола зацікавлених осіб.

523. Ветринский Ч. Тарас Григорьевич Шевченко. Очерк жизни и деятельности : [с прил. портр. и избр. произведений Шевченко в пер. рус. поэтов] / Ч. Ветринский ; изд. упорядочила, [послесловие, с. 70–91,] О. А. Андрущенко. – Киев : Изд. дом Д. Бураго, 2012. – 99, [2] с. : портр. ; 21 см. – На с. 70 авт.: Василий Евграфович Чешихин-Ветринский (настоящая фамилия Чешихин). – Текст рус., укр. – Библиогр. в прим.: с. 92–99 и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-489-154-4. УДК 821.161.2.09(092)+821.161.2-1.03=161.1 **ВА764155**

В основу біографічного нарису вміщено праці, присвячені життю та творчості Т. Г. Шевченка: Ф. М. Піскунова «Шевченко его жизнь и сочинения: сборник материалов для полной биографии Т. Г. Шевченко» (Киев, 1878) та М. К. Чалого «Жизнь и произведения Тараса Шевченко» (Киев, 1882), а також випуски щомісячного журналу «Основа», що був створений за участі Т. Г. Шевченка й виходив із січня 1861 р. до вересня 1862 р. у Санкт-Петербурзі. Для дослідників творчості та долі Кобзаря.

524. Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського / НАН України, Коміс. з наук. спадщини акад. В. І. Вернадського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т історії України, Рос. акад. наук, Арх. Рос. акад. наук. – Київ : НБУВ, 2011–2012. – 25 см. – (Серія «Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського»). УДК 821.161.2-6

Т. 1 : Володимир Іванович Вернадський і Україна, кн. 1 : Науково-організаційна діяльність (1918–1921) / [редкол. тому: А. Г. Загородній, О. С. Онищенко (голова), В. А. Смолій та ін.] ; авт.-уклад.: О. С. Онищенко [та ін.] ; НАН України, Комісія з наукової спадщини академіка В. І. Вернадського; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; Ін-т історії України. – Київ, 2011. – 699 с. – ISBN 978-966-02-6293-5. – ISBN 978-966-02-6294-2 (кн. 1). – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0007298>

В353608/1, Табачник Д. В. В216/1 / В 68-ФХ, Онищенко О.С. В228/1 / В 68-ФХ

Т. 2 : Володимир Іванович Вернадський. Листування з українськими вченими, кн. 1 : Листування. А — Г / [уклад.: О. С. Онищенко та ін. ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін.]. – 2011. – 823 с. : портр. – На авантитулі: До 150-річчя від дня народж. видат. вчен. і мислителя, організатора науки, першого Президента Укр. акад. наук, акад. В. І. Вернадського (1863–1945). – Парал. тит. арк. рос.,

англ. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с 795–819. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-02-6599-8. – ISBN 978-966-02-6598-1 (у паліт.). – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0008434>

Онищенко О.С. В224/1

Т. 2 : Володимир Іванович Вернадський. Листування з українськими вченими, кн. 2 : Листування: Д — Я, ч. 1 : Д — Н / [авт.-уклад.: О. С. Онищенко та ін. ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін.]. – 2012. – 741 с: портр. – У надзаг. також: Ін-т історії України, Рос. акад. наук, Арх. Рос. акад. наук. – На авантитулі: До 150-річчя від дня народж. видатн. вченого і мислителя, організатора науки, першого Президента Укр. акад. наук, акад. В. І. Вернадського (1863–1945). – Текст укр., рос. – Частина тексту парал. укр., рос. – Парал. тит. арк. рос., англ. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 709–737. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-02-6598-1. – ISBN 978-966-02-6600-1. – ISBN 978-966-02-6648-3.) (у паліт.). – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0008446>

В354139/2, ч. 1, Онищенко О.С. В224/2.1

Т. 2 : Володимир Іванович Вернадський. Листування з українськими вченими, кн. 2 : Листування: Д — Я, ч. 2 : О — Я / [авт.-уклад.: О. С. Онищенко та ін. ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін.]. – 2012. – 691 с. : портр. – У надзаг. також: Ін-т історії України, Рос. акад. наук, Арх. Рос. акад. наук. – На авантитулі: До 150-річчя від дня народж. видатн. вченого і мислителя, організатора науки, першого Президента Укр. акад. наук, акад. В. І. Вернадського (1863–1945). – Текст укр., рос. – Частина тексту парал. укр., рос. – Парал. тит. арк. рос., англ. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 666–688. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-02-6598-1. – ISBN 978-966-02-6600-1. – ISBN 978-966-02-6649-0 (у паліт.). – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0008515>

В354139/2, ч. 2, Онищенко О.С. В224/2.2

Т. 9 : Володимир Іванович Вернадський. Щоденники (1917–1921) / [уклад.: С. М. Кіржаєв та ін. ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін.]. – 2011. – 270, 327 с., [18] арк. іл. : портр. – На авантитулі: До 150-річчя від дня народж. видат. вчен. і мислителя, організатора науки, першого Президента Укр. акад. наук, акад. В. І. Вернадського (1863–1945). – Парал. тит. арк. рос., англ. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті. – Покажч.: с. 189–320. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-02-6586-8 (у паліт.)

Онищенко О.С. ВС391

Т. 10 : Бібліографія праць В. І. Вернадського. Література про життя та діяльність / [авт.-уклад.: О. С. Онищенко та ін. ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін.] ; НАН України, Коміс. з наук. спадщини акад. В. І. Вернадського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [б. в.], 2012. – 603 с. : портр. – На авантитулі: До 150-річчя від дня народж. видатн. вченого і мислителя, організатора науки, першого Президента Укр. акад. наук, акад. В. І. Вернадського (1863–1945). – Парал. тит. арк. рос., англ. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-02-6657-5 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002167>

ВС54586, Онищенко О.С. ВС389

Ювілейна серія «Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського», ініційована НАН України і присвячена 150-річчю вченого. У першій книзі першого тому «Володимир Іванович Вернадський і Україна. Науково-організаційна діяльність» вперше або в повному обсязі і з науковим коментарем опубліковано документи, що розкривають фундаментальну роль ученого в організації науки та освіти в Україні, документи та праці вченого, що висвітлюють його участь як голови Комісії зі створення Української академії наук, голови Тимчасового комітету із створення Національної бібліотеки України, голови Комісії у справах вищої школи та наукових закладів, ініціатора організації наукових товариств і комітетів. У другому томі «Володимир Іванович Вернадський. Листування з українськими вченими» вміщено листи, в значній кількості неопубліковані до цього часу. Ці листи розкривають роль вченого в організації науки і освіти, створенні Академії наук і вищої школи в Україні, розвитку нових наукових напрямів, його участь в експедиціях, конференціях та дослідженнях, пов'язаних з Україною. Вони також висвітлюють громадсько-політичні погляди, високі моральні якості та багатий духовний світ ученого. Публікацію супроводжено науковим коментарем, який дозволяє зрозуміти суспільний та науковий контекст спілкування вченого та його кореспондентів, розкрити значення цих осіб у житті та діяльності В. І. Вернадського, встановити нові факти його біографії. Структурно том побудовано за алфавітним принципом: кореспонденти розташовані за першою літерою прізвища. У дев'ятому томі зібрано щоденники періоду перебування В. І. Вернадського в Україні — 1917–1921 рр. — і тісно пов'язаний з тематикою першого та другого томів цієї серії. Цей том є репринтним перевиданням опублікованих щоденників В. І. Вернадського за 1917–1921 рр., виданих двома книгами (перша — жовтень 1917 — січень 1920 рр., друга — січень 1920 — березень 1921 рр.), підготовленими НАН України і Російською академією наук відповідно у 1994 та 1997 рр. спільно з Комісією з наукової спадщини академіка В. І. Вернадського, Центральною науковою бібліотекою імені В. І. Вернадського (з 1996 р. — Національна бібліотека імені В. І. Вернадського) та Архівом Російської академії наук. Перевидання книги має на меті розширити знання про особистість В. І. Вернадського як вченого та громадянина, висвітлити його значний внесок у створення та розвиток національної науки, системи вищої освіти й

культури в Україні. У десятому томі подано бібліографічні матеріали українською, російською, іноземними мовами за період 1885–2012 рр., містить зібрання наукових праць та монографії вченого, публікації у періодичних виданнях, епістолярну спадщину, літературу про життя та діяльність ученого, бібліографічні посібники та довідкові видання. Науково-допоміжний апарат видання представлено системою покажчиків, що сприяє повнішому розкриттю змісту бібліографії, зручності пошуку та користування. Для широкого кола читачів.

525. Від військової контррозвідки до вивчення тасмниць тисячоліть / [упоряд. В. Г. Заєць]. – Вінниця : Нова кн., 2010. – 711 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. наук. пр. І. І. Зайця та публ. про нього: с. 579–590. – Бібліогр. в кінці ст. – 200 пр. – ISBN 978-966-382-248-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **СО31806**

Видання присвячено відомому археологу, історичному педагогу, професору Івану Івановичу Зайцю. Висвітлено життєвий і творчий шлях ученого, наведено найважливіші наукові праці, спогади, листування, бібліографію його видань і публікацій, а також матеріали про нього, фото, документи тощо. Серед наукового доробку — публікації, що описують дослідження трипільської культури на території Південного та Середнього Побужжя, в Надбужжі, на території Вінниччини, Поділля та інших місцевостей України. Значну увагу приділено вченим розвитку музейної справи, активізації експедиційної діяльності музеїв. У його працях розповідається про науково-дослідницьку діяльність Вінницького краєзнавчого музею, який став археологічним центром Побужжя, та музею історії Вінницького педагогічного інституту ім. М. Островського. Для археологів, істориків, краєзнавців, працівників музеїв і бібліотек, викладачів, студентів та широкого кола читачів.

526. Військовий писар Андрій Семенович Товстик : зб. док. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського — Запороз. від-ня, Центр. держ. іст. архів України у м. Києві ; упорядкув., передм. і комент. І. Л. Синяка. – Київ : Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, 2010. – 145, [2] с. ; 25 см. – Текст укр., давньорос. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 126–131. – Геогр. покажч.: с. 132–134. – ISBN 978-966-02-5578-4. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Syniak_Ivan/Viiskovy_i_pysar_Andrii_Semenovych_Tovstyk_Zbirnyk_dokumentiv.pdf УДК 355.088:005.92-051](477)(092) **ВС59298**

У збірнику здійснено археографічну публікацію джерел про діяльність маловідомого військового писаря Війська Запорозького часів Нової Січі Андрія Семеновича Товстика (Терентенка). Документи, які стали об'єктом дослідження, відображають походження, родинні зв'язки, кар'єру А. С. Товстика від канцеляриста до військового писаря. Для науковців, істориків, викладачів, студентів, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією України.

527. Вікентій В'ячеславович Хвойка та його внесок у дослідження давньої історії України : (до 160-річчя від народж.) : темат. зб. наук. пр. / [редкол.: Н. Г. Ковтанюк (голов. ред.) та ін.] ; М-во культури і туризму України, Нац. музей історії України. – Київ : Такі справи, 2010. – 159 с. : іл. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-7208-62-2. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013555> УДК 902(477)(092) **ВА735677**

Збірник присвячено видатному археологу В. В. Хвойці. Його особистість, діяльність та наукова спадщина привертають увагу не лише науковців, але й широкої громадськості. З ім'ям вченого пов'язано відкриття трипільської, зарубинецької та черняхівської культур, дослідження старожитностей Придніпров'я. Зібрано статті вчених Інституту археології НАН України та наукових співробітників Національного музею історії України, які займаються дослідженням спадщини одного із засновників музею — В. В. Хвойки. Розраховано на істориків, археологів, краєзнавців, музеєзнавців, широкий загал шанувальників історії України.

528. Вілен Горський: дотики, смисли, споглядання / Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.» ; [упоряд.: М. Ткачук, Л. Архипова]. – Київ : Аграр медіа груп, 2011. – 387 с. : портр. ; 22 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. покажч. пр.: В. Горського с. 319–384. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-646-021-3. – URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/4464> УДК 1(477)(09) **НБУЯМ А774322**

Збірник, присвячений 80-річчю з дня народження Вілена Сергійовича Горського (1931–2007) — українського філософа та історика філософії, доктора філософських наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, є першою цілісною спробою осмислення його наукового доробку і здобутків як організатора філософської науки та освіти. Вміщені у збірнику наукові статті, інтерв'ю, спогади, біографічні та бібліографічні матеріали репрезентують образ Вілена Горського як талановитого вченого, майстерного педагога, непересічної особистості, яка залишила яскравий слід в українській філософії та культурі. Адресовано науковцям, викладачам, студентам гуманітарних напрямів, а також усім, хто цікавиться сучасною філософською наукою та освітою в Україні.

529. Ворона П. В. Симон Петлюра — від контрверзи до порозуміння / [П. В. Ворона, А. М. Мучник, В. Я. Ревегук]. — Полтава : Шевченко Р. В., 2010. — 100, [1] с. : портр. ; 20 см. — Авт. зазначено на звороті тит. арк. — Текст укр., рос. — Бібліогр. в кінці ст. — 500 пр. — ISBN 978-966-8798-36-8. — URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1683> УДК 94(477)(092) **НБУЯМ А699851**

У збірнику історичну постать Симона Петлюри висвітлено через українсько-єврейський діалог. Зроблено спробу розділити ідеологічні нашарування від соціально-історичної реальності, що панувала в Україні в період Української революції 1917–1921 рр. Вміщено добірку цікавих документів, які проливають світло на позицію українських національних урядів і більшовицького режиму щодо євреїв. Більшість із них уведено в науковий обіг уперше. Для всіх, хто цікавиться постаттю видатного українського державного діяча, його місцем в історії та взаємозв'язками українського і єврейського народів у добу Української революції 1917–1921 рр.

530. Віче : зб. наук. пр. на пошану д-ра іст. наук, проф., першого ректора Київ. славіст. ун-ту Ю. М. Алексеєва з нагоди його 70-річчя / Укр. держ. славіст. центр НАН України, Київ. славіст. ун-т ; [редкол.: В. І. Наулко (голова) та ін.]. — Київ : Експрес-Поліграф, 2011. — 351 с., [16] арк. ил. : іл., табл., портр. ; 25 см. — Текст укр., рос. — Бібліогр.: с. 350–351 (16 назв), в кінці ст. та в підрядк. прим. — Бібліогр. пр. Ю. М. Алексеєва: с. 347–350 (68 назв). — 500 пр. — ISBN 978-966-2530-21-6 (у паліт.). УДК 001.891(082) **ВС51850**

Збірник наукових праць на пошану вченого і педагога, доктора історичних наук, професора Алексеєва Ю. М. містить роботи українських та зарубіжних дослідників. Проблематика статей стосується актуальних проблем славістики. Автобіографічні матеріали-спогади автора подано у розділі «Думати, діяти, не ждати» (с. 7–17). Окремі праці присвячено видатним особам: «Михайло Грушевський у 1906–1913 роках» (с. 162–181), «М. В. Гоголь — історик, дослідник минулого України» (с. 183–193), «Софійський період життя і науково-педагогічна діяльність Михайла Драгоманова» (с. 284–287). Проілюстровано фотоматеріалами. Для істориків, філологів, політологів, культурологів, аспірантів та студентів.

531. В'ячеслав Липинський та його доба : наук. зб. / Союз гетьманців-державників, Центр соціогуманіт. дослідж. ім. В. Липинського, Укр. вільна акад. наук у США ; під ред. Ю. Терещенка. — Київ : Темпора, 2010– . — 24 см. УДК 94+321.01](477)(092)

Кн. 1. — 2010. — 559 с. : фотоіл. — 1 000 прим. — ISBN 978-966-8201-87-5. **В352403/1**

Кн. 2. — 2010. — 623 с. : фотоіл. — 1 000 прим. — ISBN 978-966-8201-88-2. **В352403/2**

Кн. 3. — 2013. — 795 с. : іл., портр. — Частина тексту пол. — Бібліогр. в кінці пр., в прим.: с. 155–170, 690–752 та в підрядк. прим. — Імен. покажч.: с. 753–772. — 1 000 пр. — ISBN 978-617-5691-28-1.

В352403/3

У першій книзі висвітлено творчу спадщину українського історика, філософа, політолога та публіциста В. Липинського, подано фрагменти двох найвизначніших праць «Україна на переломі» та «Листи до братів-хліборобів» як вершини української консервативної філософії та державницької школи історіографії. Увагу приділено окремим публіцистичним працям В. Липинського, соратників та сучасних дослідників, у яких проаналізовано його творчу спадщину. У другій книзі вміщено продовження головних праць публіциста («Україна на переломі» та «Листи до братів-хліборобів»). Подано листування В. Липинського з відомими українськими вченими, громадсько-політичними та церковними діячами. Проаналізовано його творчу та епістолярну спадщину у працях сучасних дослідників. У третій книзі завершено публікацію тексту монографії «Україна на переломі» та продовжено друк розділів трактату «Листи до братів-хліборобів». Вміщено листування В. Липинського з відомим українським громадсько-політичним діячем Є. Чикаленком та праці сучасних авторів, у яких проаналізовано наукову та епістолярну спадщину українського мислителя. У додатку опубліковано фотографії з колекцій Української вільної академії наук США, архіву Східноєвропейського дослідного інституту ім. В. К. Липинського у Філадельфії (США) та Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України. Розраховано на істориків, політологів, всіх, хто цікавиться історією України.

532. Г. В. Самсонов — ученый, учитель, друг / [редкол.: П. С. Кислый (отв. ред.) и др. ; НАН України, Ин-т проблем материаловедения им. И. Н. Францевича]. — Киев : Наук. думка, 2012. — 189, [2] с., [8] л. ил. : ил., табл., портр. ; 25 см. — Текст рус., укр., англ. — Библиогр. в конце ст. — Библиогр. науч. работ Г. В. Самсонова: с. 183–190. — 300 экз. — ISBN 978-966-00-1244-8 (в пер.). УДК 669.018(477)(092) **ВС53282**

Висвітлено життєвий шлях і наукову діяльність відомого вченого, талановитого організатора і педагога, заслуженого діяча науки і техніки України, члена-кореспондента НАН України Г. В. Самсонова (1918–1975). Визначено його неocenенну роль у розробці основ матеріалознавства тугоплавких сполук, вихованні молодих учених, створенні потужної наукової школи. Наведено покажчі основних наукових праць ученого. Для спеціалістів галузі та широкого кола читачів.

533. Г. С. Костюк — особистість, вчений, громадянин : до 110-ї річниці від дня народж. / [упоряд. В. В. Андрієвська] ; Нац. акад. пед. наук. України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ : Ніка-Центр, 2010. – 214 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. основних пр. Г. С. Костюка: с. 24–30. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-521-581-3. – URL: <http://lib.iitta.gov.ua/6256/1/Kostyuk.indd.pdf>
УДК 159.9(477)(092) **ВА744845**

Видання присвячено Григорію Силівичу Костюку — фундатору сучасної психологічної науки в Україні, засновникові Інституту психології, академіку, професору, заслуженому діячу науки УРСР, нагородженому орденами та медалями. Вміщено статті, в яких проаналізовано наукову діяльність Г. С. Костюка, список його основних праць, у тому числі тих, які не згадувалися в публікаціях попередніх років. Розраховано на освітян, молодих учених, усіх, хто цікавиться історією розвитку педагогічної та психологічної науки.

534. Георгій Вороний. Вчений, який випередив час на століття / НАН України, Ін-т математики НАН України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [ред. М. Працьовитий]. – Київ : Ін-т математики НАНУ, 2010. – 67 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – 230 пр. – ISBN 978-966-02-5840-2. УДК 51(477)(092)(082) **ВА733779**

У збірнику вміщено чотири науково-популярні статті: біографію українського вченого-математика Г. Ф. Вороного (1868–1908), його першу наукову публікацію (ще гімназиста Прилуцької гімназії), уривки з його щоденника юнацьких років та опису елементарного поняття про діаграму Вороного — математичний об'єкт, який зараз широко вживаний у багатьох наукових і природничих дослідженнях. Розраховано на математиків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком сучасної математичної науки.

535. Георгій Вороний та його родинне оточення. Крізь тернії — у вічність. Відновимо імена — відродимо Україну : зб. ст. і матеріалів / [Благодійн. фонд ім. Георгія Вороного ; редкол.: Г. М. Сита (відп. ред.) та ін.]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2012. – 607 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 500 пр. – ISBN 978-966-2646-34-4. УДК 51(477)(092)(082)

ВА782609, Онищенко О. С. ВА1724

До розділу I та II збірника увійшли публікації вчених, дослідників, краян, журналістів про всесвітньо-відомого українського математика Георгія Феодосійовича Вороного (1868–1908) та непересічних представників його родини. Розділ III наводить матеріали про осіб, пов'язаних з родиною Вороних, розділи IV та V — спогади та статті, присвячені математиків. Містить фотоматеріали. Видання розраховано на краєзнавців, науковців, педагогів, студентів, школярів, усіх, хто любить рідний край та цікавиться історією Чернігово-Сіверської землі, її видатними земляками.

536. Дмитро Костянтинович Толопко : до 100-річчя від дня народж. / [уклад.: З. Г. Піх та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. політехніка», Ін-т хімії та хім. технологій, Наук. т-во ім. Тараса Шевченка. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 67 с. : іл., табл., портр. ; 14x21 см. – (Видатні вчені Львівської політехніки). – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-617-607-345-1. – URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/26232> УДК 378.6.096:54](477)(092) **АО270640**

У виданні вміщено матеріали до 100-річчя від дня народження професора, доктора хімічних наук, вченого-хіміка Дмитра Костянтиновича Толопка. Подано біографію вченого, історичну довідку про кафедру, яку він очолював у 1965–1974 рр., списки викладачів та випускників кафедри за всю її історію. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться хімічною галуззю та історією навчального закладу.

537. Дослідник на ниві шевченкознавства : зб. наук. ст. М. І. Мацапури / [упоряд. Т. М. Мацапура]. – Київ : Пульсари, 2011. – 267 с. : іл., портр. ; 21 см. – На авантитулі: з нагоди 150-х роковин смерті Тараса Шевченка. – В кн. також. спогади про М. І. Мацапуру. – Бібліогр.: с. 214–218. – Бібліогр. список наук. пр., ст. М. І. Мацапури: с. 199–207 (118 назв) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-2171-95-2 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **А749563**

У збірнику висвітлено життєвий шлях і творчу діяльність українського шевченкознавця М. І. Мацапури (1900–1974). Наведено його статті, присвячені творчості Т. Г. Шевченка-художника. Увагу приділено музеєзнавчій діяльності М. І. Мацапури, показано його роль у відкритті та формуванні експозиції Державного музею Т. Г. Шевченка у Києві. Подано список художніх творів Т. Г. Шевченка, атрибутованих М. І. Мацапурою. Наведено бібліографічні описи наукових публікацій ученого з питань шевченкознавства та список літературних джерел про нього. Для всіх дослідників і шанувальників творчості Т. Шевченка.

538. Емма Андієвська: проблеми інтерпретації : [зб. наук. ст. до ювілею письменниці / М. Стех, Л. Тарнашинська, А. Біла та ін. ; Донец. нац. ун-т]. – Донецьк : Норд-Прес, 2011. – 159 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. пр. – Бібліогр. пр. Андієвської : с. 4–5. – 100 пр. – ISBN 978-966-380-483-5. УДК 821.161.2(73).09(092)(082) **ВА753095**

У збірнику вміщено статті науковців із Канади, США, різних регіонів України, в яких реалізовано спробу осмислення поетичної, прозової та художньої творчості Емми Андіївської, виявлення самотності її творчості. Розглянуто різні аспекти прочитання творів мисткині, показано шляхи інтерпретації її художнього мислення. Визначено загальні принципи побудови художнього простору та часу в її прозі на матеріалі «Роману про добру людину». Простежено взаємозв'язок мистецтва слова та живопису у творчості Е. Андіївської — автора більше 13 000 художніх полотен, досліджено живописну складову її художнього мислення. Проаналізовано елементи дегуманізації, що присутні уже в ранніх поетичних збірках «Поезії» (1951), «Народження ідола» (1958), «Риба і розмір» (1961). Для широкого кола читачів, які цікавляться творчістю українських митців діаспори.

539. Жанрово-стильові аспекти творчості Лесі Українки : зб. наук. пр. / Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського, Крим. гуманіт. ун-т, Крим. республік. від-ня Т-ва «Україна — Світ» ; [наук. ред. В. І. Гуменюк]. — Сімферополь : Світ : Сімферопол. міська друк., 2010. — 159 с. : портр. ; 20 см. — Бібліогр. в кінці пр. — 300 пр. — ISBN 978-966-174-129-3 УДК 821.161.2.09(092)

ВА735976

У збірнику висвітлено особливості поетики творчості Лесі Українки в контексті літературно-мистецького процесу доби раннього модернізму наприкінці XIX — початку XX ст. Розглянуто питання інтерпретації єгипетського міфу в «Єгипетських фантазіях» Лесі Українки та «Блакитному романі» Г. Михайличенка, модифікації жанру літературної казки у творчості Лесі Українки. Проведено компаративний аналіз поеми Лесі Українки «Віла-посестра» та перекладеної І. Франком сербської пісні «Юнак застрілив вілу». Визначено міфізацію та деміфізацію як ментальні процеси в драматургії Лесі Українки. Описано адативно-вітальну модель мистецтва в драматичній поемі Лесі Українки «У пущі», систему образів фантастичної драми «Осінь казка» в контексті поетики нон-фініто. Увагу приділено проблемам національного, позанаціонального та антинаціонального в драмі Лесі Українки «Оргія». Для літературознавців, викладачів, студентів-філологів, усіх, хто цікавиться творчістю поетеси.

540. Життєвий і творчий шлях професора і вчителя Аурела Зиновійовича Георгіци / [упоряд.: Я. С. Курко та ін.] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Чернівець. обл. орг. т-ва «Знання» України. — Чернівці : Технодрук, 2013. — 415 с. : іл., портр. ; 22 см. — Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. — Бібліогр. пр. А. З. Георгіци: с. 25–30. — 150 пр. — ISBN 978-617-7096-05-3 (у паліт.). УДК 34(477)(092)

ВА772366

У виданні подано статті, нариси та доповіді вітчизняного вченого-конституціоналіста, доктора юридичних наук, професора Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича А. З. Георгіци, надруковані протягом 1990–2012 рр. Вміщено праці з проблем теорії права та конституціоналізму, що охоплюють різні питання формування і реалізації права. Відображено проблематику, актуальну для юриспруденції відповідного періоду, її методологічні орієнтири та ідеологічні акценти. Розглянуто шляхи розвитку, які пройшла сучасна теорія держави і права. Подано окремі біографічні відомості про А. З. Георгіци. Для всіх, хто цікавиться історією вітчизняної юриспруденції.

541. Життєвий та творчий шлях академіка НАН України М. В. Пасічника : до 100-річчя з дня народж. / [редкол.: В. І. Слісенко та ін.] ; НАН України, Ін-т ядер. дослідж. — Київ : Ін-т ядер. дослідж., 2012. — 198 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. — Бібліогр. наук. пр. М. В. Пасічника: с. 167–197 (269 назв). — Бібліогр. в тексті. — 150 пр. — ISBN 978-966-02-6416-1 (у паліт.). УДК 539.1(477)(092)

ВА755153

Видання присвячено 100-річчю від дня народження видатного фізика, академіка НАН України Митрофана Васильовича Пасічника, який зробив вагомий внесок у розвиток ядерної науки та освіти в Україні. Вміщено перелік основних наукових праць ученого, документи та фотографії з особистого архіву М. В. Пасічника, його колег та рідних. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

542. Життя в координатах пізнання: до ювілею М. І. Панчука / [уклад.: В. А. Войналович та ін.] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. — Київ : Бланк-Прес, 2012. — 133, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. — 200 пр. — ISBN 978-966-8843-12-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

НБУЯМ А731741

У виданні висвітлено життя, науково-педагогічну, державну та громадську діяльність українського історика і політолога Мая Івановича Панчука. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться політичними науками.

543. Життя і чин Анатолія Погрібного : наук. розвідки, ст., спогади / [упоряд. Л. Голота]. — Київ : Просвіта, 2011. — 487 с., XXIV с. іл. : портр. ; 21 см. — Бібліогр. в кінці ст., в тексті та в підрядк. прим. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-2133-66-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА746701**

Видання присвячено «великому Українцю», видатному вченому, академіку, доктору філологічних наук, публіцисту, громадсько-політичному діячу Анатолію Погрібному (1942–2007). Вміщено наукові розвідки, статті та спогади друзів, колег, учнів, однодумців і опонентів про вченого, сенсом життя якого було служіння своїй країні. Для широкого кола читачів.

544. Життя у творчості й красі: до 20-ліття наук.-пед. діяльн. д-ра пед. наук, проф., зав. каф. заг. педагогіки та дошк. освіти М. М. Чепіль : [вибр. наук. ст. / упоряд. О. Є. Карпенко] ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич (Львів. обл.) : ДДПУ ім. І. Франка, 2011. – 376 с., [1] арк. портр. : іл., портр. ; 22 см. – В кн. також біогр. і бібліогр. пр. представників пед. наук. шк. М. М. Чепіль. – Частина тексту пол., англ. – Бібліогр. в кінці ст., в тексті та в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. М. М. Чепіль: с. 48–110 (104 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-384-214-1 (у паліт.). УДК 37.013(477)(092)+001.891:37.013(082)

ВА746368

У збірнику висвітлено життєвий шлях і професійну діяльність доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Марії Миронівни Чепіль. Наведено бібліографічні описи її наукових публікацій і список літературних джерел про неї. Увагу приділено історії становлення й основним досягненням наукової школи «Історія, теорія і практика української освіти і виховання» за період 1999–2011 рр. Для широкого кола читачів, усіх, кого цікавить історія вітчизняної освіти.

545. За покликком серця (до 70-річчя з дня народж. будівельника, науковця, педагога В. Й. Хазіна) : наук.-публіцист. вид. / [уклад.: О. Б. Кошлатий та ін.]. – [Ювіл. вид.]. – Полтава : АСМІ, 2011. – 387 с., 8 с. іл. : іл, табл., портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 367–384 (163 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-182-117-9 (у паліт.). УДК 69(477)(092)

ВА748397

Видання присвячено 70-річчю від дня народження професора В'ячеслава Йосиповича Хазіна. Подано біографічні відомості про ювіляра (с. 6), відображено його вклад у будівельну науку (с. 9–196), представлено інформацію про науково-педагогічну діяльність (с. 197–237), уміщено спогади ювіляра (с. 238–327), його дружини та колег про нього (с. 328–366), подано перелік друкованих праць (с. 367–384) і нагород (с. 385). Проілюстровано кольоровими фотографіями. Для науковців, педагогів, усіх, кого цікавить розвиток будівельної галузі України.

546. Загублений талант. Сергій Кушніренко: біографічний нарис, твори, документи / упоряд. Н. Миронець ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського. – Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2013. – 257 с., 40 с. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті та в прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-642-101-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-1+821.161.2.09(092)

ВА775999

У виданні представлено творчу спадщину українського поета Сергія Кушніренка (1913–1984), відомого в 1930-х — на початку 1940-х рр. у Західній Україні та серед українських емігрантів у Польщі. Вперше подано всі виявлені на час підготовки збірника поетичні та прозові твори С. Кушніренка, документи, що розкривають його життєвий шлях, зокрема листи С. Кушніренка до Ксенії Світлик (1936), рецензія Є. Маланюка на збірку С. Кушніренка «Пружинь» (Львів, 1938), уривки із щоденника С. Кушніренка (1976–1984), фотографії. У вступній статті упорядника видання Н. Миронець «Людина трьох життів» подана біографія поета С. Кушніренка та проаналізовано його твори. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться творчістю українських митців діаспори.

547. Закарпатська Шевченкіана : зб. наук. та публіцист. ст., есе, спогадів, поет. добірок, бібліогр. джерел / Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка ; [уклад.: М. Б. Бадида та ін.]. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2013. – 258 с. : іл., портр. ; 20 см. – На обкл.: Т. Шевченко 200. – 400 пр. – ISBN 978-617-596-142-1. УДК 821.161.2.09(092)

ВА776379

Видання знайомить читачів із впливом творчості Т. Г. Шевченка на громадсько-політичне і, насамперед, культурне життя Закарпаття з кінця XIX ст. і до нинішнього часу. Збірник містить публіцистичні і художні твори, ілюстрації та бібліографічні джерела 40 авторів: В. Гренджі-Донського, І. Чендея, П. Скунця, Д. Кременія та ін. Оpubліковано історичну розвідку про поширення творів та ідей Т. Шевченка на Закарпатті члена Закарпатської обласної організації НСКУ, доктора історичних наук, професора Ужгородського національного університету С. Федаки і нові твори шевченківської тематики члена ЗОО НСКУ, голови обласної організації НСПУ В. Густі. Для всіх, хто цікавиться історією, літературою і культурою регіону.

548. Зізнання і визнання. Віктор Самородов / [уклад.: О. М. Байрак, Г. П. Грибан ; ред.: Г. П. Грибан, С. О. Пасішний]. – Полтава : Дивосвіт, 2011. – 85, [2] с., [2] арк. іл. : іл., портр. ; 19 см. – Частина тексту рос. – Присвяч. 60-річчю з дня народж. Віктора Самородова. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-633-011-0. УДК 581(477.53)(092)

ВА743752

Збірник присвячено 60-річчю від дня народження вченого-ботаніка, заслуженого винахідника України, педагога, культурного діяча, мецената Віктора Самородова. Подано інформацію про життєвий шлях вченого, науково-педагогічну, організаційну та громадську діяльність. Своїми спогадами та враженнями діляться колеги та друзі науковця. Для широкого кола читачів.

549. Ирина Марковна Попова. Memoria / [сост.: М. Б. Куньявский и др.]. – Одесса : Астропринт, 2011. – 639 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Библиогр. в конце ст., в подстроч. примеч. и в тексте. – 300 экз. – ISBN 978-966-190-264-9 (в пер.). УДК 316(477)(092) **ВА738794**

Ірина Марківна Попова — соціолог, один із засновників сучасної вітчизняної соціології, творець і лідер Одеської школи соціології. У виданні, присвяченому 80-річчю вченої, зібрано інтерв'ю і статті, що відтворюють "profession de foi" І. М. Попової; вибрані статті, що характеризують основні етапи її наукових досліджень; найважливіші публікації, котрі яскраво відображають її чітку, принципову громадянську позицію в найдраматичніші моменти нашої новітньої історії та спогади колег і друзів, які близько знали Ірину Марківну. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною соціологією.

550. К. П. Бунин. Первое столетие : воспоминания и избр. тр. / [сост.: В. Мазур и др.]. – Днепропетровск : Дриант, 2010. – 288 с. : ил., табл., портр. ; 25 см. – Текст: рус., укр. – Библиогр. в конце ст. – 300 экз. – ISBN 978-966-2394-03-0 (в пер.). УДК 669.017(477)(092) **ВС50442**

У виданні висвітлено життєвий шлях і наукову діяльність вітчизняного вченого, засновника Дніпропетровської школи металознавців, члена-кореспондента АН України, доктора технічних наук, професора К. П. Буніна. Наведено найбільш значущі статті вченого в галузі металознавства і металофізики, а також список його наукових праць. Для фахівців галузі, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

551. Катерина Білокур: філософія мовчазного бунту : наук. ст., есеї, культурол. пр. до 100-річчя Катерини Білокур / за ред. Олександра Найдена. – Київ : СтилоС, 2011. – 252, [2] с., [8] арк. іл. : іл. ; 25 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 239–252 (265 назв), в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-193-042-0 (у паліт.). УДК м75(477)(092) **ВС52959**

Збірник наукових статей, есеїв, спогадів, зібраних як із матеріалів, раніше опублікованих, так і присвячених 100-річному і 110-річному ювілею Катерини Білокур. 24 автори видання — відомі мистецтвознавці, літературознавці, філософи, культурологи, художники, — аналізують творчість К. Білокур, визначають її місце та роль у культурі ХХ ст., висловлюють свої думки щодо самої мисткині — людини, художника, творчої особистості, котрій судилося пережити війни, голодомори, жити і творити у страшних умовах села, покріпаченого тоталітарним режимом. Опубліковані матеріали дадуть змогу не тільки глибше пізнати творчість К. Білокур, а й духовно збагатитися, прилучившись до світу краси з його суперечливо складними підвалинами. Для шанувальників творчості художниці.

552. Качкан В. А. Нев'януча галузка калини (українські літератори, вчені, громадські діячі — в діаспорі) : [студії, розвідки та есеї] / В. А. Качкан, О. В. Качкан ; НАН України [та ін.]. – Київ : Літопис-XX, 2011. – 267 с. : портр. ; 21 см. – У надзаг. також.: Львів. нац. наук. б-ка ім. В. Стефаника, Наук. т-во ім. Т. Г. Шевченка, Каф. українознав. Івано-Франків. нац. мед. ун-ту. – Библиогр. в тексте. – 400 пр. – ISBN 978-966-7252-64-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092)-054.72 **ВА735872**

У збірнику подано відомості про визначних українських літераторів та громадсько-культурних і просвітницьких діячів у діаспорі на основі архівних та матеріалів періодики й раритетів: Р. Сембратовича, С. Петлюру, В. Целевича, Б. Шкандрія, Ю. Липи, М. Ірчана, З. Кузеля, Р. Купчинського, В. Залозецького. Для всіх, хто цікавиться проблемами української діаспори.

553. Качкан В. А. Пастори слова (українські письменники, вчені, громадські діячі — із священницьких родин) : [студії, розвідки, есеї] / В. А. Качкан, О. В. Качкан. – Київ : Літопис-XX, 2011. – 359 с. : портр. ; 21 см. – Библиогр. в тексте. – 400 пр. – ISBN 978-966-7252-65-6 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА738242**

До книжки вміщено студії, розвідки та есеї про малознаних визначних літераторів та громадсько-культурних і просвітницьких діячів, вихідців зі священницьких родин. Написані на архівних та матеріалах періодики й раритетів, розділи несуть новітню інформацію про такі постаті, як Марко Мурава (Сильвестр Лепкий), брати Лепкі, Заклинські, Барвінські, Ярослав Весоловський, Мелетій Кічура, Ольга Дучимінська, Костянтина Малицька, Юрій Кміт та ін. Для науковців, політиків, педагогів, студентів, усіх, хто цікавиться культурною спадщиною країни.

554. Качкан В. А. Постаті: студії, есеї, силуети, рефлексії : у 2 т. / В. А. Качкан ; [за заг. ред. М. М. Романюка] ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Івано-Фран-

ківськ : Місто НВ, 2012–2013. – 25 см. – 100-літтю Укр. Січ. Стрілецтва присвяч. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-428-259-5

Т. 1. – 2012. – 571 с. : портр. – 500 пр. – ISBN 978-966-428-260-1 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(082)

В353961/1, ФПУ №3269/1

Т. 2. – 2013. – 735 с. – 500 прим. – ISBN 978-966-428-281-6 (Т. 2). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=6367> УДК 821.161.2.09(081)

В353961/2, ФПУ №3269/2

Видання присвячено українським літераторам, ученим, митцям, громадсько-культурним та просвітнім діячам. До двотомника увійшли матеріали з понад 80 поетичних, прозових, документально-художніх, нарисово-есеїстичних, критико-літературознавчих книжкових видань та 2000 публікацій у журнально-газетній періодиці. Перший том структурно поділено на три символічні розділи: «Ті, що за обрієм...», «Ті, що під сонцем...» та «Між крисом і пером»; другий — на два розділи: «Ті, що за обрієм», «Ті, що під сонцем». Вміщено пізнавально-виховне інтерв'ю «У праці — і радості, й жалі» Галини Турелик з автором видання. Для широкого кола читачів.

555. Кінорежисер світової слави / [упоряд. і ред. Л. Брюховецька]. – Київ : Логос, 2013. – 213, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Бібліотека журналу «Кіно-Театр»). – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – Бібліогр. кн. про Довженка: с. 211–214. – 100 пр. – ISBN 978-966-171-680-2. УДК 791.6.071.1(477)(092)

ВА777060

Творчість О. Довженка, його філософські погляди, життєва і творча доля постійно привертають до себе увагу. Про це свідчить поява нових досліджень, зокрема пов'язаних з його раннім фільмом «Звенигора», а також публікації раніше недоступних архівних матеріалів, що проливають світло на факт постійного нагляду секретних служб за митцем, показують брутальне втручання чиновників у його творчість. До збірника вміщено статті про Довженка зарубіжних дослідників та науковців України. Для істориків кіно, кінокритиків, усіх, хто цікавиться мистецтвом кінематографу та творчістю його митців.

556. Конвісер І. О. Університет «Україна» в особистостях / О. І. Конвісер ; Відкритий міжнар. ун-т розв. людини «Україна». – Київ : Ун-т «Україна», 2013. – 378 с. : портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-388-436-3. УДК 378.6(477-25)(092)

ВА763620

Видання знайомить з ученими та викладачами Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», їхнім внеском у підготовку спеціалістів різних галузей науки та економіки країни. В інтерв'ю з педагогами висвітлюється історія створення університету, пройдений шлях, задуми подальшого його розвитку (загалом подано 44 розповіді). Зі сторінок видання постає дружній творчий колектив на чолі з президентом університету Петром Михайловичем Таланчуком. Ілюстровано фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для абітурієнтів, студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться питаннями вищої освіти в Україні.

557. Конюхов : к 75-летию со дня рождения / под общ. ред. А. Г. Дегтярева ; Гос. предприятие «Конструктор. бюро «Южное» им. М. К. Янгеля». – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2012. – 254, [1] с. : ил., портр. ; 24 см. – Библиогр.: с. 252–253 (21 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-348-272-9 (в пер.). УДК 629.76/.78.01(477)(092)

ВА752191

У виданні висвітлено життєвий шлях і професійну діяльність Героя України Станіслава Миколайовича Конюхова — генерального конструктора, генерального директора всесвітньовідомого Конструкторського бюро (КБ) «Південне» у 1991–2010 рр., академіка НАН України. Показано високі науково-технічні досягнення в ракетно-космічній техніці, яких домогся колектив КБ під його керівництвом. Образ вченого розкрито через документи, виступи, інтерв'ю та короткі спогади його сучасників. Ілюстровано численними світлинами. Для фахівців галузі, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

558. Костомаров Н. И. Малороссийский гетман Зиновий-Богдан Хмельницкий и его преемники / Н. И. Костомаров ; [сост. А. А. Олейников]. – Киев : Рус. слово, 2011. – 203, [3] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Серия «Уроки истории»). – 10 000 экз. – ISBN 978-966-2723-01-4. УДК 94(477)(092)

ВА750957

У збірнику нарисів відомого українського і російського вченого Миколи Івановича Костомарова розповідається про гетьманів України другої половини XVII — початку XVIII ст. Для вчителів, учнівської молоді та широкого кола читачів.

559. Кроки... Василь Лизанчук. Публіцист, вчений, педагог : бібліогр. покажч., листи, рецензії, есеї, відгуки / уклад. М. М. Романюк ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, НДІ пресознав. Львів. нац. наук. б-ки України ім. В. Стефаника. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – . – 25 см.

Кн. 3. – 2013. – 549 с., [61] арк. іл. : портр. – На авантитулі: До 75-річчя від дня народж. та 60-річчя

журналіст. праці В. Лизанчука. – Імен. покажч.: с. 524–536. – Покажч. період. вид.: с. 537–539. – 300 пр. – ISBN 978-966-613-964-4 (у паліт.). УДК 012Лизанчук+016:[929Лизанчук+070(477)(092)

В354773/3

Книжка є своєрідною узагальнювальною працею, в якій осмислено творчу лабораторію професора Василя Лизанчука, всебічно показано важливість його наукової публіцистики для формування національної свідомості, громадянської гідності українців, взаємоповаги між громадянами різних національностей, які живуть в Україні. Для широкого читацького загалу.

560. Кульчий О. В. Документальна скарбниця Шевченківських лауреатів / О. В. Кульчий, Т. М. Малярчук, Ю. В. Бентя ; Держ. архів. служба України, Центр. держ. архів-музей л-ри і мистецтва України. – Київ : Кліо, 2013. – 347, [4] с. : іл., портр. ; 18x25 см. – На звороті тит. арк.: До 200-річчя від дня народж. видат. укр. поета, письменника, художника, громад. й політ. діяча Т. Шевченка. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-617-7023-13-4 (у паліт.). УДК 06.05:7.071](477)(092)

ВС56342

На основі архівних документів, друкованих видань висвітлено факти життя та творчу діяльність видатних вітчизняних митців, чий особові фонди зберігаються у Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України. Вперше представлено численні автографи, рукописи творів, начерки, ескізи, титули книжок із дарчими написами, фотографії в колі родини, друзів та колег українських письменників, поетів, художників, скульпторів, архітекторів, композиторів, режисерів, акторів, літературознавців, мистецтвознавців, журналістів, які є лауреатами найвищої в Україні відзнаки за вагомий внесок у розвиток культури й мистецтва — Національної премії України імені Тараса Шевченка. Адресовано широкому колу шанувальників української літератури, історії, культури та мистецтва.

561. Лев Николаевич Соколов. Время. Жизнь. События / [под общ. ред. И. С. Алиева ; Донбас. гос. машиностроит. акад. (ДГМА). – Краматорск (Донец. обл.) : ДГМА, 2012. – 179 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Библиогр. науч. тр. Л. Н. Соколова: с. 169–178 (89 назв.). – Библиогр.: с. 179 (6 назв.). – 120 экз. – ISBN 978-966-379-617-8. – URL <https://ru.calameo.com/read/003917294f2979b116424> УДК 621.7(477)(092)

ВА779286

У виданні наведено автобіографічний нарис про молоді роки вченого в галузі обробки металів тиском, доктора технічних наук, професора Л. М. Соколова. У спогадах його сучасників, учнів і послідовників висвітлено основні етапи життя, наукової, організаційної та громадської діяльності науковця. Видання підготовлено до його 90-річчя від дня народження. Для фахівців галузі, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

562. Леся Українка: доля, культура, епоха : зб. ст. і матеріалів / Волин. нац. ун-т ім. Лесі, НДІ Лесі Українки, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України ; [редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін.]. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010– . – 20 см.

Вип. 1 / Леся Українка. – 2010. – 206 с., [12] арк. іл. : портр. – Бібліогр.: с. 153–169, 189 та в підрядк. прим. – Покажч. імен: с. 192–205. – 300 пр. – ISBN 978-966-600-555-0. УДК 821.161.2.09(092)(082)

В353321/1

У збірнику висвітлено проблеми та перспективи вивчення творчої спадщини Лесі Українки, суспільно-політичного та культурного середовища другої половини XIX — початку XX ст. Розкрито аспекти творчого процесу Лесі Українки та Й. В. Гете. Наведено біографію поетеси і матеріали до бібліографії. Розглянуто питання історії та сучасності музею Лесі Українки Волинського національного університету. Для широкого кола дослідників творчості письменниці.

563. Леся Українка і сучасність : зб. наук. пр. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: М. Г. Жулинський та ін.]. – Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2006– . – 21 см.

Т. 6. – 2010. – 708 с. : іл., табл., портр. – Частина тексту парал. рос., англ. – Бібліогр.: с. 597–636, в кінці ст. та в тексті. – Покажч. імен: с. 693–708. – 300 пр. – ISBN 978-966-600-568-0 (у паліт.). – URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/40146> УДК 821.161.2-1.09(082) **В349906/6**

У збірнику наукових праць матеріал про Лесю Українку розміщено за наступними розділами: «Творчі світи Лесі Українки», «Леся Українка та її родина», «Статті. Дослідження. Архівні матеріали», «З історії досліджень творчості Лесі Українки», «Музеї Лесі Українки». Для широкого кола дослідників життя і творчості письменниці.

564. Лицар духу: меморіальний збірник, присвячений професору Ярославові Дашкевичу / [упоряд.: І. Гирич та ін.] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського,

Львів. від-ня. – Львів : ІУАД, 2011. – 143 с., [8] арк. іл. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-02-5996-6. УДК 94(477)(092)

BA758325

У виданні розкрито найрізноманітніші аспекти життя та творчості видатного українського вченого, громадського діяча, творця львівської археологічної школи. Проаналізовано здобутки Я. Дашкевича як історика України, вірменіста, засновника арабістичних студій у державі. Розкрито політичні погляди й акцентовано увагу на його активній участі в аналітичних розробках у період розвалу Радянського Союзу та становлення незалежної України. Наведено спогади друзів, співробітників та учнів вченого про співпрацю Я. Дашкевича в різноманітних проектах та організації досліджень. Для істориків, лінгвістів, викладачів, студентів, широкого кола читачів.

565. Людина сонячного сьйва : до ювілею завідувача каф. педагогіки Слов'ян. держ. пед. ун-ту проф. В. І. Сипченка / [уклад.: Е. А. Панасенко, Т. М. Соколенко]. – Слов'янськ (Донец. обл.) : Маторін Б. І., 2010. – 232 с. : іл., портр. ; 20 см. – Текст: укр., рос. – 100 пр. – ISBN 978-966-1554-27-5. – URL: <http://intellect-invest.org.ua/content/userfiles/files/gnvp/Sypchenko.pdf>. УДК 378.6:37(477.62-21)(092)

BA749525

Видання присвячено кандидату педагогічних наук, професору Валерію Івановичу Сипченку. Представлено сторінки з біографії вченого, перелік наукових праць, фрагменти текстів з його публікацій, привітання студентів, аспірантів, науковців, колег, друзів. Для викладачів, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться розвитком сучасної педагогічної науки.

566. М. В. Келдиш та українська наука : до 100-річчя від дня народж. вченого / [авт.-уклад.: О. С. Онищенко та ін. ; редкол.: Б. Є. Патон (голова) та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2011. – 269, [2] с., [12] арк. іл. : портр. ; 25 см. – Парал. тит. арк. рос. – Назва паліт. та текст парал. укр., рос. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 253–270 (342 назви), в кінці ст. та в тексті. – 700 пр. – ISBN 978-966-360-163-2 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0001968> УДК 001(47+57)(092)

BC50825, Табачник Д. В. BC368 / М 11-ФХ, Онищенко О. С. BC414 / М 11-ФХ

У виданні подано матеріали про зв'язки всесвітньовідомого вченого і організатора науки Мстислава Всеволодовича Келдиша з українською науковою спільнотою. Ілюстровано фотографіями, зробленими під час перебування М. В. Келдиша в Україні. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією науки.

567. М. М. Амосов. Думи і серце : до 100-річчя від дня народж. / [уклад. К. М. Амосова] ; НАН України. – Київ : Академперіодика, 2013. – 261, [2] с. : портр. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 550 пр. (у т. ч. 300 — за держ. замовленням). – ISBN 978-966-362-234-9 (у паліт.). УДК 616.12-089(477)(092)

BC55992

Видання присвячено академіку НАН України Миколі Михайловичу Амосову — видатному хірургу, який врятував життя десяткам тисяч людей, ученому зі світовим ім'ям, засновнику наукових шкіл у галузі грудної та серцево-судинної хірургії, біологічної та медичної кібернетики. Автор численних наукових, науково-популярних, публіцистичних праць, зробив надзвичайно важливий внесок у розвиток і популяризацію науки. У виданні, окрім статей, присвячених М. М. Амосову, вміщено повний текст однієї з найкращих його книг — «Думи і серце», яку вперше було видано українською мовою майже 50 років тому. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної науки і медичної освіти.

568. Мартинів Степан Михайлович — видатний український науковець, педагог, клініцист / [А. В. Магльований, В. А. Монастирський, В. В. Чоп'як та ін.] ; МОЗ України, Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. – Львів : Кварт, 2010. – 158 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Назва обкл.: Професор Степан Михайлович Мартинів ... – Бібліогр. с. : 55–59, 158. – 500 пр. – ISBN 978-966-8792-56-4. УДК 61(477)(092)

BA734420

У виданні висвітлено життєвий і творчий шлях професора С. М. Мартиніва, вченого та організатора сучасної львівської терапевтичної школи (зокрема таких напрямів, як гематологія, імунологія), завідувача кафедри терапії, науковця та педагога, який зробив значний внесок у розвиток сучасної української медичної науки. Для широкого кола читачів, які цікавляться розвитком сучасної медичної науки і освіти.

569. Микола Ільницький / [упоряд. В. Будний ; редкол.: Т. Салига, (відп. ред.) та ін.] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філол. факультет. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 575 с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – (Серія «Слово про вченого», ISBN 978-966-613-831-9 ; вип. 2). – Бібліогр. пр. М. Ільницького: с. 514–519. – Бібліогр.: с. 519–555 (271 назва). – Імен. покажч. до бібліогр.: с. 556–560. – Імен. покажч.: с. 561–572. – 300 пр. – ISBN 978-966-613-832-6 (у паліт.). УДК 82.09(477)(092)

BA750754

Видання присвячено доктору філологічних наук, літературознавцю, критику, письменнику Миколі Ільницькому. Вміщено науково-критичні статті, бібліографію праць вченого, інтерв'ю. Для широкого кола читачів.

570. Микола Леонтович і сучасність : до 135-річчя від дня народж. композитора : [зб. ст.] / Упр. культури і туризму Вінниц. облдержадмін., Вінниц. уч-ще культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, Вінниц. обл. центр нар. творчості ; [упоряд.: О. Ю. Мельничук, С. П. Поляковська]. – Вінниця : Нова книга, 2012. – 51, [1] с., [2] арк. іл. : іл., нот. іл., портр. ; 29 см. – Текст укр., рос. – 100 пр. – ISBN 978-966-382-467-3. УДК 78.071.1(477)(092) **СО31760**

У збірнику досліджено питання впливу виконавсько-хорових традицій видатного українського композитора і педагога Миколи Леонтовича на сучасний розвиток хорового мистецтва Поділля. Спогади про митця вміщено у розділах: «Життя, сповнене творчого неспокою» (с. 28), «Зустріч з донькою Миколи Леонтовича у спогадах Людмили Мартинович» (с. 31), «Воспоминания о сёстрах и дочерях Николая Дмитриевича Леонтовича» (с. 39). Ілюстровано фотоматеріалами. Для шанувальників музичного мистецтва України.

571. Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття : зб. наук. пр. / Ін-т укр. мови НАН України, Нац. ун-т «Остроз. акад.», Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; [редкол.: Г. М. Вокальчук (відп. ред.) та ін.]. – Рівне : [б. в.] ; Острог (Рівнен. обл.) : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2011. – 265 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – (Лексикографічна серія «Українська індивідуально-авторська неографія» ; вип. 5). – Бібліогр.: с. 259–263 та в кінці пр. – 500 пр. – ISBN 978-966-2254-03-7. УДК 811.161.2'373.43+821.161.2.09(092)](082) **ВА738781**

У збірнику наведено результати досліджень з питань мовотворчості видатного українського поета П. Тичини. Вміщено новий словник його авторських лексичних новотворів, в якому наведено понад 1000 інновацій. Увагу приділено питанням неології та неографії поета. Розглянуто епітет як ознаку індивідуального стилю П. Тичини та Є. Маланюка. Проаналізовано мовний образ думки в поезіях П. Тичини та М. Рильського. Досліджено внутрішній монолог як засіб характеристики головного героя в поемі-симфонії П. Тичини «Сковорода». Висвітлено проблеми лексикографічного опису новотворів поета. Для науковців-україністів, літературознавців, викладачів, студентів, усіх шанувальників творчості поета.

572. На пошану Романа Скульського : наук.-інформ. вид. / Акад. пед. наук. України, Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Наук.-метод. центр «Укр. етнопедagogіка і народознав.». – Івано-Франківськ : Плай, 2009. – 132 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в тексті. – 200 пр. УДК 37.013(477)(092) **ВА729924**

Видання присвячено світлій пам'яті професора, члена-кореспондента АПН України Р. П. Скульського (1935–2004). Вміщено короткі відомості про біографію вченого, спогади співвітчизників про його життя й діяльність, а також наукові статті, в яких здійснено аналіз різних напрямів наукових досліджень школи, національного виховання дітей і молоді засобами українського народознавства; професійно-педагогічного самовдосконалення майбутнього вчителя, педагогічної творчості, управління школою тощо. Для педагогів, народознавців, студентів, широкого кола читачів.

573. Народний учитель України Петро Лосюк : ст., дослідж., док. / упорядкув., заг. ред. А. Григорук ; Н.-д. лаб. «Гуцул. етнопедagogіка і гуцульщинознав.» Нац. акад. пед. наук України. – Снятин (Івано-Франків. обл.) : Прут принт, 2011. – 150 с., 16 с. іл. : іл., табл., портр. ; 25 см. – (Бібліотека гуцульської школи). – На авантитулі: П. В. Лосюку — 75. – Бібліогр.: с. 142–147. – ISBN 978-966-2289-31-2 (у паліт.). УДК 37.013(477)(092) **НБУЯМ Б356884**

У збірнику висвітлено науково-педагогічну діяльність народного вчителя України, кандидата педагогічних наук, члена-кореспондента НАПН України, директора Яворівської загальноосвітньої школи I–III ст. (Косівський р-н, Івано-Франківська обл.) Петра Васильовича Лосюка. Представлено його здобутки на освітній, науковій та громадській ниві. Вміщено список документів, що представлені на сторінках видання (с. 148–149), стислі відомості про авторів книги. Проілюстровано численними фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Адресовано керівникам освітніх закладів, методистам, студентам педагогічних навчальних закладів, широкому колу читачів.

574. Наукова спадщина О. О. Потебні у слов'янському культурному просторі : зб. наук. пр. / [редкол.: В. М. Бріцин та ін.] ; Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні НАН України. – Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2013. – 277, [2] с., [1] арк. портр. : табл., портр. ; 21 см. – На паліт.: Історія славістики. – Текст укр., рос. – На 3-й с.: До 180-річчя з дня народж. О. О. Потебні. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-489-198-8 (у паліт.). УДК 81(477)(092)(082) **ВА772571**

На сторінках збірника висвітлено ту частину наукової спадщини О. О. Потебні, яка недостатньо вивчена в українській та світовій науці, але є актуальною для сьогодення філології взагалі і мовознавства, зокрема. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією філологічної науки в Україні.

575. Наталя Кузякіна : автопортрет, інтерв'ю, публ. різних літ, історія їх рецепції та інтерпретації, memoria / [упоряд., вступ. ст., с. 3–43, В. Саєнко ; наук. ред. С. А. Гальченко] ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Дрогобич (Львів. обл.) : Відродження ; Київ : [б. в.] ; Одеса : [б. в.], 2010. – 574 с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Рез. англ., ісп., нім., рос., фр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. покажч. наук. пр. Н. Б. Кузякіної: с. 527–540 (214 назв). – Імен. покажч.: с. 541–556. – 500 пр. – ISBN 978-966-538-233-1 (у паліт.). УДК 82.09(477)(092)

ВА747685

Наталя Борисівна Кузякіна — український і російський літературознавець, театрознавець, критик, член НСПУ, доктор мистецтвознавства. У восьми розділах (II–IX) вміщено репрезентативні (хоч і не всі) праці дослідниці драматургії ХХ ст.; персоналії письменників; відкриття архівів КДБ, що демонструють невідомі сторінки долі Миколи Куліша, його одеського періоду життя і творчості; лесезнавчі і компаративні студії; а також рецензії на книжки і театральні вистави. У першому розділі представлено автопортрет, інтерв'ю. Десятий розділ складає pro і contra спрямований інтерпретаційно-критичний дискурс, присвячений публікаціям Н. Б. Кузякіної, що дає уявлення про ідеологічну заангажованість радянських критиків і про однобічність ведення тогочасних дискусій. Одинадцятий розділ представляє собою меморіальну частину, адресовану Н. Б. Кузякіній, принциповій, чесній, талановитій і працьовитій дослідниці на ниві філології і мистецтвознавства. Для науковців, літературознавців, компаративістів, критиків, теоретиків і практиків мистецтвознавчої галузі.

576. Научное наследие Н. П. Комаря и современные проблемы химической метрологии : [сб. к 110-летию ученого] / Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина ; [под ред. Л. П. Логинова]. – Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2012. – 374 с., [4] л. ил. : ил., табл., портр., схемы ; 21 см. – Надзаг. укр. – Библиогр. в конце ст. и в подстроч. примеч. – 100 экз. – ISBN 978-966-623-879-8 (в пер.) УДК 543(477)(092)(082)

ВА763295

У виданні представлено матеріали про життя і наукову діяльність Миколи Петровича Комаря. Відтворено цикл статей вченого-хіміка «Математична оцінка чутливості хімічних реакцій», опублікованих у 1950-х рр. в працях НДІ хімії Харківського університету і свідчать про його пріоритет в розвитку метрології якісного аналізу. В розділ вміщено раніше не опубліковані рукописи доповідей М. П. Комаря, в яких викладено його погляди на завдання і зміст хімічної метрології. Описано оригінальні роботи співробітників кафедри хімічної метрології, присвячені сучасним проблемам хімічного аналізу і хімічної метрології. Для фахівців галузі, усіх, хто цікавиться розвитком сучасної хімічної науки.

577. Обрії особистості : кн. на пошану І. Дзюби : [до 80-річчя з дня народж. : наук. ст., есеї / упоряд.: О. Гнатюк, Л. Фінберг]. – Київ : Дух і літера, 2011. – 473, [7] с., [8] арк. іл. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. І. Дзюби: с. 459–470 (100 назв). – ISBN 978-966-378-209-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09

ВА748426

Збірка статей, спогадів, віршів та рідкісних фото на пошану Івана Дзюби містить низку оригінальних і провокативних текстів: роздуми Дмитра Стуса про неадекватність сучасної канонізації його батька та естетику його поезій; статті Миколи Рябчука про «ліберальний націоналізм та його українських ворогів» і Володимира Кулика про уявлення громадян про статус української мови; захопиви міркування В'ячеслава Брюховецького над загадками біографії Віктора Петрова (Домонтовича); аналітичні розвідки Надії Гончаренко та Олександра Гриценка про телепроект «Великі українці». Постаті Івана Дзюби присвячено мемуарно або архівно-мемуарні нариси Максима Стріхи, Миколи Жулинського, Юрія Шаповала, Лариси Брюховецької та ін. Для широкого кола читачів.

578. Олександр Захаренко. Учитель. Директор. Академік : нариси, роздуми, спогади / [уклад. і ред. В. П. Яковенко]. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Корсун. вид. дім «Всесвіт», 2012. – 285 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-2652-03-1. УДК 373.091.113(477.46-22)(092)

Табачник Д.В. ВА2138

Збірник присвячено О. А. Захаренку (1937–2002) — українському педагогу, громадському діячу, заслуженому вчителю УРСР, народному вчителю СРСР, академіку АПН України, директору відомої в Україні авторської школи у селі Сахнівка (Корсунь-Шевченківський р-н, Черкаська обл.). Для педагогів, студентів, краєзнавців, широкого читацького загалу.

579. Олесь Лупій: життя і творчість : ст., рец., відгуки, інтерв'ю / [упорядкув. Л. Бондаренко] ; Нац. спілка письменників України, Всеукр. т-во «Просвіта» ім. Т. Шевченка. – Київ : Укр. пись-

менник, 2013. – 255 с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 246–251 та в кінці ст. – ISBN 978-966-579-367-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА764309

У книжці вміщено статті, інтерв'ю, рецензії та відгуки про творчість українського письменника, лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка, заслуженого діяча мистецтв України Олеса Лупія. Більшість матеріалів свого часу, починаючи від 1957 р., було опубліковано в пресі, окремі з них — в газетах і журналах української діаспори в Німеччині, Польщі, США, Канаді та Австралії. Для літературознавців, педагогів, студентів, шанувальників художнього слова.

580. Остап Парасюк. Слава української науки : пропам'ят. зб. : [вибр. пр., аналіт. огляди, вислови, спогади / уклад.: Н. Вірченко, В. Козирський ; НАН України, Ін-т теорет. фізики ім. М. М. Боголюбова. – Київ : ІТФ ім. М. М. Боголюбова, 2011. – 590 с., [16] арк. іл., [1] арк. портр. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос., нім. – Бібліогр.: с. 20–25, 441–461, 587–588 та в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6216-4 (у паліт.). УДК 5(477)(092)

ВА746360

У виданні висвітлено життєвий шлях і наукову діяльність ученого в галузі математики, механіки, математичної та теоретичної фізики О. С. Парасюка. Наведено вибрані праці вченого з питань механіки, теорії ймовірностей і математичної статистики, проблем ренормувань у квантовій теорії поля й усунення ультрафіолетових розбіжностей у цій теорії, аналітичних властивостей амплітуд розсіяння та тонких функціонально-аналітичних результатів щодо нелінійних операцій над узагальненими функціями. Подано аналітичні огляди, в яких проаналізовано сучасний стан проблем, над вирішенням яких працював О. С. Парасюк, а також розкрито значення його наукового спадку для сучасної науки. Для фахівців галузі, усіх, хто цікавиться розвитком сучасної математичної науки.

581. Пам'яті Б. Т. Кляненко посвящается / [сост. И. В. Заблодская и др.] ; Луган. фил. Ин-та экономико-правовых исслед. НАН Украины. – Луганск : Ноулидж, 2010. – 323 с. : ил., портр., табл. ; 21 см. – Текст рус., укр. – Библиогр. тр. Кляненко Б. Т. – Библиогр. в конце ст. и в подстроч. примеч. – 100 экз. – ISBN 978-617-579-091-5 (в пер.). УДК 330(477)(092) **ВА735259**

У монографії представлено відомості про життєдіяльність доктора економічних наук, професора Кляненка Бориса Терентійовича. Вміщено короткий нарис наукової, педагогічної та суспільної діяльності вченого. За хронологією подано основні наукові праці вченого, здійснено огляд монографій і публікацій в оригіналі. Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, яким цікаві традиції наукової школи Кляненка Б. Т. та напрями його наукових досліджень.

582. Пам'яті друга : про Анатолія Голуба — вченого, педагога, людину / [А. В. Бойко, О. Ю. Ви-соцький, В. П. Голуб та ін.]. – Дніпропетровськ : Ліра, 2009. – 106 с. : іл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 29, 86–99. – 150 пр. – ISBN 978-966-383-236-4. УДК 37.013(477)(092)

ВА731973

Видання присвячено непересічному українському історичному діячеві, який рано пішов із життя, але залишив по собі не лише вагомий науковий спадок, учнів, а й світлу пам'ять у серцях тих, хто його знав. До збірки вміщено спогади матері вченого, його друзів, колег, учнів, які розповідають про талановитого дослідника, мудрого педагога, справжнього непоказного патріота, цілісної, доброї, духовно багаті та щедрої людини. Уривки зі щоденника, вірші розкривають багатий духовний світ А. Голуба, вибрана бібліографія наукових праць і публікацій дає уявлення про велику копітку працю вченого. Для широкого кола читачів.

583. Патріарх київської школи внутрішньої медицини Анатолій Петрович Пелешук : до 100-річчя від дня народж. / [І. М. Трахтенберг та ін.]. – Київ : Медкнига, 2013. – 183 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – На обкл. та тит. арк.: До 175-річчя Нац. мед. ун-ту ім. О. О. Богомольця. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Частина тексту рос. – Основ. наук. пр. проф. А. П. Пелешука: с. 180–181. – ISBN 978-966-1597-17-3. УДК 61(477)(092)

ВА771270

У виданні висвітлено основні періоди життєвого шляху, наукової, педагогічної, лікарської та громадської діяльності патріарха вітчизняної внутрішньої медицини, фундатора київської терапевтичної школи другої половини ХХ ст., багаторічного завідувача кафедри терапії Київського медичного інституту ім. О. О. Богомольця, заслуженого діяча науки УРСР, доктора медичних наук, професора А. П. Пелешука. Вміщено спогади вченого та багатьох його учнів, друзів, колег і тих, кого доля звела з цією непересічною людиною. Для широкого кола читачів.

584. Педагогічна майстерність академіка Івана Зязюна : [зб. наук. пр.] / Нац. акад. пед. наук України, Від-ня проф. освіти і освіти дорослих, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ; [редкол.: Н. Г. Ничкало Н. Г. (голова) та ін.]. – Київ : Богданова А. М., 2013. – 455 с., [1] арк. портр. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Текст укр., рос., пол. – Бібліогр. в кінці пр. – 300 пр. – ISBN 978-966-2184-19-8 (у паліт.). УДК 37.013(477)(082)

ВС54869

У збірнику висвітлено філософські, психологічні, аксіологічні аспекти педагогічної майстерності І. А. Зязюна. Здійснено історико-педагогічний аналіз її розвитку у контексті ідей видатних українських педагогів. Розглянуто проблеми становлення й розвитку наукової школи педагогічної майстерності вченого та її значення у підготовці і творчому зростанні вчителя нової генерації. Досліджено філософсько-освітню діяльність: сучасний аспект. Показано тенденції розвитку сучасної педагогічної освіти, зокрема інформаційного суспільства й освіти. Визначено якість педагогічної освіти — умову сталого інноваційного розвитку держави. Досліджено філософсько-педагогічні ідеї академіка І. Зязюна. Наголошено, що глобальна педагогіка — методологічний виклик сьогодення. Обґрунтовано поняття майстерності як альтернативу «компетентності» в освіті. Розглянуто особистість вчителя і учня у психолого-педагогічній системі І. А. Зязюна та його педагогічна майстерність: лінгвоаксіологічний аспект. Досліджено проблеми педагогічної майстерності у науковій спадщині видатних українців, зокрема розкрито педагогічні проблеми у філософських працях Г. Сковороди, а також працях від А. Макаренка та В. Сухомлинського до О. Захаренка і І. Зязюна. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки.

585. Пилип Орлик і його Конституція в епоху становлення європейського громадянського суспільства : [зб. ст.] / [упоряд. А. О. Карасевич та ін.] ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Ін-т філології та суспільствознав., Іст. ф-т, Каф. всесвіт. історії та правознав. – Умань (Черкас. обл.) : Жовтий О. О., 2010. – 175 с. : іл. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-617-525-047-1. УДК 94:342.4](477)(091)(082)

ВА734559

У збірнику проаналізовано вплив ранніх революцій на становлення держави нового типу, Українського Гетьманату в протистоянні європейських держав. Висвітлено особливості Конституції Пилипа Орлика в контексті політично-правового втілення української державності. Визначено місце і роль «Пактів та Конституційних прав і вольностей Війська Запорозького» у формуванні засад конституційного права європейських країн. Для науковців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

586. Провінційний архітектор : зб. матеріалів та фотодок., присвяч. 100-річчю від дня народж. Л. С. Вайнгорта / [уклад. Б. Тристанов]. – Полтава : Дивосвіт, 2012. – 334, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-633-050-9 (у паліт.). УДК 72.071.1(477.53-25)(092)

ВС54492

Ця книга — данина пам'яті та глибокої поваги видатному полтавському архітектору Льву Семеновичу Вайнгорту, його однодумцям, колегам і, взагалі, поколінню полтавців, яке після страшної війни ціною неймовірних зусиль відродило місто. До збірника вміщено чотири праці Л. С. Вайнгорта: «Записки провінціального архітектора», «Монумент Слави в Полтаве», «Реставрація архітектурних пам'яток в Полтаве (кінотеатр)», «Проект реставрації пам'яток історії Полтавської битви» (у співавторстві), спогади про Л. С. Вайнгорта та понад 200 фотографій. Окремим розділом подано матеріали щодо відтворення садиби М. В. Гоголя. Для архітекторів, істориків, мистецтвознавців, широкого кола шанувальників історії та культури краю.

587. Прокопович П. І. Вибрані твори : у 3 т. / П. І. Прокопович. – Харків : Фактор, 2010– . – 21 см. – ISBN 978-966-180-079-2.

Т. 1 : Життєвий шлях П. І. Прокоповича ; Борті і вулики ; Сімейства бджолині : [пер. з рос.]. – 2010. – 255 с. : іл., портр. – 100 пр. – ISBN 978-966-180-080-8 (том 1) УДК 638.1(477)(092)

В352516/1

588. Прокопович П. І. Вибрані твори : у 3 т. / П. І. Прокопович. – Харків : Фактор, 2013– . – 21 см. – ISBN 978-966-180-079-2.

Т. 1 : Життєвий шлях П. І. Прокоповича ; Борті і вулики ; Сімейства бджолині : [пер. з рос.]. – 2013. – 255 с. : іл., портр. – На паліт. і корінці зазначено тільки авт. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-180-080-8 (у паліт.). УДК 638.1(477)(092)

В354436/1

Книга є складовою частиною «Вибраних творів П. І. Прокоповича» в трьох томах. Це перше, найбільш повне видання творів пасічника, науковця та вчителя. У першому томі розповідається про життєвий шлях автора (с. 15–23) та наведено його праці про борті, вулики й бджолині сімейства (глави I, II), які свого часу було опубліковано в періодичних виданнях. Близько половини творів у книзі — першодруки, бо з XIX ст. ніколи не друкувалися. Містить ілюстративні матеріали. Для широкого кола читачів, які цікавляться бджільництвом та його історією.

589. Професор Володимир Геринович / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Геогр. коміс. Наук. т-ва ім. Шевченка, Львів. від. Укр. геогр. т-ва ; за ред. О. Шаблія. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 365 с., [8] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 20 см. – (Постаті українського землезнання). – Парал. тит. арк. англ. – Рез. англ. – Бібліогр. пр. В. Гериновича: с. 352–361. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-613-639-1. УДК 911(477)(092) **ВА717018**

Представлено життєпис і наукову діяльність українського географа, професора Володимира Геринювича (1883–1949). Оpubліковано наукові праці вченого з теоретичних і методичних проблем землезнання, з головних проблем географії України, Східної Європи і географічного краєзнавства. Для фахівців галузі, викладачів, аспірантів, студентів географічних факультетів.

590. Професор Іван Гоголев / [упоряд.: С. Позняк, В. Тригуб]; за ред. С. Позняка; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Одес. нац. ун-т ім. Іллі Мечникова, Укр. т-во ґрунтознавців і агрохіміків. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 584, [1] с., [9] с. арк. іл.: іл., табл., портр.; 22 см. – (Серія «Українські ґрунтознавці», ISBN 978-966-613-691-9). – Текст: укр., рос. – Бібліогр. в кінці розд. – Бібліогр. наук. пр. І. М. Гоголева: с. 479–494. – 300 пр. – ISBN 978-966-613-692-6 (у паліт.). УДК 631.4(477)(092)

ВА724530

Уперше висвітлено життєвий шлях, науково-педагогічну діяльність вченого-ґрунтознавця й агрохіміка, фізико-географа, професора кафедри фізичної географії Львівського державного університету ім. І. Франка, засновника кафедри ґрунтознавства та географії ґрунтів Одеського державного університету ім. І. Мечникова — І. М. Гоголева. Наведено покажчик його наукових праць з вивчення генетичної природи, класифікації, географії, сільськогосподарської типології та меліорації ґрунтів України, Казахстану, Сибіру, Забайкалля. Для науковців, фахівців галузі, викладачів, аспірантів і студентів географічних, геологічних факультетів.

591. Професор Юрій Полянський / за ред. О. Шабля; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 376 с., [8] арк. іл.: іл., табл., портр., карти.; 21 см. – (Постаті українського землезнання, ISBN 978-966-613-802-9). – У надзаг. також: Геогр. коміс. Наук. т-ва ім. Шевченка, Львів. від. Укр. геогр. т-ва. – Парал. тит. арк. англ. – Частина тексту англ. – Бібліогр.: с. 369–372, в кінці ст. та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-613-803-6. УДК 551.4(477+82)(092)

ВА742487

У виданні представлено життєпис і наукову діяльність українського й аргентинського географа, геолога і археолога професора Юрія Полянського (1892–1975). Оpubліковано наукові праці вченого з регіональної географії, геоморфології та археології, а також статті відомих учених про Юрія Полянського і його родину. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, аспірантів і студентів географічних, геологічних та історичних факультетів.

592. Святий Йосафат Кунцевич. Документи щодо беатифікації: док. щодо беатифікації (1623–1628 рр.): катехизм, укладений Йосафатом Кунцевичем: правила і конституції, написані Йосафатом для своїх священників / упорядкув. і пер. з латин. о. Йосафата Романика, ЧСВВ. – Жовква (Львів. обл.): Місіонер, 2010. – 323 с.; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-658-208-2 (у паліт.). УДК 271.4-558.6

ВС51407

Йосафат Кунцевич, святий і священномученик, монах-василіянин, архієпископ — одна із найяскравіших постатей в історії УГКЦ, великий подвижник з'єднання Церков, взірець аскетичної стійкості, харизматичний душпастир. Це перше видання про Й. Кунцевича, причому не лише в Україні, а й у світі (хоча, як видно з документів щодо його беатифікації, святий Йосафат належав до ключових фігур в історії Вселенської Церкви тієї епохи). Будучи вірним своєму духовному постулату, він поєднав жертву свого життя з жертвою Христа. Збірник складено з трьох частин: 1. Римські документи щодо беатифікації Святого Йосафата; 2. Катехизм, укладений Слугою Божим Йосафатом; 3. Правила і Конституції, написані Святим Йосафатом для своїх священників. Видання є цінним джерелом для пізнання особи св. Йосафата, часів, в яких довелося йому жити і стану нашої Церкви у XVII ст. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Церкви.

593. Слово о Мастерє / [под ред. О. С. Слепцова]. – Киев: День печати: КНУБА, 2012. – 116 с.: ил., нот. ил., портр.; 22 см. – (Научные исследования кафедры основ архитектуры и архитектурного проектирования). – На авантит.: Укр. акад. архитектуры, Киев. нац. ун-т стр-ва и архитектуры, Каф. основ архитектуры и архитектур. проектирования. – Текст рус., укр. – 300 экз. – (в пер.). – URL: http://licencsearch.com.ua/book/Slovo_o_mastere_screen.pdf УДК 72(477)(092)

ВА755512

У виданні зібрано спогади колег і учнів про видатного вітчизняного архітектора, доктора архітектури, професора Валентина Івановича Єжова (1927–2010). Представлено яскраву творчу біографію народного архітектора України. У невеликих нарисах різнопланово описано особистість людини, яка зробила вагомий внесок у розвиток вітчизняної архітектури і архітектурної науки. Проілюстровано малюнками, фотографіями і проектами майстра, архівними фотоматеріалами кафедри основ архітектури та архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури. Розраховано на архітекторів, архітектурознавців та широке коло читачів.

594. Словотворчість шістдесятників. Василь Стус. Ігор Калинець. Іван Світличний. Григорій Чубай : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Остроз. акад.», Лексикогр. «Остроз. неограф», Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Неограф. лаб. «Neolex-Рівне» ; [редкол.: Г. М. Вокальчук (відп. ред.) та ін.]. – Рівне : [б. в.] ; Острог (Рівнен. обл.) : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2010. – 491 с. : портр. ; 20 см. – (Лексикографічна серія «Українська індивідуально-авторська неографія» ; вип. 4). – Рез. англ. – Бібліогр.: с. 472–477, в тексті та в кінці пр. – 200 пр. – ISBN 978-966-2254-03-7. УДК 811.161.2*373.43+821.161.2.09(092)](082) **ВА739702**

У збірнику подано результати дослідження мовотворчості українських поетів-дисидентів 1960–1970-х рр. — В. Стуса, І. Калинця, І. Світличного, Г. Чубая. Розглянуто епістолярні діалоги В. Стуса як цілісну мовноповедінкову систему. Охарактеризовано неологічні експерименти шістдесятників. Висвітлено функції лексичних новотворів у художньому тексті (на матеріалі поезії І. Калинця). Визначено семантико-словотвірні особливості новотворів Г. Чубая. Наведено перший у вітчизняній лексикографії зведений словник лексичних інновацій поетів (близько 1700 одиниць), а також персональні словники авторських лексичних новотворів В. Стуса, І. Калинця, І. Світличного, Г. Чубая. Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей, усіх, хто цікавиться проблемами збагачення національного поетичного словника й лексикографічної репрезентації авторської неологічної лексики.

595. Тадей Рильський. В житті ніколи неправді не служив / упоряд. М. Рильський ; передм., с. 6–49, та комент. Н. М. Пазяк]. – Київ : Успіх і кар'єра, 2013. – 558, [1] с., [8], арк. іл. : іл., табл., портр. ; 23 см. – Частина тексту рос., пол. – Бібліогр.: с. 544–545, 559. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2013 р. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2082-14-2 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА774651**

До видання вміщено наукові статті, розвідки українського громадського і культурного діяча Тадея Рильського, батька відомого поета Максима Рильського, які стосуються проблем етнографії, фольклористики та економіки другої половини XIX — початку XX ст. Подано також архівні матеріали, вибране листування, спогади сучасників, дослідження наукової та літературної спадщини видатного українця, ім'я якого сьогодні незаслужено забуто в Україні. Для широкого кола читачів.

596. Теоретична спадщина Михайла Драгоманова в сучасних вимірах : зб. ст. викладачів каф. історії України НПУ ім. М. П. Драгоманова / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т іст. освіти, Каф. історії України ; [редкол.: В. Й. Борисенко (голов. ред.) та ін.]. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 206 с. : іл., портр. ; 21 см. – На обкл.: До 170-річчя з дня народж. М. П. Драгоманова. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-660-735-8. УДК 94(477)(092)(082) **ВА747632**

Висвітлено погляди науковців незалежної Української держави та національні інтереси українського народу, що знайшли обґрунтування у теоретичному надбанні М. Драгоманова. Проаналізовано його національно-історичні та суспільно-політичні публікації, в яких розкрито характер зв'язків України і Московщини, роль козацтва в історії України, значення національного питання в українському визвольному русі. Розглянуто суспільно-політичні погляди мислителя та громадського діяча, його культурно-освітні ідеї у контексті формування української нації. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

597. Тільки в праці людина живе : до 50-річчя труд. шляху проф. Ю. Кишакевича, проректора з наук.-пед. роботи (1962–2012 рр.) / [упоряд.: Н. Скотна, М. Пантюк] ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобиц (Львів. обл.) : Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка, 2012. – 340 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. наук. пр. Ю. Кишакевича: с. 301–327 (218 назв.). – 100 пр. – ISBN 978-966-384-251-6 (у паліт.). УДК 378.4:37](477.83-21)(092) **ВА757407**

У книжці вміщено авторські матеріали — статті, виступи, інтерв'ю, інші документи — організатора навчання і виховання у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка, проректора Юрія Кишакевича, присвячені проблемам якісної підготовки педагогічних кадрів. Крім того, зібрано окремі вітальні матеріали та спогади колишніх студентів про педагога. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією вищої освіти України та навчального закладу.

598. Цыкало А. Л. Красота не умрет никогда, Были б люди, чтоб ей любоваться : к 125-летию И. И. Пузанова / [А. Л. Цыкало, Т. Г. Черная]. – Одесса : Астропринт, 2010. – 51 с., [2] л. ил. : ил., портр. ; 20 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – Библиогр.: с. 50 (9 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-190-301-1. УДК 502(477)(092) **ВА729937**

Видання присвячено життєвому і творчому шляху вченого в галузі природничих наук, педагога, письменника та поета, заслуженого діяча УРСР Івана Івановича Пузанова (1885–1971). Вміщено розповіді про його мандри, наукові праці, інформацію про діяльність у сфері охорони природи, музейної справи, спогади його колег та учнів. Нариси побудовано на матеріалах міжнародної конференції, присвяченої 140-річчю за-

снування Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова, та видань Музейного фонду ім. О. Браунера. Ілюстровано фотографіями. Рекомендовано для науковців, студентів, аспірантів, усіх, кого цікавить історія вітчизняної науки.

599. Чабаненко В. А. Моя славутичяна / В. А. Чабаненко ; Запоріж. нац. ун-т, Каф. заг. і слов'ян. мовознав., Навч.-наук. лаб. українозн. студій. – Запоріжжя : ЗНУ, 2011. – 58 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в комент.: с. 52–54, в тексті та в підрядк. прим. – 100 пр. УДК 821.161.2.09(092) **ВА747468**

Видання присвячено українському письменнику, перекладачу, вченому-філологу і громадському діячу в діаспорі (Канада) Яру Славутичу (Григорію Жученку). Подано наукові статті, передмови до книг і збірників, рецензії на літературознавчі праці про творчість поета, біографічні нотатки, інтерв'ю. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться творчістю українських письменників діаспори.

600. Шляхи життя Івана Стогнія: роки, події, звершення, прагнення : (до 75-річчя від дня народж. і 55-річчя пед., наук. та громад. діяльн.) / [упоряд.: В. В. Заріцька, О. П. Кравченко]. – Київ : [б. в.] ; Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.) : Карпук С. В., 2009. – 627 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 524–544 (243 назви), в підрядк. прим. та в тексті. – Імен. покажч.: с. 545–551. – 500 пр. – ISBN 978-966-8906-37-4 (у паліт.). УДК 1(477)(092) **ВА732934**

Видання присвячено життєвому шляху і науково-педагогічній, громадській діяльності доктора філософських наук І. П. Стогнія. Вміщено розповідь вченого про свій життєвий шлях, додано відомості зі ЗМІ, спогади колег і друзів. Для широкого кола читачів.

601. Екранний мир Сергея Параджанова : сб. ст. / [Центр европ. гуманитар. исслед., Центр исслед. истории и культуры восточноевроп. еврейства НаУКМА] ; авт. идеи и сост. Ю. Морозов. – Киев : Дух і Літера, 2013. – 332 с., [12] л. ил. : ил., портр. ; 24 см. – Библиогр. в конце ст. – ISBN 978-966-378-317-8. – URL: https://issuu.com/duh-i-litera/docs/paradzanov_extract УДК 791.071.2(479.22)«19»(045) **ВА771836**

Збірник присвячено творчості всесвітньовідомого кінорежисера С. Параджанова. Автори статей, кінознавці з різних країн: Іван Дзюба, Володимир Турбін, Лев Аннінський, Вадим Скуратівський, Мирон Черненко, Юрій Лотман, Януш Газда, Герберт Маршалл, Жорж Ніва та ін. Вміщено рецензії на фільми С. Параджанова, опубліковані в кінознавчих виданнях від 1965 до 1989 р., а також матеріали, написані сучасними митцями. Проілюстровано фотоматеріалами, тематика яких «С. Параджанов в роботі над своїми фільмами». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією кінематографу та його митцями.

602. «Я думав, які теми були б цікаві...» : пр. Г. Кураса, спогади і матеріали про укр. історика / [упоряд.: В. М. Бойко та ін.] ; Укр. ін-т нац. пам'яті, Чернігів. центр перепідготов. та підвищ. кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг., Сівер. ін-т регіон. дослідж. – Чернігів : Лозовий В. М., 2010. – 78 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 68 (15 назв) та в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-2482-09-6. – URL: <http://institute.sivertaining.org.ua/biblioteka/kuras.pdf> УДК 94(477) **ВА734125**

Видання присвячено відомому українському історику та краєзнавцю Сіверщини Г. М. Курасу. Збірник вміщує праці вченого останніх років, які побачили світ у малодоступних американських виданнях, спогади про нього та некрологи. Для істориків, краєзнавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться питаннями історичного краєзнавства, історією України і видатними постатями вітчизняного культурного та наукового життя.

603. Якубський Б. В. Творчий шлях Лесі Українки. Біографічні матеріали : [зб. ст.] / Б. В. Якубський ; [упоряд. та комент. А. В. Редько ; вступ. сл. Л. І. Скупейко] ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, НДІ Лесі Українки. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 471 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – У кн. також: Життєвий і творчий шлях Б. В. Якубського. – Бібліогр. в комент.: с. 452–471 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-600-601-4. – URL: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Guide/JakubskyBo-gys/CreativeWay.html> УДК 821.161.2.09(092) **ВА757191**

У збірнику висвітлено життєвий шлях і наукову спадщину Б. В. Якубського — класика українського літературознавства, одного з основоположників наукового вивчення життя та творчості Лесі Українки, видавця й упорядника її перших багатотомних видань. Наведено публікації вченого, присвячені життю та творчості Лесі Українки, визначенню основних етапів її становлення як поетеси, драматурга, белетриста, літературного критика. Для літературознавців та широкого кола читачів.

604. Ярослав Старух. Документи і матеріали / [упоряд. В. Мороз] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Вид-во «Літопис УПА», Галуз. держ. архів. Служби безпеки України. – Київ : Літопис УПА ; Торонто : Літопис УПА, 2012. – 1007 с. : іл.,

табл., портр. ; 25 см. – (Літопис УПА. Нова серія ; т. 21). – Парал. тит. арк. англ. – На 5-й с.: 70-річчя повстання Укр. Повстан. Армії. – Частина тексту парал. укр., англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч.: с. 904–972. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2105-42-1. – ISBN 978-1-897431-44-3 (Канада) (у паліт.). – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0013806>. УДК 94(477)(092) **BC54522**

Книга розповідає про Ярослава Старуха — одну з найяскравіших постатей національно-визвольного руху середини ХХ ст., організатора та ідеолога, а у 1945-1947 рр. — керівника боротьби ОУН і УПА на західних окраїнах українських етнічних земель, які входили до складу Польщі (так зване Закарпаття). Основну частину збірника складає творча спадщина. Оpubліковано документи і спогади, які стосуються життя та діяльності Я. Старуха, а також біографічний нарис, підготовлений на ґрунтовній джерельній базі, зокрема з використанням маловідомих і невідомих документів радянських та польських карально-репресивних органів. Розділ «Листування» містить 7 листів до С. Бандери, М. Прокопа, Р. Шухевича, М. Палідовича, Ю. Цвіля. У розділі «Спогади» подано згадки друзів та соратників Я. Старуха (В. Галаси, П. Дужого, Н. Леонтович-Башук, І. Шевчука). Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією національно-визвольного руху.

605. Labore et scientia, або Феномен професора Заверталюк / [упоряд.: Н. П. Олійник, О. В. Шаф] ; Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2013. – 147 с., [2] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – Бібліогр. наук. пр. Н. І. Заверталюк с.: 15–28. – 100 пр. – ISBN 978-617-7029-08-02. УДК 821.161.2.09(092) **BA768198**

Видання присвячено 80-річчю від дня народження літературознавця, педагога, доктора філологічних наук, професора Нінелі Іванівни Заверталюк. Вміщено біографію, бібліографію наукових праць, зібрано ґрунтовні наукові студії за період з 1993 по 2011 р., присвячені вивченню історії вітчизняного літературного процесу ХХ ст., а саме творчості В. Винниченка, Юрія Клена, В. Сосюри, П. Загребельного, О. Гончара, І. Драча, Е. Андіївської та ін. Додано есеї, статті, роздуми учнів ученої. Для літературознавців, викладачів, студентів-філологів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняного письменства.

606. Theatrum Humanae Vitae: студії на пошану Наталі Яковенко : [зб. наук. ст. / редкол.: Н. Білоус та ін.]. – Київ : Laurus, 2012. – 622, [1] с., [20] арк. іл., портр. : іл., портр. ; 25 см. – Текст укр., рос., англ., пол. – Парал. тит. арк. латин. – Бібліогр. наук. пр. Н. Яковенко: с. 11–32 (317 назв). – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – ISBN 978-966-2449-15-0 (у паліт.). – URL: http://shron2.chtyvo.org.ua/Zbirka/Theatrum_Humanae_Vitae_Studii_na_poshanu_Natali_Yakovenko.pdf УДК 94(477)(092) **BC54066**

Статті, що увійшли до збірника на пошану відомого українського історика, професора Національного університету «Києво-Могилянська академія» Наталі Яковенко, за тематикою значною мірою наближені до її власних наукових зацікавлень. Наведено бібліографію праць вченої — від перших статей до книг та інтерв'ю (1974–2012), що дає уявлення про широту інтересів, популярність і затребуваність доробку авторки в Україні і за її межами. У першому розділі також подано матеріали, що розкривають значення праць ювілярки у сучасній історіографії, розповідають про важливі моменти і періоди її життєвого шляху. Другий розділ вміщує статті науковців на історичну тематику. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією у контексті персоналістики.

2.4. Аналітичні (критичні) огляди, узагальнюючі праці

Див. також № 1902, 1906, 1907, 1911, 1916, 1920, 1986, 1987, 2064, 2170, 2171, 2176, 2284, 2308

607. Бабич Н. Д. 15 не останніх із могикан: педагоги і вчені Буковини другої половини ХІХ — початку ХХ століття : наук. нарис / Н. Д. Бабич. – Чернівці : Букрек, 2010. – 318 с. : іл., табл., портр. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 221–286 та в кінці розд. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-399-298-3 (у паліт.). УДК 37.011.3-051+001.891](477.8)(092) **BA741404**

У науковому нарисі зібрано розповіді про педагогів та вчених Буковини другої половини ХІХ — початку ХХ ст. У розділі «Вони були першими» (с. 5) на підставі архівних історичних та енциклопедичних джерел подано розгорнуті довідки з портретами про чотирьох осіб. У розділі «Шлях до пошуку або бібліографічні нотатки» (с. 221) представлено біографічні нариси про С. Смаль-Стоцького, О. Поповича, В. Сімовича. Для всіх, хто цікавиться історією освіти і науки регіону.

608. Барабаш Ю. Я. Не відверну лица (штрихи до літ. автобіогр.) / Ю. Я. Барабаш. – Київ : Темпора, 2013. – 746, [1] с. : портр. ; 25 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в прим. – ISBN 978-617-569-157-1 (у паліт.). УДК 821.161.2.09+821.161.2-92 **BC56197**

Видання містить праці автора за останні чверть століття. Понад половину його обсягу складають дослідження різних, передовсім українських, аспектів спадщини Миколи Гоголя. У розділі «Заокєання» розглянуто

драматичну долю і творчість українських письменників-емігрантів ХХ ст.: Євгена Маланюка, Василя Барки, Аркадія Любченка, Віктора Петрова. У розділах «Статті. Нотатки. Есеї» та «Інтерв'ю» вміщено розвідки і матеріали, присвячені актуальним проблемам історії та сучасного розвитку українського красного письменства. Особливість книжки полягає в тому, що тексти різних років друкуються в автентичному вигляді, за первісними редакціями, однак публікацію кожного з них супроводжує Post scriptum. Для широкого читацького загалу.

609. Бойченко І. В. Філософія незалежної України: витоки, напрями, представники / Іван Васильович Бойченко ; [ред.-упоряд. М. І. Бойченко] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Промінь, 2013. – 375 с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 342–373 (556 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-8512-46-9. – URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Boichenko_Ivan/Filosofiiia_nezaleznoi_Ukrainy_vytoky_napriamy_predstavnyky.pdf УДК 141(477)(092) **ВА772026**

У монографії проаналізовано філософські підвалини і перспективи розвитку сучасної вітчизняної філософської думки. На прикладі аналізу філософсько-історичного знання виявлено співзвучність між міфологічними витоками української філософії та постмодерними обставинами її нинішнього самовизначення. Представлено науково-біографічні відомості про видатних представників української філософії (с. 214–341), бібліографію джерел з проблематики методології дослідження української філософії (с. 342–373). Для науковців, філософів, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної філософії.

610. Венгер Є. Ф. Історія фізико-математичного факультету Імператорського університету Святого Володимира 1834–1934 / Є. Ф. Венгер, Ю. А. Пасічник. – Київ : [б. в.] ; Чернігів : Деснян. правда, 2011. – 127 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 125–127 та в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-502-492-7 (у паліт.). УДК 378.6.096:37](477-25)«1834/1934»

ВА736823

На основі численних публікацій, архівних та інтернет-матеріалів комплексно репрезентовано діяльність фізико-математичного факультету Імператорського Університету Святого Володимира від 1834 р. до дати відродження університету і створення Педагогічного інституту ім. М. П. Драгоманова (1933). Подано стислі нариси про представників професорсько-викладацького складу факультету із зазначенням відомостей про освіту, професійний шлях, основних праць, курсів, які вони викладали. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для всіх, кого цікавить історія навчального закладу та вітчизняної фізико-математичної освіти.

611. Вербенко В. Н. Проза М. Булгакова (20-е гг.) : метод. пособие для учителей сред. шк., гимназий и лицеев / В. Н. Вербенко ; М-во образования и науки, молодежи и спорта Украины. – Одеса : Астропринт, 2012. – 58 с. : портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 48–51 (51 назв.) и в подстроч. примеч. – 200 экз. – ISBN 978-966-190-687-6. УДК 821.161.1-3.09(092) **ВА766219**

У посібнику розглянуто проблематику та художні особливості прози М. Булгакова 1920-х рр. (роман «Біла гвардія», повісті «Фатальні яйця» і «Собаче серце»). Проаналізовано світоглядний потенціал творів Майстра і його оформленість в контексті російської культурної традиції в співвідношенні з православним кодом духовності. В булгаковських образах простору і часу виявлено ряд символічних значень, що дозволяє глибше зрозуміти філософські основи і смислові перспективи кожного твору, а також творчу індивідуальність письменника в цілому. Для літературознавців, викладачів, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться історією літератури та творчістю її представників.

612. Від любові до болю: творчий портрет Михася Ткача : літературознав. нариси, критич. ст., рец. / [упоряд. В. Сапон]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2013. – 223 с., [7] арк. іл. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці нарисів та ст. – 250 пр. – ISBN 978-966-2646-55-9. УДК 821.161.2.09(092) **ВА775843**

У виданні досліджено художню творчість Михася Ткача — одного з найяскравіших представників сучасної української літератури. Серед авторів літературознавчих нарисів, критичних статей, рецензій, відгуків, що увійшли до книжки, — лауреати Шевченківської премії Анатолій Дімаров, Володимир Дрозд, а також поети, літературні критики Микола Адаменко, Станіслав Реп'ях, Петро Сорока, Леся Степовичка. Для літературознавців, викладачів, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та творчістю її представників.

613. Вільнянськ. До 170-річчя від дня заснування міста (1840–2010) : бібліогр. покажч. / Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. О. М. Горького» Запоріж. облради ; [уклад. І. Шершньова]. – Запоріжжя : АА Тандем, 2010. – 107 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Міста і села Запорізької області» ; вип. 3). – 100 пр. – ISBN 978-966-488-077-7. УДК 016:94(477.64-21)«1840/2010» **ВА738359**

Публікація розповідає про історію міста Вільнянська, його найбільші промислові підприємства, культуру і освіту, історичні пам'ятки та відомих людей. У покажчику зібрано різноманітні види документів (книжки, брошури, статті з видань, що продовжуються, збірників, журналів, газет) про історичне минуле та сьогодення

міста без типологічних та хронологічних обмежень, опублікованих українською та російською мовами. Матеріал розміщено за систематичним принципом, література у межах розділів систематизована за логічним, алфавітним, а подекуди й у зворотньо-хронологічному порядку. Розділ «Почесні громадяни міста» вміщує 11 біографічних довідок, «Відомі діячі, чії імена пов'язані з м. Вільнянськом» — 3 довідки. Подано іменний покажчик (с. 100–105). Розраховано на краєзнавців, істориків, бібліотекарів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією міста.

614. Власов В. І. Глобалізація і глобалістика: історія, теорія, практика, персоналії : монографія : (у 3 т.) / В. І. Власов ; Нац. наук. центр «Ін-т аграр. економіки», Держ. наук. с.-г. б-ка Нац. акад. аграр. наук України. – Київ : ННЦ «ІАЕ», 2011–2012. – 21 см. – ISBN 978-966-669-358-0. УДК 339.9
Т. 1 : Історичні аспекти науки глобалістики. – 2011. – 528 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 480. – 500 прим. – ISBN 978-966-669-358-0. – ISBN 978-966-669-359-7 **В353527/1**

Т. 2 : Еволюція наукової думки щодо глобалізації в Україні та Росії. – 2012. – 790 с. : іл., табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-669-360-3 (у паліт.). **В353527/2**

Т. 3 : Особистості в дослідженнях по глобалізації. – 2012. – 215 с. – Бібліогр. в кінці розд. – 300 прим. – ISBN 978-966-669-392-4 **В353527/3**

Досліджено проблеми глобалізації, формування меганауки глобалістики, подано інформацію про засновника української наукової школи глобалістики — академіка НАН України О. Г. Білоруса. Надано оцінку багатоаспектним процесам глобалізації на історичному, економічному, цивілізаційному, демографічному, всесвітньому рівнях у працях українських дослідників (А. С. Гальчинського, В. М. Гейця, В. В. Зінченка, О. І. Гойчук, Ю. М. Пахомова, В. Р. Сіденка, А. М. Поручника, Д. Г. Лук'яненка, М. А. Шепелева) і російських (М. І. Беляєва, К. С. Гаджиева, М. О. Чешкова та ін.). У третьому томі наведено інформацію щодо персоналій, які зробили найбільший внесок у становлення та розвиток глобальних процесів, дослідження змін життя людини і громад під впливом глобалізації. Розділ I містить біографічні статті про Генеральних секретарів ООН (с. 7–26) і керівників держав та урядів країн світу (с. 27–40). У розділі II представлено розгорнуті біографії західних дослідників глобалізації (с. 41–89), у розділі III — українських дослідників, у розділі IV — російських. Загалом подано більше 100 біографій, розташованих за алфавітним принципом. У кожній статті подано біографію особи та її основні публікації. Розраховано на науковців, фахівців з глобалістики, світової економіки, історії, філософії, соціології, демографії, викладачів, аспірантів, студентів ЗВО.

615. Володимир Винниченко: «Бо я — українець» : [дайджест-конспект життя і творчості за матеріалами дослідж. В. Панченка / підгот.] С. О. Колісник, Т. С. Яровенко. – Кіровоград : Імекс, 2011– . – 25 см. – (Серія «Стилет і стилос трьох степовиків» : Життя і творчість В. Винниченка, Є. Маланюка та Яра Славутича у дослідженнях кіровоградських літературознавців В. Панченка, Л. Куценка, Г. Клочека, В. Марка, С. Михиди, О. Гольник, С. Присяжнюк та ін., ISBN 978-966-189-085-4 ; у 3 т. ; т. 1)

Кн. 1 / В. К. Винниченко. – 2011. – 503 с. : іл., табл., портр. – Бібліогр.: с. 498–502. – 300 пр. – ISBN 978-966-189-074-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА750206**

Перша книга трилогії, присвяченої найвидатнішим письменникам степової України, вміщує відомості про життя та творчість Володимира Винниченка. Видання по-новому розкриває неоднозначну особистість митця, специфіку його творчої манери та заслуговує на провідне місце серед праць усіх винниченкознавців. Розраховано на літературознавців, вчителів-словесників, студентів, усіх дослідників творчості письменника.

616. Володимир Винниченко: жінки у творчості й житті : дайджест-конспект життя і творчості за матеріалами дослідж. В. Панченка, С. Михиди та ін. / [авт.-упоряд. Т. С. Яровенко]. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011– . – 21 см. – (Серія «Стилет і стилос трьох степовиків» : Життя і творчість В. Винниченка, Є. Маланюка та Яра Славутича у дослідженнях кіровоградських літературознавців В. Панченка, Л. Куценка, Г. Клочека, В. Марка, С. Михиди, О. Гольник, С. Присяжнюк та ін., ISBN 978-966-189-085-4 ; у 3 т. ; т. 1).

[Кн. 2]. – 2013. – 359 с. : портр. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 357–358. – 300 пр. – ISBN 978-966-189-146-2. УДК 821.161.2.09(092) **ВА764099, ВА788475**

У виданні на роздум читача запропоновано скандальні свого часу твори і матеріали про деякі моменти із життя В. Винниченка. Вперше з 20-х рр. минулого століття публікується п'єса «Щаблі життя», більше відома широкому загалу по літературознавчим і критичним студіям, тому упорядник свідомо звертається до сучасників з пропозицією об'єктивної проєкції змісту й проблематики драми на сьогодення. Упорядник сподівається також, що читачі залучать до своїх арсеналів авторський композиційний прийом пуантилізму (писання розрізненими чіткими мазками у вигляді крапок або дрібних квадратів, які наносять на полотно чисті фарби з розрахунком на їх оптичне змішування в оці глядача), який збережено в супутній книзі. Для викладачів і студентів педагогічних навчальних закладів, філологів, істориків, краєзнавців та усіх, кого цікавить порушена у назві тематика.

617. Гаврилів Б. М. Вшанування пам'яті «Руської трійці» (Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький) : іст.-краєзн. вид. / Б. М. Гаврилів, І. Ф. Миронюк, Ю. М. Угорчак ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 174 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – На тит арк.: До 200-річчя від дня народж. Маркіяна Шашкевича та Івана Вагилевича. – Бібліогр. с. 172–173 (20 назв) та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-428-201-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА749552**

Історико-краєзнавче видання висвітлює матеріали з життя та діяльності членів народознавчого гуртка «Руська трійця» Маркіяна Шашкевича, Івана Вагилевича, Якова Головацького — зачинателів національно-культурного відродження в Галичині, авторів альманаху «Русалка Дністровая» (1837 р.). Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

618. Гирич І. Б. Між наукою і політикою. Історіографічні студії про вчених-концептуалістів / І. Б. Гирич. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2012. – 487 с. : табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 475–487. – ISBN 978-966-10-2728-1. – URL: <https://boh-dan-books.com/upload/iblock/30d/30d8c8b9405f99f822d8423aa009758c.pdf> УДК 94:32](477)(082)

ВА763184

Книжка розповідає про суспільно-політичні погляди на українське суспільство видатних істориків та мислителів національного життя кінця ХІХ — другої половини ХХ ст.: В. Антоновича, О. Кониського, С. Єфремова, А. Жука, В. Вернадського, О. Левицького, М. Брайтчевського та Я. Дашкевича. Простежено взаємозв'язок між ідейними переконаннями цих діячів і напрямом їх громадської діяльності та історіографічних оцінок. Для науковців, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться історією України.

619. Горбуров Е. Г. Первые кавалеры украинских наград на Николаевщине (1994–2009 гг.) / Е. Г. Горбуров, К. Е. Горбуров. – Николаев : П. Н. Шамрай, 2013. – 143 с. : ил., портр. ; 25 см. – Библиогр.: с. 141–142 (47 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-617-680-004-0 (в пер.). УДК 351.856.2(477.73)«1994/2009»(092) **ВС56991**

Книжка розповідає про перших кавалерів державних нагород України — жителів Миколаївщини. Подано біографічні дані нагороджених осіб, цікавий ілюстративний матеріал. Окрема глава інформує про заснування нагород незалежної України, якими нагороджені герої видання, наводиться їх опис. Адресовано дослідникам історії, фалеристам, колекціонерам, краєзнавцям та широкому колу читачів.

620. Гоцко-Ней Л.-І. Українське лікарське товариство у Львові 1910–1939 – 1990–2010 / Любова-Ірина Гоцко-Ней. – [2-ге вид.]. – Львів : Афіша, 2010. – 271 с., [8] арк. іл. : портр. ; 20 см. – (Нова медична бібліотека ; вип. 11). – Бібліогр.: с. 260–266. – Імен. покажч. членів УЛТ: с. 267–271. – ISBN 978-966-325-142-4. УДК 614.2(477.83-25)«1910/1939»«1990/2010» **ВА744807**

У виданні висвітлено історію заснування Українського лікарського товариства у Львові та його діяльність у 1910–1939 рр. та 1990–2010 рр. Охарактеризовано австрійський, німецький, польський і український періоди історії галицької медицини. Подано інформацію про життєвий шлях і діяльність вітчизняних лікарів — членів Українського лікарського товариства, зокрема, Є. Озаркевича, Л. Максимонька, М. Панчишина, Р. Бариліака, І. Мигович, Ю. Гаврилюка. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією медицини Галичини.

621. Даценко В. В. Щоб пам'ятали : Кіровоградщина в роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945) : [іст.-публіцист. нарис] / В. В. Даценко. – Вид. 2-ге, виправл. та доповн. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2010. – 301, [2] с., [1] арк. портр. : іл., портр. ; 20 см. – На авантит.: До 65-ї річниці Перемоги у ВОВ. – Бібліогр.: с. 298–300 (62 назви). – 5 000 пр. – ISBN 978-966-189-046-5. УДК 94(477.65)«1941/1945» **ВА732991**

У виданні висвітлено історичні події періоду Другої світової війни на Кіровоградщині. У параграфі «Холокост на Кіровоградщині. Злочини гітлерівців проти мирного населення та військовополонених» (с. 159–166) подано перелік вихідців із Кіровоградщини, які загинули у полоні. У наведених стислих біографічних довідках, впорядкованих за хронологічним принципом відповідно до дати смерті, зазначено повні імена, рік народження, військову посаду, дату потрапляння у полон, дату та місце смерті, табірний номер. Видання містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для викладачів, студентів, істориків, краєзнавців, усіх, кого цікавить історія Центральної України ХХ ст.

622. Джерела з історії Полтавського полку (середина ХVІІ—ХVІІІ ст.) / [упорядкув., вступ. ст. В. О. Мокляка] ; Упр. культури Полтав. облдержадмін., Полтав. краєзнав. музей. – Полтава : АСМІ, 2007– . – 21 см.

Т. 2 : Компуті та ревізії Полтавського полку : Компут 1721 р. / [голов. редкол.: Ю. В. Волошин та

ін.]. – 2010. – 435 с. : портр. – Текст старорус., укр. – Бібліогр.: с. 8 (6 назв) – Імен. покажч.: с. 299–408. – Геогр. покажч.: с. 413–414. – 300 пр. – ISBN 978-966-182-099-8 (у паліт.). УДК 94(477.53)«1721»

В350390/2, Табачник Д. В. В145/2

Т. 3 : Компуті та ревізії Полтавського полку. Ревізія 1723 р. Ревізія 1726 р. / упорядкув., підготов. до друку, комент. та вступ. ст. В. О. Мокляк. – 2012. – 766 с. – 350 прим. **В350390/3**

Т. 5 : Компуті та ревізії Полтавського полку. «Ведение полку Полтавского о козаках конных и пеших» 1733 р. (Ревізія 1733 р.) / [упоряд., підгот. до друку, комент., вступ. ст. В. О. Мокляк]. – 2013. – 475 с. : іл., табл., портр. – Текст старорус., укр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 357–452. – Геогр. покажч.: с. 453–457. – 300 пр. – ISBN 978-966-182-266-4 (у паліт.). УДК 94(477.53)«16/17»

В350390/5

Компуті — поіменні реєстри козаків полку, які завжди були основними документами, що давали можливість державним структурам знати чисельність козацького війська і відповідно розраховувати на його участь у будь-яких подіях. Згідно з цим документом виплачувалася плата козакам за службу, надавалися певні станові привілеї. До видання додано науково-довідковий апарат, який складається з коментарів, іменного та географічного покажчиків. Для науковців, студентів, широкого кола любителів вітчизняної історії.

623. Журило А. Г. Выдающиеся металлурги и литейщики Харьковщины : монография / А. Г. Журило, Д. Ю. Журило ; Нац. техн. ун-т «Харьков. политехн. ин-т». – Харьков : Підруч. НТУ «ХП», 2013. – 259 с. : іл., портр., схеми ; 21 см. – Бібліогр.: с. 247–259 (239 назв.). – Імен. указ.: с. 240–243. – 300 экз. (1-й з-д 1–100). – ISBN 978-966-2426-87-8 (в пер.). УДК 669(477.54)(092)

ВА773756

У монографії представлено короткі біографії видатних вчених Харківщини, які працюють у галузі металургії, лиття і гарячої металообробки. Наведено дані, які не було опубліковано раніше або публікувалися з обмеженнями. Описано результати оригінальних робіт, виконаних під керівництвом корифеїв науки. Розраховано на студентів технічних спеціальностей ЗВО, які вивчають історію техніки.

624. Зайченко В. В. Новобілоуська метрична книга та її персоналії / В. В. Зайченко ; Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського. – Чернігів : Лозовий В. М., 2012. – 95 с., [1] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 72–81 (224 назви) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-2765-11-3. УДК 94(477.51)«17/19»(083.8)

ВА754274

На основі пам'ятки із зібрання Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського — метричної книги Свято-Троїцької церкви с. Новий Білоус Чернігівського району, — автор розповідає про мешканців найближчої околиці Чернігова, висвітлює окремі аспекти їхнього життя, характеризує соціальні стани і прошки населення. У додатках вміщено перелік сотенної старшини Білоуської сотні та список мешканців села, згаданих у метричній книзі. Видання розраховано на науковців, усіх, хто цікавиться історією краю XVIII — початку XX ст., генеалогією, демографією тощо.

625. Золотарев В. А. ЧК-ГПУ-НКВД в Донбассе: Люди и документы 1919–1941 / В. А. Золотарев, В. П. Стёпкин. – Донецк : Апекс, 2010. – 510 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рус. – Бібліогр.: с. 503–509 (168 назв.). – Указ. імён: с. 490–502. – 500 экз. – ISBN 978-966-8242-77-9 (в пер.). УДК 94(477.6)«1919/1941»

ВА735193

Видання присвячено історії органів держбезпеки Донбасу в 1919–1941 рр. Подано архівний і фактичний матеріал, більша частина якого публікується вперше. Біографічні відомості вміщено у розділах «Руководители органов государственной безопасности Украины» (с. 52), «Сотрудники органов ... в 1919–1941 гг.» (с. 76) та «Руководители губернских, окружных, областных, городских и районных подразделений...» (с. 355). Прізвища подано за алфавітом (понад 500 персоналій). Без фотоматеріалів. Розраховано на широке коло читачів, усіх любителів вітчизняної історії.

626. Именные списки казаков украинских полков, проходящих войсковую службу в 1784–1785 гг. / [редкол. и авт.-сост.: А. Ю. Гриппа и др.]. – Харьков : Харьковский частный музей гор. усадьбы, 2012. – 195 с. : табл. ; 30 см. – Часть текста укр. – Бібліогр. в подстроч. примеч. – Фамил. указ.: с. 156–195. – В пер. – 200 экз. – URL: https://www.academia.edu/14300109/Именные_списки_казаков_украинских_полков_проходящих_воинскую_службу_в_1784-1785_гг УДК 94(477)«1784/1785»

СО31200

Даний документ зберігається у фондї 736 (Канцелярії Київського, Чернігівського та Новгород-Сіверського генерал-губернатора), справа 207 ЦДІА України в м. Києві. У виданні представлено реєстри гетьманських полків під час великої реформи по перетворенню «малоросійських» козацьких полків із виборними козаками та усталеним старшинським прошарком. Для істориків, вчених, викладачів, студентів, усіх, кого цікавить українська історія XVIII ст.

627. Історія університета Св. Володимира / соч. В. Шульгина ; [сост. В. Короткий]. – Репринт. изд. – Киев : Льбидь, 2010. – XXXVI, 230, [1] с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – На авантит.: 176-й річниці відкриття Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка присвяч. – Вых. дан. ориг.: С.-Пб. : Тип. Рюмина и комп. Торговая, 17, 1860. – Часть текста укр. – Библиогр. в подстроч. примеч. – ISBN 978-966-06-0570-1(в пер.). УДК 378.4(477-25)(091)

ВС49841, Онищенко О. С. ВС130

Перша спроба висвітлення історії Університету Св. Володимира (нині Київський національний університет імені Тараса Шевченка) належить відомому вченому, педагогу та публіцисту Віталію Шульгину (1822–1878) — учаснику й свідку багатьох описуваних ним подій. У книжці проаналізовано діяльність та наведено біографічні відомості про перших ректорів університету М. О. Максимовича, В. Ф. Циха, К. О. Неволіна. Репринтне відтворення видання 1860 р. Без фотоматеріалів. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією вищої освіти в Україні.

628. Історія анатомії (хронологія розвитку та видатні анатоми) / В. Г. Черкасов, Ю. Й. Гумінський, Е. В. Черкасов, В. С. Школьніков. – Луганськ : Віртуал. реальність, 2011. – 147 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 146 (9 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-492-268-2. УДК 611(091)(092)

ВА754017

Висвітлено перші відомості про анатомічні знання Давньої Греції та Риму. Подано детальну інформацію про Олександрійську школу анатомів та анатомію в ісламському світі епохи Середньовіччя. Розглянуто питання наукової спадщини М. І. Пирогова, історію кафедр анатомії медичних ЗВО України. Представлено біографічні довідки про вітчизняних анатомів ХХ ст. Для фахівців галузі, викладачів, студентів медичних навчальних закладів, усіх, хто цікавиться історією розвитку медичної науки у галузі анатомії.

629. Історія Астрономічної обсерваторії Львівського національного університету імені Івана Франка / [С. Апунович, О. Логвиненко, Б. Новосядлий та ін.] ; за ред. Б. Новосядлого ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 239 с. : іл., портр. ; 25 см. – Авт. зазначено у змісті. – Бібліогр. в кінці ст. – 500 пр. – ISBN 978-966-613-896-8 (у паліт.). УДК 378.4:520.1](477.83-25)(091)

ВС52701

Наведено нариси з історії Астрономічної обсерваторії Львівського національного університету імені Івана Франка — одного з найстаріших астрономічних закладів Східної Європи, від заснування обсерваторії у XVIII ст. до сучасності. Висвітлено біографії відомих науковців, які працювали в обсерваторії у різні часи. Ювілейні спогади-розповіді про М. Ернста, Є. Рибку, С. Каплана, М. Ейгенсона, В. Степанова, Я. Капко, Б. Бабія (с. 161–197). Вміщено статті, присвячені пам'яті П. Олійника та О. Логвиненко (с. 198–204). Останнім розділом книги є «Біографічний довідник працівників обсерваторії» (с. 205–236), які в різні часи працювали в обсерваторії, забезпечували науково-організаційну роботу (49 довідок, розташованих за алфавітом прізвищ). Окремо названо визначних діячів науки і культури (с. 231–238, 12 стислих довідок). Книжка містить також переклади українською мовою окремих статей з польської та російської мов, а також латинських текстів-витягів із львівських міських актових книг ЦДІА України у Львові. Книга ґрунтується на архівних матеріалах, публікаціях різного часу та спогадах її творців останнього періоду. Без покажчиків. Для фахівців у галузі історії науки, астрономії, студентів, аспірантів.

630. Історія інституту біології тварин НААН України (1960–2010) / [В. В. Влізла, Р. С. Федорук, І. Б. Ратич та ін. ; за ред. В. В. Влізла, Р. С. Федорук] ; Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т біології тварин, Наук.-метод. центр «Фізіологія тварин». – Львів : Посвіт, 2010. – 324 с. : іл., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Парал. тит. арк. англ. – Імен. покажч.: с. 317–323. – 200 пр. – ISBN 978-966-2248-52-4 (у паліт.). УДК 001.32:[577.1:591.1](477.83-25)«1960/2010»

ВА733604

Висвітлено передумови створення та розвитку Інституту біології тварин НААН України, розкрито його структуру, основні напрями і найвагоміші результати наукових досліджень. Визначено роль фундаторів, керівників і науковців Інституту в різні періоди його розвитку. Подано розгорнуті біографічні довідки про директорів Інституту (с. 35–53, 7 біографій), заступників директорів з наукової роботи (с. 54–63, 9 біографій), вчених секретарів (с. 64–70, 4 біографії). Зазначено повні імена, науковий ступінь, вчене звання, дату і місце народження, відомості про освіту, основні віхи життєвого та професійного шляху, найвагоміші досягнення, кількість наукових праць, наукову школу. Довідки, систематизовані за хронологією, супроводжуються портретними світлинами. Наведено бібліографічні описи основних наукових публікацій співробітників Інституту. Містить іменний покажчик. Розраховано на науковців, фахівців з історії вітчизняної науки, докторантів, аспірантів, викладачів і керівників.

631. Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовсько-польська доба / [О. В. Русина та ін.]. – Київ : Україна, 2012. – 438, [1] с. ; 25 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга»

2012 р. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-524-412-7 (у паліт.). – URL: [http://chtyvo.org.ua/authors/Kotliar_Mykola/Istoriia_Ukrainy_v_osobakh_Davnoruska_derzhava/УДК 94\(477\)\(092\)».../15»](http://chtyvo.org.ua/authors/Kotliar_Mykola/Istoriia_Ukrainy_v_osobakh_Davnoruska_derzhava/УДК 94(477)(092)».../15»)

BC54253

У виданні подано 67 нарисів про видатних осіб Давньоруської держави (IX–XIII ст.) та періоду Литовсько-польської доби (XIV – середина XVII ст.) у всьому розмаїтті їх політичного, економічного і культурного життя в історії України. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією.

632. Історія України в особах. Козаччина / [В. М. Горобець та ін.]. – Київ : Україна, 2013. – 301, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2013 р. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-524-420-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

BC56334

Книга містить нариси про найвидатніших державних, громадських, церковних та культурних діячів України середини XVII–XVIII ст. Через життєписи окремих людей відтворено героїчну боротьбу українського народу за своє соціальне й національне визволення, побудову незалежної Української держави, показано становлення української духовної культури в контексті європейських культур. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

633. Карпатська Україна : док. і матеріали, хроніка подій, персоналії : у 2 т. – Ужгород : Закарпаття, 2009–2010. – 21 см. – ISBN 966-347-019-4.

Т. 1 / [упоряд. О. Д. Довганич та ін. ; редкол.: М. А. Попович (голова) та ін.]. – 2009. – 753 с. : фототгр.

B352081/1

Т. 2 / [упоряд. С. Д. Федака ; редкол.: І. І. Качур (голова) та ін.]. – 2010. – 774 с. : іл., портр. – На авантитулі: Закарпат. облдержадмін., Закарпат. облрада, Галуз. держ. арх. Служби безпеки України. – Бібліогр. в кінці ст. – У паліт. – 500 пр. – УДК 94(477.87)

B352081/2

Видання покликане заповнити прогалини у вітчизняній археографії щодо публікації документів і матеріалів з історії Карпатської України та радянських репресій проти її провідних політичних діячів, які довгий час зберігались під грифами «Тасмю» та «Цілком таємно» в системі колишніх архівів КДБ УРСР. У першому томі подано архівні документи і матеріали, систематизовані за хронологією. Науково-довідковий апарат книги представлено археографічною передмовою від упорядників, списком скорочень, коментарями і примітками до документів, списком опублікованих документів, розгорнутим іменним покажчиком «Покажчик історичних осіб» (с. 700–717), у якому за абеткою наведено стислі біографічні довідки із зазначенням повного імені, псевдоніму, років життя, сфери діяльності, основних віх життєвого та професійного шляху, громадської діяльності. Другий том видання на основі персоніфікованого підходу висвітлює біографії осіб, причетних до подій у Закарпатті у 1938–1939 рр., розкриває їх роль у розбудові Карпатської України. Розділ «Персоналії» (с. 124–765) репрезентує розгорнуті біографічні нариси, структуровані за параграфами, що представляють членів урядів, керівників Союзу, послів (депутатів), керівників і активістів громадсько-політичних і громадських організацій, членів Головної Команди та Штабу Карпатської Січі, січовиків, церковних діячів, освітян, журналістів і письменників, митців, медиків, сільських активістів, молодь Карпатської України. У межах кожного параграфу довідки систематизовано за абетковим принципом. Подано портретні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Карпатської України в особах.

634. Керівники української зовнішньої розвідки / авт.-упоряд. В. Д. Хоменко [та ін.] ; за ред. Г. О. Ілляшова. – Київ : Ярославів Вал, 2011. – 171 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-2151-61-9 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Khomenko_VD/Kerivnyky_ukrainskoi_zovnishnoi_rozvidky.pdf УДК 351.746.1(477)

BA747750

У дослідженні вперше зібрано й систематизовано інформацію про керівників української зовнішньої розвідки від часів утворення і діяльності національних розвідувальних структур 1917–1921 рр. до сьогодення. Залучення великого масиву раніше невідомих архівних матеріалів і документальних джерел дає змогу відтворити інформацію про тих, хто в різні історичні періоди стояв на чолі підрозділів зовнішньої розвідки в Україні, відповідав за особливий і специфічний напрям діяльності спеціальних служб, робив свій внесок у становлення, розвиток, зміцнення зовнішньої розвідки, зростання її авторитету. Розраховано на істориків, професіоналів і ветеранів спецслужб, усіх, хто цікавиться маловідомими сторінками української історії.

635. Книга учета лиц состоявших на особом учете бывших белых офицеров в органах ГПУ Украины : [в 4 т.] / Отраслевой Гос. арх. Службы безопасности Украины. – [Репр. изд.]. – Харьков : Сага, 2011. – 21 см. – ISBN 978-966-2918-045-2.

Т. 1 / [предисл., с. 3–20, Я. Тинченко]. – 2011. – 481, [2] с. : табл. – Вых. дан. ориг.: Харьков : Укрполітпрофоб'єднання, 1931. – ISBN 978-966-2918-046-9 (в пер.). УДК 94(477)(092)

НБУЯМ М2836-1

Це унікальне видання до 2009 р. мало гриф «Совершенно секретно». У ньому міститься докладна інформація про 21 000 (4766 у першому томі) «бывших белых офицеров и чиновников, и проживавших на территории, оккупированной белыми», станом на кінець 1920-х рр. Наведено такі відомості: прізвище, ім'я, по батькові, рік і місце народження, чини в царській і білій армії, дати та організації прийому і зняття з особливого обліку, останнє місце служби та проживання. Дані книжки ретельно збиралися каральними органами (починаючи з 1918 р.). Фактично, вміщено відомості про більшість освічених, інтелігентних людей, що були на той момент жителями УРСР, значна частина яких була репресована і фізично знищена. Для істориків, науковців, викладачів, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться своїм родоводом та вітчизняною історією.

636. Ковальчук І. В. Нарис історії діяльності ОУН під проводом А. Мельника на Житомирщині у другій половині 1941 року / І. В. Ковальчук, С. В. Стрельникович ; Фондація ім. О. Ольжича, Ін-т Нації і Держави. – Житомир : Рута, 2011. – 186 с. : іл., портр. ; 21 см. – Рез. англ. – Бібліогр.: с. 169–180 (210 назв) та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 181–185. – 500 пр. – ISBN 978-617-581-078-1. УДК 94(477.42)«1941»(092) **ВА742592**

У монографії на основі ґрунтовної джерельної бази висвітлено діяльність ОУН під керівництвом полковника А. Мельника на території Житомирщини у другій половині 1941 р. Розглянуто історію формування українського націоналістичного руху в краї, діяльність похідних груп ОУН, обласного та ряду районних осередків ОУН під час Другої світової війни. Значна увага приділена біографіям керівників ОУН — уродженців Житомирської області, аналізу преси і суспільно-політичної ситуації у регіоні. Для науковців, викладачів, учителів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

637. Козачок Я. В. Горизонти українотворення в публіцистиці М. І. Костомарова. Микола Костомаров у контексті сучасності / Я. В. Козачок, В. В. Чекалюк ; Нац. авіац. ун-т. – Київ : НАУ, 2013. – 334 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці розд. та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-598-818-2. УДК 821.161.2-92.09(092) **ВА780114**

У виданні розглянуто публіцистику М. І. Костомарова в сучасному ідейному, естетичному та освітньому дискурсах. Приділено увагу розбудові методологічного концепту національного добутку, який увиразнює актуальність публіцистичної спадщини культурного діяча на сучасному етапі формування національної ідеї та гуманітарного простору держави. Охарактеризовано діяльність публіциста під час прогресивного руху другої половини XIX ст. Проаналізовано повість «Кудеяр» як художню сублімацію національного концепту письменника та публіциста. Обґрунтовано морально-етичний компонент на матеріалі повісті «Син». Подано інформацію про естетику публіцистики в драматургії М. Костомарова. Описано освіту та науку як фактор прогресу в спадщині публіциста. Розкрито проблеми рідномовної освіти й літератури в публіцистиці М. Костомарова. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією та культурою.

638. Колекція академіка Олександра Івановича Білецького : кат. кн. / М-во культури України, Нац. парлам. б-ка України ; [уклад. Л. Ніколенко]. – Київ : НПУ, 2012. – 271 с. : портр. ; 20 см. – (Колекції Національної парламентської бібліотеки України). – 50 пр. – ISBN 978-966-7547-59-2. УДК 017.1(477-25) **ВА757579**

Видання містить інформацію про книжки (1307 назв) з приватної колекції українського та російського літературознавця, академіка О. І. Білецького (1884–1961). Каталог стане у пригоді дослідникам російської та української культури, літературознавцям, книгознавцям, освітянам, працівникам бібліотек, видавництв, а також широкому колу читачів.

639. Левченко О. О. Постаті в культурі (поза сторінками шкільного підручника) / О. О. Левченко ; Упр. освіти і науки Луган. облдержадмін., Луган. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луганськ : Резніков В. С., 2010. – 279 с. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці есе. – ISBN 978-617-509-089-3. УДК 008(092) **ВА736934**

До книжки увійшли філософсько-психологічні та художньо-педагогічні есе, а також роздуми на основі біографічного методу дослідження в психології, педагогіці, культурі. Розділи II (с. 53–157) та III (с. 159–268) вміщують розповіді про творчість Т. Шевченка, В. Даля, Б. Грінченка, М. Булгакова, Л. Утьосова. Без фотографій та покажчиків. Для істориків, літературознавців, педагогів, усіх, хто цікавиться історією освіти і культури країни.

640. Лень В. В. Співробітники Запорізької міліції, нагороджені державними нагородами СРСР, України у 1958–2013 роки: історико-правове дослідження : монографія / В. В. Лень ; Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т». – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2013. – 252 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 127–130 (67 назв) та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-573-064-5. УДК 351.74:351.856.2[477.64]«1958/2013»(092) **ВА773587**

У монографії викладено загальні положення і питання історико-соціальної та нагородної характеристики орденів і медалей СРСР, України. Висвітлено окремі питання нагородного права і законодавства та іншого нормативно-правового забезпечення. Розглянуто правові особливості. Наведено маловідомі і мало-досліджені факти. Подано списки нагороджених із зазначенням прізвища, імені, по батькові; звання; назви нагороди; року. Для фахівців галузі та широкого читацького загалу.

641. Лецкін М. О. Письменники на життєвому шляху Івана Огієнка (митрополита Іларіона) : [у 3 ч.] / М. О. Лецкін. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012–2013. – 21 см. УДК 821.161.2.09(092)

Ч. 1. – 2012. – 335 с. – ISBN 978-966-485-118-0. – URL: <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/7015>

В353920/1

Ч. 2. – 2013. – 307 с. : іл., портр. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-485-141-8.

В353920/2

Ч. 3. – 2013. – 331 с. : іл., портр. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-485-143-2

В353920/3

Видання містить окремі відносно самостійні етюди від порубіжжя XIX–XX ст. до національно-визвольних українських змагань 1917–1920-х рр. безпосередніх чи листовних контактів І. Огієнка з письменниками, літературознавцями і літературними критиками творчість яких з різних причин ще мало відома в сучасній Україні (Д. Бєдного, В. Перетца, А. Лободи, М. Дашкевича, П. Житецького, К. Михальчука, В. Антоновича, С. Єфремова, Л. Білецького, С. Гаєвського, І. Стешенка, В. Гнатука, М. Грушевського, С. Петлюри, Б. Грінченка, А. Кримського, І. Франка, М. Гудзія, І.-М. Кривецького, О. Олесья, С. Черкасенка, В. Самійленка, В. Щурата, М. Возняка, М. Драй-Хмари, Д. Чижевського). Етюди розташовано за хронологією (приблизною) перших таких контактів у житті І. Огієнка. Для широкого читацького загалу.

642. Лікарчук І. Л. Міністри освіти України: у 2 т. / І. Л. Лікарчук. – Київ : Ешке О. М., 2010– . – 24 см.

Т. 2 : (1943–2007). – 2010. – 587 с. : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-557-119-3 (у паліт.). УДК 354.32(477)(092)«1943/2007»

В346113/2

У другому томі монографії викладено життєписи та здійснено аналіз діяльності міністрів освіти доби УРСР (1972–1991 рр.) та незалежної України (1991–2007 рр.). В основу дослідження покладено матеріали ЦДАВО України, Державного архіву громадських об'єднань України, поточного архіву МОН України, газет і журналів із фондів НБУВ, спогадів очевидців та учасників освітніх подій різних років. У розділі I «Міністри освіти урядів УРСР» подано 9 розгорнутих біографічних довідок; розділі II «Міністри освіти урядів незалежної України» — 5 довідок. Для науковців, працівників органів управління освітою, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться проблемами історії освіти України.

643. Літопис випускників Львівського національного університету імені Івана Франка / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка ; [редкол.: В. В. Дурдинець та ін.]. – Київ : Логос Україна, 2010. – 199 с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-1581-09-7 (у паліт.). – УДК 378.4(477.83-25)(091)(092). – URL: http://www.logos.biz.ua/proj/lviv_fr/

НБУЯМ В62489

Видання висвітлює всі історичні перипетії розвитку Львівського університету імені Івана Франка від моменту його заснування до сьогодення, знайомить із визначними науковими відкриттями. Відображено всі структурні перебудови й освітні реформи, які проходилися в університеті з ініціативи його керівників, а також інформацію про діяльність провідних науковців, викладачів та випускників. Для всіх, хто цікавиться історією і сьогоденням вищої освіти України та навчального закладу.

644. Марцінковський І. Б. Дешифрація до шевченкіани Миколаївщини / Ігор Богданович Марцінковський ; Миколаїв. обл. об-ня Всеукр. т-ва «Просвіта» ім. Тараса Шевченка. – Миколаїв : Нац. ун-т кораблебудування, 2013. – 347 с. : іл., портр. ; 25 см. – 200-літтю від дня народж. Тараса Шевченка присвяч. – Бібліогр. в кінці ст. – 500 пр. – ISBN 978-966-321-259-3 (у паліт.). УДК 908+821.161.2.09](477.73)(092)

ВС55862

До видання подано 36 статей дослідника, що знайомлять із маловідомими фактами у біографіях друзів та знайомих Т. Шевченка, які мешкали чи перебували певний час на Миколаївщині. Це — О. Навроцький і Я. Кухаренко, Я. де Бальмен і В. Даль, брати О. та І. Бутакови та ін. В одній зі статей автор досліджує вірогідність версії про перебування Т. Шевченка на Миколаївщині 1859 р. (село Голоскове), висловлену у спогадах Михайла Яшовського, і переконливо вказує на їх міфологічний характер, малоаргументованість, відсутність доказової бази. Вміщено фотодокументи, більшість яких опубліковано вперше. Для широкого кола шанувальників і дослідників української літератури, зокрема творчості та життя Т. Шевченка.

645. Мерфі Н. Українці в США: збереження національних та культурних традицій / Наталія Мерфі. – Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2010. – 247 с. : табл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 217–247 (405 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-1571-96-8 (у паліт.). УДК 94(73)=(161.2)

ВА729736

У виданні досліджено історію української діаспори в США у 50-60-х рр. ХХ ст., зокрема збереження національних та культурних традицій українців, проаналізовано основні етапи формування української громади в США у різних сферах діяльності. Представлено основні постаті, що формували громадсько-політичне, культурне, релігійне життя громади, наведено короткі біографічні відомості про їх життя і діяльність, а саме: Михайла Гайворонського, Петра Андрусіва, Докії Гуменної, Олекси Гай-Головка. Для науковців, істориків, митців та широкого кола читачів, які цікавляться проблемами української діаспори.

646. Ми — далівці / [Східноукраїнський нац. ун-т ім. Володимира Даля (Луганськ) ; редкол.: О. Л. Голубенко (голова) та ін.]. – Київ : Логос Україна, 2010. – 305, [6] с. : іл., портр. ; 31 см. – На паліт.: 90 років. – ISBN 978-966-1581-11-0 (у паліт.). – URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/dalivci/> УДК 378.4(477.61-25)(091)(092)

НБУЯМ В62555

Книжка презентує здобутки професорсько-викладацького колективу, які творили історію університету та опікуються його майбутнім нині, а також досягнення випускників навчального закладу. Увазі читачів пропонується не лише історично-довідкова інформація про діяльність ЗВО, а й спогади та роздуми викладачів «Далівського університету» і випускників, яким він дав піввік в житті. Для всіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

647. Міста і села Дніпропетровщини у вирі політичних репресій : нариси, персоналії : у 5 т. / [упоряд.: Є. І. Бородін та ін.]. – Дніпропетровськ : Монолит : Комунал. підприємство «Наук.-ред. центр обл. редкол. по підгот. й вид. тому серії кн. «Реабілітовані історією», 2013– . – 21 см. – (Реабілітовані історією / редкол.: М. І. Пустова (голова) та ін.). – ISBN 978-966-2252-79-8.

Т. 1 : Криваві жнива на освітянській ниві. – 2013. – 215 с. – Бібліогр. в кінці ст. – 500 пр. – ISBN 978-966-2252-80-4. – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0014240> УДК 94(477.63) **В354998/1**

Видання висвітлює історію політичних репресій на Придніпров'ї в часи тоталітаризму. У нарисах розповідається про трагічну долю людей, які працювали на науковій та освітянській ниві. Вміщено короткі відомості про сотні освітян, котрі стали жертвами політичних репресій у той період. Розраховано на істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією України.

648. Науково-освітній потенціал України / [авт.-упоряд. Л. М. Гаврилюк]. – Київ : Укр. рейтинг, 2011– . – 31 см. УДК 001+37](477)

[Кн. 1] : Наукові установи, навчальні заклади, відомі імена в освіті і науці. – 2011. – 302 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 299. – Імен. покажч.: с. 298–299. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97103-2-1 (у паліт.).

НБУЯМ В63951

Кн. 2 : Наукові установи, навчальні заклади, відомі імена в освіті і науці. – 2012. – 286 с. : іл., портр. – ISBN 978-966-97103-2-1

НБУВ, НБУЯМ немає

Кн. 3 : Наукові установи, підприємства та організації. Навчальні заклади. Відомі імена в освіті і науці. – 2013. – 239 с. : фот. кольор. – Імен. покажч.: с. 234–235. – ISBN 978-966-97103-8-3

С11492/3

Видання висвітлює історію розвитку освіти в Україні та її науковий надбання крізь призму діяльності навчальних закладів і наукових установ, стану та перспектив розвитку науково-освітньої сфери України. У книзі перший окремий розділ «Відомі імена в освіті і науці» (с. 182–291) репрезентує систематизовані за алфавітом розгорнуті біографічні довідки про найяскравіших представників науково-освітньої сфери України. Наведено біографічні відомості про очільників відповідних закладів і установ, із зазначенням повного імені, посади, наукового ступеня, вченого звання, дати і місця народження, відомостей про освіту, професійний шлях, науковий доробок, громадську діяльність, наукову школу, отримані відзнаки і нагороди. Кожен нарис супроводжується портретною світлинкою. Третя книга містить стислі біографічні відомості про освітян та науковців країни у розділі «Навчальні заклади» (с. 42–128). Розгорнуті біографії, ілюстровані фотоматеріалами, наведено у розділі «Відомі імена в освіті і науці» (с. 130–230). Біографії подано за алфавітом (близько 100 осіб). Для освітян, науковців та широкого кола читачів.

649. Нездоля А. И. Председатели органов госбезопасности Украины : [биограф. изд.] / А. И. Нездоля. – Донецк : Каштан, 2013. – 959, [1] с. : портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 942–954 и в тексте. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-427-345-6 (в пер.). УДК 351.746.1(477)«1918/2013»(092)

НБУЯМ А743354

У виданні зібрано матеріали про діяльність людей, життя яких завжди було приховано від сторонніх очей. Джерельна база — документи з архівів держбезпеки, публікації з періодичної преси ЗМІ тих років, дослідження істориків, думки експертів і особисті спогади учасників подій, офіцерів держбезпеки. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією органів держбезпеки в Україні.

**650. Очерки истории Севастопольской биологической станции Института биологии южных морей (1871–2011) / [под ред. Н. В. Шадрина] ; НАН Украины, Ин-т биологии юж. морей им. А. О. Ковалевского. – Севастополь : ЭКОСИ-Гидрофизика, 2011. – 362, [1] с. : ил., табл., портр. ; 25 см. – Библиогр.: с. 328–362, в тексте и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-02-6269-0 (в пер.). – URL: https://www.researchgate.net/publication/232723552_Ocerki_istorii_Sevastopolskoj_biologiceskoj_stancii_-_Instituta_biologii_uznyh_morej_1871-2011_Essays_on_the_history_of_the_Sevastopol_Biological_Station_Institute_of_Biology_of_the_Southern_Seas_18
УДК 574.5/.6.08(477.75-21) «1871/2011»(091) **ВС52952****

У виданні зібрано і проаналізовано матеріал з історії створення Севастопольської біологічної станції (СБС), її розвитку і трансформації в Інститут біології південних морів (ІнБПМ), історії наукової бібліотеки СБС-ІнБПМ. Вміщено короткі біографічні нариси на основних співробітників, які брали участь у створенні станції, та її керівників. Представлено інформацію про розвиток деяких відділів та напрямів досліджень Інституту. Для фахівців галузі та широкого читацького загалу.

651. Павлишин В. І. Мінералогія в особах : навч. посіб. / В. І. Павлишин, С. О. Довгий. – Київ : Ін-т обдаров. дитини, 2011. – 211 с. : іл., портр. ; 20 см. – На авантажурі: Ін-т телекомунікацій і глобал. інформ. простору НАН України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Парал. тит. арк. англ. – 500 пр. – ISBN 978-966-2633-00-9. УДК 549(100)(092) **ВА757596**

У посібнику наведено стислі науково-біографічні нариси про видатних учених, які заклали фундамент стародавньої мінералогії й створили наукове підґрунтя для всебічного розвитку сучасної мінералогічної науки. Для фахівців галузі, науковців, педагогів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку мінералогічної науки.

652. Панасюк Б. Я. Україна і Микола Гоголь (розгадки таємниць) / Б. Я. Панасюк ; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2011. – 479 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 477 (24 назви) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-483-462-6 (у паліт.). УДК 821.161.1.09(092) **ВА747715**

У книжці подано цільний науково-аналітичний погляд на життя і творчість Миколи Гоголя в поєднанні з українською нацією, всім українським народом і його державою. Вміщено твори письменника, його листування та філософські, духовні і літературні роздуми, висловлювання друзів, знайомих, критиків і владних очільників. Особливу увагу приділено новому погляду на творчість з української і російської тематики, які мають, з одного боку — спільну ідею, а з другого — виконують протилежне завдання за призначенням. У праці вирішуються чотири основні завдання: перше — розгадка, хоча б частково, таємниці творчого шляху М. Гоголя або наближення до неї; друге — окреслення глибинної української національної ідеї боротьби за свободу, яка ще не почалася до цього часу; третє — висвітлення виявлених М. Гоголем особливих національних рис українців, через які вони перебувають у віковому рабстві та відмовляються від боротьби за визволення, і росіян, які не дозволяють їм вийти на шлях прогресу людської цивілізації; четверте — повернення особистості М. Гоголя, геніального митця і великого українця, в Україну. Для широкого читацького загалу.

653. Патріарх Йосиф Сліпий у документах радянських органів державної безпеки 1939–1987 : [у 2 т. / упорядкув. С. Сердюк ; передм., с. 3–20, В. Сергійчук] ; Галуз. держ. арх. Служби безпеки України – Київ : Сергійчук М. І., 2012. – 21 см. – ISBN 978-966-2911-44-2. УДК 94+271.4-276.1](477)«1939/1987»(092)

Т. 1 / Йосиф Сліпий (Коберницький-Дичковський Р. І. ; патріарх Української Греко-Католицької Церкви). – 656 с. : портр. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 626–636. – Геогр. покажч.: с. 637–643. – У паліт. – 1 000 пр. **В353609/1**

Т. 2 / Йосиф Сліпий (Коберницький-Дичковський Р. І. ; патріарх Української Греко-Католицької Церкви). – 480 с. : портр. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 448–458. – Геогр. покажч.: с. 459–466. – У паліт. – 1 000 пр. **В353609/2**

У виданні уперше опубліковано документи радянських спецслужб, в яких зафіксовано сторінки життя і діяльності патріарха Йосифа Сліпого, глави УГКЦ. Для широкого кола читачів.

654. Пелешенко Ю. В. Українська література пізнього Середньовіччя (друга половина XIII — XV ст.). Джерела. Система жанрів. Духовні інтенції. Постаті / Ю. В. Пелешенко ; НАН України,

Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – Вид. 2-ге, переробл. і доповн. – Київ : Стило, 2012. – 607 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в прим.: с. 474–577. – Імен. покажч.: с. 579–605. – ISBN 978-966-193-073-4 (у паліт.). УДК 821.161.2.09«12/14» **ВА774185**

Висвітлено основні проблеми дослідження української літератури пізнього Середньовіччя (друга половина XIII — XV ст.). Охарактеризовано літературний процес даного періоду. Простежено тенденції розвитку вітчизняного письменства. Розділ II (с. 86–198) висвітлює життя та діяльність 9 митрополитів XIII — середини XIV ст. Розділ IV (с. 231–332) — біографії 5 митрополитів (кінець XIV — XV ст.). Для всіх, хто цікавиться літературознавчими процесами пізнього Середньовіччя, історією Церкви.

655. Перерва В. С. Графи Браницькі: підприємці та меценати / Володимир Степанович Перерва ; Білоцерків. ін-т економіки та упр. вищ. навч. закл. «Відкритий міжнар. ун-т розв. людини «Україна». – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2010. – 269 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 210–224 (1336 назв). – 4 000 пр. – ISBN 978-966-2083-77-4 (у паліт.). УДК 929.52(477)

СО29703

Висвітлено підприємницьку та меценатську діяльність однієї із найзаможніших магнатських родин України кінця XVIII — початку XX ст. графів Браницьких, які вважаються одними з найбільших землевласників та меценатів України. У розділі 1 «Графи Браницькі: спроба колективного портрета» (с. 14–38) представлено біографічні відомості про найяскравіших представників роду. Наведено портретні світліни. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

656. Переяслав. 1654 р. / [упоряд.: В. В. Кривошея та ін.] ; Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ : Пріоритети, 2012. – 147 с. : табл. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-8809-54-5. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Kryvosheia_Volodymyr/Pereiaslav_1654_r.pdf УДК 94:355](477)«1654»(092) **ВА766610**

Пропоноване видання є публікацією оригіналу присяжних списків козаків, міщан, шляхти у містах Переяславі, Києві та Ніжині у 1654 р. Розраховано на істориків, архівістів, краєзнавців, музейних працівників, студентів гуманітарних факультетів.

657. Податкова служба України: події та люди : 20-річчю утворення Держ. податк. служби України присвяч. / Г. І. Бондаренко, Е. П. Єрмолаєва, В. І. Федько, О. В. Чуприна ; Всеукр. громад. орг. «Асоц. ветеранів держ. податк. служби України». – Київ : Фенікс, 2010. – 748 с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-651-502-8 (у паліт.). УДК 351.713:336.225](477)(091)

ВС49947

Герої книжки — люди, які стояли біля витоків податкової служби країни та своєю натхненою працею дбали про наповнення бюджету держави. Подано цінні наукові дослідження, архівні матеріали, які знайомлять з історією податкової служби України. Висвітлено спогади близько 300 очевидців та учасників економічних процесів, які відбувалися в молодій країні. Для всіх, хто цікавиться історією податкової служби.

658. Портнов А. Історії істориків. Обличчя й образи української історіографії XX століття / Андрій Портнов. – Київ : Критика, 2011. – 236, [1] с. : іл. ; 23 см. – На авантитулі: Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Ін-т Критики. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. імен: с. 231–237. – ISBN 978-966-8978-46-3 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Portnov_Andrii/Istoriia_istoriyukiv_Oblychchia_i_obrazy_ukrainskoi_istoriohrafii_XX_stolittia.pdf УДК 930.1(477)«19»(092)

ВА745163

У виданні висвітлено історіографічну спадщину українських науковців XX ст. — Д. Яворницького, В. Пархоменка, І. Степаніва, К. Гуслистого, В. Заїкіна, В. Петрова, Я. Ісаєвича, Я. Дашкевича в контексті їх співіснування з різними політичними системами. Для всіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

659. Присяжна Б. С. Профілі часу / Б. С. Присяжна. – Львів : ПАІС, 2010. – 254, [4] с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-1585-42-2. УДК 821.161.2.09

ВА739090

Дане видання — екстракт літературно-критичних, театрознавчих та культурологічних досліджень автора, надрукованих у періодиці. Особливе місце у ньому відведено творчості Лесі Українки, сучасному прочитанню її драматичних творів у театрі. Автор полемізує із новочасними упередженими критиками класиків української літератури. У передмові Б. Присяжна засвідчила своє прагнення створити власну «Колекцію часу, в якому жила і творила», про намір сказати своє слово про наше лесезнавство, «про театр Лесі Українки і Лесю Українку в театрі», про потребу «боронити від сторонніх найінтимніші сторінки біографій Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Івана Франка, Тараса Шевченка», «заперечити всілякі псевдотеорії новофемісток», яким дала безкомпромісне визначення — «велике ніщо». Розраховано на широкий загал читачів, особливо студентів — майбутніх філологів, культурологів, журналістів, театрознавців.

660. Проект «Україна»: галерея національних героїв / [сост. А. Ю. Хорошевський]. – Харків : Фоліо, 2012. – 409, [1] с., [4] л. ил. : портр. ; 21 см. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-03-5855-3 (в пер.). УДК 94(477)(092)

ВА750109

661. Проект «Україна»: галерея національних героїв / [авт.-уклад.] А. Ю. Хорошевський. – Харків : Фоліо, 2012. – 409, [1] с., [4] арк. ил. : портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-6082-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА762841

662. Проект «Україна»: галерея національних героїв / [авт.-упоряд.] А. Ю. Хорошевський. – Харків : Бібколектор, 2012. – 409, [1] с., [4] арк. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2012 р. – 3 000 пр. – ISBN 978-617-7013-02-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА758377

У виданні представлено нариси про найяскравіших особистостей минулого та сучасності, які народилися в Україні, своєю працею і талантом прославляли країну, вплинули на хід її історії. Разом із життями знаменитих діячів культури, науки, військової справи, спорту (Т. Шевченка, Г. Сковороди, М. Башкирцевої, Є. та Б. Патонів, братів Кличків та ін.) подано нариси про людей, чії імена досі незаслужено перебувають в тіні, — І. Паскевича, І. Гудовича, Г. Гамова, І. Буяльського. Їхня діяльність сприяла розвитку науки, культури, вони були фахівцями військової справи, отже займають належне місце в галереї національних героїв. Для широкого кола читачів.

663. Реабілітовані історією. Вінницька область / Ін-т історії України НАН України [та ін.]. – Вінниця : ДКФ, 2006– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.)

Кн. 4 / обл. редкол.: Л. М. Спіріданова (голова) [та ін.] ; [упоряд.: В. П. Лациба та ін.]. – Вінниця : Каштелянов О. І., 2012. – 773 с. : табл., ил. – 1200 прим. – ISBN 978-966-2073-14-0

В349803/Кн. 4

До четвертої книги включено документи з фондів особливого зберігання галузевого архіву СБУ та Державного архіву Вінницької області. Центральне місце у ній займає розділ, в якому розміщено біографічні довідки про громадян, прізвища яких розпочинаються на літери «Н»–«С». Крім даних про мешканців Вінницької області, є довідки про вихідців з інших регіонів України та з-поза її меж, що проживали тут на момент арешту. В окремих випадках дані стосуються осіб, які проживали в межах Вінницької області 30-х рр. минулого століття, коли до її складу входили суміжні території сучасних Хмельницької, Житомирської, Черкаської, Кіровоградської областей. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

664. Реабілітовані історією. Волинська область / Ін-т історії України НАН України [та ін.]. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.). – ISBN 978-966-361-559-2. УДК 94(477.82)(092)

Кн. 1 / обл. редкол.: О. І. Курилюк (голова) та ін. – 2010. – 974 с. : ил., табл., портр. – У надзаг. також: Голов. редкол. наук.-докум. сер. кн. «Реабіліт. історією», Служба безпеки України, Всеукр. спілка краєзнавців та ін. – Імен. покажч.: с. 929–952. – Геогр. покажч.: с. 953–965. – 750 пр. – ISBN 978-966-361-560-8 (у паліт.).

В355607/1

Кн. 2 / М. М. Кучерепа [та ін.] ; голов. редкол.: В. Ф. Солдатенко (голова редкол.) [та ін.] ; обл. редкол.: О. І. Курилюк (голова) [та ін.]. – Луцьк : Надстир'я, 2013. – 610 с. : ил., табл., портр. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України НАН України, Голов. редкол. наук.-док. сер. кн. «Реабілітовані історією» та ін. – Текст укр., рос. – Пам'яті жертв політ. репресій присвяч. – Імен. покажч.: с. 594–600. – Геогр. покажч.: с. 601–604. – 750 пр. – ISBN 978-966-517-781-4 (у паліт.).

В355607/2

На основі архівних документів і матеріалів, інших джерел висвітлено процес становлення, функціонування радянського тоталітарного режиму на території Волинської області. Вміщено оригінальні документи, що розкривають суть репресивної системи в області. Значне місце займають біографічні нариси про видатних земляків і спомини громадян, які зазнали безпідставних переслідувань. У книзі першій в розділі «Біографічні нариси» описано трагічні долі сім'ї І. Косач (молодшої сестри Л. Українки), письменника М. Луцкевича, послів до сейму В. Мохнюка та С. Підгірського, церковного діяча А. Річинського, адвоката Г. Степури, сенаторки Речі Посполитої О. Левчанівської, майора М. Голединця, шевченкознавця М. Куделі, академіка АН УСРР А. Кримського, дисидентів В. Мороза, М. Коца, Є. Сверстюка. У книзі другій опубліковано спогади про Г. Андросюк, Є. Брисюк (Тронь), С. Більця, М. Білінської (Дядюк), Г. Близнюк, документальні нариси про спецпоселенця Ю. Авельчука і його родину, дружину воїна УПА П. Бондар, ученицю Т. Байду-Денегу, члена ОУН Є. Борій (Дасюк), Л. Бахову. Також подано біографічні дані про репресованих жителів Волинської області (літери «А»–«Б»). Для широкого кола читачів, усіх, хто небайдужий до минулого України, хто прагне знати правду про її трагічні сторінки, хто виявляє зацікавлення історією Волині.

665. Реабілітовані історією. Донецька область. – Київ : [б. в.] ; Донецьк : Регіон : Колесніченко, 2004– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.) – ISBN 966-7696-61-8. УДК 94(477.62)(092)

Кн. 8 / обл. редкол.: Л. І. Давиденко (голова) [та ін.]. – 2011. – 621, [1] с. : іл., табл. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України, Голов. редкол. наук.-докум. сер. кн. «Реабілітовані історією» та ін. – Бібліогр.: с. 19–20 (33 назви). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2223-05-4 (у паліт.).

В349061/8

Кн. 9 / [обл. редкол.: В. В. Фомін (голова) та ін.]. – 2012. – 622 с. : іл., табл., портр. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України, Голов. редкол. наук.-докум. сер. кн. «Реабілітовані історією» та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-427-267-1 (у паліт.).

В349061/9

У виданні опубліковано наукові статті про сталінські репресії та довідки на громадян, які мешкали, працювали у Донецькій області, зазнали репресій в умовах радянської політичної системи з 1917 по 1990 р. і були реабілітовані. До восьмої книги вміщено персоналії, чий прізвища починаються на літери «Ф», «Х», «Ц», «Ч» та частково «Ш». У дев'ятій книзі зібрано наукові статті, документи, нариси та спогади про тих, хто незаслужено був покараний, листи до обласної редколегії науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією. Донецька область» родичів реабілітованих, а також довідки на громадян, які мешкали, працювали у Донецькій області, зазнали репресій і були реабілітовані. Персоналії подано за літерами «Ш», «Щ», «Ю», «Я» та «Е». Вміщено додаткові списки та фотодокументи. Розраховано на широкий читацький загал.

666. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 кн.]. – Житомир : Полісся, 2004– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.) УДК 94(477.42)(092)

Кн. 4 / обл. редкол.: В. С. Балюрко (голова) [та ін.]. – 2011. – 785, [2] с. : іл., табл., портр. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України НАН України, Голов. редкол. наук.-докум. сер. кн. «Реабіліт. історією» та ін. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 720–723. – Геогр. покажч.: с. 724–782. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-655-575-8 (у паліт.).

В350022/Кн. 4

Кн. 5 / обл. редкол.: В. С. Балюрко (голова) [та ін.]. – 2012. – 794, [1] с. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України, Голов. редкол. наук.-докум. сер. кн. «Реабілітовані історією» та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – Геогр. покажч.: с. 725–785. – Імен. покажч.: с. 786–794. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-655-613-7 (у паліт.).

В350022/Кн. 5

У четвертій книзі науково-документальної серії досліджено обставини арештів членів міфічної троцькістської організації у Житомирській друкарні, репресії серед єврейського населення у 1936–1939 рр. У розділі «Біографічні нариси» описано трагічні долі відомих житомир'ян, зокрема поета Ханана Вайнермана, громадського діяча, очільника повстання Миколу Модестова, директора Житомирського учительського інституту Ківу Табакмахера, письменника Матвія Талаєвського, розвідника військової розвідки РСЧА Давида Угера. Також у книзі подано біографічні дані про репресованих жителів Житомирської області (літери «Кра», «Л», «М») та 108 фотографій. У п'ятій книзі досліджено репресії серед єврейського населення у 1920–1950-х рр., викладачів Житомирського учительського (педагогічного) інституту у 1929–1941 рр., Житомирського сільськогосподарського інституту, жителів с. Забріддя Черняхівського району, депутатів Державної думи Російської імперії від Волинської губернії — Єфимія Герасименка, Степана Бурмича, Дмитра Барановича, Івана Карпинського, Василя Шульгіна. Також подано біографічні дані про репресованих жителів Житомирської області (літери «Н», «О», «П», «Р»–«Рі»). Для науковців, істориків, краєзнавців, широкого кола читачів.

667. Реабілітовані історією. Запорізька область. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2004– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : [у 27 т.] / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.). – ISBN 966-7748-53-7.

Кн. 6 / обл. редкол.: Ю. Г. Пелих (голова) [та ін.]. – 2013. – 483 с. : фотогр. – 500 прим.

В348291/6

У шостій книзі у розділі «Мовою документів» опубліковано документи про політичні репресії в умовах громадянської війни, колективізації та «великого терору». У розділі «Трагічні долі» вміщено документальні розповіді про ліквідацію релігійних громад Російської православної церкви, римо-католицької громади м. Запоріжжя, громади християн-баптистів м. Бердянська, описано долі священика Миколи Уловича, архієпископа Мелітопольського Сергія, священиків с. Новоспасівки Бердянського району М. Загамули, А. Нестерова, Г. Сербина, Ф. Манойленка, І. Лисечка, Г. Силенка, Р. Біловола А. Тодорцева, повстанця М. Остапенка, лікаря Є. Коноваленка, директора Дніпровського магнієвого заводу І. Крижка, австрійського шахтаря Й. Вільчека. Також подано біографічні дані про репресованих жителів Запорізької області (літери «А»–«Я»). Розраховано на широке коло читачів.

668. Реабілітовані історією. Кіровоградська область. – Кіровоград : Лисенко В. Ф., 2004– . – 24 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) [та ін.]).

Кн. 6 / обл. редкол.: В. В. Резнік (голова) [та ін.]. – 2013. – 335 с. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України НАН України, Голов. редкол. наук.-док. серії кн. «Реабілітовані історією» та ін. – 600 пр. – ISBN 978-966-2570-87-8. УДК 94(477.65)(092) **В355170/6**

У шостій книзі подано короткі біографічні дані майже 1800 уродженців та мешканців з усіх районів сучасної Кіровоградщини, які зазнали незаконних репресій за роки радянської влади у 1918–1991 рр. і їхні імена не було з різних причин зафіксовано у попередніх п'яти томах. Також вміщено біографічні довідки реабілітованих, справи яких випадково потрапили в обласний архів Кіровоградської області. Прізвища репресованих розташовано за алфавітом у межах розділу кожного району, незалежно від часу репресій. Опубліковано нариси та спогади репресованих, документальні матеріали. Представлено розділ ілюстрацій із справ репресованих та приватних архівів. Розраховано на науковців, краєзнавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

669. Реабілітовані історією. Луганська область. – Луганськ : Обл. редкол. кн. «Реабіліт. історією», 2004– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: В. Ф. Солдатенко (голова) та ін.).

Кн. 4 / обл. редкол.: Ю. А. Хунов (голова) [та ін.]. – 2013. – 597 с. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України, Голов. редкол. наук.-док. серії кн. «Реабілітовані історією», Служба безпеки України та ін. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Частина тексту рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8606-76-2 (у паліт.). УДК 94(477.61)(092) **В348231/4**

Видання оприлюднює інформацію про політичні репресії радянської доби в Луганській області. У коротких біографічних довідках, архівних документах, малюнках, фотографіях, спогадах жертв висвітлено наслідки терору й насильства. У четвертій книзі опубліковано результати дослідження про репресії німецької національної громади. Окремим розділом представлено нариси про уродженців та мешканців Луганщини, які постраждали від масових політичних репресій, зокрема населення німецьких колоній Слов'яносербського району, родини Кнорр. Також подано біографічні дані про репресованих німців — жителів Луганської області (літери «А»–«Я»). Розраховано на науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

670. Реабілітовані історією. Одеська область. – Одеса : Пласке, 2010– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.)

Кн. 1 / [упоряд.: Л. В. Ковальчук, Е. В. Петровський], обл. редкол.: Л. В. Ковальчук (голова) та ін. – 2010. – 799 с., [32] арк. іл. : табл. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 169–217 (937 назв), в кінці ст. та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 737–761. – Геогр. покажч.: с. 762–774. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8692-38-3 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477.74)(092) **В353458/1**

Видання «Реабілітовані історією. Одеська область» є складовою частиною всеукраїнської науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією» і присвячено дослідженню історії репресій на Одещині за часів радянської влади. В першій книзі розглянуто основні тенденції репресивної політики у регіоні протягом 1918–1991 рр., представлено численні архівні документи, спогади, біографічні нариси та статті про репресованих. У розділі «Місця поховання» вміщено вибірку з матеріалів про пошуки масових могильників жертв радянських репресій на Одещині, опублікованих в одеській пресі протягом 1990–2000-х рр. Призначено для науковців, викладачів, студентів, краєзнавців і широкого читацького загалу.

671. Реабілітовані історією. Сумська область : у 3 кн. / обл. редкол.: І. О. Яговдик (голова) [та ін.]. – Суми : Мрія-1, 2005– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: В. Ф. Солдатенко (голова) та ін.). – ISBN 978-966-566-579-3.

Кн. 2. – 2013. – 754 с. : іл., табл., портр., карти, схеми. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 739–745. – Геогр. покажч.: с. 746–752. – 300 пр. – ISBN 966-566-194-9 (у паліт.). УДК 94(477.52)«1918/1980»(092) **В348886/2**

Видання — данина пам'яті землякам, які необґрунтовано постраждали за свої переконання, корисний посібник для всіх, хто цікавиться історією рідного краю. У другій книзі тому «Реабілітовані історією. Сумська область» продовжено публікацію документальних матеріалів про політичні репресії громадян Сумщини в 1918–1980 рр., зокрема про тих, чий життя або діяльність пов'язані з містами Лебедин і Охтирка, Краснопільським, Кролевецьким, Лебединським, Липоводолинським, Недригайлівським, Охтирським та Путивльським районами. До книги вміщено біографічні нариси про трагічні події, пов'язані з політичними репресіями, в житті директора заводу О. Н. Орлова, письменників та поетів М. О. Лукаша, П. Й. Капельгородського, Остапа Вишні (П. М. Губенка), М. Г. Осадчого, наркомів М. Н. Демченка та Г. Ф. Гринька, комкора М. І. Ва-

силенка, червоних партизанів Г. І. Коняєва та Х. М. Фролова, педагога М. Л. Довгополюка, селянина-одноосібника С. Я. Лісовицького, вченого Г. М. Кучмая, доктора медичних та біологічних наук Д. Д. Плетньова, комісара партизанського з'єднання С. В. Руднева. Розраховано на науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

672. Реабілітовані історією. Тернопільська область. – Тернопіль : Терно-граф, 2008– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько(голова) та ін.).

Кн. 2 / [обл. редкол.: П. В. Гоч (голова) та ін.]. – 2012. – 857, [6] с. – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-457-134-7 (у паліт.). УДК 94(477.84)(092) **В354862/2**

Кн. 3 / обл. редкол.: О. Г. Бажан [та ін.] ; [упоряд.: О. Г. Бажан, П. З. Гуцал, Л. М. Кіт]. – 2013. – 634, [5] с. – 300 прим. – ISBN 978-966-457-134-7 **В354862/3**

У другій книзі науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією. Тернопільська область» опубліковано архівні документи про проведення агентурно-оперативної роботи органів державної безпеки УРСР щодо ліквідації підпілля ОУН, підрозділів УПА, боротьби з римо-католицьким та греко-католицьким духовенством тощо. Видання містить біографічні довідки про репресованих з Гусятинського, Заліщицького, Збарзького та Зборівського районів. За абетковим принципом, за районами та, відповідно, їх міськими, селищними і сільськими радами подано основні біографічні відомості про репресованих: прізвище, ім'я та по батькові; рік і місце народження; освіта; останнє місце проживання; місце роботи і посада на час арешту; дата арешту; орган, який провів арешт; суть звинувачення; вирок та судовий чи позасудовий орган, який його виніс; дата звільнення; дата смерті; дата реабілітації; номер архівно-кримінальної справи. Оскільки про деяких осіб не всі позиції з цього переліку відомі, біографічні дані про них подано неповними. У розділі «Спогади» опубліковано матеріали про обставини арештів, етапування, перебування у виправно-трудовах таборів громадян Тернопільської області. Для науковців, істориків, краєзнавців, широкого кола читачів.

673. Реабілітовані історією. Хмельницька область : у 27 т. – Хмельницький : Поліграфіст-2, 2008– . – 26 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.). УДК 94(477.43)(092)

Кн. 3 / обл. редкол.: В. Д. Гаврішко (голова) та ін., [упоряд. П. М. Воскобийник та ін.]. – 2010. – 1125 с. : іл., табл., портр. – Пам'яті жертв політ. репресій присвяч. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України НАН України, обл. редкол. кн. «Реабілітовані історією. Хмельниц. обл.» та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – Імен. покажч.: с. 1117–1119. – Геогр. покажч.: с. 1120–1121. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-1502-24-5 (у паліт.). **В352968/3**

Кн. 4 / обл. редкол.: В. Д. Гаврішко (голова) [та ін. ; упоряд.: Л. Л. Місінкевич, Р. Ю. Поркур]. – 2012. – 1160, [2] с. : іл., табл., портр. – Пам'яті жертв політ. репресій присвяч. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України НАН України, Обл. редкол. кн. «Реабілітовані історією. Хмельниц. обл.» та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – Імен. покажч.: с. 1147–1152. – Геогр. покажч.: с. 1153–1158. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1502-43-6 (у паліт.). **В352968/4**

У третій книзі науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією. Хмельницька область» подано біографічні дані про репресованих жителів Городоцького, Деражнянського, Кам'янець-Подільського районів та міста Кам'янця-Подільського. У розділі «Біографічні нариси» описано трагічні долі викладачів сільгоспінституту Ю. Філя, В. Герасименка, рахівника Й. Янечка, колгоспників М. Федика, О. Кольцуна, ксьондза С. Ганського, робітниці К. Барановської, селян В. Ковальчука, І. Стрежелецького. У четвертій книзі опубліковано статтю та архівні документи, що розкривають репресивну політику радянської держави. Видання містить біографічні довідки про колишніх в'язнів Ізяславського, Летичівського, Новоушицького, Полонського, Славутського районів, які зазнали безпідставних політичних репресій. У розділі «Спогади та нариси про репресованих» подано інформацію про репресивні заходи щодо селянства у 1920–1930-х рр., Нестеровецьку «волинку» 1931 р., про долю колгоспників Івана Бистрицького, Степана Матвійчука, шофера Олександра Ерна, цикл спогадів «Костьол» про Полонський костьол. Для широкого читацького загалу.

674. Реабілітовані історією. Черкаська область / обл. редкол.: П. І. Гаман (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України, Черкас. облрада і облдержадмін. – Сміла (Черкас. обл.) : Тясмин, 2006– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.)

Кн. 7 / Черкас. обл. редкол.: Ю. А. Чабан (голова) [та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А. [вид.], 2010. – 653 с. : іл. – 1 000 прим. – ISBN 978-966-493-281-0 **В353726/7**

Сьома книга містить відомості про реабілітованих громадян Черкащини, які не потрапили до попередніх шести видань. Книга структурована за трьома розділами: списки репресованих — жертв тоталі-

тарного режиму; нариси про мучеників неосяжного катівського ГУЛАГу, зокрема досліджено репресії червоноармійців, які потрапили у фінський полон під час радянсько-фінської війни тощо; розділ «Мовою документів» розвінчує злочини проти людства радянської тоталітарної системи. Розраховано на науковців, краєзнавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

675. Реабілітовані історією. Чернігівська область / [обл. редкол.: В. М. Хоменко (голова) та ін.]. – Чернігів : Деснян. правда, 2008– . – 25 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: П. Т. Тронько (голова) та ін.). УДК 94(477.51)(092)

Кн. 2 / [упоряд.: О. Б. Коваленко та ін.]. – 2010. – 708, [1] с. : іл., табл., портр. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України, Обл. редкол. наук.-док. сер. кн. «Реабіліт. історією» та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – Геогр. покажч.: с. 678–703. – у паліт. – 800 пр.

В351379/2

Кн. 3 / [упоряд.: О. Б. Коваленко, Р. Ю. Подкур, О. В. Лисенко]. – 2011. – 598, [1] с. : іл., табл., портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Геогр. покажч.: с. 567–592. – 800 пр. – ISBN 978-966-2646-16-0 (у паліт.).

В351379/3

Кн. 4 / упоряд.: О. Б. Коваленко, Р. Ю. Подкур, О. В. Лисенко. – 2012. – 630, [1] с. : іл., табл. – На авантитулі: НАН України, Ін-т історії України, Обл. ред. кол. наук.-докум. сер. кн. «Реабілітовані історією» та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – Геогр. покажч.: с. 587–620. – 800 пр. – ISBN 978-966-2765-53-3 (у паліт.).

В351379/4

У другій книзі науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією. Чернігівська область» опубліковано результати дослідження про масові політичні репресії наприкінці 1930–1980-х рр. У розділі «Біографічні нариси» описано трагічні долі поетів Аркадія Казки, Марка Вороного, ксьондза Петра Барановського, композитора Михайла Черняка, історика Бориса Шевеліва, етнологі Бориса Луговського, архівіста Вальтера Фохта, Героя Радянського Союзу Івана Кондратця, студентки Катерини Гариги та ін. Оприлюднено біографічні дані про репресованих жителів Чернігівської області (літери «А»–«Ба»). У третій книзі опубліковано архівні матеріали про практичну реалізацію політики вищого партійно-державного керівництва СРСР та Радянської України щодо ліквідації Церкви. Містить біографічну інформацію про репресованих жителів Чернігівської області («Бе»–«В»). У четвертій книзі опубліковано архівні матеріали та описано трагічні долі літературознавця Ананія Лебеда, мистецтвознавця Леоніда Митькевича, історика, викладача Василя Дубровського, вчителів Дмитра Пашкевича, Едуарда Лепретра, Дмитра Мехеда, Олександра Васюка. Подано біографічні матеріали про репресованих жителів Чернігівської області (літери «Г»–«Д»). Розраховано на широке коло читачів.

676. Рожко В. Є. Волинська Духовна семінарія (1796–2011 рр.) : іст. нарис / В. Є. Рожко. – [Вид. 2-ге, доповн. і виправл.]. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2011. – 319 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 309–317. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-361-644-5 (у паліт.). УДК 271.2-754(477.82)«1796/2011»

НБУЯМ А736899

Видання знайомить з історією Волинської Духовної семінарії — від часів заснування владикою Варлаамом Шишацьким у 1796 р. до наших днів. Найвидатніші серед випускників навчального закладу — наші духовні наставники і ті, хто зараз передає й опановує знання, необхідні для того, щоб із честю виконувати цю почесну й відповідальну місію. Про кожного автор знаходить проникливі слова, які не залишать байдужим жодного читача. Для всіх, хто цікавиться історією навчального закладу, православ'я та життям представників українського духовенства.

677. Рожок В. І. Історія українського диригентського виконавства: творчість Стефана Турчака : навч. посіб. [для студ. закл. вищ. освіти] / В. І. Рожок. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. – 325, [1] с. : портр. ; 21 см. – На тит. арк. : До 100-річчя Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – Бібліогр.: с. 296–302 (96 назв) та в підрядк. прим. – Покажч. імен і муз. творів: с. 303–324. – 500 пр. – ISBN 978-617-640-104-9 (у паліт.). УДК 78.071.2(477)(092)(075.8)

ВА778899, Табачник Д.В. ВА2450

У посібнику вдало і доцільно розподілено матеріал у висвітленні біографії і творчого шляху диригента, заслуженого діяча мистецтв Стефана Турчака. Загальний огляд етапів його становлення і творчого розвитку виділено у самостійний розділ, окремо подано основні напрями його діяльності як симфонічного диригента, постановника класичних опер, охарактеризовано поновлення вистав оперної класики. В окремому підрозділі розкрито роль Стефана Турчака у становленні й оновленні українського оперного репертуару. Як самостійні сфери діяльності митця показано балетний театр, симфонічне виконавство у зрілі роки і гастрольні виступи. Для всіх шанувальників музичного мистецтва та творчості митця.

678. Самойленко Г. В. Літературне життя Чернігівщини в XII–XX ст. / Г. В. Самойленко. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Чернігів : Упр. у справах преси та інформації : Лозовий В. М., 2011. – 327 с. : іл., портр. ; 20 см. – 20-річчю незалежності України присвяч. – Бібліогр.: с. 316–323 (173 назви). – 500 пр. – ISBN 978-966-2482-60-7. УДК 821.161.2.09'06(477.51) **ВА733797**

У виданні проаналізовано особливості літературознавства на Чернігівщині в XII–XX ст. та творчість представників даного регіону, зокрема Л. Глібова, М. Гоголя, Є. Гребінки, Б. Грінченка, О. Довженка, Ю. Збанацького, М. Коцюбинського, П. Тичини та ін. Адресовано літературознавцям, науковцям, педагогам, студентам, краєзнавцям, усім, хто цікавиться історією краю.

679. Самойленко Г. В. Театри і актори Північного Лівобережжя України / Г. В. Самойленко ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин (Чернігів. обл.) : НДУ ім. М. Гоголя, 2010. – 199 с. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 187–198. – 330 пр. – ISBN 978-966-7391-84-3. УДК 792(477.51)«16/19»

ВА730697

У виданні за хронологією висвітлена історія розвитку театрального мистецтва Чернігівщини XVII–XX ст. та окремих труп Чернігова, Ніжина, Новгород-Сіверського, Прилук. Біографічний матеріал подано у розділах «Дмитро Грудина — театральний діяч і актор із творчого гніздечка М. Заньковецької» (с. 105–118), «Актор і режисер Прилуцького та Ніжинського театрів Іван Бровченко» (с. 129–143), «Дві актриси — дві долі: Тамара Коршикова та Олександра Сидельникова» (с. 167–174). Без фотоматеріалів і допоміжних покажчиків. Для всіх, хто цікавиться історією театру Північного Лівобережжя України.

680. Скрипка Т. О. Волинські образки: ковельська еліта другої половини XIX століття / Т. О. Скрипка ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, НДІ Лесі Українки. – Нью-Йорк ; Луцьк : Захарчук В. М., 2012. – 150 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 83–86. – 300 пр. – ISBN 978-966-2750-16-4. – URL: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html> УДК 908:008](477.82-21)«18»(092)

ВА763874

У виданні представлено першу спробу портретного представлення ковельської еліти в її взаємонавч. із родиною Косачів. Вміщено біографічні відомості про людей, які відіграли неабияку роль у долі Лесі Українки та її членів родини. Деякі фактологічні матеріали та більшість фотографій подано вперше. Для широкого читацького загалу.

681. Скрипка Т. О. Родові гнізда Драгоманових-Косачів: їх устрій та культура / Т. О. Скрипка. – Київ : Темпора, 2013. – 655 с. : іл., портр. ; 27 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 648–652. – Покажч. геогр. назв: с. 653–654. – ISBN 978-617-569-130-4 (у паліт.). УДК 929.52(477)«18/19»

ВС56533

Пропоноване видання розкриває перед читачем духовне середовище й культурну атмосферу маєтків родини Драгоманових-Косачів як осередків української традиції та аристократичної культури кінця XIX — початку XX ст. У книжці подано понад 500 унікальних фотографій, уведено в обіг нові джерела, використано друковані та рукописні мемуари, епістолярій власників садиб, членів їх родини та оточення. Для істориків, літературознавців, культурологів та всіх, хто цікавиться історією української культури та родин.

682. Солдатенко В. Ф. Проект «Україна» 1917–1920 рр. Постаті / В. Ф. Солдатенко. – Харків : Фоліо, 2011. – 510, [1] с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-03-5793-8 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Soldatenko_Valerii/Proekt_Ukraina_1917-1920_rr_Postati.pdf УДК 94(477)«1917/1920»(092)

ВА747006

683. Солдатенко В. Ф. Проект «Україна». 1917–1920 рр. Постаті / В. Ф. Солдатенко. – Кіровоград : Імекс, 2013. – 510, [1] с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-189-177-6 (у паліт.). УДК 94(477)«1917/1920»(092)

НБУЯМ А732686

У книжці подано матеріали про тих, хто стояв біля витоків відродження нації, розробляв платформу Української революції, керував її втіленням у життя, очолював політично-координаційний центр національної державності. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією.

684. Сторінки історії Київського національного університету технологій та дизайну : у 2 кн. – Київ : Світ успіху, 2005–2010. – 30 см.

Кн. 2, т. 2 / В. М. Урбанський, О. І. Волков, В. В. Кострицький [та ін.]. – 2010. – 613, [2] с. : іл., табл., портр. – На авантитулі: Імена славних сучасників. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 609–612. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-8352-47-8 (у паліт.). УДК 378.6:67](477-25)(091)

В348972/2, т. 2

Історію університету автори розглянули у монографії «Сторінки історії Київського національного університету технологій та дизайну» (кн. 1 — 2005 р., кн. 2., т. 1. — 2010 р.). У дослідженні розглянуто сьогодення університету, статистичні дані та більшість світлин, які наводяться, подано станом на 01.10.2009 р. Історичний матеріал підтверджено хронологічними діаграмами. Основою для розділу II послужили біографічні матеріали співробітників кафедр, факультетів та підрозділів університету. Розділ IV, присвячений випускникам закладу, підготовлено на основі поданих ними біографічних відомостей (близько 100 осіб). У додатках розміщено копію архівного документа «Книга випусків Київського інституту шкіряної промисловості за 1931–1941». Містить кольорові фотоматеріали. Розраховано на науковців, педагогів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу та вищої освіти в Україні.

685. Страницы Харьковской цивилистики : в 3 ч. / [под общ. ред. И. В. Венедиктовой, С. М. Бервено] ; Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина, Юрид. фак., Каф. граждан.-прав. дисциплин. — Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2010. — 21 см. — 205-летию создания и 5-летию возрождения каф. граждан.-прав. дисциплин посвящ.

Ч. 1 : История развития кафедры гражданско-правовых дисциплин ХНУ им. В. Н. Каразина.

Ч. 2 : Лучшие работы кафедры граждан.-прав. дисциплин за 2009/2010 учебный год. — 215 с. : портр. — Текст укр., рус. — Библиогр. в конце ст. и в подстроч. примеч. — 300 экз. — ISBN 978-966-623-681-7 (в пер.). УДК 378.4.096:347](477.54-25)(091) **В353238/1, 2**

Ч. 3 : Доктора Харьковской цивилистической школы / [сост.: С. М. Бервено и др.]. — 359 с. : портр. — Библиогр. в конце ст. и в подстроч. примеч. — 300 экз. — ISBN 978-966-623-682-4 (в пер.). УДК 378.4.096:347](477.54-25)(091) **В353238/3**

Видання присвячено 205-річчю створення та 5-річчю відродження кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету (ХНУ) імені В. Н. Каразіна. У перших двох частинах висвітлено історію становлення та розвитку кафедри у дореволюційний і сучасний періоди, а також представлено найкращі наукові роботи кафедри у різноманітних номінаціях за 2009–2010 навчальний рік. Окремі параграфи видання репрезентують біографії членів кафедри, що супроводжуються портретними світлинами та інформують про повне ім'я, дату і місце народження, науковий ступінь, вчене звання, походження, освіту, професійний шлях, громадську діяльність, сферу наукових інтересів. У третій частині представлено роботи докторів Харківської цивілістичної школи трьох періодів: дореволюційного, радянського та сучасного. Не містить виокремлених біографічних відомостей. Подано портретні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Адресовано усім, хто цікавиться історією університету, історією розвитку науки цивільного права та сучасним життям кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна.

686. Тетеріна-Блохин Д. Історія української політичної еміграції в славних іменах / Дарина Тетеріна-Блохин ; Нім.-укр. наук. об-ня. — Полтава : Шевченко Р. В. ; Мюнхен : [б. в.], 2010–. — 20 см. **Т. 2.** — 2011. — 412 с. : іл., портр. — Бібліогр.: с. 406–411 (86 назв), в тексті та в підрядк. прим. — Вид. коштом авт. — 100 пр. — ISBN 978-966-8798-52-8. УДК 94:323.281](477)(092) **В355753/2**

У книзі розглянуто історію боротьби за незалежність України, що спричинило виникнення української політичної еміграції в роки національно-визвольної боротьби та Другої світової війни. Проаналізовано долю українських діаспорних політиків доби національно-визвольних змагань, міжвоєнного та післявоєнного періодів. Інформація подана за хронологією. У розділі II «Гетьманська Україна» (с. 74–104) висвітлено життєвий шлях та діяльність гетьмана П. Скоропадського і його оточення. Розділ III «Визначні українські політичні особистості Української національно-визвольної боротьби в Україні і на еміграції» (с. 105–194) описує політичні портрети С. Петлюри, Є. Коновальця, А. Мельника, О. Кандиба-Ольжича. Розділ IV «ОУН на еміграції в воєнні та післявоєнні часи» (с. 195–284) розповідає про долі О. Сеніка-Грибівського, Р. Сушка, С. Бандери, Я. Барановського. Видання є інформаційним джерелом праць діаспорних учених, які були заборонені в Україні в часи радянської влади, та містить архівні матеріали Німеччини. Розраховано на науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

687. Ульяновский В. Выдубицкий Чуда архангела Михаила монастырь: история в лицах, памятниках архитектуры и церковного искусства / Василий Ульяновский. — Киев : Музей Шереметьевых, 2009. — 623 с. : ил., портр. ; 30 см. — Библиогр. в конце разд. — ISBN 978-966-8684-63-0 (ошибоч.) (в пер.). УДК 27-523.6+726.71](477-25) **СО30432**

У книжці вперше подана повна історія головних архітектурних споруд київського Видубицького Чуда архангела Михаїла і Георгіївського монастирів протягом XI–XX ст. Запропоновано оригінальні гіпотези щодо часу, обставин заснування і посвячення обителі, а також старовинного храму Чуда архангела Михаїла в Хонах, переглянута історія його руйнування і поновлень. Наведено біограми видатних будівельників і ктиторів обителі. Представлено нариси історії монастирської бібліотеки і архіву, службових будівель. Опубліковано архівні матеріали з переліками поховань на території монастиря, а також рукопис праці О. Д. Ертеля про розкопки 1919 р. Для широкого кола читачів.

688. Цибань В. О. Нагороди Національної академії наук України: золота медаль ім. В. І. Вернадського, премії імені видатних учених України, відзнаки / В. О. Цибань ; НАН України. – Київ : Академперіодика, 2010. – 398, [1] с. : табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 396–397 (40 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-360-157-1 (у паліт.). УДК 06.05:001.89](477) **ВС50961**

689. Цибань В. О. Нагороди Національної академії наук України: золота медаль ім. В. І. Вернадського, премії ім. видат. учених України, премії для молодих учених і студентів ВНЗ, відзнаки, почес. доктор / В. О. Цибань ; [відп. ред. В. М. Палій] ; НАН України. – Київ : Академперіодика, 2013. – 492 с. : фот. – Бібліогр.: с. 489–491. – 300 прим. – ISBN 978-966-360-245-5 УДК 06.05:001.89](477) **ВС57143**

У книжці вперше узагальнено і в повній формі висвітлено інформацію про нагороди, премії й відзнаки, запроваджені в НАН України протягом її існування, надано коротку історичну довідку про життєвий шлях, наукові та творчі здобутки, нагороди видатних учених України, ім'я яких носять премії. В розділі «Додатки» наведено основні документи — постанови органів влади, Президії НАН України про заснування нагород, премій та відзнак з їх описами, а також повний перелік лауреатів премій імені видатних учених України. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією НАН України.

690. Чернецький Є. А. Історія Білої Церкви. Події, постаті, життя / Є. А. Чернецький. – Біла Церква : О. Пшонківський, 2012. – 445 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 403–428. – Показч.: с. 429–445. – Вид. коштом В. Полочанінова. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-604-004-0 (у паліт.). УДК 94(477.41-21) **ВС53144**

Книга розповідає про історію Білої Церкви — міста, яке наближається до свого 1000-літнього ювілею та є одним із символів Київщини. Долі білоцерківців та життя міста висвітлено на тлі історії Центрально-Східної Європи. Охоплено часи від Середньовіччя до перших кроків самостійної України. Розділ IV «Місто і люди» містить біографічні матеріали: «Монархи» (с. 147–178) — 17 осіб, «Володарі» (с. 179–202) — 20 осіб, «Постаті» (с. 204–238) — 25 осіб, «Білоцерківці» (с. 239–242) — історія родоводів 9 сімей. Ілюстровано чорно-білими фотографіями. Видання адресовано широкому колу читачів. Присвячено до 980-річчя заснування Великим князем київським Ярославом Мудрим міста Юр'їв та 460-річчю будівництва Великим князем литовським Зигмунтом-Августом Білоцерківського замку. Для широкого читацького загалу.

691. Чернухін Є. Колекція рукописів та архів митрополита Андрея Шептицького : кат. фонду XVIII Ін-ту рукопису Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Євген Чернухін ; НАН України, Ін-т історії України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2011. – 241 с. : іл. ; 29 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Показч.: с. 117–139. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6388-8. – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0007799> УДК 017.1(477-25):271.4-726.1 **СО31500**

Каталог знайомить із документами, що надійшли до Києва у складі матеріалів, вилучених із ліквідованої 1946 р. Львівської Греко-католицької митрополичої консисторії і перебувають нині у фондах Інституту рукопису НБУВ. Серед документів XIV–XX ст. папські були і бреве, ставлені грамоти митрополитів та єпископів, автентичні грамоти австро-угорських цісарів, польських королів і магнатів, приватно-правові акти й листи тощо. Документи відображають історію церкви візантійського обряду на Західній Україні, у Польщі, Австрії та Угорщині XIV–XX ст. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Церкви.

692. Чорноморська хвиля української революції: провідники національного руху в Одесі у 1917–1920 рр. / [Т. С. Вінцковський, О. Є. Музичко, В. М. Хмарський та ін.] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Каф. історії України, Укр. іст. т-во, Одес. осередок. – Одеса : ТЕС, 2011. – 585 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Присвяч. 20-й річниці незалежності України. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Рез. рос., англ. – Бібліогр.: с. 507–564 (1594 назв). – Імен. показч.: с. 571–581. – 500 пр. – ISBN 978-966-2389-18-0 (у паліт.). – URL: [У монографії за допомогою біографічного методу проаналізовано процес розгортання українського національного руху та розбудови української державності на півдні України, зокрема в Одесі у 1917–1920 рр. Охарактеризовано постаті понад 30 провідних діячів цього процесу, зокрема, В. Голубовича, В. Чехівського, І. Луценка, П. Вербицького, П. Клепацького, Б. Комарова, З. Висоцького, М. Слабченка, Є. Фесенка, В. Буряченка, В. Мурського. Для науковців, викладачів, студентів і всіх, хто цікавиться історією України і Одеси зокрема.](https://www.academia.edu/38690013/Чорноморська_хвиля_Української_революції_провідники_національного_руху_в_Одесі_у_1917_1920_рр._монографія_Вінцковський_Т._С._Музичко_О._Є._Хмарський_В._М._та_ін._відп._ред._В._М._Хмарський_Одеса_ТЕС_2011_УДК_94:329.73](477.74-25))1917/1920» ВА738511</p></div><div data-bbox=)

693. Яневський Д. Б. Проект «Україна». Грушевський. Скоропадський. Петлюра: таємна історія укр. державності / Д. Б. Яневський. – Харків : Прапор, 2012. – 917, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1643-25-2 (у паліт.). УДК 94(477)

ВА760049

694. Яневський Д. Б. Проект «Україна». Грушевський. Скоропадський. Петлюра: таємна історія укр. державності / Д. Б. Яневський. – Харків : Фоліо, 2012. – 917, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5575-0 (у паліт.). УДК 94(477)«1917/1920»

ВА760988

Автором зроблено спробу створити цілісне, несуперечливе, ясне уявлення про феномен української державності. Ним запропоновано свої варіанти відповідей на питання, що стосуються суті Української революції під проводом Української Центральної Ради, бачення Павлом Скоропадським України як держави, створення Директорії та ролі Симона Петлюри у цьому. Автор намагається розкрити міфи про вітчизняну історію періоду 1917–1920 рр. та з'ясувати, що саме відбувалося на теренах України у той час. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією.

695. Яневський Д. Б. Проект «Україна»: жертва УПА, місія Романа Шухевича / Д. Б. Яневський. – Харків : Фоліо, 2012. – 283 с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-03-6084-6 (у паліт.). УДК 94(477.8)«1943/1945» **ВА760292**

696. Яневський Д. Б. Проект «Україна»: жертва УПА, місія Романа Шухевича / Д. Б. Яневський. – Харків : Факт, 2013. – 283 с., [4] арк. іл. : іл., портр., план-схема, карти ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 3 425 пр. – ISBN 978-966-637-756-5 (у паліт.). УДК 94(477)«194/195»

ВА776168

У виданні проаналізовано десятки тисяч сторінок документів, мемуарів, спеціальних досліджень та артефактів з колекції Українського Національного Музею (Чикаго, США), відновлено реальну історію УПА, з'ясовано її чисельність, місця та час народження, імена Головних командирів. На думку автора, історія УПА — це історія збройного спротиву частини українського народу комуністичній диктатурі, історія реального, а не вигаданого Голокосту українців, історія однієї з найбільших антропологічних катастроф в історії Європи за останню тисячу років. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією українських національно-визвольних змагань.

697. Яневський Д. Б. Проект «Україна». 30 червня 1941 р., акція Ярослава Стецька / Д. Б. Яневський. – Харків : Факт, 2013. – 282, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 3 425 пр. – ISBN 978-966-637-757-2 (у паліт.). УДК 94(477)«1941»(092) **ВА775365**

698. Яневський Д. Б. Проект «Україна». 30 червня 1941 р., акція Ярослава Стецька / Д. Б. Яневський. – Харків : Фоліо, 2013. – 282, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-03-6552-0. УДК 94(477)«1941»(092) **ВА772280**

Дослідження доктора історичних наук, журналіста, телеведучого Данила Яневського — для тих українців, які мають бажання дізнатися, чим було проголошення Акту відновлення Української держави: звичайним вчинком українських патріотів, інтригою німецьких спецслужб чи частиною детально продуманого плану націоналістів. Проаналізувавши відомі на сьогодні документальні публікації, спеціальні дослідження, архівні матеріали фондів Українського Національного Музею (Чикаго) та НТШ (Нью-Йорк), автор подає альтернативну до існуючої картину створення ОУН, її ролі та місця в історії передвоєнної Європи, з'ясовує її чисельність, відновлює імена реальних керівників та натхненників, творців та погребеників ОУН, форми їх «співпраці» зі спецслужбами різних країн, джерела фінансування. У центрі документального розслідування — питання про легітимність Акту 30 червня 1941 р., обставини його народження та проголошення, політичний вплив на український національний рух за умов німецької окупації. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією та історією національно-визвольного руху в Україні.

3. НАУКОВО-ПОПУЛЯРНІ ВИДАННЯ

3.1. Збірники біографій, біографічних нарисів

Див. також № 24, 836, 1685, 1717, 1919, 1929, 1931, 1961, 1963, 1967, 1969, 1972-1975, 1982, 2015, 2052, 2054-2056, 2061, 2091, 2098, 2102, 2125, 2126, 2151, 2181, 2195, 2225, 2298, 2304, 2313, 2316

699. Авиаторы Национального авиационного университета в боях за Родину : (к 65-летию Победы в Великой Отечественной войне) : альманах / [авт.-сост.: Н. С. Кулик и др.] ; Нац. авиац. ун-т. – Київ : НАУ-друк, 2011. – 278, [3] с. : портр. ; 21 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-598-683-6. УДК 378.6:355.354(477.41-25)(092)«1941/1945» **ВА738203**

У виданні відображено достовірні умови формування авіаційних частин, в яких під час Другої світової війни служили співробітники Національного авіаційного університету (1933–1953 рр. — Київського авіаційного університету), та ведення ними бойових дій. До альманаху вміщено біографічні дані учасників бойових дій (загалом 150 довідок), їхні спогади, уривки із щоденників. Проілюстровано портретами авіаторів. Для широкого кола читачів.

700. Альпинисты Киева / [ред.-сост. А. Клокова ; Федерация альпинизма и скалолазания]. – Киев : Златограф, 2012. – 398, [2] с. : ил., портр. ; 30 см. – Библиогр. : с. 388. – 300 экз. – ISBN 978-966-2156-06-5 (в пер.). УДК 796.525(477-25)(092) **СО35797**

Представлено літопис київського альпінізму з 30-х рр. минулого століття по теперішній час. Видання містить інформацію про альпіністів Києва всіх поколінь (понад 290 осіб, с. 243–386): керівників республіканського альпінізму, майстрів спорту з альпінізму, майстрів спорту міжнародного класу, заслужених тренерів СРСР, УРСР/України, «Снігових барсів», альпіністів на восьмитисячники, а також альпіністів-любителів, які не досягли видатних спортивних успіхів, але альпінізм для них став невід'ємною частиною життя. Для широкого кола читачів.

701. Афганістан — це і наш біль : [докум.-біогр. вид.] / упоряд. Снігур С. П. – Вінниця : Рогальська І. О., 2011. – 215 с. : ил., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2585-05-6. УДК 94(477.44):355.48((47+57):581)(092) **ВА737822**

Видання присвячено увічненню подвигу воїнів-інтернаціоналістів, які брали участь у бойових діях на території Демократичної Республіки Афганістан та інших країнах. Книга про Вінницьких воїнів: які загинули, виконуючи свій інтернаціональний обов'язок, які повернулись до мирної праці, та тих, котрі нині проживають на території Чечельницького району (Вінницька обл.). Короткі довідки (близько 90 персоналій) систематизовано за територіальним принципом та за абеткою прізвищ. Без допоміжних покажчиків. Для істориків, краєзнавців, учнівської молоді та широкого кола читачів.

702. Бабич В. В. Журналисты города святого Николая. История и судьбы / Валерий Бабич. – Николаев : Возможности Киммерии, 2011. – 719 с., [49] л. ил. : ил., портр. ; 24 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-7676-57-5 (в пер.). УДК 070(477.73-25)(091) **ВС53263**

Видання присвячено історії миколаївської журналістики. Через долі відомих журналістів, письменників висвітлено життя м. Миколаєва в другій половині ХХ ст. Проілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів.

703. Бібліотека, роки, люди, долі : зб. нарисів та фотодок. / «Обл. універс. наук. б-ка ім. О. М. Горького», комунальний заклад (Запоріжжя). – Запоріжжя : АА Тандем, 2010–. – 20 см. УДК 027.53(477.64)«19/20»

Вип. 1. – 2010. – 98 [1] с. : ил., портр. – Текст укр., рос. – Библиогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 94–98. – 150 пр. – ISBN 978-966-488-067-8. – URL: <https://zounb.zp.ua/node/766> **В352916/1**

Вип. 2 / [уклад. та ред. І. П. Степаненко]. – 2011. – 94 с. : фотогр. – Текст укр., рос. – 150 прим. – URL: <https://zounb.zp.ua/sites/default/files/pdf/biblioteka2.pdf> **В352916/2**

Вип. 3 / [уклад. та ред. І. П. Степаненко]. – 2012. – 101 с. : фотогр. – Текст укр., рос. – 100 прим. – URL: <https://zounb.zp.ua/sites/default/files/imce/pdf/2013/bibrokluddol.pdf> **В352916/3**

Збірник «Бібліотека, роки, люди, долі» — видавничий проект, мета якого — висвітлення етапів історичного розвитку головної книгозбірні краю та ролі особистостей у її зародженні та становленні. В підготовці випусків використано архівні документи, плани і звіти закладу, спогади ветеранів бібліотеки, в тому числі і з особистих зібрань співробітників. Адресовано історикам, краєзнавцям, бібліотечній спільноті та всім небайдужим до долі регіональної книгозбірні.

704. Богдан Хмельницький / [І. Коляда]. Іван Виговський / [Ю. Мицик]. Петро Дорошенко / [В. Карнацевич]. Іван Мазепа / [Д. Журавльов]. – Харків : Фоліо, 2012. – 470, [2] с. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – Авт. зазначено в змісті. – 750 пр. – ISBN 978-966-03-5428-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО270614**

705. Богдан Хмельницький / [І. Коляда]. Іван Виговський / [Ю. Мицик]. Петро Дорошенко / [В. Карнацевич]. Іван Мазепа / [Д. Журавльов]: [збірка]. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2012. – 470, [1] с. : портр. ; 18 см. – Назва паліт.: Хмельницький, Виговський, Дорошенко, Мазепа. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-361-702-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271120**

Богдан Хмельницький, Іван Виговський, Петро Дорошенко, Іван Мазепа — це, безумовно, знакові постаті української історії. За минулі століття їхні імена не були забуті, як не забуто їхню боротьбу за свободу і незалежність України. А боротьба ця була жорстокою і позначена багатьма трагічними подіями. Проте кожен із гетьманів не зійшов з обраного шляху і до кінця залишився вірним своїм переконанням. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України періоду Гетьманщини.

706. Буковини пишний цвіт / [упоряд. і ред. М. Поляк]. – Чернівці : Петрович і Петрівна, 2011. – 238 с. : портр. ; 21 см. – Зміст: авт.: Л. Кобилиця, Ю. Федькович, О. Кобилянська, М. Івасюк, І. Миколайчук, В. Івасюк, Н. Яремчук, В. Бабляк, В. Бабух, В. Бабелюлько та ін. – 500 пр. – ISBN 966-407-003-3 (помилк.). УДК 821.161.2-1(082) **НБУЯМ А707562**

Ця книжка данина землякам, які працювали і працюють на цій благодатній, означеній добрими янголами любові, віри, мистецтва та науки, землі. Від славного Лук'яна Кобилиці, всеохоплюючого Юрія Федьковича, царівни духу Ольги Кобилянської до білого птаха поезії сумною ознакою нашої кінематографії Івана Миколайчука аж до сьогочасних митців, які тримають рівень української ментальності попід небесами. Розраховано на широкі кола шанувальників української літератури, історії, культури.

707. Бухтияров В. Ф. Сердцем на мятежный атом : очерки о криворож. ликвидаторах последствий аварии на ЧАЭС / Владимир Бухтияров ; под ред. А. Н. Цыбаня. – Кривой Рог (Днепропетров. обл.) : [б. и.], 2013. – 164 с. : ил., портр. ; 20 см. – 500 экз. УДК 821.161.1(477)-94(082) **ВА776945**

Видання вміщує 34 нариси про криворіжців — ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Розраховано на широке коло читачів.

708. Валенская О. В. Соприкосновение с прекрасным : ст. о художниках / Ольга Валенская. – Кривой Рог (Днепропетров. обл.) : Альм. «Саксагань», 2011. – 78, [1] с., [12] с. ил. : портр. ; 21 см. – (Библиотечка Саксагани). – 15-летию гор. выставоч. зала посвящ. – 115 экз. УДК 069.5:75.071.1](477.63-21) **ВА745725**

Збірник мистецтвознавчих нарисів до творчих портретів криворізьких художників, роботи образотворчого мистецтва яких експонувались у єдиному в м. Кривий Ріг виставковому залі, що має на меті сприяти ознайомленню із різноманітними видами, напрямками і жанрами мистецтва. У виданні представлено 21 нарис, що висвітлюють основні віхи життєвого та творчого шляху митців, головні напрями їхньої творчості. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

709. Вергелис О. А. Билет на вчерашний спектакль : этюды в ностальгических тонах / Олег Вергелис. – Киев : Laurus : Журн. «Радуга», 2012. – 365, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Серия «Зрительный зал»). – ISBN 978-966-2449-19-8. – ISBN 978-966-1642-85-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94+792(477)(092) **ВА758507**

Книжка відомого театрального критика і публіциста Олега Вергеліса — про той Театр, який ще недавно хвилював мільйони глядацьких сердець. Бо «гравці» в тому Театрі — особистості улюблені, культові та знакові для України: Наталя Ужвій, Нонна Копержинська, Микола Яковченко, Ада Роговцева, Лариса Кадочникова, Микола Гринько, Олег Борисов, Зінаїда Дехтярьова, Степан Олексенко, Ольга Кусенко, Юрій Тимошенко, Андрій Сова, Ірина Буніна... Про зигзаги їх особистих, творчих доль і оповідають сторінки етюдів в ностальгічних тонах. Розраховано на шанувальників театального мистецтва.

710. Взгляд через десятилетия. Физики и математики первой группы БГПИ 1965–1970 гг. / [авт.-сост. В. Михайличенко]. – Мелитополь (Запорож. обл.) : Изд. дом Мелитопол. гор. тип., 2013. – 159 с. : ил., портр. ; 22 см. – Часть текста укр. – 300 экз. – ISBN 978-966-197-277-2 (в пер.). УДК 378.6.093.5:[51+53](477.64-21)«1965/1970»(092) **ВА772759**

Видання розповідає про студентів і випускників першої групи Бердянського державного педагогічного інституту, які вчилися у 1965–1970 рр. Розраховано на істориків, краєзнавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

711. Видатні постаті в історії України ХХ ст. короткі біогр. нариси / [В. І. Гусев, О. В. Даниленко, Л. В. Іваницька та ін.]. – Київ : Вища шк., 2011. – 390, [1] с. : портр. ; 18 см. – На обкл. авт. не зазначено. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-642-392-7 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО269621**

Наведено стислі біографічні відомості про видатних українських учених, громадських, політичних і культурних діячів, зокрема, О. Барвінського, М. Брайчевського, В. Винниченка, К. Дерев'янка, А. Мельника, Л. Ревуцького, І. Черняхівського. Висвітлено їх роль і місце в історичному розвитку України ХХ ст. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією, наукою, літературою, культурою у контексті персоналістики.

712. Виноградов К. А. Феодоситы : специал. ист.-краевед. изд. / К. А. Виноградов, В. Т. Гончаров, В. В. Александрьев. – Феодосия (АР Крым) : РА «Арт Лайф», 2010. – 21 см.

Вып. 1. – 2010. – 81, [2] с., [1] л. карт. : ил., портр. – 500 экз. – ISBN 966-8803-00-0. УДК 94(477.75-21)

В352416/1

Історико-краєзнавче видання розповідає про видатних феодосійців, імена яких прославили місто. У нарисах зображено людей, що жили, працювали, служили у Феодосії: герой російсько-перської війни П. С. Котляревський, градоначальник міста С. М. Броневський, віце-адмірал В. М. Мікрюков, ад'ютант Х. А. Анастасьєв, учасник Синопської битви віце-адмірал К. К. Штофреген. Для істориків, краєзнавців, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Криму.

713. Від Гоші — до Корця / [ред.-упоряд. Н. Адамчук]. – Рівне : О. Зень, 2013. – 199, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-617-601-069-2. УДК 908(477.81)(092) **ВА776094**

До видання вміщено нариси про талановитих людей Гощанського та Корецького районів Рівненської області. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

714. Воловник О. П. Заслуженные юристы Украины : [биограф. изд. / Воловник О. П., Воловник П. В.]. – Харьков : ЖЗЛ : Глобус, 2012. – 479 с. : ил., портр. ; 24 см. – (Современная ЖЗЛ Харьковщины ; кн. 7). – Авт. указаны перед вып. дан. – 250-летию Слобожанщины посвящ. – Текст рус., укр. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-7083-56-4 (в пер.). УДК 347.96(477)(092) **ВС53519**

У виданні містяться розповіді про досягнення чотирьох заслужених юристів України — Гусарова С. М., Денисюка С. Ф., Кривобока В. В., Титова М. І., які є випускниками Національного університету «Юридична академія України ім. Я. Мудрого». Адресовано всім, хто цікавиться історією та сучасним життям Харківщини.

715. Воловник О. П. Славные имена / [О. П. Воловник, П. В. Воловник]. – Харьков : ХКС «Глобус» : ЖЗЛ, 2013. – 479 с. : ил., портр. ; 24 см. – (Современная ЖЗЛ Харьковщины ; кн. 8). – Авт. указаны перед вып. дан. – Часть текста укр. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-7083-59-5 (в пер.). УДК 94(477.54)(092) **ВС54652**

Видання присвячено почесним громадянам Харкова і Харківської області, що своєю діяльністю збагатили славу Слобожанщини. Книжка містить дев'ять глав. Персоналії подано за алфавітом, проілюстровано численними світлинами. Адресовано всім, хто цікавиться історією та сучасним життям Харківщини.

716. Гаврош О. Александр Гаврош про Григора Пинтю, Александра Духновича, Ивана Силу, Адальберта Ерделі, Августина Волошина : [оповід. для дітей мол. та серед. шк. віку / О. Гаврош ; худож. І. Шумова]. – Київ : Грані-Т, 2011. – 120, [2] с. : іл. ; 21 см. – (Життя видатних дітей, ISBN 978-966-2923-77-3). – 2 000 пр. – ISBN 978-966-465-343-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-32-93 **ВА742504**

У виданні розповідається про дитячі роки видатних мешканців Закарпаття: Григора Пинтю — одного з найвідоміших карпатських опришків; Олександра Духновича — духовного батька закарпатців, який став творцем першого українського букваря народною мовою; Івана Силу — відомого важкоатлета й циркача, чемпіона Європи з культуризму, який ще хлопчиком зумів здійснити один із подвигів Геракла; Адальберта Ерделі — одного з найвідоміших українських художників; Августина Волошина — Президента Карпатської України, який вперше легітимним шляхом проголосив незалежну Українську державу. Для широкого кола читачів.

717. Гальчак С. Д. Ступені мужності / Сергій Гальчак ; Вінниц. філ. центру дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Поділ. нац. ун-ті ім. Івана Огієнка [та ін.]. – [2-ге вид., доповн., переробл.]. – Вінниця : Балюк І. Б., 2012. – 223 с. : іл., портр. ; 21 см. – У надзаг. також: Вінниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, Вінниц. обл. т-во «Україна — Росія». – 500 пр. – ISBN 978-617-530-166-1 (у паліт.). УДК 94(477.44)(092)«1939/1945» **ВА777380**

У виданні подано матеріал про уродженців та мешканців Вінниччини — повних кавалерів ордена Слави, кавалерів ордена Слави II та III ступенів, осіб удостоєних чотирьох, трьох та двох медалей «За відвагу». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

718. Генеральна старшина УПА : зб. наук.-попул. ст. про генералів УПА / [Батошний Д. О., Бірчак В. М., Волянчук С. Б. та ін.] ; Тернопіл. обл. молодіж. наук.-пошук. т-во «Обереги». – Київ : Терно-граф, 2010. – 171 с. : іл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: в кінці ст. – 150 пр. – ISBN 978-966-457-100-2. УДК 94(477)(082) **ВА735681**

Збірник науково-популярних статей про визначних діячів національно-визвольного руху — генералів УПА, життя і діяльність яких тісно пов'язані з цією найвідомішою нерегулярною революційною формацією ХХ ст., створеною у роки Другої світової війни. На початку формування УПА в її лавах не було жодного генерала, за неповних 10 років підпільний уряд воюючої України присвоїв це високе звання дев'ятьом Провідникам. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією національно-визвольного руху країни.

719. Герої — освітяни і науковці України / [упоряд.: О. А. Сай та ін. ; ред. рада: С. М. Ніколаєнко (голова) та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки НАПН України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2-ге вид., доповн. – Київ : Генеза, 2012. – 462 с. : іл., портр. ; 27 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 1 023 пр. – ISBN 978-966-11-0226-1 (у паліт.). УДК 37+001(477)(092) **ВС54233, Табачник Д.В. ВС623**

Меморіальне видання присвячено освітянам та науковцям, удостоєних найвищих державних нагород: Героя Радянського Союзу, Героя Соціалістичної Праці, Героя України. Для широкого читацького загалу.

720. Гетьмани й козацькі отамани / [авт.-уклад. І. Ю. Левашова]. – Донецьк : Глорія Трейд, 2013. – 383 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 27 см. – 3 000 пр. – ISBN 978-617-536-223-5 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВС54994**

У виданні репрезентовано розгорнуті біографічні нариси про гетьманів і козацьких отаманів. Зазначено основні віхи життєвого шляху, відомості про походження, освіту, військову кар'єру, політичну та громадську діяльність, обставини загибелі. Нариси систематизовано за алфавітом і супроводжуються ілюстративним матеріалом. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України козацької доби в особах.

721. Гетьмани України / [уклад. В. П. Товстий ; ред. С. М. Крищенко]. – Харків : Промінь, 2011. – 247 с. : іл., портр. ; 30 см. – 10 000 пр. – ISBN 978-966-7991-82-2 (у паліт.). УДК 94(477)«13/17»(092) **СО31258**

Видання присвячено гетьманам України — тим особам, котрі вражають своїм сильним духом, які з давніх часів боролися за незалежність своєї держави, за об'єднання Правобережної і Лівобережної України та стояли на чолі цієї боротьби. Розраховано на дітей шкільного віку, усіх, хто цікавиться історією України.

722. Гладью вышитые годы : очерки о запорожанках — ветеранах войны и труда / [Н. Кузьменко, В. Шевченко, Н. Ломоносова и др.]. – Запорожье : АА Тандем, 2010. – 98, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Серия «Запорізький родовід», ISBN 978-966-488-026-5 ; вип. 4). – Авт. указаны перед вып. дан. – Загл. сер. укр. – 300 экз. – ISBN 978-966-488-058-6 (в пер.). УДК 929.52(477.64)-055.2 **ВА734443**

У книжці розповідається про жінок — ветеранів війни і праці. До видання вміщено 11 нарисів про жіночі долі, пов'язані з історією Запоріжжя. Його героїні — вчителі, лікарі, інженери, бібліотекарі, актриси, які своєю працею прославили місто далеко за його межами. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

723. Горбатюк А. И. Хоть джаз и не родился в Одессе.., 1945–2011 / Анатолий Горбатюк ; Всемир. клуб одесситов. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – Одесса : Пласке, 2011. – 218, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Одесская библиотека). – 300 экз. – ISBN 978-966-8692-45-1. УДК 785.16(477.74-25)«1945/2011» **ВА748731**

У нарисах розповідається про справжніх музикантів-професіоналів, чиї імена свого часу були відомі далеко за межами Одеси, а сьогодні незаслужено забуті: П. Розенкер, Х. Фліт, Б. Шпірт, Є. Болотинський, Ю. Степанов, Є. Танцюра, Е. Мелік-Мурадян, Я. Владикін-Вайншток та ін. Для шанувальників музичного мистецтва, зокрема джазу.

724. Гребінчин край пам'ятає героїв-визволителів : нариси, спогади за матеріалами район. газ. «Гребінчин край» / [уклад. Лакуша Н. О.]. – Полтава : Асмі, 2013. – 199 с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 70-річчю визволення Гребінківщини від нім.-фашист. загарбників присвяч. – 300 пр. – ISBN 978-966-182-254-1 (у паліт.). УДК 94(477.53)«1943»(092) **ВА771111**

До видання вміщено узагальнюючі матеріали, нариси про визволителів Гребінківщини, земляків — Героїв Радянського Союзу та кавалерів ордена Слави, фронтовиків, партизанів. Використано матеріали періодичної преси різних років, написані колишніми і сьогоднішніми журналістами газети, позаштатними авторами, самими ветеранами. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

725. Григорян В. В. Великая Отечественная война. Армяне в боях за Крым / Варган Григорян. – Симферополь : Н. Гук, 2010. – 217 с., [11] арк. ил. : табл., портр. ; 28 см. – На обл. авт. не указан. – Библиогр.: с. 213–214 (52 назв.) и в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966-2381-00-9. УДК 94(477.75=19)«1941/1945»

НБУЯМ В61300

Наведено відомості про участь вірмен у боях за Крим: у його захисті та звільненні, партизанському й підпільному русі. Подано розлогі нариси про Кримське вірменське суспільство, у яких представлено біографічні відомості про окремих його представників, розкрито основні віхи їхнього життя та діяльності у часи Другої світової війни. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вірмен Криму.

726. Грицюк С. Kultova 20 Львова / Степан Грицюк. – Львів : АРС, 2012. – 297, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – Назва корінця обкл.: Культова двадцятка Львова. – ISBN 978-966-2739-04-6. УДК 821.161.2-3

ВА773317

Видання присвячено 20 знаменитим львів'янам, завдяки яким місто Лева стало відомим на весь світ. Вони залишили по собі чудові мелодії, картини, архітектуру, книги і послання, змінили життя мільйонам людей. Вони спільні у своїй геніальності, але зовсім різні у приватних історіях. Адресовано широкому колу читачів.

727. Данильчук Г. Ф. Рівне у долях його мешканців / Галина Данильчук. – Рівне : ПП ДМ, 2012. – 190, [1] с. : іл., портр. ; 23 см. – 400 пр. – ISBN 978-617-515-084-9 (у паліт.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=8695> УДК 94(477.81-25)

ВА756081

До видання рівненського краєзнавця Г. Данильчук вміщено 20 нарисів написаних за спогадами місцевих жителів. Долі окремих людей і цілих родин тісно пов'язані з історією Рівного. Крізь призму спогадів висвітлено маловідомі сторінки історії міста, події, які відбувалися тут у часи соціально-політичних змін, воєнних протистоянь, національно-визвольних змагань, повоєнного відродження. Проілюстровано численними світлинами із сімейних архівів. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста.

728. Дмитрій (святий). Життя святих : (Четїї Мінеї) : [у 12 т.] / Дмитрій Туптало, митрополит Ростовський. – Львів : Свічадо, 2006– . – 25 см. – ISBN 978-966-8744-31-0. УДК 27-36

Т. 9 : Травень / переклала [із церк.-слов'ян.] Д. Сироїд. – 2010. – 492, [4] с. : іл., табл. – ISBN 978-966-395-392-2 (у паліт).

У НБУВ, НБУЯМ немає

Т. 10 : Червень / переклала [із церк.-слов'ян.] Д. Сироїд. – 2011. – 567 с. – ISBN 978-966-395-460-8 (Кн. X)

В348824/10

Т. 11 : Липень / переклала [із церк.-слов'ян.] Д. Сироїд. – 2013. – 556 с. – ISBN 978-966-395-650-3 (Кн. XI)

В348824/11

Розповіді про подвижницьке життя вірних Богу людей, які з часом були канонізовані, подано в збірнику за днями їх пам'яті в церковному календарі. У червні Церква поминає, зокрема, мучеників Юстина Філософа та Лукиліана, отця Никифора Ісповідника, священномученика Доротея, святого апостола Варфоломея, преподобного Павла Лікаря, преподобномученицю Февронію Діву та ін. Деякі життєписи супроводжуються гравюрами із зображенням святих. Для широкого кола вірян.

729. Дмитрук А. Эпоха и деятельность православных Острожских князей в Украине (XIV–XVII вв.) / протоиер. Анатолий Дмитрук. – Одесса : Астропринт, 2013. – 351 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 348–349 (37 назв.) и в подстроч. примеч. – 700 экз. – ISBN 978-966-190-812-2 (в пер.). УДК 94+271.9-9]«13/16»(477)(092)

ВА780067

Видання висвітлює багатогранну діяльність найвідоміших Острозьких князів, їхню боротьбу за збереження на українських землях православ'я. Структуровано за п'ятьма тематичними розділами: «Острожские князья XIV–XVII вв. — защитники Православия в Украине» (с. 13–74) подає відомості про 6 князів Острозьких та одного духовного наставника князя, ігумена Почаєвського; «Острожская академия» (с. 75–130) містить біографічні нариси про трьох ректорів, професорів і меценатів Острозької академії та про 7 її випускників; «Брестская уния и Православный Собор в Бресте 1596 г.» (с. 131–165) — 3 нариси про священномученика архідіякона Никифора, архієпископа Полоцького Мелетія та князя Януша Острозького; «Львовское Успенское Ставропигиальное братство и замечательные представители Львовской братской школы» (с. 166–215) — 9 нарисів про представників Львівської братської школи; «Православный Острог: княжеский замок и пригородные монастыри (Свято-Троицкий Межиричский и Свято-Троицкий Дерманский)» (с. 216–248) подає відомості про замок князів Острозьких, Свято-Троїцький Межирицький чоловічий монастир і Свято-Троїцький Дерманський жіночий монастир. Без допоміжних покажчиків. Містить ілюстративний матеріал. Біографічні нариси супроводжуються портретними світлинами і репрезентують відомості про дату народження, батьків, близьких родичів. Особлива увага автором приділена пріоритету православної віри та інтересів церкви у житті та діяльності згадуваних осіб. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українського православ'я.

730. Довгань О. Г. Із джерел літератури і мистецтва Буковини / О. Довгань. – Чернівці : Місто, 2008. – 22 см.

Друга книгосерія. – 2010. – 479 с. : іл., портр. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2951-66-0. – ISBN 978-966-2851-66-0 (помилк.) (у паліт.). УДК 82.09+7.071.1](477.85)(092) **ВА741522**

У виданні вміщено розповіді про життєвий і творчий шлях відомих людей Буковини: В. Колодія, М. Лютина, В. Михайловського, К. Поповича, М. Богайчука, І. та А. Холоменюків. Для широкого читацького загалу.

731. Дорогами подвигів и славы. Снежняны на фронтах Великой Отечественной войны / [Брычко О. И. и др.]. – Запорожье : Мотор Сич, 2012. – 287 с. : ил., портр. ; 30 см. – Авт. указаны перед вып. дан. – Библиогр.: с. 274–279 (103 назв.). – 250 экз. – ISBN 978-966-2906-30-1 (в пер.). УДК 94(477.62)«1941/1945»(092) **СО32423**

Історико-документальні нариси знайомлять з бойовою біографією солдат різних фронтів Другої світової війни, уродженців та жителів міста Сніжне Донецької області. Глава 3 містить біографії загиблих воїнів (6 осіб); глава 4 — близько 200 розгорнутих біографічних довідок-розповідей про воїнів, що вижили. Використано спогади ветеранів із фонду музею міської слави, статті міських та обласних газет. Ілюстровано фотографіями. Для учнів, учителів, краєзнавців, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією періоду Другої світової війни.

732. Дороги до храму милосердя : зб. розповідей про ветеранів праці стаціонар. установ Харків. обл. – Харків : Федорко, 2013. – 67 с. : портр. ; 21 см. – На обкл.: Профспілка працівників соц. сфери. – 400 пр. – ISBN 978-966-2785-16-6. УДК 364-4(477.54)(092) **ВА772196**

Видання представляє собою збірку матеріалів про працівників-ветеранів 17 соціальних інтернатних установ, представників соціальної сфери Харківського регіону. У наведених нарисах, що супроводжуються портретними світлинами, зазначено повне ім'я особи, посаду, професійний шлях, відомості про громадську діяльність, отримані відзнаки. Не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією соціальних інтернатних установ Харківщини в особах.

733. Желдак Т. А. Знаменитые личности украинского футбола / Тимур Желдак. – Харьков : Фолио, 2012. – 379, [1] с. ; 22 см. – На пер. авт. не указан. – Библиогр.: с. 376–377. – 1 500 экз. – ISBN 978-966-03-5917-8 (в пер.). УДК 796.332(477)(092) **ВА756541**

Видання присвячено визначним особистостям українського футболу. Подано біографії 100 спортсменів і тренерів різних епох. Прізвища одних — відомі кожному, інших — незаслужено забуті. Так чи інакше, з історій клубів, історій збірної України і СРСР, окремих досягнень гравців і команд склалася мозаїка, яка відображає історію всього українського футболу. Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

734. Життя святых врачей, целителей и бессребренников / [сост. А. Андрущенко] ; Укр. правосл. церковь. – Киев : Изд. отд. Укр. правосл. церкви, 2010. – 327 с. : ил., портр. ; 23 см. – ISBN 978-966-2371-05-5. УДК 27-36-468.6 **ВА730539**

У книжці зібрано життєписи про 120 історичних осіб, яких увесь Християнський світ вважає святими лікарями, цілителями. Видання розповідає про цілителів і пацієнтів, подано приклади історій людей, які маючи тяжкий недуг, намагаються продуктивно жити. Виклад матеріалу розрахований на звичайного читача: лікаря, студента медичного навчального закладу, пацієнта чи родича хворої людини. Книжка є посібником з історії, але не перевантажена датами і фактами.

735. Журавльов Д. В. Усі гетьмани України / Д. Журавльов. – Харків : Фолио, 2011. – 507, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – На паліт авт. не зазначено. – Бібліогр. : с. 505–506. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-03-4659-8 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Zhuravlov_Denys/Usi_hetmany_Ukrainy.pdf УДК 94(477)«13/17» (092) **ВС51306**

736. Журавльов Д. В. Усі гетьмани України / Д. Журавльов. – Київ : Гетьман, 2012. – 507, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 505–506. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2506-00-6 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001555> УДК 94(477)(092) **ВС54204**

737. Журавльов Д. В. Усі гетьмани України / Д. Журавльов. – Харків : Фолио, 2012. – 507, [1] с. : іл., портр., карти, схема ; 25 см. – На паліт авт. не зазначено. – Бібліогр. : с. 505–506. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-03-4659-8 (у паліт.). УДК 94(477)«13/17»(092) **ВС54284**

У книжці здійснена спроба зібрати під однією обкладинкою біографічний матеріал про більш ніж 70 ватажків українського козацтва, які, згідно з джерелами чи історичною традицією, носили гетьманський титул або претендували на нього. Для широкого кола читачів.

738. Закарпатці у вирі афганської війни / [упоряд. А. М. Ухаль]. – Ужгород : ІВА, 2012. – 457, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – Імен. покажч.: с. 423–454. – 500 пр. – ISBN 978-617-501-057-0 (у паліт.). УДК 94:355.357](477.87)(092)

ВС53846

У документально-художньому виданні зібрана найповніша інформація про закарпатських воїнів-афганців, що пройшли горнило боїв із душманами (3049 персоналій). Подано прізвища тих, хто воював і повернувся додому живий, біографії воїнів, що загинули виконуючи свій інтернаціональний обов'язок та відомості про тих, хто пропав безвісти. Вміщено спогади, розповіді, інтерв'ю, архівні матеріали, фотографії. Наприклад, опубліковано спогади Героя Радянського Союзу Сергія Павловича Козлова, який отримав це високе звання одним із перших у СРСР у складі обмеженого контингенту радянських військ в Афганістані. Для широкого кола читачів.

739. Зірки першої величини. Агропромисловий комплекс України / [П. Мороз, Є. Руженицька, С. Руженцев та ін.]. – Київ : Агромадія-Про, 2010. – 350 с. : іл., портр. ; 26 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97144-0-4 (у паліт.). УДК 338.436(477)(092)

ВС50758

У виданні представлено авторські публіцистичні матеріали про 49 із 56 Героїв України від вітчизняного агропромислового комплексу (АПК) із 254 нагороджених станом на 20 жовтня 2010 року. Репрезентовані у виданні інтерв'ю систематизовано за абетковим принципом. Кожне інтерв'ю супроводжується портретною світлиною, подано Указ Президента України «Про нагородження відзнакою Президента України Герой України» та особову справу, в якій зазначено повне ім'я, дату та місце народження, рівень освіти, життєвий і професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди. Не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться питаннями історії і економіки АПК України, а також для студентів ЗВО сільськогосподарського спрямування, фахівців і управлінців агросектору.

740. Зіркові історії успіху : від зірок укр. спорту / [ред.-упоряд. М. Савка]. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2010. – 85, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-2909-59-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-32

ВС50438, Табачник Д.В. ВС340

У виданні зібрано історії 13 найвідоміших спортсменів України з різних видів спорту: Сергія Бубки, Дениса Силантьєва, Ганни Безсонової, Наталі Добринської, Ірини Мерлені, Василя Вірастюка, Яни Ключкової, Вадима Гутцайта, Василя Ломаченка, Олександра Волкова, Ганни Сорочіної, Олени Костевич, Андрія Гусіна. Історії олімпійських чемпіонів презентовано дітям у формі розповіді від першої особи та супроводжуються кольоровими ілюстраціями: фотографіями з приватних архівів спортсменів та шаржами про них. Про кожного олімпійця додано коротку біографію та перелік спортивних досягнень. Для широкого кола шанувальників спорту.

741. Зоряний олімп жінок Одещини / [упоряд. С. Дигуляр]. – Вінниця : Рогальська І. О., 2012. – 172, [3] с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-2585-48-3 (у паліт.). УДК 94-055.2(477.74)

НБУЯМ В64637

У виданні вміщено біографічні нариси про жінок Одещини, які своєю діяльністю впливають на розвиток регіону. Для широкого кола читачів.

742. Ігнатович О. Літературні портрети / Олександра Ігнатович. – Ужгород : Ліра, 2013. – 119 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці нарисів. – 300 пр. – ISBN 978-617-596-112-4 УДК 821.161.2.09(092)

ВА769838

У виданні подано нариси та мініатюри різних років написання про сучасних закарпатських поетів, прозаїків, перекладачів та літературознавців: І. Чендея, Ю. Шкробинця, О. Мишанича, В. Марка, П. Скунця, В. Фединшинця, В. Густі та ін. Для широкого кола читачів, усіх, кого цікавить культурна спадщина краю.

743. Ільницький В. І. Перші особи. Історія Закарпаття у біографіях його керівників / В. Ільницький, С. Федака. – Ужгород : Тірані, 2011. – 215 с. : портр. ; 21 см. – (Фест студії). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8964-71-4 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477.87)(092)

ВА741534

Нарис про кожного з 25 перших осіб Закарпаття автори розгорнули в оповідь про життя закарпатського суспільства в цілому. Отже, у виданні подано своєрідну політичну історію краю за останнє століття через призму біографістики. Базою при написанні нарисів слугували не тільки письмові джерела та архівні документи, а й спогади безпосередніх учасників та свідків тих подій, які мали місце у житті краю впродовж останніх 40–50 рр., а також особисті спостереження та аналітичні висновки самих авторів, які безпосередньо брали участь в усіх визначальних суспільних подіях краю на зламі ХХ–ХХІ ст. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією регіону.

744. Кам'яничани — заслужені працівники України : розповіді про кам'яничан, які працею, трудом, досягненнями славили місто над Смотричем, Поділ. край / [Грубляк В. Т., Мартинюк Н. М., Підскоцька Н. К. та ін. ; ред. Красуцький М. І.]. – Кам'янець-Подільський (Хмельницьк. обл.) : Абетка,

2011. – 253 с. : портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – ISBN 978-966-682-331-4 (у паліт.). УДК 030(477.43)(092)

СО31131

У виданні розповідається про наполегливу, творчу працю кам'янчан, які своїми здобутками, трудовими досягненнями зробили вагомий внесок у розвиток рідного міста, Хмельниччини і сьогодні продовжують трудитися в ім'я розквіту незалежної України, покращення життя її людей. Для істориків, краєзнавців, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

745. Кахнич І. Я. Моє рідне село та його величні люди : нариси / Іван Кахнич. – Дрогобич (Львів. обл.) : Посвіт, 2013. – 147 с. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2763-72-0. УДК 821.161.2-4

ВА768759

До книжки вміщено художньо-документальні матеріали про визначних людей села Гірське (Миколаївський р-н, Львівська обл.). Представлено систематизовані за алфавітом принципом біографічні довідки, у яких зазначено повне ім'я, сферу діяльності, посаду, отримані відзнаки і нагороди, дату та місце народження, відомості про освіту, професійну та громадську діяльність, основні досягнення. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною. Без допоміжних покажчиків. Розраховано на широку читацьку аудиторію.

746. Квач Р. С. Світочі Почаєва / Р. Квач. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2011. – 191 с., [10] арк. іл. : іл., нот. іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 187–189 (52 назви). – ISBN 978-966-10-1908-8 (у паліт.). УДК 94(477.84-21)(092)

Онищенко О. С. ВС176

Це видання — перше неупереджене дослідження життєписів найяскравіших уродженців Почаєва та творчих особистостей, біографії яких тісно пов'язані з містом. У понад 30 історико-краєзнавчих та мистецтвознавчих розвідках розкрито цілу епоху — більше сотні літ. Розраховано на краєзнавців, істориків, викладачів, студентів, учнів, усіх, кому небайдуже минуле й сьогодення Почаївщини та й загалом України.

747. Київський журналіст : альм. Київ. спілки журналістів / [голов. ред. і упоряд. Проненко В. Г. ; Київ. спілка журналістів]. – Київ : Експрес-Поліграф : ЕксОб, 2011. – 287, [12] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Зміст: авт.: Н. Гоцуенко, М. Літерат, М. Хрієнко, З. Шарикова, Ю. Матусова, Д. Мустеца, О. Плахотнюк, М. Сорока, С. Прокопчук, В. Корніюк та ін. – 500 пр. – ISBN 978-966-7769-89-5 (у паліт.). УДК 070.42(477-25)

ВС51510

У альманасі вміщено розповіді київських журналістів про колег, свою професію, творчі будні редакційних колективів та спілчанське життя. Складено із коротких біографічних довідок журналістів та їх творчого доробку. В кінці видання подано 9 некрологів членів Київської спілки журналістів України (с. 279). Ілюстровано фотопортретами. Без покажчиків. Для журналістів, літераторів, усіх, кому цікава галузь журналістики.

748. Кичук Г. М. Ланівчани: постаті й долі : біогр. нариси / Ганна Кичук. – Київ : Віт-а-Пол : Інпол, 2012. – 215 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 208 (22 назви) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-502-042-5 (помилк.). УДК 821.161.2-4

ВА761735

У виданні вміщено біографічні нариси про відомих українців, народжених у Лановецькому районі Тернопільської області. Для істориків, краєзнавців, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

749. Кірімов І. З. Ми з ХХ століття / Іван Кірімов. – Ужгород : ІВА, 2010. – 79 с. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-501-033-4 (у паліт.). УДК 821.161.2-94

ВА751269

Це коротка оповідь про однокласників автора та їх вчителів. Звісно, що лише незначні епізоди життя цих людей потрапили в книжку, хоча кожний окремо заслуговує на об'ємний та широкомасштабний роман. Для широкого кола читачів.

750. Князі України / [авт.-упоряд. Ф. Левітас ; худож. О. Кононученко]. – Вид. 3-тє, виправл. – Київ : Казка, 2012. – 61 с. : кольор. іл. ; 30 см. – (Легенди та перекази, ISBN 978-966-8055-58-4). – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-8055-55-3 (у паліт.). УДК 94(477)+821.161.2-343

СО31514

751. Князі України / [авт.-упоряд. Ф. Левітас ; худож. О. Кононученко]. – Вид. 4-тє, виправл. – Київ : Казка, 2012. – 61 с. : кольор. іл. ; 30 см. – (Серія «Легенди та перекази»). – 3 000 прим. – ISBN 978-966-8055-55-3. – ISBN 978-96608055-58-4 (серія)

СО32589

Книжка містить адаптовані для юних читачів легенди та перекази про видатних князів Русі-України. Завдяки цікавому викладу, оригінальним ілюстраціям княжа доба вітчизняної історії постає в усій своїй красі та величі.

752. Коваль Р. М. Сто облич Самостійної України : [публ. в газ. «Незборима нація» за 1994–2013 рр. та ін. вид.] / Роман Миколайович Коваль. – Київ : Укр. пріоритет : Іст. клуб «Холодний Яр», 2013. – 430 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Видатні українці» ; кн. 3) (Бібліотека історичного

клубу «Холодний Яр»). – Бібліогр. в кінці ст. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-2669-41-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-92»1994/2013»+94(477)(092)

ВА772923

Це книжка про людей, які творили Українську державу в роки Другої світової війни та в 1989–2013 рр., — про членів ОУН, вояків УПА та дивізії «Галичина», про письменників, кобзарів, художників, скульпторів, акторів, лікарів, редакторів, істориків, краєзнавців, науковців, журналістів, інженерів-винахідників, педагогів, екологів, фольклористів, етнопсихологів, народних депутатів України, дипломатів, нащадків вільних козаків, повстанських отаманів, вояків Армії УНР, дивізійників, членів Центральної Ради та Гетьмана України Павла Скоропадського. В основу покладено публікації в газеті «Незборима нація» за 1994–2013 рр. та інших виданнях. Рекомендовано для вивчення у вищих і середніх навчальних закладах України.

753. Когорга найсильніших : зб. нарисів про переможців Всеукр. конкурсу «Учитель року», 1995–2010 рр. : присвяч. 15-річчю конкурсу / [уклад.: Є. І. Науменко та ін.] ; Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. – Чернівці : Букрек, 2011. – 226 с. : портр. ; 22 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-399-343-0 (у паліт.). УДК 37.011.3-051(477)«1995/2010»

ВА746351

Збірник, присвячений 15-річчю всеукраїнського конкурсу «Учитель року», містить матеріали про життєвий шлях і творчі успіхи на педагогічній ниві 75 переможців конкурсу. Біографічні нариси структуровано за параграфами, що відбивають основні номінації премії, а в межах параграфів їх систематизовано за алфавітним принципом. Нариси супроводжуються портретними світлинами і розкривають основні віхи життєвого та професійного шляху педагогів, відомості про отримані ними відзнаки і нагороди. Не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться розвитком педагогічної думки на території України.

754. Козюра І. В. Призабуті постаті : нариси / Ігор Козюра, Валерій Козюра. – Лубни (Полтав. обл.) : Інтер парк, 2012. – 107 с. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-2773-02-6. УДК 821.161.2-4

ВА758937

Новий збірник історико-краєзнавчих нарисів повертає з тіні імена яскравих і непересічних постатей вітчизняної історії, чий ратні і трудові подвиги не підлягають забуттю. Для широкого кола читачів, небайдужих до історії рідного краю.

755. Кудрявцев Л. А. Знаменитые киевляне и одесситы XX ст. / Лев Кудрявцев. – Киев : Кириченко Д. В., 2010. – 175 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 173–174. – Указ. имен: с. 168–169. – 350 экз. – ISBN 978-966-426-183-5. УДК 94(477)»19»(092)

ВА733106

У виданні висвітлено життя і творчість видатних діячів культури України, батьківщиною яких були Київ та Одеса. Подано найцікавішу і маловідому біографічну інформацію про осіб та події, що відбувалися у XX ст. Структуровано за розділами «Киевляне» (с. 9) та «Одесситы» (с. 95). Серед імен: А. Тарасова, О. Мурашко, В. Ідзиковський, Е. Багрицький, Б. Лівшиць, С. Чорний та ін. Вміщено унікальні архівні фотоматеріали, репродукції, паризькі гравюри з одеського архіву автора. У додатках подано «Списки киян та одеситів» (с. 166–167), «Покажчик імен» (с. 168–169). Розраховано на широке коло читачів.

756. Кульбовський М. М. З подільського кореня / Микола Кульбовський. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2003– . – 20 см.

Кн. 6. – Хмельницький : Цюпак А. А. [вид.], 2011. – 151 с. : іл. – Бібліогр.: с. 147–148. – 200 прим. – ISBN 978-617-513-107-7

В347899/6

Кн. 7. – 2013. – 229 с. : іл., портр. – 300 пр. – ISBN 978-617-513-235-7. УДК.161.2-92

В347899/7

757. Кульбовський М. М. З подільського кореня / Микола Кульбовський ; Хмельниц. міське Т-во укр. мови ім. Тараса Шевченка «Просвіта». – Допов., перевид. – Хмельницький : Цюпак, 2011– . – 21 см.

Кн. 1. – 2011. – 227 с. : іл., портр. – Бібліогр.: в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-513-124-4. УДК 821.161.2-92.09(092)

В353833/1

Видання вміщує публіцистичний матеріал про видатних митців-подолян. Герої нарисів — значні історичні постаті, літератори, художники, музиканти, співаки, архітектори, журналісти — ті, хто жив і живе на Хмельниччині, хто творить «храм духовності». Загалом, у цих книжках вимальовується культурно-духовний портрет краю, його мистецький літопис. Для широкого кола читачів.

758. Куманський Б. П. Десята муза Кіровоградщини / Броніслав Куманський. – Кіровоград : Лисенко В. Ф., 2013. – 145 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2570-68-7. УДК 75(477.65)(092)

ВА770958

Видання висвітлює історію становлення Кіровоградської обласної організації НСХУ та розповідає про художників краю. Для широкого кола читачів, які цікавляться культурною спадщиною регіону.

759. Лазаренко А. І. Світло у вікнах : життя видат. людей / Анатолій Іванович Лазаренко. – Київ : Атопол, 2010– . – 21 см. – Примірник деф.: невірно зброшуровано.

Ч. 5. – 2012. – 218, [1] с. : іл., портр. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-2459-17-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-94(092) **В343915/Ч. 5**

Збірник вміщує документальні нариси про життя й діяльність відомих українських фінансистів, біологів, медиків, хіміків, конструкторів тощо. Для широкого читацького загалу.

760. Лапа М. М. Чорні тюльпани : усім, хто пройшов через Афган присвяч. / М. М. Лапа, П. М. Хілобоков. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М. М., 2011. – 103 с. : іл., нот. іл., портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-617-640-006-6. УДК 94(477)«1979/1989»(092) **ВА754398**

Книга присвячена молодим юнакам (Висовненко В. В., Іващенко В. Г., Охотник О. І., Федоренко О. К.) Бахмацького району Чернігівської області, які загинули, виконуючи свій інтернаціональний обов'язок в Афганістані. Розповідається про їхні дитячі роки, подано фрагменти з листів до рідних, друзів. У виданні також за алфавітом селищних рад наведено списки воїнів-афганців (с. 94–101). Містить фотографії з сімейних архівів. Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться історією області.

761. Леонтович О. В. Нетлінна слава України / Олена Леонтович. – Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2013. – 109, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – ISBN 4(477)(092) **ВА776683**

Видання присвячено представникам творчого генію українського народу від XVIII до XXI ст. Вміщено розповіді про знаних і незнаних талановитих українців — промисловців, композиторів, вчених, художників, артистів, які жили і творили в різні часи як на теренах своєї країни, так і за її межами, але подумки завжди були з Україною. Також подано портрети і наших сучасників. Розраховано на широке коло читачів.

762. Лицарі пера і скальпеля / під ред. О. Кіцери. – Львів : [Б.в.], 2011. – 199 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Музи з лікарським саквоюжем ; вип. 1). – 300 пр. УДК 821(100)(092) **В354793/1**

У виданні вміщено нариси-есе, присвячені лікарям-письменникам. Діапазон відомих імен дуже широкий: від євангеліста Луки до Миколи Амосова. Для широкого кола читачів.

763. Люди дела : лауреаты конкурсов «Вечерней Одессы» памяти Б. Ф. Деревянко по итогам 2003–2012 гг. – Одесса : Пресс-курьер, 2013. – 125, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Посвящ. 40-летию выхода первого номера газ. «Вечерняя Одесса». – 300 экз. – ISBN 978-966-2512-33-5 (в пер.). УДК 06.05:070](477.74-25)«2003/2012» **ВА769050**

Видання знайомить з лауреатами щорічного конкурсу «Люди дела», присвяченого пам'яті першого редактора «Вечерней Одессы» Б. Ф. Дерев'янка за 2003–2012 рр. Для усіх, хто цікавиться минулим і сьогоденням регіону.

764. Лялькарі України / упоряд. Сергій Єфремов ; Укр. центр Міжнар. Спілки діячів театру ляльок (УНІМА). – Київ : Веселка, 2011. – 172, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Лялькарі України, ISBN 978-966-01-0518-8 ; вип. 3). – 300 пр. – ISBN 978-966-01-0546-1. УДК 792.97.07(477)(092)

Ж74099/2011/3, НБУЯМ А707135

Книжка присвячена видатним постатям театру ляльок України. Для широкого кола читачів.

765. Мельник В. І. Силуети на кольоровому тлі : дванадцять нарисів та одне інтерв'ю / Віктор Мельник. – Вінниця : Горбачук І. П., 2011. – 55 с. : портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-2460-23-0. УДК 821.161.2-4 **ВА753181**

Видання знайомить з долями митців Поділля. Запропоновано нариси про художників Вінниці та області: В. Сильвестрова, М. Мігріна, В. Наконечного, І. Яценка, С. Телець, І. Коптюха, О. Степового; про художників-ковалів В. Постернака та В. Зелінського; про скульптора М. Крижанівського, про майстра народної творчості М. Гоцуляк, про композитора, фотохудожника З. Файна та архітектора Ю. Плясовицю. Також вміщено запис бесіди з учасником мистецької групи «Ескадрон» художником В. Рибачуком. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться мистецьким життям краю.

766. Мельниченко М. В. Т. Г. Шевченко і пирятинці : нариси / Михайло Мельниченко. – Київ : Просвіта, 2012. – 103 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 100–101. – 500 пр. – ISBN 978-966-7115-95-1. УДК 821.161.2-4.09(092) **ВА755275**

Збірник нарисів написано за хронологією на основі зібраних розрізаних матеріалів: архівних і музейних документів міста Пирятин, наукових праць шевченкознавців, літературних творів, спогадів сучасників, легенд та народних переказів. Кожен із нарисів — оповідь про знакові події в житті Великого Кобзаря. Глава «За велінням душі і серця» (с. 7–19) містить біографії Є. Гребінки, В. Григоровича; глава «Брати Мокрицькі»

(с. 20–32) — відомості про Мокрицьких; глава «Нові знайомства» (с. 33–55) — про В. Закревського, М. Селецьку; «Поборники правди й свободи» (с. 56–64) — про О. Марковича, Г. Андрузького, Ф. Вовка; «Довічна шана і любов» (с. 80–95) — біографії К. Герасименка, Д. Луценка, М. Коргуна. У виданні наведено маловідомі факти із біографії Т. Шевченка. Без покажчиків. Книга розрахована на вчителів і учнів освітніх закладів в ознайомленні і вивченні української літератури, а також усіх небайдужих до історії рідного краю.

767. Мигович І. І. Світочі і фарисеї / Іван Мигович. – Вид. 2-ге. – Ужгород : ІВА, 2010. – 249 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 240–241. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-501-026-6. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Myhovych_Ivan/Svitochi_i_farysei.pdf УДК 94(477.87)(092)

ВА725151, ВА751258, Табачник Д. В. ВА1797, Онищенко О. С. ВА1626

Видання знайомить з особистостями, що внесли значний вклад в розвиток Закарпатського краю. На сторінках книжки читачі зустрінуть загальновідомі і нові імена, події, факти минулого й сьогодення, чимало дискусійного, особистого. Розраховано на старшокласників, студентів, педагогів, науковців, журналістів, управлінців — усіх, кого цікавлять історія і політика, мораль і духовність.

768. Морозюк В. К. Зорі на Чумацькому шляху / Володимир Морозюк ; Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Літ. музей Прикарпаття. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2013. – 135 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті. – У паліт. УДК 94(477.83/.86)(092) **ВА770367**

У виданні подано документальні нариси та довідки-замальовки про письменників, митців, науковців, суспільно-політичних і культурних діячів, які народилися на Прикарпатті. Для широкого кола читачів.

769. Мы помним подвиг ваш : очерки о жизни и деятельности сотрудников Нац. фармацевт. ун-та — ветеранов Великой Отечественной войны 1941–1945 гг. / [редкол. : В. П. Черных и др.] ; М-во здравоохранения Украины, Нац. фармацевт. ун-т. – Харьков : Золотые страницы, 2010. – 102 с. : ил., портр. ; 20 см. – На тит. л. и обл.: К 65-летию Победы в ВОВ. – 300 экз. – ISBN 978-966-400-183-7. УДК 615.1(477.54-25)«1941/1945»(092) **ВА732177**

Видання присвячено співробітникам Національного фармацевтичного університету, які захищали нашу Батьківщину від німецьких загарбників і зробили свій внесок у Перемогу над фашизмом у Другій світовій війні. Представлено біографічні довідки персоналій, цікава інформація про бойовий шлях, нагороди. Для науковців, студентів, викладачів, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

770. На алтарь призвания : очерки о пед. династиях Харьковщины / [Антонова В. Р., Астахова Е. В., Астахов В. В. и др.] ; под общ. ред. Е. В. Астаховой ; Нар. укр. акад. – Харків : Изд-во НУА, 2010. – 561, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – Текст: рус., укр. – 300 экз. – ISBN 978-966-8558-90-0 (в пер.). УДК 929:37.011.3-051](477.54)

ВА729103, Табачник Д. В. ВА1441

Видання присвячено педагогічним династіям Харкова і області, представники яких протягом трьох і більше поколінь працювали у сфері освіти. У збірнику вміщено 146 нарисів про людей, які присвятили своє життя педагогічній праці, про їхні долі та сімейні традиції. Для широкого кола читачів.

771. Науковці України. Еліта держави / [авт.-упоряд. Я. Білейчук]. – Київ : Логос Україна, 2010. – УДК 001(477)(091)

[Кн. 1]. – 2010. – 237, [2] с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-2457-00-1 (у паліт.). – URL <http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=nued> **СО33734, ФПУ №2712**

[Кн.] 2. – 2012. – 297, [2] с. : іл., портр. – У паліт. – ISBN 978-966-2457-03-2. – URL: <http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=nued2> **С11660/2**

У книжці зібрано імена найталановитіших та найшановніших людей України — учених, які творять історію суспільства та країни. Видання дає змогу оцінити сучасний стан науки на теренах держави. Численні винаходи та розробки наших фахівців використовуються в усьому світі, розроблені ними технології запозичуються, купуються патенти, вони викладають у найпрестижніших вузах світу і відзначені почесними нагородами різних країн. Для широкого кола читачів.

772. Національний олімпійський комітет України про баскетбол та Анатолія Поливоду, Сергія Коваленка, Олександра Сальникова, Олександра Білостінного, Олександра Волкова : [оповід. для дітей мол. та серед. шк. віку]. – [2-ге вид., доповн.]. – Київ : Грані-Т, 2011. – 82 с, [8] арк. іл. ; 21 см. – (Життя видатних дітей, ISBN 978-966-2923-77-3). – 2 000 пр. (2-й запуск 2 001–4 000). – ISBN 978-966-465-275-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-32-93+796.323.2(477)(092) **ВА736657**

Національний олімпійський комітет підготував розповіді про один із найпопулярніших видів спорту — баскетбол та дитинство видатних українських баскетболістів, які завдяки нескореній волі до перемоги здо-

були світове визнання та підкорили найвищі баскетбольні вершини. Анатолій Поливода — неперевершений центровий, володар багатьох золотих та срібних нагород СРСР, Європи та світу. Сергій Коваленко — олімпійський чемпіон, який був справжнім інтелігентом у житті й на майданчику. Олександр Сальников — олімпійський чемпіон, який вражав умінням атакувати з найскрутніших положень. Олександр Білостінний — олімпійський чемпіон, чемпіон Європи та світу, володар Кубка Іспанії. Олександр Волков — один із лідерів збірної СРСР, перший український баскетболіст, який загра в НБА, засновник «БК Київ». Книжка для маленьких спортсменів та любителів спорту, а також їхніх батьків.

773. Національний олімпійський комітет України про легку атлетику та Володимира Куца, Юрія Сєдих, Валерія Борзова, Сергія Бубку, Наталю Добринську : [оповід. для дітей мол. та серед. шк. віку]. – [2-ге вид., доповн.]. – Київ : Грані-Т, 2011. – 98, [4] с, [8] арк. іл. ; 21 см. – (Життя видатних дітей, ISBN 978-966-2923-77-3). – 2 000 пр. (2-й запуск 2 001–4 000). – ISBN 978-966-465-276-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-32-93+796.42(477)(092) **ВА736943**

Спорт щедро нагороджує наполегливих та завзятих. У цьому ще в дитинстві переконалися герої оповідань. Зараз вони — відомі у цілому світі легкоатлети: Володимир Куц — зірковий стаєр, дворазовий олімпійський чемпіон; Юрій Сєдих — рекордсмен світу, олімпійський чемпіон з метання молота; Сергій Бубка — найкращий стрибун із жердиною, рівних якому немає й досі, президент НОК України; Наталя Добринська — олімпійська чемпіонка з найважчого виду легкої атлетики — багатоборства; Валерій Борзов — один із найшвидших українських спринтерів, олімпійський чемпіон, президент Федерації легкої атлетики України. Книжка для маленьких спортсменів та любителів спорту, а також їхніх батьків.

774. Національний олімпійський комітет України про художню гімнастику та Ірину Дерюгіну, Олександрю Тимошенко, Олену Вітриченко, Катерину Серебрянську, Анну Безсонову : [оповід. для дітей мол. та серед. шк. віку]. – [2-ге вид., доповн.]. – Київ : Грані-Т, 2011. – 90, [4] с, [8] арк. іл. ; 21 см. – (Життя видатних дітей, ISBN 978-966-2923-77-3). – 2 000 пр. (2-й запуск 2 001–4 000). – ISBN 978-966-465-283-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-32-93+796.412.2(477)(092) **ВА737011**

Національний олімпійський комітет України підготував розповіді про один із найпопулярніших видів спорту — художню гімнастику — та дитинство видатних українських гімнасток, які завдяки гнучкості тіла й нескореній волі до перемоги здобули світове визнання та підкорили найвищі спортивні вершини. Подано історії про дитинство Ірини Дерюгіної — єдиної українки, яка двічі поспіль ставала чемпіонкою світу; Олександрю Тимошенко, яка здобула найголовнішу перемогу на Олімпіаді в Барселоні 1988 року; Олену Вітриченко, яка виграла свій перший турнір у 9 років; Катерину Серебрянської, яка тріумфувала 1996 року, коли поверталася із золотою медаллю з кожних змагань; Анни Безсонової, яка має найбільшу в історії художньої гімнастики України колекцію срібних та бронзових медалей. Книжка для маленьких спортсменів та любителів спорту, а також їхніх батьків.

775. Національні лідери України. Золотий фонд нації / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедерація журналістів [та ін.], 2012. – 455 с. : іл., портр. ; 31 см. – У вих. дан. також: Київ : Укр. вид. консорціум : Ін-т біогр. дослідж. : Нац. рейтинги України. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-59-3 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ФПУ №2711**

У книзі «Національні лідери України», яка продовжує серію видань Всеукраїнської програми «Золотий фонд нації», представлено еліту України, особистостей у різних сферах політики, державного управління, суспільної діяльності, економіки, науки, освіти, медицини, юриспруденції, засобів масової інформації, духовності, культури, мистецтва. Для широкого читачького загалу.

776. Недригайлівське земляцтво в місті Суми: патріоти славного Посулля / [упоряд. І. Т. Бойченко]. – Суми : Мрія-1, 2013. – 191 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-566-565-6 (у паліт.). УДК 908(477.52-25)(092) **ВА768980**

Недригайлівщина — щедра на справжніх патріотів. Про окремих з них — талановитих керівників, висококваліфікованих медиків, науковців, успішних підприємців, митців — розповідає це видання. Розраховано на істориків, краєзнавців, учнів, студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

777. Незгасний вогонь пам'яті / [уклад.: Л. В. Дерев'яно, А. Б. Пилипенко]. – Житомир : Житомироблдрук., 2011– . – 21 см.

Кн. 4. – 2011. – 271 с. : іл., портр. – ISBN 978-966-2634-02-0 (у паліт.). УДК 94(477.42)«1941/1945»(092)

В352191/4

У виданні висвітлено історію Радомишльського краю крізь призму життя його героїв: солдатських вдів, матерів-героїнь, жінок, які воювали. В межах кожного розділу біографічні довідки систематизовано за алфавітним принципом. Розкрито повне ім'я, дату народження, відомості про освіту, життєвий і професійний шлях. Частина довідок супроводжується портретними світлинами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Радомишльщини в особах.

778. Німці Дніпропетровщини: історія та сучасність : [докум. нариси / творча група: В. А. Райнберг та ін.]. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2012. – 109, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – (Серія «Національно-культурні товариства Дніпропетровщини»). – Присвяч. 80-річчю створення Дніпропетров. обл. – Текст парал. укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-348-305-4 (у паліт.). – URL: <http://wiedergeburt.jimdo.com> > app > Book_Germany_FIN+(1) УДК 94(477.63)(=112.2) **СО31696**

Книжка знайомить читача з культурою та традиціями німецької спільноти регіону, її духовним та громадським життям, розповідає про вагомий внесок німців у становлення Катеринославської губернії — Дніпропетровської області та їх сьогоднішню роботу для розвитку регіону і всієї України. Розраховано на учнів, студентів, викладачів та всіх, кого цікавить історія України і народів, що її населяють.

779. Опроненко Л. Н. Герои Социалистического Труда Одесщины, 1940–1990 гг. / Людмила Опроненко. – 2-е доп. изд. – Одесса : Астропринт, 2013. – 231, [1] с. : ил., портр., карта ; 25 см. – Кн. посвящ. годовщине создания (1932 г.) Одес. обл. – 300 экз. – ISBN 978-966-190-757-6 (в пер.). УДК 94:331](477.74)«1940/1990»(092) **ВС57392**

Видання знайомить з одеситами, які отримали звання Героїв Соціалістичної Праці. Подано відомості про 170 персоналій. Серед них 81 особа — учасники бойових дій Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр., 89 — ветерани трудового фронту та діти війни. Ілюстровано фотографіями. В окремому розділі вміщено інформацію про двічі Героїв Соціалістичної Праці. Розраховано на істориків, краєзнавців, учнів, студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

780. Пам'ятні імена визволителів України, Вінничини : нариси історії, пам'ятні імена / [упоряд. Кольчак В. В. ; редкол.: Ковальчук М. М. та ін.]. – Вінниця : Горбачук І. П., 2010. – 210, [5] с., [32] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – На тит. арк. та паліт.: До 65-річчя Великої Перемоги над фашист. загарбниками. – 300 пр. – ISBN 978-966-2460-19-3 (у паліт.). УДК 94(477.44)«1941/1945»(092) **ВА734837**

У виданні представлено пам'ятні імена Героїв Радянського Союзу, воєначальників, під керівництвом яких частини Радянської Армії звільняли Україну та Вінниччину від окупантів. Окремий розділ книжки присвячено питанням військово-патріотичного виховання молоді, увіковічення пам'яті загиблих і померлих захисників Вітчизни. Подано систематизовані за географічним принципом біографічні довідки про учасників Другої світової війни, зазначено дату та місце народження, відомості про походження, освіту, участь у війні, життєвий і професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

781. Панченко В. Сонячний годинник : кн. пілігрима : [24 життєв. оповідей про «знайомих незнайомців» XVII—XXI ст.] / Володимир Панченко. – Київ : Темпора, 2013. – 411, [3] с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. в прим. в кінці оповідей. – ISBN 978-617-569-127-4. УДК 821.161.2-992

ВА775388

Книжка сучасного пілігрима, якому в подорожах по Україні відкриваються історії «знайомих незнайомих» із XVII—XXI ст. Їхні імена переважно відомі, проте чимало життєвих сюжетів і «зиг'загів» доль залишаються прикритими пеленою часу. У виданні вміщено 24 розповіді, покликані максимально наблизити небайдужих читачів до тих місць, із якими й пов'язана неповторна драматургія життя людей, вартих уваги пам'ятливих нащадків. Добірка ілюстрацій допоможе зримо уявити все те, про що оповідає автор — мандрівник і дослідник. Для широкого читацького загалу.

782. Пастух Р. Великі і відомі : сто історичних образків / Р. Пастух. – Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2010. – 295 с. : портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2405-03-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-1

ВА738157

До видання увійшли написані засобами поетичного слова лаконічні історичні образки 100 великих і відомих діячів України: князів, гетьманів, народних героїв, учених, церковних, політичних, військових і громадських діячів, письменників, композиторів, художників, музикантів тощо. З багатьох імен вибрані ті, в діяльності й творчості яких найповніше втілювалася національна ідея, наукова винятковість, що залишили неповторний слід у розвитку суспільства і мистецтва. Структуровано за хронологією. Ілюстровано малюваннями портретами. Без покажчиків. Для широкого кола читачів.

783. Перч С. И. Есть такая страна : очерки о донец. олимпийцах / Сергей Перч. – Донецк : Ноулидж, Донец. отд.-ние, 2013. – 321, [1] с. : ил., портр. ; 18 см. – (Серия «Легенды донецкого спорта»). – На пер. авт. не указан. – 100 экз. – ISBN 978-617-579-656-6 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-92+796.032.2(477.62)(092) **АО271666**

Видання репрезентує відомості про виступи донецьких олімпійців — В'ячеслава Олійника, Лілії Подкопаєвої, Олега Кірюхіна та Юрія Єрмакова, — на Олімпіаді в Атланті та про те, як склалось їхнє життя по завершенню спортивної кар'єри. Зазначено повні імена спортсменів, отримані ними відзнаки і нагороди, основні віхи життєвого та професійного шляху. Подано численні фотографічні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією професійного вітчизняного спорту в особах.

784. Попельницька О. О. Сто великих діячів культури України / О. О. Попельницька, М. В. Оксеніч. — Київ : Арій, 2010. — 462, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. — (100 великих). — На паліт. авт. не зазначено. — Бібліогр.: с. 456–460 (69 назв). — 3 000 пр. — ISBN 978-966-498-116-0 (у паліт.). УДК 7.071(477)(092) **ВА730186**

Книжка містить 100 коротких біографічних оповідей — лаконічних портретів найвидатніших представників вітчизняної культури, які у різні історичні епохи творили як на теренах України, так і за її межами: скульпторів, архітекторів, художників, діячів театру та кіно, письменників і поетів. Творчість багатьох митців, чий прізвища ввійшли до цієї книги, маловідома широкому загалу. Адресовано учням, студентам, викладачам, усім, хто цікавиться історією вітчизняної культури та її здобутками.

785. Постаті : нариси про видатних людей Донбасу. — Донецьк : Сх. вид. дім, 2011. — 211, [3] с. : портр. ; 27 см. — Бібліогр.: с. 206–211. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-317-099-2 (у паліт.). УДК 94(477.62)(092) **ВС53514**

До видання вміщено нариси про видатних людей Донбасу XIX–XXI ст. Представлено 27 творчих портретів. Серед них — поети, науковці, педагоги, композитори, співаки, геологи, економісти, управлінці, політики, журналісти, правозахисники, спортсмени. Це: Євграф Ковалевський і Михайло Петренко, Микола Корф і Олексій Алчевський, Архип Куїнжі і Георгій Седов, Микола Чернявський і Микита Шаповал, Сергій Прокоф'єв і Володимир Сосюра, Павло Байдебура і Микола Руденко та ін. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією регіону та його представниками.

786. Почесні імена України. Еліта держави / [авт.-упоряд. Я. Білейчук]. — Київ : Логос Україна, 2011. — 253, [2] с. : іл., портр. ; 31 см. — ISBN 978-966-2457-01-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **СО36810**

Особистості, про життя яких йдеться на сторінках видання — приклад вірного служіння Батьківщині та українському суспільству. Вони почали свій шлях становлення та здобутків, розраховуючи тільки на власні сили і розум, спрагою до життя, досягли вражаючих результатів та заслужили повагу не тільки від співвітчизників, а у всьому світі. Розраховано на широкий читацький загал.

787. Работники прокуратуры Крыма — участники Великой Отечественной войны : сб. биограф. ст. / [сост. Г. Колосов ; редкол.: В. Павлов и др.]. — Симферополь : Жерибор Д. В., 2013. — 111 с. : ил., портр. ; 34 см. — 300 экз. — ISBN 978-966-2632-13-2 (в пер.). УДК 347.963(477.75)(092) **СО32366**

До збірника вміщено 75 нарисів про працівників прокуратури Криму — учасників Другої світової війни. Окремі статті доповнено фронтовими спогадами і щоденниками. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Криму та України.

788. Ревергук В. Я. Отамани полтавського краю — борці за волю України : нариси з історії / Віктор Ревергук. — Полтава : Дивосвіт, 2011. — 258, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. — Бібліогр. в кінці нарисів. — 200 пр. — ISBN 978-617-633-014-1. УДК 94(477.53)(092) **ВА754466**

Висвітлено життєвий шлях і діяльність найбільш відомих керівників протибільшовицьких повстанських загонів і підпільних організацій українського державного спрямування, що діяли на Полтавщині впродовж 1920-х рр. і поклали життя за волю України. Надано відомості про діяльність отаманів А. Левченка (1896–1923), І. Біленького (1894–?), Л. Христового (1898–1921), М. Мандика (?–1922), а також отаманів Чорного (Г. Куреда) (1887–1926), Гонти (В. Гресь), Нагірного (І. Савченко) (1895–1923), Богунського (А. Шарий) (1899–1919). Увагу приділено постатям головного отамана «Штабу Війська Українського» М. Маслича (1892–1930) та ідейного натхненника бойовиків Миргородщини Ф. Матвійка (1899–1929). Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

789. Реєнт О. П. Усі гетьмани України : легенди, міфи, біографії / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. — Харків : Фоліо, 2012. — 414, [1] с. ; 21 см. — (Історичне досье, ISBN 978-966-03-5180-6). — Бібліогр.: с. 413. — 2 500 пр. — ISBN 978-966-03-4485-3 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА727145**

Українська Гетьманська держава за роки свого існування мала 17 гетьманів. Усі вони були носіями ідеї незалежної самостійної Української держави, втіленню якої присвятили все своє життя, поставивши за мету вибороти звільнення українського народу від панування чужинців. Діяти гетьманам довелося в най-

складніших, найтяжчих, іноді найтрагічніших для України історичних умовах. У книжці подано правдивий і об'єктивний життєпис гетьманів та інших найвищих військових керівників українського козацтва. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України XVII–XVIII ст.

790. Резников А. Х. Нобелевские лауреаты ; Они не стали лауреатами ; Хроника атомной гонки / А. Резников. – Донецьк : Ноулидж, Донец. отд-ние, 2010. – 504, [3] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Серия «Евреи и мир»). – Библиогр.: с. 503–504. – 1 000 экз. – ISBN 978-617-579-032-8 (в пер.). УДК 06.05Нобель(100)(092) **ВА733151**

Книга складається з трьох частин. Біографічна інформація подана у перших двох частинах. У першій — наведено повний список лауреатів Нобелівської премії представників єврейського народу, а також короткі біографічні нариси про 18 найбільш яскравих постатей із цього списку. Розташування імен подано за сферою діяльності, а в середині розділів — за алфавітом. Серед імен: Л. Ландау, І. Мечников, Б. Пастернак та ін. Друга частина містить біографічні нариси про видатних вчених, винахідників, конструкторів, які не стали лауреатами з різних причин (близько 50 імен). Без покажчиків. Книга містить велику кількість фотографій та копій архівних документів. Для широкого кола читачів, усіх, хто небайдужий до минулого України.

791. Родионов И. В. Днепропетровские зодчие. Люди-легенды : биограф. очерки / Игорь Родионов. – Запорожье : Привоз Принт, 2013. – 271 с. : ил., портр. ; 24 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-1679-16-9 (в пер.). УДК 72.03(477.63)(092) **ВС56274**

Це збірка біографічних нарисів про долі дніпропетровських зодчих повоєнної доби. Крім найцікавіших історій, розказаних рідними, близькими, учнями і друзями архітекторів, у виданні зібрані унікальні фотознімки, документи, малюнки і креслення. Книжка знайомить читача з життям і творчістю таких знакових для Дніпропетровська архітекторів, як Павло Ниренберг, Овсій Сорін, Марк Шнеєрсон і Геннадій Аксельрод. Кожна глава розповідає про певний період життя і творчості особистостей і дозволяє дізнатися багато нового і пізнавального як про архітектуру міста, так і про долю земляків. Для фахівців галузі, краєзнавців, істориків, студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією міста.

792. Рожко В. Є. Новітні мученики святого українського православ'я на історичній Волині (XX ст.) / Володимир Рожко. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. – 434 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 415–433. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-361-555-4 (у паліт.). УДК 271.2-34(477.82) **НБУЯМ А727507**

У історико-краєзнавчому нарисі досліджено історію мучеництва в УПЦ. У виданні вміщено інформацію про 78 священнослужителів Волинсько-Рівненської єпархії, знищених у 1942–1945 рр. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією православ'я.

793. Сербенська О. А. Характерники. Наша вдячність, пам'ять і шана / О. А. Сербенська ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2011. – 123 с. : портр. ; 25 см. – 350-річчю Львів. ун-ту присвяч. – Библиогр. в підрядк. прим. та в тексті. – Імен. покажч.: с. 119–122. – 300 пр. – ISBN 978-966-613-894-4. УДК 821.161.2-4.09 **ВС52748**

Подано 10 розгорнутих біографічних нарисів про талановитих українських мовознавців. Нариси супроводжуються портретними світлинами і розкривають основні віхи їхнього життєвого та професійного шляху. Видання містить іменний покажчик (с. 119–122). Розраховано на широке коло читачів.

794. Середюк Б. І. Етюди про галицьких кмітливців : зб. портрет. біогр. нарисів винахідників Прикарпаття / Б. І. Середюк. – Івано-Франківськ : Надвір'ян. друк., 2013. – 339 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 336 (17 назв). – 200 пр. – ISBN 978-966-2549-03-4 (у паліт.). УДК 001.894(477.8)(092) **ВА772984**

У збірнику розкрито історію винахідництва і раціоналізації на Івано-Франківщині, описано основні віхи становлення і розвитку обласного товариства винахідників і раціоналізаторів України. Представлено 70 біографічних нарисів про вчених і фахівців різних галузей діяльності, яких об'єднують новаторські підходи до професійної реалізації, невпинний пошук у прагненні вийти за межі відомого. Для широкого читачького загалу.

795. Скляренко В. М. 100 знаменитых женщин / В. М. Скляренко, Т. В. Иовлева, В. А. Мац. – Харьков : Фолио, 2012. – 509, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Серия «100 знаменитых»). – 4 000 экз. – ISBN 978-966-03-4074-9 (в пер.). УДК 94(100)-055.2 **ВА747546**

Серед всесвітньовідомих жінок є представниці з України. Розповіді про кожну зі 100 героїнь цієї книги засновані на фактичних матеріалах. Для широкого читачького загалу.

796. Славные женщины Арцизского района: очерки, интервью, лит. зарисовки и стихи женщин и о них / [гл. ред. и сост. Е. И. Шварцман]. – Арциз (Одес. обл.) : Петров О. С., 2011. – 343 с., [4] л.

ил. : ил., портр. ; 21 см. – Указ. имен: с. 333–338. – 500 экз. – ISBN 978-966-2336-08-5 (в пер.).
УДК 061.2-055.2(477.74)

ВА748669

Видання, підготовлене з нагоди 195-річчя з дня заснування міста Арциза та 10-річчя Асоціації жіночих організацій Арцизького району Одеської області, репрезентує нариси про жінок, серед яких активістки жіночих рад, учасниці Другої світової війни, вчителі та лікарі, багатодітні матері, бізнес-леді, депутати і поетеси. У нарисах подано основні віхи їхнього життєвого та професійного шляху, відомості про отримані відзнаки і нагороди. Допоміжний апарат включає іменний покажчик (с. 333–338). Видання містить численний ілюстраційний матеріал. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Одещини в особах.

797. Слоневский А. Ю. История в лицах, или Портретная галерея Каменского-Днепродзержинска : новеллы и очерки / Александр Слоневский, Олег Мороз. – Изд. 2-е, доп. – Днепропетровськ : Свідлер А. Л., 2012. – 307, [1] с. : ил., портр. ; 30 см. – 300 экз. – ISBN 978-617-627-024-9. УДК 94(477.63-21)(092)

СО31556

798. Слоневский А. Ю. История в лицах, или Портретная галерея Каменского-Днепродзержинска : новеллы и очерки / Александр Слоневский, Олег Мороз. – Изд. 3-е, доп. и испр. – Днепродзержинск (Днепропетров. обл.) : Андрій, 2013. – 558 с. : ил., портр. ; 30 см. – 300 экз. – ISBN 978-966-2947-18-2 (в пер.). УДК 94(477.63-21)(092)

СО31948

Книга описує історію міста Каменського-Дніпродзержинська крізь призму долі його жителів. Запропоновані авторами новели, накладаючись одна на одну, дають можливість побачити з різних точок зору далеке і відносно недавнє минуле. Друге видання доповнено новими главами та уточнюючими відомостями. Новели подано за хронологією і містять розповіді як про «кращих з кращих», так і про «антигероїв», або «маленьких людей», що стали свідками видатних подій або брали в них участь. Загалом зібрано більше 50 новел. Третє видання, що має попередню структуру, доповнено новими нарисами та унікальними знімками. Всього налічується близько 70 новел. Крім того, деякі нариси представлено дослідниками місцевої історії. Містить багато фотоматеріалів. Для поціновувачів краєзнавчої літератури.

799. Степань в іменах / [упоряд. Г. С. Мурза]. – Хмельницький : Поліграфіст-2, 2011. – 151 с. : ил., портр. ; 30 см. – Упоряд. зазначено на звороті тит. арк. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1502-17-7 (у паліт.). УДК 94(477.81-21)(092)

СО30253

Книжка розповідає про видатних мешканців смт Степань (Рівненська обл.), які творили і творять історію Поліського краю. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Рівненщини в особах.

800. Сто великих українців / [Н. В. Астапенко, О. К. Барашкова, А. В. Дарибогова та ін.]. – Київ : Арій, 2011. – 494, [1] с. : портр. ; 22 см. – (100 великих). – Назва паліт.: 100 великих ... – 3 000 пр. – ISBN 978-966-8959-57-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА734391

Збірник містить 100 коротких біографічних нарисів, історичних портретів видатних земляків, представників найрізноманітніших верств суспільства — мислителів, письменників, учених, митців, громадських, релігійних, політичних діячів, чийми зусиллями впродовж віків творилася українська культура, формувався світогляд української нації. Пропоноване видання, максимально наближене до історичної правди, дасть змогу читачеві оцінити постаті цих людей об'єктивно. Для широкого читацького загалу, усіх, хто цікавиться українською історією.

801. Табачник Д. В. Полководцы Украины: сражения и судьбы / Дмитрий Табачник. – Харьков : Фолио, 2012. – 697, [1] с., [32] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – На пер. и тит. л.: Проект «Украина». – 5 000 экз. – ISBN 978-966-03-5903-1 (в пер.). УДК 94(477)(092)

ВА752466

Монографія присвячена видатним полководцям різних часів — від князів Київської Русі до генералів і маршалів Другої світової війни, що народилися на українській землі та внесли значний вклад в розвиток військового мистецтва. Автор не поділяє полководців на «своїх» і «чужих» за етнічною, релігійною або ідеологічною ознаками. Це — великий князь київський Святослав Хоробрий і кримський хан Менглі-Гірей, гетьман Богдан Хмельницький і польський король Ян Собеський, білий генерал Михайло Дроздовський і червоний начдив Микола Щорс. Особлива увага приділена низці полководців Російської імперії і Радянського Союзу. Використано унікальні архівні матеріали, мемуари, свідчення сучасників. Для широкого читацького загалу.

802. Терещенко В. Т. Золоті полотна / Василь Терещенко ; Укр. культурол. центр, Донец. обл. відня Наук. т-ва ім. Шевченка. – Донецьк : Сх. вид. дім, 2013. – 194 с. : ил., табл., портр. ; 27 см. – Кн. є продовженням вид. «Золото у кожного в душі» (2010). – 200 пр. – ISBN 978-966-317-176-0 (у паліт.). УДК 908(477.62)

ВС55065

Книга є продовженням попереднього видання «Золото у кожного в душі» (2010 р.) і належить до історичного краєзнавства в особах. До уваги читача 17 нарисів про відомих людей, які вплинули на формування світогляду автора. Деякі з них жили, працювали і творили на Східній Україні, зокрема на Донбасі, деякі до сьогодні примножують здобутки краю, сприяючи його розвитку. Адресовано широкому колу читачів.

803. Трудові Золоті Зірки Полісся : нариси про Героїв Соціаліст. Праці, повних кавалерів ордена Труд. Слави та Героїв України на Житомирщині / [упоряд.: С. Г. Бойко та ін.]. – [Вид. 2-ге, випр. та допов.]. – Житомир : Полісся, 2013. – 206 с., [2] арк. іл. : портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-655-713-4 (у паліт.). УДК 94(477.42)(092) **ВА781527**

У виданні вміщено статті і нариси про Героїв Соціалістичної Праці, Героїв України, повних кавалерів ордена Трудової Слави Житомирщини. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

804. Українки в історії: нові сторінки / [А. Атаманенко, В. Борисенко, М. Бугай та ін.]. – Київ : Либідь, 2010. – 260, [3] с. : іл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр. в тексті. – ISBN 978-966-06-0575-6 (у паліт.). УДК 94(477)(092)-055.2 **СО29935**

Збірка нарисів про видатних українок — вчених, освітянок, громадських діячок, письменниць, мисткинь, учасниць боротьби за незалежність України. На великому архівному матеріалі, маловідомих літературних джерелах подано біографії українських жінок, серед яких багато імен висвітлюється вперше. Зокрема, історія Гальшки Острозької — першої жінки-меценатки вищої освіти в Україні та освітянки Варвари Ханенко. Багато сторінок видання присвячено визначним жінкам ХХ ст.: трагічній долі Катерини Зарицької, актрисі Ніні Певній, вченим Дарії Берчі та Мотрі Братійчук, етнологу Катерині Матейко, співачці з діаспори Квітці Цісик, а ще Михайлині Коцюбинській, Галині Яблонській, Вірі Вовк та ін. Для широкого кола читачів.

805. Українки в історії. ХХ–ХХІ століття / [Нац. НДІ українознав. та всесвіт. історії МОН МС України ; відп. ред. В. Борисенко]. – Київ : Либідь, 2012. – 287 с. : іл., портр. ; 30 см. – Бібліогр. в тексті. – ISBN 978-966-06-0613-5 (у паліт.). УДК 94(477)-055.2«19/20»

СО31106, Табачник Д.В. СО460

Збірка нарисів про визначних жінок України є завершенням трилогії «Українки в історії» (перша книга «Українки в історії». Київ: Либідь, 2004, 2006; друга книга «Українки в історії: Нові сторінки». Київ: Либідь, 2010). У книжці подано життєписи наших співвітчизниць, яким випало жити, творити, кохати, страждати у буремному ХХ ст. — початку ХХІ ст., який виявився для України теж далеко не легким. Оповіді про наших сучасниць — учених, громадських і політичних діячок, меценаток, мисткинь — неодмінно захоплять читача, небайдужого до духовної історії України.

806. Українські митці у світі: матеріали до історії укр. мистецтва ХХ століття / авт.-упоряд. Г. Стельмащук ; Львів. нац. акад. мистецтв (Н.-д. сектор). – Львів : Апріорі, 2013. – 516, [3] с. : іл., портр. ; 25 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в кінці ст. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-629-152-7 (у паліт.). УДК 7.071.1(100)(=161.2) **НБУЯМ Б347536**

Видання присвячено українським митцям, які змушені були покинути Україну у зв'язку з політичною ситуацією, що складається після програних визвольних змагань у ХХ ст. Вони продовжували творчо працювати поза межами Батьківщини, не відмовляючись від свого українства ні в житті, ні в творчості. Творчі біографії художників діаспори подано за алфавітом. Розраховано на студентів і викладачів художніх навчальних закладів та всіх, хто цікавиться українським мистецтвом.

807. Учитель, перед іменем твоїм... : слово про творчих освітян Кобеляччини / [упоряд. А. Т. Бажан] ; Полтав. обком профспілки працівників освіти і науки України, Кобеляц. райком профспілки працівників освіти і науки України, Від. освіти Кобеляц. райдержадмін., Район. метод. каб. – Київ : Ун-т «Україна», 2011. – 117 с. : іл., портр. ; 20 см. – 150 пр. – ISBN 978-966-388-366-3. УДК 37.091.12(477.53-22)(092) **ВА746959**

Видання репрезентує 26 нарисів, присвячених педагогам Кобеляччини, у яких висвітлено їхній досвід, творчі пошуки, спогади про педагогічні будні. Кожен нарис супроводжується портретною світлиною. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної педагогічної думки в особах.

808. Филь А. М. Отважные люди / А. Филь. – Харьков : Фактор, 2011. – 214 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 24 см. – (Летопись войны / С. Лекарь). – 70-летию начала Великой Отечеств. войны посвящ. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-180-185-0 (в пер.). УДК 94(477)«1941/1945»(092) **ВА742028**

Герої видання — учасники Другої світової війни — неодноразово відзначені державною нагородою бойовою медаллю «За відвагу». За абеткою подано 12 нарисів, які вміщують коротку довідку з портретом ветерана та розгорнуту розповідь-інтерв'ю з ним. Без покажчиків. Для широкого кола читачів.

809. Француженко-Вірний М. Великі митрополити України / Микола Француженко-Вірний. – Київ : Смолоскип, 2013. – 154, [1] с. : портр. ; 20 см. – На с. 151 авт.: Микола Вірний — літ. псевдонім Миколи Олександровича Француженка. – Бібліогр. в кінці розд. – ISBN 978-966-2164-77-0. – ISBN 978-966-1676-50-2. УДК 821.161.2-92 **ВА781057**

Розвідка М. Французенка (більш знаного під псевдонімом Микола Вірний), відомого в діаспорі письменника, літературознавця, громадського діяча і радіожурналіста (колишнього керівника україномовного відділу «Голосу Америки»), представляє собою «персоналістський» погляд автора на церковну історію. Подано вісім нарисів про українських діячів, які зробили внесок у формування духовності й культури українського народу. Два нариси з восьми не є власне про митрополитів: перший — присвячено великому князю київському Володимирі Мономаху, останній — патріарху Мстиславу Скрипнику. Інші шість — про митрополитів Іларіона Київського, Петра Могилу, Василя Липківського, Андрія Шептицького, Іларіона (Огієнка), Йосипа Сліпого. Кожен нарис супроводжується портретною ілюстрацією, розкриває основні дати життя та діяльності світочів християнської духовності, віхи їхнього життєвого шляху. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

810. Харківщина: перші та вперше : 50 розповідей / [редкол.: Л. О. Белова (голова) та ін.] ; Харків. облдержадмін., Упр. у справах сім'ї та молоді. – Харків : Золоті сторінки, 2009. – 205 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 196–202 (109 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-400-142-4. УДК 94(477.54)(092)

BA734824

Видання підготовлено студентами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на замовлення Харківської обласної державної адміністрації для школярів Харківщини. Вміщено 50 розповідей присвячених особистостям і подіям, що мали місце на Харківщині і можуть називатися першими в Україні, Європі, світі. Серед імен: І. Мечников, Г. Квітка-Основ'яненко, С. Гризодубов, О. Ляпунов та ін. Структуровано за сферами діяльності. Ілюстровано фотографіями. Для учнів, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться історією Харківщини.

811. Цебрій В. В. Слов'янські портрети. На широті Полтави, між меридіанами «Піквикський» та «Грибоедов» ... : зб. нарисів / Віталій Цебрій. – Полтава : АСМІ, 2012. – 243 с. : портр. ; 20 см. – На обкл. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-182-186-5. УДК 821.161.2-4

BA755100

Дана книга — підсумок тривалої, багаторічної праці полтавського журналіста Віталія Цебрія над галереєю портретів полтавської інтелігенції початку ХХІ ст. Видана до 15-річчя заснування «Слов'янського клубу» на Полтавщині. Містить 42 спомини-розповіді про засновників та членів клубу. Ілюстровано портретами. Книга може зацікавити краєзнавців, широке коло читачів, чия увагу привертає «історія в особах».

812. Черкащини славетні імена / [Бушин М. І. та ін.]. – Черкаси : Черкас. ЦНІІ, 2013. – 710 с. : іл., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Присвяч. 60-річчю утворення Черкас. обл. (1954–2014). – 500 пр. – ISBN 978-617-623-020-5 (у паліт.). УДК 94(477.46)(092)

BA781202

У виданні зібрано біографічні матеріали про відомих уродженців Черкащини. Подано інформаційно-біографічні матеріали про Героїв Радянського Союзу, повних кавалерів ордена Слави, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв України, заслужених працівників України. Ілюстровано фотографіями. Розраховано на викладачів, учнів, студентів, музейних працівників, краєзнавців, усіх, хто небайдужий до історії рідного краю.

813. Черноморець В. О. Однокласники : біогр. нариси / В. О. Черноморець. – Харків : С.А.М., 2011. – 99 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Історія Пісочина»). – Покажч. імен: с. 90. – 500 пр. – ISBN 978-966-8591-53-2. УДК 821.161.2-94

BA740150

Книжка «Однокласники» є продовженням серії «Історія Пісочина» і вміщує біографічні нариси окремих випускників Пісочинської середньої школи (зараз колегіум) до 1980 р. Слава про їхню діяльність виходить далеко за межі країни. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

814. Чухліб Т. В. Гетьмани України-Русі : [від лицарів степу до правителів України] / Тарас Чухліб. – Донецьк : ВКФ «БАО», 2012. – 302, [1] с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 27 см. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-481-769-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

BC52570

У виданні змальовано 33 історичних портрети найбільш відомих володарів гетьманської булави давньої України-Русі. На оригінальних архівних документах, враховуючи останні досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної науки подано сповнені пригод і випробувань біографії козацьких ватажків, цікаві факти з особистого життя гетьманів, висвітлено їх роль на військовій і політичній арені. Адресовано широкому читачьому загалу.

815. Шаров І. Ф. 100 особистостей України, 1991–2011 / Ігор Шаров. – Київ : Арт економі, 2011. – 471 с. : іл., портр. ; 25 см. – 20-річчю Незалежності України присвяч. – Бібліогр.: с. 472. – ISBN 978-966-2576-09-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092)«1991/2011»

BC51875

Книга кандидата історичних наук, народного депутата України Ігоря Шарова вміщує роздуми сучасних відомих українських політиків, державних діячів, вчених, майстрів культури й мистецтва, письменників, підприємців, спортсменів — тих, хто виборював незалежність України, хто своєю наполегливою і сумлінною працею, конкретними справами утверджував її протягом 1991–2011 рр. Розраховано на широке коло читачів.

816. Шендеровський В. Нехай не гасне світ науки / Василь Шендеровський. – Київ : Простір, 2009– . – 23 см.

Кн. 3. – 2011. – 343 с. : портр. – Бібліогр. в кінці нарисів. – Показч. персоналій: с. 339–341. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2068-25-2 (у паліт.). УДК 001(477)(092) **В351150/3**

У виданні подано 50 нарисів про українських вчених, які внесли вагомий доробок до скарбів світової науки і культур. Подано розповіді про видатних особистостей, про яких у радянські часи замовчували, писати про них було заборонено, їх імена штучно вилучали з наукової й культурної спадщини України. Це — нобелівський лауреат з хімії, уродженець Львівщини Роальд Гоффман, видатні фізики ХХ ст. Георгій Гамов та Микола (Нік) Голоняк, мікробіолог Сергій Виноградський, математик Євген Вікторовський, художник Микола Івасюк та ін. Розраховано на широкий загал читачів.

817. Шитюк М. М. Слава і гордість Миколаївщини : навч. посіб. / М. М. Шитюк, Є. Г. Горбуров, К. Є. Горбуров. – Миколаїв : Шамрай П. М., 2012. – 275 с. : іл., портр. ; 25 см. – 75-річчю утворення Миколаїв. обл. присвяч. – Бібліогр. в кінці нарисів. – 300 пр. – ISBN 978-966-8442-94-0 (у паліт.). УДК 94(477.73)(092)(075) **ВС53874**

У посібнику зібрано науково-популярні нариси про відомих миколаївців — митців, художників, учених, поетів, письменників, освітян, державних діячів, керівників підприємств і сільського господарства, військових. Своїм життям, працею, творчістю, успіхами вони залишили помітний слід в історії корабельного краю та України. Розраховано на викладачів, студентів, учнів навчальних закладів, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

818. Штонь Г. М. De Visu : (На власні очі) : літ. есе / Григорій Штонь. – Тернопіль : Підруч. і посіб., 2012. – 159, [1] с. : портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-07-2129-6. УДК 821.161.2-4

ВА755134

До книги автором видання, письменником Григорієм Штоном, вміщено 22 літературні есе про українських письменників та літературознавців, з якими його звела доля упродовж життя. Серед найбільш відомих — постаті Г. Тютюнника, М. Вінграновського, О. Гончара, М. Жулинського, В. Стуса. Подано погляд письменника на творчість своїх колег по перу та знаних особистостей України, які залишили слід у літературному процесі ХХ–ХХІ ст. Без показчиків. Ілюстровано фотографіями. Розраховано на масового читача.

819. Якухно І. І. Енциклопедія педагогічних династій Житомирщини : до 75-річчя утворення Житомир. обл. / І. І. Якухно, В. Ф. Денисенко ; Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Житомир. обл. від-ня Пед. т-ва України. – Житомир : ЖОІППО: Полісся, 2012. – 219 с. : іл., портр. ; 30 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 100 пр. – ISBN 978-966-655-632-8 (у паліт.). УДК 37.091(477.42)

СО31395

У книзі представлено підготовлені в межах проекту «Історія Житомирської освіти в особистостях» нариси про педагогічні династії Житомирської області. Висвітлено історію освіти регіону крізь призму біографій педагогічних працівників, розкрито особистісні риси педагогів Житомирщини. Відомості систематизовано за географічним принципом — по районах, місто Бердичів і місто Житомир. У біографічних довідках зазначено повне ім'я, відомості про освіту, професійний шлях, громадську діяльність, наукову школу, отримані відзнаки і нагороди, основні творчі здобутки. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних показчиків. Книга буде корисною та цікавою для широкого загалу вчительства, науково-педагогічних працівників ЗВО, дослідників історії Подільського краю, краєзнавців, усіх, кому небайдужа доля освіти.

820. Якухно І. І. Школа вчителем стоїть : нариси про освітян Житомирщини / [Якухно І. І., Денисенко В. Ф.] ; Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Житомир. обл. від-ня Пед. т-ва України. – Житомир : Полісся, 2013. – 311 с. : портр. ; 29 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – 400 пр. – ISBN 978-966-655-683-0 (у паліт.). УДК 37.013(477.42)(092) **ВС56106**

У книзі зібрано та узагальнено матеріали про кращих представників освітнього простору Житомирщини. Серед них педагогічні працівники загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів, органів управління освітою та методичних служб. Проте більшість — це вчителі, професія яких чи не найскладніша і найвідповідальніша, адже їх призначення бути важливою ланкою у передаванні суспільного досвіду, сприянні соціальному прогресу. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією та освітою краю.

821. Яремко І. Я. 100 персон львівського спорту / Іван Яремко. – Львів : Тріада плюс, 2010. – 387 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Львівська сотня», ISBN 978-966-486-061-8). – Імен. показч.: с. 373–382. – ISBN 978-966-486-079-3 (у паліт.). УДК 796.01(477.83-25) **ВА745932**

822. Яремко І. Я. 100 персон львівського спорту / Іван Яремко. – Львів : Тріада плюс, 2011. – 387 с. : іл. – (Серія «Львівська сотня»). – ISBN 978-966-486-079-3. – ISBN 978-966-486-061-8 (серія)

ВА769259

До видання подано розповіді про представників львівського спорту — спортсменів, тренерів, керівників, журналістів, які своїми успіхами принесли спортивну славу місту. Для широкого кола читачів.

823. Яцишин М. С. Гордість Віньковеччини / Микола Яцишин. — Хмельницький : Цюпак А. А., 2012. — 243 с. : іл., табл., портр. ; 26 см. — 500 пр. — ISBN 978-617-513-184-8 УДК 908(477.43)

ВС56987

Біографічно-краєзнавче видання присвячено віньківцям та вихідцям із Віньковецького району Хмельницької області, які внесли вагомий вклад у розвиток свого краю, своїм трудом чи ратним подвигом, прославили його. Це — герої праці і війни, незалежної України, керівники колективних господарств і підприємств, генерали та офіцери армії і правоохоронних органів, науковці і педагоги, працівники культури, письменники, поети, журналісти, представники інших галузей. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

3.2. Монографії з біографічним матеріалом

Див. також № 984, 1288, 1290, 1425, 1505, 1508, 1712, 1854, 1876, 1939, 1982, 1983, 1985, 1900, 1901, 1914, 1992, 1997, 2005, 2025, 2040, 2041, 2043, 2047, 2049, 2052, 2062, 2070, 2072, 2077, 2112, 2136, 2140, 2156, 2164, 2175, 2179, 2182, 2183, 2206, 2207, 2214, 2216, 2221, 2228, 2237, 2259, 2260, 2269, 2273, 2281, 2299, 2318, 2320

824. Абрамчук М. Історія Білогородки / Микола Абрамчук. — Київ : Поліграфкнига, 2010— . — 26 см. УДК 94(477.41)

Кн. 1 : Князі Білгорода (Київського). — 2010. — 423 с. : іл., портр. — Бібліогр. в кінці тем. — 1 000 пр. — ISBN 978-611-528-006-3 (у паліт.).

В352410/1

Кн. 2 : Білогородка православна. — 2011. — 912 с. : кольор. іл. — Бібліогр.: с. 908–910. — ISBN 978-966-196-011-3

В352410/2

Кн. 3 : Білогородка археологічна / Микола Абрамчук, Людмила Абрамчук. — 2013. — 1423 с. : кольор. іл. — ISBN 978-966-1523-11-0

В352410/3

Книга перша вміщує біографічні розповіді про життя князів Білгорода починаючи від 992 р. Подано 35 біографій князів, що володарювали і правили у період язичництва і зародження християнства (від Володимира Святославовича до Василька Ростиславовича). Друга книга знайомить з історією Білгородської єпархії, створеної за часів князя Володимира і охоплює часи від язичництва до сьогодення. Зібрано розрізнені біографічні відомості про історичні постаті священнослужителів: 12 довідок про єпископів, які управляли Київською єпархією від 1915 до 1940 рр., 62 довідки про репресованих православних єпископів. Третя книга присвячена 100-річчю розкопок Древнього Білгорода, які проводив Вікентій Хвойка у селі Білогородка Києво-Святошинського району на Київщині. Містить унікальні фотографії. В окремих розділах подано біографічні відомості про М. Ф. Берлінського, В. Б. Антоновича, І. І. Фундукля, М. М. Бережкова, митрополита Євгенія. Без допоміжних покажчиків. Книжки ілюстровано фотографіями. Для всіх, хто цікавиться історичним минулим рідного краю.

825. Алмашій М. І. Завидово і завидівці : іст.-етногр. мозаїка / М. І. Алмашій. — Ужгород : Краєвиди Карпат, 2011. — 155 с. : іл., портр. ; 24 см. — Бібліогр. в підрядк. прим. — 500 пр. — ISBN 978-966-971-512-8 (у паліт.). УДК 94+908](477.87)

ВС52712

У книжці на основі історичних джерел, наукової літератури та зібраних автором народознавчих матеріалів подано історію та етнографію села Завидово (Мукачівський р-н, Закарпатська обл.) від найдавніших часів до наших днів. Біографічний матеріал розміщено у розділі «Носії завидівського менталітету». Для краєзнавців, етнографів, науковців, істориків, вчителів, студентів, усіх, хто цікавиться історією Закарпаття.

826. Аноко Т. М. Від «Поліграфтехніки» до ПФК «Олександрія» : 20 років ПФК «Олександрія» / Тамара Аноко, Віктор Колесніков. — Київ : Фенікс, 2010. — 271 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. — На паліт. авт. не зазначено. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-651-509-7 (у паліт.). УДК 796.332(477.65)(091)

СО29742

Книга присвячена 20-річчю футбольного клубу «Олександрія». При написанні використано статистичні дані, публікації ЗМІ, інтерв'ю зі спортсменами та уболівальниками. У розділі «Головні тренери «Поліграфтехніки» — ПФК «Олександрія» подано 10 коротких біографічних довідок. Без покажчиків. Ілюстровано кольоровими фотографіями. Розраховано на всіх, кого цікавить спорт, зокрема футбол.

827. Артюшенко М. М. Нариси історії міста Тростянець : [350 років] / Микола Артюшенко. — Суми : СумДУ, 2010. — 151 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-654-303-5 (помилк.) (у паліт.). — URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001991> УДК 94(477.52-21)

СО29863

Уперше за час існування м.Тростянець (Сумська обл.), до 350-річного ювілею, підготовлена книжка з його історії, де викладено події з найдавніших часів до наших днів. Нариси написано на підставі результатів археологічних розкопок, архівних матеріалів, публікацій газет і журналів, досліджень краєзнавців та спогадів очевидців. У науковий обіг введено значну частину невідомих історичних фактів. У розділі «Визначні люди, діяльність яких пов'язана з Тростянцем» представлено біографічні довідки мешканців міста, які творили і творять його історію. Видання сприятиме відродженню історичної пам'яті, дасть можливість жителям пізнати яскраву історію життя наших предків. Для широкого кола читачів.

828. Базилевич М. В. Від Тіраса до Дністра, або історія одного міста : іст. нарис про місто / М. В. Базилевич, Ю. С. Базилевич, І. А. Павлик. – Вінниця : Вінниц. обл. друк., 2010. – 118, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 978-966-621-448-8. УДК 94(477.44-21) **ВА731460**

Історичний нарис присвячено місту Могилеву-Подільському (Вінницька обл.). Розділ «Видатні могилівчани» подає 13 стислих відомостей (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження / смерті, дефініції) про уродженців міста. Розділ «Почесні громадяни м. Могилева-Подільського» вміщує інформацію про 18 осіб. Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією міста.

829. Белорусы Донетчини = Беларусы Донеччыны / [авт.-сост. Пасынкова С. В.] ; Донец. обл. обществ. орг. «Культур.-просвет. о-во белорусов «Неман». – Донецк : Каштан, 2010. – 303 с., [4] л. ил. : портр. ; 21 см. – Текст рус., белорус. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-427-223-7 (в пер.). УДК 94(477.62)(=161.3)(092) **ВА735218**

У виданні подано інформацію про Всеукраїнську спілку білорусів та Донецьку обласну суспільну організацію «Культурно-просветительное общество белорусов «Неман». Перша частина книжки у розділі «Очерки о донецких белорусах, об их преданности избранному делу...» вміщує 16 нарисів. Друга частина складається зі спогадів очевидців про роки Другої світової війни (7 персоналій) та розповідей що не увійшли до книжки «В памяти храним...». Без бібліографії і покажчиків. Розраховано на науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією культурних взаємовідносин України та Білорусі.

830. Березницький М. О. Вчителю мій... : нариси з історії освіти Миколаїв. р-ну Одес. обл. / Микола Березницький. – Одеса : Прес-кур'єр, 2012. – 450 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 443–446 (53 назви) та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-2512-25-0 (у паліт.). УДК 373.013(477.74)(092) **ВА756531**

Автор розповідає про розвиток шкільної освіти в Миколаївському районі Одеської області на різних етапах розвитку суспільства (середина XIV — початок XXI ст.), намагаючись поставити в основу своїх нарисів не цифри та факти, а живих людей. Книга складається з багатьох невеличких сюжетів про навчальні заклади та вчителів району. Біографічний матеріал вміщено у частині третій. Короткі довідки (близько 50) згруповано за закладами освіти Миколаївського району: навчально-виховні комплекси, початкові школи, дитячі дошкільні заклади, музичні школи. У виданні використано архівні матеріали, інформацію районних газет різного часу, спогади та фотоматеріали багатьох вчителів. Історико-краєзнавче дослідження призначено для широкої громадськості району, людям, яким небайдужа славна історія районних освітніх закладів, колишніх і нинішніх вчителів.

831. Бич В. В. Шлях освіти Бережанщини, 1944–2010 рр. / В. В. Бич ; Від. освіти Бережан. райдержадмін., Район. метод. каб. – Тернопіль : Новий колір, 2010. – 107, [1] с. : іл., портр. ; 29 см. – Бібліогр.: с. 106 (30 назв). – ISBN 978-966-2061-22-2. – ISBN 978-966-2061-22-2.(помилк.). УДК 37(477.84)»1944/2010» **Табачник Д.В. СО338**

Книга продовжує та доповнює попередню роботу автора (2008 р.), предметом дослідження якої є районна ланка управління освітою з 1944 р. до сьогодні на Бережанщині (Тернопільська обл.). У розділі «Громадсько-політична активність учительства» (с. 18–20) вміщено близько 20 коротких біографічних довідок освітян, у розділі «Учительська висота» (с. 60–69) — 35 довідок. Без покажчиків. Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться розвитком освіти регіону.

832. Борис и Глеб ; Нестор Летописец : [жизнеописание]. – Харьков : Фолио, 2013. – 124, [2] с. : ил. ; 6х9 см. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-03-6353-3 (в пер.). УДК 27-34+27-788.437-055.1](477)(092)«653» **АО271439**

На початку 1070-х рр. в Печерському монастирі під Києвом, майбутньої прославленої лаври, оселився молодий, добре освічений послушник. Ні мирського імені його, ні того, як він жив до 17 років, ми не знаємо. Але багато з того, що тепер відомо про Давню Русь IX–XI ст., зберегло перо саме цієї людини — преподобного Нестора Літописця. Юність Нестора випала на роки «тріумвірату» князів Ярославичів — синів Ярослава Мудрого. Це час перших сутічок Русі з новою хвилею степовиків-агресорів — половців; час, коли в хрещеній Руській землі високо підняла голову язичницька «опозиція» і по країні спалахнули заклоти, очолені волхвами; час, коли в Печерському монастирі закладалися багато традицій Святої Русі; нарешті, час, коли кня-

жий «тріумвірат» дав велику тріщину і передсмертний заповіт Ярослава Мудрого «жити в любові» ледь не був забутий. Для широкого читацького загалу.

833. Борсюк А. Д. 35 и один любопытный / Анатолий Борсюк. – Київ : Дух і літера, 2010. – 379, [4] с. : ил., портр. ; 17х24 см. – ISBN 978-966-378-161-7 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-92

ВС50130

На сторінках видання читач зустрінеться з «власителями дум» межі тисячоліть, серед яких українські діячі: М. Амосов, І. Дзюба, С. Глузман, П. Загребельний, В. Коротич, М. Попович та ін. У довірчих бесідах з відомим телеведучим Анатолієм Борсюком ці люди розповідають про життя в багаті подіями роки другої половини ХХ ст. Відомі режисери та політики, художники, науковці та актори — всі вони по-різному, часом зовсім несподівано, оцінюють події, яким всі ми були недавніми свідками. Адресовано широкому колу читачів, небайдужих до нашого спільного минулого і свого майбутнього.

834. Булда М. І. Край Григорія Сковороди : іст. нарис / М. Булда. – Гадяч (Полтав. обл.) : Гадяч, 2013. – 319 с. : табл. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці розд. та в підрядк. прим. – Геогр. покажч.: с. 308–312. – 500 пр. – ISBN 978-617-567-062-0 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА773311**

Нарис, підготовлений на основі архівних документів, історичних розвідок, розповідає про минуле і сьогодення сквородинівського краю, його видатних і талановитих людей. У розділі XVI «Шляхом творення» параграф 5 «Славні земляки» (с. 277–282) репрезентовано біографічні довідки про знаних представників району. У розділі XVII «В умовах незалежності» параграф 4 «Славетні краяни» (с. 294–304) подано стислі біографічні довідки про уродженців краю, які відзначились у науці, літературі, культурі, мистецтві. Довідки систематизовано за абетковим принципом, зазначено повне ім'я, дату та місце народження, сферу діяльності, науковий ступінь і вчене звання, освіту, життєвий і професійний шлях, основні праці, отримані відзнаки та нагороди, місце проживання. Допоміжний апарат видання включає географічний покажчик, словник термінів, перелік умовних скорочень. Не містить ілюстративного матеріалу. Видання адресовано усім небайдужим до історії Полтавського краю.

835. Були Т. Ю. Мариуполь и мариупольцы в Великой Отечественной войне (1941–1945) : ист. очерк / [Т. Ю. Були, Н. Н. Гашененко, О. М. Чаплинская] ; Мариупол. гор. совет, Мариупол. краеведч. музей. – Мариуполь (Донец. обл.) : Рената, 2010. – 64, [1] с., [3] л. ил. : ил., табл., портр. ; 29 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – На обл. и тит. л.: 65 лет Великой Победы. – Библиогр.: с. 63–64 (83 назв.). – 1000 пр. – ISBN 978-966-2001-27-3. УДК 94(477.62-21)«1941/1945»

ВС50108

У книзі розповідається про факти і події, які дають можливість за хронологією простежити життя міста Мариуполь у роки Другої світової війни, боротьбу його мешканців з окупантами, героїчну працю в тилу, дізнатися про військові частини і з'єднання, які визволяли місто. Біографічна інформація вміщена у розділах «Они освобождали Мариуполь», «Мариупольцы на фронтах Великой Отечественной войны», «Генералы-мариупольцы». Розраховано на студентів, школярів, викладачів історії, краєзнавців та широкого кола читачів.

836. Буров С. Д. Мариуполь и мариупольцы : [сб. очерков] / Сергей Буров. – Мариуполь (Донец. обл.) : Сигма-ТВ : Газ. «Приазов. рабочий», 2011. – 447 с. : ил., портр. ; 18 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-8208-82-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-4

АО269931

Видання є своєрідним продовженням опублікованої у 2003 р. книги «Мариуполь. Былое» й представляє собою збірник нарисів про Мариуполь і мариупольців, а також про події, пов'язані з цим містом. Четвертий розділ «Жизнь замечательных мариупольцев» присвячено життєписам людей, які зробили помітний внесок у розвиток і прославлення Мариуполя своїми справами. Матеріали, що увійшли до цього розділу, написано на основі особистих архівів, а також за розповідями людей, які добре їх знали. Кожен біографічний нарис супроводжується портретною світлиною та репрезентує відомості про життєвий і професійний шлях особи, а також спогади сучасників про неї. У п'ятому розділі збірника розміщено спогади автора про дитинство. У якості ілюстрацій у виданні використано фотографії та поштові листівки з фондів Мариупольського краєзнавчого музею, приватних архівів і зібрання автора. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Мариуполя в особах.

837. Бушин М. І. Місто Умань: історичні портрети, події, факти / М. І. Бушин, О. І. Гуржій, А. Г. Палій ; Благодійн. фонд ім. проф. Миколи Бушина, Т-во істориків Черкащини ім. І. О. Гуржія. – Черкаси : Черкас. ЦНТЕІ, 2010. – 262 с. : ил., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 261–262 (32 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-8120-86-2 (у паліт.). УДК 94(477.46-21) **ВА735994**

Видання присвячено соціально-економічному, політичному та культурному розвитку міста Умань (Черкаська обл.) від дня його заснування до початку ХХІ ст. Біографічна інформація вміщена у розділах: «Уманські літописці», «Штрихи до портрету гетьмана Ханенка», «Козацький комкор Сава Ганжа» тощо.

Ілюстровано фотоматеріалами. Розраховано на краєзнавців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться регіональною історією.

838. Вдовині діти : твої люди, Вінниччино! / [авт.-упоряд. С. Кочубейник]. – Вінниця : Балюк І. Б., 2011. – 24 см.

Кн. 1. – 2011. – 382, [1] с. : іл., портр. – 500 пр. – ISBN 978-617-530-099-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-94

В353346/1

У виданні представлена історія села Кордишівка (Козятинський р-н, Вінницька обл.), інформація про його мешканців та їхні спогади про повоєнні роки. Вміщено 16 розділів, в яких зібрано розповіді про кращих людей села: М. Н. Стратійчука, П. Д. Згодько, К. Н. Галанської, М. М. Ковалю, Г. М. Снігура та ін. Без покажчиків. Ілюстровано фотоматеріалом. Розраховано на краєзнавців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією Вінниччини у повоєнні роки.

839. Великая миссия : факты, док., свидетельства / [редкол.: А. Н. Демьяненко и др.] ; Николаев. обл. орг. Укр. союза ветеранов Афганистана (воинов-интернационалистов). – Изд. 2-е, испр., доп., перераб. – Николаев : Шамрай П. Н., 2011. – 334, [1] с. : ил. ; 25 см. – Библиогр.: с. 334 (7 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-8442-82-7 (в пер.). УДК 94(477)«1979/1989»(092) **ВС52523**

До видання подано короткі біографічні відомості про воїнів-інтернаціоналістів, які проживають на території Миколаївської області і брали участь у локальних конфліктах як радянського часу, так і часів незалежності України. Матеріал структуровано за географічним принципом — за назвами країн конфліктів, у середині розділів — за алфавітом прізвищ. До довідки включено: прізвище, ім'я, по батькові; дата та місце народження; військове звання; учасник якого конфлікту; дата смерті; місце поховання. Для широкого загалу читачів, які цікавляться історією області.

840. Вербиченко В. П. Жизнь замечательных заводов / Владимир Вербиченко ; [НПК «Горн. машины»]. – Запорожье : Дикое Поле, 2012. – 479 с. : ил., портр. ; 30 см. – На пер. авт. не указан. – Библиогр. в подстроч. примеч. – ISBN 978-966-2994-82-7 (в пер.). УДК 622.012.7(477.62)(091)(092)

СО31054

У виданні поруч з історичними нарисами про найбільші машинобудівні підприємства компанії «Горні машини» викладено актуальні питання сучасного промислового машинобудування. Розділ «Дружковський машиностроительный завод» містить параграфи «Заводские династии» (с. 49–152), у якому представлено нариси про династії Кривих, Гуляєвих і Сабурових, та «Доска почета» (с. 153–157), що репрезентує біографічні нариси про 8 найяскравіших представників з числа працівників заводу. У розділі «Обратная связь» (с. 466–475) подано 4 розгорнуті нариси про керівників заводів і підприємств гірничодобувної промисловості та галузі. Розкрито основні віхи їхнього професійного шляху та найвизначніші досягнення. Видання містить численний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією гірничодобувної промисловості.

841. Вінницька обласна організація інвалідів Великої Вітчизняної війни та Збройних сил України : нариси історії, пам'ятні імена / [упоряд. Кольчак В. В. ; редкол.: Ковальчук М. М. та ін.]. – Вінниця : Горбачук І. П., 2010. – 210, [5] с., [32] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – На тит. арк. та паліт.: До 65-річчя Великої Перемоги над фашистськими загарбниками. – 300 пр. – ISBN 978-966-2460-02-5 (у паліт.). УДК 94(477.44)«1941/1945»(092) **ВА734838**

У виданні опубліковано нариси про створення та діяльність обласної, міських та районних організацій інвалідів Великої Вітчизняної війни та Збройних Сил України на Вінниччині. Вміщено інформацію про пам'ятні імена Героїв Радянського Союзу, воєначальників, під керівництвом яких частини Радянської Армії звільняли Україну та Вінниччину від окупантів; короткі біографічні довідки (51 особа) та спогади ветеранів, поданих за принципом ієрархічної підпорядкованості організацій. Ілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Адресовано широкому загалу читачів.

842. Вірмени України / [упоряд. М. Чепіжко ; редкол.: С. Асланян та ін.]. – Київ : Сигла, 2013. – 141, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – Назва, назва паліт., текст парал. укр., вірмен. – ISBN 978-966-2606-02-07 (у паліт.). УДК 94(477)(=19)(035.063) **Вірменська б-ка/СО2**

Ця книга про вірменів — древній етнос із складною й такою ж трагічною як у українців долею, перші представники якого з'явилися на наших теренах ще за доби Київської Русі. Це були будівничі, ювеліри, майстри інших професій. Окремі представники вірмен досягли неабияких професійних успіхів і стали відомі далеко за межами України й Вірменії. У розділі «Шлях до успіху» вміщено 23 розповіді про вірмен — наших сучасників. У розділі «Пам'ять серця» — 7 нарисів про тих, хто пішов від нас, але пам'ять про них залишиться назавжди. Матеріал подано українською та вірменською мовами. Видання ілюстровано фотографіями. Для всіх, хто цікавиться історією національних меншин в Україні.

843. Вічні акорди життя / [упоряд. Мельницький В. Г.]. – Чернівці : ДрукАрт, 2010. – 199 с. : іл., нот. іл., портр. ; 30 см. – На паліт. та тит. арк.: До 60-річчя від дня народж. В. Івасюка, Героя України та 50-річчя випуску вихованців Кіцман. муз. шк. – Бібліогр. с. 98 (5 назв). – 400 пр. – ISBN 978-966-2021-39-4 (у паліт.). УДК 78.071.1(477)(092) **СО32069**

У книзі розміщено інформацію про трагічне життя і творчість В. Івасюка, розповіді про викладачів та талановитих учнів Кіцманської музичної школи, які стали композиторами, митцями, фундаторами сімейних мистецьких традицій. Вміщено світлини 50 випусків учнів школи. Для широкого читацького загалу.

844. Волосков В. Ф. Найзнаменитіша в Україні / Валерій Волосков. – Полтава : Асмi, 2013. – 255 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 253–254 (32 назви). – 100 пр. – ISBN 978-966-182-252-7 (у паліт.). УДК 377-055.1(477.53-25)(092) **ВА771104**

Понад 200-літня історія Першої класичної чоловічої гімназії (нині — Полтавська спеціалізована школа I–III ступенів № 3), яку 1963 р. закінчив сам автор, надихнула відомого краєзнавця на написання цієї цікавої книжки. У різний час учителями гімназії працювали великі педагоги і громадські діячі, чиї імена поряд з іменами їх учнів увічнені в пам'ятниках і меморіальних дошках, на сторінках енциклопедій і в народній пам'яті. Рекорд престижності в Україні належить саме цьому навчальному закладу. Вміщені в книзі біографічні дані понад 150 учнів і вчителів дають цінний і змістовний матеріал для вивчення історико-культурних надбань полтавців. Для широкого читацького загалу.

845. Выркин Д. В. Везувий пламенных сердец или о людях творческого лика... : [публицист. ст.] / Дмитрий Выркин. – Черкассы : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2012. – 180 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр. в конце ст. – 300 экз. – ISBN 978-966-2783-02-5 УДК 821.161.1(477.46).09(092) **ВА767865**

Видання присвячено історії поезії і зародженню композиторського мистецтва в Черкасах та області починаючи з XIX ст., таких особистостей як Т. Г. Шевченко, С. С. Гулак-Артемівський і закінчуючи сучасними черкаськими поетами і композиторами. У збірнику вміщено розповіді про життя та творчий шлях дивовижних, глибоко індивідуальних і неперевершених людей Черкащини. Це — поети, письменники, художники, журналісти. Всі вони володіють високим творчим потенціалом і талантом. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться культурно-мистецьким життям краю.

846. Гайсенюк Я. С. Клішківці: сторінки минулого і сьогодення / Я. Гайсенюк, Н. Мельничук. – Чернівці : Місто, 2013. – 375 с. : іл., табл., портр., схема ; 24 см. – Бібліогр.: с. 371–373 (76 назв), в тексті та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-652-069-6. УДК 94(477.85-22)(092) **ВА776136**

Видання знайомить з історією села Клішківці на Буковині. Вміщено багато біографічного матеріалу про жителів та вихідців з села — малознаних та відомих діячів з усіх галузей. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

847. Галяс О. В. Французи в Одесі : [нариси] / Олександр Галяс. – Київ : Наш час, 2012. – 247 с. : іл., портр. ; 28 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Парал. тит. арк. фр. – Назва паліт. та текст парал. укр., фр. – ISBN 978-966-1530-94-1 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0003945> УДК 94(477.74-25)(=133.1) **ВС54538**

У нарисах одеського журналіста досліджується французький вплив на становлення та розвиток знаменитого чорноморського міста — від часу його заснування і до сьогодення. Зібраний автором матеріал уперше дає змогу сповна оцінити внесок французів, насамперед герцога Рішельє та його «команди», у становлення економіки, фінансів, культури та інших сторін життя Одеси, навіть легендарного «одеського характеру». Розраховано на широке коло читачів.

848. Гладышев В. В. Город «на стыке моря и лимана» и Мир : [о Николаеве и николаевцах] / Владимир Гладышев. – [2-е изд., доп. и перераб.]. – Николаев : Илион, 2013. – 236, [2] с. : портр. ; 21 см. – На 3-й с.: До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. – Часть текста укр. – Библиогр. в конце ст. и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-617-534-130-8. УДК 908(477.73-25) **ВА767239**

Книга розповідає про Миколаїв та миколаївців, про минуле міста і людей, які ставали його історією. Вміщено 27 статей, де автор розглядає широке коло актуальних проблем сучасної культури, аналізуючи долі багатьох персоналій, життя і творчість яких пов'язана з містом. Друге видання доопрацьовано і доповнено статтею про Марка Лисянського. Для широкого кола читачів.

849. Глущенко В. А. З глибини віків. Історія села Зеленьки, Миронівського району, Київської області / Віктор Глущенко. – Миронівка (Київ. обл.) : Миронів. друк., 2010. – 376 с. : іл., портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-2428-11-7 (у паліт.). УДК 94(477.41-22) **НБУЯМ А736155**

У історико-краєзнавчій праці на основі документальних першоджерел, архівних матеріалів, публікацій у друкованих виданнях, спогадів сучасників за хронологією досліджено історію села Зеленьки з глибокої давнини до нашого часу. У розділі «Віхола масових репресій» (с. 112–129) подано систематизований за абеткою перелік осіб, репресованих у 1938 р. У стислих біографічних довідках зазначено повне ім'я, рік народження, відомості про сферу діяльності, освіту, дату розстрілу та рік реабілітації. Вміщено ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола осіб, які цікавляться історією Київщини.

850. Гнедашев В. Н. Акимовка. История. Люди. Судьбы : [история поселка гор. типа Запорож. обл.] / Виктор Гнедашев. – Мелитополь (Запорож. обл.) : Мелитоп. гор. тип., 2013. – 315 с. : ил., портр. ; 30 см. – Часть текста укр. – Библиогр.: с. 290–293 (166 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-197-274-1 (в пер.). УДК 94(477.64-21)(092) **СО32276**

Видання знайомить з історією смт Якимівка (Мелітопольський р-н, Запорізька обл.) з найдавніших часів до сучасності. Подано інформацію про установи, підприємства та біографії відомих людей селища. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

851. Головата О. М. Село, що живе в моєму серці : іст. краєзнавство / Оксана Головата ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ : Персонал, 2011. – 167 с., [24] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 166–167 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-02-0062-4 УДК 94(477.41-22)

Табачник Д. В. ВА1629

У книзі автор висвітлює історію рідного краю від минулого до сьогодення. У розділі VII «Земний уклін вам, хто відстояв свій вік, свій дім, свій чесний хліб» (с. 53–79) вміщено 11 нарисів про ветеранів с. Гребінки (Київська обл.). У розділі X «Усі ми родом з дитинства» (с. 118–162) подано 17 розгорнутих біографічних довідок про відомих мешканців села. Ілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

852. Головное КБ фирмы Янгеля. История. Достижения. Люди / [авт-сост.: В. И. Песоцкий, А. Я. Стеценко] ; под общ. ред. А. Н. Машенко ; Гос. предприятие «Конструктор. бюро «Южное» им. М. К. Янгеля». – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2010. – 669, [1] с. : ил., портр. ; 24 см. – Библиогр.: с. 666 (23 назв.). – 600 экз. – ISBN 978-966-348-235-4 (в пер.). УДК 629.76/.78(477.63)(091)

ВС50414

Видання присвячено одному з основних підрозділів відомого Конструкторського бюро «Південне» — головного проектно-конструкторського підрозділу — КБ-2. Викладена історія створення, становлення і розвитку КБ-2 та його структурних підрозділів. У главі 3 «Легендарные первопроходцы» подана біографічна інформація на 6 персоналій. У главі 4 «Как это было... (воспоминания ветеранов)» вміщено 38 спогадів керівників, провідних спеціалістів, вчених, винахідників. Проілюстровано численними фотоматеріалами. Для усіх, хто цікавиться історією ракетно-космічної галузі.

853. Гончарук Т. Г. Кошовий отаман Петро Калнишевський та Хаджибей (Одеса) : (до 270-річчя походу запорожців на м. Хаджибей та в землі сучас. Одещини в черв.–верес. 1770 р.) : наук.-попул. нарис / Тарас Гончарук. – Одеса : Фенікс, 2011. – 190 с. : іл. ; 21 см. – (Чорноморська минувшина презентує ; число 6). – Бібліогр.: с. 168–177 (162 назви). – 500 пр. – ISBN 978-966-438-409-1. УДК 94(477.74)«1770»

ВА749017

У науково-популярному нарисі розповідається про історію українського козацтва в Хаджибей-Одесі протягом XVI–XXI ст. Детально висвітлено події, що зв'язували постать П. Калнишевського з Одесою, і зокрема, перебіг походу Запорозького Війська під проводом його останнього кошового на Хаджибей (Одесу) та у навколишні землі 1770 р. Для істориків, широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією XVI–XXI ст.

854. Грузини Дніпропетровщини: історія та сучасність / [творча група: Б. Д. Гваджаїа та ін.]. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2012. – 109, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – (Національно-культурні товариства Дніпропетровщини). – Присвяч. 80-річчю створення Дніпропетров. обл. – Текст парал. укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-348-304-7 (у паліт.). УДК 94(477.63)(=353.1) **СО31640**

Перший узагальнений збірник історико-публіцистичних нарисів, який висвітлює минуле та сучасне життя грузинської громади Дніпропетровської області. У книжці розповідається про історію, культуру, мову і традиції грузинського народу, а також про його представників, доля яких тісно переплелася з історією Дніпропетровщини. Біографічна інформація вміщена у розділах: «В роки Великої Вітчизняної війни грузини — герої боїв за визволення Дніпропетровщини» (с. 35) — 7 осіб; «Грузини Дніпропетровщини» (с. 64) — 8 осіб. Ілюстровано кольоровими світлинами. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національних меншин в Україні.

855. Дедовец В. Л. События, судьбы, традиции : (книга памяти) / Дедовец В. Л., Каземиров К. В., Щеголев А. С. – Чернигов : Лозовой В. М., 2013. – 239 с., [12] л. ил. : ил., табл., портр., схема ;

30 см. – На пер. авт. не указаны. – Текст рус., укр. – 500 экз. – ISBN 978-966-2765-51-9 (в пер.).
УДК 94(477.51)

CO32316

Книга присвячена ветеранам залізничних військ, доля яких тісно переплетена із сторінками історії Чернігівського учбового залізничного полку. У розділі «Очерки о ветеранах» (с. 153–218) подано 18 біографічних нарисів про бойовий і трудовий шлях ветеранів військового навчального закладу. Проілюстровано світлинами. Для широкого читацького загалу.

856. Дмитрук С. Люди і роки : (історія Рудки-Козинської [Волин. обл.] / Софія Дмитрук, Лариса Остапчук. – Луцьк : Газ. «Вісник і К°», 2008. – 42, [1] с., [22] арк. іл. : портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8273-35-3. УДК 94(477.82-22)

P123425

Книжка, написана на основі спогадів старожилів і архівних матеріалів, висвітлює історію села Рудка-Козинська (Луцький р-н, Волинська обл.) від 1315 р. до наших днів. Глава «Відомі люди села» (с. 25–29) містить біографічну інформацію про 10 відомих місцевих жителів. Для краєзнавців, істориків, усіх, хто цікавиться історією Волинської області.

857. Железняк М. М. Валківське дворянство / Микола Железняк. – Харків : Федорко, 2013. – 263 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2785-20-3 (у паліт.). УДК 908(477.54)(092)

BA772202

Валківське дворянство — це перша спроба голови Валківського відділення НСКУ Миколи Железняка на основі архівних документів і літературних джерел дослідити історію зародження, становлення та розквіту повітового дворянства. В окремих додатках наведено деякі документи і списки дворян Валківського повіту, а також короткі біографічні дані найвідоміших із них. Висвітлено внесок дворянства у розвиток народного господарства, освіти та культури Валківщини. Додаток № 6 до видання презентує «Біографічні дані найіменитіших дворянських родин Валківського повіту Харківської губернії» (с. 175–228), наприклад, Шидловських, Павлових-Сільванських, Духівських, Гендрикових та ін. Додаток № 7 «Алфавітний покажчик інших дворян Валківського повіту» (с. 229–262) подає систематизовані за абетковим принципом стислі біографічні довідки із зазначенням повного імені особи, сфери діяльності, маєтків, землі та інші володіння. Видання ілюстровано. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Валківщини.

858. Жила В. І. Грабове моє — мій рідний край : іст.-публіцист. оповідь / В. Жила. – Донецьк : Каштан, 2011. – 227 с. : іл., нот. іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 224 (10 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-427-245-9 (у паліт.). УДК 908(477.62-22)(092)

BA748382

На сторінках книжки відображено історичне минуле «Дикого поля», на землі якого розташоване село Грабове (Горлівський р-н, Донецька обл.), легенди, оповідання, вірші, гуморески про мешканців цих місць, які проживали тут у різні часи протягом п'яти століть, розповіді про сьогодення жителів громади. Біографічні відомості вміщено у розділах: «Рід Іловайських» (с. 32–49), «Церква та її служителі» (с. 50–61), «Поміщики та місцеве самоврядування» (с. 62–76), «Ніхто не забутий, ніщо не забуте» (с. 180–210). Історично-публіцистична оповідь містить фотоматеріали з сімейних архівів жителів села. Для істориків, краєзнавців, широкого кола зацікавлених осіб.

859. З Україною в серці : зб. публ. про учасн. нац.-визвол. руху на Калинівщині у ХХ ст. / [упоряд. Бабій В. В., Васюк К. І.]. – Вінниця : Книга-Вега, 2011. – 38, [1] с. : іл. ; 20 см. – 20-й річниці незалежності України присвяч. – 300 пр. – ISBN 978-966-621-486-0 (помилк.). УДК 94(477.44)

P119152

До збірника увійшли матеріали, які були опубліковані в Калинівській районній газеті «Прапор перемоги» та інших обласних виданнях Вінниччини. Видання присвячено подіям національно-визвольної боротьби за незалежність України у ХХ ст. Подано стислі біографічні відомості про людей (В. В. Гречина, Л. М. Мосендз, С. І. Яворський, І. І. Довгорук), які цю боротьбу вели і чие життя пов'язане з Калинівським районом. Містить фотографічні матеріали. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

860. Земля моїх батьків : іст.-краєзн. нарис / Дармовіс О. А., Демчук В. М., Кальчик Л. В., Патута Г. М. – Луцьк : Галяк Ж. В., 2011. – 249, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 248–249 (25 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2379-23-5. УДК 94(477.82-22)

BA737346

На основі архівних документів та спогадів очевидців конкретних подій, висвітлено історію сіл Променівської сільської ради (Променя, Коршовця, Вербаїва, Лучиць, Мстишина) що на Волині, з князівських часів до сьогодення. Більшість матеріалів опубліковано вперше. У розділі «Відомі постаті села» подано короткі біографічні відомості на 12 видатних мешканців краю. Світлина використані з особистого архіву В. М. Демчука та членів авторського колективу. Адресовано краєзнавцям та всім закоханим в історію Волині.

861. Зубрицький В. О. На Великому шляху : історія села Озірна на Черкащині (від сивої давнини до сьогодення) / В. О. Зубрицький. – Київ : [б. в.] ; Ніжин (Чернігів. обл.) : Феровол, 2011. – 305 с. : іл., портр. ; 25 см. – 300 пр. – ISBN 978-611-527-015-6 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477.46-22)

BC51678

У виданні висвітлено історію, звичаї та традиції українського села Озірна на Черкащині від далекого минулого до сьогодення, вміщено розповіді про людські долі. Використано 1189 різних спогадів односельчан, сотні документів, довідок. Окремі глави присвячено відомим людям села: «Голова колгоспу В. А. Вовкотруб» (с. 225) та «Доля Валерія Кравченка» (с. 254). Матеріали подано за хронологією. Ілюстровано фотографіями. Без покажчиків. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією Черкащини.

862. Ільницький В. Провід ОУН Карпатського краю / Василь Ільницький. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2012. – 126 с. : фотогр. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 21). – Парал. тит. арк. англ. – ISBN 978-966-2105-45-2 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-47-4 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_21_Ilnytskyi_V_Provid_OUN_Karpatskoho_kraiu.pdf

BA762844

Видання присвячено структурі та кадрам ОУН Карпатського краю. На основі різних архівних документів і матеріалів розкрито структурні трансформації та питання кількісного заповнення керівних органів краю. У додатку 4 (с. 63–89) представлено біографічні довідки керівного складу крайового проводу ОУН Карпатського краю (1945–1954). Вміщено багатий фотоматеріал. Для читачів, які цікавляться історією України.

863. Кальницький М. Б. Бизнес и бизнесмены / Михаил Кальницький. – Киев : Варто : Сидоренко В. Б., 2011– . – 25 см. – (Киевские истории, ISBN 978-966-2321-14-2).

Кн. 1. – 2011. – 239 с. : іл., табл., портр. – Библиогр.: с. 237–239. – 1 500 экз. – ISBN 978-966-2321-15-9 (в пер.). УДК 339.13(477)«18/19»(092)

BC51971

У виданні висвітлено характерні особливості ділового життя Києва кінця XIX — початку XX ст. На основі конкретних фактів розкрито важливі складові частини практики вітчизняного підприємництва, зображено кількох популярних комерсантів того часу, наведено приклади скандальних історій, пов'язаних із веденням бізнесу поза правовим полем. Для широкого кола читачів.

864. Квітуї, Козин, моя земля... (історія селища Козин) : [нариси / редкол.: Довгоп'ят – Київ : АВІАЗ, 2010. – 246, [2] с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8936-59-3 (у паліт.). УДК 94(477.41-22)

CO30218

865. Квітуї, Козин, моя земля... (історія селища Козин) / [редкол.: Довгоп'ят О. М. (голов. ред.) та ін.]. – Київ : АВІАЗ, 2011. – 246, [2] с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – 700 пр. – ISBN 978-966-8936-59-3 (у паліт.). УДК 94(477.41-22)

CO30313

В історико-краєзнавчих нарисах зображено історію селища Козин (Обухівський р-н, Київська обл.) від давнини до кінця XX ст. При створенні видання використано архівні матеріали, документи, дослідження, розповіді, ілюстрації, фото. У розділі «Відомі люди Козина» представлено 7 систематизованих за ієрархічним принципом біографічних нариси про найвідоміших жителів Козина, серед яких академіки, заслужені артисти, письменники, художники, майстри народного мистецтва. Зазначено повне ім'я, відомості про життєвий і професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди, найвагоміші досягнення. Кожен нарис супроводжується портретною світлиною. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Київщини.

866. Ковалинский В. Киевские хроники / Виталий Ковалинский. – Киев : Варто : Сидоренко В. Б., 2012– . – 23 см.

Кн. 1 : Юбилей 2011 : события, персоналии. – 2012. – 286, [1] с. : ил., портр. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2321-19-7 (в пер.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=2560> УДК 908:394.46](477-25)«2011»

B353732/1

Кн. 2 : Юбилей 2012 : события, персоналии. – 2012. – 318 с. : ил. – 1000 прим. – ISBN 978-966-2321-23-4 УДК 908(477-25)

B353732/2

У книжках письменника-києвознавця Віталія Ковалинського вміщено розповіді про події в історії Києва, які були ювілейними в 2011–2012 рр. Це великі і малі ювілеї подій в житті міста, що вплинули на його розвиток, ювілеї київських храмів і музеїв, шкіл і гімназій, театру і кіно, залізниці та трамвая, іподрому та обсерваторії. У виданнях — пам'ять про видатних киян, які стали такими не за місцем свого народження, а у справах, звершеннях на славу Києва. Для широкого кола читачів.

867. Конотопенко Я. І. На службі громад / Яків Конотопенко. – Миколаїв : П. М. Шамрай, 2013. – 339 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-680-011-8. УДК 352.07(477)

ВА771837

Видання, присвячене 20-річчю створення Асоціації міст України, розповідає про історичні корені, сутність та сучасний стан місцевого самоврядування. Через біографічні нариси показано роль особистостей у перетворенні населених пунктів радянських часів у міста та селища самоврядних громад. Висвітлено роль регіональних відділень, їх дирекцій при реалізації програм Міжнародного фонду розвитку USAID у становленні Асоціації. Більш детально автор подає опис Миколаївщини — краю, привабливого для розвитку туризму. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться питаннями місцевого самоврядування.

868. Коритко Р. Ф. Кліщівна — лісове село Опільського краю : [село Івано-Франків. обл. : іст.-краєзн. дослідж.] / Роман Коритко. – Львів : Тріада плюс, 2010. – 529 с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 524–527 (47 назв). – ISBN 978-966-486-077-9 (у паліт.). УДК 94+908(477.86-22)

ВА746391

Восьма книга письменника Романа Коритка із започаткованої ним серії видань історико-краєзнавчого жанру про лісове село Опільського краю — Кліщівну. На основі дослідження архівних джерел, зібраних документальних доказів, газетних та журнальних публікацій, усних оповідей та переказів очевидців подій, народних легенд відтворено історичну минувшину сіл Рогатинщини Івано-Франківської області. Велику увагу приділено культурно-духовним, освітньо-просвітницьким надбанням жителів Кліщівни. Представлено 10 розгорнутих біографічних довідок кращих людей села. Вміщено фотоматеріали. Без покажчиків. Для широкого читацького загалу.

869. Кошолар О. Ф. Історія Печери / О. Кошолар. – Вінниця : Балюк І. Б., 2011. – 431 с. : іл., портр., карта. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 420–430 (262 назви). – 600 пр. – ISBN 978-617-530-112-8 (у паліт.). УДК 94(477.44-22)(092)

ВА745588

Висвітлено історію села Печера (Тулчинський р-н, Вінницька обл.) від найдавніших часів до кінця ХХ ст. Увагу приділено проблемам вивчення неолітичних пам'яток і поселень періоду трипільської культури на території Поділля, розглянуто результати археологічних досліджень курганних могильників поблизу Печери. Подано інформацію про сучасне громадське та культурне життя села. У розділах «Школа з другої половини 40-х рр. по кінець ХХ ст.» та «Культурне життя села» вміщено короткі біографічні відомості про видатних осіб, серед яких А. Ф. Грек, А. М. Коломієць (Бевз), М. І. Сметанський. Ілюстровано фотографіями. Для істориків, краєзнавців, широкого кола читачів, які цікавляться історією рідного краю.

870. Кузьмин Г. Е. Были и небыли нашего футбола / Георгий Кузьмин. – Харків : Фолио, 2010. – 314, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-03-3229-4 (в пер.). УДК 796.332

ВА729492

У виданні вміщено розповіді шефа-редактора газети «Київські відомості» Г. Ю. Кузьміна про видатних футбольних зірок кінця ХХ ст.: Л. Яшина, В. Маслова, В. Лобановського, О. Базилевича, А. Шевченка та ін. Ілюстровано фотографіями. Без покажчиків. Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

871. Куліков О. М. Історія і люди. Любашівка : наук.-попул. вид. [про смт Любашівка Одес. обл.] / Олег Куліков, Інна Кулікова, Єлизавета Кулікова. – Київ : КЕТС, 2012. – 719 с. : іл., портр. ; 25 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 716—718 (76 назв) та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-97251-1-0. – ISBN 978-966-972-511-0 (помилк.) (у паліт.). УДК 908(477.74-22)

ВС55933

У черговому томі серії науково-популярного видання «Історія і люди. Одеська область» автори ставлять за мету висвітлення більш як 250-річного минулого краю нинішньої Любашівщини, дослідженню від часу заснування та назв його поселень. Особливу увагу приділено розповіді про життя людей у різні періоди реформаторських та адміністративно-територіальних змін. Матеріали про них зібрано зі спогадів, фотографій, щоденників, шпальт газет та архівів. Без допоміжних покажчиків. Видання розраховано на краєзнавців, істориків, вчителів, учнів та широкий загал читачів, які вивчають історію розвитку Любашівщини.

872. Кульчицький І. «Карпати» — все моє життя : до 70-ліття І. Кульчицького та 50-ліття створення команди «Карпати» / Ігор Кульчицький, Юрій Назаркевич. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2011. – 143 с. : іл., портр. ; 21 см. – 525 пр. – ISBN 978-966-1633-25-3 (у паліт.). – УДК 796.332(477.83)(091)(092)

ВА746733

У книжці гравець львівських «Карпат» Ігор Кульчицький розповідає про основні віхи виникнення, становлення та унікальний кубковий успіх однієї з найпопулярніших команд в історії футболу. Подано цікаві та

маловідомі факти багаторічної історії клубу. Ілюстровано численними унікальними фотографіями з сімейного альбому автора. Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

873. Лицарі нескореного духу / [авт. проекту Я. Зайко]. – Житомир : Рута, 2011. – 322 с : табл. ; 17 см. – Назва обкл.: Лицарі незламного духу — 2011. – На обкл.: За Проектом Україна сучасна. – Бібліогр.: с. 305–309. – Зміст: авт.: В. Мельничук ; Ю. Гудзь ; Г. Цимбалюк ; В. Шевчук ; Т. Воропаєва ; Шелудченко В. Т. – 200 пр. – ISBN 978-617-581-071-2. УДК 323:94](477)«2011» **АО269252**

У спецвипуску часопису подано відомості про Міжнародну премію імені нескореного лицаря українського духу Євгена Концевича, заснованої на вшанування видатного українського письменника і дисидента Євгена Васильовича Концевича (1935–2010), який народився в селі Млинище Житомирського району. Параграф «Житомирські постаті» (с. 26–29) репрезентує відомості про видатних діячів, чий життя та діяльність були пов'язані з Житомиром і які відіграли вагомий роль у розвитку національної духовної культури, утвердженні історичної пам'яті народу, його національної свідомості та самобутності. Без ілюстрацій і допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

874. Лісовий М. Я. Коржівці — село і його люди / М. Я. Лісовий. – Кам'янець-Подільський (Хмельницьк. обл.) : Сисин О. В. : Абетка, 2011. – 115, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 114. – 100 пр. – ISBN 978-611-539-045-8. УДК 94(477.43-22) **ВА738618**

У виданні висвітлено історію села Коржівці (Деражнянський р-н, Хмельницька обл.), починаючи з перших згадок в історичних документах 1628 р. до сьогодення. Короткі біографічні відомості подано у розділі «Твої люди, село» (с. 59). Структуровано за сферами діяльності та посадами. Ілюстровано портретами. Для істориків, педагогів, музейних працівників, усіх хто цікавиться історією рідного краю.

875. Літературне місто Чернівці : автори, тексти, документи / [літ. концепція, передм., біогр. письменників П. Рихла, О. Любківського ; Центр Буковинознав.]. – Чернівці : ДрукАрт, 2010. – 255 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 251–255. – 500 пр. УДК 821.161.2.09(477.85-25) **ВА735947**

Мультикультурний топос Буковини вміщує біографії німецьких і австрійських авторів від середини ХІХ до 30-х рр. ХХ ст. та висвічує літературні зв'язки у м. Чернівці. Серед виразників буковинської культури в австрійські часи представлено короткі біографії німецькомовних письменників краю: Ернста Нойбауера, Віктора Умлауфа, Карла Францоza та українських письменників: Юрія Федьковича, Осипа Маковея, Ольги Кобилянської, румунських поетів Іонела Калінчука, брата Теодора та Янко Лапули. Вміщено портрети. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю, його літературно-мистецьким життям.

876. Літопис доль та днів минулих / [упоряд.: Г. Г. Адруг-Дараган та ін.]. – Чернівці : Лозовий В. М., 2013. – 611 с. : іл., портр. ; 29 см. – Присвяч. 90-річчю Чернівців. р-ну. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 605–609 (79 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2765-76-2. – URL: http://crb.edukit.cn.ua/Files/downloadcenter/літопис%20доль%20книга%201_cору.pdf УДК 94(477.51)(092) **СО32407**

Книжка містить відомості про людей, які своєю працею, успіхами, талантом звеличували край протягом ХХ — початку ХХІ ст. Для краєзнавців, учителів, учнів, усіх, хто цікавиться історією та сьогоденням Чернігово-Сіверщини.

877. Лунина А. Композитор — маленькая планета : беседы с Е. Станковичем, О. Кивой, А. Костиним, Л. Дычко, Ю. Ищенко, В. Годзяцким, Л. Грабовским, Г. Ляшенко, В. Сильвестровым, В. Матюхиным / Анна Лунина. – Киев : Дух і Літера, 2013. – 735 с., [24] л. ил. : портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-378-295-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-92+78.071.1(092) **НБУЯМ А760279**

У книзі в живій і захопливій формі бесід представлено 10 видатних особистостей української сучасної музичної культури: 9 композиторів та 1 диригент. Усіх їх об'єднує фактор часу, оскільки їхнє становлення і творче формування припали на 60–70-ті рр. минулого сторіччя. Однак далі кожен пройшов свій не завжди простий, але водночас цікавий шлях творчого розвитку майже із півстолітнім часовим відтинком. На сьогодні їхні імена вже стали брендом, який гідно презентує національне мистецтво на рідній землі і за кордоном. «Діалоги» з ними розкривають читачам неповторні «світи» яскравих творчих індивідуальностей — їхній світогляд та естетику, їхнє буття у високій матерії звуків... Для шанувальників музичного мистецтва.

878. Любов глядача — найвище визначення. Золоті сторінки історії та сьогодення театру Срібної Землі / [упоряд. В. Кобаль]. – Ужгород : Карпати, 2010. – 256 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 251. – 400 пр. – ISBN 978-966-671-250-2 (у паліт.). УДК91) **ВС52085**

Книжка присвячена історії й сьогоденню театру Срібної Землі. Нариси, зарисовки, роздуми й інтерв'ю, численні фотоілюстрації представляють передусім подвижників Закарпатського українського музично-драма-

тичного театру. Крім авторських матеріалів упорядника видання — заслуженого працівника культури України Василя Кобаля — вміщено також нариси про театр і його діячів, які свого часу були підготовлені заслуженим працівником культури України Василем Руснаком, лауреатом премії Спілки театральних діячів України Йосипом Баглаєм, доктором мистецтвознавства, заслуженим діячем мистецтв України Іваном Хлантаю, знаним літературознавцем Дмитром Федакою та іншими дослідниками. Для шанувальників театального мистецтва.

879. Лютик М. Д. Буковинське село Давидівці з глибини віків: від і до : (події, свята, обряди, по-статі й дати XIX-XX ст.) : монографія / М. Д. Лютик, С. М. Луканьова. – Чернівці : Букрек, 2013. – 309, [1] с. : іл., табл., портр., карти ; 24 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 304–307 (57 назв) та в тексті. – 200 пр. – ISBN 978-966-399-492-5 (у паліт.). УДК 94(477.85-22)(092)

BC55766

Монографія є першою спробою на основі вже відомих і маловідомих історичних фактів, виявлених архівних документів, періодики різних часів, свідчень і спогадів старожиливі глибше та детальніше висвітлити складну і ще зовсім не вивчену історію невеликого буковинського села Давидівці (Кіцманський р-н, Чернівецька обл.) від найдавніших часів до наших днів. У параграфі «Гордість села» (с. 270–279) подано 5 розгорнутих біографічних довідок з портретами про найвизначніших представників краю. У параграфах «Репресовані та реабілітовані односельці» (с. 280–282) та «Загинули на фронтах Другої світової війни» (с. 282–288) наведено систематизовані за алфавітом принципом стислі біографічні довідки, у яких зазначено повне ім'я, рік народження, національність, рівень освіти, дату арешту, вирок, дату та місце смерті й поховання, ким і коли реабілітовано. Видання не містить допоміжних покажчиків. Розраховано на науковців, учителів, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

880. Маніленко П. В. Добридень, Березівко! : іст.-краєзн. нарис / Петро Маніленко. – Вінниця : Вінниц. газ., 2011. – 272 с. : іл., портр. ; 21 см. – Присвяч. 20-річчю незалежності України. – Бібліогр.: с. 266–269. – 400 пр. – ISBN 978-966-2257-32-8 (у паліт.). УДК 94(477.44-22)(092)

BA741275

Історико-краєзнавче видання розповідає про розвиток села Березівка на Вінниччині, нелегкі і неповторні долі його мешканців. У нарисі «Академік з Березівки» подано життєвий шлях знаного земляка, лауреата Державних премій УРСР і України в галузі науки і техніки, премії імені Ярослава Мудрого, доктора технічних наук, професора Національної металургійної академії України, академіка АНВШ України Анатолія Миколайовича Овчарука. Вміщено цікаву розповідь ветерана педагогічної праці Г. М. Мартинюк про батьків-рятівників, а також про колишнього військового офіцера О. М. Овчарука, який пройшов афганські жорна та пекло Чорнобиля, побував у багатьох країнах світу. Розділ «Родовід» знайомить з сім'ями Роїків-Чапалди, Стародубів. Подано історією про талановиту вишивальницю, Героя України Віру Сергіївну Роїк, роботи якої зберігаються у музеях 44 країн світу. Коротенькі розповіді про березівчан вміщено у розділі «Штрихи до портретів». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

881. Матеуш В. О. Григорій Косинка, Ольга Стрілець та інші / В. О. Матеуш. – Хмельницький : Цюпак, 2010. – 47 с. : табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-617-513-063-6. УДК 929.52

P118575

У виданні представлено результати астрологічних пошуків автора. Розповідається про осіб, які народилися в місяці Стрілець (23 листопада — 21 грудня). Досліджено окремі елементи творчості Григорія Косинки (Стрілець) і Ольги Стрілець. Подано спогади про місяць Стрілець та студентське минуле автора, особлива увага приділена його однокурсниці Ларисі Дзісяк. Видання містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для прихильників астрології.

882. Машталер С. Л. Без вини звинувачені : про репресії працівників ветеринарної медицини Вінниччини в період тоталітарного режиму XX ст. / С. Л. Машталер. – Вінниця : Вінниц. газ., 2013. – 109, [1] с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 44 (15 назв). – ISBN 978-966-2257-38-0. УДК 94(477.44)«19»(092)

BA778870

У виданні розповідається про жертви сталінських репресій тоталітарного режиму — мільйонів українців, серед яких і працівники ветеринарної медицини Вінниччини. Результатом копіткої і тривалої пошукової роботи автора стали повернуті пам'яті народній десятки імен працівників ветеринарії, які безневинно пішли у безвість від руки більшовицького ката. Біографічний матеріал за районами області розміщено у розділі II «Біографічні довідки репресованих працівників ветеринарної служби в першій половині XX століття у Вінницькій області» (с. 48–106). Розраховано на краєзнавців, істориків, пошуковців та широке коло читачів.

883. Мельничук А. Г. Посягва. Історія одного села : іст.-краєзн. опис / Анатолій Мельничук, Василь Мельничук. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 184 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – 500 пр. – ISBN 978-617-515-046-7 (у паліт.). УДК 94(477.81-22)

BA743171

Видання розповідає про волинське село Посягву (Гоцанський р-н, Рівненська обл.), про його історію, людей, традиції, звичаї та обряди. Складено на основі архівних документів, спогадів очевидців та за переказами, що дійшли з минулих поколінь. Розділ «Імена уславлених» (с. 148) вміщує 8 біографічних довідок відомих мешканців села. За абеткою прізвищ вказано роки народження/смерті, освіти, основні шляхи діяльності, нагороди та звання. Ілюстровано портретами. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

884. Микола Смолінський: «Запрошую Вас до мікрофона...» / [упоряд.: В. Джуран, О. Марчук, М. Чаглій]. – Чернівці : Місто, 2013. – 359 с. : іл., портр. ; 25 см. – Частина тексту рос. – 300 пр. – ISBN 978-617-652-066-5 (у паліт.). УДК 070.43(477)(092) **ВА776212**

У виданні зібрано розповіді про життя мешканців області та міста Чернівці в період становлення незалежної України — славетних учених, поетів, співаків тощо. Вміщено цікавий матеріал про журналіста Буковини Миколу Смолінського, спогади, публікації рідних і колег про нього. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

885. Михайлюк М. В. Колиска добра, берегиня любові. Тербовлянська гімназія (1994–2010) / М. Михайлюк, Н. Мартинчук. – Тернопіль : Терно-граф, 2011. – 223 с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-457-112-5 (у паліт.). УДК 37.018.32(477.84)«1994/2010»

ВС58619, Табачник Д.В. ВС411

Видання містить довідкову інформацію за майже 20-річну діяльність Тербовлянської гімназії Тернопільської області (1994–2011). Розповідає про традиції закладу, результативність участі гімназистів у олімпіадах та конкурсах, життя гімназійних родин. У розділі «Ними гордиться Тербовлянщина» (с. 78) подано 6 довідок переможців МАН — лауреатів стипендії Президента. Розділ «Випускників до себе кличе рідна школа» (с. 203) — 10 довідок про кращих випускників гімназії. Ілюстровано портретами. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

886. Мицик В. Ф. Виднокрай: історія Тальнівщини в людях, подіях та експонатах музею : краєзнав. нарис / В. Мицик. – Київ : КВІЦ, 2010. – 259 с. : іл., портр. ; 29 см. – Бібліогр.: с. 256. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2003-48-2. УДК 94(477.46)(091) **СО31268**

Краєзнавчий нарис відкриває для читача нові сторінки історії Тальнівщини — відомі й невідомі, знані й забуті, злочинними режимами замовчувані й спотворені. Представлено інформацію про скрипала Мішу Ельмана, генерала Олександра Загородського, полковника Петра Дерещука, курінного Опанаса Криницького та ін. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

887. Мовчан В. П. Криві Коліна крізь терни і роки : в історії села — історія України : іст.-краєзн., худож.-публіцист. оповідь / В. П. Мовчан, І. А. Нерубайський, В. Й. Олійник. – Київ : КВІЦ, 2010. – 711 с. : іл., нот. іл., табл., портр. ; 31 см. – Бібліогр.: с. 703–708. – 3300 пр. – ISBN 978-966-2003-56-7 (у паліт.). УДК 908+94](477.46-22) **СО29901**

Науково-популярне видання вміщує розлогу історію села Криві Коліна (Тальнівський р-н, Черкаська обл.) від минулого до сьогодення. Автори книги поєднують спогади з архівними і фотоматеріалами, спираючись на вагомі та перевірені наукові дослідження. У III частині «Кривавий ХХ вік, або століття розтерзання України» вміщено більше 100 коротких біографічних довідок з портретами постраждалих від політичних режимів протягом ХХ ст. Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться історією свого краю.

888. Моренець В. Земляки Миколи Міхновського в боротьбі за Українську державність / Віктор Моренець ; Б-ка іст. клубу «Холодний Яр». – Київ : Іст. клуб «Холодний Яр» ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2012. – 252, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті. – 350 пр. – ISBN 978-617-533-070-8 (у паліт.). УДК 94(477) **ВА758069**

У виданні розповідається про прилучан, чернігівців — вояків армії УНР, які брали участь у буремних подіях першої чверті ХХ ст. Подано численні фотографії, документи з архівів, в тому числі й архівів СБУ. Ця праця-розвідка відноситься до тих книжок, які ламають стереотипи та руйнують мури історичної брехні. Для широкого читацького загалу.

889. Мороз В. Д. Червоне — гордість моя / Володимир Мороз ; Вінниц. філ. Центру дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Поділ. нац. ун-ті ім. Івана Огієнка, Вінниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Вінниця : Балюк І. Б., 2010. – 143, [3] с. : іл., табл., портр. ; 28 см. – 200 пр. – ISBN 978-611-530-013-6 (у паліт.). УДК 94(477.44-22) **ВС52917**

У виданні розповідається про історію села Червоне (Немирівський р-н, Вінницька обл.) протягом 560 років його існування та вміщено розповіді про талановитих уродженців краю. Побудовано на докумен-

тальній базі та спогадах старожилів села. У розділі «Гордість села» подано 5 нарисів про відомих людей, серед яких П. Зібров, В. Мороз. Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого кола читачів.

890. Музична Буковина : до 70-річчя Чернівець. обл. філармонії / [упоряд. О. Савчук]. – Чернівці : Букрек, 2010. – 71 с. : іл., портр. ; 24 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-399-300-3 (у паліт.).
УДК 78.03(477.85)

ВА740637

Видання ознайомлює з історією становлення музичного мистецтва на Буковині протягом трьох століть, починаючи з 1862 р., коли музикантами та любителями музики в місті Чернівці було створено товариство розвитку музичної культури краю. Вміщено інформацію і про видатних діячів світової музичної культури, які свого часу виступали на головній сцені Буковини, і про сьогоднішній творчий склад обласної філармонії — митців, які примножують славу української національної культури як в Україні, так і за кордоном. Для шанувальників музичного мистецтва.

891. Нагребецький А. Н. Наш Дерібчин / А. Нагребецький, Н. Юніцька ; Вінниц. філ. центру дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Поділ. нац. ун-ті ім. І. Огієнка, Вінниц. обл. орг. нац. спілки країзнавців України. – Вінниця : Балюк І. Б., 2011. – 503 с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 497–498. – 600 пр. – ISBN 978-617-530-097-8 (у паліт.).
УДК 94(477.44-22)(092)

ВС52360

У книзі йдеться про подільське село Дерібчин (Шаргородський р-н, Вінницька обл.) і прилеглі до нього поселення, про давнє минуле та теперішнє, про складні долі людей, про боротьбу дерібчинців за свої права та свободи, за місце в житті. Також досліджується історія діяльності місцевого цукрового заводу крізь життєвий шлях односельців. Розділ II «XVIII–XIX століття» містить розповідь про рід Потоцьких. Стисла біографічна інформація про знаних людей села — у розділах V, VI. Розділ VIII «Слава наших земляків» вміщує відомості про Колосовського Л. М., Стрільця Б. І., Гриневича П. А., Домбровського Ю. С. Інформація згрупована за характеристиками: біографічні дані, навчальна діяльність, етапи трудової діяльності, наукові досягнення, громадська діяльність, урядові нагороди та звання. У розділі IX «Родовідні історії» представлено родинні історії Рудиків, Бондарчуків, Швеців, Корчинських. Ілюстровано фотоматеріалами. Книга розрахована на широкий читацький загал, є пам'ятним дарунком нащадкам, які проживають у селі, та вихідцям із Дерібчина в ім'я збереження діянь їхніх прадідів, дідів, батьків.

892. Осташевський М. Л. Спортивній кузні Сумщини — 30 / М. Л. Осташевський. – Суми : Унів. кн., 2010. – 243 с. : іл., портр. ; 24 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-680-526-6 (у паліт.).
УДК 378.6:796(477.52)

ВС50497

Історико-публіцистичний нарис про створення, розвиток і сьогодення Інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка. Ілюстровано фотографіями з приватних архівів, містить статистичний матеріал про спортивні досягнення студентів і випускників інституту. У розділі «Адміністрація Інституту фізичної культури» розміщено 7 стислих біографічних довідок, у розділі «Керівники інституту у різні роки» — 4 довідки. Без покажчиків. Для широкого кола читачів.

893. Пагіря В. В. Творці історії Мукачеве : [іст.-біогр. нариси] / Василь Пагіря, Євген Федів. – Ужгород : Патент, 2011. – 119 с. : іл., портр. ; 23 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-589-012-7 (у паліт.).
УДК 94(477.87-21)(092)

ВА743820

У виданні подано історичні матеріали про місто над Латорицею та біографічні нариси про почесних громадян Мукачеве. Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться історією свого краю.

894. Панасюк М. В. Бужковичі. Триумф і трагедія / М. Панасюк. – Житомир : Рута, 2011. – 87, [8] с. : іл., портр. ; 21x30 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-581-069-9.
УДК 908(477.82-22)(092)

СО30500

Висвітлено історію села Бужковичі (Іваничівський р-н, Волинська обл.). Представлено біографічні нариси про найвидатніших його представників: Дмитра Петровича Степанюка (с. 12–29), Олександра Івановича Каригу (с. 36), Павла Івановича Ковальчука (с. 30–35) та ін. Містить численний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

895. Парфенюк В. О. Клевань: портрет на фоні епох / Віктор Парфенюк. – Рівне : Лапсюк В. А., 2013. – 551 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – У кн. також репринт. відтворення праці Л. Рафальського «Рівненський повіт у смузі річок Усті і Стубли притоків Горині». – 500 пр. – ISBN 978-617-7058-11-2. УДК 94(477.81-22)(092)

ВА774422

У виданні, присвяченому 900-річчю селища Клевань (Рівненський р-н, Рівненська обл.), розповідається про багатовікову історію одного із найстаріших містечок України, а також його сьогодення. Книга мі-

стить репринтне відтворення праці волинського краєзнавця XIX ст. Луки Рафальського «Ровенський повіт у смузі річок Стубли та Усті, притоків Горині». Окремі параграфи другої частини видання «Сьогодні з зупинками в минулому» репрезентують біографічні довідки про найяскравіших представників краю. Довідки супроводжуються портретними світлинами і подають відомості про освіту, життєвий і професійний шлях, визначні досягнення. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

896. Педагогічний: віхи розвою : [(1960–2010) : іст. нарис / упоряд. П. С. Каньоса] ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Пед. факультет. – Кам'янець-Подільський (Хмельницьк. обл.) : Аксіома, 2010. – 203 с. : табл., портр. ; 21 см. – 50-річчю Пед. ф-ту Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка присвяч. – У надзаг.: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Бібліогр.: с. 176–193. – 300 пр. – ISBN 978-966-496-169-8. УДК 378.096:37(477.43-21)(091)«1960/2010»

ВА738310

Історичний нарис присвячено 50-річчю педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка (1960–2010). Біографічні довідки вміщено у розділах «Деканат» (7 осіб), та близько 50 персоналій згруповано за кафедрами. Ілюстровано фотоматеріалами. Для педагогів, науковців, аспірантів, студентів та усіх, хто цікавиться історією вітчизняною педагогіки.

897. Перлини Всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2012» / [упоряд. Н. Л. Клясен]. – Чернівці : Букрек, 2012. – 334 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – У надзаг.: Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-399-441-3. УДК 37.013(477)«2012»(092)

ВА771556

Збірник містить матеріали з досвіду роботи переможців та лауреатів Всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2012». Короткі біографічні довідки 25 викладачів лауреатів і переможців та їхні праці представлені в номінаціях: «Українська мова і література», «Іноземна мова. Англійська», «Біологія», «Етика», «Фізична культура». Ілюстровано портретами. Для працівників освітньої галузі.

898. Перч С. И. Моя фамилия — Каледин : очерки о выдающихся людях Донбасса / Сергей Перч. – Донецк : Ноулидж, Донец. отд., 2010. – 261, [2] с. : ил., портр. ; 18 см. – 100 экз. – ISBN 978-617-579-009-0 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-4

АО268579

Видання вміщує матеріал про відомих людей, які на рингах, спортивних майданчиках, футбольних полях відстоювали спортивну честь рідного міста — Донецька. У розділі «Твої люди, Донбасс» розповідається про М. В. Каледіна, Н. П. Шульгіна, В. М. Цибулька, В. П. Міронова. Без допоміжних покажчиків. Для істориків, журналістів, усіх, хто цікавиться історією спорту рідного краю.

899. Петрович В. Г. Лапшин : мала історія отчого краю / Василь Петрович ; [уклад.: С. Желінська, С. Желінський]. – Тернопіль : Джура, 2010. – 275, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Село на нашій Україні ; кн. 1). – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-185-039-1 (у паліт.). УДК 94(477.84-22)

НБУЯМ А722332-1

Видання позиціонується автором як перша книжка із серії «Село на нашій Україні», що покликана розкрити багатоглибко історію с. Лапшин (Бережанський р-н, Тернопільська обл.) крізь призму легенд, нарисів, спогадів, постатей і світлин. Структуровано за двома змістовними частинами, в межах кожної з яких окремі параграфи присвячені постатям найяскравіших представників краю: «Отець Лев Джулинський» (с. 95–100), «Священик Іван Романчукевич та інші» (с. 101–104), «Володимир Бемко та його географічно-історичний нарис «Бережанська земля»» (с. 141–143), «Іванко» (с. 171–186), «Олекса» (с. 187–198), «Народний учитель Микола Божиковський» (с. 199–204), «Роман Глушок» (с. 205–213), «Микола Тикайло» (с. 214–221), «Єфроїм Оргель» (с. 222–226), «Рід Витвицьких» (с. 227–231), «Степан Пилипчак» (с. 232–236). Кожен із зазначених параграфів представляє собою біографічний нарис, що висвітлює основні віхи життєвого та професійного шляху особи, якій його присвячено. Вміщено фотографічні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Адресовано всім, хто цікавиться історією Тернопільщини.

900. Пінчевська Б. М. Творчість єврейських художників Східної Галичини 1900–1939 років / Б. М. Пінчевська. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Всесвіт, 2013. – 219 с., [10] арк. іл. : табл. ; 29 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч. (вибране): с. 201–219. – 300 пр. – ISBN 978-966-2652-00-0. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001581> УДК 75.071.1(477.8=411.16)«1900/1939»(092)

СО36736

Монографію присвячено питанню становлення світського єврейського мистецтва у столиці Східної Галичини, Львові, в період 1900–1939 рр. В якості основних чинників становлення особісного напрямку у мистецтві, котрий до вказаного періоду вважався додатковою складовою сакрального декоративно-ужиткового мистецтва юдаїзму, вказано особливості процесу становлення національної самототожності в полікультурному регіоні,

особливості вищої художньої освіти для студентів єврейського походження, самоорганізаційну діяльність єврейських митців у вигляді створення художніх об'єднань, результати зусиль приватних колекціонерів та авторів проєктів єврейських музеїв, а також дискурсивне поле, створене польськими, українськими та єврейськими мистецтвознавцями, художниками та публіцистами на сторінках преси. У Додатках А і Б «Єврейські митці Галичини — студенти та випускники Краківської Школи образотворчого мистецтва, Краківської Академії мистецтв та Варшавської Академії мистецтв у 1900–1939 роках» (с. 119–145) та «Єврейські художники Галичини: фрагменти архіву Йосифа та Ерні Сандель» (с. 146–184) за алфавітом подано стислі біографічні довідки художників з датами народження, інформацією про освіту та творчість. Для широкого кола читачів.

901. Піяр Т. С. Наша доля — Союз українок / Т. С. Піяр. — Вид. 2-ге, зі змін. та доповн. — Рівне : Волин. береги, 2012. — 142 с. : іл., нот. іл., табл., портр. ; 20 см. — Бібліогр. в тексті. — 200 пр. — ISBN 978-966-416-272-9. УДК 061.2-055.2(=161.2) **ВА755087**

У виданні вміщено розповіді про відомих та маловідомих жінок Рівненщини, які створили на початку ХХ ст. товариство «Союз українок» і своєю титанічною працею проклали шлях для утвердження вільної України. Серед відомих імен — П. Багринівська, А. Горохович, Х. Кононенко, Є. Михайльчук та ін. Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого читацького загалу.

902. Поляк М. П. Вижниччина — ворота Карпат / Михайло Поляк. — Чернівці : Петрович і Петрівна, 2012. — 392 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 388–390. — 500 пр. — ISBN 966-407-003-3. УДК 94(477.85)(092) **ВА751423**

У виданні вміщено історико-географічні відомості про район та його жителів, творчість яких пов'язана з Вижниччиною, а також видруковано матеріали з Книг Пам'яті, Скорботи і Реабілітовані історією. Автор не претендує на вичерпність відомостей про життя і творчість людей, а лише намагається викликати зацікавленість до них у шанувальників нашої історії. Розраховано на широке коло читачів.

903. Попов А. А. На службе у людей труда / Попов А. А. — Днепропетровск : Радегаст-Сервис, 2012. — 268 с. : ил., портр. ; 21 см. — На пер. : Федер. профспілок України, МОП металістів, Профспілка «МАШПРИЛАД», Дніпропетров. обл. об-ня профспілок. — 700 экз. — ISBN 978-966-7506-07-0 (в пер.). УДК 331.105.44(477.63)(092) **ВА770260**

У документальному історико-біографічному виданні подано інформацію про робітників та профактивістів обласної профспілкової організації машиноприборобудівників, профспілок Дніпропетровської області, а також про керівників профспілкових органів країни, що активно сприяли становленню та розвитку профспілок. Видання містить біографічні відомості про активістів-працівників галузі, починаючи з 1970 р. і по наш час. Інформація подана за алфавітом прізвищ (загалом близько 100 осіб). Для працівників профспілок Дніпропетровської області та членів їх родин.

904. Попов О. О. Історія і люди Лікнепу / Олександр Попов. — Дніпропетровськ : Дріант, 2010. — 108 с. : іл., портр. ; 21 см. — 150 пр. — ISBN 978-966-2394-00-9 (у паліт.). УДК 94(477.63-22)

ВА729519

У виданні подано історичний матеріал і спогади ветеранів с. Лікнеп (Солонянський р-н, Дніпропетровська обл.) про розбудову і розвиток села починаючи з 20-х р. ХХ ст. до сьогодення. Глава II «Завжди в передовиках і активі» містить 50 біографічних довідок відомих земляків, серед яких академік Д. Каракаш, народний художник України П. Магра, заслужений артист України М. Постолака. Ілюстровано рідкісними фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для істориків, краєзнавців та усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

905. Потієнко А. А. Малореченское. История. Природа. Культура : ист.-краевед. очерки / Анатолий Потієнко. — Симферополь : Фирма «Салта ЛТД», 2010. — 159 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 20 см. — (Малоизвестный Крым). — Библиогр.: с. 157–158 (51 назв.). — 1 000 экз. — ISBN 978-966-1623-21-6. УДК 94+908](477.75-22) **ВА730825**

У збірнику нарисів історико-краєзнавчого характеру розповідається про село Малоріченське на південно-східному узбережжі Криму. Подано короткі біографічні довідки відомих мешканців (10 біографій), зокрема про Палласа П. С., Головкінського М. О., Бертъе-Делагарда О. Л., Гайдамаку А. В., Маринеско О. І. та ін. Вміщено матеріали архівних документів, спогади, сімейні фотографії. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

906. Потікевич Я. П. Розірвемо пута — вікові кайдани! / Ярослав Потікевич, Ілля Лесишин. — Оришківці (Тернопіл. обл.) : [б. в.], 2012. — 187 с. : іл., портр. ; 21 см. — Назва обкл.: Спогади буремних літ (розірвемо пута — вікові кайдани). — 200 пр. — ISBN 978-966-697-451-1. УДК 94(477.84-22)

ВА772001

Історико-біографічний нарис містить спогади авторів про їх складні життєві дороги, про трагічну долю багатьох мешканців с. Оришківці (Гусятинський р-н, Тернопільська обл.), про героїчну боротьбу у лавах ОУН-УПА за незалежність України. Окремий розділ присвячено світлинам з фотоархіву Я. Потикиевича. Для широкого кола читачів.

907. Пусть живые запомнят : Судак и судакчане в годы Великой Отечественной войны / [авт.-сост. С. Емец]. – Симферополь : Таврида, 2011. – 639, [1] с., [4] л. ил. : ил., портр. ; 25 см. – Посвящ. 65-летию Великой Победы и 1800-летию города Судака. – Библиогр. в подстроч. примеч. – Геогр. указ.: с. 636. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-584-013-8 (в пер.). УДК 94(477.75-21)«1941/1945»(092)

ВС50946, Табачник Д.В. ВС396

Видання, присвячене 65-річчю Перемоги у Другій світовій війні, розповідає про невеликий проміжок часу з життя міста Судак і його жителів до війни, під час окупації півострова, висадці десанту, який був одним із важливих етапів Керченсько-Феодосійської десантної операції, про Судацький партизанський загін, про визволення міста від загарбників та його відродження, повернення до мирного життя та увіковічнення пам'яті захисників Вітчизни. Вміщено архівні документи та матеріали, зібрані краєзнавцями та слідопитачами шкіл, спогади місцевих жителів. Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією регіону.

908. Савчин Л. М. Рівненський обласний академічний український музично-драматичний театр / Лілія Савчин. – Рівне : Волин. береги, 2010. – 331 с. : іл., портр. ; 22 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Присвяч. 70-річчю Рівнен. обл. акад. укр. муз.-драм. театру. – Бібліогр.: с. 330–331 (73 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-416-242-2 (у паліт.). УДК 792.5(477.81-25)(091) **ВА741635**

Видання розповідає про життя і творіння мистецтва у Рівненському обласному академічному українському музично-драматичному театрі на основі матеріалів Рівненського державного обласного архіву та особистих архівних матеріалів акторів театру за період XVIII–XXI ст. У розділі III «Сузір'я молодих і талановитих» (с. 249) представлено біографічні довідки 14 осіб (прізвище, ім'я, по-батькові, рік/місце народження, основні ролі). У розділі IV «Золоті сторінки історії» (с. 267) за алфавітом прізвищ складено список акторів із зазначенням прізвища, імені, по батькові, дати народження, основних посад. Представлена галерея портретів акторів на тлі їх мистецької діяльності. Розраховано на фахівців — мистецтвознавців, культурологів, істориків та читачів, які поглиблюють самоосвіту, усіх, хто цікавиться історією і мистецтвом рідного краю.

909. Салій О. Богуслав. Історія і сучасність / О. Салій. – Київ : Ярославів Вал, 2010. – 319 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 317–318. – ISBN 978-966-2151-59-6 (у паліт.). УДК 94(477.41-21)

ВС50743

Книжка містить історичні нариси про основні періоди розвитку Богуслава від найдавніших часів до нинішнього економічного, соціального відродження в умовах незалежності України. Події та факти подано нерозривно з розкриттям процесів болісно важкого формування української нації, невтримної боротьби за творення держави України. Окремі сторінки присвячено видатним постатям, які проживали, творили в Богуславі або відвідали його. Виділено матеріали про це місто як один із центрів творчої праці ткачів, майстрів вишивання, а також підготовки кадрів для закладів освіти та робітничих професій. Для широкого кола читачів.

910. Світло душі родини Левицьких / упоряд. Марія Прокопець ; [відп. ред. Петро Й. Потічний]. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2011. – 126 с. : фотогр. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 17). – Парал. тит. арк. англ. – ISBN 978-966-2105-32-2 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-29-0 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_17_Svitlo_dushi_rodyny_Levytskykh.pdf **ВА744648**

У виданні розповідається про долю родини Левицьких, яка певною мірою була типовою для численних галицьких родин у першій половині ХХ ст. В час лихоліття Другої світової війни, опинившись між жорнами німецьких та червоних окупантів, з 8 дітей в родині 5 загинуло у боротьбі за волю України. За розділами висвітлено життєвий шлях отця Михайла Зубрицького (с. 9), Юрія-Мілоша Левицького (с. 16) та Анастасії Левицької з роду Зубрицьких (с. 18). У розділі «Шляхами героїчної боротьби» (с. 23) подано біографії дітей: Галини, Романа, Володимира, Люби, Зені, Юрія, Марії, Іванни Левицьких. У розділі «Родина Левицьких у споминах та документах» (с. 38) вміщено матеріали архівних справ з фондів архіву СБУ Львівської області на Юрія і Марію Левицьких та спогади друзів, знайомих про родину. Ілюстровано численними фотографіями. Для широкого читачького загалу.

911. Семенюк А. В. Ковель: шлях через віки : іст.-краєзн. нариси : (до 700-річчя міста на Турії) / А. В. Семенюк. – Луцьк : Надстир'я, 2010. – 550 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 500 пр. – ISBN 978-966-517-685-5 (у паліт.). УДК 94(477.82-21) **ВС50973**

Книга історико-краєзнавчих нарисів про минуле і сучасне 700-літнього міста Ковеля. Параграфи: «Історичні постаті» (с. 94–110), «Міські голови (1944–2009 рр.)» (с. 111–118), «Видатні постаті» (с. 517–520) ре-

презентують стислі біографічні нариси про найвидатніших представників краю, у яких висвітлено життєвий і професійний шлях, визначні досягнення, отримані відзнаки і нагороди. Також представлено біографії видатних освітян Ковельщини. Нариси супроводжуються ілюстративним матеріалом. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Волинського Полісся.

912. Синиця А. С. Історія села Нова Кам'янка: від найдавніших часів до сьогодення / А. С. Синиця. – Львів : Вид-во Тараса Сороки, 2011. – 177 с іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 151–162 (136 назв) та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-8460-89-0 (помилк.). УДК 94(477.83-22)

ВА742864

У монографії на основі архівних документів проаналізовано соціально-історичний розвиток села Нова Кам'янка (Жовківський р-н, Львівська обл.). Увагу зосереджено на власниках теренів Нової Кам'янки, її найдавніших родин, інтелігенції, походженні назв місцевих урочищ, основних подій громадського життя XIV–XXI ст. Параграф «Місцева інтелігенція XIX–XX ст.» (с. 109–117) репрезентує стислі біографічні довідки про письменників, священиків, композиторів, режисерів, громадських діячів, які походили з громади Кам'янки Волоської і парафії у Новій Кам'янці. Зазначено роки життя, відомості про походження, освіту, життєвий і професійний шлях, місце поховання. Довідки систематизовано за хронологією і частково проілюстровано. Без допоміжних покажчиків. Для учнів старших класів, студентів історичних факультетів, науковців, усіх, хто цікавиться історією Львівщини.

913. Слава і воля Доброго Поля : історія та сьогодення. – Донецьк : Каштан, 2010. – 158, [1] с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – На обкл.: 75-річчю Добропіл. р-ну присвяч. – У паліт. – 1 000 пр. УДК 94(477.62)

ВА735221

У виданні висвітлена історія становлення та розвиток Добропільщини (Донецька обл.) з нагоди 75-річчя від дня утворення. У розділі «Почесні громадяни району» (с. 19–22) подано 8 коротких біографічних довідок, «Наші земляки — Герої Радянського Союзу» (с. 109–118) — 4 довідки. Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

914. Слово, творящее добро : годы и люди : журналисты о себе, о своей профессии, о встречах с интересными людьми / [сост. В. И. Степанкевич] ; Донец. обл. союз журналистов Нац. союза журналистов Украины. – Изд. 2-е. – Донецк : Промінь, 2009. – 623 с., [32] л. ил. : ил., портр. ; 24 см. – Библиогр.: с. 619 (16 назв.). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2008-17-3 (в пер.). УДК 070(477)(092)

ВС41635

Видання представляє собою збірник спогадів, нарисів, інтерв'ю, професійних творчих пошуків журналістів про становлення Костянтинівської журналістської організації, її зв'язки з громадськістю. Біографічна інформація подана у розділах «Они сражались за Родину», «Судьба-журналистика», «Летопись жизни». Ілюстровано портретами. Адресовано для журналістів, студентів та широкого кола читачів.

915. Соколівка : нариси про історію села та його жителів з глибин віків до наших днів / Стирська М. Л., Баранський Р. І., Дубенська Н. М., Гогоша Г. Є. – Львів : ЗУКЦ, 2011. – 899 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 893–899 (136 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-1518-88-8. УДК 94(477.83-22)

ВА742199

У виданні відображено основні віхи історії села Соколівка (Буський р-н, Львівська обл.) від XVIII ст. до наших днів. Складено на основі архівних історичних документів, літературних та краєзнавчих матеріалів, а також спогадів окремих соколівчан та їхніх творів. Розділ V «Роль церкви в духовному відродженні Соколівки» висвітлює нариси про священиків Володимира Кальбу, Романа Шуневича, Василя Харка. Розділ VIII «Освіта і охорона здоров'я в Соколівці» присвячено спогадам про видатних осіб села (загалом 16 розповідей). Розділ IX «Соколівчани на ниві освіти, науки, літератури, історії та мистецтва» містить близько 30 нарисів про відомих соколівчан. Ілюстровано світлинами. Без покажчиків. Розраховано на широке коло читачів.

916. Стешенко Н. Н. Подзабытые имена и факты из истории Авдеевки : [док. рассказы] / Николай Стешенко. – Донецк : Каштан, 2010. – 401 с. : ил., портр. ; 21 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-427-220-6 (в пер.). УДК 94(477.62-22)

ВА735216

У книжці вміщено документальні розповіді про село Авдіївку та його жителів від 1770 р. до сьогодення. Розділ 3 «Талантами Господь нас не обделил» (с. 201) присвячено післявоєнній діяльності мешканців та подає біографічні розповіді про керівників райради та міськради, а також місцевих талановитих людей. Без фотографій і допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

917. Сушинський Б. І. Кульчиці: величне гніздів'я гетьманів : іст. есе / Богдан Сушинський. – Одеса : Астропринт, 2013. – 207 с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-190-804-7 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА779979

До видання вміщено історичні есе, присвячені діяльності народжених у Кульчицях на Львівщині гетьманів: Петра Сагайдачного, Марка Жмайла та Павла Павлюка (Бута); а також запорізького козака, який прославився при обороні Відня 1683 р., Юрія Кульчицького, і пов'язаного з Кульчицями гетьмана Івана Сулими. Книжка написана на основі літописів, матеріалів стародруків, старовинних документів та ґрунтується на дослідженнях істориків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією.

918. Татаринов С. Й. Покровське — найдавніше село Бахмутського краю. Історія та сучасність / С. Й. Татаринов, Є. В. Левітов ; Центр пам'яткознав. НАН України, Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури СФГ «Артеміда». – Артемівськ (Донец. обл.) : [б. в.], 2010. – 71 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Історія міст і сіл України). – 500 пр. УДК 94(477.62-22) **ВА740924**

У виданні досліджено історію села Покровського (Бахмутський р-н, Донецька обл.) Описано його сучасну соціальну сферу, персоналії. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

919. Тинченко Я. Герої українського неба / Я. Тинченко. – Київ : Темпора, 2010. – 192 с., [2] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 24 см. – (Militaria Ucrainica). – Бібліогр.: с. 111–116 (143 назви) та в тексті. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-8201-94-3. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0004459> УДК 358.4(477)(092)«1917/1920» **Табачник Д.В. ВС441**

Дослідження присвячено українській авіації доби Визвольної війни 1917–1921 рр. та її авіаторам. У додатку подано «Біографічний довідник українських авіаторів» (с. 117–153) до якого увійшли відомості про авіаторів, що тривалий час служили та воювали у складі українського Повітряного флоту. У книзі вміщено велику кількість світлин, частина з яких публікується вперше. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією періоду 1917–1921 рр. у контексті персоналістики.

920. Тыглиянц-Головкинский П. К. Профессорский уголок / П. К. Тыглиянц-Головкинский. – Киев : Стилос, 2013. – 286, [1] с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 17 см. – Имен. указ.: с. 280–286. – ISBN 978-966-193-077-2 (в пер.). УДК 908(477.75-21)(092) **АО271819**

На початку 70-х рр. XIX ст. на південний захід від Алушти, біля підніжжя гори Кагель, в недоторканій мальовничій місцевості з'явилися перші дачі професорів з університетів Одеси, Санкт-Петербурга, Харкова. Так зародився знаменитий Професорський куточок, який прославився не тільки перебуванням в ньому багатьох талановитих людей, а й атмосферою відданості високим ідеалам гуманізму. У виданні історія Професорського куточка розкривається через долі видатних особистостей кінця XIX — початку XX ст. Любителів подорожей автор знайомить з археологічними та природними пам'ятками цієї місцевості і його найближчих околиць. Для широкого кола читачів.

921. Українські козаки. Отамани XXI століття / [авт.-упоряд.: О. Матвійчук, Н. Струк ; редкол.: Попович А. В. та ін.]. – Київ : Світ успіху, 2011. – 30 см.

Кн. 1. – 2011. – 255 с. : іл., портр. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8352-59-1 (у паліт.). УДК 94(477)«20»(092) **НБУЯМ В65770-1**

Видання присвячено висвітленню історії українського козацтва в особах. Розділ II «Сьогodenня» містить параграф «Українські козаки. Отамани XXI століття» (с. 58–245), що репрезентує 96 систематизованих за абетковим принципом біографічних нарисів, які супроводжуються численними ілюстраціями. Розкрито повне ім'я, «козацьке» звання, посада, за наявності — науковий ступінь, вчене і почесні звання, дата і місце народження, генеалогічні відомості про рід, життєвий і професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди. У параграфі «Пам'ять серця» (с. 246–249) подано два біографічні нариси про осіб, які вже пішли з життя. Видання не містить допоміжних покажчиків. Призначене для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією українського козацтва.

922. Усна історія Уманщини: знані люди села / [редкол.: Кузнець Т. В. (голова) та ін.] ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Н.-д. лаб. «Іст. краєзнав. Уманщини». – Умань (Черкас. обл.) : Сочинський, 2013. – 163, [1] с. : іл., портр. ; 27 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-304-053-0. УДК 94(477.46)(092) **ВС56544**

До видання вміщено біографії, спогади уславлених жителів сіл Уманського району Черкаської області. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

923. Феодосия — авиации и космонавтике. Время, события, люди : рассказывают испытатели / [авт.-сост. Кирюхин А. ; ред.: Кирюхин А. К., Орлов В. В.]. – Симферополь : ДиАйПи, 2011. – 407 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 403–404 (27 назв.). – 245 экз. – ISBN 978-966-491-218-8. УДК 908(477.75-21)(092) **НБУЯМ А727425**

На сторінках видання льотчики, штурмани і інженери-випробувачі, конструктори, науковці, керівники підприємств розповідають про найбільш яскраві події в період створення авіаційної і космічної техніки, її

творцях, космонавтах, що жили і працювали у м. Феодосії. Видання структуровано за чотирма змістовними розділами: «Часть I. Феодосия — орлам глубин небесных» (с. 34–140), «Часть II. Феодосия — «крестная мать» авианосцев» (с. 141–206), «Часть III. Феодосийский залив — «купель» космонавтики» (с. 207–336), «Часть IV. Руководители и испытатели» (с. 337–375). Окремі параграфи III та IV частини книги репрезентують спогади, що розкривають віхи життєвого та професійного шляху ветеранів аерокосмосу, авіаторів Феодосії. Вміщено ілюстративний фотоматеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів і фахівців з вивчення історії міста і розвитку авіаційної справи в Криму, Феодосії та Україні.

924. Фриз І. М. З витоків Бистриці / Іван Фриз. – Дрогобич (Львів, обл.) : Коло, 2010. – 322 [1] с., XVI арк. іл. : іл., нот. іл., табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 321–322 (31 назва). – Імен. покажч.: с. 283–311. – ISBN 978-966-2405-42-2 (у паліт.). УДК 908(477.83-22) **ВС51073**

У книжці уродженця села Бистриця (Дрогобицький р-н, Львівська обл.) І. М. Фриза стисло розкрито історія, духовність, культура, звичаї села, доля його мешканців. Видання приурочено до 420-ї річниці села від першої згадки про нього у 1589 р. Написано на підставі документальних (Центрального Державного Історичного архіву у Львові, Бібліотеки рідкісної книги, Наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника) і літературних джерел та шляхом опитування місцевих старожилів. Висвітлена доля трьох осіб у період з 1939 по 1955 р.: Степана Яковича Фриза, Марії Іванівни Пиляк, Миколи Теодоровича Фриза. Для земляків-односельчан, краєзнавців та широкого читацького загалу.

925. Харитон В. Я. Населені пункти Снятинщини : іст. минуле, культур. традиції, персоналії / Василь Харитон ; Снятин. райдержадмін. [та ін.]. – Снятин (Івано-Франків. обл.) : Прут Принт, 2010. – 302, [1] с. : іл., табл., портр. ; 23 см. – (Літопис краю). – У надзаг. також: Снятин. райрада, Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Снятин. літ.-мемор. музей Марка Черемшини. – На авантитулі: Вид. проект «Скрижалі вічності». – Бібліогр.: с. 294–298 та в тексті. – ISBN 978-966-2289-43-5 (у паліт.). УДК 908(477.86) **НБУВ, НБУЯМ немає**

926. Харитон В. Я. Населені пункти Снятинщини : іст. минуле, культур. традиції, персоналії / Василь Харитон ; Снятин. райдержадмін., Снятин. райрада, Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Снятин. літ.-мемор. музей Марка Черемшини. – Вид. 2-ге, стер. – Снятин (Івано-Франків. обл.) : Прут принт, 2012. N 978-966-2289-45-9 (у паліт.). УДК 908(477.86) **НБУЯМ Бз61320**

Видання вміщує історичні нариси про усі населені пункти Снятинського району Івано-Франківської області, їх демографічний та економічно-господарський стан. Представлено політичне, суспільно-громадське, культурно-освітнє та духовне життя регіону від найдавніших часів до сьогодення. Чільне місце відводиться опису пам'яток археології, архітектури, історії та культури, а також відомим людям — вихідцям Снятинщини. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

927. Ходаківський М. Життєві скарби : нариси про земляків / Микола Ходаківський. – Житомир : Полісся, 2012. – 137, [1] с., [6] арк. іл., портр. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-655-647-2 (у паліт.). УДК 94(477.42-22)(092) **ВА759694**

У виданні вміщено розповіді про духовне життя жителів селища Іршанськ та села Добринь (Хоршівський р-н, Житомирська обл.). Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

928. Цидельковский С. И. Великие в Черновцах / Семен Цидельковский. – Черновцы : Місто, 2012. – 399 с. : ил., портр. ; 25 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-617-652-032-0 (в пер.). УДК 94(477.85-25)(092) **ВС55067**

Видання являє собою в визначній мірі культурну енциклопедію духовного життя міста Чернівці — маленького Відня над Прутом останнього 30-ліття. Сам автор безпосередній учасник, тактично, з любов'ю і повагою розповідає про своїх героїв. Це всесвітньовідомі митці — поети та актори, співаки та музиканти — Євгеній Євтушенко, Людмила Гурченко, Зиновій Гердт, Булат Окуджава, Богдан Ступка, Йосип Кобзон, великий імпресаріо Пінхас Фалік. Автор стає посередником, який зводить велике місто і великих людей. Про те, як це відбувалося, і які безсмертні іскри висікалися при цих зустрічах, оповідає книжка. Для широкого кола читачів, усіх хто цікавиться історією міста та його культурою.

929. Чекмарёв Б. Щорсовка. Гордость моя... и боль / Б. Чекмарёв. – Киев : Синопис, 2011. – 241 с. : ил., портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2316-51-3. УДК 94(477.72-22)(092) **ВА755200**

У книзі педагога та журналіста Бориса Чекмарьова висвітлено історію села Щорсівка (Генічеський р-н, Херсонська обл.) з часів заснування до наших днів. Долі декількох поколінь щорсівців у періоди слави, загибелі та становлення села зображено у наступних главах: «Высшая власть села Щорсовка» (с. 79), «Из

работы селського ДК» (с. 90). Життя відомих земляків висвітлено у главах: «Ими гордится школа и село» (с. 107), «Люди новой генерации» (с. 223). Ілюстровано фотографіями. Для істориків, краєзнавців, викладачів, студентів, учнів та широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

930. Черкащина — духовності скарбниця / [А. Чабан, В. Мельниченко, А. Морозов та ін.]. – Черкаси : Бізнес-Стиль, 2009. – 327 с. : іл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – На тит. арк.: До 195-ї річниці з Дня народж. Т. Г. Шевченка, 360-ї річниці Укр. Козац. держави та 55-ї річниці Черкас. обл. – 1 000 пр. – ISBN 966-96412-3-9 (у паліт.). УДК 908(477.46)

СО28795, СО30092, ФПУ №2728

Висвітлено історію міст і районів Черкащини, обласних закладів культури, мистецтва та інформації. У розділі «100 славетних постатей Черкащини» (с. 8–27) подано систематизовані за абетковим принципом стислі біографічні довідки про найяскравіших представників краю. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною та розкриває повне ім'я особи, роки її життя, сферу діяльності, місце народження, найвагоміші досягнення, місце поховання. Не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Черкащини.

931. Черненко О. А. Жаринка пам'яті в руках моїх... / Ольга Черненко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2013. – 279 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 271–276. – 400 пр. – ISBN 978-966-2646-39-9 (у паліт.). УДК 908(477.51)

ВС55149

У виданні вміщено історико-краєзнавчі нариси про минуле і сьогодення Борзнянського району Чернігівської області та біографії відомих особистостей. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

932. Шалата М. Й. Будителі. «Руська Трійця» та її послідовники : нариси / Михайло Шалата ; Всеукр. т-во «Просвіта» ім. Т. Шевченка (Дрогобиц. філ.). – Дрогобиц (Львів. обл.) : Коло, 2011. – 109, [2] с. : іл., нот. іл., портр. ; 18 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2405-61-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)+821.161.2-1

АО270002

У книзі представлено нариси про членів «Руської Трійці» — М. Шашкевича, Я. Головацького, І. Вагилевича, та їх послідовників — українських письменників та громадських діячів М. Устияновича, А. Могильницького та О. Духновича. Для широкого кола читачів.

933. Шальская Е. В. За фасадом истории / Евгения Шальская. – Днепропетровск : Лира, 2009. – 103 с., [4] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-383-240-1 (в пер.). УДК 94(477.63-21)

ВА732103

До книжки увійшли нариси про історію Павлограда та Павлоградщини. Біографічний матеріал подано у статтях «Павлоград основал Матвей Хижняк» (с. 13) та «Яков Голубицкий — почетный гражданин Павлограда» (с. 42). Ілюстровано фото. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

934. Шевченко С. Н. Трудовая слава Днепропетровщины / С. Шевченко, Е. Кучеров, С. Дорошев. – Днепропетровск : Лира, 2013. – 325 с. : портр. ; 29 см. – На пер. авт. не указан. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-383-506-8 (в пер.). УДК 94(477.63)(092) **ВС57194**

У виданні зібрано матеріали про Героїв Соціалістичної Праці, Героїв України та кавалерів ордена Трудової Слави мешканців Дніпропетровщини, чий трудовий подвиг, все трудове і героїчне життя було і завжди будуть прикладом для наслідування як сучасникам, так і підростаючому поколінню. Для широкого кола читачів.

935. Шинкаренко В. Ф. Заїчинська долина / В. Шинкаренко. – Київ : В. Карпенко, 2011. – 248 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 242, 244–246. – ISBN 978-966-1516-49-5. – ISBN 966-1516-49-5 (помилк.). УДК 94+908](477.53-22)

ВА741054

Історико-краєзнавчий нарис являє собою перший опис майже 400-літньої історії, географії і природи села Заїчинці (Семенівський р-н, Полтавська обл.). Книга також виконує функцію унікального енциклопедичного довідника, що містить хронологію основних подій з історії села (с. 184), тлумачні словники місцевих географічних назв, діалектів та жаргонів (с. 187–223), перелік родових прізвищ селян, що мають козацькі корені (с. 225–234), списки безвинних односельчан що стали жертвами політичних репресій, Голодомору і періоду окупації (с. 225–241). Подано генеалогію родоходів Шинкаренків та Веремієнків (с. 115–182). Адресовано науковцям, краєзнавцям, вчителям, усім, хто небайдужий до історії і майбутнього українського села.

936. Шурапов В. П. Марко Кропивницький та його спадкоємці : іст. нарис / Володимир Шурапов. – Кіровоград : КОД, 2010. – 391 с. : іл., портр. ; 30 см. – У надзаг.: До 125-річчя Театру корифеїв. – Бібліогр.: с. 383–390. – 500 пр. – ISBN 978-966-1508-33-9 (у паліт.). УДК 792.03(477)(092)

СО30272

Висвітлено 125-річний шлях Театру Марка Кропивницького. Саме тут дебютувала в ролі Наталки у виставі за п'єсою І. Котляревського «Наталка Полтавка» королева української сцени Марія Заньковецька. М. Кропивницький виконав титанічну роботу, зводячи Храм Добра, Світла і Духовності «на пустирі глупої ночі чорної імперії зла». Справу корифеїв продовжили учні М. Кропивницького, а потім славні традиції корифеїв підхопили наступні покоління, і, не розгубивши їх, донесли до сьогодні. Для шанувальників театрального мистецтва.

3.3. Видання, присвячені одній (двом) особі (особам)

Див. також № 1479, 1498, 1545, 1874, 1928, 1930, 1935, 1940, 1941, 1943, 1951, 1952, 1954, 1955, 1957, 1959, 1962, 1964, 1968, 1976, 1979, 1984, 1988, 1994-1996, 1998, 2003, 2004, 2007-2010, 2013, 2017, 2019, 2020, 2025-2027, 2030, 2031-2036, 2041, 2050, 2057-2059, 2069, 2071, 2074, 2081, 2093-2097, 2101, 2103, 2104, 2108, 2110, 2113-2121, 2127-2129, 2134, 2148, 2149, 2152, 2153, 2162, 2165, 2166, 2168, 2172, 2178, 2186, 2191, 2192, 2194, 2197, 2199-2201, 2203, 2205, 2208, 2212, 2213, 2222, 2223, 2241, 2258, 2261, 2263, 2267, 2268, 2274, 2275, 2277, 2278, 2280, 2285-2288, 2292, 2294, 2297, 2305-2307, 2317

937. Аблицов В. Г. Діалог через океан: Юрій Шевельов, Олесь Гончар / Віталій Аблицов ; [передм., с. 5–23, І. Драча]. – Київ : Бізнесполіграф, 2012. – 207 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 205–207 (46 назв) та в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-1645-88-1. УДК 821.161.2(73).09+821.161.2.09](092)

ВА762483

У виданні висвітлено особливості непростих стосунків двох видатних українців Юрія Шевельова — українсько-американського науковця-лінгвіста зі світовим ім'ям та Олесь Гончара — відомого письменника, громадського діяча, в історичному, політичному, літературному, культурному контекстах доби. Про життєві шляхи, соціальне й родинне середовище, що сформувало їхній духовний стрижень та пошук причин непорозуміння, що виникли між ними, розповідається у книжці. Для широкого кола читачів.

938. Авдеєнко С. І. Александр Тышлер и Мелитополь / Сергей Авдеєнко. – Мелитополь (Запоріж. обл.) : МГТ, 2012. – 86 с. : іл., портр. ; 30 см + 1 компакт-диск. – Бібліогр.: с. 85. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-197-155-3 (в пер.). УДК 75.071.1(477)(092) **СО31441/з дод. DVD289**

У виданні розповідається про життя видатного художника ХХ ст. О. Тишлера в Мелітополі, місті де він народився і пройшли його дитячі роки. Знайдено цікаві факти про зв'язок Тишлера з рідним краєм та Україною. Особливу увагу приділено картинам митця, які зберігаються у фондах художніх музеїв Дніпропетровська, Донецька, Миколаєва, Луганська, Одеси та інших містах. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться мистецтвом та культурною спадщиною краю.

939. Авдеєнко С. І. Павло Ловецький: людина і письменник : до 100-річчя з дня народж. / Сергій Авдеєнко. – 2-ге вид., доповн. – Мелітополь (Запоріж. обл.) : ММД, 2012. – 111, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Перелік кн. П. Ловецького: с. 111 (9 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-197-159-1. УДК 821.161.1(477)-4+821.161.2-31 **ВА753839**

Відомий український письменник і природознавець Павло Ловецький останні 20 років свого життя (1955–1975) прожив в Мелітополі. Це місто стало для нього рідним. Тут були написані головні твори, присвячені природі Таврійського краю, його жителям. Про нелегку долю цієї людини, яка пройшла через тяжкі фізичні і моральні випробування докладно розповідається в книжці. Подано матеріали про життя і творчість П. Ловецького та один із його творів. Для широкого кола читачів.

940. Адаменко М. П. Володар казкових скарбів : (слідами Ю. С. Виноградського) / Микола Адаменко. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Аспект-Поліграф, 2013. – 287 с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – У кн. також праці Ю. С. Виноградського. – 500 пр. – ISBN 978-966-340-505-6 (у паліт.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=202> УДК 908(477.51)(092)+821.161.2-94 **ВА765604**

Представлена книжка є духовним пам'ятником ученого-краєзнавця Ю. С. Виноградського, шанованої на Сосниччині і за її межами людини. Водночас вона є поглибленою історією Сосниччини і своєрідний посібник з виховання національного патріотизму. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

941. Аджавенко Н. К. Георгий Челпанов. Жизненный путь и научный подвиг / Николай Аджавенко. – Мариуполь (Донец. обл.) : Газ. «Приазов. рабочий», 2012. – 216, [2] с., [39] л. ил., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в примеч.: с. 172–199. – Бібліогр. тр. Г. И. Челпанова: с. 200–214. – 300 экз. – ISBN 978-966-8208-88-1 (в пер.). УДК 159.9(477)(092) **ВА754587**

Видання висвітлює життєвий шлях і наукову діяльність вітчизняного психолога, філософа, логіка, педагога і організатора науки, уродженця Маріуполя Челпанова Г. І. (1862–1936). Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться українською педагогічною освітою.

942. Александр Мишон. Фотограф, издатель, кинематографист : [к 155-летию со дня рождения / Хильковский А. и др.] ; Харьков. обл. об-во азерб.-укр. дружбы «Достлуг», Междунар. фестиваль короткометраж. кино «Харьковская сирень». – Харків : Торсінг плюс, 2013. – 207 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 114–120 (236 назв.) и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-617-030-537-4 (в пер.). УДК 77.071.1(477)(092) **ВА765316**

Монографія містить матеріали, що висвітлюють життя і творчість фотографа кінця XIX — початку XX ст. О. Мішона, який працював у Слов'янську, Ізюмі, Харкові, Баку. Довгий час про його долю було мало що відомо. Однак, виявлені авторами архівні матеріали дозволили пролити світло на раніше невідомі факти з життя видатного фотографа, видавця і піонера азербайджанського кіно. Подано численний ілюстрований ексклюзивний матеріал з особистих архівів авторів (багато фотографій опубліковано вперше). Видання є продовженням дослідження про фотографів — піонерів кіно. Адресовано професіоналам-кінознавцям, студентам кінофакультетів і всім, хто цікавиться історією кинематографа і фотографії.

943. Александров Р. Волшебник из Одессы : по следам Исаака Бабеля / Ростислав Александров ; Всемир. клуб одесситов. – Одесса : ПЛАСКЕ, 2011. – 245, [2] с. : портр. ; 17 см. – (Библиотека Всемирного клуба одесситов). – 500 экз. – ISBN 978-966-8692-41-3. УДК 821.161.1(477)-3

АО269308

Книжка написана за результатами багаторічних розвідок автора, яка вийшла до 90-річчя першої публікації оповідання Ісаака Бабеля «Король», що відкриває цикл «Одесские рассказы». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією і культурою міста та творчістю письменника.

944. Амет-Хан — гордость Крыма! Сын Алупки в памяти народной / [сост. Р. Фазыл]. – Симферополь : Крымучпедгиз, 2012. – 114, [1] с., [6] л. ил. : ил., нот. ил., портр. ; 20 см. – Библиогр. в тексте и в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966-354-495-3. УДК 629.7.072(477.75)(092)

ФПУ/№2432

У виданні зібрано матеріали, що коротко знайомлять читача з діяльністю видатного кримчанина, військового льотчика, двічі Героя Радянського Союзу Амет-Хана Султана. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду Другої світової війни.

945. Анатолий Москаленко: поступать только по велению души / [сост. О. Д. Давыдов]. – Днепропетровск : Журфонд, 2012. – 151 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – (Личность в зеркале прессы). – Текст рус., укр. – 500 экз. – ISBN 978-966-1696-54-8 (в пер.). УДК 342.534(477)(092)

ВА751845

Книга присвячена життю і діяльності Анатолія Москаленка — в минулому робітника, партійного лідера, депутата Верховної Ради незалежної України, кандидата економічних наук, доцента, непересічної особистості та його оточенню. Розраховано на державних службовців, політиків, молодь.

946. Анатолий Дімаров та його книги : ст., інтерв'ю, відгуки про творчість письменника / [упорядкув. та підготов. текстів: Т. Конончук, К. Козачук]. – Київ : Твім інтер, 2012. – 204, [3] с., [8] арк. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 199–202, в кінці ст. та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 966-7430-40-5 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА753816**

У книжці подано статті, інтерв'ю, відгуки про творчість одного з найцікавіших українських письменників, лауреата Національної премії України імені Т. Г. Шевченка Анатолія Андрійовича Дімарова. Вміщено перелік основних творів та література про нього. Проілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів, які цікавляться творчістю письменника.

947. Анатолий Хостікоєв. Головна роль / [упоряд.: Наталія Сумська, Ганна Шерман]. – Київ : Рондо-Україна, 2013. – 373, [2] с. : ил., портр. ; 27 см. – Текст укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-7077-01-4 (у паліт.). УДК 792.2.071.2(477)(092) **ВС54490**

Народного артиста України Анатолія Хостікоєва справедливо вважають єдиним справжнім трагіком сучасного українського театру, представником великого романтичного стилю. Понад 40-річний мистецький досвід артиста є вагомим внеском у розвиток сучасного театрального мистецтва. Сторінки творчої біографії Анатолія Хостікоєва представлено у виданні публікаціями різних років та численими фотографіями з приватних і театральних архівів. На фото — сцени з вистав видатних українських режисерів, які в різний час

працювали з майстром. Кожен розділ розпочинають своєрідні пролози, написані народною артисткою України Наталією Сумською. Книжка приурочена до ювілею артиста. Для шанувальників театрального мистецтва.

948. Английская «радуга» Виктора Трофимова / [сост. И. Соколовский]. – Ровно : Овид, 2011. – 111 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – (Антология Ровенского спидвея ; вып. 1). – 500 экз. – ISBN 978-966-8179-66-2 (в пер.). УДК 796.72

ВА751481

Книжка присвячена спортивній біографії Віктора Івановича Трофімова. У виданні розповідається про головні здобутки нашого іменитого ветерана спідвею, подано цікаві матеріали про перегони в Англії, в яких він стартував, статистика його виступів на треках Англії, в гонках особистого і командного чемпіонатів світу. Окремий розділ присвячено 75 фактам спортивної біографії гонщика. Для шанувальників спорту та широкого кола читачів.

949. Антипович Ю. А. Петро Ротач: «Я впень був нищений не раз, та скрес з любові до України» / Юрій Антипович. 49–252 (39 назв). – 100 пр. – ISBN 978-966-2764-06-2. УДК 821.161.2.09(092)

ВА771351

У збірнику висвітлено сторінки життя і творчості українського літературознавця, краєзнавця, письменника Петра Ротача. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

950. Арбатская Ю. Николай Костецкий: шипы и розы / Ю. Арбатская, К. Вихляев. – Симферополь : Н. Орианда (Дымникова Н.), 2012. – 134, [2] с. : ил., портр. ; 24 см. – В подзаг.: Никитському ботан. саду 200 лет. – Библиогр.: с. 134–135 (50 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-1691-56-7 (в пер.). УДК 635.9(477)(092)

ВС53890

Талановитий садівник, агроном, викладач і теоретик сільського господарства, М. Д. Костецкий останні 10 років життя працював у Нікитському ботанічному саду і за короткий термін вивів близько 30 сортів троянд. Наукові основи селекції троянд, закладені ним, дали можливість Нікитському саду стати лідером у цій галузі в 1960–1980-х рр. Людина фантастичної долі — емігрант, в'язень царських і радянських тюрем (за політичні переконання), він був другом М. І. Вавилова, який не раз рятував його від арештів. До останнього дня він перебував на своїй посаді в Нікитському ботанічному саду. Ця книга — данина пам'яті великому вченому, відданому своїй справі. Для широкого читацького загалу.

951. Ариадна Костянтинівна Поставна (1932–2008) / [ред.-упоряд. С. Щітова] ; Дніпропетров. консерваторія ім. М. Глінки. – Дніпропетровськ : Ліра, 2013. – 197 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Видатні музиканти Дніпропетровщини). – Назва обкл.: Ариадна Поставна. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 80–81 (21 назва) та в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-383-495-5. УДК 78.072(477.63)(092)

ВА778587

У книзі представлено біографічні відомості, наукові статті, спогади друзів та колег кандидата мистецтвознавства, заслуженого працівника культури України А. К. Поставної. Розраховано на фахівців у галузі музичного мистецтва, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться проблемами сучасної української музичної культури.

952. Базилевич В. Д. Економіст Іван Васильович Вернадський / В. Д. Базилевич, В. А. Короткий. – Київ : Знання, 2012. – 59 с. : портр. ; 22 см. – (Бібліотечка товариства «Знання». Серія «Економічна», ISBN 978-966-346-832-7). – Бібліогр.: с. 58 (6 назв.). – 500 пр. – ISBN 978-966-346-839-6. УДК 330.8(477)(092)

ВА747702

Видання присвячено життю і діяльності одного із фундаторів економічної думки в Україні Івана Васильовича Вернадського. Висвітлено постать І. В. Вернадського як творчої особистості, батька геніального вченого і мислителя ХХ ст. Володимира Івановича Вернадського. Проаналізовано його внесок в історію економічної думки в Україні. Для студентів, викладачів економічних дисциплін, аспірантів, науковців, широкого кола читачів.

953. Без пісні життя безголосе... : жит. і творч. шлях заслуж. працівника культури України Г. М. Драгинця / упоряд. О. П. Бадалов ; Голов. упр. культури, туризму і охорони культ. спадщини Чернігів. облдержадмін., Обл. метод. центр навч. закл. культури і мистецтв. – Ніжин (Чернігів. обл.) : Аспект-Поліграф, 2011. – 99 с. : іл., портр. ; 21 см. – В кн. також вірші Г. М. Драгинця. – Текст укр., рос. – 100 пр. – ISBN 978-966-340-435-6 (у паліт.). УДК 78(477.51)(092)

ВА741704

Видання розповідає про життєвий і творчий шлях Григорія Михайловича Драгинця. Збірник створено на основі публікацій регіональних і всеукраїнських видань, а також бесід-інтерв'ю з Г. М. Драгинцем, його

колегами та учнями. Представлено два розділи: «Без пісні життя безголосе» (с. 3) та «З літературної творчості заслуженого працівника культури України Г. М. Драгинця» (с. 50). У першому розділі подано біографію митця, у другому — вміщено творчий доробок поета. Адресовано фахівцям музичного мистецтва, викладачам, студентам, усім, хто цікавиться музичною культурою Чернігівщини.

954. Белічко Ю. В. Леонід Андрієвський. Художник книги: літопис життя і творчості / Юрій Белічко. – Київ : Криниця, 2012. – 407 с. : іл., портр. ; 30 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету, ISBN 966-01-0320-4). – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 389–397, в підрядк. прим. та в тексті. – Імен. покажч.: с. 368–377. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Укр. книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-7575-99-1 (у паліт.). УДК 75.071.1(477-25)(092)

СО31440

Книжка висвітлює життєвий і творчий шлях одного з провідних майстрів сучасного українського книжкового мистецтва — народного художника України, лауреата Національної премії України імені Т. Г. Шевченка Леоніда Івановича Андрієвського. Видання є першим окремим мистецтвознавчим зібранням про художника — самобутнього майстра в галузі розробки сценарію, режисури, ілюстрування та конструювання книги. Ознайомлює з хронологічним життєписом митця та гранями його творчості. Вміщено цікаві розповіді про книговидання художника. Подано рідкісні фотоілюстрації із сімейного архіву родини Андрієвських. Для широкого кола читачів.

955. Белоусов Е. В. Амет-Хан Султан. Жизнь, как подвиг : худож.-док. повесть / Евгений Белоусов ; худож. В. Пашенко, Е. Белоусов. – Харьков : Библекс, 2012. – 205, [2] с. : ил., нот. ил., портр. ; 20 см. – (Серия «Известные и знаменитые»). – Выдающемуся летчику современности, дважды Герою Советского Союза, Заслуж. летчику-испытателю, нац. герою крымскотатар. народа Амет-Хану Султану посвящ. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-2161-21-2. УДК 821.161.1(477)-32

ВА754408

Художньо-документальна повість присвячена видатному льотчику, двічі Герою Радянського Союзу, заслуженому льотчику-випробувачу СРСР Амет-Хану Султану (1920–1971). Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду Другої світової війни.

956. Белоусов Е. В. Амет-Хан Султан — летчик из легенды : худож.-док. повесть / Евгений Белоусов ; худож.: В. Пашенко, Е. Белоусов. – Симферополь : Таврида, 2012. – 157, [2] с. : ил., нот. ил., портр. ; 25 см. – (Серия «Известные и знаменитые»). – Выпущено по заказу Гос. ком. телевидения и радиовещания Украины по программе «Українська книга». – 3 000 экз. – ISBN 978-966-584-058-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-31

ВС54088

Видання знайомить зі сторінками життя видатного льотчика сучасності, двічі Герою Радянського Союзу, заслуженого льотчика-випробувача, національного героя кримськотатарського народу Амет-Хана Султана. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду Другої світової війни.

957. Белоусов Е. В. Рассказы о художнике Айвазовском / Евгений Белоусов. – Харьков : Библекс, 2012. – 303 с. : ил., портр. ; 20 см. – (Серия «Известные и знаменитые»). – Всемир. извест. художнику-маринисту, Почет. гражданину Феодосии, проф. И. К. Айвазовскому (Ованесу Гайвазовскому) посвящ. – 3 000 экз. – ISBN 978-966-2161-20-5. УДК 75(477)(092)

ВА754407

Книжка розповідає про дитинство і юність Івана Костянтиновича Айвазовського, в ті далекі роки — закоханого в море вірменського хлопчика з Феодосії Овіка Гайвазяна, про його сім'ю, перші успіхи в живописі і перші кроки до світової слави. Вміщено репродукції картин художника, а також ілюстрації, пов'язані з його біографією. Для широкого кола читачів, усім, хто цікавиться образотворчим мистецтвом та долями митців.

958. Білоусов Є. В. Агатангел Кримський — учений та письменник : худож.-докум. повість для дітей / Євген Білоусов ; худож. В. Пашенко. – Симферополь : Таврида, 2012. – 277, [2] с. : кольор. ил., портр. ; 25 см. – (Серия «Відомі та знамениті»). – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-584-059-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-31-93

ВС54087

Книжка знайомить з життям та творчою діяльністю визначного українського вченого, письменника, сходовознавця, історика української мови, одного з фундаторів АН України, академіка Агатангела Юхимовича Кримського (1871–1942 рр.). Вміщено маловідомі факти з життя вченого, чимало цінних документів та фотографій. Для дітей середнього шкільного віку.

959. Блешко А. Богдан Ступка в фильме «Тарас Бульба» / [А. Блешко]. – Киев : УМХ, 2012. – 95 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 20 см + 1 компакт-диск. – (Любимое кино : в 35 т., ISBN 978-966-

2320-53-4 ; т. 25). – Авт. указані на обороті тит. л. – 7 000 экз. – ISBN 978-617-694-022-7 (в пер.).
УДК 791.224(47+57)(091)+792.071.2(477)(092) **ВА762230/DVD298**

Видання знайомить з історією створення фільму «Тарас Бульба» (режисера В. Бортко) та творчим шляхом виконувача однієї із головних ролей Богдана Ступки. Вміщено розповіді колег про актора, цікавий матеріал про те, як відбувався знімальний процес і що залишилося поза кадром. Ілюстровано фотографіями. Розраховано на кінознавців, мистецтвознавців, студентів та широке коло читачів.

960. Богданович О. В. Жизнь архитектора Дмитренко (1858–1918) / Ольга Богданович. – Одесса : Астропринт, 2011. – 159 с. : ил., портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 152–159 (182 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-190-505-3. УДК 725(477.74-25)(092) **ВА754673**

У монографії висвітлено сторінки життєвого та творчого шляху одного з кращих одеських архітекторів кінця XIX — початку XX ст. Ю. М. Дмитренко, нащадка першобудівників Одеси. Зазначено, що своєю творчістю він багато в чому сприяв створенню неповторного вигляду південного міста. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Одеси.

961. Бойчук М. І. Мудрість Маклая, або Сутність генія — любов / Марія Бойчук. – Київ : ВТС Принт, 2013. – 173 с. : ил., портр. ; 21 см. – Парал. тит. арк. рос. – Текст парал. укр., рос. – Библиогр.: с. 104, 172. – ISBN 978-617-7114-13-9. УДК 910.4(47+57)(092) **ВА780505**

На сторінках видання висвітлено життєвий шлях мандрівника, антрополога, етнографа, географа, дослідника Миколи Миколайовича Миклуха-Маклая. Для широкого кола читачів.

962. Брилинська-Блажкевич Г. Тереса Старух : портрет Львівської піаністки у сучасному форматі / Галина Брилинська-Блажкевич ; Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. – Львів : [б. в.] ; Жовква (Львів. обл.) : Місіонер, 2010. – 117 с. : ил., портр. ; 20 см. – На звороті тит. арк.: До 155-х роковин заснування Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. – Библиогр.: с. 98–102. – 300 пр. – ISBN 978-966-658-194-8. УДК 786.2.071.2(477.83-25)(092) **ВА732595**

Книжка присвячена науковій та творчій діяльності кандидата мистецтвознавства, професора Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка Тереси Михайлівни Старух. Постать піаністки, педагога, музикознавця та громадської діячки розглянуто в контексті її спілкувань з видатними діячами культури і фортепіанного мистецтва сучасності: О. Ніколаєвим, В. Натансоном, М. Смірновим, І. Белзою, О. Ейдельманом, А. Терещенко, Е. Капп, Л. Гінзбург, О. Криштальським. Без фотоматеріалів. Для музикантів-фахівців та широкого кола поціновувачів історії музичного Львова.

963. Будитель національного духу / [упорядкув. та редагування О. Лесюк]. – Брошнів-Осада (Івано-Франків. обл.) : Таля, 2011. – 360 с., [4] арк. ил. : ил., портр. ; 21 см. – На звороті тит. арк.: До 200-річчя з дня народж. І. Вагилевича. – У вих. дан. також: Ясень (Івано-Франків. обл.) : [б. в.] ; Рожнятів (Івано-Франків. обл.) : [б. в.]. – Частина тексту пол. – Библиогр.: с. 353–356 та в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-2995-41-1 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **НБУЯМ А806329**

Видання підготовлено до 200-річчя з дня народження Івана Вагилевича, поета і письменника, члена «Руської трійці», одного із авторів першої української книжки — альманаху «Русалка Дністровая», етнографа і фольклориста, історика і славіста, перекладача і архівіста родом з ясенської землі Бойківського краю. Структура видання, що розкриває життєвий і творчий шлях І. Вагилевича, представлена у вигляді вступу, трьох основних змістовних частин, післямови, списку джерел та окремого параграфу, що репрезентує світлини. Вміщено поезії чотирьох авторів, присвячені постаті І. Вагилевича, яким передують стислі біографічні довідки про них у супроводі портретної ілюстрації. Не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

964. Будник. Дело всей жизни / [авт.-сост. В. Д. Ткаченко и др.] ; под общ. ред. А. В. Дегтярева ; Гос. предприятие «Конструктор. бюро «Южное» им. М. К. Янгеля». – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2013. – 566, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – 100-летию со дня рождения В. С. Будника посвящ. – Часть текста укр. – Библиогр.: с. 562–564 (32 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-348-320-7 (в пер.). УДК 629.76/.78(477)(092) **ВС55143**

У виданні висвітлено життя та діяльність конструктора і вченого в галузі ракетно-космічної техніки Василя Сергійовича Будника. Для фахівців галузі та широкого кола читачів, які цікавляться історією і розвитком вітчизняної науки.

965. Вавринчук М. П. Легендарний розвідник команданте Ніколас : іст.-літ. дослідж. про Героя Радян. Союзу М. А. Прокоп'юка / Микола Вавринчук, Володимир Шевченко. – Вид. 2-ге, уточн. і доповн. – Хмельницький : Поліграфіст, 2010. – 271 с. : ил., портр. ; 20 см. – 65-річчю Перемоги у

ВВВ над нім.-фашист. загарбниками присвяч. – Бібліогр.: с. 264–268 (92 назви). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1502-10-8 (помилк.). УДК 821.161.2-94 **ВА730145**

Друге видання книжки (перше під назвою «Людина з легенди» вийшло у 2005 р.) присвячено видатному розвіднику, Герою Радянського Союзу Прокоп'юку Миколі Архиповичу. Внаслідок вивчення та опрацювання додаткових матеріалів значно розширено і поглиблено хронологічно-послідовну розповідь про бойовий і життєвий шлях цієї легендарної постаті. Під час громадянської війни в Іспанії він був відряджений помічником резидента радянської зовнішньої розвідки в Барселоні. У 1940–1941 рр. працював у резидентурі радянської розвідки у Гельсінкі. Під час Другої світової війни був закинтий у глибокий тил ворога на чолі оперативної розвідувально-диверсійної групи, яка згодом перетворилася в партизанське з'єднання, що діяло на території України, Польщі і Чехословаччини. Після війни виїжджав у довготривалі спеціальні відрядження в Китай і Німеччину. Для широкого кола читачів.

966. Ванда Скорохватава — діяч музичної освіти і культури Поділля : біогр. нарис / Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; [уклад.: Мартинюк А. К., Аліксійчук О. С.]. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Зволейко Д. Г., 2013. – 63 с. : іл., нот. іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-620-105-2. УДК 78.071.2(477.43)(092)

ВА777158

У книзі представлено бібліографічні матеріали, які віддзеркалюють музично-педагогічну, культурно-масову та громадську діяльність депутата Кам'янець-Подільської міської ради, завідувача відділу фортепіано, голови циклової комісії, викладача Кам'янець-Подільського коледжу культури і мистецтв Скорохатової Ванди Вікторівни. Видання структуровано за двома тематичними розділами. У першому, «Сторінки біографії» (с. 3–13), подано розгорнутий біографічний нарис, який розкриває основні віхи життя та діяльності діяча музичної освіти і культури Поділля. Другий — «Очима друзів і колег» (с. 14–34) репрезентує 11 спогадів і творів, присвячених пам'яті В. В. Скорохатової. Видання містить численний фотографічний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією музичної освіти і культури Поділля в персоналіях.

967. Варна В. В. Миф Юрия Олеси / Владимир Варна. – Одесса : Айс Принт, 2013. – 373, [1] с. : портр. ; 21 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 200 экз. – ISBN 978-617-696-160-4 (в пер.). УДК 821.161.1.09(092)

ВА808723

Це перше цілісне дослідження біографії та творчості Юрія Олеші (1899–1960). Показано суперечливість життєвого шляху письменника, на якого вплинули культурні цінності епохи декадансу і соціалістичного реалізму, простежена доля незавершених задумів. Автором досліджено значний пласт архівних матеріалів, які не використовувалися раніше. Адресовано широкому колу читачів, усім, кому цікава драматична історія літератури радянської епохи і творчість її представників.

968. Велігоцька Н. І. Шляхами Малевича. Зупинка — Конотоп, 1894–1896 = Along the roads of Malevich. Station — Konotop, 1894–1896 : [пер. з англ.] / Ніна Велігоцька. – Київ : Мистецтво, 2011. – 119 с. : іл., портр. ; 22 см. – Текст парал. укр., англ. – Бібліогр.: с. 116–117 (20 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-577-173-9. УДК 75.071.1(47+57)«1894/1896»(092)

ВА746528

Видання присвячено маловідомим сторінкам перебування родини Малевичів в українському місті Конотопі, витокам творчості юного художника-початківця Казимира, якому судилося стати всесвітньовідомим Майстром. Для широкого кола читачів, які цікавляться художнім мистецтвом та долями його митців.

969. Вербиченко В. П. Светоносные пласты судьбы : док. повесть / Владимир Вербиченко. – Киев : Новый друк, 2013. – 349, [2] с., [72] л. ил. : ил., портр. ; 25 см. – На пер. авт. не указан. – 1 000 экз. – ISBN 978-617-635-045-3 (в пер.). УДК 33(477)(092) **НБУЯМ Б341737**

970. Вербиченко В. П. Світлоносні пласти долі : докум. повість / Володимир Вербиченко. – Київ : Новый друк, 2013. – 345, [2] с., [72] арк. ил. : ил., портр. ; 25 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-635-041-5 (у паліт.). УДК 33(477)(092) **Табачник Д.В. ВС635**

Видання присвячено долі державного діяча Сергія Борисовича Тулуба. Для широкого кола читачів.

971. Веселицкая Н. В. Жизнь как молитва, или «Вечный» Первый зампред : кн. памяти / Наталия Веселицкая. – Киев : Веселицкая Н. В., 2013. – 175 с. : ил., портр. ; 21 см. – (Серия «Древо рода», ISBN 978-966-97068-3-6). – На тит. л.: Проект «Симфония здоровья». – 250 экз. – ISBN 978-966-2600-17-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-4 **НБУЯМ А738425**

Нарис присвячено життю отця Руденка Віктора Павловича — патріота Краматорська, який самовіддано трудився на благо міста першим заступником голови протягом більше двох десятків років. З його ім'ям пов'язана ціла епоха у розвитку міста. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

972. Вишневський В. Є. Бушин. Життя мого вчителя / Валерій Вишневський. – Черкаси : Пономаренко Р. В., 2012. – 347 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 344–346 (23 назви) та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-2554-08-3 (у паліт.). УДК 37(477)(092) **ВА751687**

Охарактеризовано життєвий шлях заслуженого працівника освіти України, доктора історичних наук Бушина М. І. — людини, яка зробила вагомий внесок у розвиток української історичної школи, підготувала цілу плеяду молодих вчених-істориків, започаткувала серію краєзнавчих досліджень, виховала не одне покоління студентської молоді. Видання підготовлено до 74-ї річниці від дня народження вченого. Для істориків, краєзнавців, викладачів, студентів та широкого кола читачів.

973. Вільк Станіслав. Doctor Honoris Causa Волинського національного університету імені Лесі Українки / [уклад.: Констанкевич І. М., Маховський О. Г.]. – Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2011. – 33, [1] с. : портр. ; 21 см. – Назва обкл.: Stanisław Wilk ... – 70 пр. – ISBN 978-966-600-569-7. УДК 378.25(477.82)ВНУ(092) **Р120119**

У виданні подано матеріали інавгураційної церемонії вручення почесного титула Doctor Honoris Causa Волинського національного університету імені Лесі Українки ректору Люблінського католицького університету Івана Павла II, професору Станіславу Вільку. Розгорнуті біографічні відомості вміщено в розділі «Біографія Станіслава Вілька» (с. 7–13), спогади В. Осадчого «Священик. Педагог. Учений» (с. 13–19). Без допоміжних покажчиків. Розраховано на широке коло читачів.

974. Вознюк В. А. Іванна Блажкевич — духовна донька Ольги Кобилянської : біогр. нарис / Володимир Вознюк. – Тернопіль : Терно-граф, 2011. – 48 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 46 (7 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-457-119-4. УДК 821.161.2.09(092) **Р120040**

У біографічному нарисі запропоновано сучасне осмислення музейних і архівних матеріалів, що розкривають взаємини Ольги Кобилянської та Іванни Блажкевич, унікальних особистостей, яскравих постатей в історії та культурі України. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури.

975. Вознюк В. А. Ольга Кобилянська / В. Вознюк. – Київ : Укрвидавполіграфія, 2012. – 151 с. : портр. ; 18 см. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-97243-6-6 (у паліт.). – URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Vozniuk_Volodymyr/Olha_Kobyljanska/ УДК 821.161.2.09(092) **АО270736**

976. Вознюк В. А. Ольга Кобилянська / В. Вознюк. – Харків : Фоліо, 2012. – 151 с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5342-8 (у паліт.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=10683> УДК 821.161.2.09(092) **АО270603**

Ольга Кобилянська (1863–1942) — відома українська письменниця демократичного напрямку. Її творча спадщина велика і різноманітна: поезії в прозі, новели, оповідання, повісті, романи. Однією з проблем, які глибоко її хвилювали, була доля жінки, її право на освіту, працю і громадське життя. Вона однією з перших в українській літературі звернулася до теми рівноправ'я чоловіків і жінок. Життю і творчості письменниці присвячено представлений нарис. Для широкого кола читачів.

977. Воловець Л. Святослав Праск : літ.-критич. нарис / Левко Воловець. – Рівне : ДМ (Дятлик М. С.), 2011. – 147 с. : іл., портр. ; 21 см. – 400 пр. – ISBN 978-617-515-066-5. – УДК 821.161.2.09(092) **ВА747770**

Це глибокий і всебічний твір про життя і творчість члена НСПУ, лауреата літературних премій ім. Г. Чубая та ім. Світочів, поета і прозаїка Рівненщини Святослава Праска. Приурочено до 70-річчя письменника і 50-річчя його творчої діяльності. Для широкого кола читачів.

978. Воловник П. В. Наша Люся! / П. В. Воловник, О. П. Воловник. – Харків : ЖЗЛ : ХКФ «Глобус», 2010. – 463 с. : іл., портр. ; 24 см. – (Современная ЖЗЛ Харьковщины ; кн. 5). – На пер. авт. не указань. – На пер.: Почёт. гражданин г. Харькова. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-7083-46-5 (в пер.). УДК 94(477.54-25)(092)+821.161.1(477)-94 **ВА751745**

Це не просто історія харківської дівчинки, що стала знаменитістю, це частина історії її улюбленого міста в період його підйому і масштабного передвоєнного будівництва, в найважчі роки фашистської окупації і в нелегкі роки його відновлення з руїн і попелу. Це був час найтяжчих випробувань на її шляху до заслуженої слави. Для широкого кола читачів, шанувальників творчості Людмили Гурченко.

979. Володимир Качкан в літературно-критичному ореолі : (фрагменти ст., рец., есеїв, нарисів, діалогів, листів) : до 70-річчя вченого, письменника, педагога, суспіл.-громад. діяча / [уклад.: О. Черепович та ін.] ; Упр. культури Івано-Франків. облдержадмін., Івано-Франків. обл. універс. наук. б-ка ім. І. Франка. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 158, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Визначні

вчені Івано-Франківщини» ; вип. 1). – На тит. арк. – 500 пр. – ISBN 978-966-428-156-7. – URL: <http://lib.if.ua/publish2010/20110209kachkan.html> УДК 821.161.2.09(092) **НБУЯМ А698939**

Видання присвячено 70-річчю від дня народження вченого, письменника, суспільно-громадського діяча В. А. Качкана. Вміщено фрагменти матеріалів його творчої діяльності, які було опубліковано в останнє десятиріччя. Видання систематизовано за розділами: фрагменти статей і рецензій; фрагменти діалогів, інтерв'ю; фрагменти листів; учені, літератори про українознавчі праці В. Качкана. Матеріал подано у зворотньохронологічному порядку. Розраховано на вчених, літературознавців, викладачів, аспірантів та студентів.

980. Волошенюк Г. Народної ниви жниця Настя Присяжнюк / Ганна Волошенюк. – Вінниця : Консоль, 2010. – 180 с. : іл., портр. ; 22 см. – На обкл. авт. не зазначено. – На звороті тит. арк. авт.: Ганна Волошенюк (Касіяненко). – 1 500 пр. – ISBN 978-617-583-004-8 (у паліт.). УДК 821.161.2-6

ВА755219

Книга присвячена Насті Андріанівні Присяжнюк (1894–1987) з м. Погребище (Вінницька обл.) — педагогу, краєзнавцю, людині неповторного обдарування. Збірка охоплює 10-річне листування видатної подільської фольклористки з автором видання. Це дає змогу дізнатися про велич і різнобічний талант незвичайної жінки — української патріотки, потужної сподвижниці на ниві національної культури. Для широкого кола читачів.

981. Волошин А. П. Ісак Юхимович Майзлін : худож.-докум. нарис / Анатолій Волошин. – Київ : Енергетика та електрифікація : Нічлава, 2010. – 143 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Кращі тренери України). – 500 пр. – ISBN 978-966-8163-19-7. УДК 796.323.071.4(477)(092) **ВА791456**

Художньо-документальний нарис присвячено життю та спортивній діяльності тренера з баскетболу Ісака Юхимовича Майзліна. Розраховано на шанувальників спорту, зокрема баскетболу.

982. Воляннюк С. Омелян Польовий-«Остап» / Сергій Воляннюк. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2013. – 126 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 24). – Парал. тит. арк. англ. – ISBN 978-966-2105-48-3 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-50-4 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_24_Volianniuk_S_Omelian_Polovyi_Ostap.pdf УДК 94(477)(092) **ВА766822**

Розвідка присвячена життю та діяльності поручника УПА Омеляна Польового, який увійшов в історію українського національно-визвольного руху як один з визначних командирів повстанської армії на Тернопільщині. На основі широкої джерельної бази, документальних матеріалів та спогадів, висвітлено його діяльність в ОУН, Дружинах українських націоналістів, Українській Народній Самообороні та УПА. Докладно про ці та інші аспекти, пов'язані з постаттю О. Польового, зокрема перебування у виправно-трудовах таборів та життя у незалежній Україні, йдеться у книзі. Для широкого кола читачів, усіх хто цікавиться історією національно-визвольного руху в Україні.

983. В'ячеслав Антонович Квітинський / [підгот. Кривошея Г. М.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2011. – 86 с. : іл., портр. ; 23 см. – (Видатні вихованці та педагоги). – Бібліогр. в підрядк. прим. – 350 пр. – ISBN 978-966-439-458-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА772604, Табачник Д. В. ВА1908

На сторінках видання висвітлено життєвий шлях та бойові подвиги Героя Радянського Союзу, випускника факультету міжнародних відносин Київського державного університету В. А. Квітинського. Для широкого кола читачів.

984. Г. І. Гончарук і ті, хто про нього. Газетні розум та емоції : [зб. публ.] / за ред. С. А. Цвілюка. – Одеса : Астропринт, 2012. – 455, [1] с. : іл. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – 150 пр. – ISBN 978-966-190-593-0 (у паліт.). – URL: <http://dspace.opu.ua/xmlui/handle/123456789/1714> УДК 94(477)(092)(082) **ВА759532**

Збірник публікацій є своєрідним продовженням книжки Григорія Гончарука «Газетна пам'ять». У ньому представлено інформацію про життя, громадську діяльність та наукові пошуки вченого. Вміщено цікаві документи-додатки. Видання підготовлено аспірантами Григорія Івановича до його 75-річчя і буде корисна всім, кого хвилює доля України.

985. Габорець В. С. Гандбольна зірка із Закарпаття : докум. повість / Василь Габорець. – Ужгород : Ужгород. міська друк., 2009. – 254 с., [36] арк. іл. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 249–253 (73 назви). – 500 пр. (2-й з-д). – ISBN 978-966-2921-53-3 (у паліт.). УДК 796.322(477)(092)

ВА749882

Книжка присвячена олімпійській чемпіонці з гандболу, чемпіонці світу, заслуженому майстру спорту СРСР, голові обласної федерації гандболу, члену виконкому обласного відділення НОК України Ніні Гецько-Лобовій. Для шанувальників спорту.

986. Габорець В. Жива легенда нашої культури / Василь Габорець. – Ужгород : Гражда, 2010. – 231 с. : іл., портр. ; 17х25 см. – Бібліогр.: с. 226–231. – 500 пр. – ISBN 978-966-176-021-8 (у паліт.). УДК 792.8(477)(092) **ВС50684**

У виданні розповідається про життєвий і творчий шлях Клари Федорівни Балог — талановитого хореографа, головного балетмейстера заслуженого академічного Закарпатського народного хору, активного збирача і невтомного популяризатора народної хореографії Закарпаття, народну артистку України. Розраховано на хореографів, балетмейстерів, керівників танцювальних колективів, викладачів, студентів, шанувальників непересічного таланту відомої майстрині танцю, усіх, хто цікавиться народним мистецтвом.

987. Гаврилів Б. Михайло Дідишин — краєзнавець з Гуцульщини / авт. проекту й упоряд. Б. Гаврилів, М. Косило ; Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Івано-Франків. обл. держ. центр туризму і краєзнавства учнів. молоді. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010. – 79 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Бібліотека журналу «Краєзнавець Прикарпаття»). – До 75-річчя від дня народж. – Бібліогр.: с. 77–78 та в кінці ст. – ISBN 978-966-668-242-3. УДК 908(477.86-21)(092) **ВА732149**

У ілюстрованому історико-краєзнавчому збірнику вперше окремим виданням опубліковано матеріали про життя і творчу діяльність одного з провідних краєзнавців Гуцульщини М. І. Дідишина (Юсипчука), жителя села Космач (Косівський р-н, Івано-Франківська обл.). Герой проекту — майстер декоративно-ужиткового мистецтва, народний умілець, природолюб, публіцист, краєзнавець, музеєзнавець, популяризатор історії Прикарпаття. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

988. Гаврош О. Д. Загадковий Духнович / Олександр Гаврош. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2013. – 94 с. : іл., портр. ; 16 см. – (Записки краєзнавчої бібліотеки Анатолія Недільського ; вип. 6) (Post Sckriptum). – 500 пр. – ISBN 978-617-596-131-5. УДК 821.161.2.09(092) **АО271967**

У авторській серії «Post Scriptum» відомого закарпатського журналіста і письменника Олександра Гавроша вміщено розповідь про Олександра Духновича — письменника, педагога, культурного діяча, найпомітнішого закарпатця XIX ст. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією регіону.

989. Гайворонський П. Є. Микола Момот. Життя без антрактів : докум. повість / Петро Гайворонський. – Донецьк : Каштан, 2010. – 251 с., [6] арк. іл. ; 21 см. – Назва паліт. та текст парал. укр., рос. – Бібліогр.: с. 245–248. – Імен. покажч.: с. 115–117. – Геогр. покажч.: с. 118–119. – Предм. покажч.: с. 120. – 500 пр. – ISBN 978-966-427-215-2 (у паліт.). УДК 792.54.071.2(477) **ВА735217, ФПУ №2180**

У книжці розповідається про життя та неймовірну долю оперного співака, актора й педагога народного артиста України, професора Донецької музичної академії ім. С. С. Прокоф'єва Миколу Семеновича Момота. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться музичним мистецтвом.

990. Гайворонський П. Є. Світлий дар Володимира Чорного / Петро Гайворонський, Вікторія Гежа. – Донецьк : Каштан, 2012. – 43 с., [12] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Текст парал. укр., рос. – 100 пр. – ISBN 978-966-427-274-9. УДК 75.071.1(477)(092) **Р121497, ФПУ/№2627**

На сторінках видання висвітлено історію життя і творчості художника Межівщини Володимира Пантелійовича Чорного. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться мистецтвом, зокрема живописом.

991. Галузинская В. С. Феномен Патона. Портрет в інтер'єре двох столетий / Виктория Галузинская. – Киев : Наук. думка, 2010. – 261, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. – (Серия «Президенты Академии Наук Украины»). – 500 экз. – ISBN 966-00-0960-7. – ISBN 978-966-00-0960-7 (ошибоч.) (в пер.). УДК 001(477)(092) **ВА732312**

Видання присвячено видатному українському вченому, Президенту НАН України, директору Інституту електрозварювання Борису Євгеновичу Патону. У главі «Семейный портрет в интерьере трех столетий» (с. 62–95) вміщено основні етапи життєвого і наукового шляху академіка. Подано публікації та фрагменти інших видань про вченого. Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого кола читачів.

992. Галутва И. Г. Украинский Магеллан — Юрий Федорович Лисянский / Игорь Галутва. – Чернигов : Десна Полиграф, 2013. – 31 с. : іл., портр. ; 20 см. – На тит. л.: Департ. інформац. діяльн. та комунікацій з громадськістю. – На обороте тит. л.: К 240-летию со дня рождения Ю. Ф. Лисян-

ского и 210-летию с начала Первой кругосвет. экспедиции рус. кораблей. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966- 2646-50-4. УДК 910.4(477)(092) **Р124748**

Історико-біографічний нарис присвячено життю і діяльності українського мореплавця і першовідкривача, одного з керівників Першого навколосвітнього плавання російських кораблів Ю. Ф. Лисянського. Для широкого кола читачів.

993. Гальченко А. В. «Курли» останнє журавлине : з неопублік. поезій А. Гальченка та спогади про нього / [упоряд. Р. О. Гальченко]. – Полтава : Дивосвіт, 2013. – 226, [10] с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – 100 пр. – ISBN 978-617-633-080-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-1+821.161.2.09(092) **НБУЯМ А736780**

Книга, що вийшла друком після смерті відомого полтавського поета Анатолія Васильовича Гальченка, містить неопубліковані вірші автора українською та російською мовами, що об'єднані в розділи: «Від щастя за життя бажаю вмерти...» (с. 7–48) та «Цветы добра» (с. 4–141). Окремо подано розгорнутий біографічний нарис російською мовою про життя та творчість поета (с. 7–14), спогади рідних, друзів і колег по перу про нього (с. 143–226). Проілюстровано численними фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

994. Гаранін В. М. Валентин Мороз: життя і творчість / В. М. Гаранін. – Одеса : Астропринт, 2011. – 171 с., [8] арк. іл. : портр. ; 20 см. – (Література рідного краю, ISBN 978-966-190-243-4 ; вип. 2). – В кн. також твори В. Мороза. – Бібліогр.: с. 166 (17 назв) та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-190-247-2. УДК 821.161.2.09(092) **ВА738062**

У літературно-критичному нарисі розповідається про життя і творчість українського поета Валентина Мороза. У додатку подана добірка кращих лірико-філософських творів на теми патріотизму, минулої війни, української природи, осмислення величі Т. Шевченка та рідної мови тощо. Окремий розділ — цикл лірико-гумористичних поезій, які визначені автором під назвою «Антивірші». Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться літературою рідного краю.

995. Геннадий Яковлевич Попов : в память об учителе / [сост.: Н. Д. Вайсфельд и др.]. – Одесса : Астропринт, 2013. – 47 с. : ил., портр. ; 20 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-190-766-8. – URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/imem/imem_mmf/popov_biografiya.pdf УДК 517.9(477)(092) **Р126366**

Видання присвячено доктору фізико-математичних наук, професору, академіку АНВШ України Попову Геннадію Яковичу. Для широкого кола читачів.

996. Генерал Александр Самсонов: возвращение : материалы к биогр. / [сост. А. В. Чуднов]. – 2-е изд. – Кировоград : Имэкс-ЛТД, 2011. – 195 с. : ил., портр. ; 19 см. – (Серія «Єлисаветградське коло», ISBN 978-966-189-086-1). – Загл. сер. укр. – Текст рус., укр. – Библиогр.: с. 192–193 (16 назв.) и в тексте. – 300 экз. – ISBN 978-966-189-087-8. УДК 821.161.1(477)-94 **ВА752328**

Книжка розповідає про О. В. Самсонова (1859–1914) — військового і державного діяча кінця XIX — початку XX ст. Вперше представлено матеріали, що нині є бібліографічною рідкістю, а також документи, спогади сучасників і свідчення земляків генерала, які раніше не публікувалися і знаходяться у фондах державних архівів і приватних зібраннях Росії і України. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією.

997. Гетманец М. Ф. Статті о Макаренко, педагоге и писателе / М. Ф. Гетманец, И. О. Гетманец. – Харьков : Майдан, 2013. – 168 с. : портр. ; 21 см. – Библиогр. в конце ст. – 300 экз. – ISBN 978-966-372-533-8. – URL: http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/5060/1/getmanets_statti_makarenko_2013.pdf УДК 37.091.4(477) **ВА773469**

У виданні зібрано статті, які були опубліковані раніше, та нові дослідження авторів. Деякі з них у лексичній формі відображають штампи радянського часу, однак їх зміст представляє великий інтерес для розуміння світогляду А. С. Макаренка взагалі і його естетичних поглядів, зокрема. Статті відрізняються сміливою постановкою складних проблем макаренкознавства, а також науково-дослідним підходом до їх вирішення. Для науковців, педагогів, студентів та широкого кола читачів, які цікавляться історією педагогіки.

998. Гладкіх Василь Іванович : біогр., звіт про діяльність / [кер. проекту Дегтяренко Л. Є. ; ТОВ «Вид. дім «Історія в кн.»]. – Київ : Медобори—2006 : Історія в книзі, 2013. – 92, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Видатні політики України). – Текст укр., рос. – ISBN 978-617-681-034-6 (у паліт.). УДК 323(477)(092) **ВА777824**

Видання присвячено українському політику, народному депутату Верховної Ради України IV скликання Гладкіх Василю Івановичу. Для читачів, які цікавляться політичною історією України.

999. Гоголь. Містика та реальність / [авт.-упоряд. Л. Цурика]. – Київ : Авіаз, 2013. – 127 с. : іл., портр. ; 30 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-8936-76-0 (у паліт.). УДК 821.161.1.09 **СО32200**

Родина, сила народних звичаїв та краса української природи, серед яких зростав митець, визначили зміст творчості Миколи Гоголя. Він чи не єдиний український письменник, який в деталях описав магію та чарівність українських обрядів. Видання ілюстровано унікальними малюнками та фотографіями. Для широкого кола читачів, зокрема шанувальників творчості письменника.

1000. Голгофа академіка Кравчука : збір. док. / [упоряд. М. І. Кратко] ; Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти, Ін-т фундам. дослідж. Укр. наук. асоц. – Луцьк : ВІППО, 2011. – 306, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Бібліотека вчителя»). – Текст укр., рос. – Імен. покажч.: с. 297–304. – 250 пр. – ISBN 978-966-361-598-1 (помилк.) (у паліт.). – URL: <http://www.mathsociety.kiev.ua/Kravchuk.pdf> УДК 51(477)(092) **ВА837901**

Ця книжка — зібрання документів про трагічний період життя одного з найвидатніших українських математиків минулого століття Михайла Пилиповича Кравчука, який закінчився смертю в концтаборі на Колимі. Документи охоплюють події, що передували арештові Кравчука і послужили підставою для цього, матеріали, що стосуються арешту, слідства та суду, і звертання до органів влади його самого й інших осіб із проханнями переглянути рішення суду. Для істориків, бібліографів, краєзнавців, вчителів, аспірантів, студентів та широкого кола читачів.

1001. Гончарук Т. Г. Дем'ян Многогрішний / Т. Гончарук. – Київ : Прадес, 2012. – 117, [2 с. : портр. ; 18 см. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97250-1-1 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271075**

Із усіх козацьких гетьманів Лівобережжя другої половини XVII — початку XVIII ст. Дем'ян Многогрішний лишається майже незаниманим. Історія його життя вражає. В книзі йдеться про послідовні спроби гетьмана відстояти українську автономію. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України періоду Гетьманщини.

1002. Горак Р. Д. Кров на чорній ріллі : есе-біографія Василя Стефаника / Роман Горак. – Київ : Академія, 2010. – 601, [2] с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. і *Esebiohrafiaa_Vasyliya_Stepanuka/* УДК 012Стефанік+016:[929Стефанік+821.161.2.09(092) **ВА731130**

Його називали Володарем дум селянських, Мужичьким Бетховеном, а він вважав себе Великим страдником. Над ним висіло прокляття за сподіяний предками злочин — знав, що має спокутувати його. Від того все навколо було чорним, як мужичьке поле. Чув себе листком берези, котрого пірвав вітер, забрав від мами. Постійно мучив його неспокій. Ніде не знаходив пристановища. Вчився на лікаря, але не став ним. Був послом до віденського парламенту, але нічого суттєвого зробити не зміг. Жив у боргах. Соромився своєї бідності. Таким постає Василь Стефанік в есе-біографії Романа Горака «Кров на чорній ріллі». Для літературознавців, вчителів, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1003. Горак Р. Д. Третя варта : есеї про Франка / Роман Горак. – Львів : Апріорі, 2012. – 478, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-629-052-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-4.09(092) **НБУЯМ Б336995**

Який насправді характер носив так званий перший соціалістичний процес над Іваном Франком? Чого саме ним польська шляхта хотіла відволікти увагу суспільності і що скривалося за цим? Які справжні причини другого та третього арештів Івана Франка? Які події лягли в основу його повістей «Для домашнього вогнища» та «Основи суспільності»? Чим хворів і від чого помер Іван Франко? На всі ці питання відповідає збірка есеїв львівського письменника Романа Горака, які свого часу публікувались на сторінках журналу «Дзвін». Це найбільш гострі питання в біографії Івана Франка, які досі намагались обминути дослідники. Зокрема й те, як була сприйнята пропозиція з висуненням на Нобелівську премію у галицькому суспільстві. Читач вперше почує з уст племінника Івана Франка правду про перебування в «Притулку для Січових стрільців», а також історію із заповітом письменника духовним і матеріальним... Для широкого кола читачів.

1004. Горбуров Е. Г. Владимир Андрианов — великий корабел : (неизвест. и забытые страницы биографии) / Е. Г. Горбуров, К. Е. Горбуров ; Николаев. нац. ун-т им. В. А. Сухомлинского, Учеб.-науч. ин-т истории и права, Каф. истории Украины. – Николаев : Шамрай П. М., 2012. – 163 с. : ил., табл., портр. ; 22 см. – К 100-летию со дня рождения В. Н. Андрианова посвящ. – Библиогр.: с. 156–158 (45 назв.) и в подстроч. примеч. – 100 экз. – ISBN 978-966-8442-89-6 (в пер.). УДК 629.5(477)(092) **ВА752019**

У книжці розповідається про забуті і невідомі сторінки життя організатора суднобудівної галузі СРСР і УРСР, державного і громадського діяча, депутата Верховної Ради УРСР VI, VII, VIII скликань (1963–1975) В. М. Андрианова. 40 років свого життя він віддав суднобудівній промисловості, з них 11 — керував заводом

імені 61 комунара. З його ім'ям пов'язано створення унікальних військових, транспортних і промислових кораблів і суден. Корінний миколаївець, він вніс великий вклад у покращення та розвиток соціальної інфраструктури обласного центру, шефської допомоги селу. У виданні подано архівні документи і фотографії, які публікуються вперше. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

1005. Город, ставший судьбой / [под общ. ред. Т. А. Шеремет]. – Луганск : Максим, 2012– . – 27 см. **Кн. 1** / авт.-сост. Т. Шеремет [и др]. – 2012. – 575 с. : ил., табл., портр. – Библиогр.: с. 556–564. – ISBN 978-966-1589-43-7 (в пер.). УДК 711.4.071.1(477.61-25)(092) **В354435/1**

Збірник статей і нарисів з історії архітектури і містобудування Луганська переносить читача в бурхливу, героїчну і суперечливу епоху 30–60-х рр. ХХ ст. Особиста біографія Олександра Шеремета тісно переплітається з історією міста, в якому він жив і творив. Він був автором проектів будівель і інших споруд в обласному центрі, головним архітектором міста з 1937 до 1969 р., який займався плануванням, забудовою та благоустроєм нової частини Луганська. Видання ілюстровано найцікавішим, часом ексклюзивним матеріалом, надано унікальні архівні документи. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого міста.

1006. Гоць П. Н. За синій Буг летять пташки : недоспівана пісня Ярослава Кортка : нарис про творчу співпрацю композитора Я. Кортка і поета П. Гоця / Петро Гоць. – Луцьк : Надстир'я, 2011. – 191, [3] с. : іл., нот. іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 185–191. – 200 пр. – ISBN 978-966-517-714-2. УДК 784.071.1(477.83)(092) **ВА741510**

У виданні розповідається про творчі стосунки сокальського композитора Ярослава Кортка і поета, лауреата премії ім. Лесі Українки Житомирського обласного Фонду культури Петра Гоця протягом 1986–2008 рр. Автори створили за цей час два десятки пісень. У книжці подано короткий життєпис Зої Колодій (Кортко), дружини композитора (с. 5), спогади Віри Залуцької, Надії Лютик, Любові Кулик (Кортко) (с. 10–12), листи Ярослава Кортка (с. 55–105), щоденникові нотатки Петра Гоця (с. 12–55), світлини, пісні, зразки поетичної творчості. З нарису постає широка палітра життя представника творчої інтелігенції, як в радянських умовах, так і в умовах незалежної України. Без покажчиків. Для широкого загалу пошановувачів таланту митців.

1007. Григоренко О. П. Володимир Захар'єв: «... й до скону буду тільки ним ідти!» : (з нагоди 50-річчя ювілею) / Олександр Григоренко ; Хмельниц. обл. осередок Всеукр. творч. спілки «Конгр. літераторів України». – Хмельницький : Цюпак А. А., 2013. – 127 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Бібліотечка альманаху «Медобори» ; вип. 9). – Частина тексту рос. – 164 пр. – ISBN 978-617-513-237-1. УДК 070+908](477.43)(092) **ВА784998**

Видання розповідає про подільського журналіста, краєзнавця, археолога та письменника, голову обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» Володимира Анатолійовича Захар'єва. Описано його життєвий шлях, здобутки, краєзнавчу, наукову та популяризаторську діяльність. Ілюстровано світлинами та копіями документів. Для широкого кола читачів.

1008. Григорук А. Г. Юрій Павлович: бути собою / А. Г. Григорук. – Косів (Івано-Франків.) : Писаний Камінь, 2010. – 83 с. : іл., портр. ; 30 см. – Парал. тит. арк. англ. – Частина тексту парал.: укр., англ., фр. – Бібліогр. с. 82–83. – 500 пр. – ISBN 978-966-181-041-8 (помилк.) (у паліт.). УДК 745.51(477)(092) **СО30016**

Книжка знайомить з творчим доробком художника-різьбяря, заслуженого майстра народної творчості України Юрія Павловича, мистецький здобуток якого став невід'ємною частиною української національної культури. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться мистецтвом краю.

1009. Грица С. Й. Леся Дичко в житті і творчості / Софія Грица. – Дрогобич (Львів. обл.) : Посвіт, 2012. – 270 с. : іл., нот. іл., портр. ; 26 см. – Рез. рос., англ. – Бібліогр. тв. Л. Дичко: с. 244–252. – Бібліогр.: с. 253–259 та в підрядк. прим. – Інд. імен: с. 260–267. – 500 пр. – ISBN 978-966-2763-40-9 (у паліт.). УДК 78.071.1(477)(092) **НБУЯМ В65050**

У монографії проаналізовано творчий шлях у мистецтві композитора, педагога, народної артистки України, лауреата Шевченківської премії Людмили Василівни Дичко, музичні твори якої здобули визнання у другій половині ХХ ст. Адресовано широкому колу читачів, усім шанувальникам музичного мистецтва.

1010. Гриценко І. С. Петро Християнович Вітгенштейн / І. С. Гриценко, В. А. Короткий, М. В. Томенко. – Київ : Либідь, 2012. – 143 с. : іл., портр. ; 25 см. – (Почесні члени Університету Святого Володимира). – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-06-0614-2. – ISBN 978-966-06-0615-9 (у паліт.). УДК 94(47+57)«17/18»(092) **ВС52964**

Серію «Почесні члени Університету Святого Володимира» відкриває книжка, присвячена видатному діячу, який одним із перших удостоєний цього звання, — славетному воєначальнику, герою Вітчизняної війни

1812 р. П. Х. Вітгенштейну. Висвітлено життєвий та ратний шлях генерал-фельдмаршала, а також історію його портретного зображення, виконаного Т. Шевченком. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією.

1011. Губка І. М. Дорогою боротьби : (Силою і зброєю!) / І. Губка. – Львів : Афіша, 2012. – 582, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 570–571 (45 назв). – Алфавіт. покажч.: с. 575–582. – ISBN 978-966-325-170-7 (у паліт.). УДК 94(477.83)(092) **В349607/9**

У книжці розповідається про Дмитра Пелипа («Ем», «Євшан»), (1910–1944), курінного, командира Тактичного Відтинку, хорунжого, військового діяча УПА. Вміщено короткі біографічні довідки на 33 осіб воїнів-членів УПА (с. 542–556). Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого кола читачів.

1012. Губская Т. Н. Апостол Севера и Юга. Митрополит Кировоградский и Николаевский Нестор (Анисимов) / Т. Н. Губская. – Николаев : И. Гудым, 2011. – 43 с. : ил., портр. ; 21 см. – (Легендарные имена). – Библиогр.: с. 43 (6 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-617-576-029-1 (ошибоч.). УДК 27-726.1(477.73-25)(092) **НБУЯМ А787990**

У книзі висвітлено маловідому сторінку історії Миколаєва, у якій важливу роль відіграв митрополит Кіровоградський і Миколаєвський Нестор (Микола Олександрович Анісімов, 1885–1962), Георгієвський кавалер, що відомий православної церкві як «Апостол Камчатки» та який обіймав посаду правлячого архієрея в останні роки свого життя. Висвітлено основні віхи його життєдіяльності, представлено документи, свідоцтва, фотографії, спогади про нього, що збереглись у прихожан Миколаєва. Видання містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1013. Гуменюк А. Родинного скарбу Берегиня / Алла Гуменюк. – Хмельницький : Поліграфіст-2, 2011. – 31 с. : іл., портр. ; 21 см. – В кн. також: Поезії Г. Ліщук. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-966-1502-28-3. УДК 821.161.2-1-4 **Р119316**

Нарис розповідає про непросту долю та велике материнське щастя жительки села Сатанівка, що на Хмельниччині, Галини Терентіївни Ліщук — медика від Бога, матері трьох синів — військових лікарів та самотню поетесу. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

1014. Гуменюк П. О. Иван Гончар: деякі аспекти психології особистості / П. Гуменюк. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Зволейко Д. Г., 2011. – 87, [1] с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 86–87 (30 назв.). – 300 пр. – ISBN 978-617-620-020-8. УДК 159.923.3 **ВА747152**

Книжку присвячено відомому художнику, скульптору, етнографу, засновнику етнографічного музею в Києві — Івану Макаровичу Гончару (1911–1993). Розглянуто один із основних аспектів психології творчості, у т. ч. архетипи в світогляді й творчості, а також визначено основні риси психології особистості митця як представника української нації. Видання структуровано за розділами: «Дитинство. Юність» (с. 8), «Період інтенсивної праці» (с. 11), «Подвижницька діяльність» (с. 29) та проілюстровано. Для широкого кола читачів.

1015. Гунько П. М. Польза, Честь и Слава : награды, чины, звания Н. И. Пирогова / П. М. Гунько, З. С. Мартынова, Л. И. Фоменко. – Винница : Консоль, 2013. – 79, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-617-583-096-3. УДК 617-089(47+57)(092) **ВА781310**

У книзі за хронологією відображено діяльність Миколи Івановича Пирогова та представлена історія нагород, що існували у Російській імперії XIX ст., якими було відзначено вченого за заслуги перед Вітчизною: орденів, медалей, відзнак, чинів і звань. При підготовці видання авторами було використано документи з архівів Росії. Відомості про нагороди М. І. Пирогова систематизовано за п'ятьма хронологічними періодами. Видання містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для музеєзнавців, істориків, педагогів, краєзнавців, медичних працівників, а також усіх, хто цікавиться життям і діяльністю геніального вченого.

1016. Гусар Ю. С. ...І дихають серцем слова : штрихи до портр. укр. поетеси, лауреата багатьох літ.-мистец. премій, засл. діяча мистецтв України Т. А. Севернюк / Юхим Гусар. – Чернівці : Букрек, 2010. – 71, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Золоті імена Буковини»). – Бібліогр.: с. 68–71. – 300 пр. – ISBN 978-966-399-267-9. УДК 821.161.2-1.09(092) **ВА732858**

Видання присвячено життю і діяльності талановитої української поетеси, журналістки, члена НСПУ, авторці 25 книг, лауреата журналістської обласної премії ім. Володимира Бабляка (1983), літературної обласної комсомольської премії ім. Героя Радянського Союзу Кузьми Галкіна (1984), Міжнародної премії ім. Володимира Винниченка (1996), Почесної відзнаки «Буковина» (2005), заслуженого діяча мистецтв України Тамари Артемівни Севернюк (1940 р. н.). Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів.

1017. Гуцалюк О. О. Остання війна : док. повість / Олександр Гуцалюк. – Житомир : Полісся, 2011. – 227, [1] с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 1 920 пр. – ISBN 978-966-655-581-9 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВА742954**

Документальна повість розповідає про долю легендарного житомирця Франца Карловича Бржезицького (1924), поляка за походженням, родина якого на момент його народження мешкала на Мальованці в передмісті Житомира. Висвітлено основні віхи його життя, починаючи з дитячих років і завершуючи спогадами та роздумами про його долю як колишнього в'язня німецьких концтаборів смерті «Майданека» (Польща), «Гросс-Розен» (Німеччина), та «Ляйтмеріц» (Чехословаччина), а після війни ще й сталінського «ГУЛАГу» — Омського табору для політв'язнів. Видання містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1018. Давидов Г. М. Професор Леонід Фільштейн: життя, присвячене економічній науці / [Давидов Г. М., Немченко Т. Б.] ; Кіровоград. нац. техн. ун-т. – Кіровоград : КОД, 2010. – 100 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – 150 пр. – ISBN 978-966-1508-44-5. УДК 330.1(477)(092) **ВА728850**

Видання знайомить з біографією доктора економічних наук, професора, заслуженого працівника народної освіти України Л. М. Фільштейна, який присвятив життя вивченню закономірностей в економіці, зокрема питанням праці, фінансів, кредиту. Наведено відомості про здобутки академіка у науковій та педагогічній сферах. Для широкого кола читачів, які цікавляться розвитком економічної освіти в країні.

1019. Данилець Ю. В. Обраний Божим Провидінням : життєпис преподоб. О. Карпаторуського, сповідника [та подвижника благочестя Православ. Церкви на Закарпатті ХХ ст.] / Юрій Данилець ; Ужгород. нац. ун-т, Каф. історії України, Хуст. Православ. Єпархія. – Чернівці : Місто, 2013. – 162 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Присвяч. 100-річчю антиправослав. Мараморош-Сигот. процесу 1913–1914 рр. – Частина тексту рос., церковнослов'ян. – Бібліогр.: с. 155–161 та в підрядк. прим. – 4 000 пр. – ISBN 978-617-652-072-6 (у паліт.). УДК 94:271.2](477.87)(092) **ВА776166**

Монографія знайомить читача з біографією преподобного Олексія Карпаторуського та цілою епохою в якій він жив. У книжці подано історико-аналітичну оцінку подіям, явищам та процесам, які мали місце в церковній історії краю в часи відродження православ'я. Вміщено передмову, безпосередньо життєпис святого Олексія, хронологічну таблицю, джерела та літературу. Загальна бібліографія книги складає 97 положень. Потужна архівно-документальна джерельна база та нововиявлені документи з Європи, особливо тогочасна періодика, а також чимало особистих архівів монахів, настоятелів монастирів, єпископів, діяння яких описані в праці, робить це видання своєрідним скарбом для історії сьогоденного православ'я на Закарпатті. Окремо, вперше, представлено блок фотодокументів, рідкісні фотографії. Розраховано на широке коло вірян.

1020. Дацков А. Яринівський шлях / Анатолій Дацков. – Рівне : Волин. береги, 2010. – 151 с. : іл., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-416-218-7. УДК 77(477)(092) **ВА732143**

У книжці розповідається про життєвий і творчий шлях заслуженого працівника культури України, відомого фотохудожника і режисера аматорського кіно Василя Рябунця. Його художня спадщина не залишає байдужим нікого, має неперебутнє значення у мистецькому житті краю. Для широкого кола читачів.

1021. Демиденко Г. Г. Великий князь Русі Ярослав Мудрий : науч.-попул. очерк / Г. Г. Демиденко. – Харків : Право, 2011. – 327 с., [8] л. ил. : портр. ; 22 см. – Библиогр.: с. 305–326. – 500 экз. – ISBN 978-966-458-220-6 (в пер.). УДК 94(477) **ВА738495**

1022. Демиденко Г. Г. Ярослав Мудрий — великий князь Русі : наук.-попул. нарис / Г. Г. Демиденко. – Харків : Право, 2013. – 351 с., [8] арк. ил. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 325–350. – 500 пр. – ISBN 978-966-458-443-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА761858**

Книга — захоплююча розповідь про життя, державну діяльність і законотворчість великого князя Київської Русі Ярослава Мудрого — сина Володимира І Святославовича. Видання написано на основі історичних джерел — літописів, хронік, саг, церковних «Сказань», археологічних знахідок, даних нумізматики, праць істориків. Відтворено складні, драматичні й трагічні події на Русі першої половини XI ст., історію правових пам'яток — «Руської Правди», «Устава» Ярослава, початку писаного законодавства Давньоруської держави. Автор спростовує фальсифікації й «сенсації» в сучасних публікаціях з «альтернативної історії» у літературі, інтернеті, обвинувачення великого князя у злочинах на шляху до влади, убивстві своїх братів Бориса й Гліба, у непричетності до будівництва Софіївського собору тощо. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Київської Русі.

1023. Денисюк В. Т. Пісні його життя. Заслужений артист України Володимир Карпось / Володимир Денисюк. – Луцьк : Надстир'я, 2012. – 127 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-517-725-8. УДК 784.071.2(477)(092) **ВА772491**

Збірник вміщує матеріали про життя і творчість відомого вокаліста, педагога Володимира Карпося, ретельно зібрані автором і доповнені спогадами колег і друзів артиста — професора Володимира Барана, композитора Мирослава Стефанишина, співачки Зої Комарук, художнього керівника Волинської філармонії

Юрія Максименка та ін. Адресовано не лише шанувальникам творчості співака, а й молоді, тим, хто лише починає свій шлях на сцену.

1024. Деревінський В. Ф. В'ячеслав Чорновіл: журналіст, борець, державотворець : монографія / Василь Деревінський ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Тернопіль : Астон, 2013. – 388 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в прим.: с. 271–386. – 300 пр. – ISBN 978-966-308-503-6 (у паліт.). УДК 329.7(477)(092) **ВА765051**

Видання присвячено В'ячеславу Чорноволу — особистості, політику, славетній людині. Він свідомо знехтував тими талантами, які могли б стати корисними в тоталітарній державі, заради боротьби за суверенність свого народу. Мало хто знає літератора, науковця, викладача В'ячеслава Чорновола, але кожен згадає першого політв'язня, який очолював обласну раду, лідера й натхненника однієї з найпотужніших політичних партій, мислителя, ідейний спадок якого не підвладний корозії часу і залишиться актуальним на довгі роки. Для широкого читацького загалу.

1025. Деревінський В. Ф. В'ячеслав Чорновіл. Нарис портрета політика : монографія / Василь Деревінський. – Тернопіль : Джура, 2011. – 223 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в посиланнях: с. 204–219 (286 назв). – Імен. покажч.: с. 220–223. – ISBN 978-966-185-066-7. – ISBN 978-966-185-066-4 (помилк.). УДК 323(477)(092) **ВА763521**

У монографії висвітлено важливі моменти життєвого шляху В. М. Чорновола. Розкрито роль і значення видатного діяча в суспільно-політичних процесах України другої половини ХХ ст. Досліджено основні чинники формування його світогляду й активної громадської позиції, особливості діяльності як організатора громадсько-політичного життя, редакційно-видавничу діяльність, умови перебування в ув'язненні і на засланні, внесок у становлення громадсько-політичних організацій, діяльність на посаді голови Львівської обласної ради та вплив на проголошення й утвердження української державності. Для широкого читацького загалу.

1026. Деревянко К. В. Українка против Украины / К. В. Деревянко, Г. Л. Бобров. – Луганск : Виртуал. реальность, 2012. – 461 с. ; 20 см. – Текст рус., укр. – Библиогр.: с. 458–459 (32 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-492-344-3. УДК 821.161.2.09(092) **ВА759603**

Видання містить критичну публіцистику на творчість Лесі Українки. Для лесезнавців, літературознавців та широкого кола дослідників творчості письменниці.

1027. Дзюба І. М. Є поети для епох / Іван Дзюба. – Київ : Либідь, 2011. – 206, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Укр. книга» 2011 р. – На авантюлі: До 20-річчя незалежності України. – Бібліогр.: с. 204–206 та у підрядк. прим. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-06-0609-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09 **ВС51992**

У книжці йдеться про дві унікальні творчі особистості, чії імена вже давно промовляють самі за себе. Натхненний есей Івана Дзюби про творчість Ліни Костенко суголосний бесіді з поетесою, у якій вона вперше так широко й вичерпно розповідає про своє життя у Слові. Для широкого кола читачів.

1028. Дибріна А. В. Автограф — частка серця на долоні. За кожним — особистість і життя... / Антоніна Дибріна. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2012. – 44, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-348-292-7. УДК 378.6:62](477.63-25)(092) **Р121919**

Ознайомившись з родинною бібліотекою ректора Національного гірничого університету, академіка НАН України Геннадія Григоровича Півняка, автор видання саме через автографи відкрила для себе імена й думки відомих людей, а водночас — нові грані особистості ректора, доля якого невід'ємна від гірничого університету Дніпропетровська. За допомогою коротких рядків (автографів) автор підняла цілий пласт історії людських взаємин. Серед імен — В. П. Семиноженко, Д. В. Табачник, М. Черниш, О. Гончар. Містить фото-матеріали. Для широкого читацького загалу.

1029. Дідух В. Д. Повернення Зофії Рокосовської = Powrót Zofji Rokossowskiej / Валерій Дідух. – Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2013. – 110 [1] с. ; 20 см. – Назва обкл. укр. – Частина тексту пол. – Бібліогр.: с. 110 (15 назв). – ISBN 978-966-10-2674-1. УДК 392(477.82)«18»(092) **ВА771469**

Автор знайомить читача зі святами, обрядами, піснями, віруваннями, методами лікування, казками, загадками, які були записані у селі Юрківщина Звягельського повіту Волинської губернії (нині Новоград-Волинський р-н, Житомирська обл.) у середині ХІХ ст. Зофією Рокосовською. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

1030. Дмитрук А. Одесский Христа ради юродивый : посвящ. 125-летию освящения Св.-Димитриев. храма, 175-летию Одес. духов. семинарии / протоиер. Анатолий Дмитрук ; Одес. духов. се-

минария. – Одесса : Астропринт, 2013. – 50, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-190-737-8. УДК 27-36(477.74-25)(092) **ВА780216**

Видання розповідає про подвижника благочестя, одеського Христа ради Юродивого — блаженного старця Івана Петровича Жуковського. Для широкого кола читачів.

1031. Дмитрук О. М. Іван Богун: життя героя : пізнав.-іст. есе / Олександр Дмитрук. – Вінниця : Консоль, 2013. – 63 с. : ил. ; 17 см. – (Серія «Бібліотека української історичної літератури»). – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-111-3. УДК 821.161.2-4 **АО272277**

У книжці автор розміковує над відомими і невідомими етапами життя найшанованішого козацького полковника Івана Богуня. Наведено багато цікавих фактів, чимало з яких для пересічного читача невідомі, подано деякі легенди, що передаються з уст в уста ось уже 350 років. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

1032. Довгошия П. Увійти в тасмніці духу. Іван Франко і Борщівський край : наук.-публіцист. дослідж. / Петро Довгошия. – Тернопіль : Астон, 2012. – 191 с. : ил., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 187–189. – ISBN 978-966-308-435-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА755344**

Науково-публіцистичне дослідження присвячено перебуванню Каменяра на Борщівщині. Два місяці у 1895 р. Іван Франко з сім'єю гостював у селі Цигани. Використано численні документальні архівні матеріали, вперше опубліковано невідомі факти та світлини, котрі проливають світло на неординарні постаті Борщівського краю кінця XIX — початку XX ст. Розраховано на учнів, учителів, усіх, хто цікавиться історією свого краю, життям та творчістю письменника.

1033. Довженко Р. В. Берега моей жизни : [в 2 ч.] / Р. В. Довженко. – Киев : Випол, 2013. – 149 с. : ил., портр. ; 20 см. – Часть текста укр. – Библиогр. в примеч.: с. 146. – 200 экз. – ISBN 978-966-646-137-0. УДК 791/792.071.2(477)(092) **ВА775809**

Історико-біографічний нарис про життя і творчість актора театру і кіно Валентина Кобаса. Вміщено тексти його поезії. Ілюстровано чорно-білими та кольоровими світлинами. Для широкого кола читачів.

1034. Донець Г. Павло Тичина — лицар рідної мови / Григорій Донець. – Київ : АДЕФ-Україна, 2011. – 27 с. ; 21 см. – ISBN 978-966-187-117-4. УДК 821.161.2.09(092) **Р120454**

Видання присвячено видатному українському поету Павлу Тичині, а саме його діяльності щодо захисту рідної мови. В цьому аспекті розглянуто поетичну творчість, публіцистичну діяльність та світогляд митця, що все життя плекав національну ідею, боровся проти нехтування традиціями та культурою свого народу, за чистоту української мови, яку поет називав сонцем і зброєю. Для широкого кола читачів.

1035. Донченко Г. В. Надія Олійниченко. Життя, віддане людям / Г. В. Донченко. – Вид. 2-ге, оновл. та доповн. – Київ : Ніка-центр, 2011. – 175, [2] с. : портр. ; 20 см. – На 3-й с.: До 100-річчя від дня народж. Олійниченко Н. К. – Бібліогр.: с. 176 (12 назв). – 400 пр. – ISBN 978-966-521-587-5. УДК 37.013(477)(092) **ВА741214**

У книзі розповідається про життєвий шлях та педагогічну і громадську діяльність талановитого учителя XX ст. Надію Кіндратівну Олійниченко (1911–1991). Вміщено спогади (с. 72–171), інтерв'ю, думки, фрагменти публікацій (с. 51–63), документальні фотоматеріали та вірші (с. 68) про педагога, директора Тарасівської школи у 50–70 рр. XX ст. на Київщині. Ілюстровано фотографіями. Для педагогів, освітян, широкого кола читачів.

1036. Дорош М. Н. Ференц Ліст і Кароліна Вітгенштейн : драма великого кохання / Микола Дорош ; Вінниц. філ. Центру дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Поділ. Нац. ун-ті ім. Івана Огієнка, Вінниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Вінниця : Балок І. Б., 2011. – 123 с. : ил., портр. ; 15 см. – Вид. присвяч. 200-річчю Ференца Ліста. – Бібліогр.: с. 121–122 (21 назва). – 100 пр. – ISBN 978-617-530-105-0. УДК 78.071.1(439)(092) **АО269522**

У книжці зроблено спробу узагальнити відомості про гостювання у 1847–1848 рр. у маєтку Кароліни Вітгенштейн (Івановської) славного сина угорського народу, всесвітньовідомого піаніста-віртуоза, музиканта і диригента Ференца Ліста. Тут у Воронівцях композитор створив прекрасні музичні твори, що увійшли в цикл «Колоски з Воронинець». Автор знайомить з долею закоханих, сповненої постійних хвилювань, невідомості, турбот і відчаю сімейних невдач. Для широкого кола читачів.

1037. Дробаха О. Царство Катерини / О. Дробаха. – Київ : Смолоскип, 2011. – 29, [1] с. : ил., портр. ; 24 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-2164-32-9. УДК 75.071.1(477)(092) **ВС51497**

Видання приурочено до 110-річчя від дня народження видатної мисткині Катерини Білокур. Вміщено розповідь автора про відвідини хати-садиби художниці та музеїв з її творами. Емоційно передані враження

занурюють в ту атмосферу краси й натхнення, яку передавала на полотнах сама художниця. Для широкого кола читачів.

1038. Дрозд В. Г. Він смерті у вічі дивився : 125-річчю від дня народж. Отця Ю. Свістеля присвяч. / Василь Дрозд. – Чернівці : ДрукАрт, 2010. – 53, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 53 (13 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2021-19-6. УДК 27-725(477)(092) **ВА736275**

Ювілейне літературне історико-документальне дослідження відкриває сторінки пасторської, патріотичної діяльності отця Юліана Свістеля (1885–1962), який понад три десятиліття прослужив на Заліщанщині, а потім на Львівщині та Івано-Франківщині у першій половині ХХ ст. Простежено віхи життя і боротьби за незалежність України священика, його дітей, близьких родичів за різних режимів. Видання збагачено цікавими фактами, письмовими джерелами, спогадами рідних і сучасників. Вміщено численний фотоматеріал. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто захоплюється історією рідного краю.

1039. Дубина М. І. Вічно в пам'яті і в серці українця... : вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка в Західній Україні (1843–1939 рр.) / Микола Дубина. – Київ : Експрес-Поліграф, 2011. – 129, [2] с. : іл. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-2530-17-9. – ISBN 966-2530-17-9 (помилк.). УДК 821.161.2.09«1843/1939»(092) **ВА743426**

У книзі на широкому архівному матеріалі висвітлено різноформне всенародне вшанування пам'яті Т.Г. Шевченка. Для широкого читацького загалу.

1040. Евгений Карташов — портрет на фоне города / [Скороход С. И.]. – Запорожье : [б. и.], 2012. – 63 с. : ил., портр. ; 21 см. – Текст рус., укр. – 10 000 экз. УДК 352.075.51(477.64-25)(092)

ВА759018

1041. Евгений Карташов — портрет на фоне города. – Запорожье: АА Тандем, 2012. – 111, [1] с. : ил., портр. ; 30 см. – (Почетные граждане Запорожья). – Авт. указаны перед вых. дан. – Библиогр.: с. 112. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-488-105-7 (в пер.). УДК 94(477.64-25)(092)

СО31448, ФПУ №3128

Видання присвячено Євгенію Карташову — державному діячу, дипломату, депутату, міському голові м. Запоріжжя. Подано життєпис політика, інтерв'ю з соратниками. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією свого краю.

1042. Жадько В. О. Ідемо за Шевченком / Жадько Віктор, Лопата Раймундас. – Київ : Експрес-поліграф, 2012. – 267 с. : іл., портр. ; 21x30 см. – На обкл. авт. не зазначено. – Частина тексту парал. укр., литов. – Бібліогр.: с. 262–267 та в підрядк. прим. – 500 пр. УДК 821.161.2.09(092)

СО32075

Книга — результат копіткої пошукової роботи українця і литовця, які упродовж багатьох років подорожували шляхами, якими мандрував Тарас Шевченко. Вперше в шевченкознавстві з об'єктивною достовірністю вказано місця, які художник змалював, і подано їхні сучасні світлини, написана історія створення малюнків та краю, який відвідував Тарас Григорович, людей, з якими зустрічався. У своїй роботі автори засвідчують низку важливих, актуальних проблем шевченкознавства, використовуючи маловідомі публіцистичні, історико-літературні та мемуарні джерела, а то і зовсім невідомі архівні матеріали. Для шевченкознавців та поціновувачів творчості письменника.

1043. Жадько В. О. Кирило Осьмак: «Заповідаю вам Україну» : роман-сповідь / Віктор Жадько. – Київ : Експрес-Поліграф, 2012. – 343 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 338–341. – 500 пр. – ISBN 978-966-2530-35-3. – URL: [enpuir.npu.edu.ua > bitstream > Zapovidayu_Ukrainy1](http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/Zapovidayu_Ukrainy1) УДК 94(477)(092)

ВА760798

Розповідається про непросту, але гідну увічнення в пам'яті співвітчизників долю українського патріота, науковця, політичного діяча, Президента УГВР (1944) полтавчанина Кирила Івановича Осьмака. Книжка написана на основі вивчення багатьох архівних матеріалів зі щирим бажанням автора показати трагічну історію українського народу крізь призму пошуків, досягнень, страждань людини, яка була причетна до її творення. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією.

1044. Жадько В. О. Шевченків Вільно = Ševčenkos Vilnius / Віктор Жадько, Раймундас Лопата. – Київ : Експрес-поліграф, 2012. – 255 с. : іл., портр. ; 21x30 см. – На обкл. авт. не зазначено. – Текст парал. укр., литов. – На звороті тит. арк.: До 200-річчя з дня народж. Тараса Григоровича Шевченка. – Бібліогр.: с. 251–253 та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2530-54-4. УДК 821.161.2.09+908(474.5-25)](092)

СО32076

Книжка, написана українською та литовською мовами, розповідає про дворічний «Віденський період» життя і творчості молодого Тараса Шевченка. Адже саме у Вільно Шевченко ознайомився з європейською й литовською архітектурою, пройнявся «бунтарським духом», і, що головне, вперше почав формуватися, як художник-портретист. Для шевченкознавців та широкого кола читачів, які цікавляться творчістю письменника.

1045. Жайворон М. М. По вірі буде вам / Михайло Жайворон. – [Вид. 2-ге, доповн.]. – Житомир : Рута, 2012. – 201, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-581-097-2 (у паліт.). УДК 338.2(477)(092) **ВА750340**

Літературно-документальне видання присвячено молодому житомирському підприємцю, члену Асоціації будівельників України Михайлу Пухтаєвичу, якому вдалося самостійно реалізуватися в житті, стати успішним бізнесменом. Для широкого кола читачів.

1046. Жежера В. Микола Яковченко / Віталій Жежера. – Київ : Муз. Україна, 2011. – 227, [2] с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 30 см. – На тит. арк.: До 20-річчя незалежності України. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогн. «Укр. кн.». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-8259-48-7 (у паліт.). УДК 792.2.071.2(477) **СО30694**

Видання присвячено видатному актору театру і кіно, народному артисту України Миколі Федоровичу Яковченку. Йдеться передусім про маловідомі сторінки біографії митця. Вперше представлено найповніший список його театральних ролей, документи (рукописи, світлини, афіші) з розгорнутими коментарями, раніше не публіковані спогади та матеріали. Розраховано на кінознавців, мистецтвознавців, широке коло читачів, які цікавляться історією театру та кіно.

1047. Житие святого благоверного Игоря, князя Черниговского и Киевского : служба благовер. князю Игорю Черниговскому и Акафист / собрал и сост. Архим. Иона (Пирогов). – [Изд. 2-е]. – Чернигов : Десна, 2013. – 95 с. : нот. ил. ; 20 см. – Загл. обл.: Житие князя Игоря. – Библиогр.: с. 58 (5 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 966-502-287-3. УДК 271.2-36Иго **ВА772736**

Перевидання брошури «Житие благоверного князя Игоря» покликане увіковічити пам'ять про громадянський патріотизм і духовні подвиги Великого князя Ігоря Чернігівського та Київського, за які церков зарахувала його до лику преподобномучеників. Розділ «Краткое житие святого благоверного Игоря, князя Черниговского и Киевского» (с. 3–41) висвітлює основні віхи його життєвого шляху, «мученицькі подвиги», родинні зв'язки та обставини загибелі князя Ігоря Ольговича. Видання не містить ілюстрацій і допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією життя та діяльності князя Ігоря Чернігівського та Київського.

1048. Житня Л. Леонід Тендюк — «Серце, сповнене сонцем» / Людмила Житня. – Київ : Stella-Grand ; Грета-друк, 2011. – 63 с., [10] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-8141-31-7 (по-милк.) (у паліт.). УДК 821.161.2.09 **НБУЯМ А753324**

Біографічна оповідь присвячена українському письменнику-мариністу та поету Леоніду Тендюку. Для широкого кола читачів, які цікавляться образотворчим мистецтвом та долями його митців.

1049. Життя у славі : (з нагоди поваж. ювілею Героя Соціаліст. праці, уродженки Савинець Софії Дев'ятової) / [упоряд. А. Гуменюк] ; Хмельниц. обл. осередок Всеукр. творч. спілки «Конгр. літераторів України». – Хмельницький : Цюпак, 2012. – 31 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Бібліотечка альманаху «Медобори» ; вип. 6). – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-617-513-166-4. УДК 908(477.43-22)(092) **Р123132**

Книжка розповідає про життєвий шлях уродженки села Савинці (Ярмолинецький р-н, Хмельницька обл.), Героя Соціалістичної Праці Софії Дев'ятової. Зібрано основні газетні публікації про її виробничі успіхи та закоханість у пісню, якій вона присвятила себе після виходу на заслужений відпочинок. Вміщено фотографії, що ілюструють різні життєві періоди ювілярки. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Хмельниччини.

1050. Жихевич Т. Йосафат Кунцевич / Т. Жихевич ; пер. з пол. Ю. Редька. – [Вид. 2-ге, виправл.]. – Львів : Свічадо, 2011. – 111 с. ; 20 см. – ISBN 978-966-395-464-6. – URL: <http://ktds.org.ua/-/media/files/1/4/1450548949-zhyxevych-t-iosafat-kuncevych2011.pdf> УДК 271.4-726.1(477) **ВА739710**

У біографічному нарисі вміщено розповідь про життя та діяльність подвижника з'єднання Руської Церкви з Римським Престолом архієпископа Полоцького Йосафата Кунцевича. Для широкого кола вірян.

1051. Жуковський М. П. Слава за життя — безсмертя після нього / Мирослав Жуковський ; М-во культури України, Нікопол. краєзн. музей, Наук. частина, Всеукр. спілка краєзнавців, Нікопол.

міська орг. – 2-ге вид., доповн. – Нікополь (Дніпропетров. обл.) : Фельдман О. О., 2012. – 32 с. : іл., портр. ; 20 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-2421-07-1. УДК 94(477)«16»(092) **P122337**

1052. Жуковський М. П. Слава за життя — безсмертя після нього / Мирослав Жуковський ; М-во культури України, Нікопол. краєзнав. музей, Наук. частина. – 4-те вид., доповн. – Нікополь (Дніпропетров. обл.) : Фельдман О. О., 2013. – 36 с. : іл., портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-2421-14-9. УДК 94(477)(092) **P123441**

Видання знайомить із життям та стислим переліком походів і боїв Івана Сірка — уславленого кошового отамана Запорозької Січі, який уособлював, як ніхто з визначних українських полководців козацької доби XVII ст., лицарську вдачу. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Запорозької Січі.

1053. Жур П. В. Шевченківський Київ / П. В. Жур. – Вид. 2-ге, виправл. і допов. – Київ : Дніпро, 2013. – 286, [1] с., [16] арк. іл. : портр. ; 18 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету). – На авантитулі: Т. Шевченко. 200. – Бібліогр. в прим. – Імен. покажч.: с. 268–284. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 1 000 пр. – ISBN 978-966-578-231-5 (у паліт.). – URL: <http://kobzar.ua/item/show/243> УДК 821.161.2.09(092)+908(477-25)(092) **AO271844**

Видання присвячено недовгим, але дуже насиченим київським рокам Кобзаря. У дослідженні автор спирається на маловідомі або зовсім невідомі джерела, в тому числі цікаві архівні матеріали, виявлені ним самим. Для шевченкознавців, широкого кола шанувальників творчості Т. Шевченка.

1054. Журавльов Д. В. Мазепа: людина, політик, легенда / Д. В. Журавльов. – Харків : Будинок друку, 2012. – 380, [2] с. ; 21 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 378–381. – 2 400 пр. – ISBN 978-966-97238-3-3 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **BA760148**

Іван Мазепа — одна з тих знакових постатей української історії, життя та вчинки яких і сьогодні викликають гарячі суперечки як фахових істориків, так і аматорів, а також людей, взагалі далеких від історичних перипетій. Політичний діяч, військовий, дипломат, меценат. Мало кому випала така цікава й непроста доля за життя та після смерті. То хто, зрештою, такий Іван Степанович Мазепа? Автор пропонує читачеві самому створити свій власний варіант образу Мазепи — одного з найкolorитніших, найцікавіших українців. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду Гетьманщини.

1055. За покликком хліборобського роду. Герой України Анатолій Пачевський. – Вінниця : Балюк І. Б., 2011– . – 25 см.

Кн. 2 / [авт.-упоряд.: В. Лисенко, С. Кочубейник]. – 2011. – 458, [1] с. : іл., портр. – На тит. арк. у надзаг.: Твої люди, Вінниччино! – 500 пр. – ISBN 978-617-530-112-8 (у паліт.). УДК 631.1(477.44)(092) **B353561/2**

Видання присвячено голові приватно-орендного сільськогосподарського підприємства «Радівське», що на Вінниччині, Герою України А. М. Пачевському. Для широкого кола читачів.

1056. Забарилло Ю. П. Назустріч долі: продовження боротьби за незалежність України полковника Армії УНР Павла Забарилла / Юрій Забарилло. – Львів : Галиц. Вид. спілка, 2010. – 31 с. : іл., портр. ; 20 см. – ISBN 978-966-1633-16-1 УДК 929Забарилло+94(477)(092) **P116863**

Видання присвячено полковнику Армії УНР Павлу Забариллі, життя якого після еміграції у Польщу у 30-х рр. невідомо. Матеріал подано у вигляді спогадів учасників боротьби за незалежність України 1917–1922 рр. Використано сімейний архів родини Забариллів, наведено реєстр ветеранів 3-ї Залізної Дивізії та її бойових частин, прикомандированих до неї на фронті в 1919 р. Представлено понад 500 персоналій, зазначено прізвище, ім'я, по батькові, військовий ступень. Ілюстровано фотоматеріалами. Розраховано на науковців, викладачів історії, студентів та широкий читацький загал.

1057. Завальнюк К. Українська амазонка Олександра Соколовська (отаманша «Маруся») / Костянтин Завальнюк, Тетяна Стецюк ; Вінниц. філ. Центру дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Поділ. нац. ун-ті ім. І. Огієнка, Іст. клуб «Холодний Яр», Вінниц. козац. полк ім. І. Богуна. – Вінниця : Данилюк В. Г., 2010. – 85, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 66–69 (78 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2190-41-0. УДК 929Соколовська+94(477)«1917/1920»(092) **BA731823**

Однією з найлегендарніших постатей національно-визвольного руху українського народу періоду 1917–1921 рр. є славнозвісна отаманша «Маруся», життєвий подвиг якої став яскравим взірцем для багатьох поколінь борців за волю. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1058. Завальнюк О. М. Народний мер : до 55-річчя від дня народж. міськ. голови м. Кам'янця-Подільського (2008–2010 рр.) А. М. Нестерука / О. М. Завальнюк, О. Б. Комарницький. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Аксіома, 2010. – 135 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 42–51. – 300 пр. – ISBN 978-966-496-168-1. УДК 352.075.31(477.43-21)(092) **ВА737774**

Видання приурочено до 55-річчя від дня народження міського голови міста Кам'янця-Подільського (2008–2010) Анатолія Макаровича Нестерука та вміщує основні віхи його діяльності. Без фотоматеріалів, без покажчиків. Розраховано на державних службовців, політиків, молодь, усіх, небайдужих до сучасної долі «міста на камені».

1059. Загребельний М. П. Іван Драч / М. Загребельний. – Харків : Фоліо, 2012. – 119, [2] с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-03-6077-8 (у паліт.). – URL: https://bookland.com/download/i/iv/ivan_drach/sample.pdf УДК 821.161.2.09(092) **АО270622**

Іван Драч (нар. 1936 р.) — поет, кіносценарист, драматург, перекладач, мислитель, політик, лауреат Шевченківської премії і Державної премії СРСР, кавалер ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня (1996), Герой України (2006). В літературі доби «шістдесятників» його поезія свого часу наробила чимало галасу. В кінематографі саме за сценаріями Драча було створено низку культових фільмів — «Пропала грамота», «Криниця для спраглих», «Камінний хрест». Проте, маючи стільки премій і нагород, Іван Драч не зупиняється на досягнутому: продовжує писати вірші, виховує творчу молодь, займає активну громадську позицію і вже багато років очолює Конгрес української інтелігенції. Для широкого кола читачів.

1060. Загребельний М. П. Павло Загребельний / М. Загребельний. – Харків : Фоліо, 2011. – 117, [2] с. : портр. ; 17 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – 2 000 экз. – ISBN 978-966-03-5648-1. УДК 821.161.1(477)-31 **АО269241**

1061. Загребельний М. П. Павло Загребельний / М. Загребельний. – Харків : Фоліо, 2013. – 119, [2] с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5898-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга», 2013 р. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-03-6350-2 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

АО271538

Син українського письменника Павла Загребельного, якого ще за життя називали класиком, — Михайло написав про свого батька книжку-біографію. Видання містить дев'ять розділів, п'ять інтермедій. Для широкого кола читачів.

1062. Загребельний М. П. Сергей Параджанов / М. Загребельний. – Харків : Фоліо, 2011. – 119, [2] с. : портр. ; 17 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На обл. авт. не указан. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-03-5476-0. УДК 791.44.071.1(477) **АО268913, АО275038**

Сергій Параджанов — особистість надзвичайно непересічна, починаючи від свого походження (в енциклопедичному словнику він значиться як «грузинський і український режисер вірменського походження») і закінчуючи всім своїм життям. Він увірвався в світовий кінематограф фільмом «Тіні забутих предків» у середині 1960-х, і з тих пір про нього не перестають говорити. Ексцентричний, непередбачуваний, епатажний Параджанов не хотів і не міг жити «за правилами». Зрозуміло, що багатьом це не подобалося. Як говорив сам режисер, влади викреслили його з життя на 15 років — його то садили в тюрму, то просто не давали працювати. Але він не зламався і продовжував творити. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією кінематографу та його митцями.

1063. Загрійчук А. Л. Ігумен Алфій : докум.-біогр. опис / священник Анатолій Загрійчук. – Вінниця : Рогальська І. О., 2012. – 87 с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-2585-60-5. УДК 27-726.2(477.44)(092) **НБУЯМ А726040**

У виданні, на основі документів, усних свідчень, спогадів, переказів, висвітлено життя одного з найвідоміших священників на Поділлі ігумена Алфія (Ціхоцького) (1908–1983). Структуровано за двома розділами: «"...Правым подобает похвала" (Пс. 32.,1)» (с. 3–14) та «"Боже, ушима нашими услышахом..." (Пс. 43,2)» (с. 15–42). У першому розділі представлено розгорнутий біографічний нарис, присвячений основним віхам життя та служіння ігумена Алфія. У другому — подано спогади про нього. Також вміщено додатки (с. 43–49), список використаної літератури (с. 50), фотоілюстративний матеріал (с. 51–85) та післямову автора, священника Анатолія Загрійчука (с. 86). Видання не містить покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться життям представників українського духовенства.

1064. Задорожня В. М. Леонід Петрович Попов дорогами життя... : [до 60-річчя з дня народж.] / В. М. Задорожня ; Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого, Укр. центр

Міжнар. спілки діячів театру ляльок. – Київ : Логос, 2013. – 234, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Майстри лялькової сцени України). – Бібліогр.: с. 224–235. – Бібліогр. пр. Л. П. Попова: с. 199–201. – 300 пр. – ISBN 978-966-171-664-2. УДК 792.97.071.2(477)(092) **ВА765131**

Видання присвячено режисеру лялькового театру, завідувачу кафедрою «Акторське мистецтво і режисура театру ляльок» Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, заслуженому артисту УРСР (1986), професору Л. П. Попову. Для широкого кола читачів.

1065. Закалюжний В. М. Валентин Каменський — геолог від Бога / Віктор Закалюжний. – Полтава : АСМІ, 2012. – 94 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Уславлені імена Полтавського краю). – Текст укр., рос. – У кн. також.: Колеги про В. П. Каменського. – Бібліогр.: с. 93 (14 назв). – 100 пр. – ISBN 978-966-182-211-4 (у паліт.). УДК 55(477)(092) **ВА761168**

Книга присвячена виробничій, науковій та громадській діяльності відомого вітчизняного геолога Валентина Павловича Каменського. Життєвий шлях заслуженого геолога-дослідника, кандидата геолого-мінералогічних наук, відкривача понад 50 родовищ нафти та газу висвітлено у розділах: «Родовід Каменських» (с. 10–15), «Колеги про В. П. Каменського» (с. 71–85). Містить фотоматеріали. Видання адресовано широкому загалу читачів, насамперед, освітянам, науковцям, виробничникам, краєзнавцям, студентській молоді.

1066. Заячківська О. Світ Адольфа Бека очима Генрика Бека: цілком неофіційно = The world of Adolf Beck by eyes of Henryk Beck: total unofficial = Świt Adolfa Becka oczami Henryka Becka: zupełnie nieoficjalnie / Оксана Заячківська ; Генер. Консульство Респ. Польща у Львові. – Львів : БаК, 2013. – 94, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Назва паліт. парал. укр., рос. – Назва корінця: The world of ... – Текст парал. укр., англ., пол. – На 4-й с. паліт.: До 150-річчя з дня народж. проф. Львів. ун-ту А. Бека. – ISBN 978-966-2227-24-6 (у паліт.). УДК 612(477)(092) **ВА781529**

Видання приурочено до 150-річчя з дня народження Адольфа Бека — фундатора львівської школи фізіології, професора і ректора Львівського університету. Подано відомі та невідомі факти про вченого, неопубліковані акварелі Генрика Бека та недосліджені документи, фотографії, матеріали Адольфа і Генрика Беків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної медичної науки та її представників.

1067. Зборовец І. В. Мирон Степняк. Біографія в стихах поета : очерк-есе / І. В. Зборовец. – Харків : Форт, 2012. – 153 с. : іл., портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 150–152 (28 назв.). – 100 экз. УДК 821.161.1(477)-4+821.161.2.09(092) **ВА759373**

Мирон Олексійович Ланшин-Степняк (1903–1949) — забутий український літературний критик, діяльність якого була пов'язана з Харковом і Одесою. Як поет він зовсім невідомий історикам літератури. Вперше в Україні підготовлено біографію Мирона Степняка на основі його віршів, що відтворили складну дійсність першої половини ХХ ст. Розраховано на літературознавців, літературних критиків, краєзнавців і широке коло читачів.

1068. Зек Б. М. Олег Штуль у боротьбі за Україну / Богдан Зек. – Львів : Літопис УПА ; Торонто (Канада) : Літопис УПА, 2013. – 110 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 22). – Парал. тит. арк. англ. – Частина тексту парал. укр., англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч.: с. 79–85. – ISBN 978-966-2105-46-9. – ISBN 978-1-897431-48-1 (Канада). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seria_Podii_i_liudy_Knyha_22_Zek_B_Oleh_Shtul_u_borotbi_za_Ukrainu.pdf УДК 94(477)(092) **ВА765874**

Книжка розповідає про Олега Штуля — політика, журналіста, громадського діяча. Він, з молодих літ увійшов до плеяди свідомих українців і разом з ними вирішив боротись за українську державність. Під час Другої світової війни перебував у партизанському штабі Тараса Бульби-Боровця. Після її закінчення був головним редактором газети «Українське слово» в Парижі. Олег Штуль працював на різних посадах в ОУН(м), а після смерті Андрія Мельника став головою Проводу Організації. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1069. Зіткана з любові / [Бондаревська Т. С. та ін. ; ред. кол.: Пушкін В. Ю., Ігнат'єва С. Є., Цюп'як І. К.] ; Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т», Ін-т гуманіт. пробл., Центр культури укр. мови ім. О. Гончара. – Дніпропетровськ : НГУ, 2011. – 91 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 79 та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-350-273-1. УДК 821.161.2.09 **ВА740726**

У виданні вміщено матеріали про Валентину Данилівну Гончар — берегиню спадщини відомого велета української літератури, громадського діяча Олеса Гончара. Розкрито нові грані її особистості як жінки, матері, коханої дружини видатного письменника, натхненниці та сподвижниці його визначних творів. Висвітлено найсокровенніші миті спілкування з Валентиною Данилівною, жінкою, яка сповнена добра, сонця, таланту, любові до рідної землі, українського слова, яка оповиває кожного світлою ауурою своєї високої духовності та жіночої сутності. Для широкого кола читачів.

1070. Ильченко В. И. Василий Круглый: симфония, дуэт и соло в круге для метания молота. От Анатолия Скаленко до Александра Гурмаженко и далее... / Ильченко В. И. – Луганск : Виртуал. реальность, 2012. – 410 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Библиогр. в тексте. – 100 экз. – ISBN 978-966-492-341-2. УДК 796.433.4.071.4(477)(092) **ВА770682**

У книжці висвітлено тернистий шлях тренера, вчителя, наставника Василя Максимовича Круглого і його вихованців. Для шанувальників спорту.

1071. Іван Гавдида — творець нової епопеї / [упоряд.: О. Вітвіцький, В. Рог] ; Орг. укр. націоналістів (б), Центр нац. відродження ім. С. Бандери. – Київ : Укр. вид. спілка ім. Ю. Липи, 2011. – 312, [3] с. : іл., портр. ; 21 см. – В кн. також спогади близьких і соратників. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1513-17-3 (у паліт.). – URL: <http://ukrnationalism.com/the-nationalist-movement/book/memoirs-book/3400-ivan-havdyda-tvorets-novoi-epopei.html> УДК 94(477)(092) **ВА751285**

Видання присвячено пам'яті заступника голови Проводу ОУН(б), директора Центру національного відродження ім. С. Бандери Івана Гавдида «Лісового». До збірки увійшли виступи, інтерв'ю та статті Івана Гавдида, спогади про нього. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1072. Іванцова М. Заради мрії / Міла Іванцова. – Київ : Грані-Т, 2011. – 63, [8] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Дівчата зі спорту, ISBN 978-966-465-346-3). – 2 000 пр. – ISBN 978-966-465-348-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-31 **ВА742427**

Книжка розповідає про шлях до успіху української чемпіонки-легкоатлетки Олени Говорової, про її дитинство, формування характеру, прагнення до високих результатів, вимогливість до себе та подолання перешкод. А ще про роль мудрого тренера в житті спортсменки, про дружбу та взаємопідтримку, про ще ті часи, коли формувався бійцівський характер сьогodнішньої телеведучої, відомої жінки — Олени Говорової, яка зробила себе сама. «Тільки у спорті все по-справжньому — без гриму, фонограми чи телевізійного монтажу!» — стверджує вона. Для широкого кола читачів.

1073. Івасюк М. Г. Монолог перед обличчям сина / Михайло Івасюк. – Вид. 3-тє. – Чернівці : Букрек, 2012. – 223 с. : іл., портр. ; 22 см. – На 6-й с. : До 95-річчя з дня народж. письменника і фолкклориста М. Г. Івасюка. – ISBN 978-966-399-451-2 (у паліт.). УДК 78.071.1(477)(092) **ВА761686**

Третє видання документальної повісті про геніального композитора, творця «Червоної рути» Володимира Івасюка насамперед суттєво доповнено ілюстративними матеріалами з архіву Чернівецького меморіального музею В. Івасюка. Вміщено рідкісні фотографії з родинних архівів сестер Оксани та Галини, відреставровані Любомиром Кривошеєю. Навіть відстань у майже 30 років від часу трагічного зникнення і загибелі великого митця не послаблює інтересу до цієї книги, а, швидше, навпаки — посилює його. А пісні та інструментальні твори Івасюка продовжують активно жити, духовно збагачувати українців. Для широкого кола читачів.

1074. Історія України в картинах : Орльонов А. О. «Князь Данило Острозький у битві на Синіх Водах. 1362 рік» / [авт. тексту М. Ю. Відейко]. – Київ : Кріон, 2012. – 21 с. : іл., портр. ; 21x30 см. – Проект «Україна: історія великого народу». – Бібліогр. в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-1658-82-9. – URL: https://www.academia.edu/41340033/ІСТОРИЯ_УКРАЇНИ_В_КАРТИНАХ._КАРТИНА_КНЯЗЬ_ДАНИЛО_ОСТРОЗЬКИЙ_У_БИТВІ_НА_СИНІХ_ВОДАХ._1362_РІК_ УДК 94(477):75.053 **НБУЯМ В68100**

Серед подій, які вплинули на майбутню історію України знаковою подією стала битва на Синіх Водах восени 1362 р., коли військо Великого князя литовського Ольгерда завдало поразки об'єднаним силам трьох місцевих володарів Орди, яка панувала у ті часи над більшою частиною нашого краю. Вдало використавши політичну ситуацію та підтримку місцевого населення князь Ольгерд поклав початок новій добі у відносинах з колись всемогутньою державою нащадків Чингізхана. У цій битві та у подальших подіях вагому роль відігнали воїни з земель Русі, очолювані князями з династій Гедиміновичів та Рюриковичів. Серед них мав бути і родоначальник знаменитого роду князів Острозьких Данило з Острога, подвигами якого по праву пишалися сучасники і нащадки. Битва на Синій Воді поклала початок новій епосі, визначивши на століття наперед долю українських земель, їх європейський вибір. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1075. Ішук О. Брати Бусли. Життя за Україну / Олександр Ішук, Ігор Марчук. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2011. – 128 с. : фотогр. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 16). – Парал. тит. арк. англ. – ISBN 978-966-2105-30-8 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-32-0 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_16_Ischuk_O_Marchuk_I_Braty_busly_Zhyttia_za_Ukrainu.pdf **ВА744647**

Книжка присвячена відомим діячам ОУН на Волині Олександрю та Якову Буслам. На основі широкого кола джерел вперше подано детальну інформацію про їхній життєвий шлях та жертвний внесок на вітвар Вітчизни. За свою патріотичну діяльність брати Бусли переслідувалися польською, німецькою і радянською окупаційними владами. Поляками вони були двічі заарештовані та засуджені до тривалих термінів ув'язнення, німці знищили Олександра у 1943 р., переслідували і ледь не арештували Якова, змусивши перейти його у підпілля. Яків Бусел, перебуваючи на посаді референта пропаганди Проводу ОУН, загинув у сутичці з представниками радянських карально-репресивних органів 1945 р. на Тернопільщині. Ця невеличка праця — спроба повернути світле ім'я братів Буслів українській національній пам'яті та історії. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1076. Іщук О. Життєвий шлях Галини Голояд — «Марти Гай» / Олександр Іщук, Володимир Іванченко. — Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2010. — 128 с. : фото. — (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 10). — ISBN 978-966-2105-21-6 (Ukraine). — ISBN 978-1-897431-20-7 (Canada). — URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_10_Ischuk_O_Ivanchenko_V_Zhyttieviy_shliakh_Halyny_Holoiad_Marty_Hai.pdf

BA729534

У виданні вперше на основі архівних документів МДБ УРСР, збережених в ГДА СБУ, детально висвітлено життя та долю однієї з чільних діячок українського визвольного руху Галини Голояд — «Марти Гай». Книжку доповнено творами письменниці, маловідомими фотографіями та документами з архівів радянської державної безпеки. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1077. Іщук О. Життя і творчість Ніла Хасевича = Nil Khasevych — his life and art / Олександр Іщук, Ігор Марчук ; вступ. ст. укр. та англ. мовами Дарія Даревич ; [упоряд.: Дарія Даревич, Анна Ладик, Ігор Марчук ; відп. ред. Петро Й. Потічний]. — Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2011. — 432 с. : іл. — (Літопис Української Повстанської Армії. Бібліотека ; т. 10). — Текст укр., англ. — Дод. тит. арк. англ. — 1000 прим. — ISBN 978-966-2105-34-6 (Україна). — ISBN 978-1-897431-34-4 (Канада). — URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Biblioteka_Tom_10_Ischuk_O_Marчук_I_Darevych_D_Zhyttia_i_tvorchist_Nila_Khasevycha.pdf УДК 94+76](477.8)«1939/1955»(092)

BA749130

Ім'я Ніла Хасевича викарбувано золотими літерами в історії українського визвольного руху. Видатний художник-графік, член УГВР з 1949 р., ілюстратор багатьох видань ОУН та УПА, який діяв у підпіллі під псевдонімами «Бей», «Зот», «Рибак» і до сьогодні залишається маловивченим. Книжка написана на основі раніше недоступних, засекречених матеріалах з архіву СБУ, розкриває його життєвий шлях, довготривалу діяльність у лавах підпілля, розповідає про учнів мистця та тих людей, які йому допомагали. Також у виданні максимально представлено його творчість як мирного, так і «воєнного» часу. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1078. Іщук О. Життя та доля Михайла Дяченка — «Марка Боєслава» / О. Іщук. — Львів ; Торонто : Вид-во «Літопис УПА», 2010. — 139 с.: фотоіл. — (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 9). — ISBN 978-966-2105-20-9 (Ukraine). — ISBN 978-1-897431-21-4 (Canada). — Паралельний тит. арк. англ. мовою. — URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_09_Ischuk_O_Zhyttia_ta_dolia_Mykhaila_Diachenka_Marka_Boieslava.pdf

BA723247

Дослідження присвячено життю та долі Михайла Дяченка — поета, письменника, підпільника й одного з керівників Карпатського крайового проводу ОУН, автора чималої кількості поетичних творів та оповідань, у яких чітко продемонстровано мету та завдання українського визвольного руху середини ХХ ст. У книжці вперше оприлюднено раніше невідому інформацію про заходи радянських каральних органів по розшуку М. Дяченка, виявлену в ГДА СБУ, окремі його твори та маловідомі фотографії. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1079. Іщук О. Ярослав Богдан — «Всеволод Рамзенко» / Олександр Іщук, Наталія Ніколаєва. — Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2011. — 127 с. : рис., табл. — (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 14). — ISBN 978-966-2105-28-5 (Ukraine). — ISBN 978-1-897431-29-0 (Canada). — Парал. тит. арк. англ. — URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_14_Ischuk_O_Nikolaieva_N_Yaroslav_Bohdan_Vsevolod_Ramzenko.pdf

BA740972

У книжці розповідається про життєвий шлях та творчу діяльність письменника-підпільника і чільного діяча ОУН — керівника референтури пропаганди Дрогобицького окружного проводу ОУН — Ярослава Богдана — «Всеволода Рамзенка» (1915–1953). На основі невідомих архівних документів з ГДА СБУ відтворено основні етапи життя та проаналізовано тематику основних праць Я. Богдана. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1080. Калуська Л. В. Людина із серцем Прометея / Любомира Калуська. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2012. – 32 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-7009-58-9. УДК 37(477)(092) **НБУЯМ А745891**

У книжці коротко представлено життєвий шлях академіка М. Г. Стельмаховича, його кроки на шляху професійного зростання та наукових досягнень. Для науковців, педагогів, студентів та широкого кола читачів, які цікавляться історією української педагогічної науки.

1081. Каменюк О. Жінка з неспокойним серцем / Оксентій Каменюк. – Тернопіль : Астон, 2011. – 192, [1] с., [14] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-308-425-1 (у паліт.). – УДК 39:061.1](477.84)(092) **ВА755351**

Видання присвячено видатному борцю за національну ідею, одному з засновників Тернопільського хору «Заграва», голові Тернопільської міської організації «Всеукраїнська ліга українських націоналістів» і просто легендарній жінці Надії Каменюк. Для широкого кола читачів.

1082. Карамаш С. Ю. Піонер-літакобудівник князь Олександр Кудашев / С. Карамаш, В. Татарчук ; Держ. арх. м. Києва. – Київ : КММ, 2010. – 70 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 49–55 (102 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-96254-9-6 (помилк.). УДК 629.73(477)(092) **ВА728391**

У виданні розповідається про одного з перших вітчизняних піонерів-літакобудівників Олександра Сергійовича Кудашева (1872–1917), життя і діяльність якого тісно пов'язана з Києвом та Україною. На основі архівних документів простежено його життєвий шлях, а також подано короткий нарис про становлення і розвиток повітроплавання та авіації в Україні. Вміщено ілюстративний матеріал. Книга стане у пригоді любителям історії, а також історикам авіації та широкому колу читачів.

1083. Кириченко Б. Й. Планида і Зоря Плютинського / [Борис Кириченко. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Майдаченко, І. С., 2012. – 62, [1] с., VIII с. іл. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-8302-54-1. УДК 631.11-057.17(477.81)(092) **НБУЯМ А767819**

Книжка знайомить з долею та діяльністю неординарного організатора економіки В. А. Плютинського з Рівненщини, який за період соціалізму створив агрофірму світового рівня. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

1084. Клим Ворошилов и Луганщина / [авт.-сост.] А. А. Ямковой. – Алчевск (Луган. обл.) : Дон-ГТУ, 2013. – 60 с., [2] л. ил. ; 20 см. – Библиогр.: с. 59 (14 назв.) и в тексте. – 100 экз. – ISBN 978-966-310-304-4. УДК 94((47+57)+477.61)(092) **ВА769061**

У нарисі розповідається про К. Є. Ворошилова — військового і державного діяча Радянського Союзу, уродженця Луганщини. Зміст видання обмежено розповіддю про його діяльність на території нинішньої Луганської області. Для широкого кола читачів.

1085. Климчук О. О. Я єсмь... : худож. І. Марчук, провидець і подорожній : есей-біографія / Олександр Климчук. – Київ : Укр. письменник, 2012. – 571, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 1 000 пр. – ISBN 978-966-579-336-6 (у паліт.) УДК 821.161.2-92+75.071.1(477)(092) **ВА760478**

Видання розповідає про народного художника України, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, члена «Золотої гільдії» Міжнародної академії сучасного мистецтва в Римі, члена наукової ради (2006), «маестро найвищого престижу, котрий написав найкрасивішу сторінку в історії сучасного мистецтва» Івана Марчука. Для широкого кола читачів, які цікавляться сучасним художнім мистецтвом.

1086. Книга о Давиде Иосифовиче Сипитинере / [ред.-сост. Баранова И. К.]. – Одесса : Астропринт, 2013. – 143 с., [20] л. ил. : портр. ; 21 см. – На тит. л.: К 100-летию ОНМА им. А. В. Неждановой. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 150 экз. – ISBN 978-966-190-791-0 (в пер.). УДК 78.071.2(477.74-25)(092) **ВА780185**

Збірник присвячено життю і творчості музиканта, скрипаля і оперно-симфонічного диригента Д. І. Сіпітинера, чия діяльність нерозривно пов'язана з музичною культурою Одеси. Висвітлено маловідомі сторінки його біографії, розкрито передумови та зміст творчої роботи в Одеському національному академічному театрі опери та балету і в Одеській національній музичній академії ім. А. В. Нежданової. Багатогранно охарактеризовано художні досягнення Д. І. Сіпітинера — як музиканта, який володіє найширшою професійною ерудицією і унікальними особистісними якостями. Для широкого кола читачів, які цікавляться музичним мистецтвом.

1087. Кобець В. Д. Зійдуть сніги, і правда проросте / Василь Кобець. – Вінниця : Рогальська І. О., 2012. – 163 с. : іл., портр. ; 21 см. – На 3-й с.: До 100-річчя класика укр. л-ри Михайла Стельмаха. – ISBN 978-966-2585-38-4. УДК 821.161.2.09(092) **ВА755838**

У книжці висвітлено сучасний погляд на творчість видатного українського письменника Михайла Стельмаха. Вміщено розповіді про його родину та земляків-односельчан. Спогади про талановитого Майстра слова складають головну канву літературно-публіцистичного видання. Автор засвідчує глибоке знання творів Михайла Стельмаха, правдиво осмислює гострі проблеми сучасного українського села, в якому правда і кривда непримиренні. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться постаттю письменника та його творчістю.

1088. Коваленко С. С. Іван Богун — український Дон Кіхот : [іст. нарис] / Сергій Коваленко. – Київ : Стікс, 2011. – 445 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Життєписи, ISBN 978-966-2401-02-8 ; кн. 1). – Бібліогр.: с. 177–180 (63 назви). – Показч. осіб: с. 435–444. – Показч. місць: с. 421–434. – ISBN 978-966-96849-7-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА743529**

Книжка розповідає про життя та діяльність такої непересічної постаті, якою був Іван Богун. У ній вперше зроблено узагальнення відомостей про цього визначного полководця та державного діяча, показано його місце у подіях, що відбувалися в Україні й поза нею перед Хмельниччиною, під час неї і по ній. Дія книги відбувається на тлі подій (хронологічні межі 1641–1664 рр.), що на багато років визначили долю України й сусідніх країн. Яке місце у них посідав Іван Богун? Ким він був? Яким він був? Відповіді на ці питання подано у книзі. Видання проілюстровано великою кількістю малюнків (усього 122), що унаочнюють події тих часів, а також кольоровими мапами (усього 11) з нанесеними на них подіями, згадуваними у нарисі. Наприкінці книжки вміщено додатки, що дозволяють читачеві поглибити знання про згадувані у ній події (286 статей) та про осіб (140 статей), що брали в них участь. Призначено для всіх, хто цікавиться минулим України та сусідніх з нею країн.

1089. Коваль О. І. Тарас Шевченко на Вінниччині / О. Коваль. – Вінниця ; Гнівань (Вінниц. обл.) : Консоль, 2013. – 48 с. : іл., портр. ; 21 см. – Присвяч. 200-річчю з дня народж. Т. Г. Шевченка. – Бібліогр.: с. 39 (19 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-101-4. УДК 821.161.2(477.44).09(092)

Р126067

У виданні висвітлено всі місця, пов'язані з Кобзарем на Вінниччині. Для широкого кола читачів.

1090. Коваль Р. М. Михайло Гаврилко: і стеклом, і шаблею : іст. нарис / Роман Коваль. – Київ : Холодний Яр ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 471 с. : іл., портр. ; 29 см. – (Бібліотека Історичного клубу «Холодний Яр») (Серія «Отаманія ХХ століття» ; кн. 2). – Бібліогр.: с. 178–184 та в тексті. – Імен. показч.: с. 459–470. – Геогр. показч.: с. 454–458. – 3 000 пр. – ISBN 978-617-533-010-4 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0011161> УДК 94(477)(092)

ВС52014

У книжці розповідається про Михайла Гаврилка — скульптора, художника, поета, творця і чотаря УСС, повстанського отамана. Його доля тісно пов'язана з долею українців Австро-Угорщини та Російської імперії, адже в історію він увійшов не тільки як митець, а й як провісник Самостійної України та організатор війська (УСС і Сірої дивізії Армії УНР), що мало здобути національну свободу. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1091. Козюра І. В. Лицар науки. Анатолій Миколайович Асаул: сторінки життєпису [вченого-економіста] / Ігор Козюра, Валерій Козюра. – Полтава : АСМІ, 2013. – 59 с., [4] арк. іл. : портр. ; 20 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-182-264-0. УДК 001:33](477)(092) **ВА774972**

Книжка розповідає про життя і діяльність Анатолія Миколайовича Асаула — уродженця Решетилівки, який здобув високе ім'я і авторитетне визнання в науковому світі, в сфері практичної економіки та в громадському житті. Він входить у когорту найвизначніших людей Полтавщини, які проживають у Російській Федерації. Земляки пишаються ним і удостоїли звання «Почесний громадянин Решетилівщини». Видання розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

1092. Кокотюха А. А. Леонід Кравчук / Кокотюха Андрій Анатолійович. – Київ : ДАК «Укрвидав поліграфія», 2013. – 118, [1] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97-2438-0 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271789**

Леонід Кравчук — невід'ємна частина історії нашої країни. Не тільки тому, що він — перший Президент сучасної незалежної України, обраний народом. Не тільки тому, що з його ім'ям нерозривно пов'язане прийняття Акта проголошення незалежності нашої держави. Його досі по праву вважають одним із найбільш професійних, гнучких та виважених політиків за всю історію сучасної України. Постать Леоніда Кравчука викликає неабиякий інтерес завдяки неоднозначності та непересічності цієї особистості. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією країни.

1093. Колоскова Н. М. Скарби української душі / Нінель Колоскова. – Київ : Друкар. двір О. Федорова, 2013. – 83, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 66–69 (98 назв) та в тексті. – Імен. покажч.: с. 70–83. – 300 пр. – ISBN 978-966-2441-35-2 (помилк.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА779036**
Видання присвячено життю та творчості Т. Г. Шевченка. Для широкого кола читачів.

1094. Колтоновські. Життя і творчість / [передм. та упоряд. Овчаренко І. М.]. – Суми : Мрія-1, 2010. : портр. ; 20 см. – В кн. також твори і переклади з укр., рос., нім., серб., італ., норвез., англ. мов. – 100 пр. – ISBN 978-966-566-458-1. УДК 821.161.2.09(092) **ВА735249**

У книжці висвітлено життєвий шлях і творчість подружжя просвітителів Колтоновських — Андрія Павловича — поета, перекладача та Олени Олександрівни — літературознавця, критика. До 1917 р. подружжя мешкало у Санкт-Петербурзі, а потім переїхало на Сумщину у село Великі Будки (нині Роменського р-ну). Для істориків, літературознавців, широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

1095. Коляда І. А. Богдан Хмельницький / І. А. Коляда, В. І. Милько. – Харків : Фоліо, 2013. – 120, [1] с. – (Знамениті українці). – Бібліогр.: с. 119–120. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-03-5082-3 **АО268451**

1096. Коляда І. А. Богдан Хмельницький / І. А. Коляда, В. І. Милько. – Київ : ДАК «Укрвидавполіграфія», 2013. – 120, [1] с. : портр. ; 17 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – Бібліогр.: с. 119–121 (16 назв). – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97340-3-7 (у паліт.). – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Koliada_Ihor/Bohdan_Khmelnytskyi/ УДК 94(477)(092) **АО271784**

Богдан Хмельницький був не першим, хто розпочав боротьбу за свободу України. Але саме йому вдалося створити боєздатну армію, сформувати систему гетьманської влади і почати розбудовувати державу. Завдяки діяльності Хмельницького майже все українство, незважаючи на станові інтереси, виступило єдиною як ніколи силою в боротьбі за національне визволення. І хоча Великому гетьманові не все вдалося зробити для збереження державності, його діяльність не тільки визначила долю самої України, а й відчутно вплинула на тогочасне європейське політичне життя. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1097. Коляда І. А. Кирило Розумовський / І. Коляда, В. Милько. – Харків : Фоліо, 2012. – 126 с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 122–125 (23 назви). – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5086-1 (у паліт.). – URL: <https://avidreaders.ru/book/kirilo-rozumovskiy.html> УДК 94(477)«1750/1764»(092) **АО270602**

У виданні висвітлено життєвий шлях К. Розумовського (1728–1803), який став президентом Імператорської Академії наук і мистецтв, отримав титул графа Російської Імперії і став Гетьманом України-Гетьманщини (1750–1764). Показано, що реформаторська політика К. Розумовського, його прагнення розширити суверенітет Гетьманщини викликали невдоволення російського уряду та імператриці Катерини II, що врешті-решт і призвело до ліквідації інституту гетьманства на Лівобережній Україні. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1098. Коляда І. А. Михайло Коцюбинський / І. А. Коляда, О. Ю. Кирієнко. – Київ : Укрвидавполіграфія, 2012. – 119, [1] с. : портр. ; 18 см. – Бібліогр.: с. 117–119 (37 назв). – 4 000 пр. – ISBN 978-966-97243-5-9 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО270737**

1099. Коляда І. А. Михайло Коцюбинський / І. Коляда, О. Кирієнко. – Харків : Фоліо, 2012. – 119, [1] с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 117–119 (37 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5179-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО270597**

Михайло Коцюбинський (1864–1913) був і залишається одним з найоригінальніших українських прозаїків. Блискучий новеліст, він серед перших в українській літературі усвідомив потребу її реформаторства в напрямі модерної європейської прози. Саме Коцюбинського Панас Мирний назвав «великим майстром рідного слова», що, як «будівничий, виводив свої мистецькі твори, повні великого художнього смаку, глибокої задуми і безмірно широкою любові до людей». Для широкого читацького загалу.

1100. Коляда І. А. Отаман Сірко / І. А. Коляда, [Є. В. Биба]. – Харків : Фоліо : ПЕТ, 2012. – 126 с. : портр. ; 18 см. – (Серія «Знамениті українці», ISBN 978-966-03-5098-4). – На тит. арк. та паліт. тільки 1 авт. – 2-й авт. зазначений перед вип. дан. – ISBN 978-966-03-5804-1 (у паліт.). – URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/17412/1/Sirko.pdf> УДК 94(477)(092) **АО270593**

Іван Сірко (1605(1610)–1680) — один з найвидатніших політичних діячів і полководців України. Своєю ініціативою, енергією і воєнною вдачею Сірко здобув на Запоріжжі небувалу шану. Вісім разів Запорозька

Січ обирала його кошовим отаманом. Відчайдушно, із усім козацьким заповзяттям протистояв він татарсько-турецьким нападам, що загрожували геноцидом українському народові. Узевши участь у 55 битвах, Сірко майже завжди виходив із них переможцем, що й уславило його серед нащадків навіки. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1101. Конькова Г. В. Владимир Кожухарь. Магия таланта / Галина Конькова. – Київ : Такі справи, 2010. – 167 с., [3] л. ил. : ил., табл., портр. ; 21 см. – (Серия «Диалоги с мастерами»). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-7208-64-6. УДК 78.071.2(477)(092) **НБУЯМ А703416**

Видання присвячено 70-річчю з дня народження й 40-річчю творчої діяльності велетня національної музичної академічної культури, яскравій особистості музичного Олімпу сучасної України — Володимиру Марковичу Кожухареві — народному артисту України, народному артисту Росії, головному диригенту Національної опери ім. Т. Г. Шевченка. Для музикантів-фахівців та широкого кола поціновувачів музичного мистецтва.

1102. Корниенко М. В. Юрий Кравченко. Утраченный шанс Украины / Михаил Корниенко, Иван Бессмертный. – Изд. 2-е. – Киев : Довіра, 2011. – 364, [3] с. : ил., портр. ; 17 см. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-507-274-4. УДК 351.74(477)(092) **АО269336**

Книжка присвячена непростій долі колишнього міністра внутрішніх справ України Юрія Кравченка. У ній розповідається про те, як під його керівництвом було розгромлено свавілля організованих кримінальних угруповань, як ця неординарна людина була обвинувачена і відразу після Помаранчевої революції вбита у своєму заміському будинку. Вміщено кольорові фотографії. Для читачів, які цікавляться сучасною політичною історією України.

1103. Корнієнко М. В. Доля генерала / Михайло Корнієнко, Иван Безсмертный. – Київ : Довіра, 2012. – 198, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-507-296-6 (у паліт.). УДК 351.74-057.36(477) **ВА758513**

Документальне видання розповідає про життєвий шлях генерала Петра Опанасенка — від рядового оперативника карного розшуку до заступника міністра — начальника кримінальної міліції МВС України. У книзі описано розкриття резонансних злочинів, якими займався генерал, таких як «Топ-сервіс», «Справа Гонгадзе», «Перевертні в погонах» тощо. Для широкого читацького загалу.

1104. Корнійчук В. П. Maestro Анатолий Авдеевский. Портрет хора с мозаики : [худож.-докум. повесть] / Володимир Корнійчук. – Київ : Криниця, 2012. – 494 с. : ил., портр. ; 25 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету, ISBN 978-966-01-0320-4). – На авантитулі: До 80-річчя з дня народж. А. Авдеевського. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Укр. книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2434-02-6 (у паліт.). УДК 78.087.684.071.2(477)(092) **ВС53864**

У книжці віднайдено цікаві факти й відгуки світової преси про уславлений хор імені Григорія Верьовки та його художнього керівника Анатолія Авдеевського, вміщено вагома дискографія колективу, хронологічний життєпис хормейстера тощо. Проілюстровано численними фотоілюстраціями. Адресовано найширшому колу шанувальників української народної пісні.

1105. Костик М. Ярослав Осмомисл / Марія Костик ; Нац. заповідник «Давній Галич». – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2013. – 111 с., [8] арк. ил. : ил. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 104–110 (113 назв). – ISBN 978-966-668-307-9. УДК 94(477.83/.86)«1153/1187»(092) **ВА771657**

У книжці розповідається про важливі історичні події в Галицькому князівстві під час правління князя Ярослава Осмомисла (1153–1187), видатного державного діяча і далекоглядного політика. Для істориків, учителів і всіх, хто цікавиться історією рідного краю.

1106. Костриця М. Ю. М. М. Миклухо-Маклай і Україна / М. Костриця, В. Тимошенко. – Житомир : Полісся, 2011. – 78, [1] с. : ил., портр. ; 27 см. – Бібліогр.: с. 77–78. – 1920 пр. – ISBN 978-966-655-576-5 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВС52228**

У книжці розповідається про українські корені всесвітньовідомого вченого-енциклопедиста М. Миклухо-Маклая, про зв'язки його родини і його самого з Україною. Відомий мандрівник добре знав своє родинне коріння і прекрасно пам'ятав, що серед його предків по батьківській лінії — десятки поколінь українців, запорозьких козаків. Ознайомлення з рукописними та архівними фондами Руського географічного товариства у Санкт-Петербурзі, Російського державного історичного архіву, ЦДІА України у Києві, Житомирського обласного державного архіву, тогочасною пресою дозволило виявити нові цікаві подробиці біографії вченого, зокрема щодо його походження та перебування в Україні. Для широкого читацького загалу.

1107. Костриця М. Ю. Солов'їна полісянка. Зоя Гайдай / Микола Костриця ; Житомир. наук.-краєзн. т-во дослідників Волині, Житомир. обл. краєзн. музей, Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Житомир : М. Косенко, 2011. – 25 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Уславлені імена Житомирщини, ISBN 978-966-8123-74-0 ; вип. 2). – Бібліогр.: с. 47. – 400 пр. – ISBN 978-966-8123-76-4. УДК 782.1.071.2(477.42)(092)

ВА756610

Видання присвячено життєвому і творчому шляху оперної співачки, народної артистки СРСР Зої Михайлівни Гайдай (1902–1965), чиє становлення як митця відбулося на Житомирщині. Містить фотографії. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться музичним мистецтвом.

1108. Костриця М. Ю. «Я в серці маю те, що не вмирає...». Леся Українка / Микола Костриця Житомир. наук.-краєзнав. т-во дослідників Волині, Житомир. обл. краєзнав. музей, Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Житомир : М. Г. Косенко, 2012. – 63 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Уславлені імена Житомирщини, ISBN 978-966-8123-74-0 ; вип. 3). – Бібліогр.: с. 50. – 500 пр. – ISBN 978-966-8123-82-5. УДК 821.161.2.09(092)

ВА772125

Видання присвячено життєвому шляху уродженки Новограда-Волинського, класика української літератури Лесі Українки. Для літературознавців, лесезнавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться життям та творчістю поетеси.

1109. Кравченко Г. Н. Преодоление / Кравченко Г. Н. – Донецк : Донбасс, 2013. – 359 с. : іл., портр. ; 22 см. – 500 экз. – ISBN 978-617-638-222-5 (в пер.). УДК 615.89(477)(092) **ВА774242**

Видання репрезентує біографію Якова Федоровича Шевченка — цілителя, який володіє рідкісним даром зцілення. Впродовж кількох десятиліть він допоміг подолати різного роду недуги тисячам людей. Доля цілителя з малих років виявилася пов'язаною з непростю історією країни. Колективізація позбавила його дитинства, війна — юності. Попри все, Яків Шевченко зберіг своє серце в моральній чистоті, після багатьох років вимушеної розлуки знайшов матір і відкрив у собі чудовий дар служіння людям. Для широкого кола читачів.

1110. Кралюк П. М. Князі Острозькі / П. М. Кралюк. – Київ : Укрвидавполіграфія, 2012. – 126 с. ; 18 см. – Бібліогр.: с. 124–125. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97243-3-5 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

АО270677

1111. Кралюк П. М. Князі Острозькі / П. Кралюк, Я. Хаврук. – Харків : Фоліо, 2012. – 126 с. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 124–125. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5430-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

АО270609

Проаналізовано роль в історії українських земель періоду середньовіччя династії князів Острозьких, зокрема її представників — Костянтина Івановича (бл. 1460–1530) та його сина Василя-Костянтина (1526–1608). Саме вони після розпаду Київської Русі, а пізніше загибелі Галицько-Волинської держави виступили продовжувачами давньоруських політичних і культурних традицій. Про це свідчать найяскравіші діяння представників цієї династії — військові перемоги над татарами, Оршанська битва, видання Острозької Біблії 1581 р., заснування першої вищої школи на східнослов'янських землях, видавнича діяльність Острозької друкарні, боротьба проти Берестейської унії тощо. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду середньовіччя.

1112. Кралюк П. М. Любомудри Володимирії / Петро Кралюк. – Луцьк : Твердиня, 2010. – 166 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Пантеон», ISBN 978-966-8770-55-5.). – Бібліогр. в кінці розд. – 500 пр. – ISBN 978-617-517-010-6. УДК 1(477)(092)

ВА734865

Про князя-філософа Володимира Васильовича (1203–1269), молодшого сина засновника Галицько-Волинської держави Романа Мстиславовича, навіть самі українці знають дуже мало. На тлі інших давньоруських князів він вирізнявся нестандартною поведінкою. Можна сказати, що ця людина випередила свій час, намагаючись запровадити нові підходи в політичному, суспільному і культурному житті. Сучасники іменували його філософом. Володимир Васильович культивував філософію, а свої філософські ідеї прагнув втілити в життя. Ім'я А. Річинського (1892–1956) й досі залишається маловідомим в Україні. Що вкрай несправедливо. Адже він був не лише висококваліфікованим лікарем-спеціалістом, але й філософом, релігієзнавцем, культурологом, мистецтвознавцем, церковним композитором, фольклористом тощо. Ця людина активно трудилася на громадській ниві, змагаючись за незалежну Українську державу і незалежну УПЦ. За це А. Річинський і зазнав переслідувань та поклав своє життя. Для широкого кола читачів.

1113. Кралюк П. М. Своя мудрість. Тарас Шевченко як мислитель / Петро Кралюк. – Луцьк : Надстир'я : Ключі, 2013. – 101 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 93–100 (174 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-517-779-1. УДК 821.161.2.09(092)

ВА772542

У книзі представлено результати дослідження філософських поглядів Т. Г. Шевченка. Розглядається проблема відношення запозичень і власних ідей Т. Г. Шевченка, його намагання поєднати просвітницькі ідеали з ідеалами християнства. Видання структуровано за дев'ятьма параграфами, у яких висвітлено «Формування світогляду Шевченка та особливості його вираження» (с. 6–12), «Філософську культуру Шевченка» (с. 13–25), «Образ світу («Онтологія»)» (с. 25–33), «Естетику Шевченка» (с. 33–46), «Погляди на релігію» (с. 46–66), «Історіософію» (с. 66–74), «Шевченко та месіанство "Книги биття українського народу"» (с. 74–80), «Соціальні та етичні погляди» (с. 80–84), «Педагогічні погляди» (с. 84–91). Не містить виокремлених біографічних відомостей, ілюстрацій, допоміжних покажчиків. Видання розраховано на широке коло читачів.

1114. Красовський І. Д. Його серце зупинилося на світанку... : Пам'яті Вчителя і Друга о. Б. Семківа / І. Красовський. – Львів : Свічадо, 2011. – 28, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Бібліотека Лемківщини ; ч. 52). – ISBN 978-966-395-430-1. – URL: https://lemko.org/pdf/krasowskyj_52.pdf
УДК 271.4-726.25 **P118186**

Книжка розповідає про дружбу автора з парохом УГКЦ о. Богданом Семківим. Для широкого кола читачів.

1115. Кратко І. Він пізнав істину. Біографічний нарис про Миколу Гулака / І. Кратко, М. Кратко. – Луцьк : Терен, 2010. – 169 с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 600 пр. – ISBN 978-966-2276-13-8. УДК 94(477)(092) **BA740023**

У виданні розповідається про одного з організаторів Кирило-Мефодієвського братства — Миколу Івановича Гулака (1821–1899). Глава «Про козацький рід Гулаків» (с. 5–11) вміщує інформацію про родовід ученого; «Дитячі та юнацькі роки Миколи Гулака» (с. 11–20) — біографічний матеріал про молоді роки видатного діяча. Без допоміжних покажчиків. Вперше на основі нових знайдених матеріалів викладено повну біографію М. І. Гулака з аналізом його наукової, публіцистичної та просвітницької діяльності. Для науковців, істориків, бібліографів, усіх, хто цікавиться історією України.

1116. Кретов Г. М. Кто он? : повествование о заслуж. тренере Украины по боксу, человеке с врожден. талантом боксера и тренера И. Г. Каца / Г. М. Кретов. – Одесса : Астропринт, 2012. – 71 с. : ил., портр. ; 21 см. – 300 экз. – ISBN 978-966-190-522-0 (в пер.). УДК 796.83.071.4(477)(092) **BA754675**

Видання присвячено одеситу, заслуженому тренеру України з боксу Йосипу Геннадійовичу Кацу, який вважається одним з найкращих боксерів та тренерів кінця минулого століття. Вміщено спогади колег та друзів про життя та діяльність тренера. Для широкого кола читачів, яких цікавить спорт, зокрема, бокс.

1117. Кривошея Г. М. Петро Тимофійович Тронько / [Кривошея Г. М., Семилетка Г. П., Склярченко Є. М.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2012. – 215 с. : іл., портр. ; 23 см. – (Видатні вихованці та педагоги). – Авт. зазначено перед вип. дан. – На звороті тит. арк.: До 178-річчя ун-ту. – Присвяч. 67-річчю Перемоги у ВВВ 1941–1945 рр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – У паліт. – 350 пр. УДК 94(477)(092) **BA766379**

У виданні висвітлено життєвий шлях державного та громадсько-політичного діяча, українського вченого в галузі історії та історичного краєзнавства в Україні, Героя України, заслуженого діяча науки та техніки України, академіка НАН України П. Т. Тронька. Відзначено його вагомий внесок у розвиток історичної науки, освіти, культури, медицини, збереження та відродження історично-культурної спадщини українського народу. Для широкого кола читачів.

1118. Крикун Ю. Ю. Блохин. Вертикаль победы / Юрий Крикун. – Киев : Букер и Букер, 2012. – 160 с. : ил., табл., портр. ; 30 см. – 10 000 экз. – ISBN 978-966-2373-18-9 (в пер., в футл.). УДК 796.332.071.43(477)(092) **CO31280**

Книжка присвячена спортивному символу ХХ ст., футболісту, педагогу, стратегу — Олегу Блохину. Це людина з приголомшливою харизмою, яка зуміла втілити в життя мрію мільйонів українських уболівальників, вперше вивівши збірну країни з футболу в чверть-фінал чемпіонату світу. Він — яскрава зірка на світовому футбольному небосхилі. У виданні подано чудові ілюстрації та унікальні фотоматеріали. Для шанувальників спорту, зокрема, футболу.

1119. Крутенко Н. Г. Анна Ярославна : іст.-літ. мистецтвозн. розвідка / Наталія Крутенко. – Київ : Пульсари, 2011. – 137, [1] с. : іл., портр. ; 30 см. – (Серія «Українці у світовій цивілізації», ISBN 978-966-7671-96-8). – На обкл. авт. не зазначено. – Текст укр., фр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2171-80-8 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(4)(092) **CO30706**

Перше ґрунтовне дослідження, яке виводить давно знайому тему на новий рівень осмислення, наповнює її новими реаліями, аргументовано спростовує помилки, якими досі рясніє життєпис видатної зем-

лячки. Свідомо відійшовши від традиційної схеми висвітлення долі коронованої киянки, авторка розширила межі прочитання теми. Вперше досліджено родовід Анни Ярославни, версії щодо її смерті та місця поховання, доля бібліотеки французької королеви. Спростовано укорінені помилки в біографії — твердження про перехід у католицьке віросповідання, місце коронування Анни в кафедральному соборі Реймса, багаторічну бездітність, наявність у королеви власного герба. Прикрасою книжки є унікальний ілюстративний матеріал. Розповідь про французьку королеву слов'янського походження однаково цікава як для підготовленого читача (істориків, культурологів), так і для широкого читацького загалу.

1120. Крыжановская Т. В. Счастье трудных дорог / Т. В. Крыжановская. – Днепропетровск : НГУ, 2008. – 248 с. : ил., портр. ; 25 см. – (Особистості НГУ: життя і творчість, ISBN 966-8271-49-1) – На тит. л.: До 110-річчя НГУ. – Загл. сер. укр. – 300 экз. – ISBN 978-966-350-079-9. УДК 012Кармазин+016:[929Кармазин+622(477)(092) **ВС52916**

Документальна повість присвячена вченому, засновнику наукової школи збагачення корисних копалин В. І. Кармазіну. До видання вміщено біобібліографію професора. Розраховано на науковців, фахівців галузі, працівників наукових бібліотек, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і розвитком вітчизняної науки.

1121. Крыжановский К. С. Профессор Кочо человек эпохи / К. С. Крыжановский. – Киев : Сталь, 2013. – 56, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – 200 экз. – ISBN 978-617-676-038-2. – URL: https://atop.kpi.ua/files/pdf/kocho_book.pdf УДК 62(477)(092) **НБУЯМ А738576**

Історичний нарис присвячено ювілейній даті, 100-річчя від дня народження вітчизняного вченого, професора, доктора технічних наук, винахідника, Валентина Степановича Кочо — засновника нового наукового напрямку і академічної школи підготовки фахівців теплоенергетиків за автоматизації виробничих процесів для різних галузей народного господарства. Професор залишив після себе велику наукову спадщину, підготував плеяду видатних вчених та інженерів. Його ім'я займає одне з почесних місць серед видатних учених України. Для науковців, фахівців галузі, працівників наукових бібліотек, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією та розвитком вітчизняної науки.

1122. Крючков Ю. С. Генеральный конструктор Г. Н. Чернышев / Ю. С. Крючков. – Николаев : НУК, 2013. – 107 с. : ил., табл., портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 95–97. – 100 экз. – ISBN 978-966-321-258-6. УДК 623.827(477)(092) **ВА772886**

У книзі розповідається про життя і діяльність миколаївця, випускника Миколаївського кораблебудівного інституту, інженера, генерального конструктора атомних підводних човнів, створювача низки проєктів човнів типу «Барс» Г. М. Чернишова, а також про його колег. Для науковців, фахівців галузі, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки та історією міста.

1123. Куделко С. М. Повести о героях края Слобожанского казаке Харько и кошовом атамане Иване Сирко / Куделко С. М., Фалько О. С. – Київ : Кріон, 2011. – 207 с. : ил., портр. ; 31 см. – В подзаг. загл. проєкта: Україна: історія великого народу. – 750 экз. – ISBN 978-966-1658-27-0. – ISBN 978-966-1658-53-9 (в пер.). УДК 94(477.54)(092)+821.161.1(477)-31 **СО30536**

Книжка містить повісті про двох видатних особистостей — козака Харка, який, за однією з версій, є засновником Харкова, і кошового отамана Війська Запорозького Низового, полковника Харківського полку Івана Сірка. Через образи цих двох легендарних людей подається історія Харкова та Слобожанського краю. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1124. Кузьменко Н. И. Вы — свет мира : очерки жизни В. Л. Бандурова [пред. лозоповат. агрофирмы «Коммунар» / Кузьменко Н. И., Манжура В. М., Эстеркина И. Б.]. – Запорожье: АА Тандем, 2013. – 231 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Авт. указ. перед вып. дан. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-488-122-4 (в пер.). УДК 63(477.64)(092) **ВА770468**

У книзі розповідається про Володимира Леонідовича Бандурова — голову агрофірми «Комунар» Полігівського району Запорізької області. Вступна стаття містить матеріали про історію восьми поколінь сім'ї Бандурових. Видання складено зі статей-спогадів рідних та колег. Містить фотоматеріали. Для широкого читацького загалу.

1125. Кук В. С. Степан Бандера. Роман Шухевич / Василь Кук ; авт. ідеї проєкту, упоряд. і ред. Б. Гордасевич. – Львів : Бона, 2012. – 142, [1] с. : портр. ; 20 см. – На тит. арк.: Дослідниц. проєкт «Хто ти є, Україно?». – Бібліогр. в кінці ст. – Вид. коштом упоряд. – 500 пр. – ISBN 978-966-2626-06-3. УДК 94(477)(092) **ВА760863**

Увазі читачів запропоновано два біографічні дописи про видатних діячів опору та націоналістичного руху в Україні: Степана Бандеру та Романа Шухевича, які написав один із найкращих знавців цієї теми — їх

близький товариш та побратим по зброї, останній Головний Командир УПА — генерал-хорунжий УПА Василь Кук. У додатку опублікована рідкісна за вживанням в обігу праця Степана Бандери про Романа Шухевича, написана вже після трагічної загибелі останнього, отже цілком відверта і виважена у висновках. Книжка розрахована на використання в якості посібника з історії у навчальних закладах України всіх рівнів акредитації.

1126. Кулиняк Д. І. Лицар Дикого Поля. Петро Калнишевський : іст.-докум. роман-есе / Данило Кулиняк ; Всеукр. благод. фонд ім. Петра Калнишевського. – Вид. 6-те, доповн. – Київ : Літопис-XX, 2012. – 191 с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-7252-74-8. УДК 821.161.2-4+94(477)(092) **ВА759595**

Ця книжка своєрідний підсумок багатолітніх пошуків і досліджень про останнього кошового отамана Запорозької Січі Петра Калнишевського, канонізованого УПЦ влітку 2008 р. У цьому творі автор чи не вперше найповніше висвітлює 112-річний життєвий шлях останнього кошового отамана, який уособлює ціле століття української історії. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1127. Куцевол О. М. «Народився він для бою...» : (вивч. творчості І. Багряного в шк.) : навч. посіб. / Ольга Куцевол. – Вінниця : Діло : Ландо, 2011. – 287 с. : портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 278–286 (104 назви) та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-617-662-009-9 (у паліт.). УДК 373.5.016:821.161.2.09 **НБУЯМ Б337520**

Посібник містить методичні рекомендації щодо організації процесу вивчення творчості Івана Багряного відповідно до сучасних освітніх концепцій. Подаючи матеріал автор спирається на найновіші досягнення багрянознавства, праці літературознавців української діаспори, мемуарні епістолярні та художньо-біографічні джерела. Адресовано вчителям-словесникам, студентам, магістрантам філологічних спеціальностей, старшокласникам і всім небайдужим до рідного слова та вітчизняного письменства.

1128. Кучабський Ю. В. Отець Володимир Кучабський: священик, катехит, науковець, письменник / Юрій Кучабський. – Львів : Свічадо, 2011. – 191, [1] с., [16] арк. іл. : портр. ; 22 см. – На обкл. авт. не зазначено. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Бібліогр. покажч. пр. В. Кучабського: с. 190–191. – ISBN 978-966-395-442-4. УДК 271.4-726.3(477) **ВА749814**

Видання присвячено отцю Володимиру Кучабському (1901–1945), одному із сподвижників і однодумців митрополита Йосифа Сліпого. Отець Володимир Кучабський був і педагогом-катехитом, і адміністратором католицького літературно-наукового журналу «Дзвони», і секретарем Греко-Католицької Богословської Академії. Провадив літературну та редакційно-видавничу діяльність. У книжці висвітлено не тільки життя і творчість о. В. Кучабського, а й подано загальну характеристику міжвоєнної епохи, детально простежено всі гілки родоводу, що дає змогу зрозуміти спадкоємність духовних традицій. Автор книжки подає детальні біографічні дані, документи, фото, свідчення сучасників о. В. Кучабського про його душпастирську діяльність. Доля о. В. Кучабського характерна для духовенства міжвоєнної доби, яке, незважаючи на матеріальну скруту, знаходило час, сили і засоби, щоб окрім душпастирства провадити педагогічну діяльність, присвячувати себе журналістиці та літературній творчості, видавничим проектам. У цьому й полягає велика джерелознавча вага книжки, у якій через призму долі одного українського греко-католицького священика відтворено складні історичні реалії, сформовано своєрідний «зріз епохи». Адресовано майбутнім священикам, усім, хто цікавиться історією Церкви.

1129. Кучер В. А. У истоков антибиотикотерапии : жизнен. путь и науч. подвиг З. А. Ваксмана / Владимир Кучер, Юрий Мостовой. – Винница : Гос. картогр. ф-ка, 2012. – 183 с., [8] л. ил. : табл. ; 20 см. – Библиогр.: с. 156–157. – Библиогр. тр. З. А. Ваксмана: с. 122–123 (28 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-617-533-066-1. УДК 615.33(73)(092) **ВА771517**

На сторінках видання висвітлено життєвий шлях та науковий подвиг геніальної людини, Нобелівського лауреата, вихідця з України Зельмана Ваксмана, що створив стрептоміцин і, тим самим, відкрив антибіотичну еру боротьби з туберкульозом. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією і розвитком медицини.

1130. Кучерук О. Пам'ятник П. Столипінові у Києві / О. Кучерук. – Київ : Задруга, 2012. – 47 с. : іл., портр. ; 22 см. – (Київські пам'ятники). – Бібліогр. в прим.: с. 45–47. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-432-112-6 УДК 725.94(477-25)(091) **ВА761063**

На основі маловідомих і невідомих раніше документів та фактів відтворено історію спорудження та ліквідації пам'ятника російському державному діячеві П. Столипіну у Києві. Розраховано на усіх, кого цікавить історія Києва, доба революційних потрясінь і перетворень початку ХХ ст.

1131. Кушерець В. І. Людина, яка випереджає час : матеріали лекції до 100-річчя від дня народж. М. М. Амосова / Василь Кушерець ; Т-во «Знання» України. – Київ : Знання України, 2013. – 35 с. :

іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 34 (8 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-316-341-3.
УДК 61(477)(092)(042.3)

P124966

Науково-популярне видання присвячено великому хірургу, вченому, академіку, професору Миколі Михайловичу Амосову та висвітлює його професійний шлях, особливу увагу приділяючи київському періоду життя. Розглянуто значний внесок М. М. Амосова в розвиток науки, письменницька, громадська та просвітницька діяльність. Подано спогади соратників про вченого. Видання містить фотографічні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки та долями її геніїв.

1132. Кушнір О. А. От мечты до «МРИИ» и не только... : рассказ о летчике-испытателе Александре Галуненко / О. Кушнір. – Киев : КИТ, 2011. – 434 с. : іл., портр. ; 22 см. – 6 000 экз. – ISBN 978-966-2279-12-2 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94+629.7.018.7-051(477)(092)

BA754050

Науково-популярне видання вміщує цикл інтерв'ю з заслуженим льотчиком-випробувачем СРСР, Героєм України Олександром Галуненком та іншими відомими авіаторами, науковими і громадськими діячами. У книзі розповідається про льотні долі авіаторів, процесах створення і випробування цілого ряду літаків ДКБ ім. О. К. Антонова, про ситуації з життя льотчиків, їхню самоцінність і багато іншого, що допомагає дізнатися і зрозуміти сутність «людського фактора» в авіації. Для широкого кола читачів.

1133. Кушніренко І. К. М. О. Корф: справа всього життя : творч. портр. / І. Кушніренко, В. Жилінський. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2011. – 298, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 293–298 (87 назв). – 150 пр. – ISBN 978-617-573-012-6 (у паліт.). УДК 37.013(477)(092)

BA737531

Книжку присвячено народному вчителю, просвітителю, земському діячу Миколі Олександровичу Корфу. Творча спадщина видатного діяча присвячена основам виховання любові і поваги до рідного краю. Для широкого кола читачів.

1134. Кушніренко І. К. Нестор Махно: від анархізму до... республіки : дослідж. махновщини / Іван Кушніренко. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2013. – 229 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 223–228 (154 назви). – 400 пр. – ISBN 978-617-573-063-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

BA771303

У книжці зроблено спробу історичного дослідження ідеології Н. І. Махна і його послідовників, яка пройшла шлях від анархо-комуністичної теорії до Гуляйпільської республіки. Розраховано на широкий читацький загал, на всіх, хто цікавиться історією громадянської війни в Україні (1918–1921 рр.) і махновщиною.

1135. Кушніренко І. К. Нестор Махно і «Союз бідних хліборобів» : початок революційної боротьби / Іван Кушніренко, Володимир Жилінський. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2010. – 170, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст: укр., рос. – Бібліогр.: с. 170 (16 назв) та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-617-573-005-8 (у паліт.). – URL: <https://zounb.zp.ua/sites/default/files/news/2015/02/27nmisbx.pdf> УДК 94(477.64):329.285(092)

BA732455

Дана книга — це розповідь про початок революційної боротьби Н. І. Махна у складі групи анархістів-комуністів «Союз бідних хліборобів», що діяла на початку ХХ ст. в селі Гуляйполі (нині Запорізька обл.). Подано біографічний матеріал, фотографії Н. Махна та членів «Союзу бідних хліборобів». Розраховано на всіх, хто цікавиться історією України початку ХХ ст. та її видатними діячами.

1136. Лавріненко Н. П. Максим Залізняк : (факти, міфи, зображення) / Назар Лавріненко. – Київ : Емма, 2012. – 79 с., [2] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 22 см. – На обкл.: Земля героїв 1. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-96824-4-4. – URL: https://www.academia.edu/11398946/Максим_Залізняк УДК 94(477)«17»(092)

BA760159

На сторінках видання зроблено спробу окреслити образ Максима Залізняка на основі накопичених упродовж останнього десятиліття різноманітних матеріалів. Звернено увагу на такі невизначені біографічні моменти, як місце народження, вік, дата початку повстання, роль керівника і його політичний статус, причини поразки та доля після зради. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією гайдамацького руху.

1137. Лазарева Г. Я. Радомир Василевский. Счастье — дело тяжелое : [биогр., воспоминания о нём и разкадровка фильмов / Г. Лазарева]. – Одесса : Фенікс, 2013. – 413, [1] с., [14] ил. л. : іл., портр. ; 24 см. – (Имена Одесской киностудии ; кн. 7). – Авт. указан на пер. – Часть текста укр. – Библиогр.: с. 401–410. – С автогр. авт. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-438-726-9 (в пер.). УДК 791.633-051(477)(092)

BA786017

Книжка присвячена кінооператорові і кінорежисерові Радомиру Василевському. Це своєрідний літопис його творчості. З документальних фрагментів — спогадів, рецензій, документів — складено цілісний портрет

митця. У виданні зібрано матеріали про фільми Р. Василевського — оператора («Весна на Зарічній вулиці») і режисера (від найперших, «Дубравки» і «Кроку з даху», до останнього — кіноказки «Як коваль щастя шукав»). Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться мистецтвом кінематографу.

1138. Лазарук М. Я. Микола Вінграновський. Степовий Сварог : есе про незабут. мандри Україною з М. Вінграновським / Лазарук Мирослав Ярославович. – Харків : ПЕТ, 2013. – 183, [2] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-16-4040-4 (у паліт.). УДК 821.161.2-4+821.161.2.09(092) **АО271754**

Видання присвячено Миколі Степановичу Вінграновському (1936–2004) — одному із найвизначніших українських поетів і прозаїків ХХ ст. (Державна премія України ім. Т. Г. Шевченка 1984 р.), постановнику 14 художніх та документальних фільмів, сценаристу, актору (золота медаль кінофестивалю в Лос-Анджелесі за краще виконання чоловічої ролі у кінострічці «Повість полум'яних літ» О. Довженка, учнем якого він був). Вміщено спогади автора про близьке спілкування з талановитим письменником, роздуми про його творчість (написана передмова до тому «Вибраних творів» Миколи Вінграновського «Шістдесятники»). Звернена увага на неповторну індивідуальність митця, який, за словами Івана Дзюби, був людиною «з гордою поставою, сильним голосом і «стодумною думою» про народ, про добу, про життя». Розраховано на широкий читацький загал.

1139. Лазорський М. Патріот. Григор Орлик (1722–1759) : іст. оповід. / М. Лазорський ; [упоряд. та передм., с. 3–13, Т. Олещенко]. – Київ : Персонал, 2009. – 343 с. ; 20 см. – (Бібліотека української героїки ; вип. 6). – На 12-й с. авт.: Микола Лазорський (Микола Гнатович Коркішко). – Бібліогр. в підрядк. прим. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-608-933-3. УДК 94(477)(092) **ВА751263**

У історичній повісті розповідається про сина Пилипа Орлика (1672–1742) — Григора Орлика-Дентевіля (1702–1759), ушавленого генерала французької армії, життя якого — звитяжна боротьба за долю свого краю, який бачив Україну вільною від уярмлення. Хронологічно охоплено період від кінця ХVІІ — до початку ХVІІІ ст. Для широкого кола читачів.

1140. Лебединцев Ф. Г. Архімандрит Мельхіседек Значко-Яворський / Феофан Лебединцев ; [упоряд., ред. Лавріненко Н.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2012. – 58, [1] с. : портр., карта ; 20 см. – (Земля героїв). – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-493-525-5. УДК 271.2-722.5(477.46)(092) **ВА752408**

Книжка присвячена сподвижнику православ'я, ігумену Мотронинського монастиря, архімандриту Мельхіседеку Значко-Яворському. Вона була видана вперше окремим виданням 1861 р. З того часу не виходило такого глибокого дослідження цієї видатної постаті. Відтоді ця праця не публікувалася й перетворилася на справжній раритет. Читачі мають змогу оцінити діяльність ігумена Мельхіседека і визначити його роль в історії, знайти відповідь на спірне питання щодо його причетності до Коліївщини. На переконання упорядника книги Н. Лавріненка, подвижницьке служіння і життєвий подвиг отця Мельхіседека варті визнання суспільством та розгляду відповідними структурами православної церкви щодо канонізації архімандрита. Для читачів, які цікавляться історією православ'я.

1141. Лев Таберко: научить, воспитать, вывести в люди / [сост. А. Д. Давидов]. – Днепропетровск : Журфонд, 2011. – 79, [1] с., [14] л. ил. : ил., портр. ; 22 см. – (Серия «Личность в зеркале прессы»). – Текст рус., укр. – 250 экз. – ISBN 978-966-1696-45-6 (в пер.). УДК 377.36:[656+33](477.63-25)(092) **ВА745612**

Видання присвячено життєвому шляху та трудовій діяльності директора Дніпропетровського транспортно-економічного коледжу Таберка Л. М. Для науковців, педагогів, краєзнавців, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться історією краю та навчального закладу.

1142. Левицька В. Степан Бандера і я / [В. Левицька ; іл. В. Тихонюк]. – Київ : Гамазин, 2011. – 47 с. : кольор. іл., табл. ; 23 см. – (12 балів. Історія України). – Авт. зазначено перед вип. дан. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-1515-67-2. УДК 821.161.2-32-93 **НБУЯМ Б351711**

Книжка написана для того, аби заохотити цікавість школярів до такої непересічної та актуальної нині особистості як Степан Бандера і надати інформацію про життя та діяльність цієї видатної людини. Розповідь ведеться від імені хлопчика, який вирішив провести своєрідне розслідування «справи» про Степана Бандеру: почувши різні точки зору щодо цієї особистості, хлопчака вишукує дані про те, якою насправді людиною був лідер українських націоналістів, які ідеї він сповідував і яке життя прожив. Юний дослідник черпає знання звідусіль: шукає інформацію в інтернеті, йде до бібліотеки, дивиться фільм про С. Бандеру, а також звертається по допомогу до старшого брата-студента і бере «інтерв'ю» у своєї бабусі. Таким чином, хлопчик, а разом з ним і читачі, дізнається багато цікавого: і про ОУН, до якої належав Бандера, і про бойові акції, проведені її членами, і про численні арешти, суди та переслідування, яким піддавали лідера революціонерів та його побратимів. Навіть рідний дід юного слідчого, як виявилось, був щирим «бандерівцем», хоч і мусив замовчувати це перед радянською владою. Для читачів середнього шкільного віку.

1143. Левицька В. Тарас Шевченко і Я / [В. Левицька, Т. Катіна]. – Київ : Гамазин, 2011. – 47 с. : кольор. іл., табл. ; 23 см. – (Серія «12 балів»). – Авт. зазначено перед вип. дан. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-1515-25-2. УДК 821.161.2.09(092) **Р119056**

У книжці автори не обмежилися констатацією загальновідомих фактів про життя видатного художника та поета Т. Шевченка, а й спробували підняти проблемність постаті, навести різні погляди на вчинки письменника, допомогти юним читачам самостійно розібратися у таких непростих питаннях. Для читачів середнього шкільного віку.

1144. Ленчур М. М. Життя прожити — не поле перейти : сторінки життя, проф. діяльн., творчість / Михайло Ленчур. – Ужгород : ІВА, 2013. – 166, [1] с. : іл., нот. іл., портр. ; 24 см. – Частина тексту угор. – Частина тексту парал. угор., укр. – Бібліогр. наук. пр. М. М. Ленчура: с. 153–154. – 400 пр. – ISBN 978-617-501-075-4. УДК 616-073.7(477.87)(092) **ВА775561**

Видання є автобіографічною книжкою лікаря-рентгенолога, поета та прозаїка Закарпаття Михайла Михайловича Ленчура. Для читачів, які цікавляться історією краю та його літературно-мистецьким життям.

1145. Леся Українка. Волинські сюжети : іст.-краєзнав. нариси / [упоряд.: Пушкар Н. Ю., Комзюк В. М.] ; Волин. краєзнав. музей, Літ.-мемор. музей Лесі Українки в с. Колодяжне Ковел. р-ну. – Луцьк : Волин. старожитності, 2012. – 251 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці нарисів. – Імен. покажч.: с. 231–239. – Геогр. покажч.: с. 240–245. – 200 пр. – ISBN 978-966-2780-05-5. УДК 908(477.82):821.161.2.09(092) **ВА758186**

Книжка містить статті, дослідження, спогади про роки проживання Лесі Українки на Волині (хронологічні межі 1871–1907). Розраховано на літературознавців, краєзнавців, викладачів-словесників, студентів, учнів, усіх, хто цікавиться творчістю поетеси.

1146. Лишаюся назавжди з вами... Ісаак Паїн / [упорядкув.: Б. Паїн та ін.]. – Львів : Каменяр, 2012. – 337, [2] с., [16] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-607-191-3 (у паліт.). – УДК 78.071.2(477)(092) **ВА753184**

Видання присвячено 100-річчю від дня народження українського диригента та педагога Ісаака Паїна (1912–1999), для якого симфонічний оркестр Львівської філармонії був «справою всього його життя». В основу книжки покладено матеріали сімейного архіву Паїних, зокрема диктофонні записи спогадів самого музиканта, а також статті його колег та учнів про виконавчу та педагогічну діяльність диригента. Адресовано шанувальникам музичного мистецтва.

1147. Лубківський Р. М. Камертон Шашкевича : ст., рец., інтерв'ю, промови, поезії / Роман Лубківський. – Жовква (Львів. обл.) : Місіонер, 2011. – 341, [10] с. іл. : іл., портр. ; 18 см. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-658-248-8 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092) **АО269539**

200-річчю від дня народження М. Шашкевича присвячено збірник, який вміщує статті, рецензії, інтерв'ю, промови. Також включено поему «Камертон Шашкевича» та окремі поетичні твори автора видання. Ілюстровано маловідомими документальними світлинами. Адресовано широкому колу читачів, зокрема творчій інтелігенції, священицтву, молоді.

1148. Лук'яненко Л. Г. Маршал Жуков і українці у Другій світовій війні / Левко Лук'яненко. – Вид. 10-ге. – Київ : Альфа реклама, 2013. – 47 с. : портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на обкл. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 47 (16 назв) та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2477-90-0. УДК 94(477)(092) **Р122733**

Друга світова війна залишила незагойні рани на тілі української нації. Правду про роль маршала Жукова Г. К. у нищенні українців розкрито у книжці Л. Лук'яненка, якому випало бути свідком тих подій у ті страшні роки. Це видання побачило світ за сприяння Української республіканської партії «Собор» — найстарішої політичної партії нової України, що послідовно обстоює відродження України й пробудження національного духу всіх українців. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду Другої світової війни.

1149. Лунін С. І. Іван Самойлович / Лунін Сергій Ігорович. – Харків : ПЕТ, 2013. – 122, [1] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-16-4070-1 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271743**

Гетьман Іван Самойлович — значна постать в історії України, людина, яка протягом 15 років була володарем Лівобережжя і зупинилася за крок до відновлення держави Богдана Хмельницького. Його доля добре ілюструє характерні тенденції української історії тієї доби, а особистість, що сполучає в собі позитивні і негативні риси, дозволяє побачити в ньому типовий портрет українського політика XVII ст. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду Гетьманщини.

1150. Любка Колесса. Українська піаністка : [ст. та матеріали : пер. з англ., болг., пол., рос., нім., ісп. / впорядкув. та заг. ред. Н. Кашкадамової, В. Бобицької ; передм., біогр. нарис та комент. до рец. Н. Кашкадамової ; Львів. нац. муз. акад. ім. Миколи Лисенка, Муз.-мемор. музей Соломії Крушельницької у Львові]. – Львів : Літопис, 2011. – 458 с. : іл., табл., портр. ; 23 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Показч. імен: с. 445–457. – ISBN 978-966-8853-09-8 (у паліт.). УДК 78.071.2(477)(092)

НБУЯМ Бз46849

Любка Колесса — українська артистка-піаністка, що у першій половині ХХ ст. концертувала в Європі, Південній Америці, США й Канаді. Вона мала по 150 виступів на рік, відгуками на які залишилися сотні захоплених рецензій у пресі. Пропонована книжка спирається на документальні свідчення мистецької діяльності Любки Колесси: програми концертів, газетні публікації, фотографії, звукозаписи її гри. З них вимальовується чарівний образ і захоплююча доля артистки. Для музикантів-фахівців і широкого кола шанувальників музичного мистецтва.

1151. Магро П. И. Пётр Магро : живопись, графика / Пётр Магро ; [вступ. ст. Бондар Л. Н. ; сост.: Магро З. А., Магро В. П. ; фото Шпак О. О. ; пер. Кудрин Т. А. и К. Ю.]. – Днепропетровск : Герда, 2013. – IX, 212, [1] с. : репрод., портр. – Библиогр.: с. 210–211. – На обл. даные парал. рус., англ. – Парал. тит. л. англ. – ISBN 978-966-8856-91-4.

ВС55406

Видання (альбом репродукцій) присвячено народному художнику України Петру Івановичу Магру — першому з українських художників, твори якого з успіхом експонувалися на престижних закордонних виставках. Для широкого кола читачів.

1152. Мазур П. Ф. «Я есьм русин, русин і буду!...» : іст.-біогр. нариси / Петро Мазур. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2013. – 334, [1] с. : іл., портр. ; 25 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-596-137-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-94

ВС56683

Автор у своїй автобіографічній книжці знайомить із невідомими сторінками історії Підкарпатської Русі, трагедії русинського народу. Разом із автором читач порине в молоді роки Петра Федоровича, здійснити подорож до Сибіру, Тихого океану, далекої революційної Куби. Побачить справжнього керівника — голову Углянської сільської ради та секретаря партійної організації колгоспу «Іскра», а згодом голову ради секретарів парторганізацій Тячівського агропромислового об'єднання, який щиро вболівав за простого працівника, рідний квітучий край. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією і розвитком регіону та долями її представників.

1153. Малаков Д. В. Архітектор Григор'єв. Київський спадок / Дмитро Малаков. – Київ : КИЙ, 2010. – 187, [2] с. : іл., портр. ; 24 см. – (Бібліотека Музею історії міста Києва). – На авантажурі: Повертаємо із забуття. – Бібліогр. у підрядк. прим. – Імен. показч.: с. 183–188. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8825-64-4 (у паліт.). УДК 929Григор'єв+72(477)(092)

ВС50083

Видання розповідає про видатного українського зодчого із когорти «забутих» свого часу владою, а відтак і нащадками, на довгі роки — Григор'єва С. В. Завдяки зусиллям таких небайдужих до своєї історії подвижників, як автор цієї монографії, повертаються до нас імена тих, кому завдячуємо обличчям міста Києва. Розраховано на фахівців у галузі історії, архітектури та широкий читацький загал.

1154. Марголіна І. Є. Ангели Врубеля / Ірина Марголіна. – Київ : Либідь, 2012. – 142, [1] с. : іл., портр. ; 21x23 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Рез. рос., англ. – Бібліогр.: с. 135–136. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 1 000 пр. – ISBN 978-966-06-0630-2 (у паліт.). – URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Marholina_Iryna/Anhely_Vrubelia/ УДК 75.046.3(477-25)(092)

ВА759137

Книжка відкриває для читача новий, незвичний аспект творчості Михайла Врубеля «київського» періоду — ангельську тематику. Йдеться про підготовку та створення кирилівських ікон і монументальних композицій, а також ескізів до розписів собору Святого Володимира. Подано цікаві подробиці, пов'язані з перебуванням художника в Києві, інших містах України, колом його спілкування. Своєрідним історично-біографічним тлом оповіді є численні спогади сучасників, листи, світліни того часу. Вміщено репродукції творів генія модерну. Для широкого читацького загалу.

1155. Мария Юделевна Гейман (1892–1978) / авт.-сост. Т. Медведникова ; Днепропетров. консерватория им. М. Глинки. – Днепропетровск : Ю. Сердюк, 2010. – 180 с. : ил., портр. ; 20 см. – (Выдающиеся музыканты Днепропетровщины). – ISBN 978-966-2967-04-3. (в пер.). УДК 78.071.4(477)(092)

НБУВ, НБУЯМ немає

1156. Медведникова Т. А. Марія Юделевна Гейман (1892–1978) / [Т. Медведникова] ; Днепропетров. консерваторія ім. М. Глинки, Всеукр. центр изучения Холокоста «Ткума». – Днепропетровск : Ткума : Ліра, 2011. – 180 с. : ил., портр. ; 20 см. – (Выдающиеся музыканты Днепропетровщины). – Авт. указан на обл. – 300 экз. – ISBN 978-966-383-339-2. УДК 780.616.432.071.2(477.63)(092)

ВА756456

Книга присвячена творчій діяльності однієї з творців Дніпропетровської піаністичної школи, випускниці Санкт-Петербурзької консерваторії, блискучої піаністки і видатному педагогу М. Ю. Гейман, яка виховала не одне покоління високопрофесійних музикантів. У стислій формі в книзі відображена доля піаністки в роки Другої світової війни, коли в зв'язку з окупацією України нацистською Німеччиною вона змушена була евакуюватися до Сибіру, до міста Тобольська і продовжити там активну творчу діяльність. Розраховано на викладачів, студентів музичних закладів, усіх, хто цікавиться історією розвитку піаністичної культури Дніпропетровщини.

1157. Марчук І. В. Ростислав Волошин / Ігор Марчук. – Львів : Літопис УПА ; Торонто : Літопис УПА, 2012. – 126 с. : ил., портр. ; 20 см. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 18). – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч.: с. 92–103. – ISBN 978-966-2105-41-4. – ISBN 978-1-897431-41-2 (Канада). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_18_Marchuk_I_Rostyslav_Voloshyn.pdf УДК 94(477)(092)

ВА755924

Ростислав Волошин увійшов в історію українського визвольного руху як один з перших організаторів ОУН на Волині, згодом керівник Рівненської окружної ексекютиви ОУН, активний студентський та громадський діяч, член Бюро Проводу ОУН та головуєчий на III Надзвичайному Великому Зборі ОУН та Першому установчому зборі УГВР. Він неодноразово за свою патріотичну діяльність заарештовувався польською поліцією, НКВС та німцями. Докладно про його життєвий шлях та активну діяльність у лавах ОУН розповідається у цій книзі, написаній на основі широкого кола джерел. Представлено багато унікальних світлин, які публікуються вперше. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українського національно-визвольного руху.

1158. Марчук І. Сотник УПА Петро Гудзоватий — «Очеретенко» : [біогр. нарис] / Ігор Марчук. – Львів : Афіша, 2011. – 119 с. : ил., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч.: с. 109–117. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-325-161-5. УДК 94(477.8)(092)

ВА757146

Книга про командира УПА Петра Гудзоватого-«Очеретенка» та його бойових побратимів є черговим виявом шани українським повстанцям, які жертвою боротьбою заклали підвалини сучасної держави. Сотник «Очеретенко», пройшовши вишкіл у Дружинах українських націоналістів під керівництвом Р. Шухевича, активно включився на початку 1943 р. у процес творення УПА, як військовий інструктор організував перші сотні на Волині та Поліссі. Наказом Головної команди УПА йому доручено очолювати рейдові підрозділи групи «Тютюнник» на Схід України. До моменту своєї загибелі 29 січня 1946 р. він залишався нескореним повстанським командиром, який боровся за волю власного народу до останнього подиху. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1159. Матеуш В. О. Альтернативне літературознавство. Проза Ліни Костенко і Ференц Ліст / В. Матеуш. – Хмельницький : Цюпак, 2011. – 43 с. : табл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-617-513-120-6. УДК 821.161.2.09

Р120936

У виданні висловлено претензії до першого прозового роману Ліни Костенко, наведено деякі висловлювання про угорського композитора Ференца Ліста. Для літературознавців, музикознавців, широкого кола читачів, які цікавляться дослідженнями у галузі літературознавства та музичного мистецтва.

1160. Матросов Я. М. Іван Рудичів: від Полтави до Парижа : докум.-іст. нариси / Ярослав Матросов ; за ред. 168 авт. ; Центр. держ. арх. зарубіж. українці (ЦДАЗУ). – Дніпропетровськ : Інновація, 2013. – 139 с., [9] арк. ил., [1] арк. портр. : ил., портр. ; 21 см. – На честь 130-річчя від дня народж. І. О. Рудичіва та всім бібліотекарям і архівістам світу присвяч. – Бібліогр.: с. 88–91, 134–136 та в підрядк. прим. – Імен. показч.: с. 83–88. – 150 пр. – ISBN 978-966-8676-50-5. УДК 94(477)(092)

ВА773515, ФПУ №2999

У збірнику досліджена біографія та проаналізована діяльність Івана Опанасовича Рудичіва — мало відомого на сьогодні, але значущого для України як громадсько-політичного діяча, діяча культури, публіциста, громадянина. Для широкого кола читачів.

1161. Медовий потік / упоряд. К. Матушак. – Вінниця : Діло, 2012. – 83 с. : ил., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-617-662-026-6. УДК 638.1(477)(092)

ВА760844

У виданні вміщено розповіді про трудову діяльність пасічника і сільського кореспондента В. Богатчука. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

1162. Мельничук Б. І. Великий українець із Тернопілля : Ярослав Стецько: життєвий шлях Провідника ОУН / Богдан Мельничук, Мирон Сагайдак, Віктор Уніят. – Тернопіль : Астон, 2010. – 175 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 175 (210 назв). – ISBN 978-966-308-356-8 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0008456> УДК 94(477)(092) **ВА734578**

Ця книжка є першим науково-популярним виданням, у якому на основі спогадів, архівних документів та інших матеріалів висвітлено життєвий шлях Голови Українського Державного Правління, Провідника ОУН і Президента Антибільшовицького блоку народів Ярослава Стецька. Проілюстровано документальними світлинами з фонду історико-меморіального музею Ярослава і Слави Стецьків у с. Великий Глибочок Тернопільського району. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю і національно-визвольних змагань українського народу.

1163. Мельничук Б. І. Вірна дочка України. Слава Стецько: життєпис у боротьбі / Богдан Мельничук, Мирон Сагайдак, Віктор Уніят. – [Вид. 2-ге]. – Тернопіль : Астон, 2011. – 127 с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-308-310-0 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА747863**

У виданні на основі архівних документів, спогадів та інших матеріалів, висвітлено життєвий шлях Провідника ОУН і Голови Конгресу Українських Націоналістів, уродженки Тернопільщини Слави Стецько. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю і національно-визвольних змагань українського народу.

1164. Мигдал Е. В. Валентину Руденко — 75 / [Е. В. Мигдал, А. В. Караманиц, А. А. Дворецкая] ; Компания проектного упр. – Днепропетровск : Свидлер А. Л., 2013. – 101 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Авт. указані перед вып. дан. – 500 экз. – ISBN 978-617-627-068-3. УДК 794.1(477)(092) **ВА823989**

Збірник побудовано у форматі висловлювань друзів і соратників про ювіляра Валентина Руденка — шахового композитора. У виданні наведено підсумки міжнародного ювілейного конкурсу зі складання шахових композицій. У додатку вміщено шахові композиції Валентина Руденка та Євгена Мигдала, присвячені учасникам і організаторам чемпіонату світу ФІДЕ з шахів 2012 р., фотогалерея друзів і соратників ювіляра. Розраховано на практиків і теоретиків мистецтва шахової композиції.

1165. Микола Горбович — громадянин, гуманіст, просвітник / [упоряд., авт. вступ. ст. А. Л. Зінченко] ; Краєзнав. т-во «Поділля». – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2013. – 463 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 400 пр. – ISBN 978-966-2696-39-4 (у паліт.). УДК 338.43.02(477)(092) **ВА767109**

У книзі висвітлено життєвий і творчий шлях М. Я. Горбовича — громадського діяча, талановитого педагога, людинолюбця, українського патріота, дослідника, розробника численних статутних документів для кооперативних селянських господарств. Для широкого кола читачів.

1166. Миславский В. Н. Кинопредприниматель Дмитрий Харитонов : жизнь и фильмы / Владимир Миславский. – Харьков : Торсинг плюс, 2012. – 215 с. : іл., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 204–215 (314 назв.), в тексте и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-617-030-400-1 (ошибоч.) (в пер.). – URL: <https://ru.b-ok2.org/book/3043345/882382> УДК 791.43(477)(092) **ВА763064**

Висвітлено життя та творчість найбільшого в дореволюційній Росії кінопродюсера і кінопродюсера Д. І. Харитонова, який працював у Харкові, Москві, Одесі, Берліні та Парижі. Довгий час про долю Харитонова було мало що відомо. Однак, виявлені автором даного дослідження в одному з харківських підвалів листи Харитонова і його родичів, а також копівка робота в архівах дозволили пролити світло на раніше невідомі факти з життя видатного кінопродюсера. Дане видання є першим в Україні дослідженням про діяльність кінопродюсерів німого кіно. Для істориків кіно, усіх, хто цікавиться мистецтвом кінематографу.

1167. Миславский В. Н. Механик-изобретатель Иосиф Тимченко в документах и воспоминаниях / Владимир Миславский, Виктор Гергеша ; Одес. нац. ун-т им. И. И. Мечникова [и др.]. – Харьков : Фактор, 2012. – 287 с. : іл., портр. ; 21 см. – В надзаг. также: Междунар. фестиваль короткометраж. кино «Харьков. сирень», Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина, Харьков. нац. ун-т искусств им. И. П. Котляревского. – На 8-й с.: К 160-летию со дня рождения И. А. Тимченко. – Часть текста фр., англ. – Библиогр.: с. 263–287 (548 назв.), в тексте и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-180-344-1 (в пер.). УДК 53(477.54)(09) **ВА752437**

Книжка висвітлює життя і творчість талановитого українського механіка-винахідника кінця XIX — початку XX ст. Йосипа Андрійовича Тимченка (1852–1924), який більшу частину свого життя присвятив роботі

в Новоросійському (нині — Одеському) університеті. Володар восьми Золотих і Срібних медалей російських і міжнародних виставок, Тимченко сконструював десятки унікальних приладів і механізмів, винайшов перший в світі прототип сучасного кінознімального апарату. У монографії використано маловідомі архівні документи, фотографії, свідчення, більшість яких публікується вперше. Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться історією та розвитком вітчизняної науки.

1168. Миславський В. Н. Альфред Федецький поет фотографії = Alfred Fedeckii poeta fotografii / Володимир Миславський ; Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. – Харків : Фактор, 2010. – 215 с. : портр. ; 20 см. – Текст: укр., пол. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 550 пр. – ISBN 978-966-180-088-4 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000012482> УДК 77(438)(092)

ВА730452

Видання присвячено видатному фотографу кінця XIX — початку XX ст. Альфреду Федецькому (1857–1902), який жив та працював в Україні. Фотохудожник багато експериментував у сфері кольорової та рельєфної фотографії, зняв перші в Російській імперії хронікальні фільми, неодноразово виборював престижні винагороди на міжнародних фотовиставках. У монографії використано маловідомі архівні матеріали та свідоцтва, найцікавіші фотороботи майстра, більшість з яких опубліковано вперше. Книжка зацікавить усіх, хто захоплюється історією фотографії та кіно.

1169. Митрополит Петро Могила. Маловідомі сторінки життя / [авт.-упоряд.] Соколенко С. В. ; Нац. спілка краєзнавців України, Музей історії та культури «Уваров. дім». – Київ : Гетьман, 2013. – 293 с. : іл., портр. ; 30 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2506-13-6 (у паліт.). УДК 94+271.2-722.51(477)(092)

СО32300

До видання вміщено матеріали та напрацювання відомих дослідників, які висвітлюють маловідомі сторінки життя та діяльності визначної постаті нашої історії митрополита Київського і всієї Русі Петра Могили. Для широкого кола читачів, які цікавляться життям представників українського духовенства.

1170. Михайленко В. М. Дем'ян Многогрішний — гетьман Сіверський / Валентина Михайленко ; Короп. центр. район. б-ка. – Мена (Чернігів. обл.) : Домінант, 2011. – 62, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 59–62 (46 назв). – 400 пр. – ISBN 978-966-2610-10-9. – URL: <http://libkor.com.ua/firm/download.php?part=2&id=278> УДК 94(477)(092)

ВА748468

У нарисі, спираючись на ряд видань, документів та публікацій у часописах, показано неоднозначну особистість володаря булави на Лівобережжі України (Гетьманщині) у 1668–1672 рр. Дем'яна Многогрішного. Розраховано на учнів, студентів, широкий читацький загал.

1171. Михайло Каганов: матеріали, спогади, пісні / ред.-упоряд.: М. П. Корейчук, Б. Й. Столярчук. – Рівне : Овід, 2011. – 223 с. : ноти, фотогр. – 200 прим. – ISBN 966-8179-67-9

ВА751580

Книжка присвячена життю, творчості, педагогічній і громадській діяльності рівненського композитора 60–70-х рр. XX ст., заслуженого діяча мистецтв України, доцента Рівненського державного педагогічного інституту Михайла Івановича Каганова. Для молодого покоління музикантів, шанувальників творчості митця, усіх, хто цікавиться культурою та мистецтвом краю.

1172. Михайлюта О. О. Відкриття Миколи Руденка / Олександр Михайлюта. – Київ : Михайлюта А. А., 2010. – 295 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. тв. М. Руденка : с. 286–289 (47 назв). – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2234-05-3. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhailiuta_Oleksandr/Vidkryttia_Mykoly_Rudenka.pdf УДК 821.161.2-92.09(092)

ВА735568

Дослідження присвячено публіцистичній творчості українського мислителя, літератора, правозахисника, Героя України, лауреата Шевченківської премії, дійсного члена УВАН Миколи Даниловича Руденка (1920–2004). Вміщено його основні праці в царині публіцистичної думки — «Енергія прогресу», «Гносис і сучасність», статті в періодиці, матеріали авторських програм на радіо «Свобода» та автобіографічну книгу «Найбільше диво — життя». У виданні висвітлено громадянську позицію М. Руденка, його складний шлях в інтер'єрі жорстокого XX ст. як послідовного борця за справедливість, геніального дослідника школи фізичної економії на засадах антропокозмизму. Адресовано журналістам, політикам, посадовцям, які накреслюють плани життя країн, економістам, філософам, студентам та викладачам у галузі масових комунікацій, широкому колу читачів.

1173. Михайлюта О. О. Святий Петро із Дивина / [Олександр Михайлюта. – 9-те доповн., виправл. вид. – Київ : О. О. Михайлюта, 2011. – 333, [2] с. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2234-03-9 (у паліт.). УДК 615.89-051(477.42)

ВА744149

Публіцистичне видання присвячено феноменальній особистості планетарного масштабу — народному цілителю, провидцю, наділеного неймовірними здібностями, Петру Дементійовичу Утвенку з села Дивин (Брусилівський р-н, Житомирська обл.). Він жив — як старець, а чинив — як Бог. Дослідники занесли ім'я славетного українця до переліку найзнаменитіших пророків, відомих людству. Ім'я Петра Утвенка (Діда Петра) стоїть в одному ряду з китайським провидцем і науковцем Конфуцієм, зі святим Антонієм, Оленою Блаватською, Вангелією Димитровою (Вангою), ясновидцем Вольфом Мессінгом, пророками Заратустрою і Мухамедом, святими Серафимом Саровським і Сергієм Радонезьким. Для широкого читацького загалу.

1174. Михтодь Волинець, подвижник і мученик нації : до 85-річчя від дня народж. правозахисника, дисидента, письменника і громадянина / [упоряд. М. Пасічник]. – Житомир : Рута, 2012. – 231 с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-581-152-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **BA760872**

У виданні висвітлено життєвий шлях колишнього політ'язня, письменника Михтодя Волинця, уродженця Житомирщини. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

1175. Мицик Ю. Іван Виговський / Ю. Мицик. – Харків : Фоліо, 2010. – 119 с. – (Серія «Знамениті українці»). – Бібліогр.: с. 116–119. **AO268133**

Видання присвячено Івану Виговському — одному з керівників Національно-визвольної війни 1648–1658 рр., найближчому помічнику Богдана Хмельницького у розбудові Української держави, переможцю в битві при Конотопі. Ставши гетьманом у надзвичайно складний період, Виговський намагався зберегти незалежність України, на яку почав зазіхати царський уряд, проте не зміг об'єднати різні верстви українського суспільства і втратив владу. Вже не маючи владних повноважень, він зробив останню спробу прислужитися своїй країні, але загинув на самому початку нового етапу свого життя. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України XVII–XVIII ст.

1176. Мицик Ю. А. Св. Петро Могила / Ю. А. Мицик. – Київ : Укрвидавполіграфія, 2012. – 126 с. : портр. ; 18 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97243-4-2 (у паліт.). УДК 94+271.22-722.51](477)(092) **AO270681**

1177. Мицик Ю. А. Св. Петро Могила / о. Юрій Мицик. – Харків : Фоліо, 2012. – 126 с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5404-3 (у паліт.). – URL: http://shron3.chtyvo.org.ua/Mytsyk_Yurii/Sv_Petro_Mohyla.pdf УДК 94(477)«12/17»(092) **AO270595**

Петро Могила належить до тих людей, чиї імена символізують відродження нації. Біля витоків прославленої далеко за межами України Києво-Могилянської академії поряд з іншими культурними діячами XVII ст. стоїть і його ім'я. Значення діяльності святого Петра Могилі — одного з найвидатніших церковних, культурних і політичних діячів України — важко переоцінити. Недарма час, протягом якого він був митрополитом, називають Могилянською добою. Київська митрополія при Петрі Могилі набула найбільшої самостійності та авторитету за весь період XIII–XVIII ст. 1996 р. Петра Могилу було канонізовано православною церквою. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією та долями її видатних діячів.

1178. Мицик Ю. А. Тиміш та Юрій Хмельницькі / Юрій Мицик. – Київ : Прадес, 2012. – 118, [2] с. ; 18 см. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-97250-0-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **AO270730**

1179. Мицик Ю. А. Тиміш та Юрій Хмельницькі / о. Юрій Мицик. – Харків : Фоліо, 2012. – 118, [2] с. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-3591-2 (у паліт.). – URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Mytsyk_Yurii/Tymish_ta_Yurii_Khmelnytski/ УДК 94(477)(092) **AO270615**

Книга розповідає про життя синів гетьмана України Богдана Зиновія Хмельницького — Тимоша (1632–1653) та Юрія (1641–1685). Науково-популярне видання складається з трьох розділів: «Рід Хмельницьких» (с. 3), «Тиміш Хмельницький» (с. 10), «Юрій Хмельницький» (с. 49). У розділах зазначено основні періоди з їхнього життєвого шляху: участь у Зборівській битві, походи на Молдову, невдалі спроби об'єднання України, період постригу в ченці Ю. Хмельницького під ім'ям Гедеон. Видання ілюстровано. Для широкого кола читачів.

1180. Мінгазутдінов О. Ф. Яків Петрович Батюк / А. [тобто О.] Ф. Мінгазутдінов, В. О. Суярко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2010. – 67 с. : іл., портр. ; 23 см. – (Видатні вихованці та педагоги). – Бібліогр.: с. 66–67 (37 назв). – У паліт. – 200 пр. УДК 94(477.51)(092) **BA740193, Табачник Д. В. BA1895**

Книга про Героя Радянського Союзу Якова Петровича Батюка. У виданні розповідається про життєвий шлях і героїчну боротьбу учасників Ніжинського підпілля на Чернігівщині під керівництвом Я. П. Батюка.

Також містить розділи, присвячені навчанню на юридичному факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (закінчив в 1940 р.) та адвокатській практиці в Києві та Ніжині. Робота написана на основі архівних джерел, спогадів учасників подій, наукової літератури. Рекомендовано студентам при вивченні історії України, університету та широкому загалу читачів.

1181. Мірошніченко С. Тамара / Сергій Мірошніченко. – Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2013. – 83 с., [12] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 110 пр. – ISBN 978-966-331-518-8 (у паліт.). УДК 631.1(477.63)(092) **ВА769907**

У книжці вміщено розповідь про Героя Соціалістичної Праці Тамару Павлівну Святодух. Для істориків, краєзнавців, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю та її героями.

1182. Мороз В. Зиновій Тершаковець — «Федір» / В. Мороз. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2011. – 126 с. : фот. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 12) – Парал. тит. арк. англ. – ISBN 978-966-2105-25-4 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-26-9 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_12_Zynovii_Ter-shakovets_Fedir.pdf УДК 94(477)(092) **ВА782816**

Зиновій Тершаковець увійшов в історію українського національно-визвольного руху як крайовий провідник ОУН Львівщини та засновник і редактор підпільного видання «Літопис УПА». Докладно про ці та інші аспекти його життя й діяльності висвітлено у книжці, написаній на основі широкої джерельної бази, зокрема невідомих архівних документах. Також вперше з 1944 р. публікується праця З. Тершаковця «Польське питання», в якій розкрито погляд українського підпілля на стосунки із своїм західним сусідом. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1183. Мороз В. Портрет Осипа Дяківа — «Горнового» = A portrait of Osyp Diakiv — «Hornovyi» / Володимир Мороз. – Львів : Літопис УПА ; Торонто : Літопис УПА, 2010. – 126 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 11). – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 49–53 (100 назв) — Показч.: с. 97–108. – ISBN 978-966-2105-27-8. – ISBN 978-966-2105-27-7 (помилк.) (Україна). – ISBN 978-1-897431-25-2 (Канада). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_11_Portret_Osypa_Diakiva-Hornovoho.pdf УДК 94(477)(092) **ВА735157**

Книжка присвячена життю та діяльності одного з провідних публіцистів воюючої України, члена Проводу ОУН на українських землях та заступника Голови генерального секретаріату УГВР, підполковника-політвиховника УПА Осипа Дяківа. На основі широкого масиву джерел з'ясовано його внесок в український національно-визвольний рух, висвітлено основні ідеї понад двох десятків публіцистичних праць. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху.

1184. Муравський П. І. Чистота співу — чистота життя / Павло Муравський ; [ред.-упоряд. О. А. Шокало]. – Київ : Просвіта, 2012. – 830, [1] с. : іл., нот. іл., табл., портр. ; 21 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету). – У кн. також відгуки про творчість П. Муравського та епістолярій. – Бібліогр.: с. 829–830 (25 назв). – Бібліогр. пр. авт.: с. 778. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 3 000 пр. – ISBN 978-966-2133-87-5 (у паліт.). УДК 784.087.68(477)(092) **ВА761711**

У виданні представлено унікальний досвід майже 100-річного життя й 80-річної мистецько-педагогічної діяльності Павла Івановича Муравського (1914) — живої легенди українського хорового співу ХХ–ХХІ ст., видатного хорового диригента й педагога сучасності, професора Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, народного артиста України, почесного академіка Національної Академії мистецтв України, лауреата Державної премії України імені Т. Г. Шевченка (1979), Героя України. У додатку вміщено фахові досягнення й осмислення феномену П. Муравського, спогади й відгуки про маестро знаних митців України та світу, його колег і учнів, листування, фотографії. Для пошанувачів музичного мистецтва та творчості диригента.

1185. Мустеця В. Василь Кантемір — «Остап» / Василь Мустеця. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2013. – 126 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 25). – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 101–105 та в підрядк. прим. – Показч.: с. 106–113. – ISBN 978-966-2105-50-6 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-51-1 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_25_Mustetsa_V_Vasyl_Kantemir_-_Ostap.pdf УДК 94(477)(092) **ВА766823**

У книжці на основі архівних документів подано життєвий та бойовий шлях Василя Кантеміра — «Остапа», «Деркача», «Дениса» — від рядового повстанця до провідника Кіцманського районного проводу ОУН. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху.

1186. Незгасима зоря маестро: життя і творчість диригента, педагога, народного артиста України, професора Богдана Володимировича Депо / [ред.-упоряд. Б. Столярчук ; пер. з англ. В. Ковалюка]. – Рівне : Вид. О. Зень, 2013. – 351 с. : іл., нот. іл., портр. ; 25 см. – Частина тексту рос. – Частина тексту парал. укр., англ. – 500 пр. – ISBN 978-617-601-057-9 (у паліт.). УДК 78.071.1(477.81)(092)

ВС56996

Видання знайомить з життєвим і творчим шляхом диригента камерного оркестру Рівненської обласної філармонії, досвідченого педагога, народного артиста України, професора Рівненського державного інституту культури Богдана Володимировича Депо. Для музикознавців, викладачів, студентів педагогічних навчальних закладів, широкого кола шанувальників музичного мистецтва.

1187. Николай Царенко: создаем будущее сегодня / [авт. проекта и сост. О. Д. Давыдов]. – Днепропетровск : Журфонд, 2013. – 123 с., [32] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – (Серія «Особистість у дзеркалі преси»). – 250 пр. – ISBN 978-966-1696-87-6 (в пер.). УДК 69(477.63)(092) **ВА770389**

У виданні висвітлено громадсько-політичну діяльність депутата міської ради Дніпропетровська (нині Дніпра) Миколи Григоровича Царенка. Розраховано на державних службовців, політиків, молодь, усіх, небайдужих до сучасної долі міста.

1188. Ніколаєва Н. Уляна Крюченко — «Оксана» / Наталія Ніколаєва. – Львів : Літопис УПА ; Торонто (Канада) : Літопис УПА, 2013. – 126 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 23). – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – Покажч.: с. 102–113. – ISBN 978-966-2105-47-6 (Ukraine). – ISBN 978-1-897-431-49-8 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_23_Nikolaieva_N_Uliana_Kriuchenko__Oksana.pdf УДК 94(477)(092) **ВА765603**

Книжка описує життя та долю Уляни Никифорівни Крюченко (1920–1972), підпільниці ОУН, дружини керівника Проводу ОУН та Головного командира УПА в 1950–1954 рр. Василя Степановича Кука (1913–2007). У виданні використано маловідомі архівні документи підпілля, радянських партійних та поліцейських органів, фотографії, її особисті малюнки і праці. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українського національно-визвольного руху.

1189. Норченко В. Н. Почетный гражданин Феодосии Юрий Федорович Коломийченко, 1915–1995 / Валерия Норченко. – Симферополь : Диайпи, 2012. – 238, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – 50 экз. – ISBN 978-966-491-279-9. УДК 821.161.1(477)-94 **ВА751162**

Книжка присвячена архітектору, краєзнавцю, почесному громадянину Феодосії, дійсному члену Географічного товариства України, члену товариства «Знання», члену Спілки архітекторів СРСР, члену НСАУ Ю. Ф. Коломийченку. Для істориків, краєзнавців, широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

1190. Образний світ Валентини Джуранюк / текст та упорядкув. М. Гринюк ; пер. [з укр.] В. Гаврилей, передм. О. Голубець ; світлини: М. Гринюк, О. Данишук. – Чернівці : Друк Арт, 2013. – 72 с. : іл., портр. ; 26 см. – На паліт. та тит. арк.: Галерея майстрів Гуцульщини. – Парал. тит. арк. англ. – Текст парал. укр., англ. – Бібліогр.: с. 70 (23 назви). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2021-85-1 (у паліт.). УДК 738.3.071.1(477.85/.86)(092) **ВС56627**

У книжці йдеться про збереження традицій косівської мальованої кераміки. Розглянуто роль майстра як творчої особистості у розвитку регіонального керамічного промислу на основі творчості Валентини Джуранюк. Для широкого кола читачів, які цікавляться культурою та мистецтвом Гуцульщини.

1191. Олдаковська-Куфель М. Станіслав Вінценз. Письменник, гуманіст, речник зближення народів : біографія : [пер. з пол.] / Мирослава Олдаковська-Куфель. – Чернівці : Книги — XXI, 2012. – 510, [1] с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 497–510. – ISBN 978-617-614-034-4 (у паліт.). УДК 821.162.1.09(092) **ВА771710**

У виданні розповідається про Станіслава Вінценза — незвичайну особистість, якій бурхлива історія ХХ ст. не шкодувала випробувань і труднощів, однак, не змогла зламати, попри ув'язнення, еміграцію, нестатки і брак визнання за життя. Для широкого кола читачів, які цікавляться культурою та мистецтвом Гуцульщини.

1192. Олекса Тихий : [у 2 т. / упоряд.: В. Овсієнко та ін.]. – Донецьк : Донеччина, 2012–. – 21 см. **Т. 1** : Думки про рідний Донецький край / Тихий О. І. – 415 с., [12] арк. іл. : портр. – В кн. також слов. мов. покручів О. Тихого. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Покажч. імен: с. 410–415. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2495-49-2 (у паліт.). УДК 37(477)(092) **В353768/1**

Т. 2 : У спогадах, роздумах, літературі / Тихий О. І. – 367 с. : портр. – Бібліогр.: с. 345–355, в під-рядк. прим. та в тексті. – Показч. імен: с. 362–367. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2495-50-8 (у паліт.). УДК 37(477)(092)

В353768/2

У першому томі видання розміщено статті, заяви, листи, матеріали судових справ та документи про діяльність українського дисидента, правозахисника, педагога, публіциста, члена-засновника Української Гельсінської групи Олекси Тихого. У другому томі вміщено матеріали про його життєвий і духовний подвиг. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

1193. Олександр Боровик. Зірка першої величини / [ред. О. В. Каранда]. – Мена (Чернігів. обл.) : Домінант, 2013. – 159 с. : іл., портр. ; 146 31 см. – Частина тексту рос., нім. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2610-45-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-92+631.1(477.51)(092)

СО32435

Книжка вміщує публіцистичну розповідь про відомого аграрника, політичного діяча, Героя Соціалістичної Праці О. Г. Боровика. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

1194. Олійник Г. А. Пашкевич у нас один / Галина Олійник. – Житомир : Рута, 2013. – 115 с. : іл., нот. іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-581-177-1 (у паліт.). УДК 78.087.68.071(477)(092)

ВА770892

Видання присвячено народному артисту України, композитору і письменнику Пашкевичу Анатолію Максимовичу. Для шанувальників музичного мистецтва та творчості митця.

1195. Олійник Я. Б. Андрій Якович Ворончук / [Олійник Я. Б., Палієнко Е. Т., Любіцева О. О.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2011. – 79 с. : іл., портр. ; 23 см. – (Видатні вихованці та педагоги). – Авт. зазначено перед вип. дан. – Текст укр., рос. – На звороті тит. арк.: На честь 175-річчя ун-ту та 65-річчя Перемоги у ВВВ 1941–1945 рр. – Бібліогр.: с. 79. – У паліт. – 150 пр. УДК 91(477)(092)

ВА780033

Видання присвячено Герою Радянського Союзу, полковнику у відставці, вчителю географії, випускнику Київського національного університету ім. Т. Шевченка А. Я. Ворончуку. Для широкого кола читачів.

1196. Ольховская Л. В. Неблагодный полтавец : (о Владимире Короленко) / Людмила Ольховская. – Полтава : Асми, 2013. – 55 с. : ил., табл. ; 20 см. – Часть текста парал. рус., англ. – На тит. л.: К 160-летию выдающегося рус. писателя В. Г. Короленко. – 500 экз. – ISBN 978-966-182-244-2. УДК 821.161.1.09(092)

ВА770936

Науково-популярне видання, підготовлене з нагоди 160-річного ювілею видатного російського письменника, громадського діяча, журналіста, редактора, видавця Володимира Галактіоновича Короленка, висвітлює полтавський період його творчості (1900–1921 рр.). Представлено розгорнутий біографічний нарис, що розкриває основні віхи життєвого та професійного шляху В. Г. Короленка. Містить численні фотографічні ілюстрації. Без допоміжних показників. Адресовано історикам, літературознавцям, екскурсоводам, вчителям, студентам, школярам, усім, хто цікавиться історією Полтавщини.

1197. Ольчак-Ронікер Й. Януш Корчак. Сторінками біографії / Йоанна Ольчак-Ронікер ; [пер. з пол. А. Павлишина]. – Київ : Дух і Літера, 2012. – 494 с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в прим. – Бібліогр. творів Я. Корчака: с. 494. – ISBN 978-966-378-275-1 (у паліт.). УДК 37.091.4(438)(092)+821.162.1.09(092)

ВА761934

Авторка, спираючись на план автобіографії, вміщений у щоденнику Януша Корчака, відтворює історію життя Доктора, вплітаючи її в оповідь про долю та вибір польських євреїв. На сторінках книжки постає юнак, який шукає власний шлях, молодий лікар, не чужий громадській посвяти, педагог, що проголошує новаторські теорії, письменник, багатолітній керівник Будинку Сиріт для єврейських дітей, співробітник «Нашого Дому» — інтернату для польських дітей. Корчак не підтримував жодну політичну партію та не сповідував жодної ідеології. Впродовж усього життя він був твердо переконаний, що можна бути водночас євреєм і поляком. Незадовго до смерті Януш Корчак написав: «Не бажаю зла нікому. Не вмію. Не знаю, як це робиться». Для широкого читацького загалу.

1198. Орав свій переліг. Йосип Гошуляк: від маминої пісні до вершин вокалістики / упоряд. М. Онуфрив. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2012. – 909, [1] с., [40] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті. – Показч. імен: с. 886–903. – 500 пр. – ISBN 978-966-518-597-0 (у паліт.). УДК 784.071.2(71)(=161.2)(092)

ВС53149

У виданні висвітлено життєвий шлях оперного й камерного співака з Канади Йосипа Гошуляка, його мистецькі здобутки. У нелегких умовах діаспорної дійсності співак на найвищому репрезентативному рівні пропагував українську музичну культуру в багатьох країнах світу. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться музичним мистецтвом діаспори.

1199. Оркестровий дивосвіт Василя Мельницького : [мистец. альм. / упоряд. О. В. Залуцький] ; Нац. всеукр. муз. спілка, Чернівець. обл. від-ня. – Чернівці : ДрукАрт, 2013. – 55 с. : іл., портр. ; 15x21 см. – На авантит.: До 50-річчя створення народ. аматор. оркестру нар. інструментів Кіцман. р-ного будинку нар. творчості та дозвілля. – 200 пр. – ISBN 978-966-2021-82-0. УДК 785.11(477)(092)

АО271846

Видання присвячено 50-річчю створення одного з кращих мистецьких колективів області — народного аматорського оркестру народних інструментів Кіцманського районного будинку народної творчості та дозвілля і його фундатору — багатолітньому керівнику та диригенту В. Г. Мельницькому, який віддав справі музичного навчання і виховання юних кіцманчан понад 50 років творчої діяльності. Для широкого кола читачів.

1200. Осип Дяків — «Горновий» : док. і матеріали / [упоряд. В. Мороз] ; Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського НАН України [та ін.]. – Київ : [б. в.] ; Львів : Літопис УПА ; Торонто : Літопис УПА, 2011. – 1015 с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – (Літопис УПА. Нова серія ; т. 17). – На паліт. та корінці тільки назва сер. – У надзаг. також: НАН України, Вид-во «Літопис УПА», Галуз. держ. арх. Служби безпеки України. – Парал. тит. арк. англ. – Текст укр., рос., англ. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Показч.: с. 909–982. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2105-35-3. – ISBN 978-1-897431-35-1 (Канада) (у паліт.). – URL: http://shron2.chtyvo.org.ua/Litopys_UPA/Nova_seriiia_Tom_17_Osyp_Diakiv-Hornovyi_Dokumenty_i_materialy.pdf УДК 94(477)(092)

ВС53604

Видання присвячено життю та діяльності Осипу Дяківу-«Горновому» — одному з провідних публіцистів воюючої України, підполковнику-політвиховнику УПА, члену Проводу ОУН, заступнику Голови генерального секретаріату УГВР. Представлено найповніший нарис життя і діяльності О. Дяківа, висвітлено основні ідеї його публіцистичних праць. Основну частину книжки складає його творча спадщина та листування. Вміщено документи про освіту та навчання, арешт та ув'язнення радянською владою, обставини загибелі; зізнання та спогади осіб, які з ним тісно співпрацювали. Переважна більшість документів і матеріалів опубліковано вперше. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху.

1201. Остап І. І. Бонді, або повернення Богдана Весоловського / Ігор Остап. – Київ : Дуліби, 2013. – 327 с. : іл., нот. іл., портр. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 314–325 та в підрядк. прим. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-8910-73-9 (у паліт.). УДК 78.071.1(477)(092)

ВА771512

Книжка розповідає про життя і творчість Богдана Весоловського (псевдонім «Бонді») — батька української естрадної музики, автора багатьох танцювальних шлягерів (танго, вальсів, фокстротів), ліричних пісень та романсів. Читач порине в атмосферу українського ретро, міжвоєнного Львова та Стрия, Ді-Пі еміграції, українського життя в Австрії та Канаді. Для широкого кола читачів.

1202. Осташевский М. Л. Евгений Лапин : портрет в интерьере времени / М. Л. Осташевский. – Сумы : Унив. кн., 2010. – 223, [1] с. : ил., портр. ; 24 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-680-515-0 (в пер.). УДК 66.013(477.52-25)(092)

ВС50523

Видання присвячено 60-річчю від дня народження керівника ВАТ «Сумихімпром», народного депутата України IV–V скликань, ученого-практика, політичного та суспільного діяча Євгена Васильовича Лапіна. Подано життєвий і творчий шлях ювіляра. Ілюстровано світлинами із сімейного архіву Лапіна. Для широкого читацького загалу.

1203. Отут я походив. Малишко і Обухівщина / [упорядкув., ред. та передм. Ю. К. Домотенка]. – 3-тє вид. – Київ : Задруга, 2012. – 125, [1] с., [16] арк. іл. : портр. ; 22 см. – 100-річчю А. С. Малишка присвяч. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-432-109-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092)

ВА761066

Книжка розповідає про видатного поета сучасності, автора української пісенної культури — «Пісні про рушничок», «Стежини», перекладача, літературного критика — Андрія Самійловича Малишка (1912–1970), про його любов до батьківської хати, рідного Обухова, до всієї Обухівщини, яка нині з гордістю носить своє друге ім'я Малишків край. Автобіографія поета подана у розділі «Спогади, немов весняні птахи» (с. 23–27). Ілюстровано фотографіями. Для всіх шанувальників творчості А. Малишка.

1204. Павловський М. П. На схрещених дорогах життя Софії Парфанович / М. П. Павловський, С. Й. Кухта; Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. – Львів : Кварт, 2010. – 33 с. : іл., портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 100-річчя УЛТ у Львові. – Бібліогр.: с. 32–33 (46 назв). – ISBN 978-966-8792-58-8. УДК 61(477)(092)

Р117381

Нарис присвячено життєвому шляху видатної особистості українського лікарського і літературного середовища Софії Парфанович. Вона — лікар і науковець, педагог і виховник, суспільна діячка і письменниця. Директор Львівської фельдшерсько-акушерської школи 1939–44 рр. Її творчий доробок знову у розпорядженні НТШ у Львові. Для широкого читацького загалу.

1205. Палкін І. В. В'ячеслав Палкін. Шляхами хорového мистецтва / Палкін І. В. – Харків : Бровін О. В., 2011. – 305 с., X с. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 296–297 (20 назв) та в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2445-29-9 (у паліт.). УДК 785.7.087.68(477.54-25)(092) **ВА747056**

Книжка присвячена пам'яті відомого культурно-громадського діяча, народного артиста України, головного диригента камерного хору Харківської філармонії, почесного громадянина Харкова В'ячеслава Палкіна. Для широкого читацького загалу, які цікавляться музичним мистецтвом регіону та долями його митців.

1206. Палтышев Н. Н. Гармония урока или Уроки жизни народного учителя СССР Палтышева Николая Николаевича : (автобиограф. и проф. наброски). – Николаев : Николаев. обл. тип., 2011. – 474, [1] с. : портр. ; 21 см. – На тит. л. в подзаг.: Ленинград — Одеса: «Эстафета жизни», 1995–2011. – 300 экз. – ISBN 978-966-8889-35-6 (в пер.). УДК 37.013(477)(092) **ВА747886**

Автором книжки для вчителів та студентів педагогічних ЗВО є вчитель-новатор, ім'я якого увійшло до багатьох енциклопедичних видань. Перша частина збірника «Урок — это вся жизнь!» (с. 14–233) знайомить з життям та професійною діяльністю М. М. Палтышева (1946 р. н.). Вперше вчитель-новатор, через школу якого пройшло понад 30 000 вчителів, розповідає про переслідування, яким піддається творча людина, зокрема він сам. Друга частина «Талант — это система» (с. 234–465) присвячена науково-методичним відкриттям автора. У книжці подано роздуми його колишніх учнів про особливості педагогіки автора «Педагогика Палтышева глазами его учеников» (с. 443–463), вміщено заочний діалог з Миколою Костянтиновичем Рєріхом про творчість (с. 253–264) та відомості про дітей нової формації — «Дітей Індіго».

1207. Панасенко Т. М. Иван Котляревський / Т. Панасенко. – Харків : Сиция, 2012. – 89, [2] с. : портр. ; 18 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-2542-28-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО270712**

«Здобув три вінці: на полі битви, як добрий воїн; на шляху мирного громадянського життя, як дбайливий вихователь багатьох гідних синів вітчизни; на ниві літератури, як полум'яний любитель мови рідної йому, їм створеної...» — говорив про Івана Котляревського його перший біограф С. Стеблін-Камінський. Безсмертна «Енеїда» й вічно юна «Наталка Полтавка» з часом не тьмяніють і не губляться, а зачаровують нових читачів. Ім'я їхнього автора, основоположника й першого класика нової української літератури, назавжди вписано в історію української і світової культури. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1208. Панасенко Т. М. Иван Франко / Т. Панасенко. – Харків : Фоліо, 2013. – 121, [1] с. ; 18 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга», 2013 р. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97231-7-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО271540**

Видання присвячено видатному українському письменнику, поету, публіцисту, перекладачу, етнографу Івану Франку. Його творчий доробок становить понад 50 томів, серед його праць — твори на кількох європейських мовах. Тому не дивно, що в листопаді 1915 р. віденський науковець Йосиф Застирець звернувся до Нобелівського комітету з пропозицією відзначити діяльність «найбільшого українського і одночасно слов'янського поета і вченого», «великого провідника свого народу, міжнародного генія» Івана Франка Нобелівською премією. На жаль, через півроку Івана Яковича не стало — смерть виявилася прудкішою за світове визнання. Для широкого кола дослідників творчої спадщини та долі письменника.

1209. Панасенко Т. М. Леся Українка / Т. Панасенко. – Харків : Фоліо, 2013. – 122, [1] с. ; 18 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга», 2013 р. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97231-5-4 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО271539**

Видання присвячено славетній українській поетесі та драматургу Лесі Українці. Її життя стало втіленням дієвої любові до рідної України та народу. Невиліковно хвора і під кінець життя майже позбавлена можливості пересування, Леся навіть з-поміж здорових людей вирізнялась своєю активною життєвою позицією і енергійністю, її творчість і донині вражає широтою тематики і безмежним драматизмом. Для широкого кола дослідників творчої спадщини та долі письменниці.

1210. Панасенко Т. М. Марко Вовчок / Панасенко Тетяна Михайлівна. – Київ : ДАК «Укрвидав-поліграфія», 2013. – 120, [1] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – На звороті тит. арк.: Марко Вовчок (Марія Олександрівна Вілінська). – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97-3400-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО271787**

Марко Вовчок (Марія Олександрівна Вілінська; 1833–1907) — складна, суперечлива й загадкова постать в історії культури, причому не тільки української та російської, бо діяльність її охоплює майже всю Європу. Жінка з чоловічим псевдонімом; росіянка за походженням, для якої Україна стала другою батьківщиною

і яка багато творів написала українською мовою; письменниця, що успішно займалася перекладацькою й видавничою діяльністю; не красуня, однак вражала й захоплювала багатьох талановитих чоловіків блискучим розумом, глибокими знаннями, внутрішньою силою, неординарна, енергійна, обдарована людина... Марка Вовчка справедливо називають літературною донькою Т. Шевченка. Для широкого кола читачів.

1211. Панасенко Т. М. Олександр Довженко / Т. М. Панасенко. – Київ : Укрвидавполіграфія, 2012. – 119, [1] с. : портр. ; 18 см. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-97243-7-3 (у паліт.). УДК 791.43.071.2(477)(092) **АО270735**

1212. Панасенко Т. М. Олександр Довженко / Т. Панасенко. – Харків : Фоліо, 2012. – 119, [1] с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5214-8 (у паліт.). УДК 791.43.071.2(477)(092) **АО270591**

Науково-популярне видання присвячено відомому письменнику, художнику і режисеру О. Довженку. Книжка розповідає про його родину, дитячі та юнацькі роки. Розкриває грані таланту як вимогливого режисера, фільми якого стали новим словом у світовому кінематографі, а кінострічка «Земля» увійшла до десятки найкращих фільмів усіх часів і народів. Розраховано на істориків кіно, критиків, викладачів, студентів, усіх шанувальників творчості митця.

1213. Парамонов А. Ф. Лётчик-штурмовик Иван Мусиенко / А. Ф. Парамонов. – Харьков : Харьков. част. музей гор. усадьбы, 2012. – 55 с. : ил., портр. ; 20 см. – 200 экз. – ISBN 978-966-2556-51-3. УДК 821.161.1(477)-94 **ВА753127**

Книжка ознайомлює з життям льотчика, Героя Радянського Союзу Івана Олександровича Мусієнка, уродженця Харківщини. Простежено шлях від курсанта Чугуївського військового авіаційного училища льотчиків до заступника командувача 57-ї повітряної армії з бойової підготовки. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

1214. Пастернак Р. «...Упав Івахів, друг Василь...» / Роман Пастернак. – Львів : ЛА «Піраміда», 2009. – 124, [3] с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-441-107-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-31 **ВА741802**

Словами з популярної повстанської пісні назвав свою документальну повість Р. Пастернак про першого командира УПА на Волині, яку йому запропонував написати Василь Кук. На основі спогадів свідків та учасників буремних подій, архівних документів монументально висвітлено постать Василя Івахіва (псевдонім «Рос»), хоча «...його життя було подібне на десятки, сотні інших тогочасних доль», в ньому було те, що вирізняло від багатьох ровесників — «ідея одержимості в боротьбі за волю, любов до рідної України. Усім своїм палким серцем, всією душею пристав він до підпільної діяльності ОУН, став одним із найпомітніших у цій Організації». Вступне слово написано Головою Всеукраїнського Братства ОУН-УПА Михайлом Зеленчуком. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією національно-визвольного руху в Україні.

1215. Пахолко С. Вшанування Маркіяна Шашкевича в Галичині у першій половині ХХ століття : скульптура, пам'ят. табл., фалеристика, філателія, сфрагістика, філокартія / Степан Пахолко, Ольга Матрин, Микола Проців. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 111 с. : іл., портр. ; 22 см. – (Записки краєзнавчої бібліотеки Анатолія Недільського ; вип. 3). – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-617-607-382-6. УДК 821.161.2.09(092) **ВА763882**

Видання присвячено видатному галицькому поетові, натхненнику національного пробудження, духовному просвітителю Маркіяну Шашкевичу (1811–1843) у двохсоті роковини його уродин. Містить скульптурні портрети, меморіальні таблиці та пам'ятні хрести вшанування, фалеристичні та філокартичні пам'ятки. Для науковців, істориків, краєзнавців, літературознавців, широкого кола читачів.

1216. Перепелюк В. М. Вийшов Кобзар з Поділля / Володимир Перепелюк. ; [ред.-упоряд. Іван Волошенюк]. – Вінниця : Консоль, 2010. – 259, [16] арк. іл. : портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-617-583-009-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВА754805**

Автобіографічна книжка видана до 100-річчя від дня народження співака, кобзаря, бандуриста з Поділля Володимира Максимовича Перепелюка. Автор писав її упродовж усього життя. 26 років він був солістом-бандуристом Державного українського народного хору ім. Г. Верьовки. Маючи виняткову пам'ять, Перепелюк вів ще й щоденні записи в подорожах, на концертах, під час відпочинку. Видання насичене масою деталей і таких філігранних спостережень із власного життя, а також із життя і побуту знаменитого колективу, що читається з винятковим інтересом. Для широкого читацького загалу.

1217. Пётр Арсентьевич Гмыря. Биографический очерк: крат. биограф. справ. / [авт.-сост.] А. А. Ямковой ; Донбас. гос. техн. ун-т. – Алчевск (Луган. обл.) : ДонГТУ, 2011. – 127 с., [4] л. ил. ; 21 см. –

Загл. обл. : П. А. Гмыря. – Библиогр. в конце ст. – 500 экз. – ISBN 978-966-310-248-1. УДК 669.1(477.61-21)(092) **BA737865**

У книжці розповідається про життя і діяльність почесного громадянина Алчевська, Героя Соціалістичної Праці Петра Арсентійовича Гмирю, який майже чверть століття (з 1937 по 1961 рр.) очолював Алчевський металургійний завод (нині комбінат), вніс неоціненний вклад у розвиток не тільки металургійного комбінату, а й міста Алчевська. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста.

1218. Петрук В. І. В. М. Глушков і Київський університет : до 90-ліття з дня народж. видат. укр. вчен., засновника ф-ту кібернетики : [біогр. нарис] / Володимир Петрук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Інформ.-аналіт. агентство, 2013. – 171 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в під-рядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-571-085-2 (у паліт.). УДК 007(477)(092) **BA772602**

У нарисі подано детально досліджену автобіографію академіка В. М. Глушкова. Висвітлено діяльність професора в Київському університеті. Вміщено численні документи, копії рукописів, рідкісні фотографії, спогади його учнів. Для широкого кола читачів.

1219. Пилипчук П. М. Мирон Маркевич: шлях до визнання : [до 60-річчя відомого укр. футбол. тренера] / П. М. Пилипчук. – Тернопіль : ЗУКЦ, 2011. – 96 с. : іл., табл., портр. ; 22x30 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1518-70-3 (у паліт.). УДК 796.332.071.42(477)(092) **CO30366**

Видання присвячено 60-річчю відомого українського футбольного фахівця, заслуженого тренера України, кращого тренера країни за опитуванням газети «Український футбол» 2008, 2009, 2010 років — Мирона Маркевича. Висвітлено його життєвий і спортивний шлях. До визнання тренер йшов маленькими, але впевненими кроками, які вивели його на пік не тільки української, а й європейської слави. Саме під керівництвом Мирона Богдановича харків'яни стали командою, яка не тільки кує щорічно «бронзу» в Україні, а поступово заявляє про себе в Європі. Книжка ілюстрована фотографіями, які публікуються вперше. Використано фотографії Євгена Кравса, Павла Пилипчука і футбольного клубу «Металіст». Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

1220. Пилип'юк В. В. Михайло Павловський. Сподвижник національної медицини / Василь Пилип'юк, Степан Голубка. – Львів : Світло й тінь, 2010. – 159 с. : іл., портр. ; 32 см. – (Постаті). – ISBN 978-966-7594-57-2 (у паліт.). УДК 61(477)(092) **CO30197**

Книжка знайомить з Михайлом Павловським — українським хірургом, вченим у галузі медицини, доктором медичних наук, дійсним членом НАМН України, академіком АНВШ України. Вміщено відомості про формування та становлення хірурга; його клінічну, викладацьку, педагогічно-освітню, організаційну та громадську діяльність; основні наукові здобутки, внесок в національну медицину та світове визнання вченого. Приділено увагу Школі академіка і його методиці. Наприкінці видання представлено лікарську династію Павловських (с. 129–155). Для медиків, викладачів, студентів медичних навчальних закладів, усіх, хто цікавиться історією і розвитком вітчизняної медицини.

1221. Пирогова М. М. Невловимий Саша Жалов. Розповідь доньки партизана : з історії другої партизанської бригади / [М. М. Пирогова]. – Вінниця : Горбачук І. П., 2011. – 159 с. : іл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Перед. вип. дан. авт.: Майя Максимівна Пирогова (Корнійчук). – У надзаг.: до 100-річчя від дня народж. партизана-героя Максима Сергійовича Корнійчука. – 500 пр. – ISBN 978-966-2460-39-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **CO31143**

Видання розповідає про партизанського комісара Максима Корнійчука, невловимого «Сашу Жалова» та його побратимів з Другої партизанської бригади, які організували та керували потужним рухом Опору на Вінниччині в роки війни. Ця книга — збірник рідкісних архівних документів, листів та живих свідчень — є цінним джерелом інформації не тільки для науковців та краєзнавців. Більшість зібраних матеріалів узято не з архівів, а від самих учасників та свідків подій. Увесь матеріал супроводжується коментарями авторки — М. Пирогової-Корнійчук та упорядника книги, досвідченого журналіста-краєзнавця Ю. Нагорного. Для широкого кола читачів.

1222. Писаренко П. В. Кобзар переораних поколінь Федір Моргун / П. В. Писаренко, М. П. Лебедик ; Полтав. держ. аграр. акад., Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка, Кременчуц. приват. закл. освіти «Навч.-вихов. комплекс ім. Федора Моргуна». – Полтава : ПДАА, 2010. – 59 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. пр. Ф. Т. Моргуна: с. 55–59 (83 назви). – 100 пр. – ISBN 978-966-2088-44-1. УДК 94(477)(092) **BA731551**

Полтавець Федір Моргун мав унікальний життєвий і управлінський досвід. Один лише перелік відпо-відальних посад і місць його роботи (починаючи з агронома бурякорядгоспу на зруйнованій війною Полтавщині, якою він потім керував півтора десятка років, і закінчуючи Міністерством охорони природи СРСР часів

перебудови) об'єднує в собі кілька епох. Це видання, розраховане на широке коло читачів, є ще одним кроком до написання наукової біографії колись простого селянського хлопчика, який сьогодні по праву займає почесне місце в пантеоні видатних українців.

1223. Підлужна А. А. Щаслива самотність актриси. Лариса Кадилова = *Szczęśliwa samotność aktorki*. [Larysa Kadyrova] / Алла Підлужна. – Харків [та ін.] : Золоті сторінки, 2013. – 171, [6] с., [10] арк. іл. : іл., портр. ; 17 см. – (Seria: Czarna Ksiazeczka z Hanletem). – У вих. дан. також: Київ ; Вроцлав. – Текст парал. укр., пол. – 500 пр. – ISBN 978-966-400-290-2. УДК 792.2(477)(092)

АО271800

Видання висвітлює основні віхи життєвого та творчого шляху народної артистки України, лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка, заслуженого діяча мистецтв Автономної Республіки Крим Лариси Кадилової. Основна увага зосереджена на її моновиставах, зроблено театрознавчий аналіз цих талановитих та оригінальних робіт. У розповіді Лариси Кадилової — згадки про початок творчого шляху, період роботи у Львівському драматичному театрі імені М. Заньковецької, роздуми про сутність творчості, місце актора у процесі творення національного театру. На с. 67–84 подано «Фрагменти рецензій». Містить численні фотографічні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Адресовано усім, хто любить театр, шанувальникам мистецтва, людям театру, студентам мистецьких ЗВО.

1224. Плаксина О. Г. Булгаківська Буча = *Bulgakov's Bucha* / [О. Плаксина] ; Бучан. міськрада. – Буча (Київ. обл.) ; Київ : АДЕФ-Україна, 2012. – 23, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено на 4-й с. обкл. – Бібліогр.: с. 24 (7 назв). – ISBN 978-966-187-158-7. УДК 908(477.41-21):821.161.1.09(092)

Р121126

У виданні розповідається про курортне містечко Бучу початку ХХ ст., коли там з'явилась дача Булгакових, та про перебування в ній цієї родини. Вміщено матеріали про шанування пам'яті Михайла Булгакова у наші дні. Для широкого кола читачів.

1225. Планеры О. К. Антонова / [сост. В. Г. Анисенко]. – Киев : АэроХобби, 2010. – 127 с. : іл., табл., портр., схеми. ; 30 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2942-05-7 (в пер.). УДК 629.734(477)(092)

СО29892

Видання в захоплюючій формі розповідає про досягнення О. К. Антонова в планеризмі. Вміщено матеріали кількох авторів, у тому числі написані в різні роки статті і розділи з книг самого авіаконструктора. Ілюстровано численними фотографіями, більшість з яких опубліковано вперше. Призначена для широкого кола читачів.

1226. Платонов В. П. Янгель. Орбиты жизни / Владимир Платонов. – 2-е изд., перераб. и доп. – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2012. – 607 с. : іл., портр. ; 24 см. – Библиогр.: с. 604–605. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-348-285-9 (в пер.). УДК 629.76/.78(477.63)(092) **ВА756775**

Документально-художня розповідь, нового, переробленого і значно доповненого видання В. Платонова, відкриває нові сторінки життя і діяльності геніального конструктора у галузі ракетно-космічної техніки М. К. Янгеля. По суті, це перша біографія вченого, захоплююча розповідь про драматичну долю людини, що стала легендою ХХ ст. Видання ілюстровано унікальними фотографіями і документами, багато з яких публікуються вперше. Для широкого кола читачів і всіх, хто цікавиться історією великих звершень і відкриттів.

1227. Побережець Г. С. Чорновіл В'ячеслав Максимович: життєпис-хроніка діяльності та творчості : монографія : [75-річчю від дня народж. Героя України, лідера Нар. руху України, колиш. укр. дисидента Чорновола В. М. присвяч.] / Г. С. Побережець, В. П. Шкварець. – Миколаїв : Ліон, 2012. – 146, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – На 5-й с.: До 100-річчя Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомилинського. – Бібліогр.: с. 102–107 (85 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-617-534-100-1. УДК 94(477)(092) **ВА763293**

У монографії висвітлено життєвий, політичний і творчий шлях В. М. Чорновола та його внесок у здобуття Україною незалежності. Розкрито його роль і значення в суспільно-політичних процесах України другої половини ХХ ст. Подано хронологію основних подій життєдіяльності та творчості В. М. Чорновола. Для широкого читачького загалу.

1228. Подвижница української культури : кн. на пошану Марії Білинської / [упоряд.: Л. Ярославич, А. Білинський] ; М-во культури України, Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка, Муз.-мемор. музей Соломії Крушельницької у Львові. – Львів : ЗУКЦ, 2012. – 175 с., [6] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті. – Бібліогр. наук. пр. та публ. М. Л. Білинської: с. 166–171 (98 назв). – 100 пр. – ISBN 978-617-655-020-4. УДК 78.072.3(477)(092) **ВА757322**

Зібрані у книжці матеріали змальовують творчий портрет Марії Леонтіївни Білинської (1912–1996) — музикознавця, педагога, науковця, художника, члена СКУ, лектора музично-просвітницької сфери. Наведено окремі її статті, в яких висвітлено проблеми та перспективи викладання музичної літератури на сучасному етапі, а також спогади про С. П. Людкевича, А. Й. Кос-Анатольського, професора Р. Рубінгера, Д. Шостаковича та ін. Подано бібліографічний список наукових праць та публікацій М. Л. Білинської, а також спогади її учнів і колег. Для музикознавців, критиків, викладачів і студентів музичних навчальних закладів, широкого кола читачів.

1229. Пономарева Т. А. Волинский демиург В. Г. Короленко : ровенские страницы биографии писателя / Т. А. Пономарева ; Ровен. обл. краевед. музей, Ровен. обл. орг. «Рус. культур. центр». – Ровно : Нестеров С. Б., 2013. – 230, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – Библиогр.: с. 224–230, в тексте, в прил. и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-97246-6-3 (в пер.). УДК 821.161.1.09:908(477.81)](092) **BC57657**

Видання складається з двох основних частин. У першій подано стислий екскурс біографією письменника Володимира Галактіоновича Короленка, його творчого шляху в літературі. У свою чергу, друга частина репрезентує характеристику джерелознавчої бази досліджень рівненського періоду його життя. Окрім того, у книзі представлено окремі тематичні краєзнавчі нариси: «Ровенские адреса В. Г. Короленко», «Семья писателя», «Ровенская гимназия», «От прототипов к литературным образам» та ін., а також додатки, у яких відтворено документи, віднайдені в архівах Рівного, Житомира, Києва, Санкт-Петербурга і Москви, що засвідчують перебування В. Г. Короленка та його сім'ї на Рівненщині. Містить ілюстративний матеріал. Допоміжний апарат репрезентує бібліографічний покажчик творів В. Г. Короленка, архівних джерел, мемуарів і періодики, літературної критики. Книжка розрахована широке коло читачів, усіх тих, хто цікавиться історією України, розвитком і вдосконаленням знань про літературу та мистецтво.

1230. Пономарьова Т. О. Світла особистість імперії темряви : В. Г. Короленко на Рівненщині: джерела, літературні дослідження та краєзнавчі нариси / Т. О. Пономарьова ; Рівнен. обл. краєзн. музей. – Рівне : Рівнен. друк., 2010. – 303 с. : ил., табл., портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. власних імен та назв: с. 279–302. – 300 пр. – ISBN 978-966-403-075-2. УДК 821.161.2.09(092) **BA737163**

На фоні дослідження розвитку культури на Волині наприкінці XIX — першої половини XX ст. простежено невідомі сторінки біографії письменника Володимира Галактіоновича Короленка (1853–1921). У виданні використано матеріали Рівненського обласного краєзнавчого музею та Державного архіву Рівненської області. Ілюстровано фотоматеріалами. Розраховано на істориків, філологів, любителів літератури, усім, хто цікавиться історичним минулим українського народу.

1231. Попович Н. Доля. Ріг 21 / Наталка Попович. – Київ : Укр. вид. спілка, 2010. – 171, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – Вид. коштом фундації «Будучність», Канада. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-410-010-3. УДК 94(477)-054.73 **НБУЯМ А700967**

У виданні висвітлено життєва історія емігрантки з України Наталки Таланчук (Гребінської). Це трагічна та романтична дорога. Це дорога до свободи, яку вона знайшла на гостинній землі Канади. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української діаспори в Канаді.

1232. Посівнич М. Нарис життя Дарії Ребет — «Орлян» / Микола Посівнич, Василь Брелюс. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2013. – 110 с. : фот. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 26). – Парал. тит. арк. англ. – ISBN 978-966-2105-53-7 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-56-6 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_26_Posivnych_M_Brelius_V_Narys_zhyttia_Darii_Rebet__Orlian.pdf УДК 94(477)(092) **BA779823**

Дослідження присвячено життю та діяльності чільної діячки ОУН Дарії Цісик-Ребет (1913–1992). Висвітлено її життєвий шлях, діяльність в ОУН та внесок, який вона зробила у розвиток націоналістичного руху, розкрито її бачення проблем Організації. Водночас видання знайомить із маловідомими фактами в історії визвольного руху. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України та боротьбою за її незалежність.

1233. Поспішай робити добрі справи : (Василь Шуляк — керівник, господар і політик) / [упоряд. Грошко В. М.]. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2012. – 131 с. : ил., портр. ; 25 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-513-134-3 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **BC53268**

У документальному нарисі вміщено матеріали про життя і діяльність керівника, господаря і політика Хмельниччини Василя Корнійовича Шуляка, цікавої особистості і патріота рідного краю. Для краєзнавців, істориків, політиків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і розвитком регіону.

1234. Потічний П.-Й. Справа батька / Петро Й. Потічний. – Львів : Анкастер, 2011. – 224 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Парал. тит. арк. англ. – Показч.: с. 201–207. – ISBN 978-966-2105-31-5. – ISBN 978-1-897431-31-3 (Канада). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Potichnyi_Petro-Yosyp/Sprava_batka.pdf УДК 94(477)(092) **BA746235**

У книжці на основі матеріалів з кримінальної справи № 50162, заведеної НКВС УРСР у вересні 1940 р. на Петра Йосифовича Потічного, показано як діяла поліційна машина колишнього СРСР проти свідомих українців та як, вже в часи «гласності» і роки незалежності, спецслужби й надалі приховували правдиву інформацію про масові вбивства політичних в'язнів під час «евакуації» тюрем НКВС у червні 1941 р. Для широкого читацького загалу.

1235. Припутень О. І. Євген Павлович Гребінка і Гребінківщина : літ.-краєзн. нариси / О. І. Припутень. – Полтава : Асмі, 2011. – 379 с., [8] арк. іл. : табл., портр. ; 22 см. – Присвяч. 200-річчю з дня народж. відомого письменника Є. П. Гребінки. – 200 пр. – ISBN 978-966-182-155-1 (у паліт.). УДК 94(477.53)+821.161.2.09(092) **BA752659**

Книга краєзнавця О. І. Припутня присвячена 200-річчю з дня народження відомого письменника Євгена Павловича Гребінки. Автором зібрано унікальні матеріали з історії міста Гребінки та сіл Гребінківського району, а також родоводу письменника, які лягли в основу книги. Перша частина видання (с. 3–101) присвячена письменнику, друга частина (с. 102–373) вміщує історію сіл району та стислі біографічні довідки про видатних людей селища (12 осіб). Ілюстровано чорно-білими фотографіями. Без показників. Рекомендовано для вивчення на уроках історії, літератури, географії рідного краю в школах. Розраховано на вчителів, учнів, студентів та широкий читацький загал.

1236. Присяжний М. П. Мілена Рудницька: сходження до неба / Михайло Присяжний, Юлія Присяжна-Гапченко ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т журналістики. – Львів : ПАІС, 2010. – 128, [1] с. : портр. ; 21 см. – В кн. також публіцист. твори М. Рудницької. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-1585-54-5 (у паліт.). УДК 316.342.2-55.2(477)(092) **BA734098**

У виданні на основі листування двох відомих еміграційних журналістів Зенона Пеленського та Івана Кедрина-Рудницького розповідається про останні дні життя ідеолога та провідника українського жіночого руху (1921–1939) — голови світового Союзу Українок і політичної організації «Дружина Княгині Ольги», — посла від Українського Національно-Демократичного Об'єднання до польського Сейму (1928–1935), видатної публіцистки і організатора жіночої періодики Мілени Рудницької (1892–1976). Також репрезентовано неznані сторінки української діаспорної преси. Другу частину книжки складають вибрані публіцистичні твори Мілени Рудницької на тему фемінізму періоду міжвоєн'я. Не містить ілюстрацій і допоміжних показників. Для широкого загалу читачів, студентів, які готуються стати істориками, журналістами, культурологами.

1237. Проданик Д. Микола Кричун «Черемшина» / Дмитро Проданик. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2012. – 126 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 19). – Парал. тит. арк. англ. – На 5-й с.: 70-річчя повстання Укр. Повстан. Армії, 1942–2012. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч.: с. 90–105. – ISBN 978-966-2105-43-8 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-45-0 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wpcontent/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_19_Prodanyk_D_Mykola_Krychun_Cheremshyna.pdf **BA762845**

У книжці на основі архівних документів подано життєвий та бойовий шлях Миколи Кричуна (псевдоніми «Черемшина», «Олексій») на посадах повітового та надрайонного провідника ОУН Вижниччини. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією українського національно-визвольного руху.

1238. Проданик Д. Шлях боротьби Василя Сенчака — «Ворона» / Дмитро Проданик. – Львів ; Торонто : Літопис УПА, 2011. – 127 с. : іл. – (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 15). – ISBN 978-966-2105-29-2 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-30-6 (Canada). – Парал. тит. арк. англ. – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_15_Prodanyk_D_Shliakh_borotby_Vasyliia_Senchaka-Vorona.pdf **BA740976**

У виданні на основі архівних документів та спогадів колишніх учасників та симпатиків визвольного руху висвітлено життєвий та бойовий шлях Василя Сенчака (псевдонім «Ворона») на посадах районного референта Служби безпеки (СБ) Солотвинщини та надрайонного референта СБ Станиславщини, а також проведено дослідження ходи «чорної» зради на Станиславщині 1951 р., під час якої і загинув «Ворон». Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією національно-визвольних змагань.

1239. Рафаель Багаутдінов знаний і незнаний. Доля. Творчість. Оточення : монографія-колаж / [проект та упорядкув. С. А. Йовенко]. – Київ : Укр. письменник, 2012. – 328, [3] с., [36] арк. іл. :

іл., портр. ; 24 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 322–327. – ISBN 978-966-579-334-2 (у паліт.). УДК 75(477)(092)

BC53296

Видання присвячено українському художнику та графіку Рафаелю Багаутдінову. У книжці зібрано не лише документи — свідчення доби, а й матеріали про нелегкий шлях митця на власний Олімп, здобутий одержимою працею і талантом, піввіку страдницького подвигу, протистояння злидням долі і щасті бути собою, збутися — усупереч усім і всьому. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією мистецтва та його митців.

1240. Раціональний романтик : до 70-річчя М. І. Михальченка / [уклад. Ю. Шайгородський]. – Київ : Центр соц. комунікацій, 2011. – 59 с., [10] арк. іл. : портр. ; 22 см. – 150 пр. – ISBN 978-966-2589-03-0. УДК 1(477)(092)

BA749275

Видання присвячено українському філософу, політологу, соціологу, доктору філософських наук, професору, члену-кореспонденту НАН України (2003) Миколі Івановичу Михальченку. Представлено біографію вченого та висловлювання про нього провідних вчених України. Вміщено багатий ілюстративний матеріал. Для широкого кола читачів, які цікавляться соціологією та політологією.

1241. Решетов С. Григорий Маразли. Честь паче почести / Сергей Решетов, Лариса Ижик. – Одесса : ТЕС, 2012. – 333, [2] с., [8] л. ил. : портр. ; 24 см. – Библиогр. в примеч. в конце разд. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2389-45-6. УДК 94(477.74-25)(092)

BC52632

У виданні зроблено спробу всебічно висвітлити багатогранну особистість Григорія Григоровича Маразлі. Подано повну його біографію з родинним оточенням, матеріали про активну діяльність в Одесі в якості гласного Думи, члена міської Управи, міського голови, який присвятив служінню місту більше 30 років, думки та спогади соратників і підлеглих, які працювали пліч-о-пліч із ним. Вперше оцінена діяльність Маразлі на посаді міського голови, крім благодійної та філантропічної, висвітлено новаторські корисні місту нововведення. Авторами використано і представлено величезний обсяг першоджерел, багато з яких опубліковано вперше. Для широкого кола читачів, усіх хто цікавиться історією Одеси.

1242. Ринальдини У. Юлия Тимошенко: завоевание Украины : [пер. с итал.] / Ульдерико Ринальдини. – Харьков : Бибколлектор, 2013. – 157, [1] с. : портр. ; 22 см. – Библиогр. в тексте. – 5 000 экз. – ISBN 978-617-7013-21-0. УДК 32(477)(092)

BA776169

Яскрава і неоднозначна особистість Юлії Володимирівни Тимошенко — відомого політика і експрем'єр-міністра України — давно привертає увагу не лише вітчизняних політологів та аналітиків, але і зарубіжної преси. У книжці відомим італійським журналістом У. Ринальдіні (експертом у питаннях політики на пострадянському просторі), зроблена спроба проаналізувати «феномен Тимошенко». За влучним зауваженням політолога Дмитра Видріна, автор зумів дати досить узагальнену характеристику всієї «епосі первісного нагромадження українського нового капіталу». Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією України.

1243. Рожко В. Є. Тарас Шевченко і Волинь : (до 200-річчя народж. Нац. Пророка України 1814–2014 рр.) / Володимир Рожко. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2012. – 182 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 173–180. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-361-706-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09+908(477.82)

BA760731

Зазначено, що в поетичній творчості Т. Шевченка оспівано всі регіони України, зокрема історична Волинь, яка разом з Галичиною становила основу України-Руси короля Данила Галицького. Увагу приділено науковій подорожі Кобзаря в 1846 р. Правобережною Україною за завданням Археографічної комісії. Назву історичної Волині простежено в поетичних творах Т. Шевченка, зокрема в героїчній епопеї «Гайдамаки». Визначено, що з історичною Волиню тісно пов'язаний рух гайдамаків, рух за визволення України з-під польсько-шляхетського та московсько-азіатського ярма. Для широкого читацького загалу.

1244. Рожок В. І. Стефан Турчак : [до 75-річчя від дня народж.] / Володимир Рожок. – Київ : Либідь, 2012. – 240, [6] с. : іл., портр. ; 30 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2012 р. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-06-0633-3 (у паліт.) УДК 78.071.2(477)(092) **CO31576**

Книга розповідає про українського диригента зі світовим ім'ям, Героя Праці, народного артиста СРСР і України, лауреата Державної премії Української РСР імені Т. Г. Шевченка, Державної премії Грузинської РСР імені З. Паліашвілі, професора Стефана Васильовича Турчака. На великому документальному та ілюстративному матеріалі докладно висвітлено життєвий і творчий шлях маестро — одного з лідерів культурного простору України ХХ ст. Його вроджена музикальність, блискучий вишкіл, унікальний диригентський талант сприяли довершеним інтерпретаціям оперно-балетних та симфонічних творів українських, російських і зарубіжних композиторів як минулого, так і сучасності. Для шанувальників музичного мистецтва.

1245. Розумяк С. А. Братья Меладзе последние романтики / Сергей Розумяк. – Одесса : ВМВ, 2010. – 315 с., [2] л. ил. : портр. ; 20 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-413-230-2. УДК 78.071(477)(092) **НБУЯМ А752728**

Видання розповідає про реальне життя Валерія та Костянтина Меладзе, без міфів і вигадок. Значну частину книжки займає розповідь про їх миколаївський період життя. Для широкого читацького загалу.

1246. Рощина Н. А. Роксолана / Рощина Наталія. – Харків : Антологія, 2013. – 122, [1] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 122 (12 назв). – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97-3058-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271742**

1247. Рощина Н. А. Роксолана / Н. Рощина. – Харків : Фоліо, 2013. – 122, [1] с. : портр. ; 17 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5898-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 122 (12 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-03-6632-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271918**

Вона була полонянкою, а стала султаншею. Була безправною рабинею, а стала вершителькою долі, могутньою правителькою, володаркою Сходу. Ім'я її — Роксолана. Історія цієї дивовижної жінки вражає: варто лише уявити, який шлях пододала юна українська дівчина від невільниці в гаремі турецького султана до його улюбленої дружини. Ще більш неймовірним здається її сходження на султанський трон. Чи тільки розум і врода були її зброєю? Звісно ж, ні. Воля і сила духу піднесли Роксолану на вершину, й вона залишилася там у всій своїй величі — надзвичайна жінка, частинка нашої історії. Для широкого читацького загалу.

1248. Рудницька А. М. Біла зірка України : невігдані історії з життя Оксани Білозір / Анжеліка Рудницька. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 184, [7] с., [24] арк. ил. : портр. ; 23 см. – 3 000 пр. – ISBN 978-617-661-005-2 (у паліт.). УДК 784.071.2(477)(092) **НБУЯМ Б340208**

Книжка містить розповідь про шість поколінь однієї родини українців, чії долі, як пазли, склали життя народної артистки України Оксани Білозір. Це перша частина діалогії, яка охоплює львівський період життя співачки від народження до її виходу з «Ватри» та переїзду зі Львова. Для шанувальників музичного мистецтва та творчості співачки.

1249. Ручай Г. Иван Мазепа і я / [Г. Ручай ; іл. О. Грищенко]. – Київ : Гамазин, 2011. – 47 с. : кольор. ил., табл. ; 23 см. – (12 балів. Історія України). – Авт. зазначено перед вип. дан. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-1515-66-5. УДК 821.161.2-32-93 **НБУЯМ Б351708**

Історію гетьмана Івана Мазепи подано через сприйняття сучасних школярів, які разом з учителем прагнуть з'ясувати складні обставини тієї доби. Легка мова та вдало розроблена інтрига тримають увагу читача до останньої сторінки, а елементи енциклопедії та вміщена наприкінці основного тексту хронологічна таблиця дозволяють використовувати книжку як додатковий матеріал на уроках історії України, для написання рефератів, підготовки до екзаменів тощо. Для читачів молодшого та середнього шкільного віку.

1250. Рыбаков Д. А. Преподобные Антоний и Феодосий Печерские. Непрочитанные страницы истории Древней Руси / Дмитрий Рыбаков. – Киев : Укр. Православ. Церковь, 2011. – 149, [2] с., включ. обкл. : ил., план-схеми. ; 21 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – ISBN 978-966-2371-11-6. УДК 27-9«01/07» **ВА746513**

Видання присвячено дослідженню життєвого шляху двох видатних особистостей в історії православної церкви, засновників чернечого життя на Русі — преподобних Антонія і Феодосія Печерських. Зіставляючи свідчення різних давніх писемних пам'яток і праці сучасних церковних істориків, автор прагне заповнити прогалини в життєписах преподобних отців і донести до відома читача деякі факти, відомі лише вузькому колу дослідників. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією православної церкви.

1251. Ряшко М. І. Скульптор слова з Лемківщини : худож.-публіцист. нарис, рец., відгуки / Михайло Ряшко. – Ужгород : Патент, 2013. – 111 с., [4] арк. ил. : ил., портр. ; 20 см. – 350 пр. – ISBN 978-617-589-059-2. УДК 821.161.2-4.09(092) **ВА766800**

Видання знайомить з цікавими сторінками життя письменника Василя Мулеси, родом із с. Зарічово на Закарпатті. Також вміщено рецензії, критичні статті відомих науковців й літераторів України. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям регіону.

1252. Савари С. В. Учитель донецкого солов'я : монографія / Станислав Савари ; М-во культури України, Упр. культури и туризма Донец. обл. гос. администрации, Донец. гос. муз. акад. им. С. С. Прокофьева. – Донецк : ДГМА им. С. С. Прокофьева, 2012. – 87 с. : ил., нот. ил., портр. ; 28 см. – На авантитуле: Посвящ. 80-летию Донец. обл., 80-летию Донец. нац. акад. театра оперы и балета им. А. Соловьяненко, 80-летию знаменитого дончанина, нар. артиста СССР и Украины,

лауреата Ленин. премії А. Соловьяненко. – В кн. также: Живописные работы А. Н. Коробейченко разных лет. – 500 экз. – ISBN 966-72-71-28-5 (помилк.). УДК 792.54.071.2(092) **ВС57095**

Монографія присвячена педагогу Анатолія Солов'яненка — заслуженому артисту СРСР Олександр Миколайовичу Коробейченку. Для широкого кола читачів, пошановувачів музичного мистецтва.

1253. Савченко В. А. Нестор Махно / Савченко Віктор Анатолійович. – Харків : ПЕТ, 2013. – 122, [1] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-16-4041-1 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271751**

Нестор Махно (1889–1934) — виходець з найбіднішого селянства, який у 29 років зміг зібрати 80-тисячну армію і почав створювати на південному сході України анархістське суспільство — трудову федерацію, що проіснувала 100 днів під постійними ударами частин збройних сил Червоної та Білої армій. Яким був Нестор Махно у реальному житті? На це питання дає відповідь книжка, присвячена одному з найвідоміших українців ХХ ст. Для широкого кола читачів.

1254. Савченко В. А. Павло Скоропадський / Савченко Віктор Анатолійович. – Харків : ПЕТ, 2013. – 122, [1] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-16-4069-5 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271744**

Видання присвячено Павлу Скоропадському, останньому гетьману України, діяльність якого пов'язана з бурхливими подіями епохи громадянської війни. Оцінювати гетьмана Скоропадського можна і як «лиходія», і як «праведника», але саме своєю неоднозначністю він і цікавий. Лев Троцький називав його українським Бонапартом, генерал Денікін — другим Мазепою. Ким же він був насправді? Відповідь на це питання допоможе знайти книжка, при написанні якої автор використав архівні матеріали, документальні джерела, спогади учасників подій. Для широкого кола читачів.

1255. Савченко В. А. Симон Петлюра / В. А. Савченко. – Харьков : Фолио, 2011. – 414, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Время и судьбы, ISBN 978-966-03-5523-1). – На пер. авт. не указан. – 1 500 экз. – ISBN 978-966-03-5783-9 (в пер.). УДК 94(477)(092). **ВА747009**

Видання розповідає про людину, якого радянська пропаганда, починаючи з 20-х рр. ХХ ст., зробила втіленням всього самого темного: зради, обману і людиноненавистництва — Симона Петлюру. Автор книжки намагається довести, що його герой не був ні суперлиходієм, ні супергероєм. Він був політиком, і політиком майстерним, хоча і суперечливим, який зумів протягом десяти років зберегти політичний вплив, вплив на політичній арені, навіть перебуваючи в еміграції. Для широкого кола читачів.

1256. Савицкий В. И. Дорога к людям / Вицентин Савицкий. – Кировоград : Имэкс, 2013. – 229 с. : портр. ; 21 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-189-159-2. УДК 821.161.1(477)-92+622.2(574)(092) **ВА765141**

Документальна розповідь вміщує матеріали про життя і діяльність гірничого інженера, вченого Руслана Борисовича Юна. Для фахівців гірничої справи, істориків, краєзнавців, широкого кола читачів.

1257. Саква А. Нарком / А. Саква. – Винница : ГКФ, 2011. – 204, [1] с., [8] л. ил. : портр. ; 21 см. – 3 500 экз. – ISBN 978-966-1627-01-6 (в пер.). УДК 323(477)(092) **ВА745838**

Документально-художнє видання є першим ґрунтовним дослідженням політичного профілю державотворця й будівничого українського громадянського суспільства Йосипа Вікентійовича Вінського (1956 р. н.). Автор робить спробу з'ясувати витоки й найбільш істотні чинники політичної інакшості Й. Вінського, наповнюючи на активному потенціалі свого героя і його актуальній запитаності як державного діяча для нинішньої доби. Книга орієнтована на широке коло учасників політичного процесу в Україні, передовсім — на небайдужий громадський загал.

1258. Сакун В. Є. Марія Башкирцева — у полоні глухоти : дослідн. нариси / Валентин Сакун. – Полтава : Говоров С. В., 2013. – 55 с. : іл., портр. ; 21 см. – Присвяч. 115-річчю від дня народж. М. К. Башкирцевої. – 250 пр. – ISBN 978-966-2764-03-1. УДК 75.071.1(44)(=161.2)(092) **ВА781830**

У виданні висвітлено період життя Марії Башкирцевої, коли вона страждала глухотою. Дівчина переживала через неприємну ваду у здоров'ї, що не давала їй змоги повноцінно увійти у коло спілкування, проте не занепала духом, не підкорилась хворобі, яка прогресувала. Вона почала всерйоз учитися малювати і стала талановитою художницею. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться творчою біографією мисткині.

1259. Сафонова Н. Д. Руфин Гаврилович Судковский, 1850–1885. Жизнь и творчество / Н. Д. Сафонова. – Николаев : Возможности Киммерии, 2008. – 91 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Биб-

люгр. в примеч.: с. 69–71. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-7676-45-2. – ISBN 966-7676-45-5 (ошибоч.) (в пер.). УДК 75(477)(092)

ВА805624

Видання досліджує життя і творчу діяльність мариніста, уродженця Очакова Р. Г. Судковського. Зазначено, що І. К. Айвазовський називав його «своїм наступником». Наведено список робіт художника, що зберігаються в музеях Росії та країнах найближчого зарубіжжя і датованих на основі результатів стилістичного аналізу і деяких друкованих джерел. Вміщено ілюстрації і фотографії його творів. Для широкого кола читачів, які цікавляться мистецтвом та творчістю митця.

1260. Сафарян А. А. Крылатый богатырь Балтики и Черноморского флота : повесть / Амаяк Сафарян. – Киев : Вид-во ім. О. Теліги, 2012. – 46, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 46 (21 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-355-972-5. УДК 358.4(47+57)(092) **Р121103**

У книжці розповідається про життя і бойові подвиги льотчика штурмової авіації, двічі Героя Радянського Союзу, гвардії підполковника Степаняна Нельсона Геворгіювича. Для широкого читацького загалу.

1261. Сашко Неборак. Простір польоту / упоряд.: В. Неборак [та ін.]. – Львів : Срібне слово, 2011. – 198 с. : ил., портр. ; 21 см + 1 компакт-диск. – 300 пр. – ISBN 978-966-8399-20-6 (помилк.) (у паліт.). УДК 785.161.071.2:070](477.83-25)(092) **ВА746509/DVD242**

Книжку присвячено світлій пам'яті музиканта і журналіста Олександра Неборака (1971–2009), творця і фронтмена гурту «Неборак-рок-бенд», керівника редакції молодіжних програм Львівської держтелерадіокомпанії. Вміщено спогади рідних, друзів і колег, фотографії різних років, тексти пісень «Неборак-рок-бенду», найцікавіші газетні публікації про гурт. Наприкінці — добірка фото, автором яких є Сашко. До видання приєднано компакт-диск зі студійними та концертними записами «Неборак-рок-бенду», фрагментами відео. Для широкого читацького загалу.

1262. Сватко Я. Євген Коновалець — творець ОУН / Ярослав Сватко. – Вид. 4-те, доповн. і виправл. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2011. – 64 с. : ил., портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-1633-27-7. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Svatko_Yaroslav/Yevhen_Konovalets_-_tvorets_OUN.pdf УДК 94(477)(092) **ВА746632**

На сторінках видання висвітлено життя і діяльність Євгена Коновальця — одного з керівників збройної боротьби за незалежність України на початку ХХ ст., організатора підпільної боротьби УВО та ОУН. Подано невідомі до цього часу широкому загалу факти. Для всіх, хто цікавиться вітчизняною історією національно-визвольного руху.

1263. Семена М. Мустафа Джемільев: людина, яка перемогла сталінізм... : спец. вип. журн. «Кримськотатар. питання» / Микола Семена ; Крим. незалеж. центр політ. дослідників і журналістів. – Сімферополь : Доля, 2010. – 95 с., [8] арк. ил. ; 20 см. – 500 пр. – URL: <http://aej.org.ua/history/483.html> УДК 323.1(477.75)(092) **Табачник Д.В. ВА2068**

Спецвипуск журналу «Кримськотатарське питання» присвячено Мустафі Джемільєву. Він — найвідоміший у світі кримський татарин (Мустафа Кирим-огли — Син Криму), лідер кримськотатарського національно-визвольного руху, багатолітній голова Меджлісу кримськотатарського народу, колишній дисидент, політв'язень і правозахисник, лауреат багатьох міжнародних премій, народний депутат України III, IV, V і VI скликань. Чоловік складної долі, який пройшов крізь тюрми і табори, віддав десятки років життя у боротьбі з несправедливістю. Людина, яка боролася і перемогла сталінізм. Адресовано широкому колу читачів, усім, хто цікавиться історією національно-визвольного руху кримських татар.

1264. Семенюк А. В. В обіймах мистецтва : сторінки життя і творчості художника А. Г. Лазарчука / А. В. Семенюк. – Луцьк : Надстир'я, 2010. – 146, [1] с., [8] арк. ил. : портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-517-684-8. УДК [821.161.2.09+75](092) **ВА734788**

Книжка присвячена художнику, уродженцю села Уховецьк (Ковельський р-н, Волинська обл.) Андроніку Григоровичу Лазарчуку (1870–1934). Для широкого читацького загалу.

1265. Сергей Крымский: наш разговор длиною в жизнь : цикл интервью Татьяны Чайки. – Киев : Изд. дом Д. Бураго, 2012. – 433 с., [8] л. ил. : портр. ; 21 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-489-146-9 (в пер.). УДК 130.2(045) **ВА764319**

У книжці, написаній в жанрі «oral history», вміщено цикл інтерв'ю з філософом Сергієм Кримським, в яких він ділиться спогадами про своє життя. Розповідь охоплює період від 30-х рр. минулого століття по теперішній час. Читач, безумнівно, віддасть належне жвавості і безпосередній формі розповіді, нетривіальності суджень і характеристикам вченого. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної філософської культури і долями людей, до неї причетних.

1266. Сердюк А. М. Вехи життя Дениса Николаевича Калюжного / А. Сердюк, Ю. Виленский. – Макаров (Киев. обл.) : София, 2010. – 238, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – Часть текста укр. – 500 экз. – ISBN 978-966-2374-16-2 (в пер.). УДК 613(477)(092) **ВА732897**

Видання приурочено до 110-річчя від дня народження Дениса Миколайовича Калюжного — українського вченого у галузі загальної та комунальної гігієни, члена-кореспондента АМН СРСР, заслуженого діяча науки УРСР, доктора медичних наук, професора. Подано біографічний матеріал про його життя, наукову, викладацьку та громадську діяльність. У роздумах про життєвий шлях науковця автори спираються на свідчення людей, що працювали з ним, друзів і послідовників, спогади рідних і близьких, які також присвятили себе медицині, численні наукові праці та офіційні документи. Ілюстровано світлинами. Без покажчиків. На сьогодні книжка є найповнішою біографією вченого. Розраховано на читачів, які цікавляться історією та розвитком вітчизняної гігієнічної науки.

1267. Симоненко Р. Г. Тарас Шевченко та його доба : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжувачів його справи І. Я. Франка, Л. Українки, М. П. Драгоманова : у 3 т. / Р. Г. Симоненко, В. А. Берестенко. – Харків : Фоліо, 2013. – 25 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – ISBN 978-966-03-6577-3 УДК 821.161.2.09(092)

Т. 1. – 494, [1] с., [16] арк. іл. : портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-03-6578-0 (у паліт.). **В354692/1**

Т. 2. – 494, [1] с., [16] арк. іл. : портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-03-6577-7 (у паліт.). **В354692/2**

Т. 3. – 526, [1] с., [16] арк. іл. : портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 497–514. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-03-6580-3 (у паліт.). **В354692/3**

У виданні висвітлено життя та діяльність видатного сина України, Великого Кобзаря. Зібрано ретельно перевірені документи, що збереглися, автентичні спогади сучасників — друзів і соратників Т. Шевченка, які близько знали поета, а також наукові дослідження, що базуються на об'єктивному відборі фактів, ґрунтовному та неупередженому їх викладенні. Надано відомості про становлення та розвиток шевченкознавства, про дослідження творчої спадщини великого митця — поета, художника, революціонера. У першому томі висвітлено його злиденні роки дитинства і юності аж до визволення з кріпацтва та вступу до Петербурзької академії мистецтв. У другому томі розглянуто найбухливіший період в житті Т. Г. Шевченка: навчання в Петербурзькій академії мистецтв, знайомство та спілкування з видатними діячами культури того часу (В. Жуковським, К. Брюлловим, Ф. Глінкою, Е. Гребінкою, Г. Квіткою-Основою-Яненком та ін.), участь у Кирило-Мефодієвському товаристві, арешт, ув'язнення та заслання. У третьому томі наведено матеріали, що стосуються останнього періоду життя та творчості Т. Г. Шевченка — від повернення із заслання і до самої його смерті у 1861 р. Висвітлено історичні погляди поета та його вплив на розвиток української та світової літератури, зокрема на творчість таких видатних митців, як Леся Українка, І. Франко, М. Драгоманов, які стали спадкоємцями традицій Кобзаря. Для широкого читацького загалу.

1268. Сікорська С. Шляхами страдницького життя: Свидницький і Миргород / С. Сікорська. – Миргород (Полтав. обл.) : Миргород, 2011. – 38 с. : ил., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 29–30. – 300 пр. – ISBN 978-966-2060-37-9. УДК 821.161.2.09(092) **Р120406**

У виданні розкрито Миргородський період життя і творчості українського письменника — просвітителя, етнографа, громадського діяча Анатолія Патрикійовича Свидницького (1834–1871), організатора недільної школи для неписьменних та громадської бібліотеки. Значну увагу приділено творчій діяльності письменника, адже на Миргородський період його життя припадає більшість написаних ним літературних творів. Видання ілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Для широкого кола шанувальників історії і культури міста, краєзнавців, учителів, учнів.

1269. Сільвестров О. В. Олег Блохін / Олексій Сільвестров. – Харків : Фоліо, 2012. – 119, [2] с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України «Укр. книга» 2012 р. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97231-1-6 (у паліт.). – URL: <https://www.litres.ru/oleks-y-s-ivestrov/oleg-bloh-n/chitat-onlayn/> УДК 796.332.071(477)(092) **АО270542**

Видання присвячено Олегу Блохину — гравцю, масштаби таланту й досягнення якого охоплюють не тільки радянський і український, але й світовий футбол у цілому. Восьмиразовий чемпіон СРСР, володар Кубка кубків УЄФА і Суперкубка УЄФА, кращий бомбардир збірної СРСР і чемпіонату СРСР, володар «Золотого м'яча» (звання кращого футболіста Європи) 1975 р. — це тільки невелика частина досягнень Блохіна-гравця. Є чим пишатися і Блохіну-тренеру — він перший наставник в історії українського футболу, якому вдалося вивести збірну країни до фінальної частини чемпіонату світу, дійшовши разом із нею 2006 р. до чвертьфіналу. Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

1270. Січовий батько : штрихи до портр. К. Трильовського / М. Петрів [та ін.]. – Коломия (Івано-Франків. обл.) : Вік, 2012. – 51, [3] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Коломийська бібліотека ; вип. 15). – На тит. арк.: 3 нагоди 110-ї річниці Першого січевого свята в Коломиї (6 черв. 1902 р.). – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-550-091-9. – ISBN 966-550-091-0 (помилк.). УДК 94(477.8)(092) **ВА768781**

Черговий випуск серії «Коломийська бібліотека» знайомить читача з постаттю громадсько-політичного діяча початку ХХ ст. Кирила Трильовського (1864–1941), творця і опікуна товариства «Січ», депутата Віденського парламенту та Галицького сейму. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Коломиї.

1271. Скалацький К. Г. Катерина Білокур. Портрет з натури : етюд-монографія / Кім Скалацький. – Полтава : АСМІ, 2012. – 51 с. : портр. ; 20 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-182-217-6. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014421> УДК 75.071.1(477)(092) **ВА761164**

Видання приурочено до 112-річчя з дня народження Катерини Білокур. Автор розповідає про художницю, її становлення як митця та джерела натхнення. В окремі глави виділено періоди творчості, техніку живопису та манеру письма, місце К. Білокур в українському та світовому мистецтві. Для широкого кола читачів, які цікавляться образотворчим мистецтвом та долями її митців.

1272. Скіпор Е. Від широкого серця = Din toată inima / Елеонора Скіпор. – Чернівці : Прут, 2012. – 103 с. : іл., портр. ; 20 см. – Текст укр., рум. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-560-497-6. УДК 908(477.85)(092) **ВА754224**

На сторінках видання вміщено розповідь про життєвий та творчий шлях українського краєзнавця, народознавця, фольклориста Мірча-Михайла Дмитровича Мінтенка (1940–2020). За допомогою жителів с. Великий Кучурів Чернівецької області було написано передмову, біографію, бібліографію, намальовано його портрет, зібрано фотографії, складено вірші. У другому виданні подано матеріали про здобутки М. Мінтенка, розповіді його друзів та побратимів, вірші, присвята, портрети, ескіпси, листи, автографи, фотоілюстрації. Для усіх шанувальників історії рідного краю.

1273. Скоп Л. А. Майстер мініатюр Пересопницького Євангелія — Федуско, маляр зі Самбора / Лев Скоп ; Музей «Дрогобиччина», ТО «Кактус». – Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2011. – 79 с. : іл. ; 35 см. – (Бібліотека драганівських читань ; кн. 1). – На паліт. авт. не зазначено. – На авантажурі: До 450-ліття створення пам'ятки, з нагоди 20-ліття незалежності України, в 70-ліття музею «Дрогобиччина». – Рез. англ. – Бібліогр.: с. 76–77 (49 назв) та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2405-81-1 (у паліт.). УДК 75.04(477)(092) **СО30707**

У виданні розкрито тему авторства художнього оздоблення Пересопницького Євангелія — найвідомішої пам'ятки української рукописної книги XVI ст. Опираючись на методи формального аналізу, Л. Скопа вперше в історії українського мистецтвознавства встановлює художника — виконавця пересопницьких мініатюр. Проаналізовано малярський почерк Федуска зі Самбора, проведено порівняльний аналіз оздоблення рукопису зі значущим творчим спадком цього майстра, розглянуто композиційні та іконографічні особливості мініатюр. Ілюстровано фрагментами орнаментального обрамлення мініатюр та ікон маляра. Для мистецтвознавців, істориків, усіх, хто цікавиться історією мистецтва.

1274. Слабошпицький М. Ф. Поет із пекла : (Тодось Осьмачка) : роман-біографія / Михайло Слабошпицький. – [Вид. 3-тє]. – Київ : Ярославів Вал, 2011. – 366, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-2151-79-4 (у паліт.). УДК 821.161.2-31-94 **ВА744521**

«Він був, — за словами Маланюка, — поетом на грані геніальності». Реальне життя Тодося Осьмачки нагадує легенду. У книжці йдеться про Осьмачку-легенду й Осьмачку-реальність, які так важко розмежувати. Для літературознавців, бібліографів, викладачів, студентів, широкого кола читачів, усім, кому цікава доля та творчість поета.

1275. Слабошпицький М. Ф. Українець, який відмовився бути бідним : Петро Яцик / Михайло Слабошпицький. – Київ : Ярославів Вал, 2011. – 251, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. – ISBN 978-966-2151-95-4. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0009847> УДК 821.161.2-31-94 **НБУЯМ Б335321**

Як стати людині багатю, а державі сильною — над цим питанням розмірковують автор книжки і його герой — український бізнесмен і меценат Петро Яцик (Канада). Видання зацікавить не лише молодих честолюбців, що з грандіозними планами кидаються у вир бізнесу, чи політиків, соціологів і філософів, а й усіх читачів біографій славетних людей, оскільки в ній яскраво змальовано подвижницьке життя однієї з найвищих особистостей сучасного українського світу.

1276. Слободянюк П. Я. Герой України Василь Петринюк / Петро Слободянюк. – Тернопіль : Терно-граф, 2012. – 255 с. : іл., портр. ; 33 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-457-140-8 (у паліт.). УДК 631(477)(092)

СО32595

Видання присвячено 60-річчю Василя Андрійовича Петринюка, аграрника-реформатора, Героя України, директора Тернопільського філіалу ПРАТ «Зернопродукт Миронівське хлібопідприємство» на Хмельниччині. Ця книга про людину-патріота, яка своїми помислами, повсякденною невтомною працею, трудовими досягненнями, державницькою позицією на сільськогосподарській ниві утверджує багатовікову мрію українського народу — незалежність України. Іміджеве видання. Містить кольорові фотоматеріали. Для широкого кола читачів.

1277. Слово про Івана Гнатюка : конспекти уроків, літ.-муз. композиція, роздатк. матеріал / [М. І. Назар, О. Ф. Руда, О. К. Рудник та ін.]. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2011. – 43 с., [6] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – (Література рідного краю). – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – ISBN 978-966-10-1399-4. – URL: https://bohdan-books.com/userfiles/file/books/lib_file_1418261080.pdf УДК 821.161.2.09(092)

Р119440

У посібнику подано матеріали з досвіду роботи творчої групи вчителів української мови та літератури Збаражчини за творчістю І. Ф. Гнатюка — поета-земляка, політкаторжанина, перекладача, уродженця села Дзвиняча. Запропоновані у виданні конспекти уроків, літературно-музична композиція та роздатковий матеріал можна використовувати під час навчально-виховного процесу в школі. Для вчителів-словесників загальноосвітніх шкіл, учнів та поціновувачів культури рідного краю.

1278. Смелов В. А. Игорь Смешко. Неоконченное досье генерала разведки... / Виктор Смелов. – Киев : Саммит-Книга, 2012. – 575 с. : ил., портр. ; 22 см. – Текст укр., рос. – Библиогр. в тексте. – 2 000 экз. – ISBN 978-617-661-016-8 (в пер.). УДК 351.746.1(477)(092)

НБУЯМ Бз38161

1279. Смелов В. А. Игор Смешко. Незакінчене досьє генерала розвідки... / Виктор Смелов. – Київ : Саммит-Книга, 2012. – 566 с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. в тексті. – 3 000 пр. – ISBN 978-617-661-025-0 (у паліт.) УДК 351.746.1(477)(092)

ВА759119

Видання розповідає про долю Ігоря Смешка — доктора технічних наук, професора, першого в історії України військового аташе, керівника українського розвідтовариства і української військової розвідки, Голови СБУ. Розраховано на професійних політиків, політологів і експертів, спеціалістів у галузі міжнародних відносин, істориків, співробітників спеціальних служб, а також широке коло читачів, які цікавляться історією створення українських спецслужб, питаннями їх нелегкого становлення і реформування, багатьма резонансними подіями недавньої української історії.

1280. Смоляк Б. Ф. Енергія оригінальності : (поезія Ярослави Павличко) : троєслов літ. / Богдан Смоляк. – Вид. 2-ге, допов. – Львів : Камула, 2013. – 31 с. ; 20 см. – ISBN 978-966-433-087-6. УДК 821.161.2-1.09(092)

Р124884

Публікація містить текст авторського жанру «троєслов» — фігуральну розмову за участю трьох осіб (А, Б, В) про творчість Ярослави Павличко, відомої української поетеси зі Львова, майстра вільного ментального вірша. Автор заохочує читачів до сприйняття поетичного слова завдяки особистісно-звичаєвій інтуїції. Видання не містить ілюстрацій і допоміжних покажчиків. Розраховано на прихильників творчості поетеси.

1281. Современники о поэте Вячеславе Ложко / [сост. Норченко В. Н.]. – Симферополь : Доля, 2013. – 391, [4] с., [16] л. ил. : портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 382–391. – 500 экз. – ISBN 978-966-366-675-4. УДК 821.161.1(477.75).09(092)(082)

ВА770117

У збірнику представлені проза, вірші, висловлювання на адресу поета Вячеслава Ложко літераторів, читачів, а також друзів, знайомих і незнайомих людей. Статті розміщено за алфавітом прізвищ. Наприкінці книжки вміщено коротку біографію поета (с. 377–381), коротку бібліографію творів (с. 382–384), список літератури про нього (с. 385–390), та «О В. Ф. Ложко в інтернеті» (с. 391). Для широкого кола читачів, усіх, кого не залишила байдужими творчість поета, його громадська діяльність.

1282. Сологуб А. И. Культура футбола Владимира Яшника / Анатолий Сологуб. – Кривий Ріг (Дніпропетров. обл.) : Р. Козлов, 2013. – 66, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – 100 экз. – ISBN 978-617-7104-01-7. УДК 796.332.071.4(477)(092)

ВА765849

Видання знайомить з життєвим і професійним шляхом дитячого тренера з футболу В. Н. Яшника, уродженця Кривого Рогу, який присвятив себе становленню криворізького футболу. Особливу увагу приділено науковому підґрунтя педагогічного таланту героя книжки. Вміщено спогади його учнів і колег. Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

1283. Сорока Ю. В. Дмитро Байда-Вишневецький / Ю. Сорока. – Київ : Золоті Ворота, 2013. – 119, [1] с. ; 18 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-2246-19-3 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271901**

1284. Сорока Ю. В. Дмитро Байда-Вишневецький / Ю. Сорока. – Харків : Фоліо, 2013. – 119, [1] с. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5241-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271949**

У книжці розповідається про славетного козацького лицаря, визначного полководця, який на початку 1550-х років заснував фортецю на острові Мала Хортиця на Дніпрі, згуртував навколо неї козаків і поклав початок Запорозькій Січі. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України та її видатними діячами.

1285. Сорока Ю. В. Походи Богдана Хмельницького, 1648–1657 / Ю. Сорока. – Харків : Фоліо, 2011. – 122 с. : іл. ; 17 см. – (Знамениті події історії України, ISBN 978-966-03-5097-7). – На обкл. авт. не зазначено. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-03-5167-7. УДК 94(477)

АО269646, Табачник Д. В. АО211

1286. Сорока Ю. В. Походи Богдана Хмельницького, 1648–1654 pp. / Ю. Сорока. – Київ : Техніка, 2012. – 118, [2] с. : іл., портр. ; 18 см. – 4 005 пр. – ISBN 978-966-575-205-9 (у паліт.). УДК 94(477)«1648/1654» **АО270729**

1287. Сорока Ю. В. Походи Богдана Хмельницького, 1648–1654 / Ю. Сорока. – Харків : Фоліо, 2012. – 118, [2] с.; 18 см. – (Знамениті події історії України, ISBN 978-966-03-5097-7). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-575-205-9 (у паліт.). УДК 94(477)«1648/1654»

АО270594

Походи 1648 р. Богдана Хмельницького, та особливо його перемоги під Жовтими Водами та Корсунем, створили умови для формування самостійної Української держави — Гетьманщини. Перемога під Зборовом примусила поляків підтвердити старовинні права українського козацтва і таким чином заклала підвалини української державності. Однак поразка під Берестечком і наступні тяжкі битви з польським коронним військом довели неможливість збереження Української держави тільки силами українців, що й призвело до рішення, яке було прийняте 8 січня 1654 року на Переяславській Раді, про підписання договору між Україною та Росією. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1288. Співець скіфського степу : зб. докум.-публіцист. матеріалів до 75-річчя з дня народж. Б. Мозолевського і 40-річчя знахідки пекторалі / Нікопол. краєзнав. музей, Нікопол. міська ЦБС, філія № 2, Рада музею історії Нікопол. училища КДПУ ; [упоряд. П. К. Ганжа]. – Нікополь (Дніпропетров. обл.) : Фельдман О. О., 2011. – 311 с., [4] арк. іл. : іл., нот. іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. пр. Б. Мозолевського: с. 298–304. – Бібліогр.: с. 305 (9 назв) та в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-2421-05-7 (у паліт.). УДК 908(477)(092) **ВС54890**

Збірник видано до 75-річчя від дня народження Бориса Миколайовича Мозолевського та 40-річчя з часу знахідки скіфської пекторалі. На знак шанування пам'яті видатного дослідника, поета, публіциста краєзнавці Нікопольщини спільними зусиллями протягом багатьох років збирали спогади, репортажі, публікації, есеї, дослідження, архівні та ілюстративні матеріали для створення літературно-мемуарного пам'ятника Б. Мозолевському. Розділ IV «Відомі люди про Бориса Мозолевського» (с. 214–253) містить спогади про дослідника. Книга матиме великий попит не тільки серед шанувальників талановитого діяча, а й серед викладачів шкіл, професури ЗВО, особливо істориків, мовників, літературознавців і взагалі серед широкого культурного загалу.

1289. Стежками долі : життєпис Л. П. Бойко / [упоряд. О. Скора]. – Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2010. – 202 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 19 см. – У надзаг.: Вид. Павлоград. письменниц. дому «Дивосвіт». – 200 пр. – ISBN 978-966-331-338-2. УДК 821.161.2-94 **ВА730490**

В книжці подано літературно-документальний портрет науковця, лектора, екскурсовода, просвітянки й «найвизначнішої павлоградської жінки останньої чверті ХХ — початку ХХІ століття» Людмили Павлівни Бойко (1940–2009), створений на основі спогадів її рідних і друзів та рукописів домашнього архіву. Вміщено родинну іконографію. Без допоміжних покажчиків. Для широкого читацького загалу.

1290. Степан Бандера: 1909–1959–2009 : зб. ст. / [упоряд.: Б. Гордасевич, М. Посівнич]. – Львів : Тріада плюс, 2010. – 218 с. ; 20 см. – ISBN 978-966-486-065-6. – URL: https://gartua.io.ua/s211450/stepan_bandera_1909_1959_2009_zbirnik_statey УДК 94(477)(092) **ВА745945**

Збірник статей містить роздуми авторів з України, Росії та Польщі щодо постаті одного з керівників українського визвольного руху — Степана Бандери. Хто він — Герой? Зрадник? Колаборант? На всі ці та інші запитання допитливий читач знайде відповіді в текстах, які мають діаметрально протилежний зміст, та

відповідно до них сформувані власне бачення. Дискусії навколо визнання Президентом Віктором Ющенком Героєм України Степана Бандеру та вшанування учасників боротьби за незалежність України у ХХ ст. й надалі не вчухатимуть, тому видавці переконані, що видання стане одним із кроків у подоланні тих стереотипів, які утвердилися в суспільній свідомості. Для широкого кола читачів.

1291. Степан Руданський і український Крим / [упоряд. Ю. Іванченко ; вступ. ст., с. 4–28, П. М. Киричок, Ю. Я. Іваніченко]. – Сімферополь : СМД, 2012. – 223 с. : портр. ; 20 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в прим.: с. 210–221. – 500 пр. УДК 821.161.2-1 **ВА760703**

У виданні подано вибрані твори, розвідки, бібліографія, листи українського поета, лікаря та громадського діяча Степана Руданського. Адресовано вченим-літературознавцям, викладачам, студентам, бібліотекарям, усім, хто цікавиться спадщиною цього самобутнього поета.

1292. Степаненко М. Майже все про вбивство В. М. Чорновола / Микола Степаненко. – Київ : Вістка, 2010– . – 20 см.

Т. 2. – 2010. – 487 с. : іл., портр. – Авт. зазначено на паліт. – Частина тексту рос. – Вид. коштом авт. – ISBN 978-966-8875-56-4. УДК 329.733(477)(092) **НБУЯМ А768087**

У другому томі подано результати розслідування вбивства В. М. Чорновола за 2003–2009 рр. Видання структуровано за шістьма змістовними розділами: «Період надій (2003–2005 р.) і розчарувань» (с. 9–49), «Хроніка третього розслідування — помаранчево-біло-блакитного» (с. 50–189), «Що дало розслідування 2005–2009 рр.?» (с. 190–257), «Чому не було розкрито вбивство В. Чорновола ще у 2005–2006 рр.» (с. 258–439), «Дещо про зникнення М. Бойчишина (15.01.1994 р.)» (с. 440–445), «Висвітлення розслідування в ЗМІ» (с. 446–472), що доповнюються вступом, післямовою, додатком та відгуками на Том 1. Ілюстративний матеріал представлено у вигляді відсканованих зображень окремих документів і шпальт газетних видань. Виокремлених біографічних відомостей про В. М. Чорновола у книзі не представлено. Для широкого кола читачів, які цікавляться розслідуванням вбивства лідера НРУ, народного депутата В. Чорновола та його водія Є. Павлова.

1293. Степенькіна П. Я. Корсунські дороги Шевченка / Парасковія Степенькіна. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – 223 с. : іл., портр. ; 15x21 см. – На обкл. авт. не зазначено. – 200-літтю від дня народж. Т. Г. Шевченка присвяч. – Бібліогр.: с. 218–222 (89 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-493-753-2. УДК 94(477.46)+821.161.2.09(092) **ВА802010**

Вперше в українській історіографії досліджено дороги Т. Г. Шевченка Корсунщиною 1827–1829, 1845 та 1859 рр. У книжці подано короткі історичні довідки про населені пункти, через які пролягли дороги поета. Названо імена близьких, друзів та знайомих Тараса Григоровича, яких поєднала корсунська земля. До видання вміщено листи Т. Г. Шевченка до В. Г. Шевченка та листи В. Г. Шевченка і Ф. Г. Лебединцева до Т. Г. Шевченка. Для шевченкознавців, а також усім, хто цікавиться життям і творчістю Т. Г. Шевченка.

1294. Стешенко І. М. Іван Петрович Котляревський, автор української «Енеїди» / [І. Стешенко ; упоряд.: Аничин Є. М., Петренко О. М.]. – [Передрук]. – Полтава : Асмi, 2013. – 91 с. : іл., портр. ; 23 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Вих. дан. оригіналу: Київ : Типо-Литографія «Прогрес» против золотыхъ воротъ, 1902. – Текст рос., укр. – Видання здійснено в рамках проекту «Полтавщина. Сторінки історії». – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-182-247-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092) **ВА771021**

Репринтне видання книжки, доповнене передмовою та ілюстраціями, в якому перший міністр освіти України Іван Стешенко описав життєвий шлях та оцінив творчість Івана Котляревського. Для широкого читачького загалу.

1295. Страсті за Бандерою : [ст. та есеї про засновника ОУН С. А. Бандеру / упоряд.: Т. С. Амар та ін.]. – Київ : Грані-Т, 2010. – 397 с. ; 17 см. – (Серія «De profundis», ISBN 978-966-465-292-3). – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-465-321-0 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО270878**

У книжці зібрано матеріали трьох фахових дискусій про феномен Бандери, які в останні роки проводили українські та іноземні історики й есеїсти. Упорядники видання не надавали переваги жодному з численних поглядів на місце й роль провідника ОУН в українській та європейській історії, всі матеріали представлено максимально повно. Тож яка позиція кому буде ближча — вирішувати самому читачеві. Для всіх, хто цікавиться історією національно-визвольного руху України.

1296. Стрилецкий И. В. Великая княгиня Руси — украинка Елена Глинская / Иван Стрилецкий. – Киев : Альтерпрес, 2009. – 159, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 300-літтю пам'яті казни рус. стрельцов посвящ. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-542-410-9 (в пер.). УДК 94(470+571)(092) **ВА765241**

У ювілейному виданні автор, дослідник Китайгородської старовини, описує давній період (1526 р.), коли Китайгородська княжна Олена Глинська стала Великою княгиною Московської Русі. Видання ілюстровано фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для широкого читацького загалу.

1297. Суховершко Г. В. Золоте перо Василя Симоненка / Григорій Суховершко. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2010. – 65 с. : іл. портр. ; 21 см. – На тит. арк. у підзаг.: Творча спадщина В. Симоненка — вагомий внесок у розв. укр. нац. журналістики. – Бібліогр.: с. 60 (18 назв). – Імен. покажч.: с. 59. – ISBN 978-966-2256-25-3. УДК 821.161.2-1.09(092)+070.422(477)(092)

ВА767357

Колишній редактор газети «Молодь Черкащини» мовою документів — стенографічних записів редакційних засідань, розповідає про талановитого випускника факультету журналістики Київського держуніверситету Василя Симоненка. Пригадує, про що писав Симоненко-газетяр у 60-ті рр. минулого століття. Саме у «Молодіжці» Василь пройшов творчий гарт, сформувався як публіцист. Тут він зустрів друзів (і недругів також), пізнав життєві радощі й незгоди. Книжка про незабутнього Василя Симоненка, безперечно, стане у пригоді тим, хто вивчає, досліджує життя і творчість поета, а також молоді, яка мріє пов'язати своє майбутнє із журналістикою.

1298. Т. Шевченко: невідомі сторінки життя / [авт.-упоряд. Л. Цурика]. – Київ : Авіаз, 2013. – 72 с. : іл., портр. ; 30 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-8936-77-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

СО32225

У книжці стисло подано найцікавіші факти з життя митця, доповнені ретельно підібраними архівними ілюстраціями. Видання структуровано за чотирма розділами: «Сторінками життя», «Творчий шлях», «Жінки в житті Т. Шевченка», «Невідомі факти». Для широкого кола читачів.

1299. Табачник Д. В. Крестный путь Петра Столыпина / Д. В. Табачник, В. Н. Воронин ; предисл. Патриарха Москов. и всея Руси Кирилла. – Харьков : Фолио, 2011. – 536, [16] с. : ил. – 10 000 прим. – ISBN 978-966-03-5505-7

ВА739080

1300. Табачник Д. В. Крестный путь Петра Столыпина / Д. В. Табачник, В. Н. Воронин ; предисл. патриарха Москов. и всея Руси Кирилла. – 2-е изд., испр. и доп. – Харьков : Фолио, 2012. – 537, [2] с., [8] л. ил. : портр. ; 21 см. – На пер.: К 150-летию со дня рождения П. А. Столыпина. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-03-5895-9 (в пер.). УДК 94(47+57)(092)

ВА751270

Історичне дослідження присвячено одній з найбільш знакових постатей вітчизняної історії — державному діячу і реформатору П. А. Столипіну. На основі величезної кількості архівних матеріалів і спогадів сучасників відтворено образ голови Ради міністрів Російської імперії, не тільки як того, хто врятував країну від вакханалії революційного руйнування, а й почав її масштабні перетворення. Особлива увага приділена перипетії боротьби глави уряду і міністра внутрішніх справ з терором, реалізації програми системних реформ, спробам досягти угоди з ліберальною опозицією, політичних інтриг і розкладу сил у правлячій верхівці. Також детально досліджена загадкова історія вбивства П. Столипіна агентом охоронного відділення, що є до теперішнього часу одним з найбільш таємничих замахів ХХ ст. Для широкого читацького загалу.

1301. Тагліна Ю. С. Михайло Грушевський / Ю. Тагліна. – Харків : Фолио, 2010. – 120, [1] с. : портр. ; 17 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На обкл. авт. не зазначено. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-03-2575-3. УДК 94(477)(092)

АО268536

1302. Тагліна Ю. С. Михайло Грушевський / Ю. С. Тагліна. – Київ : КЕТС, 2013. – 120, [1] с. – 5 000 прим. – ISBN 978-966-97-2512-7

АО271755

Видання висвітлює життєвий шлях, політичні уподобання, дослідницьку і науково-організаційну діяльність політичного і державного діяча, вченого Михайла Грушевського (1866–1934). У дослідженні використано здобутки сучасного грушевськознавства, численні архівні документи, зокрема і недоступні у попередні роки. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

1303. Тарас Шевченко в критиці / [упоряд.: О. Боронь, М. Назаренко] ; за заг. ред. [та вступ ст.] Г. Грабовича. – Київ : Критика, 2013. – 24 см. – ISBN 978-966-8978-69-2

Т. 1 : Прижиттєва критика (1839–1861). – 2013. – 801, [1] с. : іл., портр. – На авантитулі: Наук. т-во ім. Шевченка в Америці, Ін-т джерелознав. НТШ-А, Ін-т Критики. – Парал. тит. арк. англ. – Ювіл. проект НТШ-А для вшанування 200-річчя від дня народж. Т. Шевченка. – Текст укр., рос., нім., пол. – Бібліогр. в комент.: с. 607–738, в тексті та в підрядк. прим. – Покажч. творів Т. Шевченка: с. 739–756. – Анот. покажч. імен: с. 757–802. – ISBN 978-966-8978-55-5 (у паліт.). УДК 821.161.2.09

В354710/1

Двотомне видання «Тарас Шевченко в критиці» є одним з найповніших коментованих зібрань опублікованих за життя й у перший рік по смерті Т. Г. Шевченка текстів про його літературну й образотворчу спадщину. Статті, рецензії, нотатки, принагідні згадки українською, російською, польською, німецькою та іншими мовами наведено здебільшого в повному обсязі, — зокрема й дописи, присвячені не тільки Т. Г. Шевченкові особисто, а й українській літературі загалом, збірникам, де було опубліковано його твори, книжкам, у ілюструванні яких він брав участь, тощо. Чимало публікацій запроваджено до наукового вжитку вперше. Майже всі тексти подано за першодруками. Том I охоплює матеріали, що з'явилися за життя Т. Г. Шевченка. Крім текстологічного та реального коментаря, зведення містить покажчики Шевченкових творів і періодичних та продовжуваних видань, а також анотований покажчик імен (с. 757–802), що подає систематизовані за алфавітом принципом стислі довідки про авторів текстів, представлених у виданні. У довідках зазначено роки життя, рід діяльності, основні праці. Видання не містить ілюстрацій. Для широкого кола читачів, усіх поколінь творчості Т. Г. Шевченка.

1304. Тарас Шевченко — славний син Черкаської землі = Taras Shevchenko — the glorious son of Cherkasy region / [Чабан А. Ю., Шитюк-Шевченко Л. С., Брижицька С. А. та ін.]. — Черкаси : Бізнес-стиль, [2012]. — 157 с. : іл., портр. ; 30 см. — Авт. зазначено перед вип. дан. — Текст укр., англ. — Бібліогр.: с. 156. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-96412-6-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

СО31646

Книжка висвітлює сторінки життя і творчості Великого Кобзаря, які поєднані з його рідним краєм — Черкащиною. Через роки і століття черкащани зберігають пам'ять про свого визначного земляка, турбуються про історичні, культурні та природні пам'ятки, пов'язані з його перебуванням на малій батьківщині. Для шевченкознавців, краєзнавців та широкого читацького загалу.

1305. Тарахан-Береза З. П. «Заворожи мені, волхве...». Тарас Шевченко і Михайло Щепкін / Зінаїда Тарахан-Береза. — Київ : Мистецтво, 2012. — 351 с. : іл., табл., портр., карта. ; 29 см. — 200-літньому ювілею Т. Шевченка та 225-літтю М. Щепкіна присвяч. — Текст укр., рос. — Рез. англ., рос. — Бібліогр. в тексті. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-577-194-4 (у паліт.) УДК 821.161.2.09(092)+792.071.1(47+57)

ВС54292

Автор, спираючись на унікальні науково-історичні документи, здійснила оригінальне дослідження щодо твору Т. Г. Шевченка «Портрет Михайла Щепкіна». Встановлено оригінальність картини, час створення, авторство Т. Шевченка та особу портретованого. Зовсім по-іншому розглянуто постать видатного актора, котрого наш народ ще за його життя визнав народним артистом України, який разом з Іваном Котляревським та Григорієм Квіткою-Основ'яненком стояв біля витоків національного театру. Висвітлено його взаємозв'язки з Україною, її Пророком, розкрито невідомі досі сторінки життя та творчості актора. Ця картина, а також репродукція портрета юного Т. Г. Шевченка невідомого художника XIX ст. Йонаса Рустемаса (1829-1831 рр.?), інші документальні раритети публікуються в Україні вперше. Видання доповнено малярською спадщиною Т. Г. Шевченка. Розраховано на шевченкознавців, мистецтвознавців, театрознавців та широке коло читачів.

1306. Творчий шлях Олександра Некрасова : за матеріалами період. та електрон. вид. / [упоряд., заг. ред., авт. вступ. ст. та комент. Т. В. Тукова] ; Донец. держ. муз. акад. ім. С. С. Прокоф'єва [та ін.]. — Донецьк : Юго-Восток, 2011. — 270 с. : портр. ; 21 см. — У надзаг. також: М-во культури України, Нац. спілка композиторів України, Нац. всеукр. муз. спілка, Нац. спілка журналістів України. — Бібліогр. в тексті. — 300 пр. — ISBN 978-966-7271-32-9. УДК 78.071.1(477)(092) **ВА750317**

Видання знайомить з творчим шляхом композитора Олександра Некрасова. Екскурс у його творчість здійснюють поети Йосип Струцюк, Василь Гей, журналісти Анастасія Філатенко, Надія Гуменюк, колишня учениця маестро Тетяна Рашкевич та багато інших яскравих особистостей. Десятки публікацій у розділах «Біографічне», «Співавтори і виконавці», «Хроніка творчості на сторінках видань» розкривають багатогранний талант митця-композитора, наставника, музикознавця. Останній розділ «Сторінки поетичної творчості» засвідчує і яскравий дар Олександра Некрасова як автора віршів. Для шанувальників музичного мистецтва та творчості митця.

1307. Театр як доля: Іван Тобілевич (Карпенко-Карий) / [С. Русова та ін. ; під заг. ред. О. В. Чуднова]. — Кіровоград : Імекс, 2012. — 365 с. : іл., портр. ; 19 см. — (Серія «Слисаветградське коло», ISBN 978-966-189-086-1). — Текст укр., рос. — Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. — Бібліогр. покажч.: с. 331–363. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-189-121-9. — URL: http://avchudnov.ucoz.net/load/teatr_jak_dolja_ivan_tobilevich_karpenko_karij/1-1-0-19 УДК 821.161.2-2.09(092) **ВА759386**

Погляди на драматурга, що зібрані в цій книжці, були висловлені в різні часи, в різних державах, у різних соціальних і психологічних обставинах. Майже століття образи і образ Івана Карпенка-Карого не давали спокою людям, що переймалися українською справою, працювали й працюють на ниві високої куль-

тури, де немає ворожнечі, але є прагнення досягти істини, є потреба долати конфлікти не ціною «купівлі-продажу ідеалів», а ціною творчого культу усталених людських цінностей. Для літературознавців, театрознавців та широкого читацького загалу.

1308. Терещенко М. Первый олигарх: Михаил Иванович Терещенко (1886–1956) : необычайная история жизни моего деда, как её рассказала бы мне моя бабушка / Мишель Терещенко ; [пер. с фр.: В. С. Воеводская, С. И. Новиков]. – Киев : Ника-Центр, 2012. – 225 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 221. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-521-600-1 (в пер.). УДК 94(47+57)(092) **ВА748868**

Ця книжка написана прямим нащадком легендарного роду Терещенків Мішеєм. У ній він розповідає про свого діда — Михайла Івановича Терещенка — абсолютно неординарну особистість. Про перипетії долі цієї блискучої людини, яка в 31 рік стала володарем одного з найбільших статків Російської імперії, депутатом Державної думи Росії, міністром фінансів, а потім — іноземних справ у Тимчасовому уряді після лютьневої революції 1917 р. Він все втратив, але зумів почати своє життя з чистого аркуша і, живучи в еміграції, став одним із найшанованіших фінансистів світу. Крім того, ця книга про сім'ю, яку без перебільшення можна назвати зразком працьовитості, щедрості і турботи про бідних і знедолених, про сім'ю благодійників і меценатів, які подарували своїй країні лікарні і притулки для сиріт та інвалідів, університети й театри, картинні галереї і храми. Для широкого кола читачів.

1309. Тесля М. П. Олександр Олександрович Паліцин і «Паліцинська академія» / Михайло Тесля. – Суми : МакДен, 2010. – 423 с., [32] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2305-11-1 (у паліт.). УДК 908(477.52) **ФПУ/№2378**

Книжка знайомить з історією села Залізник другої половини XVIII — початку XIX ст. Подано відомості про діяльність «Попівської академії», натхненником та організатором якої був О. О. Паліцин — літератор, архітектор, просвітитель, колекціонер. Із діяльністю гуртка Паліцина пов'язані імена відомих діячів: Каразіна В. Н., Сковороди Г. С., Капніста В. В., братів Івана та Іполита Богдановичів, Алфьорова М. Ф., Глінки С. М., Станевича Є. І., Байкова П. С., Ярославського В. І. та ін. Видання, систематизоване за розділами, вміщує матеріал про творчу спадщину О. О. Паліцина, членів його гуртка (розділ III «Соратники О. О. Паліцина, їх діяльність, творча спадщина», с. 174–274), сьогоднішню діяльність громадської організації «Паліцинська академія», яка займається поширенням ідей просвітництва, культури та мистецтва на Сумщині (с. 275–348). У розділі VI (с. 360–419) вміщено матеріали із особистого архіву автора. Ілюстровано фотографіями. Без покажчиків. Розраховано на широкий читацький загал.

1310. Тет-А-Тетерів : літ. альм. / [ред.-упоряд. Пасічник Н. П. Житомир. обл. орг. Нац. спілки письменників України]. – Житомир : Пасічник М. П., 2007– . – 28 см.

Кн. 3. – 2010. – 198, [1] с. : іл., портр. – На обкл.: До міжнар. Шевченків. свята «В сім'ї вольній новій» на Житомирщині у травні 2010 р. – Зміст: авт.: І. Ліберда, М. Пасічник, Г. Ценкова, В. Дацюк, М. Павленко, І. Сльота, І. Редчиць, В. Мисько, Н. Тально-Петрук, А. Сірник та ін. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2936-19-3. УДК 821.161.2(059) **Ж74065/2010/3**

У спеціальному випуску альманаху, присвяченому Міжнародному Шевченківському святу «В сім'ї вольній, новій» на Житомирщині, представлено поезії 12 поетів, з яких майже всі — члени Житомирської письменницької організації, у яких прямо чи дотично змальовується образ Кобзаря або художньо висвітлюється своє ставлення до нього. Подано дослідження прозаїків і критиків у царині Шевченкіани, що розглядають життєвий шлях, світогляд і творчість видатного українського поета. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола дослідників життя і творчості Тараса Григоровича Шевченка.

1311. Тимохин И. И. Сектор высоты / Игорь Тимохин. – Запорожье : Дикое Поле, 2010. – 85, [1] с., [30] л. ил. : ил., портр. ; 23 см. – ISBN 978-966-2994-28-5 (в пер.). УДК 796.431.1(477)(092)

ВА745014

Видання присвячено запорізькому спортсмену Володимирі Яценку, триразовому рекордсмену світу зі стрибків у висоту, що прославив Запоріжжя, Україну та Радянський Союз. Вміщено розповідь про зліт і падіння унікальної людини. Психологічно напружений літопис життя спортсмена становить інтерес не тільки для любителів спорту і дослідників історії України, а й для широкого кола читачів.

1312. Ткаченко Б. І. Погром : докум. нарис / Борис Ткаченко. – Суми : Мрія-1, 2010. – 371 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. пр. С. А. Таранушенка: с. 219–228 (102 назви). – 100 пр. – ISBN 978-966-566-495-6. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000535> УДК 7.036.072.2(477)

ВА742849

У книжці розповідається про корифея українського мистецтвознавства, чесного і мужнього науковця Стефана Андрійовича Таранушенка, якого за видатні заслуги перед країною радянська влада «поцінувала» ...

тюрмою, ГУЛАГом, нескінченними засланнями, дозволивши наприкінці життя померти в Києві зі злиденною пенсією. Така ж доля спіткала і його численних однодумців, кинутих за необережно мовлене слово «голод» чи (як посміли?!) за те, що зважились стати на захист українського мистецтва, на багато років за ґрати або в далекі табори. Чимало їх звідти так і не повернулися додому... Для широкого кола читачів.

1313. Тома Л. В. Володимир Вернадський / Л. В. Тома. – Київ : ДАК «Укрвидавполіграфія», 2012. – 126 с. : портр. ; 18 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97243-0-4 (у паліт.). УДК 001(477)(092)
АО270679

1314. Тома Л. В. Володимир Вернадський / Л. Тома. – Харків : Фоліо, 2012. – 126 с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-3230-0 (у паліт.). УДК 001(477)(092)
АО270590

У виданні висвітлено сторінки життя та науковий доробок природознавця, філософа, основоположника генетичної мінералогії, біогеохімії, радіогеології, вчення про живу речовину, теорії ноосфери В. І. Вернадського (1863–1945). Великий енциклопедист, він зумів побачити переломний характер століття у новому стані людства, в колективній формі його Розуму як головній рисі нової епохи. Поєднавши природознавство й історію, яку творять люди, В. Вернадський у своїх роботах показав, що перехід біосфери в ноосферу — це не локальний епізод у житті всесвіту, а закономірний і неминучий природничо-історичний етап розвитку матерії. Для широкого кола читачів.

1315. Тома Л. В. Данило Апостол / Л. В. Тома. – Київ : ДАК «Укрвидавполіграфія», 2012. – 94 с. : портр. ; 18 см. – Бібліогр.: с. 93 (8 назв). – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97243-1-1 (у паліт.). УДК 94(477)(092)
АО270680

1316. Тома Л. В. Данило Апостол / Л. Тома. – Харків : Фоліо, 2012. – 94 с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 93 (8 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5080-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092)
АО270613

У виданні висвітлено роль Данила Апостола (1654–1734), який став гетьманом Лівобережної України у складний для держави час і, незважаючи на свій більш ніж поважний вік (73 роки), зумів залишити помітний слід в історії. Показано, що гетьман все життя свідомо тримався лінії Б. Хмельницького на утвердження в європейському просторі. Саме за його петицією Анна Іоанівна у так званих «Решительных пунктах» підтвердила — хоч і обмежену — козацьку автономію. Не маючи змоги вести самостійно зовнішню політику, Д. Апостол спрямував усі сили на піднесення економіки, викорінення корупції, впорядкування земельних відносин, зміцнення безпеки України. За часів його правління на річках Орелі, Березі, Берестовій — від Дністра до Сіверського Дінця — будується Українська оборонна лінія, завдяки його сприянню в Україну повертаються запорозькі козаки і засновують Підпільненську Січ. Д. Апостол був фундатором і покровителем храмів і монастирів, Києво-Могилянської академії, чернігівського колеґіуму. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Запорозької Січі.

1317. Тома Л. В. Микола Гоголь / Тома Леонід Васильович. – Харків : Антологія, 2013. – 121, [2] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97-3059-6 (у паліт.). УДК 821.161.1.09(092)
АО271753

Микола Гоголь став улюбленим письменником і володарем душ мільйонів людей на планеті. Тому і треба сказати про «українського Гоголя», про першооснову його душі. Великий російський письменник М. В. Гоголь є, на думку багатьох дослідників і літературознавців, найбільш виразним представником української школи в російській літературі. Отже, можемо говорити про нього і як про українського письменника, бо українська тематика творів Гоголя — це невід'ємна частина його творчої особистості. Він — один з кращих виразників української ментальності. У його творах найбільш повно і яскраво відтворилися риси українського національного характеру. Для широкого кола читачів.

1318. Тома Л. В. Петро Конашевич Сагайдачний / Л. Тома. – Харків : Фоліо, 2011. – 117, [2] с. ; 17 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На обкл. авт. не зазначено. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-03-5488-3. УДК 94(477)(092)
АО269099

1319. Тома Л. В. Петро Конашевич Сагайдачний / Л. Тома. – Кіровоград : Імекс, 2013. – 117, [2] с. – На обкл. авт. не зазначено. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-189-174-5
АО271900

Петро Конашевич-Сагайдачний (1570–1622) увійшов в історію як один з найвизначніших козацьких гетьманів Війська Запорозького, видатний полководець, державний діяч, дипломат, захисник української культури і духовності. Завдяки його діяльності козацьке військо перетворилося на регулярне військово-формування. Перемоги Сагайдачного в походах до Криму і Туреччини сприяли зростанню міжнародного зна-

чення українського козацтва. Визначну роль відіграв гетьман і в Хотинській війні 1620–1621 рр. Під час Хотинської битви Сагайдачний очолював 40-тисячне козацьке військо. Перемога в ній зупинила наступ Османської імперії на Європу. І в цьому неперевершена заслуга Петра Конашевича-Сагайдачного — звитязного лицаря, котрий завжди був «готовий ойчизні служити, за вольность її і свій живот положити». Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією Запорозької Січі.

1320. «Трагічних тем твоїх упертість...» : літературний профіль Дмитра Іванова : [ст. про поета, інтерв'ю з ним]. – Київ : Ярославів Вал, 2011. – 183, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Літературний профіль). – В кн. також балади Д. Іванова. – ISBN 978-966-2151-64-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092)

ВА736676

Дмитро Іванов — з покоління поетів, народжених після війни. В літературі його благословляли такі метри, як Іван Драч і Борис Олійник. Критики пишуть про нього як про «поета зерна і любові», «співця селянської Атлантиди», «останнього поета села», яке сьогодні переживає чи не один з найдраматичніших періодів у своїй історії. Збірник вміщує статті про поета, інтерв'ю з ним та п'ять його найзнаковіших балад. Для широкого кола читачів.

1321. Троневи́ч П. О. Великий князь Дмитрій-Любарт і його сучасники = Великий князь Дмитрій-Любарт и его современники : іст.-краєзн. нарис / Петро Троневи́ч. – Луцьк : Твердиня, 2011. – 190 с. : іл., портр. ; 26 см. – (Пантеон, ISBN 978-966-8770-55-5). – Текст парал. укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-517-062-5. УДК 908(477)(092)

ВС52274

Основна увага в книжці приділена правлінню останнього володаря Галицько-Волинської держави Дмитрія-Любарта, сина великого князя Литви Гедиміна, який, будучи обраним на галицько-волинський престол, в умовах залежності від Золотої Орди та воєнних дій з польсько-угорською коаліцією намагався зберігати й продовжувати державотворчу політику своїх попередників із княжо-королівської родини Романовичів. Висвітлено його діяльність щодо збереження традиційного устрою Волині, утвердження її як суверенної держави та розбудови нової столиці — міста Луцька. Автор підводить нас до думки, що Волинська земля була хранителем державницьких традицій Русі-України та первинним осередком зародження українського етносу в післямонгольський час. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1322. У серцях людських... : [у 2 т. / упорядкув. і прим. Н. М. Гарматюк]. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2013. – 21 см. УДК 821.161.2-17.09(477)(092)

Т. 1. – 559 с. : портр. – Бібліогр. в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-2770-10-0 (у паліт.).

В354737/1

Т. 2. – 559 с. : іл., портр. – Бібліогр. в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-2770-43-8 (у паліт.).

В354737/2

Видання містить публікації із преси, листи, відомості про життя і творчість письменника, лауреата літературних премій імені Степана Олійника, Микити Годованця та Степана Руданського Анатолія Панасовича Гарматюка. Для широкого кола читачів.

1323. Улья́новський В. І. «Славний для всіх часів чоловік»: князь Костянтин Іванович Острозький / Василь Улья́новський ; Нац. ун-т «Остроз. акад.». – Острог (Рівнен. обл.) : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.» : Свиначук Р. В., 2010. – 167 с. : табл., портр. ; 20 см. – (Видатні постаті Острогіани ; вип. 2). – Бібліогр. в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2254-13-6. – URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-2254-13-6/978-966-2254-13-6.pdf> УДК 94(477)(092)

ВА733809

У виданні висвітлено життя та діяльність К. І. Острозького — найвидатнішого представника князівської династії Острозьких. Особливу увагу приділено його участі у воєнних кампаніях, підтримки православної церкви, господарській та політичній діяльності. Для науковців, істориків, викладачів, студентів, широкого кола читачів.

1324. Уніят В. Б. Никифор Гірняк. Життєвий шлях Отамана / Віктор Уніят. – Тернопіль : Астон, 2010. – 231 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 182–196 (209 назв). – ISBN 978-966-308-367-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА736141

На основі архівних документів, спогадів, діаспорних видань та інших матеріалів висвітлено педагогічну та просвітню діяльність військового, громадського діяча, педагога, історика, публіциста Н. Гірняка. Проілюстровано документальними світлинами. Розраховано на істориків, краєзнавців, громадсько-політичних діячів, викладачів, студентів та учнів, усіх, хто цікавиться історією рідного краю і національно-визвольних змагань українського народу.

1325. Урсу Д. П. Бекир Чобан-заде : життя, судьба, епоха / Д. П. Урсу. – 2-е изд. – Симферополь : Криму́чпедгиз, 2013. – 275 с., [12] ил. л. : ил., портр. ; 21 см. – 120-летию со дня рождения по-

св'ящ. – Библиогр. в примеч. и в тексте. – Имен. указ.: с. 263–273. – 500 экз. – ISBN 978-966-354-587-5 (в пер.). УДК 821.512.19(477.75).09(092) **ВА659318**

Видання є першою науковою біографією поета-класика кримськотатарської літератури, вченого-тюрколога, громадського діяча, професора Бекіра Чобан-заде. Для широкого кола читачів.

1326. Уткін. Звёзды Генерального конструктора / [В. Д. Ткаченко и др.] ; под общ. ред. А. В. Дегтярева ; Гос. предприятие «Конструктор. бюро «Южное» им. М. К. Янгеля». – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2013. – 670, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – 90-летию со дня рождения В. Ф. Уткина посвящ. – Авт. указаны на обороте тит. л. – Библиогр.: с. 667–668 (33 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-348-332-0 (в пер.). – URL: <http://epizodsspace.airbase.ru/bibl/utkin/utkin-2013.pdf> УДК 629.76/.78(477)(092)

ВС55855, Табачник Д.В. ВС688, ФПУ №3390

Видання присвячено Володимирі Федоровичу Уткіну — одній з найяскравіших особистостей в історії розвитку ракетної техніки 70–90 рр. ХХ ст. Генеральний конструктор В. Ф. Уткін очолював конструкторське бюро в найуспішніший і найрезультативніший період його роботи. У книжці розповідається про досягнення КБ «Південне» у створенні ракетних комплексів (бойових і космічних) та космічних апаратів у той час, коли керівником його був Уткін. Подано хронологію його життя та діяльності. Проілюстровано численними фото-матеріалами. Для спеціалістів галузі, усіх, хто цікавиться розвитком вітчизняної науки.

1327. Ушкалов Л. В. Григорій Квітка-Оснoв'яненко / Леонід Ушкалов. – Київ : Техніка, 2012. – 119, [1] с. : портр. ; 18 см. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-575-206-6 (у паліт.). – URL: <https://nemalok-nig.com/book-268533.html> УДК 821.161.2.09(092) **АО270713**

1328. Ушкалов Л. В. Григорій Квітка-Оснoв'яненко / Л. Ушкалов. – Харків : Фоліо, 2012. – 119, [1] с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5178-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО270592**

Видання присвячено Григорію Квітці-Оснoв'яненку (1778–1843) — першому українському прозаїку, талановитому драматургу, творчість якого мала значний вплив на розвиток української літератури. Головним творчим принципом письменник вважав «писання з натури», про те, що було йому знайоме і близьке. А знав він найкраще і любив свою рідну Харківщину, її природу, звичаї її мешканців, які стали героями його творів. Беручи свої сюжети «виключно з життя народного», скаже згодом Іван Франко, Квітка-Оснoв'яненко на ціле десятиліття випередив відповідні твори письменників «натуралістів»: Жорж Занд, Івана Тургенєва, Федора Достоєвського та ін. Нова українська література багатьма своїми рисами завдячує саме Квітці-Оснoв'яненкові. Юрій Федькович назвав його ясним місяцем на небосхилі українського слова, а Михайло Драгоманов зарахував Квітку-Оснoв'яненка, поруч із Тарасом Шевченком та Миколою Гоголем, до трійки найбільших українських класиків ХІХ ст. Для широкого кола читачів.

1329. Ушкалов Л. В. Григорій Сковорода / Л. Ушкалов. – Харків : Фоліо, 2013. – 122, [1] с. : портр. ; 18 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга», 2013 р. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97231-6-1 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО271541**

Видання присвячено Григорію Савичу Сковороді (1722–1794) — одному з найбільших і найзагадковіших християнських філософів світу, чії твори й зараз привертають увагу читачів, що намагаються наблизитися до глибинних витоків «мандрівного філософа» й осягнути всю незбагненну мудрість його містики. Для широкого читацького загалу.

1330. Ушкалов Л. В. Григорій Сковорода ; Тарас Шевченко / [Л. Ушкалов]. Іван Франко ; Леся Українка / [Т. Панасенко]. – Харків : Фоліо, 2012. – 470, [2] с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – Авт. зазначено в змісті. – Зміст: Григорій Сковорода ; Тарас Шевченко / Л. Ушкалов. Іван Франко ; Леся Українка / Т. Панасенко. – 750 пр. – ISBN 978-966-03-5420-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО270589**

Видання присвячено видатним українцям свого часу. Філософ, поет, музикант і педагог Григорій Сковорода; геніальний поет, Великий Кобзар Тарас Шевченко; письменник, публіцист, перекладач, етнограф Іван Франко; славетна поетеса і драматург Леся Українка — їхні імена назавжди увійшли до скарбниці національної культури, а багата творча спадщина і сьогодні служить людям. Інакше не могло і бути, бо кожний з них на своєму етапі був виразником і провідником найбільш передових ідей свого часу. Для широкого читацького загалу.

1331. Ушкалов Л. В. Панас Мирний / Леонід Ушкалов. – Харків : ПЕТ, 2012. – 120 с. : портр. ; 18 см. – 4 000 пр. – ISBN 978-966-1640-13-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО270714**

1332. Ушкалов Л. В. Панас Мирний / Л. Ушкалов. – Харків : Фоліо, 2012. – 120 с. : портр. ; 18 см. – (Знамениті українці, ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-5106-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **АО270596**

Книжка присвячена Панасу Мирному (псевдонім Панаса Яковича Рудченка) — класику вітчизняної літератури, громадському і культурному діячу, видавцю, фольклористу. Саме йому судилося стати засновником і одним із найвидатніших представників української психологічної прози. Для широкого читацького загалу.

1333. Ушкалов Л. В. Реалізм — це есхатологія: Панас Мирний / Леонід Ушкалов. – Харків : Майдан, 2012. – 180, [2] с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. імен: с. 174–181. – 300 пр. – ISBN 978-966-372-435-5 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА786481**

У книзі висвітлено життя і творчість одного з найвизначніших українських письменників доби реалізму Панаса Яковича Рудченка (1849–1920), який виступав у літературі під псевдонімом «Панас Мирний». Спираючись на великий фактичний матеріал, автор переконливо доводить: уся творчість Панаса Мирного являє собою варіацію на тему боротьби Правди з Кривдою, тобто Христа з Антихристом. А це означає, що реалізм письменника можна розглядати як есхатологічну стилістику. Для читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1334. Фареній І. А. Про артільного батька Миколу Левитського : доп. на урочистому засіданні Секції соц. активності сіл. населення з нагоди 150-річчя з дня народж. М. В. Левитського / І. А. Фареній ; Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2010. – 34 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2256-58-1. УДК 631.5(477)(092) **Р119291**

Наукове товариство істориків-аграрників наводить доповідь на урочистому засіданні Секції соціальної активності сільського населення з нагоди 150-річчя від дня народження всесвітньовідомого кооперативного та громадського діяча, «артільного батька» Миколи Васильовича Левитського (1859–1936). Засідання відбулося у навчально-науковому інституті історії і філософії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Ювілейна дата стала нагодою зробити посильний внесок у популяризацію імені М. В. Левитського в межах колективу науково-педагогічних працівників університету. Для читачів, які цікавляться історією кооперативного руху.

1335. Федака Д. М. Олександр Духнович. Сходінки у безсмертя / Дмитро Федака ; Закарпат. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Ужгород : Timpani, 2013. – 130, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-8904-72-1. – ISBN 9787-966-8904-72-1 (помилк.). УДК 94(477)(092) **ВА781075**

Видання, підготовлене до 210-річчя від дня народження, висвітлює постать одного з найвидатніших представників Закарпаття XIX ст. Олександра Духновича — письменника, журналіста-публіциста, організатора шкільництва, педагога, вченого, священика ЧСВВ, релігійного, політичного і громадського діяча. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією, культурою регіону та її представниками.

1336. Федоренко А. С. Большая книга жизни. Григорий Навричевский / Анастасия Федоренко. – Донецк : А. С. Федоренко, 2013. – 307 с. : іл., портр. ; 27 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-2485-09-7 (в пер.). УДК 77.044(477.62)(092) **ФПУ №3050**

Книжка присвячена Г. Л. Навричевському — легендарному донецькому фоторепортеру, фотохудожнику, заслуженому працівнику культури України. Через його історію життя і творчості простежується історія Донбасу та цілої епохи. У фоторепортажах Григорія Лазаровича — життя і праця людей, які були героями. Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів.

1337. Філіпенко І. Володимир Івасюк: перлини духовності України / Ірина Філіпенко. – Київ : Смолоскип, 2011. – 102, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 87–92 (83 назви). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1676-25-0. УДК 78.071.1(477)(092) **ВА744929**

Есей луганської дослідниці І. Філіпенко присвячено життю і творчості композитора і поета Володимира Івасюка. Це одна з численних спроб не лише віднайти правду про його трагічну загибель, а й ще раз вшанувати непересічний талант митця. Для широкого кола читачів.

1338. Філософія життя : (до 60-річчя з дня народж. Анатолія Миколайовича Зубка) / [упоряд.: Гончаренко Л. А., Одайник С. Ф.]. – Херсон : Південноукр. регіон. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів, 2010. – 107 с. : іл., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2919-36-3 (у паліт.). УДК 37(477)(092) **ВА736452**

У книжці подано біографічні відомості про А. М. Зубка — заслуженого працівника освіти України, відмінника освіти України, дійсного члена Академії соціальних і педагогічних наук Росії, доктора філософії, професора кафедри менеджменту освіти, ректора Південноукраїнського регіонального інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів м. Херсона. Вміщено розповідь про його трудову діяльність, спрямовану на розвиток освіти. Адресовано науковцям, педагогам, студентам, широкому колу читачів, які цікавляться розвитком сучасної педагогічної освіти.

1339. Фостій І. П. Кузьма Демочко — журналіст, редактор, мистецтвознавець : наук.-докум. нарис : [до 100-річчя від дня народж.] / Іван Фостій ; [Пошук.-вид. агентство] «Книга пам'яті України», Чернівець. обл. від-ня. — Чернівці : Букрек, 2011. — 317, [3] с. : іл., портр. ; 21 см. — У кн. також спогади журналістів, письменників, науковців про К. Демочко. — Бібліогр.: с. 312–314 (43 назви). — 500 пр. — ISBN 978-966-399-371-3 (у паліт.). УДК 070(477)(092)**BA750174**

Героєм нарису є відомий в Україні і за її межами журналіст, редактор газети «Радянська Буковина» (нині «Буковина») К. М. Демочко. Висвітлено його життєвий шлях від дитячих і шкільних років до багатогранної журналістської, партійно-політичної діяльності. Особлива увага приділена вивченню і висвітленню К. М. Демочком театрального й музичного життя Буковини ХІХ — першої третини ХХ ст. Видання доповнено спогадами Кузьми Макаровича, його учнів, колег, їхні листи та привітання. Проілюстровано родинними, службовими, товарицькими і колежанськими фотознімками. Розраховано на журналістів, письменників, шанувальників мистецтва, усіх, хто цікавиться життєвим шляхом та журналістською творчістю К. М. Демочка, історією українського театрального і музичного життя Буковини.

1340. Фрайт В. М. Моє життя та праця : [автобіогр. розповідь, вірші] / Володимир Фрайт. — Дрогобич (Львів. обл.) : Відродження, 2012. — 135 с., ХVІ арк. іл. : портр. ; 20 см. — 200 пр. — ISBN 978-966-538-241-6. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Frait_Volodymyr/Moie_zhyttia_ta_pratsia/ УДК 821.161.2-94-1 **BA753817**

У першій частині видання подано автобіографічну розповідь відомого українського лікаря, науковця і педагога, доктора медичних наук, професора В. М. Фрайта про свій шлях у житті і в медичній професії. Друга частина — містить його вірші, ніби ілюструючи органічне поєднання у справжній людині високого, професійно досконалого розуму з естетизмом української душі, здатність до наукової аналітики і водночас налаштованість на відчуття прекрасного — у природі, в мистецтві, в людях. Адресовано медикам, викладачам, студентам та широкому колу шанувальників поетичного мистецтва.

1341. Франко. Перезавантаження / [ред. А. Беницький]. — Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2013. — 273, [1] с. : портр. ; 22 см. — Бібліогр. в підрядк. прим. — 300 пр. — ISBN 978-617-642-093-4. УДК 821.161.2.09(092)(082) **BA770410**

Пропоновану книгу-мозаїку склали 22 авторських візії постаті Франка сучасних українських письменників, критиків, есеїстів, літературознавців, об'єднаних прагненням «перезавантажити» образ класика у сучасній свідомості, перечитати свіжими очима його твори та наново відкрити читачам — і самим собі — Його правдивий Профіль. Тексти, що увійшли до збірника (студії, спогади, есеї, новели...), кристалізують суб'єктивний досвід наближення до живого, справжнього, незнаного Франка — завжди цікавого й завжди актуального. Адресовано усім читачам, яким небайдужі власна історія і власне майбутнє.

1342. Франко П. І. Іван Франко / Петро Франко ; [упоряд. М. Войціцька]. — Львів : Априорі, 2013. — 215 с., [24] арк. іл. : портр. ; 18 см. — 1 000 пр. — ISBN 978-617-629-153-4 (у паліт.) УДК 821.161.2-32 **НБУЯМ A755649**

Художньо-документальна повість П. Франка про дитячі та юнацькі роки свого батька Івана Франка, є однією з перших спроб змалювання образу письменника у художній літературі. Для широкого кола дослідників життя і творчості І. Франка.

1343. Фриз І. М. Володимир Качоровський: борець-просвітянин / [Іван Фриз]. — Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2013. — 134, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. — На паліт.: 3 історії Бистриці. — Бібліогр.: с. 133–134. — Імен. покажч.: с. 127–132. — ISBN 978-617-642-030-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **BA773258**

Видання підготовлено до 70-річчя з дня смерті народного вчителя, підстаршини УСС Володимира Качоровського. Для широкого кола читачів, усіх хто цікавиться вітчизняною історією національно-визвольних змагань.

1344. Хоменко В. Кримський / Володимир Хоменко. — Київ : Арт Економі, 2013. — 63 с. : іл., портр. ; 21 см. — (Особистість і доба). — Бібліогр.: с. 61–62. — 100 пр. — ISBN 978-966-2576-50-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **BA775920**

У виданні вміщено розповідь про життя, наукову діяльність Агатангела Кримського та його родину. Для широкого читацького загалу.

1345. Храпов В. Н. Алексей Стаханов. Жизнь и подвиг / Владимир Храпов. – Луганск : Шико : Виртуал. реальность, 2010. – 151 с. : ил., портр. ; 25 см. – Загл. пер.: Жизнь и подвиг Алексея Стаханова. – 75-летию стахан. движения и 105-й годовщине со дня рождения А. Г. Стаханова посвящ. – Библиогр.: с. 150 (22 назв.). – 1 500 экз. – ISBN 978-966-492-159-3 (в пер.). УДК 94(477.61)(092)

НБУЯМ Б362620

Книжка присвячена життю, трудовій та громадській діяльності О. Г. Стаханова — шахтаря, гарної, доброї, простої в спілкуванні людини, чудового товариша і вірного друга. Людини, яка прославила місто Ірміно, шахту «Центральна-Ірміно», Луганщину, а відповідно і себе на багато років. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією шахтарського краю.

1346. Чабан В. І. Чуєш брате мій... : пропам'ятна книжка Романа Теофіла Чабана / В. Чабан. – Львів : Сполом, 2010. – 190, [1] с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Імен. покажч.: с. 182–190. – ISBN 978-966-665-561-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА739162

Книжка розповідає про долю талановитого інженера, досвідченого організатора виробництва, патріота Романа Теофіла Чабана (1923–2001), його життя після трагічних подій на Лемківщині у ХХ ст. Біографічні матеріали доповнено коротким історичним нарисом про край, в якому він народився та виріс, спогадами про його рідне село Долину, родинним родоводом, архівними документами. Кожен розділ ілюстровано численними світлинами. Родовід родини Чабанів зображено на с. 96–103. Наприкінці видання вміщено додатки (с. 143–182) та іменний покажчик (с. 183–190). Для всіх, кого цікавить історія свого роду та малої батьківщини.

1347. Частий Р. В. Степан Бандера: мифы, легенды, действительность / Р. В. Частий. – Харьков : Фолио, 2011. – 380, [2] с., [8] л. ил. : портр. ; 21 см. – (Время и судьбы, ISBN 978-966-03-5523-1). – На пер. авт. не указан. – Библиогр.: с. 380–381. – 1 500 экз. – ISBN 978-966-03-5782-2 (в пер.). УДК 94(477)(092)

ВА747015

Ця книжка заснована на документальних фактах, що дає можливість отримати максимум об'єктивної інформації і самостійно зробити висновок — яким же був Степан Бандера насправді. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України і її лідерами.

1348. Чебаненко С. П. Георгий Береговой / С. Чебаненко. – Харьков : Фолио, 2012. – 122, [1] с. : портр. ; 17 см. – (Знаменитые украинцы, ISBN 978-966-03-5098-7). – 1500 экз. – ISBN 978-966-03-5805-8. – URL: <https://utices.com/book.php?id=135866&page=15> УДК 629.78(477)(09)

АО270318

Видання присвячено Георгію Тимофійовичу Береговому — заслуженому льотчику-випробувачу СРСР, льотчику-космонавту, двічі Герою Радянського Союзу, єдиному з космонавтів, хто удостоєний цього звання ще в роки Другої світової війни. Другою зіркою Героя Береговий був нагороджений у 1968 р. за випробувальний політ на космічному кораблі «Союз-3». Цей політ став новим етапом у розвитку техніки пілотованих орбітальних кораблів. Підсумки «зоряного рейсу» знайшли відображення в підготовці нових космічних польотів, і Георгій Береговий брав у цьому діяльну участь. Талановитий керівник і досвідчений льотчик, він 15 років очолював Центр підготовки космонавтів, був учителем і другом для сотень людей, які продовжили славу справу вивчення та освоєння космосу. Для широкого читацького загалу.

1349. Черниш Н. І. Академік Микола Бажан. Редактор, видавець, енциклопедист / Н. І. Черниш. – Київ : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2012. – 317, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – Бібліогр.: с. 287–294 та в прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-7492-52-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА759640

У книжці висвітлено редакторську та видавничу діяльність українського діяча культури та науки, поета, академіка Миколи Бажана. Вміщено відомості про його співпрацю з редакціями газет і журналів, участь в упорядкуванні та редагуванні книжкових видань, серій і збірань творів класиків національної і світової літератури. Розкрито внесок ученого в національне енциклопедичне книговидання, формування концепцій вітчизняних універсальних і галузевих енциклопедій, довідників і словників (передусім УРЕ), розробку науково-методичних та організаційних засад енциклопедичної справи в Україні. Для широкого читацького загалу.

1350. Чернищенко І. А. Михайло Завадський — педагог, громадянин, сенатор / Ірина Чернищенко. – 2-ге вид. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 131 с. : ил., портр. ; 19 см. – (Серія «Слисавет-

градське коло», ISBN 978-966-189-086-1). – На обкл. авт. не зазначено. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 90–94 (53 назви). – 100 пр. – ISBN 978-966-189-089-2. УДК 37.01(477)(092) **ВА752322**

Це видання — перша розгорнута розповідь про життя та ідеї педагога і громадського діяча Михайла Ромуловича Завадського (1848–1926). Його натхненна праця уособлює краще в житті славетної Єлисаветградської реальної школи кінця XIX ст. Для науковців, істориків, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією педагогічної освіти та її реформаторами.

1351. Чміль В. А. Микола Ромадов та його танці / Віктор Чміль. – Мелітополь (Запоріж. обл.) : Видавн. будинок Мелітопол. міськ. друк., 2013. – 165 с. : іл., нот. іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 164. – 100 пр. – ISBN 978-966-197-271-0 (у паліт.). УДК 793.31.071.1(477)(092) **ВА770550**

У першій частині книжки описано перипетії життя та творчого шляху відомого українського хореографа Миколи Ромадова: початок його життєвого шляху, воєнні роки, його творчий шлях в Україні, зокрема в Запоріжжі. Також вміщено спогади Клари Балог, балетмейстера-постановника Заслуженого Закарпатського народного хору та Анатолія Кошеля — художнього керівника заслуженого самодіяльного ансамблю танцю України «Запорожець». У другій, основній частині, подано в повному записі зміст семи українських народних танців з групи найпопулярніших композицій у постановці митця: «Тропотянка», «Увиванець», «Чинадійка», «Решето», «Дубкани-скакани», «Буковинський парубоцький танець», «Аркан» та запропоновано опис рухів і нотний матеріал до них. Для хореографів, художніх керівників, викладачів, усіх, хто цікавиться хореографічним мистецтвом.

1352. Шаповал Ю. І. Петро Шелест / Ю. Шаповал. – Харків : Фоліо, 2013. – 125, [2] с. : портр. ; 17 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – Бібліогр.: с. 125–126. – 2 000 пр. – ISBN 978-617-7012-15-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **АО271782**

1353. Шаповал Ю. І. Петро Шелест / Ю. Шаповал. – Харків : Фоліо, 2013. – 125, [2] с. : портр. ; 17 см. – (Серія «Знамениті українці», ISBN 978-966-03-5098-4). – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 125–126. – 500 пр. – ISBN 978-966-03-6620-6 (у паліт.). – URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Shapoval_Yurii/Petro_Shelest.pdf УДК 94(477)(092) **АО271898**

У монографії проаналізовано життєвий шлях, особисті риси та політичну лінію П. Шелеста, який очолював ЦК КПУ з 1963 до 1972 р. Він обстоював інтереси України, вимагав дотримання московським керівництвом офіційно декларованих принципів у взаєминах Центру і союзних республік. Зусиллями політичних конкурентів П. Шелесту було створено імідж «надмірного» українського патріота, який нібито плекає плани більшої «автономізації» України. Зроблено спробу створити реалістичний портрет державного діяча, деконструювати міфи і стереотипні уявлення щодо нього. Розраховано на науковців-суспільствознавців, політологів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться політичною історією України.

1354. Шаповаленко Т. Бачу ваш біль / [Т. Шаповаленко]. – Київ : Друк. «Бізнесполіграф», 2011. – 139 с. : іл., табл., портр. ; 18 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – ISBN 978-966-1645-72-0. УДК 615.89 **АО270407**

До книжки увійшли публікації про феномен лікаря-цілителя Тамару Колотенко, що були надруковані останніми роками в періодичних виданнях. Автори публікацій пропонують цікаві факти, роздуми, наукові розвідки, що стосуються сфери екстрасенсорики, біоенергетики, медицини (розділи «Упорядкуй себе і свою планету» (с. 31–62), «Ефект цілительства» (с. 63–70), «Феномен Тамари Колотенко» (с. 71–87), «Таке диво-людина» (с. 87–128)). У виданні вміщено рецепти, яким віддає перевагу у своїй роботі лікарка. Без фотоматеріалів. Для широкого кола читачів, які цікавляться нетрадиційною медициною.

1355. Шаповалов В. А. Іван Андрійович Зубковський — лікар, генерал, людина : [докум.-публіцист. оповідь] / Валерій Шаповалов, Вікторія Шаповалова. – Миргород (Полтав. обл.) : Аванпост-Прим, 2012. – 447 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в тексті, в кінці ст. та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-502-033-3. УДК 94(477)(092) **ВА755082**

Видання представляє собою результат багаторічної дослідницької та літературної праці миргородських краєзнавців Валерія Афанасійовича Шаповалова та Вікторії Валеріївни Шаповалової, людей які зацікавилися непересічною постаттю славетного миргородця Івана Андрійовича Зубковського (1848–1933) — генерал-майора від медицини, дійсного статського радника, міського голови Миргорода, відкривача миргородського мінерального джерела й засновника Миргородського курорту. У розділі «Учителі» (с. 203–220) наведено біографічні відомості про А. П. Свидницького, І. С. Нечуя-Левицького, Г. В. Істоміна, М. П. Драгоманова, С. П. Боткіна. У розділі «Друзі» (с. 221–235) подано розгорнуті біографії О. П. Богаєвського, Д. Д. Ахшарумова, Панаса Мирного, О. Г. Сластьона, Г. А. Рогозівського. Ілюстровано кольоровими фотоматеріалами. Для істориків, краєзнавців.

1356. Швачко Т. О. Євгенія Мірошніченко / Тетяна Швачко. – Київ : Муз. Україна, 2011. – 276, [2] с., [16] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету). – На авантитулі: До 20-річчя незалежності України. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Укр. кн.». – Бібліогр.: с. 271–276 та в підрядк. прим. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-8259-47-0 (у паліт.). УДК 792.54.071.2(477) **ВС51956**

У виданні висвітлено творчість Є. С. Мірошніченко — співачки, народної артистки України та СРСР, лауреата Національної премії України ім. Т. Шевченка та Державної премії СРСР, Героя України. Розкрито її внесок у вокально-сценічні образи українського і світового оперного виконавського мистецтва. Розраховано на вокальних педагогів і студентів музичних навчальних закладів та всіх шанувальників оперного мистецтва.

1357. Шевченко В. С. Ой, Кармелюче, по світу ходиш... : роздуми над дослідж. про Устима Кармалюка — давніми і недавніми : [до 225-річчя його народж. та 175-річчя підступ. вбивства] / Володимир Шевченко. – Вид. 2-ге, поглибл. й уточ. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2013. – 277, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 269–275 та в прим. – 120 пр. – ISBN 978-617-513-242-5 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА784618**

Автор видання тривалий час займається дослідженням неординарної і суперечливої постаті Устима Кармалюка. У книжці подано не лише історико-біографічні дані про легендарного подолянина, а і роздуми В. Шевченка над деякими аспектами і підходами до цієї теми інших дослідників. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією гайдамацького руху України.

1358. Шевченко О. І. Душею до людей — крилами до неба : нарис про життя і творчість В. Загороднюка / [О. Шевченко]. – Херсон : Стар : Графіка, 2012. – 82, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено на обкл. – Бібліогр.: с. 79–83. – 200 пр. – ISBN 978-966-1596-32-9. УДК 821.161.2.09(092) **ВА768073**

Нарис знайомить з життям і творчістю херсонського поета, кандидата філологічних наук, лауреата літературної премії ім. Яра Славутича Василя Загороднюка. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

1359. Шевченко О. І. Мить у слові повторить... : штрих-код творч. портр. поета В. Кулика / [О. Шевченко]. – Херсон : Стар : Графіка, 2012. – 83 с. : іл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено на обкл. – Бібліогр.: с. 81–83 (43 назви). – 200 пр. – ISBN 978-966-1596-31-2. УДК 821.161.2.09(092) **ВА768071**

У виданні подано творчий портрет херсонського поета, перекладача, члена НСЖУ та НСПУ Валерія Кулика. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

1360. Шевченко Т. Г. Автобіографія / Тарас Шевченко. – Харків : Фоліо, 2013. – 378, [2] с. : портр. ; 9 см. – Текст рос. – Зміст: повість: «Прогулка с удовольствием и не без морали»; Автобіографія. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-03-6317-5 (у паліт.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=4337> УДК 821.161.2-312.6 **АО271434**

Видання вміщує два твори Тараса Шевченка. Це «Прогулянка з задоволенням і не без моралі» — остання повість, написана Великим Кобзарем російською мовою під час заслання та його автобіографія, створена для журналу «Народне читання». Для шевченкознавців, літературознавців, викладачів, студентів, усіх шанувальників творчості поета.

1361. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 12 т. / Тарас Шевченко ; [редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін.]. – Київ : Наук. думка, 2001– . – 27 см. – На авантитулі: НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, Нац. музей Тараса Шевченка. – ISBN 978-966-00-0625-6.

Т. 8 : Мистецька спадщина. Живопис і графіка, 1843–1847 / [упорядкув. М. А. Корнійчук, Д. В. Степовика ; ред. тому: Г. А. Скрипник, Д. В. Степовик]. – 2013. – 582, [1] с. : іл., портр. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2013 р. – На паліт. та корінці тільки авт. – Бібліогр. в комент.: с. 433–572. – Алфавіт. покажч. імен: с. 575–577. – 2 500 пр. – ISBN 978-966-00-1276-9 (у паліт.). – URL: <http://kobzar.ua/item/show/4139> УДК 75/76(477)«1843/1847»(092) **В344544/8**

Т. 9 : Мистецька спадщина. Живопис і графіка, 1847–1850 / [упорядкув. М. А. Корнійчук, Д. В. Степовика ; ред. тому: Г. А. Скрипник, Д. В. Степовик]. – 2013. – 541, [1] с. : іл., портр. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга»

2013 р. – На паліт. та корінці тільки авт. – Бібліогр. в комент.: с. 417–531. – Алфавіт. покажч. імен: с. 535–536. – 2 500 пр. – ISBN 978-966-00-1293-6 (у паліт.). – <http://kobzar.ua/item/show/4137>
УДК 75/76(477)«1847/1850»(092) **В344544/9**

У восьмому та дев'ятому томі «Повного зібрання творів» вміщено твори живопису і графіки, твори, відомі за гравюрами, зарисовки та коментарі до малярсько-графічної спадщини Т. Шевченка. Для шевченкознавців, мистецтвознавців, усіх, хто цікавиться творчістю українського генія.

1362. Шевченко Т. Г. Художник : повісті, автобіогр., щоденник / Тарас Шевченко ; [прим. та комент. Л. В. Ушкалова]. – Харків : Фоліо, 2012. – 826, [2] с. : портр. ; 21 см. – (Шкільна бібліотека української та світової літератури, ISBN 978-966-03-5461-6). – Текст рос. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-03-5888-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-31 **ВА755493**

До видання увійшли написані російською мовою повісті Т. Г. Шевченка «Княгиня», «Музикант», «Художник» та інші, що були створені у 1854–1857 рр. під час перебування на засланні поета у Новопетровському укріпленні (нині місто Форт-Шевченко, Тупкараганський р-н, Мангістауська обл., Казахстан). Також у книжці вміщено «Автобіографія» (с. 548–551) та «Щоденник 1857–1858 рр.» (с. 552–750), котрі дають змогу наблизитися до епохи, в якій митець жив, і виразно окреслюють його особистість, що вражала сучасників силою та багатогранністю таланту. Для широкого кола шанувальників творчості Т. Г. Шевченка.

1363. Шелестюк Т. А. Тарас Шелестюк. 12 раундов к цели / Тарас Шелестюк, Станислав Бондаренко. – Киев ; Лос-Анджелес : СаммитКнига, 2013. – 263 с. : ил., портр. ; 22 см. – 2 000 экз. – ISBN 978-617-661-063-2. УДК 796.83(477)(092) **НБУЯМ Б364441**

Історія життя спортсмена Тараса Шелестюка — це тернистий шлях від простого макіївського хлопчика з багатодітної сім'ї до вищих щаблів п'єдесталів чемпіонату світу та Олімпійських ігор. Це автобіографічна повість про іншу сторону чемпіонських медалей — ту, яка зовсім не блищить... Для широкого кола читачів.

1364. Шелкопляс Т. Зірка правди Василя Петринюка / Тетяна Шелкопляс. – Київ : Агромедіа-Про, 2012. – 271 с. : іл., портр. ; 25 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-97144-2-8 (у паліт.). УДК 631.1(477)(092) **ВС53865**

Книжка видана до 60-річчя Василя Андрійовича Петринюка — Героя України, директора Теофіпольської філії ПрАТ «Зернопродукт МХП», що нині господарює на землях Хмельницької та Тернопільської областей. Василь Андрійович — один із перших Героїв України від агропромислового комплексу, а загалом — десятий володар найвищої відзнаки держави за часів її незалежності. Для науковців, краєзнавців, журналістів, студентів, учнів, усіх, хто цікавиться минулим та сьогоденням краю.

1365. Шелкопляс Т. О. Перлина Подільського краю / Тетяна Шелкопляс. – Київ : Агромедіа-Про, 2011. – 223 с. : іл., портр. ; 25 см. – на тит. арк.: До 60-річчя П. В. Іващука. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-97144-1-1 (у паліт.). УДК 94(477.43) **ВС51537**

Видання приурочено до 60-річчя Петра Володимировича Іващука — Героя України, генерального директора ТОВ НВА «Перлина Поділля», що розташоване у Білогірському районі Хмельницької області. Ця книга — «про Людину від Бога, яка творить дива на землі». Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться питаннями історії і економіки агропромислового комплексу Подільського краю.

1366. Школа інтелігентності Олександра Шестопалюка / [упоряд. В. О. Ганзюк] ; Вінниц. нац. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця : Вінниц. газ., 2011. – 199 с. : іл., портр. ; 22x25 см. – 60-річному ювілею присвяч. – Частина тексту рос. – ISBN 978-966-2257-29-8 (у паліт.). УДК 929Шестопалюк+37(477)(092) **Табачник Д.В. ВС362**

Ювілейне видання присвячено 60-річчю від дня народження заслуженого працівника освіти України, доктора педагогічних наук, професора, ректора Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського Олександра Васильовича Шестопалюка. Для викладачів і керівників ЗВО, наукових працівників, широкого кола читачів, які цікавляться історією і розвитком освіти регіону.

1367. Шляхами Великого Кобзаря : до 200-річчя з дня народж. Т. Г. Шевченка : атлас / текст: О. В. Білоконь [та ін. ; упоряд.: Л. М. Веклич, Н. О. Крижова]. – Київ : Картографія, 2013. – 87 с. : іл., портр. ; 33 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – Бібліогр.: с. 87 (38 назв). – 2 000 пр. – ISBN 978-617-670-367-9 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **СО32360**

Атлас є ілюстрованим науково-популярним картографічним виданням, що містить біографію Т. Г. Шевченка. Видання структуровано за шістьма розділами, кожен з яких за хронологією висвітлює певний період життя Кобзаря. Хронологію подій подано за старим стилем. Вміщені тексти розкривають людські й творчі

контакти митця з прогресивними діячами культури, їхній вплив на творчість поета й художника. Подано відомості про багатьох осіб з оточення Т. Г. Шевченка; широко представлено репродукції його малярських творів. Окремий розділ атласу присвячено вшануванню пам'яті Тараса Шевченка. На картах показано села, містечка і міста, якими мандрував Великий Кобзар, місця перебування поета у засланні, Санкт-Петербурзі, Києві та Москві. Окремі карти демонструють місця, де зберігається спадщина поета та пам'ятні об'єкти. Для шевченкознавців та широкого читацького загалу.

1368. Штрай А. Воронин = Voronin / А. Штрай. – Киев : Этнос, 2011. – 261, [2] с., [33] арк. іл. : портр. ; 22 см. – На пер. авт. не указан. – 5 000 экз. – ISBN 966-522-191-4 (в пер.). УДК 687.01(477)(092) **ВА737852**

У виданні вміщено відомості про життя і діяльність відомого кутюр'є, багаторазового переможця престижних міжнародних конкурсів кравецької майстерності Михайла Львовича Вороніна. Для широкого кола читачів.

1369. Штундер З. Станіслав Людкевич. Життя і творчість : [у 2 т.] / Зеновія Штундер. – Львів : [б. в.] ; Жовква (Львів. обл.) : Місіонер, 2005–2009. – 22 см.

Т. 2 : (1939–1979) / Людкевич С. П. – 2009. – 359 с., [16] арк. іл., [1] арк. портр. : нот. іл. – Бібліогр.: с. 345–346 (43 назви) та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 347–357. – ISBN 978-966-658-201-3 (у паліт.). УДК 78.071.1(477)(092) **В352680/2**

У виданні висвітлено творчу діяльність композитора, музикознавця, фольклориста та педагога — С. Людкевича з 1939 по 1979 р. Увагу приділено хоровим і вокально-симфонічним творам, солоспівам, обробці народних пісень, церковній музиці в опрацюванні композитора, його фортепіанній творчості, творам для скрипки та камерним інструментальним ансамблям, опері «Довбуш», симфонічній творчості, редагуванню й аранжуванню творів інших композиторів, нотографії музичних творів С. Людкевича за 1939–1974 рр., а також редагованих і аранжованих творів інших композиторів. Для шанувальників музичного мистецтва та творчості композитора.

1370. Шурхало Д. Скоропадський, Маннергейм, Врангель: кавалеристи-державники / Дмитро Шурхало. – Львів : ПАІС, 2013. – 221, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 217–220 (55 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1585-99-6. УДК 94(477+(47+57))(092) **ВА774680**

Автор намагається зрозуміти суперечливу постать гетьмана Павла Скоропадського, порівнюючи його не з тогочасними українськими політиками, а з товаришами по службі: Карлом Густавом Маннергеймом і Петром Врангелем. Ці генерали-кавалеристи належали до свити останнього російського імператора й добре знали одне одного. До 1917 р. їхні кар'єри розвивалися дуже схоже. Після розвалу Російської імперії вони почали на її уламках створювати власні держави. Впоратися із цим завданням пощастило лише одному Маннергейму. Для широкого кола читачів, усім, хто цікавиться історією України та Європи.

1371. Шуть А. А. Політ Горлиці : повість-спогад про нар. артистку СРСР К. С. Лучко / Андрій Шуть. – Полтава : АСМІ, 2013. – 201 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Видатні люди Чутівщини). – 100 пр. – ISBN 978-966-182-256-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+791.071.1(47+57)(092) **ВА775057**

У виданні вміщено розповідь про видатну полтавчанку, уродженку Чутового, відому кіноактрису, громадського діяча, народну артистку СРСР Клару Степанівну Лучко. На основі публікацій, документів, експонатів Чутівського районного краєзнавчого музею, спогадів земляків, власних вражень від гри актриси автор показує життєвий і творчий шлях Клари Лучко, джерела її високої духовності та неперевершеної майстерності, яка залишила після себе велику творчу спадщину. Містить численні фотографічні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Розраховано на широке коло шанувальників творчості мисткині.

1372. Якимович Б. З. Генерал Мирон Тарнавський — життя і чин : до 125-річчя від дня народж. Начального Вождя Укр. Галиц. Армії / Богдан Якимович. – Львів : [б. в.], 2012. – 26, [1] с. : іл., портр. ; 18 см. – (Честь і Чин). – На обкл. авт. не зазначено. – Бібліогр. в підрядк. прим. УДК 94(477)(092) **Р121448**

Книжка знайомить з постаттю національного героя, Начального Вождя УГА генерала-четаря Мирона Тарнавського. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольних змагань українського народу.

1373. Янгель. Жизнь, отданная Родине / [сост.: А. Ф. Белый и др.] ; под общ. ред. А. В. Дегтярева ; Гос. предприятие «Конструктор. бюро «Южное» им. М. К. Янгеля». – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2011. – 390, [1] с., [32] л. ил. : ил., портр. ; 27 см. – 100-летию со дня рождения М. К. Янгеля посвящ. – Библиогр.: с. 388–389 (44 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 987-966-348-254-5 (в пер.). УДК 629.76/.78(091)(092) **ВС52668**

Видання знайомить з життям і творчою діяльністю видатного вченого і конструктора в галузі ракетно-космічної техніки Михайла Кузьмича Янгеля, засновника і першого Головного конструктора КБ «Південне», про досягнення колективу КБ під його керівництвом. Подано хронологію основних подій, пов'язаних з життям і діяльністю М. К. Янгеля. Вміщено спогади його соратників, учнів і послідовників. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією великих звершень і відкриттів.

1374. Янко Д. Г. Квітка зав'яла у розквіті : біогр. нарис Янко Н. Д. (1962–2002) / Дмитро Янко. – Київ : КВІЦ, 2012. – 267 с. : іл., портр. ; 25 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2003-78-9 (у паліт.). УДК 7.072.2(477)(092)

НБУЯМ Б344865

Видання репрезентує біографічний нарис, присвячений Янко Н. Д. (1962–2002), мистецтвознавцю, дослідниці історії українського мистецтва. Зміст книги структуровано за трьома розділами: «Основні мистецтвознавчі роботи» (с. 34–145), «Звід пам'яток м. Києва. Книга друга, том I» (с. 146–150), «Статті у книзі "На межі II-III тисячоліть. Художники Києва"» (с. 151–156), у яких подано матеріали авторства Н. Д. Янко. У третьому розділі вміщено нариси про трьох українських художників, у яких розкриваються особливості їхнього авторського стилю, що знайшов втілення у творах живопису митців. Параграф «Віхи життя збережені у фотографіях» (с. 157–265), подає численний ілюстративний матеріал із сімейного архіву Наталії Дмитрівни. Не містить покажчиків. Для мистецтвознавців, широкого кола читачів, які цікавляться українським мистецтвом та творчим спадком дослідниці.

1375. Яцків Я. С. Хроніки апексного десятиліття / Ярослав Яцків ; НАН України, Голов. астрон. обсерваторія. – Київ : ВАІТЕ, 2010. – 407 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-966-02-5504-3

ВА733124, Табачник Д. В. ВА1517

Документально-автобіографічний нарис про наукову, просвітницьку та громадську діяльність вітчизняного вченого та громадського діяча, доктора фізико-математичних наук, академіка НАН України та багатьох міжнародних академій, директора Головної астрономічної обсерваторії НАН України Ярослава Степановича Яцківа за 2000–2009 рр. Події життя автора тісно переплітаються з доленосними подіями у житті України. Видання містить велику кількість фактичного матеріалу про ці події, а також їхні авторські оцінки. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться розвитком вітчизняної науки у галузі космічних досліджень.

4. ЮВІЛЕЙНІ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЙНІ ВИДАННЯ

Див. також № 104, 185, 451, 524, 827, 1038, 1759, 1922, 2021, 2024, 2041, 2051, 2053, 2105, 2106, 2136, 2157, 2173, 2185, 2293, 2309

1376. Алмаз України: пятидесятилетие работы Института сверхтвердых материалов им. В. Н. Бакуля (1961–2011 гг.) / Ин-т сверхтвердых материалов им. В. Н. Бакуля (Киев) ; [под общ. ред. Навикова Н. В.]. – Київ : Азимут-Украина, 2011. – 447 с. : ил., портр. ; 28 см. – В надзаг.: НАН України. – 500 экз. – ISBN 978-966-1541-17-6 (в пер.). УДК 001.32:621.921(477)(091)

ВС51445, Табачник Д.В. ВС421, Онищенко О. С. ВС235

У виданні представлено документально-публіцистичну розповідь про становлення і розвиток протягом 50 років Інституту надтвердих матеріалів. Вміщено опис подій, результатів науково-дослідної роботи, досягнень виробничого характеру, спогади вчених, виробників, фахівців. Матеріал подано за розділами в хронологічному порядку. У розділі «Деятельность лабораторий и отделов» (с. 143–214) подано розрізнені біографічні довідки та спогади працівників відділів та лабораторій. Ілюстровано численними архівними фотознімками. Без покажчиків. Для матеріалознавців, студентів та викладачів у галузі машинобудування, гірської справи, фізикохімії синтезу та широке коло читачів.

1377. Альманах пошани й визнання Полтавщини : 100 видат. особистостей Полтавщини минулих століть: презентац.-імідж. вид = Almanac of honour and recognition of the Poltava Land : Poltava Land's 100 famous figures of the past centuries. – Полтава : Артполіграфсервіс, 2012. – 205, [2] с. : ил. ; 33 см. – Текст парал. укр., англ. – 75-й річниці утворення Полтав. обл. присвяч. – 300 прим. – ISBN 978-966-2935-06-6 (у паліт.). УДК 94(477.53)(092).

СО31570, СО31843

Альманах присвячено видатним особистостям, які народилися або довгий час жили на території нинішньої Полтавської області, котрі своєю працею і талантом прославили свою малу батьківщину. Через їх життєписи подано різноликий, але цілісний образ Полтавського краю від давніх часів до сьогодення. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією регіону.

1378. Астахов В. И. КГРИ-КТУ. Полвека свершений : строит. фак. – 50 / В. И. Астахов, С. А. Жуков, А. Г. Лидневич. – Кривой Рог (Днепропетров. обл.) : КТУ, 2009. – 223 с. : ил., портр. ; 29 см. – 300 экз. – ISBN 978-966-78-30-11-5. УДК 378.6.096:69](477.63-21)(091) **СО29813**

У виданні висвітлено 50-річну діяльність (1959–2009 рр.) колективу будівельного факультету Криворізького технічного університету зі створення, розширення та вдосконалення матеріально-технічної, наукової та навчальної бази, розвитку будівельної науки, підвищенню професійної майстерності викладацького складу. Розкрито особливості студентського життя з дня заснування факультету по 2009 р. Біографічна інформація про освітній шлях викладачів згрупована за кафедрами. Спогади випускників вміщено у розділі «Стройфаковцы вспоминают» (с. 219). Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу та факультету.

1379. Бердянський державний педагогічний університет : Історія. Сьогодення / [В. А. Зарва та ін. ; ред. рада: В. А. Зарва та ін.]. – Бердянськ (Запоріж. обл.) : БДПУ, 2012. – 285 с. : ил., табл., портр. ; 29 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Присвяч. 80-річчю Бердян. держ. пед. ун-ту. – 300 пр. – ISBN 978-966-7828-65-3 (у паліт.). УДК 378.4(477.64-21)(091)

ВС56455, Табачник Д.В. ВС588

Книга присвячується 80-річчю Бердянського державного педагогічного університету, спадкоємця і продовжувача справи підготовки вчительських кадрів у Північному Приазов'ї, розпочатої в 1932 р. вчительським інститутом. У книжці висвітлено історію навчального закладу та багатогранну діяльність його структурних підрозділів. Біографічна інформація про викладачів міститься у розділі «Інститути та факультети Бердянського державного педагогічного університету» (с. 121–252). Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого читацького загалу.

1380. Бондарь В. И. Кафедра радиотехнических устройств. История... Люди... Достижения... / В. И. Бондарь. – Одесса : Элтон, 2012. – 78, [10] с. : ил., портр. ; 21 см. – На тит. л.: К 50-летию создания каф. радиотехн. устройств в Одес. нац. политехн. ун-те. – Библиогр.: с. 80 (5 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-2430-23-3. УДК 378.6:621.396](477.74-25)(091) **ВА757022**

У виданні наведено матеріали, присвячені 50-річчю кафедри радіотехнічних приладів Одеського національного політехнічного університету. Частина I «Истоки» містить главу «Научная и педагогическая дея-

тельность Плонского А. Ф.» (с. 21) — про заслуженого діяча науки і техніки України, професора, доктора технічних наук, завідувача кафедри 1962–1969 рр.; частина II «Исследование космоса» глава «Научная и педагогическая деятельность Крисилова Ю. Д.» (с. 47) — про доцента, кандидата технічних наук, завідувача кафедри 1969–1985 рр.; частина III «На рубеже эпох», глава «Научная и педагогическая деятельность Ямпольского Ю. С.» (с. 73) — про кандидата технічних наук, професора, завідувача кафедри 1985–2015 рр. Ілюстровано портретами. Розраховано на тих, кому цікава історія розвитку вітчизняної науки та техніки.

1381. Брезвін А. І. Український хокей з шайбою. 1910–2010 : історія хокею в Україні, визнач. особистості, амуніція та спорядження, спорт. досягнення / А. І. Брезвін, О. П. Нога. – Львів : Укр. технології, 2011. – 304, [1] с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – На тит арк. у підзаг.: До 100-річчя становлення та розв. хокею з шайбою в Україні. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 200 пр. – ISBN 978-966-345-234-0 (у паліт.). УДК 796.966(477)(091)

СО30735

Ювілейне видання, присвячене 100-річчю виникнення хокею в Україні, описує історію походження цієї спортивної гри, її початкові кроки на теренах нашої країни від перших хокейних матчів у Львові, подальше становлення і розвиток українського хокею в різних регіонах України, його успіхи і невдачі, плани на майбутнє, розповідає про видатних, проте маловідомих українських хокеїстів. Розділ IX містить біографічні відомості у підрозділах: «Вони були першими» (с. 180–206) — 11 довідок; «Віртуози українського хокею» (с. 207–219) — 4 довідки; «Нове покоління» (с. 219–225) — 4 довідки; «Українські легіонери» (с. 226–228) — 3 довідки. Книга містить ілюстративний матеріал і буде цікавою всім, хто любить спорт і хоче знати більше про його історію.

1382. Бугаєнко Б. А. По волнам времени... : (история николаев. кораблестроения и кораблестроит. образования в личностях и событиях) / Б. А. Бугаєнко, А. Ф. Галь ; Нац. ун-т кораблестроения им. адмирала Макарова. – Николаев : НУК, 2010. – 423 с. : ил., портр. ; 25 см. – Библиогр.: с. 420–421 (29 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-321-159-6 (в пер.). УДК 629.5(477.73-21)(091)

ВС50250

Книжка вміщує нариси про історію та успіх миколаївського суднобудівництва і долі суднобудівників — випускників Миколаївського кораблебудівного інституту (МКІ) — Національного університету кораблебудування імені адмирала Макарова (НУК). Видана до 90-річчя з дня заснування навчального закладу. У другому розділі (с. 38) представлено матеріали про організаторів суднобудівної освіти України — засновників механіко-технічного училища МКІ-НУК та видатних ректорів МКІ — 5 персоналій, викладачів — 10, а також творців-випускників МКІ різних років — 25. Подано інтерв'ю з ректором. Ілюстровано фотографіями. Без покажчиків. Для всіх, хто цікавиться історією кораблебудівної галузі країни.

1383. Бубка С. Н. Олімпійське сузір'я України. Атлети / [С. Бубка, М. Булатова]. – Київ : Олімп. л-ра, 2010. – 165 с. : іл., портр. ; 31 см. – Авт. зазначено на паліт. – Імен. покажч.: с. 162–164. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-8708-30-5 (у паліт.). УДК 796.032.2.071.2(477)(092)

СО32664, Табачник Д.В. СО524

1384. Бубка С. Н. Олімпійське сузір'я України. Атлети / [С. Бубка, М. Булатова]. – 2-ге вид. – Київ : Олімп. л-ра, 2011. – 165 с. : іл., портр. – Назва обкл. : Олімпійське сузір'я України. – ISBN 978-966-8708-30-5. УДК 796.032.2.071.2(477)(092)

ФПУ № 3613

Видання презентує екскурс в історію досягнень українських атлетів в олімпійському русі, починаючи з 1952 р. У книзі подано довідкову інформацію про Олімпійські ігри, чемпіонів, срібних і бронзових призерів Ігор Олімпіад та зимових Олімпійських ігор, спогади олімпійців та їх тренерів. Довідки про атлетів систематизовано за хронологією, починаючи з Ігор XV Олімпіади (Гельсінкі, 1952 р.) і завершуючи Іграми XXIX Олімпіади (Пекин, 2008 р.). Окремо подано відомості про учасників Зимових олімпійських ігор. У довідках зазначено прізвище та ім'я атлета, вид змагань, отримані відзнаки і нагороди. Видання містить численний ілюстративний матеріал. Допоміжний апарат включає іменний покажчик. Для фахівців у галузі фізичного виховання та спорту, освіти, а також широкого загалу читачів, які цікавляться історією олімпійського спорту.

1385. Бубка С. Н. Олімпійське сузір'я України. Тренери / [С. Бубка, М. Булатова]. – Київ : Олімп. л-ра, 2011. – 251 с. : іл., портр. ; 31 см. – Авт. зазначено на паліт. – Імен. покажч.: с. 248–251. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-8708-44-2 (у паліт.). УДК 796.032.2.071.43(477)(092)

Табачник Д. В., СО515 ФПУ № 3657 / Б 90-ФЯ

Видання пропонує екскурс в історію досягнень українських спортсменів і тренерів в олімпійському спорті, починаючи з 1952 р. У книзі подано відомості про історію олімпійських видів спорту, створення відповідних федерацій в Україні та їх керівників, і, насамперед, довідкову інформацію про українських тренерів, які вивели своїх учнів на олімпійський п'єдестал. Для фахівців галузі фізичного виховання і спорту, освіти, а також широкого загалу читачів, які цікавляться історією олімпійського руху.

1386. Буди́ко В. І. Етапи и пути развития Запорожской фармации : история развития фармации в Запорож. обл. 1922–2012 годы : 90 лет и 25-летие первич. ветеран. орг. «Фармация Запорожья» / Владимир Буди́ко, Тамара Полтарацкая. – Запорожье : Днепров. металлург, 2012. – 85, [3] с. : ил., портр. ; 21 см. – 300 экз. – ISBN 978-617-573-037-9 (в пер.). УДК 615(477.64)«1922/2012»(091)

ВА754879

Видання присвячено 90-річчю запорізької фармації і 25-річчю ветеранської організації «Фармация Запорожья». Біографічний матеріал розміщено в розділі «Воспоминание ветеранов». Проілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку фармацевтичної галузі краю.

1387. Винаходи та інновації. Винахідники України : [довід.-імідж. вид. / авт.-упоряд. М. Серб ; редкол.: М. А. Серб та ін.]. – Київ : Логос Україна, 2010–2012. – 31 см.

[Т. 1]. – 2010. – 163, [4] с. : іл., портр. – ISBN 978-966-1581-06-6 (у паліт.). – URL: [http://www.inventor.biz.ua/online/vol1/_УДК 001.894/895\(477\)\(035\)](http://www.inventor.biz.ua/online/vol1/_УДК 001.894/895(477)(035)

НБУЯМ В62512

Т. 2. – 2012. – 158 с. : іл. – Бібліогр.: с. 158. – ISBN 978-966-1581-17-2. – URL: [http://www.inventor.biz.ua/online/vol2/_УДК 001.894/895\(477\)\(092\)](http://www.inventor.biz.ua/online/vol2/_УДК 001.894/895(477)(092)

С11246/2

На сторінках видання розповідається про історію винахідництва в Україні з найдавніших давен та визначних українських учених. Вміщено інформацію про відомих українських новаторів та науковців — наших сучасників, людей із величезним творчим потенціалом, які присвятили своє життя нелегкій, почесній і водночас надзвичайно цікавій справі винахідництва. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

1388. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (1912–2012) : ювіл. кн. / [упоряд. Кароєва Т. Р. ; редкол.: Шестопалюк О. В. (голова) та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2012. – 223 с. : іл., портр. ; 30 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-533-065-4 (у паліт.). УДК 378.6:37(477.44)«1912/2012»(091) **СО35379**

Видання присвячено 100-річному ювілею Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, найстарішого навчального закладу Поділля. Минуле і сьогодення закладу, досягнення і перспективи його колективу представлено в тексті і фотографіях. Стислі біографічні відомості про викладацький склад університету згруповано за кафедрами. Без покажчиків. Адресовано викладачам, студентам і випускникам університету, а також тим, хто цікавиться його діяльністю.

1389. Вінницький олійножировий комбінат. 55 років / [упорядкув. Прилипчук Т. М.]. – Вінниця : Книга-Вега, 2012. – 395, [2] с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 395 (4 назви). – 300 пр. – ISBN 978-966-621-504-1 (помилк.) (у паліт.). УДК 665(477.44-25)(091) **ВС53142**

У книзі висвітлено 55-річний шлях одного з найвідоміших на Вінниччині підприємств — олійножирового комбінату. У розділі «Народження ювіляру» (с. 4–71) наведено спогади і розповіді працівників комбінату, описані події та факти, які донині формують біографію колективу. Видання структуровано за відділами, кожен з яких містить біографічні відомості (більше 500 осіб). Представлено біографії як керівників структурних підрозділів, так і виробничників, що працюють на комбінаті. Проілюстровано численними кольоровими світлинами. Без покажчиків. Розраховано на широке коло читачів, а особливо на тих, хто творив сторінки історії підприємства.

1390. Волинський національний університет імені Лесі Українки / [редкол.: Коцан І. Я. та ін.]. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. – 244, [1] с. : іл., портр. ; 31 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-361-529-5 (у паліт.). УДК 378.4(477.82-25)(091) **НБУЯМ В63952**

Ювілейне видання, присвячене до 70-річчя Волинського національного університету імені Лесі Українки, висвітлює сторінки історії, традиції, сьогодення та перспективи навчального закладу. Книга знайомить із діяльністю структурних підрозділів університету, здобутками його колективу в освіті й науці. У розділах «Ректори» (с. 38–53) та «Наглядова рада» (с. 54–65) подано довідки, що містять біографічні відомості про представників відповідних структур ЗВО. Довідки про ректорів подано за хронологією, відомості про про-реktorів систематизовано за ієрархічним принципом. Зазначено повне ім'я, посада, науковий ступінь, вчене звання, дата і місце народження, основні віхи професійного шляху. Розділ «Почесні професори та доктори» (с. 66–73), у свою чергу, подає систематизовані за абеткою відомості про ім'я, сферу діяльності, дату і номер протоколу обрання почесним професором. Кожна довідка супроводжується портретною ілюстрацією. Видання не містить допоміжних покажчиків. Призначено для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняних ЗВО.

1391. 90 років Харківському гуманітарно-педагогічному інституту / Харків. гуманітарно-пед. ін-т ; ред. Г. Ф. Пономарьова. – Харків : Бізнес інвестор груп, 2010. – 313 с. : іл., портр. ; 20 см. – У на-

дзаг: М-во освіти і науки України, Харків. облрада, Харків. облдержадмін., Голов. упр. освіти і науки Харків. облдержадмін. – 300 пр. – ISBN 978-966-2262-17-9. УДК 378.6:37](477.54)(091)

ВА738145

Ювілейне видання висвітлює історію становлення і розвитку Харківського гуманітарно-педагогічного інституту (ХГПІ), його інноваційно-освітню діяльність, науково-дослідну та виховну роботу, міжнародне співробітництво. Простежено шлях становлення й розвитку закладу від педагогічних курсів імені Г. С. Сковороди (1920) до гуманітарно-педагогічного інституту (2004). Увагу приділено факультетам початкової освіти, дошкільної освіти та музичного виховання, іноземної філології, педагогічної освіти, фізичного виховання. Наведено відомості про випускників ХГПІ, які працюють у ЗВО та їхні спогади про Alma Mater. У розділах «Випускники — наші колеги» (с. 234) та «Випускники — наша гордість» (с. 280) вміщено 42 біографічні довідки-спогади. Без покажчиків. Для широкого кола читачів.

1392. Ділова Київщина : ювіл. вид. / [упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. – Київ : Галактика-С, 2012. – 213, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-96510-9-9 (у паліт.). УДК 030(477.41)«2012»(092)

СО31060

Довідково-біографічне видання присвячено 80-річчю утворення Київської області. У ньому широко представлено досягнення Київського краю, подано інформацію про промисловість, аграрний сектор, охорону здоров'я, освіту, культуру, духовне життя, а також про діяльність і професійні успіхи людей, що народилися чи працюють на щедрій Київській землі. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку регіону.

1393. Дніпропетровський державний аграрний університет. Історія. Сучасність. Особистості. 1922–2012 / [ред. рада: А. С. Кобець (голова) та ін.]. – Дніпропетровськ : Свідлер А. Л., 2012. – 263 с., [6] арк. іл. : іл., портр. ; 30 см. – Парал. тит. арк. англ. – 500 пр. – ISBN 978-617-627-034-8 (у паліт.). УДК 378.6:63](477.63-25)«1922/2012»

СО31555

У книжці розповідається про 90-річну історію навчального закладу — від Київського ветеринарно-зоотехнічного інституту до Дніпропетровського державного аграрного університету. У літописі висвітлено освітню та наукову діяльність багатьох поколінь співробітників (більше 50 біографічних довідок), відомих учених, засновників наукових шкіл, педагогів, які підготували тисячі найкращих фахівців. Серед випускників закладу — Герої Радянського Союзу, Герої України, відомі вчені, державні та громадські діячі. Висвітлено минуле і сучасне колективу, його традиції, становлення, основні напрями наукових досліджень, міжнародного співробітництва. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу.

1394. Донецький національний технічний університет / [редкол.: О. А. Мінаєв (голова) та ін.]. – Київ : Логос Україна, 2011. – 503 с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-1581-00-4 (у паліт.). – URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/donntu/online/redkol.htm> УДК 378.6:62](477.62-25)(091)(092)

Табачник Д.В. СО366

У презентаційному виданні висвітлено літопис життя поколінь випускників Донецького національного технічного університету та професорсько-викладацького складу ЗВО. У розділах «Ректори ДонНТУ» (с. 68–80) та «Випускники — гордість університету» (с. 346–491) представлено систематизовані за алфавітом принципом біографічні нариси про відомих політичних і громадських діячів, гірничих майстрів, інженерів, економістів тощо. У нарисах зазначено повне ім'я, рік і факультет випуску, посаду та місце роботи, науковий ступінь, вчене звання, дату та місце народження, відомості про походження, освіту, основні віхи життєвого та професійного шляху, громадську й політичну діяльність, отримані відзнаки і нагороди, сімейний стан, визначні здобутки і досягнення. Нариси супроводжуються портретними світлинами. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вищої освіти України.

1395. Еліта держави — видатні випускники Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»: присвяч. 125-річчю з дня заснування Нац. техн. ун-ту «Харків. політехн. ін-т» / уклад.: Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». – Харків : НТУ «ХПІ», 2010. – 188 с. : портр. ; 25 см. – Алф. покажч.: с. 184–187. – 500 пр. УДК 378.4(477.54-25)(092)«1885/2010»

ВС50180

Видання знайомить з видатними випускниками одного з найстаріших технічних вузів України — Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Їх імена — є гордістю закладу, а діяльність — відзначена державними нагородами. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

1396. Еліта медицини України : альманах / [уклад. О. В. Пірогов ; редкол.: В. О. Бобров та ін.]. – Київ : Інтертехнодрук, 2011. – 266 с. : іл., портр. ; 24 см. – 400 пр. – ISBN 978-966-422-024-5 (у паліт.). УДК 61(477)(092)

ВА739584

В альманасі представлена творча, практична лікувальна діяльність хірургічних кафедр України. Розгорнуті біографічні довідки з портретами академіків, членів-кореспондентів, професорів, докторів медичних наук, династій відомих медичних працівників розміщені у главах: «Кафедра хірургії № 1» (с. 5–33) — 7 осіб; «Кафедра хірургії № 2» (с. 34–42) — 1 особа; «Кафедра дерматології та венерології НМУ ім. О. О. Богомольця» (с. 43–66) — 7; «Донецький обласний протипухолевий центр» (с. 79–261) — більше 50. Без покажчиків. Для спеціалістів медичної галузі, широкого кола читачів, які цікавляться розвитком вітчизняної медицини.

1397. Житомиргаз : 55 років історії / [редкол.: Бродович Н. І. та ін.]. – Житомир : В. Б. Котвицький, 2010. – 130 с. : іл., портр. ; 29 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1663-17-5 (у паліт.). УДК 662.76(477.42)(091) **СО30362**

Висвітлено 55-річну історію становлення та розвитку підприємства «Житомиргаз». У розділі «Ветерани ВАТ «Житомиргаз»» (с. 122–128) подано систематизовані за хронологічним принципом стислі довідки про працівників, які присвятили роботі на підприємстві значну частину свого життя. Зазначено повне ім'я, з якого року особа працює на газовому господарстві, відомості про освіту, професійний шлях на підприємстві, отримані відзнаки і нагороди. Частина довідок супроводжується портретними світлинами. Не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією підприємства.

1398. 3 верховин півстоліття. Національній премії України імені Тараса Шевченка — 50 / [В. Аблицов та ін.] ; редкол.: Б. Олійник [та ін.]. – Київ : Либідь, 2012. – 390 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прог. «Українська книга». – Частина тексту парал. рос., англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 прим. – ISBN 978-966-06-0637-1 (у паліт.). УДК 06.05Шевченко:7](477)«1961/2011»(09) **СО31654, ФПУ/№2696**

Видання присвячено піввіковому ювілею Національної премії України імені Тараса Шевченка, де мовою документа і словом відомих фахівців розповідається про твори та авторів — лауреатів Премії. У розділі «Тетральна хроніка доби» (с. 232–263) подано короткі біографічні відомості про митців. Вміщено розділ «Зі щоденникових записів Олеса Гончара» (с. 326–330). Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1399. Запорізька державна інженерна академія : ювіл. кн. / [В. С. Гавриш, П. Г. Аксьоненко, В. А. Банах та ін. ; відп. ред. В. І. Пожуєв]. – Запоріжжя : АА Тандем, 2010. – 285, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – 700 пр. – ISBN 978-966-488-046-3 (у паліт.). УДК 378.6:62](477.64-25)(091) **СО29803**

Видання присвячено 50-річчю Запорізької державної інженерної академії (ЗДІА) — провідного ЗВО регіону з підготовки інженерних кадрів. Через опис найважливіших подій у житті країни та краю, роль окремих особистостей та найвагомійші здобутки простежено основні етапи становлення, наукової, дослідницької, науково-педагогічної, навчальної та виховної діяльності закладу. Детально представлено факультети, кафедри, коледжі та інші структурні підрозділи академії. Почесне місце посідає добірка матеріалів про випускників ЗДІА. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю та навчального закладу.

1400. Запорізький національний технічний університет : іст. нарис 1900–2010 / [Б. В. Гордєєв, М. В. Дедков, П. М. Жижиан та ін.]. – Запоріжжя : Мотор Січ, 2011. – 662 с., [16] арк. іл. : іл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 587–609. – Імен. покажч.: с. 615–655. – 300 пр. – ISBN 978-966-2906-26-04 (у паліт.). УДК 378.6:62](477.64-25)«1900/2010»(092) **ВА746742**

У книзі висвітлено 110-річний літопис колективу Запорізького національного технічного університету (ЗНТУ). Викладено історію виникнення і розвитку ЗВО, роль у підготовці кадрів, діяльність вчених та їх наукових шкіл. Під час підготовки книги використано матеріали Державного архіву України, бібліотек, періодичних видань, спогади ветеранів війни і праці. Біографічний матеріал керівного складу та співробітників ЗНТУ вміщено у розділі 8 «Факультети, наукові школи та напрями» (с. 248). Довідки структуровано за факультетами та кафедрами. Розділ 10 «Визначні випускники ЗНТУ» (с. 577) присвячено кращим випускникам різних років. Містить кольорову вклейку фотографій. Для науковців, викладачів, студентів, широкого загалу читачів, які цікавляться історією вищої освіти України та навчального закладу.

1401. Золота книга України. Золотий фонд нації / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедер. журналістів : Нац. рейтинги України, 2009– . – 30 см.

[Кн. 1] : Освіта. Наука. Культура. Державні, громадські, військові діячі. Керівники підприємств та організацій. – 2009. – 207 с. : іл., портр. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-06-7. – ISBN 978-966-1523-02-8 (у паліт.). **СО29227**

[Кн. 2] : Підприємства та промисловість. – 2009. – 166 с. : іл., портр. – У вих. дан. також: Укр. вид. консорціум, Нац. рейтинги України, Укр. акад. геральдики, товар. знаку та логотипу, Новий Світ. –

Імен. покажч.: с. 162–164. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-04-3 (Укр. конфедер. журналістів). – ISBN 978-966-8189-98-2 (Укр. вид. консорціум). – ISBN 978-966-1523-00-4 (Нац. рейтинги України). – ISBN 978-966-8153-75-4 (Укр. акад. геральдики, товар. знаку та логотипу). – ISBN 978-966-8296-43-7 (Новий Світ) (у паліт.).

НБУЯМ В62195-2

[Кн. 3] : Медицина та медичні послуги. – 2009. – 119 с. : іл., портр. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-05-0. – ISBN 978-966-1523-01-1 (у паліт.). УДК 030(477)(092)

НБУЯМ В62191-3

Перша книга видання присвячена видатним особистостям, досягнення яких сприяють економічному, духовному, культурному розвитку та процвітання України, створенню її позитивного іміджу на міжнародній арені. Нариси про сучасні підприємства, організації і установи України структуровані за розділами: «Державні, громадські, військові діячі, керівники підприємств та організацій», «Наука. Освіта», «Культура». У другій книзі зібрано відомості про провідні підприємства та видатних особистостей, які працюють у галузях екології і природних багатств, харчової і переробної промисловості, паливно-енергетичного, транспортного, агропромислового комплексів, архітектури та будівництва. У третій книзі висвітлено історію розвитку медицини, представлено провідних фахівців медичної галузі. Подано інформацію про сучасні вітчизняні та світові досягнення і новітні технології у медицині, провідних фахівців-медиків — керівників лікувально-діагностичних центрів і клінік. Нариси структуровано за розділами: «Наука та освіта», «Медичні заклади», «Санітарно-епідеміологічна служба», «Санаторно-курортні заклади та нетрадиційна медицина», «Пам'ять серця», «Бібліотеки та медичні музеї». Кожному нарису, в 3-х книгах, передують стисла біографічна довідка про керівника закладу, що супроводжується портретною світлинкою, у якій зазначено повне ім'я, дату і місце народження, відомості про освіту, життєвий і професійний шлях, основні досягнення, отримані відзнаки і нагороди. Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться становленням і розвитком України, її економікою, освітою, культурою та громадським життям. Не містить іменних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1402. Золота книга України. Золотий фонд нації / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедер. журналістів : Укр. вид. консорціум, 2010. – 399 с. : іл., портр. ; 30 см. – Імен. покажч.: с. 362–372. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-14-2. – ISBN 978-966-2315-19-6 (у паліт.). УДК 030(477)(092)

НБУЯМ В61710

На сторінках книги репрезентовано нариси та інтерв'ю, присвячені Героям України у сферах політики, державного управління, громадської діяльності, військової справи, регіональної влади і самоврядування, економіки, науки, освіти, медицини, юриспруденції, ЗМІ, духовності, культури, мистецтва. Відомості систематизовано за абетковим принципом. Кожен нарис супроводжується фотографічними ілюстраціями. Зазначено повне ім'я, дату та місце народження, відомості про освіту, професійний і життєвий шлях, основні досягнення, отримані відзнаки і нагороди. Текст подано частково українською та російською мовами. Для широкого кола читачів.

1403. Золоті кадри Alma Mater : нариси / авт.-упоряд.: В. В. Іваненко, І. С. Попова] ; Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2013. – 422 с. : портр. ; 21 см. – Присвяч. 95-річчю Дніпропетров. нац. ун-ту ім. Олеся Гончара. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-551-405-3 (у паліт.). УДК 378.4(477.63-25)(092)

ВА778598, Табачник Д.В. ВА2347

Видання вміщує нариси про життєвий і професійний шлях професорів, викладачів, наукових співробітників та працівників Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняних ЗВО.

1404. Ими гордится Бердянск: история Бердянского в лицах за период независимости Украины / [общ. ред.: Т. Горячева, А. Шадури]. – Днепропетровск : Арт-Пресс, 2012. – 247 с. : ил., портр. ; 30 см. – На пер. и тит. л.: К 185-летию Бердянского. – 1 200 экз. – ISBN 978-966-348-288-0 (в пер.). УДК 94(477.64-21)(092)

СО31355

Художньо-публіцистичне презентаційне видання до 185-річчя Бердянська, присвячено відомим людям міста. Представлено своєрідний зріз історії міста в особах, починаючи з 1990 р., крізь знакових людей, які мають заслуги перед рідним краєм. Усі люди, чий імена згадуються в книзі, ввійшли до історії міста на різних етапах його розвитку в період становлення незалежної України. Біографічні довідки подано у розділах: «Руківодителі г. Бердянского» (с. 8–22), «Народные депутаты Украины» (с. 30–33). Розділ «Современный Бердянск в лицах» (с. 84–244) — за абеткою імен містить розповіді про відомих людей міста (понад 50 осіб). Для широкого кола читачів, небайдужих до історії свого міста.

1405. Ищенко О. В. Эстафета подвига. Страницы летописи Харьковского уголовного розыска / О. В. Ищенко. – Харьков : Колорит, 2010. – 366, [1] с. : ил., портр. ; 30 см. – На пер. авт. не указан. – Ветеранам и действующим работникам уголов. розыска Харьковщины к 90-летию со дня

основания этой легендар. службы посвящ. – Библиогр.: с. 365–366 (53 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-8536-57-1 (в пер.). УДК 343.123.12(477.54-25)(091) **СО30237**

Книга приурочена до Дня працівника міліції України та до 90-річчя від дня створення карного розшуку на Харківщині. Літопис складено за хронологією і розділено на глави від історії виникнення карного розшуку Харківщини, починаючи з XVII ст. до наших днів. Глава «Честь и доблесть не уходят в запас. Биография мужества» вміщує спогади ветеранів карного розшуку (51 розповідь). Використано унікальні архівні документи, фото та публікації. Призначена для співробітників міліції, ветеранів карного розшуку, а також широкого кола читачів.

1406. Інститут фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України, 1960–2010 рр. / за ред. В. Ф. Мачуліна. – Київ : Інтертехнодрук, 2010. – 449 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – Бібліогр.: с. 52–60, в кінці ст. та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-422-022-1 (у паліт.). УДК 001.32:537.311.322](477)(091) **ВС51056**

У виданні висвітлена історія створення Інституту фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАНУ (1960–2010). Книга підготовлена на основі фактичного матеріалу, зібраного як співробітниками інституту, так і наданого з інших науково-освітніх та виробничих установ. Вміщує глави, присвячені спогадам про життєвий і творчий шлях визначних особистостей Інституту: В. Є. Лашкарьова (с. 44), О. В. Снітка (с. 61), С. В. Свечнікова (с. 64), В. Ф. Мачуліна (с. 69). Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів: від молодих людей, які ще тільки планують працювати на науковій ниві, до ветеранів української науки і їх зарубіжних колег.

1407. Історія в особистостях. Кіровоградський інститут агропромислового виробництва НААН України (1912–2012) / [редкол.: В. В. Савранчук (голов. ред.) та ін.] ; Кіровоград. ін-т агропром. вир-ва Нац. акад. аграр. наук. України. – Вид. 2-ге, доповн. – Кіровоград : КОД, 2012. – 159 с. : портр. ; 21 см. – У підзаг.: До 100-річчя створення установи. – 250 пр. – ISBN 978-966-1508-80-3. УДК 001.32:63](477.65-25)«1912/2012» **ВА754563**

Друге видання присвячено 100-річчю створення Кіровоградського інституту агропромислового виробництва НААН України (1912–2012). Відомості про визначні особистості було зібрано силами працівників, сучасників та нащадків наукових співробітників установи. Книжка доповнена новими біографічними даними та науковими здобутками 92 науковців і більш детально характеризує життєвий і творчий шлях 160 працівників установи. Інформацію про науковців подано за абеткою прізвищ. Видання відкриває нові яскраві сторінки про наукові здобутки молодих вчених XXI ст. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

1408. Кафедра військової підготовки ЧНУ: 65 років у постатях і подіях / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Кафедра військ. підготовки. – Чернівці : ЧНУ, 2013. – 51 с. : іл., нот. іл., портр. ; 21 см. УДК 378.4.096:355.23](477.85-25)(091) **ВА768553**

Підготовлене з нагоди 65-річчя кафедри військової підготовки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, видання знайомить з основними віхами історії кафедри, її традиціями і досягненнями, біографіями начальників кафедри, спогадами її випускників. У параграфі «Начальники (завідувачі) військової кафедри» (с. 9–13) за хронологією подано біографічні довідки про генерала-майора Костянтина Трохимовича Курочкіна (1902–1974), полковників Миколу Логвиновича Грибова (1921–2002), Віктора Володимировича Сушанка (1927–2005) та ін. Зазначено дату та місце народження й смерті, відомості про освіту, професійний шлях, місце поховання. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу та вищої освіти України у особах.

1409. Кафедра нейрохірургії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Memoria custodire / Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Кафедра нейрохірургії (Київ) ; за ред. В. І. Цимбалюка. – Київ : Імідж України, 2010. – 95 с. : іл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – 170-річчю Нац. мед. ун-ту ім. О. О. Богомольця, 90-річчю з дня народж. акад. А. П. Ромоданова та 30-річчю каф. нейрохірургії НМУ присвяч. – Бібліогр.: с. 88–91 (67 назв) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-97045-2-8. УДК 378.4.096:616.8-089](477-25)(091) **НБУЯМ А705604**

Довідково-біографічне видання пропонує об'ємну картину багатогранної діяльності кафедри нейрохірургії НМУ імені О. О. Богомольця на педагогічній, науковій та лікувальній ниві, здійснюваної протягом трьох десятиліть її існування. У розділі «Персоналії» (с. 9–22) за хронологією подано біографічні довідки про завідувачів кафедри, інформація про професорів, доцентів, асистентів-сумісників і лаборантів кафедри систематизована за алфавітним принципом. Кожна довідка супроводжується ілюстративним матеріалом, містить відомості про роки життя, місце народження, науковий ступінь, вчене звання, основні

віхи професійної діяльності та науковий доробок особи. Видання не містить допоміжних покажчиків. Розраховано на широку читацьку аудиторію, особливо на тих її представників, хто небайдужий до історії вітчизняної нейрохірургії, НМУ імені О. О. Богомольця, становлення та розвитку медичної служби Києва.

1410. Кафедри нейрохірургії НМАПО імені П. Л. Шупика — 65 років / Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика (Київ) ; за ред. М. Є. Поліщука. — Тернопіль : ТДМУ, 2010. — 187 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. — У надзаг.: Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. — Бібліогр.: с. 84–96. — 500 пр. — ISBN 978-966-673-161-9 (у паліт.). УДК 378.6

ВС50570

Висвітлено питання заснування й етапи розвитку кафедри нейрохірургії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика як однієї з найстаріших кафедр, котрі були започатковані в Європі. Розглянуто біографії та наукову діяльність завідувачів кафедри та вчених, які працювали в різні часи її існування. Вміщено матеріали навчально-методичної роботи кафедри (інтернатуру, резидентуру, навчальні програми, перелік циклів), її міжнародні зв'язки. Наведено перелік монографій і дисертацій співробітників кафедри, здобутки її керівників, архівні документи. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією і розвитком вітчизняної медичної освіти, зокрема нейрохірургії.

1411. Київський національний університет технологій та дизайну. Сьогодні / [упоряд.: Д. Б. Головка та ін. ; редкол.: Грищенко І. М. (голова) та ін.]. — Київ : Світ успіху, 2011. — 399 с. : іл., портр. ; 30 см. — Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. — Імен. покажч.: с. 390–395. — 500 пр. — ISBN 978-966-8352-57-7. — ISBN 978-966-8352-57-7 (помилк.) (у паліт.). УДК 378.6:67](477-25)

СО30474

У книзі розглядається сьогоднішня та історичний шлях становлення Київського національного університету технологій та дизайну (1930–2010). Наведено деякі історичні документи маловідомі науковій спільноті. Стислі біографічні довідки керівного складу університету подано в розділі 2 «Київський національний університет технологій та дизайну. 2009 рік». Інформація структурована за кафедрами. У розділ 4 «Випускники» (с. 284–385) зібрано біографії понад 100 видатних випускників за різні роки навчання. Прізвища подано за алфавітом. Видання містить кольоровий ілюстративний матеріал. Розраховано на науковців, педагогів, студентів, широкий загал читачів, які цікавляться проблемами історії освіти в Україні.

1412. Краса і гордість Запоріжжя : альманах / [авт. тексту Кузьменко В. В.]. — Запоріжжя : АА Тандем, 2010. — 95 с. : іл., портр. ; 30 см. — Присвяч. 240-річчю м. Запоріжжя. — 750 пр. — ISBN 978-966-488-059-3 (у паліт.). УДК 94(477.64-25)-055.2(059)

СО30054

Видання, присвячене 240-річчю м. Запоріжжя, зроблено на підставі проведення народного рейтингу «Відомі запорожці». До альманаху вміщено 42 нариси про найвідоміших та найвпливовіших жінок, які зробили вагомий внесок у розвиток міста. Ілюстровано кольоровими фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для широкого читацького загалу.

1413. Крепче стали. История ХСУ-127 — «Стальконструкция» 1966–2010 гг. / [С. М. Евель, Т. Н. Шорко, С. Е. Волик и др. ; под ред. Т. Н. Шорко]. — Харьков : Колорит, 2011. — 494 с. : іл., портр. ; 29 см. — (Серія «Люди и стройки»). — Библиогр.: с. 493 (10 назв). — 2 000 экз. — ISBN 978-966-8536-49-6 (в пер.). УДК 624(477.54)(092)

ВС52126

У книзі докладно викладено основні етапи становлення та розвитку ТОВ «Стальконструкция». Яскраві сторінки діяльності підприємства відображені у спогадах керівників і трудівників, ветеранів праці. У параграфах «Руководители» (с. 41–81), «Руководство ООО «Стальреконструкция» подано розгорнуті біографічні нариси, присвячені очільникам підприємства та його окремих структурних підрозділів. Кожен нарис супроводжується портретною світлиною та інформує про повне ім'я, роки обіймання посади керівника, дату та місце народження, професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди. Нариси систематизовано за хронологією. Параграфи «Говорят ветераны» (с. 136–181) та «Труженики ООО «Стальконструкция» о себе и о работе» (с. 333–429) репрезентують спогади працівників підприємства, що супроводжуються фотографічними ілюстраціями. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією харківських будівництв, долями людей, що втілювали в життя неординарні будівельні рішення.

1414. Легендарные воздухоплататели / авт.-сост. П. П. Коршун. — Днепропетровск : Арт-Пресс, 2011. — 390, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. — 100 экз. — ISBN 978-966-348-245-3 (в пер.). УДК 629.7

ВА737802

Ювілейне видання приурочено до 90-річчя від дня народження чемпіона Уккради на Дніпропетровщині, фронтового політпрацівника авіації, штурмана літака, багатократного чемпіона СРСР Петра Петровича Коршуна. Книга вміщує стислі біографічні відомості про фронтових побратимів 990-го Ризького нічного бом-

бардувального авіаполку, післявоєнних чемпіонах — області, України, СРСР (загалом 7600 осіб), які займалися у легкоатлетичній школі ім. Дзержинського (м. Кам'янськ). Глава VII присвячена академіку М. К. Янгелю (1911–1971), глава VIII — академіку С. П. Корольову (1907–1966). Ілюстровано фотографіями. Без покажчиків. Для усіх, хто цікавиться історією вітчизняної авіації.

1415. Летопись житомирского футбола, (1912–2012) / [авт.-сост. В. В. Казидуб ; редкол.: Рижук С. Н. и др.]. – Житомир : Полісся, 2012. – 501, [2] с., [8] л. ил. : ил., табл., портр. ; 25 см. – Библиогр.: с. 499–500 (37 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-655-630-4 (в пер.). УДК 796.332(477.42-25)«1912/2012» **ВС54373**

Книга присвячена 100-річчю житомирського футболу. Розділ «Игроки, тренеры, судьи» (с. 277) містить за алфавітом прізвищ короткі біографічні довідки майстрів житомирського футболу за різні роки (загалом більше 50 імен). Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Видання буде цікавим футболістам, ветеранам футболу, їх молодій зміні, а також шанувальникам спорту.

1416. Літопис випускників Національної академії державного управління при Президентіві України / [керівник проекту Ю. Глущенко ; редкол.: М. В. Болотських та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Київ : Логос Україна, 2010. – 155, [4] с. : іл., табл. ; 31 см. – ISBN 978-966-96993-9-8 (у паліт.). УДК 378.4:35.088.6](477-25)(091) **СО36820**

У виданні, присвяченому 15-річчю Національної академії державного управління при Президентіві України, висвітлено її здобутки та перспективи. У розділі IV «Літопис випускників...» (с. 66–154) за алфавітом прізвищ подано розгорнуті біографії близько 100 випускників академії. Містить кольорові фотографії. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться вітчизняним державним управлінням та суспільно-політичним життям.

1417. Лозовський І. Р. Важка атлетика України (1895–2011) / І. Лозовський, В. Драга. – Київ : [б. в.] ; Вінниця : Балюк І. Б., 2011. – 287 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-530-119-7 (у паліт.). УДК 796.88(477)«1895/2011»(091)(092) **СО30872**

Книга відображає події становлення та розвитку важкої атлетики в Україні впродовж більш 115-річного відліку часу. Частина IV (с. 129–160) присвячена чемпіонам та призерам Олімпійських ігор, світу і Європи у сумі класичного двоборства, тренерам та видатним спортсменам ХХІ ст. У частині V (с. 161–272) подано інформаційні матеріали про заслужених тренерів, заслужених майстрів спорту, суддів міжнародної категорії, відомих спортсменів, тренерів, суддів, науковців, пропагандистів і організаторів важкої атлетики в Україні, сильніших важкоатлетів, які входили до десятки кращих спортсменів України з олімпійських видів спорту. Вміщено виписки із протоколів чемпіонатів України 1984–2011 рр. «Рекорди світу, Європи, України» (с. 279–282) про тих, хто зумів увійти до 10-ки сильніших спортсменів України з олімпійських видів спорту за підсумками спортивного року. При написанні книги автори використовували архівні матеріали, результати офіційних змагань, розповіді журналістів, самих учасників спортивних поєдинків, тренерського корпусу та матеріали з особистих архівів спортсменів, тренерів, керівників спортивних організацій. Для фахівців фізичного виховання і спорту, спортсменів і тренерів, широкого загалу читачів, які цікавляться історією і сьогоденням олімпійського руху.

1418. Луганщина = Luhansk region / [подгот.: И. Бразовский и др.]. – Луганск : Бизнес-компаньон (Бразовский), 2012. – 571, [12] с. : ил., портр. ; 34 см. – Текст парал. рус., англ. – Алф. указ.: с. 572–577. – ISBN 978-617-635-027-9 (в пер.). УДК 94+908](477.61) **СО33502**

Книга присвячена Луганській області. До презентаційного видання вміщено інформацію про підприємства і видатних людей області. У розділі «Луганщина в лицах» подано біографічні відомості про почесних громадян Луганської області та успішних у своїй сфері сучасників. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

1419. Ляпін О. В. Славою увінчаний. Дніпродзержинському коледжу фізичного виховання — 80 / О. Ляпін. – Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2010. – 159 с. : іл., портр. ; 30 см. – 220 пр. – ISBN 978-966-331-339-9 (у паліт.). УДК 378.6:796](477.63) **СО30302**

Книжка розповідає про історію виникнення, становлення і 80-річчя існування Дніпродзержинського коледжу фізичного виховання. У розділі «Відомі люди» (с. 79) вміщено близько 50 розгорнутих біографічних довідок про кавалерів олімпійського ордена, вчених, педагогів, тренерів, видатних випускників коледжу. Розміщення довільне. Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжного апарату. Розраховано на масового читача.

1420. Махорін Г. Л. Житомирській області — 75 років: етапи розвитку, видатні постаті і події / Г. Л. Махорін. – Житомир : Полісся, 2013. – 134 с., [16] арк. іл. : табл., портр. ; 20 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-655-706-6. УДК 94(477.42)(092) **ВА772841**

У виданні на основі багатьох джерел, докладних статистичних даних розкрито розвиток Житомирської області у різні історичні періоди. Виклад тексту має персоніфікований характер, у книжці згадано тисячі імен людей, які у ту чи іншу епоху відзначилися своїми досягненнями і здобутками. Вміщено багато рідкісних фотографій, які ілюструють різнопланове життя населення області протягом її 75-річної історії. Розраховано на широкий читацький загал.

1421. Миронівщина. Роки, події, люди : [іст.-краєзнав. та статист. відомості : 90-річчю р-ну присвяч.] / упоряд. К. Л. Залевська. – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2013. – 547, [8] с. : іл., табл., портр., схема ; 25 см. – Бібліогр.: с. 555–556. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-604-037-8 (у паліт.). УДК 94+908](477.41-37) **ВС55890**

У виданні представлено історичні та статистичні відомості, що відображають минуле та сьогодення Миронівського району Київської області. Подано інформацію про трудові колективи, підприємства, установи, навчальні заклади, творчі колективи, видатних людей, пам'ятки історії, визначні місця. Дані систематизовано за географічним принципом відповідно до територіальних громад. Наведено біографічні нариси про осіб, які зробили найпомітніший внесок у розвиток району, серед них: Василь Миколайович Ремесло (1907–1983), Олександр Григорович Бузницький (1911–1974) та ін. Зазначено дату та місце народження, подано відомості про походження, освіту, життєвий і професійний шлях, громадську діяльність, творчий доробок, отримані відзнаки і нагороди, дату смерті та місце поховання. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Книга стане в нагоді краєзнавцям, учнівській молоді та всім поціновувачам історії малої батьківщини.

1422. Мы — металлурги! : 90-летию Донец. нац. техн. ун-та посвящ. / [сост.: С. М. Сафьянц, Ю. И. Юрченко]. – Донецк : Ноулидж, Донец. отд-ние, 2011. – 86, [3] с. : ил., портр. ; 27 см. – 500 экз. – ISBN 978-617-579-201-8. УДК 378.6(477.62-25)(092) **ВС51801**

Видання висвітлює історію фізико-металургічного факультету Донецького національного технічного університету та його кафедр. Значну увагу приділено ролі професорів і співробітників, випускників факультету у досягненні університетом високих результатів. Розділ «Деканы физико-металлургического факультета» (с. 14–31) репрезентує систематизовані за хронологією розгорнуті біографічні довідки про очільників факультету. Довідки супроводжуються портретними світлинами і подають відомості про повні імена, строки перебування на посаді декана, дату та місце народження, освіту, життєвий і професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди, дату смерті. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1423. Національна академія медичних наук України. 20 років: 1993–2013 / [редкол.: Ю. І. Кундієв та ін.]. – Київ : Авіцена, 2013. – 407 с. : іл., портр. ; 25 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2144-49-9 (у паліт.). УДК 001.32:61](477)«1993/2013» **ВС55306**

У книзі викладено історію НАМН України від дня заснування (1993 р.) до сьогодення. Подано короткі відомості про 36 наукових установ, 64 дійсних членів, 97 членів-кореспондентів, 29 іноземних членів за період 1993–2013 рр. У розділі «Додаток» вміщено списки учених НАМН України — Героїв Соціалістичної Праці, Героїв України, заслужених діячів науки і техніки України, лауреатів Державних премій України, іменних премій та премій НАМН України. Проілюстровано портретами і фотографіями. Розраховано на широкі кола вчених, громадських діячів, усіх, хто цікавиться історією медицини в Україні.

1424. Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського 100 років / [авт.-упоряд. В. Рожок]. – Київ : Муз. Україна, 2013. – 539, [2] с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 506–539. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга». – 1 500 пр. – ISBN 978-966-8259-73-9 (у паліт.). УДК 378.6:78](477-25) **ВС55861, Табачник Д.В. ВС671**

Довідково-біографічне видання присвячено 100-річному ювілею славетного ЗВО — Київської консерваторії, нині Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Уперше узагальнено феномен складного творчого поступу провідної музичної інституції держави, відтворено правдиву картину її історичного розвитку — від заснування, становлення до визначних звершень останніх десятиліть. Сторічний період розвитку музичного закладу актуалізує унікальний досвід формування вітчизняної мистецької освіти, етапи його періодизації. Уперше знайдено й досліджено значний обсяг джерельного матеріалу, що уможливило репрезентацію безперервного історичного творчого шляху багатьох поколінь непересічних музикантів-виконавців, педагогів, композиторські та наукові школи високого художньо-професійного рівня. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу та вітчизняної музичної освіти.

1425. Нова ділова Україна : всеукр. імідж. зб. / Аудитор. палата України, Держ. інспекція з питань захисту прав споживачів, Держ. служба геології та надр України та ін. ; укладання Юречко С. В. ; редкол.: Вороненко Ю. В. та ін.]. – Київ : Глобус, 2012. – 302 с. : іл., табл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-96846-4-6 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **НБУЯМ В72395**

У збірнику відзначена важливість історичного періоду, в який вступила Україна, презентована широкому колу читачів інформація про науковців, митців, кращих представників ділових кіл, освітян, державних діячів і всіх тих, хто своїм талантом та професіоналізмом досягли значних вершин у професійній сфері, тих, хто за самовіддане служіння суспільству гідний поваги та визнання, тих, хто допомагає Україні вийти на європейський і світовий рівень розвитку. Для широкого читацького загалу.

1426. ОАО «Киевский завод «Радар» — 80 лет : первый среди тех, кто стоял у истоков становления и развития радиоэлектрон. пром-сти / [В. С. Майстренко, Н. Н. Богатырев, Г. П. Майоров и др.]. — Киев : ГП. «Дирекция ФВД», 2010. — 168 с., [4] л. ил. : ил., портр. ; 25 см. — Авт. указаны на обороте тит. л. — В надзаг.: Первый среди тех, кто стоял у истоков становления и развития радиоэлектрон. пром-сти. — 300 экз. — ISBN 978-966-96605-4-1 (в пер.). УДК 621.396.96(477)(091) **ВС50615**

У виданні, підготовленому до 80-річчя ВАТ «Київський завод «Радар», зібрано факти, документи, фотоматеріали і спогади ветеранів заводу, які висвітили шлях трудового колективу за ці роки. У розділі першому «Етапи становлення і розвитку заводу» (с.1–89) вміщено 5 біографічних довідок про керівників товариства та 3 — про начальників цехів. Збірник ілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Для читачів, які цікавляться промисловою історією міста.

1427. Одесской кузнице кадров милиции — 90 лет, 1922–2012 / [сост.: Н. П. Водько, В. А. Савченко ; ред. совет: А. Н. Волощук (председатель) и др.] ; Одес. гос. ун-т внутрен. дел. — Одесса : Астропринт, 2012. — 206 с. : ил., портр. ; 30 см. — 800 экз. — ISBN 978-966-190-511-4 (в пер.). УДК 378.6:351.74](477.74-25)«1922/2012»(092) **СО31521**

В історичному нарисі висвітлено основні події з життя Одеського державного університету внутрішніх справ від дня заснування до наших днів. Біографічні довідки з фотоматеріалами наведено у всіх розділах видання. Книжка структурована за інститутами (Кримський юридичний інститут, Інститут фінансово-економічної безпеки та права), факультетами, відділеннями. Вміщено спогади ветеранів навчального закладу та інформацію про теперішню діяльність університету. Без іменного покажчика. Розраховано на читачів, які цікавляться історією правоохоронних органів.

1428. Одеський національний морський університет : [історія і сьогодення / редкол.: І. В. Морозова (голова) та ін.]. — Київ : Логос Україна, 2010. — 175 с. : ил., портр. ; 31 см. — Текст укр., рос. — Імен. покажч.: с. 172–174. — ISBN 978-966-1581-08-0 (у паліт.). — URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/onmu/online/zmist.htm> УДК 378.6:656.6](477.74-25)(091)(092) **НБУЯМ В62490**

Презентаційне видання присвячено діяльності Одеського національного морського університету, що готує висококласних фахівців морської справи. Розповідається про історію закладу, його становлення, розвиток та сьогодення. Вміщено біографічні довідки про заслужених випускників. Для широкого кола читачів.

1429. Пам'ятні імена : 20-річний ювілей Фастів. міськ. орг. інвалідів війни, Збройних сил та учасників бойових дій, (1991–2011 рр.) / [редкол.: А. В. Гірченко та ін.]. — Фастів (Київ. обл.) : КуПол, 2011. — 192 с. : ил., табл., портр. ; 25 см. — Текст укр., рос. — 200 пр. — ISBN 978-966-2026-09-2 (у паліт.). УДК 061:355.1-058.65](477.41-21)«1991/2011»(092) **ВС57870**

Висвітлено історію створення Фастівської міської організації інвалідів війни, Збройних сил та учасників бойових дій. Подано світлини голів організації і членів ради та активу організації з дня створення і до наших днів, автобіографії активних членів організації. Автобіографії систематизовано за абетковим принципом, кожна супроводжується портретною світлиною і подає відомості про дату і місце народження та смерті, освіти, військової, професійної та громадської діяльності, отримані відзнаки і нагороди, сімейний стан. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Фастівщини в особах.

1430. ПАТ «Дніпропетровськгаз»: 50 років на службі людям (1961–2011) / [орг.-творч. група: Н. Абросимова та ін.]. — Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2011. — 149, [1] с. : ил., портр. ; 30 см. — 500 пр. — ISBN 978-966-348-248-4 (у паліт.). УДК 662.6/.9(477.63)«1961/2011» **СО30271**

Ювілейне видання присвячено 50-річній діяльності ПАТ «Дніпропетровськгаз», його становленню та досягненню, висвітлено долі талановитих працівників. Розділ п'ятий «Наш золотий фонд» вміщує 22 розгорнуті біографічні довідки. Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Для читачів, небайдужих до історії розвитку рідного міста.

1431. Переяслав-Хмельницький : імена славних сучасників. — Львів : УкрРосьРекл., 2010. — 191 с. : ил., портр. ; 31 см. УДК 94(477.41-21)(092) **СО29792**

Презентаційне видання, що вміщує історію Переяславщини від Княжої доби до початку ХХІ ст. Представлено біографії понад 100 персоналій у різних сферах, чия діяльність прославила край. Біографічна інформація подана в розділах «Депутати міської ради міста...» (с. 15) та «Почесні громадяни міста...» (с. 18).

Ілюстровано кольоровими фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією регіону.

1432. Перлина Київщини — Макарівська земля : інформ. презентац.-імідж. вид. / [авт.-упоряд. В. О. Шеремета]. – Хмельницький : Перлина, 2011. – 191 с. : іл., портр. ; 31 см. – Присвяч. до 20-річчя Незалежності України. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-97177-0-2 (у паліт.). УДК 908(477.41-22)

СО30606

Інформаційно-презентаційна збірка знайомить з передовими представниками різних сфер діяльності Макарівського району Київщини. У розділі «Депутати районної ради та суспільні діячі Макарівщини» (с. 79–95) подано розгорнуті біографічні довідки, що розкривають повні імена, дату та місце народження, відомості про походження, освіту, життєвий і професійний шлях та супроводжуються фотографічними світлинами. Не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1433. Подільський державний аграрно-технічний університет / [авт.-упоряд. Я. Білейчук ; редкол.: Бахмат М. І. та ін.]. – Київ : Логос Україна, 2013. – 217, [2] с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-2457-09-4 (у паліт.). УДК 378.6:[631+62](477.43)

СО32429

Ювілейне видання присвячено 95-річчю первістка аграрної освіти на Поділлі — Подільського державного аграрно-технічного університету. Книга розкриває історію закладу, освітні традиції, знайомить із плеядою викладачів, які забезпечують державу висококваліфікованими фахівцями. Невід'ємною складовою історії ЗВО є біографії випускників різних років. У розділі «Відокремлені структурні підрозділи університету» (с. 137–152) репрезентовано нариси про два коледжі та п'ять технікумів, що входять до складу Подільського державного аграрно-технічного університету. Кожному нарису передують біографічна довідка про директора закладу освіти. Супроводжуються портретними світлинами. У розділі «Літопис випускників університету» (с. 153–217) за абеткою подано розгорнуті біографічні довідки про найяскравіших випускників навчального закладу з фотографічною ілюстрацією. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вищої освіти України у особах.

1434. Покликання — бібліотекар : до 40-річчя вищої бібліотечної освіти у Рівному / І. В. Мілясевич, В. М. Жук, Г. М. Швецова-Водка, В. Д. Ясьмо ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ф-т докум. комунікацій та менедж., Каф. бібліотекознав. і бібліогр. – Рівне : Дятлик М. С. : РДГУ, 2011. – 282 с. : портр., табл. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-515-039-9. УДК 378.096:023.4](477.81-25)(091) **ВА739466**

Висвітлено історію розвитку та сучасний стан підготовки бібліотечних кадрів вищої кваліфікації у ЗВО Рівного. Увагу приділено діяльності Рівненського культурно-освітнього факультету Київського державного інституту культури (1970–1978), Рівненського державного інституту культури (1979–1999) та Рівненського державного гуманітарного університету (з 1999). Наведено біографічні довідки всіх штатних викладачів фахових кафедр різних періодів, а також біобіографічні відомості про професорсько-викладацький склад сучасної кафедри бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету. Для широкого кола читачів, які цікавляться бібліотечною освітою та історією вітчизняних ЗВО.

1435. Полтавський університет економіки і торгівлі (1961–2011) : іст. нарис / [уклад. Артеменко В. М. ; редкол.: Аліман М. В. та ін.]. – Полтава : ПУЕТ, 2011. – 463 с. : іл., портр. ; 31 см. – Бібліогр.: с. 462 (11 назв). – 1 500 пр. – ISBN 978-966-184-112-2 (у паліт.). УДК 378.6:33](477.53-25)»1961/2011»

СО30548

У книжці на основі архівних джерел, спогадів ветеранів навчального закладу та матеріалів окремих друкованих видань висвітлено історію становлення та розвитку Полтавського університету економіки і торгівлі (1961–2011). Матеріал подано за хронологією. У розділі «Структурні підрозділи: факультети та їх кафедри, відділи, громадські організації, філіали» (с. 74–119) подано біографічні довідки працівників ЗВО. Інформація структурована за факультетами та кафедрами у межах десятиріч. Містить півтори тисячі фотодokumentів, які відображають усі складові освітньої діяльності університету упродовж його 50-річного розвитку. Без покажчиків. Для фахівців у галузі педагогіки та історії освіти, працівників споживчої кооперації, викладачів, випускників та студентів університету і його прихильників.

1436. Приладобудівний факультет : до 50-річчя / [Г. С. Тимчик та ін.] ; за заг. ред. Г. С. Тимчика. – Київ : НТУУ «КПІ», 2012. – 225 с. : іл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». – 300 пр. – ISBN 978-966-622-511-8. УДК 378.6.096:681.2](477-25)(091)

ВА759441

У виданні висвітлено історію приладобудівного факультету Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Біографічний матеріал про керівний склад та викладачів міститься у розділах: «Декани факультету» (с. 7), «Деканат» (с. 17) та по кафедрах (с. 23, 70, 102, 123, 165, 183). Видана до 50-річчя факультету. Також у книзі описано події, які відбулися за цей період та внесок у

досягнення та становлення факультету співробітників та студентів. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу та факультету.

1437. Прокуратура Криму. Історія. Персоналії. Сучасність : 1803–2013, 210 років на службі Закону та Справедливості / [підгот.: Смирнов О. В., Юрченко О. М. ; редкол.: Павлов В. В., Бояркіна Н. В.]. – Сімферополь : Жерібор, 2012. – 134 с. : іл., портр. ; 35 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2632-10-1 (у паліт.). УДК 347.963(477.75)«1803/2013» **СО31768**

Книга розповідає про діяльність кримського наглядового відомства: історію функціонування з 1803 р. і її основних віхах, структуру, завдання і функції, пріоритети та особливості здійснення прокурорсько-слідчої роботи на сучасному етапі, а також про людей, які присвятили життя прокурорському служінню. У розділі «Прокурори Криму незалежної України» подано 9 стислих біографічних довідок керівного складу. Розділ «Прокуратура Криму на сучасному етапі» містить біографічну інформацію про співробітників наглядових відомств, поданих за географічним місцем їх розташування. Ілюстровано кольоровими фотографіями. Для співробітників прокурорсько-слідчої роботи.

1438. Радиоастрономический институт НАН Украины. 25 лет / [Л. Н. Литвиненко, Д. М. Ваврив, А. А. Коноваленко и др.] ; НАН Украины, Радиоастроном. ин-т. – Харьков : Контраст, 2010. – 303 с. : ил., табл., портр. ; 24 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – Библиогр. в подстроч. прим. – 500 экз. – ISBN 978-966-8855-63-4 (в пер.). УДК 001.89:[621.37/.38+52](477.54-25)(091) **ВС51257**

Книжка присвячена 25-річчю діяльності Радиоастрономічного інституту НАН України. Представлений матеріал висвітлює розвиток основних наукових напрямків і найбільш важливі досягнення інституту. Показано становлення наукових відділів і відображена роль лідерів у формуванні тематики досліджень. Наведено бібліографічні описи наукових публікацій його співробітників. Видання ілюстровано великою кількістю фотографій, що відображають історію інституту, найбільш цікаві події, наукові дослідження і розробки. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

1439. Радиофизический факультет : за 60 лет со дня основания / Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина, Радиофизический ф-т ; под ред. С. Н. Шульги. – Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2012. – 327 с., [24] л. ил. : портр. ; 21 см. – В надзаг.: Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. – Библиогр. в конце ст. – 300 экз. – ISBN 978-966-623-920-7 (в пер.). УДК 378.4.093.5:537.86](477.54-25)(091) **ВА769330**

У книзі у вигляді розгорнутого нарису висвітлено історичні витоки формування радіофізичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Розповідається про його підрозділи, навчальний процес, наукову діяльність, студентське життя. Значну увагу приділено постатям деканів факультету, наведено відомості про їхній життєвий і професійний шлях. Подано «Спогади випускників радіофізичного факультету — членів Національних Академій наук України» (с 35–288). У додатках за хронологією представлено переліки випускників факультету за 60 років з моменту утворення; штатний розклад викладачів кафедр факультету (1955–1961 навчальні роки). Використано фотографії з архіву університету та факультету, особисті фотографії співробітників і випускників факультету. Без допоміжних покажчиків. Видання призначено для викладачів, студентів, випускників радіофізичного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна, а також усіх тих, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1440. Сторінки історії Хмельницького університету управління та права / [упоряд. Л. Л. Місінкевич ; редкол.: О. М. Омельчук (голов. ред.) та ін.]. – Хмельницький : Поліграфіст-2, 2012. – 271 с. : іл., портр. ; 30 см. – На тит. арк.: До 20-річчя заснування навч. закл. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1502-45-0 (у паліт.). УДК 378.4:34](477.43-25)(091) **СО31985, Табачник Д. В. СО531**

У презентаційному виданні розглядається шлях становлення першого гуманітарного ЗВО краю комунальної форми власності. Представлено біографічні нариси про перших науково-педагогічних працівників, керівників навчального закладу та викладачів (за кафедрами). Книга призначена для науковців, педагогів та студентів, широкого кола читачів.

1441. Страна титанов: к 75-летию Запорожского титано-магниевого комбината / редкол.: В. Левадний (гл. ред.) [и др.]. – Запорожье : АА Тандем, 2012. – 223 с. : ил., портр. ; 30 см. – Часть текста англ. – 600 экз. – ISBN 978-966-488-084-5 (в пер.). УДК 669.295(477.64)(091) **СО31462**

Видання видано до 75-річного ювілею Запорізького титано-магнієвого комбінату. Стисла біографічна інформація про керівний склад підприємства наведена у розділі «История завода» глава «Династии» (с. 131) та розділі «Комбинат сегодня» у дванадцяти главах — цехах комбінату (с. 140–202). Ілюстровано світлинами. Для читачів, які цікавляться історією підприємства.

1442. Судова влада України. – Київ : Романенко С. Ю. : Поліграфкнига, 2010. – 663 с. : іл., портр. ; 30 см. – 1 200 пр. – ISBN 978-611-528-005-6 (у паліт.). УДК 347.9(477)(092) **СО29704**

У презентаційному виданні розкрито історію становлення судової влади України і визначено регіональні особливості вітчизняних судів. Подано стислі довідки про суддів із зазначенням повних імен, посади, кваліфікаційного класу, дати і місця народження, професійного шляху, отриманих відзнак і нагород. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією та сьогоденням судочинства.

1443. Уряди незалежної України = Governments of independent Ukraine / [Н. В. Маковська, Н. О. Топішко, Т. С. Андрійчук, Н. С. Мартинець ; упоряд. О. Г. Бажан]. – Київ : Мистецтво, 2010. – 47 с. : іл., портр. ; 25 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – Текст парал.: укр., англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-577-069-5. УДК 342.6(477)«1991/2007» **ВС50755**

Презентаційне видання на основі унікальних архівних документів висвітлює діяльність урядів незалежної України в 1991–2010 рр. У книжці подано інформацію про прем'єр-міністрів часів незалежності України. Представлено розгорнуті біографічні довідки з портретами 15 осіб: від Фокіна В. П. до Азарова М. Я. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх кого хвилює доля України.

1444. Успішна жінка : у політиці, бізнесі, юриспруденції, медицині, науці, культурі, громад. житті. – Київ : Статус-Україна, 2010– . – 31 см.

Вип. 3 / [авт.-упоряд. З. Кучерук]. – 2012. – 175 с. : іл., портр. – Частина тексту рос. – Імен. покажч. : с. 172–174. – ISBN 978-966-2592-01-6 (у паліт.). УДК 94(477)-055.2(092) **НБУЯМ М3687-3**

До презентаційно-інформаційного видання вміщено історії успіху жінок, які працюють у різних сферах громадського життя — державному управлінні, бізнесі, медицині, науці, спорті й культурі. Для широкого кола читачів.

1445. Харківський університет Повітряних сил імені Івана Кожедуба: сторінки історії та сьогодення, 1930–2010 / [підгот.: Бицько В. Б. та ін. ; редкол.: В. І. Ткаченко (голова) та ін.]. – Харків : ХУПС ім. І. Кожедуба, 2010. – 397, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-468-057-5 (помилк.) (у паліт.). УДК 378.6:355.354](477.54-25)(091) **СО30549**

Висвітлено історію Харківського університету Повітряних Сил ім. І. Кожедуба. Розглянуто етапи становлення та розвитку ЗВО, увагу приділено визначним діячам та вченим, зокрема, І. М. Кожедубу, В. В. Аксьонову, Г. Т. Береговому, А. Є. Борових, Л. К. Каденюку. Розкрито науково-педагогічний потенціал, особливості організації та напрями вдосконалення навчально-виховного процесу університету. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста та навчальних закладів.

1446. Харківській державній зооветеринарній академії — 160 років / [В. О. Головка, Ю. Д. Рубан, Ю. О. Приходько та ін.] ; М-во аграр. політики та продовольства України, Харків. держ. зоовет. акад. – Харків : Золоті сторінки, 2011. – 273 с., [15] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – 500 пр. – ISBN 978-966-400-211-7 (у паліт.). УДК 378.6:636.09](477.54-25)(091) **СО31334**

У виданні, присвяченому 160-річчю Харківської державної зооветеринарної академії — одного з найстаріших ЗВО України та Європи, — висвітлено його історію, а також сучасну структуру навчального закладу та його підрозділів. У розділі «Слава і гордість академії» (с. 4–9) подано стислі довідки про лауреатів Нобелівської премії — почесних членів Харківського ветеринарного інституту (з 1900 р.); видатних вчених, увічнених у назвах кафедр академії. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною, зазначено науковий ступінь, почесне та вчене звання, повне ім'я, роки життя. Розділ «Директори, ректори і керівники підрозділів» (с. 10–16) репрезентує стислі довідки із зазначенням повних імен, років життя, вченого звання, відомостей про освіту та найвизначніші досягнення. У розділах, присвячених висвітленню історії структурних підрозділів ЗВО, подано персоніфіковані відомості про очільників і педагогічний склад відповідних кафедр, значна частина яких супроводжується портретними світлинами. Відомості систематизовано за ієрархічним принципом. Без допоміжних покажчиків. Адресовано широкому колу читачів.

1447. Харьковщина. – Луганск : Бизнес-компаньон : Бразовский, 2012. – 718 с. : ил., портр. ; 34 см. – Текст парал. рус., англ. – Библиогр.: с. 715. – Алф. указ.: с. 708–713. – ISBN 978-617-635-024-8. УДК 94(477.54)(092) **НБУЯМ Г2084**

Книга розповідає про Харків і Харківську область. На сторінках презентаційного видання представлено інформацію про ділову еліту краю, працьовитих мешканців області, які пишаються своєю малою батьківщиною і добрими справами примножують звершення своїх предків. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

1448. Храм науки і знання. Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя / Тернопільський нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. – Тернопіль : Джура, 2010. – 371, [2] с. :

іл., портр. ; 30 см. – 50-літньому ювілею Тернопіл. нац. техн. ун-ту ім. Івана Пулюя присвяч. – ISBN 978-966-185-046-9 (у паліт.). УДК 378.4:62](477.84-25)(091)

Табачник Д.В. СО303

Інформаційно-біографічне та історико-пізнавальне видання присвячене 50-літтю заснування Тернопільського національного технічного університету (ТНТУ) імені Івана Пулюя. Представлено галерею постатей, які були серед фундаторів університету чи внесли вагому лепту у навчальний, науковий та виховний напрямки роботи ТНТУ. У розділі II «Постаті» подано 4 розгорнуті біографічні довідки керівників університету (1960–2007 рр.), ректорату — 8, почесних професорів — 13, випускників — близько 50 коротких довідок. У книзі розміщено фотокалейдоскоп унікальних світлин, на яких відображені епізоди 50 років університетського життя. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста та навчальних закладів.

1449. Через півстоліття: літопис випускників Харків. юрид. ін-ту 1963 р. / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого» ; [відп. ред. С. Вашецька]. – Київ : Арт Економі, 2013. – 215 с. : іл., портр. ; 30 см. – У надзаг.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», Всеукр. громад. орг. «Асоц. випускників Нац. ун-ту «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Текст укр., рос. – 500 пр. – ISBN 978-966-2576-39-9 (у паліт.). УДК 378.6:34](477.54-25)(091)

СО32431

Видання присвячене 50-літньому ювілею спецвипуску Харківського юридичного інституту 1963 р., сьогодні найбільшого в Україні та Східній Європі спеціалізованого вищого юридичного навчального закладу — Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». У розділах: «Заслужені професори» (с. 16–21), «Професори» (с. 22–37), «Викладачі» (с. 38–56), «Життєвий шлях і трудові здобутки випускників» (с. 120–206) подано систематизовані за алфавітом принципом біографічні довідки про відповідних осіб, із зазначенням повного імені, дати і місця народження, відомостей про освіту, професійний шлях, науковий ступінь, вчене звання, наукові інтереси, основні наукові праці, отримані відзнаки і нагороди, дату смерті. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною. Допоміжний апарат видання не містить покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вищої освіти України у особах.

1450. Черкаський державний технологічний університет : 50 років / [авт.-упоряд. В. М. Лазуренко ; ред. рада : Ю. Г. Лега та ін.]. – Ювіл. вид. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2010. – 292 с. : іл., портр. ; 31 см. – Бібліогр.: с. 286–288 (50 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-402-082-1. – ISBN 978-966-493-247-6 (у паліт.). УДК 378.4(477.46-25)(091)

СО31081

Ювілейне видання висвітлює історію кафедр Черкаського державного технологічного університету (ЧДТУ). Біографічна інформація про викладачів представлена по кафедрам, детальна інформація про керівників закладу у розділі «Наші керівники — наша гордість» (с. 23–31) — у главах «Керівники навчального закладу (1960–1998 рр.)» та «Сучасний керівний склад ЧДТУ»: кандидати технічних наук, доценти Лещенко Дмитро Дмитрович, Аліпов Георгій Іванович, Кайдаш Микола Геврасійович; доктори технічних наук, професори Поліщук Анатолій Костянтинівич та Биков Валентин Іванович. Структуровано за роками, факультетами, кафедрами, підрозділами. Ілюстровано фотоматеріалами. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

1451. Честь і слава Батьківщини. – Київ : [б. в.] ; Вишгород (Київ. обл.) : Брама-V, 2011. – 348, [1] с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – На паліт. у підзаг.: Військова еліта України. – На звороті тит. арк.: Видано до 20-ї річниці Збройних Сил України. – ISBN 978-966-2651-00-3 (у паліт.). УДК 355/359(477)(091)(092)

СО30950

Книга знайомить з історією Збройних формувань України від найдавніших часів до сучасності. У виданні зібрано матеріали про перших воїнів стародавньої України (кімерійців, скіфів, сарматів), Київської Русі, Великого князівства Литовського, гетьманів і козаків Запорізької Січі, українців у складі Червоної армії напередодні та в роки Другої світової війни, партизанських рухів на території України. Окремий розділ книги присвячено розбудові Збройних Сил України на сучасному етапі (1991–2011 рр.). У розділі «Видатні військовослужбовці та воєначальники України» (с. 169–348) подано біографічні довідки, систематизовані за алфавітом принципом, що розкривають повне ім'я, військове звання, дату і місце народження, відомості про походження, освіту, професійний шлях, отримані відзнаки і нагороди. Кожна довідка супроводжується портретною світлиною. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола шанувальників української історії.

1452. Шепитько О. Лисичанск — 300 лет / О. Шепитько, А. Анастасов. – Донецк : Изд. Дом «Шепитько и Ко», 2010. – 303 с. : ил., портр. ; 30 см. – Авт. указаны перед вып. дан. – ISBN 978-617-1656-00-9 (ошибоч.) (в пер.). УДК 94(477.61-21)

СО29912

Книжка видана до 300-річчя від дня заснування Лисичанська. Розміщено короткі біографічні довідки про 33 особи у розділах «Гордість Лисичанська», «Люди и судьбы». Ілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Для широкого читацького загалу.

1453. Шлях до визнання: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського — 50 років : (іст. нариси) / Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського. – Кременчук (Полтав. обл.) : Олексієнко В. В. ; Комсомольск (Полтав. обл.) : Олексієнко В. В., 2010. – 188 с. : іл., портр. ; 31 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-1698-02-3 (у паліт.). УДК 378.4(477.53-21)(091)

СО30196, Табачник Д.В. СО383

Видання складається з п'яти розділів, до яких увійшли історичні нариси про різні періоди розвитку та становлення Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. Зокрема, розділ перший розповідає про його керівників: Петра Герасимовича Паустовського, Миколу Оверковича Вертелецького, Володимира Єлисеєвича Маслова та Михайла Васильовича Загірняка. Розділ другий присвячено двом основним етапам розвитку: з 1960 до 1974 р. та з 1974 р. і донині. Сучасну історію і надбання університету висвітлено у третьому й четвертому розділах, із яких можна дізнатися про діяльність навчального закладу за основними напрямками роботи та про його структурні підрозділи. Розділ п'ятий має назву «Наші випускники — наша гордість». За роки свого існування університет підготував майже 20 тисяч висококваліфікованих фахівців, які сформували технічну та економічну еліту міста та регіону. Про особисті здобутки деякого з них і розповідає цей розділ. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією навчального закладу.

1454. Ювіляри України. Події та особистості XXI ст. / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедерація журналістів : Ін-т біогр. дослідж., 2007– . – 31 см.

Вип. 5. – 2011. – 335 с. : іл., портр. – Присвяч. 20-й річниці незалежності України та 66-й річниці Великої Перемоги. – Імен. покажч.: с. 325–331. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-25-8. – ISBN 978-966-8178-49-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

НБУЯМ В61452-5

П'ятий ювілейний випуск видання, що має на меті збереження найяскравіших сторінок визначних святкових подій країни, висвітлення діяльності провідних підприємств, організацій, авторитетних особистостей, які роблять вагомий внесок у розвиток та зміцнення Української держави, присвячено 20-й річниці незалежності України та 66-й річниці Великої Перемоги. Зміст видання структуровано за тринадцятьма розділами. Біографічні нариси у розділах перемежуються з матеріалами, присвяченими підприємствам, установам і організаціям, що також відзначали певні ювілейні дати. Біографічна інформація розкриває основні віхи життя і професійного шляху ювілярів, зокрема, повне ім'я, отримані відзнаки, нагороди, почесні звання, дату і місце народження. Вміщено чисельний ілюстративний матеріал. Відомості подано українською і російською мовами. Для широкого кола читачів.

5. МЕМУАРНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Спогади

Див. також № 163-165, 223, 257, 312, 324, 350, 361, 427, 436, 471, 510, 514, 521, 525, 528, 530, 535, 537, 543, 545, 547-549, 551, 557, 561, 564, 570, 572, 577, 578, 580, 582, 583, 586, 593, 595, 597, 598, 600, 602, 604, 629, 642, 646, 649, 657, 664, 665, 668-670, 672, 673, 699, 703, 724, 727, 731, 738, 743, 766, 787, 807, 827, 829, 830, 836, 838, 841, 849, 852, 856, 860, 861, 871, 879, 883, 884, 887, 889, 899, 904-907, 910, 914, 915, 922, 923, 951, 966, 973, 982, 993, 996, 1006, 1012, 1017, 1023, 1035, 1038, 1046, 1056, 1063, 1071, 1087, 1116, 1124, 1131, 1137, 1138, 1145, 1146, 1154, 1162, 1163, 1171, 1180, 1184, 1192, 1200, 1214, 1218, 1228, 1238, 1241, 1254, 1261, 1265-1267, 1282, 1288, 1289, 1300, 1324, 1339, 1341, 1346, 1351, 1371, 1373, 1376, 1378, 1384, 1389, 1391, 1400, 1405, 1406, 1408, 1413, 1426, 1427, 1435, 1439, 1622, 1623, 1625, 1627, 1637, 1652, 1656, 1661, 1665, 1678, 1679, 1683, 1710, 1716, 1724, 1762, 1765, 1769, 1771, 1787, 1788, 1826, 1829, 1843, 1845, 1855, 1859, 1861, 1863, 1865, 1880, 1886, 1893, 1911, 1915, 1920, 1921, 1926, 1932, 1934, 1941, 1950, 1952, 1956, 1965, 1966, 1989, 2000, 2013, 2018, 2021, 2029, 2037, 2040, 2048, 2057, 2076, 2078, 2096, 2103, 2124, 2135, 2142, 2144, 2147, 2161, 2180, 2188, 2190, 2209, 2214, 2220, 2227, 2243, 2244, 2249, 2251-2253, 2269, 2272, 2276, 2280, 2290, 2291, 2297, 2300, 2302, 2320

1455. Аблязов Р. А. Великие советские менеджеры — создатели военной техники XX века / Рауф Ахметович Аблязов. — Черкассы : Восточноевроп. ун-т экономики и менеджмента, 2011. — 451 с. : ил., портр. ; 21 см. — 300 экз. — ISBN 978-966-7812-35-5 (в пер.). УДК 623(47+57)«19»(092)

ВА747592

Ця книжка присвячена вченим, конструкторам, інженерам — творцям військової техніки. Серед творців озброєння — видатні конструктори, чия самовіддана праця відзначено урядом СРСР званнями тричі, двічі Героїв Соціалістичної Праці. У книзі через автобіографії героїв показано шлях творців техніки в завзятій гонці з найбільшими державами світу. Адресовано широкому колу любителів мемуарної літератури.

1456. Академік Валентин Грищенко у спогадах : [зб. ст. / відп. ред. Т. М. Юрченко] ; НАН України, Ін-т пробл. кріобіології і кріомедицини. — Київ : Наук. думка, 2012. — 165, [1] с., [16] арк. іл., портр. ; 21 см. — Текст укр., рос. — 300 пр. — ISBN 978-966-00-1256-1 (у паліт.). УДК 576.371.086.13(477)(092)

ВА757459

Валентин Іванович Грищенко один із основоположників нового наукового напрямку з вивчення біології стовбурових клітин, способів їх виділення, кріоконсервування, визначення потенційних можливостей у лікуванні низки патологій, один з ініціаторів використання методу допоміжних репродуктивних технологій в акушерстві та гінекології. Він виховав еліту вітчизняної акушерсько-гінекологічної науки. У спогадах учнів, друзів і колег В. І. Грищенко постає як людина, що випередила свій час. Його роль як ученого в розвитку вітчизняної науки, ще не до кінця оцінена і буде предметом дослідження історії медицини. Для широкого кола читачів, які цікавляться розвитком вітчизняної медичної науки.

1457. Андрощук М. А. Записки повстанця / Микола Андрощук «Вороний» ; ред. І. Марчук. — Львів : Літопис УПА ; Торонто : Літопис УПА, 2011. — 127 с. : іл., портр. ; 20 см. — (Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди» ; кн. 13). — Парал. тит. арк. англ. — Бібліогр. в підрядк. прим. — Показч.: с. 97–112. — ISBN 978-966-2105-27-8. — ISBN 978-1-897431-28-3 (Канада). — URL: http://shron2.chtyvo.org.ua/Litopys_UPA/Seriia_Podii_i_liudy_Knyha_13_Androschuk-Voronyi_M_Zapysky_povstantsia.pdf УДК 94(477)

ВА740979

Книга спогадів Миколи Андрощука-«Вороного» охоплює період з весни 1943 р. до весни 1944 р. і подає широку картину дій українських повстанців на Південній Волині. Автор приймав безпосередню участь у тих подіях і зустрічався з багатьма повстанськими командирами — Д. Клячківським — «Климом Савуром», П. Олійником — «Енеєм», М. Свистуном — «Ясеном». Про славних повстанських командирів та про чисельні бої з німецькими підрозділами, найбільший бій загонів УПА та військ НКВС на Гурбах і важкий Північний рейд розповідається на сторінках видання. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1458. Аркадій Исаакович Эпштейн. След на земле / [сост.: И. А. Широбокова, С. М. Куделко] ; Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина, Нац. аэрокосм. ун-т им. Н. Е. Жуковского «ХАИ». — Харь-

ков : Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 206 с., [7] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – Библиогр. тр. А. И. Эпштейна: с. 173–203. – 300 экз. – ISBN 978-966-623-886-6 УДК 378.4.093.5:94](477.54)(092)

ВА769341

Видання присвячено харківському історичному Аркадію Ісааковичу Епштейну (1922–2005). Подано статті, написані А. І. Епштейном про друзів і колег, а також спогади про нього рідних, колег і учнів. Розраховано на широке коло читачів.

1459. Баранюк І. І. Терниста дорога вчителя : кн. спогадів / Ірина Баранюк. – Тернопіль : Підруч. і посіб., 2012. – 288 с. : ил., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-07-2125-8 (у паліт.). УДК 821.161.2-94

ВА754364

У книжці розповідається про нелегке життя простого сільського вчителя Івана Бішка, якого за сфабрикованим звинуваченням НКВС було засуджено та ув'язнено. Видання структуровано за п'ятьма розділами. У першому (с. 7–66) — вміщено щоденник І. Бішка, у другому — «Гармонія, акорди тихі...» (с. 67–140) — подано поезію вчителя. Листування з батьком знайшли своє відображення на сторінках третього розділу «Такі жадані вісточкі від батька» (с. 141–198). Наступні два розділи присвячено спогадам авторки та містять світлина із сімейного альбому. Для широкого кола читачів.

1460. Бачинський М. С. З недописаного... / Михайло Бачинський ; НАН України, Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка. – Львів : Львів. нац. наук. б-ка ім. В. Стефаніка, 2013. – 155, [20] с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Библиогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с.148–155. – 150 пр. – ISBN 978-966-02-6917-0. УДК 94(477)(092)

ВА769412

У виданні вміщено спогади про педагога, громадсько-політичну діячку Клавдію Володимирівну Бачинську, її вибрані статті та листування. Для широкого кола любителів мемуарної літератури.

1461. Березняк Е. С. Евгений Березняк рассказывает : воспоминания майора Вихря / Е. Березняк, М. Марченко. – Київ : Довіра, 2010. – 179, [2] с., [4] л. ил. : ил., портр. ; 20 см. – (ИД «Военная разведка». От первого лица). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-507-271-3 (в пер.). – URL: http://vrazvedka.com/book/book_ber/book_ber.pdf УДК 821.161.1(477)-94

ВА730467

1462. Березняк Е. С. Евгений Березняк рассказывает. Воспоминания майора Вихря / Е. Березняк. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – Киев : Воен. разведка, 2012. – 263, [1] с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – (Военная разведка. От первого лица). – Библиогр. тр. Березняка Е. С.: с. 263. – 500 экз. – ISBN 978-966-2518-03-0 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-9

ВА754437

У книжці Євген Березняк (майор Вихор) вперше розповідає подробиці свого життя. Про строге виховання батька, як вперше спробував учителювати і над чим працював 80 років як педагог, про Дніпропетровське підпілля і розвідувальну групу «Голос» під час Другої світової війни. Значна частина спогадів присвячена цікавим і видатним особам, з якими Євгена Степановича звела доля, а також анекдотичним і курйозним випадкам із його життя. До другого видання внесені доповнення. Глава «Війна» доповнена розповіддю про співпрацю з батальйоном Армії Крайової, яким керував Герард Возниця. А глава «Особистості» — розповідями про відомого космонавта Петра Климуча та поїздку автора з ним у місто Загорськ, а ще про українського письменника Петра Козланюка. З'явилася і нова глава «Мої інтерв'ю», куди увійшли лише ті газетні і журнальні статті, які для автора особливо пам'ятні. Нові розділи другого видання і книжка в цілому доповнені цікавими фотознімками з сімейного архіву та унікальними фотоматеріалами з архіву Фонду ветеранів військової розвідки та ілюстраціями, зробленими його фахівцями. Для широкого кола читачів.

1463. Благодарю, Вселенная! О Викторе Шулакове / сост. Т. Бирченко-Шулакова. – Киев : Альтерпрес, 2011. – 447, XII с. : ил., портр. ; 23 см. – Текст рус., укр. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-542-467-3 (в пер.). УДК 792.071.2(477)

ВА792845

Видання, присвячене театральному режисеру Віктору Шулакову, складається з трьох рівнозначних і рівноцінних частин. У суто мемуарній частині вміщено спогади про Віктора Шулакова його колег, учнів, друзів і близьких; опубліковано листування режисера з дружиною та представлена п'єса В. Шулакова. Для широкого кола поціновувачів театрального мистецтва і його митців.

1464. Бривко О. И. Колокола Чернобыля. Чернобыль в судьбах снежнянцев / О. И. Бривко, Н. В. Бривко. – Донецк : Юго-Восток, 2011. – 153 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 149–151 (34 назв.). – 263 экз. – ISBN 978-966-374-604-3 (в пер.). УДК 94(477.62-21)(092)

ВА743961

У книжці розповідається про аварію на Чорнобильській атомній електростанції у 1986 р. і участь сніжнянців — шахтарів, транспортників, будівельників, медиків, працівників ДВВС України у ліквідації її наслідків. Подано спогади ліквідаторів, поіменний список чорнобильців-сніжнянців і переселенців, які живуть у м. Сніжне

Донецької області. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Видання розраховано на широкий читацький загал, рекомендовано вчителям, історикам-краєзнавцям і всім, хто цікавиться історією України.

1465. Бутенко Є. П. Щоб онуки не знали війни : [іст.-біогр. літопис Семенівщини] / Є. Бутенко. – Глобине (Полтав. обл.) : Поліграфсервіс, 2011. – 287 с. : іл., портр. ; 21 см. – 65-й річниці Перемоги присвяч. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-966-7344-69-6. УДК 94(477.53)(092)«1941/1945»

ВА738887

Видання присвячено героїчним і славним, скаліченим і гірким долям ветеранів Другої світової війни, які винесли жорстокий тягар воєнного лихоліття і, здолавши ворога, перемогли. Свої спогади майбутнім поколінням залишили ветерани Семенівщини (Полтавська обл.). Для краєзнавців, викладачів, учнівської молоді, усіх, хто цікавиться історією краю.

1466. В ім'я України: Василь Нікітін : листи, ст., спогади / [уклад. : Печериця Т. В., Шевченко С. І.]. – 2-ге вид. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 105 с. : іл., табл., портр. ; 19 см. – (Серія «Єлисаветградське коло», ISBN 978-966-189-086-1). – Бібліогр.: с. 94–96 (38 назв) та в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-189-093-9. УДК 94(477.65)(092) **ВА752323**

До збірника увійшли архівні, мемуарні, епістолярні, газетні джерела, які розкривають сторінки життєвого шляху та подвижницької українофільської діяльності окружного судді, нотаріуса, першого голови єлисаветградської «Просвіти», вчителя, репресованого в сталінські часи В. О. Нікітіна. Також вміщено дані з біографій його дітей, зокрема Фауста (лауреата Державної премії СРСР) та Юрія (актора студії О. Довженка, репресованого). Для широкого кола читачів.

1467. Василь Стус: Поет і Громадянин. Книга спогадів та роздумів / упоряд. В. Овсієнко. – Київ : КЛІО, 2013. – 682, [1] с., [8] арк. іл. : портр. ; 25 см. – На авантитулі: До 75-річчя від дня народж. В. Стуса. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – Покажч. імен: с. 668–681. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-7023-06-6 (у паліт.). – ISBN 978-617-7023-12-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВС55677, ВС56341

До книжки вміщено спогади та роздуми друзів, знайомих і родичів, які вважали своїм обов'язком зберегти правдивий образ Василя Стуса для майбутніх поколінь. До видання відібрано спогади 74 авторів. Більшість цих споминів — це ще й роздуми сучасників про Поета і Громадянина, які слід зберегти для молодих поколінь. На с. 650–652 подана «Коротка біографічна довідка про В. Стуса». У параграфі «Довідки про авторів» (с. 653–667) представлено стислі біографічні довідки про авторів репрезентованих у виданні спогадів. Адресовано насамперед молодому поколінню українців, а також усім тим, хто цікавиться історією України в особах.

1468. Васильченко В. М. Просто моя життя... / В. Васильченко. – Вінниця : Рогальська І. О., 2012. – 351 с. : іл., портр. ; 22 см. – ISBN 978-966-2585-65-0 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94

ВА761251

У виданні вміщено спогади В. М. Васильченка про свій життєвий шлях, близьких, рідних та колег, з якими він жив та працював. Розповідається про передвоєнний час та роки Другої світової війни, долю автора, як «дитини війни». Для широкого кола читачів, які цікавляться мемуарною літературою.

1469. Вахтмейстер К. Д. Л. Воспоминания о Е. П. Блаватской и «Тайной Доктрине» : пер. с англ. / Констанс Вахтмейстер ; [сост. Е. Петренко] ; Одес. Дом-Музей им. Н. К. Рериха. – Одесса : Астропринт, 2011. – 147 с., [4] л. ил., [5] л. портр. : ил., портр. ; 23 см. – (Серия «Архивы. Исследования» ; вип. 9). – Посвящ. 180-летию со дня рождения Е. П. Блаватской (12 авг. 1831 – 8 мая 1891) – Указ. имен: с. 138–142. – 300 экз. – ISBN 978-966-190-329-5 (в пер.). УДК 141.332(47+57)(092)

ВА745294

Графиня Констанція Вахтмейстер, вдова міністра закордонних справ у Стокгольмі, у 1881 р. вступила в Теософське товариство і стала близьким помічником і свідком життя Олени Петрівни Блаватської. У своїх спогадах вона розповідає про життя засновниці Теософського товариства та історії створення філософської праці «Таємна доктрина». Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться різноманітними релігійно-філософськими, містичними, окультними вченнями та практиками.

1470. Виктор Гладуш — личность на фоне эпохи. Воспоминания современников / [авт.-сост. Черемных В. Н.]. – Киев : Экспресс-Полиграф, 2011. – 415 с., [22] л. ил. : ил., портр. ; 23 см. – 75-летию со дня рождения В. Д. Гладуша посвящ. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2530-26-1 (в пер.). УДК 669.01(477)(092)

ВА764395, ФПУ №2720

Книга спогадів про директора металургійного підприємства, державного та суспільного діяча Віктора Дмитровича Гладуша видана до 75-річчя від дня народження. Серед авторів — Президенти України Леонід

Кравчук та Леонід Кучма, прем'єр-міністри Віталій Масол, Вітольд Фокін, Валерій Пустовойтенко, колеги, друзі, рідні та близькі. Вміщено матеріали музею ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» та фотодокументи, ілюстрації з сімейного архіву. Видання структуровано за главами: «Корни», «Утро», «Ступени», «Инженерный талант», «Лидер», «Государственные масштабы», «Друзья и соратники», «Уверенность в надежности тыла». Наведено основні дати з біографії В. Д. Гладуша. Без допоміжних покажчиків. Для читачів, які цікавляться історією металургійної галузі в контексті персоналістики.

1471. Вистраждане і пережите. Мемуари Олега Бабишкіна і спогади про нього / [упоряд.: І. Забіяка, М. Сорока ; ред. Л. Брюховецька]. – Київ : Альфа реклама : Журн. «Кіно-Театр», 2013. – 511 с., [8] арк. іл. : портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 473–509. – 100 пр. – ISBN 978-966-288-021-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+821.161.2.09(092) **BC55737**

Видання, присвячене 95-річчю від дня народження визначного українського письменника, дослідника вітчизняної і світової літератури, мистецтвознавця, доктора філологічних наук, професора Олега Кіндратовича Бабишкіна, вміщує мемуари вченого та спогади про нього вдячних учнів. Для широкого кола читачів.

1472. ...Відданий Богові та Україні / упоряд. Г. Фалик. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2010. – 87 с. : іл., портр. ; 22 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-553-977-3 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(73)(=161.2)(092) **BA733277**

До книжки вміщено спогади, документи, фотографії про життя і діяльність Сидора-Михайла Тимяка (1922–2008) — подвижника української справи в Америці, співголову Комітету Приятелів Української Академічної гімназії в діаспорі, Голову Українського Патріархального Товариства у Пітсбургу, члена Три-Стейтового комітету допомоги дітям Чорнобиля, голову Української Кредитної спілки. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української діаспори в Америці.

1473. Вірченко Н. О. Зернини з доріг життя мого... : (спомини) / Ніна Опанасівна Вірченко. – Київ : Задруга, 2011. – 759 с., [24] арк. іл. ; 23 см. – Бібліогр. пр. Н. Вірченко: с. 715–745 (522 назви). – Бібліогр.: с. 745–754 (199 назв). – 400 пр. – ISBN 978-966-432-084-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **BA742773**

У документальній повісті висвітлено життя Н. О. Вірченко та її сім'ї на тлі історії України. Також багато сторінок книжки присвячено письменнику Є. Концевичу, історії села Червоне (Андрушівський р-н, Житомирська обл.), родині Терещенків та промисловості села — цукровому заводу і літакобудуванню. Для широкого кола читачів.

1474. Віталій Арсентійович Ткачук / [авт.-уклад. В. О. Борищук]. – Київ : Фенікс, 2013. – 160, [23] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – (Видатні організатори фармації). – Текст укр., рос. – 150 пр. – ISBN 978-966-136-108-8 (у паліт.). УДК 615(477)(092) **BA773920**

До видання вміщено спогади, документи та світлини про керівника аптечної служби України В. А. Ткачука. Підготовлено до 90-річчя від дня його народження. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної фармакологічної галузі.

1475. Возрождение памяти: воспоминания свидетелей и жертв холокоста. – Днепропетровск : Журфонд : Центр «Ткума», 2008– . – 20 см. – (Украинская библиотека Холокоста, серия «Документы»). – ISBN 978-966-8125-88-1. УДК 94(477)«1941/1945»

Вып. 3. – 2010. – 183 с. – Текст: рус., укр. – 800 экз. – ISBN 978-966-1696-15-9. – URL: http://tkuma.dp.ua/images/public_download/2010_vospominaniya_3.pdf **НБУЯМ М3434-3**

Вып. 4. – 2011. – 133 с. – 700 экз. – ISBN 978-966-8125-88-1. – ISBN 978-966-383-342-2 **B352571/4**

Вып. 5. – 2012. – 139 с. – 300 прим. – ISBN 978-966-383-404-7. – ISBN 978-966-8125-88-1 **B352571/5**

Особливістю видання є те, що в ньому поєднано свідчення учасників історичних подій — свідків і жертв Голокосту, Праведників народів світу, фронтовиків — і тих, хто пережив евакуацію та працював для Перемоги в тилу. Спогади містять багатий матеріал про взаємовідносини між представниками різних національностей, відомості про нацистські переслідування євреїв, їх масове знищення та порятунок. Для учнівської молоді, студентів, викладачів, тих, хто вивчає та викладає історію Голокосту, а також для всіх, кому цікава історія.

1476. Володимир Івасюк. Відлуння твоїх кроків... : спогади, інтерв'ю, ст., док. про В. Івасюка : [альбом / упоряд.: Г. Івасюк та ін.]. – Львів : Укрпол, 2011. – 239 с. : іл., портр. ; 21x24 см. – ISBN 978-966-8955-37-2 (у паліт.). УДК 78.071.1(477)(092) **BA841952**

У книжці вміщено інтерв'ю, статті, документи та спогади рідних, друзів та знайомих про Володимира Івасюка, більшість з яких публікуються вперше. Зокрема, Анатолія Добрянського, Софії Ротару, Назарія Яремчука, Василя Зінкевича, Юрія Рибчинського та ін. Упорядкували видання сестри композитора Галина й Оксана та фотохудожник, заслужений працівник культури України Любомир Криса. Для широкого кола читачів.

1477. Воля О. Зустрічі з Миколою Амосовим / Олесь Воля. – Київ : Знання України, 2013. – 43 с. : іл., портр. ; 20 см. – 150 пр. – ISBN 978-966-316-339-0. УДК 821.161.2-92+61(477)(092)

Р124967

У спогадах про зустрічі з видатним хірургом Миколою Амосовим, автор висловлює свої враження від спілкування з цією неординарною людиною, яка постає перед читачем, не тільки як геніальний вчений, а й непересічна особистість. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться життям та діяльністю Великого українця.

1478. Время. Люди. Уголь... : воспоминания, размышления, ст., док., фотоил. [посвящ. 20-летию газ. «Голос Донбасса»] / под общ. ред. А. П. Абуладзе. – Луганск : Пресс-экспресс, 2012. – 246, [1] с. : ил., портр. ; 23 см. – 200 экз. – ISBN 978-966-2327-21-2 (в пер.). УДК 070(477.61)(091)

ВА764067

Книга присвячена 20-річчю газети «Голос Донбасу». В ній зроблено спробу відобразити основні віхи становлення і розвитку одного з перших на пострадянському просторі масового суспільно-політичного видання, нерозривно пов'язаного з перебудовою економіки паливно-енергетичного комплексу України. У книзі розповідається не тільки про тих, хто стояв біля витоків створення газети, хто допомагав їй вижити у важкі 90-ті роки, але й про тих, хто сьогодні займається її випуском, про друзів «Голосу Донбасу» і головних героїв усіх публікацій — шахтарів. Розраховано на широке коло читачів

1479. Все остается людям : воспоминания о Ю. А. Банникове [сб. ст. / под ред. Г. С. Банниковой]. – Смела (Черкас. обл.) : Тясмин ; Киев : АДФ-Украина, 2010. – 205 с. : ил., портр. ; 22 см. – Текст: рус., укр. – Изд. на средства Благотворит орг. «Президент. фонд Л. Кучмы «Украина». – 500 экз. – ISBN 978-966-7036-77-5. – ISBN 978-966-187-079-5 (в пер.). УДК 629.78(477)(092)

НБУЯМ Б333614

Книга присвячена видатній людині Юрію Олександровичу Банникову — колишньому директору Смілянського радіоприладного заводу, почесному громадянину міста Сміли. Розповіді його колег, друзів, близьких людей розкривають невідомі раніше факти з життя цієї непересічної особистості. Видання містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1480. Генерал Пётр Шкидченко : воспоминания современников и док. / [сост. Бабаков С. М.]. – Киев : [б. и.], 2012. – 479 с. : ил., портр. ; 25 см. – На пер. и тит. л.: Афганская арена. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-96454-9-2 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94+94(477)(092)

НБУЯМ Б337473

1481. Генерал Петр Шкидченко : воспоминания современников и док. / [авт. идеи и сост. Бабаков С. М.]. – 2-е изд. – Киев : Пресс-КИТ, 2012. – 479 с. : ил., портр. ; 25 см. – Выпущено по заказу Гос. телевидения и радиовещания по программе «Українська книга 2012 року». – 2 000 экз. – ISBN 978-966-2742-05-3 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94+94(47+57)(092)

ВС54075

Збірник спогадів і документів розкриває життя полководця і прекрасної людини — уродженця України, Героя Російської Федерації генерал-лейтенанта Шкидченка Петра Івановича, який загинув 19 січня 1982 року в Афганістані при виконанні бойового завдання. Більшість матеріалів, зібраних у книзі, публікується вперше. Адресовано широкому колу читачів.

1482. Герич І. Д. Герич Дионізія Іванович: сто випадків з практики районного хірурга / Герич І. Д. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2011. – 247 с. : іл., портр. ; 21 см. – В кн. також спогади колег. – Бібліогр. пр. Д. І. Герича: с. 226. – Бібліогр.: с. 227–232. – 300 пр. – ISBN 978-966-1633-34-5 (у паліт.). – URL: <https://docplayer.net/37074527-Gerich-i-d-gerich-dioniziy-ivanovich-sto-vipadkiv-z-praktiki-rayonnogo-hirurg-galicka-vidavnicha-spilka.html> УДК 616-089(477)(092) **ВА756557**

Це не типова сучасна книжка з царини хірургії: в ній немає чистої «науки», детального опису клінічних ознак і методик лікування хірургічних захворювань, стереотипних практичних рекомендацій чи порад. Вона до болю правдива — чи часто ви чули щиро і самокритичну сповідь Хірурга? Вона надзвичайно цікава — яке бурхливе життя треба прожити Хірургові, щоб назбирати таку унікальну колекцію клінічних випадків? Вона багатожанрова — в ній тісно переплітаються мемуарна, історична і хірургічна складові. Зрештою, ця книжка — своєрідний пам'ятник Дионізію Івановичу Геричу — одному з «останніх могикан» львівської загальної хірургії та його професійним побратимам — районним і рядовим хірургам Львівщини — тим, хто своєю щоденною самовідданою працею формує надійний фундамент української хірургії. Для широкого читачького загалу.

1483. Гонтарук Л. Р. Щоб щаслива була! : спогади про незабутнього Олесе Терентійовича Гончара : листи, автографи, світлини / Любов Гонтарук. – Київ : Інформ.-аналіт. агенція «Наш час», 2011. – 126, [1] с., [5] с. іл. : іл., портр. ; 17 см. – Бібліогр.: с. 126–127. – 500 пр. – ISBN 978-966-1530-70-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-94

АО275020

Написана вдячним читачем і захопленою прихильницею творчості Олесе Терентійовича Гончара, ця книга є своєрідним літописом, на сторінках якого у світлинах, листах, автографах оживають спогади автора про багатолітню дружбу з видатним письменником, найвеличнішою постаттю на небовиді української літератури ХХ ст. Кожна сторінка збірника пронизана щирістю й 51 душевним теплом стосунків із людиною, яка є небесною совістю українського народу. Для широкого кола читачів.

1484. Горліс-Горський Ю. Ю. Холодний Яр : спогади осавула 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру / Юрій Горліс-Горський ; ред.-упоряд., [передм., с. 4–43.] Р. Коваль ; Іст. клуб «Холодний Яр». – 14-те вид., стер. – Київ : Холодний Яр ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 501, [3] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Українська воєнна мемуаристика» ; т. 1). – На звороті тит. арк. авт.: Юрій Городянин-Лісовський (Юрій Горліс-Горський). – ISBN 978-617-533-009-8 (у паліт.). УДК 821.161.2-311.6.

НБУЯМ А711715

У книжці подано спогади хорунжого Армії УНР Юрія Городянина-Лісовського (Юрія Горліса-Горського) про збройну боротьбу за Українську державу під жовто-блакитним прапором УНР та чорним прапором Холодного Яру, на якому було написано: «Воля України — або смерть!». У додатках вміщено свідчення очевидців про московські злочини в Україні, нові дослідження про отаманів Клепачів, Олександра Квашу, Прокопа Пономаренка та інших повстанців, нарис про долю Лариси Янг, дочки Юрія Горліса-Горського, матеріал про шанування отаманів Василя Чучупака, Пилипа Хмари, Чорного Ворона (Миколи Скляра), Ларіона Загороднього їх духовними нащадками. У виданні опубліковано низку досі невідомих фотографій. Розраховано на читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1485. Гризодубов С. В. Жизнь изобретателя : страницы из жизни первого харьков. авиаконструктора : (воспоминания, док., факты) / С. В. Гризодубов. – Запорожье : Мотор Сич, 2013. – 186 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 183–184 (20 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-2906-33-2 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94

ВА764909

Автобіографічна книжка вітчизняного авіаконструктора, винахідника, льотчика Степана Васильовича Гризодубова (1884–1965). У виданні вперше висвітлено ряд архівних матеріалів і фотографій. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією авіації.

1486. Гриманова И. А. Время собирать камни... : [воспоминания о своей семье, друзьях] / И. Гриманова. – Днепропетровск : Свидлер А. Л., 2011. – 22 см.

[Кн.] 1. – 2011. – 555 с. : ил., портр. – 300 экз. – ISBN 978-617-627-011-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94

В355151/1

У виданні подано спогади автора про свою сім'ю, друзів на фоні політичних, соціально-економічних подій в СРСР. Вміщено фотоматеріали. Для широкого читацького загалу.

1487. Грицяк Є. С. Короткий запис спогадів : Норильське повстання ; Після повстання / Євген Грицяк. – Київ : Смолоскип, 2013. – 238 с. : іл., портр. ; 21 см. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2164-63-3 (ТОВ «Смолоскип»). – 978-966-1676-37-3 (МБФ «Смолоскип») (у паліт.). УДК 821.161.2-94

ВА762460

На сторінках видання висвітлено маловідомі героїчні сторінки історії Норильського повстання 1953 р. Матеріал систематизовано за двома частинами: «Норильське повстання» (ця частина вийшла у видавництві «Смолоскип» 1980 р., а згодом неодноразово перевидавалася в незалежній Україні) і «Після повстання» (абсолютно новий текст) та містить документальні додатки. Книжка матиме велике виховне значення для молодого покоління українців як громадян-патріотів. Для широкого читацького загалу.

1488. Грозак В. М. Жизнь моя, кинематограф... : [воспоминания] / Валерий Грозак. – Киев : Оп-тима, 2011. – 371 с. : ил., портр. ; 21 см. – 150 экз. – ISBN 978-966-7869-68-7 (в пер.). – УДК 821.161.1(477)-94

ВА748296

Видання розповідає про життєвий і професійний шлях кінооператора-постановника художніх фільмів Валерія Михайловича Грозак, про людей, яких він зустрів на своєму шляху, та його еміграційний шлях до Америки. Висвітлено закадровий бік радянського кинематографу. Містить численний фотографічний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією кинематографу в особах.

1489. Грубый В. С. Тайны Северного Архипелага, или Холодная война 1945–1991 / В. Грубый. – Винница : Книга-Вега : Винниц. обл. тип., 2011. – 206, [1] с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – В кн. также: Плин думок і почуттів. В поезії про пережите. – Текст рус., укр. – ISBN 978-966-621-490-7 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94+94(470.1)«1945/1991» **ВА745450**

Книга висвітлює сторінки історії 1945–1991 рр., які замовчувалися при радянській владі. Автор намагається максимально розповісти про іспити страшної зброї та участі земляків-винничан, які волею долі були закинуті на ядерний полігон Нової Землі. Вміщено спогади безпосередніх учасників іспитів зброї (с. 46–55, 4 особи) та розділ «Воспоминания о службе непосредственного участника испытаний ЯО на Новой Земле В. С. Грубого» (с. 110–154). Проілюстровано портретними фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для широко кола читачів.

1490. Гузенко А. С. Вилен Мартиросян — народный генерал / Александр Гузенко. – Донецк : Світ книги, 2013. – 385, [2] с., [3] л. ил. : ил., табл., портр. ; 22 см. – (ЖВДУ: Жизнь замечательных людей Украины ; кн. 1). – Библиогр. в тексте. – 100 экз. – ISBN 978-966-10-82-27-6 (ошибоч.) (в пер.). УДК 94(477)(092) **ВА779430, Вірменська б-ка/ВАЗ**

Історико-мемуарне видання присвячено синові вірменського народу — Вілену Мартиросяну, який вніс вагомий вклад у вирішення міжнародних проблем і формування національної політики України. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією країни.

1491. Девять вечеров с Галиной Кузьменко. – Кировоград : Имэкс-ЛТД, 2012. – 271 с. : ил., портр. ; 17 см. – На 6-й с. авт.: Галина Ивановна Струтинская (Кузьменко). – Часть текста укр. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-189-129-5 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94 **АО270988**

Книга представляє довірливу розмову автора, Струтинської (Кузьменко) Галини з її сучасниками. Вміщено спогади про минуле, про близьких та колег. Подано фотографії з особистого архіву (с. 233–269). Для широкого кола читачів.

1492. Демірська Г. К. Великдень у Романівці / Г. К. Демірська. – Київ : Верещинські, 2011. – 156, [3] с. : ил., портр. ; 26 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-95771-6-0 (у паліт.). – [2011-08155] УДК 929.52ДЕМ+398.332.12(477.41-22) **ВС52199**

Ганна Кузьмівна Демірська написала історію свого дитинства в мальовничому селі Романівка на Житомирщині. Її рукописи збереглися і потрапили до рук онуки — Олени Демірської, яка старанно працювала і переписала бабусину історію, залишивши незмінними стиль написання та атмосферу розповіді. Ця книжка — про народні звичаї і обряди Правобережної Київщини наприкінці XIX ст. Для широкого читачького загалу.

1493. Доля, створена талантом. Спогади про Володимира Боденчука / [упоряд.: Ю. В. Бондар, М. М. Сорока] ; Нац. спілка журналістів України, Київ. орг. НСЖУ. – Київ : Експрес-Поліграф, 2011. – 303 с., [16] арк. ил. : портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2530-15-5. УДК 070.42(477)(092) **ВА742412**

У виданні розповідається про відомого українського журналіста, головного редактора газет «Молодь України» та «Український футбол», голови правління Гільдії головних редакторів (керівників) ЗМІ України, секретаря НСЖУ Володимира Боденчука (1955–2006). У розділі «Слово про друга» (с. 3) за абеткою вміщено 31 спогад колег і друзів. У розділі «Ні за чим не жалкую...» (с. 177) подано окремі твори публіциста. Проілюстровано світлинами. Без покажчиків. Для журналістів, видавців, широкого читачького загалу.

1494. Дорога додому. Спогад про Галину Хоткевич / [упоряд. В. Проненко]. – Харків : Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Гната Хоткевича, 2011. – 126, [1] с. : ил., портр. ; 17 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-2181-04-3 (помилк.). УДК 821.161.2-94(092) **АО274249**

Книжка присвячена Галіні Хоткевич — славної дочці видатного діяча української культури Гната Хоткевича, яка все своє життя присвятила Україні, поверненню з небуття імені свого батька й здійсненню його творчих заповітів. Повна енергії, ініціатив, світлх думок, п. Галина змогла не лише пробудити серед громадськості інтерес до літературної, музичної, мистецької спадщини Гната Хоткевича, але й прикладом свого подвижництва наснажувати земляків до щирого і безкорисливого служіння Батьківщині. Це видання покликане розкрити багатогранність, глибину й пасіонарність особистості Галини Хоткевич, визначити її роль у розвитку сучасного громадсько-культурного життя України. Розраховано на широке коло читачів.

1495. Дудля Н. А. Президент республики гранитных скал : воспоминания о проф. Эпштейне Е. Ф. / Н. А. Дудля ; [Ин-т гуманитар. проблем Нац. горного ун-та]. – Днепропетровск : НГУ, 2013. – 124 с. : ил., портр. ; 25 см. – (Особистості НГУ: життя і творчість, ISBN 966-8271-49-1). – Загл.

сер. и часть текста укр. – Посвящ. 110-й годовщине со дня рождения Е. Ф. Эпштейна. – 100 экз. – ISBN 978-966-350-430-9. УДК 550.8(477)(092)

ВС57489

Збірник спогадів про талановитого вченого, педагога і керівника, професора Євгена Федоровича Епштейна, людину, яка пододала нелегкий шлях від студента до завідувача кафедри техніки розвідки родовищ корисних копалин Дніпропетровського гірничого інституту. Подано біографічну довідку, у якій розкриваються основні етапи наукової і педагогічної діяльності вченого, 9 нарисів про професора, а також спогади Є. Ф. Епштейна про роботу в тресті «Запсибцветметразведка» у період Другої світової війни. Книга містить чисельний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією вітчизняної гірничої освіти у персоналіях.

1496. Душа, покликана любити. Вірець служіння рідному місту : штрихи до портр. радіожурналістки, лауреата премії ім. Йозефа Главки Н. Милашенко / [упоряд. Гусар Ю. С.]. – Чернівці : Букрек, 2012. – 230 с., [4] арк. кольор. іл. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Золоті імена Буковини», ISBN 978-966-399-416-1). – ISBN 978-966-399-417-8 (у паліт.). УДК 070(477.85)(092) **ВА759110**

Видання містить спогади про Н. Милашенко її колег, родичів, чернівчан, які її знали. Серед них — поетеса Тамара Севернюк, журналісти Аркадій Казимирський, Драгош Буджак, Людмила Чередарик, Василь Бабух, Юхим Гусар, чоловік Неоніли — Михайло Милашенко, директор Муніципальної бібліотеки ім. А. Добрянського Леся Щербанюк та ін. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю та його видатними представниками.

1497. Дяченко П. Г. Чорні запорожці : спомини командира 1-го кінного полку Чорних запорожців Армії Української Народної Республіки / П. Г. Дяченко ; [ред.-упоряд. Р. Коваль]. – Київ : Стікс ; Вінниця : [б. в.], 2010. – 445, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Українська воєнна мемуаристика» ; кн. 5) (Бібліотека історичного клубу «Холодний Яр», ISBN 978-966-96849-6-7). – Геогр. покажч.: с. 432–446. – 1 500 пр. (1-й з-д 1–1 000). – ISBN 978-966-2401-00-4 (у паліт.). УДК 94(477)«1918/1920» **ВА735613, Лук'яненко Л.Г. ВА33**

У спогадах командира 1-го кінного полку Чорних запорожців Армії УНР Петра Дяченка розповідається про збройну боротьбу за Українську державу в 1918–1920 рр., зокрема бої на Чернігівщині та Харківщині, трагедію полковника Петра Болбочана, відступ у Румунію і наступ із Заліщиків на Київ, звільнення столиці та втрату її, Перший зимовий похід Армії УНР, наступ восени 1920 р., відступ за Збруч та багато інших подій. У спогадах Петра Дяченка переважають описи боїв проти більшовиків, махновців та денікінців. Події відбуваються на території сучасних Вінницької, Дніпропетровської, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької та Чернігівської областей, а також у Румунії. Рекомендовано історичним клубом «Холодний Яр» для вивчення історії України в навчальних освітніх закладах країни.

1498. Жербин М. М. Техника и музыка — основа моей жизни : сб. / [сост.: Г. А. Войцеховская, Л. А. Пашун] ; Гос. науч. архитектур.-строит. б-ка им. В. И. Заболотного, Науч.-исслед. част. предприятие «Вартисть». – Київ : Ун-т «Україна», 2011. – 183 с., [4] л. ил. : портр. ; 20 см. – Часть текста укр. – На обл.: К 100-летию со дня рождения. – Библиогр. тр. М. М. Жербина: с. 140–164. – Библиогр. : с. 165–174. – Имен. указ.: с. 175–180. – Хронол. указ.: с. 181–182. – 200 экз. – ISBN 978-966-388-368-7. УДК 624+78](477)(092) **ВА747089**

У збірнику спогадів висвітлено життєвий шлях та творчу діяльність будівельника і композитора М. М. Жербіна (1911–2004). Для широкого кола читачів.

1499. Живий у пам'яті людській / [редкол.: С. М. Рижук (голова) та ін.]. – Житомир : Полісся, 2011. – 189 с., [18] арк. іл. : портр. ; 23 см. – (Серія «Славетні імена Житомирщини»). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-655-552-9 (у паліт.). УДК 631(477)(092) **ВА742956**

Видання присвячено Василю Михайловичу Кавуну — заслуженому агроному, громадсько-політичному діячу, Герою Соціалістичної Праці, Людині з великої літери, яка своїми ділами уславила не лише Україну, а й весь Радянський Союз. У книзі спогадів про В. М. Кавуна, керівника одного із передових господарств на Вінниччині (1958–1970 рр.) та першого секретаря Житомирського обласного комітету КПУ (1978–1989 рр.) вимальовується яскравий портрет надзвичайно багатогранної, вольової, мужньої особистості. Для широкого читачького загалу.

1500. Жиленко І. Номо Feriens. Спогади / Жиленко Ірина. – Київ : Смолоскип, 2011. – 813 с. : іл., портр. ; 25 см. – Имен. покажч.: с. 797–813. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-45-9 (Смолоскип). – ISBN 978-966-1676-27-4 (МБФ «Смолоскип») (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВС52657**

У мемуарно-автобіографічній книзі Ірини Жиленко, відомої української поетеси-шістдесятниці, представлено емоційно чутливе переживання далекого і близького минулого, витворене на художньому опрацюванні спогадів, щоденникових записів, листів, власної поетичної і життєвої долі. Це і своєрідна біографія славетного покоління шістдесятників, образне оживлення незабутніх днів творчої молодості та громадянського мужіння. Це спроба осягнути природу і драму таланту митця. Для філологів-фахівців та широкі кола шанувальників української літератури, історії, культури.

1501. Життя і діяльність Степана Бандери: документи і матеріали : [спогади] / ред. і упоряд. М. Посівнич. – Вид. 3-тє, доповн. – Тернопіль : Астон, 2011. – 490, [4] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Степан Бандера. Спогади, документи, матеріали. – Бібліогр.: с. 399–422, в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-308-400-8 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Posivnych_Mykola/Zhyttia_i_dialnist_Stepana_Bandery.pdf УДК 94(477)(092) **ВА748008**

Видання присвячено життю та діяльності Провідника українського визвольного руху Степана Бандери в 1920–1950-х рр. На основі спогадів та документів у книжці висвітлено боротьбу ОУН та її лідера, показана роль Організації у тогочасних суспільно-політичних процесах в Україні. Крім того, розповідається про родинне та студентське оточення, в якому формувався майбутній Голова Проводу ОУН. Опубліковано ряд важливих матеріалів і документів про життя і діяльність С. Бандери на еміграції та на чолі Проводу ОУН. Видання доповнено біографічними відомостями про діячів визвольного руху. Вміщено вибрану бібліографію про Степана Бандеру. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольного руху України.

1502. Життя його — «Чорноморка» : пам'яті Л. Міщенка / [упоряд. І. В. Мельник]. – Одеса : Астропринт, 2010. – 79 с., [4] арк. іл. : іл. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-190-287-8 (у паліт.). УДК 070.421(477.74) **ВА730161**

Книжка присвячена пам'яті редактора (1997–2002) одеської обласної громадсько-політичної газети «Чорноморські новини» Леоніда Васильовича Міщенка. Видання побудовано на розповідях й спогадах друзів та колег, містить світлини і газетні публікації. Без іменного покажчика. Розраховано на працівників ЗМІ, студентів, усіх тих, хто цікавиться історією журналістики на Одещині.

1503. За покликом серця. 165 років ВАТ «Київмедпрепарат» (1847–2012) : кн. спогадів : у 2 кн. / [уклад. : Куперштейн О. С. та ін.]. – Київ : Старт-98, 2010– . – 19 см. – ISBN 978-966-96800-8-2. Т. 1. – 2010. – 201, [4] с. : іл., нот. іл., портр. – Текст: укр, рос. – 400 пр. – ISBN 978-966-2244-02-1. УДК 615.012(477-25)(091) **В352530/1**

Видання розповідає про 165-річну історію ВАТ «Київмедпрепарат» (1847–2012), про людські долі та вчинки. Подано спогади ветеранів, які стали основою успіху Корпорації «Артеріум» і ВАТ «Київмедпрепарат». Глави: «Історія і шляхи розвитку» (с. 30), «Ремесло, яке завжди в пошані» (с. 54), «Вибір на все життя» (с. 104), «Щастя жити і працювати разом» (с. 134) проілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Для працівників медичної галузі та всіх, хто цікавиться історією сучасної медицини.

1504. Забара О. В. Валентин Анатолійович Зморевич : (до 100-річчя з дня народж.) / О. В. Забара ; НАН України, Ін-т математики. – Київ : Ін-т математики, 2010. – 35, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – 200 пр. УДК 51(477)(092) **Р117453, Р119859**

У книжці описано життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність українського математика і педагога, доктора фізико-математичних наук, професора Валентина Анатолійовича Зморевича (1909–1994). Видання містить спогади близьких, колег, друзів і учнів. Адресовано науковцям, краєзнавцям, викладачам, студентам, школярам, усім, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1505. Земне і вічне : до сторіччя від Дня народж. о. Андрія Леонтійовича Бокотея (4.XII.1909—31.VII.1992) : [зб. ст., нарисів, спогадів, листування / упоряд. і літ. ред. А. О. Топачевський]. – Львів : Львів. нац. акад. мистецтв, 2012. – 124 с. : іл., портр. ; 20 см. – Рез. англ. – ISBN 978-966-8734-21-2. УДК 821.161.2-94-6+271.4-9(477.87) **ВА756779**

До книжки вміщено статті та нариси дослідників історії Церкви на Закарпатті, спогади духовних учнів, друзів і рідних о. Андрія Бокотея, а також його листування. Збережено мовні особливості листів самого священика, авторів спогадів та публікацій. Деякі листи подано у перекладі з інших мов, зокрема угорської та російської. Для читачів, які цікавляться життям представників українського духовенства та історією Церкви.

1506. История «Азота» в лицах и воспоминаниях : рассказы о развитии и жизни предприятия / под общ. ред. И. В. Снопенко ; Частное АО «Северодонец. об-ние «Азот». – Луганск : Пресс-экспресс, 2013. – 259 с., [29] л. ил. : ил., портр. ; 30 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-2327-26-7 (в пер.). УДК 66.013(477.61)(091) **СО31954**

Книга розповідає про неофіційну історію заводу «Азот» Луганської області. В унікальний збірник, створений не тільки «азотівськими» журналістами, а й працівниками підприємства, увійшли спогади членів трудового колективу про перші кроки та роки становлення хімкомбінату. Містить фотоматеріали. Видання розраховано на широке коло читачів.

1507. Іваничук Є. І. Холодне небо Півночі : повість-спогад, докум. хроніки, спогади / Євген Іваничук. – Львів : ЛА «Піраміда», 2010. – 324, [1] с. : портр. ; 22 см. – (Серія «Українська модерна мемуаристика»). – На паліт. у надзаг.: Приват. колекція. – ISBN 978-966-441-178-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВА732015**

Євген Іваничук, рідний брат українського романіста Романа Іваничука, 17-річним хлопцем пішов в УПА навесні 1944 р., а через декілька місяців був заарештований і мужньо пройшов тюрми й табори ГУЛАГу та пережив багаторічне поселення на півночі Росії. Його книжка «Холодне небо Півночі» — історія молодої людини, душа якої залишилася незламною, світлою й доброю. В ній відображено атмосферу, в якій зростали два майбутні письменники. До видання вміщено: повість-спогад «Записки каторжанина», спогади про дитячі і юнацькі роки «Перші кроки», документальні хроніки «Кривавий серпень 1953...» і «Яблунівські криниці» та спогади про тундру й мандрівки цим дивним краєм «Ямбато». Для широкого читацького загалу.

1508. Із племені нескорених : зб. спогадів про П. П. Омелячака / [ред. Л. М. Козак]. – Житомир : Полісся, 2011. – 94, [1] с., [12] арк. іл. : портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-655-578-9 (у паліт.). УДК 94(477.42)(092) **ВА742995**

У збірнику вміщено спогади про Петра Петровича Омелячака (1931–2010) — громадського і державного діяча, колишнього голову Житомирської обласної ради Українського товариства охорони природи, начальника державного управління охорони природного середовища в Житомирській області, голову Червоноармійського райвиконкому та першого секретаря Володарсько-Волинського райкому партії Житомирської області, викладача Житомирського технікуму землевпорядкування. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю та його видатними представниками.

1509. Іноземці про українських політв'язнів : спогади / упоряд. О. Голуб ; голов. ред. О. Зінкевич ; Музей-архів і документац. центр укр. самвидаву при вид-ві «Смолоскип». – Київ : Смолоскип, 2013. – 733 с. : портр. ; 21 см. – Парал. тит. арк. англ. – Анот. покажч. укр. політв'язнів: с. 681–716. – Імен. покажч.: с. 717–728. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-80-0. – ISBN 978-966-1676-55-7 (у паліт.). УДК 821(100)-94+94(477)-058.57-058.566(092) **ВА773228**

Добірка спогадів 25 іноземців (росіян, євреїв, вірмен, естонців, австрійця, литовця, італійця та ін.) про українських політв'язнів, разом з якими протягом 1950–1980-х рр. вони відбували покарання на неозорих теренах колишнього Радянського Союзу (в Омських, Мордовських і Пермських концтаборах, у Владимирській тюрмі, на Печорі, в ГУЛазі та ще багатьох сумнозвісних місцях). Як зауважує в передмові до видання Євген Сверстюк, ці тексти засвідчують непересічну особливість табірної життя, коли «на першому плані стоїть людська порядність, що перебиває міжнаціональні бар'єри». Книга просякнута не лише багатим фактографічним матеріалом, а й інтимними спостереженнями очевидців, завдяки яким можемо краще усвідомити всю палітру тогочасних трагічних реалій, попри які люди вистояли в боротьбі за свободу нашого народу. Адресовано дослідникам, викладачам, студентам, широкому колу читачів, які цікавляться новітньою історією боротьби українського народу за свою незалежність.

1510. Йосип Гладкий та Окреме Запорозьке (Азовське) козацьке військо в матеріалах і документах / [авт.-упоряд. Л. Маленко] ; Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. Грушевського НАН України — Запоріж. від-ня [та ін.]. – Запоріжжя : Мотор Січ, 2010. – 195 с. : іл., карти. ; 30 см. – У надзаг. також: Ін-т історії України, НДІ козацтва — Запоріж. від-ня, Запоріж. нац. ун-т. – Бібліогр. в кінці розд. – Імен. покажч.: с. 190–191. – Геогр. покажч.: с. 192–195. – 150 пр. – ISBN 978-966-2906-23-3 (у паліт.). УДК 94(477) «1828/1865» **СО29924**

Збірник репрезентує частину мемуарної спадщини з історії задунайської й азовської козащини. Вміщені в збірці спогади азовських офіцерів, козаків та їх дітей відтворюють неповторні сторінки взаємостосунків між мешканцями військових земель, взаємозв'язків між подіями і людьми, військового та сімейного побуту, еволюцію життєвих поглядів, релігійних переживань задунайських запорожців і азовських козаків. У першому розділі висвітлено віхи життя та діяльності непересічної людини свого часу — останнього кошового отамана Задунайської Січі і першого наказного отамана Азовського козацького війська. Проаналізовано роль Йосипа Гладкого у подіях 1828 р. та становленні азовської козащини. У третьому розділі розглянуто представництво документів з історії Азовського козацького війська в архівосховищах України та Росії. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України.

1511. Карпик Я. М. Один день довжиною в 30 років / Ярослав Карпик. – Тернопіль : Тернограф, 2012. – 201, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – 400 пр. – ISBN 978-966-457-144-6 (у паліт.). УДК 621.37(477.84-25)(091)

СО32637

Книжка розповідає про весь період життєдіяльності (1982–2012) одного з провідних заводів — ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон». Архівні матеріали переплітаються зі спогадами робітників, нинішнім виробничим процесом, надзвичайно багатим фотоілюстративним багажем. Сторінки скомпоновано із декількох частин: літопис підприємства у цифрах і фактах, спогади працівників, фотохроніки заводу, виступи, думки, пропозиції заводчан. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, як цікавляться промисловою історією краю.

1512. Кашуба-Вольвач О. Олександр Богомазов. Автопортрет : [вірші, есеї, листи, щоденники 1909–1911 рр.] / Олена Кашуба-Вольвач. – Київ : Родовід, 2012. – 107 с. : іл., портр. ; 15x16 см. – (Родовід. Мала серія українського модернізму). – ISBN 978-966-7845-69-8. – ISBN 978-966-7845-74-2. УДК 75.071.1(477)(092)

НБУЯМ А731137

Видання присвячено творчості українського авангардиста початку ХХ ст. — Олександра Богомазова. Досліджено розвиток та трансформацію стилів у творчості О. Богомазова від ранніх імпресіоністичних впливів до формування особистої формалістичної пластики художника. Для співставлення подано автопортрети митця із його реальними фотографічними зображеннями тих років. У роботі розкрито й невідому сторону творчої спадщини художника — літературний автопортрет Олександра Богомазова — не менш яскравий, а можливо, й рельєфніший, ніж створені олівцем чи пензлем. Вміщено багато ілюстративного та архівного літературного матеріалу, представленого вперше. Для читачів, які цікавляться мистецтвом авангардизму та його видатними представниками.

1513. Кибіч Я. В. Назарій Яремчук: я пісню вернуся до життя / Ярослава Кибіч. – 2-ге вид., доповн. – Вижниця (Чернівець. обл.) : Черемош, 2011. – 326 с. : іл., нот. іл., портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-181-077-7 (у паліт.). УДК 78.071.2(477)(092)

ВА747588

Авторка видання ділиться своїми спогадами та висловлює поетичні рядки-пам'яті знаному краю митцю — Назарію Яремчуку. Для шанувальників непересічного таланту співака.

1514. Кириченко С. Люди не зі страху. Українська сага : спогади / Світлана Кириченко. – Київ : Смолоскип, 2013. – 917, [2] с. : іл., портр. ; 25 см. – Імен. покажч.: с. 895–917. – 500 пр. – ISBN 978-966-2164-57-2. – ISBN 978-966-1676-34-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВС55147**

Спогади Світлани Кириченко, активної учасниці українського визвольного руху 60–80-х рр. минулого століття, відзначаються багатогранним змістом і своєрідним художнім стилем. Це історичного масштабу унікальні свідчення про себе та епоху, про відомі провідні постаті новітньої доби національного пробудження, про десятки рядових творців суспільних обставин. До видання увійшли також вибрані статті авторки. Фрагменти книги «Люди не зі страху» друкувалися в газеті «Молодь України», у журналах «Дніпро» і «Кур'єр Кривбасу», звучали на хвилях національного радіоканалу «Культура». Розраховано на широке коло читачів.

1515. Ковлакова І. Б. Монолог довжиною в життя : в 2 ч. / І. Б. Ковлакова. – Одеса : Астропринт, 2010. – 21 см. – ISBN 978-966-190-383-7.

Ч. 1 : Моя судьба — Одеса. – 711, [1] с. : іл., портр. – 100 экз. – ISBN 978-966-190-384-4 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94

В353466/1

У біографічних спогадах висвітлено життя Ірини Борисівни Ковлакової та її родини. Текстовий матеріал подано за хронологією. Без фото та допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1516. Коханська Г. З Україною у серці. Спомини / Галина Коханська ; ред. Петро Й. Потічний, Микола Посівнич. – Торонто ; Львів : Літопис УПА, 2008. – 400 с. : фотогр. – (Літопис Української Повстанської Армії. Бібліотека ; т. 9). – 2 000 прим. – ISBN 978-966-2105-05-6 (Ukraine). – ISBN 978-1-897431-05-4 (Canada). – URL: https://litopysupa.com/wp-content/uploads/2019/02/Biblioteka_Tom_09_Kokhanska_H_Z_Ukrainoiu_u_sertsii_Spomyny.pdf

ФПУ №2140

Спомини Галини Коханської присвячені історії національно-визвольного руху на Волині 1930–1940 рр. Вони відображають діяльність польського окупаційного режиму та більшовицькі репресії 1939–1941 рр. Авторка детально розповідає про свій вступ у ряди ОУН, проходження вишколів, діяльність в Колківській республіці УПА у відділі розвідки. Окремий розділ споминів відтворює картини ув'язнення в радянських концтаборах. Для читачів, які цікавляться вітчизняною історією національно-визвольних змагань.

1517. Кулиняк Д. І. Козак у рясі / Данило Кулиняк. Споминки / Агапій Гончаренко. – Київ : Літопис-XX, 2013. – 48 с. : портр. ; 20 см. – На 9-й с. авт.: Агапій Гончаренко (Андрій Гончаренко). –

На тит. арк.: До 200-ліття від дня народж. Тараса Шевченка [і 180-ліття від дня народж. Андрія (Агапія) Гончаренка]. – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-7252-76-2. УДК 27-725(73)(=161.2)(092) **P123875**

До книжки увійшли споминки Агапія Гончаренка, священнослужителя, видатного українського діяча на американському континенті, про власне життя. Вміщено короткий нарис Д. Кулиняка «Блюститель благочестя» — про славні діяння і мученицьку смерть Данила Братковського та документальну розвідку «Хто мінував собори?». Для широкого читацького загалу.

1518. Кульчицький А. І. 212 світанків з Миколою Вінграновським : (спогади про незабут. великого Українця) / Анатолій Кульчицький. – Біла Церква (Київ. обл.) : Білоцерківдрук, 2011. – 144, [1] с., включ. обкл. : іл., нот. іл., портр. ; 17 см. – ISBN 978-966-2635-12-6. УДК 821.161.2-94+821.161.2.09(092) **АО271178**

У своїй документальній книжці автор розповідає про багаторічну дружбу з видатним письменником і кінорежисером, класиком української літератури Миколою Степановичем Вінграновським. Розраховано на широкий читацький загал.

1519. Лавриненко В. Мои странствования / В. Лавриненко. – Киев: Пугач О. В., 2011. – 208 с. : ил., портр. ; 20 см. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-8359-12-5. УДК 27-29 **ВА747815**

У біографічному нарисі вміщено спогади автора про життя і служіння віруючих у період переслідувань при радянському режимі. Описано і подальші події, що відбулися в наступні роки, в період вільного віросповідання. Ілюстровано фотоматеріалами. Адресовано широкому колу читачів.

1520. Лафарович Д. С. Народжений на Поліссі : [життєпис] / Д. Лафарович. – Львів : Світ, 2013. – 399 с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-603-798-8 (у паліт.). УДК 821.161.2-312.6 **ВА766352**

Живі невігадані спогади про дитинство, юність, роки трудової діяльності автора видання — Лафаровича Дмитра Семеновича, — заступника генерального директора ЗАТ «Електро», пронизані любов'ю до людей та своєї малої батьківщини. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Поліського краю в особах.

1521. Лоханський Й. В. Патріоти. Партизани і підпільники Андрушівщини у боротьбі за визволення України (1941–1944 рр.) : іст.-краєзнав. нарис для широкого кола читачів / Й. В. Лоханський. – Первомайськ (Миколаїв. обл.) : Самойлов М. П. ; Миколаїв : [б. в.], 2012. – 97, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – На тит. арк. та обкл.: 3 правдою про Минуле. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-966-96369-4-9. УДК 94(477.42)«1941/1944»(092) **ВА761028**

У виданні розповідається про боротьбу, яку вела комсомольсько-молодіжна група, що стихійно виникла у селі Лебединці, у південних районах Житомирської області під час німецько-фашистської окупації та про інші маловідомі групи, про події тих часів, відлуння яких сягає наших днів. На підставі спогадів місцевих партизанів-підпільників було написано та опубліковано близько 30 нарисів, які лягли в основу книжки. Містить фотоматеріали. Для істориків, краєзнавців, широкого загалу читачів.

1522. Лукьяненко В. И. Под небом летающих лет : автобиограф. очерки / Владимир Лукьяненко. – Днепропетровськ : Гамалія, 2011. – 95 с. : ил., портр. ; 21 см. – Текст рус., укр. – 100 экз. – ISBN 978-966-467-113-9. УДК 821.161.1(477)-94 **ВА750878**

У збірнику автобіографічних нарисів вміщено роздуми автора щодо пройденого життєвого шляху. Спогади належать переважно періоду 70-х рр. ХХ ст. Для широкого кола шанувальників мемуарної літератури.

1523. Люблю — і все! : спогади про Анатолія Горчинського / [упоряд.: О. Е. Горчинська, Е. О. Грішин]. – Тернопіль : Підруч. і посіб., 2011. – 352 с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – 350 пр. – ISBN 978-966-07-1996-5 (у паліт.). УДК 78(477)(092) **ВА746579**

До книжки вміщено спогади дружини артиста Олени Горчинської та згадування відомих поетів, співаків, науковців про видатного українського митця, патріарха української естради, народного артиста України Анатолія Горчинського. Для шанувальників творчості Маєстро та широкого читацького загалу.

1524. Мазур Р. М. Жизнь моя — полет : жизнь и творч. путь хореографа Р. Мазура. – Киев : Дорадо-Друк, 2012. – 408, [1] с. : ил., портр. ; 28 см. – ISBN 978-966-2077-43-8 (в пер.). УДК 793.3.071.2(477)(092) **ВС53055**

Книжка спогадів хореографа Романа Мазура охоплює 32 роки — з 1965 по 1997 рр. Саме в цей період він займався головною справою свого життя — створенням ансамблю народного танцю «Політ» та його керівництвом. На сторінках видання увічнено історію ансамблю, його творчий шлях, здобуття численних досягнень і нагород. Для широкого кола читачів, які цікавляться культурно-мистецьким життям країни.

1525. Максименко В. С. Зинаида Григорьевна Дьяконова вчера и сегодня / В. С. Максименко. – Одесса : Астропринт, 2013. – 240 с., [16] л. ил. : портр. ; 23 см. – Текст рус., укр. – 400 экз. – ISBN 978-966-190-807-8 (в пер.). УДК 792.071.2.072.3(477.74-25)(092) **ВА779027**

До видання вміщено спогади про актрису, режисера, критика, видатного фахівця з культури мовлення Зінаїду Григоріївну Дьяконову. Для читачів, які цікавляться історією театрального мистецтва.

1526. Маршал Вінграновський. Книга про поета : (спогади, есеї, листи, інтерв'ю) / [ред.-упоряд. П. Вольвач]. – Київ : Ярославів Вал, 2011. – 479 с. : іл., портр. ; 22 см. – ISBN 978-617-605-009-4 (у паліт.). УДК 821.161.2-94.09(092) **ВА746618**

Збірник спогадів присвячено українському письменнику-шістдесятнику, режисеру, актору, сценаристу Миколі Вінграновському. Ця книжка — спроба наближення до феномену митця, крок до його розуміння. Для широкого читацького загалу.

1527. Матеуш В. О. Івангеліє — Євангеліє від Івана Геля : [дослідж., спогади, роздуми] / Віталій Матеуш. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2012. – 39, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-617-513-138-1. УДК 821.161.2.09(092) **Р120941**

Головний герой книжки — лідер українських національно-патріотичних сил Іван Гель. У виданні опубліковано його листи до автора, розглянуто деякі грані боротьби Івана Геля за вільну Україну із його важливої праці «Грані культури», що дістала неофіційну назву «Івангеліє». Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією національно-визвольного руху.

1528. Матінка Ніна : спогади про Ніну Михайлівну Марченко (Смужаницю), [матір дисидента журналіста В. Марченка, політв'язня, замордованого в радян. таборях] / упоряд.: Н. Горбаль, Н. Пуряєва. – Київ : Смолоскип, 2013. – 238, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч.: с. 222–238. – ISBN 978-966-2164-70-1. – ISBN 978-966-1676-46-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВА781056**

Книга спогадів про Н. М. Марченко-Смужаницю (1929–2011) — доньку відомого історика Михайла Марченка та матір дисидента журналіста Валерія Марченка, політв'язня, замордованого в радянських таборях. Сповнена болючих деталей гірка розповідь матері про її боротьбу з людиноненависницькою тоталітарною системою за життя сина, а після його смерті в тюрмі — за право поховати його тіло в рідній землі, розказана в інтерв'ю Василю Овсієнку, доповнена спогадами про Ніну Марченко українських дисидентів, побратимів Валерія (С. Глузмана, Є. Сверстюка, М. Мариновича та ін.), людей, що підтримували український правозахисний рух із-за кордону (С. Фапп'яно, К. Ющенко), друзів та знайомих родини, які в різний час допомагали Ніні Михайлівні увічнювати пам'ять про її сина-героя. Книга задумана як поклін усім матерям радянських політв'язнів і висвітлює ще один бік драматичної боротьби за права людини й цілих націй в умовах радянського тоталітаризму — трагедію дисидентських матерів — мовчазну, нерозділену, найболючішу. Для широкого читацького загалу.

1529. Мельник А. А. Андрій Мельник. Спогади, документи, листування / [упоряд.: О. Кучерук, Ю. Черненко]. – Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2011. – 551 с., [16] арк. іл., портр. ; 25 см. – У кн. також спогади сучасників А. Мельника. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-355-061-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВС51810**

Висвітлено діяльність видатного політичного, державного та військового діяча А. Мельника (1890–1964), його роль в боротьбі за незалежність України. Розглянуто соборно-державні традиції армії УНР у контексті націоналістичного руху. Увагу приділено історії ОУН, головним напрямкам її діяльності, зокрема, побудові організаційної мережі на західноукраїнських землях, підготовці до боротьби проти більшовицьких окупантів, координації українських політичних сил у закордонних країнах, зовнішньо-політичній пропаганді. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією національно-визвольного руху.

1530. ...Миг между прошлым и будущим... : пам'яті А. Г. Разводова присвячується / [авт. проекту, прим., передм., післямови, віршів, упорядкув. та літ. ред. Л. Власенко]. – Дніпропетровськ : ЛізуновПрес, 2013. – 511 с. : іл., портр. ; 23 см. – Текст укр., рос. – 300 пр. – ISBN 978-966-2575-19-4 (у паліт.). УДК 622.012(477)(092) **ВА767265**

Нариси-спогади, присвячені пам'яті директора Анатолія Григоровича Разводова та 30-річчю шахти ім. М. І. Сташкова. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

1531. Мистецтво збагнути день : спогади про Володимира Здоровегу / [авт.-упоряд. О. І. Наливайко] ; Нац. спілка журналістів України. – Київ : Експрес-поліграф, 2013. – 317, [2] с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – (Золоті імена української журналістики ; вип. 3). – Бібліогр. в кінці спо-

гадів. – Бібліогр. пр. В. Й. Здоровеги: с. 223–227. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2530-52-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+070.42(477)(092) **ВА773633**

У виданні розповідається про українського науковця, декана факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка в 1959–1962 та 1986–1996 рр., заслуженого журналіста України Володимира Здоровеги. Вміщено спогади колег та друзів про В. Здоровегу, твори публіциста. Проілюстровано світлинами. Для журналістів, науковців, викладачів, студентів, широкого кола читачів.

1532. Михайло Драгоманов у спогадах / уклад.: І. С. Гриценко, В. А. Короткий. – Київ : Либідь, 2012. – 311 с. : іл., портр., карти ; 27 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогн. «Українська книга» 2012 р. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в кінці ст. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-06-0629-6 (в паліт.). УДК 94(477)(092)

ВС53869

Уперше зібрано й прокоментовано спогади про М. Драгоманова найбільш знаних його сучасників — від рідних та близьких до зайнятих політичних опонентів — допомагають іще повніше осягнути постать видатного українського мислителя. Маловідомі ілюстрації є цінним доповненням до текстів. Для широкого кола читачів.

1533. Москаленко М. Н. Статті. Публіцистика. Спогади про Михайла Москаленка / упоряд. М. Лабінський. – Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2011. – 542, [1] с. : портр. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 509–516, в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 518–540. – ISBN 978-966-500-328-1 (у паліт.). УДК 821.161.2.09 **ВА741061**

Посмертний збірник літературознавчих і публіцистичних праць Михайла Москаленка (1948–2006), знавця античного і давнього світу, перекладача західної — французької, іспанської поезій, модерної європейської лірики, давньоруського епосу та староукраїнської поетичної традиції, історика українського перекладу, лауреата літературних премій ім. М. Рильського, М. Лукаша (обидві — 1996 р.), та Г. Сковороди (2002, 2006). До видання увійшли дослідження про М. Зерова, Ю. Клена, М. Вороного, Л. Курбаса, П. Валері, С. Малларме та багатьох інших письменників, поетів і культурних діячів. Розділ I «Вчителі та інші» (с. 13–201) містить 14 статей-спогадів. У розділі V «Приватні думки» (с. 391–402) — творчий доробок письменника. Окремими розділами подано статті, спогади учасників про М. Москаленка (с. 403–485) та короткий життєпис і бібліографія (с. 501–516). Для письменників, перекладачів, літературознавців, та усіх хто цікавиться творчістю М. Москаленка.

1534. Москаленко В. Ф. Василий Дмитриевич Братусь. Путь на вершины хирургии : [к 95-летию со дня рождения (1916–2008)] / В. Ф. Москаленко, П. Д. Фомин, Ю. Г. Виленский. – Винница : Нова кн., 2012. – 509, [2] с. : іл., портр. ; 25 см. – Библиогр. в тексте. – 500 экз. – ISBN 978-966-382-409-3 (в пер.). УДК 616-089(477)(092) **ВС54298**

Книга присвячена науковим і практичним аспектам досліджень і досягнень українського вченого і хірурга, члена-кореспондента НАН і АМН України, В. Д. Братуся (1916–2008). Будучи великим хірургом першої лінії в роки Другої світової війни, двічі міністром охорони здоров'я України в мирний період, В. Д. Братусь ні на день не залишав зусиль біля операційного столу, проклавши в представленій їм сфері знань дві оригінальні магістралі — в областях комбустіології та невідкладної хірургії на висоті шлункових кровотеч. В огляді вперше широко використано наукові праці та монографії В. Д. Братуся, що істотно доповнює коло матеріалів його відомої автобіографічної роботи «Спогади про минуле, роздуми про майбутнє». Також у виданні вміщено спогади учнів, колег і друзів В. Д. Братуся. Розраховано на молоде покоління у сучасній медицині, на колег і соратників вченого та широке коло читачів.

1535. Мудрость и доброта. Академик Ажажа Владимир Михайлович : [воспоминания о физике-экспериментаторе, академике НАН Украины, его науч. ст. / сост.: Гирка И. А., Саенко С. Ю.] ; НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьков. физ.-техн. ин-т», Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. – Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2011. – 271 с. : іл., портр. ; 22 см. – Библиогр. в конце ст. – Библиогр. науч. работ В. М. Ажажи: с. 117–160 (459 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-623-817-0 (в пер.). УДК 53(477)(092) **ВА752487**

Книжка присвячена пам'яті видатного фізика-експериментатора, академіка НАН України Володимира Михайловича Ажажи. Вміщено спогади про цю дивовижну людину, яка прожила насичене і цікаве життя, зробила вагомий внесок у розвиток науки та освіти, багато добрих і корисних справ для людей і суспільства, а серце і душа вченого завжди були віддані своїй родині та близьким. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

1536. Музыкант и время : памяти проф. А. И. Шевченко : ст. и материалы / [ред.-сост. В. В. Варнавская] ; М-во культуры Украины, Донец. гос. музык. акад. им. С. С. Прокофьева, Нац. всеукр.

музык. союз. – Донецьк : Дружба, 2012. – 322, [4] с., [14] л. ил. : ил., нот. ил., портр. ; 22 см. – 300 экз. – ISBN 966-7271-23-4 (ошибоч.) (в пер.). УДК 78.071.1(477)(092) **ВА770159**

До книжки вміщено спогади 47 авторів про музиканта і педагога Олександра Івановича Шевченка. Видання підготовлено до 65-річчя від дня народження митця. Для широкого кола читачів.

1537. На громах настояний скарбник : Анатолій Бортняк у спогадах сучасників та українському літературознавстві / [упоряд. Рабенчук В. С.]. – Вінниця : Консоль, 2010. – 460, [3] с. : ил., портр. ; 20 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-023-9. УДК 821.161.2-1.09»19» **ВА753424**

Збірка есеїв, літературознавчих статей і поезій «На громах настояний скарбник» — це книга спогадів і роздумів про видатного українського поета Анатолія Агафоновича Бортняка, який відійшов у засвіти 2009 р. Окремим розділом подано найбільш популярні вірші поета. Для широкого кола читачів, які цікавляться сучасною українською поезією та її представниками.

1538. На площади Времени. Яков Миронович Штернштейн. Александр Аркадьевич Ханонкин : воспоминания об ученых, науч. наследие, док. материалы / [авт.-сост.: А. Я. Шатагина, Е. А. Шатагина]. – Одесса : Астропринт, 2011. – 287 с., [22] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Текст рус., укр. – Библиогр.: с. 285–287 (45 назв.) и в конце разд. – 300 экз. – ISBN 978-966-190-317-2 (в пер.). УДК 001.891(477.74-25)(092) **ВА743505**

Видання присвячено життю і науковим досягненням двох видатних учених Одеського Національного університету ім. І. І. Мечникова — Якова Мироновича Штернштейна (1914–1983) і Олександра Аркадійовича Ханонкіна (1934–2000). Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

1539. Набережная рассветов. Память, наши жизни и мы... : воспоминания об ученых Я. М. Штернштейне и А. А. Ханонкине : науч. наследие, док. материалы / [авт.-сост.: Шатагина А. Я. и др.]. – Одесса : Астропринт, 2013. – 327 с., [28] л. ил. : ил., табл., портр. ; 21 см + компакт-диск. – Текст рус., укр. – Библиогр.: с. 324–327 (62 назв.), тексте и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-190-660-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94(092)+001(477)(092) **ВА766120**

Книга містить документальні матеріали та розповіді про вченого-історика, доцента, кандидата історичних наук Якова Мироновича Штернштейна (1914–1983) і вченого-фізика, доктора технічних наук, професора, завідуючого науково-дослідної лабораторії синергетики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова — Олександра Аркадійовича Ханонкіна (1934–2000). У першій частині «Память, наши жизни и мы...» — наведено спогади про вчених, у другій «Некоторые научные работы» — вміщено їхні основні праці. Також до книги додано диск з голосовими записами вчених. Для всіх, хто цікавиться історією науки та долями її геніїв.

1540. Ната Семенівна Московець / [уклад. В. О. Боришук]. – Київ : Фенікс, 2011. – 166, [2] с., [39] с. ил. : портр. ; 21 см. – (Видатні організатори фармації). – На авантитулі: До 80-річчя з дня народж. – 300 пр. – ISBN 978-966-651-862-3. – ISBN 978-966-651-862-6 (помилк.) (у паліт.). УДК 615.1(477)(092) **ВА741149**

У виданні подано спогади сучасників про життєвий шлях, професійну та громадську діяльність організатора фармації, керівника аптечної служби Луганської області Н. С. Московець. Для широкого кола читачів.

1541. Наш Лукаш : у 2 кн. / упоряд. Л. Череватенко. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2009–2011. – 25 см. – ISBN 978-966-518-531-4. УДК 821.161.2.09(092)

Кн. 1. – 2009. – 639 с. – ISBN 978-966-518-529-1. – До 90-річчя від дня народження Миколи Лукаша. **В352033/1**

Кн. 2 / Лукаш М. О. – 2011. – 639 с., [8] арк. ил., портр. : ил. – Частина тексту нім. – На авантитулі: До 90-річчя від дня народж. Миколи Лукаша. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. імен: с. 624–636. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-518-551-2 (у паліт.). **В352033/2**

У книзі зібрано важливі достовірні матеріали про перекладача, письменника, лексикографа Миколу Лукаша (1919–1988). Значне місце посідають спогади земляків-кролевчан — близьких родичів, сусідів, однокласників. Неабиякий інтерес становлять свідчення ровесників, що разом із ним пережили роки німецької окупації. Не менш цікавими є розповіді про важкий харківський період — і про Лукашеве триумфальне входження в літературу. Спогади колег дають виразне уявлення про те, як саме з'явилися українські «Фауст», «Декамерон», «Дон Кіхот» і як зустріли появу цих шедеврів сучасники, в тому числі колеги. Значна кількість наведених спогадів друкується вперше. Розраховано передусім на викладачів, студентів гуманітарних факультетів, а також усіх тих, кому небайдужими є красне письменство, українська культура, українство взагалі.

1542. Невгамовний Петрович / [упоряд.: В. Б. Горбатюк, Д. Д. Федоряченко]. – Київ : Дух і Літера, 2012. – 235 с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-378-259-1 (у паліт.). УДК 792.071.2.027(477)(092)

ВА761937

У виданні представлено спогади про українського театрального діяча, колишнього директора Київської опери (1954–1964) Віктора Петровича Гончаря. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку театрального мистецтва.

1543. Незвичайні долі звичайних жінок. Усна історія ХХ століття / [упоряд.: І. Винницька (голов. упоряд.) та ін. ; передм., с. ІХ–ХХVII, Я. Грицак ; Ін-т іст. дослідж. Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка, Укр.-Канад. Дослідчо-документац. Центр 157 (Торонто)]. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – ХХХІІ, 835 с. : іл., табл., портр. ; 23 см + 1 компакт-диск. – (Бібліотека «України модерної»). Серія «Спогади, щоденники, інтерв'ю» ; чис. 1). – На авантитулі: Прогр. дослідж. модер. історії та сусп-ва України ім. Петра Яцика Канад. ін-ту укр. студій Ун-ту Альберти. – Рез. англ. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 817–827. – Геогр. покажч.: с. 828–835. – ISBN 978-617-607-473-1 (у паліт.). УДК 94-055.2(100)«19»

ВА776417/CDR1620

У книзі представлено 21 інтерв'ю з жінками з різних регіонів України, які діляться своїми особистими спогадами про пережите протягом ХХ ст. Видання містить допоміжні інформаційні матеріали: анотацію змісту кожного інтерв'ю, короткі біографічні відомості про оповідачок, словник маловживаних слів та іменний покажчик. До збірника долучено диск і аудіозапис опублікованих інтерв'ю. Спогади жінок стануть цінним джерелом для істориків, антропологів, соціологів, мовознавців та всіх, кого цікавить людський вимір недавного українського минулого.

1544. Нечитайло С. З. Мой путь к морю, разведке и контрразведке / С. З. Нечитайло. – Изд. 2-е, доп., перераб. – Одесса : Астропринт, 2011. – 646 с., [4] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 643 (11 назв.) и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-190-472-8 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94

ВА753842

У книзі викладено життєпис автора в мемуарному жанрі. На початку видання представлено стислу біографію автора. Для широкого кола шанувальників мемуарної літератури.

1545. Николай Гриценко: театр в театре : сб. воспоминаний и биограф. материалов / [сост. Л. Ищенко]. – Донецк : Юго-Восток, 2012. – 186 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 100 экз. – ISBN 978-966-374-710-1 (в пер.). УДК 792.071.2(47+57)(092)

ВА759618

Акторів вахтангівської школи, народному артисту СРСР Миколі Гриценку присвячено збірник спогадів і біографічних матеріалів, приурочений до 100-річчя від дня народження. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку театрального мистецтва та його митців.

1546. Никоненко П. М. Буковинський Жайвір : сторінки життєпису Сидора Воробкевича : з дод. — репринт. копією прижиттєв. вид. зб. поезій «Над Прутом» (1901) / Петро Никоненко. – Чернівці : [б. в.] ; Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М. М., 2011. – 191, [32], 125, [3] с. ; 21 см. – 175 пр. – ISBN 978-966-2213-92-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)+821.161.2-1

ВА750968

У книжці висвітлено життєвий і творчий шлях Сидора Івановича Воробкевича (1836–1903) — українського письменника, композитора, педагога, громадсько-культурного та церковного діяча другої половини ХІХ ст. Автор використав архівні документи, листи і художні твори С. Воробкевича, спогади та відгуки про нього, літературно-критичні статті тощо. Багато з цих матеріалів уперше залучено до наукового вжитку. Для викладачів і студентів гуманітарного профілю, всіх, хто цікавиться історією українського національно-культурного руху ХІХ ст.

1547. О. К. Антонов — многогранность таланта / сост. В. Г. Анисенко. – Изд. 3-е, [доп.]. – Київ : АэроХобби, 2012. – 191 с. : ил., портр. ; 30 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-2942-08-8 (в пер.). УДК 629.73(477)(092)

СО31624

Видання присвячено життєвому і творчому шляху видатного авіаконструктора Олега Костянтиновича Антонова. Вміщено відомості про родовід вченого, опубліковано його вибрані статті, виступи, спогади сучасників та соратників. Проілюстровано фотографіями та репродукціями картин О. Антонова. Розраховано на широке коло читачів.

1548. Одинська Ж. О. На життєвих вертикалях / Жанна Одинська. – Чернівці : Місто, 2011–. – 24 см. **Ч. 1.** – 2011. – 360 с. : іл., фото. – 300 прим. – URL: <https://drive.google.com/file/d/0Bw5wEd4H91yBYjU0bkrHRElxZkU/view>

В353549/1

Ч. 2. – 2012. – 311 с. : іл., портр. – 300 пр. – ISBN 978-617-652-040-5. – URL: <https://drive.google.com/file/d/0Bw5wEd4H91yBWmJtVzV6SENVU3c/view?usp=sharing> УДК)

В353549/2

Книжка відомої тележурналістки Жанни Одинської, члена НСЖУ, написана у форматі інтерв'ю з відомими особистостями Буковини, що формують наукове і культурне середовище краю. Це плід роздумів автора зі співрозмовниками на тему моралі, духовності, культури, людської гідності. Для широкого читацького загалу.

1549. Оксман О. Э. Воспоминания о Георгии Петровиче Сербском / Ольга Оксман. – Одесса : Астропринт, 2012. – 58 с., [4] л. ил., портр. ; 17 см. – 200 экз. – ISBN 978-966-190-663-0. УДК.1(477)-94(092)

НБУЯМ А732100

Видання репрезентує розгорнутий біографічний нарис, присвячений філологу-педагогу, лектору-просвітителю Георгію Петровичу Сербському (1900–1973) (с. 5–58). Представлено основні віхи життєвого та професійного шляху вченого. Проілюстровано фотографіями. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться постаттю Г. П. Сербського.

1550. Олещенко Є. І. Час і досі не загоїв рану — Цей одвічний біль Афганістану... / Є. Олещенко, О. Осъмачко. – Вінниця : Горбачук І. П., 2010. – 227, [4] с. : іл., портр. ; 22 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 229 (14 назв). – 700 пр. – ISBN 978-966-2460-09-4 (у паліт.). УДК 94(477.44)(092)

НБУЯМ Б33381

У збірці спогадів представлено фотографії і документи, поезії про Афганістан, спогади молодих ветеранів війни, а також краєзнавчий матеріал. Подано систематизовані за ієрархічним принципом біографічні нариси про воїнів-інтернаціоналістів Калинівщини (Вінницька обл.) — учасників бойових дій в Афганістані. Параграф «В серцях вкарбовані навечно. Розповіді про загиблих» (с. 23–46) за абеткою репрезентує біографічні нариси про загиблих учасників бойових дій, у яких зазначено дати життя, місце народження та поховання, національність, відомості про освіту, дату призову, військове звання. Кожна довідка супроводжується портретною світлинкою. Не містить допоміжних покажчиків. Розраховано на широке коло читачів.

1551. Он был поэтом леса : (К 110-летию со дня рождения А. Л. Бельгарда) / [сост.: П. Т. Чегорка, О. С. Григоренко]. – Днепропетровск : Лира, 2012. – 184 с. : ил., портр. ; 20 см. – В кн. также: мемуар. записи, письма, публицистика, интервью А. Л. Бельгарда. – Библиогр. тр. А. Л. Бельгарда: с. 174–183 (130 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-383-415-3. УДК 630*1(477)(092)

ВА773873

Книжка вміщує спогади про видатного геоботаніка і педагога, непересічної особистості, автора вчення про ліси степової зони О. Л. Бельгарда. Наведено уривки із мемуарних записів ученого-дослідника, його інтерв'ю, дещо із епістолярної спадщини, публіцистичної і літературної творчості, спогади учнів і колег. Проілюстровано фотоматеріалами із сімейного архіву Галини Олександрівни Бондар (дочки Олександра Люціановича). Наприкінці видання подано основні дати життя і діяльності О. Л. Бельгарда та хронологічний покажчик наукового доробку професора. Для широкого читацького загалу.

1552. Они освобождали Днепропетровск : [очерки, воспоминания] / С. Б. Басс, А. К. Немыкин, К. А. Маклакова, Ю. Д. Полиский. – Изд. 2-е, испр. и доп. – Днепропетровск : Свидлер А. Л., 2011. – 415 с. : ил., портр. ; 22 см. – На 2-с.: 68-летию со дня освобождения Днепропетровска. – Библиогр. в тексте. – 1 000 экз. – ISBN 978-617-627-015-7 (в пер.). – УДК 94(477.63)(092)

НБУЯМ Б336198

Видання створено на честь 68-річчя з дня визволення Дніпропетровська від німецько-фашистських загартників. Присвячено безсмертному подвигу радянських воїнів — людей багатьох національностей, які форсували Дніпро в жовтні 1943 р. Багато з них удостоєні вищої нагороди ратної доблесті — звання Героя Радянського Союзу. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста та України часів Другої світової війни.

1553. Особистість в історії України: Микола Іванович Бушин : [до 75-річчя від дня народж. д-ра іст. наук. : спогади друзів, учнів, колег / авт.-упоряд. В. М. Лазуренко] ; за ред. В. М. Лазуренка. – Черкаси : ЧДТУ, 2013. – 392, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – 500 пр. – ISBN 978-966-402-130-9 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

ВА771917, Табачник Д.В. ВА2396

На сторінках видання вміщено спогади друзів, учнів, колег про Миколу Івановича Бушина — людину, яка зробила вагомий внесок у розвиток української історичної школи, підготувала цілу плеяду молодих вчених-істориків, започаткувала серію краєзнавчих досліджень, виховала не одне покоління студентської молоді. Висвітлено життєвий шлях та наукову діяльність професора, зокрема, його внесок у розвиток музейної справи на Черкащині. Для науковців, викладачів, студентів, краєзнавців, усіх, хто цікавиться дослідженнями історії України та Черкащини у контексті персоналістики.

1554. Отт-Скоропадська О. П. Остання з роду Скоропадських / Олена Отт-Скоропадська ; пер. з нім. Г. Сварник. – 2-ге вид., допов. – Львів : Літопис, 2013. – 554 с., [10] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-8853-33-3 (у паліт.). – URL: <http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/downloads/1945-ott-skoropadska.pdf> УДК 821.161.2(430)-94

НБУЯМ А753108

Спогади наймолодшої доньки Гетьмана України Павла Скоропадського охоплюють період від 1919 р. до кінця Другої світової війни. Цікаві історичні екскурси вміщено й у розповіді про життя родини в Німеччині після війни. Книжку написано у форматі невеликих новел, присвячених окремим особам та подіям. Автобіографія не лише висвітлює маловідомі факти з життя цієї важливої для України сім'ї, а й робить це з блискучим відчуттям стилю, докладними та цікавими описами побуту, звичаїв, людських характерів. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією.

1555. Палуб'як Б. Й. Володимир Дідик: спомин про пережите : [спогади політв'язня] / Богдан Палуб'як. – Тернопіль : Джура, 2013. – 151, [1] с. : іл., портр., мапа ; 21 см. – Бібліогр.: с. 151 (7 назв.). – ISBN 978-966-185-086-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-94

НБУЯМ А767710

Життя Володимира Дідика та його сім'ї, життя його батьків, — з діда-прадіда «звичайної» християнської, національно свідомої української сім'ї Галичини, — є невід'ємною історичною часткою великих життєвих випробувань українського народу у ХХ ст. у боротьбі за свою національну, політичну і духовну незалежність, за волю і незалежність України. Для широкого кола читачів, небайдужим до історії свого народу.

1556. Пашенко О. М. Матеріали до життєпису / Олімпіада Пашенко ; [упоряд. та авт. передм., с. 5–54, В. Адамський] ; Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. – Хмельницький : Мельник А. А., 2012. – 469 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в прим.: с. 55–63 (211 назв.). – Імен. покажч.: с. 450–467. – 300 пр. – ISBN 978-966-8587-90-0 (у паліт.). УДК 37.091.4(477)(081)

ВА766986

Основу видання склали мемуарно-публіцистичні праці, відомої на Поділлі громадської діячки, О. М. Пашенко, в яких висвітлено різні аспекти суспільно-політичного та культурно-освітнього процесів кінця ХІХ–ХХ ст. Переважна більшість творчого доробку авторки публікується вперше. Для широкого читацького загалу.

1557. Петр Иванович Кодьев : жизнь и деятельность, творч. наследие, родные, друзья, современники : моногр. сб. / сост. Е. Кодьева. – Киев : АлМакс, 2012. – 221 с. : іл., портр. ; 31 см. – Загл. пер. парал. рус., англ. – Рез. англ. – Часть текста укр. – Публ. П. И. Кодьева: с. 159 (3 назв.). – Публ. о П. И. Кодьеве: с. 159–161 (34 назв.). – В пер. УДК 75.071.1(477)(092)

СО31690

Книга розкриває життєвий і творчий шлях одного з засновників НСХУ, організатора нової для України справи реставрації творів образотворчого мистецтва, українського художника-живописця П. І. Кодьєва, і являє собою монографічний збірник спогадів і заміток. Біографія митця висвітлена в контексті історичних подій початку і середини ХХ ст. Для широкого кола читачів.

1558. Підпалый В. О. Тут все з дитинства серцеві знайоме... / В. О. Підпалый ; упорядкув. Н. А. Підпалої. – Полтава : Шевченко Р. В., 2011. – 503 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 471–481. – 100 пр. – ISBN 978-966-8798-48-1. УДК 821.161.2-1.09(092)

ВА750245

Книга, упорядкована дружиною поета Нілою Андріївною Підпалою, є найповнішим зібранням творів Володимира Підпалого та містить міркування багатьох людей про творчість і роль в літературі відомого поета-шестидесятника. До збірника увійшли вірші про рідне село, дитинство, красу рідного краю, рідну мову тощо (с. 24–352). Включено спогади друзів дитинства (с. 363), вірші пам'яті (с. 420), матеріали вшанування поета (с. 426), лист Володимира Підпалого до Петра Ротача (с. 18–20), окремі видання про В. О. Підпалого (с. 472). Без допоміжних покажчиків та фотоматеріалів. Для всіх, хто шанує і любить рідне слово і свою Україну.

1559. Пішов у дорогу — за ластівками : спогади про Володимира Підпалого / [упорядкув. Н. Підпалої, О. Рарицького]. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Медобори-2006, 2011. – 495 с. : портр. ; 25 см. – Імен. покажч.: с. 480–492. – 500 пр. – ISBN 978-966-1638-76-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092)

ВС52982

Книга спогадів (102 автори) про поета-шестидесятника Володимира Підпалого (1936–1973). Матеріал подано як своєрідний зворушливий життєпис поета з уст тих, хто в різні роки мав нагоду спілкуватися з митцем: це друзі дитинства, однокласники і земляки; університетські товариші, викладачі й однокурсники; побратими, з якими увіходив у творче життя і з ким за тоталітарного режиму відстоював художньо вартісну літературу. Згадують В. Підпалого рідні, лікарі, а також близькі друзі та соратники, більшість із яких нині — гордість української нації. Книга сприймається як драматична повість про поета, громадянина і людину, про літературне і громадсько-політичне життя в Україні 60–70 рр. ХХ ст., сповнена подробиць і маловідомих фактів. Для широкого читацького загалу.

1560. Побірченко Н. С. Життя і постать Пантелеймона Куліша у листуванні, спогадах сучасників та шанувальників : [в 3 т.] / Наталія Побірченко. – Умань (Черкас. обл.) : Жовтий О. О., 2010. – 28 см. – Бібліогр. в тексті. УДК 821.161.2.09(092)

Т. 1 : Пантелеймон Куліш: спогади, листування. – 389 с. – 300 прим. – ISBN 978-617-525-052-5
В352806/1

Т. 2. – 391 с. : портр. – 300 пр. – ISBN 978-617-525-040-2 (у паліт.) **В352806/2**

Т. 3. – 387 с. : портр. – 300 пр. – ISBN 978-617-525-041-9 (у паліт.) **В352806/3**

Сучасне тритомне наукове видання містить архівні та друковані джерела до життєвого і творчого шляху П. Куліша. В його основу покладено листи, документи, мемуари самого П. Куліша, а також сучасників про нього, що об'єктивно і не заангажовано розкривають різні сторони життя видатного письменника і педагога. Куліш постає перед читачами різнобічним, зі своїми радощами і невдачами, вчинками і настроями, таким, яким був насправді у житті. У книзі не подано ніяких коментарів. Читач сам може зробити оцінку цій непересічній постаті. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1561. Подвижник / [упоряд. А. Матвієнко]. – Київ : Купріянова, 2010. – 150 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Здобутки краян). – На тит. арк. : до 100-річчя від дня народж. І. А. Лисого. – 300 пр. – ISBN 978-966-8668-72-2. УДК 908(477)(092)

ВА737454

До видання вміщено спогади сучасників про історика, краєзнавця, просвітянина, палкого українського патріота, людину драматичної долі Івана Андрійовича Лисого та його краєзнавчі статті. Для широкого читачького загалу.

1562. Полиновий мед. Євген Маланюк, Олександр Семененко, Кирило Емануель : поезії — спогади — листи — світліни / [упоряд. О. В. Чуднов]. – 2-ге вид. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 209 с. : іл., портр. ; 19 см. – (Серія «Єлисаветградське коло», ISBN 978-966-189-086-1). – Бібліогр.: с. 174 (10 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-189-090-8. УДК 821.161.2-1-94-6

ВА752326

Поет Євген Маланюк, юрист-правник Олександр Семененко, військовий Кирило Емануель — три постаті, три непересічні особистості на тлі історії ХХ ст. Їх єднала трагедія вигнанців із рідної землі, любов до свого народу, дієва пам'ять про минуле, шана до прадідів, дідів та батьків, віра в майбутнє України. Книжка ґрунтується на першоджерелах, віднайдених в архівах інших держав, дослідником Леонідом Васильовичем Куценком (1953–2006). Для широкого читачького загалу.

1563. Полонська-Василенко Н. Д. Спогади / Наталія Полонська-Василенко ; упорядкув., вступ. ст. та імен. покажч. В. Шевчука. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2011. – 591 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. наук. та наук.-попул. пр. Н. Полонської-Василенко: с. 528–538. – Імен. покажч.: с. 539–589. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-518-573-4 (у паліт.). УДК 821.161.2-94

ВС51695

Запропонована книга — це фрагменти «великого» мемуарного тексту чи дотичні до нього публікації українського історика Наталії Полонської-Василенко, а саме статті, присвячені М. Василенку, Михайлу, Катерині та Марії Грушевським, Ю. Клену, А. Кримському, М. Могилянському, О. Оглоблину, Л. Старицькій-Черняхівській, митрополиту УАПЦ Никанору, роду Старицьких (Старицьких-Черняхівських-Стешенків), культурній та повсякденній атмосфері Києва за часів неокласиків М. Зерова та П. Филиповича, бутафорським процесам «Центра дій» та СВУ, УВУ у Мюнхені тощо. Наприкінці видання додано бібліографію праць Н. Полонської-Василенко, опубліковану у «Наукових записках УВУ» (Мюнхен, 1963 р., ч.7) та іменний покажчик. Для широкого кола читачів, які цікавляться українською мемуаристикою ХХ ст.

1564. Приходько В. К. Під сонцем Поділля : спогади / Віктор Приходько ; [упоряд., авт. передм.: Ю. Левгун, О. Кравчук] ; Краєзн. т-во «Поділля». – Вінниця : Консоль, 2011. – 21 см. – ISBN 978-617-583-038-3.

Ч. 2.hastyna_druha_vyd_2011.pdf УДК 821.161.2-94

В353462/2

Спогади земського діяча — подолянина Віктора Кіндратовича Приходька знайомлять читача з розвитком українського громадсько-політичного і культурного життя на Поділлі у 1907–1920 рр. Автором яскраво змальовано успіхи і невдачі українського національного руху, описано провідних політичних діячів епохи. У другій частині спогадів головну увагу приділено подіям українських визвольних змагань 1917–1920 рр., в яких В. Приходько брав активну участь. Видання розраховано на науковців, студентів-істориків, краєзнавців, а також всіх, хто цікавиться історією Поділля та України.

1565. Прокопенко О. И. Гольфстрим его души : киносценарии, отдел. материалы, воспоминания об авт. / Олег Прокопенко. – Черкасы : ЧНУ им. Б. Хмельницького, 2012. – 371 с. : іл., портр. ; 21 см. – Часть текста укр. – 300 экз. УДК 791.632

ВА763531

Вперше в Україні видано окремі кіносценарії кінодраматурга Олега Ісаковича Прокопенка та бібліографічні матеріали про нього. У творчому доробку автора, спогадах друзів та колег про митця висвітлено проблеми кіномистецтва 60–80 рр. ХХ ст. Наприкінці видання подано список поставлених і непоставлених фільмів за сценаріями В. Прокопенка. Видання розраховано на кінознавців, мистецтвознавців, критиків, широкі кола читачів, які цікавляться історією кінематографу та його митцями.

1566. Професор Микола Ганущак. Вчений. Учитель. Людина : колектив. портрет за спогадами сучасників / [редкол.: І. Н. Чернюк (голов. ред.) та ін.]. – Чернівці : Місто, 2012. – 191 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – (Серія «Золоті імена Буковини»). – Бібліогр.: с. 171–172. – 300 пр. – ISBN 978-617-652-019-1 (у паліт.). УДК 54(477)(092) **ВА76652**

Збірник спогадів присвячено життю і діяльності Миколи Івановича Ганущака (25 листопада 1934 — 2 липня 2007 — випусника хімічного факультету Чернівецького національного (на той час державного) університету ім. Ю. Федьковича (ЧНУ), одного з наймолодших доктора хімічних наук у свій час, професора ЧДУ і Львівського національного університету імені Івана Франка — великого учителя, талановитого вченого і прекрасну людину. Науковий доробок професора становить понад 460 публікацій, 48 авторських свідоцтв і патентів, із яких 5 впроваджено у виробництво, за що був удостоєний відзнаки «Винахідник СРСР». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної хімічної науки.

1567. Путь ученого: Бабушкин Владимир Иванович : воспоминания о В. И. Бабушкине его жены Г. И. Бабушкиной, коллег и друзей. – Харьков : Форт, 2010. – 211 с., [4] л. ил. : ил., табл., портр. ; 20 см. – В надзаг.: К 80-летию со дня рожд. – Библиогр.: с. 169–211. – 100 экз. – ISBN 978-966-8599-77-4. УДК 620.193(477)(092) **ВА734205**

У виданні наведено спогади про вченого зі світовим ім'ям, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України в галузі фундаментальних досліджень з термодинаміки реакцій гідратації і корозії цементів і бетонів, а також розрахунку іонних і мембранних рівноваг у гетерогенних системах В. І. Бабушкіна. Висвітлено життєвий шлях, наукова і громадська діяльність вченого, його захоплення, наведено список наукових праць і винаходів. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів та широкого кола читачів.

1568. Радионов Б. В. Воспоминания и размышления торакального хирурга / Радионов Б. В. – Киев : Геопринт, 2013. – 195, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – 450 экз. – ISBN 978-617-674-007-0 (в пер.). УДК 617.541-089(092) **ВА776072**

Автор, торакальний хірург із майже півстолітнім стажем наукової і практичної роботи, у своїх спогадах розповідає про успіхи клініки торакальної хірургії, яку він очолював майже 30 років. У параграфі «Современные принципы и перспективные направления в лечении бронхолегочной патологии» (с. 165–172) подано довідки про 8 учених Києва та Дніпра, авторів монографій, опублікованих впродовж 2002–2013 рр. і присвячених висвітленню основних сучасних методів хірургічного лікування усіх форм і розповсюдженості легеневої патології, а також її ускладнень. Кожна з довідок супроводжується портретною ілюстрацією та інформує про повне ім'я, науковий ступінь, вчене та почесне звання, відомості про професійний шлях, кількість наукових праць, наукову школу. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для лікарів усіх хірургічних спеціальностей, пульмонології і анестезіології, які різною мірою стикаються з торакальною хірургією.

1569. Ректор Гаврилюк: рух у часи «застою» : спогади і думки львів. політехніків / [упоряд. Я. Мельник ; відп. ред. Ю. Бобало] ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 322 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в прим.: с. 313 (17 назв), в тексті та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-617-607-148-8 (у паліт.). – URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/19885> УДК 378.6.091.113:62](477.83-25)«1971/1990» **ВС52511**

Книга спогадів про одного зі знакових ректорів Львівської політехніки Михайла Гаврилюка — спроба відтворити його довголітню насичену і багату науково-освітню та творчу спадщину. Це водночас і намагання пригадати час, у якому він жив, і ті добрі справи, котрі творив задля людей, в ім'я розквіту й розбудови рідної альма-матер. Автори спогадів — його соратники, найближчі друзі та учні — склали барвисту й багатогранну мозаїку непересічного життя цього талановитого вченого, вдумливого і тактовного педагога, оригінального митця, котрий упродовж майже 20 років стояв на чолі одного з найкращих і найбільших ЗВО України — Львівського політехнічного інституту. У книзі вміщено і публіцистичні виступи у пресі самого Михайла Олександровича, що стали своєрідним заповітом для прийдешніх поколінь львівських політехніків. Збагачують сприйняття образу героя книги численні репродукції його чудових живописних робіт, котрі для багатьох стануть справжнім відкриттям. Окремим розділом висвітлено історію родини ректора, що походить з Волині, зокрема, трагічну долю його батька — відомого українського поета Олександра Гаврилюка. Для широкого читачького загалу.

1570. Роговцева А. М. Мій Костя / Ада Роговцева. – [2-ге вид.]. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 282, [2] с., [1] с. іл. : іл., портр. ; 22 см. – Текст укр., рос. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-542-456-7 (у паліт.). УДК 791+792].07(477)(092)

НБУЯМ Бзз3835

Ада Роговцева написала книгу спогадів, присвячену своєму чоловікові — актору Костянтину Степанкову. У виданні вміщено не лише її власні спогади, а й щоденники її доньки, які та писала, коли батько хворів. А ще подано нотатки самого актора та спогади його друзів: Романа Балаяна, Леся Сердюка, Марії Миколайчук, Богдана Ступки, Ольги Сумської. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією театру і кіно та їх митцями.

1571. Родионов И. В. Петровский зачет. Воспоминания об Олеге Борисовиче Петрове / И. В. Родионов. – Запорожье : Привоз принт, 2011. – 134, [1] с. : ил., портр. ; 23 см. – На обл. авт. не указан. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-1679-07-7. УДК 72.03'06(477.63-25)(092)

НБУЯМ Бзз36375

У біографічному нарисі розповідається про життя та творчу діяльність архітектора О. Б. Петрова, якого вважають патріархом дніпропетровської школи практичної архітектури другої половини ХХ ст. Він автор понад 80 архітектурних проєктів. У виданні зібрано унікальні документальні матеріали, вміщено спогади учнів, колег, друзів, близьких про О. Петрова. Розраховано на широкий читацький загал.

1572. Савёлов А. Б. Время. События. Лица / А. Б. Савелов. – [1-е изд., сокр.]. – Мелитополь (Запорож. обл.) : МГТ, 2011. – 297 с. : ил., портр. ; 21 см. – 1 500 экз. – ISBN 978-966-197-079-2 (ошибоч.) (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94

ВА737033

1573. Савёлов А. Б. Время. События. Лица / А. Б. Савёлов. – Изд. 2-е, доп. – Мелитополь : Издательский дом МГТ, 2011. – 361 с. : фото.

ВА749473

Книга спогадів Анатолія Борисовича Савелова, почесного громадянина міста Мелітополя, у минулому генерального директора Мелітопольського заводу тракторних гідроагрегатів. Автор у художній формі розповідає про життя колективу заводу, описує різноманітні події новітньої історії України і колишнього СРСР, свої зустрічі з вченими, діячами літератури, культури, заслуженими артистами, керівниками держави. У виданні згадується велика кількість осіб, які зробили вагомий внесок у створення спеціальної сільськогосподарської техніки. Містить ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1574. Секрет Г. В. Правилівські придибенції... / Ганна Секрет. – Вінниця : Консоль, 2011. – 199 с. : ил., портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-037-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+[070.4:791.097](477.44)(092)

ВА754275

Книжка подільської тележурналістки Ганни Секрет містить спогади авторки, про свої сповнені вражень і життєвих уроків дитячі роки, які стали «золотим місточком» у її покликання — бути піонером вінницького телебачення. Нею створено унікальні проєкти: «Театр на городі», «Фестиваль борщу», «Свято тернової хустки» тощо, які визначають обличчя сучасної культури на Вінниччині. У другій частині видання вміщено низку статей та відгуків друзів і колег про життя і творчість Г. Секрет, проілюстровано світлинами з особистого архіву журналістки. Для широкого кола читачів.

1575. Слава Стецько — донька української нації : спогади сучасників / [авт.-упоряд.: Марія Чепіжко, Віталій Чепіжко]. – Київ : Сигла, 2011. – 206 с., [1] портр. : ил., портр. ; 27 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-2606-01-0 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

НБУЯМ В62544

Книжка присвячена видатній громадській та політичній діячці, жінці, що стояла біля витоків сучасної незалежності України, дружині Ярослава Стецька — Славі Стецько. У виданні вміщено ексклюзивні спогади Івана Губки, Марії Базелюк, Сергія Жижки, Бориса Кожина, Петра Кононенка, Євгена Лупакова, Євгена Марчука, Дмитра Павличка і ще ряду значних постатей українського національного відродження. Автори цікаво, справедливо і реалістично виклали свої думки та враження від зустрічей зі Славою Стецько. Проілюстровано унікальними світлинами з особистих архівів учасників проєкту. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією національно-визвольних змагань.

1576. Славутич Я. Чернигівська Січ : спогади / Яр Славутич. – Запоріжжя : ЗОВУД, 2010. – 32 с. ; 21 см. – 500 пр. – УДК 821.161.2(71)-94

Р117002

Книжка вміщує спогади автора про боротьбу українських патріотів за вільну Україну у роки Другої світової війни. Розраховано на масового читача.

1577. Слід Зорі на Поліській землі : спогади про А. Є. Зорю / [редкол.: В. В. Налапій (голова) та ін.]. – Житомир : Полісся, 2013. – 127 с., [7] арк. іл. : ил., портр. ; 22 см. – (Славетні імена Житомирщини). – Частина тексту рос. – 500 пр. – ISBN 978-966-655-662-5 (у паліт.). УДК 94(477.42)(092)

ВА765418

Книжка спогадів присвячена Аркадію Євдокимовичу Зорі — громадсько-політичному діячу, колишньому першому заступнику голови Житомирської облдержадміністрації, директору Житомирського агротехнічного коледжу, людині, яка своєю працею уславила рідний край та Україну. Розраховано на широке коло читачів.

1578. Сорока З. М. Батюшка з очима неба / Сорока З. М. – Умань (Черкас. обл.) : Уман. комун. вид.-полігр. п-во, 2013. – 54 с. : іл., портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – 200 пр. УДК 821.161.2-94

ВА774679

В основу книжки лягли спогади парафіян села Сичівка на Черкащині про о. Іоанна Цьока. Для широкого кола вірян.

1579. Софія Русова. З маловідомого і невідомого : [хрестомат. трилогія / упоряд.: З. Нагачевська, О. Джус] ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2006. – 21 см.

Ч. 3 : «Я не поетеса... Я не вчена... Я громадянка...». – 2012. – 603 с. : портр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 565–598. – 300 пр. – ISBN 978-966-640-347-9 (у паліт.). – URL :http://shron1.chtyvo.org.ua/Rusova_Sofii/Sofii_Rusova_z_malovidomoho_i_nevidomoho_Chastyna_3_Ya_ne_poetesa_Ya_ne_vchena_Ya_hromadianka.pdf УДК 37.013(477)(092)+821.161.2.09

В349349/3

Заключна частина хрестоматійної трилогії «Софія Русова. З маловідомого і невідомого» містить окремі літературно-критичні праці С. Русової початку ХХ ст., огляди-рецензії літературно-мистецьких і педагогічних видань 1920–1930-х рр., зразки мемуаристики, власних художніх творів, перекладів, політичної публіцистики еміграційного періоду й оцінки-відгуки про них видатних сучасників. Уперше опубліковані переважно у виданнях і періодичних виданнях Західної України та міжвоєнної Чехо-Словацької Республіки, вони розкривають нові грані творчої спадщини Софії Русової-літературознавця і громадсько-політичної діячки. Розраховано на науковців, педагогів, студентів, політологів та широкий освітянський і громадський загал.

1580. Співати вміє кожен, заспівувати — ні : спогади про Василя Басараба / [упоряд.: Л. Ф. Басараб, С. В. Басараб] ; за ред. С. В. Басараба. – Київ : Віпол, 2011. – 127 с., [8 арк. іл.] : іл., портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-646-102-8 (у паліт.). УДК 070.42(477)(092) **ВА737634**

У виданні вміщено спогади про життєвий і творчий шлях заслуженого журналіста України Василя Макаровича Басараба (1937–2006). Важливе місце у книжці відведено його спогадам «Вік живи — вік думай» (с. 12), а також статтям журналіста, поданим у частині другій. Для широкого кола читачів, усіх, хто прагне краще пізнати історію своєї країни та відновити розірваний зв'язок часів і поколінь.

1581. Спілка української молоді: на службі Богові та Україні = Ukrainian youth association: in service to God and Ukraine : [док., спогади / упоряд. С. Липовецький]. – Київ : Укр. вид. спілка, 2011. – 127 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Текст укр., англ. – ISBN 978-966-1513-14-2. УДК 061.2-053.8(477)

ВА742981

Видання ознайомлює з документами СУМу та спогадами членів організації. Містить наступні розділи: «Світоглядні засади СУМу»; «Початки СУМу»; «СУМ в еміграції»; «Роки незалежності та крайові організації»; «Офіційні матеріали». Подано понад 300 світлин та зображень; довідкову інформацію про виникнення програмних документів та символів СУМу; біографічні дані про усіх Голів ЦК/ЦУ/СУ та Голів Світової Вишньої Ради, інформацію про почесних членів, «Витязів» тощо. Для читачів, які цікавляться політичною освітою, націоналістичною ідеологією та християнською релігією, незалежними всеукраїнськими молодіжними організаціями.

1582. Спогади про Василя Колодія / упоряд. М. Муха-Колодій. – Львів : Каменяр, 2011. – 255 с. : іл., портр. ; 25 см. – (Серія «Особистості»). – Бібліогр. в підрядк. прим. – Алф. покажч. віршів В. Колодія: с. 354. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-607-087-9 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВС52633

У книжці, на основі спогадів сучасників, відтворено образ українського письменника Василя Колодія (1922–1991). Оптимістично-радісні й лірично-налаштовані вірші поета глибоко запали в душі численних шанувальників ще за його життя, не втратили вони своєї актуальності й нині. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1583. Спогади про Івана Гнатюка / [упоряд. П. Сорока]. – Вид. 2-ге, розшир. і доповн. – Тернопіль : Астон, 2010. – 200 с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-308-376-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА736153

У книзі спогадів висвітлено бориславський період життя українського поета, лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка Івана Гнатюка. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1584. Спогади про Івана Франка / упоряд. М. Гнатюк. – Вид. 2-ге, доповн., переробл. – Львів : Каменяр, 2011. – 813 с. : табл., портр. ; 25 см. – На авантитулі: До 20-річчя незалежності України. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Укр. кн.» 2011 р. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 750 пр. – ISBN 978-966-607-180-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **BC52684**

У виданні найбільш повно представлено спогади широкого кола громадських і культурних діячів Західної України й Наддніпрянщини кінця ХІХ — початку ХХ ст., рідних і знайомих Івана Франка, у яких міститься багатий і цікавий матеріал про життя та діяльність Великого Каменяря. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1585. Степан Сабадаш у спогадах сучасників і шанувальників : до 90-ої річниці від дня народж. / [уклад.: Т. Мінченко]. – Чернівці : ПБКФ «Технодрук», 2010. – 141, [2] с. : іл., нот. іл., портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-8658-73-0. УДК 78.071.1(477)(092) **BA752428**

Книжка розповідає про композитора, народного артиста України, чий пісні стали цілою епохою відродження й розквіту української ліричної пісні — Степана Сабадаша. Для широкого кола читачів, шанувальників української пісні та творчості митця.

1586. Струтинська Г. І. Слово про батька / Галина Струтинська. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 119 с. : іл., портр. ; 20 см. – На звороті тит. арк. авт.: Галина Струтинська (Кузьменко). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-189-067-0. УДК 821.161.2-94 **BA747510**

У книзі вміщено спогади про І. С. Струтинського, вчителя з Кіровоградщини — непересічну і, без перебільшення, визначну особистість, яка була й залишається у пам'яті багатьох сучасників взірцем чесності, людяності, працелюбності. Галина Струтинська з гордістю і шаном розповідає про авторитетного, люблячого і любимого батька, який вмів ошчасливити кожну людину. У фотографіях представлено родовід Струтинських. Для широкого читацького загалу.

1587. Талант, огранений долею : до 80-річчя від дня народж. Миколи Дубини / [упоряд. В. І. Шпак]. – Київ : Експрес-поліграф, 2012. – 207 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 203–204 (37 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2530-41-4 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **BA764862, Табачник Д.В. BA2195**

У виданні представлено вибрані твори українського вченого-літературознавця, критика, публіциста, педагога, організатора науки в Україні Миколи Дубини. Вміщено вітання-спогади рідних, друзів, колег ювіляра. Для науковців, літературознавців, викладачів, студентів, широкого кола читачів.

1588. Тверской В. Г. Облака памяти : воспоминания / Владимир Тверской. – Киев : [б. и.] ; Житомир : Рута, 2011. – 233 с. : іл., портр. ; 21 см. – 150 экз. – ISBN 978-617-581-059-0 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94 **BA741544**

Книжка Володимира Григоровича Тверського, до якої увійшли прозаїчні спогади і враження автора, накопичені за минулі роки. Містить ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1589. Творець добра людського : спогади про В. Д. Северинчика / [редкол.: Ф. Т. Панасюк (голова) та ін.]. – Житомир : Полісся, 2013. – 85 с., [28] арк. іл. : портр. ; 23 см. – (Славетні імена Житомирщини). – 500 пр. – ISBN 978-966-655-693-9 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+631.115.6-057.177.1(477.42)(092) **BA781524**

Книжка зворушливих спогадів про мудрого керівника, талановиту людину В. Д. Северинчика, який розбудовував народне господарство колгоспів і сіл Житомирщини. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю та його видатними діячами.

1590. Тиха війна Рената Польового / [авт.-упоряд. Р. Коваль] ; Б-ка Іст. клубу «Холодний Яр». – Київ : Іст. клуб «Холодний Яр» ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 1 039 с. : іл., табл., портр. ; 29 см. – (Серія «Видатні українці» ; кн. 1). – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-240-100-4 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477)(092) **CO34289**

Ця книга є збірником творів Рената Петровича Польового, а також спогадів про нього і його родину. Видання може бути посібником з історії України. Вміщено розповідь про тих, хто боровся за незалежність

нашої батьківщини зброєю, і про тих, хто дбав про рідну культуру і тим самим вів тиху війну за збереження української нації. Для широкого читацького загалу.

1591. Тиха музики молитва : спогади про Ігора Соневицького / [відп. ред. С. Павлишин]. – Львів : БаК, 2010. – 165 с. : іл., портр. ; 15x21 см. – Текст: укр., англ. – 500 пр. – ISBN 978-966-7065-92-8 (у паліт.). УДК 929Соневицький+78.071(73)(=161.2)(092) **ВА730543**

У збірнику спогадів представлено Ігора Соневицького — українського музичного діяча в Америці, композитора, диригента, педагога, піаніста, організатора культурного життя у найрізноманітніших ділянках. У згадуваннях його сучасників, від гімназійних років у Львові до останніх днів у США звучать подив, захоплення, велика любов і вдячність. Перед нами постає людина великого таланту, інтелігентності, непохитності, переконань у цілеспрямованому служінню своєму народові, а разом з тим сповнена душевної ніжності, м'якої дотепності, радості життя. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української діаспори в Америці.

1592. У гармонії з долею : до 80-річчя з Дня народж. Віктора Западні / [упоряд. В. І. Шпак]. – Київ : Експрес-Поліграф, 2012. – 167 с., [16] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2530-37-7 (у паліт.). УДК 323(477)(092) **ВА764398**

Видіння присвячено 80-річчю з дня народження Віктора Западні — українського управлінця, політика. Вміщено вітання-спогади рідних, колег ювіляра. Для широкого кола читачів.

1593. У знятому на півку дні : [Олесь Ульяненко у спогадах / упоряд. Н. Степула]. – Київ : Укр. пріоритет, 2012. – 221, [2] с. : іл., портр. ; 18 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2669-23-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-94(092) **АО270650**

Видання приурочено до 50-ліття Олеся Ульяненка — письменника, наймолодшого лауреата Малої Шевченківської премії. Автори текстів-спогадів та унікальних фото — Тарас Антипович, Світлана Божко, Михайло Бринних, Павло Вольвач, Юка Гаврилова, Сергій Грабар, Олена Каганець, Дмитро Клочко, Марія Кучеренко, Валентина Лісовська, Анна Лобановська, Світлана Поваляєва, Сергій Руденко, Альона Соколинська. Для широкого кола читачів, які цікавляться творчістю сучасних українських письменників.

1594. «У мерехтінні найдорожчих лиць». Згадуючи Михайлину Коцюбинську / [упоряд. і відп. ред. Е. Соловей]. – Київ : Дух і Літера, 2012. – 575 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-378-284-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092) **ВА761938**

Михайлина Коцюбинська (1931–2011) — знакова постать українського шістдесятництва, відомий літературознавець і критик, лауреат Шевченківської премії, людина, що до останнього подиху самовіддано працювала на ниві української культури, надолужуючи ті роки, коли була відлучена від улюбленої праці, зазнала переслідувань, цькування, заборони на професію та ім'я. Небога видатного письменника-класика, вона завжди відчувала колосальну відповідальність за славне ім'я. Значна частина авторів книги також є героями свого часу: Василь Овсієнко, Євген Сверстюк, Микола Плахотнюк, Микола Горбаль та ін. З їхніх спогадів постають, власне, образи антиподи: світлий образ М. Коцюбинської та похмурий образ Системи, якій вона протистояла. Розділ «Публікації» містить цінні додатки: недруковані за життя тексти М. Коцюбинської та епістолярій. У розділі «Ілюстрації» представлено унікальні та цікаві світліни. Для широкого читацького загалу.

1595. У пам'яті назавжди. Спогади про Бориса Поліщука : [збірка / упоряд. А. Мельничук]. – Київ : Панмедія, 2013. – 157, [2], XVI с. : іл., портр. ; 21 см. – Вид. коштом родини Поліщуків. – 200 пр. – ISBN 978-966-8947-09-4 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+070(477)(092) **ВА767704**

Ця книжка спогадів, у яких Борис Миколайович Поліщук — український журналіст, публіцист, гуморист, член СЖУ — постає таким, яким бачили його, сприймали і горнулися до нього ті, хто його любив і шанував за життя, любить і шанує й сьогодні. Для широкого читацького загалу.

1596. У творчому горінні. Мирослав Стефанишин : портр. митця у ст., рец., відгуках, інтерв'ю, спогадах, листах і фотоматеріалах / [ред.: І. Ольшевський, П. Коробчук]. – Луцьк : Твердиня, 2010. – 242 с., [4] арк. іл. : портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 234–237 та в тексті. – Бібліогр. творів М. Стефанишина: с. 230. – 500 пр. – ISBN 978-617-517-023-6 (у паліт.). УДК 78.071.1(477.82)(092) **ВС53067**

Запропоновано збірний творчий портрет знаного на Волині й за її межами композитора, хормейстера, фольклориста, диригента, педагога, громадського діяча, очільника Волинської обласної організації Національної ліги композиторів Мирослава Стефанишина (1927 р. н.). Творчо-життєвий портрет митця написаний і багатьма людьми, і особисто М. Стефанишином (розділи: «Статті» с. 5–34, «Рецензії та відгуки» с. 35–46, «Спогади» с. 47–57). Розділ «Інтерв'ю» (с. 58–82) на дев'яносто відсотків написаний митцем. Доповнюють

книгу розповіді та спогади його вчителів, колег, журналістів, літераторів, друзів, родичів (розділ «Слово про композитора»). Представлено листування М. Стефанишина. Привітання, поетичні присвяти, дарчі надписи наведено на с. 205–229. Перелік творів (і оригінальних, і обробок народних пісень, танців) та список їх виконавців подано на с. 230–236. Окрім того, автор книги запрошує здійснити екскурс до галереї світлин. Для усіх шанувальників творчості М. Стефанишина.

1597. Українські письменники у спогадах сучасників : у 2 т. / упорядкув., передм. та прим. І. Лисенка. – Київ : Комп'ютерпрес, 2012–. – 20 см. – ISBN 978-966-8846-31-1.

Т. 1. – 2012. – 415, [1] с. – Бібліогр. в прим. – Імен. покажч.: с. 401–412. – ISBN 978-966-8846-32-8. УДК 821.161.2.09(092) **В353984/1**

Т. 2 / [упорядкув, передм. та прим. Івана Лисенка]. – Ніжин : Вид-во ДПУ ім. Гоголя, 2013. – 638 с. – ISBN 978-617-527-089-9 **В353984/2**

У першому томі вміщено 90 спогадів, які висвітлюють життя 40 українських письменників. У другому — представлено спомини про 73 українських письменників. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1598. Ученый, Учитель, Человек : к 85-летию со дня рождения И. Е. Тарапова / Ассоц. выпускников, преподавателей и друзей Харьков. нац. ун-та им. В. Н. Каразина. – Харьков : Новое слово, 2011. – 425 с., [6] л. ил. : портр. ; 21 см. – Библиогр. в конце науч. тр. и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-617-568-65-0 (в пер.). УДК 378.4(477.54-25)(092) **ВА763284**

У збірнику висвітлено основні етапи життя ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, завідувача кафедри теоретичної механіки І. Є. Тарапова. Викладено оглядові статті учнів ученого — представників створеної ним школи з механіки суцільних середовищ з ускладненими властивостями. Вміщено спогади колег, друзів, близьких І. Є. Тарапова, які дають можливість отримати уявлення про нього не тільки як про вченого, а й як про вчителя, вихователя, керівника, громадянина. Для науковців, краєзнавців, викладачів, студентів, широкого кола читачів.

1599. Харківський університет XIX — початку XX століття у спогадах його професорів та вихованців : [у 2 т. / уклад.: Б. П. Зайцев та ін.]. – Харків : Сага, 2008–2011. – 26 см.

Т. 1. – 2011. – 539 с. : портр. – Текст укр., рос. – 1000 (3-й завод 221–250) прим. **В353127/1**

Т. 2. – 2011. – II, 552 с. : портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 471–528. – 500 пр. (2-й з-д 121–180). – ISBN 978-617-575-000-1 (у паліт.). УДК 378.4(477.54-25)«18/19»

В353127/2

Книга містить спогади про Харківський університет XIX — початку XX ст., його професорів та вихованців — учених, педагогів, літераторів, журналістів, лікарів, державних діячів і знайомить з навчальним процесом та адміністративним устроєм університету, традиціями та побутом. До видання увійшли рукописи, знайдені в відділі колекцій рідкісних видань та рукописів Центральної наукової бібліотеки та Музею історії університету ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Спогади написано російською мовою, за винятком спогадів Є. Х. Чикаленка, М. П. Савінова, К. М. Галкіна та рукописних спогадів Б. М. Мартоса. Загалом подано 35 споминів. Розраховано на істориків, краєзнавців, викладачів і студентів ЗВО, а також усіх, хто цікавиться історією вищої освіти.

1600. Цяпа М. Мозолівка : спомини, роздуми, розповіді / Михайло Цяпа. – Херсон : Херсон. міська друк., 2011. – 607 с. : іл., портр. ; 29 см. – Бібліогр.: с. 602–605. – 500 пр. – ISBN 978-966-1540-42-4 (у паліт.). УДК 908(477.84-22) **СО30315**

Книга присвячена жителям с. Мозолівка (Підгаєцький р-н, Тернопільська обл.), які боролися і загинули, тим, які пережили страшні тортури і виселення у Сибір та тим, хто боровся за Самостійну Соборну Українську Державу. Інформація подана за хронологією, без розділів. Налічується біля 80 статей, складених із розповідей та споминів про односельчан автора. Вміщено фотоілюстрації. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

1601. Человек и Маэстро. Воспоминания о Сергее Малёванном / [сост. Н. Малёванная]. – Киев : Богдана, 2011. – 155, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – Текст рус., укр. – 500 экз. – ISBN 978-966-425-004-4. УДК 78.071.2.084.68(477)(092) **ВС52732**

Сергій Мальований — хормейстер Ансамблю пісні і танцю Збройних сил України (помер 1.12.2010 р.). На сторінках видання дружина, рідні та друзі музичного діяча України згадують про нього як про неординарну особу, людину-свято, творчість якої вплинула на життя та долю зірок опери та естради, а також людей, що мали за щастя дружити та жити поруч з ним. У книжці висвітлено також і творчий доробок С. Мальованого (с. 154). Містить ілюстративний матеріал. Без покажчиків. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться питаннями культури і духовності.

1602. Чорнобильська рана, яка ніколи не загоїться : [кн. пам'яті / упоряд. Л. Ф. Коваль]. – Вінниця : Волин. обл. друк., 2011. – 159, [4] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Світлій пам'яті героїч. учасн. траг. чорнобил. подій присвяч. – 100 пр. – ISBN 978-966-621-485-3 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477.44)(092)

ВА743605

Книга відкриває невідомі сторінки участі вінничан у ліквідації наслідків атомного лиха, яке понівечило здоров'я і долі тисячам подолян. Видана до 25-роковин Чорнобильської катастрофи. За обкладинками видання зібрано спогади ліквідаторів Мурованокуриловеччини Вінницької області, унікальні фотографії і документи тієї пори. Для широкого читацького загалу.

1603. Чупашко І. П. Михайло Антків. Присутність / Іван Чупашко. – Львів : Колір ПРО, 2013. – 205 с. : іл., портр. ; 21 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 100 пр. – ISBN 978-966-2501-15-5 (у паліт.). УДК 78.071.2(477)(092)

ВА771719

У виданні висвітлено життя і творчість диригента, доцента кафедри хорового диригування Львівської державної консерваторії ім. М. В. Лисенка, кандидата мистецтвознавства Михайла Михайловича Антківа. Вміщено спогади учнів, друзів і колег. Для краєзнавців, науковців, викладачів, студентів ЗВО та широкого кола читачів.

1604. Шамота В. С. Полвека созидания / [Шамота В. С.]. – Харьков. : Техностандарт, 2012. – 226 с., [8] л. ил. : ил., табл., портр. ; 22 см. – Авт. указан перед вып. дан. – 300 экз. – ISBN 978-966-1504-08-9 (в пер.). УДК 621.438(477.54-25)(092)

ВА761179

У виданні вміщено спогади про Анатолія Олександровича Бугайця, українського промисловця, кандидата технічних наук, генерального директора ВАТ «Турбоатом», Героя України. Для широкого кола читачів.

1605. Шевчук С. П. Родинні історії / Сергій Шевчук ; Центр краєзнав. дослідж. Північ. Приазов'я, Держ. арх. Запоріж. обл. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2013. – 158, [1] с. ; 20 см. – 90-річчю Куйбишев. р-ну присвяч. – 300 пр. – ISBN 978-617-573-067-6. УДК 94(477.64)(092) **ВА775136**

Монографія ґрунтується на джерельній базі Державного архіву Запорізької області та свідченнях мешканців малої батьківщини автора — Куйбишевського району Запорізької області, починаючи із заселення території району з початку XIX ст. Розділ «Історії родин у спогадах жителів та вихідців з Куйбишевського району» (с. 40–156) репрезентує записані впродовж переважно 2009–2010 рр. спогади 74 респондентів сіл Куйбишевського району. Спогади систематизовано за географічним принципом. Кожному спомину передують біографічна довідка про респондента, у якій зазначено повне ім'я, дату та місце народження, відомості про батьків, близьких родичів, освіту, життєвий і професійний шлях. Видання не містить ілюстрацій і допоміжних покажчиків. Для широкого кола дослідників, які цікавляться історією краю.

1606. Ширман Н. И. Воспоминания врача Натана Ширмана / [сост. А. В. Чуднов]. – 2-е изд. – Кировоград : Имэкс-ЛТД, 2011. – 233 с. : ил., табл., портр. ; 19 см. – (Серія «Єлисаветградське коло», ISBN 978-966-189-086-1). – Загл. сер. укр. – Текст рус., укр. – 300 экз. – ISBN 978-966-189-091-5. УДК 61(477)(092)

ВА752329

Не революції рятують світ від загибелі, а чесна і наполеглива праця. З цим переконанням жив на землі звичайний чоловік Натан Ісаакович Ширман (1869–1944) — лікар і вчитель. У роки страшної війни далеко від свого рідного Єлисаветграда — Зінов'євського — Кірово — Кіровограда в стародавньому місті Рязані він не дописав свою «біографію для дочки», яка лише нині — в іншій країні, в іншому столітті — публікується повністю. Його власна розповідь «про час і про себе» доповнена сторінками з рукопису Марії Сергіївни Плахотіної (1908–1998). Для широкого кола читачів.

1607. Шугай О. В. Іван Багряний: нове й маловідоме : есеї, док., листи, спогади, нотатки, факти / Олександр Шугай. – Київ : Смолоскип, 2013. – . – 25 см.

Кн. 1. – 2013. – 955 с., 16, 32 арк. іл. : портр. – Частина тексту парал. укр., нім. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Анот. покажч. імен: с. 943–948. – Вид. коштом Фондації ім. Івана Багряного (США). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-78-7 (ТОВ «Смолоскип»). – ISBN 978-966-1676-51-9 (МБФ «Смолоскип») (у паліт.). УДК 821.161.2-94.09(082)

В354731/1

Кн. 2. – 2013. – 1045 с., 16, 32 арк. іл. : портр. – Анот. покажч. імен: с. 1023–1036. – Вид. коштом Фондації ім. Івана Багряного (США). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-79-4 (ТОВ «Смолоскип»). – ISBN 978-966-1676-52-6 (МБФ «Смолоскип») (у паліт.). УДК 821.161.2-94.09(082) **В354731/2**

До першої книги увійшли матеріали з архівів колишнього КДБ, дослідження про табір Ді-Пі в Новому Ульмі (ФРН), відгуки представників української діаспори та зарубіжних рецензентів на творчість Івана Баг-

ряного. Крім того, вміщено газетні публікації, спогади очевидців про поїздки цього видатного письменника і громадсько-політичного діяча в Бельгію, Великобританію, США та Канаду. Видання доповнюють щоденникові записи про І. Багряного, есей про його прочитання «Листів до братів-хліборобів» В. Липинського, значна кількість світлин, а також інші невідомі досі документи. Друга книга вміщує матеріали, що висвітлюють новоульмівський період життя і творчості І. Багряного. За допомогою конкретних фактів, зокрема листів письменника до дружини та соратників і друзів, досліджено, в яких нелегких умовах було створено романи «Сад Гетсиманський», «Буйний вітер», віршовану повість «Антон Біда — герой труда» тощо. Крім того, подано статті, нотатки, дарчі написи та автографи, маловідомі політичні карикатури. В окремих розділах йдеться про повернення й вшанування творчої спадщини І. Багряного в Україні. Сторінки книги доповнено рідкісними світлинами. До кожної з двох книг створено анотований покажчик імен. Розраховано на широке коло читачів.

1608. Шулипа Л. В. Жизнь, отданная городу : памяти Геннадия Шулипы (мэра г. Белая Церковь в 1988–2006 гг.) / Леонид Шулипа. – Белая Церковь (Киев. обл.) : О. Пшонківський, 2012. – 269 с. : ил., портр. ; 21 см. – 500 экз. – ISBN 978-617-604-005-7 (в пер.). УДК 94(477.41-21)(092)«1988/2006»

BA753134

До видання вміщено спогади автора про дитячі та юнацькі роки Геннадія Шулипи, про родину, яка мала великий вплив на становлення його як особистості. А також спомини про колишнього міського голову Білої Церкви державних і громадських діячів України, його колег і друзів. Для широкого кола читачів.

1609. Этот разный, разный... разный Блискунов : (воспоминания друзей, коллег, учеников) / авт. проекта С. Н. Куценко. – Симферополь : Таврида, 2011. – 159, [4] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Жизнь талантливых людей). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-584-020-6 (в пер.). УДК 61(477.75)(092)

BA742583

Книга спогадів про талановитого хірурга, доктора медичних наук, професора, заслуженого винахідника СРСР і УРСР, лауреата Великої Золотої медалі ООН, лауреата премії імені В. К. Семінського Олександра Івановича Блискунова. Для медиків, краєзнавців, бібліотечних, музейних працівників та всіх, хто цікавиться історією розвитку медицини регіону та її видатними представниками.

1610. Юрій Кипоренко-Доманський : спогади та матеріали / вступ. ст., [с. 3–27], упорядкув. та прим. І. Лисенка. – Житомир : Рута, 2013. – 191 с. : ил., портр. ; 18 см. – Бібліогр. пр. про Ю. Кипоренка-Доманського : с. 176–179 (58 назв). – 100 пр. – ISBN 978-617-581-203-7 (у паліт.). УДК 784.071.2(477)(092)

AO271854

Видання відтворює яскравий і багатогранний обрис майстра українського оперного мистецтва першої половини ХХ ст. Юрія Кипоренка-Доманського (1888–1955). Для шанувальників музичного мистецтва та долями його митців.

1611. «Я жив як міг, я не лукавив...» : літературна спадщина Бориса Нечерди: спогади про письменника / [упорядкув., підготов. текстів та прим. І. М. Задої]. – Одеса : Астропринт, 2010. – 415 с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в прим. – Покажч. імен та назв.: с. 402–409. – 500 пр. – ISBN 978-966-190-421-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

BA738168

У книжці представлено літературну спадщину, листування, інтерв'ю українського письменника, лауреата Національної премії України імені Т. Г. Шевченка Бориса Нечерди, спогади колег, друзів про нього, вірші-присвяти. Адресовано науковцям, історикам, викладачам, студентам, широкому колу читачів, які цікавляться українською літературою.

1612. Я. М. Фогель. Физик. Учитель. Человек = Ya. M. Fogel'. Physicist. Tutor. Percon / Нац. науч. центр «Харьков. физ.-техн. ин-т», Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина ; [сост.: Азаренков Н. А. и др.]. – Харьков : Підруч. НТУ «ХПІ», 2010. – 307 с., [12] л. ил. : ил., портр., табл. ; 21 см. — Текст парал.: рус., англ. – В пер. – 300 экз. – URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/3574> УДК 539.196+016:539.196(092)

BA730714

До книжки вміщено спогади дочки Якова Михайловича Фогеля, його учнів та соратників про нього — видатного вченого ХХ ст. в галузі фізики електронних та атомних зіткнень і фізичної електроніки, людину універсальної наукової ерудиції, який виростив плеяду дослідників, що внесли помітний вклад у розвиток світової науки. Подано список наукових праць Я. М. Фогеля (с. 197–230). Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки та долями її геніїв.

1613. Я обрав свій шлях... : Леонід Куценко у спогадах, листах, пам'яті / [упорядкув., підготов. текстів та прим. І. М. Задої]. – Одеса : Астропринт, 2012. – 334 с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Біб-

ліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 321–328. – 250 пр. – ISBN 978-966-190-669-2 (у паліт.).
УДК 821.161.2.09(092) **A766116**

Ця книга — своєрідний вінок на пошану літературознавця, професора Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка, члена НСПУ, громадсько-культурного діяча Леоніда Васильовича Куценка (1953–2006). Частина I містить спогади колег та друзів про літературознавця. В частині II наведено листи з особистого архіву (загалом 161 лист). Окремо подано три інтерв'ю з Л. В. Куценком. Для знавців літератури, істориків, науковців, вчителів, студентів.

1614. «Я — син великого народу...» : Василь Діденко у спогадах, листах і поезії / [упоряд. О. М. Ємець]. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2011. – 158, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-617-573-025-6. УДК 821.161.2.09(092) **BA742883**

Книгу присвячено пам'яті українського поета-лірика В. І. Діденка (1937–1990). Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

1615. Яков Погребняк. Соціально-психологічний портрет лідера / [ред. совет: Геращенко А. С. (председатель) и др.]. – Николаев : Шамрай П. М., 2013. – 400, [3] с. : ил., портр. ; 25 см. – (Серия очерков, написанных людьми, близко знавшими главных героев). – 800 экз. – ISBN 978-617-680-006-4 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-4-92+94(477)(092) **BC55039**

Видання висвітлює основні періоди життя та професійної діяльності Якова Петровича Погребняка, який був першим секретарем обкомів Компартії в Полтавській, Івано-Франківській, Миколаївській, Львівській областях і понад шістьнадцять років — секретарем ЦК КПУ. У збірнику зібрано спогади людей, які працювали з ним, вміщено архівні документи та фотографії. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією країни.

1616. Ярославський Ю. М. Життя прожити — не поле перейти : автобіогр. повість / Юлій Ярославський. – Чернівці : Друк арт, 2012. – 363 с. : іл., портр. ; 21 см. – 50 пр. – ISBN 978-966-2021-54-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-3 **BA754270**

У автобіографічній книзі вчитель-викладач історії та суспільствознавства Юлій Михайлович Ярославський розповідає про своє життя, сповнене різних подій: дитинство в с. Романівка Чемеровецького району, юність, зрілі роки, навчання у Чернівецькому державному університеті, служба в армії, праця (голова комісії по соціальному захисту населення при Хотинській міській раді, позаштатний кореспондент газети «Радянська Буковина»), громадська діяльність, тобто про все, що довелося прожити й пережити. Для широкого кола шанувальників мемуарної літератури.

1617. Яцків М. М. Світлина спогадів : біогр. оповід. / М. М. Яцків. – Івано-Франківськ : Прикарпат. НУ ім. В. Стефаника, 2012. – 139 с. : іл., портр. ; 26 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-640-336-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **BC53647**

У мемуарах автор розповідає про історію свого роду Яцків з Івано-Франківщини. Видання структуровано за главами: «Хто ми? Чиї сини?» (с. 9), «Про моїх батьків» (с. 11), «Про родину» (с. 15), «Про село Попівці» (с. 18), «Дещо про себе» (с. 39), «Про мою дружину» (с. 105), «Про наше подальше життя» (с. 112). Ілюстровано світлинами. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українських родин.

1618. СЪМПОЗИОН. Встречи с Валентином Сильвестровым : [интервью, ст. к 75-летию укр. композитора + DVD-диск с видеозаписью юбил. концерта В. Сильвестрова / сост.: А. Вайсбанд, К. Сигов]. – Киев : Дух і Літера, 2012. – 407 с., [8] л. ил. : портр. ; 24 см + 1 компакт-диск. – Библиогр. в примеч. – Имен. указ.: с. 389–401. – ISBN 978-966-378-274-4. УДК 78.071.1(477)(092) **BA783311/DVD439**

У книжці, присвяченій 75-річчю від дня народження Валентина Сильвестрова, вміщено бесіди з композитором філософа Костянтина Сігова та музикознавця Алли Вайсбанд, а також нариси про нього всевітньовідомих композиторів і музикантів Софії Губайдуліної, Гії Канчелі, Арво Пярта, Гідона Кремера, поетеси Ольги Седакової та ін. Об'єднуючи спогади і міркування про творчість В. Сильвестрова, створено об'ємний, багатовимірний портрет композитора, представлено нові твори і власні роздуми митця про музику. Для музикантів та широкого кола читачів.

5.2. Щоденники

Див. також № 310, 311, 369, 463, 524, 534, 546, 582, 699, 787, 1006, 1197, 1362, 1398, 1459, 1500, 1512, 1570, 1634, 1639, 1656, 2023, 2092, 2301, 2302

1619. Винниченко В. К. Щоденник / Володимир Винниченко ; [упорядкув. О. Мотиля] ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.]. – Київ : Смолоскип, 1980– . – 24 см.

Т. 3 : 1926–1928 / ред. Г. Костюк ; упоряд. текстів і прим. О. Мотиля. – 2010. – 621 с. : портр. – Імен. покажч.: с. 609–620. – 1 000 прим. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0002274>
УДК 821.161.2-94 **В352369/3**

Т. 4 : 1929–1931. – 2012. – 339, [1] с. : портр. – Парал. тит. арк. англ. – У вип. дан. також: Едмонтон ; Нью-Йорк : [б. в.]. – У надзаг. також: Коміс. Укр. вільної акад. наук у США для вивч. і публ. спадщини Володимира Винниченка, Канад. ін-т Укр. студій. – Бібліогр. в прим. – Імен. покажч.: с. 333–339. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2164-67-1 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0002261>
УДК 821.161.2-94 **В345493/4**

Третій том щоденникових записів видатного українського політичного діяча, прозаїка, драматурга і художника Володимира Винниченка охоплює період 1926–1928 рр. Це довгоочікуване продовження двох попередніх книг, що вийшли друком в Едмонтоні–Нью-Йорку 1980 р. і 1983 р. й містили записи 1911–1920 і 1921–1925 рр. Четвертий том охоплює період французької еміграції 1929–1931 рр. Систематичні авторські нотатки досконало відтворюють не лише культурно-мистецьку й громадсько-політичну атмосферу, в якій жив і творив В. Винниченко, а являють читачу його унікальний внутрішній світ. Щоденники сповнені великою кількістю побутових дрібниць, інтимних переживань, психологічних роздумів і політичних візій оригінального майстра слова. Видання розраховано на широке коло шанувальників української та світової літератури, культури та історії.

1620. Воля О. Щоденник. Сорок років. 1969–2009 / Олесь Воля. – Київ : Аконтіт, 2011. – 1111 с., [46] арк. іл. : портр. ; 25 см. – На звороті тит. арк. авт.: Олесь Воля (Міщенко Олександр Володимирович). – Покажч. імен: 1090–1109. – 1 020 пр. – ISBN 978-966-8001-60-4 (у паліт.).
УДК 821.161.2-94 **ВС52061**

Олесь Воля (Міщенко Олександр Володимирович) — відомий сучасний письменник, мислитель. У своїй книзі він розповідає про вкрай нещадну й нещадиму особисту долю, про зустрічі з багатьма яскравими особистостями. Особливо разючі сторінки щоденникових записів про Григора Тютюнника. Деякі з них уперше виносяться на читацький розсуд. Для широкого кола читачів.

1621. Гаман В. П. Дні летять, як осінні листя з беріз : мемуар. кн. / Віктор Гаман. – Київ : Укр. письменник, 2012. – 526 с., [36] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в тексті. – ISBN 978-966-579-327-4 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВА751068**

У книзі вміщено документи, що зберігаються у власному архіві автора, та уривки з творів письменника. Протягом усього свідомого життя автор видання — Віктор Гаман — веде щоденники, нагромаджує власний творчий архів. Для широкого кола шанувальників мемуарної літератури.

1622. Другий «Крик з могили» Миколи Холодного, почутий і записаний Михайлом Каменюком у Вінниці / [упоряд. Михайло Каменюк]. – Вінниця : Консоль, 2010. – 367 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 356–365 (271 назва). – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-031-4. УДК 821.161.2-1.09(092)

ВА754811, ФПУ/№2612

До публіцистично-літературознавчого збірника вміщено епістолярну спадщину поета-дисидента Миколи Холодного, його щоденникові записи вінницької пори з роздумами про найбільш значущі суспільно-політичні події того часу, численні спогади з питань дисидентського руху в СРСР. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією українського національного руху ХХ ст.

1623. Єфремов С. О. Щоденник (01.01.1895–04.02.1896) ; Про дні минулі (1876–1907 (спогади) / Єфремов Сергій Олександрович ; [упорядкув., вступ. ст., с. 6–56, І. Гирич] ; Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. Грушевського НАНУ, Ін-т рукопису НБУ ім. В. Вернадського. – Київ : Темпора, 2011. – 790 с. : портр. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч.: с. 750–790. – ISBN 978-617-569-048-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВС52454**

У спогадах і юнацькому щоденнику видатного українського літературознавця і громадсько-політичного діяча Сергія Єфремова розповідається про національне суспільне життя на підросійській Україні у період від другої половини ХІХ ст. до 1906 р. Мемуари містять нотатки про юнацькі роки С. Єфремова, навчання в

Уманській духовній школі, київській семінарії, університеті; участь автора у діяльності семінарської учнівської громади, Старій Громаді, та видавництві «Вік», журналі «Киевская старина». Спогади С. Єфремова рясніють портретами видатних постатей української політики і культури: В. Антоновича, О. Кониського, Б. Грінченка, М. Грушевського, О. Лотоцького, Є. Чикаленка та ін. Книга буде цікавою усім небайдужим до історії національно-визвольного руху.

1624. Запорожці на фронтах війни / [сост.: В. Ткаченко и др.] ; Запоріж. наук. т-во ім. Я. Новицького [и др.]. – Запоріжжя : Інтер-М, 2012. – 75 с. : портр. ; 21 см. – (Забытые дневники ; вып. 7). – У надзаг.: Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. Грушевського — Запоріж. від-ня, Ін-т історії України НАН України — Запоріж. від-ня та ін. – Надзаг. и вых. дан. укр. – На обл.: К 69-й годовщине освобождения Запорожья. – Часть текста укр. – ISBN 978-966-2672-10-7. УДК 94(477.64-25)«1941/1945»

ВА764593

На сторінках видання (с. 7–37) представлено щоденник майора Михайла Микитовича Слесаренка, який охоплює період з 18 серпня 1941 р. до 3 січня 1943 р. Друга частина збірника описує період другого етапу війни і містить оригінали листів старшого сержанта Георгія Васильовича Носика (с. 38–60). Епістолярій охоплює період з квітня до середини липня 1944 р. Загалом опубліковано 20 листів, які знаходяться на зберіганні у Рукописному відділі Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, фонд 27. У публікаціях збережено особливості публікації та орфографії авторів. Для широкого кола читачів.

1625. Петро Шелест: «Справжній суд історії ще попереду» : спогади, щоденники, док., матеріали / [упоряд.: Ю. Шаповал та ін.] ; заг. ред. та вступ Ю. Шаповала. – Київ : АДЕФ-Україна, 2011. – 1119 с. : іл., портр. ; 25 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. та в тексті – Імен. покажч.: с. 1103–1118. – 500 пр. – ISBN 978-966-187-129-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+94(477)(092)

ВС53006

Книга містить унікальні щоденникові записи і спогади одного з найцікавіших українських політиків ХХ ст. Петра Шелеста, а також документи і матеріали про його життєвий шлях і діяльність. Автори-упорядники прагнули створити реалістичний портрет Петра Шелеста як людини і керівника, об'єктивне уявлення про нього. Видання друге, доповнене. Містить також інтерв'ю тих, кому довелося знати політика або працювати з ним. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться політичною історією України.

1626. Поліщук Й. Книга Йосипа Поліщука (1940–1943) : [щоденник / упоряд. О. В. Чуднов]. – 2-ге вид. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 277 с. : іл., портр. ; 19 см. – (Серія «Єлисаветградське коло», ISBN 978-966-189-086-1). – Текст укр., рос. – 300 пр. – ISBN 978-966-189-088-5. УДК 821.161.2-94

ВА752327

Ця книга — важливий і чесний історичний документ, непересічний літературний твір, що вперше, з часу написання, виходить друком у повному обсязі. За рукописом текст готували в 2003–2011 рр. Василь Бондар і Олександр Чуднов. Для широкого кола читачів.

1627. Русов О. О. Щоденники та спогади / О. О. Русов ; [упорядкув., вступ. ст., комент. О. Я. Рахна] ; Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. від-ня Ін-ту укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського НАН України, Чернігів. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Чернігів : Десна Поліграф : Упр. у справах преси та інформації, 2011. – 317 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Рідні джерела). – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 18–20 (41 назва) та в тексті. – Імен. покажч.: с. 296–309. – Геогр. покажч.: с. 10–317. – 500 пр. – ISBN 978-966-2646-33-7. УДК 821.161.2-94+94(477)«18/19»

ВА764522

Опубліковано щоденники та спогади видатного громадського діяча та вченого О. О. Русова (1847–1915), в яких висвітлено його життєвий шлях, соціально-економічні та політичні процеси в Україні у другій половині ХІХ — на початку ХХ ст. Привертають увагу «Записки земського губернського гласного», в яких відображено діяльність земських установ Чернігівської губернії з усіма притаманними їм здобутками та недоліками. Подано цілу галерею портретів сучасників (видатних вчених, педагогів, митців, земських діячів), з якими зустрічався, співробітничав або спілкувався на різних етапах свого життєвого шляху О. О. Русов. Для істориків, науковців, краєзнавців, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю та її видатними представниками.

1628. Світ в оцінці Олеса Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника / [авт. і упоряд.] Микола Степаненко. – Полтава : Шевченко Р. В., 2012. – 283 с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 241 (12 назв). – Допом. покажч.: с. 242—279. – 300 пр. – ISBN 978-966-8798-69-6. УДК 821.161.2.09

ВА752677

На матеріалі «Щоденників» Олеся Гончара за семантичним принципом укладено реєстр описових найменувань людей і світу, що їх оточує. Ці діарійні нотатки яскраво заманіфестовують знакові віхи української та світової культури від найдавніших часів і до наших днів, розкривають роль її творців — окремих особистостей і народу загалом. Для краєзнавців, мовознавців, літературознавців, учителів-словесників, студентів гуманітарних факультетів, усіх, хто цікавиться українознавчими проблемами.

1629. Смирнов-Русецкий Б. А. Борис Смирнов-Русецкий. Дневники. Письма : [к 20-летию памяти Б. А. Смирнова-Русецкого (1905–1993) / отв. ред. и сост. Е. Петренко] ; Одес. Дом-музей им. Н. К. Рериха. – Одесса : Астропринт, 2012. – 379 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 23 см. – (Серия «Архивы. Исследования» ; вып. 11). – Библиогр. в подстроч. примеч. – Указ. имен.: с. 362–376. – 500 экз. – ISBN 978-966-190-561-9 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-6+75.071.1(477) **ВА758815**

До видання вміщено щоденники художника Б. О. Смирнова-Русецького періоду 1979–1993 рр. з архіву Одеського Будинку-Музею імені М. К. Реріха і його епістолярна спадщина. Листи Б. О. Смирнова-Русецького до Н. Д. Спіріної з 1966 по 1989 р., надані для публікації Музеєм М. К. Реріха в Новосибірську, а також кореспонденція до Л. П. Павлова (Київ, Україна) з 1980 по 1991 р. з архіву Одеського Будинку-Музею імені М. К. Реріха публікуються вперше. Для шанувальників української історії, культури, мистецтва.

1630. Чернявський В. М. Щоденникові записи / В. М. Чернявський ; підготов. тексту до друку, вступ. сл., [с. 3–13], В. Т. Горбачука ; Слов'ян. міське об-ня Всеукр. т-ва «Просвіта» ім. Т. Шевченка. – Слов'янськ (Донец. обл.) : Печат. двор, 2009. – 73 с. : іл., портр. ; 20 см. – У надзаг.: До 20-річчя Нар. Руху України. – 500 пр. – ISBN 978-966-1528-06-1. УДК 821.161.2-94 **ВА747752**

Опубліковано щоденник (1988–2002) відомого на Донеччині громадського діяча, правозахисника, організатора і керівника осередку Народного руху України в м. Слов'янську Володимира Миколайовича Чернявського. Окремо подані статті мемуарного характеру І. Панішева, М. Сіробаби, В. Савенка. Ілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією країни кінця ХХ — початку ХХІ ст.

1631. Чикаленко Є. Х. Щоденник (1919–1920) / Євген Чикаленко ; [упоряд., авт. передм., с. 7–31, та комент. І. Старовойтенко] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Укр. вільна акад. наук у Нью-Йорку. – Київ : Темпора, 2011. – 719 с. : портр. ; 25 см. – Частина тексту рос. – Присвяч. 150-річчю з дня народж. Є. Х. Чикаленка. – Бібліогр. в прим.: с. 584–620 та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 702–719. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-569-068-0 (у паліт.). – URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Chykalenko_Yevhen/Schodennyk_1919-1920/ УДК 821.161.2-94«1861/1901»+94(477) «18/19» **Онищенко О. С. ВС220**

Представлено частину щоденника видатного українського діяча, мецената Євгена Чикаленка, який він вів із 1907 по 1929 р. Доля України, яка вирішувалась в революційних баталіях і залежала від багатьох внутрішніх і зовнішніх об'єктивних та суб'єктивних чинників, залишалася його головним пріоритетом, об'єктом постійної уваги. На сторінках щоденника автор ретельно й послідовно фіксував химерну суперечливу лінію розвитку революційних подій, які то тримали його в полоні сподівань, то вщент спалювали мости. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України.

1632. Шафета П. Г. Щоденник без цензури : [мемуари] / Полікарп Шафета ; [упоряд. Г. С. Шафета]. – Луцьк : Твердиня, 2010. – 271, [16] с. : іл., портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-517-050-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВА747490**

Політичний щоденник Полікарпа Шафети — живе, відверте, безкомпромісне свідчення по гарячих слідах про складне, неоднозначне переплетіння подій тих вікопомних років, коли народжувалась наша незалежна держава — Україна. Свідчення, пропущені через гаряче серце патріота і талант чутливого, умудреного життям публіциста. Для широкого читацького загалу.

5.3. Листування

Див. також № 427, 524, 525, 531, 546, 559, 595, 604, 641, 652, 665, 979, 980, 1006, 1154, 1166, 1192, 1200, 1221, 1236, 1291, 1293, 1322, 1339, 1459, 1460, 1463, 1466, 1483, 1500, 1505, 1512, 1526, 1529, 1560, 1562, 1596, 1607, 1611, 1613, 1614, 1629, 1678, 11862, 1905, 1926, 2018, 2033, 2040, 2042, 2044, 2103, 2121, 2144, 2194, 2196, 2209, 2277, 2290

1633. Абліцов В. Г. Василь Голобородько. Листи... / В.Г. Абліцов. – Київ : Бізнесполіграф, 2012. – 246, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 236–242 (54 назви), в підрядк. прим. та в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-1645-85-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-6 **ВА758516**

Творчість Василя Голобородька малодосліджена у працях сучасних українських критиків і літературознавців, ще менше видань, присвячених біографії поета, його творчому й життєвому шляху. Саме тому книжка Віталія Абліцова «Василь Голобородько. Листи...» вчасно з'явилася на світ. Трикрапка в назві недаремна, адже автор не тільки оприлюднив листи поета, надіслані йому з 1968 по 2003 р., а й збагатив видання доречними цитатами, коментарями, численними фотографіями, короткими довідками про письменників, діячів культури й мистецтва, згадуваних у листах, також умістив світліни книжок В. Голобородька, надрукованих в Україні й поза її межами. Для широкого кола читачів.

1634. Берестовская Д. С. Духовный облик В. И. Вернадского: культурологический анализ эпистолярного наследия / Д. С. Берестовская, А. В. Синичкин. – Симферополь : Ариал, 2013. – 211 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 198–211 (146 назв.). – 200 экз. – ISBN 978-617-648-168-3 (в пер.). – URL: <https://ru.b-ok2.org/book/3231603/2994cb> УДК 130.22(092) **ВА766250**

Монографія присвячена духовному світу В. І. Вернадського — вченому і мислителю, людині широкого світогляду і глибокого розуміння різноманіття культури. Авторі аналізують епістолярну спадщину (листи, щоденникові записи та інші тексти 80-х рр. XIX ст. — 20-х рр. XX ст.), в якій знайшли втілення моральні цінності, моральна сутність, інтелектуальні інтереси Володимира Івановича Вернадського. Книжка може бути цікава як фахівцям-культурологам, історикам, філософам, так і широкому колу читачів.

1635. Блаватская Е. П. Письма Елены Петровны Блаватской в одесскую газету «Правда» от нью-йоркского корреспондента / сост. Е. Г. Петренко ; Одес. Дом-Музей им. Н. К. Рериха. – Изд. 2-е, доп. – Одесса : Астропринт, 2011. – 191 с., [5] с. портр. : портр. ; 23 см. – (Серия «Архивы. Исследования», ISBN 978-966-190-265-6 ; вып. 8). – Посвящ. 120-летию Памяти Е. П. Блаватской (1831–1891). – Библиогр. в подстроч. примеч. – Указ. имен: с. 181–187. – 250 экз. – ISBN 978-966-190-293-9 (в пер.). УДК 821.161.1-6+141.332(47+57)(092) **ВА740671**

До збірника вміщено статті Олени Петрівни Блаватської, які вона написала в Нью-Йорку для одеської газети «Правда» і опубліковані в 1878 р. Для широкого кола читачів.

1636. Валерій і Сандра : Листування Валерія Марченка із Сандрою Фапп'яно / [упоряд. Л. Маринич ; пер. з англ. Н. Маринович]. – Київ : Смолоскип, 2010. – 101, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1676-12-0. УДК 821.161.2-6 **ВА731320**

Валерій Марченко — київський журналіст і дисидент брежнєвської пори, який загинув у ув'язненні у віці 37 років, — назавжди залишиться молодим. Його листування з італійською студенткою Сандрою Фапп'яно має магічну силу омолоджувати серця, бо привносить чари романтичного єднання людських душ. Ці люди, яких понад «залізну куртину» єднали щира симпатія і чисте почуття, так ніколи й не змогли зустрітись... Сьогодні «азійське дикунство» поліцейської держави, яка топтала долю Валерія й багатьох інших українських політ'язнів як ідеологічних ворогів, видається справді неймовірним. Проте ще зовсім недавно це було «нормою» нашого життя. Для широкого кола читачів.

1637. Він з нами був : (поет Борис Мамайсур у спогадах і листах) / [ред.: В. Мацько, М. Скорик]. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2013. – 131 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 116–117. – 300 пр. – ISBN 978-617-513-223-4 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)+821.161.2-6 **ВА785042**

Книжку присвячено пам'яті поета-шістдесятника Бориса Сергійовича Мамайсура (1938–2003), до якої увійшли спогади про нього, неопубліковані вірші письменника, а також епістолярій. Видання адресовано вчителям-словесникам, студентам-філологам, журналістам, краєзнавцям, а також усім шанувальникам красивого слова.

1638. Володимир Винниченко — Розалія Ліфшиць: епістолярний діалог (1911–1918 роки) / упоряд. Н. Миронець ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського. – Дрогобич (Львів. обл.) : Коло, 2012. – 286, [1] с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті. – Покажч. имен: с. 279–283. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-642-038-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-6 **ВА760147**

Подано виявлене у центральних архівах України та УВАН (США) листування видатного українського письменника і політика В. Винниченка з нареченою, а потім дружиною Розалією Ліфшиць від перших днів закоханості до того часу, коли він очолив перший уряд УНР, а потім пішов у відставку. У листах відображено почуття та інтимні стосунки учасників епістолярного діалогу, їхня участь у громадському та культурному житті, роздуми над морально-етичними проблемами, обставини написання й публікації деяких творів Винниченка та постановки його п'єс, умови повсякденного життя письменника в еміграції та нелегального життя в дореволюційній Росії тощо. Для всіх, хто цікавиться історією та літературним життям України перших десятиліть XX ст.

1639. Гоць П. Н. Наталя Драгоманова-Бартаї: листи з Будапешта : дослідження / Петро Гоць. – Луцьк : Надстир'я, 2010. – 149, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – Присвяч. 140-річчю від дня народження Лесі Українки та 90-річчю Наталі Драгоманової-Бартаї. – Бібліогр.: с. 87–91 (64 назви) та в тексті. – Бібліогр. пр. П. Гоця: с. 143–147. – 200 пр. – ISBN 978-966-517-701-2. УДК 821.161.2-6

ВА734709

Видання присвячено 140-річчю від дня народження Лесі Українки та 90-річчю від дня народження Н. Драгоманової-Бартаї, представниці роду Драгоманових. Основу книжки складає листування з Петром Гоцем із 1997 до 2008 р. (загалом 54 листи). Також вміщено щоденникові записи та блок фотоілюстрацій П. Гоця, Н. Драгоманової, В. Римської, С. Дружиновича. Для науковців, аспірантів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією та культурою.

1640. Епістолярна спадщина академіка Д. І. Яворницького / [за заг ред. Н. І. Капустіної] ; Дніпропетров. іст. музей ім. акад. Д. І. Яворницького. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 1997– . – 21 см. **Вип. 5** : Листи рідних, друзів і знайомих до Д. І. Яворницького / [за заг ред. Н. Капустіної] ; Дніпропетр. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького. – 2010. – 950 с. – 300 пр. – ISBN 978-966-348-234-7

В342373/Вип. 5

Вип. 6 : Листи друзів, приятелів і знайомих до Д. І. Яворницького / [уклад.: С. В. Абросимова та ін.]. – 2012. – 847 с. : портр. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 831–846. – Показчики: с. 747–830. – 650 пр. – ISBN 978-966-348-297-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

В342373/Вип. 6

Збірники репрезентують частину епістолярної спадщини видатного українського історика запорозького козацтва і фундатора Дніпропетровського історичного музею академіка Дмитра Івановича Яворницького (1855–1940). Випуск 5 містить 787 листів до вченого 82 кореспондентів — рідних, друзів, приятелів та знайомих. У випуску 6 подано 703 листи до Д. Яворницького 195 кореспондентів — друзів, приятелів і знайомих. У листуванні висвітлено життєвий і творчий шлях ученого, його стосунки з колегами, друзями й знайомими, а також соціальний контекст, в якому жив і творив Д. Яворницький. Всі листи зберігаються в Дніпропетровському національному історичному музеї і являють собою цінне джерело з історії культурно-громадського життя України кінця ХІХ — першої третини ХХ ст. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією та культурою України, генеалогією та біографістикою.

1641. Забужко О. С. Вибране листування на тлі доби: 1992–2002 : з дод. творами, комент., причинками до біогр. та іншими док. / О. Забужко, Ю. Шевельов. – Київ : Висока полиця : Факт, 2011. – 499, [1] с., [8] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 39–40 (11 назв) та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 481–497. – ISBN 978-966-359-365-4 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Zabuzhko/Vybrane_lystuvannia_na_tli_doby_1992-2002_Z_dodanymy_tvoramy_komentariamy_prychynkamy_do_biohrafii_t.pdf УДК 821.161.2-6

ВС51028

1642. Забужко О. С. Вибране листування на тлі доби: 1992–2002 : з дод. творами, комент., причинками до біогр. та іншими док. / О. Забужко, Ю. Шевельов. – Вид. 2-ге, переробл. й допов. – Київ : Комора, 2013. – 499 с. – 2 500 прим. – ISBN 978-966-97346-5-5 **ВС56578**

У виданні представлено історію багатолітньої дружби одного з найвидатніших мовознавців ХХ ст., провідного еміграційного мислителя, критика й культуролога, професора Колумбійського університету в Нью-Йорку Юрія Шевельова-Шереха (1908–2002) та письменниці Оксани Забужко (1960 р. нар.). Їхнє листування 1992–2002 рр. супроводжується докладними коментарями О. Забужко, а також підбіркою з їхніх творів, які обговорюються в листах. На читача чекає не лише ближче знайомство з двома визначними культурними постатями, а й захоплююча інтелектуальна пригода в бурхливому історичному пейзажі на рубежі віків, побаченому їхніми очима. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією та культурою України.

1643. И жизнь, и слёзы, и любовь... / [сост. Плешивенко А. Г.] ; Коммун. учреждение «Запорож. обл. центр охраны культур. наследия» Запорож. обл. совета. – Запорожье : ЛППС, 2011. – 366, [1] с., [15] л. ил. ; 21 см. – Библиогр. в тексте и в подстроч. примеч. – Библиогр. науч. тр. Б. Н. Гракова: с. 343–346 (65 назв.). – Библиогр. науч. тр. О. А. Кривцовой-Граковой: с. 349 (12 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-191-104-7. УДК 902(47+57)(092)+821.161.1-6

ВА748019

У виданні опубліковано листування (1923–1958 рр.) двох учених-археологів — Бориса Миколайовича Гракова і його дружини Ольги Олександрівни Кривцової-Гракової. Листи та фотографії зберігаються в родинних архівах їх онуків: Марії Валентинівни Алексєєвої і Андрія Валентиновича Свиридова (Москва). Розраховано на археологів, істориків, науковців, музейних працівників і всіх тих, хто цікавиться культурною спадщиною минулого.

1644. Кіраль С. С. «... Зробити щось корисне для свого рідного народу»: з епістолярної спадщини Івана Чендея / Сидір Кіраль ; Каб. Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів та природокористування України. – Київ ; Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М. М., 2013. – 211 с., [2] арк. іл. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 205–209. – 300 пр. – ISBN 978-617-640-126-1. УДК 821.161.2-6.09(092) **НБУЯМ А742877**

У монографії на матеріалі опублікованих і неопублікованих листів українського письменника, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка Івана Чендея (1922–2005) здійснено спробу розкрити витoki таланту та особливості творчої індивідуальності митця, висвітлено його погляди на літературну критику, розмисли про жанрову природу новели й оповідання, твори сучасників і класиків української літератури. Розраховано на науковців, філологів, студентську молодь, учителів та всіх, хто цікавиться проблемами сучасної української літератури, культури, художньою документалістикою та епістолографією.

1645. Колесса Ф. М. Обнова української етнографії й фольклористики на Західних областях УРСР : [листування Ф. Колесси й М. Азадовського] / Філарет Колесса ; НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – Київ : Логос, 2011. – 239 с. : табл. ; 20 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 214–225 (138 назв), в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 226–237. – 300 пр. – ISBN 978-966-171-441-9. УДК 398(477.8) **ВА750402**

Книга репрезентує досі невідомі архівні матеріали, які висвітлюють трагічну сторінку історії народознавчої української науки 1939–1949 рр., зокрема діяльність Відділу фольклору та етнографії Львівського філіалу Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. Ф. Колесса, який від початку створення Відділу і до кінця свого життя очолював цю структуру, перший описав її роботу у статті «Обнова української етнографії й фольклористики на Західних областях УРСР», яка й становить основу видання. До неї долучено архівні матеріали — листування Ф. Колесси. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією та культурою України.

1646. Крушельницька Л. І. Епістолярна спадщина Ярослава Пастернака / Лариса Крушельницька ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка ім. В. Стефаника. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 20 см. – ISBN 978-966-02-5166-3.

Зошит 1. – 2013. – 306, [1] с., [9] арк. іл. : портр. – На обкл. та тит. арк.: Епістолярій. – Текст укр., англ., фр. – Присвяч. 140-літньому ювілею т-ва ім. Шевченка. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 280–290. – Геогр. покажч.: с. 291–306. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-7092-3 (помилк.). УДК 821.161.2-6+902(477)(092) **В354951/1**

Запропонована читачеві публікація еміграційної епістолярної спадщини українського археолога Ярослава Пастернака містить не тільки важливі і надзвичайно цікаві роздуми, зауваження і гіпотези автора листів і його численних кореспондентів стосовно археології і стародавньої історії України, а й колосальний матеріал для пізнання життя української діаспори із третьої хвилі еміграції, що супроводжувалося важкою працею, перипетіями, успіхами й постійною ностальгією за Батьківщиною. Збірка листів, що зберіглася в Українському історичному товаристві в Америці й передана як депозит у ЛННБ України ім. В. Стефаника, безумовно, зацікавить фахівців — археологів, медієвістів і всіх, хто цікавиться історією України та української діаспори в Америці.

1647. Листи Ганни Берло до Олександра та Богдана Барвінських / [упоряд., передм. О. Дзьобан ; відп. ред. М. Дядюк] ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Львів : Львів. нац. наук. б-ка ім. В. Стефаника, 2011. – 178, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Епістолярій). – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 167–174. – Покажч. геогр. назв: с. 175–178. – 100 пр. – ISBN 978-966-02-5167-0. УДК 821.161.2-6.09 **ВА748332**

Листування Ганни Берло з Олександром і Богданом Барвінськими охоплює 1899–1927 рр.; рукописи яких зберігаються у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника. Видання доповнено іменним, географічним покажчиками та ілюстративним додатком — портретами Г. Берло, її адресатів, окремих осіб із близького оточення кореспондентки, а також автографами її листів. Для істориків, архівістів, викладачів і студентів, усіх, хто цікавиться історичним минулим України.

1648. Листи українських гетьманів / [уклад. Д. В. Журавльов]. – Харків : Фоліо, 2012. – 221, [1] с. : портр. ; 12 см. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-03-5691-7 (у паліт.). – URL http://chtyvo.org.ua/aut-hors/Zhuravlov_Denys/Lysty_ukrainskykh_hetmaniv/ УДК 821.161.2-6 **АО270755**

До видання увійшла епістолярна спадщина 14 українських козацьких гетьманів XVI–XVIII ст. Листи, частина з яких представлена оригіналами, писаними книжною українською мовою, решта — давніми та сучасними перекладами, присвячені найрізноманітнішій проблематиці: врегулюванню зовнішньополітичних проблем і укладанню угод, внутрішній політиці, вирішенню особистих питань. За формою це: листи-присяги, листи-звернення до народу, чолобитні, сповіді. Для читачів, які цікавляться епістолографією.

1649. Листування Михайла Грушевського : листування Михайла Грушевського та Юрія Тищенка / упоряд., [комент., передм.] О. Мельник ; ред.: Л. Винар, І. Гирич ; Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. Грушевського [та ін.]. – Київ [та ін.] : Укр. Іст. Т-во, 2012. – 637, [2] с. : іл., портр. ; 23 см. – (Серія «Епістолярні джерела грушевськознавства» ; т. 6). – У надзаг. також: НАН України, Укр. іст. т-во, Центр. держ. іст. архів України, м. Київ, Іст.-мемор. музей Михайла Грушевського. – У вих. дан. також: Нью-Йорк, Париж, Львів, Торонто. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Показч. імен: с. 611–630. – Показч. геогр. назв: с. 631–637. – ISBN 1-879070-13-8 (помилк.) (у паліт.). УДК 821.161.2-6

ВА758330

У виданні вміщено все відоме на сьогодні листування М. Грушевського з Ю. Тищенком (Сірим) — знаним культурним діячем, довіреною особою львівського професора в Києві у 1907–1913 рр. У листуванні розкрито маловідомі факти історії видання «Літературно-наукового вісника», «Села» та інших книжкових і періодичних видань початку ХХ ст. та 1920-х рр. Видання розраховано на науковців, викладачів, усіх, хто цікавиться історичним минулим України.

1650. Мацько В. П. Мирон Степняк: епістолярний та літературно-критичний дискурс / Віталій Мацько. Вибрані твори / Мирон Степняк. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2013. – 243 с. : портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 43–44 (17 назв). – 100 пр. – ISBN 978-617-513-216-6 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

ВА785032

Репрезентовано літературознавче дослідження про Мирона Степняка та його епістолярну спадщину — листування з академіком О. І. Білецьким. Для науковців, літературознавців, викладачів, студентів ЗВО, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією літератури та її представниками.

1651. Меженко Ю. Листування Юра Меженка з Ярославом Дашкевичем (1945–1969) : епістолярій / [упоряд.: Р. Дзюбан, Г. Сварник ; наук. ред. Я. Дашкевич] ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника, Від. іст. колекцій. – Львів : Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника, 2009. – 371, [1] с., [14] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – (Епістолярій / відп. ред. Л. Головата). – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. показч.: с. 356–366. – Показч. геогр. назв: с. 367–371. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-4675-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-6

ВА728092

У виданні репрезентовано у повному обсязі збережене на сьогодні листування між видатним бібліографом, книгознавцем, бібліотекознавцем Юром Меженком та відомим істориком Ярославом Дашкевичем, яке розглядає питання історії бібліотечної справи, наукової бібліографії, створення репертуару української книги, книгознавства та історії української культури. У збірнику використано матеріали Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України, приватного архіву Я. Дашкевича, матеріали архіву ЛННБ України ім. В. Стефаника. Для бібліографів, бібліотекарів, музейних працівників, викладачів, студентів, читачів, які цікавляться історією та культурною спадщиною України.

1652. Мокреєва Г. Ю. Статті, письма, воспоминання / Галина Мокреєва ; сост. И. Блажков. – Київ : Дух і Літера, 2013. – 499 с., [17] л. ил. : нот. ил. ; 21 см. – Библиогр. в конце ст. и в подстроч. примеч. – ISBN 978-966-378-327-7 (в пер.). УДК 78.072.2(47+57)(092)+781

ВА790156

Видання присвячено музикознавцю, педагогу Галині Мокреєвій. Вміщено її теоретичні праці, присвячені творчості композитора Ігоря Стравінського; анотації до концертів; листування автора та спогади про неї. Для музикознавців, викладачів, студентів музичних навчальних закладів, широкого кола читачів, шанувальників музичного мистецтва.

1653. На хресній дорозі : історія родини Ліндфорсів-Русових у листуванні / упорядкув. та пер.: Г. Дацюк, О. Михалевич-Рудакевич. – Чернівці : Букрек, 2013. – 242, [1] с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-399-498-7 (у паліт.). УДК 929.52ЛПН+821.161.2-6

НБУЯМ Б351617

Книга листів родини Ліндфорсів-Русових (1893–1926) — видатних діячів культури, науки, освіти, громадського руху в Україні другої половини ХІХ — початку ХХ ст. В числі адресантів і адресатів — Софія Русова, Олександр Русов, Юрій Русов, Олександр Ліндфорс, Любов Русова-Ліндфорс, Ніна Ліндфорс-Михалевич, Яків Жданович, Анна (Галя) Жданович, які внесли значний вклад в культурну спадщину України. Життя родини розгортається на тлі революцій, воєн, втрат, репресій і прочитується як захоплива людська історія. Листи друкуються вперше. Для читачів, які цікавляться генеалогією та культурною спадщиною України.

1654. Невідомий Іван Тобілевич (Карпенко-Карий): листи, п'єси / [упоряд. та вступ. ст. С. Бронза] ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Кіровоград. нац. техн. ун-т. – Кіровоград : Імекс ЛТД, 2010. – 506 с. : іл., табл., портр. ; 19 см. – Бібліогр.: с. 484 (10 назв) та в тексті. – 300 пр. – ISBN 978-966-189-047-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-6-2

ВА734771

1655. Невідомий Іван Тобілевич (Карпенко-Карий): листи, п'єси / [упоряд. С. Бронза ; вступ. ст. та комент. С. Бронза ; відп. ред. Т. Самиляк] ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Кіровоград. нац. техн. ун-т. – Вид. 2-ге, переробл. та допов. – Кіровоград : Імекс, 2012. – 575 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 19, 484 та в тексті. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-189-108-0 (у паліт.). УДК 821.161.2-6-2

ВА761513

У виданні представлено епістолярну спадщину Івана Тобілевича (Карпенка-Карого). Подано листи до М. Садовського, П. Саксаганського, М. Садовської, М. Кропивницького, М. Старицького, В. Лукича-Левицького, С. Єфремова, Г. Маркевича, І. Франка та ін.; і до дітей — Назара, Юрія, Ярини та Марії Тобілевичів. Період листування — 1878–1907 рр. Більшість листів надруковано у виданнях довоєнного періоду. Вперше опубліковано листування до відомого літературознавця, публіциста та громадського діяча С. Єфремова та деякі листи до Г. Маркевича і В. Лукича-Левицького. У листуванні Івана Тобілевича (Карпенка-Карого) порушуються найрізноманітніші теми — від особистих, господарських, літературних, видавничих, культурних до громадсько-політичних. Велику увагу приділено розвитку театрального руху в Україні в кінці XIX — на початку XX ст. До видання також вміщено дві п'єси І. Тобілевича (Карпенка-Карого) — «Мазепа» (1896) та «Гандзя» (1902). Для літературознавців, істориків, театрознавців, учителів, студентів, усіх, хто небайдужий до українського слова.

1656. Рукопис : укр. альм. спогадів, щоденників, листів, док., світлин : у 2 т. / за заг. ред. І. Дзюби. – Київ : Криниця, 2004– . – 27 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету, ISBN 978-966-01-0320-4) – ISBN 978-966-7575-71-7. – ISBN 978-966-7575-71-3 (помилк.).

Т. 2. – 2011. – 606 с. : іл., портр. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Укр. книга». – Бібліогр. в підрядк. прим. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-7575-96-0. (у паліт.). УДК 821.161.2-94

В348271/Т. 2

На сторінках видання представлено літературні нариси і документи з маловідомими і малодоступними матеріалами, особливо значимими для української культури, які публікуються вперше. Подано документальну добірку «Листи шістдесятників» і «Братні листи» І. М. Дзюби. У розділі «Драма ідей і доль» висвітлено проблеми творчості і драматичний життєвий шлях І. Франка. Розглянуто маловідомі архівні рукописні добірки Є. Маланюка, дослідження поезії Т. Г. Шевченка, неопубліковані листи М. Драгоманова тощо. Проілюстровано світлинами. Видання не містить виокремлених біографічних матеріалів. Без допоміжних покажчиків. Адресовано науковцям, студентам, широкому загалу читачів.

1657. Сковорода Г. С. Листи до Михайла Ковалинського / Григорій Сковорода ; [упорядкув., передм., прим. й комент., с. 127–179, Л. В. Ушкалов] ; Нац. літ.-меморіал. музей Г. С. Сковороди. – Харків : Майдан, 2012. – 181, [1] с. ; 21 см. – Бібліогр. в прим.: с. 127–179. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-372-471-3. УДК 821.161.2-6

НБУЯМ А796008

У книзі подано листи українського поета й філософа Григорія Сковороди (1722–1792) до свого учня Михайла Ковалинського (1745–1807). Майже всі вони були написані в 1762–1764 рр. латинською мовою. Сковорода зумів наповнити їх не лише численними барвистими образами, цитатами з грецьких та римських класиків, мудрим повчаннями, філософськими роздумами, блискітками іронії, вишуканими віршами, але й справжнім дружнім почуттям. Поза сумнівом, ці листи належать до найкращих зразків епістолярного жанру в українській літературі від давнини до сьогодні. Для літературознавців, істориків, філософів, викладачів, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться епістолографією.

1658. Стебницький П. Я. Листування П. Я. Стебницького / П. Я. Стебницький ; [упорядкув., вступ. ст. і комент. І. О. Демуз] ; ДВНЗ «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : В. М. Гаврищенко, 2011. – 248 с. : табл. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 233–248. – 300 пр. – ISBN 978-966-2464-07-8. УДК 821.161.2-6

ВА744511

У збірнику документів уперше опубліковано листи, адресовані українському громадсько-політичному діячу П. Я. Стебницькому (1862–1923) та листи, написані ним власноручно. Листування систематизовано за критеріями: за місцем збереження, за адресатами, за рівнем збереженості, інформативності і кількості листів у кореспонденції, за видом кореспонденції. Іменний покажчик вміщує близько 90 стислих біографічних довідок. Без фото. Для науковців, викладачів, студентів, аспірантів і всіх тих, хто цікавиться історією України початку XX ст.

1659. Терещенко Ю. І. Український патріот із династії Габсбургів : [пер. з нім.] / Ю. Терещенко, Т. Осташко. – Вид. 2-ге, доповн. – Київ : Темпора, 2011. – 407 с. : іл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. кінці частин та в тексті. – Імен. покажч.: с. 355–368. – ISBN 978-617-569-058-1 (у паліт.). – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001845> УДК 94(477)=(=1:436)(092) **ВС52502**

Книжка розповідає про життя і діяльність Вільгельма Габсбурга-Лотрінгена, представника однієї з найславніших монархічних династій Європи. В. Габсбург, якого українські військові назвали Василем Вишиваним, тісно пов'язав свою долю з українським визвольним рухом, за що заплатив власним життям, яке трагічно обірвалося в тюремній лікарні Лук'янівської в'язниці Києва. Документальні матеріали слідчої справи В. Габсбурга, його мемуари, поезія та зразок прози дають змогу краще зрозуміти цю яскраву постать українського національного відродження першої половини ХХ ст. Листування В. Габсбурга з К. Гужковським, М. Васильком, Є. Чикаленком, митрополитом А. Шептицьким та іншими українськими громадсько-політичними діячами проливає світло на маловідомі сторінки суспільно-політичного життя в Україні доби Першої світової війни та українських національно-визвольних змагань 1914–1921 рр. Для широкого читацького загалу.

1660. Трикутники долі : листи з фронту Сергія Володимировича Дейліди / [упоряд. Н. В. Кузьменко ; редкол.: Ю. В. Волошин та ін.] ; Упр. культури Полтав. облдержадмін., Полтав. краєзн. музей. – Полтава : АСМІ, 2010. – 142 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Вони визволяли Батьківщину», ISBN 978-966-182-091-2 ; вип. 2). – Текст укр., рос. – Парал. тит. арк.: рос. – Визволенню України від гітлерів. окупації присвяч. – Показч. імен та геогр. назв. – 300 пр. – ISBN 978-966-182-092-9. УДК 94(477)«1941/1945»

Табачник Д. В. ВА1478

Публікація продовжує серію видань «Вони визволяли Батьківщину», що запроваджена Полтавським краєзнавчим музеєм. Книга містить листи з фронту одного з пересічних полтавців Сергія Володимировича Дейліди, які хронологічно охоплюють період з 7 січня 1942 р. по 23 лютого 1943 р. Без фотоматеріалів. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України періоду Другої світової війни.

1661. Художник Віктор Зарецький. Пошуки коріння : листи, нариси, спогади, ст. / [ред., упорядкув. та підготов. тексту О. В. Зарецького]. – Київ : ННДУ : Рада, 2009. – 268 с., [20] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – У кн. також: ст., спогади про В. Зарецького. – Бібліогр.: с. 267–268 та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-7909-43-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-4

ВС51729

Книга є підсумком досліджень творчої спадщини відомого художника Віктора Зарецького, які проводились у 90-х рр. ХХ ст. До видання вміщено листування митця, нариси, статті, спогади друзів та колег про нього. Ілюстровано фотоматеріалами. Для мистецтвознавців, студентів, аспірантів, усіх, кого цікавить історія сучасної культури та мистецтва.

1662. Чикаленко Є. Листування, 1902–1929 роки / Євген Чикаленко, Володимир Винниченко ; [упоряд., авт. передм. та комент. Н. Миронець] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, Центр. держ. арх. вищ. органів влади та упр. України. – Київ : Темпора, 2010. – 447 с. : іл., портр. ; 25 см. – Анот. показч. імен і назв: с. 395–440. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8201-63-9 (у паліт.). УДК 821.161.2-6«1902/1929»

ВС50499

У виданні вперше надруковано весь корпус виявленого в центральних архівах України та УВАН (США) взаємного листування відомих українських громадсько-політичних і культурних діячів — Є. Чикаленка (1861–1929) та В. Винниченка (1880–1951), яке тривало понад чверть століття. Обидва автори були в центрі українського руху початку ХХ ст., багато зробили для розвитку української культури, зокрема літератури, та для реалізації ідеї української державності. У листах відображено основні віхи їх діяльності на тлі суспільно-політичного життя в Україні, ставлення до багатьох відомих діячів, роздуми про майбутнє Української держави. Листи містять також відомості з особистого життя обох авторів, творчої лабораторії В. Винниченка, роль у його долі мецената Є. Чикаленка. Допоміжний апарат видання складається з анотованого показчика імен і назв. Для науковців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

1663. Чикаленко Є. Листування, 1903–1928 роки / Є. Чикаленко, С. Єфремов ; [упоряд., авт. передм., с. 6–32, І. Старовойтенко ; наук. ред. Н. Миронець] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ : Темпора, 2010. – 383 с. : табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті. – Анот. показч. імен та назв: с. 319–370. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8201-62-2 (у паліт.). УДК 821.161.2-6

ВС50189

Книга містить корпус взаємного листування Євгена Чикаленка (1861–1929) та Сергія Єфремова (1876–1939) — українських громадсько-політичних і культурних діячів доби націєтворення та визвольної революції 1917–1921 рр. Джерела, зібрані в різних архівах України та УВАН у США, охоплюють період 1903–1928 рр. Вони відображають участь авторів листів у подіях доби: заснуванні періодичних видань, видавничу діяльність Є. Чикаленка та літературно-публіцистичну С. Єфремова, співпрацю останнього зі щоденною українською газетою «Рада» (1906–1914 рр.), участь С. Єфремова у революційному процесі 1917 р., погляди та осмислення кореспондентами листів важливих моментів історичного минулого. Також у джерелах подано біографічні факти та просопографічну інформацію, яка допоможе читачам глибше пізнати внутрішній світ відомих особистостей, їхні людські чесноти й рефлексії, взаємини, які тривали впродовж багатьох років. Для науковців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

1664. Чикаленко Є. Листування, 1908–1921 роки / Є. Чикаленко, А. Ніковський ; [упоряд. : Н. Миронець та ін. ; наук. ред. Л. Дубровіна ; вступ. ст., с. 6–31, Ю. Середенко, І. Старовойтенко] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ : Темпора, 2010. – 447 с. : портр. ; 25 см. – Бібліогр. в тексті. – Анот. покажч. імен та назв: с. 347–408. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8201-61-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-6

ВС50239

Репрезентовано листування українських громадсько-політичних та культурних діячів доби українського націєтворення та національно-визвольної революції 1917–1921 рр. — Є. Чикаленка (1861–1929) та А. Ніковського (1885–1942). Висвітлено період 1908–1921 рр., в якому відображено українську громадську діяльність в Одесі та Києві, історію щоденної газети «Рада» (1906–1914), котру редагував А. Ніковський в 1912–1914 рр. Він інформував видавця газети Є. Чикаленка про редакційну діяльність: співробітників, тематичний курс, власну тактику ведення газети, обставини її закриття влітку 1914 р. Увагу приділено питанням відродження українського щоденника «Нова рада» у 1917 р. та участі у даному процесі редактора А. Ніковського, розвитку революційного процесу в Києві та на периферії. Для науковців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України.

1665. Юрій Жилко — син Поліського краю : ст., листування, поезії / [упоряд. А. Карп'юк]. – Костопіль (Рівнен. обл.) : Костопіл. друк., 2011. – 59 с. : іл., портр. ; 20 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-1526-16-6. УДК 821.161.2.09

ВА740964

У книжці розповідається про життя і літературну діяльність поета, уродженця с. Підлужне на Рівненщині Юрія Жилка, який у другій половині 30-х рр. ХХ ст. став жертвою сталінських репресій. У розділі «Син Поліського краю» (с. 3–43) вміщено 8 спогадів рідних та близьких про письменника. Другий розділ складено з поетичного доробку Ю. Жилка. У додатках подано світлини із родинного альбому. Без покажчиків. Видання розраховано на вчительський та учнівський колективи, студентів, краєзнавців, усіх шанувальників художнього слова.

1666. Юрій Тютюнник: від «Двійки» до ГПУ : док. і матеріали / [упоряд.: В. Верстюк та ін.]. – Київ : Дух і літера, 2011. – 595, [1] с., [8] арк. іл. ; 20 см. – Рез. пол. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 584–590. – Геогр. покажч.: с. 591–595. – ISBN 978-966-378-207-2. УДК 821.161.2-6.09(092).

ВА748398

Основу видання складає листування Ю. Тютюнника, відомого українського військового діяча, генерала Армії УНР. Ці оригінальні матеріали публікуються вперше й мають важливе наукове та суспільно-політичне значення, оскільки проливають світло не лише на життя і діяльність одного із найвизначніших українських військових діячів, а й містять чимало інформації про українські визвольні змагання початку 1920-х рр., становище української політичної еміграції в Польщі, Чехословаччині й Румунії, суспільно-політичне життя в УСРР і діяльність радянських органів держбезпеки. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією національно-визвольних змагань.

1667. Я горю вогнем кохання : листи Федора Мицика та Ірини Баранюк, за мужем Мицик, вірші, світлини / ред.-упоряд. В. Мицик. – Київ : КВЦ, 2011. – 231 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100-річчю від дня народж. поета, журналіста, воїна Ф. Мицика та 70-річчю Світлої пам'яті з часу загибелі присвяч. – 300 пр. – ISBN 978-966-2003-72-7. УДК 821.161.2-6-1 **ВА754985**

Основу книжки складає особисте листування Ф. Мицика та І. Баранюк з 1936 по 1941 р. Видання присвячено 100-річчю від дня народження поета та журналіста. Матеріали з сімейного архіву містять 87 листів Ф. Мицика та 46 — І. Баранюк. Вони доповнені віршами поета. Для широкого кола читачів.

5.4. Нотатки

Див. також № 1006, 1570, 1607, 1619, 1623, 1628, 2023, 2301

1668. Гальчинский А. С. Записки советника Президента : десять лет с Президентом Леонидом Кучмой : [пер. с укр.] / Анатолий Гальчинский. – Киев : Лыбидь, 2013. – 548, [2] с. : портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-06-0645-6 (в пер.). УДК 32(477)«1994/2004» **ВА766973**

1669. Гальчинський А. С. Нотатки радника Президента : десять років з Президентом Леонідом Кучмою / Анатолій Гальчинський. – Киев : Либідь, 2013. – 581, [2] с. : портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-06-0642-5 (у паліт.). УДК 32(477)«1994/2004» **ВА767258**

Книга відомого українського вченого-економіста є спробою підбити підсумки розвитку нашої країни в дуже складний для неї історичний період — 1994–2004 рр., розкрити основні засади внутрішньої й зовнішньої політики Президента України Л. Кучми, роль окремих керівників владних інституцій у її реалізації. Видання вміщує три блоки: державотворчий процес, економічні реформи та основні напрями зовнішньої політики в означений період. Для широкого читацького загалу.

1670. Записки Святителя Петра Могили / [упорядкув. І. Жиленко] ; Київ. духов. акад. і семінарія, Ін-т рукопису Нац. б-ки ім. В. І. Вернадського, Нац. Києво-Печер. іст.-культ. заповідник. – Київ : Фенікс, 2011. – 527 с. : іл., табл. ; 25 см. – Частина тексту старослов'ян., пол. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-651-906-4 (у паліт.). УДК 271.22(477)-726.1 **BC52262**

Видання репрезентує першу повну публікацію унікальної пам'ятки першої половини XVII ст. — власного записника святителя Петра Могили за період 1628–1632 рр. Записи здебільшого велися самим святителем і містять дуже різнопланові тексти — від записів про чудеса, які відбувалися в православному світі, до чернеток богослужбових творів, господарчих документів. До публікації вміщено фотокопії оригінальної пам'ятки, транскрипція та опис рукопису, а також адаптація сучасною українською мовою частини текстів, зокрема записів про чудеса. Книга призначена як для фахівців, так і для широкого загалу пошановувачів української церковної історії.

5.5. Літературний портрет

Див. також № 742, 1359, 1732, 1745, 1944, 1945-1949, 2229, 2312

1671. Бакуменко О. Д. Ганна Чубач : літ. портр. / О. Бакуменко. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 69 с., XXIV с. іл. : портр. ; 17 см. – (Літературна галерея). – Бібліогр.: с. 68–69 (21 назва). – 300 пр. – ISBN 978-966-542-482-6. УДК 821.161.2.09(092) **AO270145**

Лауреат Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. І. С. Нечуя-Левицького, письменник Олександр Бакуменко розповідає про життя і творчість видатної української поетеси, заслуженого діяча мистецтв України, члена НСПУ Ганни Чубач (1941–2019). Видання структуровано за частинами: «Острів надій і сподівань» (с. 5), «У золотій колекції дитячої поезії» (с. 37), «Мелодія пісенної душі» (с. 61). Ілюстровано фото-матеріалами. Для шанувальників ліричної поезії, сучасної української пісні та поетичних творів для малечі.

1672. Біркова Є. М. Микола Бездільний: творчий портрет / Євгенія Біркова ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефанника, Ін-т мистецтв. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефанника, 2013 – 155 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 90-літтю Миколи Бездільного присвяч. – Бібліогр.: с. 151–153 та в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-640-318-9 (у паліт.). УДК 78.071.1(477)(092) **BA771515**

Біографічний нарис присвячено музиканту, педагогу, громадському діячу, художнику Миколі Павловичу Бездільному (1923–1980). Для краєзнавців, викладачів, студентів, широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією та культурною спадщиною краю.

1673. Бондючна Ю. І. Микола Кашук : літ. портр. / Юлія Бондючна. – Рівне : Волин. обереги, 2013. – 17, [13] с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. пр. М. Кашука: с. 16–17 (21 назва). – 200 пр. – ISBN 978-966-416-297-2. УДК 821.161.2.09(092) **P122875**

У нарисі репрезентовано літературний портрет Миколи Кашука — українського письменника, гумориста, автора низки книжок для дітей. Для широкого кола читачів.

1674. Ряшко М. І. Життя і слово Юрія Шипа : літ. портр. / Михайло Ряшко. – Ужгород : Патент, 2011. – 254 с. : іл., портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-617-589-008-0 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(477)(092) **BA735748**

У літературно-критичному виданні всебічно досліджено особистість закарпатського письменника, поета, гумориста, байкаря Юрія Шипа. Життєвий шлях, літературна та громадська діяльність митця проаналізовані через призму фактів та проблем сучасності. Квінтесенцію особливостей Шипового слова проілюстровано вдалими порівняннями та посиланнями як на його безпосередні тексти, так і на твори інших письменників та літературознавців. Особливо цікаві публіцистичні рефлексії та медитації в історичній, соціально-філософській та морально-етичній площинах, трактування новаторства та духовних традицій народного слова у творах Ю. Шипа. Адресовано літературознавцям, учителям, бібліотекарям, студентам, школярам, усім, хто цікавиться письменством рідного краю, долею самобутніх митців слова.

1675. Телешман С. І. Пісня Михайла Ткача : літ. портрет / Світлана Телешман. – Чернівці : Букрек, 2012. – 198 с., [12] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 191–198 (100 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-399-453-6 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09(092) **BA761693**

У книжці представлено літературний портрет Михайла Ткача — поета-пісняра, народного артиста України. Видання, укладене С. Телешман, є першою науковою літературознавчою працею про творчий доробок її земляка за часів незалежності. У монографії проаналізована оригінальна лірика та ліро-епіка М. Ткача, його життєвий шлях. Окрім поезії розглянуто й інші грані творчості поета, а саме: кіносценарії, переклади, статті. Проілюстровано чисельними фотографіями поета. Для широкого кола читачів, які цікавляться духовно-культурною спадщиною краю.

6. ГЕНЕАЛОГІЧНІ МАТЕРІАЛИ

Див. також № 8, 29, 74, 118, 137, 211, 251, 255, 459, 526, 535, 563, 624, 655, 669, 680, 681, 857, 891, 910, 921, 935, 1047, 1106, 1211, 1212, 1346, 1473, 1569, 1605, 1653, 1677, 1725, 1862, 1899, 1903, 1916, 1918, 1938, 1939, 2000, 2008, 2023, 2043, 2100, 2112, 2122, 2132, 2145, 2155, 2211, 2215, 2239, 2245, 2248, 2255, 2276, 2319

1676. Анненкова Г. В. Дворянский род Анненковых / Галина Анненкова. – Киев : Ін Юре, 2013. – 358 с. : ил., портр. ; 30 см. – Библиогр.: с. 356–358 (73 назв.). – ISBN 978-966-313-478-9 (в пер.). УДК 929.52Анн **СО32253**

Анненкови, російський дворянський рід, що походить з середини XV ст. і записаний у VI частину родовідних книг губерній Курської, Нижегородської і Харківської. Книжка являє собою подарункове видання, в якому зібрано відомості про 481 персону (двадцять поколінь), починаючи з боярина Василя Анненкова (1540 р.) і закінчуючи даними на 2012 рік. Викладено історію походження прізвища Анненков, складено генеалогічне древо роду Анненкових, усі дані підтверджено документами. Для широкого кола читачів, усіх хто цікавиться генеалогічними дослідженнями.

1677. Белінський В. Ю. Буття моєї родини / Василь Белінський. – Київ : Виниченко, 2013. – 195 с., [28] арк., іл. : іл., портр. ; 23 см. – Показж. наук. пр. В. Белінського: с. 157–175. – 500 пр. – ISBN 978-966-2622-13-3 (у паліт.). УДК 929.52Бел **ВА797405**

Видання висвітлює життя і діяльність родів Белінських та Мамчурів. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією українських родин.

1678. Білоусенко О. Ф. Козацькі нащадки Сави Білоуса : [родовід] / О. Ф. Білоусенко. – Запоріжжя : Дике Поле, 2013. – 190, [1] с. : іл., портр. ; 22 см. – ISBN 978-966-2752-24-3 (у паліт.). УДК 929.522(477) **ВА763261**

Книга відомого громадсько-політичного діяча присвячена його родоводу. Автор заглиблюється у питання походження, історії поколінь свого роду. Про окремих представників роду Білоуса (Білоусенка) розповідається досить детально в контексті розвитку суспільно-політичних умов Української держави. У виданні використано архівні документи, спогади членів великої родини, листи. На особливу увагу заслуговують представлені детально складені дерева членів роду Сави Білоуса. Для істориків, краєзнавців, студентів, працівників музеїв, усіх, хто цікавиться генеалогічними дослідженнями.

1679. Вергуни: нашому роду нема переводу [Текст] / [уклад. Микола Вергун]. – Житомир : Рута, 2011. – 475 с. : іл. ; 25 см. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-617-581-094-1 (у паліт.). УДК 908(477.42-22)(092) **ВС52468**

Історико-мемуарне краєзнавче видання — колективний творчий доробок членів однієї звичайної багатодітної селянської родини Вергунів. Висвітлено історію роду відомого з XVII ст., життя якого нерозривно пов'язане з Україною, зокрема із с. Городське (Коростишівський р-н, Житомирська обл.). Вміщено спогади членів родини про рідний край, дитячі та юнацькі роки, сумлінну працю в різних галузях людської діяльності. Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українських родин.

1680. Вощевська М. В. Мій край. Люди і долі / Марія Вощевська. – Харків : Фактор, 2012. – 286 с. : іл., портр. ; 24 см. – Бібліогр.: с. 279–286 (170 назв.). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-180-452-3 (у паліт.). УДК 908(477.51-22) **ВА759443**

У виданні розповідається про історію і сьогодення села Галиці та інших сіл Чернігівщини, а також про історію родів Вощевських, Гакалів та Рибаків. Розраховано на читачів, які цікавляться генеалогічними розвідками та історією краю.

1681. Гуржій О. І. Від гетьмана до гетьмана: рід Скоропадських в історії України / О. Гуржій, О. Ресент ; НАН України, Ін-т історії України, Сум. держ. ун-т. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2011. – 227 с. : табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 224–226. – У паліт. – 225 пр. УДК 94(477)«17/19» **ВС50948**

У монографії крізь призму однієї гетьманської родини розглядаються долі представників політичної еліти України XVIII — початку XX ст., які відіграли непересічну роль не лише у вітчизняній, а й у світовій історії. Призначено для читачів, які цікавляться біографічними та генеалогічними дослідженнями.

1682. Дмитрієнко М. Ф. Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи / Марія Дмитрієнко, Валерій Томазов ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ін-т історії України,

2013. – 343 с., [19] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 24 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 31–32, в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 336–343. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-7022-0. – URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-7022-0/978-966-02-7022-0.pdf> УДК 929.52ПАТ

ВА777277

На ґрунтовній джерельній базі висвітлено історію славетного роду Патонів, що відіграв визначну роль в історії, науці та культурі України і Росії. Значна частина документів, опублікованих у виданні, вводиться до наукового обігу вперше. Розраховано на фахівців із генеалогії, біографістики, істориків науки, працівників музеїв, архівів, бібліотек та широке коло читачів.

1683. Долгіх М. В. Нейгаузи: варіації на елісаветградську тему / Марина Долгіх ; НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – Кіровоград : Лисенко В. Ф., 2013. – 333, [2] с., [36] арк. іл. : нот. іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 301–319 (268 назв) та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 320–332. – 500 пр. – ISBN 978-966-2570-64-9 (у паліт.). УДК 780.616.432.071(477)(092)

ВА764684

У виданні викладено реконструкцію елісаветградського періоду життя чотирьох представників музичної спільноти України — членів родини Нейгаузів. Подано сторінки життєпису, творчої діяльності піаніста, педагога-методиста, конструктора Густава Нейгауза та функціонування його приватної Музичної школи в контексті європейських музично-історичних процесів. На основі архівних документів, історичних джерел і спогадів висвітлено невідомі площини перетину з містом духовного наставника кількох поколінь піаністів, засновника вітчизняної фортепіанної школи Генріха Нейгауза. Особливу увагу приділено жіночим постатям Ольги Блюменфельд-Нейгауз і Наталії Штайнбах-Нейгауз, шлях яких у мистецькому ландшафті розкрито вперше. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними дослідженнями.

1684. Дрозд В. Г. Родина душпастирів Ковчів на Заліщанщині / Василь Дрозд. – Чернівці : Друк арт, 2012. – 55 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 49 (16 назв). – 400 пр. – ISBN 978-966-2021-57-8. УДК 94(477.84)(092)

ВА754609

Одне з перших, глибоких та багатограних досліджень, яке постало перед читачами в результаті багаторічної копіїткої праці історика Василя Дрозда, присвячене біографії особливого українського роду Ковчів. Вихідці зі Львівщини та Івано-Франківщини, вони понад півстоліття несли Боже Слово, національний дух і культуру на Заліщанщині в історично складні часи, залишивши по собі добру пам'ять серед поколінь наших країн і в світовій духовній подвижницькій спадщині. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українських родин.

1685. Дунин В. А. Дунины из глубины веков : сб. очерков / В. А. Дунин. – Керчь : Озаркив А. М., 2012. – 221 с. : іл., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 208–219 (197 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-1538-40-4 (в пер.). – URL: http://www.kaliningrad.wie.su/WiE-en/duniny_iz_glubiny_vekov.pdf УДК 929.52ДУН

ВА758614

У збірнику нарисів історико-краєзнавчого характеру, на основі документів і фактів автор розповідає про життя представників окремої родини малої батьківщини — Дуниних та рідного краю. У додатку подано генеалогічне древо роду Дуниних від кінця XVIII ст. до наших днів (с. 232-236). Адресовано широкому колу читачів і, перш за все, — підростаючому поколінню, що вивчає історичне коріння.

1686. Життєві шляхи родини Тулубів / [авт.-упоряд.]: А. Кузьмінський, В. Поліщук. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2010. – 60 с. : іл., портр. ; 24 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-493-258-2. УДК 929.52ТУЛ

ВС52450

У виданні здійснено спроба фотографічної і текстової реставрації життєвих шляхів славної родини: від кириломефодіївця Олександра Даниловича Тулуба (1825–1872) до його онуки Зінаїди Павлівни Тулуб, відомої письменниці. Саме 120-річчю з дня її народження і присвячено видання, яке автори розглядають в контексті підготовки до великих Шевченкових ювілеїв, адже О. Д. Тулуб був заарештований по одній справі з Т. Г. Шевченком. З. Тулуб написала роман про перебування Шевченка на засланні. Без змісту та покажчиків. Вміщено кольорові фотоматеріали. Адресовано широкому колу читачів.

1687. Задерейчук А. А. Фальц-Фейны в Таврии / А. А. Задерейчук. – Симферополь : Доля, 2010. – 190, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Рез. англ. – Библиогр.: с. 177–185. – 500 экз. – ISBN 978-966-366-371-5 (в пер.). УДК 929.52Фальц

ВА734980

Книжка присвячена історії видатного німецького роду Фальц-Фейнів на Півдні України. У ній відображено всі основні напрямки соціально-економічної та суспільно-політичної діяльності представників роду, висвітлено вклад Фальц-Фейнів у розвиток регіону. Призначена для науковців, студентів і всіх, хто цікавиться історією німецької етнічної групи на Півдні України.

1688. Звеличені вчительською працею : пед. династії Донеччини / [авт. ідеї Лук'янчук Т. О.] ; Донец. облдержадмін., Упр. освіти і науки Донец. облдержадмін., Донец. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Донецьк : Каштан : Витоки, 2012. – 575 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – На тит. арк. та обкл.: 80 років Донец. обл. – 250 пр. – ISBN 978-966-427-286-2 (у паліт.). УДК 37(477.62)(092) **СО32438**

Збірник матеріалів присвячено педагогічним династіям міст і районів Донецької області. Знайомство з життєвим досвідом кожного з членів династії дасть уявлення про долі людей, яких об'єднали не лише родинні зв'язки, але й професія. Інформацію подано за географічним принципом. Книга буде цікавою всім, хто не байдужий до вчительської праці.

1689. Исповедная роспись Путивльського уезда села Новая Слобода церкви Архистратига Михаїла 1763 года / [сост. Цыбка В. И.] ; Сум. обл. орг. Союза архивистов України. – Харьков : Харьков. частный музей гор. усадьбы, 2012. – 44 с. : табл. ; 29 см. – (Серия «Библиотека генеалого и краеведа») (Серия «Документальные памятники Путивльщины»). – Библиогр. в подстроч. примеч. – Указ. фамилий: с. 43. – 300 экз. УДК 929.532(477.52-22)«1763» **Р122922**

Документальне джерело розповідає про чисельність та соціальну структуру православного населення церкви Архистратига Михаїла села Нова Слобода Курської губернії за 1763 рік, яке знаходиться на збереженні в Державному архіві Сумської області. Розпис (відомість) містить поіменний список парафіян церкви, що сповідалися у священника. До реєстру, використовуючи «подворовий» спосіб обліку, внесено прізвище, ім'я парафіянина, кількість членів його родини з вказанням віку та стану. Видання розраховано на істориків, краєзнавців, архівістів, генеалогів, викладачів, студентів, усіх, хто займається архівними дослідженнями та цікавиться історією свого роду і рідного краю.

1690. Калиновський В. М. Рід Ерделі. Повернення із забуття : генеал.-краєзнав. нарис / Володимир Калиновський. – Миколаїв : Дизайн і поліграфія, 2012. – 215 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 215 та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-96871-2-8. – ISBN 989-986-96871-2-8 (помилк.). УДК 929.52(477.72) **ВА757786**

Книга — перший друкований генеалогічно-краєзнавчий нарис про представників дворянського роду Ерделі, життя й суспільно-господарська діяльність яких були пов'язані з Херсонською губернією та конкретними її повітами: Ольвіопольським, Бобринецьким, Єлисаветградським, Ананьївським. Більшість тверджень базуються на історичних першоджерелах і давніх публікаціях, а за відсутності — на обґрунтованих особистих припущеннях автора. Простежено долю роду Ерделі з середини XVIII ст. протягом п'яти поколінь (с. 6, 17, 31, 71, 151). У додатках подано «Виявлені родові зв'язки Ерделі» (с. 182) та «Фотоблок» (с. 187). Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними дослідженнями.

1691. Князі Радзивіли / [В. Александрович та ін.]. – Київ : Балтія-Друк, 2012. – 271 с. : іл., портр. ; 31 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 270–271. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення і радіомовлення України за прогр. «Українська книга». – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8137-73-0 (у паліт.). УДК 929.52РАД **СО31599**

Радзивіли — один із найвідоміших і найвпливовіших магнатських родів Великого князівства Литовського. Сконцентрувавши у своїх руках величезні багатства і владні прерогативи, представники цього роду, що склали правлячу еліту держави, визначали основні напрямки діяльності країни у XV–XVIII ст., а також шляхи європейської політики. Видання складається з трьох книг — дослідження діяльності князівського роду Радзивілів в Україні, Литві, Білорусії, їхній вклад в історію та культуру цих держав. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією та генеалогічними дослідженнями.

1692. Коваленко О. Б. Гніздо вільномумства і гуманності: садиба Ліндфорсів-Русових в Олешні та її мешканці / Олександр Коваленко, Олександр Рахно ; Благодійн. фонд ім. Софії Русової, Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Чернігів : Лозовий В. М., 2012. – 29 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Дворянські гнізда Чернігово-Сіверщини). – На обкл. авт. не зазначено. – 500 пр. – ISBN 978-966-2765-30-4. УДК 929.52(477.51-22) **Р122240**

У виданні розповідається про історію садиби Ліндфорсів-Русових у селі Олешня, що на Чернігівщині, висвітлено життєвий шлях відомих представників цієї родини, оприлюднено унікальні світлини з сімейних архівів, а також фотографії пам'яток, що збереглися у селі. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться генеалогією.

1693. Коваль-Кіндратович Н. П. Родинний портрет в історичній оправі / Наталія Коваль-Кіндратович. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 467 с. : іл., табл., портр., карти ; 25 см. – Бібліогр.: с. 445–447 (42 назви), в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 448–464. – 300 пр. – ISBN 978-617-607-269-0 (у паліт.). УДК 929.52(477)«16/19» **ВС54009**

У виданні досліджено історію родин Кіндратовичів, Фолисів, Мельників та Куп'яків упродовж XVII–XX ст. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією українських родин.

1694. Кононученко Ю. М. Історія Чопович на Ірші / Кононученко Ю. М. – Житомир : Котвицький В. Б., 2013. – 169 с. : іл., портр. ; 30 см. – Моєму діду Клесаку Григорію (Георгію) Романовичу Кононученко Чоповському і Чоповому роду присвяч. – 500 пр. – ISBN 978-966-1663-23-6. УДК 929.52+94(477.42-22) **СО32143**

У виданні висвітлено історію селища Чоповичі (Малинський р-н, Житомирська обл.) від найдавніших часів та дослідження родоводу його засновників від Воїнського роду Чопа-Воєначальника. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю та українських родин.

1695. Леонтович О. В. Шульгини: батьки, діти, онуки / Олена Леонтович. – Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2012. – 92, [2] с., [8] арк. іл. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 92–93 (36 назв), в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-10-2398-6. УДК 929.52ШУЛ **ВА753840**

Книжка розповідає про життя і діяльність трьох поколінь родини Шульгинів, славних представників українського козацько-старшинського роду, які самовіддано працювали задля Батьківщини, жили нею і далеко за її межами свято зберігали образ України у душі. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними дослідженнями.

1696. Лук'янов В. А. Роде наш прекрасний / В. Лук'янов. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2011. – 196, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-513-092-5 (помилк.). УДК 929.52(477.43) **ВА746543**

У виданні автор дослідив і описав родовід Лук'янових та інших пов'язаних з ним родин. Подано його роздуми про минуле і сьогодення, про родинні зв'язки поколінь. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю та українських родин.

1697. Міщанин В. Д. Озираючись у минуле, згадуючи пройдене, підсумовуючи зроблене... / Віктор Міщанин. – Миргород (Полтав. обл.) : Миргород, 2012. – 221 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 132–177. – ISBN 978-966-20-60-39-3. УДК 929.52 **ВА758670**

У виданні автор досліджує історію своєї родини Міщанинів. Висвітлює сторінки особистого життя, подає повну бібліографію творчої спадщини. Книжка приурочена до 50-літнього ювілею Віктора Міщанина, що за два десятки років творчої діяльності став іменитим краєзнавцем, одним із найвідоміших українських дослідників гончарства, автором 7 наукових монографій та близько 100 публікацій в наукових та науково-популярних виданнях. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю та українських родин.

1698. Нашому роду нема переводу. Славні династії та родини України. – Київ : Імідж України, 2012–2013. – (Успішна людина — сильна країна). УДК 929.52(477)

[Т. 1] / [упоряд. М. М. Хлонь ; редкол.: В. А. Смолій та ін.]. – 2012. – 158, [1] с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-2636-01-7 (у паліт.) **СО31114**

Т. 2 / [авт. ідеї та упоряд. М. М. Хлонь ; редкол. : В. А. Смолій та ін.]. – 2013. – 158, [1] с. : фот. – ISBN 978-966-2636-03-1 **С11519/2**

Український видавничий проект «Нашому роду нема переводу. Славні династії та родини України» продовжує серію видань «Успішна людина — сильна країна». Том 1 літопису відкриває завісу життєвого шляху, вчинків та звершень багатьох поколінь українців. Наведено біографічні відомості та фотоматеріали про династії Богомольців (с. 36), Дерюгіних (с. 54), Зубицьких (с. 64), Кайгородових (с. 70), Родичкіних та Шемотюків (с. 108), Стебловських (с. 134), Сумських (с. 136), Тимошенків (с. 138), Черних (с. 146), Шинкаруків (с. 152). Представлено родовід Амвросія Бучми (с. 22) та 31 історія сімейств, серед яких родини Безсонових, Вернадських, Модзалевських, Старицьких, Марковичів. Том 2 продовжує розповідь про найактивніших особистостей родин, діяльність яких спрямована на примноження матеріальних та духовних багатств України. Розділ «Славетні династії та родини України» (с. 16–142) містить біографічну інформацію та фотоматеріали про династії Білобородьків (с. 30), Ємців (с. 40), Ляшенків (с. 74), Морозів (с. 86), Шатохіних (с. 134), Хом'яків (с. 140) та 25 історій родин (за алфавітом). Видання розраховано на всіх, хто цікавиться минулим свого народу, питаннями генеалогії та геральдики.

1699. Новицький З. М. У круговерті років : з прожитого і пережитого / З. М. Новицький. – Чернівці : ДрукАрт, 2011. – 95 с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 150 пр. – ISBN 978-966-2021-47-9 (у паліт.). УДК 929.5(477) **ВА746461**

Видання репрезентує життєпис української родини Новицьких у формі біографічних нарисів «3 історії роду Новицьких» (с. 5–31), «На берегах дитинства і юності» (с. 32–66), «Як на довгій ниві» (с. 67–90). Також

подано автобіографію автора — Зіновія Новицького («Рядки біографії», с. 91–94). Містить численний фотографічний ілюстративний матеріал. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1700. Олексюк П. І. Родина Олексюків з Івано-Франківщини. Рогатинський район, село Вишнів : родовід / П. Олексюк. — Львів : Сполом, 2012. — 186 с. : іл., портр. ; 22 см. — ISBN 978-966-665-711-7. УДК 929.52ОЛЕ(477.86) **ВА755613**

У книжці подано родовід української сім'ї Олексюків, які походять із села Вишнів (Рогатинський р-н, Івано-Франківська обл.). У тексті наведено багато фактичного матеріалу, вільного від суб'єктивних оцінок упорядника. Родовід сім'ї Олексюків наведено на с. 5-6. Кожен із восьми розділів присвячено одній особі з роду — голові сімейства (с. 10, 34, 60, 72, 85, 88, 111, 136) і складено з двох частин — «Родовод...» та «Про родину...». Біографічні матеріали містять також документи та світлини з сімейних архівів. Без допоміжних покажчиків. Для істориків, краєзнавців, біографів, усіх, хто цікавиться історією українських родин.

1701. Перегуда В. Л. Перегуди: минуле та сучасне / Володимир Перегуда, Вадим Перегуда, Владислав Перегуда. — Київ : Ін-т аграр. економіки, 2012. — 167 с. : іл., портр. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 157–158 (17 назв). — 300 пр. — ISBN 978-966-669-401-3 (у паліт.). УДК 929.52ПЕР **ВА765200**

У виданні представлено походження та відтворення багаточисленного слов'яно-польського роду Перегудів, якому в 2012 р. виповнилося 450 років від часу заснування. Наведено генеалогію п'яти гілок роду, історичні віткої яких знаходяться на теренах Житомирської та Черкаської областей. Через персоніфікацію окремих сімей роду відображено суспільно-політичну, економічну ситуацію в Україні в дореволюційний і післяреволюційний періоди. На час написання книги використана письмова та усна інформація. Приведено дослідження польсько-перегудівської проблеми на Житомирщині та Київщині краєзнавців М. Підгрушного, О. Кондратюка, С. Кур'яти. Ілюстровано фотографіями. Розраховано на сучасне й майбутні покоління Перегудів, а також інших осіб, зацікавлених в генеалогічних дослідженнях та історії взаємостосунків України і Польщі.

1702. Піров І. В. Графи Шенборни / І. Піров. — Ужгород : Карпати, 2010. : іл., портр. ; 21 см. — 500 пр. — ISBN 978-966-671-264-9 (у паліт.). УДК 929.52Шен(477.8) **ВА747391**

Художньо-документальні портрети представників знаменитого роду графів Шенборнів, життя та діяльність яких тісно пов'язані із Закарпаттям, — перша спроба мукачівського літератора Івана Пірова представити широкому читачеві історію нашої землі через призму буденного життя творців тієї історії упродовж більше 200 років. Автор не претендує на всебічне висвітлення складних геополітичних катаклізмів, що випали на долю його героїв і простого люду, якому судилося жити і увійти разом з ними в історію. Він прагне просто познайомити читача з окремими, хай і неоднозначними та суперечливими, сторінками життя графів Шенборнів. Для широкого кола читачів.

1703. Потомки дворян в Киеве / [сост. Козинцева-Сахарова П. В.]. — Киев : Основа, 2011. — 112 с. : ил., портр. ; 20 см. — (Помоги ближнему ; № 9). — ISBN 978-966-2044-56-0 (ошибоч.). УДК 061.2(477-25)(091) **ВА743378, ФПУ/№2435**

Видання присвячено висвітленню історії зародження задуму створення Київського Дворянського «Собрания» та його ініціаторам. Параграф «Автобиографические данные некоторых потомков дворян» (с. 17–106) репрезентує відомості про 15 нащадків дворян. Автобіографії систематизовано за абетковим принципом, кожна супроводжується ілюстративним матеріалом. Без допоміжних покажчиків. Розраховано на широке коло читачів.

1704. Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Чугуевского уезда, 1782 / [авт.-сост. и ред.: О. С. Гнездило и др.]; Харьков. част. музей гор. усадьбы. — Харьков : Харьков. част. музей гор. усадьбы, 2010. — 87 с. : ил., табл. ; 29 см. — (Слобожанские родоводы). — 200 экз. — ISBN 978-966-2556-01-8. УДК 94(477.54) **ВС50953**

1705. Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Чугуевского уезда, 1795 / [авт.-сост. и ред.: О. С. Гнездило и др.]; Харьков. част. музей гор. усадьбы. — Харьков : Харьков. част. музей гор. усадьбы, 2010. — 185 с. : табл. ; 29 см. — (Слобожанские родоводы). — 200 экз. — ISBN 978-966-2556-03-2. УДК 94(477.54) **ВС50955**

1706. Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Волчанского уезда, 1816 / [ред. кол. и авт.-сост.: О. С. Гнездило и др.]. — Харьков : Харьк. частный музей городской усадьбы, 2011. — 155 с. : табл. — (Слобожанские родоводы). — 200 прим. — ISBN 978-966-2556-15-5 **ВС51288**

1707. Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Волчанского уезда, 1835 / [ред. кол. и авт.-сост.: О. С. Гнездило и др.]. — Харьков : Харьк. частный музей городской усадьбы, 2011. — 156 с. : табл. — (Слобожанские родоводы). — 200 прим. — ISBN 978-966-2556-23-0 **ВС51287**

1708. Ревизская сказка государственных крестьян сл. Мартовая Волчанского уезда, 1850 / [авт.-сост. и ред.: О. С. Гнездило и др.]; Харьков. част. музей гор. усадьбы. — Харьков : Харьков. част.

музей гор. усадьбы, 2010. – 122 с. : табл. ; 29 см. – (Слобожанские родоводы). – 200 экз. – ISBN 978-966-2556-06-3. УДК 94(477.54)

BC50954

1709. Ревизская сказка государственных крестьян сл. Мартовая Волчанского уезда, 1858 / [редкол. и авт.-сост.: О. С. Гнездо и др.]. – Харьков : Харьковский частный музей городской усадьбы, 2011. – 122 с. : табл. – (Слобожанские родоводы). – 200 прим. – ISBN 978-966-2556-28-5

CO31178

Дані видання є джерелом для складання родоводів дерев корінних жителів Харкова, навчальним посібником для школярів і студентів, а також дослідників, які займаються економічною складовою сімейних відносин кінця XVIII — середини XIX ст. Для читачів, які цікавляться генеалогією.

1710. Ройцина О. В. Эта самая любовь... : док. повесть. из жизни представителей рода Шевченко — Велигорских — Андреевых / Ольга Ройцина. – Киев : Молодь, 2009. – 343 с., [58] л. ил. : схема. ; 24 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – Библиогр. кн. Д. Л. Андреева: с. 338. – ISBN 978-966-7615-92-5 (в пер.). УДК 929.52

BA734060

Перше десятиріччя минулого століття на теренах Російської імперії було позначене активним літературним життям. Серед літераторів, творчість яких була пов'язана з буремними суспільними подіями, привертала увагу молодий прозаїк Леонід Андреев. Його герої намагалися пізнати істини буття, розгадати тайну існування, знайти свій шлях у житті. А в XIX ст. ці одвічні для письменників теми висвітлював у своїх поетичних творах геніальний український поет Тарас Шевченко. За збігом життєвих обставин Л. Андреев і Т. Шевченко не тільки належали до письменницького товариства, хоч і в різні епохи, але й мали родинні зв'язки, про що на основі документальних матеріалів, листів, щоденникових записів, спогадів родичів та сучасників розповідається в документальній повісті Ольги Ройциної, що присвячена долям видатних людей, які об'єднали дві великі культури — українську і російську. Для широкого кола читачів.

1711. Самородов В. М. В. І. Вернадський та В. Г. Короленко: у поєднанні доль і поглядів / В. М. Самородов, С. Л. Кигим, Л. В. Ольховська ; за заг. ред. В. М. Самородова. – Полтава : ПДАА, 2013. – 58, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Знаковим подіям — 150-річчю В. І. Вернадського та 160-річчю В. Г. Короленка присвяч. – Бібліогр.: с. 54–58 (46 назв). – 150 пр. УДК 001(477)+821.161.1.09(092)

BA763478

Викладено відомості про спільність родоводу всесвітньовідомих особистостей, таких як натураліста В. І. Вернадського (1863–1945) та письменника В. Г. Короленка (1853–1921). Наведено нові, раніше невідомі факти родинних стосунків троюрідних братів, проаналізовано спорідненість їхніх поглядів і вчинків. Для широкого кола читачів.

1712. Семенчук О. О. Священницькі родини Уманщини (XIX — початок XX ст.) : монографія / Оксана Семенчук ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань (Черкас. обл.) : Сочінський, 2013. – 239 с. : табл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 181–211 (305 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-304-051-6. УДК 271.2-726.3(477.46)«18/19»(092)

BA776679

Персоніфіковано найбільші священницькі родини Уманщини, представники яких входили до золотого фонду духовної еліти українства, що своєю подвижницькою проповідницькою та освітянською діяльністю сприяли духовному удосконаленню суспільства. Складено біографії вихідців із тих родин парафіяльних священників, котрі піднявшись до вищих щаблів церковної ієрархії, посіли помітне місце в історії Церкви. Показано, що, як правило, великі священницькі родини давали талановитих і високоосвічених творців суспільно-політичного життя, які найповніше розкрилися на освітянській ниві та державній службі, були організаторами краєзнавчого руху, сприяли накопиченню історичних знань, і котрі з освічених кіл тогочасного суспільства найближче були до широких народних мас, позбавлених можливості навчатися. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українських родин.

1713. Струтинський І. А. Рід Поканевичів. Витоки / І. А. Струтинський. – Київ : Поліпром, 2011–. УДК 929.52(477)

[Ч. 1]. – 2011.– 94 с. : іл. ; 30 см. – Бібліогр. в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-8384-02-8 (у паліт.).

CO30723

Ч. 2 . – 2013. – 100 с. : рис. – 50 прим. – ISBN 978-966-8384-01-1

C1309/2

Історична розвідка присвячена дослідженню витоків української еліти часів колонізації, зокрема української шляхти родів Струтинських, Комнацьких, Рильських, Юркевичів та ін. Географічні межі охоплюють територію сучасних Житомирської, Київської, Сумської, Полтавської областей. Частина 1 не містить виокремлених біографічних відомостей. Частина 2 репрезентує результати дослідження витоків роду Поканевичів від Юрія Доршпрунга до князів литовського роду Гедройцьких-Пукень та їх нащадків. Подано біографічні відомості про окремих представників родів Коренчевських, Смульських, Поканевичів. Без допоміжних покажчиків. Містить фотографічні ілюстрації. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними дослідженнями.

1714. Тарнавський Л. О. Родовід Савчинських / Левко Тарнавський, Володимир Тарнавський. – Львів : Априорі, 2011. – 272 с. : іл., портр. ; 24 см. – 500 пр. – ISBN 978-617-629-045-2. УДК 929.52(477) **НБУЯМ Бз40510**

У книжці розповідається про походження й розвиток стародавнього українського козацького роду Савчинських, починаючи від козака осаула із села Савчин що на Львівщині, і до наших днів. Висвітлено родинні зв'язки тільки двох гілок роду (із дванадцяти), а саме Василя та Григорія Онуфрійовича Савчинських. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться генеалогією.

1715. Тимофеев П. Т. Родословная семьи Дебелых / П. Т. Тимофеев, К. С. Журавель. – Донецк : Юго-Восток, 2013. – 222 с. : ил., табл., портр. ; 29 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 120 экз. – ISBN 978-966-374-752-1 (в пер.). УДК 929.52Деб(477) **ВС55787**

Видання містить дослідження генеалогії сім'ї Дебелих. Скрупульозні архівні матеріали дозволили в деталях простежити біографію героїв, виокреслити їх часом заплутане родовідне древо. При цьому кожен описуваний факт підтверджено посиланням на документальне джерело або свідчення інформанта. Проникаючи в життя численних представників різних гілок генеалогічного древа сім'ї Дебелих, ми відчуваємо живу пульсацію історії, її відображення в долях конкретних людей. Для широкого кола читачів.

1716. Ткач М. М. Раю мій, розмаю : родовід / Микола Ткач. – Чернігів : Лозовий В. М., 2013. – 367 с. : іл., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 363. – Вид. коштом авт. – 100 пр. – ISBN 978-966-2765-93-9. – ISBN 978-966-2765093-9 (помилк.) (у паліт.). УДК 929.522(477) **ВА777455**

У книзі висвітлено родовід Миколи Михайловича Ткача та його братів Андрія і Михайла. Вміщено спогляди та архівні документи. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією українських родин.

1717. Фадеева Т. М. Княжество Феодоро и его князья : крым.-готс. сб. / Т. Фадеева, А. Шапошников. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2011. – 395 с. : ил., портр. ; 23 см. – Библиогр. в примеч. в конце гл. и в тексте. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-648-270-2 (в пер.). УДК 94(477.75)-058.222 **ВА762552**

Книга присвячена загадковому епізоду з історії Таврики князівству Феодоро. На доступних вивченню фактах матеріальної культури та історії роду Гаврасів володарів Феодоро, висвітлено системотворчу роль Олександрійського меридіану у розповсюдженні культурних парадигм. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Криму XIV–XV ст.

1718. Фамильный род святителя Игнатия Мариупольского — последнего митрополита Готфейского и Кафайского / Н. И. Макмак [и др.]. – Донецк : ЮгоВосток, 2013. – 157 с., [6] л. ил. : ил., табл., портр. ; 21 см. – На пер.: Ассоц. наследия азов. греков. – Библиогр.: с. 153–157 (82 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-374-758-3 (в пер.). УДК 929.52Гоз **ВА771659**

У книжці репрезентовано родовід святителя Ігнатія Маріупольського — останнього митрополита Готфейсько-Кафайської єпархії, духовного керівника переселення християн з Кримського ханства в Російську імперію в 1778 р. Історія роду починається з часів Четвертого Хрестового походу в XIII ст. і простежується до наших днів. Разом із поколіннями розписами родів у книзі представлені генеалогічні дерева візантійської гілки венеціанського феодального роду Гозадіні (Gozzadini) і російського дворянського роду Гозадінових. У додатку подано тексти архівних документів, що дозволяють зрозуміти, якими були митрополит Ігнатій і його нащадки. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними дослідженнями.

1719. Федяев Л. Н. На гребне жизненной волны : воспоминания / Леонид Федяев. – Житомир : Полісся, 2011. – 408, [2] с. : ил., портр. ; 21 см. – В пер. – 50 экз. УДК 821.161.1(477)-94 **ВА742965**

У книзі автор звертається до витоків своєї сім'ї, розглядає усі родинні зв'язки протягом декількох поколінь. Розповіді подано за хронологією. У розділі «Родственные корни» (с. 5–17) висвітлено родинні генеалогічні зв'язки. Видання містить фотоматеріали з сімейного архіву. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними дослідженнями.

1720. Фелонюк А. В. Юзеф Дунін-Карвицький та магдебурзьке право Мізоча на Волині / Андрій Фелонюк ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. Грушевського. – Рівне : Лапсюк В. А., 2011. – 27 с. : іл., портр. ; 21 см. – Присвяч. 250-річчю надання Мізочу магдебур. права. – Библиогр. в підрядк. прим. – Вид. коштом Міщенко С. О. – 500 пр. – ISBN 978-966-8883-80-4. – URL: https://heritage.oa.edu.ua/assets/files/felonyuk_mizoch.pdf УДК 94(477.81-22) **Р119173**

У виданні висвітлено історію розвитку містечка Мізоч на Волині, роль родини власників Дунін-Карвицьких у його розвитку. Увагу приділено питанням надання магдебурзького права Мізочу, його перетворення на адміністративно-господарський осередок маєтків родини власників і центр громадсько-культурного розвитку Волині другої половини XVIII — початку XX ст. Для широкого кола читачів.

1721. Чернецький Є. А. Браницькі (рід) = Branitsy / Євген Чернецький. – Біла Церква (Київ. обл.) : О. Пшонківський, 2011. – 731, [1] с. : іл., табл., портр. ; 27 см. – Бібліогр.: с. 695–699 та в прим. – Показч.: с. 701–726 – 2 500 пр. – ISBN 978-617-604-001-9 (у паліт.). УДК 929.52Бра(477.41)

ВС53328

У книзі висвітлено історію Браницьких — одного з найбільших знаменитих родів герба Корчак. Реконструйовано родовід цієї пралінії Корчаків, що охоплює період від середини XVI до початку XXI ст., та розглянуто чинники, які уможливили піднесення однієї з гілок середнього панського роду до рівня найбільш заможної та впливової європейської аристократії. Представлено біографії найвидатніших представників роду — познанського єпископа Себастьяна, галицького каштеляна Юзефа, великого коронного гетьмана Францішка-Ксаверія, їх нащадків та родичів. Описано розвиток двору графів Браницьких у Білій Церкві, продемонстровано напрямок розвитку їхніх маєтків та резиденцій. У додатках вміщено нотатки про рід Корчаків-Браницьких, останньої його представниці Анни Браницької-Вольської та фундаментальну працю Оксани Степанишиної, присвячену економії графських маєтків. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться генеалогічними розвідками.

1722. Чернецький Є. А. Нашадки рицарів із Савиць: Савицькі герба Сліповрон у Київській губернії / Євген Чернецький ; Білоцерків. рицар. коло, Т-во охорони старожитностей Київщини, Білоцерків. міська орг. Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури [та ін.]. – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2012. – 114, [3] с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – (Нашадки рицарів із Савиць). – Текст укр., пол. – Бібліогр. в підряд прим. – Показч.: с. 107–111. – Вид. коштом авт. – 200 пр. – ISBN 978-617-604-008-8 (у паліт.). УДК 929.52САВ

ВА763710

У виданні розглянуто відомості про шляхетські родини Савицьких герба Сліповрон, які наприкінці XVIII та впродовж першої третини XIX ст. доводили своє благородне походження в Київському дворянському депутатському зібранні. Адресовано шанувальникам шляхетської старовини.

1723. Чернецький Є. А. Українське село. Зажинки до родовідної книги Потіївки на Білоцерківщині / Євген Чернецький. – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2011. – 623 с. : фотогр. – Бібліогр.: с. 618. – 700 прим.

ВС51191

1724. Чернецький Є. А. Українське село. Зажинки до родовідної книги Потіївки на Білоцерківщині / Євген Чернецький. – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2013. – 605, [1] с. : іл., табл., портр., карта ; 25 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч.: с. 593–606. – 700 пр. – ISBN 978-617-604-036-1 (у паліт.). УДК 908(477.41-22)

ВС55680

Книга присвячена старожитностям, традиційному світогляду, історії села Потіївка (Білоцерківський р-н, Київська обл.), розглянутим на деталізованому тлі родоводів її мешканців, що доповнено прикладами генеалогічних таблиць. Джерела про потіївківські роди, наведені в другій частині, охоплюють XVIII–XX ст. Додаток «Місцеві народознавчі дослідження» є своєрідним публіцистичним портретом Потіївки XX — початку XXI ст., відтвореним на підставі сотень світлин (зокрема, повнокольорових), спогадів, краєзнавчих розвідок. Структура села в контексті поріччя Насташки і її притоків увиразнена на мапах і картосхемі у просторовому і часовому вимірах. Адресовано патріотам України, дослідникам родоводу українського народу, бібліотекарям, учителям, нащадкам старовинних родів Потіївки.

1725. Шаповал А. Володарі трьох ключів. Життя і діяльність князівської родини Сангушків / Антон Шаповал. – Тернопіль : Крок, 2010. – 81 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 74–75 (27 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2362-42-0. УДК 929.52САН

ВА734770

У виданні досліджено історію походження роду князів Сангушків та їхньої діяльності на фоні історії України у XIV — початку XX ст. Доведено, що князівська еліта України відіграла значну роль у політичному, економічному та культурному житті держави. Висвітлена доля колишніх маєтностей Сангушків, костелів, церков і цим самим привернуто увагу громадськості до проблеми збереження безцінних пам'яток архітектури. Для широкого кола читачів.

1726. Шевченко С. І. Шульгини: Інгульська сторінка / Сергій Шевченко. – Кіровоград : Імекс, 2013. – 145 с. : іл., портр. ; 19 см. – (Серія «Єлисаветградське коло», ISBN 978-966-189-086-1). – Бібліогр. в кінці ст. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-189-158-5. УДК 929.52ШУЛ

ВА766987

Фундатор національної дипломатії, член Центральної Ради, герой Крут, голова УНР в еміграції, старогромадівець, історик. Це все — про представників родини Шульгиних, яка наприкінці XIX ст. мешкала в Єлисаветграді (нині — Кропивницький). На сторінках видання висвітлено роботу, громадську діяльність, дитячі враження, домашнє життя, коло приятелів представників цієї відомої у вітчизняній історії сім'ї у місті на Інгулі. Коротко окреслена географія їх життєпису в інших регіонах України та за кордоном. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними дослідженнями.

7. АНТОЛОГІЇ, ЛІТЕРАТУРНІ ЗБІРКИ З БІОГРАФІЧНИМ МАТЕРІАЛОМ

Див. також № 1978, 2137, 2279

1727. Автограф : альм. Хмельниц. обл. орг. Нац. Спілки письменників України / [упоряд.-ред. В. Горбатюк ; редкол.: Р. Балема та ін.]. – Хмельницький : Поліграфіст-2, 2012. – 255 с. : портр. ; 20 см. – Зміст: авт.: М. Мачківський, Б. Грищук, М. Красуцький, В. Горбатюк, І. Василевська, П. Яшук, М. Сумишин, А. Коляновський, В. Мацько, О. Ткач та ін. – 500 пр. – ISBN 978-966-1502-38-2. УДК 821.161.2-31-1(059) **ВА755617**

Альманах висвітлює творчу діяльність письменників Хмельниччини. Видання структуровано за 7 розділами, кожен з яких містить короткі біографічні довідки (з портретами) про авторів та уривки з їхніх творів: «Проза» (с. 6–102) — 9 осіб; «Поезія» (с. 104–166) — 14 осіб; «Творчий профіль» (с. 168) — 1 особа; «Незабутні» (с. 174–232) — 7; «Для дітей» (с. 242–246) — 2; «Сатира і гумор» (с. 248–254) — 3 особи. Без покажчиків. Розраховано на широкі кола шанувальників української літератури, історії, культури.

1728. Альманах 2008–2012 Міжнародної україно-німецької літературної премії ім. Олеся Гончара = Almanach 2008–2012 Deutsch-Ukrainischer Literatur-Förderpreis Oles Hontschar : [проз. та поет. твори лауреатів / упоряд. Л. Гончар]. – Київ : Агентство «Україна», 2012. – 233 с. : портр. ; 21 см. – Зміст: авт.: Д. Чистяк, О. Смольницька, О. Стусенко, К. Міщук, І. Шувалова, В. Левицький, О. Сандига, А. Малігон, І. Ликович, М. Лаюк та ін. – 500 пр. – ISBN 978-966-2157-68-0. УДК 821.161.2«2008/2012»(059) **ВА755531**

Альманах містить прозові та поетичні твори лауреатів міжнародної україно-німецької літературної премії імені Олеся Гончара 2008–2012 рр. Премія заснована в 1997 р. меценатом Дітером Карренбергом, письменницею Тетяною Куштєвською та НСПУ на підтримку творчої молоді. Присуджується щорічно у номінаціях: «Проза», «Мала проза», «Поезія», «Літературознавча праця, присвячена творчості Олеся Гончара», «Публіцистика». У другому виданні наведено список лауреатів за 1998–2012 рр. (с. 10–13). У розділі «Творчість лауреатів...» (с. 14–230) подано короткі біографічні довідки та твори переможців конкурсу (загалом 31 особа). Для читачів, які цікавляться літературознавством.

1729. Антологія літераторів Обухівщини / [ред., упорядкув., вступ. ст. В. Трубай]. – (Вид. 2-ге, доповн.). – Обухів (Київ. обл.) : Гнип (В. Карасьов), 2012. – 556 с. : портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 100-ліття з дня народж. А. Малишка. – Зміст авт.: В. Андрущенко, К. Анищенко, О. Артюшенко, С. Бердяєв, С. Богданець, М. Васильківський, В. Вергун, А. Висота, В. Герасимець, М. Гетьман та ін. – 300 пр. – ISBN 978-966-95854-5-5. – ISBN 966-95854-5-7 (помилк.) (у паліт.). УДК 821(477.41).09(092) **ВА761020**

До другого доповненого видання «Антології літераторів Обухівщини», присвяченого 100-літтю з дня народження відомого в усьому світі поета Андрія Малишка, увійшли кращі твори 75 авторів Обухівського краю, які в різні часи творили і продовжують творити літературу на древній Трипільській землі. Видання також містить короткі біографічні відомості письменників та їх портрети. Без покажчиків. Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

1730. Велич слова : альм. : [поезія та проза]. – Бородянка (Київ. обл.) : В. Архипенко, 2012. – 178 с., [2] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – На обкл.: Чорнильна хвиля, 2012. – Зміст: авт.: Н. Городчук, Х. Вашук, А. Ребрик, О. Дебда, Л. Чернуха (Савіцька), П. Солодовник, Л. Карпенко, В. Мазур, О. Тітко, Л. Верозуб та ін. – 800 пр. – ISBN 978-966-97133-4-6. УДК 821.161.2(059) **ВА751900**

В альманасі представлено твори 16 сучасних українських авторів різних жанрів та напрямів. Наприкінці видання подано довідки про авторів. Розраховано на широкі кола шанувальників української літератури, історії, культури.

1731. Вишнева повінь : антол. сучас. жіноч. поезії Полтавщини / [упоряд. Г. П. Грибан]. – Полтава : Дивосвіт, 2012. – 461, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – Зміст авт.: Т. Александрова, Н. Баклай, М. Бойко, О. Буряк, Л. Віцєня, Г. Вовченко, О. Гаран, Т. Голобородько, І. Гредасова, Н. Гриб та ін. – 500 пр. – ISBN 978-617-633-003-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-1(082) **ВА755693**

У книзі зібрано творчий доробок сучасних поетес Полтавщини. Видання здійснено за сприяння Полтавської обласної ради. Випущено на замовлення Головного управління інформаційної та внутрішньої політики облдержадміністрації за планом випуску соціально значущих видань. Кожна глава книги складена з короткої біографічної довідки та віршів (загалом представлено 48 осіб за абеткою прізвищ). Ілюстровано чорно-білими фотографіями поетес. Видання розраховано на літераторів, учителів, любителів поезії.

1732. Вишняк М. Я. Слово рідне українське / Михайло Вишняк. – Сімферополь : Таврія, 2011. – 227 с. : портр. ; 24 см. – На тит. арк. та паліт.: До 20-річчя незалежності України. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Укр. кн.». – 2 000 пр. – ISBN 978-966-435-287-8 (у паліт.). УДК 821.161.2.09 **ВС51990**

Це книга-антологія, котра знайомить читачів із творчістю 19 кримських україномовних професійних майстрів слова — членів НСПУ, які пов'язали своє життя і творчу долю з Кримом, що став для них другою батьківщиною. Самим творам передують розповіді про життєвий і творчий шлях кожного з авторів та короткий літературний портрет, де йдеться про тематичну та художню специфіку їхньої творчості. Видання призначено для широкого читачького загалу.

1733. Духовна скарбниця Чутівщини : літ.-худож. альм. / [упоряд.: Бафталовська Г. С. та ін.] ; Від. культури і туризму Чутів. райдержадмін. – Полтава : АСМІ, 2010. – 143 с. : іл., портр. ; 20 см. – Зміст: Артеменко Р., Бистрай Н. В., Вергій В. В., Журавель В. І., Колодій В. М., Лисенко С. Л., Гужва С. П., Сябро Л. Ф., Шуть А. А., Негода О. І. – 100 пр. – ISBN 978-966-182-105-6. УДК 821.161.2(082) **НБУЯМ А701640**

Літературно-художній альманах позиціонується укладачами як перша спроба показати духовне надбання культур Чутівського району на Полтавщині. Вміщено твори місцевих авторів — самодіяльних майстрів прози та поетичного слова, короткі розповіді про композиторів, художників, народних умільців. Викладенню творів 10 членів Полтавської спілки літераторів, що живуть і працюють у районі (с. 5–118), передують біографічні нариси, в яких подано відомості про повне ім'я, дату і місце народження, освіту, життєвий і творчий шлях. Біографічні довідки супроводжуються ілюстраціями. У розділі «Творці сонячних мелодій» (с. 119–121) подано 3 біографічні довідки про місцевих композиторів. Розділ «Барвіста палітра» (с. 122–128) подає відомості про 5 художників. Розділ «Рукотворне диво» (с. 129–139) інформує про здобутки 8 майстрів прикладного мистецтва. Видання не містить допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

1734. Здоровше з гумором живеться : лауреати літ. премії ім. Степана Олійника : [збірник / упоряд. В. М. Гаранін]. – Вид. 3-тє, переробл. і доповн. – Одеса : Астропринт, 2011. – 239 с. : іл., нот., іл., портр. ; 20 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-190-315-8. УДК 821.161.2-1-3(082) **ВА766225**

До збірника подано твори лауреатів премії імені Степана Олійника. Третє видання містить короткі біографічні відомості та літературно-мистецьку творчість 32 письменників, 6 журналістів та 2 авторів розмовного жанру з різних куточків України. Ілюстровано портретами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

1735. Квіт подільського слова : антол. творів сучас. письменників Вінниччини / [упорядкув. Рабенчук В. С. ; ред. рада: М. Каменюк та ін.]. – Вінниця : Консоль, 2010. – 544 с. : портр. ; 26 см. – На 3-й с.: Вінниц. письменниц. орг. – 40! — Імен. покажч.: с. 9–12. – Зміст: авт.: В. Борецький ; Ю. Боярунець ; С. Вдовиченко ; О. Височанський ; О. Вітенко ; І. Волошенюк ; В. Гарвасюк ; П. Гордійчук ; М. Гедзь ; Н. Дубицький, та ін. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-015-4. УДК 821.161.2(082.21) **ВС53319**

Нове видання антології творів сучасних письменників Вінниччини (перше вийшло у 2006 р.) містить також публікації відомих майстрів слова — земляків, які мешкають в інших регіонах України. Містить іменний покажчик письменників, що належали до Вінницької організації НСПУ від часу її створення — з 1971 р. Подано 43 розгорнуті біографічні довідки з портретами. Антологія персоніфікована за алфавітним принципом, автобіографічні есеї про авторів мають довільну оригінальну форму й обсяг. Видано до 40-річчя Вінницької письменницької організації. Для широкого кола читачів, передусім учнів, учителів, студентів, викладачів і може бути посібником з вивчення літератури рідного краю.

1736. Лауреати премії ім. Лесі Українки дітям / [авт.-уклад.:] А. Мовчун, Л. Мовчун. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2012. – 199, [1] с. : портр. ; 21 см. – Випущено на замовлення Держ. ком. телебачення та радіомовлення України за прогр. «Українська книга» 2012 р. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-361-95-7. – ISBN 978-966-3616-95-7 (помилк.) (у паліт.). УДК 351.856.2:821.161.2-93 **ВА759763**

1737. Лауреати премії імені Лесі Українки — дітям / А. Мовчун, Л. Мовчун. – Київ : Наш час, 2012. – 199, [1] с. : портр. ; 21 см. – На паліт.: Читаймо найкраще. – ISBN 978-966-1530-81-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-93 **ВА762856**

В українській літературі для дітей почесне місце займають твори, відзначені літературною премією імені Лесі Українки. Починаючи з дня заснування цієї найпочеснішої премії у галузі дитячої літератури, її лауреатами (до 2012 р.) стали 54 письменники. У систематизованих за хронологією параграфів подано стислі літературні нариси про митців і вибрані фрагменти їхніх творів. Містить портретні ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Книжка розрахована на дітей молодшого шкільного віку.

1738. Літературна Кіровоградщина : літ. альм. Кіровоград. обл. орг. Конгресу літераторів України : [поезія, проза, гумор, сатира / редкол.: Р. Любарський та ін.]. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – 145 с. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – 400 пр. – ISBN 978-966-189-109-7. – URL: http://library.kr.ua/elib/almanakh/Kongresse_2012.pdf УДК 821.161.2(477.65)(082) **ВА752200**

Альманах містить літературну творчість авторів Кіровоградщини, що пишуть українською та російською мовами і є членами обласної організації Конгресу літераторів України. Наприкінці видання (с. 135–140) подано стислі біографічні довідки про авторів з кольоровими світлинами. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться літературно-мистецьким життям краю.

1739. Літературна Кіровоградщина : літ. альм. Кіровоград. обл. орг. Конгресу літераторів України : [поезія, проза, гумор, сатира / редкол.: Р. Любарський та ін.] ; Кіровоград. обл. орг. «Конгрес літераторів України». – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 191 с. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Зміст авт.: А. Кримський, Е. Авруцкий, Н. Бидненко, У. Горяна, Н. Ильин, А. Ковалішина, В. Корниец, А. Курганський, Р. Любарський, О. Надутенко та ін. – 350 пр. – ISBN 978-966-189-160-8. – URL: http://library.kr.ua/elib/almanakh/Kongresse_2013.pdf УДК 821.161.2(477.65)(082)

ВА752200

Літературний альманах містить вірші й прозу авторів Кіровоградщини, що пишуть українською та російською мовами і є членами обласної організації Конгресу літераторів України. Їхня різножанрова творчість віддзеркалює думки й почуття сучасної людини, любов до України та рідної землі. Наприкінці видання подано відомості про авторів, де зазначено дату народження, освіту та творчий шлях. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться літературно-мистецьким життям краю.

1740. Літературна Рівненщина : антологія / [упоряд. Л. Рибенко]. – Рівне : Оповідач. – 25 см. **Вип. 2.** – 2010. – 471, [4] арк. іл. : портр. – Зміст: авт.: С. Бабій, В. Басараба, Ю. Береза, М. Береза, Б. Білецький, О. Богачук, Ю. Бондючна, Б. Тен, Б. Боровець, Д. Братковський та ін. – 500 пр. – ISBN 978-966-2524-03-1 (у паліт.). УДК 821.161.2(477.81)(082) **В352969/2**

Літературна хрестоматія репрезентує твори членів НСПУ, і тих, які належать до Рівненської обласної письменницької організації, так і уродженців краю, які нині живуть і творять в інших областях держави. Хронологічні межі — з часів Середньовіччя (Мелетій Смотрицький, Данило Братковський) до наших днів (Улас Самчук, Олекса Стефанович, Петро Кралюк та ін.). Представлено близько 80 стислих біографічних довідок, розміщених за абеткою, з уривками творів їхніх авторів. Видано до 25-річчя Рівненської обласної організації НСПУ. Без покажчиків. Ілюстровано портретами. Адресовано всім небайдужим до українського слова, усім, хто бажає глибше дізнатися про витоки літературного процесу на Рівненщині.

1741. Медобори : альманах / Хмельниц. обл. осередок Всеукр. творч. спілки «Конгр. літераторів України». – Хмельницький : Цюпак А. А., 2008– . – 20 см.

[Вип.] 6 / [редкол.: А. Гуменюк та ін.]. – 2012. – 191 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – Зміст: авт.: Н. Рибян, М. Цимбалюк, О. Босенко, К. Бучуляк, В. Захар'єв, В. Касакович, Н. Качеровська, В. Комісарук, С. Кондратьєва, М. Куземський та ін. – 164 пр. – ISBN 978-617-513-123-7. УДК 821.161.2(082)

Ж74088/2012/6

Основу шостого тому альманаху «Медобори» Хмельницького обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» склали нові поетичні та прозові твори письменників Поділля. Перший розділ «Ювілеї» (с. 5–16) присвячено ювілярам Надії Рибян та Михайлові Цимбалюку. Другий розділ «Поцілунок музи» (с. 17–102) містить 26 стислих біографічних довідок та творчий доробок письменників. Прізвища подано за абетковим принципом. Розділ «Відкриття року» (с. 135–162) містить інформацію про 7 осіб. Також на сторінках видання можна ознайомитися з творчістю колег-земляків та гостей області (розділ «Наші гості» на (с. 103–134) представлено біографічні довідки на 8 осіб). Вагомим здобутком є розділ рецензій як на твори нових «конгресменів», так і літераторів, які творили раніше (розділ «Рецензії» с. 163–179). Ілюстровано фотографіями. Розраховано на вчителів та учнів, студентів-філологів та викладачів для пізнання літературно-культурних традицій регіону, усіх шанувальників письменництва краю.

1742. Метаморфози : 10 укр. поетів останніх років / уклад. С. Жадан. – Харків : Кн. клуб «Клуб сімейн. дозвілля», 2011. – 269, [1] с. : портр. ; 21 см. – Зміст: авт.: А. Бондар, С. Жадан, М. Кіановська, О. Коцарев, Г. Крук, Д. Лазуткін, Б. Матіяш, С. Поваляєва, М. Савка, О. Сливинський. – 8 000 пр. – ISBN 978-966-14-1240-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-1(082) **НБУЯМ А716840**

«Метаморфози» — антологія сучасної української поезії, що є живим відбитком невпинного руху, постійних перевтілень вірша, його неочікуваних видозмін, його незбагнених метаморфоз. Двотисячні непомітно завершилися. Вони дали літературі багато нових імен: 10 яскравих поетів останнього десятиріччя у всій своїй високій несхожості! На початку кожного розділу, крім творів поетів, представлено стислу біографічну довідку із фотопортретом про кожного з них. Для широкого кола читачів, які цікавляться сучасною українською поезією.

1743. На землі, на рідній... / [іл. С. Юрченка ; упорядкував і опрацював Г. Гусейнов]. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2000– . – 20 см.

Кн. 6 : Несказанно прекрасні краї... : літ. та докум. твори з історії гірн. краю. – 2011. – 359 с. : іл., портр. – На обкл.: Легенди та перекази Криворіжжя. – Зміст: авт.: Г. Гусейнов, Д. Яворницький, В. Чабаненко, А. Байдужий, С. Чанін, В. Бедринець, М. Слабошпицький, М. Чабан, А. Кашенко, Л. Нечай та ін. – 750 пр. – ISBN 978-966-348-244-6. УДК 94(477.63) **В351804/6**

Кн. 7 : Кризь товщу минулого : літ. та докум. твори з історії гірн. краю / [іл. Сергія Юрченка]. – 2012. – 375 с. : іл., фотогр. – 600 прим. – ISBN 978-966-348-282-8 **В351804/7**

В антології вперше зібрано унікальні свідчення очевидців і художні тексти, що дозволяють скласти уявлення про життя на Криворіжжі в різні часи. Репрезентовано роздуми письменників, істориків і краєзнавців про минуле Криворіжжя та Придніпров'я, художні твори, написані в різні часи українськими літераторами. Кожному параграфу передують стисла біографічна довідка про автора, що супроводжується портретною світлиною та інформує про роки життя, місце народження і смерті, сферу діяльності, освіту, професійний шлях, основні твори, отримані відзнаки і нагороди. Не містить допоміжних покажчиків. Видання розраховано на широке коло читачів.

1744. Письменники української діаспори: Донбаський вимір : навч. посібник-хрестоматія / упоряд. В. А. Просалова ; Донец. облдержадмін., Голов. упр. взаємодії з громадськістю та у справах національностей і релігій, Упр. культури та туризму [та ін.]. – Донецьк : Сх. вид. дім, 2010. – 333 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 800 пр. – ISBN 978-966-317-074-9. УДК 821.161.2(100).09(092) **ВА739017**

Видання репрезентує твори визначних українських письменників: Емми Андіївської, Василя Барки, Віталія Бендера, Володимира Біляйва, Василя Гайворонського, Леоніда Лимана, Миколи Руденка, Івана Світличного, Василя Стуса, Спиридона Черкасенка, Микити Шаповала та ін. авторів, які народилися або жили у донецькому краї, але волею обставин були змушені покинути Україну. Одні з них емігрували до США, Канади, Австралії, країн Європи, інші — пройшли через Сибір, Мордовію і Колиму, але у своїх творах писали про край вугілля і металу, красу природи і духовне багатство його людей. Подані матеріали дозволяють відчувати творчу особистість письменника, коло його зацікавлень, зрозуміти дух тієї доби, що змушувала відриватися від рідного кореня. Тексти супроводжуються короткими біографіями літераторів та переліком їхніх основних творів. Розраховано на широке коло читачів.

1745. Письменники Уманщини : (довідник-антологія) : [ст., бібліогр. матеріали, вірші, проза, літературн. есеї / упоряд. і ред. М. С. Павленко] ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Каф. укр. л-ри і українознав. – Умань (Черкас. обл.) : Алмі, 2011. – 296 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – Зміст: авт: Альтман П. І. ; Бажан М. П. ; Балдинюк В. Д. ; Барчук І. Г. ; Барчук О. І. ; Биченюк Г. Й. ; Бойчук Л. Л. ; Гаврилов О. І. ; Гончар Ю. О. ; Гощинський С., та ін. – ISBN 978-966-7823-44-3. УДК 821.161.2.09(477.46)(092) **ВА739578**

У довіднику-антології представлено біографії та фрагменти творів письменників, життя і творчість яких пов'язані з історичною Уманщиною. За абеткою прізвищ розміщено літературні портрети понад 100 авторів, які жили і писали в різні часи. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться літературно-мистецьким життям краю.

1746. Поезії барвистий світ : поет. альм. / [ред. і упоряд. Л. Г. Гуляєва] ; Печеніз. клуб любителів прекрасного. – Харків : ХНАДУ, 2012. – 110 с. : іл., нот. іл., портр. ; 21 см. – Зміст: авт.: Василенко П. П., Сокіл Т. Д., Л. Разіна, Ковальов В. І., Крамар В. В., Нежелська М. Ф., Жадан В. М., Чугай К. М., Габ С. І., Доник Ю. І. та ін. – 500 пр. – ISBN 978-966-303-416-4. УДК 821.161.2-1(082) **ВА755319**

Поетичний альманах присвячено 15-річчю Печенізького літературного об'єднання «Клубу любителів прекрасного» на Слобожанщині. Видання містить короткі біографічні відомості та творчий доробок 14 письменників краю. Ілюстровано фотографіями. Книга знадобиться учням та вчителям для пізнання літературно-культурних традицій регіону, викладачам та студентам Харківської області у вивченні сучасного літературного процесу на Слобожанщині.

1747. Поетичні розсипи : альманах / [ред. Пічугіна Л. І.] ; Арбузин. район. літ. об-ня «ДАР». – Миколаїв ; Первомайськ (Миколаїв. обл.) : Самойлов, 2013. – 98, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – Зміст авт.: Поплавський В. Г., Пічугіна Л. В., Кислиця Г. Є., Хілівнюк Л. Т., Дзудзелю М. О., Ткаченко Н. М., Петренко О. В., Юдов В. М., Ружанська В. В., Озерова В. В., Дубовський С. І. – 20 пр. – ISBN 978-966-96369-1-4. УДК 821.161.2+821.161.1](477.73)-1(082) **ВА763477**

Збірка поезій — друга у творчому доробку майстрів поетичного слова Арбузинського району Миколаївської області. В ній представлено короткі біографічні довідки з портретами 11 поетів та їхні нові вірші, написані українською і російською мовами. Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

1748. Розп'ята муза : антол. укр. поетів, які загинули насильницькою смертю : [у 2 т.] / уклад Ю. Винничук. – Львів : ЛА «Піраміда», 2011. – 25 см. УДК 821.161.2.09

Т. 1. – 621, [1] с. : іл., портр. – Зміст: авт.: І. Журбенко, Л. Лопатинський, Т. Мелень, І. Балюк, Ю. Назарак, Ю. Мандрик, К. Гуленко, І. Стешенко, Ю. Кравченко, А. Заливчий та ін. – ISBN 978-966-441-262-6. – ISBN 978-966-441-262-2 (помилк.) (у паліт.). **В353443/1**

Т. 2. – 656 с. : іл., портр. – Зміст: авт.: М. Філянський, О. Туган, М. Лебіль, М. Чернявський, В. Бобинський, А. Приходько, Б. Манжос, А. Хвиля, Д. Тась, М. Кічура та ін. – ISBN 978-966-441-267-1 (у паліт.). **В353443/2**

У двотомній антології вперше у такій повноті представлено українських поетів, які загинули від рук денікінців, більшовиків, німецьких загарбників, сталінського режиму, полягли на фронтах Першої та Другої світової, померли на засланні та у концтаборах. Упорядник видання Ю. Винничук розшукав і відкрив понад сотню раніше невідомих та забутих авторів, які публікувалися у періодиці першої половини ХХ ст., уточнив роки смерті багатьох поетів за протоколами «трійок», відшукав поезії письменників, про яких досі невідомо було, що вони писали вірші (Г. Косинка, В. Чечвянський, Ю. Вухналь, Д. Бузько та ін.). Усього в антології представлено 322 автора. До першого тому вміщено твори поетів, які загинули з 1905 по 1937 р, до другого — з 1938 по 1959 р. Для широкого читачього загалу.

1749. Сила думки : альм. – Бородянка (Київ. обл.) : В. Архипенко, 2012. – 154 с. : портр. ; 21 см. – На обкл.: Чорнильна хвиля, 2012. – Зміст: авт.: Д. Мойсеїв, О. Литвин, П. Левицька, І. Федюк, Х. Сирова, М. Пудляк, О. Комарицька, Ю. Сайко, А. Конопко, Р. Діва та ін. – 800 пр. – ISBN 978-966-97133-5-3. УДК 821.161.2(059) **ВА757148**

В альманасі представлено твори 14 сучасних українських авторів різних жанрів та напрямів. Наприкінці видання подано довідки про авторів. Розраховано на широкі кола шанувальників української літератури, історії, культури.

1750. Стріла : суб'єктив. антол. / [упоряд., передм. і літ. ст. В. Базилевський]. – Київ : Укр. письменник : Просвіта, 2013. – 1098, [1] с. : портр. ; 18 см. – (Бібліотека «Слова Просвіти»). – Зміст авт.: М. Вороний, М. Філянський, Г. Чупринка, О. Олесь, П. Тичина, М. Драй-Хмара, М. Зеров, П. Филипович, Ю. Клен, М. Рильський та ін. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-579-375-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09«19»+821.161.2-1 **АО271346, Попик В. І. АО3 / С 83-ФХ**

Видання репрезентує антологію поетичної спадщини 45 поетів материкової України і діаспори ХХ ст. Представлено вибірку найкращих творів, яким передують літературні статті, присвячені творчій спадщині кожного автора, наведено портретні світліни із зазначенням імені поета та років його життя. Статті не містять біографічних відомостей. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів.

1751. Сузір'я бершадських талантів : літ.-мистец. альм. / авт.-упоряд. П. В. Маніленко. – Вінниця : Вінниц. газ., 2013. – 374, [2] с., [24] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 368–371. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2257-42-7 (у паліт.). УДК 821.161.2.09+7.071](477.44)(092) **СО31906**

Книга присвячена літературно-мистецькій Бершадщині. До неї ввійшли матеріали про знаних земляків — письменників, поетів, художників, кращі аматорські колективи, талановитих майстрів, фотографії міст і сіл району. Видання розраховано на учнів, студентів, учителів, широке коло читачів.

1752. Тепло надежды : антол. поетов Донец. Нац. мед. ун-та ім. М. Горького / [ред.-сост. С. К. Боненко]. – 2-е изд., доп. – Донецк : ППШ «Наука і освіта», 2010. – 487 с. : нот., ил., портр. ; 21 см. – Текст: рус., укр. – 320 экз. – ISBN 978-966-7829-41-4 (в пер.). УДК 821.161.1(477.62-25)-1

ВА734172

Антологія складається з коротких біографічних довідок поетів-лікарів, учених Донецького Національного медичного університету ім. М. Горького (всього 42 особи) кінця ХХ ст. та вміщує їхні творчі доробки. Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Призначено для широкого кола читачів.

1753. Українська драматургія : антологія : [у 4 т. / авт.-упоряд.: Т. Є. Назарова та ін.]. – Харків : Фоліо, 2008– . – 21 см. – (Українська література. Колекція, ISBN 978-966-03-5109-7). – ISBN 978-966-03-3510-3.

[Т.] 3. – 2010. – 504, [2] с. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-03-3514-1 (у паліт.).

В352465/3

[Т.] 4. – 2010. – 372, [2] с. – 1 500 пр. – ISBN 978-966-03-3515-8 (у паліт.). УДК 821.161.2-2(082.2)(075.8)

В352465/4

У третьому томі досліджено історію вітчизняної драматургії від початку ХІХ — до початку ХХ ст. На основі архівних першоджерел та фотографій представлено 8 коротких біографічних довідок з авторськими

творами В. Врублевської, Ю. Щербака, І. Драча, Я. Стельмаха, Я. Верещака, Н. Нежданої, Т. Іващенко. До четвертого тому увійшли драматичні твори від початку XIX — до початку XX ст. Вміщено короткі біографічні довідки таких авторів, як Св. Лелюх, Марія Ладо, М. і С. Дяченки, Ю. Рибчинський, А. Курков. Авторське упорядкування видання. Без допоміжного апарату. Рекомендовано для викладачів, аспірантів, фахівців, чия діяльність пов'язана з мистецтвознавством.

1754. Українська поезія кінця XIX — середини XX ст. : бібліографія, антологія / [уклад.] Ю. П'ядик ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Укр. держ. центр «Мала акад. наук», Ін-т телекомунікацій і глобал. інформ. простору України. — Київ : К.І.С., 2010— . — 26 см. — ISBN 978-966-2141-51-1. УДК 016:821.161.2-1.09

Т. 1 : А – В. – 2010. – 733 с. : портр. – ISBN 978-966-2141-52-8 (у паліт.).

В352677/1

Т. 2 : Г – Ж. – 2011. – 794 с. : фотогр. – Бібліогр.: с. 22–54.

В352677/2

Т. 3 : З – Ко. – 2012. – 717 с. : портр.

В352677/3

У виданні репрезентовано бібліографію творчості й літератури про поетів, які друкували вірші українською мовою наприкінці XIX — у середині XX ст., зразки їхньої творчості. Бібліографії кожного митця передують стислі біографічні довідки із зазначенням повного імені, дати і місця народження та смерті, відомостей про походження, освіту, фах, основні віхи життєвого та творчого шляху. Вміщено ілюстрації. Без допоміжних покажчиків. Для викладачів, студентів і всіх дослідників української культури.

1755. Український націоналізм : антологія / [упоряд. В. Рог] ; Орг. укр. націоналістів (бандерівців). — Київ : Укр. вид. спілка ім. Ю. Липи, 2009— . — 21 см. УДК 323.1+94](477)

Т. 1. — 2010. — 383 с. — 1500 прим. — URL: http://mnk.org.ua/media/filer_public/b5/7d/b57d51b5-7208-4ab1-95ac-b22235dc924b/rog_v_upor_ukrayins_kiy_natsionalizm_antologiya_tom_1_1.pdf

В353943/1

Т. 2. — 2011. — 351 с. : портр. — На тит. арк.: До 120-річчя від дня народж. Є. Коновальця. — Бібліогр.: с. 343–350 (100 назв). — 500 пр. — ISBN 978-966-1513-13-5 (у паліт.). — URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Ukrainskyi_natsionalizm_Antolohiia_Tom_2/

В351587/Т. 2

До першого тому антології увійшли основоположні праці теоретиків українського націоналізму першої половини XX ст. Тематика творів охоплює широкий спектр проблематики: морально-етичні аспекти, геополітичні напрями, філософські підстави, державотворчі концепції, соціальні питання, політичні візії. Представлено твори М. Міхновського, Д. Донцова, О. Теліги, М. Сціборського, В. Яніва, Ю. Липи, О. Ольжича, Я. Стецька, С. Бандери та інших мислителів. До другого тому подано основоположні праці теоретиків українського націоналізму переважно другої половини XX ст. Вміщено твори Д. Донцова, Є. Маланюка, Я. Стецька, Є. Онацького, С. Бандери, Л. Ребета, Ю. Бойка, В. Іванишина, Р. Ковалю, О. Багана та інших мислителів. Перед кожним розділом подано світліну автора і стислу біографію. Рекомендовано політологам, історикам, громадським діячам, усім, хто цікавиться історією розвитку української суспільно-політичної думки.

1756. Червоне і чорне. 100 українських поеток XX сторіччя : поетич. антол. у двох томах / укладання Б. Щавурського. — Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2011. — 1343 с. : портр. ; 21 см. — Зміст: авт.: Л. Українка, Х. Алчевська, Г. Мазуренко, Н. Лівицька-Холодна, О. Лятуринська, І. Наріжна, О. Теліга, М. Пригара, Л. Забашта, В. Вовк та ін. — ISBN 978-966-10-1995-8 (у паліт.). УДК 821.161.2-1(082)

ВА756734

У першому томі антології «Червоне і чорне»: 100 українських поеток» вміщено понад 1300 сторінок віршів, зібраних під однією палітуркою, а це — сто життів, сто років самотності та любові найцікавіших 100 поетів (чи поеток). Окрім віршів, представлено короткі відомості про авторів: дати та місце народження/смерті, інформацію про освіту, поетичні збірки, інші твори та фотографії. Для широкого кола читачів.

1757. Чорне і червоне. 100 українських поетів XX сторіччя : [антол. у 2-х т.] / уклад. Б. Щавурського. — Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2011. — 1375 с. : портр. ; 21 см. — ISBN 978-966-10-1996-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-1(082)+821.161.2-1.09

ВА756733

Автори, чії твори увійшли до збірки, складають діапазон української поезії дистанцією у століття: Микола Вороний, Олександр Олесь, Максим Рильський, Дмитро Павличко, Богдан Ігор Антонич, Василь Симоненко, Іван Драч, Олег Лишега, Ігор Римарук, Назар Гончар, Сергій Жадан, Дмитро Лазуткін, Остап Сливинський. Із біографічних даних подано дату і місце народження, освіту, інформацію про збірки та книги авторів. Проілюстровано портретами. Для широкого кола читачів.

8. ДОПОВНЕННЯ ДО ПОПЕРЕДНІХ ВИПУСКІВ

8.1. Персональні бібліографічні покажчики

Див. також № 1958, 1980, 1981, 2130, 2131, 2193, 2270, 2271

1758. Академик Владимир Михайлович Ажажа : [биобиблиография] / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьков. физ.-техн. ин-т», Ин-т физики твердого тела, материаловедения и технологий ; [редкол.: А. В. Волобуев и др.]. – Харьков : ННЦ «ХФТИ», 2011. – 97, [1] с., [1] л. портр. : ил. ; 21 см. – 400 экз. УДК 012Ажажа+016:[929Ажажа+53(477)(092) **ВА746213**

Книжка присвячена пам'яті видатного фізика-експериментатора, який працював у Харківському фізико-технічному інституті з 1957 по 2009 р., академіка НАН України — Володимира Михайловича Ажажи. Для спеціалістів галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

1759. Академик Сергей Владимирович Пелетминский : к 80-летию со дня рождения / [отв. ред. Н. Ф. Шульга] ; НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьков. физ.-техн. ин-т», Ин-т теорет. физики им. А. И. Ахиезера, Харьк. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. – Харьков : ННЦ ХФТИ, 2011. – 110 с. : портр. ; 20 см. – Библиогр. науч. тр. С. В. Пелетминского: с. 42–67 (71 назв.). – Библиогр. в конце ст. и в подстроч. примеч. – 400 экз. УДК 53(477)(092) **ВА736371**

Ювілейний збірник присвячено 80-річчю з дня народження академіка НАН України Сергія Володимировича Пелетмінського — всесвітньовідомого фізика-теоретика, засновника харківської наукової школи з статистичної фізики. Для спеціалістів галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки та вищої школи України.

1760. Александр Дмитриевич Михилев — профессор Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина : биобиблиогр. указ. / [сост. Ю. Ю. Полякова] ; Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. – Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2011. – 31 с. : портр. ; 21 см. – 150 экз. – ISBN 978-966-623-802-6. – URL: <https://karazinbook.com/sites/default/files/books/mihilev.pdf> УДК 012Михилев+016:[929Михилев+82(1-87).09(477)(092) **Р120722, Табачник Д.В. Р232**

Покажчик містить інформацію про наукову діяльність професора філологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна О. Д. Міхілева. Для науковців, викладачів, студентів гуманітарного профілю, а також всім, хто цікавиться питаннями зарубіжної літератури, філософії, валеології та культурології.

1761. Александра Николаевна Тюнеева : (1888–1984) : сб. материалов / М-во культуры Украины, Одес. нац. науч. б-ка им. М. Горького ; сост.: Л. В. Арюпина и др. – Одесса : ВМВ, 2012. – 315 с. : ил., табл., портр. ; 20 см. – Текст рус., укр. – Библиогр. в подстроч. примеч. – Указ. работ А. Н. Тюнеевой и лит. о её жизни и деятельности: с. 249–263. – 100 экз. – ISBN 978-966-413-371-2. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sNaykVidan/246344.pdf УДК 01(477)(092) **ВА787838**

Збірник присвячено О. М. Тюнеєвій (1888–1984), книгознавцю, бібліографу, творцеві музею історії книги в Одеській державній публічній бібліотеці. Вміщено основні праці Тюнеєвої, статті про її життя і діяльність, матеріали з особистих колекцій С. Г. Матвеевої, Е. М. Голубовського, С. З. Лущика, М. Б. Пойзнера, Л. І. Фурдигайла, передруки документів, бібліографію. Видання розраховано на бібліографів, книгознавців, бібліотечних і музейних працівників.

1762. Алексеев А. Н. Н. А. Алексеев: ученый-педагог-краевед : (к 100-летию со дня рождения) / Александр Алексеев. – Мелитополь (Запорож. обл.) : Люкс, 2012. – 200, [2] с., [12] л. ил. : портр. ; 22 см. – Библиогр.: с. 184–200, в тексте и в подстроч. примеч. – 300 экз. – ISBN 978-966-8428-73-9 (ошибоч.) (в пер.). УДК 908(477.64)(092) **ВА753456**

У книжці розповідається про мелітопольського краєзнавця, вченого-гідрохіміка, педагога Миколу Олександровича Алексеева. До збірника подано біографічні матеріали, краєзнавчі праці М. О. Алексеева, спогади про вченого, його персональна бібліографія, фотоматеріали. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста у особах.

1763. Анатолий Николаевич Туренко : Ученый. Новатор. Руководитель : (к 70-летию со дня рождения) : биограф. и библиогр. / [сост.: С. И. Шерстобитов и др.] ; Харьков. нац. автомоб.-дорож. ун-т. –

Харків : ХНАДУ, 2010. – 159 с. : ил., портр. ; 21 см. – (Биография и библиография ученых ХНАДУ (ХАДИ)). – 100 экз. – ISBN 978-966-303-276-4. – ISBN 978-966-276-4 (ошибоч.) (в пер.).
УДК 929Туренко+629(477)(092)

ВА731429

У виданні висвітлено основні етапи наукової, педагогічної, адміністративної і громадської діяльності вченого, провідного спеціаліста автомобільно-дорожньої галузі, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України галузі науки і техніки, академіка і віце-президента Транспортної академії України, ректора Харківського національного автомобільно-дорожнього університету А. М. Туренка. Для науковців, спеціалістів галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки та вищої школи України.

1764. Анатолій Дмитрович Жирнов : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв, Наук.-техн. б-ка. – Київ : НАКККиМ, 2012. – 158 с. : ил., портр. ; 21 см. – (Біобібліографія вчених НАКККиМ ; вип. 3). – 500 пр. – ISBN 978-966-452-105-2. УДК 012Жирнов+016:[929Жирнов+72(477)(092)

A779299

Покажчик присвячено Анатолію Дмитровичу Жирнову — вченому, архітектору, художнику. Для широкого кола читачів.

1765. Анатолій Олексійович Копилов. Особистість у вимірі епохи : дослідж., спогади, док., бібліогр. / [уклад.: О. М. Завальнюк, В. С. Степанков ; відп. ред. В. С. Степанков] ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2011. – 319 с., [14] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – Бібліогр. наук. і навч.-метод. пр. та посилання на пр. А. О. Копилова: с. 291–317. – 150 пр. УДК 378.02(477)(092)

ВА759777

Книга присвячена пам'яті талановитого менеджера вищої освіти (ректору Кам'янець-Подільського педагогічного університету) й вченого Анатолія Олексійовича Копилова. Видання становить собою комплексне поєднання спогадів, наукових статей, документальних і бібліографічних матеріалів, що дозволяють скласти цілісніше й повніше уявлення про постать вченого. Для широкого кола читачів.

1766. Андрей Борисович Северный. Ученый и Человек : биограф. очерк / [сост.: Н. Н. Степанян и др.] ; Киев. нац. ун-т им. Тараса Шевченко. – Киев : Київ. ун-т, 2013. – 159 с. : ил., портр. ; 24 см. – Текст рус., англ. – Библиогр. в тексте. – Библиогр. указ. работ А. Б. Северного: с. 131–158. – 100 экз. – ISBN 978-966-439-661-2. УДК 52(477)(092)

ВА773232

Видання підготовлено до 100-річчя від дня народження українського астрофізика, доктора фізико-математичних наук, академіка АН СРСР (1968), Героя Соціалістичної Праці (1973), лауреата Державної премії СРСР (1984) А. Б. Северного. Для широкого кола читачів.

1767. Андриенко Т. Л. Модестовна. Рассказ об Учителе / Т. Л. Андриенко. – Киев : Альтерпрес, 2013. – 72 с. : ил., портр. ; 21 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-542-539-7 (в пер.). УДК 57(477)(092)

ВА790060

Видання присвячено відомому ботаніку, провідному українському болотознавцю, доктору біологічних наук Єлизаветі Модестівні Брадїс. Розповідається про період життя вченої, коли вона працюючи в Інституті ботаніки ім. М. Г. Холодного, готувала молодих спеціалістів-ботаніків, у т. ч. й автора книжки. Вміщено біобібліографічні матеріали Є. М. Брадїс. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

1768. Андрій Володимирович Недзвідський : біобібліогр. покажч. / М-во культури і туризму, Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького ; упоряд. О. Г. Нуньєс. – Одеса : ОННБ ім. М. Горького, 2011. – 125, [2] с. ; 20 см. – (Серія біобібліографічних покажчиків «Письменники Одеси» ; вип. 29). – 100 пр. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sPersonalii/223248.pdf УДК 012Недзвідський+016:[929Недзвідський+82.09(477)(092) **ВА752737**

У покажчику подано стислу інформацію про життя та діяльність літературознавця, літературного та театрального критика, професора А. В. Недзвідського. Наведено перелік його друкованих праць як окремих видань, так і публікацій у книжках, збірниках, матеріалах конференцій, періодичних виданнях. Вміщено список літературних джерел про нього, відгуки на окремі твори, покажчик псевдонімів і криптонімів. Для науковців, літературознавців, критиків, викладачів, студентів.

1769. Арсеній Іванович Яцюк : спогади друзів, колег та учнів / [уклад.: О. В. Мельников, Р. А. Яцюк]. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2012. – 202 с., XXXII с. іл. : портр. ; 21 см. – (Вчені Національного лісотехнічного університету України). – Бібліогр. пр. А. І. Яцюка: с. 163–183. –

Бібліогр.: с. 184–196. – Імен. покажч.: с. 197–202. – 300 пр. – ISBN 978-966-322-378-0 (у паліт.).
УДК 821.161.2-94(092) **ВА768258**

У виданні зібрано спогади друзів, колег та учнів доктора технічних наук, професора, ректора Львівського лісотехнічного інституту Арсенія Івановича Яцюка. Основні дати життя та діяльності вченого подано на с. 7–10. Довідковий апарат видання представлено покажчиком друкованих праць (с. 163–183) та іменним покажчиком (с. 197–202). Вміщено чорно-білу вклейку фотографій. Для широкого кола читачів.

1770. Батько і син Підгаєцькі: дві доли / Ю. І. Кундієв [та ін.]. – Житомир : Полісся, 2012. – 395 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. наук. пр. В. Я. Підгаєцького: с. 280–285. – Бібліогр. наук. пр. В. В. Підгаєцького: с. 356–357. – Бібліогр.: с. 378–395 та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-655-639-7 (у паліт.) УДК 613+669](477)(092) **ВА756403**

У виданні висвітлено життєвий шлях і науково-творчу діяльність професора у галузі професійної гігієни — В. Яковича та професора у галузі металургійного виробництва В. В. Підгаєцького, які жили і творили на різних етапах ХХ ст. Подано бібліографію монографічних і наукових праць вчених та розглянуто їх винаходи. Для всіх, хто цікавиться минулим і сьогоденням науки в Україні.

1771. Бірюков Іван Андрійович : до 70-річчя від дня народж. і 35-річчя наук.-пед. діяльн. / [упоряд.: В. І. Бірюков та ін.] ; Київ. нац. ун-т внутр. справ України. – Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.) : Карпук С. В., 2010. – 131 с. : іл., портр. ; 20 см. – В кн. також вірші Бірюкова І. А. – Бібліогр.: с. 15–26 та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-8906-41-1. УДК 34(477)(092)+821.161.2-1

ВА732921

У книжці подано відомості про основні етапи життя, трудової, науково-педагогічної та громадської діяльності вченого-правознавця, фахівця у галузі цивільного права, професора кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Навчально-наукового інституту права та психології Київського національного університету внутрішніх справ України І. А. Бірюкова. Вміщено його бібліографію, спогади та вітання від друзів, учнів, колег і рідних. Оpubліковано вибрані вірші ювіляра. Для спеціалістів галузі, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться історією цивільного права.

1772. Бородаєвський Сергій Васильович : короткий біобібліогр. покажч. / Сум. держ. ун-т ; [уклад.: Власенко В. М., Глушан О. В.]. – Суми : Панасенко І. М., 2010. – 87 с. : іл., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-1644-02-0. – URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/25218> УДК 012Бородаєвський+016:[929Бородаєвський+94(477)(092) **ВА736954**

Видання підготовлено до 140-річчя від дня народження вченого-економіста, юриста, історика С. В. Бородаєвського. До покажчика вміщено бібліографічні описи частини друкованих праць вченого, матеріали про його життя, науково-педагогічну та громадську діяльність. Для всіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної економічної освіти.

1773. Бородін Євгеній Іванович : до 50-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / [упоряд.: С. І. Світленко та ін.] ; Дніпропетров. регіон. ін-т держ. упр., Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Дніпропетровськ : Пороги, 2010. – 176 с. : портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-617-518-089-1. УДК 012Бородін+016:[929Бородін+94(477)(092) **ВА739409**

У покажчику висвітлено життєвий шлях і наукову діяльність відомого дослідника проблем молодіжної політики та новітньої історії України, доктора історичних наук, заслуженого працівника освіти України, першого заступника директора Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України Є. І. Бородіна. Наведено бібліографічні описи його наукових публікацій і список літературних джерел про нього. Для істориків, суспільствознавців, викладачів, студентів та широкого читацького загалу.

1774. Брюховецький В. С. Factum est factum. Біобібліобриуокхія / В. Брюховецький. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2010. – 991 с., [16] арк. іл. : портр. ; 24 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-518-556-7 (у паліт.). УДК 012Брюховецький+016:[929Брюховецький+811.161.2(092)] **ВС50745**

У виданні подано бібліографію літературно-критичних, наукових, науково-популярних та публіцистичних праць В. С. Брюховецького — доктора філологічних наук, кандидата педагогічних наук, ректора і президента Києво-Могилянської академії за період від 1957 до 2008 р. Розраховано на освітян і науковців вищої школи, на всіх, хто цікавиться минулим і сьогоденням освіти і науки в Україні.

1775. В. В. Бойко : бібліографія / [уклад.: І. А. Тарабан та ін. ; за заг. ред. І. А. Тарабана] ; Нац. акад. мед. наук України, ДУ «Ін-т заг. та невідклад. хірургії НАМН України». – Харків : НТМТ,

2012. – 290 с. : портр. ; 25 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-578-052-7 (у паліт.).
УДК 012Бойко+016:[929Бойко+616-089(477)(092) **ВС53323**

Видання підготовлено до 50-річчя з дня народження хірурга-новатора, доктора медичних наук, професора, керівника ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії НАМН України» Валерія Володимировича Бойка. Висвітлено життєвий шлях та основні напрями наукової діяльності вченого, наведено бібліографію праць (понад 2000) і список дисертаційних робіт, виконаних під його керівництвом. Для фахівців медичної галузі, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться розвитком хірургії та медицини в цілому.

1776. «В степах лежить моє серце...» : до 100-річчя від дня народж. [укр. письменника] М. Л. Нагнибіди (1911–1985) : біобібліогр. покажч. / Комун. закл. «Запоріж. обл. універс. наук. б-ка ім. О. М. Горького» Запоріж. облради ; [уклад. Г. Нагорна]. – Запоріжжя : АА Тандем, 2011. – 51, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Письменники Запорізького краю). – 100 пр. – ISBN 978-966-488-083-8.
УДК 012Нагнибіда+016:[929Нагнибіда+821.161.2(092) **ВА748148**

У покажчику подано біографію поета, відомості про окремі видання творів, найпомітніші публікації, статті про життя і діяльність Миколи Нагнибіди. В основі книжки — розповідь Петра Ребра «Микола Нагнибіда: поет, патріот, жартівник». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української літератури та її представниками.

1777. Валентин Степанович Підгорський : [біобібліогр. покажч.] / НАН України, Ін-т мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного ; [уклад.: О. В. Андрієнко, Л. А. Хоменко ; вступ. ст., с. 3–25, Н. К. Коваленко]. – Київ : Академперіодика, 2012. – 125, [2] с., [11] арк. іл. ; 22 см. – (Біобібліографія вчених України). – Текст укр., англ. – 300 пр. – ISBN 978-966-360-188-5.
УДК 012Підгорський+016:[929Підгорський+579(477)(092) **ВА750318**

У покажчику висвітлено основні етапи життя, наукової, науково-організаційної та громадської діяльності українського вченого в галузі мікробіології та біотехнології, доктора біологічних наук, професора, академіка НАН України В. С. Підгорського. Зазначено, що наукові інтереси вченого зосереджено на фундаментальних питаннях регуляції росту та біосинтетичної активності дріжджів, молочнокислих бактерій, нокардіо- та корінеподібних бактерій їх систематичного положення і закономірностей поширення в природі. Значну увагу В. С. Підгорський приділяє комплексним дослідженням у галузі бактеріальної лектинології та мікробіологічних методів деструкції речовин, які забруднюють біосферу, створення нових біотехнологічних препаратів, продуктів і процесів для промисловості, медицини, сільського господарства та охорони навколишнього середовища. Окрім біографічних матеріалів, видання містить список дисертаційних робіт під керівництвом В. С. Підгорського, хронологічний покажчик друкованих праць та покажчик авторських свідоцтв і патентів. Для наукових працівників та всіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки.

1778. Василь Іванович Ларин : (к 50-летию науч. и науч.-пед. деятельности) : биобиблиогр. указ. / [сост. С. А. Шаповалов] ; Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. – Харьков : Бровин О. В., 2011. – 47 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-2445-24-4.
УДК 012Ларин+016:[929Ларин+544(477)(092) **Р119314**

У виданні висвітлено основні етапи життя, наукової, науково-організаторської та громадської діяльності В. І. Ларіна — вітчизняного вченого в галузі фізичної хімії та електрохімії розчинів, доктора хімічних наук, професора, академіка АНВШ України, директора Науково-дослідного інституту хімії при Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна. Наведено бібліографічні описи його наукових публікацій і список літературних джерел про нього. Розраховано на всіх, хто цікавиться історією української науки і вищої школи.

1779. Венедикт Олександрович М'якотін : біобібліогр. покажч. / НАН України, Ін-т укр. археології та джерелознав. ім. М. С. Грушевського ; [упоряд. та авт. біогр. нарису О. Новікова]. – Київ : Ін-т укр. археології та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, 2010. – 48, [1] с. : портр. ; 21 см. – В кн. також бібліогр. нарис про В. О. М'якотіна. – 300 пр. УДК 012М'якотін+016:[929М'якотін+94(477)(092) **ВА749857**

У покажчику вміщені видання, які репрезентують внесок відомого російського історика В. О. М'якотіна в українську історичну науку і публіцистику, а також подано відомості про основні етапи його життя, науково-педагогічної, політичної діяльності в Росії, Україні та за кордоном в часи вимушеної еміграції. Для істориків, джерелознавців, широкого кола дослідників, які цікавляться вітчизняною історичною наукою.

1780. Видання творів Тараса Шевченка у фондах музею «Кобзаря» : каталог / [упоряд.: Косенко О. С., Веретільник О. В.]. – Черкаси : Брама-Україна, 2010. – 278, [1] с. ; 20 см. – ISBN 978-986-453-073-3. УДК 016:821.161.2.09(092) **ВА751372**

Із максимальною повнотою, мовою оригіналу та збереженням орфографії подано опис видань творів Т.Г. Шевченка, які хронологічно охоплюють період з 1840 до 2008 р. Окремий розділ складають переклади творів поета мовами народів світу. Для шевченкознавців та всіх шанувальників творчості Кобзаря.

1781. Витязь молодшої української поезії : В. А. Симоненку – 75 років : [біогр. нарис / матеріал підгот. П. Д. Ткаченко] ; Київ. обл. упр. культури і туризму, Київ. обл. б-ка для дітей. – Київ : Київ. обл. б-ка для дітей, 2011. – 19 с. : табл., портр. ; 21 см. – (Серія «В практику роботи бібліотек»). – Бібліогр. творів В. А. Симоненка: с. 16. – Бібліогр.: с. 17–18. – 50 пр. – URL: <https://biog.in.ua/2015-r-bbk-91-24-vityaze-molodoyi-ukrayinsekoyi-poeziyi.html> УДК 027.625:821.161.2-1.09(092)

НБУЯМ А710019

Рекомендаційно-бібліографічний список «Витязь молодшої української поезії» присвячений лауреату Шевченківської премії, видатному письменнику-шістдесятнику Василю Андрійовичу Симоненку. Видання складено на основі видань, які є у фонді бібліотеки і має рекомендаційний характер. Бібліографія містить твори В. Симоненка, видання, публікації та інтернет-ресурси про його життєвий і творчий шлях. Розраховано на широке коло користувачів — студентів, викладачів, бібліотечних працівників та всіх шанувальників творчості поета.

1782. Від учителя — до вченого : біобібліогр. покажч. з нагоди 60-річчя з дня народж. та 40-річчя пед. діяльності О. Г. Кучерявого / [авт.-уклад.: Плотніков П. В. та ін.] ; Донец. нац. ун-т, Наук. б-ка, Каф. педагогіки. – Донецьк : ДонНУ, 2011. – 146 с. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-639-484-5. УДК 012Кучерявий+016:[929Кучерявий+37(477)(092)

ВА744375

У виданні висвітлено основні етапи життя, наукової, науково-організаційної й навчально-методичної діяльності О. Г. Кучерявого — доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки Донецького національного університету, академіка Міжнародної академії наук педагогічної освіти. Наведено хронологічний покажчик наукових праць. Для науковців, педагогів, студентів та широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку педагогічної освіти в Україні.

1783. Відомий український економіст Наталія Миколаївна Внукова : кат. вист. / [уклад.: О. І. Крутас, Н. М. Божко] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. нац. екон. ун-т. – Харків : ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 2008. – 36 с. : портр. ; 21 см. – 200 пр. УДК 017:069:33(477)(092)

Р117843

Каталог, виданий до 50-річчя від дня народження доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри управління фінансовими послугами Харківського національного економічного університету Н. М. Внукової, містить біографічні дані та відомості про наукову, педагогічну та громадську діяльність відомого економіста. Без фотографій. Іменний покажчик вміщено на с. 34–35. Адресовано науковцям, викладачам, економістам, студентам, усім, хто цікавиться економічною наукою та розвитком ринку фінансових послуг.

1784. Віктор Гаман : до 75-річчя від дня народж. укр. письменника : (біобібліогр. посіб.) / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Г. М. Єрофєєва. – Харків : ХОУНБ, 2012. – 49 с. : портр. – URL: <http://library.kharkov.ua/libdruk/LibKh-00000000107.pdf> УДК 016 : 82 (477.87)

НБУЯМ А725749

Видання містить довідкову інформацію, літературознавчі статті про життєвий і творчий шлях сучасного українського письменника, публіциста, громадсько-політичного діяча Віктора Пантелійовича Гамана. У бібліографічній частині посібника зібрано творчий доробок літератора та публікації про його життя і діяльність. Розраховано на філологів, студентів, працівників бібліотечних та інформаційних служб, краєзнавців, а також усіх, хто цікавиться вітчизняною літературою, культурою та історією суспільно-політичної сфери.

1785. Віктор Дмитрович Романенко. Життя, присвячене науці / [упоряд. Ю. Г. Крот] ; НАН України, Ін-т гідробіології. – Київ : Академперіодика, 2010. – 169, [2] с., [26] арк. іл. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. наук. тв. В. Д. Романенко: с. 131–166. – Імен. покажч.: с. 167–170. – 300 пр. – ISBN 978-966-360-156-4 (у паліт.). УДК 574.5(477)(092)

ВА733438

У виданні висвітлено основні етапи життя, наукової, науково-організаційної та громадської діяльності вченого у галузі гідробіології, гідроекології та екологічної фізіології водних тварин, академіка НАН України В. Д. Романенка. Представлено творчий шлях науковця, його досягнення, роботи та матеріали, опубліковані у вітчизняних і зарубіжних виданнях. Для всіх, хто цікавиться історією української науки.

1786. Віталій Григорович Дончик : [біобібліогр. покажч.] / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка ; [уклад.: Л. П. Сокіл, Т. В. Посудневська ; вступ. ст. П. В. Іванишин]. – Київ : Академперіодика, 2012. – 101, [2] с., [1] арк. портр. ; 22 см. – (Біобібліографія вчених України). – 300 пр. – ISBN 978-966-360-194-6. УДК 012Дончик+016:[929Дончик+821.161.2.09(092)

ВА751992

Висвітлено основні етапи життя, наукової та громадської діяльності українського вченого в галузі літературознавства, академіка НАН України В. Г. Дончика. Вміщено хронологічний покажчик його друкованих праць: наукових монографій, розвідок, літературно-критичних статей, рецензій, публікацій у пресі. Для науковців, літературознавців, викладачів, студентів.

1787. Віталій Іларіонович Стріха. 1931–1999 / редкол. : М. В. Стріха (голова) та ін.] ; Акад. наук вищ. освіти України. – Київ : К.І.С., 2011. – 128 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Визначні учені»). – 150 пр. – ISBN 978-966-2141-74-0. – URL: https://issuu.com/pubkis/docs/striha_for_e-mail
УДК 012Стріха+016:[929Стріха+53(477)(092) **ВА738821**

Книжку присвячено пам'яті українського вченого-фізика, педагога і громадського діяча, засновника і першого президента АНВШ України В. І. Стріхи (1931–1999). Вміщено біографічні відомості про Віталія Іларіоновича, бібліографію його наукових праць, спогади про вченого, його науково-популярні й публіцистичні статті останніх років життя. Видання розраховано на всіх, хто цікавиться історією української науки і вищої школи.

1788. Владимир Викторович Федоров : биобиблиогр. указ. к 70-летию со дня рождения / Донец. нац. ун-т, Каф. теории лит. и худож. культуры, Науч. б-ка ДонНУ ; [сост.: Кораблев А. А. и др.]. – Донецк : ДонНУ, 2011. – 137 с. : портр. ; 21 см. – (Видатні вчені Донецького національного університету). – Загл. сер. укр. – 100 экз. – ISBN 978-966-639-496-8. УДК 012Федоров+016:[929Федоров+821.161.1.09(477)(092) **ВА751125**

У виданні наведено стислу інформацію про життя та наукову діяльність доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри російської літератури Донецького національного університету В. В. Федорова. За хронологією подано перелік наукових робіт, публікацій, що стосуються його філологічних концепцій, а також вміщено нариси, спогади колег і учнів про ювіляра. Для літературознавців, науковців, студентів, аспірантів, викладачів.

1789. Владимир Григорьевич Шинкаренко — педагог, ученый / [сост. О. М. Криворучко ; Харьков. нац. автомоб.-дорож. ун-т]. – Харьков : ХНАДУ, 2010. – 91 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. – (Биография и библиография ученых ХНАДУ (ХАДИ)). – В надзаг.: К 70-летию со дня рождения. – 200 экз. – ISBN 978-966-303-345-7 УДК 012Шинкаренко+016:[929Шинкаренко+33(477)(092) **ВА737761**

У виданні висвітлено науково-педагогічна діяльність В. Г. Шинкаренка — заслуженого діяча науки і техніки, академіка, заслуженого діяча Транспортної академії України, доктора економічних наук, професора Харківського автомобільно-дорожнього інституту. Адресовано науковцям, викладачам, студентам, аспірантам, усім, хто цікавиться історією української науки і техніки.

1790. Власов Вячеслав Всеволодович : 55-річчю з дня народж. присвяч. : биобиблиогр. покажч. наук. пр. за 1998–2012 рр. / [уклад. В. М. Суховілова] ; Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр «Ін-т виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова». – Одеса : ІВіВ ім. В. Є. Таїрова, 2012. – 54, [1] с. : іл., портр.; 21 см. – 100 пр. УДК777(092) **ВА763750**

У виданні відображено основні етапи життя, наукову, дослідницьку, науково-виробничу, організаційну, громадсько-політичну діяльність В. В. Власова — вченого з питань виноградарства і виноробства, доктора сільськогосподарських наук, академіка НААН України, заслуженого працівника сільського господарства України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, директора Національного наукового центру «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова». Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями аграрного сектору, зокрема, історією і розвитком вітчизняного виноградарства і виноробства.

1791. Волков Дмитро Андрійович : бібліогр. покажч. наук. пр. (1951–2009 рр.) / Укр. акад. аграр. наук, Ін-т тваринництва ; [уклад.: Кунець В. В. та ін.]. – 2-ге вид., доповн. – Харків : Ін-т тваринництва УААН, 2009. – 32, [1] с., [5] арк. іл. : іл. ; 21 см. – 100 пр. УДК 012Волков+016:[929Волков+636.1(477)(092) **Р117757**

У покажчику висвітлено основні дати життя і діяльності доктора сільськогосподарських наук, професора Д. А. Волкова, наведено повний перелік його наукових праць, в яких розглядається методологія створення вітчизняних порід коней, питання розведення, селекції, генетики, тренінгу, випробувань коней заводських порід. Видання підготовлено до 90-річчя від дня народження вченого. Іменний покажчик вміщено на с. 30–31. Видання розраховано на наукових співробітників, аспірантів, магістрів, студентів, бібліотечарів.

1792. Володимир Михайлович Ковалевич : бібліогр. покажч. / [упоряд. Н. Гапчин ; відп. ред. М. Павлюк] ; НАН України, Ін-т геології і геохімії горючих копалин. – Львів : Ін-т геології і геохімії

горючих копалин, 2010. – 46 с. : портр. ; 16 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-02-5766-5. УДК 012Ковалевич+016:[929Ковалевич+55(477)(092) **Р117380**

У покажчику висвітлено життєвий шлях, наукову, науково-організаційну та педагогічну діяльність українського вченого-геолога, дослідника в галузі геохімії осадових товщ, доктора геолого-мінералогічних наук, професора В. М. Ковалевича. Наведено бібліографічні описи його наукових робіт. Для спеціалістів галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією й розвитком вітчизняної геологічної науки.

1793. Володимир Павлович Лавріненко : бібліогр. покажч. / [уклад. Л. Д. Гонтаренко] ; М-во культури України, Держ. закл. «Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка». – Харків : Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, 2011. – 16 с. ; 21 см. – (Винахідники Харківщини). – 30 пр. – URL: <https://www.calameo.com/books/000632945e20735de946b> УДК 012Лавріненко+016:[929Лавріненко+621.31(477)(092) **Р127199**

Покажчик містить біографічні відомості, стислу розповідь про винахідницьку діяльність фахівця в галузі обробки електричної ізоляції силових трансформаторів В. П. Лавріненка, бібліографічний список його винаходів і статей із періодичних видань. Адресовано фахівцям галузі, винахідникам, викладачам, студентам, усім, хто цікавиться історією й розвитком вітчизняної науки і техніки.

1794. Всеволод Нестайко: «Я все життя писав саме для дітей — писав з любов'ю, болем і тривогою» : біобібліогр. нарис / М-во культури України, Держ. закл. «Нац. б-ка України для дітей» ; [авт.-уклад. Н. О. Гаждан]. – Київ : [б. в.], 2010. – 96 с. : портр. ; 30 см. – (Серія «Дитячі письменники України» ; вип. 2). – 75 пр. – URL: <http://chl.kiev.ua/default.aspx?id=5916> УДК 012Нестайко+016:[929Нестайко+821.161.2(092) **НБУЯМ В62163**

Видання присвячено відомому дитячому письменнику Всеволоду Нестайку. Відкриває нарис стаття відомого книгознавця та літературного критика Н. П. Марченко «Сонячний зайчик людської самотності». Подано автобіографію та список основних дат життя й творчості письменника. Бібліографічну частину покажчика склали такі розділи: «Видання творів», «Публікації у збірниках», «Публікації у читанках, хрестоматіях, навчальних посібниках», «Публікації у періодичній пресі», «Драматичні твори», «Іншомовні видання», «Аудіовізуальні матеріали», «Письменник про літературу та мистецтво для дітей», «Бесіди, інтерв'ю з письменником», «Література про письменника», «Викладання творів В. З. Нестайка, сценарії за творчістю письменника, методичні та бібліографічні матеріали». Матеріали у розділах подано за хронологією публікацій, а у межах року — за абеткою прізвищ авторів та назв творів. Рецензії на твори В. З. Нестайка розміщено за бібліографічним описом кожного документа. Останній розділ — «Web-бібліографія». Розраховано на літературознавців, літературних критиків, викладачів, студентів та широкі кола шанувальників української дитячої літератури.

1795. Вчений, письменник, керівник : до 75-ліття В. І. Воловика : біобібліогр. покажч. / [уклад. Г. Нагорна] ; Упр. культури і туризму Запоріж. облдержадмін., Комун. закл. «Запоріж. обл. універс. наук. б-ка ім. О. М. Горького» Запоріж. облради. – Запоріжжя : АА Тандем, 2011. – 58, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-488-060-9. – УДК 012Воловик+016:[929Воловик+821.161.2.09(092) **ВА745378**

У покажчику висвітлено творчу та наукову діяльність В. І. Воловика — українського вченого, громадського діяча, публіциста та письменника. Наведено бібліографію публіцистичних і наукових матеріалів із журналів, газет та збірників, наукових праць, художніх творів, а також літературу про нього. Для широкого кола дослідників.

1796. Георгий Иосифович Чернявский, профессор Харьковской государственной академии культуры : биобиблиогр. указ. / [сост.: Н. Н. Канистратенко и др.] ; М-во культуры Украины, Харьков. гос. акад. культуры, Центр болгаристики и балкан. исслед. им. Марина Дринова. – Харьков : ХГАК, 2011. – 93 с. : портр. ; 21 см. – (Серия «Выдающиеся педагоги Харьковской государственной академии культуры»). – 100 экз. – ISBN 978-966-8308-35-2. УДК 012Чернявский+016:[929Чернявский+94(477)(092) **ВА747222**

Покажчик присвячено вченому, історико-болгаристу, професору, доктору історичних наук Г. Й. Чернявському. Видання містить біографічний нарис, відомості про основні дати життя і діяльності вченого, бібліографічний покажчик праць, публікацій про його наукову діяльність, перелік матеріалів з особистого фонду Г. Й. Чернявського, що зберігаються в архіві Харківської державної академії культури. Для істориків, науковців, викладачів, студентів та широкі кола шанувальників української літератури, історії, культури.

1797. Гладун Зиновій Степанович : [канд. юрид. наук] : біобібліогр. покажч. / [уклад. Б. Мельничук] ; Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника, Львів. обл. наук. мед. б-ка, Львів. крайова. орг. Асоц. укр. правників. – Львів : ЛНБУ ім. В. Стефаника, 2010. – 45, [1] с. : портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-02-5599-9 УДК 012Гладун+016:[929Гладун+34(477)(092) **Р117901**

У покажчику висвітлено життєвий шлях і творчу діяльність З. С. Гладуна — відомого українського вченого, кандидата юридичних наук, доцента, заслуженого юриста України, завідувача кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Тернопільського національного економічного університету. Наведено бібліографічні описи його наукових праць і список літературних джерел про нього. Для правознавців, науковців, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, кого цікавить юридична галузь.

1798. Глущенко В. А. Воин, педагог, писатель: слово об Андрее Глущенко / В. Глущенко, В. Чернобровый ; Славян. гос. пед. ун-т. – Славянск (Донец. обл.) : Маторин Б. И., 2010. – 96 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр. работ А. Г. Глущенко: с. 81–89. – Библиогр.: 90–93. – 200 экз. – ISBN 978-966-1554-35-0. УДК 37(477)(092) **ВА749202**

У книжці розповідається про життєвий і творчий шлях Андрія Георгійовича Глущенко (1921–2003) — учасника Другої світової війни, шкільного вчителя та викладача вищої школи, письменника-мемуариста. Матеріали систематизовано за чотирма частинами, в яких відображено фронтний шлях А. Г. Глущенко, викладацька та науково-дослідна робота, письменницька доля. Четверта частина містить бібліографію. Подано дані про опубліковані праці (с. 81), список газетних публікацій (с. 88) та перелік друкованих матеріалів, присвячених письменнику (с. 90). Використано фотографії і документи з особистого архіву, більша частина яких публікується вперше. Для науковців, педагогів, учених, усіх, хто цікавиться творчістю А. Г. Глущенко.

1799. Горшков Петро Олексійович : біобібліогр. покажч. / [уклад.: О. А. Жуплатова та ін.] ; за ред. Р. Н. Гілязетдінова ; Нац. акад. аграр. наук України, Дослід. станція луб'яних культур ІСГ Північ. Сходу. – Суми : Еллада, 2012. – 22 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – (Бібліографічна серія «Учені Дослідної станції луб'яних культур» ; вип. 11). – 100 пр. УДК 012Горшков+016:[929Горшков+63(477)(092) **Р122851**

Видання містить основні відомості про життєвий і творчий шлях П. О. Горшкова, доктора сільськогосподарських наук, який довгий час очолював Всесоюзний науково-дослідний інститут луб'яних культур (зараз Дослідна станція луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН). Для науковців, фахівців галузі, викладачів, студентів.

1800. Градовський Анатолій Володимирович : д-р пед. наук, професор : біобібліогр. покажч. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. б-ка ; [уклад. Л. Г. Голиш]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2013. – 39 с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Бібліографія вчених Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» ; вип. 19). – 50 пр. УДК 012Градовський+016:[929Градовський+37(477)(092) **Р123636**

У біобібліографічному покажчику подано біографію, перелік наукових праць ученого, професора кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання А. В. Градовського. Для науковців, літературознавців, викладачів, студентів, аспірантів.

1801. Григоренко О. Радомир Іванович Сілін : життєвий шлях і творчі вершини вченого / Олександр Григоренко ; Хмельниц. нац. ун-т. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 50 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 48–49 (21 назва). – 200 пр. – ISBN 978-617-607-098-6. УДК 621(477)(092) **ВА741869**

У виданні висвітлено життєвий шлях і творчу діяльність Р. І. Сіліна — представника наукової еліти України, доктора технічних наук, професора, академіка, радника ректора Хмельницького національного університету. Наведено бібліографічні описи його наукових праць і список літературних джерел про нього. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і розвитком вітчизняної науки і техніки.

1802. Гуменюк Віталій Якович : бібліогр. покажч. / Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, Наук. б-ка ; [уклад. Дерлюк О. С.]. – Рівне : НУВГП, 2012. – 39 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Відомі вчені університету»). – 100 пр. УДК 016:[929Гуменюк+330(477)(092) **Р122458**

У покажчику подано список праць ученого і педагога В. Я. Гуменюка — доктора економічних наук, професора, дослідника в галузі економіки праці та підприємництва, автора низки монографій та підручників. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією підприємства та розвитком економічної освіти в країні.

1803. Дерматовенерологія, імунологія та алергологія в наукових працях професора Солошенко Єльвіри Миколаївни : біобібліогр. покажч. / ДУ «Ін-т дерматології та венерології АМН України» [та ін. ; наук. ред. Г. І. Мавров та ін.]. – Харків : [б. в.], 2010. – 102 с., [3] арк. іл. : портр. ; 20 см. – У надзаг. також: ДУ «Ін-т мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова АМН України», Харків. нац. ун-т

ім. В. Н. Каразіна. – 300 пр. УДК 012Солошенко+016:[929Солошенко+[616.5+616.97](477)(092)

ВА739576

У покажчику висвітлено основні етапи життя, науково-дослідної, організаційної та педагогічної діяльності відомої української вченої, лікаря-дерматовенеролога й алерголога, доктора медичних наук, професора Е. М. Солошенко. Наведено бібліографічні описи її наукових праць і список літературних джерел про неї. Для фахівців медичної галузі, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться розвитком вітчизняної медичної освіти.

1804. Добров П. В. Костянтин Васильович Харлампович (1870–1932 рр.) : інтелект. біогр. історика / П. В. Добров, А. В. Гедьо, Л. Ю. Медовкіна ; Донец. нац. ун-т, Іст. ф-т. – Донецьк : Донбас, 2011. – 299 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 193–240 та в тексті. – Бібліогр. пр. К. В. Харламповича: с. 242–257 (143 назви). – 300 пр. – ISBN 978-617-638-038-2. УДК 94(477)(092)

ВА750068

У виданні висвітлено життєвий шлях, наукову, педагогічну та громадську діяльність історика Церкви та філолога-слависта, академіка ВУАН К. В. Харламповича (1870–1932). Визначено основні періоди життя та творчості вченого, висвітлено його місце в історії історичної науки кінця ХІХ — першої третини ХХ ст. Проаналізовано матеріали слідчої справи та доведено безпідставність висунутих проти нього звинувачень. Розглянуто соціокультурне оточення та наукові зв'язки вченого, характер професійних і приватних стосунків між ним і його колегами. Увагу приділено дослідженню сфери наукових інтересів та історичних поглядів К. В. Харламповича, запропоновано класифікацію його праць. Для всіх, хто цікавиться історією науки та долями її геніїв.

1805. Докучаєва Євгенія Миколаївна : біобібліогр. покажч. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр «Ін-т виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» ; [уклад.: В. М. Суховілова, М. Д. Дада]. – Одеса : ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова», 2010. – 40, [1] с. : портр. ; 21 см. – 100 пр. УДК 012Докучаєва+016:[929Докучаєва+634.8(477)(092) **Р117573**

Біобібліографічний покажчик наукових праць підготовлено до 85-річчя з дня народження вченої у галузі генетики та селекції винограду Є. М. Докучаєвої. Видання містить біографічні відомості, бібліографію її наукових праць українською, російською та румунською мовами. У першій частині матеріал подано за хронологією (в середині розділів — за алфавітом), у другій частині — за алфавітом. Окремий розділ присвячено патентам та свідоцтвам на сорти рослин. Розраховано на науковців, керівників і спеціалістів галузі — виноградарів, фермерів, викладачів, аспірантів, студентів.

1806. Досліджуючи духовні скарби України : до 60-річчя від дня народж. і 35-річчя наук.-пед. діяльн. проф. О. М. Завальнюка : [бібліогр. покажч. / уклад. О. Б. Комарницький] ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Аксіома, 2011. – 367 с. ; 21 см. – 400 пр. – ISBN 978-966-496-206-0. УДК 016:[929Завальнюк+378(477.43)(092)

ВА749041

У покажчику висвітлено життєвий шлях, наукову й організаційно-управлінську діяльність українського історика, краєзнавця, педагога та громадського діяча, ректора Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка, академіка АНВО України, доктора історичних наук, професора О. М. Завальнюка. Наведено бібліографічний покажчик його наукових і навчально-методичних праць та список літературних джерел про нього. Для науковців, істориків, краєзнавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться питаннями вітчизняної історії, науки та вищої освіти в Україні.

1807. Дурняк Богдан Васильович : біобібліогр. покажч. / [уклад.: О. В. Мельников, О. М. Васишин]. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2011. – 217 с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – (Вчені Української академії друкарства). – 300 пр. – ISBN 978-966-322-134-2 (у паліт.). УДК 012Дурняк+016:[929Дурняк+62(477)(092) **ВС52144**

У покажчику висвітлено 30-річну наукову та педагогічну діяльність ректора Української академії друкарства, завідувача кафедри автоматизації та комп'ютерних технологій, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки та техніки України Б. В. Дурняка. Наведено його біографічні та бібліографічні дані, вибрані інтерв'ю, статті та виступи. Для науковців, спеціалістів галузі, викладачів, студентів.

1808. Духовний і життєвий подвиг Туптала Данила Савича (святителя Димитрія Ростовського) (11.12.1651–28.10.1709) : метод.-біобібліогр. матеріали / [уклад.: М. С. Фенько, Л. М. Зніщенко]; Київ. обл. упр. культури і туризму, Київ. обл. б-ка для дітей. – Київ : КОБД, 2012. – 18, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Ювіляри Київщини»). – Присвяч. 360-річчю від дня народж. Туптало Д. С. – Бібліогр.: с. 15–18 (59 назв). – 40 пр. – URL: http://child-library.kiev.ua/files/KOBDD_Tuptalo.pdf УДК 012Туптало+016:[929Туптало+27-475-051(477)(092) **НБУЯМ А727931**

Видання містить біобібліографічну довідку, методичні поради щодо організації циклу заходів у бібліотеці та список рекомендованої літератури, присвячені видатному українському церковному діячу, мислителю, проповіднику Тупталу Данилу Савичу (Димитрію Ростовському). Адресовано бібліотекарям, вчителям, учням, студентам і всім, кого цікавить життя та діяльність священика.

1809. Життя в мистецтві. Іван Сергійович Корнієнко : бібліогр. до 100-річчя з дня народж. / [упоряд. Корнієнко К. С., Корнієнко В. В.]. – Київ : Стилос, 2010. – 78, [1] с. : портр. ; 17 см. – Парал. тит. арк. англ. – Частина тексту парал. укр., англ. – ISBN 978-966-193-048-2 (у паліт.). УДК 012Корнієнко+016:[929Корнієнко+7.072.2(477)(092)
АО271817

У книжці відображено основні біографічні, наукові, науково-організаційні, громадські та творчі віхи життя українського кінознавця, доктора мистецтвознавства, професора І. С. Корнієнка (1910–1975). Бібліографічне видання знайомить з основними науковими, науково-популярними, мистецькими, кінознавчими працями вченого (с. 34–49). Для науковців, мистецтвознавців та всіх, хто цікавиться розвитком українського кінематографа, культури та мистецтва.

1810. Зачарований українською історією : до 65-річчя від дня народж. і 45-річчя наук.-пед. діяльн. д-ра іст. наук, проф., акад. УАІН В. С. Степанкова / [уклад. Завальнюк О. М.] ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Аксіома, 2012. – 251 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. наук. пр. В. С. Степанкова: с. 72–149. – Бібліогр.: с. 163–250. – 150 пр. – ISBN 978-966-496-241-1. УДК 94(477)(092)
ВА771823

У виданні висвітлено життєвий і професійний шлях, науковий доробок українського історика В. С. Степанкова з вивчення доби раннього нового часу, насамперед проблематики Української революції 1648–1676 рр., утворення та функціонування Гетьманщини (середина XVII–XVIII ст.), ролі козацтва в цей період, формування української державної ідеї, персоналій Української держави тощо. Для істориків, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією України XVII–XVIII ст.

1811. Зимомря М. І. Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі : біобібліогр. покажч. пр. Я. Грицковяна / Микола Зимомря, Леся Шагала ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобиць (Львів. обл.) : Коло, 2012. – 122, [1] с., XXIV с. іл. : іл., портр. ; 18 см. – Частина тексту пол. – 500 пр. – ISBN 978-617-642-065-1 (у паліт.). УДК 012Грицковян+016:[929Грицковян+37(477)(092)
АО270977

У покажчику подано нарис життя і творчості українського педагога Ярослава Михайловича Грицковяна та його найважливіші публікації в галузях освіти, літературознавства, перекладознавства, культурознавства, краєзнавства та методики викладання української мови. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться минулим і сьогоденням освіти, науки і культури в Україні.

1812. Зібрання Грінченкіани Музею книги і друкарства України та Київського університету імені Бориса Грінченка : кат. до 150-річчя від дня народж. Б. Д. Грінченка / [упоряд. М. О. Гринько] ; Музей кн. і друкарства України, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 79, [1], 16 с. : іл., портр. ; 20 см. – 150 пр. УДК 069.51:[094+655](477)(092)](083.824)
ВА775171

Каталог структуровано за двома тематичними розділами. У першому розділі «Зібрання Грінченкіани Музею книги і друкарства України» (с. 7–47) за хронологією подано бібліографічні описи із зазначенням шифру зберігання видань творів Бориса та Марії Грінченків, підготовлені ними переклади, рецензії, дослідження їхнього життя й творчості тощо. У другому — «Грінченкіана у виданнях та бібліотечних фондах Київського університету імені Бориса Грінченка» (с. 48–79) репрезентовано перелік творів Б. Д. Грінченка, наукових досліджень його спадщини, зокрема, дисертацій і авторефератів дисертацій тощо. Ілюстративний матеріал каталогу пропонує зображення обкладинок вибраних видань. Не містить виокремлених біографічних відомостей. Без допоміжних покажчиків. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією життя та діяльності Б. Д. Грінченка й літературою про нього.

1813. Зіменковський Б. С. Професор Кузьменко Леонід Миколайович — організатор львівської медичної школи середини ХХ сторіччя : [біобібліогр. вид.] / Зіменковський Б. С., Магльований А. В., Гриновець В. С. ; Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. – Львів : Кварт, 2010. – 83 с. : іл., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр. с.: 39–41, 83. – 500 пр. – ISBN 978-966-8792-57-1. УДК 012Кузьменко+016:[929Кузьменко+61(477)(092)
ВА734998

У виданні висвітлено життєвий і творчий шлях професора Л. М. Кузьменка, ректора Львівського державного медичного інституту, завідувача кафедри госпітальної хірургії, видатного вченого та педагога, лікаря

і науковця, який зробив значний внесок у розвиток сучасної вищої медичної освіти України. Наведено бібліографічні описи його наукових праць і список літературних джерел про нього. Для фахівців галузі, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться розвитком вітчизняної медичної освіти.

1814. Зіновій Теодорович Назарчук : [біобібліогр. покажч.] / НАН України, Фіз.-мех. ін-т ім. Г. В. Карпенка ; [уклад. Р. Р. Романюк ; вступ. ст. Д. Б. Куриляк]. – Київ : Академперіодика, 2012. – 62, [2] с., [1] арк. портр. ; 22 см. – (Біобібліографія вчених України). – 300 пр. – ISBN 978-966-360-193-9. УДК 012Назарчук+016:[929Назарчук+53(477)(092) **ВА751993**

У покажчику висвітлено основні етапи життя, наукової та науково-організаційної діяльності вченого в галузі фізики неруйнівного контролю та діагностики матеріалів, теоретичної радіофізики та математичного моделювання, доктора фізико-математичних наук, професора З. Т. Назарчука. Вміщено хронологічний покажчик друкованих праць вченого. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1815. Зніщенко Микола Павлович : біобібліогр. покажч. пр. / Київ. обл. упр. культури і туризму, Київ. обл. б-ка для дітей ; [уклад.: О. М. Литвин, Т. С. Омеляненко]. – Київ : Київ. обл. б-ка для дітей, 2011. – 16 с. ; 21 см. – (Серія «Ювілей творчої особистості»). – На 3-й с.: М. П. Зніщенку — 65 р. – 40 пр. УДК 012Зніщенко+016:[929Зніщенко+023.4(477.41)(092) **НБУЯМ А710017**

Видання присвячено директору Київської обласної бібліотеки для дітей М. П. Зніщенку. Для науковців, викладачів, студентів, працівників бібліотек, усіх, хто цікавиться питаннями культури і духовності.

1816. Зоя Чегусова : біобібліогр. покажч. / [уклад.: О. Роечко, Т. Кравченко ; голов. ред. Г. Скрипник]. – Київ : Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2013. – 159 с. : іл., портр. ; 21 см. – На авантитулі: НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – 500 пр. – ISBN 978-966-02-6931-6. – URL: <http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/dovidkovi/2013/Chegusova.pdf> УДК 012Чегусова+016:[929Чегусова+745(477)(092) **ВА773179**

У покажчику висвітлено віхи життя та професійної діяльності мистецтвознавця в галузі декоративного мистецтва України другої половини ХХ ст. Зої Анатоліївни Чегусової. Для мистецтвознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією української культури та мистецтва.

1817. Изменчивая муза Владимира Винкерта : биограф. очерк и библиогр. указ. / авт.-сост. О. В. Лянсберг ; отв. ред. Л. И. Зеленая ; Херсон. обл. универс. науч. б-ка им. Олеса Гончара, Херсон. обл. библи. о-во. – Херсон : ХОУНБ им. О. Гончара, 2013. – 80 с., [2] л. ил. ; 21 см. – На обл.: Серебряного века силуэт. – 150 экз. УДК 821.161.1(477).09(092)+821.161.1(477)-1 **ВА778016**

Книжка присвячена життю і творчості поета Володимира Вінкерта, який народився в Херсоні на початку 80-х рр. ХІХ ст., — обдарованої, неординарної особистості. Мета видання — ознайомити читача з поезією В. Вінкерта та публікаціями про нього. Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

1818. І. В. Бичко — речник філософії свободи : [біобібліогр. покажч.] / за ред. В. І. Ярошовця ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Філософ. ф-т, Каф. історії філософії. – Полтава : АСМІ, 2011. – 79 с. : іл., портр. ; 20 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-182-135-3. УДК 012Бичко+016:[929Бичко+1(477)(092) **ВА748040**

Видання репрезентує найважливіші віхи наукової та педагогічної діяльності філософа, педагога та науковця, доктора філософських наук, професора, заслуженого професора Київського національного університету імені Тараса Шевченка Ігоря Валентиновича Бичка. Висвітлено нові, незнані сторінки його життя і творчості, джерела творчої наснаги та формування світогляду вченого. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться питаннями вітчизняної освіти та науки.

1819. Іван Гончар: мистець, збирач, дослідник : бібліогр. покажч. до 100-ліття від дня народж. / Голов. упр. культури Київ. міськдержадмін., Нац. центр нар. культури «Музей Івана Гончара» ; [уклад. В. Єрмоменко]. – Київ : НЦНК «Музей І. Гончара», 2011. – 78, [1] с. : портр. ; 21 см. УДК 012Гончар+016:[929Гончар+75(477)(092) **ВА736815**

Покажчик, присвячений 100-річчю від дня народження Івана Гончара — видатного громадського та культурного діяча, висвітлює життєвий і творчий шлях ювіляра та становлення заснованого ним музею. У покажчику подано перелік публікацій від 1949 до 2009 р., що тематично стосуються проблем української культури, народного мистецтва та філософії творчості в баченні митця. Також представлено список літератури, що стосується популяризації та наукового вивчення спадку І. Гончара. Наведено перелік видань державного Музею Івана Гончара. Для широкого кола дослідників, які цікавляться історією українською культури та мистецтва.

1820. Іван Іванович Дробот : біобліогр. покажч. до 60-річчя від дня народж. і 35-річчя наук.-пед. діяльн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наук. б-ка, Ін-т філос. освіти і науки, Каф. історії та філософії історії ; [уклад. : Л. В. Савенкова, Н. І. Тарасова]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 158 с. : іл., портр. ; 22 см. – (Серія «Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова»). – ISBN 978-966-660-746-4. УДК 012Дробот+016:[929Дробот+94(477)(092) **ВА748981**

Подано нарис про життя та науково-педагогічну діяльність українського історика, доктора історичних наук, професора І. І. Дробота. Наведено бібліографічний покажчик його друкованих праць. Для науковців, істориків, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією і розвитком вищої освіти в Україні.

1821. Іван Мигович — політик, науковець, педагог : біобібліогр. покажч. / [упоряд. Л. О. Ільченко] ; Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потушняка. – Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2012. – 109 с. : табл., портр. ; 20 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-387-070-0. УДК 012Мигович+016:[929Мигович+32(477)(092) **ВА757504**

Покажчик репрезентує науковий доробок доктора філософських наук, професора, дійсного члена Української академії політичних наук, громадського діяча, депутата Верховної Ради України (1998–2006), члена ЦК Компартії України, директора Інституту проблем соціалізму (м. Київ) Івана Миговича. Для науковців, істориків, бібліографів, викладачів, студентів.

1822. Іван Овчаренко: віхи життя і творчості : до 80-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / [уклад. В. І. Мазур] ; Упр. культури і туризму Сум. облдержадмін., Обл. універс. наук. б-ка. – Суми : Мрія-1, 2011. – 19 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-566-499-4. УДК 012Овчаренко+016:[929Овчаренко+821.161.2.09(092) **Р118455**

У бібліографічному покажчику представлено відомості про життя і творчість письменника Івана Михайловича Овчаренка. Вміщено нарис про І. Овчаренка (с. 5), подано інформацію про книжки у розділі «Анотований список видань» (с. 7–9), перелік публікацій у періодиці, окремих видань, вірші та поеми (с. 10–13), висловлювання сучасників тощо. Окремо подано новотвори (с. 15). Ілюстровано фотоматеріалами. Адресовано літературознавцям, викладачам, учням та студентам, працівникам бібліотек, а також усім тим, хто цікавиться літературою рідного краю.

1823. Іван Панасович Коваленко : біобібліогр. покажч. / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Наук. б-ка, Наук.-бібліогр. від. [уклад. Н. П. Шуляр]. – Чернігів : ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2011. – 16 с. ; 21 см. УДК 012Коваленко+016:[929Коваленко+51(477)(092) **Р120468**

У виданні подано інформацію про життєвий шлях, наукову та педагогічну діяльність І. П. Коваленка — кандидата фізико-математичних наук, доцента кафедри вищої та прикладної математики Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. Наведено бібліографічні описи його наукових публікацій за період 1971–2011 рр. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів.

1824. Ірина Кулатова — археолог та пам'яткоохоронець : біобібліогр. покажч. / Центр пам'яткознав. НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури, Центр охорони та дослідж. пам'яток археології упр. культури Полтав. обл-держадмін. ; [уклад.: К. М. Мироненко ; наук. ред. О. Б. Супруненко]. – Київ : Центр пам'яткознав. НАН України і УТОПІК, 2012. – 79 с., XII с. іл., портр. ; 21 см. – 250 пр. – ISBN 978-966-8999-47-5. – URL: https://www.academia.edu/11195019/Ірина_Кулатова_археолог_та_пам_яткоохоронець_біобібліографічний_покажчик_К_2012_80_с УДК 012Кулатова+016:[929Кулатова+902(477)(092) **ВА760480**

У покажчику подано біографічний нарис та перелік опублікованих і архівних праць українського археолога та пам'яткоохоронця Ірини Миколаївни Кулатової. Для археологів, істориків, краєзнавців, всіх, хто цікавиться вивченням найдавнішого минулого Дніпровського Лісостепового Лівобережжя.

1825. Киркач Николай Федорович: (к 85-летию со дня рождения) : биобиблиогр. указ. / Нац. техн. ун-т «Харьков. политехн. ин-т» ; под общ. ред. А. И. Грабченка. – Харьков : НТУ «ХПИ», 2010. – 212, [1] с., [1] л. портр. : ил., портр. ; 25 см. – На пер.: История НТУ «ХПИ» в выдающихся личностях. – Текст: рус., укр. – В пер. – 300 экз. УДК 012Киркач+016:[929Киркач+62(477)(092) **ВС50159**

У виданні висвітлено основні етапи наукової, педагогічної, організаційної та громадської діяльності ректора Харківського політехнічного інституту, талановитого організатора вищої освіти в Україні, завідувача кафедри «Деталі машин», заслуженого діяча науки і техніки України, заслуженого працівника вищої школи УРСР, професора М. Ф. Киркача. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і розвитком вітчизняної науки та вищої освіти в Україні.

1826. Китаєв Ігор Олексійович : 95-річчю з дня народж. присвяч. : спогади, біогр., бібліогр. наук. пр. за 1954–1973 рр. / [уклад.: В. В. Власов, В. М. Суховілова] ; Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр «Ін-т виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова». – Одеса : ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова», 2011. – 48, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. УДК 012Китаєв+016:[929Китаєв+634.8(477)«1954/1973»(092)

ВА746363

У виданні висвітлено життєвий шлях і науково-організаційну діяльність відомого вітчизняного вченого в галузі виноградарства І. О. Китаєва. Наведено бібліографічні описи його наукових публікацій за період 1954–1973 рр. Розраховано на спеціалістів галузі та широке коло читачів.

1827. Колесник В. Ф. На життєвих шляхах : до ювілею ректора Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Героя України Л. В. Губерського / [Колесник В. Ф., Патриляк І. К., Руккас А. О.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2011. – 191 с. : іл., портр. ; 24 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – Бібліогр. наук. пр. Л. В. Губерського: с. 147–170. – ISBN 978-966-439-461-8 (у паліт.). УДК 378.4(477-25)(092)

ВА747321, Онищенко О. С. ВА1037

Видання присвячено 70-річчю від дня народження ректора Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, доктора філософських наук, професора, академіка НАН України, заслуженого працівника народної освіти, Героя України — Леоніда Васильовича Губерського. Містить офіційні привітання з нагоди ювілею. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією вищої освіти та навчального закладу.

1828. Константинов Володимир Олександрович : біобібліогр. покажч. / Центр пам'яткознав. НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури ; голов. ред. О. М. Титова ; упоряд. С. Ю. Зозуля. – Київ : Центр пам'яткознав. НАН України і УТОПІК, 2011. – 46 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Біобібліографічні покажчики» ; вип. 2). – 100 пр. – ISBN 978-966-8999-36-9. – URL: y.org.ua/wp-content/uploads/2012/10/bp02.pdf УДК 012Константинов+016:[929Константинов+719(477)(092)

Р120289

Біобібліографічний покажчик висвітлює життєвий шлях, наукову і громадську діяльність вітчизняного історика науки та техніки, музеє-, києво- та пам'яткознавця, кандидата технічних наук В. О. Константинова. Наведено бібліографічні описи його наукових публікацій і список літературних джерел про нього. Для науковців, викладачів, студентів, працівників бібліотек, усіх, хто цікавиться питаннями історії науки, культури і духовності.

1829. Кравець Н. В. Василь Кімаковський: яскраве життя : до 75-річчя з дня народж. / Наталія Кравець, Анатолій Цвігун. – Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Зволейко Д. Г., 2012. – 67 с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – 300 пр. – ISBN 978-617-620-044-4. УДК 012Кімаковський+016:[929Кімаковський+636(477)(092)

ВА760142

Біобібліографічний нарис присвячено вченому в галузі сільськогосподарських наук, викладачу Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту Василю Кімаковському. Видання складено зі спогадів рідних та колег науковця. Для фахівців галузі, наукових співробітників, викладачів, студентів.

1830. Кравець Святослав Володимирович : бібліогр. покажч. / Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, Наук. б-ка НУВГП ; [уклад. Дерлюк О. С.]. – Рівне : НУВГП, 2012. – 56 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – (Серія «Науково-методичні праці ректорів Національного університету водного господарства та природокористування рівненського періоду»). – 10 пр. УДК 016:[929Кравець+621(477)(092)

ВА761653

У покажчику висвітлено життєвий шлях і наукову діяльність С. В. Кравця — вітчизняного вченого, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, завідувача кафедри «Будівельні, дорожні, меліоративні машини та обладнання», ректора Національного університету водного господарства та природокористування (1998–2005). Наведено бібліографічний список його наукових і науково-методичних праць. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і розвитком вітчизняної науки та вищої освіти в Україні.

1831. Крилатий дух Ландау : кат. вист. до 100-річчя від дня народж. Л. Д. Ландау / [уклад.: О. М. Хрестіян, Г. І. Тарнавська] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. приват. музей міськ. садиби. – Харків : ХДНБ, 2009. – 16 с. : іл., портр. ; 19 см. – Текст: укр., рос. – Бібліогр.: с. 11–15. УДК 530(092)

Р117790

Працівниками відділу масової роботи Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка підготовлено виставку, присвячену до 100-річчя від дня народження видатного фізика Льва Давидовича Ландау, друкований каталог якої, укладачі пропонують науковцям, фахівцям галузі, викладачам, аспірантам, студентам, усім, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки, зокрема фізики та її видатними особистостями.

1832. Кузьмінський Анатолій Іванович : учений, ректор, громад. діяч : [біобібліогр. довід. за матеріалами VI Міжнар. наук.-практ. конф. «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи», м. Хмельницький, 2011 р. / уклад.: Н. А. Тарасенкова та ін.]. – Черкаси : Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, 2011. – 64 с. : іл., портр. ; 26 см. – (Галерея творчих особистостей). – 300 пр. УДК 012Кузьмінський+016:[929Кузьмінський+37(477)(092) **ВС53326**

У довіднику подано інформацію щодо наукової, педагогічної та громадської діяльності відомого українського науковця, вченого-педагога, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Кузьмінського Анатолія Івановича, наведено перелік його наукових праць. Для фахівців галузі педагогічної науки, науковців, викладачів, студентів.

1833. Леонід Григорович Руденко : [біобібліографія] / [уклад. бібліогр. покажч. Г. К. Андреева ; вступ. ст. Є. І. Стеценко] ; НАН України, Ін-т географії. – Київ : Академперіодика, 2012. – 153, [2] с., [8] арк. портр. : іл., табл., портр. ; 22 см. – (Біобібліографія вчених України). – Частина тексту парал укр., рос., англ. – 300 пр. УДК 012Руденко+016:[929Руденко+91(477)(092) **ВА759869**

У книжці висвітлено основні етапи життя, наукової та науково-організаційної діяльності вченого в галузі географії та картографії, доктора географічних наук, професора, академіка НАН України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, директора Інституту географії НАН України Л. Г. Руденка. Дослідження науковця охоплюють широке коло питань з теорії картографії, методики тематичного та атласного картографування, взаємодії суспільства і природи, географічних аспектів концепції збалансованого розвитку України та її регіонів, регіонального природокористування. У колі наукових інтересів ученого — аналіз трансформаційних процесів соціально-економічного розвитку України, актуальні питання визначення парадигми у географії в сучасних умовах, посилення її прагматичної функції тощо. Для наукових працівників та всіх, хто цікавиться історією вітчизняної географічної науки.

1834. Леонід Михайлович Гольдштейн (1919–2005) : біобібліогр. покажч. / [упоряд.: В. Б. Бахталовський та ін.] ; Івано-Франків. нац. мед. ун-т, Івано-Франків. обл. осередок укр. асоц. лікарів-дерматовенерологів і косметологів. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2011. – 152 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-617-7009-46-6. УДК 016:[929Гольдштейн+61(477)(092) **ВА745671**

Покажчик містить відомості про життєвий шлях і діяльність вітчизняного лікаря-дерматовенеролога, доктора медичних наук, професора Л. М. Гольдштейна. Наведено бібліографічні описи його наукових публікацій за період 1949–2004 рр., а також список літературних джерел про нього. Для фахівців галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком сучасної медичної освіти.

1835. Леонід Юрійович Науменко : біобібліогр. покажч. / Дніпропетров. держ. мед. акад., Наук. б-ка ; [уклад.: Л. К. Локтіонова, Р. М. Годлевська]. – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2010. – 123 с., [27] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – 300 пр. – ISBN 978-966-383-292-0 (у паліт.). УДК 012Науменко+016:[929Науменко+617(477)(092) **ВА743167**

Видання присвячено вченому в галузі ортопедії та травматології, доктору медичних наук, професору Науменку Л. Ю. Для фахівців галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком сучасної медичної освіти.

1836. Леся Українка на сторінках журналу «Слово і Час» : бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, НДІ Лесі Українки, Н.-д. лаб. вивч. творчості Лесі Українки ім. О. Рисака ; [уклад. Л. Ф. Златогорська]. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Л. Українки, 2010. – 127 с. ; 20 см. – 300 пр. УДК 016:821.161.2.09(092) **ВА734713**

У бібліографічному покажчику подано перелік статей у журналі «Слово і Час» відповідно до років видання, які репрезентують наукові розвідки про життя й творчість Лесі Українки. Для широкого кола дослідників.

1837. Литвин Олег Миколайович : біобібліогр. покажч. : до 70-річчя з дня народж. / Укр. інж.-пед. акад., Наук. б-ка ; [уклад.: Єрьоміна О. І., Карпенко С. В.]. – Харків : УПА, 2012. – 107 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Вчені УПА — ювіляри). УДК 012Литвин+016:[929Литвин+51(477)(092) **ВА758649**

У біобібліографічному покажчику висвітлено життєвий та творчий шлях професора, доктора фізико-математичних наук, завідувача кафедри вищої та прикладної математики Української інженерно-педагогічної академії О. М. Литвина. Подано перелік наукових праць, виконаних під керівництвом О. М. Литвина. Для фахівців галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку сучасної математичної освіти.

1838. Літописці Гуляйпільського краю: І. Кушніренко, В. Жилінський : біобібліогр. покажч. / Комун. закл. «Запоріз. обл. універ. наук. б-ка ім. О. М. Горького» Запоріз. облради ; [упоряд. Г. Нагорна]. – Запоріжжя : АА Тандем, 2012. – 62, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Дослідники рідного краю ; вип. 10). – 100 пр. – ISBN 978-966-488-104-0. – URL: <https://zounb.zp.ua/node/3491> УДК 012+016:[929+821.161.2.09(092)

ВА775019

Покажчик присвячено краєзнавцям, письменникам Івану Кушніренку та Володимиру Жилінському. Видання адресовано викладачам історії, бібліотекарям, краєзнавцям, широкому загалу читачів, усім зацікавленим у поширенні знань про Гуляйпільський край, популяризації імен діячів науки, культури, мистецтва, пов'язаних із ним.

1839. М. К. Садовська в одеській пресі : бібліогр. покажч. / М-во культури України, Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького ; упоряд. О. Г. Нуньес. – Одеса : ОННБ ім. М. Горького, 2012. – 30, [1] с. : портр. ; 20 см. – 50 пр. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sNaykVidan/235936.pdf УДК 016:[929Садовська+792.071.2(477)(092)

P124563

Ім'я Марії Садовської тісно пов'язано з історією театральної справи в Одесі. Вона грала на одеській сцені ще до створення українського театру, користувалася неабиякою прихильністю одеситів за часів гастролей українських труп у місті. В Одесі вона вийшла на сцену востаннє. В Одесі померла. Марія Садовська не ввійшла до плеяди корифеїв, але не через брак таланту. Акторка, чудова співачка, яку називали «українським соловейком», померла молодою у 36 років, у розквіті слави і творчих сил. Тож покажчик «М. К. Садовська в одеській пресі» — це данина пам'яті видатної діячки українського театру. Для широкого кола читачів.

1840. Мельник Володимир Миколайович : біобібліогр. покажч. / [уклад.: Радзій В. Ф., Сидорук І. П.] ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Б-ка. – Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2011. – 95 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 300 пр. УДК 012Мельник+016:[929Мельник+528(477)(092)

ВА747674

У покажчику висвітлено життєвий шлях, наукову, педагогічну та громадську діяльність В. М. Мельника — українського вченого, інженера-аерофотогеодезиста, доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри геодезії, землевпорядкування та кадастру Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Наведено бібліографічні описи його наукових праць та деякі публікації вченого, присвячені методам вивчення мікроструктури ґрунтів Волині за допомогою РЕМ-мікроскопії, методам оцінювання геометричних параметрів деструктивних змін кісткової тканини, проблемам обробки даних дистанційного зондування Землі, інженерно-геодезичному забезпеченню експлуатації греблі водосховища Хмельницької АЕС. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1841. Микола Васильович Новіков : [біобібліогр. покажч.] / НАН України, Ін-т надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України ; [уклад. Н. І. Колодніцька ; вступ. ст., с. 3–20, А. Л. Майстренко та ін. – 3-тє вид., переробл. і доповн.]. – Київ : Ін-т надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля, 2012. – 231 с., [1] арк. портр. ; 23 см. – (Біобібліографія вчених України). – 300 пр. – ISBN 978-966-02-6362-8 (у паліт.). – URL: http://www.ism.kiev.ua/images/Novikov_biblio_2012.pdf УДК 012Новіков+016:[929Новіков+531/534(477)(092)

ВА751600

У покажчику подано основні етапи життя, наукової, науково-організаційної, педагогічної та громадської діяльності відомого українського вченого в галузі механіки, міцності та довговічності матеріалів, заслуженого діяча науки і техніки України, директора Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України, академіка НАН України М. В. Новікова. Наведено бібліографічні описи його наукових публікацій і список літературних джерел про нього. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1842. Надія Білик: лепкознавчі та культурологічні студії : бібліогр. покажч. / [упоряд. Н. Дирда, Н. Стрілець] ; Обл. комун. музей Богдана Лепкого в м. Бережани. – Тернопіль : Астон, 2012. – 27 с. : портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-308-491-6. УДК 012Білик+016:[929Білик+821.161.2.09(092)

P122434

Висвітлено доробок української вченої-лепкознавця, культуролога, історика української культури, лауреата Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. Братів Богдана та Левка Лепких, члена НТШ, кандидата історичних наук, доцента Тернопільського національного економічного університету Н. Білик впродовж 1995–2012 рр. Для літературознавців, культурологів, викладачів, студентів, працівників бібліотек, усіх, хто цікавиться питаннями культури і духовності.

1843. Надія Прохорівна Масюк (1930–2009) / Т. І. Михайлюк, С. Я. Кондратюк, Л. М. Бухтіярова та ін. ; ред.: С. Я. Кондратюк, А. О. Топачевський ; НАН України, Ін-т ботаніки ім. М. Г. Холодного. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 206, XXXII с. : іл., табл. ; 22 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 190–199. – Бібліогр. пр. Н. П. Масюк: с. 34–64. – 100 пр. – ISBN 978-966-542-486-4. – URL: <http://www.botany.kiev.ua/doc/massjuk.pdf> УДК 582.26/.27(477)(091)(092) **ВА762213**

Видання містить біографічні дані та відомості про наукову, педагогічну й організаційну діяльність альголога, професора, доктора біологічних наук Н. П. Масюк (1930–2009). Наведено повний перелік наукових публікацій вченої. Вміщено спогади рідних, друзів, колег та учнів про неї. Окремий розділ присвячено випускникам кафедри нижчих рослин біологічного факультету Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка за період 1937–1985 рр. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1844. «Народе мій, я ще не все сказав...». Ярослав Ткачівський : 55-річчю від дня народж. укр. письмен. Я. Ткачівського присвяч. / [уклад.: Фіцик С. Г., Колотило Г. М.] ; Упр. культури, національностей та релігій Івано-Франків. обл. держадмін., Івано-Франків. обл. універс. наук. б-ка ім. І. Франка, Наук.-метод. від. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2012. – 171 с., [2] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. пр. Я. Ткачівського: с. 131–150. – Бібліогр. в тексті. – 150 пр. – ISBN 978-617-7009-79-4. УДК 821.161.2.09(092) **ВА757474**

Видання розкриває життєвий і творчий шлях славетного галичанина, відомого письменника, журналіста, депутата обласної ради, відповідального секретаря Івано-Франківської обласної організації НСПУ Ярослава Ткачівського, який вніс вагомий вклад у духовну скарбницю Прикарпаття. Форми популяризації творчості митця, запропоновані у збірнику, можуть використовувати в своїй роботі працівники закладів культури та освіти. Для широкого кола читачів.

1845. Наталія Борисівна Чмутіна. Життєвий та творчий шлях архітектора / упоряд. О. Мазніченко ; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва, М-во культури України, Нац. акад. образотв. мистецтва і архіт. – Київ : АДЕФ-Україна, 2012. – 297, [2] с. : іл., портр. ; 22 см. – Назва обкл.: Чмутіна. Життєвий та творчий шлях архітектора. – Бібліогр. наук. пр. Н. Чмутіної: с. 293–295 (35 назв). – Бібліогр.: с. 296–298, в кінці ст. та підрядк. прим. – ISBN 978-966-187-185-3. – URL: <https://issuu.com/a.shalygin/docs/chmutina-small> УДК 72.071.1(477)(092) **ВА760002**

Видання підготовлено до 100-річчя від дня народження видатного українського архітектора, почесного академіка Української академії архітектури, народного архітектора України, кандидата архітектури, професора Н. Б. Чмутіної (1912–2005). Значну увагу приділено осмисленню її наукової та педагогічної діяльності. Вміщено біографічні й іконографічні матеріали, пов'язані із життєвим і творчим шляхом Н. Б. Чмутіної, зокрема кресленники авторських робіт, аналітичний огляд основних будівель і проектів архітектора, спогади колег, учнів, родичів про неї. У додатках наведено переліки будівель і проектів, наукових праць і статей архітектора, відомості про діяльність Благодійного фонду розвитку архітектури імені Н. Б. Чмутіної. Розраховано на архітекторів, архітектурознавців, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться історією української архітектури радянської доби.

1846. Наталія Василівна Гузій : біобліогр. покажч. до 25-річчя наук.-пед. діяльн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наук. б-ка, Каф. пед. творчості ; [упоряд. К. В. Бабко]. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 65 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова»). – 300 пр. – ISBN 978-966-660-755-6. УДК 012Гузій+016:[929Гузій+37(477)(092) **ВА748969**

У виданні вміщено нарис про життя та науково-педагогічну діяльність завідувача кафедри педагогічної творчості, доктора педагогічних наук, професора, академіка АНВШ України (з 2008 р.) Н. В. Гузій. Подано хронологічний і бібліографічний покажчик друкованих праць вченої. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться минулим і сьогоденням освіти і науки в Україні.

1847. Науковий простір академіка Олександри Савченко / [упоряд.: Кодлюк Я. П. та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Богданова А. М., 2012. – 311 с., [8] арк. іл. : портр. ; 23 см. – ISBN 978-966-2184-17-4 (у паліт.). УДК 012Савченко+016:[929Савченко+37(477)(092) **ВА752194**

У біобібліографічному покажчику розглянуто життєві віхи, наукові здобутки та наукову школу відомої української вченої, доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України О. Я. Савченко. Наведено результати наукових досліджень аспірантів, докторантів і здобувачів, виконаних під її керівництвом. Вміщено алфавітний покажчик праць вченої, її підручників і навчальних посібників, праць про В. О. Сухомлинського. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку педагогічної освіти і науки в Україні.

1848. Наукові публікації академіка НАН України Ф. Б. Гриневича у фондах науково-технічної бібліотеки Інституту електродинаміки НАН України : (до 90-річчя з дня народж.) : бібліогр. покажч. за 1963–2011 рр. / [уклад. Нікітіна Л. М.] ; НАН України, Ін-т електродинаміки. – Київ : Ін-т електродинаміки НАН України, 2012. – 19 с. : портр. ; 21 см. – 100 пр. УДК 016:[929Гриневич+621.31(477)(092)

P121622

Бібліографічний покажчик присвячено Гриневичу Феодосію Борисовичу — вченому в галузі електротехніки, прикладної метрології та електричних вимірювань, головному науковому співробітнику Інституту електродинаміки НАН України, академіку НАН України, засновнику нового наукового напрямку автоматизації високоточних вимірювань комплексних електричних величин, керівнику Київської наукової школи. Розраховано на спеціалістів у галузі електротехніки.

1849. Ніла Йосипівна Волошина : біобібліогр. покажч. / [упоряд.: Павленко Т. С. та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Задруга, 2012. – 199, [2] с., [1] арк. портр. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Ювіляри НАПН України» ; вип. 28). – 300 пр. – ISBN 978-966-432-100-3 (у паліт.). УДК 012Волошина+016:[929Волошина+37(477)(092)

BA756645

У покажчику висвітлено життя, науково-педагогічну та громадську діяльність доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України, заслуженого діяча науки і техніки України Н. Й. Волошиної. Вміщено хронологічний покажчик праць вченої. Наведено відомості про її наукову школу. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку педагогічної освіти і науки в Україні.

1850. Німілович О. Людомир Філоненко : біобібліогр. покажч. / Олександра Німілович, Микола Зимомря, Зіновій Філоненко. – Дрогобич (Львів. обл.) : Посвіта, 2011. – 221 с. : іл., портр. ; 22 см. – Імен. покажч.: с. 207–219. – 300 пр. – ISBN 978-966-2248-70-8 (у паліт.). УДК 012Філоненко+016:[929Філоненко+78.072(477)

BA742892

У виданні подано науковий, творчо-виконавський і педагогічний доробок Людомира Філоненка, доктора філософії, завідувача кафедри музикознавства та фортепіано Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, члена НСКУ, голови Дрогобицького осередку НТЦ (музикознавчо-фольклористична комісія). Біобібліографічний покажчик рекомендовано науковцям, виконавцям, педагогам, студентам музичних і педагогічних закладів, шанувальникам культурно-мистецького життя України.

1851. Овчинніков Григорій Петрович : біобібліогр. покажч. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр «Ін-т виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» ; [уклад. В. М. Суховілова ; голов. ред. В. В. Власов]. – Одеса : ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова», 2010. – 30, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 80-річчю з дня народж. відомого вченого-винороба присвяч. – Текст укр., рос. – 300 пр. УДК 012Овчинніков+016:[929Овчинніков+663.2(477)(092)

P117557

Біобібліографічний покажчик видано до 80-річчя з дня народження вченого-винороба Овчиннікова Г. П. Видання містить біографічні матеріали вченого, бібліографію його наукових праць українською та російською мовами. В першій частині матеріали розміщено за хронологією, у середині розділів — за алфавітом, у другій частині — за алфавітом. Розраховано на науковців, істориків науки, керівників і спеціалістів-виноградарів, фермерів, викладачів, аспірантів, студентів.

1852. Огієвський Анатолій Володимирович : біобібліогр. покажч. / Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, Наук. б-ка ; [уклад. Філіпович Є. О.]. – Рівне : НУВГП, 2011. – 158 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Відомі вчені університету»). – 75 пр. УДК 012Огієвський+016:[929Огієвський+62(477)(092)

BA750394

Видання висвітлює життєвий шлях, наукову та педагогічну діяльність вітчизняного вченого в галузі гідрології, доктора технічних наук, професора, одного з засновників гідрологічної школи в Україні А. В. Огієвського. Наведено бібліографічні описи його наукових праць за період 1925–1952 рр. Для науковців, фахівців галузі, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1853. Олег Каленикович Закусило : матеріали до бібліогр. (1972–2012) / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; [упоряд.: Нестеренко В. Г. та ін.]. – Київ : Київ. ун-т, 2012. – 127 с. : портр. ; 23 см. – Назва паліт.: Закусило Олег Каленикович. – 50 пр. – ISBN 978-966-439-553-0 (у паліт.). УДК 016:519.2

BA765058

Бібліографічний покажчик знайомить з науковим доробком українського вченого в галузі теорії ймовірностей і математичної статистики, першого проректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка, академіка АПН України, заслуженого працівника народної освіти України, доктора фізико-математичних наук, професора О. К. Закусила. Вміщено літературу про його життя і діяльність та

перелік наукових праць. Для науковців, фахівців галузі, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1854. Олег Михайлович Ціборовський : ювілейн. зб. до 80-річчя від дня народж. і 56-річчя лікар., наук.-пед. та громад. діяльн. / [підгот. О. Герасимчук]. – Київ : Вадим Карпенко, 2012. – 367 с. : табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 43 (5 назв), в кінці ст. та в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. О. М. Ціборовського: с. 44–72. – ISBN 978-966-1516-93-8 УДК 61(477)(092) **ВА762882**

У збірнику висвітлено основні віхи життя та діяльності науковця О. М. Ціборовського, який, закінчивши середню школу з золотою медаллю і педіатричний факультет Київського медичного інституту, пройшов шлях від сільського лікаря та лікаря швидкої допомоги до відомого науковця — фахівця в галузі соціальної медицини й організації охорони здоров'я й історії медицини. Наведено інформацію про опубліковані проекти опрацьованих ним програм і документів, вибрані фахові та публіцистичні праці. Розраховано на фахівців галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком української медичної науки і освіти.

1855. Олександр Грабар : (до 130-річчя з дня народж.) / [вступ. ст., упорядкув., пер.] Й. Кобаль. – Ужгород : ІВА, 2013. – 51 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-617-501-074-7. УДК 598.2(477.87)(092) **ВА775689**

Книжка присвячена життю і діяльності закарпатського орнітолога, педагога Олександра Грабара. Вміщено його біографію, бібліографію наукових праць, спогади Петра Сиви про вченого, вибрані наукові статті О. Грабара. Для науковців, спеціалістів галузі, усіх, хто цікавиться історією і розвитком орнітологічної науки та долями видатних людей Закарпаття.

1856. Олександр Євгенович Лоскутов : біобібліогр. покажч. / [уклад.: Л. К. Локтіонова, Р. М. Годлевська] ; Дніпропетров. держ. мед. акад., Наук. б-ка. – Дніпропетровськ : Ліра, 2010. – 127, [12] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-383-270-8 (у паліт.). УДК 012Лоскутов+016:[929Лоскутов+617(477)(092) **ВА732093**

У покажчику висвітлено основні етапи наукової, науково-організаційної та громадської діяльності видатного українського вченого в галузі ортопедії та травматології, лауреата Державної премії України, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора медичних наук, професора, віце-президента Української асоціації ортопедів-травматологів, президента Українсько-німецької асоціації ортопедів-травматологів, почесного члена-кореспондента Німецького товариства ортопедії й ортопедичної хірургії — О. Є. Лоскутова. Наведено бібліографію авторефератів дисертацій, виконаних і захищених під керівництвом ученого, монографій, навчальних посібників та підручників, навчально-методичних праць, авторських свідоцтв і патентів. Для фахівців медичної галузі, викладачів, студентів медичних навчальних закладів.

1857. Олександр Іванович Степанець : [біобібліогр. покажч.] / НАН України, Ін-т математики ; [відп. ред.: А. М. Самойленко, А. С. Сердюк]. – Київ : Ін-т математики НАН України, 2012. – 122 с., [10] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 150 пр. – ISBN 978-966-02-6393-2. УДК 012Степанець+016:[929Степанець+51(477)(092) **ВА753723**

У покажчику висвітлено основні етапи наукової, педагогічної та громадської діяльності члена-кореспондента НАН України, заслуженого діяча науки та техніки України, лауреата Республіканської премії ім. М. Островського, премій НАН України ім. М. В. Остроградського та М. М. Крилова, професора О. І. Степанця. Наведено список докторів і кандидатів наук, які захистили дисертації за наукової консультації або під науковим керівництвом О. І. Степанця, а також перелік наукових публікацій ученого. Для всіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної математичної науки.

1858. Олександр Касіянович Федорук : біобібліогр. покажч. / [упоряд.: Я. Федорук, В. Ханко] ; Нац. акад. мистецтв, Ін-т пробл. сучас. мистецтва. – Київ : Фенікс, 2010. – 123, [2] с., [12] арк. іл. : іл., портр. ; 20 см. – 1 000 пр. – URL: elib.nlu.org.ua/object.html?id=4218 УДК 012Федорук+016:[929Федорук+7.072.2(477)(092) **ВА734354**

У книжці висвітлено основні періоди життя та творчості доктора мистецтвознавства, громадського діяча, академіка НАМ України О. К. Федорука. Розглянуто його діяльність як журналіста, науковця, викладача, публіциста, багатолітнього голови Національної комісії з питань повернення культурних цінностей при Кабінеті Міністрів України, редактора наукових часописів. Наведено бібліографічні описи його публікацій і список літературних джерел про нього. Для науковців, мистецтвознавців, культурологів, усіх, хто цікавиться історією українською культурі та мистецтва.

1859. Олександр Стефанов — людина, яка виправдала покликання / за заг. ред.: Т. Бухтіарової, А. Григор'євої. – Київ : Авіцена, 2010. – 142, [1] с., [16] арк. іл. : іл. ; 21 см. – Бібліогр. наук. пр.

О. В. Стефанова: с. 131–139. – 300 пр. – ISBN 978-966-2144-18-5 (у паліт.). УДК 615(477)(092)

ВА733709

Висвітлено життя, наукову, організаційну та громадську діяльність ученого, директора ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» академіка О. В. Стефанова (1950–2007). Під його керівництвом розроблено та впроваджено гармонізовану з європейським законодавством нормативну базу в галузі експертизи та реєстрації лікарських засобів. Впроваджено систему післяреєстраційного нагляду за лікарськими засобами. Узагальнено, оновлено та видано у вигляді окремих посібників методичні рекомендації з доклінічних досліджень і клінічних випробувань лікарських засобів, посібник з питань фармаконагляду. Наведено біографію вченого, спогади сім'ї, друзів, колег, перелік основних наукових праць. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів.

1860. Орест Матковський: учений, педагог, організатор науки та освіти : (до 80-річчя від народж.) : [довідк.-бібліогр. вид.] / [авт. й упоряд. П. Білоніжка та ін.] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 149, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-613-693-3. УДК 549(477)(092)

НБУЯМ А757089

У виданні висвітлено життєвий і творчий доробок Ореста Ілляровича Матковського, котрий тісно пов'язаний з історією геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, в якому вчений і педагог пройшов шлях від студента (1948) до заслуженого професора, завідувача кафедри мінералогії (25 років) і декана факультету (16 років). Наведено відомості про шкільні й студентські роки, сімейний стан, початок науково-педагогічної діяльності і розквіт творчих сил, найважливіші наукові здобутки і підготовку науково-педагогічних кадрів. Подано хронологічний та іменний покажчик праць, дані про участь у наукових форумах та їх організацію, інформацію про опонування докторських і кандидатських дисертацій, рецензії на праці О. Матковського та літературу про нього, привітання з нагоди відзнак і ювілеїв, а також фотоілюстрації й фотокопії різних документів. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної геологічної науки.

1861. Панишко Ю. М. Михайло Васильович Даниленко та його клінічне оточення (1964–1999) / Ю. М. Панишко. – Львів : Сполом, 2011. – 214 с. : іл., табл., портр. ; 29 см. – Бібліогр.: с. 106–113, 212–214. – Покажч. пр. М. В. Даниленко: с. 52–92. – 200 пр. – ISBN 978-966-665-598-4. УДК 616-089.8(477)«1964/1999»(092)

СО31082

Висвітлено хроніку життя та творчу біографію лікаря, хірурга, ректора Львівського державного медичного інституту, академіка М. В. Даниленка (1918–2002), вміщено спогади про нього — талановитого організатора, мудрого керівника та вихователя кадрів. Наведено біографії колег львівського періоду діяльності вченого. Для науковців, спеціалістів медичної галузі, зокрема хірургів, викладачів, студентів.

1862. Пахолук З. О. Миколай Крушевський і Волинь : каталог-довідник / Зінаїда Пахолук, Ілона Несторук ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Волин. краєзнав. музей. – Луцьк : Волинянин, 2012. – 134, [1] с., ХХ с. іл. : портр., схеми ; 21 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 129–134 та в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. М. Крушевського: с. 105–113, 121–122. – ISBN 972-966-1599-27-6. – URL: <http://esnuir.eunu.edu.ua/bitstream/123456789/9901/1/книга.pdf> УДК 908(477.82):81(092)](035)

ВА763759

У довіднику подано інформацію про генеалогію та науковий доробок уродженця Волині, лінгвіста М. Крушевського (1851–1887). Вміщено його листи до професора Московського університету І. В. Цветаєва та польського етнографа Я. Карловича, перелік матеріалів про життя та творчу діяльність, які зберігаються у фондах Волинського краєзнавчого музею. Для науковців, лінгвістів, бібліографів, етнографів, краєзнавців, викладачів, студентів.

1863. Пиріг Л. А. Біобібліографія / Любомир Пиріг. – Вид. 3-тє, доповн. – Київ : Світ успіху, 2012. – 286, [1] с., [4] арк. іл., [1] арк. портр. : іл., портр. ; 22 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-8352-67-6 (у паліт.). УДК 012Пиріг+016:[929Пиріг+61(477)(092) **ВА758012**

У книжці використано матеріали з власного архіву доктора медичних наук, члена-кореспондента НАН України (1991), академіка АМНУ (1993), президента Всеукраїнського лікарського товариства (з 1990), президента Української асоціації нефрологів (з 1982) Любомира Антоновича Пирога (1931 р. н.) та 1-го і 2-го видань «Біобібліографії». Наведено основні дати життя і діяльності, родовід Л. Пирога. Перший розділ «Опубліковані праці» містить список наукових публікацій (с. 11), винаходів (с. 12), методичних рекомендацій (с. 62), літературу про Л. Пирога. Другий розділ «Вибрані статті та інтерв'ю» (с. 117–220) складено з інформаційних листів з долученням реєстру співавторів, науково-популярних, медико-публіцистичних, мемуарних статей, інтерв'ю, а також статей із філателічної україністики, відомості про участь автора у філателічних виставках, список публікацій про нього. Третій розділ «Спогади» (с. 221–251) знайомить з власними роздумами автора про життя, четвертий розділ «Про Любомира Пирога» (с. 253–278) присвячено спогадам про нього.

Ілюстровано кольоровими фотографіями. Призначено для бібліографів, науковців-нефрологів, курортологів, організаторів охорони здоров'я, усіх, хто цікавиться історією медицини і громадського життя.

1864. Пістоленко І. О. В. О. Добровольський : служіння науці і Вітчизні / І. О. Пістоленко ; М-во культури і туризму України, Полтав. музей авіації та космонавтики. – Полтава : ПМАК, 2010. – 32 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 32 (9 назв). УДК 929Добровольський+51(477)(092)

Р116929, Табачник Д.В. Р225

Видання висвітлює життєвий шлях і наукову діяльність українського історика математики, доктора фізико-математичних наук, професора, почесного академіка АНВШ України В'ячеслава Олексійовича Добровольського. Наведено список літературних джерел про вченого. Адресовано усім, хто цікавиться історією й розвитком вітчизняної математичної науки.

1865. Понад п'ять десятиліть у фундаментальній науці : до 85-річчя від дня народж. акад. О. М. Онищенка / [В. М. Гесць та ін.] ; НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. – Київ : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2013. – 321с., [1] арк. портр. : іл., табл. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Хронол. покажч. пр.: с. 41–71 (420 назв). – 100 пр. – ISBN 978-966-02-6946-0. УДК 631(477)(092) **ВА770469**

У покажчику відображено основні етапи життя, науково-дослідної, науково-організаційної та науково-педагогічної діяльності Олексія Мусійовича Онищенка — вченого економіста-аграрника, академіка НАН України. Представлено наукові праці вченого. Вміщено спогади про О. М. Онищенка його учнів, друзів та соратників. Для науковців, економістів, викладачів, студентів.

1866. Потураев Валентин Никитич. Жизнь — в науке! / сост.: В. П. Франчук, В. П. Надутый. – Днепропетровск : НГУ, 2010. – 123 с. : ил., табл., портр. ; 26 см. – (Особистості НГУ: життя і творчість, ISBN 966-8271-49-1). – На авантит.: Нац. гірн. ун-т. – Загл. сер. укр. – Библиогр.: с. 121–122. – 150 экз. – ISBN 978-966-350-233-5. УДК 621.928(477)(092) **ВС51337**

У виданні висвітлено життєвий шлях і творчу діяльність відомого вітчизняного вченого, засновника Придніпровської школи вібраційної техніки, доктора технічних наук, професора, академіка НАН України В. М. Потураєва. Наведено бібліографічні описи його основних наукових праць, а також список літературних джерел про нього. Для науковців, фахівців галузі, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки і техніки.

1867. Присяжнюк Юрій Петрович : д-р іст. наук, професор : біобібліогр. покажч. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. б-ка ; [уклад.: Л. І. Синявська, О. З. Силка ; вступ. ст. В. Ф. Колесник]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2012. – 40 с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Бібліографія вчених Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» ; вип. 18). – 50 пр. УДК 012Присяжнюк+016:[929Присяжнюк+94(477)(092) **Р120450**

У біобібліографічному покажчику висвітлено життєвий шлях і наукову діяльність Ю. П. Присяжнюка — вітчизняного вченого-історика, доктора історичних наук, професора кафедри історії та етнології України Національно-наукового інституту історії і філософії Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Наведено бібліографічні описи наукових публікацій вченого та список літературних джерел про нього. Для науковців, істориків, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією.

1868. Професор В'ячеслав Стрельський : (до 100-річчя від дня народж.) : монографія / [І. Н. Войцехівська та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2010. – 206, [1] с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – (Історики Київського університету: історіографія персоналій). – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. наук. пр. В. Стрельського: с. 137–152. – Хронол. покажч. публікацій про В. Стрельського: с. 153–160. – 300 пр. – ISBN 978-966-439-319-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092) **ВА733107**

У монографії висвітлено життя та діяльність українського історика, джерелознавця, педагога, одного з фундаторів історико-архівознавчої школи в Київському університеті В'ячеслава Ілліча Стрельського (1910–1983). На основі введених до наукового обігу нових джерел реконструйовано невідомі сторінки життя вченого, укладено повну бібліографію його наукових праць, визначено роль і місце науковця в українській історіографії. Для науковців, істориків, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією.

1869. Професор Джужа Олександр Миколайович / [упоряд.: Ю. Коцюбинський, В. Заяць] ; Нац. акад. внутр. справ. – Ювіл. вид. – Київ : НАВС, 2011. – 163 с., [1] арк. портр. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 44–45 (14 назв). – Бібліогр. пр. О. М. Джузі: с. 18–43 (226 назв). – 100 пр. – ISBN 966-8923-12-X. УДК 343(477)(092) **ВА747086**

У книжці висвітлено основні етапи життя, трудової, науково-педагогічної та громадської діяльності вченого-кримінолога Олександра Миколайовича Джужи. Видання структуровано за розділами: «Життєвий і творчий шлях» (с. 6–10), «Наукова школа» (с. 16–48), «Фотоісторичний нарис життя» (с. 71–104). Містить кольорові фото. Без допоміжних покажчиків. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться персоналіями вчених-юристів та історією вітчизняної науки.

1870. Роберт Манусович Короткий : биобібліогр. указ. : к 70-літтю со дня рождення / М-во культури України, Одес. нац. науч. б-ка ім. М. Горького ; сост. Е. Г. Нуньес. – Одесса : Фенікс, 2012. – 63 с. ; 21 см. – 120 экз. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sPersonalii/229519.pdf УДК 012Короткий+016:[929Короткий+070(477)(092) **ВА757156**

У покажчику наведено короткі відомості про життя і творчу діяльність письменника-мариніста, журналіста, редактора Р. М. Короткого, одесита, який писав про Одесу, море і його таємниці, про людей, які присвятили своє життя науці і морській професії. Подано перелік окремих творів Р. М. Короткого, публікацій у книжках, збірниках, альманахах, журналах, газетах, а також літератури про життя і творчість письменника. Довідковий апарат видання представлено іменним покажчиком, покажчиком співавторів, переліку псевдонімів та використаних періодичних видань. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста, його літературно-мистецьким життям.

1871. Роман Іваничук : біобібліогр. покажч. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Наук. б-ка ; [уклад. Л. Панів]. – Вид. 2-ге, доповн. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 403, [2] с., [8] арк. іл. : портр. ; 21 см. – (Українська біобібліографія. Нова серія ; число 26). – Парал. тит. арк. англ. – У паліт. – 500 пр. – URL: http://old.library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrainska_biobibliografija/29_Ivanuchuk.pdf УДК 012Іваничук+016:[929Іваничук+821.161.2.09(092) **ВА755667**

У покажчику подано творчий доробок українського письменника, літературознавця, корифея історичної романістики, лауреата Державної премії Української РСР імені Т. Г. Шевченка, Героя України, заслуженого професора Львівського національного університету імені Івана Франка Романа Іваничука та перелік літератури про нього. Для літературознавців, науковців, викладачів, студентів усіх, хто цікавиться творчістю письменника та літературно-мистецьким життям регіону.

1872. Самойлович В. А. Біобібліографічний покажчик опублікованих праць, 1986–2010 роки / В. А. Самойлович. – Слов'янськ (Донец. обл.) : Маторін Б. І., 2010. – 86 с. : іл. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-1554-54-1. УДК 012Самойлович+016:[929Самойлович+615.8(477)(092)«1986/2010»

ВА749357

У виданні наведено матеріали особистих науково-медичних праць автора та його робіт у співавторстві з іншими науковими діячами (монографії, навчальні посібники, журнальні статті та статті в збірниках конференцій, методичні рекомендації), які визначають основні напрями його наукової діяльності. Розраховано на фахівців у галузі медичної реабілітації, стоматології, фізіотерапії.

1873. Сергей Алексеевич Фирстов : биобібліографія / [сост.: П. В. Рябко, Г. Ф. Саржан] ; НАН України, Ін-т проблем матеріалознавства ім. І. Н. Францевича. – Киев : Куприянова Е. А., 2010. – 87 с., [2] л. портр. ; 17 см. – 150 экз. УДК 012Фирстов+016:[929Фирстов+53(477)(092)

АО269002

У виданні висвітлено основні етапи наукової, науково-організаційної діяльності С. О. Фірстова — відомого вченого, доктора фізико-математичних наук, професора, академіка НАН України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, заслуженого діяча науки і техніки України. Подано бібліографію друкованих наукових робіт ученого. Для науковців, фахівців галузі, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1874. Сергей Зенонович Лущик : сб. материалов / М-во культуры Украины, Одес. нац. науч. б-ка ім. М. Горького ; сост. О. М. Барковская. – Одесса : Optimum, 2013. – 130, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – (Краеведы Одессы ; вып. 1). – Указ. имен: с. 124–129. – 100 экз. – ISBN 978-966-344-531-1. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sPersonalii/sc738801.pdf УДК 908(477.74-25)(092) **ВА787839**

Збірник присвячено бібліофілу, колекціонеру, досліднику літературного життя Одеси С. З. Лущику. Для широкого кола читачів.

1875. Сергей Михайлович Жучков: Жизненный путь. Основные научные труды и воспоминания коллег : монография. – Днепропетровск : Роял принт, 2010. – 295 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 219–290. – 316 экз. – ISBN 978-966-2360-03-5 (в пер.). УДК 669(477)(092)

ВА733456

У монографії висвітлено етапи творчої праці професора, доктора технічних наук, лауреата Державної премії України у галузі науки і техніки (2006) С. М. Жучкова, коротко наведено результати фундаментальних і прикладних досліджень, виконаних С. М. Жучковим та під його керівництвом колективом співробітників Інституту чорної металургії України ім. З. І. Некрасова і металургійних заводів СНД. Для всіх, хто цікавиться розвитком металургійної галузі.

1876. Сергій Хаврус в Інтернеті : зб. друк. матеріалів та електрон. бібліогр. : до 45-річчя музейн. роботи / упоряд. А. Хаврус. – Черкаси : Кур'єр, 2011. – 148 с. : 161 іл., портр. ; 29 см. – Бібліогр.: с. 128–144 та в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-7989-27-9. УДК 821.161.2-94(092)

ВС56371

Збірник присвячено Хаврусу Сергію Левковичу (20.09.1937) завідувачу Стеблівського літературно-меморіального будинку-музею І. С. Нечуя-Левицького, краєзнавцю, історика, публіцисту, пісняру. Для краєзнавців, істориків, літературознавців, музеєзнавців, викладачів, студентів усіх, хто цікавиться літературно-мистецьким та духовним життям краю.

1877. Сміян І. С. І що ж нам належить?.. : бібліографія / Іван Семенович Сміян. – Тернопіль : Підруч. і посіб., 2010. – 79 с. : табл., портр. – 250 пр. – ISBN 978-966-07-1667-4 (у паліт.). УДК 012Сміян+016:[929Сміян+616-053.2(477)(092)

ВА737577

Книжка містить бібліографічні відомості щодо наукових праць педіатра, члена-кореспондента АМН України, заслуженого працівника вищої школи, доктора медичних наук, професора Івана Семеновича Сміяна. Біографічна інформація подана у розділах «Сам про себе» (с. 71) та «Про мене» (с. 73). Без фотографій. Без покажчиків. Розраховано на фахівців медичної галузі, зокрема педіатрів.

1878. Спектри кристалів : зб. на пошану проф. Я. Довгого : [біобібліографія / упоряд. Г. Шопа]. – Львів : Євросвіт, 2013. – 131 с., [3] арк. іл. : портр. ; 21 см. – (Бібліотека «Світ фізики»). – 200 пр. – ISBN 978-966-8364-84-6. УДК 538.911(477)(092)

ВА773920

Видання присвячено доктору фізико-математичних наук, заслуженому професору Львівського національного університету Ярославу Остаповичу Довгому. Для науковців, фізиків, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1879. Стадник В. З когорти плугатарів : з нагоди 80-річчя М. О. Романюка / Василь Стадник, Василь Курляк. – Львів : Євросвіт, 2011. – 115 с., [4] арк. іл. ; 21 см. – (Серія «Бібліотека «Світ фізики»»). ISBN 978-966-7343-13-8). – 150 пр. – ISBN 978-966-8364-69-3. УДК 016:[929Романюк+535(092)

ВА745281

Біографічний нарис присвячено вченому в галузі кристалооптики Миколі Олексійовичу Романюку. Подано відомості про життя та діяльність фізика, бібліографію його наукових праць. Для науковців, спеціалістів галузі, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

1880. М. П. Старицький в Одесі : бібліогр. покажч. / упоряд. О. Г. Нуньєс ; М-во культури і туризму України, Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького. – Одеса : ОННБ ім. М. Горького, 2010. – 126 с. : портр. ; 29 см. – (Серія «Літературна Одеса» ; вип. 13). – 100 пр. – УДК 012Старицький+016:[929Старицький+821.161.2.09(092)]. – URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sPersonalii/starucikui.pdf

ВС58022

Посібник містить шість розділів, деякі з них мають підрозділи. Розділи: «Спогади сучасників про зв'язки М. П. Старицького з Одесою», «Дослідження зв'язків М. П. Старицького з Одесою», «Одеські автори про М. П. Старицького» упорядковано за алфавітом, інші — за хронологією. Дати періодичних видань до 1917 р. наведено за старим стилем. Покажчик анотований. Більшість анотацій є цитатами з одеської періодики, які подано зі збереженням стилю і тогочасних мовних особливостей. Довідковий апарат видання представлено покажчиками розкритих та нерозкритих псевдонімів і криптонімів, періодичних видань та імен. Адресовано літературознавцям, театрознавцям, культурологам, студентам, журналістам, бібліотекарям, усім, хто цікавиться літературним і театральним минулим Одеси.

1881. Стефаникознавство в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника : бібліогр. покажч. / [упоряд. : Є. Ф. Ражик, О. М. Блинчук ; відп. ред. та авт. передм. М. В. Бігусяк] ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, Наук. б-ка. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2011. – 79 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. УДК 012Стефаник+016:929Стефаник+821.161.2.09(092)

ВА740257

У покажчику подано бібліографію матеріалів наукових конференцій, колективних монографій, художніх творів, статей науковців Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника, присвячених жит-

тепису та творчому доробку В. С. Стефаніка (1871–1936) — українського письменника, його художній, літературознавчий та епістолярний спадщині. Для широкого кола дослідників творчості письменника.

1882. Топка Ельвіра Григорівна : біобібліогр. покажч. / Держ. закл. «Дніпропетров. мед. акад. М-ва охорони здоров'я України», Наук. б-ка ; [уклад.: Л. К. Локтіонова, Р. М. Годлевська]. — Дніпропетровськ : Герда, 2012. — 201 с. : іл., портр. ; 22 см. — 150 пр. — ISBN 978-966-8856-53-2 (у паліт.). УДК 012Топка+016:[929Топка+61(477)(092) **ВА753732**

У виданні висвітлено основні етапи життя, наукової, викладацької, науково-організаційної та громадської діяльності заслуженого працівника народної освіти України, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії Дніпропетровської державної медичної академії, академіка Української академії наук, декана медичного факультету Дніпропетровського медичного інституту традиційної та нетрадиційної медицини, голови Дніпропетровської АГЕТ, члена правління асоціації АГЕТ України Е. Г. Топки. Подано перелік її наукових праць, а також список наукових праць виконаних та захищених під її керівництвом. Розраховано на фахівців медичної галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком сучасної медичної науки.

1883. Тулаєва Майя Іванівна : 80-річчю з дня народж. присвяч. : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1963–2011 рр. / Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр «Ін-т виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» ; [уклад.: В. В. Власов та ін.]. — Одеса : ІВіВ ім. В. Є. Таїрова, 2012. — 36, [3] с. : іл., портр. ; 21 см. — 100 пр. УДК 012Тулаєва+016:[929Тулаєва+634.8(477)(092) **Р122886**

Науково-популярне видання підготовлено до 80-річчя з дня народження М. І. Тулаєвої — відомого селекціонера-генетика виноградної лози. Видання містить біографічні матеріали вченої, бібліографію наукових праць та патентів селекціонера-виноградаря, українською, російською та болгарською мовами. Адресовано науковцям, історикам науки, керівникам і спеціалістам-виноградарям, фермерам, аспірантам, студентам.

1884. У боях за історію (до 50-річчя професора Анатолія Бойка) : [біобібліографія] / [упоряд.: Ю. І. Головка та ін.] ; Запоріж. нац. ун-т, Запоріж. наук. т-во ім. Я. Новицького, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського НАН України, Запоріж. від-ня, Сх. ін-т українознав. ім. Ковальських, Запоріж. філ. — Запоріжжя : АА Тандем, 2010. — 127 с., [4] арк., іл. : іл., портр. ; 21 см. — Текст: укр., рос. — 300 пр. — ISBN 978-966-488-050-0. УДК 012Бойко+016:[929Бойко+94(477)(092) **ВА734360**

У виданні висвітлено життєвий шлях і творчу діяльність А. В. Бойка — українського вченого, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету, голови Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького, керівника Запорізького відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України. Наведено бібліографічні описи його основних наукових праць. Для науковців, істориків, бібліографів, викладачів, студентів, аспірантів.

1885. Федорів Я.-Р. М. Професор Олійник Степан Федорович — вчений, педагог, лікар / [Федорів Я.-Р. М., Магльований А. В., Гриновець В. С.] ; Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. — Львів : Кварт, 2010. — 94 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. — Авт. зазначено на звороті тит. арк. — Назва обкл.: Професор Степан Федорович Олійник ... — Бібліогр. с. : 12–16, 38–40, 93. — 500 пр. — ISBN 978-966-8792-55-7. — ISBN 978-966-872-55-7 (помилк.). УДК 61(477)(092) **ВА734999**

У виданні висвітлено життєвий і творчий шлях професора С. Ф. Олійника — вченого та педагога львівської школи терапії, завідувача кафедри факультетської терапії, лікаря і науковця, який зробив значний внесок у розвиток сучасної терапевтичної науки. Наведено бібліографічні описи його друкованих праць і список літературних джерел про нього. Розраховано на фахівців медичної галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком сучасної медичної науки.

1886. Філіковський Степан Іванович : нариси, спогади, бібліогр. покажч. наук. пр. та газет. ст. за 1961–1978 рр.: штрихи з фотоальб. / [уклад.: С. О. Яцик, С. С. Полюк] ; Нац. акад. аграр. наук України, Коломийс. дослід. станція Івано-Франків. ін-ту агропром. вир-ва. — Вижниця (Чернівецьк. обл.) : Черемош, 2010. — 119 с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. — (Біобібліографічна серія «Учені-аграрії Коломийщини»). — 100 пр. — ISBN 978-966-181-038-8 (у паліт.). УДК 012Філіковський+016:[929Філіковський+631](477.86)(092) **ВА730175**

Біобібліографічний покажчик присвячено 80-річчю від дня народження С. І. Філіковського. Висвітлено основні етапи життя, науково-дослідна, науково-організаційна діяльність директора Івано-Франківської обласної сільськогосподарської дослідної станції, завідувача відділу тваринництва, кандидата сільськогос-

подарських наук. Ілюстровано фотоматеріалами. Вміщено іменний покажчик (с. 116–118), бібліографічний покажчик наукових праць та газетних статей за 1961–1978 рр. Адресовано науковцям та спеціалістам АПК, аспірантам, студентам, працівникам бібліотечно-інформаційних установ.

1887. Хрисанф Петрович Ящуржинський : біобібліогр. покажч. / [уклад.: Силка О. З., Синявська Л. І.] ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. б-ка, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2011. – 67 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Серія «Бібліографія вчених України» ; вип. 2). – 50 пр. УДК 012Ящуржинський+016:[929Ящуржинський+94(477)(092) **ВА759737**

Покажчик містить відомості про життєвий і творчий шлях українського історика, археолога, етнографа, педагога Х. П. Ящуржинського (1852–1923). На імені Хрисанфа (Хризанта, Кресана, Христофора) ще донедавна лежало тавро забуття. Він жив у другій половині XIX — першій третині XX ст. та ввійшов в історію як народознавець, фольклорист, українофіл, науковець, який працював у складний період становлення української національної історичної науки. Подано інформацію про його праці, що вийшли друком як окремі видання, у періодиці чи у складі збірників. Містить відгуки, рецензії на публікації та усні повідомлення, матеріал про участь у роботі наукових товариств. Адресовано науковцям, викладачам, усім тим, хто цікавиться слов'янською філологією, історією, археологією Криму та етнографією Черкащини.

1888. Цмур Ю. Ю. Творче життя / Юрій Цмур ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Хім. ф-т, Каф. органіч. хімії. – Ужгород : ІВА, 2012. – 352, [2] с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр.: с. 249 (19 назв) та в підряк. прим. – Бібліогр. пр. авт.: с. 114–121. – 300 пр. – ISBN 978-617-501-051-8 (у паліт.). УДК 547(477.8)(092) **ВС53848**

У виданні висвітлено творчу та громадську діяльність хіміка, педагога, вченого, винахідника, доцента кафедри органічної хімії Ужгородського національного університету, поета Юрія Юрійовича Цмура. Надано відомості про найважливіші його розробки — способи синтезу модельних ненасичених аліфатичних амінокарбінолів, технологію синтезу карборанвмісних мономерів для виробництва термостійких полімерів, синтез флотореагентів для розподілення поліметалічних руд на окремі флотаційні концентрати, технологію виробництва унікальних апротонних розчинників для виготовлення лакофарбових матеріалів і виробництва хімікатів тощо. Для науковців, спеціалістів галузі, викладачів, студентів, аспірантів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної хімічної науки.

1889. Цюпка Василь Васильович : до 80-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. наук. пр. за 1961–2010 рр. / Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т тваринництва ; [уклад.: В. В. Кунець та ін.]. – Харків : Ін-т тваринництва НААНУ, 2011. – 56 с., [4] арк. іл. : портр. ; 21 см. – 100 пр. УДК 012Цюпка+016:[929Цюпка+[591.1:636.2]](477)(092) **ВА737291**

У покажчику висвітлено життєвий шлях і науково-виробничу діяльність професора В. В. Цюпка — відомого вітчизняного вченого в галузі фізіології та біохімії сільськогосподарських тварин, розробника теорії регуляції ліпогенезу у вимені та тканинах тіла великої рогатої худоби. Наведено бібліографічні описи його наукових праць за період 1961–2010 рр. і список літературних джерел про нього. Для науковців, спеціалістів галузі, працівників бібліотечно-інформаційних установ, викладачів, студентів.

1890. Чекман Іван Сергійович. Педагог, вчений, патріот : 75-річчю Чекмана І. С. присвяч. / [за заг. ред. Т. В. Кави, О. О. Нагорної]. – Київ : Поліграф плюс, 2011. – 191 с. : іл., табл., портр. ; 23 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр. пр. І. С. Чекмана: с. 106–186. – 500 пр. – ISBN 978-966-8977-25-1 (у паліт.). УДК 615(477)(092) **ВА745541**

У виданні репрезентовано наукову та педагогічну діяльність І. С. Чекмана — члена-кореспондента НАН України та НАМН України, доктора медичних наук, професора, лауреата Державної премії, заслуженого діяча науки і техніки, академіка Нью-Йоркської академії наук, академіка АНВШ, директора Київського науково-дослідного інституту фармакології і токсикології НАМН України. Розкрито внесок ученого в загальну та спеціальну фармакологію, токсикологію, клінічну фармакологію, фітотерапію, радіобіологію. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком медичної науки, зокрема фармакології та токсикології.

1891. Шерер Володимир Олександрович : 75-річчю з дня народж. присвяч. : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1967–2012 рр. / Нац. акад. аграр. наук України, Нац. наук. центр «Ін-т виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» ; [уклад.: В. В. Власов, В. М. Суховілова]. – Одеса : ІВіВ ім. В. Є. Таїрова, 2012. – 42, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. УДК 012Шерер+016:[929Шерер+634.8(477)(092) **Р122885**

У покажчику подано бібліографічні матеріали відомого фізіолога-біохіміка виноградарства В. О. Шерера. Висвітлено основні дати життя та діяльності, охарактеризовано трудовий шлях ученого. Наведено бібліографію його наукових праць та патентів. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком аграрної галузі, зокрема виноградарства та виноробства.

1892. «Юморист жесточайшей эпохи...» — Василий Фёдоров (1895–1959) : биограф. очерк и библиогр. указ. лит. / Херсон. обл. универс. науч. б-ка им. Олесь Гончара ; авт.-сост. О. В. Лянсберг ; отв. ред. Л. И. Зеленая. — Херсон : ХГТ, 2012. — 52 с., [2] л. ил., портр. : ил., портр. ; 21 см. — На тит. л.: К 140-летию со дня основания Херсон. обл. универс. науч. б-ки им. Олесь Гончара. — 100 экз. — URL: <https://biblio.lib.kherson.ua/ru-yumorist.htm> УДК 012Федоров+016:[929Федоров+821.161.1(477)(092)

ВА763037

Книжка присвячена життю і творчості уродженця Херсона Василя Георгійовича Федорова. Мета видання — доповнити біографію письменника сторінками «херсонського» періоду його життя і творчості. У біо-бібліографічний покажчик вміщено всі книжкові видання автора і рецензії на них, його прижиттєві публікації в херсонських і зарубіжних періодичних виданнях 20–30-х рр. ХХ ст., а також література про життя і творчість письменника. Це публікації в збірниках, журналах і газетах, виявлені на 1 липня 2011 року в результаті вивчення фондів, каталогів і картотек Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олесь Гончара. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

1893. Юрій Львович Далецький : творчий шлях : [біобібліогр. зб. / НАН Україна, Ін-т математики ; голов. ред. А. М. Самойленко]. — Київ : Ін-т математики, 2010. — 119 с. : портр. ; 22 см. — 150 пр. — ISBN 978-966-02-5699-6 (у паліт.). УДК 012Далецький+016:[929Далецький+51(477)(091)

ВА730430

У збірнику подано оглядові праці колег Ю. Л. Далецького з описом його ідей, які вплинули на розвиток функціонального аналізу, теорії випадкових процесів, диференціальних рівнянь, диференціальної геометрії і алгебри у другій половині ХХ ст. Вміщено розповіді його колег, учнів про подальший розвиток у власних дослідженнях тем, започаткованих ученим. Йдеться й про вплив ідей і особистості Юрія Львовича на математичну спільноту Києва, України та світу. Наведено спогади колег про спілкування з видатним математиком. Надано перелік наукових праць Ю. Л. Далецького, посилання на рецензії книг інших авторів, що віддзеркалюють широту його наукових інтересів. Для спеціалістів галузі, усіх хто цікавиться розвитком вітчизняної математичної науки.

1894. Юрій Попсуєнко : біобібліогр. покажч. / Нац. спілка письменників України, Творче об'єднання письменників-перекладачів м. Києва. — Київ : Молодь, 2010. — 93, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. — 100 пр. — ISBN 966-7615-71-5. — ISBN 966-761-571-5 (помилк.). УДК 012Попсуєнко+016:[929Попсуєнко+655.41(477)(092)

ВА741072

Покажчик підготовлено до 70-річчя від дня народження та як підсумок піввікової діяльності перекладача, редактора, видавця й публіциста, заслуженого працівника культури України, заслуженого діяча культури Польщі Юрія Георгійовича Попсуєнка (1940 р. н.). Записи упорядковано за хронологічним принципом, усередині — за алфавітом. Ілюстровано світлинами. Вміщено іменний покажчик (с. 89–92). Видання розраховано на перекладачів, студентів, бібліотечарів, усіх, хто цікавиться українською культурою.

1895. «Я кожен день починаю себе з початку». Л. О. Закордонець : біобібліогр. довідка / Київ. обл. упр. культури і туризму, Київ. обл. б-ка для дітей ; [уклад.: О. Є. Циганенко, Т. С. Котляренко]. — Київ : Київ. обл. б-ка для дітей, 2012. — 21, [1] с. ; 21 см. — (Серія «Лауреати Київської обласної літературної премії ім. Г. Косинки»). — 40 пр. — URL: http://child-library.kiev.ua/files/KOBDD_Zakordones.pdf УДК 012Закордонець+016:[929Закордонець+821.161.2.09(092)

НБУЯМ А727930

Видання присвячено Леоніду Олексійовичу Закордонцю — поету, лікарю, члену НСПУ, заслуженому діячу мистецтв України, лауреату премії імені А. Малишка, Київської обласної літературної премії імені Г. Косинки (за збірку поезій «Висить зоря на срібній паутинці», 2005 р.). Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям регіону.

1896. Як на довгій ниві. Життя і творчість О. П. Столбіна: біобібліогр. покажч. / [уклад. В. І. Мазур] ; [Сум. обл. универс. наук. б-ка]. — Суми : Мрія-1, 2010. — 43 с. : портр. ; 21 см. — На тит. арк.: 65-річчю літ. і пед. діяльн. О. П. Столбіна присвяч. — 500 пр. — ISBN 978-966-566-478-9. УДК 012Столбін+016:[929Столбін+821.161.2.09(092)

Р118456

У біобібліографічному покажчику представлено відомості про життя і творчість відомого українського письменника, лауреата премій ім. М. Трублаїні та М. Хвильового Олексія Петровича Столбіна (1871–1940),

подано інформацію про книги (с. 19), публікації в періодиці (с. 31), окремі видання (с. 35), висловлювання про нього сучасників (с. 38) тощо. Адресовано літературознавцям, викладачам, учням та студентам, працівникам бібліотек, а також усім, хто цікавиться українською сучасною літературою.

1897. Ярослав Степанович Калакура : до 75-річчя від дня народж. та 50-річчя наук. діяльн. : біобібліогр. довід. / [упоряд.: Войцехівська І. Н. та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2012. – 159 с., [8] арк. іл. : портр. ; 24 см. – 150 пр. – ISBN 978-966-439-555-4 (у паліт.). УДК 012Калакура:016:[929Калакура+94(477)(092) **ВА759775**

У біобібліографічному довіднику висвітлено основні етапи життя, наукової, громадської та педагогічної діяльності українського історика, джерелознавця, історіографа, українознавця, заслуженого працівника вищої школи УРСР, академіка АНВШ України, доктора історичних наук, професора Я. С. Калакури. Вміщено роздуми колег і друзів, творчий доробок ученого, відомості про його наукову школу, іконографічний матеріал. Для науковців, істориків, українознавців, джерелознавців, викладачів, студентів.

1898. Ясинський Володимир Кирилович : життєвий і творч. шлях : [біобібліографія] / [упоряд.: Ясинська Л. І. та ін.] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Каф. стохаст. та систем. аналізу. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2010. – 134 с., [8] арк., іл. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-407-034-5. УДК 012Ясинський+016:[929Ясинський+519.2(477)(092) **ВА734066**

Видання висвітлює основні етапи життєвого шляху, наукової та громадської діяльності В. К. Ясинського — вітчизняного вченого, академіка АНВШ України, професора, доктора фізико-математичних наук, завідувача кафедри стохастичного та системного аналізу Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. Наведено бібліографічні описи його наукових праць і список дисертацій його учнів. Адресовано науковцям, фахівцям галузі, викладачам, студентам.

8.2. Інші публікації

1899. Алфьоров О. А. Старшинський Рід Алфьорових: генеалогія, соціально-політичне та майнове становище слобідської гілки другої половини XVII — початку XX ст. / Олександр Алфьоров ; Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова, Укр. геральд. т-во. – Біла Церква (Київ. обл.) : О. Пшонківський, 2009. – 149 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 106–138 (736 назв). – Імен. покажч.: с. 140–149. – 300 пр. – ISBN 978-966-2083-58-3. УДК 929.52Алфьорови(477)«16/19» **ВА724094**

Вперше зібрано відомості про представників слобідської гілки роду Алфьорових. Поколінний розпис нараховує 141 представника козацького клану, історія якого починається із дати заснування Сумського козацького полку. Досліджено походження прізвища Алфьорових, соціально-політичне та майнове становище роду. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогією.

1900. Васильєв П. І. «...ім'я йому Ободівка» / П. І. Васильєв. – Дніпропетровськ : Ліра, 2009. – 215 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-383-242-5 (у паліт.). УДК 94(477.44-22) **ВА731974**

На основі архівних документів місцевого краєзнавчого музею та архіву автора видання відтворено історію села Ободівка на Вінниччині з 1569 по 2009 рр. Автор книжки — колишній директор Ободівського історико-краєзнавчого музею Васильєв Петро Іванович, заслужений працівник культури УРСР, нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора. Вміщено максимально повну та достовірну інформацію про тих, хто є обличчям села, хто своїми зусиллями збагачував край. У розділі «Видатні земляки» (с. 88–143) подано 68 коротких біографічних довідок. Наведено списки членів антифашистських груп, загиблих у роки Другої світової війни, нагороджених урядовими нагородами з стислими біографічними відомостями. Без покажчиків. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією рідного краю.

1901. Великий Березний / [упоряд.: В. Білканич та ін.]. – Ужгород : Ньорба В. Ф., 2009. – 55, [8] с. : іл., табл., портр., карта-схема. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-96740-8-1. УДК 94(477.87-22) **ВА730824**

Видання знайомить з районним центром Закарпатської області селищем Великий Березний та видане з нагоди його 300-річного ювілею. У розділі «Відомі уродженці селища» подано розгорнуту інформацію про 26 осіб. Ілюстровано фотоматеріалами. Без покажчиків. Розраховано на широке коло читачів.

1902. Діячі державної влади та самоврядування Дніпропетровської області: історичні нариси : [у 2 т. / С. І. Світленко, О. В. Бойко, Є. І. Бородін та ін. ; редкол.: Ю. Г. Вілкул (голова) та ін.]. – Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2009. – 30 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр. в кінці ст. – Вкладено в футл. разом з іншою кн. – ISBN 978-966-348-210-1. УДК 94(477.63)(092)

Т. 1. – 446, [1] с. : іл., портр. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-348-211-8 (помилк.) (у паліт.).

С11079/Т. 1, Табачник Д. В. С27/1

Т. 2. – 398, [1] с. : іл., портр. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-348-212-5 (у паліт.).

С11079/Т. 2, Табачник Д. В. С27/2

У виданні подано історичні нариси про визначних діячів державної влади та самоврядування Дніпропетровської області, що розкривають їх різнобічну діяльність у Придніпровському регіоні від козацького періоду до сучасності. Розраховано на науковців, освітян, студентів, усіх, хто цікавиться суспільно-політичним, духовно-культурним життям рідного краю та його історією.

1903. Добрев В. Д. Чушмелий / В. Добрев ; [Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Великотирнів. ун-т ім. св. Кирила і Мефодія]. – Мелітополь (Запоріж. обл.) : Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького ; Запоріжжя : Інтер-М, 2009. – 299 с., [15] л. ил. : ил., схеми ; 21 см. – (Серія «Болгари Північного Приазов'я: історія, мова та культура» ; кн. 1). – На обл.: К 150-летию переселения болгар из Бессарабии в Таврию. – Описано по обл. – Надзаг., загл. сериї парал. укр., болгар. – Загл. корешка, вих. дан. укр. – Текст рус., болгар. – Библиогр. в подстроч. примеч. – 880 экз. – ISBN 978-966-97110-8-3. УДК 94(477.64-22)(=163.2)

ВА756408

У книжці краєзнавця В. Д. Добрева представлено генеалогії болгарських родів, записані зі слів старожилів сіл Богданівки та Степанівки Другої (Приазовський р-н, Запорізька обл.) і села Криничне (Болградський р-н, Одеська обл.). Генеалогічні таблиці представлено в частині III: «Родословные, составленные по устным источникам» (с. 163) близько 100 таблиць; «Родословные, составленные по данным ревизской сказки 1835 г.» (с. 285) — 3 таблиці. Ілюстровано фотографіями. Видання адресовано всім, хто цікавиться генеалогією та історією і культурою болгарської діаспори в Україні.

1904. Доктор географії Григорій Величко / за ред. О. Шабля ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Геогр. коміс. Наук. т-ва ім. Шевченка, Львів. від. Укр. геогр. т-ва. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 341 с., [8] арк. ил., портр. : ил., табл., портр. ; 21 см. – (Постаті українського землезнання, ISBN 978-966-613-802-9). – Парал. тит. арк. англ. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 335–337, в кінці ст. та в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-613-997-2. УДК 91(477)(092)

ВА765678

У виданні представлено життєпис і наукову діяльність українського географа, першого доктора географії Григорія Величка (1863–1932). Висвітлено громадські і родинні стосунки вченого, опубліковано його наукові праці з географічного українознавства, регіоналістики і георбаністики, географії приміського сільського господарства, методики викладання географії. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної географічної науки.

1905. Дмитрий Чижевский и европейская культура = Дмитро Чижевський і європейська культура / red. : R. Mnich, I. Urban ; Zaklad teorii literatury i antropologii dzieła literackiego, Inst. filologii Polskiej, Acad. Podlaska w Siedlcach. – Siedlce (Polska) : [б. и.] ; Дрогобыч (Львов. обл.) : ДГПУ ім. І. Франка, 2009. – 320 с. : ил., портр. ; 24 см. – (Colloguia litteraria sedlcensia / red.: R. Mnich i J. Urban, ISSN 2081-3295 ; т. 4). – Библиогр. в подстроч. примеч. – Текст: рус., укр., пол. – ISBN 978-966-83-87845-90-2. УДК 001(477)(092)+008(4)

Ж73880/2010/4

У виданні розглядається творчість Д. Чижевського (розділ «Дмитрий Чижевский — славист, философ, человек», с. 9–212) та представлено матеріали з особистого архіву вченого-енциклопедиста (розділ «Архив Дмитрия Чижевского», с. 213–308). Подано листування з Н. С. Трубецьким (1934–1936 рр.) та Д. О. Святським (1929 р.). У матеріалах збережено авторський правопис і часткова авторська система посилань. Присвячено пам'яті знавця життя і творчості Д. Чижевського, коменіолога та історика — Вернера Кортгаазе. Подано бібліографію публікацій Д. Чижевського з 1964 по 1978 р. (с. 310–320). Для науковців, істориків, філософів, усіх, хто досліджує творчий доробок вченого.

1906. Зленко Г. Д. Літа і люди : оповіді письменника-пошуковця / Григорій Зленко. – Одеса : Астропринт, 2009. – 327 с. : портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-190-292-2 (у паліт.). УДК 821.161.2+821.161.1].09

ВА730177

Книжка дійсного члена НТШ, заслуженого діяча мистецтв України Григорія Дем'яновича Зленка представлена у вигляді розповідей, матеріали для яких збиралися у бібліотеках та архівах. Подано фрагменти біографій визначних українських і російських літераторів (І. Франко, М. Коцюбинський, М. Драгоманов, М. Чалий, С. Єфремов). Без покажчиків. Для літературознавців, науковців, викладачів, студентів, усіх, кого цікавлять літературні і культурні процеси в Україні.

1907. Історія кафедри органічної хімії Національного фармацевтичного університету : в 2 кн. – Харків : Золоті сторінки, 2009. – 22 см. – На пер. тільки авт. і загл. тома. УДК 378.4.096:615.1](477.54-25)(091)

[**Кн. 1** : Кафедра органічної хімії в форматі двох століть / В. П. Черних]. – 299, [1] с. : іл., портр. – 900 экз. – ISBN 978-966-400-169-1 (в пер.). **В352666/1**

[**Кн. 2** : Кафедра органічної хімії: минуле і теперішнє, традиції і новаторство / сост. : Т. В. Шпичак і др. ; редкол.: В. П. Черних (председатель) і др.]. – 903 с. : іл., табл., портр. – Библиогр.: с. 596–656 і в тексті. – ISBN 978-966-400-170-7 (в пер.). **В352666/2**

Видання висвітлює багатогранну діяльність кафедри органічної хімії Національного фармацевтичного університету з 1921 по 2009 рр. Подано біографічні відомості про викладачів, інформацію про матеріально-технічну базу, навчально-методичну роботу і наукові школи по синтезу біологічно активних речовин. Представлена науково-дослідницька робота кафедри, вміщено перелік монографій, збірників наукових статей, тез доповідей наукових з'їздів і конференцій, авторських свідоцтв та патентів викладачів. Розглянуто питання роботи зі студентами, надано перелік їх дипломних робіт, виконаних на кафедрі з 1970 по 2008 р. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і сьогоденням кафедри та навчального закладу.

1908. Кафедра електронних видань Української академії друкарства : біобібліогр. покажч. / [уклад.: О. В. Мельников, О. М. Василюшин]. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2009. – 134, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-322-135-9. УДК 012+016:[929+378.6.09:[004.738.5:655.41](477)

ВА730486

У покажчику висвітлено історію розвитку та наукові досягнення кафедри електронних видань Української академії друкарства. Наведено біографічні відомості співробітників кафедри, а також бібліографічні описи їх наукових публікацій. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і сьогоденням кафедри та навчального закладу.

1909. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Шляхами успіху : [довідк.-біогр. зб. / авт.-упоряд.: О. Матвійчук, Н. Струк ; редкол.: В. В. Скопенко (голова) та ін.]. – Київ : Світ успіху, 2008– . – 30 см. УДК 378.4(477-25)(035)

Т. 2. – 2006. – 248 с. : портр. – ISBN 966-8352-11-4

С10675/Т. 2

Т. 3. – 2008. – 255 с. : іл., портр. – Імен. покажч.: с. 250–252. – ISBN 978-966-8352-30-0 (у паліт.).

С10675/3

У виданні наведено біографічні відомості про викладачів і випускників Київського національного університету імені Т. Шевченка, їх наукові здобутки та досягнення. Висвітлено роль університету у формуванні наукової еліти України. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією і сьогоденням навчального закладу.

1910. Кращі люди України : енциклопедія / [голов. ред. А. В. Бруй]. – Київ : Альм. «Кращі люди України», 2009– . – 42 см.

[**Вип. 1**]. – 2009. – 219 с. : іл., портр. – 10 000 пр. – (у паліт., в футл.). УДК 94(477)(092)

С10936/Вип. 1

На сторінках енциклопедії зібрано інформацію про успішних і заслужених громадян та організацій України кінця ХХ ст. Біографічні довідки з портретами розміщено за алфавітом та сферами діяльності. Так, у розділі «Персона» (с. 7–43) подано 15 довідок, у розділах «Галерея слави» (с. 147–156) та «Славні сини та дочки України» (с. 157–210) наведено стислі біографічні довідки, у яких зазначено дату народження та професійні досягнення (більше 100 персоналій). Ілюстровано кольоровими фотографіями. Без покажчиків. Для широкого читачького загалу.

1911. Логінов О. В. Вінниця у 1917 році : революція у провінційному місті / О. В. Логінов, Л. І. Семенко ; Вінниц. обл. краєзн. музей, Краєзн. т-во «Поділля». – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2009. – 263, [8] с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Библиогр. в кінці розд., в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 264–270. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2024-69-2. УДК 94(477.44-21)«1917»

ВА745867

У краєзнавчому нарисі розповідається про один рік із життя мешканців міста над Бугом. Багатий документальний матеріал, доповнений спогадами очевидців подій та художніми творами вінничан, дає змогу віддати своєрідну данину пам'яті поколінню, яке жило у Вінниці в часи революції. Серед тексту монографії подано біографічні енциклопедичні довідки з інформацією про літературу, архівні матеріали та фото учасників подій згаданого періоду у Вінниці. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться історією рідного міста.

1912. Народні майстри Вінниччини : довідник / [уклад.: Т. О. Цвігун та ін.] ; Вінниц. обл. центр нар. творчості [та ін.]. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2009. – 120 с., [8] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 30 см. – У надзаг. також: Вінниц. облдержадмін., Вінниц. облрада, Упр. культури і туризму Вінниц. облдержадмін. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2024-67-8 (у паліт.). УДК 745/749(477.44)(092)

СО29659

Ця книга — перша на теренах Вінниччини спроба зібрати і систематизувати відомості про самодіяльних і професійних митців, які черпали натхнення з традиційної народної творчості. У виданні за алфавітом вміщено відомості про народних майстрів, які прославили Вінниччину в минулі часи, і сучасних, які беруть участь в обласних культурно-мистецьких заходах та гідно презентують сучасне мистецтво краю в Україні й за кордоном. Окрім біографічних даних митців подано інформацію про їхні нагороди та учнів. Ілюстровано світлинами. Видання розраховано на всіх, хто цікавиться мистецтвом Поділля.

1913. Науковий потенціал України : Київський літопис ХХІ століття : [всеукр. біогр. зб. / ред. рада: Б. Є. Патон (голова) та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України [та ін.]. – Київ : [Стройкова Л. І.], 2009. – 264 с. : іл., портр. ; 30 см. – Присвяч. 90-річчю НАН України. – У надзаг. також.: Нац. акад. мистецтв України, Акад. інж. наук України та ін. – Текст парал.: укр., англ. – Імен. покажч.: с. 261–262. – 5 000 пр. (1–1000). – ISBN 978-966-97111-0-6 (у паліт.). УДК 001.32(477)(092)«20» **СО29812**

У виданні висвітлено 90-річну діяльність НАН України, а також галузевих академій: Національної академії педагогічних наук України, Національної академії мистецтв України, Академії інженерних наук України, Транспортної академії України, Української технологічної академії та Української академії архітектури. Вшановано імена вчених, що зробили вагомий внесок у розвиток світової та вітчизняної науки. Проілюстровано фотографіями та фотопортретами. Для широкого кола громадськості.

1914. Непеляк Є. Перерісль : іст. нарис від найдавніших часів до 1990 р. / Є. Непеляк. – Івано-Франківськ : Нова зоря, 2009. – 20 см.

Т. 1. – 2009. – 263 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 258–261. – 300 пр. – ISBN 978-966-398-048-5 (у паліт.). УДК 94(477.86-22)

В352616/1

На основі архівних документів Львівської бібліотеки ім. В. Стефаника, ЦДІА України у Львові та Івано-Франківського обласного архіву відтворена історія життя мешканців села Перерісль (Надвірнянський р-н, Івано-Франківська обл.) від найдавніших часів до 1990 р. Біографічна інформація систематизована у трьох розділах : «Воїни УПА, які загинули за визволення України» (20 коротких довідок), «Жителі села, засуджені та ув'язнені до Сибіру» (понад 50 довідок), «Відомі люди Переросля» (5 довідок). Видання ілюстровано. Адресовано історикам, краєзнавцям і широкому колу читачів.

1915. Олена Степанів — Роман Дашкевич : спогади і нариси / [упоряд.: Г. Сварник, А. Фелонюк] ; НАН України, Ін-т укр. археології та джерелознав. ім. М. С. Грушевського, Львів. від-ня, Ін-т нац. пам'яті у Львові. – Львів : ЛА «Піраміда», 2009. – 631 с., [24] арк. іл. : іл., портр. ; 25 см. – Парал. тит. арк. англ. – В кн. також спогади соратників О. Степанів і Р. Дашкевича. – Бібліогр. в кінці ст., в підрядк. прим. та в тексті. – Імен. покажч.: с. 595–615. – Геогр. покажч.: с. 616–631. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-02-4983-7 (помилк.) (у паліт.). УДК 821.161.2-94 **ВС51326**

Видання присвячено двом видатним діячам української історії першої половини ХХ ст. — старшині УСС Олені Степанів і генерал-хорунжому Армії УНР Роману Дашкевичу. Вміщено їхні спогади, що охоплюють переважно ранній період життя, в яких описано події передодня Першої світової війни, бойовий шлях Легіону УСС, артилерії київських Січових Стрільців тощо. Подано також спогади їх соратників. Серед авторів — Ірина Вільде, Ярослав Дашкевич, Володимир Дорошенко, Іван Карпинець, Остап Луцький, Осип Назарук, Надія Суровцова, Кирило Трильовський та ін. Зібрані під одною палітуркою, ці мемуарно-публіцистичні матеріали набувають сьогодні іншого звучання, аніж 1915–2008 рр., коли вони з'являлись розрізнено у малодоступних, а то й уже рідкісних виданнях книжкового, журнального чи газетного форматів. У збірник увійшло 107 текстів, 10 з яких публікуються вперше. Перечитуючи текст за текстом, що доповнюють один одного, читач відтворить суперечливу історію України першої половини ХХ ст. і визначить роль, яку відіграли в ній Олена Степанів та Роман Дашкевич. Для широкого кола читачів.

1916. Пістоленко І. О. Полтавщина в аерокосмічній історії : монографія / І. О. Пістоленко. – Полтава : Оріяна, 2009. – 248 с. : іл., табл., портр. ; 24 см. – Рез.: рос., англ. – Бібліогр.: с. 164–186, 191–197 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-8250-70-5. УДК 629.78(477.53)(091)

ВС50026

У монографії висвітлено частину аерокосмічної історії України на прикладі Полтавського регіону, проаналізовано аспекти творчих доробок учених та інженерів. Розділ III «Роль представників Полтавщини у розвитку ракетно-космічної галузі» вміщує біографії відомих представників галузі: Ю. В. Кондратюка

(О. Г. Шаргея), Ю. О. Победоносцева, В. М. Челомея та ін. Розглянуто маловідомі факти біографій, генеалогії вчених (родовід Г. Є. Котельникова, родина О. М. Кованька). Ілюстровано фотографіями. Для широкого кола шанувальників вітчизняної науки і техніки, істориків, краєзнавців, музеєзнавців, викладачів і студентів.

1917. Погрібний А. Г. Поклик дужого чину : ст., портр., силуети, наближення, публіц. / Анатолій Погрібний ; вступ. сл. : В. Г. Дончик, П. П. Кононенко ; [упоряд. Г. Г. Погрібна]. – Київ : Просвіта, 2009. – 676 с. : портр. ; 21 см. – (Бібліотека Шевченківського комітету, ISBN 966-01-0320-4). – Бібліогр.: с. 673–674 (35 назв). – 5 000 пр. – ISBN 978-966-2133-50-9 (у паліт.). УДК 821.161.2-92+821.161.2.09

ВА729913

Книга містить літературно-теоретичні, історико-літературні та публіцистичні праці Анатолія Погрібного. Досліджуючи такі літературознавчі проблеми, як феномен письменницької публіцистики, сутність стильових пошуків на сучасному етапі, питання модернізму тощо, автор особливу увагу звертає на портретні характеристики ряду діячів української культури. В одних випадках це — розгорнуті портрети, як-от Я. Щоголева, Б. Грінченка, О. Гончара, в інших — «силуети» та «наближення» (П. Куліш, І. Нечуй-Левицький, І. Манжура, Грицько Григоренко, Д. Гуменна, П. Тичина, В. Підмогильний, О. Ольжич, В. Симоненко, Б. Олійник). Чимало місця відведено й маловивченим постатям української літератури — М. Венгера, П. Кузьменка, М. Вербицького, Т. Зіньківського, М. Косача, В. Леонтовича та ін. Більшість історико-літературних розвідок ученого написано на основі архівних матеріалів. Розраховано на літературознавців та широке коло шанувальників української літератури, історії, культури.

1918. Полтавець С. М. Діти Дикого поля / Сергій Полтавець. – Слов'янськ (Донец. обл.) : Печат. двор, 2008. – 525 с., [2] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 519–522. – У паліт. – 200 пр. УДК 94+908](477.64)

СО30903

Книга вміщує матеріали про м. Гуляйполе з кінця XVIII — початку XIX ст., опрацьовані з Державного архіву Запорізької області і відділу краєзнавства Запорізької обласної бібліотеки ім. О. М. Горького та картографічного матеріалу з Санкт-Петербурга. У розділі 12 «Генеалогія Гуляйполя» (с. 363) подано генеалогічні дослідження за період з 1775–1858 рр. (11 родоводів, серед яких представлено рід Нестора Махна). Подано словник стародавніх термінів. Розраховано на істориків, краєзнавців, генеалогів, учителів, усіх, хто цікавиться історією Запорізького краю та генеалогічними розвідками.

1919. Рахно О. Я. Чернігівські земці: (іст.-біогр. нариси) / О. Рахно ; Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Чернігів : Упр. у справах преси та інформації : Чернігів. береги, 2009. – 350 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-533-457-6. УДК 94(477.51)

ВА736535

Біографічним нарисам передує значний за обсягом, насичений добре впорядкованим фактичним матеріалом та забезпечений переконливими висновками розділ, присвячений аналізу історії Чернігівського земства від часу його заснування у 1865 р. до 1918 р. Із 13 осіб, які стали об'єктом дослідження, 9 виконували обов'язки голови управи (від першого, хто обіймав цю посаду, К. Троцини, — до останнього О. Свечина), решта — видатні діячі українського національно-визвольного (О. Русов й І. Шраг) та земсько-ліберального (О. Ліндфорс й І. Петрункевич) рухів. Для широкого читацького загалу.

1920. Реабілітовані історією. Львівська область : у 27 т. / [обл. редкол.: Держко І. З. (голова) та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України НАН України [та ін.]. – Львів : Астролябія, 2004– . – 24 см. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією»: у 27 т. / Голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) та ін.). – ISBN 978-966-8657-11-5.

Кн. 1 / [упорядкув., наук. ред., передм. В. М. Савчак]. – 2009. – 766, [1] с. : іл., табл., портр. – У надзаг. також: Голов. редкол. наук.-докум. серії книг «Реабілітовані історією», Служба безпеки України, Нац. спілка краєзнавців України та ін. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 713–730. – Геогр. покажч.: с. 731–749. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8657-31-3 (у паліт.). УДК 94(477.83)

В352505/1

Видання, яке є складовою частиною багатотомної науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією», розповідає про політичні репресії радянської влади у Львівській області впродовж 1939–1980-х рр. Архівні документи, публіцистичні та наукові статті і нариси розкривають політичну й соціально-психологічну атмосферу тих років, механізми терору і насильства комуністичної тоталітарної системи. Спогади жертв репресій (Р. Купчинського, В. Дорошенка, К. Левицького, О. Вітер, М. Струтинської, М. Росляви, І. Кіндрата, О. Паламарчук, С. Данчук-Березицької, М. Андрушко, М. Грициніної (Кисіль), С. Драгомирової (Королик), Г. Юрків (Стецьків), М. Грендиш, Я. Грендиш та ін.) відтворюють картини їхнього каторжного життя у таборах ГУЛАГу, нескореність людського духу, подвижництво і жертвність у боротьбі за незалежність Української

держави. Окремим розділом подано фотодокументи. Для науковців, краєзнавців, викладачів, студентів, широкого кола читачів, усіх, хто небайдужий до минулого України.

1921. Сергій Левове Серце у спогадах рідних, друзів, соратників, шанувальників / [упоряд. Л. Кузнецова]. – Київ : Такі справи, 2009. – 151 с. : іл., портр. ; 24 см. – Текст: укр., рос. – 500 пр. – ISBN 978-966-7208-54-7 (у паліт.). УДК 929Данилов+070(477)(092) **ВА729747**

Книжка приурочена до ювілею українського патріота, видавця і співвласника друкарні «Такі справи» Сергія Данилова (1958–2008). Вміщено спогади рідних, друзів, колег, шанувальників ювіляра. Ілюстровано фотоматеріалами. Без допоміжних покажчиків. Для широкого читацького загалу.

1922. Соціально-гуманітарний факультет (1999–2009) : ювіл. кн., приурочена 10-річчю ф-ту : [біобібліографія] / Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Соціально-гуманітарний факультет. – Дрогобиц (Львів. обл.) : ДДПУ ім. І.Франка, 2009. – 168 с., [7] арк. іл. ; 29 см. – У надзаг.: Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Соціал.-гуманіт. ф-т. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-192-2. УДК 378(477.83)«1999/2009»(092) **ВС51538**

У виданні відображено витоки становлення, формування та розвитку соціально-гуманітарного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка впродовж першого десятиліття. Висвітлено важливі віхи життя, навчальної, наукової та виховної діяльності професорсько-викладацького складу факультету від часу його створення до сьогодення. Розкрито пріоритетні напрями діяльності колективів кафедр на сучасному етапі, наведено стислі біографії викладачів і вчених та вміщено переліки їх наукових публікацій. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією факультету.

1923. 100 провідних будівельників та архітекторів України : [біогр. вид. / авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедер. журналістів : Ін-т біогр. дослідж., 2009– . – 30 см.

[Вип. 1]. – 2009. – 264, [2] с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 266 (6 назв). – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-03-6 (у паліт.). УДК 69+72(477)(092) **НБУЯМ В62188-1**

У науково-популярному біографічному виданні вміщено інформацію про будівельників та архітекторів, проектні установи, організації та підприємства, будівельні підприємства, творчі архітектурні майстерні, спеціалізовані наукові, навчальні установи та організації, які зробили вагомий внесок у розвиток будівельної галузі України. У виданні також вміщено дані про присвоєння звання Героя України у 2009 р., нагородження орденом «За заслуги» I, II та III ступенів у 2009 р., присвоєння почесних звань «Заслужений архітектор України» та «Заслужений будівельник України» у 2009 р. Видання розраховано на широкий читацький загал.

1924. Українська музична енциклопедія / [редкол.: Г. Скрипник (голова) та ін.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – Київ : Вид-во ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2006– . – 30 см. – ISBN 966-02-4099-6.

Т. 1 : А — Д / редкол. : Г. Скрипник (голова) ; НАН України; Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – 2006. – 680 с. : іл. – ISBN 966-02-4100 (Т. 1). – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Skrypnyk_Hanna/Ukrainska_muzychna_entsyklopediia_Tom_1

С10727/Т. 1

[**Т. 2** : Е — К / редкол. : І. Сікорська (голова та наук. ред.) та ін.]. – 2008. – 663 с., [4] арк. іл. : іл, нот. іл., портр. – Бібліогр. с. 10–12 та в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 966-02-4100-3. – ISBN 966-02-4100 (помилк.) (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Skrypnyk_Hanna/Ukrainska_muzychna_entsyklopediia_Tom_2.pdf УДК 78(=161.2)(031) **С10727/2**

Анотацію див. № 22 — Т.3 видання.

1925. Українські бібліографи : біогр. відомості, проф. діяльність, бібліогр. / М-во культури і туризму України, Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України». – Київ : Нац. парлам. б-ка, 2008– . – 20 см. УДК 016(477)(092)

Вип. 1 / [авт.-уклад. Р. С. Жданова]. – 2008. – 231 с. – 200 пр. – ISBN 978-966-7547-49-3. – URL: http://nlu.org.ua/resources/nashi_vydannya/b-ukrbibliogr_1.pdf **В351075/Вип. 1**

Анотацію див. № 201 — вип. 2, 3.

1926. Українські в'язні концтабору Маутгаузен : свідчення тих, хто вижив / [упоряд.: Л. С. Герасименко та ін. ; голов. ред. В. А. Смолій] ; Укр. ін-т нац. пам'яті, НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2009. – 335 с. : портр. ; 25 см. – Текст.: укр., рос. – Геогр.

покажч.: с. 328–330. – Імен. покажч.: с. 331–333. – 800 пр. – ISBN 978-966-335-038-1 (у паліт.).
УДК 94(477)«1941/1945»

BC50356

У книжці висвітлено спогади, листи та історії наших співвітчизників, які дають змогу пролити світло на особливий досвід перебування українських в'язнів в одному з нацистських концтаборів — Маутгаузені. Використано фотографії, документи та листи з фондів Національного музею історії України у Другій світовій війні. Видання присвячено пам'яті наших співвітчизників, які пережили воєнне лихоліття Другої світової війни. Для широкого кола громадськості.

1927. Флагмани освіти і науки України : кращі освітяни та науковці України / [упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. – Київ : Галактика-С, 2009. – 343 с. : іл., портр. ; 30 см. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-96783-2-4 (у паліт.). УДК 37+001](477)(092)

CO28880

Книга є довідково-біографічним виданням, на сторінках якого зібрано та опубліковано інформацію про історію і сьогодення дошкільних, навчально-виховних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих і наукових установ, органів управління і контролю освітою і наукою, їх рівень науково-практичної підготовки. Опитування, яке проводилося серед державних установ і громадських організацій, дало змогу визначити кращих представників у сфері освіти і науки України, а також ушанувати колективи, які своєю звитяжною працею зміцнюють інтелектуальний та економічний потенціал України, її суверенітет. Для широкого читачького загалу.

1928. Хома І. Патріарх Йосиф : у 25-ті роковини смерті Патріарха Йосифа Сліпого (1984–2009) / Владика Іван Хома. – [Вид. 2-ге, переробл. та доповн.]. – Львів : Дон Боско, 2009. – 171 с. : іл., портр. ; 23 см. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2090-08-6. УДК 271.4-276.1(477)

BA732390, ФПУ/№2120

Нарис присвячено життю та діяльності патріарха Йосифа Сліпого (1892–1984), глави УГКЦ в 1944–1984 рр. Розділи побудовано за хронологічним принципом: «Роки формування і пастирської праці» (с. 11–19), «У лабіринті ГУЛАГу» (с. 20–41), «Свідчення про мучеництво» (с. 42–89). Про період просвіти української діаспори (1963 р.) йдеться у розділі «На засланні у Римі» (с. 107–123). Вміщено ілюстративний матеріал (с. 161). Для широкого кола читачів.

1929. Чернігівці — лауреати державних премій / [редкол.: Л. П. Линюк (відп. ред.) та ін.] ; Голов. упр. культури, туризму і охорони культур. спадщини Чернігів. облдержадмін, Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського. – Чернігів : Вид-во Чернігів. ЦНТЕІ, 2009. – 356 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Імен. покажч.: с. 331–343. – Геогр. покажч.: с. 344–350. – 285 пр. – ISBN 978-966-1605-10-6. УДК 929(477.51)

BA731345

У виданні подано відомості про уродженців Чернігівщини, відзначених державними преміями СРСР, УРСР, України, імені Т. Г. Шевченка та Ленінською премією, зокрема про Л. Д. Кучму, В. А. Масола, П. Г. Тичину та ін. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

9. ВИДАННЯ З БІОГРАФІЧНИМ МАТЕРІАЛОМ, ЯКІ ВІДСУТНІ У НБУВ ТА НБУЯМ

Див. також № 10, 99, 118, 137, 160, 648, 728, 1155

1930. А. Б. Рєзнік — вчений, талановитий, педагог-новатор / І. Л. Мудрий, В. П. Поліщук, А. І. Постельняк, Т. Б. Романюк ; Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського, Від. освіти Гайворон. райдержадмін., Навч.-вихов. комплекс «Гайворон. гімназія — ЗШ І—ІІІ ступенів № 5». — Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2011. — 265 с., [3] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 21 см. — Список публ. А. Б. Рєзніка: с. 220–228. — Бібліогр.: с. 228–229 (32 назви). — 400 пр. — ISBN 978-966-1588-69-0. УДК 37(477)(092)

1931. Авдеенко С. И. Память : рассказы о знаменитых мелитопольцах / Сергей Авдеенко. — Мелитополь : Мелитополь, 2008. — 187 с. : ил., портр. ; 21 см. — Библиогр.: с. 184–185. — 500 экз. УДК 908(477.64-25)

У книжці розповідається про людей, імена яких відомі не тільки в нашій країні, а й за її межами. Всі вони залишили свій слід в історії. Незважаючи на те, що всі ці люди дуже різні, як за своїм соціальним становищем і статусом, освітою та інтелектом — є і щось, що об'єднує їх. Усі вони жили в м. Мелітополі приблизно в один час (кінець ХІХ ст. — початок ХХ ст.). Для широкого читацького загалу.

1932. Адвокат журналістики : спогади про Ігоря Лубченка / [упоряд.: Ю. В. Бондар та ін.] ; Нац. спілка журналістів України. — Київ: Експрес-поліграф, 2013. — 391 с., [15] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. — (Золоті імена української журналістики ; вип. 2). — 800 пр. — ISBN 978-966-2530-51-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+070.42(477)(092)

У виданні розповідається про українського журналіста, голову НСЖУ Ігоря Лубченка в 1997–2012 рр. Подано спогади його колег та друзів, світлини про життя і творчість. Для широкого кола читачів.

1933. Академик ВАСХНИЛ Борис Петрович Гурьев. Селекция, семеноводство и агротехника кукурузы : (изб. тр.) / под ред. В. В. Кириченко, И. А. Гурьевой ; Нац. акад. аграр. наук, Ин-т растениеводства им. В. Я. Юрьева НААН. — Харьков : Магда, 2010. — 423 с. : ил., табл., портр. ; 21 см. — Библиогр.: 409–421 (204 назви). — Хронол. указ.: 390–408. — 300 экз. — ISBN 978-966-8691-35-5 (в пер.). УДК 633.15:631.527

1934. Альбота Я. І. Через горнило випробувань : [спогади, добірка публ. авт. у місц. часописах] / Ярослав Альбота. — Вижниця (Чернівець. обл.) : Черемош, 2012. — 155 с. : іл., портр. ; 20 см. — Бібліогр. в тексті. — 200 пр. — ISBN 978-966-181-105-7. УДК 821.161.2-94

1935. Амет-Хан в памяти современников : краткий сб. публ. и док. материалов к 90-летию Дважды Героя Советского Союза Амет-Хана Султана / [сост.: Хуршутув А., Абдураимов В.]. — Симферополь : Крымчпедгиз, 2010. — 201 с. : ил., нот. ил., портр. ; 20 см.— (Серия «Крымскотатарский народ в Отечественной войне двадцатого столетия»; кн. 3). — Текст рус., крымскотатар. — 800 пр. — ISBN 978-966-354-353-6. УДК 94(477.75)(=512.19)(092)

Збірник публікацій присвячено одному з найбільш видатних льотчиків-випробувачів і льотчиків-випробувачів — Амет-Хану Султану. Для широкого кола читачів.

1936. Анатолій Філінюк: на службі українській освіті й науці : [бібліогр. пр. та відгуки колег, наставників, друзів та учнів] : (з нагоди 60-річчя від дня народж. і 35-річчя наук.-пед. діяльн. д-ра іст. наук, проф., зав. каф. історії України Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка) / [упоряд., вступ. ст. О. М. Завальнюк] ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський (Хмельниць. обл.) : Медобори-2006, 2013. — 223 с., [8] арк. іл., [1] арк. портр. : іл., портр. ; 20 см. — (Серія «Видатні випускники Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка»). — Бібліогр. пр. Філінюка А. Г.: с. 36–98 та в прим. — 300 пр. — ISBN 978-617-681-027-8. УДК 378.4(477.43-21)(092)

1937. Андрущенко В. П. Історичні обрії Михайла Драгоманова : монографія / В. П. Андрущенко, М. А. Журба ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова,

2012. – 446 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 358–379. – 300 пр. – ISBN 978-966-660-885-0. УДК 94(477)(092)

1938. Анненкова В. В. Дворянский род Анненковых : в 3 кн. / Вероника Анненкова. – Днепропетровск : Днепр-VAL, 2012–2013. – 30 см.

Кн. 3. – 2013. – 605, [2] с. : ил., табл., портр. – 100 экз. – ISBN 978-966-8704-64-2 (в пер.). УДК 929.52АНН

1939. Антонюк О. М. Із історії м. Жмеринка. «Без минулого немає майбутнього» / Олег Антонюк. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2013. – 279 с. : іл., портр., карти ; 21 см. – Назва обкл.: Без минулого немає майбутнього. – Присвяч. 110-й річниці заснування м. Жмеринка. – Бібліогр. в кінці розд. – 100 пр. – ISBN 978-966-2770-68-1. УДК 94(477.44-21)(092)

Видання висвітлює історію розвитку міста Жмеринка. Читач дізнається про заснування та розбудову міста, про будівництво вулиць, підземних тунелів і ходів тощо. Вміщено розповідь про генеалогічне дерево династії графів Гейденів. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста.

1940. Арбатская Ю. Я. Повесть о жизни и приключениях доблестного рыцаря Николая Ангорн фон Гартвиса в Крыму и его прекрасных розах / Юта Арбатская, Константин Вихляев. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2011. – 198, [1] с. : ил., портр. ; 25 см. – На тит. л.: К 200-летию Никитского ботан. сада. – Библиогр.: с. 194–198. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-648-282-5 (в пер.). УДК 908:633.811](477.75)(092)

Про життя і творчу діяльність Миколи Ангорн фон Гартвіса, другого директора Імператорського Нікітського ботанічного саду, до недавнього часу світовій ботанічній науці було майже нічого невідомо. Тільки в останні роки з'явилися публікації про цю непересічну людину. Спектр його професійних інтересів був настільки широкий, що потрібне не одне дослідження, щоб віддати належне внеску М. фон Гартвіса у вітчизняну науку. Автори видання вперше спробували систематизувати архівні дані про його роботу в галузі селекції троянд. Також вперше наведено невідомі до цього часу деталі його біографії і родоvodu. Для широкого кола читачів.

1941. Арбатская Ю. Я. Протоиерей Сергей Четвериков : биограф. очерк, проповеди / Юта Арбатская. – Симферополь : Н. Орианда (Дымникова Н.), 2012. – 205, [2] с. : ил., портр. ; 22 см. – Библиогр.: с. 204–206 (42 назв.) и в тексте. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-1691-57-4. –URL: https://azbyka.ru/otechnik/Sergij_Chetverikov/protoierej-sergij-chetverikov-biograficheskij-ocherk-propovedi/ УДК 271.2-726.25

У книжці наведено спогади самого отця Сергія, взяті з різних джерел і здебільшого ніде раніше опубліковані, а також його проповіді 1907–1913 рр., вимовлені в Полтавському Кадетському корпусі, де він служив законовчителем з 1907 по 1919 р. Адресовано широкому колу читачів, які цікавляться питаннями історії православ'я і російської еміграції в Європі.

1942. Архітектори України : [довідк.-біогр. вид. / голов. ред. В. Петрикей]. – Київ : Пошана, 2012. – 299 с. : іл., портр. ; 31 см. – На тит. арк. та корінці: Укр. акад. архіт. – 20, Нац. спілці архітекторів України — 75. – Імен. покажч.: с. 297–298. – ISBN 978-617-635-039-2 (у паліт.). УДК 72.071.1(477)(092)

1943. Байло А. Я. Мирон Тарнавський: військово-політичний портрет / Андрій Байло. – Броди (Львів. обл.) : Просвіта, 2012. – 223, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 207–224 (366 назв.). – 100 пр. – ISBN 978-966-7544-59-1. – ISBN 966-7544-59-1 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477)(092)

1944. Бакуменко О. Д. Борис Олійник. Літературний портрет / Олександр Бакуменко. – Київ : Альтерпрес, 2012. – 90, [1] с., XXIV с. іл. : іл., портр. ; 17 см. – (Літературна галерея). – 300 пр. – ISBN 978-966-542-524-3. УДК 821.161.2-1.09(092)

1945. Бакуменко О. Д. Володимир Югов : літ. портр. / Олександр Бакуменко. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 65 с., VIII с. іл. : портр. ; 17 см. – (Літературна галерея). – На 5-й с.: Югов (Володимир Трохимович Остолопов). – Бібліогр.: с. 64–65 (15 назв.). – 300 пр. – ISBN 978-966-542-479-6. УДК 821.161.2.09(092)

1946. Бакуменко О. Д. Дмитро Білоус : літ. портр. / Олександр Бакуменко. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 92, XVI с. : іл., портр. ; 17 см. – (Літературна галерея). – Бібліогр. кн. Д. Білоуса: с. 89–92. – 300 пр. – ISBN 978-966-542-489-5. УДК 821.161.2-94

1947. Бакуменко О. Д. Євмен Доломан : літ. портр. / Олександр Бакуменко. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 59 с., VIII с. іл. : портр. ; 17 см. – (Літературна галерея). – 300 пр. – ISBN 978-966-542-484-0. УДК 821.161.2.09(092)

1948. Бакуменко О. Д. Микола Сингаївський : до 75-річчя митця : [про життя і творчість поета] / Олександр Бакуменко. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 74, [1] с., VIII с. іл. : портр. ; 17 см. – (Літературна галерея). – 300 пр. – ISBN 978-966-542-459-8. УДК 821.161.2.09(092)

Цією книжкою про життя і творчість Миколи Сингаївського видавництво «Альтерпрес» започатковує серію «Літературна галерея», присвячену відомим українським письменникам, творчість яких здобула резонансного звучання у широких читацьких колах.

1949. Бакуменко О. Д. Юрій Ярмиш : літ. портр. / Олександр Бакуменко. – Київ : Альтерпрес, 2011. – 73, [1] с., VIII с. іл. : портр. ; 18 см. – (Літературна галерея). – Бібліогр.: с. 73–74 (18 назв). – ISBN 978-966-542-464-2. УДК 821.161.2.09(092)

1950. Березовська М. Минулі втрати не повернеш : спогади / Марта Березовська. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 138 с. : іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 138. – 300 пр. – ISBN 978-617-10-0008-7. УДК 929.52БЕР+821.161.2-94

1951. Бережанці у вінок Маркіяну : 200-літтю з дня народж. Маркіяна Шашкевича присвяч. / [упоряд. Л. Зінчук ; ред. П. Ктитор]. – Тернопіль : Джура, 2011. – 207 с. : іл., нот. іл., табл., портр. ; 25 см. – Бібліогр. в кінці ст. та в тексті. – ISBN 978-966-185-060-5 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

1952. Бесчастный В. Н. Георгий Седов: северное сияние Приазовья : (очерки о жизни Г. Я. Седова) : в 2 т. / В. Н. Бесчастный, А. А. Попов. – 2-е изд., доп. – Донецк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 799 с. : іл., портр. ; 21 см. – 135-летию со дня рождження Г. Я. Седова посвящ. – Библиогр.: с. 786–787. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-8950-63-6 (в пер.). УДК 910.4(47+57)(09)

Видання розповідає про життя і діяльність першого російського полярного дослідника Півночі Г. Я. Седова. В основу книжки покладено документи, архівні матеріали, статті, спогади земляків, дружини, близьких і рідних дослідника. Для широкого кола читачів.

1953. Биографическая энциклопедия НБС — ННЦ / [сост. Н. Г. Бернар] ; «Никит. ботанический сад», нац. науч. центр. – Симферополь : Н. Оріанда (Дымникова Н.), 2012. – 263 с. : іл., портр. ; 25 см. – На тит. л.: Никитському ботаничному саду 200 лет. – Алф. указ. биогр.: с. 259–263. – 300 экз. – ISBN 978-966-1691-64-2 (в пер.). УДК 58:069.029](477.75)(092)

1954. Билык Б. И. Король баттерфляя / Б. И. Билык, А. В. Будяков ; Николаев. мор. б-ка. – Николаев : Траспов Л., 2012. – 219, [4] с. : іл., портр. ; 23 см. – На пер.: Бойченко Семен Петрович, 1912–1987. – На 3-й с.: В честь 100-летнего юбилея. – 400 экз. – ISBN 978-966-97169-1-0 (в пер.). УДК 797.212.6(092)

Багаторазовий рекордсмен Москви, СРСР, Європи, світу, гордість радянського спорту в 1948 р. був репресований. Його несправедливо звинуватили в антирадянській агітації і пропаганді за те, що у 1938 р. в Парижі французи, високо оцінивши плавання Семена Бойченка, назвали радянського плавця «королем баттерфляя». У виправно-трудовах таборах ГУЛАГу він провів як «ворог народу» довгі шість з половиною років. Понад півстоліття історія приховувала від співвітчизників його ім'я. Безцінна спортивна спадщина плавця ХХ ст. Бойченка Семена Петровича в Україні багато років залишалася незатребуваною. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією спорту.

1955. Блакитне небо Михайла Петренка / [упоряд. М. П. Фень]. – Слов'янськ (Донец. обл.) : Друкар. двір, 2012. – 216, [3] с. : іл., нот. іл., портр. ; 22 см. – Текст укр., рос. – У кн. також: вірші М. Петренка. – Бібліогр.: с. 9–10, 218 та в підрядк. прим. – 400 пр. – ISBN 978-966-1528-40-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-1.09

Збірник видано з нагоди 195-річчя від дня народження та 150-річчя від дня смерті Михайла Петренка (1817–1862). Містить хронікально-документальні розповіді про життя і творчість українського поета-роман-

тика, його поезії, творчість місцевих авторів, пісні на слова М. Петренка та йому присвячені. Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

1956. Блискавка з темряви : Володимир Забаштанський очима сучасників / [упоряд. В. С. Рабенчук]. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 463 с. : іл., портр. ; 20 см. – Текст укр., рос. – Бібліогр.: с. 391–392 (28 назв) та в підрядк. прим. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-533-044-9. УДК 821.161.2.09(092)

Видання вміщує спогади письменників, друзів та рідних про лауреата Шевченківської премії 1986 р. В. Забаштанського, окремих розділ книги — поетичні твори, присвячені людині, яка, втративши зір і руки, стала прикладом для наслідування. Для широкого кола читачів.

1957. Блохина Н. Н. Великая княгиня Александра Петровна (инокиня Анастасия) и деятельность Киево-Покровского монастыря-больницы в конце XIX — начале XX веков / Н. Н. Блохина. – Николаев : И. Гудым, 2011. – 51 с. : ил., табл., портр. ; 20 см. – (Легендарные имена). – Библиогр. в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-617-576-028-4 (ошибоч.). УДК 27-446(477.41-25)(092)

1958. Богдан Степанович Посацький : біобібліогр. покажч. : [до 70-річчя від дня народж. канд. архіт.] / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Наук.-техн. б-ка ; [редкол.: О. В. Шишка (голова) та ін.]. – Львів : Сполом, 2012. – 132 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Біобібліографія вчених Львівської політехніки ; вип. 51). – 100 пр. – ISBN 978-966-665-705-6. УДК 012Посацький+016:[929Посацький+711(477)(092)

1959. Богданівський-Столярчук М. Микола Корейчук: композитор, педагог, виконавець / Максим Богданівський-Столярчук. – Рівне : О. Зень, 2012. – 199 с. : іл., нот. іл., табл., портр. ; 21 см. – (Велика Волинь: історія, культура, постаті). – На обкл. авт. не зазначено. – Перед вип. дан. авт.: Максим Богданівський-Столярчук (Столярчук Богдан Йосипович). – Бібліогр.: с. 140–143 та в тексті. – 200 пр. – ISBN 978-617-601-045-6. УДК 78.071.2(477)(092)

Видання присвячено 65-річному ювілею та 45-річчю творчої діяльності композитора, досвідченого педагога, віртуозного виконавця, декана музично-педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету, заслуженого працівника культури України, академіка УААН, професора Миколи Павловича Корейчука. Для музикантів-фахівців, викладачів, студентів та широкого кола шанувальників музичного мистецтва.

1960. Бойко В. Н. Книга памяти подводников ВМФ, уроженцев г. Николаева и Николаевской области, погибших в XX веке / Владимир Бойко, Владислав Мацкевич. – Николаїв : Торубара О. С., 2011. – 160, [1] с. : ил., портр. ; 22 см. – Библиогр.: с. 157–158 (30 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-2312-14-0 (в пер.). – URL: <http://www.niklib.com/resource/lib/66MemorialBook.pdf> УДК 94:355.462.7](477.73)«19»

У книжці зібрано імена моряків-підводників Військово-морського флоту — уродженців міста Николаєва та Николаївської області, які загинули в роки Другої світової війни, а також короткі відомості про них. Крім того, у виданні вміщена інформація про підводні човни і військові дії підводного флоту в роки війни. Проаналізовано бойовий шлях підводних човнів, на яких служили миколаївці. Призначено для всіх, хто цікавиться історією підводного флоту.

1961. Бойко Ю. М. Історія української культури в біографіях видатних діячів / Бойко Ю. М. ; М-во аграр. політики та продовольства України, Вінниц. нац. аграр. ун-т. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2013– . – 21 см.

Ч. 1 : (9–17 століття). – 2013. – 123 с. : іл., портр. – На обкл. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 122–123. – 300 пр. – ISBN 978-966-2770-67-4. – URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/9611.pdf> УДК 930.85(477)(092)«08/16»

У виданні в науково-популярній формі розглянуто питання внеску видатних особистостей у становлення та розвиток української культури. Робота є складовою частиною навчально-методичного комплексу нормативної дисципліни «Історія української культури», розробленого автором. Розраховано на студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією України та її культури.

1962. Бондаренко А. А. Адмирал Василий Степанович Завойко (1812—1898). «Сделать всё,.. что в силах человеческого возможно» : сб. док. и материалов : к 200-летию со дня рождения / Александр Бондаренко. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2012. – 215, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 214. – 300 экз. – ISBN 978-966-648-314-3 (в пер.). УДК 359(47+57)(092)

1963. Бондаренко С. Д. Овіяні славою : нариси про неординар. людей древлян. Овруччини / Сергій Дмитрович Бондаренко. – Овруч (Житомир. обл.) : Друк, 2011–2012.

Кн. 1. – 2011. – 191 с. : фото. – ISBN 978-966-2391-06-0 – 189, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. УДК 94(477.42-21)(092)

Кн. 2. – 2012. – 269, [2] с. : іл., портр. – 300 пр. – ISBN 978-966-2391-08-4 (у паліт.). УДК 94(477.42)

Славним уродженцям древлянської Овруччини (Житомирська обл.) присвячена ця книга, які своїм розумом, енергією досягли висот в обраних ними галузях, залишаючи помітний слід на землі. Серед них — дипломати, генерали, Герої Радянського Союзу і Герої Соціалістичної Праці, заслужені працівники, академіки, доктори наук, письменники, міністри. Їх життєвий шлях є прикладом для молоді, людей старшого віку, причиною для роздумів про власне життя. Для широкого читацького загалу.

1964. Борисов В. В. Забутий генерал / В. В. Борисов. – Хмельницький : Крисюк С., 2013. – 51 с. : портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – 100 пр. – ISBN 978-966-2729-04-7. УДК 821.161.2-94.

У виданні на основі малочисельних документальних джерел розповідається про життєвий і бойовий шлях забутого на Лeticівщині уродженця с. Чапля (Хмельницька обл.), героя громадянської війни Івана Павловича Шевчука. Для широкого кола читачів, які цікавляться вітчизняною історією.

1965. Бугаєнко Б. А. Выдающийся ученый — судостроитель Магула Валентин Эммануилович / [Б. А. Бугаєнко, А. Ф. Галь ; Нац. ун-т кораблестроения им. адмирала Макарова. – Николаев : НУК, 2013. – 32 с. : ил., портр. ; 20 см. – (Серия «Выдающиеся ученые НКИ—НУК»). – 100 экз. УДК 629.5(477)(092)

У виданні представлено біографічні відомості про наукову і педагогічну діяльність доктора технічних наук, ученого в галузі суднобудування — гнучких конструкцій і м'яких оболонок Магулу В. Е. Вміщено спогади колег і учнів ученого. Для науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться суднобудівною галуззю.

1966. Буковинський Златоуст Анатолій Добрянський : спогади, ст., вірші / [уклад.: Б. Мельничук, Л. Щербанюк]. – Київ : Академвидав, 2010. – 299, [4] с., [8] арк. іл. : портр. ; 20 см. – (Унікум). – Бібліогр. в тексті. – ISBN 978-617-572-005-9. – ISBN 978-617-572-003-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-94-1(082)+821.161.2.09(092)

Книжка присвячена українському поету, філологу, мистецтвознавцю, педагогу та громадському діячу А. М. Добрянському. Вміщено спогади колег та друзів про нього, матеріали творчої спадщини Анатолія Миколайовича. Для широкого кола читачів, які цікавляться громадсько-політичним та культурним життям Буковини.

1967. Бурла О. М. Лицарі бігової доріжки : нариси про видат. спортсменів Сумщини / Бурла О. М., Кудренко А. І., Підлісний В. І. – Суми : МакДен, 2011. – 173 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 172 (9 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-2305-16-6 (у паліт.). – УДК 796.42(477.52)(092)

1968. Буршанов Г. В. Зодчий Григорій Будзик. Віддяка Всевишньому : [кн.-альбом, докум. нарис про укр. архітектора] / Геннадій Буршанов, Марта Войцехівська-Павлишин. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2009. – 75 с. : іл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 73. – 500 пр. – ISBN 978-617-7009-18-3 (у паліт.). УДК 72.071.1(477)(091)(092)

Видання присвячено знамому архітектору з Івано-Франківщини, лауреату Державної премії України Григорію Будзику. Для всіх, хто цікавиться історією архітектури та краю.

1969. Буцька Н. М. Наші знайомі : нариси про полтавців кінця ХХ — початку ХХІ ст. / Н. М. Буцька. – Полтава : Дивосвіт, 2008– . – 20 см.

Ч. 2. – 2012. – 115, [1] с. : іл., портр. – 200 пр. – ISBN 978-617-633-032-5. УДК 821.161.2-4

Книга нарисів присвячена відомим полтавцям, знаковим особистостям, які досягли вагомих успіхів у праці і прославили свій край. Серед героїв книги: академік, професор, доктор філологічних наук, ректор Полтавського національного університету ім. В. Г. Короленка Микола Степаненко; педагог-новатор, директор Полтавської школи № 13 Іван Гончаренко; голова обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки Герман Юрченко; директор видавництва «Дивосвіт» Ганна Грибан; доцент кафедри екології та ботаніки Полтавської державної аграрної академії Віктор Самородов та ін. Основним героєм книги став чоловік, який живе не в самій Полтаві, — Семен Антонєць, — аграрій, учений, інноватор сільського виробництва. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

1970. Василь Доманицький: особистість і науково-творча спадщина : зб. пр. учасн. наук. семінару, проведен. з нагоди 100-річчя від часу смерті вчен., 14–15 верес. 2010 р., [м. Черкаси / редкол.:

В. Т. Поліщук (відп. ред.) та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2011. – 222 с. : портр. ; 20 см. – У надзаг. : М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкас. облдержадмін., Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Осередок Наук. т-ва Шевченка в Черкасах. – Бібліогр. в кінці пр. – 300 пр. – ISBN 978-966-493-299-5. УДК 81(477)(092)(06)

Збірник матеріалів присвячено Василю Доманицькому — українському літературознавцю, фольклористу, історичу, письменнику, публіцисту, громадсько-політичному діячу та його науково-творчій спадщині. Вміщені наукові статті, розповідають про співпрацю з НТШ, про літературне оточення В. Доманицького, його роль в історії української фольклористики, лексикографії, про етнографічні, народознавчі та археологічні дослідження тощо. Для широкого кола дослідників.

1971. Велика Рада України. Імена славних сучасників : [довідк.-біогр. вид.]. – Бориспіль (Київ. обл.) : УкрРось, [2013?]– . – 31 см. – У паліт.

Т. 1. – [2013?]. – 263 с. : іл., портр. УДК 908(477)(092)(035)

У книжці представлено інформацію про кращі навчальні заклади України, їх історію, ректорів ЗВО, професорсько-викладацький склад, кращих студентів-активістів, а також тих, хто вийшов зі стін аудиторій, зберігши дух вільнодумства, хто невтомною працею та інтелектуальним потенціалом утверджує велич країни і зміцнює підвалини громадського суспільства. Для широкого читачького загалу.

1972. Видатні особистості Інституту журналістики / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Ін-т журналістики ; під ред. Б. В. Метенько. – Київ : Три К, 2012. – 227 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 100 пр. – ISBN 978-966-7690-14-4. УДК 378.4:070](477-25)(092)

1973. Видатні теплоенергетики України : біогр.-енциклопед. зб. / Ін-т незалеж. експертів Акад. буд-ва України. – Київ : КМЦ «Поэзия», 2013. – 434 с., [27] арк. іл. : портр. ; 30 см. – ISBN 978-966-2170-61-0 (у паліт.). УДК 621.1(477)(092)(03)

1974. Видные деятели педиатрии : [в 2 т. / авт.-сост.: Германов В. Т. и др.]. – Луганск : Резников В. С., 2011– . – 21 см.

Т. 1. – 2011. – 543 с. : портр. – 200 экз. – ISBN 978-617-509-172-2 (в пер.). УДК 616-053.2(100)(092)

У виданні висвітлено біографії засновників вітчизняної педіатрії, їх оригінальні погляди з багатьох питань теорії і практики організації дитячої охорони здоров'я. Для фахівців-медиків та широкого загалу читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної медицини, зокрема педіатрії.

1975. Видные деятели хирургии : [в 3 т. / авт.-сост.: Иоффе И. В. и др.]. – Луганск : Промпечать, 2012– . – 21 см.

Т. 2, кн. 1. – 2013. – 499 с. : портр. – 200 экз. – ISBN 978-966-8606-72-4 (в пер.). УДК 616-089(100)(092)

Т. 2, кн. 2. – 2013. – 495 с. : портр. – 200 экз. – ISBN 978-966-8606-73-1 (в пер.). УДК 616-089(100)(092)

У виданні висвітлено біографії засновників вітчизняної хірургії. Для фахівців-медиків та широкого загалу читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної медицини, зокрема хірургії.

1976. Виталий Савчен : Фронтовик — нет выше звания / [сост. О. Д. Давыдов]. – Днепропетровск : Журфонд, 2013. – 87 с., [2] л. ил. : ил., портр. ; 20 см. – (Личность в зеркале прессы). – 100 экз. – ISBN 978-966-1696-84-5. УДК 821.161.1(477)-94

Видання висвітлює життєвий та бойовий шлях учасника Другої світової війни Віталія Савчена. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією.

1977. Від арифмометра до високих технологій : до 40-ї річниці створення інформ. служби МВС України : [довідк.-біогр. вид. / редкол.: Черних С. П. (голова) та ін.]. – Запоріжжя : Просвіта, 2012– . – 30 см.

Т. 2. – 2012. – 637, [1] с. : іл., портр. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-653-342-8 (у паліт.). УДК 004.4:351.741(477)

1978. Від імені Пам'яті : антол. літераторів Білої Церкви кількох поколінь, присвяч. 65-річчю Перемоги над гітлерів. фашизмом / [упоряд.: А. І. Гай та ін.]. – Біла Церква (Київ. обл.) : Альм. «Біла Церква» : Буква, 2010. – 303 с. : іл., нот. іл. ; 20 см. – На обкл. у надзаг.: 1941–1945. – Текст: укр., рос. – Вид. коштом Білоцерків. міськ. територ. громади (міськ. голова В. П. Савчук). – Зміст: авт.:

М. Андрусенко, В. Бредун, Д. Болобосов, Н. Вареник, В. Віленський, Г. Гай, В. Грабовський, А. Гудима, В. Гутник, В. Дідківський та ін. – 500 пр. УДК 821.161.2(477.41-21)

До антології вміщено художні, публіцистичні та пісенні твори членів Білоцерківської міської організації НСПУ і кількох поколінь білоцерківських літераторів — членів міського літературного об'єднання «Заспів». Кожен розділ починається з біографічної довідки про автора (дата і місце народження, місце навчання, інформація про творчий доробок). Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям міста.

1979. Від сільського хлопця до академіка / Акад. сучас. мистецтва — соц. прогресу і творчості УАН. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Гавришенко В. М., 2013. – 575 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-2464-37-5. УДК 7.072.2(477)(092)

У виданні подано біографічний нарис про кандидата мистецтвознавства Волкова М. К. Зібрано його найважливіші наукові статті, лекції, доповіді, реферати, рецензії. Для широкого кола читачів.

1980. Віталій Павлович Суслов: до 90-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова, Наук. б-ка ; уклад.: С. Ю. Гординець, Т. С. Панченко. – Миколаїв : НУК, 2012. – 21, [2] с. : портр. ; 20 см. – 100 пр. – УДК 016:629.5(477)(092)

Бібліографічний покажчик присвячено 90-річчю від дня народження доктора технічних наук, професора кафедри будівельної механіки корабля Кораблебудівного інституту Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова Сусллова В. П. Для фахівців галузі, бібліографів, науковців, викладачів, студентів, аспірантів.

1981. Владимир Натанович Орлов : к 80-летию со дня рождения : библиогр. указ. : / [сост.: О. В. Чернецкая, А. И. Олейникова] ; М-во культуры и искусств АР Крым, Крым. респ. учреждение «Дет. б-ка им. В. Н. Орлова», Инф.-библиогр. отд. – [3-е изд., доп. и перераб.]. – Симферополь : Доля, 2010. – 230, [1] с., [8] л. ил. : ил., табл. ; 20 см. – (Крымские писатели – детям и подросткам). – 100 экз. – ISBN 978-966-366-321-0. УДК 012Орлов+016:[929Орлов+821.161.1(477).09(092)

Посібник містить максимально повну персональну бібліографію В. Н. Орлова — кримського дитячого поета, прозаїка, драматурга, перекладача. Найціннішим джерелом видання послужив особистий архів письменника. Крім матеріалів автобіографічного, бібліографічного, літературознавчого характеру у книжці запропоновано перелік інтернет-ресурсів, які ознайомлюють із біографією та творчістю письменника. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям регіону.

1982. Волинь літературна: наші сучасники : зб. матеріалів про письменників Волині, членів Нац. спілки письменників України / [ред.-упоряд. Н. Горик]. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. – 335, [1] с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-361-553-0. УДК 821.161.2.09(477.82)(092)

Книга містить матеріали про членів НСПУ, які належать до Волинської обласної організації НСПУ: короткі біографічні довідки, висловлювання відомих літературознавців, критиків, науковців, журналістів, педагогів, читачів, відгуки про творчість колег по перу, нариси та інтерв'ю, уривки з рецензій, а також короткий перелік публікацій про творчість. Особливо цікавою для читачів буде рубрика «Письменник про себе», в якій у довільній формі митці слова розповідають про своє родове коріння та шлях у літературу. Для широкого читацького загалу.

1983. Волков О. А. Вершини українського баскетболу / О. Волков, А. Волошин. – Київ : Перша друк., 2010. – 71 с. : іл., портр. ; 30 см. – Бібліогр.: с. 71. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-2419-00-9. УДК 796.323.2(477)

Автори видання президент Федерації баскетболу України, заслужений майстер спорту, чемпіон Олімпійських ігор у Сеулі Олександр Волков і кращий спортивний журналіст України 2010 р. за версією АСЖУ Анатолій Волошин. У цікавій формі вони розповідають про історію виникнення та становлення в Україні одного з найпопулярніших видів спорту — баскетболу, який у нашій державі має столітню історію. Читачі, насамперед юні прихильники гри, на яких розрахована ця праця, познайомляться з командами та видатними гравцями, які торували шлях до олімпійських висот. Цікава книжка і для дорослих, адже тут за хронологією по роках вміщено розповіді про впевнену ходу та досягнення наших кращих спортсменів та команд, подано прізвища як героїв Олімпіад, так і тих, хто здобував перемоги на чемпіонатах світу та Європи, інших престижних змаганнях, в тому числі на Спартакіадах народів СРСР.

1984. Воловец Л. І. Ольга Яворська : літ.-критич. нарис / Левко Воловец. – Львів : Сполом, 2013. – 148, [2] с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 20 см. – ISBN 978-966-665-878-7. УДК 821.161.2.09

Видання присвячено Ользі Яворській — поетесі, прозаїку, есеїсту. Для широкого кола читачів.

1985. Володарський район: греки и греческие общества / [авт.-сост. Писсава В. В.]. – Мариуполь (Донец. обл.) : Новый мир, 2010. – 219 с. : ил., портр. ; 21 см. – Посвящ. 230-летию основания греч. сел в Приазовье и 20-летию Володар. район. о-ва греков. – Библиогр.: с. 214. – ISBN 978-966-8605-77-2 (в пер.). УДК 94(477.62)(=14)

У колективний збірник вміщено матеріали про ключові віхи в історії Володарського району (Донецька обл.) та грецьких сіл, відродження організованого національного руху, створення та діяльності Володарського районного та сільських грецьких товариств за 20 років свого існування. Це період реалізації основного завдання, заради чого суспільства і створювалися — відродити, зберегти і передати нащадкам рідну мову, національну культуру, православну віру і грецький менталітет. У центрі уваги книжки — кращі представники володарських греків, які досягли високих вершин у своїй творчій діяльності або в обраних ними професій, які зробили гідний внесок у розвиток еллінізму і на благо України. Видання розраховано на активістів національного руху, широке коло читачів, яких цікавить минуле і сьогодення грецької діаспори в Україні.

1986. Володимир Винниченко: від Єлисавета до Мужена / [авт.-упоряд. Яровенко Т. С.]. – Кіровоград : Поліграф-Сервіс. – 21 см. – (Серія «Стилет і стилос трьох степовиків» : Життя і творчість В. Винниченка, Є. Маланюка та Яра Славутича у дослідженнях кіровоградських літературознавців В. Панченка, ISBN 978-966-189-085-4 ; у 3 т. : т. 1).

[Кн. 3]. – 2013. – 423 с. : іл., табл., портр. – Библиогр.: с. 416–422. – 300 пр. – ISBN 978-966-2294-12-5 (у паліт.). – URL: http://led-koipro.edukit.kr.ua/Files/downloads/2_ВІД%20ЄЛИСАВЕТА%20ДО%20МУЖЕНА.pdf УДК 821.161.2.09(092)

Видання є доповненим поєднанням I та VIII розділів книги С. Колісника і Т. Яровенко «Володимир Винниченко: «БО Я — УКРАЇНЕЦЬ» (Дайджест-конспект життя і творчості за матеріалами досліджень Володимира Панченка), в якій порушено широкий спектр питань різножанрової та різнопланової творчості історичного й культурного діяча України. Не нав'язуючи певної позиції щодо оцінки запропонованих матеріалів, упорядники створюють тим самим умови для аналітичного осмислення їх читачем. Перша супутня книга основного тому має прагматичний аспект, оскільки містить методичні рекомендації та розробки уроків за творами В. Винниченка провідних кіровоградських педагогів. Для викладачів і студентів педагогічних навчальних закладів, філологів, істориків, краєзнавців та усіх, кого цікавить порушена у назві тематика.

1987. Володимир Винниченко: утвердження українськості / [авт.-упоряд. Яровенко Т. С.]. – Кіровоград : Поліграф-Сервіс, 2013. – 430, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Стилет і стилос трьох степовиків»). – У кн. також віднайдені п'єси В. Винниченка: Мохноноге ; Вежі. – Частина тексту рос. – Библиогр.: с. 422–430. – 300 пр. – ISBN 978-966-2294-16-3 (у паліт.). – URL: http://led-koipro.edukit.kr.ua/Files/downloads/3_Утвердження%20українськості.pdf УДК 821.161.2.09(092)

Пропоноване видання є поєднанням розрізаних матеріалів книги С. Колісника і Т. Яровенко «Володимир Винниченко: «БО Я — УКРАЇНЕЦЬ», доповнених новим фактажем означеної тематики. Публікуючи в повному обсязі віднайдену С. Михидою п'єсу «Мохноноге» і драму «Між двох сил» із принагідними коментарями кіровоградських літературознавців, упорядник свідомо звертається до сучасного неупередженого читача з пропозицією об'єктивної проекції змісту творів на сьогодення. Підсумкові рефлексії розділів також спрямовують реципієнтів до актуалізації наданих матеріалів. Для викладачів і студентів педагогічних навчальних закладів, філологів, істориків, краєзнавців та усіх, кого цікавить порушена у назві тематика.

1988. Волошина Т. Д. Людина нескореного духу : [нарис] про ветерана ВВВ 1941–1945 рр., Героя Соціаліст. Праці М. І. Стрекалову / Т. Д. Волошина. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 56 с. : іл., портр. ; 21 см. – 20 пр. – ISBN 978-617-534-162-9. УДК 821.161.2-94

1989. Воспоминания о Н. И. Зазыбине : по материалам III Междунар. науч.-практ. конф. «Морфологические основы научных исследований в медицине», посвящ. 110-летию со дня рождения Н. И. Зазыбина / М-во здравоохранения Украины, Нац. акад. мед. наук Украины, Нац. мед. ун-т им. А. А. Богомольца, Каф. гистологии и эмбриологии ; [под ред. Ю. Б. Чайковского и др.]. – Киев : Интерсервис, 2013. – 59 с. : ил., портр. ; 21 см. – Парал. тит. л. укр. – Текст рус., укр. – Библиогр. в конце ст. – 300 экз. УДК 61(477)(092)(06)

Видання присвячено українському гістологу, члену-кореспонденту АМН СРСР, професору Миколі Івановичу Зазыбіну. Розраховано на широке коло читачів, зокрема тих, хто цікавиться історією вітчизняної медицини.

1990. Всесвіт Івана Нечуя-Левицького : матеріали до 170-річчя з дня народж. письменника / М-во освіти і науки України, Голов. упр. освіти і науки Київ. облдержадмін., Богуслав. гуманіт. коледж ім. І. С. Нечуя-Левицького. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Майдаченко І. С., 2010. – 127 с. : портр. ; 20 см. – Библиогр. в кінці ст. – 200 пр. – ISBN 978-966-8302-38-1. УДК 821.161.2-31.09(092)

Видання присвячено українському письменнику, фольклористу, педагогу І. Нечую-Левицькому. Для літературознавців, викладачів, студентів, працівників бібліотек, усіх, хто цікавиться питаннями культури і духовності.

1991. Всеукраїнська організація інвалідів війни та Збройних сил : пам'ятні імена : [біогр. вид. / упоряд. М. А. Лебединський ; редкол.: О. І. Семішан (голова) та ін.]. – Київ : Жнець, 2010. – 174, [1] с. : іл., табл., портр. ; 25 см. – Присвяч. 65-річчю визволення України від фашист. загарбників та 65-й річниці Перемоги у ВВВ 1945—1945 рр. – В кн. також поет. творчість ветеранів-інвалідів. – 200 пр. – ISBN 978-966-2057-03-04 (у паліт.). УДК 061.2:355.1-058.65-056.26

1992. Вчительська доля. Літопис освіти Рівненщини в особах і подіях / Рівнен. обл. орг. Профспілки працівників освіти і науки України, Облрада. – Рівне : Овід, 2009. – 21 см.

Вип. 1 / [упоряд., ред. С. Довбенко]. – 2009. – 167 с. : іл., портр. – Вид. коштом ради Рівнен. обл. орг. Профспілки працівників освіти і науки України. – 1 000 пр. – ISBN 966-8179-50-2 (у паліт.). УДК 37.011.3-051(477.81)(092)

Вип. 2 / [упоряд. та ред. М. Ковальчук]. – 2012. – 123 с. : фото.

Видання розповідає про досягнення висококваліфікованих педагогів, про кращих наставників молодого покоління, які залишають яскравий слід в освітянському житті Рівненщини. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією освіти краю.

1993. Г. І. Челпанов і його роль у розвитку психологічної освіти і науки слов'янських держав = Г. И. Челпанов и его роль в развитии психологического образования и науки славянских государств : зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф., [20–21 квіт. 2012 р. / голов. ред. Волошин В. С.]. – Маріуполь (Донец. обл.) : ДВНЗ «Приазов. держ. техн. ун-т», 2012. – 227 с. : іл., портр. ; 29 см. – У надзаг.: 150-річчю від дня народж. Г. І. Челпанова присвяч. – Текст укр., рос., грец. – Бібліогр. в кінці доп. – 300 пр. – ISBN 978-966-604-104-6. УДК 159.9.01(477)(092)(06)

1994. Гайдукевич Я. На життєвих і творчих перехрестях: Роман Колісник : за матеріалами Тернопіль. обл. краєзнав. музею / Ярослава Гайдукевич. – Тернопіль : Джура, 2012. – 407 с. : іл., портр. ; 24 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр. в тексті. – ISBN 978-966-185-077-3 (у паліт.). УДК 821.161.2(71).09(092)

Історико-краєзнавче видання присвячено українському письменнику, редактору, науковцю, громадському діячу Роману Коліснику. Для широкого кола читачів.

1995. Галаур В. Прерванный полет / Владимир Галаур. – Харьков : Реал : Планета-Принт, 2013. – 116, [1] с., [48] л. ил. : портр. ; 25 см. – 200 экз. – ISBN 978-966-97373-3-5 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-94

Документальна повість присвячена життю та діяльності банкіра В. С. Симов'яна. Для широкого кола читачів.

1996. Галутва И. Г. Подвиг адмирала Завойко / И. Г. Галутва. – Николаев : И. Гудым, 2010. – 26, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Легендарные имена). – Библиогр. в подстроч. примеч. – 400 экз. УДК 94(47+57)«1810/1898»(092)

Історико-біографічний нарис про життя, службу та подвиг адмірала Василя Степановича Завойка — учасника знаменитого Наваринського морського бою, двох навколосвітніх плавань, мужнього командира Петропавлівського військового порту, під керівництвом якого невеликий гарнізон відбив спробу англо-французької ескадри опанувати цим портом у серпні 1854 р. Після звільнення з флоту в 1865 р. В. С. Завойко з родиною прожив 33 роки в селі Велика Мечетня (Кривоозерський р-н, Миколаївська обл.). Для широкого кола читачів.

1997. Гальчак С. Д. Словом і багнетом. Журналісти Вінничини у Другій світовій війні / Сергій Гальчак ; Вінниц. обл. орг. Нац. спілки журналістів України, Вінниц. філ. Центру дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України, Вінниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2013. – 99 с. : портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 70-річчя визволення України від нацист. загарбників, 55-річчя Нац. спілки журналістів України. – Бібліогр.: с. 93–94 (28 назв). – 150 пр. – ISBN 978-966-2696-83-7 (у паліт.). УДК 94+070](477.44)(092)

1998. Ганкевич В. Ю. Ісмаїл Гаспринський — міський голова Бахчисараю / В. Ю. Ганкевич. — Сімферополь : Доля, 2011. — 300, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. — Рез. англ. — Бібліогр. в підрядк. прим. — Імен. покажч.: с. 294–297. — Геогр.: с. 298–299. — 500 пр. — ISBN 978-966-366-522-1 (у паліт.). УДК 94(477.75)(092)

Монографія присвячена важливому періоду в житті видатного кримськотатарського просвітителя Ісмаїла Гаспринського (1851–1914). Цей етап пов'язаний із його громадською та адміністративною службою в органах міського самоврядування Бахчисараю. Для вчених, істориків, студентів, краєзнавців, службовців місцевого самоврядування Криму.

1999. Гармонія бунту : бібліогр. літературозн. та реценз. ст. за творчістю Олега Гончаренка / [упоряд. О. В. Бабакова ; відп. ред. Т. Г. Шевченка]. — Запоріжжя : ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, Запоріж. об-ня : Верескун В. М., 2009. — 121 с. : портр. ; 21 см. — Бібліогр. в кінці ст. — ISBN 978-966-8428-44-9. УДК 821.161.2-3.09

Збірник містить бібліографічні, літературознавчі та рецензійні статті за творчістю письменника, члена НСПУ Олега Гончаренка. Для літературознавців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться творчістю письменника.

2000. Гедз М. С. Зі снівниці літ / Микола Гедз. — Вінниця : Нілан-ЛТД, 2013. — 287 с. : іл., портр. — (Генеалогія). — 100 пр. — ISBN 978-966-2770-94-0. УДК 94(477.44)(092)

У виданні, присвяченому до 175-річчя переселення сім'ї Мережуків на Новогребельську землю Вінниччини, вміщено спогади, документи, біографічні відомості про членів роду. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться генеалогічними дослідженнями.

2001. Генерал Мирон Тарнавський (1869–1938) : зб. ст. і матеріалів / [упоряд. В. Стрільчук]. — Броди (Львів. обл.) : Просвіта, 2011. — 319 с. : іл., портр. ; 21 см. — Бібліогр. в кінці ст. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-7544-56-0. — ISBN 966-7544-56-0 (помилк.) (у паліт.). УДК 94(477)(092)

Збірник присвячено військовому діячу України, головнокомандуючому УГА Мирону Тарнавському. У працях відомих учених та краєзнавців висвітлено життєвий і бойовий шлях генерала, введено у науковий обіг багато раніше невідомих фактів про його життя та діяльність, а також про долю його сина Мирона-Зимовіта Тарнавського. Розраховано на істориків, учителів, студентів, усіх кого цікавить тема боротьби за незалежну Українську державу.

2002. Героїзм горловчан. Книга пам'яті / [ред.-сост. Федорова Т. А.]. — [Изд. 2-е, доп.]. — Горловка (Донец. обл.) : Коллегія, 2011. — 93 с. : ил., портр. ; 21 см. — На тит. л.: Благотворит. фонд «Витязь». — Библиогр.: с. 93 (18 назв.). — ISBN 978-966-2649-02-4. УДК 94(477.62-21)(092)

2003. Гладунський Василь Назарович. Керівник, педагог, науковець : [біогр. вид. / уклад.: Г. І. Берегова, І. Т. Горинь]. — Львів : Афіша, 2013. — 39 с. : іл., портр. ; 21 см. — На обкл. та тит. арк.: До 70-річчя від дня народж. — Бібліогр. пр. авт.: с. 30–32 (67 назв.). — 200 пр. — ISBN 978-966-325-181-3. УДК 51(477)(092)

2004. Глухота В. Вибір громади / Василь Глухота. — Гадяч (Полтав. обл.) : Гадяч, 2010. — 16 с. : табл., портр. ; 21 см. — 150 пр. — ISBN 978-617-567-010-1. УДК 352(477.53-22)(092)

У виданні висвітлено життя та діяльність Савченко Тетяни Миколаївни — міського голови міста Гадяч (Полтавська обл.), яка зробила вагомий внесок у розвиток економіки, культури, освіти та медицини міста. Для краєзнавців, службовців місцевого самоврядування, усіх, хто цікавиться історією розвитку міста.

2005. Головатий М. 200 вулиць Івано-Франківська / Михайло Головатий. — Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010. — 463 с. : іл., портр., карти. ; 21 см. — (Моє місто, ISBN 978-966-668-149-5 ; № 25). — 350-річчю надання магдебурз. права присвяч. — Бібліогр.: с. 455–459. — ISBN 978-966-668-231-7. УДК 94(477.86-25)(092)

У виданні висвітлено історію вулиць Івано-Франківська, усі їх назви й дати перейменувань. Особливу увагу звернено на перейменування в період незалежності, наведено короткі біографії і портрети діячів, іменами яких названо вулиці міста. Вміщено багато ілюстрацій, детальну мапу-схему, на якій зазначено більшість вулиць міста, в тому числі всі описані у книзі. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста.

2006. Гончар А. Г. Чорний тюльпан-2 : кн. пам'яті про загиблих у Афганістані воїнів-інтернаціоналістів Вінниц. обл. / Анатолій Гончар. — [Вид. 2-ге, виправл. та доповн.]. — Вінниця : Книга-Вега,

2012. – 527 с. : іл., портр. ; 25 см. – Текст укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-621-522-5 (у паліт.). УДК 94(477.44)«1979/1989»(092)

Книга присвячена пам'яті 170 земляків-подолян, загиблих у Республіці Афганістан, уродженців Вінницької області, а також тих, сім'ї яких у даний час проживають на Вінниччині. Автор-упорядник видання полковник у відставці, заслужений журналіст України Анатолій Гончар. Для широкого кола читачів.

2007. Горак Р. Д. Іван Керницький — поет з Божої ласки : до 100-річчя від дня народж. / Роман Горак. – Львів : Априорі, 2012. – 515 с. : портр. ; 18 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-629-062-9 (у паліт.). УДК 821.161.2(73)-3.09(092)

Видання, приурочено до 100-річчя від дня народження, присвячено Івану Керницькому (1913–1984) — українському письменнику, драматургу, гумористу, фейлетоністу в еміграції. Його ім'я було викинуто з нашої культури і приречено на довгі роки забуття. Василь Стефаник вважав, що таких письменників, як він, трапляється один на сто, а Микола Голубець, автор передмови до його першої книжки, стверджував, що таких письменників потрібно шукати вдень зі свічкою, як колись Діоген шукав удень зі свічкою людину. І Керницький умів торкнутись найпотаємніших струн людського серця. Він був справжнім поетом з Божої ласки. На обкладинці використано картину Богдана Олійника. Для широкого кола читачів, усіх хто цікавиться творчістю письменника.

2008. Горак Р. Д. Подільськими дорогами Івана Франка / Роман Горак. – Тернопіль : Джура, 2012. – 231, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в тексті. – ISBN 978-966-185-081-0 УДК 821.161.2.09(092)

Науково-публіцистичне видання розповідає про дороги Івана Франка Тернопільщиною та пам'ятки, які залишились від того часу. Особливу увагу звернено на перебування письменника на Збаражчині, яка стала центром його передвибірчої агітації під час виборів до Віденського парламенту 1898 р., долю багатьох учасників цих подій. Зокрема про того, хто переміг І. Франка на цих виборах, про відомого громадського діяча Олексія Заячківського, відомого пасічника Євгена Білінського, про долю нащадків Антона Грицуняка з Чернихівців, автора розповіді, що лягла в основу «Свинської конституції» І. Франка та родину Білінських. Чи не вперше читач дізнається про долю найзагадковішого кохання Івана Франка Ольгу Білінську, сліди якої загубились після їхньої розлуки. Для широкого кола дослідників, які цікавляться долею письменника та його творчістю.

2009. Горбуров Е. Г. Анатолій Ганькевич. Герой свого времени : (неизвестные и забытые страницы биографии) / Е. Г. Горбуров, К. Е. Горбуров ; Николаев. нац. ун-т им. В. А. Сухомлинского, Учеб.-науч. ин-т истории и права, Каф. истории Украины. – Николаев : Шамрай П. Н., 2011. – 111 с. : іл., портр. ; 22 см. – 100-летию со дня рождения А. Б. Ганькевича посвящ. – Часть текста укр. – Библиогр.: с. 37–44, 108–109. – 300 экз. – ISBN 978-966-8442-70-4. УДК)(092)

Книжка, написана на основі архівних документів, розповідає про невідомі сторінки життя організатора суднобудівного виробництва в СРСР і УРСР А. Б. Ганькевича. Корінний миколаївець, у рідному місті він отримав диплом інженера-механіка і півстоліття пропрацював в суднобудівній галузі. Майже тридцять років стояв біля керма великих суднобудівних заводів — заводу ім. 61 комунара і Чорноморського суднобудівного. Відмінними рисами Героя Соціалістичної Праці, лауреата Державної премії СРСР, почесного громадянина м. Миколаєва А. Б. Ганькевича були любов до Батьківщини, патріотизм, людська доброта, шанобливе ставлення і турбота про людей праці, особливо молоді. У виданні використано документи і фотографії, більшість яких публікуються вперше. Розраховано на любителів історії суднобудування, корабельного краю, викладачів, студентську молодь.

2010. Горошко Є. З Бандерою — через Норільськ, Мордовію і Владімірській Централ / Євген Горошко ; передм. Я. Сватко. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2011. – 64 с. : іл., портр. ; 20 см. – На тит. арк. авт. Євген Горошко («Сірко»). – ISBN 978-966-1633-28-4. УДК 94(477)(092)

У книжці описано життя і боротьбу станичного ОУН і вояка УПА у формі запитань і відповідей. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться українською історією національно-визвольного руху.

2011. Господарський суд Львівської області : [довідк.-біогр. вид. / ред. Б. Залізняк]. – Львів : Світло й тінь, 2011. – 71 с. : іл., портр. ; 22 см. – Присвяч. 20-й річниці утворення системи господар. судів. – ISBN 978-966-7594-61-9 (у паліт.). УДК 346.9(477.83-25)(091)

2012. Гоцанщина в іменах : [450 життєписів людей пов'язаних з Гоцанським р-ном Рівнен. обл.] / Юрій Кузьмін. – Рівне : Зень О., 2009. – 319 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 315–319 (165 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2096-77-4. УДК 94(477.81-21)(092)

2013. Грачѐв Виктор Васильевич — Главный испытатель ракет КБ «Южное» : [сб. воспоминаний / А. В. Агарков и др.] ; под общ. ред. А. В. Агаркова ; Гос. предприятие «Конструкт. бюро

«Южное» им. М. К. Янгеля». – Днепропетровск : КБ «Южное» ; Киев : НПП «Интерсервис», 2013. – 160 с. : ил., портр. ; 25 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – 500 экз. – ISBN 978-617-696-116-1 (в пер.). УДК 629.7(47+57)(092)

2014. Григор Тютюнник. Нові дослідження і матеріали : наук. зб. / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. філол. дисциплін ; [редкол.: Глуховцева К. Д. та ін.]. – Луганськ : Ноулідж, 2012. – 287 с. ; 21 см. – Текст укр., рос., білорус. – Бібліогр. в кінці пр. та в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-617-579-485-2. УДК 821.161.2-3.09(092)

В основі збірника — літературознавчі, мовознавчі, філософсько-культурологічні, методичні дослідження творчої спадщини видатних українських письменників Григорія та Григора Тютюнників, котрі були виголошені на Всеукраїнській науковій конференції «Текстологія, поетика, методика вивчення творчості Григорія і Григора Тютюнників», яка відбулася 1–2 грудня 2011 року до 80-річчя від дня народження лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Григора Тютюнника. Для літературознавців, науковців, викладачів, студентів, широкого кола дослідників творчої спадщини письменників.

2015. Григорьев А. Н. Гордость первой столицы / Александр Григорьев. – Харьков : Федорко, 2011. – 105 с. : портр. ; 20 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-2920-63-5. УДК 94(477.54-25)(092)

Книга вміщує нариси про відомих харків'ян, патріотів свого міста. Автор подає короткий життєвий опис однодумців, з якими йому довелося жити і працювати, разом йти до своїх мрій. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста.

2016. Губская Т. Н. Город мраморных ангелов : [очерки о Николаев. некрополе] / Татьяна Губская. – Николаев : И. Гудым, 2010. – 358, [1] с. : ил., портр. ; 27 см. – Библиогр.: с. 354–358 (110 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-617-576-021-5 (ошибоч.) (в пер.). – URL: <http://litnik.org/images/Biblioteki/NasaBiblioteka/GubskayzGorod.pdf> УДК 726.8(477.73-25)

Створенню книги передувала багаторічна наполеглива пошукова робота — у самому некрополі, архівах, бібліотеках. Більшість матеріалів і фотографій публікуються вперше, і серед них багато унікальних. Читач зможе дізнатися таємницю багатьох поховань, познайомитися з текстами епітафій, некрологів, цікавих документів. Ця книга відрізняється від традиційної літератури з некрополістики тим, що в ній об'єктивно й багатогранно висвітлено проблеми Миколаївського некрополя як соціального явища в історії міста. Для науковців, краєзнавців, бібліографів, усіх, хто цікавиться історією України.

2017. Гусар Д. О. Видинівський феномен Василя Куфлюка : [про життя та пед. спадщину видат. укр. педагога-музиканта] / Дзвіна Гусар. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 145, [1] с. : ил., нот. ил., табл., портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 100-річчя від дня народж. видат. педагога-музиканта. – Бібліогр.: с. 140—145 (86 назв.) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-428-271-7. – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Husar_Dzvinna/Vydynivskyi_fenomen_Vasyliya_Kufluuka.pdf УДК 78.071.4(477)(092)

У книзі висвітлено життя та педагогічну спадщину українського педагога-музиканта Василя Олексійовича Куфлюка (1912–1999). Етапами становлення цієї непересічної особистості були: навчання в Коломийській гімназії, варшавські студії, співпраця із всесвітньовідомим педагогом-гуманістом Янушем Корчаком, що сприяло народженню та втіленню новаторських ідей на ниві музичної педагогіки. Адресовано професійним музикантам, широкому колу читачів, які цікавляться історією та персоналіями національної музичної культури.

2018. Далеко від Батьківщини / уклад., авт. перед. сл. і комент. М. Косменко ; за ред. В. Карого. – Снятин (Івано-Франків. обл.) : Прут принт, 2010. – 99, [3] с., 12 с. ил. : ил., портр. ; 22 см. – (Скарби отчої землі). – На авантитулі: Вид. проект «Скрижалі вічності» — Вид. коштом друзів і шанувальників. – ISBN 978-966-2289-36-7. УДК 821.161.2.09(71)(092)

До книжки вміщено вибрані листи Юрія Стефаніка (псевдоніми: Юрій Гаморак, Юрій Клиновий), спогади про нього земляків-однодумців у діаспорі. Для літературознавців, науковців, бібліографів, широкого кола дослідників.

2019. Денисюк Н. І. Иван Микитович Инзов / Н. И. Денисюк. – Николаев : И. Гудим, 2010. – 31 с. : ил., портр. ; 21 см. – (Легендарні імена). – Бібліогр.: с. 31 (18 назв.). – 400 пр. УДК 94(477.73) «1768/1845»(092)

Видання присвячено І. М. Інзову, генералу від інфантерії, головному попечителю і голові піклувального Комітету іноземних колоністів Південної Росії, який дав назву поселенню Катериненталь, у подальшому — село

Катеринівка (нині Веселинівський р-н, Миколаївська обл.). Книга є продовженням дослідницької роботи Н. І. Денисюк з історії рідного села. Для краєзнавців, істориків, бібліографів, усіх, хто цікавиться історією Миколаївщини.

2020. Дерезовський В. Г. Історичні постаті. Богдан та Варвара Ханенки : [докум. повість] / В. Г. Дерезовський. – Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2009. – 33 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 33 (8 назв.). – 200 пр. – ISBN 978-966-1588-26-3. УДК 94(477)(092)

2021. Державній установі «Інститут отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка НАМН України» 50 років / ДУ «Ін-т отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка НАМН України» (Київ) ; під заг. ред. Д. І. Заболотного. – Київ : Вістка, 2010. – 304 с. : іл., портр. ; 24 см. – У надзаг.: Держ. установа «Ін-т отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка НАМН України». – Бібліогр.: с. 296–301 (80 назв.). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8875-61-8 (у паліт.). УДК 001.32:616.21](477-25)

У виданні відображено історію створення та досягнення наукових відділів і клінічних підрозділів ДУ «Інституту отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка НАМН України», вміщено архівні та сучасні фотографії, спогади про життєвий і творчий шлях визначних особистостей закладу, які є його гордістю та зразком для молодого покоління фахівців. Подано перелік монографій, виданих співробітниками інституту. Для спеціалістів галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією закладу.

2022. Директор ХХІ століття 2012 : переможці та лауреати Всеукр. конкурсу / [упоряд. Н. Л. Мурашко]. – Київ : Ред. газ. з упр. освітою, 2012. – 119 с. : іл., портр. ; 30 см. – На звороті тит. арк.: До 20-річчя заснування Асоц. «Відроджені гімназії України» та 5-річчя журн. «Директор школи. Шкільний світ». – Імен. покажч.: с. 113–116. – 300 пр. – ISBN 978-966-2757-13-2. УДК 373.091.113(477)(092)

2023. Дневник приказчика. Кануны / [авт. публ. Погода Ю. В. при участии Ю. А. Попруги]. – Полтава : Говоров С. В., 2013. – 295 с. : іл., портр. ; 22 см. – Продолж. кн. «Дневник приказчика Матвея Титовича Бобошко». – Библиогр. в подстроч. примеч. – 500 экз. – ISBN 978-966-2764-02-4 (в пер.). УДК 94(477.53)(092)

Видання вміщує нотатки із щоденника та записної книжки М. Т. Бобошка, історико-краєзнавчі матеріали та фотографії про мешканців м. Кобеляки Полтавської області. Для краєзнавців, істориків, усіх, хто цікавиться історією краю.

2024. Дніпропетровський інженерно-будівельний інститут — Придніпровська державна академія будівництва та архітектури — 80 років / Придніпровська державна академія будівництва та архітектури (Дніпропетровськ). – Харків : Макаренко О. В., 2010. – 175 с. : іл., портр. ; 30 см. – (Книжкова серія «Від знань до професіоналізму»). – ISBN 978-966-2537-00-0 (у паліт.). УДК 378.6:725](477.54-25)(091)

Ювілейне видання присвячено 80-річчю з дня заснування Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. Навчальний заклад має не тільки славетну історію, а й багато відомих вихованців та династій, що сформувалися у його стінах як особистості та стали справжніми професіоналами своєї справи. Про їх долі, минуле та сьогодення розповідається в книзі. Для науковців, спеціалістів галузі, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією академії.

2025. Дорогою натхнення та краси : зб. ст. / М-во культури і туризму України, Львів. держ. муз. акад. ім. М. В. Лисенка ; [редкол.: І. Пилатюк (голова) та ін.]. – Львів : НВФ «Укр. технології», 2010. – 79 с., [10] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 200 пр. – ISBN 978-966-345-206-7 (у паліт.). УДК 788.7.071.2

Збірник присвячено відомому галицькому гобоїсту, заслуженому діячу мистецтв України В'ячеславу Борисовичу Цайтцу. Вміщено статті колег та учнів професора. Розраховано на музикантів, викладачів, студентів музичних закладів, усіх, хто цікавиться історією розвитку сучасної української музичної культури.

2026. Дорошенко В. И. Герой Советского Союза Галина Петрова : [очерк] / Дорошенко В. И. – Николаев : Изд-во Ирины Гудым, 2010. – 21, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – (Легендарные имена). – Библиогр.: с. 22 (15 назв.). – 350 экз. УДК 94(47+57)«1941/1945»(092)

Нарис присвячено Галині Костянтинівні Петровій (1920–1943), першій у Миколаєві жінці, що отримала звання Героя Радянського Союзу за виняткову хоробрість, героїзм і мужність, проявлені в роки Другої світової війни під час Керченсько-Ельтигенської десантної операції (31.10.1943–11.12.1943). Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією періоду Другої світової війни.

2027. Дорошенко С. Т. Творчість Володимира Чорномора / Світлана Дорошенко. – Севастополь : Просвіта, 2013. – 88 с. : іл., портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 60-річ. ювілею письменника. – Бібліогр.: с. 84–86. – 500 пр. – ISBN 978-966-97292-7-9. – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Doroshenko_Svitlana/Tvorchist_Volodymyra_Chornomara_zbirka/ УДК 821.161.2.09(092)

Видання репрезентує дослідження творчості Володимира Чорномора (справжнє ім'я: Володимир Миколайович Проценко), який у зросійщеному Севастополі стає відомим українській громаді поезіями, піснями, повістями і драмами, проповідує і возносить рідне слово, в серцях пробуджує свободу і незалежність від будь-якої тиранії. Його поезіям притаманний глибокий зміст і поетична майстерність — афористичність, символічність, метафоричність, художня образність. У багатьох своїх прозових творах митець застосовує подієвий тип ретроспективної форми, зв'язуючи події в певному смисловому сполученні, відступаючи від хронологічної послідовності. Своєрідна форма оповіді привертає увагу читача. Розраховано на літературознавців та широке кола шанувальників української літератури, історії, культури.

2028. Доценко К. О. Міфопоетичний дискурс творчості Наталени Королевої в контексті розвитку української літератури й публіцистики : монографія / К. О. Доценко. – Запоріжжя : Просвіта, 2012. – 222 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 197–222 (448 назв). – 100 пр. – ISBN 978-966-653-313-8. УДК 821.161.2-3-92.09

У монографії розглянуто питання міфопоетики, зокрема рецепції й засвоєння античної спадщини українською літературою й публіцистикою на матеріалі творчості талановитої представниці українського красного письменства, письменниці й публіцистки іспансько-польсько-українського походження Наталени Королевої. Для широкого кола читачів, зокрема вчителів і викладачів, школярів і студентів, тих, хто цікавиться вітчизняною літературою, історією, культурою.

2029. Дробот М. Г. Чарівник сміху : кн.-альб. спогадів про нар. артиста України М. Ф. Яковченка / Микола Дробот. – Прилуки (Чернігів. обл.) : Прилуц. міська друк., 2011. – 42, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-1665-23-0. УДК 792.071.2(477)(092)+821.161.2-1

2030. Душа осяяна театром : життєвий і творч. шлях нар. артиста України М. Коцюлима / [упоряд. : М. Подкович, В. Собоуцька]. – Тернопіль : Джура, 2010. – 327 с. : іл., портр. ; 25 см. – ISBN 978-966-185-054-4 (у паліт.). УДК 792.2.071(477)

2031. Душели Герзмава: Быть достойным своего времени / [сост. О. Д. Давыдов]. – Днепропетровск : Журфонд, 2013. – 151 с., [20] л. ил. : ил., портр. ; 22 см. – (Личность в зеркале прессы). – 250 экз. – ISBN 978-966-1696-79-1 (в пер.). УДК 69(477)(092)

Книжка присвячена життєвому шляху заслуженого будівельника Душели Герзмові. Для широкого читачького загалу.

2032. Ефимов В. Е. Юрий Чебан. Восхождение на Олимп / Влад Ефимов. – Одесса : ВМВ, 2013. – 139, [1] с., [20] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-413-386-6 (в пер.). УДК 797.12.071.2(477)(092)

На сторінках видання висвітлено історію Юженської греблі, яка запустила на орбіту світового спорту талановитого хлопця — Юрія Чебана. Про його історію сходження на вищу спортивну вершину, про людей і події, які цьому сприяли, про історичні передумови цієї великої перемоги розповідає книжка. Представлено інформацію і про перших олімпійських чемпіонів Одещини — Юлію Рябчинську та Сергія Петренка. Вміщено унікальні статистичні матеріали та фотографії. Адресовано шанувальникам вітчизняного спорту.

2033. Єрмоленко О. І. Михайло Коцюбинський (1864–1913). Життя та творчість / О. І. Єрмоленко, Н. М. Коцюбинська. – Чернігів : Лозовий В. М. : Упр. у справах преси та інформації, 2010. – 103 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 90–91 (41 назва) та в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-2482-29-4. УДК 821.161.2.09(092)

Данне видання — це спроба ще раз привернути увагу читача до особистості М. Коцюбинського — письменника, громадського діяча, неперевершеного майстра художнього слова. У книжці, яка містить 8 розділів, подано його життєвий і творчий шлях, об'єктивно висвітлено деякі замовчувані сторінки біографії, поновому оцінено зв'язки письменника з побратимами по перу. В роботі використано матеріали фондів Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. Коцюбинського, листування, неопубліковані раніше відомості, цікаві фотографії. Адресовано літературознавцям, старшокласникам, студентам, учителям, усім, хто цікавиться та вивчає творчість письменника.

2034. Жароид-Колмогорова Т. А. Шура Кобер и Витя Хоменко / Т. А. Жароид-Колмогорова, А. Г. Тарновская. – Николаев : И. Гудым, 2010. – 48, [3] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Легендарные имена). – Библиогр.: с. 51 (15 назв.). – 400 экз. УДК 94(477.73)«1941/1944»(092)

Книжка розповідає про мужність і героїзм миколаївських підлітків Шури Кобера та Віктора Хоменка, які в роки окупації Миколаєва (1941–1944) разом із дорослими боролися проти фашистських загарбників. Юні герої були членами підпільної розвідувальної групи Генерального штабу під керівництвом В. І. Андреева (А. В. Палагнюка). Призначено для учнів, вчителів, студентів та всіх, хто цікавиться історією краю часів Другої світової війни.

2035. Жежеленко И. В. Дирижер и его оркестр / [И. В. Жежеленко]. – Мариуполь (Донец. обл.) : Новый мир, 2010. – 87 с. : ил., портр. ; 20 см. – Авт. указан на обл. – 400 экз. – ISBN 978-966-8605-61-1. УДК 78.071.2(477.62)(092)

Видання присвячено Василю Михайловичу Крячку, заслуженому діячу мистецтв України, головному диригенту Маріупольського муніципального камерного оркестру «Ренессанс». Для музикантів та всіх шанувальників сучасної української музичної культури.

2036. Животовская В. В. Спортивная слава семьи Григорьевых : [очерк] / В. В. Животовская, В. А. Петров, Е. В. Снытко. – Николаев : И. Гудым, 2010. – 31 с. : ил., портр. ; 21 см. – (Легендарные имена). – Библиогр.: с. 31 (9 назв.). – 300 экз. – URL https://issuu.com/nik-print/docs/_____ УДК 796(477)(092)

У книжці вміщено розповідь про життєвий шлях першого в Миколаєві заслуженого тренера України з боксу Григор'єва Олега Прокоповича та його вірної супутниці — педагога з великим стажем, видатної спортсменки — Григор'євої Надії Миколаївни. Для широкого кола читачів, які цікавляться спортивною історією міста та України.

2037. Жизнь и судьба Иосифа Рапопорта : посвящ. 100-летию со дня рождения выдающегося генетика XX ст., Героя ВОВ : [воспоминания друзей, коллег, жены / сост. Леонидов Л. П.]. – Харьков : Харьков. обл. ком. «Дробницкий Яр» : Друк. Мадрид, 2013. – 295 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 292. – 100 экз. – ISBN 978-617-7050-18-5. УДК 575(47+57)(092)

Видання присвячено Рапопорту Йосифу Абрамовичу — видатному вченому-генетику, доктору біологічних наук, професору, члену-кореспонденту АН СРСР (з 1979), лауреату Ленінської премії (1984), Герою Соціалістичної Праці (1990). Нобелівський комітет висував кандидатуру Рапопорта (спільно з Шарлоттою Ауербах) на Нобелівську премію за відкриття хімічного мутагенезу (1962). Для всіх, хто цікавиться історією науки та долями її геніїв.

2038. Житомирская научная бухгалтерская школа в персоналиях / [сост.: Бутынец Ф. Ф., Чижевская Л. В.] ; под ред. Ф. Ф. Бутынца ; Житомир. гос. технол. ун-т. – Ужгород : Ужгород. гор. тип., 2010. – 128, [1] с. : ил., табл., портр. ; 22 см. – 50-летию Житомир. гос. технол. ун-та посвящ. – Часть текста англ., пол. – 300 экз. – ISBN 978-966-2921-62-5 (в пер.). УДК 657-051(477.42)(092)

2039. Журналисти Прикарпаття : довідк.-біогр. вид. / [упоряд. В. Плахта] ; Івано-Франків. обл. орг. Нац. спілки журналістів України. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 350, [1] с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-428-234-2 (у паліт.). УДК 070(477.8)(03)

У довідковому виданні зібрано й упорядковано короткі біографічні відомості про членів НСЖУ Прикарпаття, про діяльність Івано-Франківської обласної організації НСЖУ, про колишні й теперішні ЗМІ регіону. Для всіх, хто цікавиться історією й сьогоденням української журналістики.

2040. З вереснем віч-на-віч : [зб. спогадів] : пам'яті журналіста і поета М. Ткаченка / [упоряд. і ред. Ткаченко Н. Я.]. – Прилуки (Чернігів. обл.) : Прилуц. міська друк., 2011. – 94, [1] с., [15] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 750 пр. – ISBN 978-966-1665-22-3. УДК 821.161.2-1.09(092)

Видання присвячено пам'яті Миколи Ткаченка — журналіста і поета. Вміщено спогади найрідніших людей, колег, друзів, знайомих, шанувальників його творчості, світлина з життяпису, останні публікації та листи, що отримував. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Чернігівського краю та його літературно-мистецьким життям.

2041. З іменем твоїм : ювіл. зб. на пошану Маркіяна Шашкевича з нагоди 200-річчя з дня народж. / Бродів. пед. коледж ім. Маркіяна Шашкевича ; [ред. Р. Галицька]. – Броди (Львів. обл.) : Просвіта, 2011. – 327 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 500 пр. – ISBN 978-966-7544-50-8. – ISBN 966-7544-50-8-(помилк.) (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

2042. Забіяка І. М. Епістолярна спадщина Василя Горленка : монографія / Іван Забіяка ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – Київ : Ред. журн. «Дім, сад, город», 2013. – 399 с. : портр. ; 22 см. – (Бібліотека альманаху «Вітряк» ; вип. 5). – 160-й річниці від дня народж. В. П. Горленка — присвяч. – Бібліогр.: с. 398–399 та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-2471-31-1 (у паліт.). – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Zabiiaaka_Ivan/Epistoliarна_spradschyna_Vasyliia_Horlenka/ УДК 821.161.2-6.09(092)

Розглянуто епістолярну спадщину українського літературного критика, мистецтвознавця, фольклориста, етнографа, знавця і збирача національних старожитностей, журналіста В. П. Горленка (1853–1907), яка охоплює широке коло історико-культурологічних тем, питань, проблем, факти з особистого і громадського життя в Україні кінця XIX — початку XX ст. Висвітлено хронологію життя В. Горленка за його листами. Для мистецтвознавців, літературознавців, істориків, журналістів, усіх, хто цікавиться питаннями історії, культури і духовності.

2043. Завальнюк К. В. Родина Косачів і Поділля : літ.-краєзнав. дослідж. / [К. В. Завальнюк, І. М. Журавлівський, Т. В. Стецюк] ; Вінниц. облдержадмін. [та ін.]. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 103 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – У надзаг. також: Упр. культури і туризму Вінниц. облдержадмін., Вінниц. обл. універсал. наук. б-ка ім. К. А. Тімірязєва, Держ. архів Вінниц. обл. – Бібліогр.: с. 94–100 та в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-533-041-8. – URL: <http://old.library.vn.ua/publications/2011/Kosach.html> УДК 821.161.2.09(092)

Літературно-краєзнавче дослідження присвячено маловідомим сторінкам перебування родини Косачів на Поділлі, а також її творчим зв'язкам із культурними та освітніми діячами краю. Воно відкриває нові сторінки в біографії славетної родини Лесі Українки на подільській землі. Розраховано на фахівців-філологів, істориків, краєзнавців, літераторів, студентів, а також всіх, хто цікавиться минулим рідного краю.

2044. Задовго до пекторалі : листування 1950–1956 рр. Б. Мозолєвського та М. Сіренка / передм. та підготов. тексту М. Шудрі. – Харків : Федорко, 2011. – 429 с. : іл., портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2920-61-1. – ISBN 978-966-29-20-61-1 (помилк.) (у паліт.). УДК 821.161.2-6

У виданні вміщено листування (1950–1956 рр.) двох юних поетів — М. Сіренка і Б. Мозолєвського. У листах вони надсилають вірші та дають об'єктивну критику творчості один одного. М. Шудря власноруч друкував цей епістолярій, відредагував і написав ґрунтовну передмову. Для широкого кола читачів.

2045. Закирова Н. Н. В мире Короленко : [монографія] / Наталя Закирова, Светлана Скопкарєва, Александр Труханенко. – Львов : Сполом, 2012. – 238 с. : табл. ; 20 см. – Библиогр. в конце разд., в тексте и в подстроч. примеч. – 400 экз. – ISBN 978-966-665-716-2. УДК 821.161.1.09(092)

Видання, підготовлено сучасними дослідниками творчості В. Г. Короленка до 160-річчя від дня народження письменника і до 100-річчя короленкознавця О. В. Храбровицького (1912–1989), являє собою своєрідний тритомник у форматі «три в одному». Оpubліковано матеріали теоретичного, аналітичного, документального та методичного характеру. Розраховано на філологів-русистів, студентів, усіх шанувальників спадщини видатного майстра російського слова.

2046. Закирова Н. Н. Поэт Владимир Короленко / Наталя Закирова, Александр Труханенко. – Львов ; Глазов (Удмурт. Респ.) : Сполом, 2013. – 131 с. : табл. ; 15 см. – Библиогр.: с. 123–126, 129. – 300 экз. – ISBN 978-966-665-857-2. УДК 821.161.1-1.09

2047. Заря Донбасса : 75 лет ГП «Свердловантрацит». – Луганск : Промпечать : Газ. «Сбойка», 2009. – 319 с. : ил., портр. ; 27 см. – Прил. к газ. «Сбойка». – 2 000 экз. – ISBN 978-966-8606-39-7. – ISBN 978-966-8606-39 (ошибоч.) (в пер.). УДК 622.012(477)(091)

У книзі подано матеріали про Героїв Соціалістичної Праці (11 осіб) і Героїв України (2 особи), про знамих гірників, кращі колективи держпідприємства та їх керівників — гірських командирів різних рангів, про рекорди вуглевидобутку. Розповідається як про успіхи і досягнення свердловських гірників, так і про труднощі, проблеми, що виникали під час криз. Окремо представлено всі шахти та інші відокремлені підрозділи держпідприємства, а головне — люди, які своєю працею створювали славу шахтарського краю. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією й розвитком Донбасу.

2048. Звідки життя повниться добром : життєвий шлях Р. М. Постоловського у спогадах, світлинах, комент. та його наук. спадщина : до 60-річчя від дня народж. / [уклад. С. Грипич, В. Шеретюк]. – Рівне : О. Зень, 2011. – 223 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. пр. Р. М. Постоловського: с. 146–168. – 500 пр. – ISBN 978-617-601-022-7 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

Видання присвячено ювілею відомого українського історика-дослідника, завідувача кафедри всесвітньої історії, організатора ЗВО, ректора Рівненського державного гуманітарного університету, кандидата історичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, члена-кореспондента Академії педагогічних та соціальних наук, члена-кореспондента Міжнародної слов'янської академії, активного громадського діяча Руслана Михайловича Постолювського. Для істориків, науковців, організаторів вищої освіти, викладачів, студентів, широкого кола читачів, які цікавляться історичною наукою та історією начального закладу.

2049. Земные Прометеи / [авт.-сост. С. Ф. Сокирянский]. – Лисичанск (Луган. обл.) : Лисичан. тип. : Принтэкспресс, 2011. – 166, [1] с. : ил., портр. ; 22 см. – Текст укр., рос. – 200 пр. – ISBN 978-966-8061-53-0 (в пер.). УДК 622-057.21(477.61-21)(092)

Книга розповідає про шахтарів м. Кремінна (Луганська обл.), їхню нелегку працю, про три шахти, що діяли раніше в місті. Видання структуровано за 7 розділами, текстовий матеріал доповнено світлинами. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку міста.

2050. Знаменосец национального движения : сб. рассказов и очерков современников, посвящ. 80-летию Р. Гралова / [сост.: А. Р. Хуршутув, Д. Р. Гралов]. – Симферополь : Крымучпедгиз, 2013. – 47 с. : ил., портр. ; 21 см. – (Серия «Наши юбилеи»). – 300 экз. – ISBN 978-966-354-545-5. УДК 323.15(=512.19)(092)

2051. [Золота книга України]. Золотий фонд нації : [довідк.-біогр. вид. / авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедерація журналістів : Укр. вид. консорціум, 2009– . – 31 см.

Вип. 2. – 2011. – 535 с. : ил., портр. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-23-4. – ISBN 978-966-2315-22-6 (у паліт.). УДК 030(477)

Вип. 4. – 2012. – 496 с. : ил., портр. – У вих. дан. також.: Київ: Укр. вид. консорціум : Ін-т біогр. дослідж. : Нац. рейтинги України. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-48-7. – ISBN 978-966-1523-08-0 (у паліт.). УДК 030(477)

Довідково-біографічне видання має на меті інформувати громадськість про достойних людей, які є справжніми патріотами своєї країни. Вони творили наше минуле і творять успішне сьогодення. На сторінках книги у вигляді нарисів представлено Героїв України, героїв козацтва, особистостей у різних сферах політики, державного управління, громадської діяльності, військової справи, економіки, науки, освіти, медицини, юриспруденції, ЗМІ, духовності, культури, мистецтва. Розраховано на широкий читацький загал.

2052. Золоті зірки Токмаччини : зб. док., фотогр., матеріалів. і публ. / [підгот.: Удод І. С., Сухоруків Л. В. ; наук. ред.: Медведський В. І., Медведська Г. В.]. – Токмак (Запоріж. обл.) : Трибуна, 2012. – 176 с. : ил., портр. ; 21 см. – На обкл.: До 69-ї річниці з дня визволення м. Токмака. – Бібліогр. в тексті. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1621-09-0. УДК 94(477.64-21)«1941/1945»(092)

Ця книжка є збірником документів, матеріалів, фотографій, публікацій, що зберігаються у фондах Токмацького міського краєзнавчого музею і присвячена видатним особистостям краю. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку Токмаччини.

2053. Золоте сузір'я України. Золотий фонд нації : [довідк.-біогр. вид. / авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедерація журналістів [та ін.], 2011. – 591 с. : ил., портр. ; 31 см. – У вих. дан. також.: Київ : Укр. вид. консорціум : Ін-т біогр. дослідж. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-36-4. – ISBN 978-966-2315-40-0. – ISBN 978-966-8178-44-3 (у паліт.). УДК 030(477)

На сторінках книги представлено достойних людей, патріотів України, які заявили про себе значними досягненнями у галузі політики, державного управління, суспільної діяльності, економіки, науки, освіти, медицини, юриспруденції, ЗМІ, духовності, культури, мистецтва. Висвітлено їх життєву позицію, трудовий шлях, показники роботи, заслуги та нагороди. Видання допоможе проаналізувати проблеми і характер української державності, адекватно зрозуміти зміст і цілі правової держави, варіанти можливого розвитку країни, надихне на розбудову України як правової, демократичної та соціальної держави. Для широкого кола читачів.

2054. Золотоноша. Імена славних сучасників / [авт. проект Бокова О. А.]. – Київ : Екологія та соц. захист, 2011. – 229, [2] с. : ил., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-2641-00-4 (у паліт.). УДК 94(477.46-21)(092)

2055. Імена на карте Луганска / [Журавлёва Т. Л., Балацкая Е. Б., Брыль М. Н. и др. ; ред. Журавлёва Т. Л.]. – Луганск : Виртуал. реальность, 2011. – 495 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 486–487. – 1 500 экз. – ISBN 978-966-492-238-5 (в пер.). УДК 908(477.61-25)(092)(035)

У виданні подано стислі біографічні відомості про видатних особистостей, на честь яких названі вулиці міста Луганська. Це — дослідники Донбасу, державні діячі, письменники, художники, композитори, учасники бойових дій, учені, винахідники тощо. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією міста.

2056. Ими гордится Алчевск : краткие биограф. очерки / [сост. А. А. Ямковой]. – Луганск : Промпечать, 2013. – 331 с., [8] л. ил. : портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 328–329. – 500 экз. – ISBN 978-966-8606-75-5 (в пер.). УДК 94(477.61-21)(092)

У книжці вміщено нариси і біографічні довідки про засновників міста Алчевська і його мешканців, удостоєних в різний час найвищих державних нагород та відзнак. Це — Герої Радянського Союзу і Герої України, кавалери орденів Слави 1-го, 2-го і 3-го ступенів, Герої Соціалістичної Праці, лауреати Державних премій СРСР і України, а також широко відомі в Україні та за її межами діячі науки і культури. Для широкого кола читачів.

2057. «І в смерті з рідним краєм поріднюсь». Василь Стус і Вінниччина / [упоряд.: Н. Гнатюк, Т. Ковальський]. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 528 с., [8] арк. іл. ; 20 см. – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-533-037-1. УДК 821.161.2.09(092)+908(477.44)

До книги вміщено вірші, уривки з листів видатного поета, Героя України Василя Стуса, присвячені рідному Подільському краю (народився 6 січня 1938 р. в селі Рахнівка (Гайсинський р-н, Вінницька обл.)). Автори прагнули не лише подати матеріали місцевих літераторів, журналістів про вшанування пам'яті Василя Стуса на рідній землі, хроніку Стусівських читань, а й, насамперед, ознайомити земляків бодай з часткою спогадів тих людей, які близько знали поета. Це болючі свідчення його рідних, друзів студентської пори, побратимів у страшні роки «зеківських» поневірянь, а також сповідальні рядки тих, кому доля і поезія В. Стуса допомогли стати кращими. Видання розраховано на учнівську молодь, студентів, викладачів, усіх шанувальників українського слова.

2058. Іван Мазепа : матеріали до навч.-вихов. занять / упоряд.: В. Островський та ін. – Тернопіль : Мандрівець, 2011. – 150 с. : табл. ; 20 см. – (Серія «Постаті», ISBN 978-966-634-515-1). – Бібліогр.: с. 144–149 (100 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-634-559-5. УДК 94(477)(092)

2059. Іван Огієнко / упоряд. та наук. ред.: Герцюк Д. та ін.] ; Львів. крайове т-во «Рідна школа», Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Каф. заг. та соц. педагогіки. – Львів : Сполом, 2012. – 188 с. : табл., портр. ; 20 см. – (Серія «Видатні українські педагоги» ; вип. 1). – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-665-762-9. – URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/research/seriya-vydatni-ukrajinski-pedahohy> УДК 37.013(477)(092)

У першому випуску серії наукових видань «Видатні українські педагоги», вміщено статті науковців, викладачів ЗВО, учителів загальноосвітніх шкіл, присвячені освітньо-науковій діяльності і педагогічним поглядам видатного українського вченого, педагога, культурно-освітнього і релігійного діяча Івана Огієнка. Для широкого освітянського загалу, всіх, хто цікавиться проблемами розбудови української національної школи.

2060. Іванишин М. В. Екзистенція української людини в прозі Валер'яна Підмогильного : (на матеріалі роману «Невеличка драма») : монографія / Мирослава Іванишин ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка, Каф. укр. л-ри та теорії л-ри теорет.-методол. лаб., Наук.-ідеол. центр ім. Д. Донцова. – Дрогобиц (Львів. обл.) : Посвіт, 2013. – 63 с. : портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 61–63 (47 назв) та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-2248-98-2. УДК 821.161.2-3.09

У виданні проаналізовано роман В. Підмогильного «Невеличка драма» з позицій національно-екзистенціальної інтерпретації. Роман тлумачиться в націософському рiччi на ідейно-тематичному, характерологічному та екзистенційному рівнях. Монографія вміщує розділи: «Життя прожити: біографічні аспекти тлумачення» та «Національно-екзистенціальна інтерпретація “Невеличкої драми”». Книжка спрямована на формування інтерпретаційної компетентності майбутніх учителів-словесників, адресована учителям та викладачам, усім, хто цікавиться українською літературою ХХ ст.

2061. Іванко А. Б. Нашадки Нестора / А. Б. Іванко. – Харків : Основа, 2010– . – 20 см.

Ч. 1. – 2010. – 112 с. : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – (Бібліотека журналу «Історія та правознавство» ; вип. 10 (82)). – ISBN 978-617-00-0712-4. УДК 373.5:94(477)

Ч. 2. – 2010. – 160 с. : портр. – (Бібліотека журналу «Історія та правознавство» ; вип. 11 (83)). – ISBN 978-617-00-0734-6.

Книга присвячена видатним українським історикам ХІХ–ХХ ст. як добре знаним, так і тим, імена яких щойно повернуті із забуття. Видання розраховано на істориків, науковців, вчителів, методистів, студентів, аспірантів.

2062. Ільницький В. Героїчний чин ОУН і УПА на Дрогобиччині в роки Другої світової війни : (довід. про керів. склад Орг. укр. націоналістів Дрогобиц. р-на) / Василь Ільницький ; Дрогобиц. райдержадмін. [та ін.]. – Дрогобич (Львів. обл.) : Посвіт, 2012. – 87 с. : табл., портр., карти ; 20 см. – У надзаг. також: Дрогобиц. райрада, Від. культури і туризму Дрогобиц. РДА, Рада молодих вчен. Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка та ін. – Бібліогр.: с. 70–84. – 200 пр. – ISBN 978-966-2763-26-3. УДК 94(477.83)«1939/1945»(092)

2063. Історичний календар Кіровоградщини на ... : Люди. Події. Факти / [авт.-упоряд.] В. Босько ; Упр. освіти і науки Кіровоград. облдержадмін., Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського. – Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2005– . – 21 см. :
...2011 рік. – 2010. – 255 с. : портр. – Частина тексту рос. – Імен. покажч.: с. 249–253. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1588-52-2. – URL: http://library.kr.ua/elib/bosko/2011_bosko.pdf
УДК 94(477.65)(059.3)«2011»

Альманах містить відомості про ювілеї понад 300 визначних особистостей як минулих часів (від середини XVIII ст.) так і сьогодення, пов'язаних з Єлисаветградським і Олександрійським повітами та сучасною Кіровоградською областю. Історико-краєзнавчі нариси та розвідки розповідають про драматичні долі відомих людей Степової Еллади. Увагу зосереджено на ролі неетнічних українців в історії України, чий внесок у державотворення та українську культуру заслуговує вдячності і пошани. Видання ілюстровано. Розраховано на широке коло читачів.

2064. Історія Інституту розведення і генетики тварин у подіях, фактах, біографіях учених / [наук. ред. Копилов К. В.]. – Бориспіль (Київ. обл.) : [б. в.]; Київ : Люксар, 2012. – 367 с. : іл., портр. ; 28 см. – У надзаг.: Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т розведення і генетики тварин. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-2531-11-4 (у паліт.). УДК 001.32:636.082](477.41)(091)

У книзі висвітлено основні історичні віхи Інституту розведення і генетики тварин, яку автори розглядають як предтечу становлення потужного наукового центру з проблем тваринництва, наводять біографічні дані про його вчених. Для науковців, фахівців галузі, усіх, хто цікавиться історією розвитку вітчизняної науки.

2065. Історія Слов'янщини в особах : біогр. довід. / [ред.-упоряд. В. П. Скрипник]. – Слов'янськ (Донец. обл.) : Друкар. двір, 2011. – 239 с. : портр. ; 22 см. – Назва паліт. парал. укр., рос. – Текст укр., рос. – 500 пр. – ISBN 978-966-1528-39-9 (у паліт.). УДК 94(477.62)(092)(035)

2066. Історія української авіації в особах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [В. М. Гребеніков та ін.] ; за ред. В. М. Гребенікова ; Нац. авіац. ун-т. – Київ : НАУ, 2013. – 325, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 320–322 (37 назв). – 100 пр. – ISBN 978-966-598-824-3. УДК 94:629.73](477)(092)

У посібнику подано історичні нариси про видатних конструкторів, пілотів, учених, інженерів, ентузіастів-винахідників, льотчиків-космонавтів, організаторів авіаційної справи в Україні, які зробили вагомий внесок у становлення і розвиток вітчизняної цивільної авіації та аерокосмічної галузі з часів їх виникнення до початку XXI ст. Для широкого читацького загалу.

2067. К «Оправданию филологии», или Вариации на тему общего дела / редкол.: В. М. Калинин (отв. ред.) и др. – Донецк : [б. и.]; Словянск (Донец. обл.) : Маторин Б. И., 2011. – 378 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр. в конце тр. и в подстроч. примеч. – Хронол. указ. науч. тр. проф. В. В. Фёдорова: с. 368–375. – 100 экз. – ISBN 978-966-1554-77-0. УДК 82.09(082)

У збірнику, присвяченому 70-річчю заслуженого професора Донецького національного університету, доктора філологічних наук Володимира Вікторовича Федорова, опубліковано статті, що певною мірою стосуються поглядів ювіляра або натхненні його щоденним науковим подвигом. Видання розраховано на філологів, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією розвитку філологічної освіти і науки.

2068. Кавалери та лауреати державних нагород України. Одеська область : [енциклопедія / авт.-упоряд.] Бузько Ю. І. ; Південноукр. ін-т біографії. – Одеса : Південноукр. ін-т біографії, 2011– . – 30 см. [Т. 1 : (1991–2011)]. – 2011. – 603, [36] с. : іл., портр. – Проект «Біографічні енциклопедії України». – Приуроч. до 20-ої річниці проголошення незалежності України та 80-річчя з дня засн. Одес. обл. – Імен. покажч.: с. 604–630. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-97185-2-5 (у паліт.). УДК 351.856.2(477.74)(092)

2069. Казимир Сікорський: сценограф, скульптор, живописець / [ред. Р. Ковальова]. – Тернопіль : Збруч, 2010. – 159 с., [14] арк. іл. : іл., портр. ; 24 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-528-329-4 (у паліт.). УДК 75(477)(092)

У книзі відтворено творчий доробок багаторічного головного художника Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру імені Т. Шевченка, заслуженого діяча мистецтв України Казимира Сікорського. Він успішно працює не лише в сценографії, а й знаний у краї як талановитий скульптор і живописець. На його мистецькому полі нині щедрі жнива — і в цьому переконається кожен, хто візьме до рук цю книжку. Вона присвячена 75-річчю з дня народження художника й адресована широкому загалу поціновувачів сучасного українського мистецтва.

2070. Каленюк С. П. Террафоксы и другие лисичане : [краевед. очерки] / Сергей Каленюк, Николай Ломако. — Лисичанск (Луган. обл.) : Лисичан. тип. : Принтэкс-пресс, 2010. — 129, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. — 200 экз. — ISBN 978-966-8061-52-3. УДК 908(477.61)

У книжці читач дізнається про террафоксів, котрі першими заселили лисичанські кручі, які помилково називають Соколиними горами, і про козацьку минувшину Верхнього; про роль Г. Г. Капустіна, Л. І. Лутугіна, Д. І. Менделєєва в історії міста; про лисичанські корені П. Л. Войкова, чийм ім'ям названо десятки заводів, шахт, вулиць; нові відомості про поета Володимира Сосюру і його друга лисичанського художника Іларіона Гороха; про таємниці прізвища письменника Петра Сєверова. Видання буде цікавим тим, хто небайдужий до історії своєї малої батьківщини — міста Лисичанська.

2071. Калініченко О. О. В. А. Кремінський — Ціолковський підводного світу / О. О. Калініченко, О. О. Синявська. — Одеса : ОМД, 2012. — 38, [1] с. : іл. ; 21 см. — В кн. також репр. вид. «Замьтки по подводному плаванію и возможности устройства подводного судна» / В. А. Креминского (Одесса : Тип. Штаба войск Одесского военного Округа, 1892). — Бібліогр.: с. 6 (8 назв). — 300 пр. — ISBN 978-617-637-031-4. УДК 23.827

До 120-ї річниці виходу в світ монографії одесита В. А. Кремінського «Замьтки по подводному плаванію и возможности устройства подводного судна» та 20-ї річниці відродження українського військово-морського флоту, Одеське регіональне Об'єднання творчих осередків мариністів ім. І. П. Гайдаєнка ВГО «Всеукраїнська спілка письменників-мариністів» підготувала дану працю. Для широкого кола читачів.

2072. Калуська Л. В. Мирослав Стельмахович і сучасність : зб. матеріалів на допомогу педагогам та батькам / Любомира Калуська ; Голов. упр. освіти і науки Івано-Франків. облдержадмін., Івано-Франків. обл. ін-т післядиплом. освіти. — Іва-но-Франківськ : Симфонія форте, 2012. — 52 с. : іл., табл. ; 21 см. — Бібліогр. в тексті. — Бібліогр. пр. авт.: с. 7–12. — 500 пр. — ISBN 978-617-7009-57-2. УДК 37.013

У збірнику представлено матеріали, розроблені та апробовані впродовж багатьох років у процесі роботи з педагогами. Вони вміщують основні орієнтири творчого використання спадщини академіка М. Стельмаховича педагогами та батьками. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією педагогічної освіти і науки.

2073. Кандидати і доктора наук — випускники історичного факультету Інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка : довідник / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Ін-т історії, етнології та правознавства ім. О. М. Лазаревського. — Чернігів : Лозовий В. М., 2013. — 65 с. ; 18 см. — (Silva rerum ; вип. 1). — У надзаг.: Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Ін-т історії, етнології та правознав. ім. О. М. Лазаревського. — На тит. арк.: До 40-річчя відновлення іст. ф-ту Ін-ту історії, етнології та правознав. ім. О. М. Лазаревського. — 200 пр. — ISBN 978-966-2765-85-4. УДК 378.6.093.5:378.245](477.51-25)(092)(02)

2074. Касьян М. А. Тернисті шляхи костоправа / М. А. Касьян. — Полтава : Скайтек, 2009. — 43 с., [2] арк. іл. : портр. ; 21 см. — ISBN 978-966-7723-51-4. УДК 821.161.2-94

У книжці вміщено автобіографічну розповідь та методичні поради лікаря-практика мануальної терапії, заслуженого лікаря України Касьяна Миколи Андрійовича. Для широкого читацького загалу.

2075. Квіт С. М. Дмитро Донцов: ідеологічний портрет / Сергій Квіт. — Вид. 2-ге, випр. і допов. — Львів : Галиц. вид. спілка, 2013. — 190 с. : портр. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 178–190 (331 назва) та в підрядк. прим. — 1 100 пр. — ISBN 978-966-1633-65-9. — URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000918> УДК 821.161.2.09(092)

У монографії висвітлено проблеми історії України ХХ ст. (міжвоєнна доба), також теорії та історії української літератури і журналістики. Розглянуто постать Дмитра Донцова як інтелектуала, головного редактора журналів «Літературно-Науковий Вістник» (1922–1932), «Вістник» (1933–1939), есеїста, літературного критика, політичного мислителя та ідеолога українського націоналізму. Увагу приділено сучасним публічним дискусіям, застосуванню герменевтичної стратегії в історичних дослідженнях, питанням естетики Донцова, феномену інтелектуального кола «вістниківців». Для дослідників галузей гуманітарних і суспільно-політичних наук, викладачів та студентів ЗВО.

2076. Кипнис Г. И. Виктор Некрасов : [лит. воспоминания] / Григорий Кипнис. – Киев : Альтер-прес, 2011. – 72, [1] с., VIII с. ил. : портр. ; 17 см. – (Літературна галерея). – 500 экз. – ISBN 978-966-542-463-5. УДК 821.161.2.09(092)

2077. Кищак С. І. Лемківські різьбярі у Львові після депортації 1945–1947 років : іст. нариси / Степан Кищак. – Львів : Сполом, 2013. – 135 с., [16] арк. іл. : портр. ; 21 см. – Частина тексту англ. – Бібліогр. пр. С. Кищака: с. 130–131 (26 назв). – Бібліогр.: с. 132–134 (60 назв) та в тексті. – Вид. коштом авт. – ISBN 978-966-665-799-5. – URL: <http://lemko.org/pdf/Kyshchak2013.pdf> УДК 745.51.021.7(477.83-25=161.2'282.2Лем)(09)

Видання присвячено лемківським різьбярям та їх мистецтву. У 3-му розділі книжки «Словник різьбярів» (с. 59–109) подано біографічні довідки про 233 митців із переліком та оцінкою їхніх творів, участю на виставках, а у найвизначніших — і списком літератури про їхню творчість. Це справжня енциклопедія лемківського різьбярства лише в одному місті Львові, яка переконливо свідчить про те, що в Україні різьбярським мистецтвом займалися цілі роди лемків: 20 членів роду Орисиків, 17 — Одрехівських, 15 — Іляшів, 11 — Стецяків, 10 — Долинських, по 9 — з родини Бенчів, Потоцьких та Красівських, по 8 — Шалайдів та Сухорських, по 7 — Михайлишиних та Бердалів, по 6 — Бояків, по 5 — Кищаків та Хропців. Для всіх, хто цікавиться історією української культури та мистецтва.

2078. Кібітлевський Й. Е. Тунік Микола Тарасович, 27.05.1929–15.09.1992 : біогр. нарис / Й. Е. Кібітлевський, М. В. Титячук. – Бар (Вінниц. обл.) : [б. в.] ; Хмельницький : Вид-во С. Пантюка, 2010. – 64 с., [6] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-8529-99-3 (помилк.). УДК 94(477.44)(092)

Біографічний нарис та спогади колег, друзів, рідних про М. Т. Туніка, першого секретаря райкому партії Барського району Вінницької області. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією краю.

2079. Кіровоградська обласна рада. Депутати Кіровоградської обласної ради першого-п'ятого скликань. – Кіровоград : Імекс ЛТД, 2012. – 153, [1] с. : іл., табл., портр. ; 31 см. – 150 пр. – ISBN 978-966-189-154-7. УДК 342.552(477.65)«1990/2010»(092)

Довідково-біографічне видання знайомить з депутатським корпусом Кіровоградської обласної ради I–V скликань. Для читачів, які цікавляться політичною історією краю.

2080. Класична спадщина й сучасний літературний процес : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 70-річчю від дня народж. доц. Каф. світ. л-ри М. І. Борецького (Дрогобич, 27–28 верес. 2011 р.). – Дрогобич (Львів. обл.) : Посвіт, 2012. – 237 с. ; 21 см. – У надзаг.: Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка, Філол. ф-т, Каф. світ. л-ри. – Бібліогр. в кінці доп. – 100 пр. – ISBN 978-966-2248-93-7. – URL: http://leomarek.ho.ua/opera/dombrovskyi_2012_chasovyi_vymir.pdf УДК 821(100).09(092)(06)

У збірнику вміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої 70-річчю від дня народження доцента кафедри світової літератури Мирона Івановича Борецького. Студії охоплюють широкий спектр наукових проблем, таких як сучасна рецепція традицій світової літератури, історія та теорія перекладу. Окремий розділ складають дослідження, присвячені науковій і перекладацькій спадщині Мирона Борецького. Для філологів, викладачів, аспірантів і студентів.

2081. Клепайло А. И. Лев Голицын и его дар / А. Клепайло. – 2-е изд., [с доп. и уточнениями]. – Киев : [б. и.], 2010. – 139, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 137–139 (42 назв.). УДК 634.8(477)(092)

У книжці висвітлена новаторська діяльність князя Льва Сергійовича Голицина (1845–1915) в галузі виноградарства й виноробства. Проаналізовано його зв'язки з центром винознавства в Нікітському ботанічному саду. Для широкого кола читачів.

2082. Клименко З. К. Николай фон Гартвис — второй директор Императорского Никитского сада : монография / З. К. Клименко, Е. Л. Рубцова, В. К. Зыкова ; Никит. ботан. сад — Нац. науч. центр [и др.]. – Киев : Аграр. наука ; Симферополь : Н. Орианда, 2012. – 77, [2] с. : ил., портр. ; 24 см. – На тит. л. и пер.: Никит. ботан. саду 200 лет. – В надзаг. также: Нац. акад. аграр. наук Украины, НАН Украины, Нац. ботан. сад им. Н. Н. Гришко. – Библиогр.: с. 73–78 (110 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-1691-48-2 (в пер.). УДК 58:069.029(477.75)(091)

У монографії висвітлено життєвий шлях другого директора Нікітського ботанічного саду, талановитого рослинника і селекціонера М. А. Гартвіса, що належав до плеяди тих учених, які зробили Нікітський сад

одним із кращих ботанічних садів світу. При ньому отримали подальший розвиток роботи, розпочаті засновником і першим керівником ботанічного саду Х. Х. Стевенном. Для широкого кола читачів.

2083. Кляшторна Н. Бойківське сузір'я : слов. персоналій Бойківщини / Н. Кляшторна. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. – 79 с. : іл., портр. ; 21 см. – Імен. покажч.: с. 77–79. – ISBN 978-966-668-291-1. УДК 908(477.83+477.86/.87)(092)

Видання містить короткі відомості про 300 видатних осіб, які своїм походженням чи діяльністю пов'язані з бойками і Бойківською землею. Словник розповідає про знаних осіб бойківського походження та акцентує увагу на їхньому внеску у розвиток рідного краю. Також подані відомості про представників інших етнічних груп та національностей, котрі кожен у своїй царині допомагали бойкам, популяризували їхню культурну спадщину та в цілому сприяли розвитку Бойківщини. Книжка розрахована на широке коло читачів, які цікавляться історією Бойківщини.

2084. Книга пам'яті підводників Военно-Морского флота, уроженцев Одессы и Одесской области, погибших в годы Великой Отечественной войны и в мирное время / [авт.-сост. В. Бойко] ; Ассоц. моряков-подводников им. А. И. Маринеско Одессы и Одес. обл. – Одесса : ОГТ, 2012. – 215 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 207–212. – 300 экз. – ISBN 978-617-637-041-3 (в пер.). – URL: <http://mash.dobrota.biz/39istoriya/86238-1-odessi-odesskoy-oblasti-kniga-pamyati-podvodnikov-voenno-morskogo-flota-urozhencev-odessi-odesskoy-obl.php> УДК 94:623.827](477.74)«1904/2003»(092)

Метою видання є збереження для прийдешніх поколінь відомостей про тих, кому вони зобов'язані своїм життям. Сучасне покоління і його нащадки повинні зберігати вічну пам'ять про загиблих підводників, підтримувати в достойному вигляді і вдосконалювати пам'ятні та меморіальні об'єкти, які увічнили полеглих героїв. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією підводного флоту.

2085. Книга Памяти Украины по увековечению участников боевых действий в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг. Донец. обл. / [гл. редкол.: И. А. Герасимов (председатель) и др. ; обл. редкол.: А. Л. Третьяк (председатель) и др.]. – Донецк : Промінь, 2001– . – 21 см.

Т. 22 : [Город Доброполье, Добропольский район, город Константиновка, Константиновский район, город Красноармейск, Красноармейский район, город Селидово]. – 2010. – 567, [1] с. : ил., портр. – 2 000 экз. – ISBN 978-966-2008-16-6 (в пер.). УДК 94(477)«1941/1945»

2086. Книга Памяти Украины. Победители : Одес. обл. / [редкол.: Герасимов И. А. (председатель) и др. ; обл. редкол.: Хлыщов П. В. (председатель) и др.]. – Одесса : Книга пам'яті України, 2006– . – 21 см. **[Т.] 2** : г. Одесса. Приморский район. – 2012. – 790 с. – Библиогр.: с. 789 (12 назв.). – 1 200 экз. – ISBN 978-617-637-019-2 (ошибоч.) (в пер.). УДК 94(477.74)

[Т.] 3 : г. Одесса. Малиновский район : доп. и уточнения к 1-му т. «Книга памяти Украины. Победители» : (Киев. р-н г. Одессы). – 2012. – Библиогр.: с. 693 (12 назв.). – 1 200 экз. – ISBN 978-617-637-038-3 (в пер.). УДК 94(477.74)

[Т.] 4 : г. Одесса. Суворовский район / [обл. редкол.: Хлыщов П. В. (председатель) и др.]. – 2013. – 557 с. : ил. – Библиогр.: с. 556 (13 назв.). – 1 300 экз. – ISBN 978-617-637-066-6 (в пер.). УДК 94(477.74)«1941/1945»

2087. Книга памяти Украины. Победители : участники боевых действий в ВОВ 1941–1945 гг. и Второй мировой войне : Луган. обл. / [гл. редкол.: Герасимов И. А. (председатель) и др. ; обл. редкол.: Хунов Ю. А. (председатель) и др.]. – Луганск : Промпечать, 2006– . – 27 см. – ISBN 5-7707-2128-2. **[Т.] 8** : г. Рубежное, г. Свердловск, г. Стаханов. – 2011. – 546, [2] с., [8] л. ил. : ил., портр. – 1 450 экз. – ISBN 978-966-8606-54-0 (в пер.). УДК 94(477.61)«1941/1945»

[Т.] 9 : г. Лисичанск, Станично-Луган. р-н, Троиц. р-н. – 2012. – 581, [2] с., [8] л. ил. : ил., портр. – 1450 экз. – ISBN 978-966-8606-64-9 (в пер.). УДК 94(477.61)(092)

2088. [Книга Пам'яті України]. Переможці : учасн. бойових дій Другої світ. і Великої Вітчизн. воен, які померли в повоен. період, або проживають на території обл. : Вінниц. обл. / [голов. редкол.: Герасимов І. О. (голова) та ін. ; обл. редкол.: Спірідонова Л. М. (голова) та ін.]. – Вінниця : Обл. редкол. Книги Пам'яті України : Держ. картогр. ф-ка, 2007– . – 27 см.

[Т.] 6 : Піщанський район, Погребищенський район, Теплицький район, Тиврівський район / [упоряд.: Харчук В. Є. та ін.]. – 2012. – 701, [2] с. : іл. – Бібліогр.: с. 702. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-533-062-3 (у паліт.). УДК 94(477.44)«1939/1945»(092)

2089. Книга Пошани. Портрети сучасниць : [довід.-біогр. вид. / упоряд. В. В. Болгов] ; Укр. конфедерація журналістів, Ін-т біогр. дослідж. – Київ : Ін-т біогр. дослідж., 2013– . – 31 см.

Вип. 4. – 2013. – 191 с. : іл., портр. – Текст укр., рос. – ISBN 978-966-8178-66-5 (у паліт.). – <https://who-is-who.ua/main/book/641/0> УДК 94(477)-055.2(092)(035)

До випуску вміщено біографії жінок — Героїв України, удостоєних державних нагород України, відзначених громадськими, відомчими, професійними, муніципальними нагородами, лауреатів творчих та мистецьких заходів. Ілюстровано фотопортретами. Для широкого читацького загалу.

2090. Книга скорботи України : Волин. обл. / [голов. редкол.: Герасимов І. О. (голова) та ін. ; обл. редкол.: Курилюк О. І. (голова) та ін.]. – Луцьк : Надтир'я, 2006– . – 21 см. – ISBN 966-571-531-9. **Т. 3** : Локачинський район. Луцький район / [уклад.: Кучерепа М. М. та ін.]. – 2012. – 419 с. : іл., портр. – Бібліогр. в тексті. – Імен. покажч.: с. 357–410. – Геогр. покажч.: с. 411–416. – 300 пр. – ISBN 978-966-517-710-4 (у паліт.). УДК 94(477.82)(092)

2091. Княгині нашого часу / [упорядкув. В. І. Ожуг]. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2012. – 40 с. : портр. ; 21 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-1696-72-2. УДК 351.856.2(477)-055.2

Книжка вміщує короткі біографії жінок Дніпропетровська, удостоєних ордена княгині Ольги. Для широкого читацького загалу.

2092. Князева С. А. Такая вот жизнь, и такое кино : по дневникам (1984–1994) / Светлана Князева. – Киев : Софія-А, [2011?]. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-8684-69-2. УДК 821.161.1(477)-312.6

Видання присвячено Леоніду Михайловичу Осиці — кінорежисеру, сценаристу, заслуженому діячу мистецтв УРСР (1988), народному артисту України (1998), одному із представників хвилі «українського поетичного кіно». Для широкого кола читачів, які цікавляться історією кінематографу та його митцями.

2093. Кобаль В. В. Батя : нариси про життя і творч. шлях видат. балетмайстера Срібної Землі — Закарпаття нар. артиста України М. Л. Суслікова — худож. керівника заслуж. ансамблю танцю України «Юність Закарпаття» обл. Будинку культури профспілок / Василь Коваль. – Ужгород : Ужгород. міська друк., 2011. – 203, [4] с., [24] арк. іл. : іл., нот. іл., портр. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 201–202. – 500 пр. – ISBN 978-966-2921-75-5 (у паліт.). УДК 793.3.071.1(477.87). – URL: /?full_data=44

Книжка видана з нагоди 90-річчя від дня народження ветерана культури краю, старшого викладача Ужгородського коледжу культури і мистецтв — Михайла Львовича Суслікова. Висвітлено життєвий і творчий шлях майстра. Біографічний матеріал доповнено фотографіями з життя хореографа та описом найбільш відомих закарпатських танців, таких як «Легенда Карпат», «Карічка», «Вітальна гуцулочка», «Плав'янський вертунець». Для всіх, хто цікавиться історією культури та мистецтва регіону.

2094. Коваль І. М. Євангеліст Лука з княжого Галича / Ігор Коваль, Іван Миронюк ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Галиц. райдержадмін. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2009. – 223 с. : іл., портр. ; 25 см. – В кн. також доп. Я. Хмільєвського «На що хворіли та від чого помирали деякі українські князі». – Бібліогр.: с. 221–223 та в тексті. – ISBN 978-966-668-227-0 (у паліт.). УДК 94(477.83/.86)(092)

Книжка присвячена життю та науковій діяльності дослідника, історіографа, краєзнавця, археолога, громадського діяча, медика Ярослава Хмільєвського (1895–1965). Для широкого кола читачів.

2095. Ковбасюк М. С. Г. Амбарцумян: життя і музично-педагогічна діяльність : [з нагоди 90-річчя від дня народж. : навч.-метод. посіб.] / Михайло Ковбасюк, Світлана Теодорович ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т культури і мистецтв, Каф. хор. співу. – Львів : Трек-ЛТД, 2013. – 71 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 70–71 (12 назв). – ISBN 978-966-97215-2-5. УДК 78.071.2(477.83-25)(092)

Видання присвячено диригенту, педагогу Сергію Георгійовичу Амбарцумяну. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться проблемами сучасної української музичної культури.

2096. Козловский Альфред Иванович / [гл. ред. В. М. Наринский]. – Днепропетровск : Днепр-VAL, 2009. – 242 с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 24 см. – Библиогр. тр. А. И. Козловского: с. 215–224 (136 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-8704-38-3 (в пер.). УДК 669(477)(092)

Видання розповідає про українського промисловця, відомого металурга, академіка АІН України, Героя Соціалістичної Праці (1990), заслуженого винахідника України (1989), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (2004), почесного громадянина Дніпропетровська А. І. Козловського (1929-2013). Подано інформацію про його життя та діяльність, спогади колег. Вміщено список друкованих праць ученого. Для читачів, які цікавляться історією і сьогоденням вітчизняної науки та металургійної галузі України.

2097. Колодний А. М. Іван Шевців — життєпис українця-християнина : наук.-біогр. нарис / Ана-толій Колодний. — Київ : Укр. асоц. релігієзнавців : Укр. конфедерація журналістів, 2011. — 591 с., [12] арк. іл. : портр. ; 21 см. — Бібліогр. наук. пр. І. Шевціва: с. 595–597. — 500 пр. — ISBN 978-966-1641-42-5. УДК 271.4-584(477)(092)

У книзі на тлі життєвої стежі Івана Шевціва розкрито особливості діаспорного буття УГКЦ, зокрема на конкретному матеріалі показано діяльність Римської курії, зорієнтованої проти самостійного функціонування УГКЦ, її утвердження в статусі патріархату в роки життя в діаспорі ісповідника віри митрополита Йосифа Сліпого. Видання розраховано на науковців-релігієзнавців, істориків, богословів, широкого кола читачів, які цікавляться історією православ'я в діаспорі.

2098. Колоцей Ю. А. Слава и трагедии Героев СССР : [биогр. очерки] / Юрий Колоцей. — Киев : Аванпост-Прим, 2012. — 351 с. : ил., портр. ; 24 см. — Библиогр.: с. 346–347. — 1 000 экз. УДК 94(47+57)(092)

Видання вміщує біографічні нариси про людей, які своїми подвигами творили історію країни Рад; разом із нею пережили всю гаму людських почуттів: від триумфальних радісних миттєвостей — до глибоких розчарувань. Переважну більшість із них було відзначено найвищою нагородою — званням Героя Радянського Союзу, але далеко не кожному з них судилося прожити подальше своє життя в променях слави, пошани і поваги співвітчизників. Чому ж так сталося? Про це йде розповідь у книзі. Для широкого читацького загалу.

2099. Колядич Ю. В. Поетика малої прози Романа Іваничука : монографія / Ю. В. Колядич, Н. С. Поляруш. — Вінниця : Фірма «Планер», 2010. — 181 с. : портр. ; 20 см. — Бібліогр.: с. 169–179 (161 назва). — 300 пр. — ISBN 978-966-2337-25-9. УДК 821.161.2-3.09(092)

2100. Комиссарова В. В. Крымская династия Шлее / Валентина Комиссарова. — Симферополь : Н. Орианда (Димников), 2012. — 87 с. : ил., портр. ; 27 см. — Библиогр. в конце разд. — 1 000 экз. — ISBN 978-966-1691-62-8 (в пер.). УДК 94(477.75)(092)

У династії Шлеє було чимало яскравих особистостей, які залишили помітний слід в історії Криму. Сім'я зросійщених німців виховала громадських діячів, щиро дбали про добробут рідного краю. Шлеє працювали в органах місцевої влади (1872–1918), сприяли розвитку освіти і охорони здоров'я, займалися благодійністю. Представники цього роду і стали героями книжки. У виданні опубліковано маловідомі факти і рідкісні фотографії з приватних колекцій, вміщено цікаві дані про пам'ятки архітектури: гімназію В. А. Станішевської (Симферополь), готель «Кіст» (Севастополь), віллу «Хайял» (Сімеїз). Відомості про життя і діяльність династії Шлеє відновлено автором у результаті багаторічних досліджень (хронологічні межі: 1850–1950 рр.). Адресовано краєзнавцям, екскурсоводам, історикам, бібліографам та широкому колу читачів, які цікавляться генеалогією та історією Криму.

2101. Кондратович О. П. Олекса Ошуркевич: з антеїв Волинської землі : 80-річчю від дня народж. присвяч. / Олександра Кондратович. — Луцьк : Волин. обл. друк., 2013. — 119 с. : ил., портр. ; 21 см. — Библиогр.: с. 117–118 (18 назв). — 200 пр. — ISBN 978-966-361-724-4. УДК 398(477.82)(092)

Видання присвячено фольклористу, етнологу, музейнику Олексі Ошуркевичу. Для широкого кола читачів.

2102. Конкевич Ю. М. Ані слова про «Зіркову хворобу» : портрети на тлі епохи / Юрій Конкевич. — Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. — 86 с., [2] арк. іл. : портр. ; 20 см. — 400 пр. — ISBN 978-966-361-565-3. УДК 821.161.2-92

У виданні вміщено інтерв'ю з відомими людьми, такими як Тарас Петриненко, Ольга Гекрасим'юк, Іван Малкович, Микола Томенко, Антоніна Маренич, Юрій Шевчук, Савік Шустер, Семен Глузман, Віталій Кварцянний. Автор «перемежовує» ці бесіди з власними образками, нарисами, які називає «З другої сторінки. Життєпис». Розмірковуючи про свою дебютну книжку, публіцист розповів, що долі більшості її героїв пов'язані з Волинню, що, «полюючи за зірками» й відтак записуючи інтерв'ю з ними, він намагався відтворити «певну, хоч і не повну картину часу». Для широкого читацького загалу.

2103. Коржик У. З. Іван Іов: літературно-критичний нарис / Уляна Коржик. — Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2011. — 159 с. : ил., портр. ; 20 см. — Бібліогр.: с. 74–79 (60 назв) та в підрядк. прим. — 300 пр. — ISBN 978-966-8969-41-6. УДК 821.161.2-1.09

У книжці подано матеріали про життя та творчість українського поета Івана Іова, додано спогади про поета і його листи до Євгена Барана та Петра Сороки. Для літературознавців, вчителів, студентів.

2104. Костенко Н. Е. Борис Александрович Михеев / Н. Е. Костенко ; М-во культуры Украины, Харьков. нац. ун-т искусств им. И. П. Котляревского. — Харьков : С.А.М., 2012. — 179 с. : ил., нот. ил., табл.,

портр. ; 21 см. – (Биография и библиография выдающихся музыкантов). – Библиогр.: с. 124–136 и в подстроч. примеч. – 200 экз. – ISBN 978-966-8591-79-2 (в пер.). УДК 780.614.1.071(477)(092)

2105. Костопільська дитяча школа мистецтв. 50 років / [упоряд.: Н. Осипчук] ; Від. культури і туризму Костопіл. РДА. – Костопіль (Рівнен. обл.) : Костопіл. друк., 2010. – 63 с. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-1526-19-7. УДК 377:7(477.81-21)(091)(092)

2106. Кострица Ю. П. Золотая книга Лисичанска, 1710–2010 : [о 300-летней истории города и о лучших его представителях] / Юрий Кострица. – Лисичанск (Луган. обл.) : Лисичанс. гор. тип., 2009. – 510, [6] с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 508–510. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-8061-42-4 (в пер.). УДК 94(477.61)«1710/2010»

2107. Кочан І. М. Українське термінознавство в іменах / Ірина Кочан. – Львів : Літопис, 2012. – 291 с. ; 20 см. – Библиогр.: с. 279–288 (122 назви), в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 289–291. – 300 пр. – ISBN 978-966-8853-26-5. УДК .161.2(092)

У довіднику зібрано короткі відомості про українських термінологів минулого і сучасності, як вони своїми науковими працями, лексикографічними виданнями торували підґрунтя сучасного українського термінознавства, удосконалюють його сьогодні та прокладають шлях у майбутнє української науки. Для науковців, мовознавців та широкого кола читачів, які цікавляться українським термінознавством, розвитком української наукової мови.

2108. Кошкин В. М. Профессор Александр Николаевич Щукарев. Трудно быть гением / В. М. Кошкин, А. Я. Дульфан. – Харьков : Факт, 2011. – 95 с., [4] л. ил. : портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 94 (6 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-637-704-6. – URL: http://library.kpi.kharkov.ua/files/TRUD_NTY/trud2011_Kowkin.pdf УДК 544.33(477)(092)

Особистість, якій присвячено це видання, є унікальною. О. М. Щукарьов (1864–1936), фізико-хімік, професор Харківського технологічного інституту, заснував сучасну вітчизняну термохімію, виготовив одну з перших у світі електричних логічних машин із демонстрацією логічних висновків безпосередньо на екран. Він також був і відомим філософом. Книжка містить документальні матеріали 30-х рр. ХХ ст. Для широкого кола дослідників.

2109. Краеведы Слобожанщини : биограф. справ. / [сост. В. О. Соловьев]. – Харьков : Мачулин Л. И., 2011. – 159 с. ; 20 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-8768-36-1. УДК 908(477.54)(092)(035)

У виданні вперше зібрано воедино відомості про краєзнавців Харкова і області. Наведено короткі біографічні відомості про 473 дослідників, які в різні роки вивчали спадщину Слобожанщини: її культуру, історію, природні ресурси. Розраховано на краєзнавців, студентів і школярів, гостей міста і області.

2110. Крючков Юрий Семёнович : 85-летию посвящ. / [идея В. С. Подгуренко]. – Николаев : НУК, 2013. – 26, [1] с. : ил., портр. ; 15 см. – Прил. к газ. «Кораблестроитель». – Библиогр. тр. Ю. С. Крючкова: с. 21–27 (56 назв.). – 100 экз. УДК 629.5(47+57)(092)

Видання присвячено 85-річчю від дня народження Крючкова Ю. С. — вченого в галузі корабельних енергетичних установок, парусних суден, історії флоту суднобудування. Для фахівців галузі, бібліографів, викладачів, студентів.

2111. Кузякіна Н. Б. Траєкторії доль / Наталія Кузякіна ; [упоряд. В. Панченко]. – Київ : Темпора, 2010. – 639 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Бібліотека «ЛітАкценту»). – Библиогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 609–624. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-569-006-2 (у паліт.). УДК 792.071.1(477)(092)

Головний герой досліджень Н. Кузякіної (1928–1994) — український драматург Микола Куліш. До видання вміщено монографію «Доля Миколи Куліша», над якою авторка працювала в останні роки життя, а також цикл наукових розвідок, що на широкому архівному матеріалі розгортають драму письменника після того, як його було репресовано. Водночас сторінки книги дають змогу скласти уявлення і про траєкторію долі самої авторки, чия наукова творчість є вагомим здобутком українського літературознавства ХХ ст. Для науковців, літературознавців, усіх, хто цікавиться історією української літератури та її представниками.

2112. Кулага О. М. Козацькі хутори й села Шишаччини : краєзн.-генеал. нариси-роздуми про деякі хутори і роди на території Шишац. р-ну з найдавніших часів до 2009 р. / Ольга Кулага. – Гадяч (Полтав. обл.) : Гадяч, 2010. – 371 с. : іл., портр. ; 25 см. – 200 пр. – ISBN 978-617-567-005-7 (у паліт.). УДК 908(477.53)

Авторка книги, мешканка села Шишак (Полтавська обл.), бібліотекар за фахом, проводить краєзнавчо-генеалогічне дослідження своєї місцевості. Вміщено нариси про історію родин, які тут жили від найдавніших часів до наших днів. Для широкого кола читачів, які цікавляться генеалогічними розвідками та історією краю.

2113. Купчик Л. Богдана Пилипчук — українським духом окрилена / Лідія Купчик. — 2010. — URL: <http://www.lida.kupchuk.lviv.ua/3/pylypchuk.pdf>

Книжка присвячена нашій сучасниці, великій патріотці, борцю за волю України, довголітньому політв'язню, громадській діячці Богдані Пилипчук. Пані Богдана належить до когорти тих людей, кого звемо Духовними Матерями українства. Її життя — це і сторінка нашої історії, і якнайкращий зразок для наслідування. Для широкого читацького загалу.

2114. Купчик Л. Віра Крокіс — і ніжна, і незламна донька України / Лідія Купчик. — 2012. — (Серія «Духовні Матері українства»). — URL: <http://www.lida.kupchuk.lviv.ua/3/krokis.pdf>

Книжка присвячена нашій сучасниці, великій патріотці, борцю за волю України, довголітньому політв'язню, громадській діячці Вірі Крокіс. Пані Віра належить до когорти тих людей, кого звемо Духовними Матерями українства. Її життя — це і сторінка нашої історії, і якнайкращий зразок для наслідування. Для широкого читацького загалу.

2115. Купчик Л. Дарія Гусяк — вірна донька України, духовна мати українства / Лідія Купчик. — 2012. — 51 с. — URL: <http://www.lida.kupchuk.lviv.ua/3/gusiak.pdf>

Книжка присвячена нашій сучасниці, великій патріотці, жертвовному борцю за волю України, довголітньому політв'язню, самовідданій громадській діячці Дарії Гусяк. Пані Одарка належить до когорти тих людей, кого звемо Духовними Матерями українства. Її життя є не лише приватною біографією, а й сторінкою нашої історії і якнайкращим зразком для наслідування. Для широкого читацького загалу.

2116. Купчик Л. Надія Мудра — мудрістю обдарована / Лідія Купчик. — Львів, 2013. — 55 с. — (Серія «Духовні Матері українства»). — URL: <http://www.lida.kupchuk.lviv.ua/3/mudra.pdf>

Книжка присвячена Надії Мудрій — нашій сучасниці, великій патріотці, борцю за волю України, довголітньому політв'язню, активній громадській діячці, редактору-упоряднику унікального трьохтомного енциклопедичного довідника «Українська жінка у визвольній боротьбі 1940–1950 рр.». Пані Надія належить до когорти тих людей, кого звемо Духовними Матерями українства. Адже вона всі скарби душі своєї, різносторонні таланти і невтомну працю офірувала Україні й українцям. Розраховано на широке коло читачів.

2117. Купчик Л. Ольга Гладун — берегиня українського духу / Лідія Купчик. — Львів, 2013. — 47 с. — (Серія «Духовні Матері українства»). — URL: <http://www.lida.kupchuk.lviv.ua/3/gladun.pdf>

Книжка присвячена Ользі Гладун — українській жінці, полум'яній патріотці, активній громадській діячці, невтомній будительці національної пам'яті українців. Її життя — це і сторінка нашої історії, і разом з тим це — якнайкращий зразок для наслідування тим, хто насправді, а не лише на словах любить Україну. Розраховано на широке коло читачів.

2118. Купчик Л. Роман Лиско : Блаженний слуга Бога та вірний син України / Лідія Купчик. — Львів : Папуга, 2009. — 115 с. : іл., нот. іл., портр. ; 20 см. — На обкл. авт. не зазначено. — Бібліогр.: с. 81–82, 100 та в підрядк. прим. — ISBN 978-966-8041-54-9. — URL: http://www.lida.kupchuk.lviv.ua/3/Lysko_R.pdf. УДК 271.4-36(477.83)

Видання присвячене світлій пам'яті Блаженного священномученика Романа Лиска. Отець Роман жив і вірно служив Богу і людям, в служінні цьому пожертвував своїм життям. У книжці представлено родові коріння священика, його життя і діяльність, доля осиротілої родини та матеріали вшанування пам'яті отця Романа Лиска. Адресовано широкому колу читачів, зокрема творчій інтелігенції, священикам, молоді.

2119. Купчик Л. Ярослава Заневчик-Менкуш — невтомна бджілка української ниви / Лідія Купчик. — Львів: 2013. — 47 с. — (Серія «Духовні Матері українства»). — URL: <http://www.lida.kupchuk.lviv.ua/3/zanevchuk.pdf>

Книжка присвячена нашій сучасниці, великій патріотці, борцю за волю України, політв'язню сумління, талановитій майстрині-художниці, громадській діячці Ярославі Заневчик. Пані Слава належить до когорти тих людей, кого звемо Духовними Матерями українства. Адже вона всі скарби душі своєї, великий талант і невтомну працю офірувала Україні й українцям. Її життєвий шлях є і сторінкою нашої історії, і якнайкращим зразком для наслідування. Для широкого читацького загалу.

2120. Кухар-Онышко Н. А. Военный инженер Э. И. Тотлебен : [очерк] / Н. А. Кухар-Онышко. — Николаев : Изд-во Ирины Гудым, 2010. — 35 с. : ил., табл. ; 21 см. — (Легендарные имена). — Библиогр.: с. 35 (13 назв.). — 400 экз. УДК 94(477.73)«1818/1884»(092). — URL: <http://litnik.org/images/Biblioteki/NasaBiblioteka/KuharTotleben.pdf>

Видання розповідає про видатного військового інженера Е. І. Тотлебена, відомого створенням оборонних споруд Севастополя в роки Кримської війни. Менше відомо про те, що він є автором фортифікацій-

них споруд навколо Миколаєва, побудованих у 1855 р. Фрагменти цих споруд існують і зараз. Видання розраховано на широке коло читачів і любителів історії краю.

2121. Кухта С. Маєстро гуцульського танцю Ярослав Чуперчук / С. Кухта. – Львів : Край, 2011. – 125, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – На звороті тит. арк.: 100-річчя від дня народж. Я. Чуперчука. – На обкл. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 124–125 (35 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-547-358-9. УДК 793.31(477)(092)

Видання підготовлено до 100-річчя від дня народження видатного українського балетмейстера, етнографа, віртуоза гуцульського танцю Ярослава Чуперчука. Випускник танцювальної школи Василя Авраменка був одним із засновників Гуцульського державного ансамблю пісні і танцю (м. Івано-Франківськ), Заслуженого ансамблю пісні і танцю «Галичина» (м. Львів). У книжці використано матеріали архіву відомого балетмейстера, вперше опубліковано щоденники щодо поїздки ансамблю «Чорногора» (нині — «Галичина») по Закарпаттю і на Гуцульщину у 1949 р. та про поїздки агітбригади Будинку культури Забайкальської залізниці (м. Чита) у 1954 р. Шанувальники творчості митця мають змогу ознайомитись із оригіналами листів, фотографій та документів, що дасть їм можливість краще зрозуміти життєвий та творчий шлях Маєстро гуцульської хореографії. Для широкого кола читачів, які цікавляться культурно-мистецьким життям регіону.

2122. Кучер В. М. Сонячна доля: (сімейно-історична хроніка) [родини Кучерів] / Віктор Кучер. – Козятин (Вінниц. обл.) ; Вінниця : Данилюк В. Г., 2012. – 319 с. : іл., портр. ; 30 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-2190-91-5 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+929.52Куч

2123. Кучерук В. Українська Галицька Армія : довідник / Василь Кучерук. – Київ : Київ. нотна ф-ка, 2010. – 440 с., [4] л. карт. : іл., табл., портр. ; 25 см. – На паліт. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 378–439. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2613-00-1 (у паліт.). – URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Kucheruk_Vasyl/Ukrainska_Halytska_Armiia_dovidnyk/ УДК 94(477.83/.86)(035).

Довідник присвячено Збройним силам ЗУНР — Галицькій Армії. Вміщено відомості про її організацію, озброєння, бойові дії на польському, більшовицькому, денікінському фронтах у 1918–1920 рр. Чимало уваги приділено таборам інтернування. Опубліковано біограми командувачів та начальників штабів армії, корпусів, бригад, командирів більшості куренів та інших підрозділів УГА. При укладанні довідника враховано найновіші дослідження історії українських військових формувань Національно-визвольної революції 1917–1921 рр. Для військовослужбовців Збройних сил України, викладачів історії, студентів гуманітарних і військових навчальних закладів і всіх, хто цікавиться національно-визвольними змаганнями українського народу.

2124. Л. В. Громашевський — живий образ : (спогади його сучасників та учнів) / [упоряд.: Л. М. Чудна та ін.] ; Нац. акад. мед. наук України, М-во охорони здоров'я України, ДУ «Ін-т епідеміології та інфекц. хвороб ім. Л. В. Громашевського АМН України». – Київ : ДІА, 2010. – 143 с. : іл., портр. ; 20 см. – Текст: укр., рос. – 300 пр. – ISBN 978-966-8311-66-6. УДК 616-036.22(477)(092)

Видання присвячено українському радянському епідеміологу, розробнику вчення про механізми передачі інфекції, оригінальної класифікації інфекційних хвороб, організатору системи санітарно-епідеміологічних станцій в СРСР, академіку АМН СРСР, заслуженому діячу науки УРСР, Герою Соціалістичної Праці Льву Васильовичу Громашевському. Для фахівців галузі, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться сферою охорони здоров'я.

2125. Ламонова О. 24 художниці : [есе] / Оксана Ламонова. – Київ : КМЦ «Поезія», 2010. – 120, [10] арк. іл. : іл. ; 20 см. – ISBN 978-966-2170-36-8. УДК 821.161.2-4

У сучасному українському мистецтві важливу роль відіграють окремі творчі особистості. Саме про таких митців розповідають есе кандидата мистецтвознавця, члена НСХУ Оксани Ламонової. Для всіх, хто цікавиться історією українською культури та мистецтва.

2126. Лебединщина в іменах : [біогр. дані / упоряд. П. М. Сайко]. – Суми : Корпункт, 2010. – 83 с. : іл., портр. ; 30 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-7402-66-2 (у паліт.). – URL: http://7shkola.com.ua/?page_id=1070 УДК 94(477.52)(092)

Ця книга — результат роботи учнівського наукового товариства «Пошук». У ній читач знайде розповіді про славних лебединців, які творили історію рідного краю. Серед них військові, меценати, лікарі, вчителі, зоотехніки, спортсмени, художники, письменники тощо. Керівники і учні пошукових ланок сподіваються, що збірка викличе у кожного, хто торкнеться сторінок історії Лебединщини, почуття гордості за земляків і приклад для наслідування.

2127. Лендъсл І. І. Повернення додому Міхая Мункачі... = Возвращение домой Михая Мункачи... : [присвяч. життю та творчості відомого худож.] / Іван Лендъсл, Олександр Галай. – Ужгород : Уж-

город. міська друк., 2011. – 76, [2] с. : іл., портр. ; 33 см. – Текст парал. укр., рос. – Бібліогр.: с. 76–77 (48 назв). – 450 пр. – ISBN 978-966-2921-74-8 (у паліт.). УДК 75.071.1(439+477.87-21)

2128. Ленская Л. В. О творчестве Николая Милаша : [укр. поета-фронтовика] : сб. ст. / Лилия Ленская. – Днепропетровск : Алексей Ленский, 2013. – 39 с. : портр. ; 21 см. – 200 экз. – ISBN 978-966-2540-55-0. УДК 821.161.1(477)-1.09(092)

2129. Леонид Арист: починаючих на лаврах будильник не разбудит / [сост. В. Г. Ручкина]. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2012. – 87, [1] с., [8] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – (Личность в зеркале прессы). – Вып. дан. укр. – 100 экз. – ISBN 978-966-1696-59-3 (в пер.). УДК 821.161.1(477)-92

Видання розповідає про вченого-металурга та винахідника Леоніда Михайловича Ариста. Розраховано на широкий читацький загал.

2130. Леонід Васильович Губерський : матеріали до бібліогр. (1970–2011) / [упоряд.: Нестеренко В. Г. та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2011. – 111, [1] с. : портр. ; 24 см. – ISBN 978-966-439-460-1 (у паліт.). УДК 016:[929Губерський+378.4(477-25)КНУ(092)

2131. Леонтій Іванович Коростильов: до 70-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова, Наук. б-ка ; уклад.: Гординець С. Ю., Панченко Т. С. – Миколаїв : НУК, 2012. – 19, [1] с. : портр. ; 20 см. – 100 пр. УДК 016:629.5(477)(092)

Бібліографічний покажчик присвячено 70-річчю від дня народження доктора технічних наук, професора кафедри будівельної механіки корабля Кораблебудівного інституту Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова Коростильова Леонтія Івановича. Для широкого кола читачів.

2132. Лесья Українка і родина Косачів в контексті української та світової культури : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 140-річчю з часу написання драми-феєрії «Лісова пісня», 24–25 лют. 2011 р., м. Луцьк, с. Колодяжне на Волині : наук. зб. – Луцьк : Волин. краєзн. музей, 2011. – 30 см.

Вип. 4 / [ред. група: А. Силук та ін.]. – 2011. – 302 с. : іл., портр. – У надзаг.: Упр. культури і туризму Волин. облдержадмін., Волин. краєзн. музей, Колодяжн. літ.-мемор. музей Лесі Українки, Волин. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Бібліогр. в кінці доп. – 200 пр. – ISBN 978-966-361-581-3 (помилк.). УДК 821.161.2.09(092)(06)

Висвітлено творчість Лесі Українки у контексті української, світової культури та європейської філософської думки початку ХХ ст. Досліджено документи та матеріали з історії родини Косачів. Наведено бібліографію досліджень волинських авторів про Лесью Українку. Для широкого кола дослідників творчості письменниці.

2133. Лимарченко О. С. Михайло Олексійович Лаврентьев : [вчений в галузі математики, механіки, гідродинаміки, газової динаміки, механіки і фізики вибухів, техніки / О. С. Лимарченко ; редкол.: Л. В. Губерський (голова) та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2011. – 59 с. : іл., портр. ; 23 см. – (Видатні вихованці та педагоги). – Авт. зазначено на 59-й с. – 200 пр. УДК 378.4(477-25)(092)

2134. Литовець-Гайдаш Г. П. Вивчення творчості Наталі Баклай у школі / Ганна Литовець-Гайдаш. – Тернопіль : Мандрівець, 2012. – 110 с. : портр. ; 20 см. – Назва обкл.: Вивчення творчості. Наталя Баклай. – Бібліогр. в тексті. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-634-669-1. УДК 373.016:821.161.2.09

Посібник містить відомості про життєвий і творчий шлях званої письменниці-полтавчанки Наталі Баклай, ґрунтовні літературознавчі дослідження її поетичного та прозового доробку, а також цікаві матеріали для проведення уроків літератури рідного краю та літературно-музичного вечора за творчістю Н. Баклай. Окрім того, до видання ввійшли вибрані поезії та новели письменниці, які варто запропонувати учням для текстуального вивчення у школі. Для вчителів української мови і літератури, старшокласників, усіх, хто захоплюється сучасною українською літературою.

2135. Лихогруд І. П. Дороги життя. Моя трудова книжка : (події і факти, спогади і роздуми) / І. П. Лихогруд. – Прилуки (Чернігів. обл.) : Прилуц. міська друк., 2012. – 182, [1] с., [13] арк. іл. ; 21 см. – Присвяч. 90-й річниці утворення Срібнян. р-ну. – 200 пр. – ISBN 978-966-1665-45-2. УДК 821.161.2-94

На сторінках видання автор на фоні своєї трудової і життєвої біографії розповідає історію Срібнянського району Чернігівської області, починаючи від дня його відокремлення від Прилуцького району у січні 1965 р. і до 2012 р. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку краю.

2136. Лісові чорти. Їх життя і буття : ювілейн. іст.-мемуар. зб. у їх вісімдесятип'ятиліття : [про укр. пластунів / редкол.: Барановський Р. (голова) та ін.]. – Львів : Укр. технології ; Нью Йорк : [б. в.], 2010– . – 28 см.

Кн. 2 : 1945–2007. – 2010. – 362 с. : іл., нот. іл., портр. – На тит. арк. у підзаг.: Накладом Великого Племені Лісових Чортів (3-й Курінь Укладу Пластунів Сеніорів і 3-й Курінь Укладу Старших Пластунів). – Бібліогр. в тексті. – 500 пр. – ISBN 978-966-345-252-4 (у паліт.). УДК 329.78«1945/2007»

2137. Літературна Кіровоградщина = Литературная Кировоградщина : альманах Кіровоград. обл. орг. Конгресу літераторів України: поезія, проза, гумор, сатира, публіц. – Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2011. – 185 с. : портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – Зміст: авт.: А. Ковалішина, А. Кримський, І. Кримська, А. Чечель, О. Шпирко, А. Курганський, Д. Танський, Р. Любарський, Н. Бидненко, П. Пархоменко та ін. – 200 пр. – ISBN 978-966-1588-65-2. УДК821.161.2-1-3(082)+821.161.1(477)-1-3(082)

Альманах містить вірші й прозу авторів Кіровоградщини, що пишуть українською та російською мовами й об'єднані в обласній організації Конгресу літераторів України. У розділі «Відомості про авторів» подано короткі довідки про представлених авторів із світлинами. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

2138. Літературна Прилуччина : біобібліогр. довід. / Прилуц. центр. район. б-ка ; [уклад.: Г. М. Горіла, Т. І. Печена]. – Прилуки (Чернігів. обл.) : Прилуц. міська друк., 2012. – 134, [1] с. : портр. ; 21 см. – (Серія «Письменники — наші земляки»). – 100 пр. – ISBN 978-966-1665-31-5. УДК 016:821.161.2.09(082)

У довіднику систематизовано інформацію про літераторів Прилуччини, які мають видані збірки творів. Для широкого кола читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

2139. Лортикян Э. Л. Ученые-экономисты Харькова XIX — середины XX ст. : (словарь-справочник) / Лортикян Э. Л., Кучин С. П. – Полтава : Скайтек, 2010. – 183 с. ; 21 см. – 300 экз. – ISBN 978-966-7723-53-8. УДК 330.8(477.54-25)«18/19»(03)

2140. Луганська область. 75 років : [історія і сьогодення : наук.-біогр. вид. / упорядкув.: О. В. Макаренко та ін.]. – Харків : Макаренко О. В., 2013. – 157, [2] с. : іл., портр. ; 30 см. – (Книжкова серія «Від знань до професіоналізму»). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2537-08-6 (у паліт.). УДК 908(477.61)

2141. Луганщина помнит своих героев. Книга памяти / Луган. обл. и Луган. гор. орг. Укр. Союза ветеранов Афганистана (воинов-интернационалистов). – Луганск : Резников В. С., 2011. – 347 с. : портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 346 (7 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-611-509-116-6 (в пер.). УДК 94(477.61)(092)

Видання присвячено луганчанам, які загинули в Афганістані. Подано 162 документальні нариси про воїнів-інтернаціоналістів Луганської області. Для широкого кола читачів.

2142. Лукіяничук В. Ф. Чорнобильці Хмельницького : кн. пам'яті та спогадів / Володимир Лукіяничук. – Хмельницький : [б. в.] ; Кам'янець-Подільський (Хмельниц. обл.) : Медобори-2006, 2011. – 287 с. : іл., портр. ; 20 см. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-1638-57-9. УДК 94(477.43)«1986/2011»

2143. Львівський національний аграрний університет / [В. В. Снітинський, В. М. Боярчук, В. І. Лопушняк та ін. ; редкол.: В. В. Снітинський (голова) та ін.]. – Київ : Логос Україна ; Львів : [б. в.], 2011. – 318, [1] с. : іл., портр. ; 31 см. – Авт. зазначено перед вип. дан. – ISBN 978-966-1581-05-9 (у паліт.). – URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/lnau/online/> УДК 378.6:631](477.83-25)(091)(092)

У довідково-біографічному виданні висвітлено основні віхи становлення Львівського національного аграрного університету від часу створення Рільничої школи в Дублянах до сьогодні, подано літопис славетних постатей, які стояли біля його витоків, та видатних випускників, котрі примножили лави української інтелектуальної еліти. Для читачів, які цікавляться історією навчального закладу, минулим і сьогоденням освіти і науки в Україні.

2144. Любацька Л. В. Ласкава зірка України : життя і творчість М. Коцюбинського в спогадах сучасників / Людмила Любацька. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 254, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – У кн. також: листи М. М. Коцюбинського до О. І. Аплаксіної та спогади О. І. Аплаксіної

про М. М. Коцюбинського. – Текст укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-533-046-3. УДК 821.161.2.09(092)

2145. Майоров О. В. Галицько-волинський князь Роман Мстиславич. Володар, воїн, дипломат : у 2 т. / Олександр Майоров ; НАН України, Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича, Наук. т-во ім. Шевченка. – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2011. – 25 см. – ISBN 978-966-2083-94-1.

Т. 1 : До вивчення джерел з історії внутрішньої та зовнішньої політики. – 315 с. : іл., табл., портр. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-2083-95-8 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

Т. 2 : Політична та культурна спадщина, родина, династія. – 778 с. : іл., портр. – Рез. англ., нім. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Показч. імен: с. 753–778. – 500 пр. – ISBN 978-966-2083-96-5 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

У монографії розглянуто широке коло питань, пов'язаних з історією внутрішньої та зовнішньої політики князя Романа Мстиславича — одного з найвидатніших володарів Русі кінця XII — початку XIII ст., фундатора Галицько-Волинської держави. Проаналізована історія подання Романом проекту влаштування міжкнязівських відносин та достовірність звісток про нього В. М. Татищевим, контакти галицько-волинського князя з німецьким королем Філіпом Швабським, візантійським імператором Олексієм III Ангелом, польськими князями та римським папою Іннокентієм III. Значну увагу приділено родинним відносинам князя, зокрема його шлюбу з дочкою візантійського імператора Ісаака II Ангела Єфросинією-Анною, впливом якої пояснюється незвичайний іменослов Романовичів, поява високошановних християнських реліквій, використання царського титулу та інших ознак влади візантійського василевса, специфічна будівельна та установча діяльність. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Київської Русі XII–XIII ст.

2146. Максименко Г. А. Наративні виміри історичної романістики В. Малика : монографія / Г. А. Максименко. – Луганськ : Ноулідж, 2011. – 243 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 219–243 (247 назв). – 100 пр. – ISBN 978-617-579-297-1 (у паліт.). УДК 821.161.2-311.6.09(092)

2147. Малая Любов Трофимовна. Ученики об Учителе : [воспоминания / сост.: Л. В. Богун и др.]. – Харьков : Кроссруд, 2013. – 147 с., [8] л. ил. : портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 138–143. – Библиогр. тр. Малой Л. Т.: с. 138, 144–146. – ISBN 978-966-8759-45-1. УДК 616.12(477)(092)

2148. Мартовська О. А. Лялькар Сергій Єфремов : нариси творчості / Ольга Мартовська. – Київ : Веселка, 2013. – 102, [2] с. : іл., портр. ; 20 см. – (Лялькарі України, ISBN 978-966-01-0518-8 ; вип. 4). – На обкл. тільки назва сер. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-01-0519-5. УДК 792.97.071.2(477)(092)

Видання присвячено народному артисту України, художньому керівнику Київського муніципального академічного театру ляльок Сергію Івановичу Єфремову. Для широкого кола читачів.

2149. Марущак М. Й. Симон Петлюра. Вінницький період / М. Й. Марущак. – Вінниця : Нова кн., 2009. – 35 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 33–34 (17 назв). – 100 пр. – ISBN 978-966-382-235-8. УДК 94(477.44)«1919/1920»

У книжці висвітлено постать лідера української революції Симона Петлюри у різних сферах життя, зокрема у мовній політиці, проведенні аграрної реформи, активній дипломатичній діяльності. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією України та її видатними особистостями.

2150. Матвеева Л. В. Византинист Федор Успенский (1845–1928) / Л. В. Матвеева ; НАН України, Ін-т востоковедения им. А. Е. Крымского. – Киев : Ин-т востоковедения им. А. Е. Крымского, 2013. – 242, [1] с., [3] л. ил. ; 21 см. – Библиогр. в подстроч. примеч. – Имен. указ.: с. 237–242. – 200 экз. – ISBN 978-966-02-7036-7 (в пер.). УДК 930(477)(092)

Монографія висвітлює маловивчені сторінки життя і наукової спадщини історика, філолога Ф. І. Успенського та є логічним продовженням циклу робіт автора, присвячених видатним вітчизняним візантологам — Ю. А. Кулаковському і В. І. Григоровичу. Для науковців, істориків, археологів, візантологів, викладачів, студентів.

2151. Медведева Л. А. Портреты и судьбы / Л. А. Медведева. – Николаев : И. Гудым. – 21 см. **Вип. 2.** – 2010. – 74, [1] с. : ил., портр. – Библиогр.: с. 71–74. – 1 000 экз. УДК 94(477.73)(092)

Статті, вміщені в пропонованому збірнику, розкривають невідомі сторінки життя видатних і майже забутих у XXI ст. особистостей, пов'язаних з історією Миколаївщини. Пам'ять про них збережена у творах образотворчого мистецтва з колекції Миколаївського обласного художнього музею ім. В. В. Верещагіна. Перш за все, це прославлений генерал, герой Кримської війни, граф Д. Є. Остен-Сакен, художник і архітектор

П. В. Жуковський — син відомого поета і перекладача В. А. Жуковського і, нарешті, художниця, ілюстратор О. П. Самокиш-Судковська, ім'я якої нерозривно пов'язано з іменами двох видатних художників Р. Г. Судковського і М. С. Самокиша. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю та долями його видатних людей.

2152. Медведський В. І. Таланти Токмака: «Академік Івченко О. Г.» / Медведський В. І., Медведська Г. В. – Токмак (Запоріж. обл.) : Трибуна, 2011. – 95, [1] с., [8] арк. іл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 90–92 (76 назв). – 200 пр. – ISBN 978-966-1621-05-2. УДК 94:629.7.03](477)(092)

Видання присвячено генеральному конструктору Запорізького ДКБ «Прогрес», доктору технічних наук, академіку АН УРСР Олександрові Георгійовичу Івченкові. Для широкого кола читачів.

2153. Медведський В. І. Таланти Токмацького краю: генерал Антипенко М. О. / Медведський В. І., Медведська Г. В. – Токмак (Запоріж. обл.) : Трибуна, 2012. – 95, [1] с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 92–93 (41 назва). – 5 000 пр. УДК 94(477.64-21)«1941/1945»(092)

Автори книжки місцеві краєзнавці В. І. Медведський (директор краєзнавчого музею) та Г. В. Медведська (вчителька) взяли на себе почесну місію — ознайомити молоде покоління із життям славетного земляка — генерал-лейтенанта Антипенка Миколи Олександровича. Видання розраховано на учнівську та студентську молодь, усіх шанувальників історії рідного краю.

2154. Мельник М. В. Роман Купчинський: літературні обрії та духовні імперативи : монографія / Марта Мельник ; М-во внутр. справ, Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Стрий (Львів. обл.) : Укрпол, 2013. – 483 с. ; 22 см. – Бібліогр.: с. 323–360 (294 назви) та в підрядк. прим. – Бібліогр. творів Р. Купчинського: с. 361–477. – 500 пр. – ISBN 978-617-10-0020-9 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

2155. Мельник П. М. Родовід Г. В. Дорошенка та його багьківщина [с. Яблучне Сумської області] : [іст.-генеал. нарис] / Петро Мельник. – Суми : МакДен, 2011. – 43 с. : табл. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 42 (13 назв). – ISBN 978-966-2305-26-5. УДК 908(477.52-22)(092)

2156. Мельниченко В. М. Шевченкіана Черкащини : вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка на Черкащині / Василь Мельниченко. – Черкаси : Брама-Україна, 2013. – 206, [1] с. : іл., портр. ; 30 см. – На авантитулі: Т. Шевченко 200. – Бібліогр.: с. 102–111 (215 назв). – 1 000 пр. – ISBN 978-966-453-129-7 (у паліт.). – URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=6617> УДК 821.161.2.09+908(477.46)](092)

У книжці на основі залучення архівних документів, наукової літератури, матеріалів періодичної преси і творів мистецтва висвітлено історію творення всенародної шевченкіани на батьківщині Великої Кобзаря, розкрито самотність шевченківських традицій у містах і селах краю. Видання складається із самостійних тематичних частин, в яких охарактеризовано форми і художньо-мистецькі засоби вшанування та увічнення пам'яті Т. Г. Шевченка на Черкащині. Публіцистично-документальні нариси супроводжуються ілюстраціями. Для шевченкознавців та широкого кола читачів.

2157. Механико-технологическому факультету 40 лет: люди, история, события / [Ю. В. Журавлѐв, О. А. Кулаенко, Ю. В. Зайончковский и др.] ; под ред. Ю. В. Журавлѐва ; Харьков. гос. техн. ун-т стр-ва и архитектуры. – Харьков : Парус-Друк, 2011. – 192 с. : ил., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-2272-71-0. – URL: <https://kozacka-sloboda.inf.ua/wp-content/uploads/2018/10/mtf.pdf> УДК 378.4.096:62](477.54-25)(091)

У книжці відображено віхи історії механіко-технологічного факультету, сьогодення його колективу — викладачів, співробітників, студентів. Із видання можна дізнатися багато нової інформації про факультет, який випускає щорічно понад 100 кваліфікованих інженерів, які ефективно працюють на підприємствах будівельної індустрії, інших галузях промисловості, створюючи і примножуючи традиції факультету та університету. Для читачів, які цікавляться історією і сьогоденням факультету та навчального закладу.

2158. Мешков В. А. Михаил Булгаков и Крым: новые страницы / В. А. Мешков. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2011. – 159 с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр. в конце разд. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-648-280-1. УДК 821.161.1.09(477.75)

У книжці на основі авторських досліджень, публікацій у пресі і наукових збірниках, доповідях на симпозиумах і конференціях висвітлено нові або маловідомі факти життя і творчості Михайла Булгакова, пов'язані з Кримом. У порівнянні з першим виданням істотно розширено обсяг за рахунок нових матеріалів, внесено низку виправлень і уточнень. Книжка виходить у рік 125-річчя М. О. Булгакова. Адресовано широкому колу читачів — студентам, школярам, усім шанувальникам творчості письменника.

2159. Мироненко В. В. Педагогическая и просветительская деятельность Ильи Петровича Деркачева (1834–1916) : монографія / Мироненко В. В. – Севастополь : Рибэст, 2012. – 223 с. : ил., табл., портр. ; 20 см. – Библиогр.: с. 153–175 (313 назв.). – 100 экз. – ISBN 978-966-2210-65-1. УДК 37(477)(092)

Висвітлено теоретичні надбання, педагогічну та просвітницьку діяльність І. П. Деркачова — вітчизняного педагога, просвітницького діяча, дитячого письменника, автора підручників для народної початкової школи. Здійснено цілісний аналіз його життєвого та творчого шляху. Проаналізовано історичні, соціокультурні, освітні передумови становлення та розвитку світогляду педагога. Представлено головні напрями його педагогічної, просвітницької, літературно-видавничої діяльності. Розкрито зміст педагогічно-просвітницьких ідей ученого щодо початкової освіти, підготовки вчителів до початкової школи та розробки підручників. Для освітян, студентів, усіх, хто цікавиться історією педагогіки.

2160. Михайло Вериківський у контексті української музичної культури та освіти : (до 115-ї річниці з дня народж.) : [зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 24–25 листоп. 2011 р., м. Кременець, Тернопіл. обл. / за заг. ред. Ломаковича А. М.]. – Кременець (Тернопіл. обл.) : КОГП ім. Тараса Шевченка, 2012. – 111 с. : іл., портр. ; 21 см. – У надзаг.: Тернопіл. облрада, Упр. освіти і науки Тернопіл. облдержадмін., Кременец. обл. гуманіт.-пед. ін-т ім. Тараса Шевченка. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-1546-16-4. УДК 78.071.1(477)(092)

У виданні досліджується творча спадщина українського композитора, педагога, музично-громадського діяча М. І. Вериківського. Представлені у ньому публікації висвітлюють глибину і вагомість мистецьких здобутків композитора, його роль як «першопрохідника української музики». Авторами публікацій виступили вчені-музикознавці із наукових закладів Кременця, Львова, Івано-Франківська, Тернополя та Києва. На сторінках цих статей творча особистість митця постає у найрізноманітніших проявах. Розглянуто аспекти його хорової, оперної та симфонічної творчості. Для музикознавців, викладачів, студентів та широке коло шанувальників музичного мистецтва.

2161. Мицик В. Ф. З добримими людьми по чесній дорозі : постаті [укр. нац. руху] / Вадим Мицик. – Київ : КВІЦ, 2013. – 303 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2003-94-9. УДК 39(477.46-22)(092)

Видання містить спогади та оповідання про видатні постаті в українському національному русі — В. Хвойки, М. Максимовича, І. Нечуя-Левицького, П. Демуцького та інших діячів, пліч о пліч з якими у спільній праці з 1960-х рр. доводилося відстоювати незалежність України, національно-культурну ідентичність українського народу. Книга буде корисна всім, кого хвилює доля України.

2162. Мірошніченко І. О. Іван Савич (Лук'яненко). Життя та творчість [укр. поета другої половини ХХ ст.] / Іван Мірошніченко. – Луганськ : Віртуал. реальність, 2012. – 86 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-492-316-0. УДК 821.161.2-1.09(092)

2163. Міщук А. І. Громадська та наукова діяльність Юліана Целевича (1843–1892 рр.) / Андрій Міщук ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Косів (Івано-Франків. обл.) : Писаний Камінь, 2009. – 190 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 171–189 (376 назв.). – 300 пр. – ISBN 978-966-8519-52-9 (помилк.). УДК 929Целевич+94(477)«18»(092)

У монографії простежено процес формування та становлення Ю. Целевича як активного громадсько-культурного діяча в тісному зв'язку з конкретно-історичною ситуацією на західноукраїнських землях у другій половині ХІХ ст. На основі систематизації фактичного матеріалу досліджено наукову спадщину вченого та його внесок у розвиток національної історіографії. Для науковців, студентів, учителів та всіх, хто цікавиться історією України.

2164. Мовчан В. П. Криві Коліна: долі людські. В історії села — історія України : іст.-краєзнав. худож.-публіцист. оповідь / В. П. Мовчан, І. А. Нерубайський, В. Й. Олійник. – Київ : КВІЦ, 2012. – 747 с. : іл., табл., портр. ; 33 см. – 3 300 пр. – ISBN 978-966-2003-84-0 (у паліт.). УДК 94(477.46-22)(092)

Науково-популярне видання, яке чи не вперше в Україні являє собою таку велику за обсягом і розлогу історію села, що переплітається з історією всієї країни. Крім того, у книжці висвітлено багато інших цікавих тем та порушено ряд загальнонаціональних проблем. Матеріал, що викладений у розділі «Наша мова українська — батьківська, материнська» та хронологія духовного і фізичного винищення української нації, подана в розділі «На шляху до незалежності», стануть знахідкою не лише для вчителів-словесників та істориків. Велика кількість ілюстрацій органічно доповнює оповідь, унаочнює згадані в книзі події, факти, розповідає про багатьох людей. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

2165. Мороз Ю. А. В. Ф. Войно-Ясенецький — учений, мислитель, Архиепископ Лука / Ю. А. Мороз. — Харьков : ЕШКО, 2012. — 40 с. : ил., портр. ; 20 см. — Библиогр.: с. 34–35 (25 назв.). — 555 экз. — ISBN 978-966-367-052-2. УДК 27-726.1

У виданні позначено віхи життєвого шляху В. Ф. Войно-Ясенецького — вченого, мислителя, талановитого хірурга, видатного релігійного діяча — архієпископа Луки. Розраховано на релігієзнавців, філософів, богословів та широке коло читачів.

2166. Моя надія — Ісус і Марія. Життя блаженного священномученика єпископа Василя-Всеволода Величковського (01.06.1903–30.06.1973) / [упоряд. о. І. Цар]. — Львів : Дизайн-студія «Папуга», 2013. — 90, [1] с. : портр. ; 20 см. — ISBN 978-617-7142-05-07. УДК 271.4-726.2(447)(092)

Це захоплююча історія життя Ісповідника віри, єпископа Василя-Всеволода Величковського, який віддав своє життя за нашу свободу. Книжка буде повчальною і цікавою не тільки для священників, але й і для ув'язнених та всіх вірян, які люблять Бога і Україну.

2167. Музей генерал-хорунжого УПА Романа Шухевича : путівник / [текст В. Каранда] ; Львів. іст. музей. — Львів : Априорі, 2012. — 24 с. : ил., портр. ; 20 см. — 2 000 пр. — ISBN 978-617-629-135-0. УДК 069.51:355](477.83-25)(036)

У путівнику розповідається про експозицію одного з відділів Львівського історичного музею — Музею генерал-хорунжого УПА Романа Шухевича. Видання ілюстровано. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольних змагань.

2168. Нагірняк В. Во славу золотого тризуба / Василь Нагірняк. — Івано-Франківськ : ЛПК, 2008. — 149, [1] с. : ил., портр. ; 20 см. — 5 000 пр. — ISBN 978-966-7779-20-7. УДК 94(477)(092)

Книга розповідає про життя і діяльність політичного і громадського діяча ХХ ст. Провідника ОУН Степана Бандеру та його боротьбу за вільну і незалежну самостійну Українську державу. Читач дізнається про дитинство, юність, шкільні та студентські роки майбутнього Героя України, про драматичні Львівський і Варшавський процеси над нескореним Провідником української нації та його бойовими побратимами, про ув'язнення в польських та німецьких тюрмах і концтаборах, які не спинили його боротьби за волю України. Розраховано на широке коло читачів, які цікавляться історією національно-визвольних змагань.

2169. Наукова спадщина професора В. С. Кульчицького (1919–2009) і сучасність : матеріали ХХІV Міжнар. іст.-прав. конф., 28 квіт. — 1 трав. 2011 р., м. Львів / [редкол.: А. М. Бойко (голова) та ін.]. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. — 531 с. ; 21 см. — У надзаг.: Міжнар. асоц. іст. права, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Юрид. ф-т, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України та ін. — Текст укр., рос. — Бібліогр. в підрядк. прим. — 300 пр. — ISBN 978-966-613-842-5. УДК 929Кульчицький+34(477)(092)(06)

2170. Наукові записки Центру Мархоцькознавства / [упоряд., передм., комент. Захар'єв В. А. ; Центр Мархоцькознавства (Минківці, Хмельниц. обл.)]. — Хмельницький : Приват. друк., 2009– . — 21 см. Т. 1. — 2009. — 105 с. : ил., портр. — Бібліогр. в кінці ст. та в кінці підрядк. прим. — 1 000 пр. — ISBN 978-966-2253-00-9. УДК 94(477)(092)

Т. 2. — 2010. — 148 с. : ил., портр. — На тит. арк.: Миньківці на Ушиці. — Бібліогр. в кінці ст. — 300 пр. — ISBN 978-966-538-325-0. УДК 94(477)(092)(082)

Два томи репрезентують матеріали «Круглих столів» Центру Мархоцькознавства. В них зібрано наукові дослідження, переклади джерельних матеріалів про життя та діяльність реформатора кінця ХVІІІ — першої половини ХІХ ст. Ігнація Сцибор-Мархоцького (1749–1827) та його нащадків, а також розповіді про сподвижників відновлення історичної справедливості стосовно цієї людини, журналістські статті про сучасні масові заходи на території колишньої «Миньковецької держави», до організації та проведення яких мають члени Центру Мархоцькознавства. Видання розраховано на істориків, краєзнавців, студентів, учнівську молодь і усіх тих, кого цікавить минуле Поділля.

2171. Научная школа професора Гончарова : науч.-ист. очерки / Луган. нац. аграр. ун-т, Луган. гос. ин-т культуры и искусств, Междунар. акад. науки и практики орг. пр-ва ; [сост. Н. К. Литвиненко]. — Донецк : Куприянов В. С., 2010. — 220 с. : ил., портр. ; 21 см. — (Ученый и его последователи). — 300 экз. — ISBN 978-966-2991-53-6 (в пер.). УДК 001.891:330.1(477)(092)

У книзі представлено науково-історичні нариси, які знайомлять читача з науковою школою вченого-економіста України, професора, доктора економічних наук В. Н. Гончарова. Для широкого кола читачів, які цікавляться розвитком економічної освіти в країні.

2172. Научное наследие П. Н. Шульца и современные исследования в северо-западном Крыму : сб. ст. / Ун-т г. Орхуса, Музей «Moesgård», Санкт-Петербург. гос. ун-т ; [под ред. Т. Н. Смекаловой]. – Симферополь : Доля, 2012. – 352 с. : ил., табл. ; 29 см. – (Материалы к археологической карте Крыма ; вып. 6, ч. 2). – Парал. тит. л. англ. – Текст, загл. обл. парал. укр., англ. – Библиогр. в конце ст. – 500 экз. УДК 902(477.75)(082)

Статті збірника пов'язані значною мірою з науковим доробком талановитого археолога — першовідкривача Павла Миколайовича Шульца, який поклав у 1933–1934 рр. початок багатьом науковим напрямкам у дослідженні старожитностей північно-західного Криму. Для широкого кола читачів, які цікавляться дослідженнями у галузі археології.

2173. Нафта і люди Долинщини / [редкол.: М. О. Борис та ін.]. – Долина (Івано-Франків. обл.) : Таля, 2010. – 92 с. : іл., портр. ; 30 см. – 60-річчю Долин. нафтопром. р-ну присвяч. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2995-30-5 (у паліт.). УДК 622.276(477.86)(092)

2174. Національні лідери України. Золотий фонд нації : [довід.-біогр. вид. / упоряд. В. В. Болгов] ; Укр. конфедерація журналістів, Ін-т біогр. дослідж. – Київ : Ін-т біогр. дослідж., 2013. – 312 с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-8178-63-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092)(035)

2175. Наш Тичина : вірші, роздуми про творчість великого поета : [збірка / упоряд. і ред. С. Реп'ях] ; Упр. у справах преси та інформації. – Чернігів : Лозовий В. М., 2011. – 175 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Рідні джерела). – Бібліогр. в підрядк. прим. – 500 пр. – ISBN 978-966-2482-51-5. УДК 821.161.2.09(092)

2176. Невмитий Ю. А. Новомиргородщина і декабристи / Юрій Невмитий. – Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2011. – 55 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 53–54 (27 назв). – 200 пр. – ISBN 978-966-1588-73-7. УДК 94(477.65)(092)

Це видання — перша спроба вивчення і систематизації декабристського руху на Кіровоградщині. Вміщено розповіді про таких видатних людей, як Є. П. Оболенський, О. В. Поджіо, О. К. Бошняк, К. О. Охотников, І. В. Шевруд та багато ін., котрі пов'язані з історією Новомиргорода. Також подано «Очерки моей жизни» О. Д. Боровкова, листування Миколи І із Великим князем Костянтином Павловичем, щоденник Миколи І в перекладі з французької. Читачам буде цікаво ознайомитися з історією Українського уланського полку і неоднозначною особистістю (фаворитом Катерини ІІ) генерал-майором М. П. Висоцьким. Для вчителів, студентів, учнів, науковців, широкого кола читачів, небайдужих до рідної минувшини.

2177. Непомнящий А. А. Профессор Николай Эрнст: страницы истории крымского краеведения / Андрей Непомнящий ; НАН Украины [и др.]. – Киев : Стилос, 2012. – 463 с. : ил., портр. ; 24 см. – (Библиография крымского краеведения ; вып. 15). – В надзаг. также: Укр. о-во охраны памятников истории и культуры, Центр памятниковедения и др. – Библиогр.: с. 444–452 (195 назв.) и в подстроч. примеч. – Имен. указ.: с. 455–463. – ISBN 978-966-193-062-8 (в пер.). УДК 94(477.75)(092)

2178. Нечай Л. Д. В четвертое измерение / Любовь Нечай. – Луганск : Резников В. С., 2013. – 111 с., [8] л. ил. ; 21 см. – 100 экз. – ISBN 978-617-509-298-9 (в пер.). УДК 75.01.071.1(47+57)(092)

Видання розповідає про філософію та творчість Казимира Малевича. Розраховано на широкий читачий загал.

2179. Нова ділова Україна : [всеукр. зб. / уклад. Юречко С. В. ; редкол.: Бокань В. А. та ін.] ; Держ. ком. телебачення та радіомовлення України [та ін.]. – Київ : Глобус, 2009. – 255, [7] с. : іл., портр. ; 25 см. – У надзаг. також.: Акад. мед. наук України, Акад. пед. наук України, Держ. ком. з питань техн. регулювання та спожив. політики та ін. – Імен. покажч.: с. 248–255. – ISBN 978-966-96846-2-2 (у паліт.). УДК 94(477)(092)«2009»

2180. Новомученики Черкаські: життя, подвиги, страждання / [уклад. і ред. Е. Ладиженська] ; Черкас. єпархія Укр. Православ. Церкви. – Черкаси : Черкас. єпархія УПЦ, 2010. – 455 с. : іл., портр. ; 22 см. – ISBN 978-966-7036-83-6 (помилк.) (у паліт.). – URL: <http://cherkasy-orthodox.com.ua/books/Novomuceniku.pdf> УДК 27-34(477.46)

Видання містить унікальні архівні документи, спогади, які відображають багатостраждальне життя православних священиків, священномонахів, ченців і благочестивих мирян, які служили Богові на теренах

Черкащини й прийняли смерть за віру Христову в найбільш жорстокі часи більшовицького богоборництва. Рішенням Священного Синоду УПЦ усі ці страждальці визнані святими новомучениками ХХ ст. Книга увірала життєписи всіх новомучеників Черкаських, канонізованих УПЦ. Для читачів, які цікавляться історією православ'я та Черкащини.

2181. Обличчя України : імена, портрети, долі / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедерація журналістів [та ін.], 2011. – 311 с. : портр. ; 31 см. – У вих. дан. також: Київ : Укр. вид. консорціум : Ін-т біограф. дослідж. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-30-2. – ISBN 978-966-2315-33-2. – ISBN 978-966-8178-51-1 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

У довіднику висвітлено імена особистостей, які є обличчям нації. Як і кожен народ, українці сформували свій тип людності — з неповторною культурою, високою духовністю, багатогранною ідеологією. В усі часи з'являлися постаті, які були творцями історії. Який портрет нашого сучасника? Хто нині формує суспільне ядро? Через образи, імена і пов'язані з ними долі читач пізнає не відокремлений етнічний тип народу, а тип як характер громадян своєї держави, які свідомо поєднали з нею власну долю і віддані їй серцем і діяльністю. Видання розраховано на широкий читацький загал, хто небайдужий до створення суспільства високого добробуту, гідного міжнародної поваги.

2182. Оболонь. Становлення. Досягнення. Особистості / [упоряд.: О. Матвійчук, Н. Струк ; редкол.: Антонов В. І. та ін.]. – Київ : Світ Успіху, 2013– . – 30 см. – (Майстри своєї справи).

Кн. 1. – 2012. – 141, [2] с. : іл., портр. – Частина тексту англ. – Бібліогр.: с. 138 (12 назв). – Покажч. п-в, установ, орг.: с. 140–141. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-8352-73-7 (у паліт.). УДК 908(477-25)(092)

2183. Обревко Л. М. Кременчужанка : жіночі долі / Людмила Обревко, Юлія Жовтецька. – Кременчук (Полтав. обл.) : Християн. Зоря, 2005– . – 21 см.

Кн. 6. – 2012. – 549 с. : іл., портр. – Частина тексту рос. – 600 пр. – ISBN 978-966-8031-91-5. УДК 821.161.2-94

2184. Одаренная юность Крыма : кратк. биогр. справки, лит. творчество, журналист. тексты / [сост. А. В. Пинчук] ; М-во образования и науки Авт. Респ. Крым, Крым. респ. внешк. учеб. заведение «Центр дет. и юнош. творчества». – Симферополь : Доля, 2011. – 222, [1] с. : портр. ; 21 см. – Текст рус., укр. – Библиогр. в конце ст. – 500 экз. – ISBN 978-966-366-493-4 (в пер.). УДК 070+82.0](477.75)-053.67(092)

До довідника подано персоналії з числа переможців міжнародних, всеукраїнських, республіканських конкурсів, змагань, турнірів, олімпіад у 2010 р. Вміщено нариси, статті, вірші. Видання розраховано на учнівську та студентську молодь, батьків, викладачів.

2185. Одеський технікум залізничного транспорту (1871–2011). Хроніка, події, люди / [В. П. Грищенко, Н. О. Ільїна, М. В. Ігнатенков та ін.] ; за заг. ред. Й. Й. Дидишко. – Одеса : ОМД, 2011. – 199 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Авт. зазначено на звороті тит. арк. – Присвяч. 140-річчю ОТЗТ. – 500 пр. – ISBN 978-617-637-006-2 (у паліт.). УДК 377.36:656.2](477.74-25)«1871/2011»

2186. Оленюк О. 10 міфів про Павла Лазаренка / Олег Оленюк. – Київ : Ніка Прінт, 2012. – 159 с., [8] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-8578-28-1 (у паліт.). УДК 328.131(477)(092)

Видання є першою спробою в Україні представити альтернативний погляд на постать экс-прем'єр-міністра Павла Лазаренка. Автор пропонує читачам подивитися на колишнього главу українського Уряду не через призму образ, звинувачень у корупції, приписування найтяжчих злочинів, а співставити поширювані урядовцями, прокурорами, журналістами осуди з реальними фактами біографії П. Лазаренка. Вперше читач має змогу долучитися до незалежного погляду журналіста на події, які вже півтора десятиліття в Україні зазвичай сприймаються через, нав'язані владою, стереотипи. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією України.

2187. Ольшевський І. Агатагел Кримський: поклик Сходу : спроба трактату в особах / Ігор Ольшевський. – Луцьк : ВМА «Терен», 2012. – 251 с. : портр. ; 17 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр.: с. 242–250 (90 назв). – 500 пр. – ISBN 978-966-2276-73-2. – URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Lit/O/OlshevskyIgor/Krymsky.html> УДК 821.161.2.09(092)

У книжці розкрито подвижницький, страдницький життєвий та творчий шлях уродженця Волині, чий талант й наукові орієнтири відзначалися надзвичайним розмаїттям, видатного сходознавця, лінгвіста, поета, перекладача — академіка Агатагела Кримського, ім'я якого внесено до реєстру видатних світових діячів, затвердженого XVI сесією Генеральної Асамблеї ЮНЕСКО. Видання адресовано небайдужим людям із нестандартним мисленням.

2188. Омелечко Р. Б. Джерела пам'яті : Мойсинці, Демки, Придніпровське з найдавніших днів до сьогодні / Раїса Омелечко. – Чорнобай (Черкас. обл.) : Чорнобаїв. комун. полігр. п-во, 2013. – 396 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 392. – 300 пр. – ISBN 978-966-2499-08-7 (у паліт.). – URL: <https://1lib.eu/book/3226503/86fc41> УДК 94(477.46)(092)

У книжці на основі архівних документів, публікацій у пресі, спогадів подано матеріал з історії затоплених водами Кременчуцького водосховища сіл Мойсинці, Демки та нового села Придніпровське. В ній відтворено портрети окремих земляків, названо багато імен односельчан, які своїми невтомними зусиллями розвивали економіку, культуру, освіту та інші сфери рідного села. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

2189. Ониськів М. М. Автографи. Бібліографія. Вибране / Михайло Ониськів. – Тернопіль : Джура, 2012. – 731 с. : іл., нот. іл., портр. ; 25 см. – Назва паліт.: АБВ. – ISBN 978-966-185-083-4 (у паліт.). УДК 016:821.161.2-92.09+821.161.2(081.2)

У книжці зібрано все краще, що вилучене із соняха творчого доробку поета й краєзнавця, журналіста й літературного пошуківця та громадського діяча впродовж 50 років його праці на Вінниччині, Буковині, Прибалтиці й Тернопіллі, дає ключ до розуміння реалій, в яких довелося жити і творити його поколінню. Проілюстровано рідкісними світлинами. Для широкого кола читачів.

2190. Освіт'яни Черкащини — жертви радянського тоталітарного режиму : [докум. матеріали, наук.-попул. та худож. нариси / упоряд.: В. В. Масненко та ін.]. – Черкаси : Брама-Україна, 2009. – 271 с. : іл., портр. ; 23 см. – Бібліогр.: с. 263–266 (65 назв) та в кінці нарисів. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-453-056-6 (у паліт.). УДК 323.281:37](477.46)(092)

Черкаські історики, підготувавши збірник про репресивну політику комуністичного режиму щодо працівників місцевої освіти, назвали свою працю «документальне видання», хоча збірник містить не лише документальні матеріали, а науково-популярні й навіть художні нариси про долі окремих людей. Перша частина містить порайонні списки репресованих освітян Черкаської області з короткими біографічними відомостями про понад 680 заарештованих учителів і викладачів (більшість із них було розстріляно). Упорядники зазначають, що це далеко не повний перелік. У кожній довідці вказано національність заарештованого, іноді — формулювання та кримінальні статті звинувачень. Посилання на архівні джерела подано лише в поодиноких випадках, і можна припустити, що переважну більшість біографічних довідок вже опубліковано раніше. Нариси про окремі персони (всього — 10) становлять другу частину видання. Деякі присвячено окремим особам, інші розповідають про долі багатьох людей. Серед героїв оповідей є досить відомі діячі на освітянській ниві (Володимир Дурдуківський, Марко Грушевський), є менш знані (Георгій Карась-Галинський, Улян Коваль). Третю частину збірника склали документальні матеріали та спогади учасників подій (зокрема — Надії Суворовцевої). Всі матеріали є републікаціями. В останній частині видання зібрано фотодокументи, переважно — портрети репресованих педагогів. Для істориків, краєзнавців, усіх, хто цікавиться історією краю.

2191. Остапчук-Петровская Л. Б. Борис Макарович Остапчук (1911–1988): ветеран развития электромонтаж. пр-ва СССР и УССР, гвардеец тыла, почет. строитель УССР, организатор и первый управляющий трестом «Донбасспромэлектромонтаж» (1960–1971 гг.), персонал. пенсионер Донбасса, орденоносец / Л. Б. Остапчук-Петровская, Д. А. Осипенко. – Харьков : Куприянов В. С., 2010. – 68 с. : іл., портр. ; 24 см. – В подзаг.: К 65-летию Победы совет. народа в ВОВ, К 50-летию орг. треста «Донбасспромэлектромонтаж». – Бібліогр.: с. 67 (8 назв.). – 300 экз. – ISBN 978-966-2991-51-2 (в пер.). УДК 621.311(477)(092)

У книзі розповідається про життєвий та трудовий шлях українського будівельника, електромонтажника Б. М. Остапчука. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю у контексті персоналістики.

2192. Павлишин О. Й. Євген Петрушевич (1863–1940) : іл. біогр. нарис / Олег Павлишин ; Ін-т іст. дослідж. Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка. – Львів : Манускрипт-Львів : Ін-т іст. дослідж., 2013. – 398 с. : іл., портр., карто-схеми ; 24 см. – На тит. арк.: Програма дослідж. модер. історії та суспільства України ім. П. Яцика. – На обкл. авт. не зазначено. – Бібліогр.: с. 389–397. – ISBN 978-966-2067-19-4. – URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Pavlyshyn_Oleh/Yevhen_Petrushevych_1863-1940_Iliustrovanyi_biohrafichnyi_narys.pdf УДК 94(477)(092)

В ілюстрованому біографічному нарисі висвітлено раніше невідомі факти біографії Євгена Петрушевича — однієї з найсуперечливіших постатей української історії ХХ ст., про громадсько-політичного діяча, очільника Української Національної Ради, згодом диктатора ЗУНР. Видання є цінним внеском у написання ґрунтовної наукової біографії лідера ЗУНР і стане в нагоді всім, хто цікавиться історією української державності.

2193. Павло Ковжун : творча спадщина художника: матеріали, біобібліогр. довід. / упоряд. : І. Мельник, Р. Яців ; Львів. нац. акад. мистецтв, Н.-д. сектор. – Львів : Львів. акад. мистецтв, 2010. –

253 с. : іл., портр. ; 27 см. – (Постнарбутівська плеяда ; кн. 1). – Бібліогр.: с. 231–238, 241–246. – ISBN 978-966-8734-13-7 (помилк.) (у паліт.). УДК 75/.76.071.1(477). – URL: http://uartlib.org/downloads/PavloKovjun_uartlib.org.pdf

Структура книги охоплює загальну конфігурацію творчості Павла Максимовича Ковжуна (1896–1939) — графіка, живописця, критика та есеїста, редактора і видавця, одного з найактивніших організаторів мистецького життя Львова 1920–30-х рр. Упорядникам уперше в такому обсягу вдалося зібрати й систематизувати фактичний матеріал, відобразивши на рівні документальних даних увесь спектр творчої активності художника. Максимально вичерпні довідникові розділи доповнено великим репродуктивним рядом, а також добіркою найцінніших текстів П. Ковжуна на різні мистецькі теми. Цінність даного видання полягає й у тому, що у ньому подано найбільш вартісні біографічні статті про художника його сучасників. Розраховано на художників, мистецтвознавців, педагогів і студентів профільних мистецьких закладів, усіх, хто цікавиться питаннями історії українського мистецького модернізму, інтелектуальних та естетичних практик ХХ ст.

2194. Павлова Т. Василий Ермилов ожидает весну / Татьяна Павлова. – Киев : Родовід, 2012. – 101, [6] с. : іл., портр. ; 15 см. – (Родовід. Малая серия украинского модернизма). – Рез.: англ. – 200 экз. – ISBN 978-966-7845-69-8. – ISBN 978-966-7845-71-1. УДК 75.038(477)(092)

Видання присвячено Василю Ермілову (1894–1968) — українському художнику, представнику кубофутуризму, засновнику української гілки конструктивізму. Висвітлено біографію і основні етапи творчої кар'єри митця. У формі захоплюючої розповіді автор знайомить читача з життям художника і його епохою, на яку припадає розквіт нового, сучасного мистецтва. Вперше представлено листування Василя Ермілова і Людмили Троянської, останньої симпатії художника. Розраховано на мистецтвознавців, культурологів, широке коло читачів, які цікавляться історією мистецтва та долями митців.

2195. Палюх В. Г. Славные имена. Выпускники Харьковского пожарно-технического училища МВД СССР, 1946–1994 гг. / В. Г. Палюх, В. П. Пустомельник. – Харьков : Гор. тип., 2013. – 111 с. : іл., портр. ; 24 см. – 350 экз. – ISBN 978-617-619-120-9 (в пер.). УДК 355.232:614.84(477.54-25)(092)

У виданні зібрано цікаві історичні та біографічні факти з життя 157 випускників Харківського пожежно-технічного училища, починаючи з післявоєнних років і до того часу, коли навчальний заклад отримав статус інституту. Серед тих, ким сьогодні пишається навчальний заклад, — три Герої Радянського Союзу, міністри МНС та їх заступники, керівники ГУПО МВС СРСР, начальники Головних управлінь пожежної охорони союзних (автономних республік), Управлінь внутрішніх справ та їх заступники, керівники пожежно-технічних навчальних закладів, видатні науковці у галузі пожежної справи, відомі спортсмени, начальники та заступники начальників Управлінь та Відділів пожежної охорони краю, автономних республік та областей, генерали, які працювали і працюють в інших відомствах. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією і сьогоденням навчального закладу та Державної служби з надзвичайних ситуацій.

2196. Пангелова М. Б. Епістолярій Уласа Самчука в інтер'єрі доби / М. Б. Пангелова. – Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.) : [б. в.] ; Бориспіль (Київ. обл.) : Кузьмичова Р. Ю., 2010. – 52 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2402-09-4. – ISBN 978-966-2402-09-04 (помилк.). УДК 821.161.2-6.09(092)

2197. Пантелеймон Бут: Трудности сильных только закаляют / [авт. текста Р. Брызгалов]. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2012. – 73 с., [6] л. ил. : ил., портр. ; 21 см. – (Личность в зеркале прессы). – Вых. дан. укр. – 100 экз. – ISBN 978-966-1696-58-6. УДК 821.161.1(477)-94

У книжці висвітлено біографію ветерана-підпільника, кавалера двох орденів Трудового Червоного Прапора Тимофія Олександровича Бута. Для широкого кола читачів.

2198. Перельман Г. Л. Коростень : іст.-енциклопед. довід. / Григорій Львович Перельман. – Коростень (Житомир. обл.) : Друк, 2011. – 270 с. : іл., табл., портр., карти. ; 21 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-2391-05-3 (у паліт.). УДК 94(477.42-21)(031+035)

У виданні подано інформацію про історію древнього міста Коростень, його сьогодення, досягнення соціально-економічного розвитку. Розповідається про його славних мешканців: героїв, трудівників, які будували місто, захищали його в часи іноземної навали, відновлювали і прикрашали його, якими місто пишається. Для краєзнавців, істориків, вчителів, студентської та учнівської молоді, усіх, хто цікавиться історією міста.

2199. Перепічка Є. В. Історія ОУН і УПА : у 12 т. / Євген Перепічка, син Василя. – Львів : Сполом, 2011– . – 25 см. – ISBN 978-966-622-6

Т. 1 : [Дослідження життя і діяльності Євгена Коновальця та Юліана Головінського, провідників ОУН] / Коновалець Є. М., Головінський Ю. М. – 2011. – 606, [1] с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 603–604 (55 назв). – ISBN 978-966-627-1. УДК 94(477)

2200. Петр Магро: сердце отдаю творчеству / [сост. и коммент. З. А. Магро]. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2012. – 71 с. : ил., портр. ; 22 см. – (Личность в зеркале прессы). – Текст рус., укр. – 200 экз. – ISBN 978-966-1696-76-0 (в пер.). УДК 75.071.1(477)(092)

У виданні висвітлено життєвий і творчий шлях народного художника Петра Магра. Розраховано на широке коло читачів, усіх, хто цікавиться українською культурою та мистецтвом.

2201. Пилипчук П. М. Тренер з Галичини / Павло Пилипчук. – Львів : ЗУКЦ, 2012. – 55, [1] с. ; ил., портр. – 200 пр. – ISBN 978-617-655-028-0. УДК 796.332.071.42(477.83/.86)(092)

Видання підготовлено до 75-річчя футбольного тренера Валентина Борейка. Для широкого кола шанувальників спорту, зокрема футболу.

2202. Письменники Волині : довід. Волин. обл. орг. Нац. спілки письменників України / [упоряд. Н. Горик]. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. – 79, [1] с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 2 000 пр. – ISBN 978-966-361-524-0. УДК 821.161.2.09(477.82)(092)

2203. Післанці з таємного світу. Евстахія Бохняк. – Львів : Папуга, 2009– . – 20 см. – (Серія «Божі сліди»).

Ч. 1. – 2009. – 142, [1] с. : ил., портр. – Бібліогр.: с. 69–70 та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-8041-56-3. – URL: https://books.google.com.ua/books?id=18kADQAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false. УДК 27-587.65(092)

Видання містить матеріали про українську стигматичку Евстахію Бохняк (1903–1971). Для широкого кола вірян.

2204. Піхманець Р. В. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича : монографія / Роман Піхманець. – Київ : Темпора, 2012. – 578 с. : портр. ; 24 см. – (Бібліотека «ЛітАкценту»). – Бібліогр. в підрядк. прим. – Покажч. імен: с. 571–578. – ISBN 978-617-569-098-7. УДК 821.161.2.09 «189/191»

У книзі розглянуто підстави, на яких Василя Стефаника, Марка Черемшину та Леся Мартовича виокремлюють у літературну групу, а також простежено чинники, які їх об'єднували чи призводили до напруження в стосунках. Виходячи з того, що кожен із діячів «покутської трійці» — передусім самобутня творча особистість, автор вважає за необхідне зосередити увагу на характеристиці констант, що визначають їх мистецьку своєрідність. У монографії домінує вивчення засад художнього мислення представників «тріумвірату» письменників із Покуття. Книга розрахована на літературознавців, викладачів та студентів, усіх, хто цікавиться специфікою художньої свідомості, історією національної літератури й розвитком інтелектуальної думки в Україні.

2205. Подгуренко В. С. Сергей Дмитриевич Колосов — создатель корабельного газотурбостроения / В. С. Подгуренко. – Николаев : Торубара Е. С., 2010. – 60, [3] с. : ил., портр. ; 20 см. – (Легендарные имена). – Библиогр.: с. 60–61 (29 назв.). – 500 экз. – ISBN 978-966-96803-3-4. – URL: <https://issuu.com/nikprint/docs/522dab0baef77b> УДК 929Колосов+629.5(477)(092)

Книга розповідає про головного конструктора спеціального конструкторського бюро газотурбінних установок (СКБ ГУ) Сергія Дмитровича Колосова. Завдяки його праці, місто Миколаїв став містом корабельного й суднобудівного, а потім — енергетичного газотурбобудування. Автор, який працював десятки років у створеному вченим колективі, у тому числі при безпосередньому його керівництві в КБ, розкриває сторінки життя і діяльності конструктора. Для фахівців галузі та широкого кола читачів.

2206. Подобна Є. В. Полтавщина : історія, постаті, публ. / Євгенія Подобна. – Полтава : Шевченко Р. В., 2011. – 38 с. : ил., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 37–38 (31 назва). – 300 пр. – ISBN 978-966-8798-53-5. УДК 070(477.53)(091)(092)

Результатом п'яти років вивчення дореволюційного періоду газети «Полтавщина» стала книжка «Полтавщина. Історія, постаті, публікації». Це була дуже відома на той час газета, яка стала потужним чинником суспільного та культурного життя у місті. Але, згодом про неї забули, забули про тих людей, які там працювали. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією української преси.

2207. Поети-шістдесятники у національному відродженні України : зб. наук. пр. за результатами Регіон. наук.-практ. конф., 8 листоп. 2011 р. / [редкол.: П. В. Ворона та ін.]. – Полтава : ПУЕТ, 2011. – 96 с. ; 21 см. – У надзаг.: Вищ. навч. закл. Укоопспілки «Полтав. ун-т економіки і торгівлі» (ПУЕТ), Полтав. обл. орг. Нац. спілки письменників України, Громад. об-ня «Оржиц. земляцтво Полтавщини», Лазірків. сіл. рада. – У надзаг. також: До 20-річчя незалежності України. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. – 66 пр. – ISBN 978-966-184-145-0. УДК 82-1.09(477)(082)

2208. Покликаний джерелами історії : Др. інж. Олександр Колянчук. Doctor Honoris Causa Кіровоградського інституту регіонального управління та економіки / [редкол.]: М. Зимомря [та ін.]. – Дрогобич (Львів. обл.) [та ін.] : Посвіт, 2013. – 88, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – У вих. дан. також: Кіровоград ; Ужгород ; Перемишль. – Бібліогр.: с 5–35 та в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2763-94-2. УДК 94(477.65-25)(092)

2209. Покутяни : літ.-докум. диптих / [упорядкув., заг. ред.] Василь Харитон ; [перед. сл. Я. Гоян]. – Снятин (Івано-Франків. обл.) : Прут принт, 2010. – 270 с., 8 с. іл. : іл., табл., портр. ; 22 см. – (Скарби отчої землі). – 140-й річниці з дня народж. В. С. Стефаника присвяч. – Бібліогр.: с. 263–268 та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2289-32-9. УДК 82.09(477.86)

У виданні представлено листування В. М. Костащука і В. С. Стефаника. Також вміщено статті, розвідки, спогади В. А. Костащука про класиків української літератури.

2210. Полохова Н. В. Своєрідність психологізму в художній прозі Є. Гуцала 70-х рр. ХХ ст. : монографія / Наталія Полохова ; Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Кіровоград : Поліум, 2010. – 176, [1] с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 164–176 (160 назв). – ISBN 978-966-8559-27-3. УДК 821.161.2.09:165.642

Вперше в українському літературознавстві проведено комплексний системний аналіз психологічних аспектів художньої прози Є. Гуцала 1970-х рр. Досліджено природу психологізму оповідань, новел, повістей письменника, проаналізовано їх тематику. Розкрито особливості вираження внутрішнього світу героїв за допомогою таких психологічних засобів, як внутрішній монолог і діалог, невласне пряма мова, інтонація, психологічний портрет, прийом сну, рефлексія, сповідь, психологічна деталь, техніка потоку свідомості. Описано модель світу в прозі Є. Гуцала 1970-х рр., охарактеризовано її структурні складові. На рівні даної моделі досліджено взаємозв'язок соціум — особистість — внутрішній світ. Проаналізовано наративну організацію тексту, визначено функції інтертексту, вперше розглянуто його психологічну функцію, досліджено концепції любові та самотності. Розкрито психологічну вмотивованість вчинків і виявлено засоби розкриття внутрішнього світу незвичного гуцалівського героя — дивака, філософа, рефлектуючого інтроверта, оптиміста-життєлюбця, філософа, дитини з дорослими очима, проаналізовано особливості творення образу матері. Зроблено висновок, що у реалістичній прозі письменника поєднано різні типи психологізму (експресивний, оповідний, аналітичний, хронотопічний, філософсько-епічний), але домінуючим є психолого-аналітичний підхід до відтворення внутрішнього життя особистості, розкриття її Я. Для літературознавців, викладачів, студентів, аспірантів.

2211. Пономарева Е. В. Соковнины : [о древнем дворян. роде Рос. империи] / Пономарева Е. В. – Николаев : И. Гудым, 2010. – 54, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – (Легендарные имена). – Библиогр.: с. 51–54 (68 назв.). – 400 экз. УДК 929.52СОК

Ця книга — своєрідний путівник по генеалогічному дереву Соковніних — древнього дворянського роду. Серед відомих представників роду був і Олексій Миколайович Соковнін — миколаївський міський голова (1901–1905), який багато зробив для становлення і розквіту улюбленого міста. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Миколаєва.

2212. Попадюк М. П. Три зорі Василя Равлюка: «Просвіта» Снятинщини / М. П. Попадюк. – Снятин (Івано-Франків. обл.) : ПрутПринт, 2012. – 259, [2] с., 80 с. іл., портр. : табл. ; 23 см. – (Скарби отчої землі). – На авантитулі: Вид. проект «Скрижалі вічності». – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-2289-52-7 (у паліт.). УДК 37(477.86)(092)

Книжка присвячена засновнику і доволітньому очільнику Снятинської філії «Просвіти» Василю Равлюку. Автор видання розглядає діяльність педагога й лідера національного руху на Снятинщині В. Равлюка у трьох вимірах — громадянському, освітянському, просвітянському. Для широкого кола читачів, які цікавляться сучасною педагогічною освітою регіону.

2213. Португальський А. В. Знайомтесь: фермер Кириченко : докум. нарис про фермер. госп-во «Зоря Каховщини» Кахов. р-ну Херсон. обл. / Анатолій Португальський. – Нова Каховка (Херсон. обл.) : Пиел, 2011. – 87 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-1550-06-2. УДК 633(477.72)(092)

2214. Посівнич М. Р. Життя на тлі історії ОУН: Білас і Данилишин / Микола Посівнич. – Львів : Афіша, 2012. – 167 с. : іл., нот. іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 138–151 (195 назв) та в підрядк. прим. – Показч.: с. 156–165. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-325-177-6. УДК 94(477.8)

Монографія присвячена життю та діяльності двох трускавецьких бойовиків ОУН — Василя Біласа (17.09.1911–23.12.1932) та Дмитра Данилишина (2.04.1908–23.12.1932). На основі архівних документів та спогадів висвітлено їх боротьбу за визволення Батьківщини, показано роль ОУН у тогочасних суспільно-політичних процесах в Західній Україні. Видання розраховано на науковців, істориків, широке коло читачів, які цікавляться вітчизняною історією національно-визвольного руху.

2215. Правобережний гербівник / Центр. держ. іст. арх. України, м. Київ [та ін.]. – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2006– . – 22 см. – ISBN 978-966-8545-61-0.

Т. 5 : Легітимовані 1801–1803 рр. по Київській губернії роди герба Драго-Сас / уклали: А. Кобилянський, Є. Чернецький. – 2012. – 130 с. – У надзаг. також: Держ. ком. арх. України, Держ. арх. Київ. обл., Наук. т-во ім. братів Вацлава і Едварда Руліковських та ін. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Показч.: с. 121–130. – ISBN 978-617-604-019-4 (у паліт). УДК 929.644(477.4)«1801/1803»

П'ятий том «Правобережного гербівника» присвячено родам герба Драго-Сас, які були легітимовані на Київщині в 1801–1803 рр. Наведено повні тексти записів про легітимацію 42 родин (285 осіб) з родовідних книг дворян Київської губернії, що зберігаються в Державному архіві Київської області (м. Київ) та Російському державному історичному архіві (м. Санкт-Петербург). Проаналізовано структуру доказів благородного походження родин герба Драго-Сас, а також їхню конфесійну приналежність. Видання розраховано на читачів, які цікавляться біографічними та генеалогічними дослідженнями.

2216. Приймас Н. В. Просвітницька діяльність та педагогічні погляди Уласа Самчука : монографія / Н. В. Приймас. – Кременець (Тернопіл. обл.) : КОГП ім. Тараса Шевченка, 2012. – 283 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 237–255 (216 назв), в тексті та в підрядк. прим. – 300 пр. – ISBN 978-966-1546-20-1. УДК 37(477)(092)

У монографії досліджено виховні аспекти творчості У. Самчука, його педагогічні погляди та просвітницьку діяльність. Проаналізовано становлення У. Самчука як просвітителя, громадського діяча. З'ясовано умови й особливості формування його світогляду. На підставі аналізу творів письменника розкрито проблему взаємозв'язку національного виховання та мети життєдіяльності, свободи та відповідальності особистості, патріотичного виховання та розвитку національної свідомості. Досліджено вплив української етнопедагогіки на творчість У. Самчука. Обґрунтовано значення його педагогічної спадщини для сучасності. Для широкого читацького загалу.

2217. Проненко Е. Матвей Борисович Либерман / Евгений Проненко, Наталья Проненко ; Днепропетров. консерватория им. М. Глинки. – Днепропетровск : Ю. Сердюк, 2011. – 172 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Выдающиеся музыканты Днепропетровщины). – Библиогр.: с. 169–170 (24 назв.). – ISBN 979-0-707506-43-1 (в пер.). УДК 780.614.331.071.4(477)(092)

Видання присвячено педагогу-скрипалю Матвію Борисовичу Ліберману. У ній подано список учнів Лібермана: в Дніпропетровську — 25 осіб, в Новосибірську — 50, в Ізраїлі — 14. Усі вони займалися у нього на різних стадіях навчання, хто в школі, хто в училищі, хто в консерваторії або академії, але всі вважають Моню, як вони його ласкаво називають, своїм головним учителем, що заклав основи їх скрипкової майстерності. Розраховано на музикантів, викладачів, студентів музичних закладів, усіх, хто цікавиться музичним мистецтвом.

2218. Професори і доктори наук Академії митної служби України. 1996–2011 : [біобібліогр. довід. / ред.: Т. П. Дерев'янка та ін.] ; Держ. мит. служба України, Акад. мит. служби України. – Дніпропетровськ : АМСУ, 2011. – 146 с. : іл., портр. ; 20 см. – Парал. тит. арк. англ. – На тит. арк.: До 15-річниці заснування Акад. мит. служби України (1996–2011). – Бібліогр. в кінці ст. – 200 пр. УДК 378.4:351.713](477.63-25)(092)(035)

2219. Проценко Н. В. Анатолий Абдулрагимов (1937–1992) / Н. Проценко ; Днепропетров. консерватория им. М. Глинки. – Днепропетровск : Ю. Сердюк, 2010. – 144 с. : іл., портр. ; 20 см. – (Выдающиеся музыканты Днепропетровщины). – Текст рус., укр. – ISBN 978-966-2967-05-0 (в пер.). УДК 78.072.2(4Укр)(092)

Читаючи цю книжку, мимоволі відчуваєш те, що автор послідовно виступає за повне розкриття обдаровань і талантів, за різноманітність форм і стилів, які виробляються на основі професійного підходу до музичного мистецтва. Сила таланту фаготиста А. Абдулрагімова — людини, викладача, диригента, композитора, керівника, вихователя — в умінні захопити учнів та студентів благородним завданням служіння народові, зробити його переконливим і активним учасником творення музичної історії Дніпропетровщини. Випускник військово-диригентського факультету Московської консерваторії ім. П. І. Чайковського, А. Абдулрагімов збагатив власну виражально-виконавську палітру, оновив музично-сценічні форми духових оркестрів Дніпропетровщини, поглиблював зв'язки з суміжними мистецтвами, творчо переосмислював здобутки те-

атру, поезії, вуличних музичних парадів. Розраховано на музикантів, викладачів, студентів музичних закладів, усіх шанувальників музичного мистецтва.

2220. П'янков В. О. Велич Кожедуба : спогади, інтерв'ю, факти, фотознімки, вірші / Володимир П'янков. – Суми : МакДен, 2012. – 167 с. : іл., портр. ; 21 см. – Текст укр., рос. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2305-38-8. УДК 821.161.2-94

Видання присвячено кращому льотчику Другої світової війни, тричі Герою Радянського Союзу, Іванові Микитовичу Кожедубу. Своєрідна форма літературної оповіді дозволили автору створити колективний портрет великої і водночас простої людини Землі і Неба, Миру і Війни. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією періоду Другої світової війни.

2221. Рагулін В. Ф. Ряснянський край в іменах / Василь Рагулін. – Суми : Козац. вал : Сум. облдрук., 2010. – 323 с., [4] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 21 см. – На паліт. авт. не зазначено. – 155 пр. – ISBN 978-966-358-085-2 (у паліт.). УДК 94(477.52)(092)

У виданні подано краєзнавчий матеріал з історії села Рясне на Сумщині, періоду встановлення радянської влади до сьогодення. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

2222. Радовський В. С. «Замкнена душа» Петра Сагайдачного : фрагменти та епізоди трагічного життя / Володимир Радовський. – Львів : Сполом, 2012. – 206, [1] с. ; 21 см. – (Бібліотека Тимка Падури). – Частина тексту рос. – Бібліогр. в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-665-727-8. УДК 94(477)(092)

У книжці сучасного українського письменника Володимира Радовського розповідається про виняткову особистість нашої історії гетьмана Петра Конашевича. Чимало сторінок його біографії подано автором під новим кутом зору. Яснішими і прозорими стають такі епізоди його життя, як шлях до козацького лицарства і справжня причина вступу до січового братства; походження гетьмана; його участь у «Смачній експедиції», а також взаємини з гетьманом Яковом Бородавкою і трагічна смерть у доволі молодому віці. Для широкого кола читачів.

2223. Радовський В. С. Пригоди «нового Жмайла». Загадка однієї біографії ; Приятелі-вороги. Там, де перетиналися дороги Сірка і Тетері / В. Радовський. – Львів : Сполом, 2012. – 157, [1] с. ; 21 см. – (Бібліотека Тимка Падури). – Частина тексту рос. – Бібліогр. в тексті. – 100 пр. – ISBN 978-966-665-760-5. УДК 94(477)(092)

Книга належить до науково-популярного жанру досліджень та складається із двох частин. У першій частині — «Пригоди “нового Жмайла”» вміщено розповідь про керівника повстання 1630 р. Тараса Трясила, досліджується тема його походження. У другій частині — «Приятелі-вороги» висвітлено складні, суперечливі і трагічні взаємини легендарного Івана Сірка та гетьмана Павла Тетері. Для широкого читацького загалу.

2224. Радовський В. С. Тимко Падура: спроба роздеградування і реабілітації / Володимир Радовський. – Львів : Центр Європи, 2012. – 639 с. : іл., портр. ; 25 см. – На обкл. зазначено два твори авт. – Імен. покажч.: с. 613–632. – Зміст: Тимко Падура: спроба роздеградування і реабілітації ; Тамга Гетьмана Мазепи. – ISBN 978-966-7022-98-3. УДК 94(477)(092)

Видання присвячено поету-пророку, правдивому історичу України в піснях і думах — Тимку Падури (1801–1871). Піонер багатьох тем і сюжетів нашої історії, непереборний дуелянт у боях за історичну правду, а отже й за справедливість, він своєю творчістю впливав і на «Руську Трійцю», і на Тараса Шевченка, і на багатьох українських поетів та окремих істориків. Ця книга є біографічною повістю, але з елементами детективного жанру: адже авторові довелося вести багаторічний бібліотечно-архівний пошук, аби захистити добре ім'я свого героя від критиків і критиканів. Створена на підставі документів, фактів і текстів, ця книга-дослідження має значну наукову вартість. Видання ілюстровано. Розраховано на фахівців і масового читача.

2225. Радченко Л. О. Історія України: таємниці життєписів видатних осіб : наук. попул. посіб. для викладачів гуманіт. дисциплін / Радченко Людмила Олексіївна, Семененко Валерій Іванович. – Харків : Світ книг, 2011. – 244 с. : іл., портр. ; 21 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-2678-00-0. УДК 94(477)(092)(075)

Життя кожної особистості, тим більш талановитої й унікальної, — це захоплюючий роман. Пізнаючи особливості й повчальні, а часто ще й цікаві подробиці біографії великих людей, ми значно рельєфніше та глибше осягаємо історичний процес. Книга розрахована на широке коло читачів, але насамперед — викладачів гуманітарних дисциплін.

2226. Редькина Е. И. Дар Бога / Е. И. Редькина. – Киев : НПП «Интерсервис»: Андриевская Л. В., 2012. – 135 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-2465-97-6. УДК 615.89(477)(092)

Видання, присвячене народному цілителю, лікарю-терапевту, керівнику центра нетрадиційної медицини «Промінь» Олегу Миколайовичу Редькіну, підготовлено його дружиною. Розраховано на широкий читачий загал.

2227. Родовід український вічний / упоряд. В. Куйбіда. – Львів : Літопис, 2012. – 289 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Твори ; т. 3). – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-8853-20-3 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

До третього тому видання входять матеріали про Катерину Мандрик-Куйбіду — українську поетесу, громадсько-політичну діячку, учасницю визвольних змагань, довговічного політв'язня, мати українського політика і науковця Василя Куйбіди. Це цілий калейдоскоп статей, рецензій, спогадів, присвят, листів і виступів. Чимало чудових людей складають автуру цього тому. Для широкого кола шанувальників української літератури, історії, культури.

2228. Ромас Л. М. Художнє осмислення національної самосвідомості в історичній прозі Юрія Мушкетика : монографія / Людмила Ромас ; Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Кіровоград : Поліум, 2010. – 177 с. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 158–176 (269 назв). – 200 пр. – ISBN 978-966-8559-29-7. УДК 821.161.2.09

У монографії досліджено особливості художнього осмислення національної самосвідомості в історичній прозі Ю. Мушкетика. Визначено головні чинники формування національної самосвідомості, простежено її еволюцію в українській філософії та літературі, показано особливості прояву в історичній прозі письменника. Розглянуто проблему міфологізації козащини та процес відродження національної самосвідомості шляхом зображення спільності та структури Запорозької Січі. Показано, що історія козацької звитяги, художньо осмислювана Ю. Мушкетиком, надала можливість відтворити маловідомі історичні факти та епічний контекст формування національної самосвідомості. Встановлено пріоритетне значення мотивів народного обранництва та побратимства в «козацькому епосі» письменника. Проаналізовано варіативність у художній інтерпретації Ю. Мушкетика історичного генотипу нації. Особливу увагу приділено вивченню трансформації сковородинського типу мандрівного філософа, своєрідності соціальної моделі жіночого начала та характерництва як національного феномену. Для літературознавців, науковців, філософів, викладачів, студентів, аспірантів філологічного напрямку.

2229. Романько В. І. Слов'янськ літературний: перша половина ХІХ — початок ХХІ століття : літ. портр. та хрестомат. матеріал / Валерій Романько. – Слов'янськ (Донец. обл.) : Маторін Б. І., 2011. – 383 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 358–369 та в тексті. – Імен. покажч.: с. 370–383. – 100 пр. – ISBN 978-966-1554-56-5. УДК 82.09(477.62-21)(092)«18/20»

У виданні зібрано літературні портрети письменників, які народилися у Слов'янську та гостей, які в різні роки відвідали місто, а також наших сучасників — поетів, письменників, публіцистів, краєзнавців. Подано в книзі і їхні окремі твори. Вміщено розділ присвячений літературним об'єднанням та угрупованням, які діють у Слов'янську. Для всіх, хто цікавиться літературно-мистецьким життям міста.

2230. Рудик С. К. Професор Сава Манзій = Profesor Sava Manziy / Станіслав Рудик, Микола Стегней ; [Київ. шк. вет. морфологій]. – Київ : Аграр Медіа Груп, 2013. – 123 с. : іл., портр. ; 21 см. – Частина тексту рос. – Бібліогр. пр. проф. С. Ф. Манзія: с. 116–119 (30 назв). – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-617-646-192-0 (у паліт.). УДК 57(477)(092)

Видання присвячено доктору біологічних наук Інституту зоології НАН України Саві Филімоновичу Манзію. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

2231. [Рыжков Сергей Васильевич]. Дело его жизни продолжается... / [сост.: С. С. Рыжков [и др.] ; Нац. ун-т кораблестроения им. адмирала Макарова. – Николаев : НУК, 2012. – 35 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Выдающиеся ученые НКИ—НУК»). – 100 экз. УДК 629.5(477)(092)

У виданні наведено живі свідчення очевидців багатьох подій, пов'язаних із життям і діяльністю доктора технічних наук, ученого в галузі технічної теплофізики і суднових парогенеруючих установок Рижкова Сергія Васильовича. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

2232. Саверська-Лихошва В. В. Роль і місце української історії в науковій спадщині Осипа Бодяньського (1808–1877) : [укр. вчен., славіст, історик і етнограф] : 205-й річниці від дня народж. О. Бодяньського присяч. / Валентина Саверська Лихошва. – Варва (Чернігів. обл.) : Газ. «Слово Варвинщини», 2013. – 30, [1] с., [2] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 30–31 (20 назв). – 100 пр. – ISBN 978-966-97223-2-4. УДК 94(477)(092)

2233. Савчук В. Д. Бережанська земля: храми і люди / Василь Савчук. – Тернопіль : Збруч, 2010. – 25 см.

Кн. 1. – 2010. – 215 с. : іл., портр. – 200-річчю народж. Галиц. митрополита С. Литвиновича при-
свяч. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – ISBN 978-966-528-327-0 (у паліт.). УДК 27-72-
9(477.84)

У книжці подано описи історії церков на Бережанщині, розповідається про долі їх пастирів та людей, що
спізнали вплив Божої ласки та опіки. Розраховано на широке коло читачів, небайдужих до історії рідного краю.

2234. Сверстюк Є. О. Шевченко понад часом : есеї / Євген Сверстюк. – Луцьк : ВМА «Терен» ;
Київ : Києво-Могилян. акад., 2011. – 277 с. : портр. ; 21 см. – Парал. тит. арк. англ. – Бібліогр. в
прим.: с. 269–275. – Зміст: розд.: Шевченкові стовпи ; Паралелі ; Поет і час. – 1 500 пр. – ISBN 978-
966-2276-53-4 (ВМА «Терен»). – ISBN 978-966-518-591-8 (Києво-Могилян. акад.).
УДК 821.161.2.09(092)

Усупереч досі поширеним стереотипам, автор подає Тараса Шевченка як поета органічно релігійного,
натхненного пророчим духом. Для широкого кола дослідників життя і творчості Кобзаря.

2235. Світанки творчості Віктора Коцура / [уклад. та вступ. ст. І. Шпиталія] ; Переяслав-Хмельниц.
держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Майдачен-
ко І. С., 2010. – 445, [1] с., [20] арк. іл. ; 21 см. – (Серія «Наукова еліта Переяславщини»). – Біб-
ліогр.: с. 441–445 (46 назв) та в кінці розд. – 200 пр. – ISBN 978-966-8302-32-9 (у паліт.).
УДК 378.091.113(477.41)(092)

Видання підготовлено до 50-річчя від дня народження доктора історичних наук Віктора Коцура. Розрахо-
вано на освітян і науковців вищої школи, на всіх, хто цікавиться минулим і сьогоденням освіти і науки в Україні.

2236. Секунова Ю. В. Історико-культурологічна спадщина Лева Биковського : монографія /
Ю. В. Секунова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – 2-ге вид., переробл. і
доповн. – Київ : Компринт, 2012. – 241, [2] с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 182–201
(234 назви). – Імен. покажч.: с. 238–240. – 100 пр. – ISBN 978-966-2719-39-0. УДК 94(477)(092)

2237. Село на семи пагорбах : історія села Ісаї Турківського району / авт.-упоряд. М. Є. Федяй. –
Львів : Край, 2010. – 95, [3] с., [11] арк. іл. : іл., табл., портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-547-
346-6. УДК 94(477.83-22)

У книжці директора школи села Ісаї (Турківський р-н, Львівська обл.) Марії Євстахіївни Федяй висвітлено
історію села, його звичаї та обряди. Вміщено матеріали про школу, церкву, земляків, які прославилися своїми
здобутками і працею, про тих, хто загинув, захищаючи рідний край у 40-х рр. минулого століття. Для краєзнавців,
істориків, викладачів, студентської та учнівської молоді, усіх, хто цікавиться краєзнавчою історією Львівщини.

2238. Сергиенко В. А. Старобельчане в локальних війнах : [кн. очерков] / В. А. Сергиенко. – Лу-
ганск : Элтон-2, 2008. – 320 с. : іл., портр. ; 21 см. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-8827-90-7.
УДК 94(477.61-21)(092)

2239. Сидора П. П. Історія моєї родини / П. Сидора. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2011. – 455 с. : іл.,
портр. ; 24 см. – Текст укр., рос. – Алф. покажч.: с. 442–454. – 500 пр. – ISBN 978-966-189-059-5
(у паліт.). УДК 929.52(477)

Книга-альбом розповідає про родини Сидори, Рогових, Березанських та Буняків. Для широкого кола
читачів, які цікавляться генеалогічними розвідками.

2240. Скакальська І. Б. Еліта Кременеччини міжвоєнного періоду ХХ ст. : краєзнав. довід. / Ірина
Скакальська. – Кременець (Тернопіл. обл.) : Кременец. обл. гуманіт.-пед. ін-т, 2012. – 47 с. : табл.,
карта, портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 37–44 (85 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-1546-21-8.
УДК 94(477.84)«19»(092)(035)

У виданні вміщено відомості про кілька десятків відомих людей краю, які залишили помітний слід не
лише в регіональній, а й в національній історії та культурі. Це — Роман Бжеський, Михайло Вериківський,
Семен Жук, Борис Козубський, Оксана Лятуринська, Олександр Неприцький-Грановський, Арсен Річинський,
Улас Самчук та ін. Краєзнавчий довідник укладено на основі архівних документів і матеріалів, джерельної
бази особового походження та історико-біографічної літератури. Розраховано на краєзнавців, науковців, іс-
ториків, викладачів, студентів та учнів, усіх, хто цікавиться історією Кременеччини.

2241. Скальська У. Л. Невмирущість мазепинської ідеї : Гетьман України Пилип Орлик, його Конституція і видатний діяч Франції Григор Орлик у боротьбі за незалежність України / Уляна Любомирівна Скальська ; Івано-Франків. ун-т права ім. Короля Данила Галицького, Клуб укр. інтелігенції ім. Богдана Лепкого. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2011. – 239 с. : іл., портр. ; 21 см. – На тит. арк.: До 300-річчя І-ї укр. Конституції П. Орлика. – 500 пр. – ISBN 978-617-7009-43-5. УДК 94(477)

2242. Скаржинський Віктор Петрович / [упоряд. О. М. Дорошенко та ін.]. – Київ : Спринт-Сервіс, 2013. – 142 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 123–142, в тексті та в змісті. – 300 пр. – ISBN 978-617-7021-09-3. УДК 631(477)(092)

У збірнику наукових праць представлено історичний портрет визначного господарника, учасника війни 1812 р., громадського діяча, лісівника В. П. Скаржинського. Для широкого кола читачів, які цікавляться дослідженнями історичної науки у контексті персоналістики.

2243. След на землі Донбасса : (к 80-летию П. И. Маросина) [горного інженера : воспоминания соратников]. – Луганск : Промпечать : Газ. «Сбойка», 2009. – 86, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – Прил. к газ. «Сбойка». – 270 экз. – ISBN 978-966-8606-42-7 (в пер.). УДК 622.012(477)(092)

2244. Слід на землі : [кн. спогадів до 90-річчя з дня народж. Д. М. Коломійця — директора Косар. спиртзаводу / упоряд. А. Сисой]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – 177 с. : іл., портр. ; 26 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-493-716-7 (у паліт.). УДК 821.161.2-94+663.5.013-057.177(477.46)(092)

2245. Служинська З. О. Літопис роду Волинців / Зиновія Служинська. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2009– . – 21 см.

Кн. 1 / Волинці (рід). – 2013. – 136, [1] с. : іл., портр., схема. – Бібліогр.: с. 134–136. – ISBN 978-966-1633-30-7. УДК 929.522(477)

Кн. 3 / Волинці (рід). – 2013. – 200 с. : іл., портр., схеми. – Бібліогр.: с. 198–200. – ISBN 978-966-1633-58-1. УДК 929.522(477)

2246. «Служити народу — то служити Богові!» — життєвий шлях і архіпастирське служіння митрополита Іларіона : (проф. Івана Огієнка) : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 130-річчю з дня народж. та 40-річчю упокоєння в Бозі митрополита Іларіона (Івана Огієнка), Рівне, [22 берез.] 2012 р. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2012. – 239 с. ; 20 см. – У надзаг. : Укр. Православ. Церква, Київ. патріархат, Рівнен. духовна семінарія. – Бібліогр. в кінці доп. – 200 пр. – ISBN 978-966-361-679-7. УДК 271.2-726.1(477)(06)

У збірнику вміщено матеріали конференції, присвяченої митрополиту Іларіону (Івану Огієнку), які висвітлюють його видавничу діяльність у Варшаві та Вінніпезі, педагогічну і перекладацьку діяльність богослужбових книг. Для широкого кола читачів, які цікавляться життям представників українського духовенства.

2247. Слухай Н. В. Світ сакрального слова Тараса Шевченка / Наталія Слухай. – Київ : Аграр медіа груп, 2011. – 227 с. : портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці розд. – 300 пр. – ISBN 978-966-2424-89-8. – URL: <http://kobzar.ua/item/show/253> УДК 821.161.2.09(092)

Перший розділ книжки присвячено лінгвопоетичним аспектам творчості Тараса Шевченка. Він містить дослідження архетипів творчості автора; резонансних щодо об'єктивації архетипів міфологем у їхній знаковій іпостасі, а також у складі однієї з моделей — астральної; дослідження важливої підсистеми міфопоетичних значень — психологічних асоціативів; аналіз кола прецедентних текстів, до яких апелюють твори письменника, що є спробою відтворити «зовнішні» міфосимволічні кола, які оточують тексти Шевченка; осмислення персоніфікації в його поетичній мові; огляд досліджень у галузі поетичного синтаксису Шевченка; нарешті, дослідження особливостей сенсорних прототипів у поезії автора. У другому розділі проаналізовано 14 віршів Т. Шевченка у лінгвостилістичному, текстолінгвістичному, міфопоетичному висвітленні. Адресовано літературознавцям, науковцям, викладачам та студентам філологічного напрямку.

2248. Смолін П. П. Князі на Дубні / П. Смолін. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. – 111 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 107–109. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-361-585-1. УДК 94(477)(092)

У виданні вміщено відомості про славні роди князів Острозьких, Заславських, Сангушків, Любомирських, Барятинських, графський рід Шувалових. Гортаючи сторінки нарисів, читач ознайомиться з князями, їхніми родинами, які своїми особливими внесками зробили Дубно таким цікавим історичним і мальовничим містом. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю та генеалогічними дослідженнями.

2249. Сніжко М. С. Симоненкова хода / Микола Сніжко. – Київ ; Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – 212, [1] с. : іл., портр. ; 20 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-493-685-6. УДК 821.161.2-1.09(092)

«Ти знаєш, що ти-людина?». Таким питанням колись озадачив своїх читачів український поет-шістдесятник Василь Симоненко. А якою людиною був він сам? Про це пише у своїх спогадах журналіст і письменник Микола Семенович Сніжко, який у 1961–1963 рр. працював із В. Симоненком у редакції газети «Молодь Черкащини», і добре знав його, як Людину, Журналіста, Поета, Творця. Для широкого кола громадськості.

2250. Сокальщина. Книга пам'яті України, 1914–1990 / [упоряд. Б. М. Нечай ; редкол.: Бережницький І. І., Христинич О. М. (співголови) та ін.]. – Львів : Край, 2010. – 530 с. : іл., табл., портр. ; 30 см. – Присвяч. учасникам нац. визвол. змагань та жертвам репресій окупац. режимів. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 1 800 пр. – ISBN 978-966-547-333-6 (у паліт.). – URL: http://www.sokal.lviv.ua/library-book_38.html УДК 94(477.83)«1914/1990»(092)

Вперше опубліковано «Поіменні списки» загиблих і репресованих учасників національно-визвольних змагань Сокальщини та невинних жертв тоталітарних окупаційних режимів, подано аналітико-документальний матеріал про внесок Сокальщини у боротьбу за незалежність України. У книзі опубліковано матеріали про примусове виселення українців, вивезення на примусові роботи до Німеччини і депортацію на західні землі Польщі. На основі поіменного обліку загиблих і репресованих українців складено сім таблиць про узагальнені військові і цивільні втрати Сокальщини у визвольних змаганнях 1914–1990 рр. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю.

2251. Спогади про ректора Валерія Скотного / [упоряд. Ю. Кишакевич] ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич (Львів. обл.) : Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка, 2012. – 139 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-235-6. УДК 378.091.113(477.83)

2252. Спогади про ректора Валерія Скотного / [упоряд. Ю. Кишакевич] ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – [Вид. 2-ге, доповн.]. – Дрогобич (Львів. обл.) : ДДПУ ім. Івана Франка, 2012. – 192 с. : іл., табл., портр. ; 20 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-262-2 (у паліт.). УДК 378.091.113(477)(092)

Збірник пам'яті про ректора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, професора Валерія Скотного у 1989–2011 рр. містить статті з місцевої преси та інтернету про нього, спогади викладачів університету та деякі офіційні матеріали: інформацію про організації та особи, які висловили співчуття родині В. Скотного і колективу університету, про похорон ректора, наказ про присвоєння кафедри філософії імені професора Валерія Скотного. Для науковців, бібліографів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією начального закладу.

2253. Спогади про Станіслава Людкевича / збір. С. Павлишин ; М-во культури України, Львів. нац. муз. акад. ім. М. Лисенка, Львів. держ. муз. уч-ще ім. Станіслава Людкевича. – Львів : ТеРус, 2010. – 200 с., [1] арк. іл. : іл., нот. іл. ; 22 см. – На 3-й с.: До 130-ї річниці композитора Станіслава Людкевича (1879–1979). – Авт. зазначено на 198–199. – Бібліогр. в підрядк. прим. – 200 пр.– ISBN 978-966-7987-23-7 (у паліт.). УДК 78.071(477.83)(092)

2254. Ставицький А. В. Мифы Украины: Мазепа / Андрей В. Ставицкий. – Севастополь : Рибэст, 2012. – 171 с. ; 21 см. – Библиогр.: с. 150–170 (276 назв.) и в подстроч. примеч. – 100 экз. – ISBN 978-966-2210-70-5. УДК 94(477)(092)

У своїй праці фахівець у галузі сучасної міфології, кандидат філософських наук Андрій Ставицький розглядає на прикладі гетьмана І. С. Мазепи і присвяченій йому історіографії тему міфологізації української історії. Для істориків, філософів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією та її видатними діями.

2255. Стародуб О. В. Рід Соколів із села Стави Кагарлицького району на Київщині / Олексій Стародуб. – Біла Церква (Київ. обл.) : Пшонківський О. В., 2011. – 179 с. : іл., табл., портр. ; 22 см. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – 100 пр. – ISBN 978-966-2083-93-4 (у паліт.). УДК 929.52СОК

У книжці розглянута історія одного роду протягом майже 300 років, досліджено еволюцію родових садиб, кривні зв'язки, тривалість життя, іменослов. Текстовий матеріал доповнено поколінним розписом, генеалогічними схемами та світлинами. Також у виданні представлено короткий нарис села Стави з середини XVII до початку XX ст. Для краєзнавців, істориків, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією краю та українських родин.

2256. 100 провідних архітекторів та будівельників України : [довід.-біогр. вид. / упоряд. В. В. Болгов]. – Київ : Ін-т біогр. дослідж., 2012. – 184, [2] с. : іл., портр. ; 31 см. – ISBN 978-966-8178-58-0 (у паліт.). – URL: <https://who-is-who.ua/main/book/571/0> УДК 72+69](477)(092)

У науково-популярному виданні подано інформацію про визначних будівельників, відомих архітекторів, творчі архітектурні майстерні, проектні інститути та організації, вітчизняних виробників, які зробили вагомий внесок у розвиток будівельної галузі України. На сторінках книжки можна ознайомитись з архітекторами та будівельниками, які удостоєні державних нагород і відзначені почесними званнями. Видання розраховано на широкий читацький загал.

2257. 100 провідних будівельників та архітекторів України : [біогр. вид. / авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедер. журналістів : Ін-т біогр. дослідж., 2009– . – 30 см.

[Вип.] 2. – 2010. – 239 с. : іл., портр. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-22-7. – ISBN 978-966-8178-48-1 (у паліт.). УДК 72(477)(092)

У науково-популярному біографічному виданні вміщено інформацію про будівельників та архітекторів, проектні установи, організації та підприємства, будівельні підприємства, творчі архітектурні майстерні, спеціалізовані наукові, навчальні установи та організації, які зробили вагомий внесок у розвиток будівельної галузі України. У виданні також вміщено дані про присвоєння звання Героя України, нагородження орденом «За заслуги» I, II та III ступенів, присвоєння почесних звань «Заслужений архітектор України» та «Заслужений будівельник України». Видання розраховано на широкий читацький загал.

2258. Страшевич В. Б. З м'ячем по життю : нарис [присвяч. 80-річчю педагога, тренера, спортсмена Гудкова В. П.] / Василь Страшевич. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2012. – 55 с. : іл., портр. ; 21 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-2783-01-8 УДК 796.323.2(477.46-25)(092)

2259. Судьбы, опаленные войной : ист.-мемор. изд. / [авт.-сост.: П. В. Добров, Л. И. Суюсанов ; редкол.: Третьяк А. Л. (рук.) и др.] ; Донец. обл. орг. Укр. Союза ветеранов Афганистана (воинов-интернационалистов). – [2-е изд., испр. и доп.]. – Донецк : Кальмиус, 2012. – 558, [1] с., [24] л. ил. : ил., нот. ил., табл., портр. ; 21 см. – (Серия «Афганцы Донбасса»). – Библиогр. в конце разд. и в тексте. – Публ. о воинах-интернационалистах Донец. обл. в фондах Донец. обл. универс. науч. б-ки им. Н. К. Крупской: с. 467–486 (310 назв.). – 1 000 экз. – ISBN 978-966-8388-75-0 (в пер.). УДК 355.357(477.6)»1979/1989»(092)

Історико-меморіальне видання містить добірку матеріалів про воїнів Донбасу, які виконували свій інтернаціональний обов'язок на Афганській землі. Для широкого кола читачів.

2260. Суховершко Г. В. Їх долі героїчні : роздуми історика / Григорій Суховершко. – Чорнобай (Черкас. обл.) : Чорнобаїв. комун. полігр. п-во, 2013. – 196 с. : іл., портр. ; 21 см. – 60-річчю Черкас. обл. та 90-річчю Чорнобаїв. р-ну присвяч. – Імен. покажч.: с. 189. – 1 000 пр. – ISBN 978-966-2499-09-4 (у паліт.). УДК 908(477.46)(092)

У виданні вміщено документальні розповіді про Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв України, повних кавалерів ордена Слави, що прославили Чорнобаївський край. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Черкащини.

2261. Суховершко Г. В. Катерина Полатайло : [про відому людину Черкас. краю] / Григорій Суховершко. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2013. – 147 с. : іл., портр. ; 21 см. – Імен. покажч.: с. 143–146. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-2256-89-5. УДК 63(477.46)(092)

2262. Сухоруков В. Н. Биографический словарь Крыма / Владимир Сухоруков. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2011– . – 22 см.

Кн. 1. – 2011. – 527 с. : іл., портр. – Імен. указ.: с. 524–527. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-648-253-5 (в пер.). УДК 929(477.75)(092)

У словнику подано відомості про 200 найбільш відомих діячів науки, політики, культури і мистецтва XVIII–XX ст., імена яких назавжди увійшли в історію Криму. Видання буде цікавим як масовому читачеві, так і працівникам музеїв, бібліотек, аспірантам та викладачам навчальних закладів.

2263. Таиров С. Тернистый путь становления крымскотатарского офицера / Сервер Таиров. – Симферополь : Доля, 2013. – 203 с., [6] л. ил. : ил., портр. ; 25 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-366-622-8 (в пер.). УДК 355.354.082(477.75)(092)

2264. Тарас Шевченко в Яготині : до 200-річчя від дня народж. Т. Г. Шевченка : [путівник по музею «Флігель Тараса Шевченка» / підгот. Л. С. Гусак]. – Київ : Ін-т біогр. дослідж., 2013. – 11 с. : іл., портр. ; 16x22 см. – 300 пр. – ISBN 978-966-8178-62-7. УДК 069:821.161.2.09](477.41-21)(092)(036)

2265. Творча спадщина А. С. Макаренка в контексті інноваційного розвитку освіти XXI століття : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 11–12 берез. 2013 р., [м. Суми / редкол.: О. Г. Козлова та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 271 с. ; 20 см. – У надзаг.: Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Сум. облдержадмін., Ін-т педагогіки НАПН України та ін. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці доп. – 150 пр. УДК 37.091.4«20»(06)

2266. Творча спадщина А. С. Макаренка в контексті інноваційного розвитку освіти XXI століття : матеріали Всеукр. студент. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 13 берез. 2013 р., [м. Суми / редкол.: О. Г. Козлова та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 187 с. : табл. ; 20 см. – У надзаг.: Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Сум. облдержадмін., Ін-т педагогіки НАПН України та ін. – Бібліогр. в кінці доп. – 100 пр. УДК 37.091.4«20»(06)

2267. Театр, которий был... (Памяти Берты Яковлевны Барской) / авт.-сост. Александр Бирштейн. – Одесса : БМВ, 2011. – 174 с., [14] л. ил. : портр. ; 21 см. – 150 экз. – ISBN 978-413-316-3 (в пер.). УДК 792.072.3(092)

Книжка розповідає про театр, який був тоді, коли активною учасницею театрального процесу в Одесі була Берта Яківна Барська. Видання підготовлено до 100-річчя з дня народження видатного педагога, філолога і театрознавця. Для широкого кола читачів.

2268. Терещенко О. В. Всеволод Гаршин і Україна / Ольга і Василь Терещенко. – Вид. 2-ге, переробл. і доповн. – Донецьк : Сх. вид. дім, 2012. – 205 с. : табл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 205 (16 назв). – 50 пр. – ISBN 978-966-317-123-4. УДК 821.161.1(477).09(082)

2269. Тетяна Леонідівна Андрієнко : науковець, колега, учитель : [зб. ст.- спогадів / уклад.: О. М. Байрак, В. П. Коломійчук ; за заг. ред. О. М. Байрак]. – Полтава : Дивосвіт, 2013. – 98, [1] с., [4] арк. іл. : іл., портр. ; 18 см. – Текст укр., рос. – Присвяч. видат. укр. вчен.-ботаніку і природоохоронцю Тетяні Леонідівні Андрієнко з нагоди її 75-річчя та 50-річчя наук. діяльн. – 100 пр. – ISBN 978-617- 633-090-5. УДК 581(477)(092)

2270. Тетяна Миколаївна Байбара : [життя та наук.-пед. діяльн.] : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; [упоряд.: Карапузова Н. Д. та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2012. – 119, [2] с., [3] арк. іл. : іл., портр. ; 20 см. – 100 пр. – ISBN 978-617-633-028-8. УДК 012Байбара+016:[929Байбара+37(477)(092)

2271. Тетяна Нераденко : біобібліогр. нарис до 55-річчя від дня народж. / [уклад.: Слесарев Є. та ін.] ; Черкас. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців, Черкас. терит. від-ня Малої акад. наук України. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2012. – 59 с., [2] арк. іл. ; 20 см. – 100 пр. – ISBN 978-966-493-617-7. УДК 012Нераденко+016:[929Нераденко+902(477)(092)

У виданні розповідається про життєвий шлях археолога, краєзнавця та педагога Нераденко Т. М. Висвітлено початок її наукової діяльності, який був пов'язаний з російською археологією Північнокавказького регіону, та подальший шлях науковця, як громадянки України. Розкрито зміст та результати багаторічної краєзнавчої діяльності Нераденко Т. М. у галузях музеєзнавства, охорони пам'яток історії та культури, туризму. Розповідається про педагогічну діяльність щодо залучення обдарованої учнівської молоді до краєзнавства та участі у роботі МАН України. Проаналізовано археологічну діяльність Т. М. Нераденко, подано результати багаторічних розкопок відомого поселення доби нео-енеоліту Молюхів Бугор. Надано список друкованих наукових статей, виступів на науково-практичних конференціях, методичних розробок та рекомендацій, окремих видань та архівних матеріалів (понад 230 праць), підготовлених протягом 1975–2012 рр. Для фахівців галузі та широкого кола читачів.

2272. Тимко С. П. Спогади про найдорожче... / Світлана Тимко (Божор). – Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2013. – 61 с. : іл., портр. ; 21 см. – 50 пр. – ISBN 978-966-130-027-8. УДК 821.161.2-94
Спогади про свій рід, життя та педагогічну діяльність Божор Ф. О. та Божор С. Ф. Для широкого кола читачів.

2273. Тимошенко М. В. Люди твої, Листопадове / Микола Тимошенко. – Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2011. – 343 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-1588-71-3. УДК 908(477.65-22)(092)

У книжці висвітлено раніше не розкриті сторінки історії та сьогодення села Листопадове на Кіровоградщині. Розповідається про видатних односельців різних років, про сільську школу, її педагогічний і учнівський колективи. Мешканців села зацікавить розповідь про те, хто, коли і як господарював на польових землях Листопадового. Увагу приділено також культпрацівникам села, музикантам, співакам. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією свого краю.

2274. Ткаченко С. Н. Тигран Горгиев — маэстро практических этюдов / С. Н. Ткаченко. – Одесса : ВМВ, 2013. – 139, [1] с. : іл., портр. ; 15 см. – Загл. пер.: Маэстро практических этюдов. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-413-385-9 (в пер.). УДК 794.1.071.2(47+57)(092)

Тигран Борисович Горгиев — радянський шаховий композитор вірменського походження, міжнародний майстер (1969), міжнародний арбітр (1956) з шахової композиції і теоретик етюдної композиції. До видання подано 60 етюдів-короткометражок. Головним достоїнством таких етюдів є можливість вирішувати їх безпосередньо з діаграми, що допомагає осягати тонкощі шахової науки і готуватися до відповідальних змагань у будь-яких ситуаціях: у літаку, під час очікування поїзда, по дорозі на роботу. Для читачів, які цікавляться шаховою наукою.

2275. Троцько А. В. Валентина Лозовая: судьбы крылатые страницы / А. В. Троцько. – Харьков : Школа, 2012. – 110, [3] с. : іл., портр. ; 25 см. – Авт. указан на обороте тит. л. – Часть текста укр. – Библиогр.: с. 112 (12 назв.). – Библиогр. тр. В. И. Лозовой: с. 110. – ISBN 978-966-429-127-6 (в пер.). УДК 37(477.54)(092)

У виданні висвітлено життєвий шлях Лозової Валентини Іванівни — педагога і наставника, доктора педагогічних наук, професора. Для широкого кола читачів, які цікавляться сучасною українською педагогічною наукою.

2276. Тукальський-Нелюбович Г. С. Історія родини Тукальських-Нелюбовичів і Рівненське Полісся : [пер. з пол.] / Геронім Тукальський-Нелюбович. – Рівне : О. Зень, 2011– . – 21 см. – (Західне Полісся: історія, культура, постаті) Ч. 1 : Доки не сів міцно в сідло : (подається в скороч. вигляді) / Тукальські-Нелюбовичі (родина). – 2011. – 127, [1] с. : іл., портр. – 300 пр. – ISBN 978-617-601-017-3. УДК 929.52ТУК(477.81)

У книзі вперше українською мовою надруковано спогади польського шляхтича, колишнього власника маєтку в селі Мутвиця Героніма Тукальського-Нелюбовича (1901–1970) про історію його родини на початку ХХ ст. Життя шляхетного роду нерозривно пов'язано з селами Мутвиця, Морочне, Неньковичі, Храпин, Кухче, іншими населеними пунктами сучасного Зарічненського району Рівненської області. Для краєзнавців, істориків, учених, генеалогів, усіх, хто цікавиться історією краю та генеалогічними дослідженнями.

2277. Турківський М. П. Дорога людина / Микола Турківський. – Прилуки (Чернігів. обл.) : Прилуц. міська друк., 2012. – 82, [1] с. : іл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-1665-35-3. УДК 821.161.2-3

Книжка розповідає про життя і творчість українського поета, перекладача, літературного критика Григорія Прокоповича Донця. Вміщено також вірші і листи поета. Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

2278. Турківський М. П. Найперший наставник. Хрещений батько. Непримиренний до фальші. Поет мужності та добра / Микола Турківський. – Прилуки (Чернігів. обл.) : Прилуц. міська друк., 2012. – 103 с. : іл., портр. ; 21 см. – 200 пр. – ISBN 978-966-1665-36-0. УДК 821.161.2-3

У виданні висвітлено життєвий і творчий шлях друга і вчителя автора видання О. П. Головка. До книжки подано листи О. П. Головка. Для широкого кола шанувальників поетичного мистецтва.

2279. Тучинський передзвін : альманах : л-ра, живопис, фото / [упоряд. Н. Янчук]. – Рівне : Овід, 2008– . – 21 см.

Вип. 2. – 2010. – 151 с. : іл., нот. іл., портр. – Зміст: авт.: Н. Янчук, Марія Жакун, Мик. Жакун, Г. Кирильчук, Р. Коротюк, П. Зубкевич, Л. Ничипорук, Т. Ничипорук, Б. Прокопюк, М. Прокопюк та ін. – 300 пр. – ISBN 966-8179-53-2. УДК 821.161.2(082)

Вип. 3. – 2012. – 151 с. : іл., нот. іл., портр. – URL: <http://docplayer.net/67402030-Tuchinskiy-pered-zvin-almanah-literatura-kraieznavstvo-foto-vipusk-tretiy.html>

Повернути свіжість відчуттів і шанувальникам мистецтва, і випадковим читачам намагається плеяда творчих людей старовинного села Тучин (Гошанський р-н, Рівненська обл.), яке потопає в зелені й красі.

Майстри слова та пензля утверджуються у творчих доробках, повертаючись до минулого чи прориваючись через ідеологію устремлінь нового часу. Їхні твори — це синтез кольору і світла, радості і журби, матерії і духу, національної образності та власного бачення реального світу. Персональні розділи побудовано за алфавітом прізвищ авторів. На початку кожного розділу подано стислі біографії митців та фото. Для читачів, які цікавляться літературно-мистецьким життям краю.

2280. У творчих пошуках і світлих задумах / [упоряд.: В. П. Коцур, Н. І. Коцур] ; Держ. вищ. навч. закл. «Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Гаврищенко В. М., 2013. – 463 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр. в кінці ст. – 300 пр. – ISBN 978-966-2464-25-2 (у паліт.) УДК 94(477)(092)

У виданні висвітлено основні етапи життя та діяльності, науковий доробок Анатолія Петровича Коцура, доктора історичних наук, професора Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, спогади колег. Підготовлено до 50-річчя від дня народження вченого. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією навчального закладу, а також минулим і сьогоденням вищої освіти в Україні.

2281. Улюблені пісні Олега Голдрича : [зб. укр., рос., білорус., пол., молд. нар. і авт. пісень зібраних О. Голдричем] / упоряд. О. Кузик. – Львів : Край, 2010. – 303 с., [12] арк. іл. : іл., портр. ; 20 см. – 500 пр. – ISBN 978-966-547-349-7. УДК 784(477)(092)

2282. Україна наукова : [довід.-біогр. вид. / упоряд. Болгов В. В.] ; Укр. конфедерація журналістів, Ін-т біогр. дослідж., Нац. рейтинги України. – Київ : Нац. рейтинги України, 2005– . – 31 см.

Т. 4 : Національна академія аграрних наук України. – 2013. – 207 с. : іл., портр. – Імен. покажч.: с. 203–205. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1523-14-1 (у паліт.). – URL: <https://who-is-who.ua/main/book/647/0> УДК 001.32:63](477)(092)(035)

У четвертому томі видання представлено інформацію про відділення НААН України, її науково-дослідні установи, біографічні довідки про їх керівників. В окремих розділах висвітлено стислі біографії академіків та членів-кореспондентів НААН України. Для науковців, бібліографів, широкого кола читачів, які цікавляться історією Академії.

2283. Учений, педагог, організатор : к 60-летию ректора Харьков. гос. зоовет. акад., академіка Нац. акад. аграр. наук Украины В. А. Головка / [Ю. Д. Рубан, А. И. Баранников, Д. И. Барановский и др.]. – Харьков : Эспада, 2010. – 371 с. : ил., портр. ; 24 см. – Авт. указаны на обороте тит. л. – Часть текста укр. – Библиогр.: с. 367–368 (20 назв.). – Библиогр. тр. В. А. Головка за 1979–2009 гг.: с. 285–363. – ISBN 978-966-456-038-9 (в пер.). УДК 636.09(477)(092)

2284. Фаріон І. Д. Степан Бандера — практик, теоретик, містик націоналістичного руху : [лекція] / Ірина Фаріон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. – 35 с. : іл., портр. ; 17 см. – Бібліогр.: с. 31. – 3 000 пр. – ISBN 978-966-428-296-0. УДК 94(477)(092)

У виданні проаналізовано політичні праці Степана Бандери у ретроспективі української революції. Прочитання теоретичної спадщини українського політика, лідера українського націоналістичного руху здійснено за його визначальними концептами сприйняття світу: Бог, Душа, Духовність, Ідея — чотири головні опори мислення та дії Провідника. Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться історією національно-визвольного руху та її лідерів.

2285. Федоренко А. С. Большая книга жизни. Владимир Рыбак / Анастасия Федоренко. – Донецк : А. С. Федоренко, 2013. – 327 с. : ил., портр. ; 27 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-2485-11-0 (в пер.). УДК 342.53(477)(092)

Видання присвячено голові Верховної Ради України Володимирі Рибакі. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією України.

2286. Федоренко А. С. Большая книга жизни. Ефим Звягильский / Анастасия Федоренко. – Донецк : А. С. Федоренко, 2013. – 367 с. : цв. ил., портр. ; 27 см. – 100 экз. – ISBN 978-966-2485-06-6 (в пер.). УДК 342.534(477)(092)

Видання підготовлено до 80-річчя Юхима Звягильського — українського політичного та громадського діяча. Вміщено понад 200 фотографій народного депутата України та додано музичний диск. Передмову до книги написано четвертим президентом України Віктором Януковичем, а вступну статтю — Головою Верховної Ради України Володимиром Рибакі. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією України.

2287. Федоренко А. С. Большая книга жизни. Ринат Ахметов : [в комплекте : музык. диск и аудио-книга «Донецкий ангел»] / Анастасия Федоренко. – [Подароч. изд.]. – Донецк : А. С. Федоренко, 2013. – 547 с. : ил., портр. ; 28 см. – Экз. без аудиокниги и CD. – 100 экз. – ISBN 978-966-2485-07-3 (в пер.). УДК 658(477)(092)

2288. Федоренко А. С. Свет души Татьяны Бахтеевой / Анастасия Федоренко. – Донецк : А. С. Федоренко, 2012. – 191 с. : ил., портр. ; 22 см. – 260 экз. – ISBN 978-966-2485-05-9 (в пер.). УДК 342.534(477)(092)

Видання присвячено народному депутату України Тетяні Бахтеєвій. Для широкого кола читачів, які цікавляться політичною історією України.

2289. Філоненко Л. Фольклористична діяльність Михайла Тимофіїва / Людомир Філоненко, Олександра Німилович ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка.— Дрогобич (Львів. обл.) : ДДПУ ім. І. Франка, 2009. – 138 с. : іл., нот. іл. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 31–36, 56–58. – Імен. покажч.: с. 129–136. – 300 пр. – ISBN 978-966-384-099-4. УДК 398(477)(092)

У книжці висвітлено життєвий і творчий шлях педагога, науковця, виконавця на народних музичних інструментах та збирача музичного інструментарію Михайла Тимофіїва. Подано основні наукові публікації митця та його музичні твори для окремих народних інструментів. У виданні вміщено матеріал про історичні передумови розвитку самозвучних інструментів — прадавніх пластів народної культури, які генерують із глибин народної творчості невичерпну духовну енергію багатьох поколінь. Для всіх, хто цікавиться історією української культури та музичного мистецтва.

2290. Франкіяна Василя Щурата. Листи, статті, спогади / [упоряд., передм., комент. та покажч. Л. Козак] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 210 с., [4] арк. іл. ; 20 см. – У надзаг. також: Ін-т франкознавства, Укр. вільний ун-т, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Бібліогр. в тексті та в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 201–206. – Покажч. період. і серій. вид.: с. 207–208. – 300 пр. – ISBN 978-617-10-0051-3. – URL: <https://ru.scribd.com/document/352237830/Франкіяна-Василя-Щурата-листи-статті-спогади> УДК 821.161.2.09+821.161.2-6-94

У збірнику вміщено всю франкіяну Василя Щурата, зокрема листи, наукові розвідки та мемуаристику, що дає змогу простежити розвиток франкознавчої думки на прикладі одного автора, побачити один із способів інтерпретації феномена письменника. Франкознавчий доробок В. Щурата ілюструє складні і неоднозначні взаємини двох митців, життєві і творчі колізії, є цінним матеріалом для джерелознавства та літературознавства назагал. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією літератури і творчістю її представників.

2291. Хаджи Серайя Хан Шапшал — выдающийся сын караимского народа / [сост.: Н. Кропотова и др.] ; Ассоц. крым. караимов «Крымкарайлар». – Симферополь : Доля, 2010. – 174, [1] с. : ил., портр. ; 21 см. – Библиогр.: с. 173–175 (34 назв.) и в примеч. – 1 000 экз. – ISBN 978-966-366-350-0 (в пер.). УДК 39(477.75)(=512.143)(092)

Збірник присвячено видатному сину караїмського народу гахану — духовному і світському лідеру, вченому, сходознавцю Шапшалу Хаджи Серайя Хану. Наведено біографічні дані, відгуки і спогади про нього, вміщено його праці й публікації з історії, мови та етнокультури кримських караїмів. Деякі матеріали вченого публікуються вперше. Для фахівців-сходознавців та широкого кола читачів, які цікавляться історією кримських караїмів.

2292. Ханас В. Василь Николаяк «Клен» — Голова проводу ОУН Дрогобиччини / Володимир Ханас. – Дрогобич (Львів. обл.) : Посвіт, 2012. – 43 с. : іл., портр. ; 21 см. – До 100-річчя з дня народж. Василя Николаяка і 70-річчя створення УПА присвяч. – Бібліогр.: с. 34–39 (62 назви) та в підрядк. прим. – Бібліогр. пр. В. Ханаса: с. 40–42 (22 назви). – 200 пр. – ISBN 978-966-2763-24-9. УДК 94(477.83)(092)

2293. Харківське музичне училище ім. Б. М. Лятошинського. Біографічний довідник : [присвяч. 130-річчю Харків. муз. училища ім. Б. М. Лятошинського : викладачі / упоряд.: А. С. Зареченська та ін.]. – Харків : Факт, 2013. – 79 с. ; 20 см. – У надзаг.: Харків. муз. училище ім. Б. М. Лятошинського. – Бібліогр.: с. 78 (9 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-637-744-2. УДК 78(477.54-25)(092)(035)

2294. Холоєвський О. Т. Тарас Григорович Шевченко і Кролевеччина : [краєзнав. розвідки] / О. Т. Холоєвський. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2012. – 77 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.

Т. Г. Шевченка (Кролевец. Шевченкіана): с. 23–28. – Бібліогр. в тексті. – Показч. імен: с. 63–70. – 200 пр. – ISBN 978-966-2256-90-1. УДК 821.161.2.09:908(477.46-21)(092)

2295. Хто є хто в будівництві та архітектурі : [довідк.-біогр. вид. / авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедер. журналістів : Укр. акад. геральдики, товарного знаку та логотипу, 2003– . – 30 см. **Вип. 6.** – 2013. – 174 с. : іл., портр. – Імен. показч.: с. 169–172. – ISBN 978-966-1523-15-8 (у паліт.). УДК 72+69](477)(092)(035)

У виданні вміщено інформацію про визначні імена в будівельній сфері України, а також про поточні проблеми галузі та можливі шляхи їх вирішення, запропоновані Академією будівництва України, Українською академією архітектури, Будівельною палатою України. Представлено понад 200 установ, підприємств та організацій, очолюваних відомими науковцями та спеціалістами. Для фахівців галузі, науковців, бібліографів, викладачів, студентів ЗВО.

2296. Хто є хто. Полтавська родина : довідк.-біогр. вид. / [авт.-упоряд. В. Болгов]. – Київ : Укр. конфедерація журналістів : Укр. вид. консорціум, 2011. – 135 с. : іл., портр. ; 31 см. – Імен. показч.: с. 129–135. – 5 000 пр. – ISBN 978-966-1641-37-1. – ISBN 978-966-2315-41-7 (у паліт.). УДК 908(477.53)(092)(035)

2297. Художник Карпат Іван Доробан / [упоряд. М. Білак]. – Вінниця : Консоль, 2013. – 295 с. : іл., портр. ; 24 см. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-583-090-1. УДК 75.071.1(477.87)(092)

У виданні висвітлено життєвий і творчий шлях митця Івана Доробана. Вміщено спогади колег, учнів, друзів про нього. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією краю, його літературно-мистецьким життям.

2298. Цимбалюк О. Уторопи: історія в іменах : [зб. біогр. нарисів та поезій] / О. Цимбалюк. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2011. – 115 с., [6] арк. іл. : іл., портр. ; 21 см. – ISBN 978-966-668-260-7 (у паліт.). УДК 94(477.86-22)(092)

2299. Чепурнов Ю. А. Коммунисты Луганщины : история Луган. обл. орг. КПУ в лицах, событиях, фактах, фото / Юрий Чепурнов. – Луганск : Промпечать, 2012. – 440 с. : ил., портр. ; 25 см. – Библиогр.: с. 435. – 1000 экз. – ISBN 978-966-8606-66-3 (в пер.). УДК 329.15(477.61)(091)

У виданні розповідається про людей, причетних до історії Луганської області — від К. Є. Ворошилова до сучасних керівників, включаючи і тих секретарів райкомів і міськкомів партій, які залишилися віддані комуністичній ідеї. Для істориків, краєзнавців, науковців, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться історією краю.

2300. Чикаленко Є. Х. Спогади (1861–1901) / Євген Чикаленко ; [передм. та прим. В. Панченко]. – Київ : Темпора, 2011. – 543 с. : іл., портр. ; 25 см. – Частина тексту рос. – Присвяч. 150-річчю з дня народж. Є. Х. Чикаленка. – Бібліогр. в прим.: с. 313–322 та в підрядк. прим. – Анот. імен. показч.: с. 323–366. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-569-067-3 (у паліт.). УДК 821.161.2-94«1861/1901»+94(477)«18/19»

У спогадах подана розгорнута характеристика громадського та культурного руху в Україні кінця XIX — початку XX ст. Читач знайде чимало цікавих та маловідомих фактів про діяльність Б. Грінченка, М. Лисенка, В. Антоновича, М. Комарова, Д. Пильчикова, В. Науменка, братів Тобілевичів, П. Стебницького, Л. Жебуньова та багатьох інших видатних представників української інтелігенції. Видання містить багатий ілюстративний матеріал і буде цікаве всім, хто небайдужий до історії української культури.

2301. Чикаленко Є. Х. Щоденник (1907–1917) / Є. Чикаленко ; [передм., прим. Т. Осташко]. – Київ : Темпора, 2011. – 479 с. : портр. ; 25 см. – Присвяч. 150-річчю з дня народж. Є. Х. Чикаленка. – Імен. показч.: с. 468–479. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-569-070-3 (у паліт.). – URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Chykalenko_Yevhen/Schodennyk_1907-1917.pdf УДК 94(477)«1901/1917»

Щоденник знайомить читача з одним із найцікавіших періодів української історії початку XX ст. Діяльність газети «Рада», розвиток громадських і політичних подій в Україні напередодні та під час Першої світової війни, стан справ в українському визвольному та культурницькому русі — все це знайшло відображення в нотатках Є. Чикаленка того часу, а також у його пізніших коментарях, звернених до майбутніх читачів. Видання розраховано на широкий загал читачів і буде цікаве всім, хто небайдужий до історії України.

2302. Чикаленко Є. Х. Щоденник (1918–1919) / Євген Чикаленко ; [передм. та прим. Т. Осташко]. – Київ : Темпора, 2011. – 423 с. : портр. ; 25 см. – Частина тексту рос. – Присвяч. 150-річчю з дня народж. Є. Х. Чикаленка. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. показч.: с. 415–423. – 1 000 пр. – ISBN 978-617-

569-071-0 (у паліт.). – URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-617-569-071-0/978-617-569-071-0.pdf>
УДК 821.161.2-94«1861/1901»+94(477)«18/19».

У щоденнику, написаному на основі безпосередніх вражень автора, розкрито період становлення української державності: утворення УНР та діяльність Центральної Ради, життя в Україні за Гетьманату й Директорії, відносини молодій державі з Німеччиною та Росією. У виданні наведено матеріали преси, інші документи, які висвітлюють тогочасну суспільно-політичну ситуацію, подано об'єктивну й виважену оцінку подій та багатьох державних діячів: С. Петлюри, П. Скоропадського, В. Винниченка та ін. Автор занотовує свої роздуми про історичну долю України, власне бачення державного будівництва. Логічним доповненням до щоденникових записів є вміщена в книзі стаття Є. Чикаленка «Де вихід?» а також його «Уривки зі спогадів з років 1919–1920». Видання розраховано на широкий загал читачів і буде цікаве всім, хто небайдужий до історії України.

2303. Чорновол І. П. 199 депутатів Галицького сейму / Ігор Чорновол. – Львів : Тріада плюс, 2010. – 224 с. : іл., табл., портр. ; 21 см. – (Серія «Львівська сотня»). – Бібліогр.: с. 196–208. – Покажч. імен: с. 215–219. – Покажч. геогр. назв: с. 220–224. – ISBN 978-966-486-089-2. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013430> УДК 94(477.83/.86)(092)

У біографічному словнику вміщено інформацію про 199 осіб — українських депутатів Галицького сейму за всю історію його існування від 1861 до 1914 р. Додано нарис з історії Галицького сейму, численні ілюстрації. Для вчителів, студентів, істориків та всіх шанувальників минулого Львова та Галичини.

2304. Чуприна Т. А. Они защитили Родину / Т. А. Чуприна. – [Изд. 2-е, доп.]. – Симферополь : Антиква, 2010. – 187 с. : ил., портр. ; 21 см. – В подзаг.: К 65-й годовщине Великой Победы и 66-летию освобождения Крыма от нем.-фашист. захватчиков. – 500 экз. – ISBN 978-966-2930-81-8 (в пер.). УДК 94(477.75)«1941/1945»(092)

Видання містить нариси про учасників Другої світової війни, з якими автору пощастило зустрітися на своєму життєвому шляху. Багато з матеріалів було опубліковано в кримських газетах. Ця книга не просто про героїв, які живуть поруч з нами, це — нагадування прийдешнім поколінням про те, що з усіх почуттів найсвітлішим є любов до своєї Вітчизни, що найголовніше в житті людини — це любов, честь і гідність. Для широкого читачького загалу.

2305. Шакир-Алиев Р. Восемь шагов по следам учителя : (сб. ст. о взглядах И. Гаспринского) / Рефат Шакир-Алиев. – Симферополь : Доля, 2011. – 78, [1] с., [2] л. ил. ; 21 см. – 500 экз. – ISBN 978-966-366-531-3. УДК 94(477.75)(092)

2306. Шакир-Алиев Р. Оджанынъ изинен секиз адым : (Исмаил Гаспринский нинъ фикирлерине даир макъалелер джыйынтыгы) / Рефат Шакир-Алиев. – Акъмесджит : Доля, 2011. – 78, [1] с., [2] л. ил. ; 21 см. – 500 нусха. – ISBN 978-966-366-531-3. УДК 94(477.75)(092)

Збірник статей присвячено кримськотатарському просвітителю, яскравому лідеру кримськотатарського національно-визвольного руху І. Гаспринському, в яких автор крок за кроком розкриває зміст і значення ідей як для його часу, так і для сучасного суспільства. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією кримськотатарського національно-визвольного руху.

2307. Шамрай О. Г. Олександр Антонович Захаренко : пам'яті О. А. Захаренка — присвяч. / Олександр Шамрай, Олександр Гончарик. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2012. – 94 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Видатні особистості Кам'янщини»). – Бібліогр.: с. 93 (19 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2256-78-9. УДК 37.013(477.46)(092)

У книжці висвітлено життєвий і педагогічний шлях О. А. Захаренка — українського педагога, державного і громадського діяча, одного із зачинателів педагогіки співробітництва, директора авторської школи у селі Сахнівка (Черкаська обл.). Олександр Антонович удостоєний почесних звань «Народний учитель СРСР», «Заслужений учитель УРСР», нагрудного знаку «Відмінник освіти СРСР». Обирався дійсним членом АПН України та членом-кореспондентом АПН СРСР. Видання розраховано на широку освітянську та батьківську громадськість, усіх, хто цікавиться історією рідного краю, життям та діяльністю відомих земляків.

2308. Швед О. П. Степан Витвицький: громадсько-політична діяльність / Ольга Швед. – Львів : Астролябія, 2010. – 179 с. : іл., портр. ; 20 см. – Бібліогр.: с. 148–176 (339 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-8657-72-6. УДК 94(477)(092)

Видання репрезентує життя Степана Витвицького — політика, громадського діяча, дипломата на тлі суспільних процесів Західної України в першій половині та середині ХХ ст., в українському еміграційному середовищі після Другої світової війни. Зокрема, охарактеризовано його діяльність у національному русі галицьких українців на початку ХХ ст. та в роки Першої світової війни, проаналізовано державотворчі кроки

майбутнього Президента УНР в екзилі в роки Української революції, розкрито організаційно-політичну діяльність в УНДО та парламентську працю у вищому польському законодавчому органі, з'ясовано роль С. Витвицького в консолідації української еміграції. Для науковців, істориків, краєзнавців та широкого кола читачів, які цікавляться новітньою історією Української держави.

2309. Шевцов Н. Р. Горные инженеры-строители — выпускники Донецкого вуза 1947–2010 годов / Шевцов Н. Р., Лысыков Б. А., Легенький А. А. — Донецк : ВИК, 2010. — 91 с. : ил., табл., портр. — На обл. авт. не указаны. — Посвящ.: 90-летию Донец. нац. техн. ун-та (ДонНТУ), 80-летию каф. «Стр-во шахт и подзем. сооружений» ДонНТУ, 20-летию первого вып. гор. инженеро-строителей... — 300 экз. — ISBN 978-966-430-098-5. УДК 378(477.62)«1947/2010»(092)

2310. Шлях духовності : наук. зб. на пошану Петра Фещенка / за ред.: В. Скотний, М. Зимомря ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. — Дрогобиц (Львів. обл.) : Посвіт, 2011. — 383 с. : ил., табл., портр. ; 22 см. — На обкл.: Studia in honorem. — На звороті тит. арк.: До 70-річчя від дня народж. та 50-річчя труд. діяльн. у вищ. шк. П. Фещенка. — Бібліогр. пр. П. Фещенка: с. 373–379 (75 назв). — Бібліогр. в кінці розд. та в підрядк. прим. — 300 пр. — ISBN 978-966-2248-66-1 (у паліт.). УДК 378(082)

2311. Шляхами долі : віхи життєвого літопису Анатолія Литвинчука: до 70-літнього ювілею. — Рівне : О. Зень, 2011. — 121 с., [1] арк. портр. : ил., портр. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 38–56. — 120 пр. — ISBN 978-617-601-007-4 (у паліт.). УДК 94(477)(092)

У виданні, присвяченому педагогічній, науковій та громадсько-політичній діяльності Литвинчука А. І., професора, кандидата історичних наук, заслуженого працівника культури України, зібрано і систематизовано відомості про його життєвий шлях, творчий і науковий доробок, який нараховує понад 100 друкованих праць, що вийшли окремими виданнями (підручники, навчальні посібники) та опубліковані в наукових збірниках і періодиці. Вміщено список літератури наукового доробку Анатолія Івановича, відгуки про нього. Проілюстровано фото. Для всіх, хто цікавиться історією вищої освіти та навчального закладу.

2312. Щерба Т. М. Василь Гайдамака: літ. портрет / Таїсія Щерба. — Донецьк : Лебідь, 2013. — 128 с., [1] арк. портр. : ил., нот. ил., портр. ; 21 см. — В кн. також творч. доробок поета. — Текст укр., рос. — Бібліогр.: с. 95. — 100 пр. — ISBN 978-966-508-532-4 (у паліт.). УДК 821.161.2.09(092)

Книжка продовжує серію літературних портретів непересічних особистостей Херсонщини. У виданні висвітлено історію життя Василя Гайдамаки — полковника медичної служби Військово-морського флоту, людину, закохану в море, життя і художнє слово. Додано літературний доробок поета-романтика. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією Таврійського краю та його літературно-мистецьким життям.

2313. Щербаков А. В. Однополчане 226-го гвардейского авиационного полка, их жизни и судьбы / Александр Щербаков. — Полтава : Дивосвіт, 2013. — 24 см. — ISBN 978-617-633-057-8. **Т. 2.** — 2013. — 683, [10] с., [32] л. ил. : ил., табл., портр. — 100 экз. — ISBN 978-617-633-059-2 (в пер.). УДК 355.354(477)(092)

2314. Ювіляри України. Події та особистості XXI ст. / [авт.-упоряд. В. Болгов]. — Київ : Укр. конфедерація журналістів : Ін-т біогр. дослідж., 2007. — 31 см. УДК 94(477)«20»(092)(035)

Вип. 6. — 2012. — 311 с. : ил., портр. — Імен. покажч.: с. 302–308. — 5 000 пр. — ISBN 978-966-1641-67-8 (у паліт.).

Вип. 7. — 2013. — 295 с. : ил., портр. — Імен. покажч.: с. 289–292. — ISBN 978-966-8178-64-1 (у паліт.). — URL: <https://who-is-who.ua/main/book/637/0>

2315. Юліан Мордалевич. Наші змагання, 1917–1921 : (зб. док.) / упоряд. С. Жовтий. — Київ : Укр. вид. спілка ім. Ю. Липи, 2013. — 63 с. : ил., портр. ; 21 см. — Бібліогр.: с. 57 (17 назв), в підрядк. прим. та в тексті. — Імен. покажч.: с. 58. — Геогр. покажч.: с. 59. — 500 пр. — ISBN 978-966-1513-20-3. УДК 94(477)«1917/1921»

У збірнику документів представлена аналітична праця командувача Північним фронтом Армії УНР Юліана Мордалевича-Гловацького «Наші змагання. Більшовики й повстанці» 1920 рік. Також подано документальні свідчення про Ю. Мордалевича, його відозви, накази тощо, серед них і ті, що раніше не публікувались. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією національно-визвольних змагань.

2316. Яремко І. Я. 100 футболістів Львова : (персона львів. футболу) / Іван Яремко. – Львів : Тріада плюс, 2012. – 379 с. : іл., портр. ; 21 см. – (Серія «Львівська сотня», ISBN 978-966-486-061-8). – Імен. покажч.: с. 363–374. – ISBN 978-966-486-119-6 (у паліт.). УДК 796.332.071(477.87-25)(091)

Книжка продовжує серію «Львівська сотня», в якій розповідається про представників львівського футболу — футболістів, тренерів, суддів, президентів клубів — людей, відданих найпопулярнішій грі мільйонів у світі. Видання не є енциклопедією чи довідником, не містить статистичних даних, але наповнено персонами, чії імена запам'яталися прихильникам футболу Львова і залишили по собі вагомий слід. Ілюстровано світлинами — відомими і вперше друкowanими, дружніми шаржами з колекції автора, що налічує тисячі малюнків. Для шанувальників спорту, зокрема футболу.

2317. Ярослав Яцків: полюси життя та праці / [упоряд. В. С. Кислюк, Р. Р. Кондратюк] ; НАН України, Голов. астрон. обсерваторія. – Київ : ВАІТЕ, 2011. – 161, [1] с., [12] арк. іл. : іл., портр. ; 23 см. – Частина тексту англ. – 200 пр. – ISBN 978-966-2310-05-4 (у паліт.). УДК 52(477)(092)

Видання присвячено 70-річчю від дня народження та 50-річчю трудової діяльності відомого вченого, академіка НАН України, директора головної астрономічної обсерваторії Я. С. Яцківа. Для широкого кола читачів, які цікавляться історією розвитку вітчизняної науки.

2318. Яскраві жінки Корсунь-Шевченківщини. XXI століття : [альбом / уклад.: Моренко Л. М.]. – Корсунь-Шевченківський (Черкас. обл.) : Майдаченко І. С., 2011. – 56 с. : іл., портр. ; 20 см. – ISBN 978-966-8302-39-8. УДК 94(477.46)-055.2

2319. Яхімович А. Родовід Тараса Шевченка в його нащадках / Алла Яхімович. – Черкаси : Брама-Україна, 2008. – 79 с. : іл., портр. ; 21 см. – Бібліогр.: с. 79 (8 назв). – ISBN 978-966-453-036-8 (у паліт.). УДК 929.52ШЕВ

Книжка розповідає про родину Т. Шевченка. Автор багато років здійснює науково-пошукову роботу по вивченню родоводу Кобзаря. Ним встановлено і підтримуються зв'язки з родинами нащадків поета по його братах і сестрах. Генетично багатий на мистецьку складову, рід Шевченків дав Україні чимало талановитих служителів муз — художників, фотографів, музикантів, співаків, архітекторів. Для широкого кола читачів.

2320. Яхно І. В. Журба і радість у долях наших : іст. події в долях жителів с. Матусів Шполянського р-ну Черкас. обл. : (док., фотогр., спогади, легенди) / Іван Яхно. – Черкаси : Вертикаль (Кандич С. Г.), 2012. – 647 с. : іл., табл., портр. ; 27 см. – Бібліогр.: с. 644 (20 назв). – 300 пр. – ISBN 978-966-2256-99-4 (у паліт.). УДК 908(477.46-22)(092)

ПОКАЖЧИК ІМЕН ¹

Абашина Н. С.	11	<i>Алексєєв Микола</i>	
Абдуллаєва Н. І.	191	<i>Олександрович</i>	
<i>Абдулрагімов А.</i>	2219	<i>(рос. Алексєєв Н. А.)</i>	1762
Абдураимов В.	1935	<i>Алексєєв Ю. М.</i>	530
Абдурахманов Ф. И.	218	<i>Алексєєва Марія Валентинівна</i>	1643
Абламская Е. В.	218	Аленіна С. Б.	23
Абліцов В. Г.	47, 937, 1398, 1633	<i>Александрова Т.</i>	1731
		Алексєєва Л. М.	23
Аблязов Р. А.	1455	Алиев И. С.	561
Абрамчук М.	824	Аліксійчук О. С.	966
Абросимова Н.	1430	Аліман М. В.	1435
Абросимова С. В.	1640	<i>Аліпов Георгій Іванович</i>	1450
Абуладзе А. П.	1478	Алмакаєва Л. Т.	23
Авдеєнко С. И., рос. (див. Авдеєнко С. І.)		Алмашій М. І.	825
Авдеєнко С. І.	938, 939, 1931	<i>Алфер'єв С. П.</i>	171
<i>Авдієвський Анатолій</i>	1104	<i>Алфій (Ціхоцький), ігумен</i>	1063
<i>Авельчук Ю.</i>	664	<i>Алфьоров М. Ф.</i>	1309
<i>Авраменко Василь</i>	2121	Алфьоров О. А.	1899
<i>Авраменко Петро</i>	492	Алфьоров С. М.	75
<i>Аврамов Віталій Прокопович</i> (рос. Віталій Прокоф'євич)	266	<i>Алфьорови, рід</i>	1899
Авруцкий Е.	1739	<i>Алчевська Х. Д.</i>	52, 1756
Агарков А. В.	2013	<i>Алчевський Олексій</i>	785
Агеєва В. П.	267	Альбота Я. І.	1934
Аглеєва З. Р.	218	Альтман П. І.	1745
Адаменко М. П.	940	Альчук М. П.	43, 272
<i>Адаменко Микола</i>	612	Амар Т. С.	1295
Адаменко О. О.	393	<i>Амбарцумян Сергій Георгійович</i>	2095
Адамчук Н.	713	<i>Амет-Хан Султан</i>	944, 955, 956, 935
Аджавенко Н. К.	941		51, 52, 567, 762, 833, 1131, 1477
Адинаєва Л. М.	218	<i>Амосов Микола Михайлович</i>	
Адруг-Дараган Г. Г.	876	Амосова К. М.	567
<i>Ажсажа Володимир Михайлович</i>	1535, 1758	Анастасов А.	1452
Ажиппо О. Ю.	431	<i>Анастас'єв Х. А.</i>	712
<i>Азадовський М.</i>	1645	<i>Андієвська Емма</i>	538, 605
<i>Азаров М. Я.</i>	1443	<i>Андрєєв В. І. (Палагнюк А. В.)</i>	2034
<i>Азізов Я. А.</i>	188	Андрєєв В. М.	11, 273
<i>Айвазовський Іван Костянтинович</i>	51, 957, 1259	<i>Андрєєв В. М.</i>	181
<i>Айзен Авраам</i>	223	<i>Андрєєв Г. О.</i>	182
<i>Аксаков І. С.</i>	218	<i>Андрєєв Леонід</i>	1710
<i>Аксельрод Геннадій</i>	791	<i>Андрєєва С. С.</i>	181
Аксьоненко П. Г.	1399	Андрєєва Г. К.	1833
<i>Аксьонов В. В.</i>	1445	Андриєнко Т. Л.	1767
Албул І.	269	<i>Андріанов В. М.</i>	1004
<i>Александров Анатолій Петрович</i>	509	Андрієвська В. В.	533
Александров Р.	943	<i>Андрієвський Леонід Іванович</i>	954
Александрова Г. О.	270	Андрієнко О. В.	1777
Александрова Е. Е.	266	<i>Андрієнко Тетяна Леонідівна</i>	2269
Александрович В. С.	11, 1691	<i>Андрієнко-Данчук П.</i>	190
Александрович Т. З.	271	<i>Андрійчук К. О.</i>	189
Александровичев В. В.	712	Андрійчук Т. С.	1443
Алексєєв А. Н.	1762	<i>Андросюк Г.</i>	664

¹ У покажчику подано імена авторів і осіб, причетних до підготовки видання, звичайним шрифтом; імена діячів української історії, науки і культури, що зустрічаються в назвах книг або в текстах анотацій, — курсивом.

Андрощук М. А.	1457	<i>Арцибашев М.</i>	517
Андрощук О. В.	11	<i>Асаул Анатолій Миколайович</i>	1091
<i>Андрузький Г.</i>	766	<i>Аскольд</i>	51
Андрусенко М.	1978	Асланян С.	842
<i>Андрусів Петро</i>	645	Астапенко Н. В.	800
<i>Андрушко М.</i>	1920	Астахов В. В.	770
Андрущенко А.	734	Астахов В. И.	1378
Андрущенко В.	1729	Астахова Е. В.	770
Андрущенко В. П.	1937	Атаманенко А.	804
Андрущенко О. А.	523	<i>Ахматова А.</i>	517
Анісенко В. Г.	1225, 1547	<i>Ахметелі С.</i>	233
Аничин Є. М.	1294	<i>Ахметов Рінат</i>	2287
Анищенко К.	1729	<i>Ахшарумов Д. Д.</i>	1355
Анісімов В. В.	38	<i>Ачкіназі І. В.</i>	188
<i>Анісімов</i>		<i>Ашеров А. Т.</i>	182
<i>Микола Олександрович</i>			
<i>(Нестор, митрополит)</i>	1012	Бабаєв В. М.	268
Аністратенко А. В.	274	Бабаков С. М.	1480, 1481
<i>Анна Іоанівна, імператриця</i>	1315, 1316	Бабакова О. В.	1999
<i>Анна Ярославна,</i>		<i>Бабель Ісаак</i>	943
<i>королева Франції</i>	51, 1119	Бабелюлько В.	706
Анненкова В. В.	1938	Бабич В. В.	702
Анненкова Г. В.	1676	Бабич Н. Д.	607
<i>Анненков Василь</i>	1676	<i>Бабишкін Олег Кіндратович</i>	1471
<i>Анненкови, рід</i>	1676	<i>Бабій Б.</i>	629
<i>Аннінський Лев</i>	601	Бабій В. В.	859
Аноко Т. М.	826	<i>Бабій С.</i>	1740
<i>Антипенко Микола Олександрович</i>	2153	Бабко К. В.	1846
<i>Антипович Тарас</i>	1593	Бабляк В.	706, 1016
Антипович Ю. А.	949	Бабота Л.	244
<i>Антків Михайло Михайлович</i>	1603	<i>Бабух Василь</i>	706, 1496
Антонець М. Я.	275	<i>Бабушкін В. І.</i>	1567
<i>Антонець Семен</i>	1969	<i>Бабушкіна Г. І.</i>	1567
<i>Антонич Богдан Ігор</i>	240, 345, 1757	<i>Багалій Дмитро</i>	252, 434
<i>Антоній, святий</i>	1173, 1250	<i>Баган О.</i>	1755
<i>Антонов Олег Костянтинівич</i>	51, 1132, 1225, 1547	<i>Багаутдінов Рафаель</i>	1239
Антонов В. І.	2182	<i>Баглай Йосип</i>	878
Антонова В. Р.	770	<i>Багринівська П.</i>	901
Антонова О. Є.	346	<i>Багрицький Е.</i>	755
<i>Антонович В.</i>	241, 618, 641, 824, 1623, 2300	Багров Н. В.	290, 291
<i>Антонович Дмитро</i>	495	<i>Багрянний Іван</i>	382, 1127, 1607
<i>Антонов-Овсієнко В.</i>	38	Бадида М. Б.	205,
Антонюк О. М.	1939	Бажан А. Т.	807
<i>Антоняк А.А.</i>	180	<i>Бажан Микола</i>	
Анучина Л. В.	40, 41	<i>(Бажан М. П.)</i>	361, 463, 1349, 1745
<i>Аншоу О.</i>	435	Бажан О. Г.	672, 1443
<i>Аплаксіна О. І.</i>	2144	<i>Бажанов М. І. (рос. М. И.)</i>	180, 264
<i>Апостол Данило</i>	1315, 1316	<i>Базелюк Марія</i>	1575
Апуневич С.	629	Базилевич В. Д.	952
Арбатская Ю. Я.	950, 1940, 1941	<i>Базилевич В. М.</i>	52
<i>Арделян І.</i>	190	Базилевич М. В.	828
<i>Арель Д.</i>	242, 243	<i>Базилевич О.</i>	870
Арестенко Г. П.	146	Базилевич Ю. С.	828
<i>Аркас Микола Миколайович</i>	289, 392	Базилевський В.	1750
Артеменко В. М.	1435	<i>Базілі К. М.</i>	188
Артеменко Р.	1733	<i>Байбара Тетяна Миколаївна</i>	2270
Артюшенко М. М.	827	<i>Байда-Вишневецький Дмитро</i>	1283, 1284
Артюшенко О.	1729	<i>Байдебуря Павло</i>	785
Архипова Л.	528	<i>Байдужий А.</i>	1743

<i>Байков П. С.</i>	1309	<i>Барьяхтар Виктор Григорьевич</i>	510
Байло А. Я.	1943	<i>Барятинські, рід</i>	2248
Байрак О. М.	548, 2269	<i>Басараб Василь</i>	1580
<i>Бак П.</i>	190,	Басараб Л. Ф.	1580
Баклай Н. М.	193, 1731	Басараб С. В.	1580
<i>Баклай Наталя</i>	2134	<i>Басараба В.</i>	1740
Бакуменко О. Д.	1671,	Басс С. Б.	1552
	1944–1949	Батошний Д. О.	718
Балацкая Е. Б.	2055	<i>Батюк Яків Петрович</i>	1180
<i>Балаян Роман</i>	1570	Баулин Ю. В.	264
Балдинюк В. Д.	1745	<i>Баумгартен Миколай фон</i>	38
Балема Р.	1727	Бафталовська Г. С.	1733
<i>Балінський Б. І.</i>	60	Баханов А. К.	276
<i>Балог Клара Федорівна</i>	986, 1351	Бахмат М. І.	1433
<i>Балута І. Я.</i>	149	<i>Бахова Л.</i>	664
<i>Бальмен Я. де</i>	644	Бахталовський В. Б.	1834
Балюк І.	1748	<i>Бахтєєва Тетяна</i>	2288
Балюрко В. С.	158, 666	Бахчиванжи А. П.	102, 103
Банаш В. А.	1399	<i>Бачинська Клавдія Володимирівна</i>	1460
<i>Бандера Степан</i>	51, 144, 604,	<i>Бачинська Наталя</i>	277
	686, 1125,	Бачинський М. С.	277, 1460
	1142, 1290,	<i>Баширицева Марія</i>	660–662, 1258
	1295, 1347,	<i>Бедринець В.</i>	1743
	1501, 1755,	<i>Бездільний Микола Павлович</i>	1672
	2010, 2168,	Бездробний Ю. В.	60
	2284	Безруков В. В.	511
<i>Бандуров Володимир Леонідович</i>	1124	Безручко О. В.	278–281
Банникова Г. С.	1479	<i>Безсонова Ганна (Анна)</i>	740, 774
<i>Банніков Юрій Олександрович</i>	1479	<i>Безсонови, рід</i>	1698
Баннікова О. В.	194	<i>Бек Адольф</i>	1066
Барабаш Ю. Я.	608	<i>Бек Генрик</i>	1066
Барало Р. В.	158	<i>Бекетов Олексій Миколайович</i>	268
<i>Баран Володимир</i>	1023	<i>Белза І.</i>	962
<i>Баран Євген</i>	2103	Белінський В. Ю.	1677
Баранников А. І.	2283	<i>Белінські, рід</i>	1677
Баранова И. К.	1086	Белічко Ю. В.	954
<i>Баранович Дмитро</i>	666	Белліні В.	294
<i>Баранович Лазар</i>	402	Белоусов Е. В.	955–957
Барановский Д. И.	2283	<i>Бельгард Олександр Люціанович</i>	1551
<i>Барановська К.</i>	673	Бельман С.	223
<i>Барановський Петро</i>	675	<i>Бельтюкова Клавдія</i>	224
Барановський Р.	2136	Белый А. Ф.	1373
<i>Барановський Я.</i>	686	<i>Беляєв М. І.</i>	614
Баранський Р. І.	915	<i>Бемко Володимир</i>	899
Баранюк І. І.	1459	<i>Бендер Віталій</i>	1744
<i>Баранюк Ірина</i>	1667	<i>Бенеш Е.</i>	38
Барашкова О. К.	800	Беницький А.	1341
<i>Барвінський Богдан</i>	1647	Бентя Юлія	560
<i>Барвінський Василь</i>	507, 521	<i>Бенчі, рід</i>	2077
<i>Барвінський Олександр</i>	711, 1647	Беньковская Т. Е.	218
<i>Барвінські, брати</i>	553	Бервено С. М.	685
<i>Баріляк Р.</i>	620	<i>Бердалі, рід</i>	2077
<i>Барка Василь</i>	193, 608, 1744	<i>Бердник О. П.</i>	52
Барковская О. М.	203, 1874	Бердяєв С.	1729
Барна Л. С.	59	Берегова Г. І.	2003
Барна М. М.	59	<i>Береговий Георгій Тимофійович</i>	1348
<i>Барська Берта Яківна</i>	2267	<i>Бережков М. М.</i>	824
<i>Бартель Казимир</i>	168	Бережницький І. І.	2250
<i>Барчинський О.</i>	190	Бережнюк І. Г.	18
Барчук І. Г.	1745	Береза М.	1740
Барчук О. І.	1745	Береза Ю.	1740

<i>Березанські, рід</i>	2239	Білокінь С. І.	90, 192
Березницький М. О.	27, 830	Білоконь О. В.	1367
Березняк Е. С.	1461, 1462	<i>Білокур Катерина</i>	231, 551, 1037,
Березовська М.	1950		1271
<i>Березовські, рід</i>	251	<i>Білостинний Олександр</i>	772
Берестовская Д. С.	1634	<i>Білоус Дмитро</i>	1946
<i>Берлінський (Берлінський) М. Ф.</i>	236, 824	Білоус Н.	606
<i>Берло Ганна</i>	1647	<i>Білоус Сава</i>	1678
Бернар Н. Г.	1953	Білоусенко О. Ф.	1678
<i>Бертьє-Делагард О. Л.</i>	905	<i>Білоуси (Білоусенки), рід</i>	1678
<i>Берча Дарія</i>	804	Білоусов Є. В.	958
Бессмертный Иван	1102	Білоусова Л. Г.	209
Бесчастный В. Н.	1952	Білоусько О. А.	125
<i>Беттхер Луціан</i>	168	<i>Біляїв Володимир</i>	1744
<i>Бехтерев В. М.</i>	479	Біркова Є. М.	1672
<i>Бедний Д.</i>	641	Бірчак В. М.	718
Белік А.	166	Бірюков В. І.	1771
Белова Л. О.	810	<i>Бірюков Иван Андрійович</i>	1771
Белосветова В. К.	401	<i>Бішко Иван</i>	1459
Белоус І. О.	168	Блаватская Е. П.	1635
<i>Бжеський Роман</i>	2240	<i>Блаватська Олена Петрівна</i>	
Біба Є. В.	1100	<i>(рос. Блаватская</i>	
Бидненко Н.	1739, 2137	<i>Елена Петровна)</i>	248, 1173, 1469,
<i>Биков Валентин Іванович</i>	1450		1635
<i>Биков Л.</i>	51	<i>Блажкевич Іванна</i>	974
<i>Биковський Лев</i>	2236	Блажков І.	1652
Билык Б. І.	1954	Блашків О. В.	283
Бирченко-Шулакова Т.	1463	Блешко А.	959
Бирштейн Александр	2267	<i>Близнюк Г.</i>	664
Бистрай Н. В.	1733	Блинчук О. М.	1881
<i>Бистрицький Иван</i>	673	<i>Блискунов Олександр Іванович</i>	1609
Бицько В. Б.	1445	Бліхар В. С.	44
Бич В. В.	831	Блохина Н. Н.	1957
Биченюк Г. Й.	1745	<i>Блохін Олег</i>	1118, 1269
<i>Бичко Ігор Валентинович</i>	1818	<i>Блюменфельд-Нейгауз Ольга</i>	1683
Бичко С. А.	232	Бобало Ю.	1569
Бігусяк М. В.	1881	Бобинський В.	1748
<i>Бідненко С. П.</i>	166	Бобицька В.	1150
Біла А.	538	<i>Бобошко М. Т.</i>	2023
Білак М.	2297	Бобров В. О.	1396
<i>Білас Василь</i>	2214	Бобров Г. Л.	1026
Білейчук Я.	771, 786,	Бовсунівська А.	56
	1433	Бовсунівський П. В.	55, 56
<i>Біленький І.</i>	788	<i>Богасєвський О. П.</i>	1355
<i>Білецький Б.</i>	1740	<i>Богайчук М.</i>	730
<i>Білецький Л.</i>	641	Боганюк Ю. В.	194
<i>Білецький</i>		Богатиренко В. В.	1, 2
<i>Олександр Іванович</i>	638, 1650	Богатырев Н. Н.	1426
Білик Н. І.	282	Богатыренко В. В., рос.	
<i>Білик Надія</i>	1842	<i>(див. Богатиренко В. В.)</i>	
<i>Білінська Марія Леонтіївна</i>	1228	<i>Богачук О.</i>	1740
<i>Білінська Ольга</i>	2008	<i>Богдан Ярослав</i>	1079
Білінський А.	1228	Богданець С.	1729
<i>Білінський Євген</i>	2008	Богданець-Білокаленко Н. І.	61
<i>Білінські, родина</i>	2008	Богданівський-Столярчук М.	
<i>Білівненко С. М.</i>	181	<i>(див. Столярчук Б.Й.)</i>	
<i>Білінська (Дядюк) М.</i>	664	<i>Богданович Иван</i>	1309
Білканич В.	1901	<i>Богданович Іполит</i>	1309
<i>Білобородьки, династії</i>	1698	Богданович О. В.	960
<i>Біловол Р.</i>	667	Богдашина О. М.	175
<i>Білозір Оксана</i>	1248	<i>Боголюбов Микола Миколайович</i>	284

Боголюбов О. М.	284	Бондаревська Т. С.	1069
<i>Богомолець О. О.</i>	52	Бондаренко А. А.	1962
<i>Богомольці, династії</i>	1698	Бондаренко Г. І.	657
<i>Богун Іван</i>	49–51, 144, 445, 1031, 1088	Бондаренко Л.	579
Богун Л. В.	2147	Бондаренко С. Д.	1963
<i>Богунський (Шарий А.)</i>	788	Бондаренко Станислав	1363
<i>Боденчук Володимир</i>	1493	Бондарчук П. М.	192
Боднарчук П.	208	<i>Бондарчуки, рід</i>	891
<i>Бодяньський Осип</i>	36, 219, 2232	Бондарь В. И.	1380
Боенко С. К.	1752	Бондючна Ю.	1673, 1740
<i>Божиковський Микола</i>	899	Бонь А. И.	186
Божко Н. М.	1783	<i>Борейко Валентин</i>	2201
<i>Божко Світлана</i>	1593	<i>Борецький В.</i>	1735
<i>Божор С. Ф.</i>	2272	<i>Борецький Мирон Іванович</i>	2080
<i>Божор Ф. О.</i>	2272	<i>Борзов Валерій</i>	773
Бойко А. В.	582	<i>Борис, князь</i>	832
Бойко А. М.	2169	Борис М. О.	2173
<i>Бойко Анатолій Васильович</i>	1884	Борисенко В.	596, 804, 805
<i>Бойко Валерій Володимирович</i>	1775	<i>Борисов</i>	
Бойко В. М.	602	(див. <i>Інокентій, архієпископ</i>)	
Бойко В. Н.	1960, 2084	Борисов В. В.	1964
<i>Бойко І. К. (рос. І. К.)</i>	501	<i>Борисов Олег</i>	709
<i>Бойко Людмила Павлівна</i>	1289	Борищук В. О.	519
Бойко М.	1731	<i>Борій (Дасюк) Є.</i>	664
Бойко М. П.	285	Боровець Б.	1740
Бойко О. В.	1902	<i>Боровик Олександр</i>	1193
Бойко С. Г.	803	<i>Борових А. Є.</i>	1445
Бойко Ю. М.	1961	<i>Боровков О. Д.</i>	2176
Бойченко І. В.	609	Боровой С. Я.	339
Бойченко І. Т.	776	<i>Бородавко Яків</i>	2222
Бойченко М. І.	609	<i>Бородаєвський Сергій Васильович</i>	1772
<i>Бойченко Семен Петрович</i>	1954	<i>Бородін Євгеній Іванович</i>	1773
<i>Бойчук Л. Л.</i>	1745	Бородін Є. І.	647, 1902
Бойчук М. І.	961	<i>Бородін Олександр Парфенійович</i>	265
Бокань В. А.	2179	Боронь О. В.	37, 1303
Бокова О. А.	2054	Борсунівська А.	108, 109
<i>Бокотей</i>		Борсюк А. Д.	833
<i>Андрій Леонтійович</i>	1505	<i>Бортко В.</i>	959
<i>Болбочан Петро</i>	1497	<i>Бортняк Анатолій Агафонович</i>	1537
Болгов В. В.	10, 13, 99, 775, 1401, 1402, 1454, 1923, 2051, 2053, 2089, 2174, 2181, 2256, 2257, 2282, 2295, 2296, 2314	<i>Борщак Ілько</i>	407
Болобосов Д.	1978	Босенко О.	1741
<i>Болотинський Є.</i>	723	Босько В.	2063
Болотських М. В.	1416	<i>Боткін С. П.</i>	1355
Болтинова О. В.	484	<i>Бохняк Евстахія</i>	2203
Бондар А.	90, 1742	<i>Бочарова С. П.</i>	182
Бондар А. В.	119	<i>Бош Є.</i>	38
<i>Бондар Василь</i>	1626	<i>Бошняк О. К.</i>	2176
<i>Бондар Галина Олександрівна</i>	1551	<i>Бояки, рід</i>	2077
Бондар Л. Н.	1151	Бояновська Е. М.	287
Бондар Н. П.	286	Бояркіна Н. В.	1437
<i>Бондар П.</i>	664	Боярунець Ю.	1735
Бондар Ю. В.	1493, 1932	Боярчук В. М.	2143
		<i>Брадїс Єлизавета Модестівна</i>	1767
		Бразовский И.	1418
		Брайко О. В.	288
		<i>Брайчевський М.</i>	618, 711
		<i>Браницька-Вольська Анна</i>	1721
		<i>Браницький Себастьян</i>	1721
		<i>Браницький Францішек-Ксаверій</i>	1721
		<i>Браницький Юзеф</i>	1721
		<i>Браницькі, рід</i>	655, 1721

<i>Братійчук Мотря</i>	804	<i>Бургардт Освальд-Еккард</i>	
Братковський Д.	1740	(див. Клен Ю.)	
<i>Братковський Данило</i>	1740	<i>Бурдье П.</i>	311
<i>Братусь В. Д.</i>	1534	Бурла О. М.	1967
<i>Бредун В.</i>	1978	<i>Бурмич Степан</i>	666
Брезвін А. І.	1381	Буров С. Д.	836
Брелнос Василь	1232	Буршанов Г. В.	1968
<i>Бржезицький Франц Карлович</i>	1017	Буряк О.	1731
Бривко Н. В.	1464	<i>Буряченко В.</i>	692
Бривко О. Й.	1464	<i>Буслів Олександр</i>	1075
Брижицька С. А.	1304	<i>Буслів Яків</i>	1075
Брилинська-Блажкевич Г.	962	<i>Бут Пантелеймон</i>	
<i>Бринних Михайло</i>	1593	(Тимофій Олександрович)	2197
<i>Брисюк (Тронь) Є.</i>	664	<i>Бутаков І.</i>	644
Бріцин В. М.	574	<i>Бутаков О.</i>	644
<i>Бровченко Іван</i>	679	Бутенко Є. П.	1465
Бродович Н. І.	1397	Бутко С. В.	45
<i>Броневський С. М.</i>	712	Бутынец Ф. Ф.	2038
Бронза С.	1654, 1655	Бухарева І. В.	101
Бруй А. В.	1910	Бухтияров В. Ф.	707
Брычко О. Й.	731	Бухтиярова Т.	1859
Брызгалов Р.	2197	Бухтиярова Л. М.	1843
Брыль М. Н.	2055	Буцька Н. М.	1969
<i>Брюллов К.</i>	1267	<i>Бучко І.</i>	427
<i>Брюсов Валерій</i>	381	<i>Бумча Амвросій</i>	1698
Брюховецька Л.	555, 1471	<i>Бучуляк К.</i>	1741
<i>Брюховецька Лариса</i>	577	Бушин М. І.	812, 837
Брюховецький В. С.	1774	<i>Бушин Микола Іванович</i>	383, 972, 1553
<i>Брюховецький В'ячеслав</i>	577, 1774	<i>Буальський І.</i>	660–662
Бубенок О. Б.	192		
Бубка С. Н.	1383–1385	<i>Вавилов</i>	
<i>Бубка Сергій</i>	773	<i>Микола Іванович</i>	365, 950
Бугаєнко Б. А.	1382, 1965	Ваврив Д. М.	1438
<i>Бугаєць</i>		Вавринчук М. П.	965
<i>Анатолій Олександрович</i>	1604	<i>Вадилевич Іван</i>	617, 932, 963
Бугай М.	804	Вадясова Н. В.	293
<i>Буджак Драгош</i>	1496	<i>Вайнгорт Л. С.</i>	586
<i>Будзик Григорій</i>	1968	<i>Вайнерман Ханан (Х.-М. А. Ш.)</i>	189, 666
<i>Будзиновський В.</i>	270	Вайсбанд Алла	1618
Будний В.	569	Вайсфельд Н. Д.	995
<i>Будник Василь Сергійович</i>	964	Вакарчук І. О.	26, 221
Будько В. Й.	1386	<i>Ваксман З. А.</i>	1129
Будяков А. В.	1954	Валенская О. В.	708
Бузаров А. Й.	62, 63	<i>Валері П.</i>	1533
<i>Бузескул В. П.</i>	434	Валько Т.	212
<i>Бузницький Олександр Григорович</i>	1421	<i>Вантух Мирослав</i>	293
<i>Бузько Д. І.</i>	189, 1748	Варварцев М. М.	294
Бузько Ю. І.	2068	Варданян М. В.	295
Булатова М.	1383–1385	Вареник Н.	1978
Булах С. М.	79–82, 179,	Варна В. В.	967
<i>Булгаков Михайло Опанасович</i>	302, 491, 611, 639, 1224, 2158	Варнавальская В. В.	1536
Булда М. І.	834	<i>Вароді Василь</i>	205
Були Т. Ю.	835	<i>Василевська І.</i>	1727
Бульба В. Г.	70	<i>Василевський Радомир</i>	1137
<i>Бульба-Боровець Тарас</i>	1068.	Василенко М. І.	671
Бундюченко Т. В.	289	<i>Василенко М. П.</i>	241
<i>Бунін К. П.</i>	550	Василенко П. П.	1746
<i>Буніна Ірина</i>	709	Василик І. Б.	296, 297
<i>Буняки, рід</i>	2239	Василишин О. М.	1807, 1908
<i>Бурачек Микола</i>	252	Васильєв П. І.	1900
		Васильків О. В.	298

Васильківський М.	1729	Винниченко Володимир	253, 288, 295,
Василько М.	1659		298, 425, 517,
Василько Ростиславович	824		605, 615, 616,
Васильченко В. М.	1468		711, 1638,
Василюк О. Д.	188		1986, 1987,
Васюк К. І.	859		2302
Васюк Олександр	675	Винничук Ю.	1748
Вахтангов Є.	233	Виноградов К. А.	712
Вахтмейстер К. Д. Л.	1469	Виноградський Сергій	816
Вацлав II	38	Виноградський Ю. С.	940
Вашецька С.	1449	Висовненко В. В.	760
Ващук Д.	445	Висота А.	1729
Ващук Х.	1730	Висоцький З.	692
Вдовиченко С.	1735	Висоцький М. П.	2176
Веклич Л. М.	1367	Висоцький О. Ю.	582
Величко Григорій	1904	Височанський О.	1735
Величковський		Витвицький Степан	2308
Василь-Всеволод	2166	Витвицькі, рід	899
Велігоцька Н. І.	968	Вихляев К.	950, 1940
Венгер Є. Ф.	610	Вишенський Іван	504
Венгер М.	1917	Вишиваний Василь	
Венедиктова І. В.	685	(див. Габсбург-Лотрінген Вільгельм)	
Верба І. В.	299–301	Вишневецький Єремія	348
Вербенко В. Н.	611	Вишневецький В. Є.	972
Вербицький М.	1917	Вишня Остап (Губенко П. М.)	49–51, 463, 671
Вербицький П.	692	Вишняк М. Я.	1732
Вербиченко В. П.	840, 969, 970	Віват Г. І.	303
Вергеліс О. А.	709	Відейко М. Ю.	1074
Вергій В. В.	1733	Вікторовський Євген	816
Вергун В.	1729	Віленський В.	1978
Вергун Микола	1679	Вілкул Ю. Г.	1902
Вергуни, рід	1679	Вільгельм II Гогенцоллерн	38
Вергунов В. А.	52, 94	Вільде Ірина	1915
Верді Дж.	294	Вільк Станіслав	973
Веремієнки, рід	935	Вільчек Й.	667
Веретільник О. В.	1780	Вінграновський Микола	818, 1138,
Верецька Я.	1753		1518, 1526
Вериківський Михайло	2160, 2240	Вінкерт Володимир	1817
Вернадський		Вінський Йосип Вікентійович	1257
Володимир Іванович	49–51, 215,	Вінценз Станіслав	1191
	290, 291, 524,	Вінцковський Т. С.	304, 692
	618, 952, 1313,	Вірастюк Василь	740
	1314, 1634,	Вірний Микола	
	1711	(див. Французенко-Вірний М.)	
Вернадський Іван Васильович	952	Вірченко Н. О.	580, 1473
Вернадські, рід	1698	Вірченко Ніна Опанасівна	1473
Верстюк В. Ф.	254	Вітвіцький О.	1071
Верховинець В. М.	326	Вітгенштейн (Івановська) Кароліна	1036
Веселицька Н. В.	971	Вітгенштейн Петро Християнович	1010
Веселовський Олександр	354	Вітенко О.	1735
Весоловський Богдан	1201	Вітер О.	1920
Весоловський Ярослав	553	Вітковський С. І.	131
Ветринський Ч.	523	Вітриченко Олена	774
Верозуб Л.	1730	Віценя Л.	1731
Виговський Іван	227–229, 348,	Владикін-Вайнишок Я.	723
	704, 705, 1175	Владыка А. С.	68
Виленський Ю. Г.	302, 1266, 1534	Власенко В. М.	1772
Винар Л.	1649	Власенко Л.	1530
Винницький Д. В.	484	Власов Вячеслав Всеволодович	1790
Винницька І.	1543	Власов В. В.	1826, 1851,
Винниченко В. К.	1619, 1662		1883, 1891

Власов В. І.	614	Воля Олесь (Міщенко)	
Влізло В. В.	630	Олександр Володимирович	1477, 1620
<i>Внукова Наталія Миколаївна</i>	1783	Воляннюк С. Б.	718, 982
Вовк В.	1756	<i>Воробкевич Сидір Іванович</i>	1546
<i>Вовк Віра</i>	804	<i>Ворон (псевдо, див. Сенчак Василь)</i>	
<i>Вовк Ф. (Хв.) К.</i>	60, 363, 766	Ворона П. В.	529, 2207
<i>Вовкотруб В. А.</i>	861	Вороненко Ю. В.	1425
<i>Вовкотруб Юрій Миколайович</i>	384	<i>Вороний Георгій Феодосійович</i>	534, 535
Вовченко В. Б.	305	<i>Вороний Марко</i>	675
<i>Вовченко Г.</i>	1731	<i>Вороний Микола</i>	381, 1533, 1750, 1757
<i>Вовчок Марко (Марія Вілінська)</i>	49–51, 1210	Воронин В. Н.	1299, 1300
Водько Н. П.	1427	Воронина С. Н.	186
Воеводская В. С.	1308	<i>Воронін Михайло Львович</i>	1368
<i>Возниця Герард</i>	1461–1462	<i>Воронова Лідія Костянтинівна</i>	484
Вознюк В. А.	974–976	<i>Ворончук Андрій Якович</i>	1195
Возняк Г. М.	306	Воропаєва Т.	873
<i>Возняк М.</i>	641	<i>Ворошилов К. Є.</i>	1084, 2299
<i>Войков П. Л.</i>	2070	Ворошилов Ю. В.	69
Войналович В. А.	542	Воскобійник П. М.	673
<i>Войно-Ясенецький В. Ф.</i>		Вощевська М. В.	1680
<i>(Лука, архієпископ)</i>	2165	<i>Вощевські, рід</i>	1680
<i>Войтецький А. Й.</i>	279	<i>Врангель Петро</i>	1370
Войтович Х. М.	44	<i>Врубель Михайло</i>	1154
Войцехівська І. Н.	1868, 1897	<i>Врублевська В.</i>	1753
Войцехівська-Павлишин		<i>Вухналь Ю.</i>	1748
Марта	1968	Выркин Д. В.	845
Войцеховская Г. А.	1498	<i>Вязигін А. С.</i>	434
Войціцька М.	1342	Вялець А. Ф.	231
Вокальчук Г. М.	571, 594		
Волик С. Е.	1413	<i>Габ С. І.</i>	1746
<i>Волинець Михтодь</i>	1174	Габорець В. С.	985, 986
<i>Волинці, рід</i>	2245	<i>Габсбург-Лотрінген Вільгельм</i>	1659
<i>Волков Дмитро Андрійович</i>	1791	<i>Гавдида Іван</i>	1071
<i>Волков М. К.</i>	1979	Гавдида Наталія	308
Волков О. А.	1983	<i>Гавраси, рід</i>	1717
Волков О. І.	684	Гаврелюк А. І.	201
<i>Волков Олександр</i>	740, 772, 1983	Гаврилей В.	1190
Волобуєв А. В.	1758	Гаврилів Б. М.	197, 513, 617, 987
Воловець Л. І.	977, 1984	<i>Гаврилів Богдан</i>	518
<i>Воловик В. І.</i>	1795	<i>Гаврилко Михайло</i>	1090
Воловник О. П.	714, 715	Гаврилов О. І.	1745
Воловник П. В.	714, 715	<i>Гаврилова Юка</i>	1593
<i>Володимир І Святославович</i>		Гаврилюк Л. М.	648
<i>(Великий)</i>	49–51, 824, 1021–1022	<i>Гаврилюк Михайло Олександрович</i>	1569
<i>Володимир Василькович, князь</i>	1112	Гаврилюк О. О.	194, 207
<i>Володимир Мономах</i>	38, 49–51	<i>Гаврилюк Олександр</i>	1569
Володимирець В. О.	334	<i>Гаврилюк Ю.</i>	620
Волосков В. Ф.	844	Гавриш В. С.	1399
Волошенюк Г.	980	Гавришко В. Д.	673
Волошенюк І.	1216, 1735	<i>Гавронський О. Й.</i>	279, 280
Волошин А. П.	981, 1983	Гаврош О. Д.	716, 988
<i>Волошин Августин</i>	716	<i>Гаджієв К. С.</i>	614
Волошин В. С.	1993	<i>Гадзінський В. А.</i>	189
<i>Волошин Ростислав</i>	1157	<i>Гасевський С.</i>	641
Волошин Ю. В.	622, 1660	Гажаман Н. О.	1794
<i>Волошина Ніла Йосипівна</i>	1849	<i>Газда Януш</i>	601
Волошина Т. Д.	1988	<i>Газданов Г.</i>	517
Волощук А. Н.	1427	Гай А. І.	1978
Вольвач П.	1526	Гай Г.	1978
<i>Вольвач Павло</i>	1593		

<i>Гай Марта</i> (див. <i>Голояд Галина</i>)		Гашененко Н. Н.	835
<i>Гай-Головка Олекса</i>	645	Гаюк І.	8
<i>Гайвазовський Ованес</i> (див. <i>Айвазовський І.К.</i>)		Гваджаіа Б. Д.	854
<i>Гайворонський Василь</i>	1744	<i>Гедеон</i> (див. <i>Хельницький Юрій</i>)	
<i>Гайворонський Михайло</i>	645	Гедз М. С.	2000
<i>Гайворонський О. Й.</i>	280	<i>Гедимін, князь</i>	1321
Гайворонський П. Є.	989, 990	<i>Гедройць-Пукень, рід</i>	1713
Гайворонюк Н. В.	44	Гедьо А. В.	1804
<i>Гайдай Зоя Михайлівна</i>	1107	Гесць В. М.	1865
<i>Гайдамака А. В.</i>	905	<i>Гесць В. М.</i>	614
<i>Гайдамака Василь</i>	2312	Гежа Вікторія	990
Гайдукевич Я.	1994	<i>Гей Василь</i>	1306
Гайсенюк Я. С.	846	<i>Гейдени, графи</i>	1939
<i>Гакали, рід</i>	1680	Гейко Ю. В.	215
Галай Олександр	2127	<i>Гейман Марія Юделевна</i>	1155, 1156
<i>Галанська К. Н.</i>	838	<i>Гекрасим'юк Ольга</i>	2102
<i>Галас В.</i>	604	<i>Гель Іван</i>	1527
Галаур В.	1995	Гельбне Ф. Ф.	414
Галик В. М.	309	<i>Гендрикові, рід</i>	857
Галиць Г. К.	139	<i>Генріхс П. Й.</i>	149
Галицька Р.	2041	<i>Георгіца Аурел Зиновійович</i>	540
Галич А. О.	310, 311	<i>Герасименко В.</i>	673
Галич В. М.	311	<i>Герасименко Єфимій</i>	666
Галич О. А.	311	<i>Герасименко К.</i>	766
<i>Галкін К. М.</i>	1599	Герасименко Л. С.	1926
Галузинская В. С.	991	Герасименко Н.	313
<i>Галуненко Олександр</i>	1132	Герасименко С. Ю.	314
Галутва І. Г.	992, 1996	Герасимець В.	1729
Галь А. Ф.	1382, 1965	Герасимов І. А., рос. (див. Герасимов І. О.)	
Гальчак С. Д.	198, 717, 1997	Герасимов І. О.	152, 153, 156–159, 161, 162, 2085– 2088, 2090
<i>Гальченко Анатолій Васильович</i>	993	Герасимчук О.	1854
Гальченко Р. О.	993	Герашенко А. С.	1615
Гальченко С. А.	575	<i>Гердт Зиновій</i>	928
Гальчинский А. С.	1668, 1669	<i>Герич Дионізій Іванович</i>	1482
<i>Гальчинський А. С.</i>	614	Герич І. Д.	1482
Галяс О. В.	847	Германов В. Т.	1974
Гаман Віктор Пантелійович (Гаман В. П.)	1621, 1784	<i>Герсеванов Михайло Миколайович</i>	265
Гаман П. І.	674	Герцюк Д.	2059
<i>Гамов Георгій</i>	660–662, 816	<i>Гете Й. В.</i>	562
Ганжа П. К.	1288	Гетманец І. О.	997
<i>Ганжа Сава</i>	837	Гетманец М. Ф.	997
Ганзюк В. О.	1366	Гетьман М.	1729
Ганкевич В. Ю.	1998	<i>Гецько-Лобова Ніна</i>	985
<i>Ганський С.</i>	673	Гирич І. Б.	564, 618, 1623, 1649
<i>Ганушак Микола Іванович</i>	1566	Гирка І. А.	1535
<i>Ганькевич А. Б.</i>	2009	Гілязетдінова Р. Н.	1799
Гапчин Н.	1792	<i>Гіляров Сергій</i>	281
Гаран О.	1731	Гінзбург В. Г.	115
Гаранін В. М.	994, 1734	<i>Гінзбург Л.</i>	962
Гарвасюк В.	1735	<i>Гірняк Никифор</i>	1324
Гарецький Р. Г.	312	Гірченко А. В.	1429
<i>Гарига Катерина</i>	675	<i>Гладкий Йосип</i>	1510
<i>Гарматюк Анатолій Панасович</i>	1322	<i>Гладкіх Василь Іванович</i>	998
Гарматюк Н. М.	1322	Гладовська Т. М.	334
Гармаш А.	90	<i>Гладун Зиновій Степанович</i>	1797
<i>Гартвіс Микола Ангорн фон</i>	1940, 2082	<i>Гладун Ольга</i>	2117
<i>Гаршин Всеволод</i>	2268		
<i>Гаспринський Ісмаїл</i>	327, 1998, 2305, 2306		

<i>Гладунський Василь Назарович</i>	2003	Головко Д. Б.	1411
<i>Гладуш Віктор Дмитрович</i>	1470	<i>Головко О. П.</i>	2278
Гладышев В. В.	848	<i>Головко Ю. І.</i>	181, 1884
<i>Глеб, князь</i>	832	Голомб Л. Г.	317
<i>Глінка Ф.</i>	1267	<i>Голоняк Микола (Нік)</i>	816
<i>Глинська Олена</i>	1296	Голота Л.	543
<i>Глібов Леонід</i>	453, 678	<i>Голояд Галина (Марта Гай, псевдо)</i>	1076
Глібовицька О.	212	<i>Голуб Анатолій</i>	582
<i>Глінка С. М.</i>	1309	Голуб О.	1509
<i>Глузман Семен</i>	833, 2102	Голубенко А. Л., рос. (див. Голубенко О. Л.)	
Глуховцева К. Д.	2014	Голубенко О. Л.	318, 646
Глухота В.	2004	<i>Голубець Микола</i>	2007
Глушан О. В.	1772	Голубець О.	1190
<i>Глушков В. М.</i>	292, 457, 1218	<i>Голуби, рід</i>	251
<i>Глушок Роман</i>	899	<i>Голубицький Я.</i>	933
<i>Глущенко Андрій Георгійович</i>	1798	<i>Голубицький В. О.</i>	60
Глущенко В. А.	849, 1798	Голубка Степан	1220
Глущенко Ю.	1416	<i>Голубович В.</i>	692
<i>Гмиря Петро Арсенійович</i>	1217	<i>Голубовський Е. М.</i>	1761
<i>Гнатюк Володимир</i>	415, 641	<i>Гольдштейн Леонід Михайлович</i>	1834
<i>Гнатюк Іван</i>	1277, 1583	Гольник О. С.	319, 615, 616
Гнатюк М.	1584	<i>Гомін Л.</i>	189
Гнатюк Н.	2057	Гомоляко А. О.	320
Гнатюк О.	577	<i>Гонта (Гресь В.)</i>	788
Гнедашев В. Н.	850	<i>Гонтар Віктор Петрович</i>	1542
Гнездило О. С.	1704–1709	Гонтаренко Л. Д.	1793
Гнесин Г. Г.	72	Гонтарук Л. Р.	1483
<i>Говорова Олена</i>	1072	Гончар А. Г.	2006
<i>Гоголев І. М.</i>	590	Гончар Валентина Данилівна	1069
<i>Гоголь Микола</i>	36, 287, 319, 490, 517, 530, 586, 608, 652, 678, 999, 1317, 1327, 1328	<i>Гончар Іван Макарович</i>	1014, 1819
Гогоша Г. Є.	915	Гончар Л.	1728
<i>Годзяцький В.</i>	877	<i>Гончар Назар</i>	1757
Годлевська Р. М.	1835, 1856, 1882	<i>Гончар Олесь Терентійович</i>	310, 311, 360, 463, 605, 818, 937, 1028, 1069, 1398, 1483, 1628, 1917
<i>Гозадіні (Gozzadini), рід</i>	1718	Гончар Ю. О.	1745
<i>Гозадінови, рід</i>	1718	Гончаренко Агапій (Андрій)	1517
<i>Гойчук О. І.</i>	614	<i>Гончаренко Іван</i>	1969
<i>Голдрич О.</i>	2281	Гончаренко Л. А.	1338
Голиш Г. М.	169	<i>Гончаренко Надія</i>	577
Голиш Л. Г.	169, 1800	<i>Гончаренко Олег</i>	1999
<i>Голік Ю. В.</i>	180	Гончаренко С. У.	9
<i>Голіцин Лев Сергійович</i>	2081	Гончарик Олександр	2307
Голобородько В. М.	315	<i>Гончаров В. Н.</i>	2171
<i>Голобородько Василь</i>	1633	Гончаров В. Т.	712
Голобородько К. Ю.	316	<i>Гончарук Г. І.</i>	984
Голобородько Т.	1731	Гончарук Т. Г.	853, 1001
<i>Голубуцький Володимир</i>	503	Горак Р. Д.	1002, 1003, 2007, 2008
Голованов І. А.	218	<i>Горацій</i>	498
Головата Л.	1651	<i>Горбаль Микола</i>	1528, 1594
Головата О. М.	851	Горбатюк А. И.	723
Головатий М.	2005	Горбатюк В.	1542, 1727
<i>Головацький Яків</i>	617, 932	Горбатюк В. І.	247
<i>Головей М.І.</i>	170	Горбачук В. Т.	1630
<i>Головінський Ю. М.</i>	2199	<i>Горбович М. Я.</i>	1165
<i>Головкінський М. О.</i>	905	Горбунова О. Н.	484
<i>Головка В. А.</i>	2283		
Головка В. О.	1446		

Горбуrow Е. Г., рос. (див. Горбуrow Є. Г.)		<i>Градовський Анатолій Володимирович</i>	1800
Горбуrow Є. Г.	57, 619, 817, 1004, 2009	<i>Градовський Олександр Дмитрович</i>	422
Горбуrow К. Е., рос. (див. Горбуrow К. Є.)		<i>Граков Борис Миколайович</i>	1643
Горбуrow К. Є.	57, 619, 817, 1004, 2009	<i>Гралов Д. Р. Гралов Р. Грановський Ол.</i>	2050 2050 233
Горват Александр	28	<i>Грачєв Виктор Васильевич</i>	2013
Горват Бейла	28	<i>Грачова Т. М.</i>	366
<i>Горгісв Тигран Борисович</i>	2274	<i>Гребенніков В. М.</i>	2066
Гордасевич Б.	1125, 1290	<i>Гребінка Євген Павлович</i>	678, 766, 1235, 1267
Гордєєв Б. В.	1400		
Гординець С. Ю.	1980, 2131	<i>Гредасова І.</i>	1731
Гордійчук П.	1735	<i>Греїм Михайло</i>	435
<i>Горєв Николай Николаевич</i>	511	<i>Грек А. Ф.</i>	869
<i>Горецький Гавриил Иванович</i>	312	<i>Гренджа-Донський В. Грендиш М.</i>	547 1920
Горик Н.	1982, 2202	<i>Грендиш Я.</i>	1920
Горинь В. І.	321	<i>Гресь В. (див. Гонта)</i>	
Горинь І. Т.	2003	<i>Гречина В. В.</i>	859
Горіла Г. М.	2138	<i>Гриб Н.</i>	1731
<i>Горленко В. П.</i>	2042	<i>Грибан Г. П.</i>	548, 1731
Горліс-Горський Ю. Ю.	1484	<i>Грибан Ганна</i>	1969
<i>Горліс-Горський Юрій Горникевич Олег</i>	200, 1484 427	<i>Грибов Микола Логвинович Грибовський В. В.</i>	1408 181
<i>Горникевич Теофіл</i>	427	<i>Григаш Л. З.</i>	129
Горобець В. М.	632	<i>Григоренко Грицько</i>	1917
<i>Городецький Владислав</i>	210	<i>Григоренко О.</i>	1801
<i>Городня Н. Д.</i>	188	<i>Григоренко О. П.</i>	1007
Городчук Н.	1730	<i>Григоренко О. С.</i>	1551
<i>Городянин-Лісовський Юрій (див. Горліс-Горський Юрій)</i>		<i>Григорович В. І.</i>	766, 2150
<i>Горох Іларіон</i>	2070	<i>Григоруk А. Г.</i>	573, 1008
<i>Горохович А.</i>	901	<i>Григор'єв А. Н.</i>	2015
Горошко Є.	2010	<i>Григор'єв Олег Прокопович</i>	2036
<i>Горпенко В. Г.</i>	279	<i>Григор'єв С. В.</i>	1153
<i>Горський Вілен Сергійович</i>	528	<i>Григор'єва А.</i>	1859
Горчинська О. Е.	1523	<i>Григор'єва Надія Миколаївна</i>	2036
<i>Горчинський Анатолій</i>	1523	<i>Григорян В. В.</i>	725
<i>Горшков Петро Олексійович</i>	1799	<i>Григурко Іван</i>	439
<i>Горький М.</i>	517	<i>Гризодубов С.</i>	810
Горяна У.	1739	<i>Гризодубов С. В.</i>	1485
Горячева Т.	1404	<i>Гризодубов Степан Васильович</i>	1485
<i>Гоффман Роальд</i>	816	<i>Гриманова І. А.</i>	1486
Гоцко-Ней Л.-І.	620	<i>Гриневич Феодосій Борисович</i>	1848
Гоцуєнко Н.	747	<i>Гриневич П. А.</i>	891
Гоцуляк В. М.	322	<i>Гриновець В. С.</i>	1813, 1885
<i>Гоцуляк М.</i>	765	<i>Гринько Г. Ф.</i>	671
Гоць П. Н.	1006, 1639	<i>Гринько М. О.</i>	1812
Гоч П. В.	672	<i>Гринько Микола</i>	709
<i>Гоцуляк Йосип</i>	1198	<i>Гринюк М.</i>	1190
Гощинський С.	1745	<i>Грипич С.</i>	2048
Гоян Я.	2209	<i>Гриппа А. Ю.</i>	626
<i>Грaбар Александр</i>	1855	<i>Грица С. Й.</i>	1009
<i>Грaбар Сергій</i>	1593	<i>Гриценко І. С.</i>	1010, 1532
<i>Грaбович Г.</i>	242, 243	<i>Гриценко Микола</i>	1545
Грaбович Г.	1303	<i>Гриценко Александр</i>	577
<i>Грaбовський Л.</i>	877	<i>Грицьковян Ярослав Михайлович</i>	1811
Грaбовський В.	521, 1978	<i>Грицуняк Антон</i>	2008
Грaбченко А. И.	1825	<i>Грицюк С.</i>	726
		<i>Грицяк Є. С.</i>	1487

<i>Гришко М. М.</i>	60	<i>Гурмаженко Александр</i>	1070
Грищенко В. П.	2185	<i>Гурченко Людмила Марківна</i>	928, 978
<i>Грищенко Валентин Іванович</i>	1456	<i>Гурьев Борис Петрович</i>	1933
Грищенко І. М.	1411	Гурьева І. А.	1933
Грищенко О.	1249	Гусак Л. С.	2264
<i>Грищук Б.</i>	1727	Гусар Д. О.	2017
<i>Грінченко Борис</i>	253, 639, 641, 678, 1623, 1812, 1917, 2300	Гусар Ю. С.	1016, 1496
		<i>Гусар Юхим</i>	1496
<i>Грінченко Марія</i>	1812	<i>Гусаров Сергій Миколайович</i>	714
Гріор П.	160	Гусейнов Г.	1743
Грішин Е. О.	1523	Гусев В. І.	711
Грозак В. М.	1488	<i>Гусін Андрій</i>	740
<i>Грозак Валерій Михайлович</i>	1488	<i>Гуслистий К.</i>	658
<i>Громашевський Лев Васильович</i>	2124	<i>Густя Василь</i>	547, 742
Грошко В. М.	1233	<i>Гусяк Дарія</i>	2115
Грубляк В. Т.	744	Гутник В.	1978
Грубый В. С.	1489	<i>Гутцайт Вадим</i>	740
<i>Грудина Дмитро</i>	679	<i>Гуцал С.</i>	2210
<i>Грушевська Катерина</i>	1563	Гуцал П. З.	672
<i>Грушевська Марія</i>	1563	Гуцалюк О. О.	1017
<i>Грушевський Михайло</i>	38, 49–51, 144, 252, 314, 367, 398, 399, 437, 470, 506, 516, 530, 641, 693, 694, 1301, 1302, 1623, 1649	Гуцуляк О. В.	201
<i>Грушевський Марко</i>	2190	Гедзь М.	1735
<i>Губайдуліна Софія</i>	1618	<i>Геринович Володимир</i>	589
<i>Губерман А. Ш.</i>	189	Гжегоцький М. Р.	76
<i>Губерський Леонід Васильович</i>	1827, 2130	<i>Глузман С.</i>	1528
Губерський Л. В.	220, 2133	<i>Гудзоватий Петро</i>	1158
Губка І. М.	1011	<i>Гудзь Ю.</i>	873
<i>Губка Іван</i>	1575	Давиденко Л. І.	665
Губская Т. Н.	1012, 2016	Давидов А. Д.	1141
<i>Гудзій М.</i>	641	Давидов Г. М.	1018
Гудима А.	1978	<i>Давидов Олександр Сергійович</i>	
<i>Гудков В. П.</i>	2258	<i>(рос. Давыдов Александр Сергеевич)</i>	514
<i>Гудович І.</i>	660–662	Давыдов О. Д.	945, 1187, 1976, 2031
Гужва С. П.	1733	Дада М. Д.	1805
<i>Гужковський К.</i>	1659	<i>Далецький Юрій Львович</i>	1893
Гузенко А. С.	1490	<i>Даль Володимир</i>	
<i>Гузій Наталія Василівна</i>	1846	<i>(Козак Луганський)</i>	218, 318, 502, 639, 644, 646
<i>Гулак Микола Іванович</i>	489, 1115	<i>Данилевич В. Ю.</i>	320
Гулак-Артемівський С. С.	845	<i>Данилевський В. Я.</i>	60
Гуленко К.	1748	Даниленко В. М.	101, 324,
Гуляєва Л. Г.	1746	<i>Даниленко Михайло Васильович</i>	1861
<i>Гуляєви, династії</i>	840	Даниленко О. В.	711
<i>Гуменна Докія</i>	645	Даниленко Ю. В.	1019
Гуменюк А.	1013, 1049, 1741	<i>Данилишин Дмитро</i>	2214
Гуменюк В. І.	539	<i>Данило Галицький</i>	49–51, 1243
<i>Гуменюк В. Я.</i>	1802	<i>Данило Острозький</i>	1074
<i>Гуменюк Надія</i>	1306	<i>Данилов Сергій</i>	1921
Гуменюк П. О.	1014	Данильчук Г. Ф.	727
Гумінський Ю. Й.	628	Данилюк І. Г.	2
Гунько П. М.	1015	Данищук О.	1190
Гуржій О. І.	323, 837, 1681	<i>Данчук-Березіцька С.</i>	1920
		<i>Даревич Дарія</i>	1077
		Дарибогова А. В.	800
		Дармовіс О. А.	860
		Даценко А. В.	325
		Даценко В. В.	621
		Дацков А.	1020

Дацюк В.	1310	<i>Дзюба Іван</i>	463, 577, 601,
Дацюк Г.	1653		833, 1027,
<i>Дашкевич М.</i>	641		1138, 1656
Дашкевич О.	71	Дзюбан Р.	1651
<i>Дашкевич Роман</i>	1915	Дибріна А. В.	1028
<i>Дашкевич Ярослав</i>	564, 618, 658,	Дигуляр С.	741
	1651	Дишишко Й. Й.	2185
Дворецкая А. А.	1164	Димитрій Ростовський (Туптало)	728
<i>Дебда О.</i>	1730	<i>Димитрій Ростовський</i>	
<i>Дебелі, рід</i>	1715	<i>(Туптало Данило Савич)</i>	1808
<i>Дев'ятова Софія</i>	1049	Динікова Л.	327
Дегтярев А. В.	964, 1326, 1373	Дирда Н.	1842
Дегтярев А. Г.	557	<i>Дичко Людмила (Леся) Василівна</i>	1009
Дегтяренко Л. Є.	998	Дишлевий В. П.	67
Дедовец В. Л.	855	Діва Р.	1749
<i>Дейліда Сергій Володимирович</i>	1660	<i>Діденко Василь</i>	1614
Дейнека Л. П.	195	<i>Дідик Володимир</i>	1555
Демиденко Г. Г.	1021–1022	<i>Дідичин (Юсипчук) М. І.</i>	987
Демірська Г. К.	1492	Дідківський В.	1978
<i>Демірська Олена</i>	1492	Дідух В. Д.	1029
<i>Демочко Кузьма</i>	1339	<i>Дімаров Анатолій</i>	612, 946
Демуз І. О.	1658	Дмитренко М. К.	328
<i>Демуцький П.</i>	2161	<i>Дмитренко Ю. М.</i>	960
<i>Демченко М. Н.</i>	671	<i>Дмитрієв Микола</i>	252
Демчук В. М.	860	Дмитрієнко М. Ф.	1682
Демьяненко А. Н.	839	<i>Дмитрій-Любарт, князь</i>	1321
Дем'яно Н. Ю	326	Дмитрук А.	729, 1030
<i>Денисенко В. Т.</i>	279	Дмитрук О. М.	1031
Денисенко В. Ф.	819, 820	Дмитрук С.	856
Денисюк В. Т.	1023	<i>Дмоховський Б. М.</i>	279
Денисюк Н. І.	2019	Добрев В. Д.	1903
<i>Денисюк С. Ф.</i>	714	<i>Добринська Наталя</i>	740, 773
<i>Депо Богдан Володимирович</i>	1186	Добров П. В.	1804, 2259
Деревінський В. Ф.	1024, 1025	<i>Добровольський</i>	
<i>Дерев'яно Б. Ф.</i>	763	<i>В'ячеслав Олексійович</i>	1864
<i>Дерев'яно К.</i>	711	<i>Добрянський Анатолій</i>	139, 1476, 1966
Дерев'яно К. В.	1026	Довбенко С.	1992
Дерев'яно Л. В.	777	<i>Довбищенко В. С.</i>	279
Дерев'яно Т. П.	2218	<i>Довбуш Олесь</i>	144
Дерезовський В. Г.	2020	Довганич О. Д.	162, 633
<i>Дерещук Петро</i>	886	Довгань М. М.	194, 207
Держко І. З.	1920	Довгань О. Г.	730
<i>Деркачов І. П.</i>	2159	Довганюк С. С.	329
Дерлюк О. С.	1802	Довгий С. А., рос.	
<i>Дерюгіна Ірина</i>	774	(див. Довгий С. О.)	
<i>Дерюгіни, династія</i>	1698	Довгий С. О.	69, 651
<i>Десяняк Олекса</i>	223	Довгий-Степовий О. Є.	127
<i>Дехтяр'ова Зінаїда</i>	709	Довгоп'ят О. М.	864, 865
Дедков М. В.	1400	<i>Довгополок М. Л.</i>	671
<i>Джемилев Мустафа</i>	1263	<i>Довгоруц І. І.</i>	859
<i>Джужа Олександр Миколайович</i>	1869	Довгошия П.	1032
<i>Джулинський Лев</i>	899	<i>Довженко Олександр</i>	278, 280, 555,
Джуран В.	884		678, 1138,
<i>Джуранюк Валентина</i>	1190		1211, 1212
Джус О.	1579	Довженко Р. В.	1033
<i>Дзівінський Плацид</i>	168	<i>Довнар-Запольський М. В.</i>	301
<i>Дзісяк Лариса</i>	881	<i>Докучасва Є. М.</i>	1805
Дзудзелю М. О.	1747	Долгих Я. В.	158
Дзюбан О.	1647	Долгих М. В.	1683
Дзюба І. М.	4, 37, 1027,	<i>Долинські, рід</i>	2077
	1656	<i>Доломан Євмен</i>	1947

<i>Доманицький Василь</i>	1970	<i>Дудля Н. А.</i>	1495
<i>Домбровський Ю. С.</i>	891	<i>Дужий П.</i>	604
<i>Домонтович Віктор</i> (див. <i>Петров Віктор</i>)		<i>Дульфан А. Я.</i>	2108
<i>Домотенко Ю. К.</i>	1203	<i>Дунин В. А.</i>	1685
<i>Донець Г.</i>	1034	<i>Дунін-Карвицький Юзеф</i>	1720
<i>Донець Григорій Прокопович</i>	2277	<i>Дунін-Карвицькі, рід</i>	1720
<i>Доник Ю. І.</i>	1746	<i>Дуплищева О. М.</i>	332
<i>Доніцетті Г.</i>	294	<i>Дупліщев М. І.</i>	
<i>Донцов Дмитро</i>	263, 1755, 2075	<i>(рос. Дуплищев М. І.)</i>	332
<i>Донченко Г. В.</i>	1035	<i>Дурдуківський Володимир</i>	2190
<i>Дончик Віталій Григорович</i>	1786	<i>Духівські, рід</i>	857
<i>Дончик В. Г.</i>	1917	<i>Духнович Олександр</i>	716, 932, 988,
<i>Доробан Іван</i>	2297		1335
<i>Дорош М. Н.</i>	46, 1036	<i>Дучимінська Ольга</i>	553
<i>Дорошев С.</i>	934	<i>Дьяконова</i>	
<i>Дорошенко В.</i>	516, 1920	<i>Зінаїда Григоріївна</i>	1525
<i>Дорошенко В. И.</i>	2026	<i>Дычко Л.</i>	877
<i>Дорошенко Володимир</i>	1915	<i>Дядюк М.</i>	1647
<i>Дорошенко Г. В.</i>	2155	<i>Дяків Осип</i>	1183, 1200
<i>Дорошенко Д.</i>	516	<i>Дяченко Михайло</i>	1078, 1753
<i>Дорошенко О. М.</i>	2242	<i>Дяченко П. Г.</i>	1497
<i>Дорошенко Петро</i>	704, 705	<i>Дяченко С.</i>	1753
<i>Дорошенко С. Т.</i>	2027		
<i>Доршпрунг Юрій</i>	1713	<i>Евдокимов Н. А.</i>	318
<i>Достоевський Ф. М.</i>	218, 1327	<i>Евель С. М.</i>	1413
<i>Доценко К. О.</i>	2028	<i>Евсеев А. А.</i>	186
<i>Драга В.</i>	1417	<i>Ейгенсон М.</i>	629
<i>Драгинець Григорій Михайлович</i>	953	<i>Ейдельман О.</i>	962
<i>Драгоманов М. П.</i>	530, 596, 1267, 1327, 1328, 1355, 1532, 1656, 1906, 1937	<i>Ейзенштейн Сергій</i>	49–51, 279
		<i>Ейхельман Отто</i>	480
		<i>Ельман Міша</i>	886
		<i>Емануель Кирило</i>	1562
		<i>Емец С.</i>	907
		<i>Ена В. Г.</i>	290
<i>Драгоманова Н.</i>	1639	<i>Епштейн (Эпштейн)</i>	
<i>Драгоманова-Бартаї Н.</i>	1639	<i>Аркадій Ісаакович</i>	1458
<i>Драгоманови, рід</i>	681	<i>Епштейн (Эпштейн)</i>	
<i>Драгомирова (Королик) С.</i>	1920	<i>Євген Федорович</i>	1495
<i>Драго-Саси, рід</i>	2215	<i>Ерделі Адальберт</i>	716
<i>Драй-Хмара М.</i>	641, 1750	<i>Ерделі, рід</i>	1690
<i>Драч Іван</i>	463, 605, 1059, 1320, 1753, 1757	<i>Ерн Олександр</i>	673
		<i>Ернст Миколай</i>	629
		<i>Ертель О. Д.</i>	687
<i>Древницький Ю. Р.</i>	330	<i>Ефимов В. Е.</i>	2032
<i>Дробаха О.</i>	1037		
<i>Дробот І. І.</i>	1820	<i>Євгеній, митрополит</i>	824
<i>Дробот М. Г.</i>	2029	<i>Євтушенко Євгеній</i>	928
<i>Дрозд В. Г.</i>	1038, 1684	<i>Єгоров Борис Павлович</i>	519
<i>Дрозд Володимир</i>	612	<i>Єжов Валентин Іванович</i>	593
<i>Дроздовський Михайло</i>	801	<i>Єйтс В. Б.</i>	283
<i>Дронь К. І.</i>	331	<i>Ємці, династії</i>	1698
<i>Дружинович С.</i>	1639	<i>Епик Л. І.</i>	333
<i>Друкер І. Х.</i>	189	<i>Єременко М. М.</i>	147, 149
<i>Дубасенюк О. А.</i>	346	<i>Єременко О. Р.</i>	483
<i>Дубенська Н. М.</i>	915	<i>Єрмаков Юрій</i>	783
<i>Дубина М. І.</i>	7, 1039	<i>Єрмілов Василь</i>	2194
<i>Дубина Микола</i>	1587	<i>Єрмолаєва Е. П.</i>	657
<i>Дубицький Н.</i>	1735	<i>Єрмоленко О. І.</i>	2033
<i>Дубовський С. І.</i>	1747	<i>Єрофеєва Г. М.</i>	1784
<i>Дубровіна Л.</i>	1664	<i>Єрьоміна О. І.</i>	1837
<i>Дубровський В. В.</i>	374, 675	<i>Єфименко (Ставровська) О. Я.</i>	434

Єфименко Р. Р.	279	Жулинський М. Г.	37, 517, 562,
Єфімішин М. С.	401		563, 1361
Єфімова Г. І.	189	<i>Жулинський Микола</i>	577, 818
Єфремов Сергій	764	Жуплатова О. А.	1799
<i>Єфремов Сергій Іванович</i>	2148	Жур П. В.	1053
Єфремов С. О.	1623, 1663	Журавель В. І.	1733
<i>Єфремов Сергій Олександрович</i>	405, 412, 618,	Журавель К. С.	1715
	641, 1623,	Журавлєв Ю. В.	2157
	1654–1655,	Журавлєва Т. Л.	2055
	1663, 1906	Журавлівський І. М.	2043
		Журавльов Д. В.	144, 704, 705,
Жадан С.	1742		735–737, 1054,
<i>Жадан Сергій</i>	1757		1648
Жадан В. М.	1746	Журавльова С. С.	335
Жадько В. О.	12, 33, 1042,	Журавльова Т. П.	143
	1043, 1044	Журба М. А.	1937
Жайворон М. М.	1045	Журбенко І.	1748
Жакун Марія	2279	Журило А. Г.	623
Жакун Мик.	2279	Журило Д. Ю.	623
Жарков Е. І.	186	<i>Жучков С. М.</i>	1875
Жароид-Колмогорова Т. А.	2034		
Жданова Р. С.	191, 1925	Забара О. В.	1504
<i>Жданович Анна (Галя)</i>	1653	<i>Забарило Павло</i>	1056
<i>Жданович Яків</i>	1653	Забарило Ю. П.	1056
<i>Жебуньов Л.</i>	2300	Забашта Л.	1756
Жежеленко І. В.	2035	<i>Забаштанський Володимир</i>	1956
Жежера В.	1046	Забіяка І. М.	1471, 2042
Желдак Т. А.	733	Заблодская І. В.	581
Железняк М. Г.	183	Заболотний Д. І.	2021
Железняк М. М.	857	<i>Заболотний Д. К.</i>	60
Жеплинський Б. М.	73	Забужко О. С.	1641, 1642
Жербин М. М.	1498	<i>Завадовські, рід</i>	251
<i>Животко Аркадій</i>	252	<i>Завадський Михайло Ромулович</i>	1350
Животовская В. В.	2036	Завальнюк К. В.	1057, 2043
Жижиан П. М.	1400	Завальнюк О. М.	222, 250, 257,
<i>Жижко Сергій</i>	1575		1058, 1765,
Жила В. І.	858		1810, 1936
Жиленко І.	1500, 1670	<i>Завальнюк О. М.</i>	1806
Жилінський В.	1133, 1135	Заверный Л. Г.	338
<i>Жилінський В.</i>	1838	<i>Заверталюк Нінелі Іванівна</i>	605
<i>Жилко Юрій</i>	1665	Завілопуло А. М.	170
<i>Жирнов</i>		<i>Завойко Василь Степанович</i>	1962, 1996
<i>Анатолій Дмитрович</i>	1764	Завязкина Т. И., рос.	
<i>Житецький П.</i>	641	(див. Зав'язкіна Т. І.)	
Житня Л.	1048	Зав'язкіна Т. І.	1, 2
Жихевич Т.	1050	<i>Загамула М.</i>	667
Жицька Людмила	299	Загородній А. Г.	524
<i>Жмайло Марко</i>	917	<i>Загородній Ларіон</i>	1484
<i>Жмурко Лаврентій</i>	168	<i>Загороднюк Василь</i>	1358
Жовтий С.	2315	<i>Загородський Олександр</i>	886
Жолукевський В.	71	Загребельний М. П.	1059–1062
<i>Жук А.</i>	618	<i>Загребельний Павло Архипович</i>	35, 49–51, 605,
Жук В. М.	1434		833
<i>Жук Семен</i>	459, 2240	Задерейчук А. А.	1687
<i>Жуков Г. К.</i>	1148	<i>Задорожний С. Т.</i>	401
Жуков С. А.	1378	Задорожня В. М.	1064
Жуковський А. І.	4	Заєць В. Г.	525
<i>Жуковський В. А.</i>	1267, 2151	<i>Заєць Іван Іванович</i>	525
<i>Жуковський Іван Петрович</i>	1030	<i>Зазибін Микола Іванович</i>	1989
Жуковський М. П.	1051, 1052	<i>Зайкин В.</i>	658
<i>Жуковський П. В.</i>	2151	<i>Зайко Я.</i>	873

Зайончковский Ю. В.	2157	<i>Зеров М.</i>	267, 1533,
<i>Зайончковський Владислав Войцех</i>	168		1563, 1750
Зайцев Б. П.	1599	<i>Зиблікевич Є.</i>	427
Зайченко В. В.	624	<i>Зимунт-Август, князь</i>	690
Зайченко Н. Я.	191	<i>Зимомря М. І.</i>	1811, 1850,
Закалюжний В. М.	1065		2208, 2310
Закирова Н. Н.	2045, 2046	<i>Зібров П.</i>	889
<i>Заклинські, брати</i>	553	<i>Зіменковський Б. С.</i>	76, 1813
<i>Закордонець Леонід Олексійович</i>	1895	<i>Зінкевич Василь</i>	1476
<i>Закревський В.</i>	766	<i>Зінкевич О.</i>	20, 21, 1509
<i>Закусило Олег Каленикович</i>	1853	<i>Зінченко А. Л.</i>	1165
Залевська К. Л.	1421	<i>Зінченко В. В.</i>	614
Заливчий А.	1748	<i>Зінчук Л.</i>	1951
Залізник Б.	2011	<i>Зіньківський Т.</i>	1917
<i>Залізник Максим</i>	1136	<i>Зленко Григорій Дем'янович</i>	1906
<i>Залозецький В.</i>	552	<i>Зморович Валентин Анатолійович</i>	1504
<i>Залуцька Віра</i>	1006	<i>Зніщенко Л. М.</i>	1808
<i>Залуцький О. В.</i>	1199	<i>Зніщенко М. П.</i>	1815
<i>Заневчик-Менкуш Ярослава</i>	2119	<i>Зозуля С. Ю.</i>	1828
<i>Заньковецька М. К.</i>	178, 679, 936	<i>Золотарев В. А.</i>	625
<i>Западня Віктор</i>	1592	<i>Золотухіна С. Т.</i>	434
<i>Запісочний І. П.</i>	170	<i>Зоря Аркадій Євдокимович</i>	1577
<i>Заприкутенки, рід</i>	149	<i>Зубицькі, династії</i>	1698
<i>Заратустра, пророк</i>	1173	<i>Зубкевич П.</i>	2279
Зарва В. А.	1379	<i>Зубко Анатолій Миколайович</i>	1338
<i>Зарецький Віктор</i>	1661	<i>Зубковський Іван Андрійович</i>	1355
<i>Зарецький О. В.</i>	1661	<i>Зубрицький В. О.</i>	861
<i>Зареченська А. С.</i>	2293	<i>Зубрицький Михайло</i>	910
<i>Зарицька Катерина</i>	804	<i>Зыкова В. К.</i>	2082
<i>Зарицька В. В.</i>	600	<i>Зязюн І. А.</i>	584
Заруба В. М.	74		
<i>Заславські, рід</i>	2248		
<i>Застирець Йосиф</i>	1208	Ижик Лариса	1241
<i>Затворницький Г. Д.</i>	279	Ильин Н.	1739
Захараш М. П.	338	Ильченко В. И.	1070
<i>Захаренко Олександр Антонович</i>	213, 349, 578,	Иовлева Т. В.	795
	584, 2307	Иона (Пирогов), архим.	1047
Захаренко С. О.	213	Иоффе И. В.	1975
<i>Захар'єв Володимир Анатолійович</i>	1007	Ищенко Л.	1545
Захар'єв В. А.	1741, 2170	Ищенко О. В.	1405
Захаров Є.	90	<i>Ищенко Ю.</i>	877
Захарченко Г. І.	42, 54–56, 108–		
	113, 1392, 1927	<i>Іваневич Л. А.</i>	340
Захарченко Р. В.	42, 54–56, 108–	<i>Іваненко В. В.</i>	1403
	113, 1392, 1927	<i>Іваницька Л. В.</i>	711
Захарченко Ю.	56	<i>Іваничук Є. І.</i>	1507
Заяць В.	1869	<i>Іваничук Євген</i>	1507
<i>Заячківський Олексій</i>	2008	<i>Іваничук Роман</i>	1507, 1871,
<i>Заячківська О.</i>	1066		2099
<i>Збанацький Ю.</i>	678	<i>Іванишин В.</i>	1755
Зборовец І. В.	1067	<i>Іванишин М. В.</i>	2060
Зверяков М. И.	339	<i>Іванишин П. В.</i>	1786
<i>Звягільський Юхим</i>	2286	<i>Іванко А. Б.</i>	2061
<i>Згодько П. Д.</i>	838	<i>Іваннікова Л.</i>	341
<i>Здоровега Володимир</i>	1531	<i>Іванов Дмитро</i>	1320
Зек Б. М.	1068	<i>Іванов І. І.</i>	414
Зелена О. Я.	336	<i>Іванов (рос. Іванов) М. Ф.</i>	447
Зеленая Л. И.	1892	<i>Іванов Микола</i>	294
<i>Зеленчук Михайло</i>	1214	<i>Івановська Кароліна</i>	
<i>Зелінський В.</i>	765	<i>(див. Вітгенштейн (Івановська)</i>	
<i>Землянська А. В.</i>	337	<i>Кароліна)</i>	

Іванцова М.	1072	Кадирова Лариса	1223
Іванченко В.	1076	<i>Кадочникова Лариса</i>	709
Іванченко Ю.	1291	Каземіров К. В.	855
<i>Івасюк В.</i>	843	Казидуб В. В.	1415
Івасюк В.	706	<i>Казимирський Аркадій</i>	1496
<i>Івасюк Володимир</i>	1337, 1476	<i>Казка А. В.</i>	189
Івасюк Г.	1476	<i>Казка Аркадій</i>	675
Івасюк М.	706	<i>Кайгородови, династії</i>	1698
Івасюк М. Г.	1073	<i>Кайдаш Микола Геврасійович</i>	1450
<i>Івасюк М. І.</i>	52	<i>Калакура Я. С.</i>	1897
<i>Івасюк Микола</i>	816	Калениченко А.	22
<i>Івахів Василь</i>	1214	Каленюк С. О.	347
Івахова К. П.	342	Каленюк С. П.	2070
Івашків В. М.	343	<i>Калинець Ігор</i>	594
<i>Іващенко Т.</i>	1753	Калинкін В. М.	2067
<i>Іващенко В. Г.</i>	760	Калиновський В. М.	1690
Івченко А. С.	3	Калинчук А. М.	348
<i>Івченко В. І.</i>	279, 280	Калініченко Н. А.	349
<i>Івченко О. Г.</i>	2152	Калініченко О. О.	2071
Ігнатенко Н. В.	344	<i>Калінчук Іонел</i>	875
Ігнатенко О. О.	215	<i>Калнишевський П. І.</i>	49–51, 371, 853, 1126
Ігнатенков М. В.	2185		239
Ігнатович О.	742	<i>Калуст'ян Л. Х.</i>	1080, 2072
Ігнат'єва С. Є.	1069	Калуська Л. В.	350
<i>Ігор Ольгович, князь</i>	1047	Калуцка Н. Б.	915
<i>Іконников В. С.</i>	188, 299,	<i>Кальба Володимир</i>	863
<i>Іларіон, митрополит (див. Огієнко Іван)</i>		Кальницький М. Б.	860
<i>Іларіон Київський, митрополит</i>	809	Кальчик Л. В.	1266
<i>Ілленко М. Г.</i>	279	<i>Калюжний Денис Миколайович</i>	252, 253
<i>Ілленко Ю. Г.</i>	279	<i>Каманін Іван</i>	1065
Ілляшов Г. О.	634	<i>Каменський Валентин Павлович</i>	1065
<i>Іловайські, рід</i>	858	<i>Каменські, родовід</i>	1622, 1735
Ільїна Н. О.	2185	Каменюк Михайло	1081
Ільницький В. І.	743, 862, 2062	<i>Каменюк Надія</i>	1081
Ільницький М.	240, 345	Каменюк О.	189
<i>Ільницький Микола</i>	569	<i>Кандиба М. І.</i>	
<i>Ілюха М. Г.</i>	182	<i>Кандиба Олександр Іванович</i>	
<i>Іляші, рід</i>	2077	<i>(див. Олесь Олександр)</i>	
<i>Інзов Іван Микитович</i>	2019	<i>Кандиба-Ольжич О.</i>	
<i>Іннокентій III, папа</i>	2145	<i>(спр. Кандиба</i>	
<i>Інокентій (Борисов), архієпископ</i>	276	<i>Олег Олександрович,</i>	
<i>Іов Іван</i>	2103	<i>див. Ольжич Олег)</i>	
<i>Іріоглу Ю. О.</i>	181	Канистратенко Н. Н.	1796
<i>Ірчан М.</i>	552	<i>Кантемір Василь</i>	1185
<i>Ісаак II Ангел</i>	2145	<i>Канчелі Гія</i>	1618
<i>Ісаєвич Я.</i>	658	Каньоса П. С.	896
<i>Істомін Г. В.</i>	1355	<i>Капельгородський П. Й.</i>	671
Іщук Олександр	1075–1079	<i>Капко Я.</i>	629
		<i>Каплан С.</i>	629
Йовенко С. А.	1239	<i>Капніст В. В.</i>	1309
<i>Йосиф Сліпий,</i>		<i>Капн Е.</i>	962
<i>митрополит</i>		<i>Капустін Г. Г.</i>	2070
<i>(Коберницький-Дичковський Р. І.)</i>	653, 1128, 1928, 2097	Капустіна Н. І.	1640
		Карабанов А. К.	312
		<i>Караваєв</i>	
Кава Т. В.	1890	<i>Володимир Опанасович</i>	
<i>Кавалерідзе І. П.</i>	279, 281	<i>(рос. Караваєв</i>	
<i>Кавун Василь Михайлович</i>	1499	<i>Владимир Афанасьевич)</i>	171, 338
<i>Каганець Олена</i>	1593	<i>Каразін В. Н.</i>	1309
<i>Каганов Михайло Іванович</i>	1171	<i>Каракаш Д.</i>	904
<i>Каденюк Л. К.</i>	1445	<i>Караманиц А. В.</i>	1164

Карамаш С. Ю.	1082	<i>Кива О.</i>	877
Каранда В.	2167	Кигим С. Л.	1711
Каранда О. В.	1193	Кизим М. О.	184
Карапузова Н. Д.	2270	Кипнис Г. И.	2076
Карасевич А. О.	585	<i>Кипоренко-Доманський Юрій</i>	1610
<i>Карась-Галинський Георгій</i>	2190	Киреева Т. И.	352
<i>Карига Олександр Іванович</i>	894	<i>Кирильчук Г.</i>	2279
<i>Карлович Я.</i>	1862	<i>Кириченко</i>	2213
<i>Кармазін В. І.</i>	1120	Кириченко Б. Й.	1083
<i>Кармалюк Устим</i>	144, 1357	Кириченко В. В.	1933
<i>Карнацевич В.</i>	704, 705	<i>Кириченко Раїса</i>	260
Кароева Т. Р.	1388	Кириченко С.	1514
Карп'юк А.	1665	<i>Кирієнко О. Ю.</i>	1098, 1099
<i>Карпенко Віталій</i>	385	<i>Киркач М. Ф.</i>	1825
Карпенко Л.	1730	Кирчів Р. Ф.	353
Карпенко О. Є.	544	Кирюхин А. К.	923
Карпенко С. В.	1837	<i>Кисельов О. Д.</i>	180
Карпенко-Карий (Тобілевич) Іван	343, 1307, 1654, 1655	Кислиця Г. Є.	1747
Карпик Я. М.	1511	Кислый П. С.	532
<i>Карпинець Іван</i>	1915	Кислюк В. С.	2317
<i>Карпинський Іван</i>	666	<i>Китаєв Ігор Олексійович</i>	1826
<i>Карпось Володимир</i>	1023	Кичук Г. М.	748
Карпусь Дмитро	301	<i>Кишакевич Юрій</i>	597
<i>Карренберг Дітер</i>	1728	Кишакевич Ю. Л.	84, 2251, 2252
<i>Карташов Євген Григорович</i>	1040–1041	Кишак С. І.	2077
<i>Касакович В.</i>	1741	<i>Кицаки, рід</i>	2077
Касьян М. А.	2074	Кібітлевський Й. Е.	2078
Катіна Т.	1143	<i>Кіндрат І.</i>	1920
Кахнич І. Я.	745	<i>Кіндратовичи, рід</i>	1693
<i>Кац Йосип Геннадійович</i>	1116	Кіраль С. С.	1644
<i>Кацнельсон Абрам</i>	223	Кіржаєв С. М.	524
<i>Качеровська Н.</i>	1741	Кірімов І. З.	749
Качкан В. А.	552–554	<i>Кірюхін Олег</i>	783
<i>Качкан Володимир</i>	979,	<i>Кісін В. Б.</i>	279
Качкан О.	552, 553	<i>Кістяківський Б. О.</i>	272, 404
Качур І. І.	633	Кіцера О.	762
<i>Качоровський Володимир</i>	1343	<i>Кічура Мелетій</i>	553, 1748
<i>Качуровський Ігор</i>	403	Кіяновська М.	1742
Кашкадамова Н.	1150	Клековкін О. Ю.	354
Кашуба-Вольвач О.	1512	<i>Клен Юрій</i>	
Кашченко А.	1743	<i>(Бурггардт Освальд-Еккард)</i>	263, 451, 605, 1533, 1563, 1750
<i>Кашук Микола</i>	1673	Клепайло А. И.	2081
<i>Кварцяний Віталій</i>	2102	<i>Клепацький Павло</i>	253, 692
Квач Р. С.	746	<i>Клепачі, отамани</i>	1484
<i>Кваша Олександр</i>	1484	Клименко З. К.	2082
Квіт С. М.	2075	Клименко Н. І.	14
<i>Квітинський В. А.</i>	983	<i>Клименко С. В.</i>	224
<i>Квітка-Основ'яненко</i>		<i>Климук Петро</i>	1461, 1462
<i>Григорій Федорович</i>	508, 810, 1267, 1305, 1327, 1328	Климчук М.	395
<i>Кедрин-Рудницький Іван</i>	1236	Климчук О. О.	1085
<i>Келдиш М. В.</i>	566	<i>Клички, брати</i>	660
<i>Кемтінський Станіслав</i>	168	Клімов М. Х.	71
Кентржинський Б.	351	Кліш А. Б.	355
Кепін Д. В.	39	<i>Кліяненко (рос. Кляяненко) Б. Т.</i>	581
<i>Керн Анна</i>	193	Клокова А.	700
<i>Керницький Іван</i>	2007	Клочек Г. Д.	356, 615, 616
<i>К'єркегор С.</i>	220	<i>Клочко Дмитро</i>	1593
Кибіч Я. В.	1513	<i>Клочкова Яна</i>	740
		Клясен Н. Л.	897

<i>Клячківський Д. («Клим Савур»)</i>	1457	<i>Ковчі, рід</i>	1684
Кляшторна Н.	2083	Кодак М. П.	360, 361
<i>Кміт Юрій</i>	553	Кодлюк Я. П.	1847
<i>Кнорр, родина</i>	669	Кодьєва Е.	1557
Князева С. А.	2092	<i>Кодьєв Петро Іванович</i>	1557
Кобаль В. В.	878, 2093	<i>Кожедуб Іван Микитович</i>	1445, 2220
Кобаль Й.	1855	<i>Кожелянко Василь</i>	274
<i>Кобас Валентин</i>	1033	<i>Кожин Борис</i>	1575
<i>Кобер Шура</i>	2034	<i>Кожухар Володимир Маркович</i>	1101
<i>Коберницький-Дичковський Р. І. (див. Йосип Сліпий)</i>		Козак Л. М.	1508, 2290
Кобець А. С.	78, 1393	Козак С.	200
Кобець В. Д.	1087	Козачок Я. В.	637
<i>Кобзон Йосип</i>	928	Козачук К.	946
<i>Кобилиця Лук'ян</i>	706	Козинцева-Сахарова П. В.	1703
<i>Кобиланська Ольга</i>	659, 706, 875, 974, 975, 976	<i>Козирев В. К.</i>	181
Кобиланський А.	2215	Козирський В.	60, 580
<i>Кобилецький І. І.</i>	237	<i>Козковський Микола</i>	133
<i>Ковалевич Володимир Михайлович</i>	1792	<i>Козлянок Петро</i>	1461, 1461
Ковалевська О.	357	Козлов Р. А.	362, 1282
<i>Ковалевський Євграф</i>	785	<i>Козлов Сергій Павлович</i>	738
<i>Коваленко Іван Панасович</i>	1823	Козлова О. Г.	2265, 2266
Коваленко Н. К.	1777	<i>Козловський Альфред Іванович</i>	2096
Коваленко О. Б.	675, 1692	<i>Козловський І. П.</i>	414
<i>Коваленко О. Е.</i>	182,	<i>Козубовські, рід</i>	459
Коваленко С. С.	1088	<i>Козубський Борис</i>	2240
<i>Коваленко Сергій</i>	772	Козюра Валерій	754, 1091
Ковалець Л. М.	358	Козюра Ігор	754, 1091
Ковалинський В.	866	Кокотюха А. А.	1092
<i>Ковалинський Михайло</i>	1657	Колесник В. Ф.	1827, 1867
Ковалішина А.	1739, 2137	<i>Колесніков О. І. (рос. Колесников А. И.)</i>	478
Коваль В. В.	2093	Колеснікова В. А.	363
Коваль І. М.	2094	Колесса Любка	1150
Коваль Л. Ф.	1602	Колесса Ф. М.	1645
<i>Коваль М. М.</i>	838	Колесніков Віктор	826
Коваль О. І.	279, 1089	<i>Колісник Роман</i>	1994
<i>Коваль Р.</i>	1755	Колісник С. О.	615, 1986
Коваль Р. М.	752, 1090, 1484, 1497, 1590	<i>Колодій (Кортко) Зоя</i>	1006
<i>Коваль Улян</i>	2190	<i>Колодій В.</i>	730, 1582, 1733
Коваль-Кіндратович Н. П.	1693	Колодний А. М.	2097
Ковальов В. І.	1746	Колодніцька Н. І.	1841
Ковальова Р.	2069	<i>Коломісць (Бевз) А. М.</i>	869
<i>Ковальський Б. С.</i>	182	<i>Коломісць Д. М.</i>	2244
Ковальський Т.	2057	<i>Коломійченко Ю. Ф.</i>	1189
<i>Ковальчук В.</i>	673	Коломійчук В. П.	2269
Ковальчук Д. Б.	73	Колоскова Н. М.	1093
Ковальчук І. В.	636	Колосов Г.	787
Ковальчук Л. В.	670	<i>Колосов С. Д.</i>	2205
Ковальчук М.	1992	<i>Колосовський Л. М.</i>	891
Ковальчук М. А.	359	<i>Колотенко Тамара</i>	1354
Ковальчук М. М.	780, 841	Колотило Г. М.	1844
<i>Ковальчук Павло Іванович</i>	894	Колоцей Ю. А., рос. (див. Колоцей Ю. О.)	
Ковалюк В.	1186	Колоцей Ю. О.	92, 2098
<i>Кованько О. М.</i>	1916	<i>Колтоновська</i>	
Ковбасюк М.	2095	<i>Олена Олександрівна</i>	1094
<i>Ковжун Павло</i>	2193	<i>Колтоновський Андрій Павлович</i>	1094
Ковлакова І. Б.	1515	<i>Кольцун О.</i>	673
Ковтанюк Н. Г.	527	Кольчак В. В.	780, 841
		Коляда І. А.	704, 705, 789, 1095–1100

Коляденко В. Г.	171	Корейчук М. П.	1171
Колядич Ю. В.	2099	<i>Корейчук М. П.</i>	1959
Коляновський А.	1727	<i>Коренчевські, рід</i>	1713
<i>Колянчук Олександр</i>	2208	Коржик У. З.	2103
<i>Комар М. П.</i>	576	Коритко Р. Ф.	868
Комарицька О.	1749	Корниенко М. В., рос.	
Комарніцький О. Б.	1058, 1806	(див. Корнієнко М. В.)	
<i>Комаров Б.</i>	692	<i>Корниец В.</i>	1739
<i>Комаров Михайло</i>	496, 516, 2300	Корнієнко В. В.	1809
<i>Комарук Зоя</i>	1023	<i>Корнієнко Іван Сергійович</i>	1809
Комзюк В.	211, 1145	Корнієнко К. С.	1809
Комиссарова В. В.	2100	Корнієнко М. В.	1102, 1103
Комінярська І. М.	364	Корнійчук В. П.	1104
Комісарук В.	1741	Корнійчук М. А.	1361
<i>Комнацькі, рід</i>	1713	<i>Корнійчук Максим</i>	
<i>Компан Олена</i>	224	(«Саша Жалов»)	1221
Конашевич В. Д.	153	Корніюк В.	747
<i>Конашевич-Сагайдачний Петро</i>	456, 485, 1318, 1319, 2222	<i>Коробейченко</i>	
Конвісер І. О.	556	<i>Олександр Миколайович</i>	1252
<i>Кондратець Іван</i>	675	Коробчук П.	1596
Кондратович О. П.	2101	<i>Королева Наталена</i>	2028
Кондратьєва С.	1741	<i>Короленко</i>	
<i>Кондратюк О.</i>	1701	<i>Володимир Галактіонович</i>	1196, 1229, 1230, 1711, 2045, 2046
Кондратюк Р. Р.	2317		
Кондратюк С. Я.	1843	Корольов Г.	367
<i>Кондратюк Юрій Васильович</i>		<i>Корольов С. П.</i>	1414
(спр. Шаргей Олександр)	325, 1916	<i>Королюк С. К.</i>	401
Конет І. М.	172	<i>Коростильов Леонтій Іванович</i>	2131
<i>Кониський О.</i>	618, 1623	<i>Коротич Віталій</i>	463, 833
Конкевич Ю. М.	2102	Короткий В. А.	627, 952, 1010, 1532
Коноваленко А. А.	1438	Короткий Роберт Манусович	1870
<i>Коноваленко Є.</i>	667	<i>Коротюк Р.</i>	2279
Коновалець Є. М.	2199	<i>Коротяєв Б. І.</i>	
<i>Коновалець Євген</i>	1262	(рос. <i>Коротяєв Б. И.</i>)	408
Коновалов В. П.	365	Корпанюк Микола	271
Коновалова М. М.	366	<i>Кортгаазе Вернер</i>	1905
Кононенко В. О.	191, 445	<i>Кортко Ярослав</i>	1006
<i>Кононенко Мусій</i>	253	<i>Корф Микола</i>	419, 785, 1133
Кононенко П. П.	1917	<i>Корчак Януш</i>	380, 1197
<i>Кононенко Петро</i>	1575	<i>Корчак-Чепурківський О. В.</i>	370,
<i>Кононенко Х.</i>	901	<i>Корчаки, рід</i>	1721
Кононученко О.	750, 751	<i>Корчинські, рід</i>	891
Кононученко Ю. М.	1694	<i>Коришикова Тамара</i>	679
Конончук Т.	946	Коршун Петро Петрович	1414
<i>Конопко А.</i>	1749	<i>Кос-Анатольський А. Й.</i>	1228
Конотопенко Я. І.	867	<i>Косач М.</i>	1917
Констанкевич І. М.	973	<i>Косач Юрій</i>	200,
<i>Константинов В. О.</i>	1828	<i>Косач-Борисова Ізидора</i>	200, 324, 664
<i>Константинова В. М.</i>	181	<i>Косачі, рід</i>	211, 324, 680, 681, 2043, 2132
<i>Конфуцій</i>	1173		
<i>Концевич Євген Васильович</i>	873	<i>Косач-Кривинюк Ольга</i>	200
Конькова Г. В.	1101	Косенко О. С.	1780
<i>Конюхов Станіслав Миколайович</i>	557	Косило М.	987
<i>Коняєв Г. І.</i>	671	<i>Косинка Григорій (спр. Стрілець)</i>	881, 1748
<i>Копержинська Нонна</i>	709	Косів Г. М.	368
<i>Копилов Анатолій Олексійович</i>	1765	Космеда Т. А.	369
Копилов К. В.	2064	Косменко М.	2018
<i>Коптюх І.</i>	765	<i>Костащук В. М.</i>	2209
Кораблев А. А.	1788	<i>Костевич Олена</i>	740
<i>Коргун М.</i>	766		

Костенко Ліна	260, 463, 1027, 1159	Кралюк П. М.	376, 377, 1110–1113
Костенко Н. Е.	2104	<i>Кралюк Петро</i>	1740
<i>Костецький М. Д.</i>		Крамар В. В.	1746
(рос. <i>Костецкий Николай</i>)	950	<i>Красівський Зеновій</i>	505
Костик М.	1105	<i>Красівські, рід</i>	2077
<i>Костин А.</i>	877	Красовський І. Д.	1114
<i>Костомаров М. І.</i>	637	Красуцький М. І.	744, 1727
Костомаров М. І. (рос. Н. И.)	558	Кратко І.	1000, 1115
Кострица Ю. П.	2106	Кратко М.	1115
Кострицький В. В.	684	<i>Кревецький І.</i>	516, 641
Костриця М. Ю.	1106–1108	<i>Кремер Гідон</i>	1618
<i>Костюк Григорій Силович</i>	533	<i>Кремінський В. А.</i>	2071
<i>Костянтин Павлович, князь</i>	2176	<i>Кремінь Д.</i>	547
<i>Котельников Г. Є.</i>	1916	<i>Крестовський В. М.</i>	2071
<i>Котляревський Іван</i>	389, 936, 1207, 1294, 1305	Кретов Г. М.	1116
<i>Котляревський П. С.</i>	712	Кривенко О. А.	16
Котляренко Т. С.	1895	<i>Криві, династії</i>	840
Коханська Г.	1516	<i>Кривобок В. В.</i>	714
<i>Коц М.</i>	664	Криворотько С.	31
Коцан І. Я.	1390	Криворучко О. М.	1789
Коцарев О.	1742	Кривошея В. В.	15, 656
Коцур А. П.	52	Кривошея Г. М.	983, 1117
Коцур В. П.	219, 370, 2280	<i>Кривцова-Гракова</i>	
<i>Коцур Віктор</i>	2235	<i>Ольга Олександрівна</i>	1643
Коцур Г. Г.	371	<i>Крижанівський М.</i>	765
Коцур Н. І.	370, 2280	Крижановська О. О.	176
Коцур Анатолій Петрович	2280	<i>Крижко І.</i>	667
<i>Коцюбинська Михайлина</i>	804, 1594	Крижова Н. О.	1367
Коцюбинська Н. М.	2033	<i>Крикун Г. Т.</i>	279
<i>Коцюбинський Михайло</i>	678, 1098, 1099, 1906, 2033, 2144	Крикун Ю. Ю.	1118
Коцюбинський Ю.	1869	<i>Крилова А. М.</i>	181
<i>Коцюлима М.</i>	2030	Кримська І.	2137
Кочан І. М.	2107	<i>Кримський Агатангел Юхимович</i>	60, 261, 641, 664, 958, 1344, 1563, 1739, 2137, 2187
Кочерга С. О.	372	<i>Кримський Сергій</i>	1265
Кочергін І. О.	373	<i>Криницький Опанас</i>	886
<i>Кочо Валентин Степанович</i>	1121	<i>Крип'якевич Іван</i>	253
Кочубей Ю. М.	374	<i>Криса Любомир</i>	1476
Кочубейник С.	838, 1055	Крисенко С. М.	721
<i>Кошель Анатолій</i>	1351	<i>Крислов Ю. Д.</i>	1380
<i>Кошиць Олександр</i>	350	<i>Кристер А. Е.</i>	241
Кошкин В. М.	2108	<i>Кричун Микола</i>	1237
Кошлатий О. Б.	545	<i>Кришталевський О.</i>	962
Кошолоп О. Ф.	869	<i>Криштофович В. С.</i>	279
Кравець Н. В.	1829	<i>Крокіс Віра</i>	2114
<i>Кравець</i>		<i>Кропивницький Марко</i>	354, 936, 1654, 1655
<i>Святослав Володимирович</i>	1830	Кропотова Н.	2291
Кравс Євген	1219	Крот Ю. Г.	1785
Кравченко В. О.	483	<i>Круглий Василь Максимович</i>	1070
<i>Кравченко Валерій</i>	861	Круглов Н. П.	152
Кравченко Г. Н.	1109	<i>Крук Григорій</i>	208, 1742
Кравченко О. П.	600	Кругас О. І.	1783
Кравченко Т.	1816	Крутенко Н. Г.	1119
<i>Кравченко Юрій</i>	1102, 1748	<i>Крутікова Ніна Євгенівна</i>	517
Кравчук Л. В.	375	<i>Крушевський М.</i>	1862
<i>Кравчук Леонід</i>	1092, 1470	Крушельницька Л. І.	1646
<i>Кравчук Михайло Пилипович</i>	306, 1000	Крыжановская Т. В.	1120
Кравчук О.	1564		

Крыжановский К. С.	1121	Кульчицький Юрій	917
Крюченко Уляна Никифорівна	1188	Куманський Б. П.	758
Крючков Ю. С.	1122	Кундієв Ю. І.	1423, 1770
Крючков Юрій Семенович	2110	Кунець В. В.	1791, 1889
Крячок Василь Михайлович	2035	Кунов В. К.	35
Ктитор П.	1951	Кунцевич Йосафат	592, 1050
Кудашев Олександр Сергійович	1082	Кунявський М. Б.	549
Куделко С. М.	1123, 1458	Куперштейн О. С.	1503
Куделя М.	664	Кур'їн Олександр	247
Кудренко А. І.	1967	Купчик Л.	2113–2119
Кудрин К. Ю.	1151	Купчинський Роман	2154
Кудрин Т. А.	1151	Куп'яки, рід	1693
Кудрявська Людмила	205	Курас Г. М.	602
Кудрявцев Л. А.	755	Курбас Лесь	232, 233, 395, 396, 1533
Кудряшов Г. О.	260	Курганова Н. В.	5, 6
Кузеля Зенон	430, 516, 552	Курганова У. С.	5, 6
Куземський М.	1741	Курганський А.	1739, 2137
Кузик О.	2281	Курий Г. Н.	378
Кузнець Т. В.	922	Курилюк О. І.	161, 664, 2090
Кузнєцова Л.	1921	Куриляк Д. Б.	1814
Кузьменко В. В.	522, 1412	Курко Я. С.	540
Кузьменко Галина		Курков А.	1753
(див. Струтинська (Кузьменко)		Курлук Д. М.	166
Галина)		Курляк Василь	1879
Кузьменко Леонід Миколайович	1813	Курочкін Костянтин Трохимович	1408
Кузьменко Н.	121, 722, 1124	Кур'ята С.	1701
Кузьменко Н. В.	1660	Кусенко Ольга	709
Кузьменко П.	1917	Куфлюк Василь Олексійович	2017
Кузьмін Г. Е.	870	Кухаренко Я.	644
Кузьмін Г. Ю.	870	Кухар-Он'шкo Н. А.	2120
Кузьмін Юрій	2012	Кухта С. Й.	1204, 2121
Кузьмінський А. І.	1686	Куц Володимир	773
Кузьмінський Анатолій Іванович	1832	Куцевол О. М.	379, 1127
Кузьо Т.	242, 243	Куценко Л.	615, 616
Кузякіна Н. Б.	2111	Куценко Леонід Васильович	1562, 1613
Кузякіна Наталя Борисівна	575	Куценко С. Н.	1609
Куйніжі Архип	785	Куцюк В. К.	126
Куйбіда В.	2227	Кучабський Володимир	1128
Кук В. С.	1125	Кучабський Ю. В.	1128
Кук Василь	1188, 1214	Кучер В. А.	1129
Кукушкин Л. С.	17	Кучер В. М.	2122
Кулага О. М.	2112	Кучеренко Марія	1593
Кулаєнко О. А.	2157	Кучерепа М. М.	664, 2090
Кулаковський Ю. А.	2150	Кучери, рід	2122
Кулатова Ірина Миколаївна	1824	Кучеров Е.	934
Кулешов Л. В.	279	Кучерук В.	2123
Кулик (Кортко) Любов	1006	Кучерук З.	1444
Кулик Валерій	1359	Кучерук О.	1130, 1529
Кулик Володимир	577	Кучерявенко Н. П.	484
Кулик Н. С.	699	Кучерявий О. Г.	1782
Кулиняк Д. І.	1126, 1517	Кучин С. П.	2139
Куліков О. М.	871	Кучма Леонід	1470, 1668, 1669, 1929
Кулікова Єлизавета	871	Кучма П. М.	189
Кулікова Інна	871	Кучмай Г. М.	671
Куліш Микола	189, 575, 2111	Кучук-Яценко С. І.	98
Куліш Пантелеймон	60, 1560, 1917	Кущерєць В. І.	1131
Кульбовський М. М.	756, 757	Кушко Н.	29
Кульчий О. В.	560	Кушнарук С.	177
Кульчицький А. І.	1518	Кушнир О. А.	1132
Кульчицький В. С.	2169		
Кульчицький І.	872		

<i>Кушнір Борис Михайлович</i>	257	<i>Лебіль М.</i>	1748
Кушнір В. М.	380	Левадний В.	1441
<i>Кушніренко І.</i>	1838	Левашова І. Ю., рос.	
Кушніренко І. К.	1133–1135, 1838	(див. Левашова І. Ю.)	
<i>Кушніренко Сергій</i>	546	Левашова І. Ю.	49, 50, 51, 720
<i>Кушнірова Т. П.</i>	401	Левгун Ю.	1564
<i>Кушневська Тетяна</i>	1728	Левенець Ю.	19
Кшевецький В. С.	381	<i>Левитський Микола Васильович</i>	305, 1334
		<i>Левецька Анастасія</i>	910
		Левецька В.	1142, 1143
		<i>Левецька Галина</i>	910
<i>Лабінський М.</i>	114, 1533	<i>Левецька Зеня</i>	910
<i>Лаврентьєв</i>		<i>Левецька Іванна</i>	910
<i>Михайло Олексійович</i>	2133	<i>Левецька Люба</i>	910
Лавриненко В.	1519	<i>Левецька Марія</i>	910
<i>Лавріненко Володимир Павлович</i>	1793	Левецька П.	1749
Лавріненко Н.	1140	Левецький В.	1728
Лавріненко Н. П.	1136	<i>Левецький Володимир</i>	910
<i>Лавріненко Юрій</i>	499	<i>Левецький Д.</i>	38
Лавров В. В.	290	<i>Левецький І.</i>	516
<i>Лавровський М. О.</i>	414	<i>Левецький І. О.</i>	53
Ладиженська Е.	2180	<i>Левецький К.</i>	1920
Ладик Анна	1077	<i>Левецький Кость</i>	296, 297
Ладияк Н. Б.	382	<i>Левецький О.</i>	618
<i>Ладо Марія</i>	1753	<i>Левецький Роман</i>	910
Лаєвський С. Л.	216	<i>Левецький Юрій-Мілош</i>	910
Лазарева Г. Я.	1137	<i>Левецькі, рід</i>	910
<i>Лазаревський Олександр</i>	313	<i>Леві Людвіг Маврикійович</i>	265
Лазаренко А. І.	759	Левітас Ф.	750, 751
<i>Лазаренко Євген</i>	221	<i>Левчанівська О.</i>	664
Лазаренко Павло	2186	<i>Левченко А.</i>	788
Лазарєв М. І.	182	Левченко Г. Д.	387
<i>Лазарський Мечислав</i>	168	Левченко О. О.	639
Лазарук М. Я.	1138	<i>Левчук Т. В.</i>	279
<i>Лазарчук Андроник Григорович</i>	1264	Левчук Т. П.	388
Лазарюк Валерій	93	Лега Ю. Г.	1450
Лазорський М.	1139	Легенький А. А.	2309
Лазуренко В. М.	383, 384, 1450, 1553	<i>Лелюх Св.</i>	1753
		Лемешко А.	166
<i>Лазуткін Дмитро</i>	1742, 1757	<i>Лендъєл В. І.</i>	170
Лакуша Н. О.	724	Лендъєл І. І.	2127
Ламонова Оксана	2125	Ленская Л. В.	2128
<i>Ландау Лев Давидович</i>	790, 1831	Ленчур М. М.	1144
<i>Лановенко І. П.</i>	180	<i>Ленчур Михайло Михайлович</i>	1144
Лапа М. М.	760	Лень В. В.	75, 180, 640
<i>Латін Євген Васильович</i>	1202	Леонидов Л. П.	2037
<i>Лапула Теодор</i>	875	<i>Леонтович Володимир</i>	193, 1917
<i>Лапула Янко</i>	875	<i>Леонтович Микола</i>	570
<i>Ларін В. І.</i>	1778	Леонтович О. В.	761, 1695
Лафарович Д. С.	1520	<i>Леонтович-Башиук Н.</i>	604
<i>Лафарович Дмитро Семенович</i>	1520	Леонюк В.	133
Лациба В. П.	663	<i>Лепкий Богдан</i>	253, 282, 308, 1842
<i>Лашкаръов В. Є.</i>	1406		
Лаюк М.	1728	<i>Лепкі, брати</i>	553, 1842
<i>Лебедєв А. С.</i>	188, 434	<i>Лепретр Едуард</i>	675
Лебедева-Гулей О. З.	385	Лесишин Ілля	906
Лебедик М. П.	1222	<i>Лесів Ярослав</i>	505
Лебединський М. А.	1991	Лесюк О.	963
Лебединцев Ф. Г.	1140, 1293	<i>Лещенко Дмитро Дмитрович</i>	1450
<i>Лебідь Ананій</i>	675	<i>Лємох Гнат</i>	168
Лебідь Є. М.	386	Лещкін М. О.	641

Лидневич А. Г.	1378	Логінов О. В.	1911
<i>Лизанчук Василь</i>	559	<i>Ложко В'ячеслав</i>	1281
<i>Ликович І.</i>	1728	Лозова Валентина Іванівна	2275
Лиман І.	173, 181	Лозовой В. О.	40, 41
<i>Лиман І. І.</i>	181	Лозовський І. Р.	1417
<i>Лиман Леонід</i>	1744	Локтев В. М.	514
Лимарченко О. С.	2133	Локтіонова Л. К.	1835, 1856,
Линюк Л. П.	1929		1882
<i>Липа Юрій</i>	451, 552, 1755	Ломако Николай	2070
<i>Липинський В'ячеслав</i>	427, 432, 531,	Ломакович А. М.	2160
	1607	<i>Ломаченко Василь</i>	740
<i>Липківський Василь</i>	809	<i>Ломніцький Антоній</i>	168
Липовецький С.	1581	Ломов А. Г.	31
<i>Липський В. І.</i>	52	Ломоносова Н.	722
Лисак С. П.	163	<i>Ломсадзе Ю.М.</i>	170
Лисенко В.	123, 1055	Лопата Раймундас	1042, 1044
Лисенко І.	30, 85, 86,	Лопатинський Л.	1748
	1597, 1610	<i>Лопатинський Ф. Л.</i>	232, 281
<i>Лисенко Микола</i>	253, 2300	Лопушняк В. І.	2143
Лисенко О. В.	675	Лортикян Э. Л.	2139
Лисенко С. Л.	1733	<i>Лоскутов О. Є.</i>	1856
<i>Лисечко І.</i>	667	<i>Лосюк Петро Васильович</i>	573
<i>Лисий Іван Андрійович</i>	1561	<i>Лотман Юрій</i>	601
<i>Лиско Роман</i>	2118	<i>Лотоцький О.</i>	1623
<i>Лисянський Юрій Федорович</i>	992	Лоханський Й. В.	1521
<i>Лисянський Марк</i>	848	<i>Лубенський Петро</i>	193
Литвин В. М.	11, 182	Лубківський Р. М.	1147
Литвин О.	1749	<i>Лубченко Ігор</i>	1932
Литвин О. М.	1815	<i>Луговський Борис</i>	675
Литвин Олег Миколайович	1837	<i>Лука, архієпископ</i>	
Литвиненко Л. Н.	1438	<i>(див. Войно-Ясенецький В. Ф.)</i>	
Литвиненко Н. К.	2171	<i>Лука, євангеліст</i>	2094
<i>Литвинов Степан Андрійович</i>	394	Лукацьова С. М.	879
<i>Литвинович С.</i>	2233	<i>Лукаш М. О.</i>	671, 1533, 1541
<i>Литвинчук Анатолій Іванович</i>	2311	<i>Лукич-Левицький В.</i>	1654, 1655
Литовець-Гайдаш Г. П.	2134	Лукіянчук В. Ф.	164, 2142
Лихогруд І. П.	2135	Лукьяненко В. И.	1522
<i>Лишега Олег</i>	1757	<i>Лук'яненко Д. Г.</i>	614
Ліберда І.	1310	Лук'яненко Л. Г.	1148
<i>Ліберман Матвій Борисович</i>	2217	Лук'янов В. А.	1696
<i>Лівницька-Холодна Н.</i>	1756	<i>Лук'янови, рід</i>	1696
<i>Лівшиць Б.</i>	755	Лук'янчук Т. О.	1688
Лікарчук І. Л.	642	Лунина А.	877
Лімборський І. В.	389	Лунін С. І.	1149
<i>Ліндфорс Олександр</i>	1653, 1919	Луняк Є. М.	390, 391
<i>Ліндфорси-Русови, рід</i>	1653, 1692	<i>Лупаков Євген</i>	1575
<i>Ліндфорс-Михалевич Ніна</i>	1653	<i>Лупій Олесь</i>	579
<i>Лінтур П. В.</i>	520	<i>Лур'є Н.</i>	189
Лісовий М. Я.	874	Лутай М. Є.	87
<i>Лісовицький С. Я.</i>	671	<i>Лутугін Л. І.</i>	2070
<i>Лісовська Валентина</i>	1593	<i>Луценко Д.</i>	766
<i>Ліст Ференц</i>	1036, 1159	<i>Луценко Іван Митрофанович</i>	304, 692
<i>Ліфишиць Розалія</i>	1638	Луцик О. Д.	76
<i>Ліщук Галина Терентіївна</i>	1013	<i>Луцкевич М.</i>	664
<i>Лобановська Анна</i>	1593	<i>Луцький Остап</i>	1915
<i>Лобановський В.</i>	870	<i>Лучко Клара Степанівна</i>	1371
<i>Лобода А.</i>	641	<i>Луцик Сергій Зенонович</i>	1761
<i>Ловецький Павло</i>	939	Лысыков Б. А.	2309
<i>Логвиненко О.</i>	629	Любарський Р.	1738, 1739,
<i>Логвиненко О.</i>	629		2137
Логінов Л. П.	576	Любацька Л. В.	2144

Любіцева О. О.	1195	Максименко Юрій	1023
Любківський О.	875	Максимович Іоан	335
Любомирські, рід	2248	Максимович Михайло	36, 219, 627,
Любченко Аркадій	608		2161
Людкевич С. П.	521, 1228,	Максимовичі, рід	219
	1369, 2253	Максимонько Л.	620
Лютик М. Д.	879	Малаков Д.	210, 1153
Лютик Надія	1006	Маланюк Є. Ф.	52, 319, 546,
Лютин М.	730		571, 608, 615,
Лянсберг О. В.	1817, 1892		616, 1562,
Ляпін О. В.	1419		1656, 1755,
Ляпунов О.	810		1986
Лятошинський Б.	420	Малая Любов Трофимовна	2147
Лятуринська Оксана	388, 1756, 2240	Малёванная Н.	1601
Ляшенки, династії	1698	Мальований	
Ляшенко Г.	877	(рос. Малёванный) Сергій	1601
Ляшук Ю. А.	392	Малевич Казимир	968
		Маленко Л.	1510
Мавров Г. І.	1803	Малик Володимир	193, 2146
Магльований А. В.	568, 1813, 1885	Малик Я. Й.	398, 399
Магро В. П.	1151	Малиновський О. О.	241
Магро З. А.	1151, 2200	Малицька Костянтина	553
Магро П. И.	1151	Малишко Андрій	472, 1203, 1729
Магро Петро	904, 1151, 2200	Малігон А.	1728
Магула		Малков В. П.	180
Валентин Еммануїлович	1965	Малкович Іван	2102
Магочій П. Р.	29	Малларме С.	1533
Магочій Павло-Роберт	242, 243	Маловічко І. К.	189
Мазепа Іван	38, 144, 351,	Малярчук Тамара	560
	357, 366, 424,	Мамайсур Борис	1637
	468, 497, 704,	Мамонтов Яків	253
	705, 1054,	Мамчури, рід	1677
	1249, 1254,	Мандебура О.	400
	2058, 2224,	Мандик М.	788
	2254	Мандрик Ю.	1748
Мазур В.	550, 1730,	Мандрик-Куйбіда Катерина	2227
	1822, 1896	Манжос Б.	1748
Мазур П. Ф.	1152	Манжура В. М.	1124
Мазур Р. М.	1524	Манжура І.	1917
Мазуренко Г.	1730	Манзій Сава Філімонович	2230
Майборода В. К.	393, 394	Маніленко П. В.	880, 1751
Майбрідж Е.	435	Маннергейм Карл Густав	1370
Майзлін Ісак Юхимович	981	Манойленко Ф.	667
Майоров Г. П.	1426	Мануйлович М. Ю.	251
Майоров О. В.	2145	Маразли Григорій	1241
Майстренко А. Л.	1841	Марголіна І. Є.	1154
Майстренко В. С.	1426	Маренич Антоніна	2102
Макаренко А. С.	346, 431, 469,	Маринеско О. І.	905
	471, 584, 997,	Маринович Л.	1636
	2265, 2266	Маринович М.	1528
Макаренко О. В.	2140	Маринович Н.	1636
Макарик І.	395, 396	Маріупольський Ігнатій	1718
Макаровський І. П.	397	Маркевич Г.	1654, 1655
Маклакова К. А.	1552	Маркевич Мирон	1219
Макмак Н. И.	1718	Маркович О.	766
Маковей Осип	875	Марковичі, рід	1698
Маковська Н. В.	1443	Маросін П. І. (рос. Маросин П. И.)	2243
Макогон Дмитро	441	Мартинець Н. С.	1443
Максимейко М. О.	434	Мартинів Степан Михайлович	568
Максименко В. С.	1525	Мартінова Людмила	570
Максименко Г. А.	2146	Мартинчук Н.	885

Мартинюк А. К.	966	<i>Мацієвич Костянтин</i>	333
<i>Мартинюк Г. М.</i>	880	Мацкевич Владислав	1960
Мартинюк Н. М.	744	Мацько В. П.	403, 1637, 1650, 1727
<i>Мартиросян Вілен</i>	1490	<i>Мачківський М.</i>	1727
Мартишевський К. К.	401	<i>Мачулін В. Ф.</i>	1406
Мартишевський О. К.	401	<i>Машиковський Кароль</i>	168
<i>Мартович Лесь</i>	2204	Машталер С. Л.	882
Мартовська О. А.	2148	Мащенко А. Н.	852
<i>Мартос Б. М.</i>	1599	<i>Мащенко М. П.</i>	279
Мартынова З. С.	1015	Медведева Л. А.	2151
Марущак М. Й.	2149	Медведникова Т. А.	1155, 1156
Марцінковський І. Б.	644	Медведська Г. В.	2052, 2152, 2153
<i>Марченко Валерій</i>	1528, 1636	Медведський В. І.	2052, 2152, 2153
Марченко М.	1461	Медовкіна Л. Ю.	1804
<i>Марченко Михайло</i>	1528	Медюх Михайло	93
Марченко Н. П.	1794	<i>Меєргольд Вє.</i>	233
<i>Марченко-Смужаніця Н. М.</i>	1528	Меженко Ю. С.	1, 2
<i>Марчук Євген</i>	1575	<i>Меженко Юрій Олексійович</i>	226, 1651
<i>Марчук Іван</i>	1085	<i>Меладзе Валерій</i>	1245
Марчук Ігор	1075, 1077, 1157, 1158, 1457	<i>Меладзе Костянтин</i>	1245
Марчук О.	884	Меленко О. В.	404
<i>Маршалл Герберт</i>	601	Меленчук О. В.	405
Мар'янович Т.	292	Мелень Т.	1748
<i>Масарик Томаш</i>	428	<i>Мелетій, архієпископ Полоцький</i>	729
<i>Маслич М.</i>	788	<i>Мелік-Мурадян Е.</i>	723
<i>Маслов В.</i>	870, 1453	<i>Мельник Андрій</i>	636, 686, 711, 1068, 1529
Маслов О.	166	Мельник В. І.	334, 765
Масненко В. В.	2190	Мельник В. М.	338
<i>Масол Віталій</i>	1470, 1929	<i>Мельник Володимир Миколайович</i>	1840
<i>Масюк Н. П.</i>	1843	Мельник І.	1502, 2193
Матвеева Л. В., рос. (див. Матвеева Л. В.)		Мельник М. В.	2154
<i>Матвєєв О. П.</i>	171	Мельник О. О.	406, 1649
Матвеева Л. В.	188, 2150	Мельник П. М.	2155
<i>Матвєєва С. Г.</i>	1761	Мельник С. А.	124
Матвієнко А.	1561	Мельник Я.	1569
<i>Матвійко Ф.</i>	788	<i>Мельники, рід</i>	1693
Матвійчук О.	139, 921, 1909, 2182	Мельников Є. О.	407
<i>Матвійчук Степан</i>	673	Мельников О. В.	1769, 1807, 1908
<i>Матейко Катерина</i>	804	Мельницький В. Г.	843
<i>Матейко Я.</i>	308	<i>Мельницький Василь</i>	1199
Матеуш В. О.	881, 1159, 1527	Мельниченко В. М.	930, 2156
Матіяш Б.	1742	Мельниченко В. Ю.	36
<i>Матковський Орест</i>	1860	Мельниченко М. В.	766
Матрин Ольга	1215	Мельничук Б.	1797, 1966
Матросов Я. М.	1160	Мельничук Б. І.	1162, 1163
Матусова Ю.	747	Мельничук А.	1595
<i>Матушевський Федір</i>	252, 253	Мельничук А. Г.	883
Матушек О. Ю.	402	Мельничук В.	873, 883
<i>Матюхин В.</i>	877	Мельничук Н.	846
<i>Махно Нестор</i>	144, 1134, 1135, 1253, 1918	<i>Мельничук Олександр Савич</i>	512
Маховський О. Г.	973	Мельничук С. Ф.	106
Махорін Г. Л.	32, 1420	Мельничук О. Ю.	570
Мац В. А.	795	<i>Мельхіседек</i>	
<i>Мацапура М. І.</i>	537	<i>Значко-Яворський, архімандрит</i>	1140
Мацапура Т. М.	537	Меляков А. В.	70
		<i>Менглі-Гірей, хан</i>	801

<i>Менделєєв Д. І.</i>	2070	<i>Мігрін М.</i>	765
<i>Мережуки, рід</i>	2000	<i>Мікрюков В. М.</i>	712
<i>Мерлені Ірина</i>	740	<i>Мікула О. І.</i>	410
<i>Мерфі Н.</i>	645	<i>Міллер Т. Н.</i>	401
<i>Мессінг Вольф</i>	1173	<i>Мільчев В. І.</i>	181
<i>Метенько Б. В.</i>	1972	<i>Міляевич І. В.</i>	1434
<i>Мехед Дмитро</i>	675	<i>Мінаєв О. А.</i>	1394
<i>Мечников І.</i>	790, 810	<i>Мінгазутдінов О. Ф.</i>	1180
<i>Мешков В. А.</i>	2158	<i>Мінтенко</i>	
<i>Мигдал Е. В.</i>	1164	<i>Мірча-Михайло Дмитрович</i>	1272
<i>Мигович І.</i>	620, 1821	<i>Мінченко Т.</i>	1585
<i>Мигович І. І.</i>	767	<i>Міронов В. П.</i>	898
<i>Микитенко І. К.</i>	189	<i>Мірошніченко Є. С.</i>	1356
<i>Миклухо-Маклай</i>		<i>Мірошніченко І. О.</i>	2162
<i>Микола Миколайович</i>	234, 961, 1106	<i>Мірошніченко Л.</i>	411
<i>Микола І, цар</i>	2176	<i>Мірошніченко С.</i>	1181
<i>Миколайчук І.</i>	706	<i>Місінкевич Л. Л.</i>	673, 1440
<i>Миколайчук Марія</i>	1570	<i>Міхілев Олександр Дмитрович</i>	1760
<i>Миколюк В. К.</i>	189	<i>Міхновський Микола</i>	888, 1755
<i>Милаш Николаї</i>	2128	<i>Міщанин В. Д.</i>	1697
<i>Милашенко Михайло</i>	1496	<i>Міщанини, рід</i>	1697
<i>Милашенко Неоніла</i>	1496	<i>Міщенко Леонід Васильович</i>	1502
<i>Милорадович Єлизавета</i>		<i>Міщенко</i>	
<i>(Скоропадська-Милорадович Є. І.)</i>	433	<i>Олександр Володимирович</i>	
<i>Милько В. І.</i>	1095–1097	<i>(див. Воля Олесь)</i>	
<i>Миненко Г. Н.</i>	408	<i>Міщук А. І.</i>	2163
<i>Минх Григорій Николаевич</i>	448	<i>Міщук К.</i>	1728
<i>Мирний Панас</i>		<i>Многогрішний Дем'ян</i>	1001, 1170
<i>(Рудченко Панас Якович)</i>	1098, 1099, 1331–1333	<i>Мовчан В. П.</i>	887, 2164
<i>Мироненко В. В.</i>	2159	<i>Мовчун А. І.</i>	1736, 1737
<i>Мироненко К. М.</i>	1824	<i>Мовчун Л.</i>	1736, 1737
<i>Миронець Н.</i>	546, 1638, 1662, 1663, 1664	<i>Могіла Петро</i>	1169, 1176, 1177
<i>Миронюк Іван</i>	197, 617, 2094	<i>Могильний Л. П.</i>	412
<i>Миславский В. Н., рос</i>		<i>Могильницький А.</i>	932
<i>(див. Миславський В. Н.)</i>		<i>Могілянський М.</i>	1563
<i>Миславський В. Н.</i>	1166–1168	<i>Модестов Микола</i>	666
<i>Мисько В.</i>	1310	<i>Модзалевські, рід</i>	1698
<i>Митькевич Леонід</i>	675	<i>Мозолевський Борис Миколайович</i>	488, 1288, 2044
<i>Михайленко В. М.</i>	1170	<i>Мойбенко А. А.</i>	511
<i>Михайличенко В. И.</i>	34, 710	<i>Мойсейв Д.</i>	1749
<i>Михайличенко Г.</i>	539	<i>Моклиця М. В.</i>	413
<i>Михайлишини, рід</i>	2077	<i>Мокляк В. О.</i>	202, 622
<i>Михайловський В.</i>	730	<i>Мокреєва Г. Ю.</i>	1652
<i>Михайльчук Є.</i>	901	<i>Мокрицькі, брати</i>	766
<i>Михайлюк М. В.</i>	885	<i>Момот Микола Семенович</i>	989
<i>Михайлюк Т. І.</i>	1843	<i>Монастирський В. А.</i>	568
<i>Михайлюга О. О.</i>	1172, 1173	<i>Моргун Федір</i>	1222
<i>Михалевич-Рудакевич О.</i>	1653	<i>Мордалевич-Гловацький Юліан</i>	2315
<i>Михальченко В. А.</i>	128	<i>Моренець В.</i>	888
<i>Михальченко Микола Іванович</i>	1240	<i>Моренко Л. М.</i>	2318
<i>Михальчук К.</i>	641	<i>Мороз В.</i>	664, 889
<i>Михида С.</i>	615, 616, 1987	<i>Мороз В.</i>	1182, 1183, 1200
<i>Мицик В. Ф.</i>	886, 1667, 2161	<i>Мороз В. Д.</i>	604, 889
<i>Мицик Федір</i>	1667	<i>Мороз Валентин</i>	994
<i>Мицик Ю. А.</i>	409, 468, 704, 705, 1175–1179	<i>Мороз Олег</i>	797, 798
<i>Мишанич О.</i>	742	<i>Мороз П.</i>	739
<i>Мишон Александр</i>	942	<i>Мороз Ю. А.</i>	2165
		<i>Мороз, династія</i>	1698
		<i>Морозов А.</i>	930

Морозов Ю.	601	Наконечний В.	765
Морозова І. В.	1428	Налапій В. В.	1577
Морозюк Володимир	134–136, 196, 768	Наливайко О. І.	1531
<i>Мосендз Леонід</i>	200, 451, 859	<i>Наливайко Северин</i>	144
<i>Мосійчук О.</i>	232	Наринський В. М.	2096
<i>Москаленко Анатолій</i>	945	Наріжна І.	1756
Москаленко В. Ф.	91, 307, 338	<i>Наріжний Симон</i>	253
Москаленко М. Н.	1533, 1534	<i>Натансон В.</i>	962
<i>Московець Ната Семенівна</i>	1540	Наулко В. І.	530
Мостовой Юрій	1129	<i>Науменко В. П.</i>	269, 2300
<i>Мотиль О.</i>	242, 243	Науменко С. І.	753
Мотиль О.	1619	<i>Науменко Л. Ю.</i>	1835
<i>Мохнюк В.</i>	664	Наумовець А. Г.	515
Моціяка П. П.	414	<i>Небера В. П.</i>	279
<i>Мудра Надія</i>	2116	Неборак В.	1261
Мудрий І. Л.	1930	<i>Неборак Олександр</i>	1261
Музичко Олександр	304, 692	Невмержицька І.	84
<i>Мулеса Василь</i>	1251	Невмитий Ю. А.	2176
Мунін Г. Б.	64, 66, 67	<i>Неволін К. О.</i>	627
<i>Мурава Марко (Сильвестр Лепкий)</i>	553	Негода О. І.	1733
<i>Муравський Павло Іванович</i>	1184	<i>Негребецька І.</i>	521
<i>Мурашкевич Володимир</i>	133	<i>Недзвідський А. В.</i>	1768
Мурашко Н. Л.	2022	Недря К. М.	417
<i>Мурашко О.</i>	755	<i>Неждана Н.</i>	1753
Мурза Г. С.	799	Нежельська М. Ф.	1746
<i>Мурський В.</i>	692	Неживий О. І.	418
<i>Мусієнко Іван Олександрович</i>	1213	Нездоля А. І.	649
Мустеца В.	1185	<i>Нейгауз Генріх</i>	1683
<i>Мустеца Д.</i>	747	<i>Нейгауз Густав</i>	1683
Муха-Колодій М.	1582	<i>Нейгаузи, рід</i>	1683
<i>Мухамед, пророк</i>	1173	Неклюдов І. М.	510
Мучник А.	529	<i>Некрасов Віктор</i>	2076
Мушинка М. І.	415	<i>Некрасов Олександр</i>	1306
<i>Мушкетик Юрій</i>	2228	Немченко О. І.	75
<i>М'якотін Венедикт Олександрович</i>	1779	Немченко Т. Б.	1018
<i>Набоков В.</i>	517	Немыкин А. К.	1552
<i>Навричевський Г. Л.</i>	1336	Непеляк С.	1914
<i>Навроцький О.</i>	644	Непомнящий А. А.	2177
Нагачевська З.	1579	<i>Неприцький-Грановський</i>	
<i>Нагірний, отаман (спр. Савченко І.)</i>	788	<i>Олександр</i>	2240
Нагірняк В.	2168	<i>Нераденко Тетяна</i>	2271
<i>Нагнибіда Микола</i>	1776	Нерубайський І. А.	887, 2164
Нагорна Г.	1776, 1795, 1838	<i>Нестайко Всеволод</i>	1794
Нагорна О. О.	1890	Нестеренко В. Г.	1853, 2130
<i>Нагорний Ю.</i>	1221	<i>Нестеров А.</i>	667
Нагребецький А. Н.	891	<i>Нестерук А. М.</i>	1058
<i>Надлер В. К.</i>	434	<i>Нестор</i>	
Надутенко О.	1739	<i>(Анисимов Микола Олександрович),</i>	
Надутьї В. П.	1866	<i>митрополит</i>	1012
Назар М. І.	1277	<i>Нестор Літописець</i>	832
Назарак Ю.	1748	Несторук Ілона	1862
Назаренко Л. Ф.	239	Нечай Б. М.	2250
Назаренко М.	1303	Нечай Л. Д.	1743, 2178
Назаркевич Ю.	872	Нечепоренко Л. С.	419
Назарова Т. Є.	1753	<i>Нечерда Борис</i>	1611
<i>Назарук Осип</i>	336, 1915	Нечитайло С. З.	1544
<i>Назарчук Зіновій Теодорович</i>	1814	<i>Нечуй-Левицький І.</i>	348, 487, 1355, 1876, 1917, 1990, 2161
Найден О. С.	416, 551	<i>Никанор, митрополит</i>	1563
		<i>Никифор, архідиякон</i>	729

<i>Николяк Василь</i>	2292	Оксман О. Э.	1549
Никоненко П. М.	1546	<i>Окуджава Булат</i>	928
<i>Ниренберг Павло</i>	791	Олдаковська-Куфель М.	1191
Ничипорук Л.	2279	Олейник И. В.	174
Ничипорук Т.	2279	Олейников А. А.	558
Ничкало Н. Г.	584	Олейникова А. И.	1981
<i>Ніва Жорж</i>	601	<i>Олексій III Ангел, імператор</i>	2145
<i>Нікітін В. О.</i>	1466	<i>Олексенко Степан</i>	709
<i>Нікітін Фауст</i>	1466	<i>Олексій Карпаторуський,</i>	
<i>Нікітін Юрій</i>	1466	<i>преподобний</i>	1019
<i>Нікітіна Л. Д.</i>	401	Олексюк П. І.	1700
Нікітіна Л. М.	1848	<i>Олексюки, рід</i>	1700
Ніковський А.	1664	<i>Олелькович Митрофан</i>	252
<i>Ніковський Андрій</i>	252, 1664	Оленюк О.	2186
<i>Ніколаєв О.</i>	962	<i>Олесь Олександр</i>	
Ніколаєва Н.	1079, 1188	<i>(спр. Кандиба Олександр Іванович)</i>	317, 449, 686, 1750, 1757
Ніколаєнко С. М.	719		
Ніколенко Л.	638	<i>Олеша Юрій</i>	967
Німилович О.	1850, 2289	Олещенко Є. І.	1550
Ніточко І. І.	209	Олещенко Т.	1139
Новакович М. О.	420	Олійник Б.	114, 1398
Новиков Н. В.	1376	<i>Олійник Борис</i>	463, 1320, 1917, 1944
Новиков С. И.	1308		
Новицький З. М.	1699	Олійник В. Й.	887, 2164
Новицький М.	226	<i>Олійник В'ячеслав</i>	783
<i>Новицький Яків</i>	341	Олійник Г. А.	1194
<i>Новицькі, рід</i>	1699	Олійник Н. П.	605
<i>Новіков Микола Васильович</i>	1841	<i>Олійник П.</i>	629
Новікова Л. В.	421	<i>Олійник П. («Еней»)</i>	1457
Новікова О.	1779	<i>Олійник Степан Федорович</i>	1885
Новосядлий Б.	629	Олійник Я. Б.	1195
Нога О. П.	1381	<i>Олійниченко Надія Кіндратівна</i>	1035
<i>Нойбауер Ернст</i>	875	<i>Ольга, княгиня</i>	144, 1236
Норченко В. Н.	1189, 1281	<i>Ольгерд, князь</i>	1074
<i>Носик Георгій Васильович</i>	1624	<i>Ольжич Олег</i>	
Нуньес Е. Г.	1870	<i>(спр. Кандиба</i>	
		<i>Олег Олександрович)</i>	200, 1755, 1917
<i>Оболенський Є. П.</i>	2176	Ольховская Л. В., рос.	
Оборський Г. О.	65	(див. Ольховська Л. В.)	
<i>Образцов Володимир Миколайович</i>	329	Ольховська Л. В.	1196, 1711
Обревко Л. М.	2183	Ольчак-Ронікер Й.	1197
Овсієнко В.	1192, 1467	Ольшевський І.	1596, 2187
<i>Овсієнко Василь</i>	1528, 1594	Омелечко Р. Б.	2188
Овчаренко І. М.	1094	<i>Омельчак Петро Петрович</i>	1508
<i>Овчаренко Іван Михайлович</i>	1822	Омельчук О. М.	1440
<i>Овчаренко Ф. Г.</i>	401	Омелянєнко Т. С.	1815
<i>Овчарук Анатолій Миколайович</i>	880	<i>Онацький Є.</i>	1755
<i>Овчинніков Григорій Петрович</i>	1851	Ониськів М. М.	2189
<i>Огієвський</i>		Онищенко О. С.	509, 524, 566
<i>Анатолій Володимирович</i>	1852	<i>Онищенко Олексій Мусійович</i>	1865
<i>Огієнко Іван (митрополит Іларіон)</i>	200, 641, 809, 2059, 2246	Онопrienко В. И.	312
		Онуфрів М.	1198
<i>Оглоблин О.</i>	1563	<i>Опанасенко Петро</i>	1103
Одайник С. Ф.	1338	Опроненко Л. Н.	779
Одинська Ж. О.	1548	<i>Оргель Єфроїм</i>	899
<i>Одрач Федір</i>	200	<i>Орисики, рід</i>	2077
<i>Одрехівські, рід</i>	2077	Орленко В. В.	422
Ожуг В. І.	2091	<i>Орлик (Орлик-Дентевіль) Григор</i>	1139, 2241
<i>Озаркевич Є.</i>	620	<i>Орлик Пилип</i>	144, 228, 229, 249, 444, 585, 1139, 2241
<i>Озерова В. В.</i>	1747		
Окіпнюк В. М.	101		

Орлов В. В.	923	<i>Павловський Михайло</i>	1220
<i>Орлов Владимир Натанович</i>	1981	<i>Павлюк (Бут) Павло</i>	917
<i>Орлов О. Н.</i>	671	Павлюк І. З.	426
Орльонов А. О.	1074	<i>Павлюк Георг</i>	442
<i>Осадчий В.</i>	973	Павлюк М.	1792
<i>Осадчий М. Г.</i>	671	Пагіря В. В.	893
<i>Осика Л. М.</i>	279	<i>Падура Тимко</i>	2224
Осипенко Д. А.	2191	Пазяк Н. М.	595
Осипчук Н.	2105	Паїн Б.	1146
<i>Остапенко М.</i>	667	<i>Паїн Ісаак</i>	1146
<i>Остапчук Борис Макарович</i>	2191	<i>Палагнюк А. В. (див. Андреев В. І.)</i>	
Остапчук Лариса	856	<i>Паламарчук О.</i>	1920
Остапчук-Петровская Л. Б.	2191	<i>Палатник Лев Самойлович</i>	475
Осташ І. І.	1201	<i>Палідович М.</i>	604
Осташевський М. Л., рос. (див. Осташевський М. Л.)		Палієнко Е. Т.	1195
Осташевський М. Л.	892, 1202	Палієнко М. Г.	427
Осташко Т.	1659, 2301, 2302	Палій А. Г.	837
<i>Остен-Сакен Д. С.</i>	2151	Палій В. М.	145, 689
<i>Остерва Ю.</i>	233	<i>Паліцин</i>	
Островський В.	2058	<i>Олександр Олександрович</i>	1309
<i>Остроградський Михайло</i>	245	<i>Палкін В'ячеслав</i>	1205
<i>Острозька Гальшка</i>	804	Палкін І. В.	1205
<i>Острозький Василь-Костянтин</i>	38, 481	<i>Паллас П. С.</i>	905
<i>Острозький Костянтин Іванович</i>	1323	Палтышев Николай Николаевич	1206
<i>Острозький Януш</i>	729	Палуб'як Б. Й.	1555
<i>Острозькі, князі</i>	729, 1110, 1111, 1323, 2248	Палюх В. Г.	2195
<i>Осьмак Кирило</i>	1043	Панасенко Е. А.	565
<i>Осьмачка Тодось</i>	1274	Панасенко Т. М.	1207–1212, 1330
Осьмачко О.	1550	Панасюк Б. Я.	652
Отг-Скоропадська О. П.	1554	Панасюк М. В.	894
Офіцинський Р. А.	423	Панасюк Ф. Т.	1589
<i>Охотник О. І.</i>	760	Пангелова М. Б.	2196
<i>Охотніков К. О.</i>	2176	<i>Панек Йозеф</i>	334
<i>Ошуркевич Олекса</i>	2101	Панишко Ю. М.	1861
Павленко М.	1310	<i>Панібудьласка В. Ф.</i>	452
Павленко М. С.	1745	Панів Л.	1871
Павленко С. О.	424	<i>Панішев І.</i>	1630
Павленко Т. С.	1849	Панов А. В.	428
Павлик І. А.	828	Панов Н. И.	264
<i>Павликовський Юліан</i>	252	Пантюк М.	597
<i>Павличко Дмитро</i>	260, 463, 1575, 1757	<i>Панч Петро</i>	463
<i>Павличко Ярослава</i>	1280	Панченко В.	781, 2111, 2300
Павлишин В. И., рос. (див. Павлишин В. І.)		<i>Панченко В.</i>	615, 616, 1986
Павлишин В. І.	69, 651	Панченко Т. С.	1980, 2131
Павлишин Л. Г.	425	<i>Панчишин М.</i>	620
Павлишин О. Й.	2192	<i>Панчук Май Іванович</i>	542
Павлишин С.	1591, 2253	Панчук Н. М.	129
Павлишина А.	1197	<i>Паньківський К.</i>	516
Павлів В.	16	<i>Параджанов Сергій</i>	601, 1062
Павлов В. В.	787, 1437	Парамонов А. Ф.	137, 1213
<i>Павлов Л. П.</i>	1629	<i>Паранюк Євген</i>	222
Павлова Т.	2194	<i>Парасюк Остап</i>	580
<i>Павлови-Сільванські, рід</i>	857	Парнак С. М.	97
Павловський М. П.	1204	<i>Парфанович Софія</i>	1204
		Парфенюк В. О.	895
		<i>Пархоменко В.</i>	658
		Пархоменко Л.	350
		Пархоменко П.	2137
		Пасічник М.	204, 1174, 1310
		<i>Пасічник Митрофан Васильович</i>	541

Пасічник Н. П.	1310	Петренко О. М.	1294
Пасічник Ю. А.	610	Петренко О. В.	1747
Пасішний С. О.	548	<i>Петренко Сергій</i>	2032
<i>Паскевич І.</i>	660–662	Петрикей В.	1942
<i>Пастернак Б.</i>	790	<i>Петриненко Тарас</i>	2102
Пастернак Р.	1214	<i>Петринюк Василь Андрійович</i>	1276, 1364
<i>Пастернак Ярослав</i>	1646	Петрів М.	1270
Пастух Р.	782	<i>Петров (Домонтович) Віктор</i>	273, 577, 608,
Пасынкова С. В.	829		658
Патон Б. Є.	509, 566, 1913	Петров В. А.	2036
<i>Патон Борис Євгенович</i>	98, 145, 515,	<i>Петров Микола Павлович</i>	265
	660–662, 991	<i>Петров О. Б.</i>	1571
<i>Патон Є. О.</i>	98, 660–662	<i>Петрова Галина Костянтинівна</i>	2026
<i>Патони, рід</i>	1682	Петрович В. Г.	899
Патриляк І. К.	1827	<i>Петровський Григорій Іванович</i>	
Патута Г. М.	860	<i>(рос. Петровский Г. И.)</i>	378
Пахаренко В. І.	429	Петровський Е. В.	670
Пахолко С.	1215	Петрук В. І.	1218
Пахолок З. О.	1862	<i>Петрункевич І.</i>	1919
<i>Пахомов Ю. М.</i>	614	<i>Петрунь Ф. Є.</i>	188
Пацай Т.	430	<i>Петрушевич Євген</i>	2192
<i>Пачевський Анатолій Мартинович</i>	1055	Печена Т. І.	2138
<i>Пашкевич Анатолій Максимович</i>	1194	Печериця Т. В.	1466
<i>Пашкевич Дмитро</i>	675	Пехога О. М.	83
Пашко П. В.	18	Пилатюк І.	2025
Пашун Л. А.	1498	Пилипенко А. Б.	777
Пашенко В.	955, 956, 958	<i>Пилипчак Степан</i>	899
Пашенко О. М.	1556	<i>Пилипчук Богдана</i>	2113
<i>Певна Ніна</i>	804	Пилипчук О. Я.	464
<i>Педа П.</i>	189	Пилипчук П. М.	1219, 2201
<i>Пеленський Зенон</i>	1236	<i>Пилипчук Павло</i>	1219
<i>Пелетмінський</i>		Пилипчук Р. Я.	178
<i>Сергій Володимирович</i>	1759	Пилип'юк В. В.	1220
Пелешенко Ю. В.	654	<i>Пильчиков Д.</i>	2300
<i>Пелещук Анатолій Петрович</i>	583	Пилявець Р. І.	45
<i>Пелип Дмитро</i>	1011	<i>Пилляк Марія Іванівна</i>	924
Пелих Ю. Г.	667	<i>Пинтя Григор</i>	716
Перевода В. Л.	1701	Пинчук А. В.	2184
Перевода Вадим	1701	Пиріг Л. А.	1863
Перевода Владислав	1701	<i>Пирогов Микола Іванович</i>	315, 628, 1015
<i>Перегади, рід</i>	1701	Пирогова М. М.	1221
<i>Передерій Г. П.</i>	464	Писаренко П. В.	1222
Передерій І. Г.	432	Писсава В. В.	1985
Перельман Г. Л.	2198	<i>Півняк Геннадій Григорович</i>	1028
<i>Перемежко П. І.</i>	171	<i>Підгасцький В. В.</i>	1770
<i>Перепелюк Володимир Максимович</i>	1216	<i>Підгасцький В. Я.</i>	1770
Перепічка Є. В.	2199	<i>Підгірський С.</i>	664
Перерва В. С.	655	<i>Підгорський</i>	
<i>Перетц В.</i>	641	<i>Валентин Степанович</i>	1777
Перч С. І.	783, 898	<i>Підгрушній М.</i>	1701
Песоцкий В. И.	852	Підгурний І. С.	435
<i>Петлюра Симон</i>	144, 254, 322,	Підлісний В. І.	1967
	529, 552, 641,	Підлужна А. А.	1223
	686, 693, 694,	<i>Підмогильний Валер'ян</i>	1917, 2060
	1255, 2149,	Підпала Н. А.	1559
	2302	Підпалай В. О.	1558
Петренко Е. Г.	1469, 1629,	Підпалай Володимир	1558, 1559
	1635	Підскоцька Н. К.	744
Петренко І. М.	433	Пінчевська Б. М.	900
<i>Петренко Михайло</i>	785, 1955	Піров І. В.	1702
Петренко Н. В.	434	Пірогов О. В.	1396

Пістоленко І. О.	1864, 1916	<i>Полуботок Павло</i>	144
Піх З. Г.	536	<i>Польовий Омелян</i>	982
Піхманець Р. В.	2204	<i>Польовий Ренат Петрович</i>	1590
Пічугіна Л. І.	1747	Полюк С. С.	1886
Пічугіна Л. В.	1747	Поляк М. П.	706, 902
Піяр Т. С.	901	Полякова І. М.	91, 171
Плаксіна О. Г.	1224	Полякова Ю. Ю.	1760
<i>Платонов А.</i>	517	Поляковська С. П.	570
Платонов В. П.	1226	Полярюш Н. С.	2099
<i>Плахотіна Марія Сергіївна</i>	1606	<i>Понеділок Микола</i>	465
Плахотний М.	24	Пономарева Е. В.	2211
<i>Плахотнюк Микола</i>	1594	Пономарева Т. А., рос. (див. Пономарьова Т. О.)	
Плахотнюк О.	747	Пономаренко В. С.	184
Плахта В.	2039	Пономаренко О. М.	215
<i>Плетньов Д. Д.</i>	671	<i>Пономаренко Прокіпа</i>	1484
Плешивенко А. Г.	1643	Пономарьова Г. Ф.	1391
Плішка А. В.	120	Пономарьова Т. О.	1229, 1230
<i>Плонский А. Ф.</i>	1380	Поп І.	29
Плотніков П. В.	436, 1782	Попадюк М. П.	2212
<i>Плохій С.</i>	242, 243	<i>Попель Антон</i>	217
Плохій С.	437	Попельницька О. О.	784
<i>Плясовиця Ю.</i>	765	Попельнюх О. І.	419
Побережець Г. С.	1227	Поплавський В. Г.	1747
<i>Победносцев Ю. О.</i>	1916	Попов А. А., рос. (див. Попов О. О.)	
Побірченко Н. С.	344, 1560	<i>Попов Геннадій Яковлевич</i>	995
<i>Повалєва Світлана</i>	1593, 1742	<i>Попов Леонід Петрович</i>	1064
Погода Ю. В.	2023	Попов О. О.	903, 904, 1952
<i>Погребняк Яков Петрович</i>	1615	<i>Попова Ірина Марківна</i>	549
Погрібна Г. Г.	1917	Попова І. С.	1403
Погрібний А. Г.	1917	Попович А. В.	921
<i>Погрібний Анатолій</i>	543, 1917	<i>Попович К.</i>	730
Подашевська Т. Л.	156	<i>Попович М.</i>	833
Подберезський М. К.	431	Попович М. А.	633
Подгуренко В. С.	2110, 2205	Попович Н.	1231
<i>Поджіо О. В.</i>	2176	<i>Попович О.</i>	607
Подкович М.	2030	Попруга Ю. А.	2023
<i>Подкопаєва Лілія</i>	783	<i>Попсуєнко Юрій Георгійович</i>	1894
Подобна Є. В.	2206	Поркур Р. Ю.	673
Подолінний А. М.	138	Портнов А.	658
Подрезова М. О.	102	Португальський А. В.	2213
Пожуєв В. І.	1399	<i>Поручник А. М.</i>	614
Позняк С.	590	<i>Посацький Богдан Степанович</i>	1958
<i>Пойзнер М. Б.</i>	1761	Посівнич М. Р.	1232, 1290, 1501, 1516, 2214
<i>Поканевичі, рід</i>	1713	Посохов С. І.	175
<i>Поливода Анатолій</i>	772	<i>Поставна Аріадна Костянтинівна</i>	951
Полиський Ю. Д.	1552	Постельняк А. І.	1930
<i>Поліщук</i>		<i>Постернак В.</i>	765
<i>Анатолій Костянтинович</i>	1450	<i>Постолака М.</i>	904
<i>Поліщук Борис Миколайович</i>	1595	<i>Постоловський</i>	
Поліщук В. Т.	225, 438, 1686, 1970	<i>Руслан Михайлович</i>	2048
Поліщук В. П.	1930	Поступная Е. В.	70
Поліщук Й.	1626	Посудневська Т. В.	1786
Поліщук М. Є.	1410	<i>Потебня Олександр Опанасович</i>	328, 486, 574
<i>Полонська Є. Т.</i>	224	Потиєнко А. А.	905
Полонська-Василенко Н. Д.	1563	Потікевич Я. П.	906
<i>Полонський Матвій</i>	223	<i>Потій Інатій, митрополит</i>	474
Полохова Н. В.	2210	Потічний Петро Й.	910, 1077, 1234, 1516
Полтавець С. М.	1918		
Полтавчук В. Г.	439		
Полтарацкая Тамара	1386		

<i>Потічний Петро Йосифович</i>	1234	Пшеничний Є.	256
<i>Потоцька Софія</i>	482	П'ядик Ю.	1754
<i>Потоцький Станіслав</i>	482	П'янков В. О.	2220
<i>Потоцькі, рід</i>	891, 2077	<i>Пярт Арво</i>	1618
<i>Потураєв В. М.</i>	1866		
<i>Потушняк Федір</i>	244	Рабенчук В. С.	1537, 1735, 1956
<i>Почаєвський, ігумен</i>	729	<i>Равлюк Василь</i>	2212
<i>Праск Святослав</i>	977	Рагулін В. Ф.	2221
Преварська М. І.	107	<i>Радзивілі, рід</i>	1691
Преловська І. М.	101	<i>Радзимовська В. В.</i>	60
Пригара М.	1756	Радзій В. Ф.	1840
Приймак І.	440	Радионон Б. В.	1568
Приймак Н. В.	2216	Радовський В. С.	2222–2224
<i>Приймаченко Марія</i>	416	<i>Радонезький Сергій, святий</i>	1173
Прилипчук Т. М.	1389	Радченко Л. О.	2225
Припутень О. І.	1235	Радько А. В.	603
Присяжна Б. С.	659	<i>Раєвські, рід</i>	255
Присяжна О. Д.	441	Ражик Є. Ф.	1881
Присяжна-Гапченко Юлія	1236	<i>Разводов Анатолій Григорович</i>	1530
Присяжний М. П.	1236	Разіна Л.	1746
<i>Присяжнюк Настя Андріанівна</i>	980	<i>Рапопорт Йосиф Абрамович</i>	2037
Присяжнюк С.	615, 616	Рарицький О.	1559
Присяжнюк Юрій Петрович	1867	Ратич І. Б.	630
<i>Приходько А.</i>	1748	<i>Рафальський Лука</i>	895
Приходько Віктор Кіндратович	1564	Рахно О. Я.	1692, 1919
Приходько О.	493	<i>Рашкевич Тетяна</i>	1306
Приходько Ю. О.	1446	<i>Ребет Дарія</i>	1232
Проданик Д.	1237, 1238	<i>Ребет Л.</i>	1755
<i>Прокоп М.</i>	604	<i>Ребрик А.</i>	1730
<i>Прокоп'юк Микола Архипович</i>	965	<i>Ребро Петро</i>	1776
Прокопенко Л. І.	213	Реверук В.	529, 788
Прокопенко О. І.	1565	Ревуцька С. К.	443
Прокопець Марія	910	<i>Ревуцький Л.</i>	711
Прокопович П. І.	587, 588	Ревуцький С.	227–229
Прокопчук В. С.	172	<i>Редчиць І.</i>	1310
Прокопчук С.	747	Редькіна Е. І.	2226
Прокопчук Б.	2279	<i>Редькін Олег Миколайович</i>	2226
Прокопчук М.	2279	Рєєнт О. П.	323, 789, 1681
<i>Прокоф'єв Сергій</i>	785	Резников А. Х.	790
Проненко В. Г.	747, 1494	<i>Рейландер О.</i>	435
Проненко Е.	2217	<i>Ремесло Василь Миколайович</i>	1421
Проненко Н.	2217	Ремішевська І.	445
Просалова В. А.	190, 1744	Рендюк Т. Г.	444
Прохоров Л. В.	116	Реп'ях С.	2175
<i>Проценко Володимир Миколайович</i>		<i>Реп'ях Станіслав</i>	612
<i>(див. Чорномор Володимир)</i>		<i>Реріх Микола Костянтинівич</i>	1206, 1629
Проценко Н. В.	2219	Решетов С.	1241
Проців Микола	1215	<i>Редін Є. К.</i>	434
Процюк П.	96	<i>Резнік А. Б.</i>	1930
Пружина В. П.	102, 103	Резнік В. В.	668
Пудляк М.	1749	<i>Рибак Володимир</i>	2285, 2286
<i>Пузанов Іван Іванович</i>	598	<i>Рібаки, рід</i>	1680
Пустова М. І.	647	<i>Рибачук В.</i>	765
Пустовіт Т. П.	125	Рибенко Л.	1740
<i>Пустовойтенко Валерій</i>	1470	<i>Рибка Є.</i>	629
Пухонська О. Я.	442	<i>Рибчинський Юрій</i>	1476, 1753
<i>Пухтасевич Михайло</i>	1045	<i>Рибян Надія</i>	1741
Пушкар Н. Ю.	1145	<i>Рижков Сергій Васильович</i>	2231
Пушкін В. Ю.	1069	Рижук С. М.	1415, 1499
<i>Пушкін О.</i>	491	Рижук С. Н., рос. (див. Рижук С. М.)	
<i>Пчілка Олена</i>	410	<i>Рильський Максим</i>	267

<i>Рильський Т.</i>	267	<i>Руденко Віктор Павлович</i>	971
<i>Рильські, рід</i>	267	<i>Руденко Леонід Григорович</i>	1833
<i>Римарук Ігор</i>	1757	<i>Руденко Микола</i>	785, 1172, 1744
<i>Римська В.</i>	1639	<i>Руденко О. П.</i>	245
<i>Римська В. О.</i>	214	<i>Руденко Сергій</i>	1593
<i>Ринальдини У.</i>	1242	<i>Рудик С. К.</i>	449, 450, 2230
<i>Рихло П.</i>	875	<i>Рудики, рід</i>	891
<i>Річ Віра</i>	368	<i>Рудичів Іван Опанасович</i>	1160
<i>Річинський А.</i>	459, 664, 1112, 2240	<i>Рудисв С. В.</i>	671
<i>Рішельє, герцог</i>	847	<i>Рудник О. К.</i>	1277
<i>Робінсон Г.</i>	435	<i>Рудницька А. М.</i>	1248
<i>Рог В.</i>	1071, 1755	<i>Рудницька Мілена</i>	224, 1236
<i>Роглев Х. Й.</i>	64	<i>Рудько І. В.</i>	207
<i>Рогови, рід</i>	2239	<i>Рудюк О. В.</i>	163
<i>Роговцева А. М.</i>	1570	<i>Ружанська В. В.</i>	1747
<i>Роговцева Ада</i>	709	<i>Руженицька Є.</i>	739
<i>Розозівський Г. А.</i>	1355	<i>Руженцев С.</i>	739
<i>Родионов І. В.</i>	791, 1571	<i>Руккас А. О.</i>	1827
<i>Родичкіни, династії</i>	1698	<i>Русина О. В.</i>	631
<i>Роєнко О.</i>	1816	<i>Руснак Василь</i>	878
<i>Рожко В. Є.</i>	676, 792, 1243	<i>Руснак І. Є.</i>	263, 451
<i>Рожок В. І.</i>	677, 1244, 1424	<i>Русов О. О.</i>	1627
<i>Розенкер П.</i>	723	<i>Русов Олександр</i>	1627, 1653, 1919
<i>Розсоха Л.</i>	177	<i>Русов Юрій</i>	1653
<i>Розумовський Кирило</i>	1097	<i>Русова С.</i>	1307
<i>Розумяк С. А.</i>	1245	<i>Русова Софія</i>	1579, 1653
<i>Роїк Віра Сергіївна</i>	880	<i>Русова-Ліндфорс Любов</i>	1653
<i>Ройцина О. В.</i>	1710	<i>Рустемас Йонас</i>	1305
<i>Рокосовська Зофія</i>	1029	<i>Ручай Г.</i>	1249
<i>Роксолана</i>	144, 1246, 1247	<i>Ручкина В. Г.</i>	2129
<i>Ролле Антоній-Йосип</i>	445	<i>Рыбаков Д. А.</i>	1250
<i>Ромадов Микола</i>	1351	<i>Рыжков С. С.</i>	2231
<i>Роман Мстиславович, князь</i>	1112	<i>Рюриковичі, династія</i>	1074
<i>Романенко Віктор Дмитрович</i>	1785	<i>Рябін І. М.</i>	236
<i>Романенчук Б.</i>	516	<i>Рябко П. В.</i>	1873
<i>Романик Йосафат</i>	592	<i>Рябунець Василь</i>	1020
<i>Романовичі, рід</i>	1321	<i>Рябчинська Юлія</i>	2032
<i>Романчукевич Іван</i>	899	<i>Рябчук Микола</i>	577
<i>Романько В. І.</i>	2229	<i>Ряшко М. І.</i>	1251, 1674
<i>Романюк М. М.</i>	554, 559	<i>Сабадаш Степан</i>	1585
<i>Романюк Микола Олексійович</i>	1879	<i>Сабурови, династія</i>	840
<i>Романюк Р. Р.</i>	1814	<i>Савари С. В.</i>	1252
<i>Романюк Т. Б.</i>	1930	<i>Савєлов А. Б.</i>	1572, 1573
<i>Ромас Л. М.</i>	2228	<i>Савенко В.</i>	1630
<i>Рослява М.</i>	1920	<i>Савенкова Л. В.</i>	1820
<i>Росовецький С. К.</i>	446	<i>Саверська-Лихошва В. В.</i>	2232
<i>Россіні Дж.</i>	294	<i>Савицкий В. И.</i>	1256
<i>Ротару Софія</i>	1476	<i>Савицький-молодший Р.</i>	521
<i>Ротач Петро</i>	177, 949, 1558	<i>Савицькі герба Сліповрон, рід</i>	1722
<i>Ротмістров</i>		<i>Савич (спр. Лук'яненко) Іван</i>	2162
<i>Володимир Григорович</i>	365	<i>Савінов М. П.</i>	1599
<i>Рощина Н. А.</i>	1246, 1247	<i>Савка М.</i>	740, 1742
<i>Рубан Ю. Д.</i>	447, 1446, 2283	<i>Савойська С. В.</i>	452
<i>Рубінгер Р.</i>	1228	<i>Савранчук В. В.</i>	1407
<i>Рубцов Леонід Іванович</i>	238	<i>Савчак В. М.</i>	1920
<i>Рубцова Е. Л.</i>	2082	<i>Савчен Віталій</i>	1976
<i>Руда О. Ф.</i>	1277	<i>Савченко І. А.</i>	279
<i>Руданський Степан</i>	1291, 1322	<i>Савченко В. А.</i>	1253–1255, 1427
<i>Рудая С. П.</i>	448		
<i>Руденко Валентин</i>	1164		

<i>Савченко О. Я.</i>	1847	Сафьянц С. М.	1422
<i>Савченко Тетяна Миколаївна</i>	2004	Сбруєва А. А.	469
<i>Савчин Л. М.</i>	908	Сварник Г.	1554, 1651, 1915
<i>Савчинський Василь</i>	1714		
<i>Савчинський</i>		Сватко Я.	1262, 2010
<i>Григорій Онуфрійович</i>	1714	<i>Сверстюк Євген</i>	260, 664, 1509, 1528, 1594, 2234
<i>Савчинські, рід</i>	1714		
<i>Савчук В. Д.</i>	2233		
<i>Савчук О.</i>	890	Сверстюк Є. О.	2234
<i>Сагайдак Мирон</i>	1162, 1163	<i>Светлов О. Я.</i>	180
<i>Сагайдачний Петро</i>	15, 397, 456, 485, 917, 1318, 1319, 2222	<i>Свечин О.</i>	1919
		<i>Свечніков С. В.</i>	1406
<i>Садовська Марія</i>	1654, 1655, 1839	<i>Свидницький А. П.</i>	1268, 1355
		<i>Свиридов Андрій Валентинович</i>	1643
<i>Садовський М. К.</i>	178, 1654, 1655	<i>Свистун М. («Ясен»)</i>	1457
<i>Саєнко С. Ю.</i>	1535	<i>Світель Юліан</i>	1038
<i>Саєнко В.</i>	575	Світленко С. І.	1773, 1902
<i>Сай О. А.</i>	719	<i>Світлик Ксенія</i>	546
<i>Сайко П. М.</i>	2126	<i>Світличний І. О.</i>	52, 594, 1744
<i>Сайко Ю.</i>	1749	<i>Святослав Хоробрий, князь</i>	801
<i>Саква А.</i>	1257	<i>Святський Д. О.</i>	1905
<i>Саксаганський П. К.</i>	178, 252, 253, 1654, 1655	<i>Северинчик В. Д.</i>	1589
		<i>Севернюк Тамара</i>	1016, 1496
<i>Сагун В. Є.</i>	1258	Сегеда С. П.	167
<i>Салига Т.</i>	569	<i>Седакова Ольга</i>	1618
<i>Салій О.</i>	909	<i>Седов Г. Я.</i>	1952
<i>Сальников Олександр</i>	772	Секрет Г. В.	1574
<i>Самійленко В.</i>	641	<i>Селецька М.</i>	766
<i>Самойленко А. М.</i>	284, 1857, 1893	<i>Сембратович Р.</i>	552
<i>Самойленко Г. В.</i>	453, 454, 678, 679	Семена М.	1263
		Семененко В. І.	2225
<i>Самойленко Л. І.</i>	401	<i>Семененко Олександр</i>	1562
<i>Самойлович В. А.</i>	1872	Семенчук О. О.	1712
<i>Самойлович Іван</i>	475	Семенюк А. В.	911, 1264
<i>Самоковасови, рід</i>	251	Семенюк О. А.	255
<i>Самокиш М. С.</i>	2151	<i>Семенюк О. А.</i>	401
<i>Самокиш-Судковська О. П.</i>	2151	Семилетка Г. П.	1117
<i>Самородов В. М.</i>	1711	<i>Семиноженко В. П.</i>	1028
<i>Самородов Віктор</i>	548, 1969	Семішан О. І.	1991
<i>Самофалов М. О.</i>	300	<i>Семків Богдан</i>	1114
<i>Самсонов Г. В.</i>	532	<i>Сеник-Грибівський О.</i>	686
<i>Самсонов О. В.</i>	996	<i>Сенчак Василь (псевдо Ворон)</i>	1238
<i>Самчук Улас</i>	200, 347, 364, 1740, 2196, 2216, 2240	Сенько І. М.	520
		Серб М. А.	1387
<i>Сангушки, рід</i>	1725, 2248	Сербенська О. А.	793
<i>Сандель Ерна</i>	900	<i>Сербин Г.</i>	667
<i>Сандель Йосиф</i>	900	<i>Сербський Георгій Петрович</i>	1549
<i>Сандига О.</i>	1728	Сергиєнко В. А.	2238
<i>Сандурський І. М.</i>	455	Сергієнко І. В.	457
<i>Сапегін Андрій Опанасович</i>		<i>Сергій,</i>	
<i>(рос. Сапегин А. А.)</i>	365	<i>архієпископ Мелітопольський</i>	667
<i>Сапіга Д.</i>	212	Сергійчук В.	653
<i>Сапон В.</i>	612	Сердюк А. М.	1266
<i>Саржан Г. Ф.</i>	1873	Сердюк А. С.	1857
<i>Саровський Серафим, святий</i>	1173	<i>Сердюк Лесь</i>	1570
<i>Сас П. М.</i>	456	Сердюк С.	653
<i>Сауш О. М.</i>	334	<i>Серебрянська Катерина</i>	774
<i>Сафарян А. А.</i>	1260	Середенко Ю.	1664
<i>Сафонова Н. Д.</i>	1259	Середюк Б. І.	794
		<i>Сверний (Северный)</i>	
		<i>Андрій Борисович</i>	1766

<i>Северов Петро</i>	2070	<i>Сковорода Григорій Савич</i>	193, 271, 498,
<i>Седих Юрій</i>	773		584, 660–662,
<i>Седов Георгій</i>	785		834, 1309,
<i>Секунова Ю. В.</i>	2236		1329, 1330,
<i>Сидельникова Олександра</i>	679		1657
<i>Сидора П. П.</i>	2239	<i>Скоп Л. А.</i>	1273
<i>Сидори, рід</i>	2239	<i>Скопенко В. В.</i>	1909
<i>Сидорук І. П.</i>	1840	<i>Скопкарєва Светлана</i>	2045
<i>Сизоненко Н. М.</i>	458	<i>Скора О.</i>	1289
<i>Сила Іван</i>	716	<i>Скорик М.</i>	1637
<i>Силантьєв Денис</i>	740	<i>Скорик Мирослав</i>	342
<i>Силенко Г.</i>	667	<i>Скоронадська-Милорадович Є. І.</i>	
<i>Силка О. З.</i>	1867, 1887	<i>(див. Милорадович Єлизавета)</i>	
<i>Сильвестров В.</i>	765, 877, 1618	<i>Скоронадський Іван</i>	323
<i>Силюк А.</i>	2132	<i>Скоронадський Павло</i>	144, 433, 686,
<i>Симов'ян В. С.</i>	1995		693–694, 752,
<i>Симоненко Василь</i>	193, 463, 1297, 1757, 1781, 1917, 2249		1254, 1370, 1554, 2302
<i>Симоненко Р. Г.</i>	1267	<i>Скоронадські, рід</i>	1554, 1681
<i>Сингаївський Микола</i>	1948	<i>Скорохватова Ванда Вікторівна</i>	966
<i>Синиця А. С.</i>	912	<i>Скороход В. В.</i>	72
<i>Синичкин А. В.</i>	1634	<i>Скороход С. И.</i>	1040
<i>Синявська Л. І.</i>	1867, 1887	<i>Скорульський Михайло</i>	252
<i>Синявська О. О.</i>	2071	<i>Скотна Н.</i>	597
<i>Синявський А. С.</i>	188	<i>Скотний В.</i>	2310
<i>Синяк І. Л.</i>	526	<i>Скотний Валерій</i>	2251, 2252
<i>Сипченко В. І.</i>	565	<i>Скоць А. І.</i>	460
<i>Сирова Х.</i>	1749	<i>Скрипка Т. О.</i>	680, 681
<i>Сироїд Д.</i>	728	<i>Скрипник В. П.</i>	2065
<i>Сисой А.</i>	2244	<i>Скрипник Г.</i>	22, 1361, 1816, 1924
<i>Сита Г. М.</i>	535	<i>Скрипник Мстислав</i>	809
<i>Сігов Костянтин</i>	1618	<i>Скульський Роман</i>	572
<i>Сіденко В. Р.</i>	614	<i>Скунць П.</i>	547, 742
<i>Сікорська С.</i>	1268	<i>Скупейко Л. І.</i>	603
<i>Сікорський Казимир</i>	2069	<i>Скуратівський Вадим</i>	601
<i>Сілін Радомир Іванович</i>	1801	<i>Слабошпицький М. Ф.</i>	1274, 1275, 1743
<i>Сільвестров О. В.</i>	1269		
<i>Сімович В.</i>	607	<i>Слабченко М.</i>	692
<i>Сіпітінер Д. І.</i>	1086	<i>Славутич Я.</i>	1576
<i>Сіренко М.</i>	2044	<i>Славутич Яр (Жученко Григорій)</i>	599, 615, 616
<i>Сірко Іван</i>	409, 1052, 1100, 1123, 2223	<i>Сластьон О. Г.</i>	1355
<i>Сірник А.</i>	1310	<i>Слепцов О. С.</i>	593
<i>Сіробаба М.</i>	1630	<i>Слесаренко Михайло Микитович</i>	1624
<i>Сіцінський Юхим</i>	250	<i>Слесарєв Є.</i>	2271
<i>Січинський Володимир</i>	250	<i>Сливинський Остап</i>	1742, 1757
<i>Скабічеві, рід</i>	251	<i>Сліпушко О. М.</i>	461
<i>Скакальська І. Б.</i>	459, 2240	<i>Слісенко В. І.</i>	541
<i>Скалацький К. Г.</i>	1271	<i>Слободянюк П. Я.</i>	1276
<i>Скаленко Анатолій</i>	1070	<i>Слоневский А. Ю.</i>	797, 798
<i>Скальковський Аполлон</i>	421	<i>Слоньовська О. В.</i>	165
<i>Скальська У. Л.</i>	2241	<i>Служинська З. О.</i>	2245
<i>Скаржинський</i>		<i>Слухай Н. В.</i>	2247
<i>Віктор Петрович</i>	2242	<i>Сльота В. П.</i>	157, 159
<i>Скворцов М. С.</i>	414	<i>Сльота І.</i>	1310
<i>Скиба І. М.</i>	5, 6	<i>Смаль Василь Захарович</i>	393
<i>Скіпор Е.</i>	1272	<i>Смаль-Стоцький С.</i>	607
<i>Скляр Микола (Чорний Ворон)</i>	1484	<i>Смекалова Т. Н.</i>	2172
<i>Склярєнко В. М.</i>	795	<i>Смелов В. А., рос.</i>	
<i>Склярєнко Є. М.</i>	1117	<i>(див. Смелов В. А.)</i>	
		<i>Сметанський М. І.</i>	869

<i>Смешко Ігор</i>	1278, 1279	<i>Сорокіна Ганна</i>	740
Смєлов В. А.	1278, 1279	<i>Сосюра Володимир</i>	605, 785, 2070
Смирнов О. В.	1437	Спірідонова Л. М.	663, 2088
Смирнов-Русецкий Б. А.	1629	<i>Спіріна Н. Д.</i>	1629
Смілянська В. Л.	37	Ставицкий А. В.	2254
<i>Смірнов М.</i>	962	Стадник В.	1879
Сміян І. С.	1877	<i>Станевич Є. І.</i>	1309
<i>Смоленський Леонід</i>	253	<i>Станкович Е.</i>	877
Смолій В. А.	11, 524, 1698, 1926	<i>Старицька-Черняхівська</i> <i>Людмила</i>	253
Смолін П. П.	2248	<i>Старицький Михайло</i>	252, 253, 438, 1654, 1655, 1880
<i>Смолінський Микола</i>	884		
Смольницька О.	1728	<i>Старицькі, рід</i>	1563, 1698
Смоляк Б. Ф.	1280	Старовойтенко І.	1631, 1663, 1664
<i>Смотрицький Мелетій</i>	377, 1740		
<i>Смутьські, рід</i>	1713	Стародуб О. В.	2255
Смуток Б.	119	<i>Стародуби, рід</i>	880
<i>Снігур Г. М.</i>	838	<i>Старосольський Володимир</i>	330
Снігур С. П.	701	<i>Старух Тереса Михайлівна</i>	962
Сніжко М. С.	2249	<i>Старух Ярослав</i>	604
Снігинський В. В.	2143	Стасенко В. В.	104
<i>Снітко О. В.</i>	1406	<i>Стеблін-Камінський С.</i>	1207
Снопенко І. В.	1506	<i>Стебловські, династії</i>	1698
Снытко Е. В.	2036	<i>Стебницький П. Я.</i>	252, 1658, 2300
<i>Собеський Ян</i>	801	Стегней Микола	2230
Собуцька В.	2030	<i>Стельмах М. П.</i>	235, 1087
<i>Сова Андрій</i>	709	<i>Стельмах Я.</i>	1753
<i>Сова Петро</i>	1855	<i>Стельмахович М. Г.</i>	1080, 2072
Сокирянский С. Ф.	2049	Стельмащук Г.	806
Сокіл Л. П.	1786	Степаненко І. П.	703
Сокіл Т. Д.	1746	Степаненко М. І.	105, 463, 1628
<i>Соковнін Олексій Миколайович</i>	2211	<i>Степаненко Микола</i>	1969
<i>Соковніни, рід</i>	2211	<i>Степанець Олександр Іванович</i>	1857
Соколенко С. В.	1169	Степанишина Оксана	1721
Соколенко Т. М.	565	<i>Степанів І.</i>	658
<i>Соколи, рід</i>	2255	<i>Степанів Олена</i>	1915
<i>Соколинська Альона</i>	1593	Степанкевич В. И.	914
Соколов В. М.	365	Степанков В. С.	1765
<i>Соколов Лев Николаевич</i>	561	<i>Степанков В. С.</i>	1810
<i>Соколов Олег Михайлович</i>	246	<i>Степанков Костянтин</i>	1570
Соколова С. О.	246	<i>Степанов В.</i>	629
Соколовский И.	948	<i>Степанов Ю.</i>	723
<i>Соколовська Олександра</i>	1057	Степанюк В. А.	46
Солдатенко В. В.	66	<i>Степанюк Дмитро Петрович</i>	894
Солдатенко В. Ф.	664, 669, 671, 682, 683	Степанян Нельсон Геворгійович	1260
		Степанян Н. Н.	1766
Соловей Е.	1594	Степенькіна П. Я.	1293
<i>Соловійов В. С.</i>	218	Стєпкин Валерий	625
Соловьев В. О.	2109	<i>Степняк Мирон</i>	1067, 1650
<i>Солов'яненко Анатолій</i>	1252	<i>Степовий О.</i>	765
Сологуб А. И.	1282	Степовик Д. В.	1361
Солодовник П.	1730	<i>Степовичка Леся</i>	612
<i>Солошенко Ельвіра Миколаївна</i>	1803	Степула Н.	1593
<i>Соневицький Ігор</i>	1591	<i>Степура Г.</i>	664
<i>Сорін Овсій</i>	791	<i>Стефанік Василь</i>	1002, 1881, 2007, 2204, 2209
Сорока З. М.	1578		
Сорока М.	747, 1471, 1493	<i>Стефанік Юрій</i>	
Сорока П. І.	462, 1583	<i>(Гаморак Юрій, Клиновий Юрій)</i>	2007
<i>Сорока Петро</i>	612	<i>Стефанішин Мирослав</i>	1023, 1596
Сорока Ю. В.	1283, 1284– 1287		

<i>Стефанов О. В.</i>	1859	<i>Сумцов Микола</i>	400, 434
<i>Стефанович Олекса</i>	200, 1740	<i>Супрун В. М.</i>	465
<i>Стех М.</i>	538	<i>Супруненко О. Б.</i>	1824
<i>Стеценко А. Я.</i>	852	<i>Суразький Василь</i>	376
<i>Стеценко Є. І.</i>	1833	<i>Суровцова Надія</i>	1915, 2190
<i>Стецкевич В. В.</i>	97, 185	<i>Сусліков Михайло Львович</i>	2093
<i>Стецько Слава</i>	1163, 1575	<i>Суслов В. В.</i>	68
<i>Стецько Ярослав</i>	1162,	<i>Суслов Віталій Павлович</i>	1980
<i>Стецюк Т. В.</i>	1057, 2043	<i>Сухобоков О. В.</i>	236
<i>Стецяки, рід</i>	2077	<i>Суховершко Г. В.</i>	1297, 2260, 2261
<i>Стешенко І. М.</i>	1294, 1748	<i>Суховілова В. М.</i>	1790, 1805, 1826, 1851, 1891
<i>Стешенко І.</i>	641	<i>Сухомлин Є. Г.</i>	466, 467
<i>Стешенко Н. Н.</i>	916	<i>Сухомлинський Василь</i>	275, 349, 522, 584, 1847
<i>Стешенко Ярослав</i>	252	<i>Сухорські, рід</i>	2077
<i>Стирська М. Л.</i>	915	<i>Сухоруков В. Н.</i>	2262
<i>Стогній І. П.</i>	600	<i>Сухоруков Л. В.</i>	2052
<i>Стожжєк Володимир</i>	168	<i>Сушанко Віктор Володимирович</i>	1408
<i>Столбін Олексій Петрович</i>	1896	<i>Сушинський Б. І.</i>	917
<i>Столинін П. А.</i>	1130, 1299, 1300	<i>Сушко Р.</i>	686
<i>Столярчук Б. Й.</i>		<i>Суюсанов Л. І.</i>	2259
<i>(Богданівський-Столярчук</i>		<i>Суярко В. О.</i>	1180
<i>Максим)</i>	140, 1171, 1186, 1959	<i>Сцібор-Мархоцький Ігнацій</i>	2170
<i>Стравінський Ігор</i>	1652	<i>Сціборський М.</i>	1755
<i>Стратійчук М. Н.</i>	838	<i>Сябро Л. Ф.</i>	1733
<i>Страшевич В. Б.</i>	2258	<i>Табакмахер Ківа</i>	666
<i>Стрежелецький І.</i>	673	<i>Табачник Д. В.</i>	801, 1299, 1300
<i>Стрелко О. Г.</i>	464	<i>Табачник Д. В.</i>	1028
<i>Стрельникович Сергій</i>	636	<i>Таберко Л. М.</i>	1141
<i>Стрельський В'ячеслав Ілліч</i>	1868	<i>Тагліна Ю. С.</i>	1301, 1302
<i>Стрилецький І. В.</i>	1296	<i>Таиров С.</i>	2263
<i>Стрілець (див. Косинка Григорій)</i>		<i>Таїрова-Яковлева Т. Г.</i>	468
<i>Стрілець Н.</i>	1842	<i>Талаєвський Матвій</i>	666
<i>Стрілець Ольга</i>	881	<i>Таланчук (Гребінська) Наталка</i>	1231
<i>Стрільчук В.</i>	2001	<i>Таланчук Петро Михайлович</i>	556
<i>Стріха Віталій Іларіонович</i>	1787	<i>Тально-Петрук Н.</i>	1310
<i>Стріха М. В.</i>	1787	<i>Танєєв С. І.</i>	352
<i>Стріха Максим</i>	577	<i>Танський Д.</i>	2137
<i>Стрішенець Н. В.</i>	226	<i>Танцюра Є.</i>	723
<i>Струк Н.</i>	139, 921, 1909, 2182	<i>Тарабан І. А.</i>	1775
<i>Струтинська (Кузьменко) Галина</i>	1491, 1586	<i>Тарабрин О. А.</i>	68
<i>Струтинська М.</i>	1920	<i>Тарановський Ф. В.</i>	241
<i>Струтинський І. А.</i>	1713	<i>Таранушенко</i>	
<i>Струтинський І. С.</i>	1586	<i>Стефан Андрійович</i>	1312
<i>Струтинські, рід</i>	1586, 1713	<i>Тарапов І. Є.</i>	1598
<i>Струцюк Йосип</i>	1306	<i>Тарасенкова Н. А.</i>	1832
<i>Стубелевич Стефан</i>	375	<i>Тарасова А.</i>	755
<i>Студинський Кирило Йосипович</i>	355, 516	<i>Тарасова Н. І.</i>	1820
<i>Ступка Богдан</i>	928, 959, 1570	<i>Тарасюк Т. В.</i>	338
<i>Стус Василь</i>	594, 818, 1467, 1744, 2057	<i>Тарахан-Береза З. П.</i>	1305
<i>Стус Дмитро</i>	577	<i>Тарнавська Г. І.</i>	1831
<i>Стусенко О.</i>	1728	<i>Тарнавський Володимир</i>	1714
<i>Судковський Р. Г.</i>	1259, 2151	<i>Тарнавський Л. О.</i>	1714
<i>Сулима Іван</i>	917	<i>Тарнавський Мирон</i>	1372, 1943, 2001
<i>Сумишин М.</i>	1727	<i>Тарнашинська Л.</i>	538
<i>Сумська Наталія</i>	947	<i>Тарновская А. Г.</i>	2034
<i>Сумська Ольга</i>	1570		
<i>Сумські, династії</i>	1698		

<i>Тась Д.</i>	1748	Тітко О.	1730
Татаринів С. Й.	918	Тканко В. М.	132
Татарчук В.	1082	Ткач М. М.	1716
<i>Татицев В. М.</i>	2145	<i>Ткач Михась</i>	612, 1675
Таций В. Я.	264	Ткач О.	1727
<i>Тверський</i>		Ткаченко А. В.	471
<i>Володимир Григорович</i>		Ткаченко Б. І.	1312
<i>(рос. Тверской В. Г.)</i>	1588	Ткаченко В.	1624
<i>Телець С.</i>	765	Ткаченко В. Д.	964, 1326
Телешман С. І.	1675	Ткаченко В. І.	1445
<i>Теліга О.</i>	1755, 1756	<i>Ткаченко Іван</i>	349
Тельвак В. В.	470	<i>Ткаченко М.</i>	2040
Тен Б.	1740	<i>Ткаченко Н. М.</i>	1747
<i>Тендюк Леонід</i>	1048	Ткаченко Н. Я.	2040
<i>Теодорович М.</i>	459	Ткаченко О. Б.	512
Теодорович Світлана	2095	Ткаченко П. Д.	1781
<i>Тереховський</i>		Ткаченко С. Н.	2274
<i>Мартин Мартинович</i>	450	<i>Ткачівський Ярослав</i>	1844
<i>Терещенки, родина</i>	1473	<i>Ткачук Віталій Арсентійович</i>	1474
<i>Терещенко А.</i>	962	Ткачук М.	528
Терещенко В. Т.	802	Ткачук М. П.	472
Терещенко М.	1308	Ткачук О. М.	473
<i>Терещенко Михайло Іванович</i>	1308	Ткачук Р. Ф.	474
Терещенко О. В.	2268	<i>Тобілевич Іван</i>	
Терещенко Ю. І.	531, 1659	<i>(див. Карпенко-Карий)</i>	
<i>Терещенко Ю. М.</i>	279	<i>Тобілевич Марія</i>	1654, 1655
Терлецький В. В.	141	<i>Тобілевич Назар</i>	1654, 1655
<i>Тершаковець Зиновій</i>	1182	<i>Тобілевич Юрій</i>	1654, 1655
Тесля М. П.	1309	<i>Тобілевич Ярина</i>	1654, 1655
Тетеріна-Блохин Д.	686	<i>Тобілевичі, брати</i>	1654, 1655
<i>Тетеря Павло</i>	2223	Товажнянский Л. Л., рос.	
<i>Тикайло Микола</i>	899	<i>(див. Товажнянський Л. Л.)</i>	
<i>Тимківські, рід</i>	219	Товажнянський Л. Л.	475, 1395
Тимко С. П.	2272	Товкун Л. П.	370
Тимофеев П. Т.	1715	Товстий В. П.	721
<i>Тимофій Михайло</i>	2289	<i>Товстик Андрій Семенович</i>	526
Тимохин І. І.	1311	<i>Тодорцев А.</i>	667
<i>Тимошенки, династії</i>	1698	Токарчук О. В.	476
Тимошенко В.	1106	Толкачова О. О.	45
Тимошенко М. В.	2273	<i>Толопо</i>	
<i>Тимошенко Олександра</i>	774	<i>Дмитро Костянтинівич</i>	536
<i>Тимошенко Юлія</i>	1242	Толочко П. П.	477
<i>Тимошенко Юрій</i>	709	<i>Толстой Л. М.</i>	218
<i>Тимченко Йосип Андрійович</i>	1167	Тома Л. В.	1313–1319
Тимчик Г. С.	1436	<i>Томазов Валерій</i>	1682
<i>Тимяк Сидір-Михайло</i>	1472	Томенко М. В.	1010
Тинченко Я.	635, 919	<i>Томенко Микола</i>	2102
<i>Титов Микола Ілліч</i>	714	Топачевський А. О.	1505, 1843
Титова О. М.	1828	Топішко Н. О.	1443
Титянчук М. В.	2078	<i>Топка Ельвіра Григорівна</i>	1882
<i>Тихенко Д.</i>	180	Торчинський М. М.	235
<i>Тихий Олекса</i>	1192	<i>Тотлебен Е. І.</i>	2120
<i>Тихомиров М. А.</i>	171	Трахтенберг І. М.	583
<i>Тихомиров П. В.</i>	414	Трегуб М. М.	53
Тихонюк В.	1142	Третяк А. Л.	153, 2085, 2259
<i>Тичина Павло</i>	319, 463, 571, 678, 1034, 1750, 1917, 1929, 2175	Тригуб В.	590
		Тригуб О. М.	66
		<i>Трильовський Кирило</i>	1270, 1915
<i>Тишлер О.</i>	938	Трипунина Н. П.	478
<i>Тищенко Юрій (Сірій)</i>	1649	Тристанов Б.	586
		Троневиц П. О.	1321

Тронько П. Т.	663–668, 670, 672–675, 1920	Урсу Д. П.	1325
<i>Тронько Петро Тимофійович</i>	513, 1117	Урсу Н. О.	435
<i>Трофімов Віктор Іванович</i>	948	<i>Урусов М. П.</i>	417
<i>Троцина К.</i>	1919	Усенко П. Г.	482
Троцько А. В.	479, 2275	Усманова О. В.	483
Троян В.	224	<i>Успенський Ф. І.</i>	2150
<i>Троянська Людмила</i>	2194	<i>Устиянович М.</i>	932
Трубай В.	1729	<i>Утвенко Петро Дементійович</i>	1173
<i>Трубецький Н. С.</i>	1905	<i>Уткін Володимир Федорович</i>	1326
Труханенко Александр	2045, 2046	<i>Утьосов Л.</i>	639
<i>Трясило Тарас</i>	2223	Ухаль А. М.	738
Туган О.	1748	<i>Ушинський Д. К.</i>	60
Тукальський-Нелюбович Г. С.	2276	<i>Ушинський</i>	
<i>Тукальські-Нелюбовичи, рід</i>	2276	<i>Костянтин Дмитрович</i>	141
Тукова Т. В.	1306	Ушкалов Л. В.	1327–1333, 1362, 1657
<i>Тулаєва Майя Іванівна</i>	1883		
<i>Тулуб Зінаїда</i>	225, 1686	Фадеева Т. М.	1717
<i>Тулуб О. Д.</i>	225, 1686	Фазыл Р.	944
<i>Тулуб О. О.</i>	225	<i>Файн З.</i>	765
<i>Тулуб П. О.</i>	225	Фалик Г.	1472
<i>Тулуб Сергій Борисович</i>	969, 970	<i>Фалік Пінхас</i>	928
<i>Тунік Микола Тарасович</i>	2078	Фалько О. С.	188, 1123
<i>Туптало Данило Савич</i>		<i>Фалькович І. М.</i>	188
<i>(див. Дмитрій Ростовський)</i>		<i>Фальц-Фейни, рід</i>	1687
<i>Турбін Володимир</i>	601	<i>Фанп'яно Сандра</i>	1528, 1636
<i>Тургенєв Іван</i>	1327, 1328	Фареній І. А.	1334
<i>Турелик Галина</i>	554	Фаріон І. Д.	2284
<i>Туренко Анатолій Миколайович</i>	1763	Федака Дмитро	878, 1335
Турківський М. П.	2277, 2278	<i>Федака С.</i>	547
<i>Турчак Стефан</i>	677, 1244	Федака С. Д.	206, 633, 743
Турчин Я. Б.	480	<i>Федецький Альфред</i>	1168
Тыглиянц-Головкинський П. К.	920	<i>Федик М.</i>	673
<i>Тюнесва О. М.</i>	1761	<i>Фединишинець В.</i>	742
<i>Тютюнник Григир</i>	418, 463, 818, 1620, 2014	Федоренко А. С.	1336, 2285–2288
<i>Тютюнник Юрій</i>	1666	<i>Федоренко О. К.</i>	760
Тяньшина А. В.	510	<i>Федорів Роман</i>	483
		Федорів Я.-Р. М.	1885
<i>Угер Давид</i>	666	<i>Федоров В. В.</i>	
<i>Удовенко Володимир Васильович</i>	307	<i>Федоров Василь Георгійович</i>	1892
Удод І. С.	2052	<i>Федоров</i>	
<i>Ужвій Наталя</i>	709	<i>Володимир Вікторович</i>	1788, 2067
<i>Українка Леся</i>	211, 214, 261, 324, 372, 387, 411, 413, 539, 562, 563, 603, 659, 680, 1026, 1108, 1145, 1209, 1267, 1330, 1756, 1836, 2043, 2132	<i>Федоров Іван</i>	286
		Федорова Т. А.	2002
<i>Улович Микола</i>	667	Федорончук Н. С.	501
<i>Ульяненко Олесь</i>	1593	<i>Федорук</i>	
Ульяновський В. І.	481, 1323	<i>Олександр Касіянович</i>	1858
<i>Умлауф Віктор</i>	875	Федорук Р. С.	630
Уніят В. Б.	1162, 1163, 1324	Федорук Я.	1858
		Федоряченко Д. Д.	1542
Уперенко Н. А.	339	<i>Федуско зі Самбора</i>	1273
Урбанський В. М.	684	Федько В. І.	657
		<i>Федькович Юрій</i>	358, 706, 875, 1327, 1328
		<i>Федюк І.</i>	1749
		Федяев Л. Н.	1719
		<i>Федяй Марія Євстахіївна</i>	2237
		Фелонюк А. В.	1720, 1915
		Фень М. П.	1955
		Фенько М. С.	1808

<i>Феодосій Печерський</i>	1250	<i>Хаврук Я.</i>	1111
<i>Ференц Надія</i>	205	<i>Хаврусь А.</i>	1876
<i>Фесенко Є.</i>	692	<i>Хаврусь С. Л.</i>	487
<i>Феценко Петро</i>	2310	<i>Хаврусь Сергій Левкович</i>	1876
<i>Филипович П.</i>	267, 1563, 1750	<i>Хазін В'ячеслав Йосипович</i>	545
<i>Филь А. М.</i>	808	<i>Ханас В.</i>	2292
<i>Фігурний Ю. С.</i>	485	<i>Ханенко Богдан</i>	2020
<i>Філатенко Анастасія</i>	1306	<i>Ханенко Варвара</i>	804, 2020
<i>Філіковський Степан Іванович</i>	1886	<i>Ханенко, гетьман</i>	837
<i>Філінюк Анатолій</i>	1936	<i>Ханко В.</i>	177
<i>Філіп Швабський</i>	2145	<i>Ханко В.</i>	1858
<i>Філіпенко І.</i>	1337	<i>Ханонкін</i>	
<i>Філіпович Є. О.</i>	1852	<i>Олександр Аркадійович</i>	1538, 1539
<i>Філоненко Зіновій</i>	1850	<i>Харитон В. Я.</i>	925, 926
<i>Філоненко Людомир</i>	1850	<i>Харитон Василь</i>	2209
<i>Філоненко Людомир</i>	2289	<i>Харитонов Д. І.</i>	1166
<i>Філь Ю.</i>	673	<i>Харитонова Е. В.</i>	264
<i>Фільштейн Л. М.</i>	1018	<i>Харко Василь</i>	915
<i>Філянський Микола</i>	317, 1748, 1750	<i>Харлампович</i>	
<i>Фінберг Л.</i>	577	<i>Костянтин Васильович</i>	1804
<i>Фірстов С. О.</i>	1873	<i>Харченко А.</i>	147
<i>Фіцик С. Г.</i>	1844	<i>Хасевич Ніл</i>	1077
<i>Фліт Х.</i>	723	<i>Хвильовий Микола</i>	319, 337, 494, 1896
<i>Фогель Яків Михайлович</i>	1612		1748
<i>Фокін В. П.</i>	1443, 1470	<i>Хвиля А.</i>	527, 824, 2161
<i>Фолиси, рід</i>	1693	<i>Хвойка Вікентій В'ячеславович</i>	933
<i>Фоменко В. Г.</i>	262	<i>Хижняк М.</i>	942
<i>Фоменко Л. И.</i>	1015	<i>Хильковский А.</i>	1747
<i>Фомин В. В. рос. (див. Фомін В. В.)</i>		<i>Хілівнюк Л. Т.</i>	760
<i>Фомин П. Д.</i>	1534	<i>Хілобоков П. М.</i>	878
<i>Фомін В. В.</i>	153, 665	<i>Хланта Іван</i>	1698
<i>Фостій І. П.</i>	1339	<i>Хлонь М. М.</i>	2086
<i>Фотій Красицький</i>	252	<i>Хлыцов П. В.</i>	1484
<i>Фохт Вальтер</i>	675	<i>Хмара Пилип</i>	230, 692
<i>Фрайт В. М.</i>	1340	<i>Хмарський В. М.</i>	144, 704, 705, 801, 1095, 1096, 1149, 1175, 1178, 1179, 1285– 1287
<i>Франко Іван</i>	212, 253, 309, 331, 362, 423, 455, 466, 467, 494, 500, 641, 659, 1003, 1032, 1208, 1267, 1330, 1341, 1342, 1584, 1654– 1656, 1906, 2008, 2290	<i>Хмельницький Богдан</i>	1178, 1179 1178, 1179
<i>Франко П. І.</i>	1342	<i>Хмельницький Тимош</i>	237
<i>Француз Карл</i>	875	<i>Хмельницький Юрій</i>	2094
<i>Француженко-Вірний М. (Вірний Микола)</i>	809	<i>Хмелюк Р. І.</i>	927
<i>Франчук В. П.</i>	1866	<i>Хмільевський Ярослав</i>	1622
<i>Франчук В. Ю.</i>	486	<i>Ходаківський М.</i>	2294
<i>Фрейд Зигмунд</i>	445	<i>Холодний Микола</i>	730
<i>Фриз І. М.</i>	924, 1343	<i>Холоєвський О. Т.</i>	730
<i>Фриз Микола Теодорович</i>	924	<i>Холоменюк А.</i>	1928
<i>Фриз Степан Якович</i>	924	<i>Холоменюк І.</i>	1344
<i>Фрізен П. П.</i>	149	<i>Хома І.</i>	634
<i>Фролов Х. М.</i>	671	<i>Хоменко В.</i>	675
<i>Фундуклей І. І.</i>	824	<i>Хоменко В. Д.</i>	2034
<i>Фурдигайло Л. І.</i>	1761	<i>Хоменко В. М.</i>	1777
<i>Фурса В. М.</i>	142	<i>Хоменко Віктор</i>	488
		<i>Хоменко Л. А.</i>	1698
		<i>Хомутовська І. І.</i>	
		<i>Хом'яки, династії</i>	
		<i>Хорошевський А. Ю. рос. (див. Хорошевський А. Ю.)</i>	
		<i>Хорошевський А. Ю.</i>	660–662

<i>Хостікоєв Анатолій</i>	947	Чаглій М.	884
<i>Хоткевич Галина</i>	1494	Чайка Тетяна	1265
<i>Хоткевич Гнат</i>	52, 1494	Чайковский Ю. Б.	1989
<i>Храбровицький О. В.</i>	2045	<i>Чалий М.</i>	523, 1906
Храмов Ю. О.	145	Чанін С.	1743
Храпов В. Н.	1345	Чаплинская О. М.	835
<i>Хржонцевський Н. А.</i>	171	Частий Р. В.	1347
Христинич О. М.	2250	Чебан Юрій	2032
<i>Христовий Л.</i>	788	Чебаненко С. П.	1348
Хрієнко М.	747	Чегорка П. Т.	1551
Хрїстіян О. М.	1831	<i>Чегусова Зоя</i>	1816
Хроненко І. В.	489	Чекалюк В. В.	637
<i>Хропці, рід</i>	2077	Чеклин А. Д.	130
Хунов Ю. А.	669, 2087	<i>Чекман Іван Сергійович</i>	1890
Хуршутів А. Р.	1935, 2050	Чекмарєв Б.	929
<i>Цайтц В'ячеслав Борисович</i>	2025	<i>Челомей В. М.</i>	1916
<i>Царенко Микола Григорович</i>	1187	<i>Челпанов Г. І.</i>	941, 1993
<i>Цвєтаєв І. В.</i>	1862	<i>Чендей Іван</i>	547, 742, 1644
<i>Цвид Антон</i>	133	Чепіжко В.	58, 1575
Цвігун Анатолій	1829	Чепіжко М.	58, 842, 1575
Цвігун Т. О.	1912	<i>Чепіль Марія Миронівна</i>	544
<i>Цвіль Ю.</i>	604	<i>Чепур Д. В.</i>	170
Цвілюк С. А.	490, 984	Чепурнов Ю. А.	2299
Цєбрій В. В.	811	Череватенко Л.	1541
<i>Цєлевич В.</i>	552	<i>Чередарик Людмила</i>	1496
<i>Цєлевич Юліан</i>	2163	Чередник Л. А.	491
<i>Цєнкова Г.</i>	1310	Черемных В. Н.	1470
Цєхмістер Я. В.	91, 171	<i>Черемшина Марко</i>	2204
Цибань В. О.	688, 689	Черєпович О.	518, 979
<i>Цибулько В. М.</i>	898	<i>Черкавський М.</i>	459
Циганенко О. Є.	1895	<i>Черкасенко Спиридон</i>	641, 1744
Циганкова Е. Г.	188	Черкасов В. Г.	628
Цидельковський С. И.	928	Черкасов Е. В.	628
Цимбал Т.	396	Черная Т. Г.	598
Цимбалюк В. І.	1409	<i>Черненко Мирон</i>	601
Цимбалюк Г.	873	Черненко О. А.	931
<i>Цимбалюк М.</i>	1741	Черненко Ю.	1529
Цимбалюк О.	2298	Чернецкая О. В.	1981
<i>Цих В. Ф.</i>	627	Чернець Василь	293
<i>Цицурін Ф. С.</i>	171	Чернецький Є. А.	118, 690, 1721– 1724, 2215
<i>Ціборовський Олег Михайлович</i>	1854	Черних С. П.	1977
<i>Цісик Квітка</i>	804	<i>Черних, династії</i>	1698
Цмур Ю. Ю.	1888	<i>Черниш М.</i>	1028
Цокур І. Г.	151	Черниш Н. І.	1349
Цокур О. С.	237	Чернишенко І. А.	1350
Цуріка Л.	999, 1298	<i>Чернишов Г. М.</i>	1122
Цыбань А. Н.	707	Чернобровый В.	1798
Цыбка В. И.	1689	Черновол І. В.	363
Цыкало А. Л.	598	Черноморець В. О.	813
<i>Цюпко Василь Васильович</i>	1889	<i>Чернуха (Савіцька) Л.</i>	1730
Цюп'як І. К.	1069	Чернухін Є.	691
Цяпа М.	1600	Черных В. П.	769, 1907
Чабан А. Ю.	930, 1304	Чернюк І. Н.	1566
Чабан В. І.	1346	Чернявський В. М.	1630
<i>Чабан М.</i>	1743	<i>Чернявський Г. Й.</i>	1796
<i>Чабан Роман Теофіл</i>	1346	<i>Чернявський Микола</i>	785, 1748
Чабан Ю. А.	674	<i>Черняк Михайло</i>	675
<i>Чабани, рід</i>	1346	<i>Черняхівський І.</i>	711
Чабаненко В.	599, 1743	<i>Черняхівські, рід</i>	252
		<i>Чехівський В.</i>	692

Чечвянський В.	1748	Шамога В. С.	1604
Чечель А.	2137	Шамрай О. Г.	2307
Чечель Г. І.	180	Шаповал А. І.	495, 1725
Чешков М. О.	614	<i>Шаповал Микита</i>	785, 1744
Чижевская Л. В.	2038	Шаповал Ю. І.	19, 1352, 1353, 1625
<i>Чижевський Дмитро</i>	256, 641, 1905	<i>Шаповал Юрій</i>	577
<i>Чикаленко Євген</i>	253, 531, 1599, 1623, 1631, 1659, 1662– 1664, 2300– 2302	<i>Шаповаленко Т.</i>	1354
Чирков О. С.	492	<i>Шаповалов В. А.</i>	1355
Чистяк Д.	1728	<i>Шаповалов С. А.</i>	1778
<i>Чичерін Б. М.</i>	220	<i>Шаповалова В.</i>	1355
<i>Чінгізхан</i>	1074	<i>Шапшал Хаджи Серайя</i>	2291
Чміль В. А.	1351	<i>Шаргей Олександр</i>	
<i>Чмутіна Наталія Борисівна</i>	1845	(див. <i>Кондратюк</i>	
<i>Чобан-заде Бекір</i>	1325	<i>Юрій Васильович</i>)	
<i>Чопи, рід</i>	1694	Шарикова З.	747
Чоп'як В. В.	568	<i>Шарко Жан-Мартен</i>	445
Чорний В. В.	436	Шаров І. Ф.	815
<i>Чорний Володимир Пантелійович</i>	990	Шатагіна А. Я.	1538, 1539
<i>Чорний Ворон</i>		Шатагіна Е. А.	1538
(див. <i>Скляр Микола</i>)		<i>Шаталов Віктор Федорович</i>	436
<i>Чорний С.</i>	755	<i>Шатохіни, династії</i>	1698
<i>Чорнобай Павло</i>	417	Шаф О. В.	605
<i>Чорновіл В'ячеслав</i>	1024, 1025, 1227, 1292	Шафета Г. С.	1632
Чорновол І. П.	2303	Шафета П. Г.	1632
<i>Чорномор Володимир</i>	2027	Шахівський О. Л.	48, 88
<i>Чубай Григорій</i>	594	<i>Шайкевич Маркіян</i>	321, 353, 617, 932, 1147, 1215, 1951, 2041
<i>Чубасов В. Л.</i>	279	Швачко Т. О.	1356
<i>Чубатий М.</i>	427	Швед О. П.	2308
<i>Чубач Ганна</i>	1671	<i>Швеці, рід</i>	891
<i>Чубинський М. П.</i>	180	Швецова-Водка Г. М.	1434
<i>Чубинський Павло Платонович</i>	344	Швидько Г.	496
<i>Чугай К. М.</i>	1746	<i>Шевельв Борис</i>	675
Чудна Л. М.	2124	<i>Шевельв</i>	
Чуднов А. В., рос.		(<i>Шевельв-Шерех</i>) <i>Юрій</i>	937, 1641, 1642
(див. <i>Чуднов О. В.</i>)		<i>Шевруд І. В.</i>	2176
Чуднов О. В.	996, 1307, 1562, 1606, 1626	<i>Шевців Іван</i>	2097
Чупашко І. П.	1603	Шевцов Н. Р.	2309
<i>Чуперчук Ярослав</i>	2121	<i>Шевченки, рід</i>	1710, 2319
Чуприна О. В.	657	<i>Шевченко А.</i>	870
Чуприна Т. А.	2304	Шевченко В.	722, 965, 1357
<i>Чупринка Грицько</i>	317, 1750	Шевченко О. І.	1358, 1359
Чухліб Т. В.	814	<i>Шевченко Олександр Іванович</i>	1536
<i>Чучупак Василь</i>	1484	Шевченко С. Н.	934
Шаблій О.	589, 591, 1904	<i>Шевченко Тарас Григорович</i>	37, 138, 216, 218, 223, 258, 259, 262, 285, 308, 356, 369, 379, 386, 429, 446, 454, 460, 461, 490, 493, 523, 537, 547, 639, 644, 659– 662, 766, 845, 1010, 1039, 1042, 1044, 1053, 1089,
Шагала Леся	1811		
Шагінян М. С.	493		
Шадрин Н. В.	650		
Шадурин А.	1404		
Шайгородський Ю.	1240		
Шакир-Алиев Р.	2305, 2306		
<i>Шалайди, рід</i>	2077		
Шалата М. Й.	494, 932		
Шальская Е. В.	933		

	1093, 1113, 1143, 1243, 1267, 1293, 1298, 1303– 1305, 1310, 1330, 1360– 1362, 1367, 1656, 1686, 1710, 1780, 2156, 2234, 2247, 2264, 2294		
<i>Шевченко Яків Федорович</i>	1109		
Шевченко С. І.	1466, 1726		
Шевчук В.	873, 1563		
Шевчук В. О.	497		
<i>Шевчук Василь</i>	458		
<i>Шевчук І.</i>	604		
<i>Шевчук Іван Павлович</i>	1964		
Шевчук С. П.	1605		
Шевчук Т.	498		
<i>Шевчук Юрій</i>	2102		
Шеїн О. М.	199		
<i>Шелест Петро</i>	1352, 1353, 1625		
Шелестюк Т. А.	1363		
Шелкопляс Т. О.	1364, 1365		
<i>Шелудченко В. Т.</i>	873		
<i>Шелухін Сергій Павлович</i>	476		
<i>Шемотюки, династії</i>	1698		
Шемшученко Ю. С.	25		
<i>Шенборни, рід</i>	1702		
Шендеровський В.	60, 816		
<i>Шендрик І.</i>	516		
<i>Шепелєв М. А.</i>	614		
Шепитько О.	1452		
<i>Шептицький Андрій</i>	427, 691, 809, 1659		
<i>Шеремет Олександр</i>	1005		
Шеремет Т. А.	1005		
Шеремета В. О.	1432		
Шеретюк В.	2048		
Шерман Ганна	947		
Шерстобитов С. І.	1763		
Шершньова І.	613		
Шестопалова Т. П.	499		
<i>Шестопалюк О. В.</i>	1366		
Шестопалюк О. В.	1388		
<i>Шидловські, рід</i>	857		
<i>Шиллер Л.</i>	233		
<i>Шинкаренки, рід</i>	935		
<i>Шинкаренко В. Г.</i>	1789		
Шинкаренко В. Ф.	935		
<i>Шинкарук В.</i>	220		
<i>Шинкаруки, династії</i>	1698		
<i>Шип Юрій</i>	1674		
<i>Ширман Натан Ісаакович</i>	1606		
Широбокова І. А.	1458		
<i>Широцький Кость</i>	340		
Шитюк М. М.	57, 817		
Шитюк-Шевченко Л. С.	1304		
Шишка О. В.		1958	
<i>Шиян Р. І.</i>		181	
<i>Шкандрій Б.</i>		552	
Шкварець В. П.		289, 392, 407, 488, 1227	
<i>Шкідченко Петро Іванович</i>		1480–1481	
<i>Шкода-Ульянов В. О.</i>		170	
Школьніков В. С.		628	
<i>Шкробинець Ю.</i>		742	
<i>Шкурупій Гео</i>		298	
<i>Шлеє, рід</i>		2100	
<i>Шнеєрсон Марк</i>		791	
Шовкун Ю. І.		371	
Шокало О. А.		1184	
<i>Шолом-Алейхем</i>		193	
<i>Шолохов Михайло</i>		463	
Шопа Г.		1878	
Шорко Т. Н.		1413	
<i>Шостакович Д.</i>		1228	
Шпак В. І.		1587, 1592	
Шпак О. О.		1151	
Шпеник О. Б.		170	
Шпирко О.		2137	
Шпиталь І.		2235	
Шпичак Т. В.		1907	
<i>Шпірт Б.</i>		723	
<i>Шраг І.</i>		1919	
<i>Штайнбах-Нейгауз Наталія</i>		1683	
<i>Штепна Кость</i>		300	
<i>Штернштейн Яків Миронович</i>		1538, 1539	
Штось Г. М.		818	
<i>Штофреген К. К.</i>		712	
Штрай А.		1368	
<i>Штуль Олег</i>		1068	
Штундер З.		1369	
Шувалова І.		1728	
<i>Шувалови, рід</i>		2248	
Шугай О. В.		1607	
Шудря М.		2044	
<i>Шулаков Віктор</i>		1463	
Шулипа Л. В.		1608	
Шульга Н. Ф.		1759	
Шульга С. Н.		1439	
<i>Шульгини, рід</i>		1695, 1726	
<i>Шульгін Василь</i>		666	
Шульгін Віталій		627	
<i>Шульгін Н. П.</i>		898	
Шульгіна Валерія		293	
Шульський М. Г.		500	
<i>Шульц Павло Миколайович</i>		2172	
<i>Шуляк Василь Корнійович</i>		1233	
Шуляр Н. П.		1823	
Шумик Н. І.		238	
Шумилова А. В.		501	
Шумова І.		716	
<i>Шумовські, рід</i>		459	
<i>Шуневич Роман</i>		915	
Шурапов В. П.		936	
Шурхало Д.		1370	
<i>Шустер Савік</i>		2102	
Шуть А. А.		1371, 1733	

<i>Шухевич Роман</i>	604, 695, 696, 1125, 1158, 2167	Якухно І. І. Ямковой А. А.	819, 820 1084, 1217, 2056
Щавурський Б.	1756, 1757	<i>Ямпольський Ю. С.</i>	1380
<i>Щеглова Софія</i>	224	<i>Янг Лариса</i>	1484
Щеголев А. С.	855	<i>Янгель Михайло Кузьмич</i>	1226, 1373, 1414
Щепанський В. В.	377	Яневський Д. Б.	693–698
<i>Щепкін Євген Миколайович</i>	230	Яненко А. С.	363
<i>Щепкін Михайло</i>	36, 1305	<i>Янечко Й.</i>	673
Щерба Т. М.	2312	<i>Янів В.</i>	1755
<i>Щербак Ю.</i>	1753	Янко Д. Г.	1374
Щербаков А. В.	2313	<i>Янко Наталія Дмитрівна</i>	1374
Щербанюк Л.	1966	Янкова Н. І.	506
<i>Щербанюк Леся</i>	1496	<i>Яновська Любов</i>	440
<i>Щипківський Геннадій</i>	462	<i>Яновський Т. Г.</i>	52
Щітова С.	951	<i>Яновський Юрій</i>	463
<i>Щоголів Я.</i>	1917	Янукович Віктор	2286
<i>Щорс Микола</i>	801	Янчук Н.	2279
<i>Щукарьов</i>		<i>Яремків Михайло Миколайович</i>	42
<i>Олександр Миколайович</i>	2108	Яремко І. Я.	821, 822, 2316
<i>Щурат Василь</i>	641, 2290	<i>Яремчук Назарій</i>	706, 1476, 1513
		<i>Яригін І. Є.</i>	149
Эстеркина И. Б.	1124	Ярко М. І.	507
		Яровенко Т. С.	615, 616, 1986, 1987
Юган Н. Л.	218, 502	Яросевич Л.	1228
<i>Югов Володимир</i>	1945	<i>Ярослав Мудрий</i>	144, 390, 391, 477, 690, 832, 1021–1022
<i>Юдов В. М.</i>	1747		
<i>Юн Руслан Борисович</i>	1256	<i>Ярослав Осмомисл</i>	1105
Юніцька Н.	891	<i>Ярославичі, князі</i>	832
Юречко С. В.	1425, 2179	<i>Ярославський В. І.</i>	1309
<i>Юркевичі, рід</i>	1713	<i>Ярославський Ю. М.</i>	1616
<i>Юрків (Стецьків) Г.</i>	1920	Ярошовець В. І.	1818
<i>Юрковський С.</i>	435	Ясинська Л. І.	1898
<i>Юрченко Герман</i>	1969	<i>Ясинський</i>	
Юрченко О. М.	1437	<i>Володимир Кирилович</i>	1898
Юрченко С.	1743	Ясьмо В. Д.	1434
Юрченко Т. М.	1456	Ятищук О. В.	508
Юрченко Ю. І.	1422	Яхімович А.	2319
Юсов С. Л.	503	Яхно І. В.	2320
<i>Ющенко Віктор</i>	1290	<i>Яцик Петро</i>	1275
<i>Ющенко К.</i>	1528	Яцик С. О.	1886
Ющишин О. І.	504	Яцишин М. С.	823
Яблонська Галина	804	Яців Р.	2193
<i>Яворницький Д. І.</i>	658, 1640, 1743	<i>Яцківи, рід</i>	1617
Яворовський О. П.	171	<i>Яцків Микола Матвійович</i>	1617
<i>Яворська Ольга</i>	1984	<i>Яцков (Яцків) Михайло</i>	406, 473
<i>Яворський С. І.</i>	859	<i>Яцків Ярослав Степанович</i>	1375, 2317
<i>Яворський М. І.</i>	60	<i>Яцюк Арсеній Іванович</i>	1769
<i>Ягич В.</i>	309	Яцюк Р. А.	1769
Яговдик І. О.	671	<i>Яшин Л.</i>	870
Якимович Б. З.	1372	<i>Яшник В. Н.</i>	1282
Якібчук М. В.	505	<i>Яшовський Михайло</i>	644
Яковенко В. П.	578	<i>Яценко Володимир</i>	1311
Яковенко Н.	249	<i>Яценко І.</i>	765
<i>Яковенко Наталя</i>	606	Ящук П.	1727
<i>Якович В.</i>	1770	<i>Ящуржинський</i>	
<i>Яковченко Микола Федорович</i>	709, 1046, 2029	<i>Хрисанф Петрович</i>	1887
Якубович М. М	376, 377		
Якубський Б. В.	603		

ПОКАЖЧИК НАЗВ ТВОРІВ

А. Б. Резнік — вчений, талановитий, педагог-новатор	1930
А. П. Александров та українська наука	509
Авиаторы Национального авиационного университета в боях за Родину	699
Аврамов Виталий Прокофьевич	266
Автобіографія / [Шевченко Т. Г.]	1360
Автограф — частка серця на долоні. За кожним — особистість і життя...	1028
Автограф : альм. Хмельниц. обл. орг. Нац. Спілки письменників України	1727
Агатангел Кримський — учений та письменник	958
Агатангел Кримський: поклик Сходу : спроба трактату в особах	2187
Адвокат журналістики : спогади про Ігоря Лубченка	1932
Адмирал Василий Степанович Завойко (1812—1898). «Сделать всё, что в силах человеческого возможно»	1962
Академик ВАСХНИЛ Борис Петрович Гурьев. Селекция, семеноводство и агротехника кукурузы	1933
Академик Владимир Михайлович Ажажа	1758
Академик НАН Украины Виктор Григорьевич Барьяхтар. Жизнь в науке	510
Академик Николай Николаевич Горев. Страницы жизни	511
Академик Сергей Владимирович Пелетминский	1759
Академік архітектури Бекетов	268
Академік Валентин Грищенко у спогадах	1456
Академік Микола Бажан. Редактор, видавець, енциклопедист	1349
Академік Олександр Савич Мельничук і сучасне мовознавство	512
Академік Петро Тронько на Прикарпатті	513
Академія наук вищої освіти України	7
Акимовка. История. Люди. Судьбы	850
Александр Дмитриевич Михилев — профессор Харьковского Национального университета имени В. Н. Каразина	1760
Александр Сергеевич Давыдов — ученый и личность	514
Александр Тышлер и Мелитополь	938
Александра Николаевна Тюнеева : (1888–1984)	1761
Алексеев: ученый-педагог-краевед	1794
Алексей Стаханов. Жизнь и подвиг	1345
Алмаз Украины: пятидесятилетие работы Института сверхтвердых материалов им. В. Н. Бакуля (1961–2011 гг.)	1376
«Алфавит собранный, рифмами сложенный...» свт. Іоана Максимовича як явище агіографічної культури українського бароко	335
Альманах 2008–2012 Міжнародної україно-німецької літературної премії ім. Олеса Гончара	1728
Альманах пошани й визнання Полтавщини : 100 видат. особистостей Полтавщини минулих століть	1377
Альпинисты Киева	700
Альтернативне літературознавство. Проза Ліни Костенко і Ференц Ліст	1159
Альфред Федецький поет фотографії	1168
Амет-Хан — гордость Крыма! Сын Алупки в памяти народной	944
Амет-Хан в памяти современников	1935
Амет-Хан Султан — летчик из легенды	956
Амет-Хан Султан. Жизнь, как подвиг	955
Анатолий Абдурагимов (1937–1992)	2219
Анатолий Ганькевич. Герой своего времени	2009
Анатолий Москаленко: поступать только по велению души	945
Анатолий Николаевич Туренко : Ученый. Новатор. Руководитель	1763
Анатолій Дімаров та його книги	946
Анатолій Дмитрович Жирнов	1764
Анатолій Олексійович Копилов. Особистість у вимірі епохи	1765
Анатолій Філінок: на службі українській освіті й науці	1936
Анатолій Хостікоєв. Головна роль	947
Ангели Врубеля	1154
Английская «радуга» Виктора Трофимова	948
Андрей Борисович Северный. Ученый и Человек	1766

Андрій Володимирович Недзвідський	1768
Андрій Мельник. Спогади, документи, листування	1529
Андрій Якович Ворончук	1195
Анестезиологія в лицах	68
Ані слова про «Зіркову хворобу» : портрети на тлі епохи	2102
Анна Руська — королева Франції в світлі історичних джерел	390
Анна Руська — королева Франції	391
Анна Ярославна	1119
Антологія літераторів Обухівщини	1729
Антон Попель та Львівська архітектурно-художня школа зламу XIX—XX ст.	217
Апостол Севера і Юга. Митрополит Кировоградський і Николаєвський Нестор (Анисимов)	1012
Аріадна Костянтинівна Поставна (1932–2008)	951
Аркадій Исаакович Эпштейн. След на земле	1458
Аркас Микола Миколайович. Шануємо пам'ять патріота України	289
Арсеній Іванович Яцюк : спогади друзів, колег та учнів	1769
Археологічне музейництво	39
Архівна спадщина кооператора, державного і громадського діяча М. В. Левитського	305
Архівна спадщина Олександра Довженка	278
Архієпископ Інокентій (Борисов): релігійно-філософські погляди	276
Архімандрит Мельхіседек Значко-Яворський	1140
Архітектор Григор'єв. Київський спадок	1153
Архітектори України	1942
Афганістан — це і наш біль	701
Б. Є. Патон: 50 років на чолі академії	515
Б. И. Коротяев: педагогические взгляды	408
Байкери України	58
Батько і син Підгаєцькі: дві долі	1770
Батюшка з очима неба	1578
Батя : нариси про життя і творч. шлях видав. балетмайстера Срібної Землі — Закарпаття нар. артиста України М. Л. Суслікова — худож. керівника заслуж. ансамблю танцю України «Юність Закарпаття» обл. Будинку культури профспілок	2093
Бачу ваш біль	1354
Без вини звинувачені : про репресії працівників ветеринарної медицини Вінниччини в період тоталітарного режиму XX ст.	882
Без пісні життя безголове... : жит. і творч. шлях заслуж. працівника культури України Г. М. Драгинця	953
Бекир Чобан-заде : жизнь, судьба, эпоха	1325
Беларусы Донеччыны	829
Белорусы Донетчины	829
Бердянський державний педагогічний університет : Історія. Сьогодні	1379
Берега моей жизни	1033
Бережанська земля: храми і люди	2233
Бережанці у вінок Маркіяну	1951
Бизнес и бизнесмены	863
Билет на вчерашний спектакль : этюды в ностальгических тонах	709
Биографическая энциклопедия НБС — ННЦ	1953
Биографический словарь Крыма	2262
Бібліографічна комісія наукового товариства імені Шевченка у Львові (1909–1939) : напраями діяльн. та постаті	516
Бібліотека, роки, люди, долі	703
Біла зірка України : невігадані історії з життя Оксани Білозір	1248
Білоцерківський біографічний словник. Матеріали	118
Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841–2011	91
Бірюков Іван Андрійович	1771
Благодарю, Вселенная! О Викторе Шулакове	1463
Благородний вимір наукового подвижництва	517
Блакитне небо Михайла Петренка	1955
Блискавка з темряви : Володимир Забаштанський очима сучасників	1956

Блохин. Вертикаль победы	1118
Богдан Гаврилів: літопис життя і краєзнавчої діяльності	518
Богдан Степанович Посацький	1958
Богдан Ступка в фільме «Тарас Бульба»	959
Богдан Хмельницький	1095, 1096
Богдан Хмельницький. Іван Виговський. Петро Дорошенко. Іван Мазепа	704, 705
Богдана Пилипчук — українським духом окрилена	2113
Богуслав. Історія і сучасність	909
Бойківське сузір'я : слов. персоналій Бойківщини	2083
Большая книга жизни. Владимир Рыбак	2285
Большая книга жизни. Григорий Навричевский	1336
Большая книга жизни. Ефим Звягильский	2286
Большая книга жизни. Ринат Ахметов	2287
Большой энциклопедический иллюстрированный словарь	1
Бонді, або повернення Богдана Весоловського	1201
Борис Александрович Михеев	2104
Борис и Глеб ; Нестор Летописец	832
Борис Макарович Остапчук (1911–1988): ветеран развития электромонтаж. пр-ва СССР и УССР, гвардеец тыла, почет. строитель УССР, организатор и первый управляющий трестом «Донбасспромэлектромонтаж» (1960–1971 гг.), персонал. пенсионер Донбасса, орденоносец	2191
Борис Миколайович Мозолевський любив і умів дарувати минуле, прадавнє	488
Борис Олійник. Літературний портрет	1944
Борис Павлович Єгоров	519
Борис Смирнов-Русецкий. Дневники. Письма	1629
Бородаєвський Сергій Васильович	1772
Бородін Євгеній Іванович	1773
Браницькі (рід)	1721
Брати Бусли. Життя за Україну	1075
Братя Меладзе последние романтики	1245
Будителі. «Руська Трійця» та її послідовники	932
Будитель національного духу	963
Будівничий культури : зб. матеріалів до 100-річчя від дня народж. П. Лінтура	520
Будник. Дело всей жизни	964
Бужковичі. Триумф і трагедія	894
Буковини пишний цвіт	706
Буковинське село Давидівці з глибини віків: від і до : (події, свята, обряди, постаті й дати XIX-XX ст.)	879
Буковинський Жайвір : сторінки життєпису Сидора Воробкевича	1546
Буковинський Златоуст Анатолій Добрянський	1966
Буковинські композитори	120
Булгаківська Буча	1224
Буття моєї родини	1677
Бушин. Життя мого вчителя	972
Были и небыли нашего футбола	870
В Афганістані, в «чорнім тюльпані»...:	
книга пам'яті полеглих в Афганістані, Івано-Франківська область	165
В ім'я України: Василь Нікітін : листи, ст., спогади	1466
В мире Короленко	2045
В обіймах мистецтва : сторінки життя і творчості художника А. Г. Лазарчука	1264
«В степах лежить моє серце...» : до 100-річчя від дня народж. М. Л. Нагнибиди (1911–1985)	1776
В Україні жіноче обличчя	48
В четвертое измерение	2178
В. А. Кременський — Цюлковський підводного світу	2071
В. В. Бойко : бібліографія	1775
В. В. Дубровський (1897–1966) як сходознавець	374
В. Г. Ротмистров и А. А. Сапегин: у истоков селекционно-генетического института ; Н. И. Вавилов и А. А. Сапегин: верность в дружбе и науке	365
В. И. Вернадский и Крым : люди, места, события...	290
В. И. Вернадский. Крымское наследие	291

В. І. Даль в мировій культурі : сб. науч. работ	218
В. І. Вернадський та В. Г. Короленко: у поєднанні доль і поглядів	1711
В. М. Глушков і Київський університет	1218
В. М. Глушков. Минуле, що лине у майбутнє	292
В. О. Добровольський : служіння науці і Вітчизні	1864
В. Ф. Войно-Ясенецький — учений, мыслитель, Архиепископ Лука	2165
Важка атлетика України (1895–2011)	1417
Валентин Анатолійович Змороч	1504
Валентин Каменський — геолог від Бога	1065
Валентин Мороз: життя і творчість	994
Валентин Степанович Підгорський	1777
Валентина Лозовая: судьбы крылатые страницы	2275
Валентину Руденко — 75	1164
Валерій Брюсов і Микола Вороний: архітектоніка поетичного твору	381
Валерій і Сандра : листування Валерія Марченка із Сандрою Фапп'яно	1636
Валківська енциклопедія	30
Валківське дворянство	857
Ванда Скорохватова — діяч музичної освіти і культури Поділля	966
Василий Дмитриевич Братусь. Путь на вершины хирургии	1534
Василий Ермилов ожидает весну	2194
Василий Иванович Ларин	1778
Василий Круглый: симфония, дуэт и соло в круге для метания молота. От Анатолия Скаленко до Александра Гурмаженко и далее...	1070
Василь Барвінський і сучасна українська музична культура	521
Василь Гайдамака: літ. портрет	2312
Василь Голобородько. Листи...	1633
Василь Доманицький: особистість і науково-творча спадщина	1970
Василь Кантемір — «Остап»	1185
Василь Кімаковський: яскраве життя	1829
Василь Николяк «Клен» — Голова проводу ОУН Дрогобиччини	2292
Василь Стус: Поет і Громадянин. Книга спогадів та роздумів	1467
Василь Суразький: апологія православної традиції	376
Василь Сухомлинський, Іван Ткаченко, Олександр Захаренко: концепти продуктивної педагогіки	349
Василь Сухомлинський: життєвий шлях та педагогічні погляди	522
Вдовині діти : твої люди, Вінниччино!	838
Везувій пламенних сердець или о людях творческого лика...	845
Велика Рада України. Імена славних сучасників	1971
Велика сучасна енциклопедія	3
Великая княгиня Александра Петровна (инокиня Анастасия) и деятельность Киево-Покровського монастиря-больниці в концe XIX — началe XX веков	1957
Великая княгиня Руси — украинка Елена Глинская	1296
Великая миссия : факты, док., свидетельства	839
Великая Отечественная война. Армяне в боях за Крым	725
Великдень у Романівці	1492
Великие в Черновцах	928
Великие советские менеджеры — создатели военной техники XX века	1455
Великий Березний	1901
Великий енциклопедичний ілюстрований словник	2
Великий князь Дмитрій-Любарт и его современники	1321
Великий князь Дмитрій-Любарт і його сучасники	1321
Великий князь Руси Ярослав Мудрий	1021
Великий переділ. Незвичайна історія Михайла Грушевського	437
Великий українець із Тернопілля : Ярослав Стецько: життєвий шлях Провідника ОУН	1162
Великі і відомі : сто історичних образків	782
Великі митрополити України	809
Велич Кожедуба : спогади, інтерв'ю, факти, фотознімки, вірші	2220
Велич слова	1730
Венедикт Олександрович М'якотін	1779
Вергуни: нашому роду нема переводу	1679
Вершини українського баскетболу	1983
Вехи життя Дениса Николаевича Калюжного	1266

Взгляд через десятилетия. Физики и математики первой группы БГПИ 1965–1970 гг.	710
Вибір громади	2004
Вибране листування на тлі доби	1641, 1642
Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського	524
Вибрані твори	587, 588
Вивчення життя і творчості Великого Кобзаря через художню рецепцію літературної шевченкіани	379
Вивчення творчості Наталі Баклай у школі	2134
Видання Івана Федорова та Петра Мстиславця з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського	286
Видання творів Тараса Шевченка у фондах музею «Кобзаря»	1780
Видатні болгари в історії України	64
Видатні випускники Одеського національного політехнічного університету, 1918–2013	65
Видатні вчені-ботаніки	59
Видатні вчені-математики Львівської політехніки (1844–1939)	168
Видатні діячі культури та мистецтв Буковини	194
Видатні Запоріжці	121
Видатні особистості Інституту журналістики	1972
Видатні поляки в історії України	66
Видатні постаті в історії України ХХ ст.	711
Видатні росіяни в історії України	67
Видатні теплоенергетики України	1973
Видатні українські вчені у світовій науці	60
Видинівський феномен Василя Куфлюка	2017
Виднокрай: історія Тальнівщини в людях, подіях та експонатах музею	886
Видные деятели педиатрии	1974
Видные деятели хирургии	1975
Вижниччина — ворота Карпат	902
Византинист Федор Успенский (1845–1928)	2150
Вийшов Кобзар з Поділля	1216
Виктор Гладуш — личность на фоне эпохи. Воспоминания современников	1470
Виктор Некрасов	2076
Вилен Мартиросян — народный генерал	1490
Винаходи та інновації. Винахідники України	1387
Вистраждане і пережите. Мемуари Олега Бабишкіна і спогади про нього	1471
Виталий Савчен : Фронтвик — нет выше звания	1976
Витязь молоді української поезії : В. А. Симоненку – 75 років	1781
Вишнева повинь : антол. сучас. жіноч. поезії Полтавщини	1731
Від «Поліграфтехніки» до ПФК «Олександрія» : 20 років ПФК «Олександрія»	826
Від арифмометра до високих технологій : до 40-ї річниці створення інформ. служби МВС України	1977
Від військової контррозвідки до вивчення таємниць тисячоліть	525
Від гетьмана до гетьмана: рід Скоропадських в історії України	1681
Від Гощі — до Корця	713
Від імені Пам'яті : антол. літераторів Білої Церкви кількох поколінь, присвяч. 65-річчю Перемоги над гітлерів. фашизмом	1978
Від любові до болю : творчий портрет Михася Ткача	612
Від сільського хлопця до академіка	1979
Від Тіраса до Дністра, або історія одного міста	828
Від учителя — до вченого	1782
Від щирого серця	1272
...Відданий Богові та Україні	1472
Відкриття Миколи Руденка	1172
Відомий український економіст Наталія Миколаївна Внукова	1783
Відомі лікарі Чернігівщини	122
Військовий писар Андрій Семенович Товстик	526
Вікентій В'ячеславович Хвойка та його внесок у дослідження давньої історії України	527
Віктор Гаман : до 75-річчя від дня народж. укр. письменника	1784
Віктор Дмитрович Романенко. Життя, присвячене науці	1785
Віктор Петров. Нариси інтелектуальної біографії вченого	273
Вілен Горський: дотики, смисли, споглядання	528

Вільк Станіслав. Doctor Honoris Causa Волинського національного університету імені Лесі Українки	973
Вільнянськ. До 170-річчя від дня заснування міста (1840–2010)	613
Він з нами був : (поет Борис Мамайсур у спогадах і листах)	1637
Він пізнав істину. Біографічний нарис про Миколу Гулака	1115
Він смерті у вічі дивився : 125-річчю від дня народж. Отця Ю. Свістеля присвяч.	1038
Вінницька обласна організація інвалідів Великої Вітчизняної війни та Збройних сил України	841
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (1912–2012)	1388
Вінницький олійножировий комбінат. 55 років	1389
Вінниця у 1917 році : революція у провінційному місті	1911
Вінниччина журналістська	123
Віра Крокіс — і ніжна, і незламна донька України	2114
Віра Річ. Творчий портрет перекладача	368
Вірмени України	842
Вірна дочка України. Слава Стецько: життєпис у боротьбі	1163
Віталій Арсентійович Ткачук	1474
Віталій Григорович Дончик	1786
Віталій Іларіонович Стріха. 1931–1999	1787
Віталій Павлович Суслов: до 90-річчя від дня народж.	1980
Вітчизняна кінорежисерська школа: персоналії	279
Віче : зб. наук. пр. на пошану д-ра іст. наук, проф., першого ректора Київ. славіст. ун-ту Ю. М. Алексєєва з нагоди його 70-річчя	530
Вічні акорди життя	843
Вічно в пам'яті і в серці українця... : вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка в Захід. Україні (1843–1939 рр.)	1039
Владимир Андрианов — великий корабел : (неизвест. и забытые страницы биографии)	1004
Владимир Викторович Федоров	1788
Владимир Григорьевич Шинкаренко — педагог, ученый	1789
Владимир Даль — светоч славянской культуры	318
Владимир Кожухарь. Магия таланта	1101
Владимир Натанович Орлов : к 80-летию со дня рождения	1981
Власов Вячеслав Всеволодович : 55-річчю з дня народж. присвяч.	1790
Во славу золотого тризуба	2168
Военный инженер Э. И. Тотлебен	2120
Возвращение домой Михая Мункачи...	2127
Возрождение памяти: воспоминания свидетелей и жертв холокоста	1475
Воин, педагог, писатель: слово об Андрее Глуценко	1798
Волинська Духовна семінарія (1796–2011 рр.)	676
Волинська літературна еміграція	200
Волинський національний університет імені Лесі Українки	1390
Волинські образки: ковельська еліта другої половини XIX століття	680
Волинські письменники в діаспорі	195
Волинь літературна: наші сучасники	1982
Волков Дмитро Андрійович	1791
Володар казкових скарбів : (слідами Ю. С. Виноградського)	940
Володарі трьох ключів. Життя і діяльність князівської родини Сангушків	1725
Володарський район: греки и греческие общества	1985
Володимир Вернадський	1313, 1314
Володимир Винниченко — Розалія Ліфшиць: епістолярний діалог (1911–1918 роки)	1638
Володимир Винниченко: «Бо я — українець»	615
Володимир Винниченко: від Єлисавета до Мужена	1986
Володимир Винниченко: досвід неklasичного мислення в історії української філософії	425
Володимир Винниченко: жінки у творчості й житті	616
Володимир Винниченко: утвердження українськості	1987
Володимир Гнатюк : життя та його діяльн. в галузі фольклористики, літературознав. та мовознав.	415
Володимир Дідик: спомин про пережите	1555
Володимир Захар'єв: «... й до скопу буду тільки ним ідти!»	1007
Володимир Івасюк. Відлуння твоїх кроків...	1476
Володимир Івасюк: перлини духовності України	1337
Володимир Іконников — дослідник історії Росії	299
Володимир Качкан в літературно-критичному ореолі	979

Володимир Качоровський: борець-просвітянин	1343
Володимир Миколайович Образцов. 1874–1949	329
Володимир Михайлович Ковалевич	1792
Володимир Павлович Лаврінченко	1793
Володимир Старосольський: громадсько-політична та наукова діяльність (1878–1942)	330
Володимир Удовенко: життєпис репресованого професора-гігієніста	307
Володимир Югов : літ. портр.	1945
Волшебник из Одессы : по следам Исаака Бабеля	943
Вольнский демиург В. Г. Короленко : ровенские страницы биографии писателя	1229
[Воля О.] Щоденник. Сорок років. 1969–2009	1620
Вони змінили світ	49, 50
Вони прославили Буковину	124
Вооруженный пограничный конфликт в районе озера Жаланашколь (13.08.1969)	24
Воронин	1368
Восемь шагов по следам учителя	2305
Воспоминания врача Натана Ширмана	1606
Воспоминания и размышления торакального хирурга	1568
Воспоминания о Георгии Петровиче Сербском	1549
Воспоминания о Е. П. Блаватской и «Тайной Доктрине»	1469
Воспоминания о Н. И. Зазыбине	1989
Время. Люди. Уголь...	1478
Время. События. Лица	1572, 1573
Время собирать камни...	1486
Все остается людям : воспоминания о Ю. А. Банникове	1479
Всеволод Гаршин і Україна	2268
Всеволод Нестайко: «Я все життя писав саме для дітей — писав з любов'ю, болем і тривогою»	1794
Всесвіт Івана Нечуя-Левицького : матеріали до 170-річчя з дня народж. письменника	1990
Всеукраїнська організація інвалідів війни та Збройних сил : пам'ятні імена	1991
Встречи с Валентином Сильвестровым	1618
Вчений, письменник, керівник : до 75-ліття В. І. Воловика	1795
Вчительська доля. Літопис освіти Рівненщини в особах і подіях	1992
Вчителю мій... : нариси з історії освіти Миколаїв. р-ну Одес. обл.	830
Вшанування Маркіяна Шашкевича в Галичині у першій половині ХХ століття : скульптура, пам'ят. табл., фалеристика, філателія, сфрагістика, філокартія	1215
Вшанування пам'яті «Руської трійці» (Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький)	617
Вы — свет мира : очерки жизни В. Л. Бандурова	1124
Выдающиеся металлурги и литейщики Харьковщины	623
Выдающиеся россияне в истории Украины	67
Выдающийся ученый — судостроитель Магула Валентин Эммануилович	1965
Выдубицкий Чуда архангела Михаила монастырь : история в лицах, памятниках архитектуры и церковного искусства	687
В'ячеслав Антонович Квітінський	983
В'ячеслав Липинський та його доба	531
В'ячеслав Липинський: етнічний поляк, політичний українець	432
В'ячеслав Палкін. Шляхами хорового мистецтва	1205
В'ячеслав Чорновіл. Нарис портрета політика	1025
В'ячеслав Чорновіл: журналіст, борець, державотворець	1024
Г. В. Самсонов — ученый, учитель, друг	532
Г. И. Петровский: практика строительства социалистического государства в Украине (1919–1938 годы)	378
Г. И. Челпанов и его роль в развитии психологического образования и науки славянских государств	1993
Г. І. Гончарук і ті, хто про нього. Газетні розум та емоції	984
Г. І. Челпанов і його роль у розвитку психологічної освіти і науки слов'янських держав	1993
Г. С. Костюк — особистість, вчений, громадянин	533
Гавриил Иванович Горецкий, 1900–1988	312
Галицько-волинський князь Роман Мстиславич. Володар, воїн, дипломат	2145
Гальченко А. В. «Курли» останнє журавлине : з неопублік. поезій А. Гальченка та спогади про нього	993

Гандбольна зірка із Закарпаття	985
Ганна Чубач : літ. портр.	1671
Гармония урока или Уроки жизни народного учителя СССР Палтышева Николая Николаевича	1206
Гармонія бунту : бібліогр. літературозн. та реценз. ст. за творчістю Олега Гончаренка	1999
Генерал Александр Самсонов: возвращение	996
Генерал Мирон Тарнавський — життя і чин : до 125-річчя від дня народж. Начального Вождя Укр. Галиц. Армії	1372
Генерал Мирон Тарнавський (1869–1938)	2001
Генерал Пётр Шкидченко : воспоминания современников и док.	1480, 1481
Генерали (адмірала) Збройних Сил України (1991–2011 рр.)	71
Генералы	70
Генеральна старшина УПА : зб. наук.-попул. ст. про генералів УПА	718
Генеральный конструктор Г. Н. Чернышев	1122
Геніальний сподвижник козацьких родів Максимовичів і Тимківських : (наук. матеріали III Максимовичівських читань), м. Переяслав-Хмельницький, 6–8 жовт. 2011 р.	219
Геннадий Яковлевич Попов : в память об учителе	995
Георгий Береговой	1348
Георгий Иосифович Чернявский, профессор Харьковской государственной академии культуры	1796
Георгий Седов: северное сияние Приазовья	1952
Георгий Челпанов. Жизненный путь и научный подвиг	941
Георгій Вороний та його родинне оточення. Крізь тернії — у вічність. Відновимо імена — відродимо Україну	535
Георгій Вороний. Вчений, який випередив час на століття	534
Гербарий И. К. Бойко	501
Герич Дионісій Іванович: сто випадків з практики районного хірурга	1482
Герои Социалистического Труда Одесщины, 1940–1990 гг.	779
Героизм горловчан. Книга памяти	2002
Герої — освітяни і науковці України	719
Герої землі полтавської	125
Герої України: Хмельницька область	199
Герої українського неба	919
Героїчний чин ОУН і УПА на Дрогобиччині в роки Другої світової війни	2062
Герой Советского Союза Галина Петрова	2026
Герой України Василь Петринюк	1276
Гетьман Мазепа у фольклорі і літературі	366
Гетьман Петро Сагайдачний на сторожі України	397
Гетьмани й козацькі отамани	720
Гетьмани України	721
Гетьмани України-Русі	814
Гладкіх Василь Іванович : біогр., звіт про діяльність	998
Гладун Зиновій Степанович	1797
Гладунський Василь Назарович. Керівник, педагог, науковець	2003
Гладью вышитые годы : очерки о запорожанках — ветеранах войны и труда	722
Глобалізація і глобалістика: історія, теорія, практика, персоналії	614
Гніздо вільнодумства і гуманності: садиба Ліндфорсів-Русових в Олешні та її мешканці	1692
Гоголь. Містика та реальність	999
Голгофа академіка Кравчука	1000
Головное КБ фирмы Янгеля. История. Достижения. Люди	852
Голоси здалека : (Пом'яник–12)	136
Гольфстрим его души : киносценарии, отдел. материалы, воспоминания об авт.	1565
Гордість Віньковеччини	823
Гордість Житомирського державного університету імені Івана Франка — його випускники	87
Гордость первой столицы	2015
Горизонти українотворення в публіцистиці М.І. Костомарова. Микола Костомаров у контексті сучасності	637
Горные инженеры-строители — выпускники Донецкого вуза 1947–2010 годов	2309
Город «на стыке моря и лимана» и Мир	848
Город мраморных ангелов	2016
Город, ставший судьбой	1005
Горшков Петро Олексійович	1799

Господарський суд Львівської області	2011
Гошанщина в іменах : [450 життєписів людей пов'язаних з Гошанським р-ном Рівнен. обл.]	2012
Грабове моє — мій рідний край	858
Градовський Анатолій Володимирович : д-р пед. наук, професор	1800
Градовський О. Д.: життя та правова діяльність	422
Графи Браницькі: підприємці та меценати	655
Графи Шенборни	1702
Грачёв Виктор Васильевич — Главный испытатель ракет КБ «Южное»	2013
Гребінчин край пам'ятає героїв-визволителів : нариси, спогади за матеріалами район. газ. «Гребінчин край»	724
Григір Тютюнник. Нові дослідження і матеріали	2014
Григір Тютюнник: текстологічна та джерелознавча проблематика життя і творчості	418
Григорій Маразли. Честь паче почеси	1241
Григорій Николаевич Минх, 1836–1896	448
Григорій Сковорода	1329, 1330
Григорій Квітка-Основ'яненко	1327, 1328
Григорій Косинка, Ольга Стрілець та інші	881
Григорій Сковорода	1331
Григорій Сковорода. Тарас Шевченко. Іван Франко. Леся Українка	1332
Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко в духовній історії України	508
Громадська та наукова діяльність Юліана Целевича (1843–1892 рр.)	2163
Грузини Дніпропетровщини: історія та сучасність	854
Гуменюк Віталій Якович	1802
Далеко від Батьківщини	2018
Данило Апостол	1315, 1316
Дар Бога	2226
Дарія Гусяк — вірна донька України, духовна мати українства	2115
20 років Інституту електронної фізики Національної академії наук України (1992–2012)	170
24 художниці	2125
200 вулиць Івано-Франківська	2005
212 світанків з Миколою Вінграновським : (спогади про незабут. великого Українця)	1518
90 років Харківському гуманітарно-педагогічному інституту	1391
10 міфів про Павла Лазаренка	2186
Дворянский род Анненковых	1938, 1676
Девять вечеров с Галиной Кузьменко	1491
Декани медичного факультету Університету Св. Володимира : (Національного медичного університету імені О. О. Богомольця) 1841–1919	171
Дело его жизни продолжается...	2231
Дем'ян Многогрішний — гетьман Сіверський	1170
Дем'ян Многогрішний	1001
Деражнянський край крізь призму людських доль	126
Державний архів Одеської обл. Путівник	209
Державні нагороди України. Кавалери та лауреати	10
Державній установі «Інститут отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка НАМН України» 50 років	2021
Державно-правові погляди С. П. Шелухіна	476
Державотворча і націєтворча діяльність П. Конашевича-Сагайдачного в українознавчому вимірі	485
Дерматовенерологія, імунологія та алергологія в наукових працях професора Солошенко Ельвіри Миколаївни	1803
Десята муза Кіровоградщини	758
Дешифрація до шевченкіани Миколаївщини	644
Джерела з історії Полтавського полку (середина XVII—XVIII ст.)	622
Джерела пам'яті : Мойсинці, Демки, Придніпровське з найдавніших днів до сьогодні	2188
Димитрій (святий). Життя святих : (Четьї Мінеї)	728
Директор XXI століття 2012 : переможці та лауреати Всеукр. конкурсу	2022
Дирижер и его оркестр	2035
Дитяча література. Біографії українських письменників II половини XIX — початку XXI століття	61
Діалог через океан: Юрій Шевельов, Олесь Гончар	937
Ділова Київщина	1392
Діти Дикого поля	1918

Діячі державної влади та самоврядування Дніпропетровської області: історичні нариси	1902
Діячі науки і культури України: нариси життя та діяльності	52
Дмитрий Чижевский и европейская культура	1905
Дмитро Антонович: життя та діяльність	495
Дмитро Байда-Вишневецький	1283, 1284
Дмитро Білоус : літ. портр.	1946
Дмитро Донцов: ідеологічний портрет	2075
Дмитро Костянтинович Толопко : до 100-річчя від дня народж.	536
Дмитро Чижевський і європейська культура	1905
Дневник приказчика. Кануны	2023
Днепропетровские зодчие. Люди-легенды	791
Дні летять, як осінні листя з беріз	1621
Дніпропетровський державний аграрний університет. Історія. Сучасність. Особистості. 1922–2012	1393
Дніпропетровський інженерно-будівельний інститут — Придніпровська державна академія будівництва та архітектури — 80 років	2024
Добридень, Березівко!	880
Доктор Булгаков	302
Доктор географії Григорій Величко	1904
Доктори наук, професори Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка	172
Документальна скарбниця Шевченківських лауреатів	560
Докучаєва Євгенія Миколаївна	1805
Доля генерала	1103
Доля, створена талантом. Спогади про Володимира Боденчука	1493
Доля. Рієг 21	1231
Донецький національний технічний університет	1394
Дорога додому. Спогад про Галину Хоткевич	1494
Дорога к людям	1256
Дорога людина	2277
Дорогами подвигів и славы. Снежняницы на фронтах Великой Отечественной войны	731
Дороги до храму милосердя : зб. розповідей про ветеранів праці стаціонар. установ Харків. обл.	732
Дороги життя. Моя трудова книжка : (події і факти, спогади і роздуми)	2135
Дорогою боротьби : (силою і зброєю!)	1011
Дорогою натхнення та краси	2025
Досліджуючи духовні скарби України : до 60-річчя від дня народж. і 35-річчя наук.-пед. діяльн. проф. О. М. Завальнюка	1806
Дослідник на ниві шевченкознавства : зб. наук. ст. М. І. Мацапури	537
Дослідники історії Південної України	173
Другий «Крик з могили» Миколи Холодного, почутий і записаний Михайлом Каменюком у Вінниці	1622
Дунины из глубины веков	1685
Дурняк Богдан Васильович	1807
Духовенство Одессы, 1794–1925	128
Духовна держава Тараса Шевченка	461
Духовна скарбниця Чутівщини	1733
Духовний і життєвий подвиг Туптала Данила Савича (святителя Димитрія Ростовського) (11.12.1651–28.10.1709)	1808
Духовный облик В. И. Вернадского: культурологический анализ эпистолярного наследия	1634
Душа осяяна театром : життєвий і творч. шлях нар. артиста України М. Коцюлима	2030
Душа, покликана любити. Взірєць служіння рідному місту : штрихи до портр. радіожурналістки, лауреата премії ім. Йозефа Главки Н. Милашенко	1496
Душели Герзмава: Быть достойным своего времени	2031
Душею до людей — крилами до неба : нарис про життя і творчість В. Загороднюка	1358
Евгений Березняк рассказывает : воспоминания майора Вихря	1461, 1462
Евгений Карташов — портрет на фоне города	1040, 1041
Евгений Лапин : портрет в интерьере времени	1202
Евреи Левобережной Украины. История и культура	223
Екзистенційні виміри філософсько-антропологічного пізнання: творча спадщина В. Шинкарука	220

Екзистенція української людини в прозі Валер'яна Підмогильного : (на матеріалі роману «Невеличка драма»)	2060
Економіст Іван Васильович Вернадський	952
Еліта держави — видатні випускники Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»	1395
Еліта Кременеччини міжвоєнного періоду ХХ ст.	2240
Еліта медицини України	1396
Еміграція в оцінці Івана Франка	500
Емма Андіївська: проблеми інтерпретації	538
Енергія оригінальності : (поезія Ярослави Павличко) : троєслов літ.	1280
Енциклопедія історії та культури карпатських русинів	29
Енциклопедія історії України	11
Енциклопедія нашого українознавства	16
Енциклопедія некропознавства	12
Енциклопедія педагогічних династій Житомирщини	819
Енциклопедія педагогічної освіти України	13
Енциклопедія судової експертизи	14
Енциклопедія Сучасної України	4
Епістолярій Уласа Самчука в інтер'єрі доби	2196
Епістолярна спадщина академіка Д. І. Яворницького	1640
Епістолярна спадщина Василя Горленка	2042
Епістолярна спадщина Ярослава Пастернака	1646
Епічна проза Геннадія Щипківського	462
Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму)	413
Естетична функція синтаксису прози Івана Багряного	382
Есть такая страна : очерки о донец. олимпийцах	783
Етюди про галицьких кмітливців : зб. портрет. біогр. нарисів винахідників Прикарпаття	794
Є поети для епох	1027
Євангеліст Лука з княжого Галича	2094
Євген Коновалець — творець ОУН	1262
Євген Лазаренко — видатна постать ХХ століття	221
Євген Павлович Гребінка і Гребінківщина	1235
Євген Паранюк: етнограф, дослідник української діаспори, меценат	222
Євген Петрушевич (1863–1940)	2192
Євгенія Мірошніченко	1356
Євмен Доломан : літ. портр.	1947
Єлизавета Милорадович (1832–1890) в українському суспільно-політичному русі	433
Жанрово-стильові аспекти творчості Лесі Українки	539
Жанрово-стильові особливості прози Василя Шевчука	458
Жаринка пам'яті в руках моїх...	931
Жива легенда нашої культури	986
Жива пам'ять. Книга пам'яті про окуповане місто Дніпропетровськ у роки Великої Вітчизняної війни 1941–1943 рр.	148
Живий у пам'яті людській	1499
Живі у пам'яті	149
Жизнь архитектора Дмитренко (1858–1918)	960
Жизнь замечательных заводов	840
Жизнь и судьба Иосифа Рапопорта : посвящ. 100-летию со дня рождения выдающегося генетика ХХ ст., Героя ВОВ	2037
Жизнь изобретателя : [автобиограф.] страницы из жизни первого харьков. авиаконструктора : (воспоминания, док., факты)	1485
Жизнь как молитва, или «Вечный» Первый зампред : кн. памяти	971
Жизнь моя — полет : жизнь и творч. путь хореографа Р. Мазура	1524
Жизнь моя, кинематограф...	1488
Жизнь, отданная городу : памяти Геннадия Шулипы (мэра г. Белая Церковь в 1988–2006 гг.)	1608
Житие святого благоверного Игоря, князя Черниговского и Киевского : служба благовер. князю Игорю Черниговскому и Акафист	1047
Жития святых врачей, целителей и бессребренников	734
Житомиргаз : 55 років історії	1397

Житомирская научная бухгалтерская школа в персоналиях	2038
Житомирській області — 75 років: етапи розвитку, видатні постаті і події	1420
Життєвий і творчий шлях професора і вчителя Аурела Зиновійовича Георгіци	540
Життєвий та творчий шлях академіка НАН України М. В. Пасічника	541
Життєвий шлях Галини Голояд — «Марти Гай»	1076
Життєві скарби : нариси про земляків	927
Життєві шляхи родини Тулубів	1686
Життя в координатах пізнання : до ювілею М. І. Панчука	542
Життя в мистецтві. Іван Сергійович Корнієнко	1809
Життя і діяльність Степана Бандери: документи і матеріали	1501
Життя і постать Пантелеймона Куліша у листуванні, спогадах сучасників та шанувальників	1560
Життя і слово Юрія Шипа : літ. портр.	1674
Життя і сцена Миколи Іванова: історія українця в італійському Рісорджименто	294
Життя і творчість Ніла Хасевича	1077
Життя і чин Анатолія Погрібного	543
Життя його — «Чорноморка» : пам'яті Л. Міщенка	1502
Життя на тлі історії ОУН: Білас і Данилишин	2214
Життя прожити — не поле перейти	1144, 1616
Життя та діяльність Йозефа Панека	334
Життя та доля Михайла Дяченка — «Марка Боеслава»	1078
Життя у славі : (з нагоди поваж. ювілею Героя Соціаліст. праці, уродженки Савинець Софії Девятової)	1049
Життя у творчості й красі : до 20-ліття наук.-пед. діяльн. д-ра пед. наук, проф., зав. каф. заг. педагогіки та дошк. освіти М. М. Чепіль	544
Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє	224
Жінка з неспокойним серцем	1081
Журба і радість у долях наших : іст. події в долях жителів с. Матусів Шполянського р-ну Черкас. обл.	2320
Журналісти города святого Николая. История и судьбы	702
Журналісти Прикарпаття	2039
Журналістсько-літературна діяльність Романа Федоріва	483
З Бандерою — через Норільськ, Мордовію і Владімірській Централ	2010
З вереснем віч-на-віч: пам'яті журналіста і поета М. Ткаченка	2040
З верховин півстоліття. Національній премії України імені Тараса Шевченка — 50	1398
З витоків Бистриці	924
З глибини віків. Історія села Зеленьки, Миронівського району, Київської області	849
З добрими людьми по чесній дорозі : постаті [укр. нац. руху]	2161
З іменем твоїм : ювіл. зб. на пошану Маркіяна Шашкевича з нагоди 200-річчя з дня народж.	2041
З когорти плугатарів : з нагоди 80-річчя М. О. Романюка	1879
З м'ячем по життю	2258
З недописаного...	1460
З подільського кореня	756, 757
З роси, з води і з кетяга калини... Поезія Ігоря Калинця	303
З Україною в серці : зб. публ. про учасн. нац.-визвол. руху на Калинівщині у ХХ ст.	859
З Україною у серці. Спомини	1516
За межею болю: тернистий шлях Наталі Бачинської (1925–2008)	277
За покликом серця : (до 70-річчя з дня народж. будівельника, науковця, педагога В. Й. Хазіна)	545
За покликом серця. 165 років ВАТ «Київмедпрепарат» (1847–2012)	1503
За покликом хліборобського роду. Герой України Анатолій Пачевський	1055
За синій Буг летять пташки : недоспівана пісня Ярослава Кортка : нарис про творчу співпрацю композитора Я. Кортка і поета П. Гоця	1006
За фасадом истории	933
Забутий генерал	1964
Завидово і завидівці : іст.-етногр. мозаїка	825
«Заворожи мені, волхве...». Тарас Шевченко і Михайло Щепкін	1305
Загадковий Духнович	988
Загублений талант. Сергій Кушніренко: біографічний нарис, твори, документи	546
Задовго до пекторалі : листування 1950–1956 рр. Б. Мозолевського та М. Сіренка	2044
Заїчинська долина	935
Закарпатська ОУНБ в особах	129

Закарпатська Шевченкіана	547
Закарпатці у вирі афганської війни	738
«Замкнена душа» Петра Сагайдачного : фрагменти та епізоди трагічного життя	2222
Записки повстанця	1457
Записки Святителя Петра Могили	1670
Записки советника Президента : десять лет с Президентом Леонидом Кучмой	1668
Запорізька державна інженерна академія	1399
Запорізький національний технічний університет : іст. нарис 1900–2010	1400
Запорожцы на фронтах войны	1624
Заради мрії	1072
Заря Донбасса : 75 лет ГП «Свердловантрацит»	2047
Заслужені юристи України на Запоріжжі	75
Заслуженные юристы Украины	714
Зачарований українською історією : до 65-річчя від дня народж. і 45-річчя наук.-пед. діяльн. д-ра іст. наук, проф., акад. УАІН В. С. Степанкова	1810
Збірник праць Наукових читань, 24 листоп. 2010 р. : до 120-річчя з дня народж. письменниці З. Тулуб	225
Звеличені вчительською працею : пед. династії Донеччини	1688
Звідки життя повниться добром : життєвий шлях Р. М. Постолювського у спогадах, світлинах, комент. та його наук. спадщина : до 60-річчя від дня народж.	2048
Здоровше з гумором живеться : лауреати літ. премії ім. Степана Олійника	1734
Землі української постаті знані	57
Земля моїх батьків	860
Земляки Миколи Міхновського в боротьбі за Українську державність	888
Земне і вічне : до сторіччя від Дня народж. о. Андрія Леонтійовича Бокотея (4.XII.1909—31.VII.1992)	1505
Земные Прометеи	2049
Земське самоврядування Катеринославщини : (персонал. вимір)	373
Зенон Кузеля: життя і народознавча діяльність	430
Зернини з доріг життя мого... : (спомини)	1473
Зинаида Григорьевна Дьяконова вчера и сегодня	1525
Зиновій Тершаковець — «Федір»	1182
Зі снівниці літ	2000
Зібрання Грінченкіани Музею книги і друкарства України та Київського університету імені Бориса Грінченка : кат. до 150-річчя від дня народж. Б. Д. Грінченка	1812
Зізнання і визнання. Віктор Самородов	548
Зійдуть сніги, і правда проросте	1087
Зіновій Теодорович Назарчук	1814
Зірка першої величини	1204
Зірка правди Василя Петринюка	1364
Зірки першої величини. Агропромисловий комплекс України	739
Зіркові історії успіху : від зірок укр. спорту	740
Зіткана з любові	1069
Знайомтесь: фермер Кириченко : докум. нарис про фермер. госп-во «Зоря Каховщини» Кахов. р-ну Херсон. обл.	2213
Знаменитые киевляне и одесситы XX ст.	755
Знаменитые личности украинского футбола	733
Знаменосец национального движения : сб. рассказов и очерков современников, посвящ. 80-летию Р. Гралова	2050
Зніщенко Микола Павлович	1815
Зображення гетьмана І. Мазепи (кінець XVII — початок XX століть)	424
Зодчий Григорій Будзик. Віддяка Всевишньому	1968
Золота книга України. Золотий фонд нації	1401, 1402, 2051
Золотая книга Лисичанска, 1710–2010	2106
Золоте перо Василя Симоненка	1297
Золоте сузір'я України. Золотий фонд нації	2053
Золоті зірки Дніпропетровського державного аграрного університету	78
Золоті зірки Токмаччини	2052
Золоті кадри Alma Mater	1403
Золоті полотна	802
Золоті сторінки Волинського національного університету імені Лесі Українки. Випускники	77

Золотоноша. Імена славних сучасників	2054
Зорі на Чумацькому шляху	768
Зоряний олімп жінок Одещини	741
Зоя Чегусова	1816
«...Зробити щось корисне для свого рідного народу»: з епістолярної спадщини Івана Чендея	1644
Зустрічі з Миколою Амосовим	1477
И жизнь, и слёзы, и любовь...	1643
Игорь Смешко. Неоконченное досьє генерала розвідки...	1278
Известни българи в историята на Украйна	64
Известные армянцы	130
Изменчивая муза Владимира Винкерта : биограф. очерк и библиограф. указ.	1817
Иллюстрированная энциклопедия армянской культуры в Украине	8
Імена на карті Луганська	2055
Именные списки казаков украинских полков, проходящих войсковую службу в 1784–1785 гг.	626
Ими гордится Алчевск	2056
Ими гордится Бердянск: история Бердянска в лицах за период независимости Украины	1404
Имя в истории медицины. Владимир Афанасьевич Караваев	338
Ирина Марковна Попова. Меморіа	549
Исповедная роспись Путивльского уезда села Новая Слобода церкви Архистратига Михаила 1763 года	1689
Историк-экономист С. Я. Боровой и проблемы современной истории экономики	339
История «Азота» в лицах и воспоминаниях : рассказы о развитии и жизни предприятия	1506
История в лицах, или Портретная галерея Каменского-Днепродзержинска	797, 798
История кафедры органической химии Национального фармацевтического университета	1907
История университета Св. Владимира	627
История ХАИ : к 80-летию основания ун-та	174
І в смерті з рідним краєм поріднюсь». Василь Стус і Вінниччина	2057
І. В. Бичко — речник філософії свободи	1818
...І дихають серцем слова : штрихи до портр. укр. поетеси, лауреата багатьох літ.-мистец. премій, засл. діяча мистецтв України Т. А. Севернюк	1016
«І тільки незмінна книга!» : зб. ст. до 120-річчя від дня народж. Юрія Олексійовича Меженка (1892–1969)	226
І що ж нам належить?..	1877
Іван Андрійович Зубковський — лікар, генерал, людина	1355
Іван Багряний: нове й маловідоме	1607
Іван Богун — козацький полковник	445
Іван Богун — український Дон Кіхот	1088
Іван Богун: життя героя	1031
Іван Виговський	227–229, 704, 705, 1175
Іван Гавдида — творець нової епопеї	1071
Іван Гончар: деякі аспекти психології особистості	1014
Іван Гончар: мистець, збирач, дослідник	1819
Іван Драч	1059
Іван Іванович Дробот	1820
Іван Іов: літературно-критичний нарис	2103
Іван Керницький — поет з Божої ласки	2007
Іван Котляревський	1207
Іван Мазепа	704, 705, 2058
Іван Мазепа і Російська імперія. Історія «зради»	468
Іван Мазепа і я	1249
Іван Мигович — політик, науковець, педагог	1821
Іван Микитович Інзов	2019
Іван Митрофанович Луценко (1863–1919): український націєтворець	304
Іван Овчаренко: віхи життя і творчості : до 80-річчя від дня народж.	1822
Іван Огієнко	2059
Іван Панасович Коваленко	1823
Іван Петрович Котляревський, автор української «Енеїди»	1294
Іван Рудичів: від Полтави до Парижа : докум.-іст. нариси	1160
Іван Савич (Лук'яненко). Життя та творчість	2162

Іван Самойлович	1149
Іван Сірко	409
Іван Скоропадський. Павло Скоропадський	323
Іван Тобілевич (Карпенко-Карий)	343
Іван Франко в історіографічному трикутнику: інтерпретації, джерела, взаємини	423
Іван Франко про психологію творчості	455
Іван Франко	1208, 1332, 1342
Іван Шевців — життєпис українця-християнина	2097
Івангеліє — Євангеліє від Івана Геля	1527
Іванна Блажкевич — духовна донька Ольги Кобилянської	974
Ігор Смешко. Незакінчене досє генерала розвідки...	1279
Ігумен Алфій : докум.-біогр. опис	1063
Ідемо за Шевченком	1042
Ідіостиль Олександра Олеся: лінгвокогнітивна інтерпретація	316
Із джерел літератури і мистецтва Буковини	730
Із історії м. Жмеринка. «Без минулого немає майбутнього»	1939
Із племені нескорених : зб. спогадів про П. П. Омельчака	1508
Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича	2204
Із чистих криниць пам'яті серця	150
Ізидора, рідна сестра Лесі Українки: від сталінських таборів до еміграції	324
Іконографія Івана Мазепи в образотворчому мистецтві ХХ — початку ХХІ ст.	357
Ілько Борщак як земляк, подвижник долі, провісник української духовності	407
Ілюстрована енциклопедія вірменської культури в Україні	8
Імена в медицині у відгомоні часу	79
Імена в медицині у відгомоні часу. 2012 рік : календар знамен. та пам'ят. дат	80
Імена в медицині у відгомоні часу. 2013 рік ; 1 півріччя : календар знамен. та пам'ят. дат	81
Імена в медицині у відгомоні часу. 2013 рік ; 2 півріччя : календар знамен. та пам'ят. дат	82
Іменний показчик до історико-краєзнавчих видань	196
«...ім'я йому Ободівка»	1900
Інноваційність ідей А. С. Макаренка в педагогіці ХХІ століття	346
Іноземці про українських політв'язнів	1509
Інститут педагогічної освіти	83
Інститут фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України, 1960–2010 рр.	1406
Інструментальна творчість Василя Барвінського в герменевтичному полі сучасної музикознавчої думки	507
Ірина Кулатова — археолог та пам'яткоохоронець	1824
Ісак Юхимович Майзлін	981
Ісмаїл Гаспринський — міський голова Бахчисараю	1998
Ісмаїл Гаспринський : Ісмаїл Гаспралі (1851–1914) — кримськотатарський просвітник	327
Історик Володимир Голобуцький (1903–1993): життя, наукова і педагогічна діяльність	503
Історик двох епох. Микола Іванович Бушин	383
Історик Євген Миколайович Щепкін (1860–1920). Постать в контексті доби	230
Історик Кость Штеппа: людина, вчений, педагог	300
Історики Харківського університету	175
Історико-культурологічна спадщина Лева Биковського	2236
Історичний календар Кіровоградщини на ... : Люди. Події. Факти	2063
Історичні коди у творчості Михайла Грушевського	506
Історичні обрії Михайла Драгоманова	1937
Історичні постаті Івано-Франківщини	197
Історичні постаті. Богдан та Варвара Ханенки	2020
Історичні романи І. Нечуя-Левицького: особливості поетики	348
Історії істориків. Обличчя й образи української історіографії ХХ століття	658
«Історіограф» Південної України Аполлон Скальковський: інтелектуальна апологія імперської політики та регіональної історичної самобутності	421
Історіографія Миколи Миколайовича Аркаса в контексті життєпису творчості та діяльності	392
Історія анатомії : (хронологія розв. та видатні анатоми)	628
Історія Астрономічної обсерваторії Львівського національного університету імені Івана Франка	629
Історія Білогірودки	824
Історія Білої Церкви. Події, постаті, життя	690

Історія в особистостях. Кіровоградський інститут агропромислового виробництва НААН України (1912–2012)	1407
Історія Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в іменах	84
Історія і люди Лікнепу	904
Історія і люди. Любашівка	871
Історія інституту біології тварин НААН України (1960–2010)	630
Історія Інституту розведення і генетики тварин у подіях, фактах, біографіях учених	2064
Історія моєї родини	2239
Історія ОУН і УПА	2199
Історія Першої Білоцерківської гімназії в особах	119
Історія Печери	869
Історія родини Тукальських-Нелюбовичів і Рівненське Полісся	2276
Історія села Нова Кам'янка: від найдавніших часів до сьогодення	912
Історія Слов'янщини в особах	2065
Історія України : словник-довідник	38
Історія України в картинах : Орлюнов А. О. «Князь Данило Острозький у битві на Синіх Водах. 1362 рік»	1074
Історія України в особах. Козаччина	632
Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовсько-польська доба	631
Історія України: таємниці життєписів видатних осіб	2225
Історія українського диригентського виконавства: творчість Стефана Турчака	677
Історія української авіації в особах	2066
Історія української культури : слов. термінів і персоналій	40, 41
Історія української культури в біографіях видатних діячів	1961
Історія української політичної еміграції в славних іменах	686
Історія фізико-математичного факультету Імператорського університету Святого Володимира 1834–1934	610
Історія Чопович на Ірші	1694
Ї х долі героїчні : роздуми історика	2260
Й ого серце зупинилося на світанку... : Пам'яті Вчителя і Друга о. Б. Семківа	1114
Йосафат Кунцевич	1050
Йосип Гладкий та Окреме Запорозьке (Азовське) козацьке військо в матеріалах і документах	1510
К «Оправданню філології», или Вариации на тему общего дела	2067
К. П. Бунин. Первое столетие : воспоминания и избр. тр.	550
Кавалери та лауреати державних нагород України. Одеська область	2068
Казимир Сікорський: сценограф, скульптор, живописець	2069
Камертон Шашкевича	1147
Кам'яничани — заслужені працівники України : розповіді про кам'яничан, які працюють, труд. досягненнями уславили місто над Смотричем, Поділ. край	744
Кандидати і доктора наук — випускники історичного факультету Інституту історії, етнографії та правознавства імені О. М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка	2073
Канон українського музичного модернізму : (на прикл. творчості Б. Лятошинського)	420
Карнавальний світ масок у творах Володимира Винниченка та Гео Шкурупія	298
«Карпати» — все моє життя : до 70-ліття І. Кульчицького та 50-ліття створення команди «Карпати»	872
Карпатська Україна : док. і матеріали, хроніка подій, персоналії	633
Катерина Білокур. Портрет з натури	1271
Катерина Білокур: мистецтво та образ крізь призму часу	231
Катерина Білокур: філософія мовчазного бунту	551
Катерина Полатайло	2261
Кафедра військової підготовки ЧНУ: 65 років у постатях і подіях	1408
Кафедра електронних видань української академії друкарства	1908
Кафедра нейрохірургії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Memoria custodire	1409
Кафедра радіотехнічних пристроїв. Історія... Люди... Достиження...	1380
Кафедрі нейрохірургії НМАПО імені П. Л. Шупика — 65 років	1410

Квіт подільського слова : антол. творів сучас. письменників Вінниччини	1735
Квітка зав'яла у розквіті : біопр. нарис Янко Н. Д. (1962–2002)	1374
Квітуї, Козин, моя земля... (історія селища Козин)	864, 865
КГРИ-КТУ. Полвека свершений : строит. фак. – 50	1378
Керівники української зовнішньої розвідки	634
Киевские хроники	866
Київ. Дарницький район від А до Я [2012]	131
Київська історико-економічна школа М. В. Довнар-Запольського	301
Київський журналіст : альм. Київ. спілки журналістів	747
Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Шляхами успіху	1909
Київський національний університет технологій та дизайну. Сьогодні	1411
Кинопредприниматель Дмитрий Харитонов : жизнь и фильмы	1166
Кирило Осьмак: «Заповідаю вам Україну»	1043
Кирило Розумовський	1097
Кирило Студинський: життя та діяльність	355
Киркач Николай Федорович: (к 85-летию со дня рождения)	1825
Китаєв Ігор Олексійович	1826
Кінорежисер світової слави	555
Кінорежисери-педагоги: О. Й. Гавронський, О. П. Довженко, В. І. Івченко	280
Кіровоградська обласна рада. Депутати Кіровоградської обласної ради першого-п'ятого скликань	2079
Класична спадщина й сучасний літературний процес	2080
Клевань: портрет на фоні епох	895
Клим Ворошилов и Луганщина	1084
Клішківці: сторінки минулого і сьогодні	846
Кліщівна — лісове село Опільського краю	868
Книга з автографом	177
Книга Йосипа Поліщука (1940–1943)	1626
Книга о Давиде Иосифовиче Сипитинере	1086
Книга памяти города-героя Севастополя	151
Книга памяти подводников ВМФ, уроженцев г. Николаева и Николаевской области, погибших в XX веке	1960
Книга памяти подводников Военно-Морского флота, уроженцев Одессы и Одесской области, погибших в годы Великой Отечественной войны и в мирное время	2084
Книга памяти Украины : Николаев. обл.	152
Книга Памяти Украины по увековечению участников боевых действий в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг. Донец. обл.	153, 2085
Книга Памяти Украины. Победители : Одес. обл.	2086
Книга памяти Украины. Победители : участники боевых действий в ВОВ 1941–1945 гг. и Второй мировой войне : Луган. обл.	2087
Книга Пам'яті лікарів Полтавщини	154
Книга пам'яті МВС України: часи незалежності	155
Книга пам'яті та військової слави села Червоноармійське [Запоріз. обл.]	146
Книга Пам'яті України : Переможці : Житомир. обл.	158
Книга Пам'яті України : Переможці : Запоріз. обл.	159
[Книга Пам'яті України]. Переможці : учасн. бойових дій Другої світ. і Великої Вітчизн. воєн, які померли в повоєн. період, або проживають на території обл. : Вінниц. обл.	2088
Книга Пам'яті України. Звитяжці : Київ. обл.	156
Книга Пам'яті України. Інтернаціоналісти : Запоріз. обл.	157
Книга Пошани. Портрети сучасниць	2089
Книга скорботи	160
Книга скорботи України : Волин. обл.	161, 2090
Книга Скорботи України : Закарпат. обл.	162
Книга учета лиц состоявших на особом учете бывших белых офицеров в органах ГПУ Украины	635
Княгині нашого часу	2091
Княжество Феодоро и его князья	1717
Князі на Дубні	2248
Князі Острозькі	1110, 1111
Князі Радзивіли	1691

Князі України	750, 751
Князь Василь-Костянтин Острозький: історичний портрет у галереї предків та нащадків	481
Козацька старшина гетьманської України (1648–1782): персональний склад та родинні зв'язки	74
Кобзар переораних поколінь Федір Моргун	1222
Ковель: шлях через віки : іст.-краєзн. нариси	911
Когорта найсильніших : зб. нарисів про переможців Всеукр. конкурсу «Учитель року», 1995–2010 рр.	753
Козак у ясі	1517
Козацька старшина Гетьманщини	15
Козацькі нащадки Сави Білоуса	1678
Козацькі хутори й села Шишаччини : краєзн.-генеал. нариси-роздуми про деякі хутори і роди на території Шишац. р-ну з найдавніших часів до 2009 р.	2112
Козловський Альфред Іванович	2096
Колекція академіка Олександра Івановича Білецького : кат. кн.	638
Колекція рукописів та архів митрополита Андрея Шептицького : кат. фонду XVIII Ін-ту рукопису Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського	691
Колиска добра, берегиня любові. Тербовлянська гімназія (1994–2010)	885
Колокола Чернобыля. Чернобыль в судьбах снежнянцев	1464
Колтоновські. Життя і творчість	1094
Коммунисты Луганщины : история Луган. обл. орг. КПУ в лицах, событиях, фактах, фото	2299
Композитор — маленькая планета : беседы с Е. Станковичем, О. Кивой, А. Костиным, Л. Дычко, Ю. Ищенко, В. Годзяцким, Л. Грабовским, Г. Ляшенко, В. Сильвестровым, В. Матюхиным	877
Константинов Володимир Олександрович	1828
Конюхов : к 75-летию со дня рождения	557
Коржівці — село і його люди	874
Корифеї українського театру в Одеській пресі	178
Корифей громадської агрономії. Костянтин Мацієвич — учений, дипломат, політик	333
Король баттерфляя	1954
Коростень : іст.-енциклопед. довід.	2198
Короткий запис спогадів : Норильське повстання ; Після повстання	1487
Корсунські дороги Шевченка	1293
Костопільська дитяча школа мистецтв. 50 років	2105
Кость Левицький: від адвоката до прем'єра ЗУНР	296, 297
Кость Широцький (1886–1919): науковець, просвітник, педагог	340
Костянтин Васильович Харлампович (1870–1932 рр.)	1804
Кошовий отаман Петро Калнишевський та Хаджибей (Одеса)	853
Кравець Святослав Володимирович	1830
Краеведы Слобожанщины	2109
Край Григорія Сковороди	834
Краса і гордість Запоріжжя	1412
Красота не умрет никогда, Были б люди, чтоб ей любоваться : к 125-летию И. И. Пузанова	598
Кращі люди України	1910
Кременчужанка : жіночі долі	2183
Крепче стали. История ХСУ-127 — «Стальконструкция» 1966–2010 гг.	1413
Крестный путь Петра Столыпина	1299, 1300
Криві Коліна кризь терни і роки : в історії села — історія України	887
Криві Коліна: долі людські. В історії села — історія України	2164
Крилатий дух Ландау : кат. вист. до 100-річчя від дня народж. Л. Д. Ландау	1831
Кримський	1344
Кристаллография в лицах : этюды по истории науки	69
Кріпацька інтелігенція: український вимір (XVIII — початок XX ст.)	176
Кров на чорній ріллі : есе-біографія Василя Стефаника	1002
Кроки... Василь Лизанчук. Публіцист, вчений, педагог	559
Крылатый богатырь Балтики и Черноморского флота	1260
Крымская династия Шлее	2100
Крючков Юрий Семёнович : 85-летию посвящ.	2110
Кто он? : повествование о заслуж. тренере Украины по боксу, человеке с врожден. талантом боксера и тренера И. Г. Каце	1116
Кузьма Демочко — журналіст, редактор, мистецтвознавець : наук.-докум. нарис	1339
Кузьмінський Анатолій Іванович : учений, ректор, громад. діяч	1832

Культура футболу Володимира Яшника	1282
Культурні й духовні скарбниці України	42
Культурно-мистецька спадщина Поділля у художніх фотографіях Михайла Грейма (друга половина XIX — початок XX ст.)	435
Культурно-освітня спадщина вчених Слобожанщини другої половини XIX — початку XX століття	434
Культурологічна спадщина Богдана Лепкого	282
Культурологія: енциклопедичний словник	43
Культурософія Лесі Українки : семіотич. аналіз текстів	372
Культурні: величне гніздів'я гетьманів	917
Л. В. Громашевський — живий образ : (спогади його сучасників та учнів)	2124
Ланівчани: постаті й долі	748
Лановеччина: події і люди у визвольній боротьбі XX століття. Книга пам'яті	163
Лапшин : мала історія отчого краю	899
Ласкава зірка України : життя і творчість М. Коцюбинського в спогадах сучасників	2144
Лауреати премії ім. Лесі Українки дітям	1736
Лауреати премії імені Лесі Українки — дітям	1737
Лауреати Чернігівської обласної премії імені Михайла Коцюбинського (1992–2011)	132
Лебединщина в іменах	2126
Лев Голицын и его дар	2081
Лев Николаевич Соколов. Время. Жизнь. События	561
Лев Самойлович Палатник: у истоков эры микро- и нанотехнологии	475
Лев Таберко: научить, воспитать, вывести в люди	1141
Легендарний розвідник команданте Ніколас : іст.-літ. дослідж. про Героя Радян. Союзу М. А. Прокоп'юка	965
Легендарные воздухоплаватели	1414
Лемківські різьбярі у Львові після депортації 1945–1947 років	2077
Леонид Арист: починающих на лаврах будильник не разбудит	2129
Леонід Андрієвський. Художник книги: літопис життя і творчості	954
Леонід Васильович Губерський : матеріали до бібліогр. (1970–2011)	2130
Леонід Глібов у колі сучасників	453
Леонід Григорович Руденко	1833
Леонід Кравчук	1092
Леонід Михайлович Гольдштейн (1919–2005)	1834
Леонід Петрович Попов дорогами життя...	1064
Леонід Тендюк — «Серце, сповнене сонцем»	1048
Леонід Юрійович Науменко	1835
Леонтій Іванович Коростильов	2131
Лесина свята оселя : путівник по Новоград-Волин. літ.- мемор. музею Лесі Українки	214
Лесь Курбас в контексті світової та вітчизняної культури	232
Лесь Курбас і світовий театральний контекст	233
Леся Дичко в житті і творчості	1009
Леся Українка	1209, 1332
Леся Українка і родина Косачів в контексті української та світової культури	2132
Леся Українка і сучасність	563
Леся Українка на сторінках журналу «Слово і Час»	1836
Леся Українка. Волинські сюжети	1145
Леся Українка. Життя і тексти	411
Леся Українка: доля, культура, епоха	562
Летопись житомирского футбола, (1912–2012)	1415
Лётчик-штурмовик Иван Мусиенко	1213
Лисичанск — 300 лет	1452
Листи Ганни Берло до Олександра та Богдана Барвінських	1647
Листи до Михайла Ковалинського	1657
Листи українських гетьманів	1648
Листування Михайла Грушевського : листування Михайла Грушевського та Юрія Тищенка	1649
Листування П. Я. Стебницького	1658
Листування, 1902–1929 роки / [Чикаленко Є.]	1662
Листування, 1903–1928 роки / [Чикаленко Є.]	1663
Листування, 1908–1921 роки / [Чикаленко Є.]	1664

Листування Юра Меженка з Ярославом Дашкевичем (1945–1969)	1651
Литвин Олег Миколайович : біобібліогр. покажч.	1837
Літературная Кировоградщина	2137
Лицар Дикого Поля. Петро Калнишевський	1126
Лицар духу : мемор. зб., присвяч. проф. Я. Дашкевичу	564
Лицар науки. Анатолій Миколайович Асаул: сторінки життєпису	1091
Лицарі бігової доріжки : нариси про видат. спортсменів Сумщини	1967
Лицарі нескореного духу	873
Лицарі пера і скальпеля	762
Лишаюся назавжди з вами... Ісаак Паїн	1146
Ліг колоском на отчому порозі. Юрій Миколайович Вовкотруб — молодий дослідник української історії	384
Лісові чорти. Їх життя і буття	2136
Літа і люди : оповіді письменника-пошуковця	1906
Літературна Кировоградщина	1738, 1739, 2137
Літературна Новосанжарщина	202
Літературна Прилуччина	2138
Літературна Рівненщина	1740
Літературне життя Чернігівщини в XII–XX ст.	678
Літературне місто Чернівці : автори, тексти, документи	875
Літературний простір «Щоденників» Олеся Гончара	463
Літературні портрети	742
Літературні постаті Лубенщини	193
Літературно-малярський дискурс творчості Богдана Лепкого	308
Літературно-мистецька Полтавщина	105
Літопис випускників Львівського національного університету імені Івана Франка	643
Літопис випускників Національної академії державного управління при Президентові України	1416
Літопис доль та днів минулих	876
Літопис роду Волинців	2245
Літописці Гуляйпільського краю: І. Кушніренко, В. Жилінський	1838
Луганська область. 75 років	2140
Луганщина помнит своих героев. Книга памяти	2141
Луганщина	1418
Львівський національний аграрний університет	2143
Львівський національний університет імені Івана Франка	26
Любка Колесса. Українська піаністка	1150
Люблю — і все! : спогади про Анатолія Горчинського	1523
Любов глядача — найвище визначення. Золоті сторінки історії та сьогодення театру Срібної Землі	878
Любов і мрії мудрого Нечуя	487
Любов Яновська у дзеркалі доби кінця XIX — початку XX ст.: відома і невідома	440
Любомудри Володимирії	1112
Люди дела : лауреаты конкурсов «Вечерней Одессы» памяти Б. Ф. Деревянко по итогам 2003–2012 гг.	763
Люди і роки : (історія Рудки-Козинської [Волин. обл.]	856
Люди не зі страху. Українська сага	1514
Люди твої, Листопадове	2273
Людина із серцем Прометея	1080
Людина нескореного духу : про ветерана ВВВ 1941–1945 рр., Героя Соціаліст. Праці М.І. Стрекалову	1988
Людина сонячного сяйва : до ювілею завідувача каф. педагогіки Слов'ян. держ. пед. ун-ту проф. В. І. Сипченка	565
Людина, яка випереджає час : матеріали лекції до 100-річчя від дня народж. М. М. Амосова	1131
Людомир Філоненко	1850
Лялькар Сергій Єфремов	2148
Лялькарі України	764
М. В. Келдиш та українська наука	566
М. И. Дуплищев. Теоретические и экспериментальные исследования явления излучения и распространения света в пространстве	332

М. К. Садовська в одеській пресі	1839
М. М. Амосов. Думи і серце	567
М. М. Миклухо-Маклай — вчений, мандрівник, гуманіст	234
М. М. Миклухо-Маклай і Україна	1106
М. О. Корф: справа всього життя	1133
М. П. Старицький в Одесі	1880
М. П. Стельмах і сучасність	235
Маестро Анатолій Авдієвський. Портрет хору з мозаїки	1104
Маестро гуцульського танцю Ярослав Чуперчук	2121
Мазепа	351
Мазепа: людина, політик, легенда	1054
Майже все про вбивство В. М. Чорновола	1292
Майстер мініатюр Пересопницького Євангелія — Федуско, маляр зі Самбора	1273
Майстерність Івана Франка — критика, митця, перекладача, публіциста : (інтеграційний аспект)	466, 467
Максим Берлінський — історик, педагог, релігійний діяч	236
Максим Залізник : (факти, міфи, зображення)	1136
Малая Любов Трофимовна. Ученики об Учителе	2147
Малореченское. История. Природа. Культура	905
Малороссийский гетман Зиновий-Богдан Хмельницкий и его преемники	558
Мариуполь и мариупольцы в Великой Отечественной войне (1941–1945)	835
Мариуполь и мариупольцы	836
Мария Юделевна Гейман (1892–1978)	1155, 1156
Марія Башкирцева — у полоні глухоти	1258
Марія Приймаченко. Орнамент простору і простір орнаменту	416
Маркіянове сузір'я : Ті, кого пробудив, «воодушевив» і повів за собою Маркіян Шашкевич	353
Марко Вовчок	1210
Марко Кропивницький та його спадкоємці	936
Мартинів Степан Михайлович — видатний український науковець, педагог, клініцист	568
Мартиролог встановлених жертв Корюківської трагедії 1943 року	45
Маршал Вінграновський. Книга про поета	1526
Маршал Жуков і українці у Другій світовій війні	1148
Масарик і Закарпаття	428
Матвей Борисович Либерман	2217
Матеріали до біографічного словника І. О. Левицького	53
Матеріали до життєпису	1556
Матеріали І Всеукраїнських педагогічних читань, присвячених пам'яті фундаторів української педагогіки вищої школи — професорів І. І. Кобиляцького та Р. І. Хмелюк (31 січ. 2012 р.)	237
Матінка Ніна : спогади про Ніну Михайлівну Марченко (Смужаницю)	1528
Медики Чорнобиля Хмельниччини	164
Медики, відзначені званнями «Заслужений лікар України» та «Заслужений працівник охорони здоров'я» : бібліогр. довід. (1925–2012)	201
Медицина в Україні : [видатні лікарі]	179
Медицина України. Вчора. Сьогодні. Завтра	88
Медобори : альманах	1741
Медовий потік	1161
Международные чтения, посвященные 110-летию со дня рождения доктора биологических наук, профессора Леонида Ивановича Рубцова (1902–1980)	238
Мельник Володимир Миколайович	1840
Меморіальні читання пам'яті Л. Х. Калуст'яна	239
Меморіальні речі Лесі Українки та родини Косачів зі збірки Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки	211
Метаморфози : 10 укр. поетів останніх років	1742
Метатекст поезії Тараса Шевченка та українська література: давня і нова доба	386
Метафоричний театр Петра Авраменка	492
Методологія правової науки в науковій спадщині Б. О. Кістяківського	404
Механик-изобретатель Иосиф Тимченко в документах и воспоминаниях	1167
Механико-технологическому факультету 40 лет: люди, история, события	2157
Ми — даліці	646
Ми з ХХ століття	749
...Миг между прошлым и будущим... : пам'яті А. Г. Разводова присвячується	1530

«Мистецтво творять шал і розум».	
Творчість Богдана Ігоря Антонича: рецепції та інтерпретації	240
Микола Бездільний: творчий портрет	1672
Микола Васильович Новіков	1841
Микола Вінграновський. Степовий Сварог	1138
Микола Гоголь	1317
Микола Гоголь: між українським і російським націоналізмом	287
Микола Гоголь у Москві	36
Микола Горбович — громадянин, гуманіст, просвітник	1165
Микола Льницький	569
Микола Кашук	1673
Микола Корейчук: композитор, педагог, виконавець	1959
Микола Кричун «Черемшина»	1237
Микола Леонтович і сучасність : до 135-річчя від дня народж. композитора	570
Микола Миколайович Боголюбов. Життєвий шлях і наукова діяльність	284
Микола Момот. Життя без антрактів	989
Микола Пирогов в Україні	315
Микола Ромадов та його танці	1351
Микола Сингаївський : до 75-річчя митця	1948
Микола Смолінський: «Запрошую Вас до мікрофона...»	884
Микола Сумцов і проблеми соціокультурної ідентичності	400
Микола Яковченко	1046
Миколаївщина: історія, факти, люди	27
Миколай Крушевський і Волинь	1862
Минуле, що лине у майбутнє	292
Минулі втрати не повернеш	1950
Мирон Маркевич: шлях до визнання	1219
Мирон Степняк. Біографія в стихах поета	1067
Мирон Степняк: епістолярний та літературно-критичний дискурс	1650
Мирон Тарнавський: військово-політичний портрет	1943
Миронівщина. Роки, події, люди	1421
Мирослав Стельмахович і сучасність	2072
Мистецтво збагнути день : спогади про Володимира Здоровеґу	1531
Мистецтво рівноваги. Максим Рильський на тлі епохи	267
Мистецько-педагогічна школа видатного діяча української культури Мирослава Вантуха	293
Митна енциклопедія	18
Митрополит Петро Могила. Маловідомі сторінки життя	1169
Митці Рівненщини	140
Мить у слові повторить... : штрих-код творч. портр. поета В. Кулика	1359
Миф Юрія Олеші	967
Мифы України: Мазепа	2254
Михаил Булгаков и Крым: новые страницы	2158
Михайло Антків. Присутність	1603
Михайло Васильович Даниленко та його клінічне оточення (1964–1999)	1861
Михайло Вериківський у контексті української музичної культури та освіти	2160
Михайло Гаврилко: і стеклом, і шаблею	1090
Михайло Грушевський	1301, 1302
Михайло Грушевський: в умовах більшовицького режиму	398
Михайло Грушевський: війна, революція, еміґрація	399
Михайло Дідишин — краєзнавець з Гуцульщини	987
Михайло Драгоманов у спогадах	1532
Михайло Завадський — педагог, громадянин, сенатор	1350
Михайло Комаров і Катеринославщина	496
Михайло Коцюбинський (1864–1913). Життя та творчість	2033
Михайло Коцюбинський	1098, 1099
Михайло Кравчук: «Моя любов — Україна і математика»	306
Михайло Олексійович Лаврентьєв	2133
Михайло Павловський. Сподвижник національної медицини	1220
Михайло Каганов: матеріали, спогади, пісні	1171
Михтодь Волинець, подвижник і мученик нації	1174
Між наукою і політикою. Історіографічні студії про вчених-концептуалістів	618

Міжнародний біографічний словник дисидентів країн Центральної та Східної Європи й колишнього СРСР	90
Мій Костя	1570
Мій край. Люди і долі	1680
Мілена Рудницька: сходження до неба	1236
Мінералогія в особах	651
Міністри освіти України	642
Міста і села Дніпропетровщини у вирі політичних репресій : нариси, персоналії	647
Місто Умань: історичні портрети, події, факти	837
Міф проти історії. Семіосфера лірики Лесі Українки	387
Міф у художньому світі Євгена Маланюка	319
Міфологізм у художній прозі Івана Франка	331
Міфопоетичний дискурс творчості Наталени Королевої в контексті розвитку української літератури й публіцистики	2028
Мовний орнамент в ліричній прозі Ігоря Качуровського	403
Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття	571
Модерністський феномен Михайла Яцкова: канон та інтерпретація	406
Модестовна. Рассказ об Учителе	1767
Моє життя та праця / [Фрайт В. М.]	1340
Моє рідне село та його величні люди	745
Мозолівка : спомини, роздуми, розповіді	1600
Мои странствования	1519
Мой путь к морю, разведке и контрразведке	1544
[Мокреева Г. Ю.] Статті, письма, воспоминания	1652
Монолог дщиною в жизнь	1515
Монолог перед обличчям сина	1073
Моя надія — Ісус і Марія. Життя блаженного священномученика єпископа Василя-Всеволода Величковського (01.06.1903–30.06.1973)	2166
Моя славутичіяна	599
Моя фамилия — Каледин : очерки о выдающихся людях Донбасса	898
Мудрість Маклая, або Сутність генія — любов	961
Мудрость и доброта. Академик Ажажа Владимир Михайлович	1535
Музей (кабінет) антропології та етнології імені проф. Хв. Вовка	363
Музей генерал-хорунжого УПА Романа Шухевича	2167
Музей Григорія Крука в Братишеві Тлумацького району Івано-Франківської області	208
Музей-лабораторія педагогічної спадщини Олександра Антоновича Захаренка, Народного вчителя, академіка НАПН України, директора Сахнівської середньої школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області	213
Музична Буковина : до 70-річчя Чернівець. обл. філармонії	890
Музикант и время : памяти проф. А. И. Шевченко	1536
Мустафа Джемільев: людина, яка перемогла сталінізм...	1263
Мы — металлурги! : 90-летию Донец. нац. техн. ун-та посвящ.	1422
Мы помним подвиг ваш : очерки о жизни и деятельности сотрудников Нац. фармацевт. ун-та — ветеранов Великой Отечественной войны 1941–1945 гг	769
Н. А. Алексеев: ученый-педагог-краевед	1762
На алтарь призвания : очерки о пед. династиях Харьковщины	770
На Великому шляху : Історія села Озірна на Черкащині (від сивої давнини до сьогодення)	861
На гребне жизненной волны	1719
На громах настояний скарбник : Анатолій Бортняк у спогадах сучасників та українському літературознавстві	1537
На життєвих вертикалях	1548
На життєвих і творчих перехрестях: Роман Колісник	1994
На життєвих шляхах : до ювілею ректора Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Героя України Л. В. Губерського	1827
На землі, на рідній...	1743
На перехресті епох: антична література у творчості Григорія Сковороди	498
На площади Времени. Яков Миронович Штернштейн. Александр Аркадьевич Ханонкин	1538
На пошану Романа Скульського	572
На службе у людей труда	903
На службі громад	867

На схрещених дорогах життя Софії Парфанович	1204
На хресній дорозі : історія родини Ліндфорсів-Русових у листуванні	1653
На чолі Січових стрільців. Військово-політична діяльність Євгена Коновальця в 1917–1921 рр.	359
На шляхах синтезу думки (теоретичні засновки спадщини Юрія Лавріненка)	499
Набережная рассветов. Память, наши жизни и мы... : воспоминания об ученых Я. М. Штернштейне и А. А. Ханонкине	1539
Нагороди Національної академії наук України: золота медаль ім. В. І. Вернадського, премії імені видатних учених України, відзнаки	688, 689
Надія Білик: лепкознавчі та культурологічні студії	1842
Надія Мудра — мудрістю обдарована	2116
Надія Олійниченко. Життя, віддане людям	1035
Надія Прохорівна Масюк (1930–2009)	1843
Назарій Яремчук: я піснею вернуся до життя	1513
Назустріч долі: продовження боротьби за незалежність України полковника Армії УНР Павла Забарилы	1056
Найзнаменитіша в Україні	844
Найперший наставник. Хрещений батько. Непримиренний до фальші. Поет мужності та добра	2278
Наративні виміри історичної романістики В. Малика	2146
Наративні принципи прози Михайла Яцківа	473
Нарис життя Дарії Ребет — «Орлян»	1232
Нарис історії діяльності ОУН під проводом А. Мельника на Житомирщині у другій половині 1941 року	636
Нариси життя і творчості українських та російських вчених-правників XVIII–XXI століть	180
Нариси історії міста Тростянець	827
Нарком	1257
«Народе мій, я ще не все сказав...». Ярослав Ткачівський	1844
Народжений на Поліссі	1520
«Народився він для бою...»: (вивч. творчості І. Багряного в шк.)	1127
Народний мер : до 55-річчя від дня народж. міськ. голови м. Кам'янець-Подільського (2008–2010 рр.) А. М. Нестерука	1058
Народний учитель Віктор Федорович Шаталов	436
Народний учитель України Петро Лосюк	573
Народні депутати Верховної Ради України шостого скликання	92
Народні майстри Вінниччини	1912
Народної ниви жниця Настя Присяжнюк	980
Населені пункти Снятинщини : іст. минуле, культур. традиції, персоналії	925, 926
Ната Семенівна Московець	1540
Наталія Борисівна Чмутіна. Життєвий та творчий шлях архітектора	1845
Наталія Василівна Гузій	1846
Наталія Драгоманова-Баргаї: листи з Будапешта	1639
Наталія Кузякіна : автопортрет, інтерв'ю, публ. різних літ, історія їх рецепції та інтерпретації, memoia	575
Наукова спадщина академіка О. О. Малиновського і сучасність	241
Наукова спадщина О. О. Потебні у слов'янському культурному просторі	574
Наукова спадщина професора В. С. Кульчицького (1919–2009) і сучасність	2169
Наукова школа професора А. В. Бойка: персоналії та доробок	181
Наукове кредо Володимира Панібудьласки у новітніх парадигмах історично-політичного простору	452
Науковець, історик і громадський діяч: внесок Павла-Роберта Магочія в наше розуміння України та Центральної Європи	242, 243
Науковий доробок академіка Г. П. Передерія (1871–1953) в галузі залізничного мостобудування та будівельної механіки	464
Науковий і мистецький світ Федора Потушняка	244
Науковий потенціал України : Київський літопис XXI століття	1913
Науковий простір академіка Олександрі Савченко	1847
Наукові записки Центру Мархоцькознавства	2170
Наукові ідеї В. М. Глушкова та розвиток актуальних напрямів інформатики	457
Наукові публікації академіка НАН України Ф. Б. Гриневича у фондах науково-технічної бібліотеки Інституту електродинаміки НАН України	1848
Наукові школи Української інженерно-педагогічної академії	182
Науково-освітній потенціал України	648

Науково-педагогічна діяльність Василя Данилевича	320
Науково-педагогічна спадщина Михайла Остроградського і сучасні проблеми освіти	245
Науково-педагогічна та просвітницька діяльність Михайла Грушевського (1894–1917 рр.)	314
Науково-просвітницька діяльність В. П. Науменка (1852–1919)	269
Науковці Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя	93
Науковці України ХХ—ХХІ століть	183
Науковці України. Еліта держави	771
Научная школа профессора Гончарова	2171
Научное наследие академика М. Ф. Иванова и современность	447
Научное наследие Н. П. Комаря и современные проблемы химической метрологии	576
Научное наследие П. Н. Шульца и современные исследования в северо-западном Крыму	2172
Нафта і люди Долинщини	2173
Національна академія аграрних наук України. Персональний склад (академіки, члени-кореспонденти, почесні та іноземні члени), 1990–2011	94
Національна академія медичних наук України. 20 років: 1993–2013	1423
Національна академія наук України, 1918–2013 : персон. склад	145
Національна академія педагогічних наук України	95
Національний олімпійський комітет України про баскетбол та Анатолія Поливоду, Сергія Коваленка, Олександра Сальникова, Олександра Білостінного, Олександра Волкова	772
Національний олімпійський комітет України про легку атлетику та Володимира Куца, Юрія Седих, Валерія Борзова, Сергія Бубку, Наталю Добринську	773
Національний олімпійський комітет України про художню гімнастику та Ірину Дерюгіну, Олександр Тимошенко, Олену Вітриченко, Катерину Серебрянську, Анну Безсонову	774
Національні лідери України. Золотий фонд нації	775, 2174
Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського 100 років	1424
Наш Деребчин	891
Наш Лукаш	1541
Наш Тичина : вірші, роздуми про творчість великого поета	2175
Наша доля — Союз українок	901
Наша Люся!	978
Наші знайомі : нариси про полтавців кінця ХХ — початку ХХІ ст.	1969
Нашому роду нема переводу. Славні династії та родини України	1698
Нашадки Нестора	2061
Нашадки рицарів із Савиць: Савицькі герба Сліповрон у Київській губернії	1722
Не відверну лица : (штрихи до літ. автобіогр.)	608
Неблагодійний полтавець : (о Владимире Короленко)	1196
Невгамовний Петрович	1542
Невичерпне джерело професійної майстерності	96
Невідомий Іван Тобілевич (Карпенко-Карий): листи, п'єси	1654, 1655
Невловимий Саша Жалов. Розповідь доньки партизана : з історії другої партизанської бригади	1221
Невмирущість мазепинської ідеї : Гетьман України Пилип Орлик, його Конституція і видатний діяч Франції Григор Орлик у боротьбі за незалежність України	2241
Нев'януха галузка калини (українські літератори, вчені, громадські діячі — в діаспорі)	552
Недригайлівське земляцтво в місті Суми: патріоти славного Посулля	776
Незвичайні долі звичайних жінок. Усна історія ХХ століття	1543
Незгасима зоря маестро: життя і творчість диригента, педагога, народного артиста України, професора Богдана Володимировича Депо	1186
Незгасний вогонь пам'яті	777
Нейгаузи: варіації на елісаветградську тему	1683
Нестор Махно і «Союз бідних хліборобів» : початок революційної боротьби	1135
Нестор Махно	1253
Нестор Махно: від анархізму до... республіки : дослідж. махновщини	1134
Нетлінна слава України	761
Нехай не гасне світ науки	816
Никифор Гіряк. Життєвий шлях Отамана	1324
Николай Гриценко: театр в театре	1545
Николай Костецкий: шипы и розы	950
Николай фон Гартвис — второй директор Императорского Никитского сада	2082
Николай Царенко: создаем будущее сегодня	1187
Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька у портретах його директорів	414

Ніла Йосипівна Волошина	1849
Німці Дніпропетровщини: історія та сучасність	778
Нобелівські лауреати ; Они не стали лауреатами ; Хроника атомной гонки	790
Нова ділова Україна	1425, 2179
Новітні мученики святого українського православ'я на історичній Волині (XX ст.)	792
Новобілоуська метрична книга та її персоналії	624
Новомиргородщина і декабристи	2176
Новомученики Черкаські: життя, подвиги, страждання	2180
Нотатки радника Президента : десять років з Президентом Леонідом Кучмою	1669
О творчестве Николая Милаша	2128
О. В. Корчак-Чепурківський (1857–1947): шлях від земського лікаря до академіка УАН—ВУАН—АН УРСР	370
О. К. Антонов — многогранность таланта	1546
ОАО «Киевский завод «Радар» — 80 лет : первый среди тех, кто стоял у истоков становления и развития радиоэлектрон. пром-сти	1426
Облака памяти	1588
Обличчя України : імена, портрети, долі	2181
Обнова української етнографії й фольклористики на Західних областях УРСР : [листування Ф. Колесси й М. Азадовського]	1645
Оболонь. Становлення. Досягнення. Особистості	2182
Образний світ Валентини Джуранюк	1190
Обраний Божим Провидінням : життєпис преподоб. О. Карпаторуського, сповідника	1019
Обрії особистості : кн. на пошану І. Дзюби	577
Общество независимых художников в Одессе	203
Овіяні славою : нариси про неординар. людей древлян. Овруччини	1963
Овчинніков Григорій Петрович	1851
Огієвський Анатолій Володимирович	1852
Одаренная юность Крыма	2184
Одесский Христа ради юродивый	1030
Одесской кузнице кадров милиции — 90 лет, 1922–2012	1427
Одеський національний морський університет	1428
Одеський технікум залізничного транспорту (1871–2011). Хроніка, події, люди	2185
Оджаньнъ изинен секиз адым : (Исмаил Гаспринский нинъ фикирлерине даир макъалелер джыйынтыгы)	2306
Один день довжиною в 30 років	1511
Однокласники	813
Однополчане 226-го гвардейского авиационного полка, их жизни и судьбы	2313
Озираючись у минуле, згадуючи пройдене, підсумовуючи зроблене...	1697
Ой, Кармелюче, по світу ходиш... : роздуми над дослідж. про Устима Кармалюка — давніми і недавніми	1357
Олег Блохін	1269
Олег Каленикович Закусило : матеріали до бібліогр. (1972–2012)	1853
Олег Михайлович Соколов	246
Олег Михайлович Ціборовський	1854
Олег Штуль у боротьбі за Україну	1068
Олекса Ошуркевич: з антеїв Волинської землі	2101
Олекса Тихий	1192
Олександр Антонович Захаренко	2307
Олександр Богомазов. Автопортрет	1512
Олександр Боровик. Зірка першої величини	1193
Олександр Гаврош про Григора Пинтю, Олександра Духновича, Івана Силу, Адальберта Ерделі, Августина Волошина	716
Олександр Грабар	1855
Олександр Довженко	1211, 1212
Олександр Духнович. Сходінки у безсмертя	1335
Олександр Євгенович Лоскутов	1856
Олександр Захаренко. Учитель. Директор. Академік	578
Олександр Іванович Степанець	1857
Олександр Касіянович Федорук	1858
Олександр Кошиць. Мистецька діяльність у контексті музики XX сторіччя	350

Олександр Купрін і Поділля	247
Олександр Лазаревський: життя і творчість (1834–1902 рр.)	313
Олександр Олександрович Паліцин і «Паліцинська академія»	1309
Олександр Опанасович Потебня. Сторінки життя і наукової діяльності	486
Олександр Потебня як фольклорист	328
Олександр Стефанов — людина, яка виправдала покликання	1859
Олена Степанів — Роман Дашкевич : спогади і нариси	1915
Олесь Гончар у вимірах non fiction	310
Олесь Лупій: життя і творчість	579
Олімпійське сузір'я України. Атлети	1383, 1384
Олімпійське сузір'я України. Тренери	1385
Ольга Гладун – берегиня українського духу	2117
Ольга Кобилянська	975, 976
Ольга Яворська	1984
Омелян Польовий-«Остап»	982
Он был поэтом леса : (К 110-летию со дня рождения А. Л. Бельгарда)	1551
Они защитили Родину	2304
Они изменили мир	51
Они освобождали Днепропетровск	1552
[Ониськів М. М.] Автографи. Бібліографія. Вибране	2189
Орав свій переліг. Йосип Гошуляк: від маминої пісні до вершин вокалістики	1198
Орест Матковський: учений, педагог, організатор науки та освіти	1860
Оркестровий дивосвіт Василя Мельницького	1199
Освітня Церкащина — жертви радянського тоталітарного режиму	2190
Осетины Украины	62, 63
Осип Дяків — «Горновий» : док. і матеріали	1200
Особистість в історії України: Микола Іванович Бушин	1553
Остання війна	1017
Остання з роду Скоропадських	1554
Остап Парасюк. Слава української науки : пропам'ят. зб.	580
От мечты до «МРИИ» и не только... : рассказ о летчике-испытателе Александре Галуненко	1132
Отаман Сірко	1100
Отамани полтавського краю — борці за волю України	788
Отважные люди	808
Отець Володимир Кучабський: священник, катехит, науковець, письменник	1128
Отто Ейхельман: постать на зламі століть. Політологічний дискурс	480
Отут я походив. Малишко і Обухівщина	1203
Очерки истории Севастопольской биологической станции Института биологии южных морей (1871–2011)	650
Павло Загребельный	1060, 1061
Павло Ковжун : творча спадщина художника	2193
Павло Ловецький: людина і письменник	939
Павло Скоропадський	323, 1254
Павло Тичина — лицар рідної мови	1034
Памяти Б. Т. Клияненко посвящается	581
Пам'яті друга : про Анатолія Голуба — вченого, педагога, людину	582
Пам'ятник П. Столипінові у Києві	1130
Пам'ятні імена : 20-річний ювілей Фастів. міськ. орг. інвалідів війни, Збройних сил та учасників бойових дій, (1991–2011 рр.)	1429
Пам'ятні імена визволителів України, Вінничини	780
Память : рассказы о знаменитых мелитопольцах	1931
Панас Мирний	1331, 1332
Пантелеймон Бут: Трудности сильных только закаляют	2197
Пастори слова : (українські письменники, вчені, громадські діячі — із священницьких родин)	553
ПАТ «Дніпропетровськгаз»: 50 років на службі людям (1961–2011)	1430
Патонівська школа	98
Патріарх Йосиф : у 25-ті роковини смерті Патріарха Йосифа Сліпого (1984–2009)	1928
Патріарх Йосиф Сліпий у документах радянських органів державної безпеки 1939–1987	653
Патріарх київської школи внутрішньої медицини Анатолій Петрович Пелешук	583

Патріот. Григор Орлик (1722–1759)	1139
Патріоти. Партизани і підпільники Андрушівщини у боротьбі за визволення України (1941–1944 рр.)	1521
Пашкевич у нас один	1194
Педагогическая и просветительская деятельность Ильи Петровича Деркачева (1834–1916)	2159
Педагогічна майстерність академіка Івана Зязюна	584
Педагогічна спадщина А. С. Макаренка і сучасність	431
Педагогічний: віхи розвою : [(1960–2010)	896
Педагогічні погляди В. М. Бехтерева та його послідовників	479
Педагогічно-просвітницька діяльність Павла Платоновича Чубинського (1839–1884)	344
Первые кавалеры украинских наград на Николаевщине (1994–2009 гг.)	619
Первые научные чтения памяти Елены Петровны Блаватской	248
Первый олигарх: Михаил Иванович Терещенко (1886–1956) : необычайная история жизни моего деда, как её рассказала бы мне моя бабушка	1308
Перегуди: минуле та сучасне	1701
Перепоховання Маркіяна Шашкевича	321
Перерісль : іст. нарис від найдавніших часів до 1990 р.	1914
Перетворення Шекспіра : Лесь Курбас, укр. модернізм і радян. культур. політика 1920-х років	395, 396
Переяслав. 1654 р.	656
Переяслав-Хмельницький : імена славних сучасників	1431
Перлина Київщини — Макарівська земля	1432
Перлина Подільського краю	1365
Перлини Всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2012»	897
Перші особи. Історія Закарпаття у біографіях його керівників	743
Пётр Арсентьевич Гмыря. Биографический очерк	1217
Петр Иванович Кодьев : жизнь и деятельность, творч. наследие, родные, друзья, современники	1557
Пётр Магро : живопись, графика	1151
Петр Магро: сердце отдаю творчеству	2200
Петро Дорошенко	704, 705
Петро Калнишевський: нескорений духом	371
Петро Конашевич Сагайдачний	1318, 1319
Петро Ротач: «Я впевнений був нищений не раз, та скрес з любові до України»	949
Петро Тимофійович Тронько	1117
Петро Християнович Вітгенштейн	1010
Петро Шелест	1352, 1353
Петро Шелест: «Справжній суд історії ще попереду»	1625
Петровский зачет. Воспоминания об Олеге Борисовиче Петрове	1571
Пилип Орлик і його Конституція в епоху становлення європейського громадянського суспільства	585
Пилип Орлик: життя, політика, тексти	249
Пилип Орлик: молдовські та румунські шляхи	444
[Пиріг Л. А.] Біобібліографія	1863
Письма Елены Петровны Блаватской в одесскую газету «Правда» от нью-йоркского корреспондента	1635
Письменники Волині	2202
Письменники Житомирщини	204
Письменники на життєвому шляху Івана Огієнка (митрополита Іларіона)	641
Письменники у пресі : українськомов. культ.-інформ. простір Полісся, Холмщини, Підляшшя (1917–1944) та Волині 1917–2000 рр.	426
Письменники української діаспори: Донбаський вимір	1744
Письменники Уманщини : (довідник-антологія)	1745
Під сонцем Поділля	1564
Пізнаючи історію малої батьківщини : діяльність краєзнавців Вінниччини у 2005 — на поч. 2010 рр.	198
Піонер-літакобудівник князь Олександр Кудашев	1082
Післанці з таємного світу. Евстахія Бохняк	2203
Пісні його життя. Заслужений артист України Володимир Карпось	1023
Пісня Михайла Ткача	1675
Пішов у дорогу — за ластівками : спогади про Володимира Підпалого	1559
Планери О. К. Антонова	1225
Планида і Зоря Плютинського	1083

По вірі буде вам	1045
По волнам времени... : (история николаев. кораблестроения и кораблестроит. образования в личностях и событиях)	1382
Повернення додому Міхая Мункачі...	2127
Повернення Зофії Рокосовської	1029
Повернення із забуття	449
Повести о героях края Слобожанского казаке Харько и кошевом атамане Иване Сирко	1123
Повесть о жизни и приключениях доблестного рыцаря Николая Ангорн фон Гартвиса в Крыму и его прекрасных розах	1940
Повне зібрання творів / [Шевченко Т. Г.]	1361
Пограничные войска КГБ СССР в Демократической Республике Афганистан (1979–1989)	24
Пограничные войска на охране государственной границы СССР (1945–1991)	24
Погром : докум. нарис	1312
Под небом летающих лет	1522
Податкова служба України: події та люди	657
Подвиг адмирала Завойко	1996
Подвижник	1561
Подвижница української культури : кн. на пошану Марії Білинської	1228
Подзабытые имена и факты из истории Авдеевки	916
Поділля в житті, діяльності і творчості Юхима Сіцінського та Володимира Січинського	250
Подільський державний аграрно-технічний університет	1433
Подільськими дорогами Івана Франка	2008
Поезії барвистий світ	1746
Поет із пекла : (Тодось Осьмачка)	1274
Поетика візуальності Тараса Шевченка	356
Поетика лірики й епіки Дмитра Макогона	441
Поетика малої прози Романа Іваничука	2099
Поетика Оксани Лятуринської	388
Поетика Олеся Гончара-романіста	360
Поетика прози Григорія Сковороди	271
Поетика художньої прози В. Будзиновського	270
Поетичні розсипи	1747
Поети-шістдесятники у національному відродженні України	2207
Поіменно... : (відомості про студ., викладачів і співробітників Alma mater — захисників Вітчизни 1941–1945 рр.)	97
Поклик дужого чину	1917
Покликаний джерелами історії : Др. інж. Олександр Колячук. Doctor Honoris Causa Кіровоградського інституту регіонального управління та економіки	2208
Покликані високим і вічним. Викладачі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького — члени національних творчих спілок	169
Покликання — бібліотекар	1434
Покровське — найдавніше село Бахмутського краю. Історія та сучасність	918
Покутяни	2209
Полвека созидания	1604
Полиновий мед. Євген Маланюк, Олександр Семененко, Кирило Емануель	1562
Політ Горлиці : повість-спогад про нар. артистку СРСР К. С. Лучко	1371
Політична енциклопедія	19
[Поліщук В. Т.] Вибране	438
Полководцы Украины: сражения и судьбы	801
[Полонська-Василенко Н. Д.] Спогади	1563
Полтавський університет економіки і торгівлі (1961–2011)	1435
Полтавщина : історія, постаті, публ.	2206
Полтавщина в аерокосмічній історії	1916
Польза, Честь и Слава : награды, чины, звания Н. И. Пирогова	1015
Пом'яник — 10 : (імена на землі Прикарпатській)	134
Понад п'ять десятиліть у фундаментальній науці : до 85-річчя від дня народж. акад. О. М. Онищенко	1865
Портрет Осипа Дяківа — «Горнового»	1183
Портрети сучасниць	99
Портретна галерея факультету фізичного виховання Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка	401

Портрети и судьбы	2151
Поспішай робити добрі справи : (Василь Шуляк — керівник, господар і політик)	1233
Постаті : нариси про видатних людей Донбасу	785
Постаті : студії, есеї, силуети, рефлексії	554
Постаті в культурі (поза сторінками шкільного підручника)	639
Постаті і ритми закарпатського шістдесятництва: Василь Вароді, Людмила Кудрявська	205
Постаті, імена на Прикарпатті : (Пом'яник – 11)	135
Постать Михайла Грушевського в історіографії Центрально-Східної Європи (кінець XIX—30-ті роки XX століття)	470
Посягва. Історія одного села	883
Потомки дворян в Києве	1703
Потураев Валентин Никитич. Жизнь — в науке!	1866
Походи Богдана Хмельницького, 1648–1654 рр.	1286, 1287
Походи Богдана Хмельницького, 1648–1657	1285
Почесний громадянин міста Катеринослава князь М. П. Урусов. Суспільно-політичний портрет	417
Почесні імена України. Еліта держави	786
Почетный гражданин Феодосии Юрий Федорович Коломийченко, 1915–1995	1189
Поэт Владимир Короленко	2046
Правилівські придибенції...	1574
Правобережний гербівник	2215
Председатели органов госбезопасности Украины	649
Президент республики гранитных скал : воспоминания о проф. Эпштейне Е. Ф.	1495
Преодоление	1109
Преподобные Антоний и Феодосий Печерские. Непрочитанные страницы истории Древней Руси	1250
Прерванный полет	1995
Пригоди «нового Жмайла». Загадка однієї біографії ; Приятелі-вороги. Там, де перетиналися дороги Сірка і Тетері	2223
Призабуті постаті	754
Прийдімо до Франка	212
Приладобудівний факультет	1436
Присяжник Юрій Петрович : д-р іст. наук, професор	1867
Про артільного батька Миколу Левитського : доп. на урочистому засіданні Секції соц. активності сіл. населення з нагоди 150-річчя з дня народж. М. В. Левитського	1334
Про дні минулі (1876–1907) (спогади)	1623
Провід ОУН Карпатського краю	862
Провідні вчені Харківського національного економічного університету	184
Провідні гуманістичні ідеї творчої спадщини Януша Корчака у контексті розвитку вітчизняної педагогічної думки	380
Провінційний архітектор : зб. матеріалів та фотодок., присвяч. 100-річчю від дня народж. Л. С. Вайнгорта	586
Провокація китайців в районі поселка Дулаты (02.–10.05.1969)	24
Проект «Україна»: галерея національних героїв	660
Проект «Україна»: галерея національних героїв	661, 662
Проект «Україна». Грушевський. Скоропадський. Петлюра : таємна історія укр. державності	693, 694
Проект «Україна»: Жертва УПА, місія Романа Шухевича	695, 696
Проект «Україна» 1917–1920 рр. Постаті	682, 683
Проект «Україна». 30 червня 1941 р., акція Ярослава Стецька	697, 698
Проза Володимира Винниченка 1902–1910-х років: проблеми поезики	288
Проза Івана Григурка	439
Проза М. Булгакова : (20-е гг.)	611
Прокуратура Криму. Історія. Персоналії. Сучасність : 1803–2013, 210 років на службі Закону та Справедливості	1437
Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського Бароко	402
Просвітницька діяльність та педагогічні погляди Уласа Самчука	2216
Просвічений володар : Іван Мазепа як будівничий Козацької держави і як літературний герой	497
Простір польоту	1261
Просто моя жизнь...	1468
Протоиерей Сергий Четвериков	1941
Професійний розвиток особистості в практиці А. С. Макаренка: історико- педагогічний аспект (1920–1935 рр.)	471
Професійно-педагогічна діяльність М. О. Корфа	419

Професор Володимир Ґерінович	589
Професор В'ячеслав Стрельський : (до 100-річчя від дня народж.)	1868
Професор Джужа Олександр Миколайович	1869
Професор Іван Гоголев	590
Професор Кузьменко Леонід Миколайович — організатор львівської медичної школи середини ХХ сторіччя	1813
Професор Леонід Фільштейн: життя, присвячене економічній науці	1018
Професор Микола Ганущак. Вчений. Учитель. Людина : колектив. портрет за спогадами сучасників	1566
Професор Олійник Степан Федорович — вчений, педагог, лікар	1885
Професор Сава Манзій	2230
Професор Юрій Полянський	591
Професори Волинського національного університету імені Лесі Українки	100
Професори і доктори наук Академії митної служби України. 1996–2011	2218
Професори КГРІ—КТУ	185
Професори Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784–2009	76
Професор А. І. Колесников: страницы жизни и деятельности	478
Професор Александр Николаевич Щукарев. Трудно быть гением	2108
Професор Кочо человек эпохи	1121
Професор Николай Эрнст: страницы истории крымского краеведения	2177
Профессорский уголок	920
Профілі часу	659
Публіцистика Віталія Карпенка: соціально-комунікативний зріз доби : монографія	385
Пусть живые запомнят : Судак и судакчане в годы Великой Отечественной войны	907
Путь ученого: Бабушкин Владимир Иванович : воспоминания о В. И. Бабушкине его жены Г. И. Бабушкиной, коллег и друзей	1567
Пушкинские мотивы в творчестве Михаила Булгакова	491
15 не останніх із могікан : педагоги і вчені Буковини другої половини ХІХ — початку ХХ століття	607
Работники прокуратуры Крыма — участники Великой Отечественной войны	787
Радиоастрономический институт НАН Украины. 25 лет	1438
Радиофизический факультет : за 60 лет со дня основания	1439
Радомир Василевский. Счастье — дело тяжелое	1137
Радомир Іванович Сілін : життєвий шлях і творчі вершини вченого	1801
Рассказы о художнике Айвазовском	957
Рафаель Багаутдінов знаний і незнаний. Доля. Творчість. Оточення	1239
Раціональний романтик : до 70-річчя М. І. Михальченка	1240
Раю мій, розмаю : родовід	1716
Реабілітовані історією. Вінницька область	663
Реабілітовані історією. Волинська область	664
Реабілітовані історією. Донецька область	665
Реабілітовані історією. Житомирська область	666
Реабілітовані історією. Запорізька область	667
Реабілітовані історією. Кіровоградська область	668
Реабілітовані історією. Луганська область	669
Реабілітовані історією. Львівська область	1920
Реабілітовані історією. Одеська область	670
Реабілітовані історією. Сумська область	671
Реабілітовані історією. Тернопільська область	672
Реабілітовані історією. Хмельницька область	673
Реабілітовані історією. Черкаська область	674
Реабілітовані історією. Чернігівська область	675
Реалізм — це есхатологія: Панас Мирний	1333
Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Волчанского уезда, 1816	1706
Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Волчанского уезда, 1835	1707
Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Чугуевского уезда, 1782	1704
Ревизская сказка войсковых обывателей сл. Мартовая Чугуевского уезда, 1795	1705
Ревизская сказка государственных крестьян сл. Мартовая Волчанского уезда, 1850	1718
Ревизская сказка государственных крестьян сл. Мартовая Волчанского уезда, 1858	1709

Ректор Гаврилук: рух у часи «застою» : спогади і думки львів. політехніків	1569
Репресовані діячі української Автокефальної Православної Церкви (1921–1939)	101
Рівне у долях його мешканців	727
Рівненський обласний академічний український музично-драматичний театр	908
Рід Ерделі. Повернення із забуття	1690
Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи	1682
Рід Поканевичів. Витоки	1713
Рід Соколів із села Стави Кагарлицького району на Київщині	2255
Роберт Манусович Короткий	1870
Роде наш прекрасний	1697
Родина душпастирів Ковчів на Заліщанщині	1684
Родина Косачів і Поділля	2043
Родина Олексюків з Івано-Франківщини. Рогатинський район, село Вишнів : родовід	1700
Родинний портрет в історичній оправі	1693
Родинні історії	1605
Родинного скарбу Берегиня	1013
Родові гнізда Драгоманових-Косачів: їх устрій та культура	681
Родові таємниці Сіверянського краю	251
Родовід український вічний	2227
Родовід Г. В. Дорошенка та його батьківщина [с. Яблучне Сумської області]	2155
Родовід Савчинських	1714
Родовід Тараса Шевченка в його нащадках	2319
Родословная семьи Дебелых	1715
Розіп'ята муза : антол. укр. поетів, які загинули насильниц. смертю	1748
Розірвемо пута — вікові кайдани!	906
Роксолана	1246, 1247
Роль визначних особистостей — митців, діячів науки та культури у процесі формування національної самосвідомості наприкінці XIX — на початку XX ст.	252, 253
Роль і місце української історії в науковій спадщині Осипа Бодяньського (1808–1877)	2232
Роман Іваничук	1871
Роман Купчинський: літературні обрії та духовні імперативи	2154
Роман Лиско : Блаженний слуга Бога та вірний син України	2118
Романи «муженського циклу» Володимира Винниченка: проблематика, жанрово-стильові особливості	295
Ромські музиканти Закарпаття	28
Ростислав Волошин	1157
Ружинщина в іменах	32
Рукопис : укр. альм. спогадів, щоденників, листів, док., світлин	1656
Руфин Гаврилович Судковский, 1850–1885. Жизнь и творчество	1259
Рух опору в Україні, 1960–1990	20, 21
Ряснянський край в іменах	2221
С. Г. Амбарцумян: життя і музично-педагогічна діяльність	2095
С. И. Танеев и его фортепианные ансамбли	352
[Самойлович В. А.] Біобібліографічний покажчик опублікованих праць, 1986–2010 роки	1872
Св. Петро Могила	1176, 1177
Свет души Татьяны Бахтеевой	2288
Светоносные пласты судьбы	969
Світ Адольфа Бека очима Генрика Бека: цілком неофіційно	1066
Світ в оцінці Олеса Гончара: аксіосфера щоденникового дискурсу письменника	1628
Світ людини у творах Павла Загребельного	35
Світ сакрального слова Тараса Шевченка	2247
Світанки творчості Віктора Коцура	2235
Світла особистість імперії темряви : В. Г. Короленко на Рівненщині: джерела, літературні дослідження та краєзнавчі нариси	1230
Світлий дар Володимира Чорного	990
Світлини спогадів	1617
Світло душі родини Левицьких	910
Світло у вікнах : життя видат. людей	759
Світлоносні пласти долі	970
Світова великість поета : (Іван Франко)	494

Світочі і фарисеї	767
Світочі Почаєва	746
Своєрідність психологізму в художній прозі Є. Гуцала 70-х рр. ХХ ст.	2210
Своя мудрість. Тарас Шевченко як мислитель	1113
Святий Йосафат Кунцевич. Документи щодо беатифікації : док. щодо беатифікації (1623–1628 рр.): катехизм, укладений Йосафатом Кунцевичем: правила і конституції, написані Йосафатом для своїх священників	592
Святий Петро із Дивина	1173
Святослав Праск	977
Священницькі родини Уманщини (XIX — початок ХХ ст.)	1712
Себе освіті присвятив. Василь Захарович Смаль (1930–1987 рр.)	393
Сектор высоты	1311
Село на семи пагорбах : історія села Ісаї Турківського району	2237
Село, що живе в моєму серці	851
Семіосфера Миколи Бажана : роздуми над творчістю Майстра	361
Сергей Алексеевич Фирстов	1873
Сергей Дмитриевич Колосов — создатель корабельного газотурбостроения	2205
Сергей Зенонович Лушчик	1874
Сергей Крымский: наш разговор длиною в жизнь : цикл интервью Татьяны Чайки	1265
Сергей Михайлович Жучков: Жизненный путь. Основные научные труды и воспоминания коллег	1875
Сергей Параджанов	1062
Сергій Єфремов у суспільно-політичному житті України	412
Сергій Левове Серце у спогадах рідних, друзів, соратників, шанувальників	1921
Сергій Хаврусь в Інтернеті	1876
Сердцем на мятежный атом : очерки о криворож. ликвидаторах последствий аварии на ЧАЭС	707
Серпанкова прелюдія «Софіївки» — Потоцькі (польський можновладець і грецька суперкрасуня в українському пристановищі загальної історії)	482
Серцем з Буковиною	139
Сила думки : альм. – Бородянка (Київ. обл.)	1749
Силуети на кольоровому тлі : дванадцять нарисів та одне інтерв'ю	765
Симон Петлюра	1255
Симон Петлюра в історії та національній пам'яті	254
Симон Петлюра — від контрверзи до порозуміння	529
Симон Петлюра. Вінницький період	2149
Симоненкова хода	2249
Сіверянське коло К. Д. Ушинського	141
Сім'я Раєвських в історико-культурному просторі слов'янського світу	255
Січовий батько : штрихи до портр. К. Трильовського	1270
Скарби української душі	1093
Скаржинський Віктор Петрович	2242
Скоропадський, Маннергейм, Врангель: кавалеристи-державники	1370
Скульптор слова з Лемківщини	1251
Слава за життя — безсмертя після нього	1051, 1052
Слава и трагедии Героев СССР	2098
Слава і воля Доброго Поля : історія та сьогодення	913
Слава і гордість Миколаївщини	817
Слава Стецько — донька української нації : спогади сучасників	1575
Славістика	256
«Славний для всіх часів чоловік»: князь Костянтин Іванович Острозький	1323
Славні імена Носівщини	142
Славні люди Решетилівщини : [Полтав. обл.]	127
Славные женщины Арцизского района: очерки, интервью, лит. зарисовки и стихи женщин и о них	796
Славные имена	715
Славные имена. Выпускники Харьковского пожарно-технического училища МВД СССР, 1946–1994 гг.	2195
Славою увінчаний. Дніпродзержинському коледжу фізичного виховання — 80	1419
След на землі Донбасса : (к 80-летию П. И. Маросина)	2243
Слід Зорі на Поліській землі : спогади про А. Є. Зорю	1577
Слід на землі : [кн. спогадів до 90-річчя з дня народж. Д. М. Коломійця — директора Косар. спиртзаводу	2244

Словник Берестейщини	133
Слово в ідіостилі Уласа Самчука	347
Слово о Мастері	593
Слово про батька	1586
Слово про Івана Гнатюка	1277
Слово рідне українське	1732
Слово, творящее добро : годы и люди : журналисты о себе, о своей профессии, о встречах с интересными людьми	914
Словом і багнетом. Журналісти Вінничини у Другій світовій війні	1997
Словотворчість шістдесятників. Василь Стус. Ігор Калинець. Іван Світличний. Григорій Чубай	594
Слов'янськ літературний: перша половина XIX — початок XXI століття	2229
Слов'янські портрети. На широті Полтави, між меридіанами «Піквикський» та «Грибоедов»...	811
«Служити народу — то служити Богові!» — життєвий шлях і архіпастирське служіння митрополита Іларіона : (проф. Івана Огієнка)	2246
События на острове Даманский (03.1969)	24
События, судьбы, традиции : (книга памяти)	855
Современники о поэте Вячеславе Лозко	1281
Сокальщина. Книга пам'яті України, 1914–1990	2250
Соковини	2211
Соколівка : нариси про історію села та його жителів з глибин віків до наших днів	915
Солдати Перемоги : біогр. відом. про ветеранів Другої світової війни Чернігів. р-ну Запоріж. обл., які повернулися з фронтів і відбудовували нар. госп-во	147
Солов'їна полісянка. Зоя Гайдай	1107
Сонячна доля: (сімейно-історична хроніка)	2122
Сонячний годинник : кн. палігрима	781
Соприкосновение с прекрасным : ст. о художниках	708
Сотник УПА Петро Гудзоватий — «Очеретенко»	1158
Сотрудники Феодосийского музея древностей — деятели науки и культуры	186
Софія Русова. З маловідомого і невідомого	1579
Соціально-гуманітарний факультет (1999–2009)	1922
Соціально-гуманітарний факультет Бердянського державного педагогічного університету	187
Соціально-філософські ідеї Т. Г. Шевченка у сучасному духовно-культурному вимірі	285
Спадкоємці першодрукаря : словник митців, випускників та викладачів кафедри графіки Української академії друкарства	104
Спектри кристалів : зб. на пошану проф. Я. Довгого	1878
Співаки України	85, 86
Співати вміє кожен, заспівувати — ні : спогади про Василя Басараба	1580
Співець скіфського степу : зб. докум.-публіцист. матеріалів до 75-річчя з дня народж. Б. Мозолєвського і 40-річчя знахідки пекторалі	1288
Співробітники Запорізької міліції, нагороджені державними нагородами СРСР, України у 1958–2013 роки: історико-правове дослідження	640
Співробітники Одеського національного університету імені І. І. Мечникова — лауреати державних нагород України	102, 103
Спілка української молоді: на службі Богові та Україні	1581
Спогад про майбутнє: творчість Василя Кожелянка в сучасних контекстах	274
Спогади (1861–1901) / [Чикаленко Є. Х]	2300
Спогади про Василя Колодія	1582
Спогади про Івана Гнатюка	1583
Спогади про Івана Франка	1584
Спогади про найдорожче...	2272
Спогади про ректора Валерія Скотного	2251, 2252
Спогади про Станіслава Людкевича	2253
Спортивная слава семьи Григорьевых	2036
Спортивний кузні Сумщини — 30	892
Справа батька	1234
Станіслав Вінценз. Письменник, гуманіст, речник зближення народів	1191
Станіслав Людкевич. Життя і творчість	1369
Старобельчане в локальних війнах	2238
Старшинський Рід Алфьорових: генеалогія, соціально-політичне та майнове становище слобідської гілки другої половини XVII — початку XX ст.	1899

Статті. Публіцистика. Спогади про Михайла Москаленка	1533
Статті о Макаренко, педагоге и писателе	997
Стежками В. І. Вернадського. Екологічна стежина ім. В. І. Вернадського села Омельник	215
Стежками доли : життєпис Л. П. Бойко	1289
Степан Андрійович Литвинов: учитель, вчений, інтелігент	394
Степан Бандера — практик, теоретик, містик націоналістичного руху	2284
Степан Бандера і я	1142
Степан Бандера. Роман Шухевич	1125
Степан Бандера: 1909–1959–2009	1290
Степан Бандера: мифы, легенды, действительность	1347
Степан Витвицький: громадсько-політична діяльність	2308
Степан Руданський і український Крим	1291
Степан Сабадаш у спогадах сучасників і шанувальників	1585
Степань в іменах	799
Стефан Стубелевич (1762–1814): наукова і освітня діяльність	375
Стефан Турчак	1244
Стефаникознавство в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника	1881
Сто великих діячів культури України	784
Сто великих українців	800
199 депутатів Галицького сейму	2303
100 знаменитых женщин	795
Сто облич Самостійної України	752
100 особистостей України, 1991–2011	815
100 персон львівського спорту	821, 822
100 провідних архітекторів та будівельників України	1923, 2256, 2257
100 футболістів Львова : (персона львів. футболу)	2316
Сторінки історії Київського національного університету технологій та дизайну	684
Сторінки історії Хмельницького університету управління та права	1440
Страна титанов: к 75-летию Запорожского титано-магниевого комбината	1441
Страницы Харьковской цивилистики	685
Страсті за Бандерою	1295
Стріла : суб'єктив. антол.	1750
Ступені мужності	717
Судова влада України	1442
Судьбы, опаленные войной	2259
Сузір'я бершадських талантів	1751
Суспільно-політичні погляди Осипа Назарука	336
Суспільно-політичні погляди та наукова спадщина М. І. Гулака	489
Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі : біобібліогр. показч. пр. Я. Грицьковяна	1811
Сучасні проблеми діяльності вчителя у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського	275
Сходознавство і візантологія в Україні в іменах	188
Счастье трудных дорог	1120
Т. Г. Шевченко і пирятинці	766
Т. Шевченко: невідомі сторінки життя	1298
Тадей Рильський. В житті ніколи неправді не служив	595
Тайны Северного Архипелага, или Холодная война 1945–1991	1489
Такая вот жизнь, и такое кино : по дневникам (1984–1994)	2092
Талановитий педагог, відомий методист та провідний краєзнавець	257
Талант, огранений долею : до 80-річчя від дня народж. Миколи Дубини	1587
Таланти Токмака: «Академік Івченко О. Г.»	2152
Таланти Токмацького краю: генерал Антипенко М. О.	2153
Тамара	1181
Тарас Григорович Шевченко і Кролевеччина	2294
Тарас Григорьевич Шевченко. Очерк жизни и деятельности	523
Тарас Шевченко	493, 1332
Тарас Шевченко — славний син Черкаської землі	1304
Тарас Шевченко в критиці	1303
Тарас Шевченко в Яготині : до 200-річчя від дня народж. Т. Г. Шевченка	2264
Тарас Шевченко і Вінниччина: іменний	138
Тарас Шевченко і Волинь	1243

Тарас Шевченко і Ніжинська вища школа	454
Тарас Шевченко і сьогодення	258
Тарас Шевченко і фольклор	446
Тарас Шевченко і Я	1143
Тарас Шевченко на Вінниччині	1089
Тарас Шевченко та його доба : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжувачів його справи І. Я. Франка, Л. Українки, М. П. Драгоманова	1267
Тарас Шевченко та кобзарство	259
Тарас Шелестюк. 12 раундов к цели	1363
Творець добра людського : спогади про В. Д. Северинчика	1589
Творці історії Мукачєва	893
Творча спадщина А. С. Макаренка в контексті інноваційного розвитку освіти XXI століття	2265, 2266
Творча спадщина А. С. Макаренка: осмислення історичного досвіду та інноваційного потенціалу	469
Творче життя	1888
Творчий шлях Лесі Українки. Біографічні матеріали	603
Творчий шлях Олександра Некрасова	1306
Творчість Володимира Чорномора	2027
Творчість єврейських художників Східної Галичини 1900–1939 років	900
Творчість Зеновія Красівського та о. Ярослава Лесіва: дискурс національної ідентичності	505
Творчість Івана Вишенського в контексті вітчизняної полемічної традиції	504
Творчість Івана Котляревського : автор. індивідуальність, європ. паралелі, порівнял. поетика	389
Творчість Ігоря Павлюка: проблематика та тропіка	442
Творчість митрополита Іпатія Потія та полемічна література на межі XVI — початку XVII ст. : джерела, риторика, діалог	474
Творчість Олени Пчілки і фольклор	410
Творчість Раїси Кириченко в культурному просторі України на покордонні XX-XXI століть	260
Творчість та особистість Лесі Українки в історичному, культурологічному та філософському аспектах	261
Творчість Тараса Шевченка в контексті доби	262
Творчість Юрія Клєна і міжвоєнна доба в українській літературі	263
Театр як доля: Іван Тобілевич (Карпенко-Карий)	1307
Театр, который был... (Памяти Берты Яковлевны Барской)	2267
Театри і актори Північного Лівобережжя України	679
Тенденція до «ліризації» драми у творчості Олександра Олєся та В. Б. Єйтса	283
Теоретична спадщина Михайла Драгоманова в сучасних вимірах	596
Теофіл Горникевич та українські архівні колекції у Відні	427
Тепло надежды : антол. поєтов Донец. Нац. мед. ун-та им. М. Горького	1752
Тереса Старух : портрет Львівської піаністки у сучасному форматі	962
Тереховський Мартин Мартинович — фундатор вищої медичної та ветеринарної освіти у Східній Європі	450
Терниста дорога вчителя	1459
Тернисті шляхи костоправа	2074
Тернистий путь становлення кримскотатарского офицера	2263
Террафоксы и другие лисичане	2070
Тет-А-Тетерів	1310
Тетяна Леонідівна Андрієнко : науковець, колега, учитель	2269
Тетяна Миколаївна Байбара	2270
Тетяна Нераденко	2271
Техника и музыка — основа моей жизни	1498
Тигран Горгієв — маэстро практических этюдов	2274
Тиміш та Юрій Хмельницькі	1178, 1179
Тимко Падура: спроба роздеградування і реабілітації	2224
Тиха війна Рената Польового	1590
Тиха музики молитва : спогади про Ігора Соневицького	1591
Тільки в праці людина живе : до 50-річчя труд. шляху проф. Ю. Кишакевича, проректора з наук.-пед. роботи (1962–2012 рр.)	597
Тобою, краю мій, живу... Хмільниччина: події, особи, час	46
Топка Ельвіра Григорівна	1882
Топоси сакрального в художній прозі Миколи Хвильового	337

«Трагічних тем твоїх упертість...» : літературний профіль Дмитра Іванова	1320
Траскторії доль	2111
Тренер з Галичини	2201
«Тренос» Мелетія Смотрицького в дискурсі західної філософської думки	377
Третя варта : есеї про Франка	1003
Три зорі Василя Равлюка: «Просвіта» Снятинщини	2212
Три поети раннього українського модернізму: Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський	317
Три формули мого осягнення Антонича	345
35 и один любопытный	833
Трикутники долі : листи з фронту Сергія Володимировича Дейліди	1660
Тринадцять київських зустрічей із Городецьким	210
Трудовая слава Днепропетровщины	934
Трудові Золоті Зірки Полісся : нариси про Героїв Соціаліст. Праці, повних кавалерів ордена Труд. Слави та Героїв України на Житомирщині	803
Тулаєва Майя Іванівна : 80-річчю з дня народж. присвяч.	1883
Тунік Микола Тарасович, 27.05.1929–15.09.1992	2078
Тут все з дитинства серцеві знайоме...	1558
Тучинський передзвін	2279
У боротьбі за соборну Україну: державотворча діяльність Симона Петлюри	322
У боях за історію (до 50-річчя професора Анатолія Бойка)	1884
У гармонії з долею : до 80-річчя з Дня народж. Віктора Западні	1592
У знятому на плівку дні	1593
У истоков антибиотикотерапии : жизнен. путь и науч. подвиг З. А. Ваксмана	1129
У круговерті років : з прожитого і пережитого	1699
«У мерехтінні найдорожчих лиць». Згадуючи Михайлину Коцюбинську	1594
У пам'яті назавжди. Спогади про Бориса Поліщука	1595
У світі гармонії і краси	106
У серцях людських...	1322
У творчих пошуках і світлих задумах	2280
У творчому горінні. Мирослав Стефанишин	1596
У терновім колі : Одеська письменницька організація в 1920–1950 рр.	189
Увійти в таємниці духу. Іван Франко і Борщівський край	1032
Ужгород: роки і люди	206
Украинаёйы ирæттæ	63
Украинка против Украины	1026
Украинская православная энциклопедия	17
Украинский Магеллан — Юрий Федорович Лисянский	992
Україна — моя Батьківщина: ілюстр. енцикл.	5, 6
Україна і Микола Гоголь : (розгадки таємниць)	652
Україна й українці — цвіт нації, гордість країни : кн. пошани	54, 55, 56
Україна наукова	2282
Українець, який відмовився бути бідним : Петро Яцик	1275
Українки в історії. XX–XXI століття	805
Українки в історії: нові сторінки	804
Україномовна проза Марка Вовчка: психоаналітична інтерпретація	443
Українська академія друкарства	89
Українська амазонка Олександра Соколовська (отаманша «Маруся»)	1057
Українська Галицька Армія : довідник	2123
Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості	190
Українська драматургія : антологія	1753
Українська еліта Волині першої половини XX ст.: нариси життя та діяльності	459
Українська література пізнього Середньовіччя (друга половина XIII — XV ст.). Джерела. Система жанрів. Духовні інтенції. Постаті	654
Українська музична енциклопедія	22, 1924
Українська поезія кінця XIX — середини XX ст.	1754
Українське лікарське товариство у Львові 1910–1939–1990–2010	620
Українське село. Зажинки до родовідної книги Потіївки на Білоцерківщині	1723, 1724
Українське термінознавство в іменах	2107
Український Все-Світ	47

Український націоналізм : антологія	1755
Український пантеон	167
Український патріот із династії Габсбургів	1659
Український педагогічний енциклопедичний словник	9
Український хокей з шайбою. 1910–2010 : історія хокею в Україні, визнач. особистості, амуніція та спорядження, спорт. досягнення	1381
Українські бібліографи	191, 1925
Українські в'язні концтабору Маутгаузен : свідчення тих, хто вижив	1926
Українські історики	192
Українські кінематографісти, педагоги: відновлені сторінки життя	281
Українські кобзарі, бандуристи, лірники	73
Українські козаки. Отамани ХХІ століття	921
Українські митці у світі: матеріали до історії укр. мистецтва ХХ століття	806
Українські письменники	107
Українські письменники у спогадах сучасників	1597
Українці в США: збереження національних та культурних традицій	645
Улас Самчук: alter ego і alter idem	364
Улюблені пісні Олега Голдрича	2281
Уляна Крюченко — «Оксана»	1188
Університет «Україна» в особистостях	556
«...Упав Івахів, друг Василь...»	1214
Уряди незалежної України	1443
Усі гетьмани України : легенди, міфи, біографії	789
Усі гетьмани України	735, 636, 737
Усна історія Уманщини: знані люди села	922
Успішна жінка : у політиці, бізнесі, юриспруденції, медицині, науці, культурі, громад. житті	1444
Уткин. Зв'язки Генерального конструктора	1326
Уторопи: історія в іменах	2298
Ученики о научном наследии профессора М. И. Бажанова	264
Ученые-экономисты Харькова XIX — середины XX ст.	2139
Учений, педагог, організатор : к 60-летию ректора Харьков. гос. зоовет. акад., академіка Нац. акад. аграр. наук України В. А. Головка	2283
Учений, Учитель, Человек : к 85-летию со дня рождения И. Е. Тарапова	1598
Учитель донецкого солов'я	1252
Учитель, перед іменем твоїм... : слово про творчих освітян Кобеляччини	807
Учитель, Учений...	484
Фальц-Фейны в Таврии	1687
Фамильный род святителя Игнатия Мариупольского — последнего митрополита Готфейского и Кафайского	1718
Фармацевтична енциклопедія	23
Федералізм Михайла Грушевського: міфи, уявлення, проекти	367
Феномен Патона. Портрет в інтер'єре двох століть	991
Феодосити	712
Феодосія — авіації і космонавтике. Время, события, люди	923
Ференц Ліст і Кароліна Вітгенштейн : драма великого кохання	1036
Філіковський Степан Іванович	1886
Філософія : словник: персоналії, категорії, поняття та терміни	44
Філософія життя : (до 60-річчя з дня народж. Анатолія Миколайовича Зубка)	1338
Філософія незалежної України: витоки, напрями, представники	609
Філософія права Богдана Кістяківського	272
Флагмани освіти і науки України	108, 109
Флагмани освіти і науки України : кращі освітяни та науковці України	110, 1927
Флагмани сучасної медицини : кращі працівники мед. галузі України	111, 112, 113
Фольклористи Буковини	207
Фольклористична діяльність Михайла Тимофіїва	2289
Формування національної культури молоді в педагогічній спадщині В. М. Верховинця	326
Фортепіанна творчість Мирослава Скорика : (худож.-дидакт. концепт)	342
Фотограф, издатель, кінематографіст	942
Франкіяна Василя Щурата. Листи, статті, спогади	2290

Франко. Перезавантаження	1341
Французи в Одесі	847
Хаджи Серайя Хан Шапшал — выдающийся сын караимского народа	2291
Характерники. Наша вдячність, пам'ять і шана	793
Харківське музичне училище ім. Б. М. Лятошинського. Біографічний довідник	2293
Харківський університет ХІХ — початку ХХ століття у спогадах його професорів та вихованців	1599
Харківський університет Повітряних сил імені Івана Кожедуба: сторінки історії та сьогодення, 1930–2010	1445
Харківській державній зооветеринарній академії — 160 років	1446
Харківщина: перші та вперше : 50 розповідей	810
Харьковщина	1447
Холодне небо Півночі	1507
Холодний Яр : спогади осавула 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру	1484
Хорватія у житті та творчій спадщині Івана Франка	309
Хоть джаз и не родился в Одессе..., 1945–2011	723
Храм науки і знання. Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя	1448
Хрисанф Петрович Яшуржинський	1887
Хроніки апексного десятиліття	1375
Хронотопіка Франкових драм: теорія, практика, інтерпретація	362
Хто є хто в будівництві та архітектурі	2295
Хто є хто в українській історії	144
Хто є хто. Полтавська родина	2296
Художественная картина мира в творчестве В. И. Даля: особенности жанрового воплощения и диалог с литературой эпохи	502
Художнє осмислення національної самосвідомості в історичній прозі Юрія Мушкетика	2228
Художник : повісті, автобіогр., щоденник / [Шевченко Т. Г.]	1362
Художник Віктор Зарецький. Пошуки коріння	1661
Художник Карпат Іван Доробан	2297
Художній дискурс лірики Андрія Малишка	472
Художній світ епічної творчості Миколи Понеділка	465
Художній світ прози письменників-вісниківців	451
Царство Катерини	1037
Цюпко Василь Васильович	1889
Чарівник сміху : кн.-альб. спогадів про нар. артиста України М. Ф. Яковченка	2029
Час і досі не загоїв рану — Цей одвічний біль Афганістану...	1550
Чекман Іван Сергійович. Педагог, вчений, патріот	1890
Человек и Маэстро. Воспоминания о Сергее Малёванном	1601
Червоне — гордість моя	889
Червоне і чорне. 100 українських поеток ХХ сторіччя	1756
Через горнило випробувань	1934
Через півстоліття: літопис випускників Харків. юрид. ін-ту 1963 р.	1449
Черкаський державний технологічний університет : 50 років	1450
Черкащина — духовності скарбниця	930
Черкащина : універс. енцикл.	33
Черкащини славетні імена	812
Чернігівська Січ : спогади	1576
Чернігівські земці	1919
Чернігівці — лауреати державних премій	143,1929
Чесний рицар Петро Конашевич-Сагайдачний	456
Честь і слава Батьківщини	1451
Чистота співу — чистота життя	1184
ЧК-ГПУ-НКВД в Донбасі: Люди і документи 1919–1941	625
Чорне і червоне. 100 українських поетів ХХ сторіччя	1757
Чорний тюльпан-2 : кн. пам'яті про загиблих у Афганістані воїнів-інтернаціоналістів Вінниц. обл.	2006
Чорні запорожці : спомини командира 1-го кінного полку Чорних запорожців Армії Української Народної Республіки	1497
Чорні тюльпани	760

Чорнобильська рана, яка ніколи не загоїться	1602
Чорнобильці Хмельницького	2142
Чорновіл В'ячеслав Максимович: життєпис-хроніка діяльності та творчості	1227
Чорноморська хвиля української революції: провідники національного руху в Одесі у 1917–1920 рр.	692
Чуєш брате мій... : пропам'ятна книжка Романа Теофіла Чабана	1346
Чушмелий	1903
Шевченкіана Черкащини : вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка на Черкащині	2156
Шевченків Вільно	1044
Шевченківська енциклопедія	37
Шевченківський Київ	1053
Шевченківські лауреати 1962–2012	114
Шевченко і Гоголь: Геніальні виразники української історії і культури в епоху відродження нації : іст. аспект	490
Шевченко понад часом	2234
Шевченко як геній : природа, своєрідність і стратегії інтерпретації геніальності поета	429
Шевченкознавчий дискурс Сергія Єфремова у контексті українського літературознавства	405
Шерер Володимир Олександрович	1891
Школа вчителем стоїть : нариси про освітян Житомирщини	820
Школа інтелігентності Олександра Шестопалюка	1366
Шлях боротьби Василя Сенчака — «Ворона»	1238
Шлях до визнання: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського — 50 років	1453
Шлях довжиною в життя : історія, сучасність, особистості	115
Шлях духовності : наук. зб. на пошану Петра Фещенка	2310
Шлях освіти Бережанщини, 1944–2010 рр.	831
Шляхами Великого Кобзаря : до 200-річчя з дня народж. Т. Г. Шевченка	1367
Шляхами долі : віхи життєвого літопису Анатолія Литвинчука	2311
Шляхами Малевича. Зупинка — Конотоп, 1894–1896	968
Шляхами подвигу і слави: викладачі, співробітники та студенти Глухівського педагогічного на фронтах Великої Вітчизняної війни	166
Шляхами страдницького життя: Свидницький і Миргород	1268
Шляхами Тараса Шевченка. Чернігівщина	216
Шляхи життя Івана Стогнія : роки, події, звершення, прагнення	600
Шості наукові читання, присвячені діяльності Олександра Парфенійовича Бородіна (1848–1898), 10 жовт. 2010 р.	265
Шульгини: батьки, діти, онуки	1695
Шульгини: Інгульська сторінка	1726
Шура Кобер и Витя Хоменко	2034
Щаслива самотність актриси. Лариса Кадирова	1223
Щоб онуки не знали війни : [іст.-біогр. літопис Семенівщини]	1465
Щоб пам'ятали : Кіровоградщина в роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945)	621
«Щоб слово пламенем взялось»: поетичний світ Тараса Шевченка	460
Щоб щаслива була! : спогади про незабутнього Олесь Терентійовича Гончара	1483
Щоденник / [Винниченко В. К.]	1619
Щоденник (01.01.1895–04.02.1896) ; Про дні минулі (1876–1907) / [Єфремов С. О.]	1623
Щоденник (1918–1919) / [Чикаленко Є. Х.]	2302
Щоденник (1919–1920) / [Чикаленко Є. Х.]	1631
Щоденник (1907–1917) / [Чикаленко Є. Х.]	2301
Щоденник без цензури	1632
Щоденники Олесь Гончара в парадигмі соціальних комунікацій і літературознавства	311
Щоденники та спогади	1627
Щоденникові записи	1630
Щорсовка. Гордость моя... и боль	929
Экранный мир Сергея Параджанова	601
Энергетики: жизнь замечательных людей	116
Энциклопедический словарь по материаловедению	72

Енциклопедія Бердянська	34
Енциклопедія пограничних військ. События и люди	24
Енциклопедія полтавського футболу (1909–2010)	31
Енциклопедія фамілій Харківської губернії	137
Епоха и деятельность православных Острожских князей в Украине (XIV-XVII вв.)	729
Естафета подвига. Страницы летописи Харьковского уголовного розыска	1405
Ета самая любовь... : док. повесть. из жизни представителей рода Шевченко — Велигорских — Андреевых	1710
Етапы и пути развития Запорожской фармации : история развития фармации в Запорож. обл. 1922–2012 годы	1386
Етот разный, разный... разный Блискунов	1609
Ювіляри України. Події та особистості ХХІ ст.	1454, 2314
Юзеф Дунін-Карвицький та магдебурзьке право Мізоча на Волині	1720
Юлія Тимошенко: завоевание Украины	1242
Юліан Мордалевич. Наші змагання, 1917–1921	2315
«Юморист жесточайшей эпохи...» — Василий Фёдоров (1895–1959)	1892
Юридична енциклопедія	25
Юридична Україна. Імена славних сучасників.	117
Юрій Кравченко. Утраченный шанс Украины	1102
Юрій Чебан. Восхождение на Олимп	2032
Юрій Васильович Кондратюк. 1897–1942	325
Юрій Жилко — син Поліського краю	1665
Юрій Кипоренко-Доманський : спогади та матеріали	1610
Юрій Львович Далецький : творчий шлях	1893
Юрій Павлович: бути собою	1008
Юрій Попсуєнко	1894
Юрій Тютюнник: від «Двійки» до ГПУ	1666
Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника	358
Юрій Ярмиш : літ. портр.	1949
«Я в серці маю те, що не вмирає...». Леся Українка	1108
Я горю вогнем кохання : листи Федора Мицика та Ірини Баранюк, за мужем Мицик, вірші, світлини	1667
«Я думав, які теми були б цікаві...» : пр. Г. Кураса, спогади і матеріали про укр. історика	602
«Я есмь русин, русин і буду!...» : іст.-біогр. нариси	1152
Я есмь... : худож. І. Марчук, провидець і подорожній	1085
«Я жив як міг, я не лукавив...» : літературна спадщина Бориса Нечерди	1611
«Я кожен день починаю себе з початку». Л. О. Закордонць	1895
Я обрав свій шлях... : Леонід Куценко у спогадах, листах, пам'яті	1613
«Я — син великого народу...» : Василь Діденко у спогадах, листах і поезії	1614
Я. М. Фогель. Физик. Учитель. Человек	1612
Як на довгій ниві. Життя і творчість О. П. Столбіна	1896
Яків Новицький. Фольклорист, історик, педагог	341
Яків Петрович Батюк	1180
Яков Погребняк. Социально-психологический портрет лидера	1615
Янгель. Жизнь, отданная родине	1373
Янгель. Орбиты жизни	1226
Януш Корчак. Сторінками біографії	1197
Яринівський шлях	1020
Ярослав Богдан — «Всеволод Рамзенко»	1079
Ярослав Мудрий — великий князь Русі	1022
Ярослав Мудрый	477
Ярослав Осмомисл	1105
Ярослав Старух. Документи і матеріали	604
Ярослав Степанович Калакура	1897
Ярослав Яцків: полюси життя та праці	2317
Ярослава Заневчик-Менкуш – невтомна бджілка української ниви	2119
Ясинський Володимир Кирилович : життєвий і творч. шлях	1898
Яскраві жінки Корсунь-Шевченківщини. ХХІ століття	2318

A portrait of Osyp Diakiv — «Hornovyi»	1183
Alfred Fedeci poeta fotografii	1168
Almanac of honour and recognition of the Poltava Land :	
Poltava Land's 100 famous figures of the past centuries	1377
Almanach 2008–2012 Deutsch-Ukrainischer Literatur-Förderpreis Oles Hontschar	1728
Along the roads of Malevich. Station — Konotop, 1894–1896	968
Braniccy	1721
Bulgakov's Bucha	1224
Cultural and spiritual treasure houses of Ukraine	42
De Visu : (На власні очі)	818
Din toată inima	1272
Ego i Alter Ego Тараса Шевченка	
в комунікативному просторі щоденникового дискурсу	369
Encyclopedia. Львівський національний університет імені Івана Франка	26
Factum est factum. Біобібліобриoukhia	1774
Generalis	70
Governments of independent Ukraine	1443
Homo Feriens. Спогади	1500
Kultova 20 Львова	726
Labore et scientia, або Феномен професора Завергалюк	605
Luhansk region	1418
Martin M. Terehouskiy — the founder	
of medicin and veterinary medicine education in Eastern Europe	450
Mise en scene. Марко Кропивницький	354
Nil Khasevych — his life and art	1077
Powryt Zofji Rokossowskiej	1029
Profesor Sava Manziy	2230
Return from forgetfulness	449
Szczęśliwa samotność aktorki. [Larysa Kadyrova]	1223
Świt Adolfa Becka oczami Henryka Becka: zupełnie nieoficjalnie	1066
Ševčenkos Vilnius	1044
ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ. Встречи с Валентином Сильвестровым	1618
Taras Shevchenko — the glorious son of Cherkasy region	1304
Theatrum Humanae Vitae : студії на пошану Наталі Яковенко	606
Ukraine and ukrainians — flower of the nation, pride of the country : кн. Пошани	54, 55, 56
Ukrainian youth association: in service to God and Ukraine	1581
Voronin	1368
Woman in science and education: past, present, future	224
The world of Adolf Beck by eyes of Henryk Beck: total unofficial =	
Świt Adolfa Becka oczami Wybitni Polacy w dziejach Ukrainy	66
Ya. M. Fogel'. Physicist. Tutor. Percon	1612

ПОКАЖЧИК СЕРІЙ

Антологія Ровенського спидвея	948
Архиви. Исследования	1469, 1629, 1635
Афганцы Донбасса	2259
Бібліотека Всемирного клуба одесситов	943
Бібліотека генеалого и краеведа	1689
Биобиблиография крымоведения	2177
Биография и библиография выдающихся музыкантов	2104
Биография и библиография ученых ХНАДУ (ХАДИ)	1763, 1789
Бібліографія вчених України	1887
Бібліографія вчених Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького	1800, 1867
Бібліотека вчителя	1000
Бібліотека «ЛітАкценту»	2111, 2204
Бібліотека «Полтавіки. Полтавської енциклопедії»	125
Бібліотека «Світ фізики»	1878, 1879
Бібліотека «Слова Просвіти»	1750
Бібліотека альманаху «Вітряк»	2042
Бібліотека гуцульської школи	573
Бібліотека драганівських читань	1273
Бібліотека журналу «Історія та правознавство»	2061
Бібліотека журналу «Кіно-Театр»	555
Бібліотека журналу «Краєзнавець Прикарпаття»	513, 987
Бібліотека Лемківщини	1114
Бібліотека Музею історії міста Києва	1153
Бібліотека Тимка Падури	2222, 2223
Бібліотека української героїки	1139
Бібліотека української історичної літератури	1031
Бібліотека шашкевичіани. Нова серія	321
Бібліотека Шевченківського комітету	114, 267, 954, 1053, 1104, 1184, 1356, 1656, 1917
Бібліотечка альманаху «Медобори»	1007, 1049
Бібліотечка товариства «Знання». Серія «Економічна»	952
Біобібліографічні покажчики	1828
Біобібліографія вчених Львівської політехніки	1958
Біобібліографія вчених НАКККіМ	1764
Біобібліографія вчених України	1777, 1786, 1814, 1833, 1841
Божі сліди	2203
Буковина медична	201
В практику роботи бібліотек	1781
Велика Волинь: історія, культура, постаті	1959
Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського	524
Видатні випускники Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка	1936
Видатні вихованці та педагоги	983, 1117, 1180, 1195, 2133
Видатні вчені Донецького національного університету	1788
Видатні вчені Львівської політехніки	536
Видатні музиканти Дніпропетровщини	951
Видатні організатори фармації	519, 1474, 1540
Видатні особистості Кам'янщини	2307
Видатні особистості Хмельниччини	199
Видатні політики України	998
Видатні постаті Острогіани	1323
Видатні українські педагоги	2059
Видатні українці	752, 1590
Визначні вчені Івано-Франківщини	518, 979
Визначні учені	1787
Винахідники Харківщини	1793
Виховуємо особистість	6
Від знань до професіоналізму	2024, 2140
Відомі вчені університету	1802, 1852

Відомі та знамениті	958
Военная разведка. От первого лица	1461, 1462
Вони визволяли Батьківщину	1660
Время и судьбы	1255, 1347
Всесвітня серія «Письменники-мислителі»	35
Вчені Національного лісотехнічного університету України	1769
Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова	1820, 1846
Вчені УПА — ювіляри	1837
Вчені Української академії друкарства	1807
Выдающиеся музыканты Днепропетровщины	1155, 1156, 2217, 2219
Выдающиеся педагоги Харьковской государственной академии культуры	1796
Выдающиеся ученые НКИ—НУК	1965, 2231
Галерея творчих особистостей	1832
Гетьмани України та їхня доба	323
[Двадцять] ХХ століття: від модерності до традиції	263
[Дванадцять] 12 балів. Історія України	1142, 1143, 1249
Дворянські гнізда Чернігово-Сіверщини	1692
Диалоги с мастерами	1101
Дитячі письменники України	
Дівчата зі спорту	1072
Документальні пам'ятники Путивльщини	1689
Древо рода	971
Духовні Матері українства	2114, 2116, 2117, 2119
Евреи и мир	790
Епістолярні джерела грушевськознавства	1649
Єлисаветградське коло	996, 1307, 1350, 1466, 1562, 1606, 1626, 1726
ЖВДУ: Жизнь замечательных людей Украины	1490
Жизнь талантливых людей	1609
Життєписи	1088
Життя видатних дітей	716, 772, 773, 774
Забуті днівники	1624
Записки краєзнавчої бібліотеки Анатолія Недільського	988, 1215
Запорізький родовід	722
Західне Полісся: історія, культура, постаті	2276
Здобутки краян	1561
Знамениті події історії України	1285, 1287
Знамениті українці	704, 976, 1059, 1061, 1095, 1097, 1099, 1100, 1111, 1175, 1177, 1179, 1212, 1247, 1269, 1284, 1301, 1314, 1316, 1318, 1328, 1330, 1332, 1353
Золоті імена Буковини	1016, 1496, 1566
Золоті імена української журналістики	1531, 1932
Зрительный зал	709
Известные и знаменитые	955–957
Имена Одесской киностудии	1137
История НТУ «ХПИ» в выдающихся личностях	266, 475, 1825
Імена славних сучасників	139
Історики Київського університету: історіографія персоналій	1868
Історичне досє	789
Історія міст і сіл України	918
Історія освіти, науки і техніки: в школах, напрямках, іменах	464
Історія Пісочина	813
Киевские истории	863
Київські пам'ятники	1130
Колекції Волинського краєзнавчого музею	211
Колекції Національної парламентської бібліотеки України	638

Коллекции Национального гербария Украины (KW)	501
Коломийська бібліотека	1270
Краеведы Одессы	1874
Кращі освітяни та науковці України	108–110
Кращі тренери України	981
Крымские писатели – детям и подросткам	1981
Крымскотатарский народ в Отечественной войне двадцатого столетия	1935
Лауреати Київської обласної літературної премії ім. Г. Косинки	1895
Легенди та перекази	750, 751
Летопись войны	808
Легендарные имена	1012, 1957, 1996, 2026, 2034, 2036, 2120, 2205, 2211
Легенди та перекази	750, 751
Легенды донецкого спорта	783
Личность в зеркале прессы	945, 1141, 1976, 2031, 2129, 2197, 2200
Література рідного краю	994, 1277
Літературна галерея	1671, 1944–1949, 2076
Літературна Одеса	1880
Літературний профіль	1320
Літопис краю	925, 926
Літопис Української Повстанської Армії. Бібліотека	1077, 1516
Літопис Української Повстанської Армії. Серія «Події і люди»	862, 910, 982, 1068, 1075, 1076, 1078, 1079, 1157, 1182, 1183, 1185, 1188, 1232, 1237, 1238, 1457
Літопис УПА. Нова серія	604, 1200
Львівська сотня	821, 822, 2303, 2316
Любимое кино	959
Люди и стройки	1413
Лялькарі України	764, 2148
Майстри лялькової сцени України	1064
Майстри своєї справи	2182
Малоизвестный Крым	905
Митна справа в Україні	18
Міста і села Запорізької області	613
Монограф	356, 358, 387, 506
Монографії Ніжинської вищої школи	453
Музи з лікарським саквоюжем	762
Наукова еліта Переяславщини	2235
Наукова література	310
Наукова спадщина сходознавців	374
Науково-методичні праці ректорів Національного університету водного господарства та природокористування Рівненського періоду	1830
Научно-биографическая литература	312, 448
Научные исследования кафедры основ архитектуры и архитектурного проектирования	593
Національно-культурні товариства Дніпропетровщини	778, 854
Наши юбилеи	2050
Нашадки рицарів із Савиць	1722
Нова медична бібліотека	620
Одесская библиотека	723
Особистість і доба	1344
Особистість у дзеркалі преси	1187
Особистості	1582
Особистості НГУ: життя і творчість	1120, 1495, 1866
Отаманія ХХ століття	1090
Пантеон	1112, 1321
Події і люди	862, 910, 982, 1068, 1075, 1076, 1078, 1079, 1157, 1182, 1183, 1185, 1188, 1232, 1237, 1238, 1457
Письменники Запорізького краю	1776
Письменники Одеси	1768
Письменники — наші земляки	2138

Помоги ближньому	1703
Постаті	2058
Постаті українського землезнання	589, 591, 1904
Постнарбутівська плеяда	2193
Почесні члени Університету Святого Володимира	1010
Почетные граждане Запорожья	1041
Праці Державного архіву Одеської області	209
Праці Інституту математики НАН України. Математика та її застосування	284
Президенты Академии Наук Украины	991
Путівники	210
Реабілітовані історією	647, 663–675, 1920
Рідні джерела	1627, 2175
Родовід. Мала серія українського модернізму	1512, 2194
Родовід. Малая серия украинского модернизма (див. Родовід. Мала серія українського модернізму)	
Село на нашій Україні	899
Скарби отчої землі	2018, 2209, 2212
Славетні імена Житомирщини	1499, 1577, 1589
Слобожанские родоводы	1704–1709
Слово про вченого	569
Современная ЖЗЛ Харьковщины	714, 715, 978
Спогади, щоденники, інтерв'ю	1543
Стилет і стилос трьох степовиків 100 великих	615, 616, 1986, 1987 784, 800
Українська бібліотека Холокоста, серія «Документи»	1475
Українська біобібліографія. Нова серія	1871
Українська воєнна мемуаристика	1484, 1497
Українська індивідуально-авторська неографія	571, 594
Українська модерна мемуаристика	1507
Українська національна ідея. Дослідження, переклади, публікації	397
Українська філологія: школи, постаті, проблеми	240
Українські ґрунтознавці	590
Українські історики	192
Українські студії	308
Українці у світовій цивілізації	1119
Університетські діалоги	345
Уроки истории	558
Уславлені імена Житомирщини	1107, 1108
Уславлені імена Полтавського краю	1065
Успішна людина — сильна країна	1698
Учені-аграрії Коломийщини	1886
Учені Дослідної станції луб'яних культур	1799
Ученый и его последователи	2171
Фест студії	743
Франкознавча серія «Кола»	494
Честь і Чин	1372
Чорноморська минувшина презентує	853
Шкільна бібліотека української та світової літератури	1362
Ювілей творчої особистості	1815
Ювіляри Київщини	1808
Ювіляри НАПН України	1849
De profundis	1295
Dniroviana	273, 373
Post Sckriptum	988

ПОКАЖЧИК ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ

Авдіївка, село (нині місто, Донецька область)	916	Бистриця, село (Дрогобицький район, Львівська область)	924, 1343
Австралія	579, 1744	Біла Церква (Юр'їв), місто	118, 119, 690, 1608, 1721, 1978
Австрія	26, 274, 427, 482, 667, 691, 1201	Білгород (див. Білогірська, село)	
Австро-Угорщина	1090	Білогірська (Білгород), нині село (Києво-Святошинський район, Київська область)	824
Автономна Республіка Крим (див. Крим)		Білогірський район (Хмельницька область)	1365
Азербайджанська Республіка	24, 942	Білорусь	24, 238, 1691
Акимовка, смт, рос. (див. Якимівка)		Бобринецький повіт (Херсонська губернія)	1690
Алупка, місто	944	Богданівка, село (Приазовський район, Запорізька область)	1903
Алушта, місто	920	Богуслав, місто	909
Алчевськ, місто	2056, 2117	Бойківський край	963
Америка	242, 243, 500, 602, 937, 1488, 1517	Бойківщина	2083
Ананьївський повіт (Херсонська губернія)	1690	Борзнянський район (Чернігівська область)	931
Андрушівський район (Житомирська область)	158, 1473	Борщівський край	1032
Андрушівщина	1521	Бразилія	500
Арбузинський район (Миколаївська область)	152, 1747	Братишів, село (Тлумацький район, Івано-Франківська область)	208
Аргентина	500	Братський район (Миколаївська область)	152
Армянськ, місто	130	Брусилівський район (Житомирська область)	158, 1173
Архангельськ, місто	450	Буг, річка	1006, 1911
Арциз, місто	796	Бужковичі, село (Іваничівський район, Волинська область)	894
Арцизький район (Одеська область)	796	Буковина / Буковинський край	120, 124, 139, 194, 201, 207, 358, 430, 706, 730, 846, 875, 879, 884, 890, 1339, 1546, 1548, 1966, 2189
Астрахань, місто (Росія)	450	Валахія	444
Атланта, місто (США)	783	Валківський повіт (Харківська губернія)	857
Афганістан (Демократична Республіка Афганістан)	165, 701, 738, 760, 1480, 1481, 1550, 2006, 2141	Валківський район (Харківська область)	30
Баку, місто (Азербайджан)	942	Валківщина	857
Балтика	1260	Варшава, місто (Польща)	900, 2168, 2246
Баранівський район (Житомирська область)	158	Велика Мечетня, село (Кривоозерський район, Миколаївська область)	1996
Барселона, місто (Іспанія)	774, 965	Велике князівство Литовське	241, 1451, 1691
Барський район (Вінницька область)	2078	Великий Березний, смт (Закарпатська область)	1901
Бахмацький район (Чернігівська область)	760	Великий Глибочок, село (Тернопільський район, Тернопільська область)	1162
Бахчисарай, місто	1998	Великий Кучуров, село (Чернівецька область)	1272
Баштанський район (Николаевская область)	152	Великі Будки, село (Роменський район, Сумська область)	1094
Бельгія	1607	Великобританія	1607
Бердичів, місто	158, 819	Великоновоселковський район (Донецька область)	153
Бердичівський район (Житомирська область)	158	Вербаїв, село (Волинська область)	860
Бердянськ (Бердянск), місто	34, 187, 667, 710, 1379, 1404	Веселиновський район (Николаевская область)	152
Бережанщина (Тернопільська область)	831, 2233	Вижниччина	902, 1237
Березанський район (Николаевская область)	152	Вишнів, село (Рогатинський район, Івано-Франківська область)	1700
Березівка, село (Вінницька область)	880		
Березнеговатський район (Николаевская область)	152		
Берека, річка	1315, 1316		
Берестейщина	133		
Берестечко, місто (Луцький район, Волинська область)	1286, 1287		
Берестова, річка	1315, 1316		
Берлін, місто (Німеччина)	430, 1166		
Бершадщина	1751		
Бессарабська губернія	370		

Відень, місто (Австрія)	917, 928, 1270, 2008	Гребінки, село (Київська область)	851
Візантія	22	Гребінківський район (Полтавська область)	1235
Вільно, місто (див. Вільнюс)		Гребінківщина	724
Вільнюс (Вільно), місто (Литва)	377, 1044	Гуляйпільська республіка	1134
Вільнянськ, місто	613	Гуляйпільський край	1838
Вінницька область	46, 663, 701, 765, 828, 838, 841, 869, 882, 889, 891, 980, 1497, 1550, 1602, 2006, 2057, 2078, 2088	Гуляйполе (Запорізька область)	1135, 1918
Вінниця, місто	247, 263, 525, 765, 1366, 1388, 1389, 1622, 1911	Гурби, село (Здолбунівський район, Рівненська область)	1457
Вінниччина	123, 138, 198, 525, 717, 780, 838, 841, 859, 880, 882, 1055, 1089, 1221, 1389, 1499, 1574, 1735, 1900, 1912, 1997, 2000, 2006, 2057, 2189	Гусятинський район (Тернопільська область)	672, 906
Віньковецький район (Хмельницька область)	823	Гуцульщина	987, 1190, 1191, 2121
Віньковеччина	823	Давидівці, село (Кіцманський район, Чернівецька область)	879
Вірменія	842	Давньоруська держава	631, 1021, 1022
Витовський (Жовтневий) район (Николаевская область)	152	Давня Русь	832
Вознесенський район (Николаевская область)	152	Давня Греція	628
Волинська губернія	666, 1029	Дарницький район (місто Київ)	131
Волинська земля	1321, 2101	Демки, село (належало до Іркліївського району Черкаської області, нині затоплене водами Кременчуцького водосховища)	2188
Волинська область	161, 195, 664, 856, 894, 1264, 2090	Демократична Республіка Афганістан (див. Афганістан)	
Волинь	200, 426, 459, 664, 680, 792, 860, 883, 895, 911, 1075, 1145, 1157, 1158, 1214, 1230, 1243, 1321, 1457, 1516, 1569, 1596, 1720, 1840, 1862, 1982, 2102, 2132, 2187, 2202	Деражнянський район (Хмельницька область)	673, 874
Володарський район (Донецкая область)	153, 1985	Деражнянщина /Деражнянський край	126
Володарсько-Волинський район (Житомирська область)	158, 1508	Деребчин, село (Шаргородський район, Вінницька область)	891
Волчанський уезд	1706-1709	Дзвиняча, село (Тернопільська область)	1277
Воронівці, село (Вінницька область)	1036	Дивин, село (Брусилівський район, Житомирська область)	1173
Врадєвський район (Николаевская область)	152	Дніпро (Дніпропетровськ, Катеринослав), місто	78, 97, 148, 417, 550, 667, 791, 938, 1028, 1141, 1155, 1156, 1552, 1187, 1393, 1403, 1461, 1462, 1495, 1568, 1571, 1640, 1773, 1882, 2024, 2091, 2096, 2217
Гадяч, місто (Полтавська область)	2004	Дніпро, річка	1552
Галиці, село (Чернігівська область)	1680	Дніпродзержинськ, місто (див. Кам'янське)	
Галицьке князівство	1105	Дніпропетровськ, місто (див. Дніпро, місто)	
Галицько-Волинська держава	1111, 1321, 2145	Дніпропетровська область	150, 778, 854, 903, 904, 1497, 1902
Галичина	135, 219, 241, 270, 297, 314, 321, 355, 336, 406, 430, 500, 617, 620, 794, 900, 1003, 1215, 1243, 1255, 1270, 1721, 1844, 2025, 2094, 2123, 2145, 2201, 2303, 2308	Дніпропетровщина	115, 647, 778, 854, 934, 1155, 1156, 1414, 1430, 2219
Гельсінкі, місто (Фінляндія)	965	Дністер, річка	828, 1315, 1316
Гетьманщина	15, 371, 485, 705, 1001, 1054, 1097, 1149, 1170, 1286, 1287, 1810	Добринь, село (Хорошівський район, Житомирська область)	927
Гірське, село (Миколаївський район, Львівська область)	745	Добропілля (Добропрольє), місто	2085
Глухів, місто (Сумська обл.)	166	Добропільщина	913
Голоскове, село (Миколаївська область)	644	Добропольє (див. Добропілля)	
Горинь, річка	895	Добропольський район (Донецкая область)	2085
Городоцький район (Хмельницька область)	673	Довжанск (Свердловск), місто	
Готфейсько-Кафайська єпархія	1718	(Луганская обл.)	2047, 2087
Гоцанський район (Рівненська область)	713, 883, 2012, 2279	Долина, село (нині Польща)	1346
Грабове, село (Горлівський район, Донецька область)	858	Долинщина	2173
Гребінка, місто (Полтавська область)	1235	Доманевський район (Николаевская область)	152
		Донбас (Донбасс)	625, 785, 802, 898, 1336, 1744, 2047, 2055, 2191, 2243, 2259
		Донетчина (див. Донеччина)	
		Донецк, (див. Донецьк)	

Донецкая область, (див. Донецька область)		Закарпатська область	162, 825, 1901
Донецьк (Донецк), місто	436, 783, 829, 858, 898, 938, 989, 1252, 1336, 1394, 1396, 1422, 1452, 1752, 1788, 2067, 2287, 2309	Залізник, село (Сумський район, Сумська область)	1309
Донецька (Донецкая) область	153, 665, 731, 913, 918, 1464, 1688, 2085	Заліщанщина	1038, 1684
Донеччина (Донетчина)	829, 1630, 1688	Заліщики, місто	1497
Донецький край	1192	Заліщицький район (Тернопільська область)	672
Дрогобич, місто	84, 256, 597, 1850, 1922, 2080, 2251, 2252	Запоріжжя, місто	78, 181, 341, 640, 667, 722, 2152
Дрогобиччина	1079, 2062, 2292	Запорізька область	75, 146, 147, 149, 157, 159, 667, 850
Дрогобицький район (Львівська область)	924, 2062	Запорізький край	121, 341
Дубляни, місто	2143	Запорозька Січ	371, 1052, 1100, 1126, 1283, 1284, 1315, 1316, 1318, 1319, 1451, 2228
Дубно, місто	2248	Зарічненський район (Рівненська область)	2276
Едмонтон, місто (Канада)	1619	Західна Європа	294
Еланецкий район (Николаевская область)	152	Західна Україна	546, 604, 691, 1529, 1579, 1584, 1645, 2163, 2214, 2308
Європа	45, 90, 233, 242, 243, 294, 336, 397, 430, 450, 470, 585, 589, 629, 690, 695, 696, 697, 698, 716, 772, 810, 1019, 1150, 1210, 1219, 1269, 1318, 1319, 1370, 1410, 1417, 1446, 1449, 1659, 1744, 1941, 1954, 1983	Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР)	296, 297, 427, 2123, 2192
Єлисаветград, місто (див. Кропивницький)		Збаражчина	1277, 2008
Єлисаветградщина (див. Кіровоградщина)		Збаразький район (Тернопільська область)	672
Єлисаветградський повіт (Херсонська губернія)	1690, 2063	Зборівський район (Тернопільська область)	672
Ємільчинський район (Житомирська область)	158	Зборов, місто	1285, 1286, 1287
Житомир, місто	87, 666, 819, 873, 1017, 1045, 1106, 1229, 1310, 1397, 1415, 1508, 1577, 2038	Збруч, річка	1497
Житомирська область	158, 214, 234, 636, 663, 666, 819, 927, 1006, 1029, 1173, 1420, 1473, 1499, 1508, 1521, 1679, 1694, 1701, 1713, 1963	Зеленьки, село (Миронівський район, Київська область)	849
Житомирський район (Житомирська область)	158, 873	Зінов'євськ, місто (див. Кропивницький)	
Житомирщина	87, 158, 204, 636, 803, 819, 820, 1107, 1174, 1310, 1492, 1589, 1701	Золота Орда	1321
Жмеринка, місто	1939	Іванічівський район (Волинська область)	894
Жовті Води, місто	1287	Іванківський район (Київська область)	156
Жовтневый район (Николаевская область) (див. Витовский район, Николаевская область)		Івано-Франківськ (Станіславів), місто	165, 197, 1844, 1914, 2005, 2039, 2121, 2160
Забайкалля	590	Івано-Франківська область	208, 573, 868, 987, 1497, 1615, 1700, 1886, 1914
Забріддя, село (Черняхівський район, Житомирська область)	666	Івано-Франківщина (Станіславівщина)	196, 197, 513, 794, 1038, 1617, 1684, 1700, 1964, 1238
Завидово, село (Мукачівський район, Закарпатська область)	825	Ізраїль	2217
Загорськ, місто (див. Сергіїв Посад)		Ізюм, місто	942
Задунайська Січ	1510	Ізяславський район (Хмельницька область)	673
Заїчинці, село (Полтавська область)	935	Інгул, річка	1726
Закавказзя	489	Іркутськ, місто (Росія)	450
Закарпатський край	767	Ірміно, місто	1345
Закарпаття	28, 53, 129, 162, 170, 205, 244, 428, 520, 547, 633, 716, 743, 825, 878, 985, 986, 988, 1019, 1144, 1251, 1335, 1505, 1674, 1702, 1855, 2093, 2121	Ірша, річка	1694
		Іршавський район (Закарпатська область)	162
		Іршанськ, село (Хорошівський район, Житомирська область)	927
		Ісаї, село (Турківський район, Львівська область)	2237
		Іспанія	965
		Італія	249, 294, 495
		Кагарлицький район (Київська область)	156, 2255
		Кадеєвка (Стаханов), місто (Луганская область)	2087
		Казанковський район (Николаевская область)	152
		Казань, місто (Росія)	503
		Казахстан	24, 277, 484, 590, 1362
		Калинівський район (Вінницька область)	859
		Калинівщина (Вінницька область)	859, 1550

Кам'янець-Подільський район (Хмельницька область)	673	Ковельський район (Волинська область)	161, 1264
Кам'янець-Подільський, місто (Хмельницька область)	172, 222, 250, 254, 257, 673, 896, 966, 1058, 1765, 1806, 1829	Ковельщина	911
Кам'янка, село (Новоукраїнський район, Кіровоградська область)	255	Козин, смт (Обухівський район, Київська область)	864, 865
Кам'янське (Дніпродзержинськ), місто	797, 798, 1414, 1419	Колима (Далекий Схід Росії)	277, 1000, 1744
Канада	242, 243, 500, 538, 579, 599, 1150, 1198, 1201, 1231, 1275, 1607, 1744	Коліїщина	1140
Карпати	29, 902, 1078, 2297	Колківська республіка УПА	1516
Карпатський край	862	Колодажне, село (Ковельський район, Волинська область)	211, 1145, 2132
Карпатська Русь	29, 1152	Коломия, місто	1270, 2017
Карпатська Україна	663, 716	Конотоп, місто	228, 968, 1175
Кастель, гора (Автономна Республіка Крим)	920	Константиновка, місто, (див. Костянтинівка)	
Катеринівка (Катериненталь), село (Веселинівський район, Миколаївська область)	2019	Константиновський район (Донецька область)	2085
Катеринослав, місто (див. Дніпро, місто)		Константиноградський повіт	370
Катеринославська губернія	373, 417, 778	Кордишівка, село (Козятинський район, Вінницька область)	838
Катеринославщина	373, 417, 496	Корецький район (Рівненська область)	713
Кафа, місто (див. Феодосія)		Коржівці, село (Деражнянський район, Хмельницька область)	874
Каховський район (Херсонська область)	2213	Коростенський район (Житомирська область)	158
Київ, місто, рос. (див. Київ)		Коростень, місто	2198
Київ (Київ), місто	17, 104, 131, 171, 210, 224, 233, 249, 252, 253, 263, 267, 299, 301, 307, 320, 338, 344, 370, 390, 391, 402, 448, 449, 450, 456, 516, 519, 530, 537, 583, 593, 606, 610, 626, 627, 656, 684, 687, 691, 699, 700, 747, 755, 809, 832, 863, 866, 1014, 1047, 1082, 1106, 1130, 1153, 1154, 1176, 1177, 1180, 1229, 1312, 1315, 1316, 1367, 1374, 1409, 1426, 1563, 1568, 1649, 1659, 1664, 1703, 1774, 1893, 2160, 2215	Коростишівський район (Житомирська область)	158
Київська губернія	2215	Корсунщина	1293
Київська область	156, 849, 864, 865	Корсунь-Шевченківщина	2318
Київська Русь	85, 86, 167, 241, 335, 801, 842, 1110, 1111, 2145	Корсунь, місто (див. Корсунь-Шевченківський)	
Київщина	119, 690, 824, 849, 865, 1492, 2215	Корсунь-Шевченківський (Корсунь), місто	1285, 1286, 1287
Київський край	1392	Корсунь-Шевченківський район (Черкаська область)	213, 578
Китай	24, 965, 1173	Коршовець, село (Луцький район, Волинська область)	260
Китайгород, село (Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область)	1296	Корюківка, місто (Чернігівська область)	45
Ківерцівський район (Волинська область)	161	Косарі, село (Кам'янський район, Черкаська область)	2244
Кірово, місто (див. Кропивницький)		Космач, село (Івано-Франківська область)	987
Кіровоград, місто (див. Кропивницький)		Костопіль, місто	2105
Кіровоградська область	663, 668, 1497, 2063, 2079	Костянтинівка (Константиновка, місто (Донецька область))	914, 2085
Кіровоградщина (Єлисаветградщина)	255, 621, 668, 758, 1586, 1738, 1739, 2063, 2137, 2176, 2273	Краків, місто (Польща)	900
Кіцманський район (Чернівецька область)	879, 1185	Краматорськ, місто	971
Кіцмань, місто	843, 1199	Красноармейск, місто (див. Покровск, місто)	
Клевань, смт (Рівненський район, Рівненська область)	895	Красноармейський район (Донецкая область) (див. Покровський район (Донецкая область))	
Клішківці, село (Чернівецька область)	846	Краснопільський район (Сумська область)	671
Кліщівна, село (Івано-Франківська область)	868	Красноярськ, місто (Росія)	259
Кобеляки, місто	2023	Кременець, місто	459, 2160
Кобеляччина	807	Кременеччина	2240
Ковель, місто	680, 911	Кременчук, місто	1453, 2183
		Кременчуцьке водосховище	2188
		Кременчуцький район (Полтавська область)	215
		Кремінна, місто (Луганська область)	2049
		Кривий Ріг, місто	97, 185, 708, 1282
		Криві Коліна, село (Тальнівський район, Черкаська область)	887, 2164
		Кривоозерський район (Николаевская область) (див. Кривоозерський район)	

Кривоозерський район (Миколаївська область)	152, 1996	Луцький район (Волинська область)	856, 2090
Криворіжжя	1743	Лучиці, село (Луцький район, Волинська область)	860
Крим (Автономна Республіка Крим)	104, 130, 155, 186, 290, 291, 712, 725, 787, 905, 923, 944, 1223, 1263, 1291, 1318, 1319, 1427, 1437, 1717, 1732, 1887, 1981, 1998, 2100, 2158, 2172, 2262, 2304	Львів, місто	197, 212, 217, 321, 427, 433, 516, 620, 629, 726, 729, 872, 900, 910, 924, 962, 1003, 1025, 1066, 1146, 1201, 1204, 1223, 1248, 1261, 1280, 1381, 1482, 1531, 1566, 1569, 1591, 1603, 1645, 1646, 1647, 1649, 1651, 1769, 1807, 1813, 1860, 1861, 1871, 1878, 1885, 1908, 1914, 2077, 2121, 2143, 2160, 2167, 2169, 2193, 2303, 2316
Кримське ханство	801, 1718	Львівська область	912, 915, 924, 1615, 1920, 2011, 2237
Криничанський район (Дніпропетровська область)	150	Львівщина	912, 917, 1038, 1182, 1482, 1648, 1714, 2237
Криничне, село (Болградський район, Одеська область)	1903	Любарський район (Житомирська область)	158
Кролевецький район (Сумська область)	671	Любашівка, смт (Одеська область)	871
Кролевеччина	2294	Макарівський район (Київська область)	1432
Кропивницький (Єлисаветград, Зінов'євськ, Кірово, Кіровоград), місто	255, 401, 758, 1350, 1407, 1466, 1606, 1613, 1683, 1726, 1986, 1987, 2108	Мала Хортиця, острів	1283, 1284
Куба	1152	Малин, місто (Житомирська область)	234
Куйбишевський район (Запорізька область)	1605	Малиновський район (город Одесса)	2086
Кульчиці, село (Львівська область)	917	Малинський район (Житомирська область)	158, 1694
Курська губернія	1676, 1689	Малоріченське, село (Крим)	905
Кухче, село (Заріченський район Рівненська область)	2276	Маріуполь, місто (див. Маріуполь)	835, 836, 941, 1718, 2035
Лановецький район (Тернопільська область)	748	Маріуполь (Маріуполь), місто	835, 836, 941, 1718, 2035
Лановеччина	163	Мар'їнський район (Донецька область)	153
Лапшин, село (Бережанський район, Тернопільська область)	899	Матусів, село (Шполянський район, Черкаська область)	2320
Латориця, річка	893	Маутгаузен (Австрія)	1926
Лебедин, місто	671	Межівщина	990
Лебединський район (Сумська область)	671	Мелітополь, місто	938, 939, 1572, 1573, 1762, 1931
Лебединці, село (Житомирська область)	1521	Мелітопольський район (Запорізька область)	850
Лебединщина	2226	Миколаїв (Николаев), місто	83, 152, 289, 392, 702, 848, 960, 1004, 1122, 1245, 1382, 1960, 1980, 2009, 2016, 2019, 2034, 2036, 2131, 2205, 2211
Лемківщина	1251, 1346	Миколаївська область	152, 839, 960, 1497, 1615, 1747, 1960, 1996
Летичівський район (Хмельницька область)	673	Миколаївський район (Одеська область) / Миколаївщина	27, 830
Летичівщина	1964	Миколаївський район / Миколаївщина (Львівська область)	152, 289, 619, 644, 745, 817, 867, 2019, 2151
Липик, місто (Хорватія)	309	Минківці, село (Хмельницька область)	2170
Липоводолинський район (Сумська область)	671	Миргород, місто	177, 1268, 1355
Лисичанск (див. Лисичанськ)		Миргородщина	788
Лисичанськ, (Лисичанск), місто		Миронівський район (Київська область)	849, 1421
(Луганська обл.)	1452, 2087, 2106	Міжгірський район (Закарпатська область)	162
Листопадове село, (Кіровоградська область)	2273	Мізоч, містечко (Волинь), нині смт (Рівненська область)	1720
Литва	481, 1321, 1691	Млинище, село (Житомирський район, Житомирська область)	873
Литовсько-Руська держава	241	Могилів-Подільський, місто	828
Лівобережна Україна	313, 679, 721, 1001, 1097, 1149, 1170, 1315, 1316, 1824	Мозолівка, село (Підгаєцький район, Тернопільська область)	1600
Лікнеп, село (Солонянський район, Дніпропетровська область)	904	Мойсинці, село (належало до Іркліївського району Черкаської області, нині затоплене водами Кременчуцького водосховища)	2188
Ловран, місто (Хорватія)	309		
Локачинський район (Волинська область)	2090		
Лос-Анджелес, місто (США)	1138		
Лубенщина	193		
Луганськ, місто	262, 938, 1005, 2055		
Луганська область	669, 1084, 1418, 1506, 1540, 2049, 2140, 2141, 2299		
Луганщина	669, 1084, 1418, 2299		
Лугинський район (Житомирська область)	158		
Луцьк	77, 100, 562, 676, 973, 1321, 1390, 1840, 1862, 2132		

Молдова	24, 444, 1178, 1179	Новоушицький район (Хмельницька область)	673
Молухів Бугор, поселення	2271	Норильськ, місто (Російська Федерація)	1487
Мордовія	1509, 1744, 2010	Носівщина (Чернігівська область)	142
Морочне, село (Зарічненський район Рівненська область)	2276	Нью-Йорк, місто (США)	447, 697, 698, 1619, 1635, 1642, 1890
Москва	36, 1166, 1229, 1352, 1353, 1367, 1484, 1643, 1862, 1954, 2219	Ободівка, село (Вінницька область)	1900
Московія	376	Оболонський район (місто Київ)	2182
Московщина	596	Обухів, місто	1203
Московська Русь	1296	Обухівський р-н (Київська область)	864, 865
Мстишин, село (Луцький район, Волинська область)	860	Обухівщина	1203, 1729
Мукачево, місто	893, 1702	Овруцький район (Житомирська область)	158
Мукачівський район (Закарпатська область)	162, 825	Овруччина	1963
Мутвиця, село (Зарічненський район, Рівненська область)	2276	Одеса (Новоросійськ, Хаджибей), місто	65, 102, 103, 128, 178, 189, 203, 230, 237, 281, 304, 315, 339, 421, 549, 575, 590, 598, 692, 723, 755, 763, 779, 847, 853, 920, 938, 943, 960, 1030, 1067, 1086, 1116, 1166, 1167, 1241, 1380, 1427, 1428, 1538, 1539, 1629, 1635, 1664, 1761, 1839, 1870, 1874, 1880, 2071, 2084, 2086, 2185, 2267
Мурованокуріловеччина	1602	Одеська область	27, 209, 670, 796, 830, 871, 1497, 1903, 2068, 2084, 2086
Надбужжя	525	Одещина (див. Одещина)	670, 741, 796, 779, 853, 1502, 2032
Наддніпрянина	314, 1584	Озінна, село, (Черкаська область)	861
Народицький район (Житомирська область)	158	Олевський район (Житомирська область)	158
Насташка, річка	1724	Олександрійський повіт	2063
Недригайлівський район (Сумська область)	671	Олександрія, місто (Єгипет)	628
Недригайлівщина	776	Олешня, село (Чернігівська область)	1629
Неньковичі, село (Зарічненський район Рівненська область)	2276	Ольвіопольський повіт (Херсонська губернія)	1690
Нижегородська губернія	1676	Омельник, село (Кременчуцький район, Полтавська область)	215
Николаев (див. Миколаїв)		Омськ, місто (Росія)	1017, 1509
Николаєвщина (див. Миколаївщина)		Опільський край	868
Ніжин, місто	414, 454, 656, 679, 1180	Османська імперія	1318, 1319
Нікопольщина	1288	Орел, річка	1315, 1316
Німеччина	152, 274, 409, 579, 686, 965, 1017, 1155, 1156, 1554, 2250, 2302	Оришківці, село (Гусятинський район, Тернопільська область)	906
Нова Кам'янка, село (Жовківський район, Львівська область)	912	Острог, місто	376, 377, 729, 1074, 1110, 1111
Нова Січ	526	Охтирка, місто	671
Нова Слобода, село (Курська губернія)	1689	Охтирський район (Сумська область)	671
Нова Слобода, село (Путивльський район, Сумська область)	236	Очаковський район (Николаевская область)	152
Новгород-Сіверський, місто	251, 626	Павлиш, селище (Кіровоградська область)	522
Новий Білоус, село (Чернігівський район, Чернігівська область)	624	Павлоград, місто	933, 1289
Новий Ульм, місто (ФРН)	1607	Павлоградщина	933
Новоазовський район (Донецкая область)	153	Париж, місто (Франція)	1068, 1160, 1166, 1954
Новобугський район (Николаевская область)	152	Первомайський район (Николаевская область)	152
Новоград-Волинський район (Житомирська область)	158, 1029	Перерісль, село (Надвірнянський район, Івано-Франківська область)	1914
Новоград-Волинський, місто	214	Перечинський район (Закарпатська область)	162
Новомиргород, місто	2176	Переяслав (Переяслав-Хмельницький), місто	219, 656, 1285, 1286, 1287, 1431
Новомиргородщина	2176	Переяслав-Хмельницький, місто (див. Переяслав)	
Новоодесський район (Николаевская область)	152	Переяславщина	1431
Новопетровське укріплення (нині Форт-Олександрівський, Казахстан)	1362	Перм, місто (Російська Федерація)	1509
Новоросійськ, місто (див. Одеса)		Першотравневий район (Донецкая область)	153
Новосанжарський район (Полтавська область)	202	Петербург, місто (див. Санкт-Петербург)	
Новосибірськ, місто (Росія)	1629, 2217	Петропавлівськ, місто (Російська Федерація)	1996
Новосілки, село (Золочівський район, Львівська область)	321		
Новоспасівка, село (Бердянський район, Запорізька область)	667		

Печера, село (Тульчинський район, Вінницька область)	869	Прилуки, місто	888, 679
Пирятин, місто	766	Прилуцький район (Чернігівська область)	2135
Південна Америка	500	Прилуччина	2138
Південна Україна	173, 181, 189, 421, 500	Приморський район (город Одесса)	2086
Південне Побужжя	525	Промінь, село (Луцький район, Волинська область)	860
Північне Приазов'я	34	Прут, річка	928
Північнокавказький регіон	2271	Путивль, місто (Сумська область)	236
Підкарпатська Русь	1152	Путивльський район (Сумська область)	236, 671
Підлужне, село (Рівненська область)	1665	Путивльщина	1689
Підляшшя	426		
Підпільненська Січ	1315, 1316	Радомишльський район (Житомирська область)	158
Пісочин, смт (Харківська область)	813	Радомишльщина	777
Пітсбург, місто (США)	1472	Радянська Україна	675
Піщанський район (Вінницька область)	2088	Радянський Союз	160, 437, 564, 801, 1311, 1348, 1499, 1509
Погребище, місто	980	Рахівський район (Закарпатська область)	162
Погребищенський район (Вінницька область)	2088	Рахнівка, село (Гайсинський район, Вінницька область)	2057
Поділля	247, 250, 340, 435, 445, 525, 570, 765, 869, 966, 1063, 1216, 1365, 1388, 1433, 1556, 1564, 1741, 1912, 2043, 2170	Реймс, місто (Франція)	1119
Подільський край	819, 1365	Решетилівка, місто	127
Покровск (Красноармейск), місто (Донецька область)	2085	Решетилівщина	127
Покровське, село (Бахмутський район, Донецька область)	918	Рим, місто (Італія)	628, 1085, 1928
Покровський (Красноармейський) район (Донецька область)	2085	Рівне, місто	106, 241, 908, 1171, 1186, 1229, 1230, 1434, 1830, 1959, 2246
Покуття	2204	Рівненська область	96, 334, 713, 727, 799, 883, 895, 1157, 2012, 2048, 2276, 2279
Полісся	140, 426, 803, 911, 1158, 1520, 1577, 1665, 2276	Рівненщина	96, 140, 334, 792, 799, 901, 977, 1083, 1229, 1230, 1665, 1740, 1992
Пологівський район (Запорізька область)	1124	Річ Посполита	66, 664
Полонський район (Хмельницька область)	673	Рогатинщина	868
Полтава, місто	31, 471, 586, 811, 844, 993, 1043, 1160, 1196, 1222, 1435, 1660, 1941, 1969, 2134, 2296	Романівка, село (Житомирська область)	1492
Полтавська область	31, 125, 202, 215, 935, 1377, 1465, 1497, 1615, 1713, 2004, 2023, 2112	Романівка, село (Чемеровецький район, Хмельницька область)	1616
Полтавський край	788, 1377, 1969	Роменський район (Сумська область)	1094
Полтавський полк	622	Російська імперія	24, 179, 255, 371, 414, 421, 437, 464, 468, 482, 500, 801, 1015, 1090, 1097, 1168, 1299, 1300, 1308, 1370, 1710, 1718
Полтавщина	105, 125, 154, 245, 260, 366, 788, 811, 834, 1091, 1196, 1222, 1377, 1731, 1733, 1916, 1969, 2206	Російська Федерація	24, 484
Польське королівство	241	Росія	116, 234, 238, 249, 272, 274, 287, 299, 365, 409, 450, 502, 614, 996, 1015, 1166, 1259, 1287, 1290, 1507, 1510, 1638, 1682, 1779, 2215, 2302
Польща	26, 29, 244, 249, 274, 409, 481, 482, 546, 579, 604, 691, 965, 1003, 1017, 1056, 1290, 1666, 1701, 2250, 2276	Рубіжне, місто	2087
Попільнянський район (Житомирська область)	158	Рудка-Козинська, село (Луцький район, Волинська область)	856
Посягва, село (Гошанський район, Рівненська область)	883	Ружинщина	32
Потіївка, село (Білоцерківський район, Київська область)	1723, 1724	Румунія	160, 1497, 1666
Почаїв, місто	746	Рязань, місто (Росія)	1606
Правобережна Україна	721, 1243	Рянянський край	2221
Приазов'я	1985	Рясне, село (Сумська область)	2221
Прибалтика	2189		
Придніпров'я	527, 647, 1743, 1866, 1902	Савинці, село (Ярмолинецький район, Хмельницька область)	1049
Придніпровське, село (Золотоніський район, Черкаська область)	2188	Савчин, село (Львівська область)	1714
Придніпровський регіон	1902	Санкт-Петербург (Петербург), місто (Російська Федерація)	450, 523, 920, 1094, 1106, 1155, 1156, 1229, 1367, 1918, 2215
Прикарпаття	134, 135, 136, 165, 196, 197, 513, 768, 794, 987, 1844, 2039	Сатанівка, село (Хмельницька область)	1013
		Сахнівка, село (Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область)	578, 2307

Свалевський район (Закарпатська область)	162	Суми, місто	776, 1202, 2265-2266
Свердловськ, місто (див. Довжанськ)		Сумська область	236, 671, 827, 892,
Севастополь, місто	151, 650, 2027, 2100, 2120		1094, 1689, 1713, 2155
Селідово, місто (Донецька область)	2085	Сумщина	671, 892, 1094, 1309, 1967, 2221
Семенівщина (Полтавська область)	1465	Сумський козацький полк	1899
Сергіїв Посад (Загорськ), місто		Східна Галичина	296, 297, 314, 335, 900
(Російська Федерація)	1464	Східна Європа	9, 336, 427, 450, 470, 531,
Середнє Побужжя	525		589, 629, 690, 1449
Сибір	590, 1152, 1155, 1156,	Східна Україна	802
	1600, 1744, 1914	США	242, 243, 500
Сині Води, річка	1074		
Сихів, село (Львівська область)	427	Таврійський край/ Тавріка	939, 1717, 2312
Сичівка, село (Черкаська область)	1578	Таджикистан	24
Сіверський Донець, річка	1315, 1316	Тальнівщина	886
Сіверянський край	251	Тарасівка село (Київська область)	1035
Сіверянщина	141	Тельмановський район (Донецька область)	153
Сіверщина	602	Теофіполь, смт (Хмельницька область)	1364
Сімеїз, смт (Крим)	2100	Теплицький район (Вінницька область)	2088
Сімферополь, місто	258, 2100	Теребовля, місто	885
Січ	421	Тернопіль, місто	93, 521, 1081, 1276, 1448,
Славутський район (Хмельницька область)	673		1511, 1797, 1842, 2069
Слобожанщина	259, 434, 508, 715, 1746, 2109	Тернопільська область	672, 748, 831, 885, 899,
Слобожанський край	1123		906, 1162, 1364, 1497, 1600, 2160
Слов'яносербський район		Тернопільщина	899, 982, 1075, 1163, 2008
(Луганська область)	669	Тернопілля	1162, 2189
Слов'янськ, місто (Донецька область)	565, 942,	Тиврівський район (Вінницька область)	2088
	1630, 2229	Тихий океан	1152
Слов'янщина	1065	Тлумацький район	
Словаччина	29, 244	(Івано-Франківська область)	208
Сміла, місто	1479	Тобольськ, місто	
Смотрич, річка	744	(Російська Федерація)	1155, 1156
Снигиревський район (Николаевская область)	152	Токмак, місто	2052, 2152
Сніжне, місто (Донецька область)	731, 1464	Токмаччина	2052
Снятинський район		Токмацький край	2153
(Івано-Франківська область)	925, 926	Торонто, місто (Канада)	242, 243
Снятинщина	925, 926, 2212	Трансільванія	444
Сокальщина	2250	Трипільська земля	1729
Соколівка, село		Троїцький район (Луганська область)	2087
(Буський район, Львівська область)	915	Тростянець, місто	
Солотвинщина	1238	(Сумська область)	827
Срібнянський район (Чернігівська область)	2135	Туреччина	255, 1318, 1319
СРСР	24, 29, 90, 116, 273, 396, 465, 478,	Тучин, село (Гоцанський район,	
	503, 675, 733, 738, 772, 1004, 1234,	Рівненська область)	2279
	1414, 1455, 1486, 1572, 1573, 1622,	Тячівський район	
	1953, 1954, 2009, 2124	(Закарпатська область)	162, 1152
Стави, село (Кагарлицький район,			
Київська область)	2255	Угля, село (Закарпатська область)	1152
Станіславів (див. Івано-Франківськ, місто)		Угорщина	29, 244, 691
Станіславівщина (див. Івано-Франківщина)		Ужгород	129, 170, 206, 244, 520, 547,
Станично-Луганський район			878, 986, 1888, 2093
(Луганська область)	2087	Ужгородський район	
Старобешевський район (Донецька область)	153	(Закарпатська область)	162
Старобельськ, місто	2238	Україна	4-8, 11-14, 17-22, 24-26, 29, 34,
Стаханов, місто (див. Кадеєвка)			38, 39, 42, 48, 52, 54-58, 62-67, 71, 74-76, 80-82,
Стеблів, смт (Черкаська область)	1876		85-88, 92, 96, 99, 101-103, 107-114, 116, 117, 127,
Степанівка Друга, село (Приазовський район,			138, 141, 145, 148, 151-153, 155-159, 161, 162,
Запорізька область)	1903		169, 173, 176, 179, 181, 183-185, 188, 189, 190,
Степань, смт (Рівненська область)	799		192, 197, 210, 212, 216, 220, 223, 224, 227-229,
Стубла, річка	895		233, 234, 236, 238, 241-244, 247, 249, 250, 255,
Суворовський район (город Одесса)	2086		260, 266, 269, 272, 273, 287, 289, 292, 294, 299,
Судак, місто	907		300, 304-306, 310, 313, 315, 320, 322-323, 336,

340, 355, 359, 367, 368, 371, 374, 376, 378, 380, 384, 385, 390, 391, 393, 394, 397-399, 401, 402, 409, 412, 414, 421, 424, 427, 432, 433, 435, 444, 445, 452, 456, 461, 464, 466-468, 470, 474, 480, 481, 484, 486, 489, 493, 495, 496, 500, 503, 508, 509, 513, 518, 524-531, 533, 535, 538, 541, 545, 546, 555, 556, 558-560, 564, 566, 570, 573, 574, 578, 585, 589, 590, 592, 595-597, 602, 606, 609, 615, 618, 619, 621, 627, 628, 631-634, 636, 640-643, 647-649, 652, 655, 657, 660-664, 668-669, 671, 674, 675, 679, 684, 686, 688-694, 697, 698, 704, 705, 709, 711, 714, 716, 718-721, 733, 735-737, 739, 740, 744, 746, 750-753, 755, 761, 764, 771-775, 778, 780-782, 784, 786, 788-790, 794, 795, 801, 802, 804-806, 809, 810, 814-818, 823, 829, 839, 841, 842, 844, 854, 859, 862, 884, 887, 888, 890, 895, 899, 901, 906, 909, 910, 923, 938, 944, 945, 952, 955, 956, 965, 974, 982, 984, 996, 998, 1001, 1006, 1025, 1038, 1039, 1043, 1054, 1056, 1057, 1067, 1068, 1071, 1074-1079, 1082, 1088, 1090, 1092, 1095-1097, 1100-1102, 1106, 1110-1112, 1115, 1117, 1121, 1123, 1125-1126, 1134, 1138, 1139, 1148, 1149, 1154-1156, 1158, 1160, 1166, 1168, 1170, 1175-1180, 1182-1184, 1200, 1210, 1213, 1214, 1219, 1227, 1229, 1231, 1232, 1240, 1242-1244, 1248, 1249, 1251, 1253, 1254, 1257, 1262, 1267, 1276, 1278, 1279, 1283-1287, 1290, 1294, 1295, 1301, 1302, 1305, 1311, 1315, 1316, 1321, 1337, 1339, 1347, 1349, 1351-1353, 1357, 1370, 1375, 1376, 1381-1385, 1387, 1394-1396, 1400-1402, 1404, 1408, 1411, 1414, 1417, 1423, 1425, 1433, 1442, 1443, 1446, 1449, 1451, 1454, 1457, 1464, 1466, 1467, 1472, 1473, 1478, 1480, 1481, 1484, 1490, 1494, 1497, 1499, 1501, 1510, 1516, 1521, 1527, 1529, 1543, 1552-1555, 1558, 1559, 1562, 1564, 1565, 1569, 1572, 1573, 1575-1577, 1581, 1584, 1587, 1590, 1607, 1608, 1623, 1625, 1627, 1631-1633, 1638, 1640-1642, 1645-1647, 1649, 1651, 1653-1655, 1658-1660, 1662-1664, 1668, 1669, 1679, 1681-1683, 1687, 1691, 1695, 1698, 1701, 1723-1726, 1734, 1735, 17389, 1744, 1750, 1759, 1763, 1770, 1773, 1774, 1779, 1782, 1801, 1806, 1810, 1811, 1813, 1816, 1820, 1825, 1830, 1833, 1846, 1847, 1849, 1850, 1852, 1893, 1903, 1906, 1910, 1912-1916, 1920, 1923, 1927, 1942, 1954, 1961, 1971, 1973, 1983, 1985, 2016, 2036, 2042, 2051, 2053, 2056, 2063, 2066, 2075, 2077, 2085-2088, 2090, 2096, 2113-2119, 2143, 2144, 2149, 2161, 2163, 2164, 2168, 2171, 2174, 2179, 2181, 2186, 2204, 2207, 2214, 2224, 2225, 2235, 2241, 2250, 2254, 2256, 2257, 2268, 2271, 2280, 2282, 2285, 2286, 2288, 2295, 2300-2302, 2308, 2314	Устя, річка 895 Уховецьк, село (Ковельський район, Волинська обл.) 1264 Фастів, місто /Фастівщина 1429 Феодоро, князівство 1717 Феодосія (Кафа), місто 186, 456, 712, 923, 957, 1189 Філадельфія, місто (США) 427, 531 Франція 249, 390, 391, 2241 Хаджибей, місто (див. Одеса) Харків, місто 70, 104, 174-175, 182, 184, 232, 266, 268, 400, 471, 508, 576, 685, 714-715, 770, 810, 920, 942, 978, 1067, 1123, 1166, 1205, 1219, 1391, 1395, 1413, 1439, 1445-1446, 1447, 1449, 1458, 1541, 1598, 1599, 1704-1709, 1758-1760, 1763, 1778, 1783, 1789, 1796, 1825, 1831, 1837, 2015, 2108, 2109, 2195, 2293 Харківська губернія 137, 1676 Харківська область 30, 70, 447, 715, 732, 770, 1447, 1497, 1746, 2109 Харківський полк 1123 Харківщина 623, 714, 715, 732, 810, 1213, 1237, 1238, 1405, 1497 Херсон, місто 1338, 135, 1359, 1817, 1892 Херсонська губернія 255, 1690 Херсонський повіт 370 Херсонська область 929, 2213 Херсонщина 2312 Хмельницька область 199, 663, 673, 823, 874, 1049, 1364, 1365, 1497, 1840, 1964 Хмельницький, місто 164, 235, 247, 1440, 1727, 1741, 1801, 1832, 2142 Хмельниччина 164, 199, 257, 744, 756, 757, 1013, 1049, 1088, 1233, 1276, 1727 Хмільницький район (Вінницька область) 46 Хмільниччина 46 Холмщина 426 Хорватія 309 Хорошівський район (Житомирська область) 927 Хотин, місто 1318, 1319, 1616 Храпин, село (Заріченський район Рівненська область) 2276 Хустський район (Закарпатська область) 162 Центральна Європа 90, 242, 243, 336, 470, 690 Центрально-Східна Європа 336, 470, 690 Цигани, село (Борщівський район, Тернопільська область) 1032 Чапля, село (Летичевський район, Хмельницька область) 1964 Червоне, село (Андрушівський район, Житомирська область) 1473 Червоне, село (Немирівський район, Вінницька область) 889 Червоноармійське, село (Якимівський район, Запорізька область) 146
УРСР 635, 642, 1004, 1645, 1666, 2009 Українська Народна Республіка (УНР) 254, 322, 330, 495, 752, 888, 1056, 1090, 1484, 1497, 1529, 1638, 1666, 1726, 1915, 2302, 2308, 2315 Уманський район (Черкаська область) 922 Уманщина 922 Умань, місто 361, 837, 1623	

Черкаси, місто	169, 213, 383, 384, 429, 845, 1334, 1450, 1800, 1832, 1867, 1970	Чоповичі, селище (Малинський район, Житомирська область)	1694
Черкаська область	578, 663, 674, 837, 845, 887, 922, 1497, 1701, 2190, 2261, 2307, 2320	Чорнобаївський край	2260
Черкащина	674, 812, 845, 930, 1304, 1553, 1578, 2156, 2180, 2190, 2260, 2261	Чугуїв, місто	1213
Чернихівці, село (Збаразький район, Тернопільська область)	2008	Чугуєвський уезд	1704-1705
Чернівецька область	879, 1272, 1497, 1566, 1616, 1898	Чутівський район (Полтавська область)	1371, 1733
Чернівці, місто	120, 358, 540, 1073, 1408	Чутове, смт (Чутівський район, Полтавська область)	1371
Чернігів, місто	453, 624, 626, 679, 855, 888, 1315, 1316, 1823	Швеція	274, 351
Чернігівська Січ	1576	Шишаки, смт (Шишацький район, Полтавська обл.)	2112
Чернігівська область	132, 142, 454, 675, 670, 931, 1497	Шишаччина	2112
Чернігівська губернія	1627	Щорсівка, село (Генічеський район, Херсонська область)	929
Чернігівський район (Запорізька область)	147, 149	Южне, місто (Одеська область)	2032
Чернігівський район (Чернігівська область)	624	Юр'їв, місто (див. Біла Церква)	
Чернігівщина	122, 143, 216, 223, 414, 678, 679, 953, 1180, 1497, 1680, 1692, 1919	Юрківщина, село (Звягельський повіт, Волинська губернія)	1029
Чернігово-Сіверська земля	251, 535	Яблучне, село (Сумська область)	2155
Чернігово-Сіверщина /		Яворів село (Косівський район, Івано-Франківська область)	573
Чернігово-Сіверська земля	251, 535, 876	Якимівка (Акимовка), смт (Мелітопольський район, Запорізька область)	850
Чехо-Словацька Республіка	1579	Якимівський район (Запорізька область)	146
Чехословаччина	29, 428, 965, 1017, 1666	Ярмолинецький район	
Чечельницький район (Вінницька область)	701	(Хмельницька область)	1049
Чикаго, місто (США)	697, 698	Ясень, село (Івано-Франківська область)	963
Чита, місто (Росія)	2121		

ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Авангардисти	1512
авіаконструктори	1225, 1485, 1547
авіатори	699, 919, 923, 1132
австрійці	76, 427, 620, 875, 1509
австро-угорці	691
аграрники	333, 1193, 1276, 1334, 1865
агрономи	365, 950, 1222, 1499
агрохіміки	590
адвокати	296, 297, 330, 372, 664, 1180
адмірали	70, 71, 1996
ад'ютанти	712
азербайджанці	942
академіки	7, 80-82, 94, 95, 98, 108-110, 119, 145, 213, 220, 221, 241, 268, 291, 292, 299, 329, 370, 400, 410, 447, 457, 464, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 524, 533, 541, 543, 557, 567, 578, 584, 614, 638, 664, 864, 865, 880, 904, 958, 991, 995, 1000, 1018, 1028, 1080, 1117, 1131, 1184, 1218, 1220, 1349, 1375, 1396, 1414, 1456, 1535, 1640, 1650, 1758, 1759, 1763, 1766, 1777, 1778, 1782, 1785, 1786, 1789, 1790, 1801, 1804, 1806, 1827, 1833, 1841, 1845, 1846, 1847, 1848, 1853, 1858, 1861, 1863, 1865, 1866, 1873, 1882, 1890, 1897, 1898, 1959, 1963, 1969, 1979, 2072, 2096, 2124, 2152, 2187, 2282, 2317
актори	140, 279, 560, 679, 752, 833, 908, 928, 959, 989, 1033, 1046, 1138, 1223, 1305, 1466, 1526, 1545, 1570, 1839
актриси	679, 722, 804, 1223, 1525
алергологи	1803
альгологи	1843
альпіністи	700
американці	242, 243
антропологи	961
артисти	281, 761, 865, 904, 947, 989, 1023, 1046, 1064, 1184, 1186, 1194, 1205, 1244, 1252, 1305, 1523, 1545, 1572, 1585, 1675, 2029, 2030, 2092, 2148
артистки	947, 986, 1009, 1107, 1150, 1223, 1248, 1356, 1371
археологи	236, 244, 312, 341, 488, 525, 527, 564, 591, 1007, 1643, 1646, 1824, 1887, 2094, 2172, 2271
архівісти	236, 675, 963
архієпископи	276, 335, 402, 427, 592, 667, 729, 2165
архітектори	17, 118, 210, 238, 478, 560, 586, 593, 756, 757, 784, 791, 960, 1005, 1153, 1189, 1309, 1571, 1764, 1845, 1923, 1942, 1968, 2151, 2256, 2257, 2319
астрофізики	1766
Байкери	58
балетмейстери	140, 986, 1351, 2121
бандуристи	73, 259, 1216
баскетболісти	772, 981, 1983
белетристи	465, 506, 603
бібліографи	53, 191, 226, 496, 1651, 1761, 1925
бібліотекарі	129, 722, 1434, 2112
бібліотекознавці	226, 1434, 1651
бізнес-леді	796, 1444
бізнесмени	863, 1045, 1275
білоруси	829
біологи	238, 365, 650, 759, 1456, 2230
біохіміки	1889, 1891
благодійники	255, 289, 417, 1241, 1308, 2100
богослови	276, 376

болгари	64, 1903
болотознавці	1767
бомбардири	1269
ботаніки	59, 224, 334, 548, 1551, 1767, 2269
будівельники	118, 545, 687, 1464, 1498, 1923, 2031, 2191, 2256, 2257
будівничі	210, 497, 520, 842, 1098, 1099, 1257
бунчукові товариші	15
Важкоатлети	716, 1417
ветерани бібліотеки	703
ветерани війни	147, 156, 165, 722, 724, 731, 769, 808, 841, 1056, 1400, 1465, 1550, 1988, 1991, 2197
ветерани військової розвідки	1435, 1461, 1462
ветерани карного розшуку	851, 855, 904, 923, 948, 1386, 1397, 1405
ветерани краєзнавчого руху	257
ветерани праці	108-110, 722, 732, 779, 880, 1400, 1413, 1426, 2191
ветерани спецслужб	634
ветерани футболу	1415
видавці	269, 282, 496, 603, 942, 1196, 1331, 1332, 1664, 1894, 1921, 2193
викладачі	22, 84, 97, 104, 106, 115, 119, 166, 169, 175, 184, 187, 191, 279, 401, 455, 536, 556, 596, 643, 646, 666, 673, 675, 843, 897, 950, 966, 1024, 1378, 1379, 1382, 1388, 1403, 1433, 1434, 1436, 1439, 1440, 1449, 1450, 1508, 1616, 1829, 1858, 1907, 1909, 1922, 2059, 2093, 2157, 2190, 2219, 2225, 2251, 2252, 2293
винахідники	49-51, 72, 325, 375, 548, 752, 790, 794, 852, 1121, 1167, 1387, 1485, 1566, 1609, 1793, 1888, 2055, 2066, 2096, 2129
випускники	13, 65, 77, 78, 87, 104, 106, 166, 401, 436, 450, 454, 536, 643, 646, 676, 684, 710, 713, 729, 813, 885, 892, 900, 983, 1122, 1195, 1297, 1378, 1382, 1391, 1393-1395, 1399, 1400, 1408, 1411, 1416, 1419, 1428, 1433, 1439, 1448, 1449, 1453, 1566, 1843, 1909, 2073, 2121, 2143, 2195, 2219
вихователі	289, 1207, 1598, 1861, 2219
військові	15, 70, 97, 151, 156, 621, 789, 817, 835, 839, 880, 1054, 1056, 1429, 1550, 1562, 1960, 2126, 2250
військові аташе	1278, 1279
військові діячі	64, 66, 67, 359, 445, 660-662, 996, 1011, 1084, 1324, 1401, 1529, 1666, 2001
військові канцеляристи	15
військові лікарі	1013, 2312
військові писарі	526
військовослужбовці	151, 1451
вірмени	8, 493, 725, 842, 957, 1062, 1490, 1509, 2274
вірменісти	564
віце-адмірالی	712
воєначальники	780, 841, 1010, 1451
воїни УПА	664, 1011, 1914
воїни	24, 97, 149, 151, 152, 731, 1074, 1451, 1552, 2145
воїни-афганці	127, 738, 760, 880
воїни-інтернаціоналісти	157, 701, 839, 1550, 2006, 2141, 2259
вокалісти	1023, 1198
волхви	832, 1305
вояки	752, 888, 2010
вчені (учені)	7, 11, 17, 39, 49-51, 53, 59, 60, 69, 72, 79, 80-82, 87, 91, 93, 98, 145, 168, 170, 171, 180, 182, 184, 185, 187, 188, 215, 219, 220, 224, 221, 224, 234, 238, 243, 244, 246, 248, 250, 252, 256, 264, 269, 272, 273, 282, 284, 290, 292, 299, 300, 307, 312-314, 315, 318, 320, 328-334, 367, 370, 374, 375, 383, 385, 392-394, 399, 400, 405, 407, 421, 427, 430, 432, 434, 464, 470, 475, 476, 479, 480, 484, 486, 488, 489, 501, 503, 506, 509-511, 514, 515, 517, 518, 520, 524, 525, 527, 530-537, 540, 541, 543, 548-550, 552-554, 556-559, 561, 564-569, 572, 576, 580-583, 589-591, 598-600, 602, 603, 605, 606, 607, 618, 623, 627,

	651, 671, 761, 686, 688, 689, 711, 771, 782, 790, 794, 800, 804, 805, 815, 816, 817, 852, 884, 940, 950, 952, 958, 964, 972, 973, 979, 984, 991, 1015, 1066, 1106, 1115, 1120, 1121, 1131, 1202, 1208, 1218, 1220, 1226, 1240, 1256, 1265, 1266, 1291, 1301, 1325, 1335, 1349, 1373, 1376, 1387, 1393, 1400, 1407, 1419, 1423, 1445, 1446, 1455, 1456, 1471, 1477, 1495, 1534, 1535, 1538, 1539, 1547, 1549, 1551, 1553, 1566-1568, 1569, 1572, 1573, 1598, 1599, 1612, 1627, 1634, 1640, 1643, 1668, 1669, 1752, 1762-1767, 1769, 1770-1772, 1775, 1777, 1778, 1785-1787, 1789, 1790-1792, 1795-1797, 1800-1805, 1813, 1814, 1818, 1826, 1829, 1830, 1832, 1833, 1835, 1840, 1841, 1842, 1843, 1846-1849, 1851-1853, 1855-1857, 1859-1861, 1864-1869, 1873, 1879, 1883, 1885, 1889, 1890, 1891, 1893, 1897, 1898, 1904, 1905, 1913, 1916, 1917, 1922, 1930, 1965, 1969, 1970, 2001, 2037, 2055, 2059, 2064, 2066, 2082, 2096, 2110, 2129, 2133, 2139, 2159, 2160, 2163, 2165, 2171, 2205, 2231, 2232, 2280, 2283, 2291, 2317
вчителі (учителі)	9, 213, 237, 269, 275, 306, 346, 349, 394, 436, 484, 532, 540, 572, 573, 578, 584, 588, 611, 675, 722, 749, 753, 796, 807, 819, 820, 830, 831, 844, 897, 899, 972, 995, 1070, 1114, 1133, 1195, 1206, 1249, 1252, 1277, 1343, 1348, 1355, 1379, 1459, 1461, 1462, 1466, 1533, 1566, 1586, 1596, 1598, 1606, 1612, 1628, 1688, 1767, 1782, 1798, 1992, 2059, 2126, 2147, 2153, 2159, 2164, 2190, 2217, 2269, 2278, 2305, 2307
в'язні	160, 673, 1017, 1025, 1075, 1191, 1200, 1267, 1459, 1516, 1659, 1914, 1926, 2166, 2168
Генерали	70, 71, 127, 255, 626, 718, 801, 823, 835, 886, 996, 1010, 1103, 1125, 1139, 1254, 1278, 1279, 1355, 1370, 1372, 1408, 1480, 1481, 1490, 1666, 1915, 1963, 1964, 2001, 2019, 2151, 2153, 2167, 2176, 2195
генеральні директори	293, 557, 1365, 1572, 1573, 1604
генеральні конструктори	557, 1122, 1326, 2152
генеральні секретарі ООН	614
генеральні старшини	15
геоботаніки	1551
географи	589, 591, 961, 1833, 1904, 1195, 1833, 1904
геологи	312, 591, 785, 1065, 1792
Георгієвські кавалери	1012
герої Вітчизняної війни 1812 року	1010
герої громадянської війни	1964
герої Кримської війни	2151
герої Крут	1726
Герої Праці	1244
Герої Радянського Союзу	24, 32, 78, 125, 127, 158, 166, 675, 719, 724, 738, 780, 812, 841, 913, 934, 965, 983, 1016, 1180, 1195, 1213, 1393, 1552, 1963, 2026, 2056, 2098, 2195, 2260
Герої Російської Федерації	24, 1480, 1481
герої російсько-перської війни	712
Герої Соціалістичної Праці	24, 32, 78, 119, 124, 125, 127, 719, 779, 803, 812, 1049, 1181, 1184, 1193, 1217, 1423, 1499, 1766, 1963, 1988, 2009, 2037, 2047, 2056, 2096, 2124, 2260
Герої України	78, 124, 125, 127, 199, 293, 342, 513, 557, 719, 739, 803, 812, 843, 880, 934, 1055, 1059, 1117, 1132, 1172, 1184, 1227, 1276, 1290, 1356, 1364, 1365, 1393, 1402, 1423, 1604, 1827, 1871, 1923, 2047, 2051, 2056, 2057, 2089, 2168, 2257, 2260
геронтологи	511
гетьмани	227-229, 323, 348, 351, 357, 366, 397, 424, 433, 444, 456, 485, 497, 558, 686, 704, 705, 720, 721, 735-737, 752, 782, 789, 801, 814, 837, 917, 1001, 1096, 1097, 1149, 1170, 1175, 1178, 1179, 1249, 1254, 1315, 1316, 1318, 1319, 1370, 1451, 1554, 1648, 1681, 1721, 2222, 2223, 2241, 2254

гігієністи	307, 370, 1266, 1770
гідрохіміки	1762
гірничі інженери	1256
гістологи	171, 1989
гобоїсти	2025
горюни	236
градоначальники	712
графи/графині	433, 655, 1449, 1702
греки/грекині	482, 1985
громадські діячі	11, 48, 53, 80-82, 242, 243, 252, 253, 269, 270, 279, 305, 330, 333, 344, 355, 359, 370, 385, 392, 393, 407, 415, 427, 430, 433, 440, 449, 463, 476, 508, 518, 531, 543, 552-554, 564, 578, 595, 596, 599, 632, 633, 666, 711, 782, 800, 804, 809, 844, 912, 932, 937, 962, 979, 1004, 1068, 1069, 1117, 1132, 1157, 1160, 1165, 1196, 1205, 1268, 1270, 1291, 1324, 1325, 1331, 1332, 1335, 1350, 1371, 1375, 1393, 1394, 1401, 1460, 1499, 1508, 1546, 1556, 1575, 1577, 1584, 1596, 1607, 1608, 1613, 1623, 1627, 1630, 1653-1655, 1658, 1659, 1662-1664, 1672, 1678, 1787, 1795, 1806, 1819, 1858, 1966, 1970, 1994, 2008, 2033, 2042, 2048, 2094, 2100, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2160, 2163, 2168, 2189, 2192, 2216, 2227, 2242, 2286, 2307, 2308 215, 234, 275, 349, 1165, 1191, 2017
гуманісти	
Грунтознавці	590
Двічі Герої Радянського Союзу	944, 955, 956, 1260, 1348, 1935
двічі Герої Соціалістичної Праці	779, 1455
дворяни	417, 857, 1676, 1690, 1703, 1718, 1722, 1938, 2211, 2215
декабристи	255, 2176
декани	77, 89, 171, 338, 401, 896, 1422, 1436, 1439, 1531, 1860, 1882, 1959
дендрологи	478
депутати	92, 633, 666, 753, 796, 815, 945, 966, 998, 1004, 1041, 1187, 1202, 1263, 1270, 1292, 1308, 1404, 1431, 1821, 1844, 2079, 2286, 2288, 2303
державні діячі (діячі державної влади)	38, 67, 87, 305, 336, 357, 366, 370, 378, 513, 529, 632, 815, 817, 969, 970, 996, 1004, 1021, 1040, 1041, 1084, 1088, 1105, 1117, 1130, 1257, 1299-1302, 1318, 1319, 1352, 1353, 1393, 1401, 1425, 1470, 1529, 1599, 1608, 1902, 2307
державотворці	497, 1024, 1257
дерматовенерологи	1803, 1834
джерелознавці	341, 1868, 1884, 1897
дипломати	119, 333, 336, 357, 407, 444, 456, 495, 752, 1040, 1041, 1054, 1318, 1319, 1726, 1963, 2145, 2308
директори	171, 213, 293, 414, 511, 557, 573, 578, 630, 666, 667, 671, 990, 1035, 1071, 1141, 1204, 1276, 1364, 1365, 1375, 1433, 1446, 1470, 1479, 1496, 1530, 1542, 1572, 1573, 1604, 1778, 1790, 1815, 1821, 1833, 1841, 1859, 1886, 1890, 1900, 1940, 1969, 2022, 2082, 2153, 2237, 2244, 2307, 2317
диригенти	22, 140, 350, 677, 877, 1036, 1086, 1101, 1146, 1184, 1186, 1199, 1205, 1244, 1596, 1603, 2035, 2095, 2219
дисиденти	20, 21, 90, 505, 594, 664, 873, 1174, 1192, 1227, 1263, 1528, 1622, 1636
діалектологи	318
діти війни	779
діячі культури та мистецтва (культурні діячі)	11, 33, 43, 52, 53, 121, 139, 167, 194, 196, 232, 252, 253, 289, 344, 486, 552, 553, 629, 660-662, 711, 755, 768, 784, 815, 878, 966, 1177, 1533, 1584, 1633, 1653, 1662, 1663, 1664, 1838, 1917, 1961, 2056, 2262
діячі музичної освіти і культури (музичні діячі)	890, 966, 1591, 1601, 2160
діячі науки	33, 52, 252, 253, 629, 660-662, 2056, 2262
діячі освіти	9, 486

доктори архітектури	593
доктори біологічних наук	238, 671, 1767, 1777, 1843, 2037, 2230
доктори економічних наук	581, 1018, 1783
доктори історичних наук	383, 444, 530, 547, 697, 698, 972, 1773, 1806, 1820, 1867, 1884, 1897, 2235, 2280
доктори медичних наук	583, 671, 1220, 1266, 1340, 1609, 1775, 1803, 1834, 1856, 1863, 1877, 1882, 1890
доктори мистецтвознавства	279, 575, 878, 1809, 1858
доктори наук	87, 89, 172, 181, 183, 184
доктори педагогічних наук	544, 1832, 1846, 1847, 1849, 2275
доктори сільськогосподарських наук	447, 478, 1790, 1791, 1799
доктори технічних наук	266, 550, 561, 880, 1121, 1278, 1279, 1380, 1539, 1567, 1763, 1769, 1801, 1807, 1830, 1840, 1852, 1866, 1875, 1965, 1980, 2131, 2152, 2231
доктори фізико-математичних наук	995, 1375, 1504, 1766, 1814, 1837, 1853, 1864, 1873, 1878, 1898
доктори філологічних наук	345, 429, 517, 543, 569, 605, 1471, 1774, 1788, 2067
доктори філософських наук	220, 528, 600, 1240, 1818, 1821, 1827
доктори хімічних наук	536, 1566, 1778
доктори юридичних наук	540
дослідники	171, 173, 191, 210, 222, 236, 249, 299, 329, 336, 365, 383, 384, 393, 394, 421, 428, 437, 477, 488, 493, 530, 531, 535, 537, 555, 582, 614, 644, 781, 797, 798, 878, 961, 1003, 1065, 1142, 1165, 1169, 1173, 1250, 1288, 1296, 1357, 1471, 1505, 1551, 1562, 1612, 1697, 1773, 1792, 1802, 1819, 1874, 1952, 2048, 2055, 2094, 2109
доценти	87, 89, 384, 945, 1171, 1380, 1409, 1450, 1539, 1603, 1797, 1823, 1842, 1888, 1969, 2080
драматурги	49-51, 66, 97, 261, 283, 506, 603, 637, 1059, 1209, 1307, 1327, 1328, 1330, 1565, 1619, 1753, 1981, 2007, 2111
духівники	427
душпастирі	592
Економісти	339, 785, 952, 1091, 1394, 1668, 1669, 1772, 1783, 1865, 2171
екскурсоводи	1289
експериментатори	1535, 1758
експерти	14, 1242
електромонтажники	2191
емігранти	465, 500, 546, 950, 1231
енциклопедисти	26, 234, 1106, 1313, 1314, 1349, 1905
епідеміологи	370, 448, 2124
есеїсти	1295
естонці	1509
етнографи	218, 222, 289, 318, 350, 392, 400, 415, 430, 506, 961, 963, 1014, 1208, 1268, 1330, 1862, 1887, 2042, 2121, 2232
етнологи	244, 675, 804, 2101
етнопсихологи	752
Євреї	223, 529, 1197, 1475, 1509
єпископи	691, 824, 1019, 1721, 2166
Живописці	1557, 2193
жінки	48, 99, 224, 231, 255, 277, 324, 433, 482, 616, 722, 741, 777, 795, 796, 804, 805, 901, 975, 976, 980, 1069, 1072, 1081, 1210, 1236, 1247, 1289, 1298, 1412, 1444, 1494, 1543, 1575, 1683, 1731, 2026, 2089, 2091, 2116, 2117, 2119, 2125, 2183, 2318
журналісти	16, 31, 87, 121, 123, 139, 155, 274, 333, 385, 410, 430, 535, 2249
Завідувачі кафедр	266, 385, 544, 568, 583, 1380, 1495, 1598, 1782, 1783, 1788, 1797, 1807, 1813, 1825, 1830, 1837, 1846, 1850, 1860, 1882, 1884, 1885, 1898, 2048
закарпатці	716, 738, 742, 743, 767, 988, 1144
залізничники	265, 329, 464, 855

заслужені агрономи	1499
заслужені артисти СРСР	1252, 1572, 1573
заслужені артисти України/УРСР	904, 1023, 1064, 1572, 1573
заслужені архітектори України	1923, 2257
заслужені будівельники України	1923, 2031, 2257
заслужені винахідники СРСР	1609
заслужені винахідники України/УРСР	548, 1609, 2096
заслужені вчителі України/УРСР	436, 578, 2307
заслужені геологи-дослідники	1065
заслужені діячі культури Польщі	1894
заслужені діячі мистецтв Автономної Республіки Крим	1223
заслужені діячі мистецтв України/УРСР	579, 677, 878, 1016, 1171, 1671, 1895, 1906, 2025, 2035, 2069, 2092
заслужені діячі науки і техніки України	145, 523, 528, 1117, 1380, 1423, 1567, 1763, 1789, 1807, 1825, 1830, 1833, 1841, 1849, 1856, 1857, 1863, 1973, 1890, 2048
заслужені діячі науки УРСР	533, 583, 1266, 2124
заслужені діячі освіти	9
заслужені діячі УРСР	598
заслужені журналісти України	1531, 1580
заслужені лікарі України	201, 2074
заслужені льотчики-випробувачі СРСР	955, 956, 1132, 1348
заслужені майстри народної творчості України	1008
заслужені майстри спорту	985, 1417, 1983
заслужені працівники вищої школи УРСР	1825, 1877, 1897
заслужені працівники культури України/УРСР	951, 953, 1020, 1336, 1476, 1894, 1900, 1959, 2311
заслужені працівники народної освіти України	1018, 1827, 1853, 1882
заслужені працівники освіти України	447, 972, 1338, 1366, 1773
заслужені працівники охорони здоров'я	201
заслужені працівники сільського господарства України	1790
заслужені працівники України	127, 744, 812, 878
заслужені професори	1449, 1818, 1860, 1861, 1878, 2067
заслужені тренери СРСР	700, 1417
заслужені тренери УРСР/України	700, 1116, 1219, 1417, 2036
заслужені юристи України	75, 714, 797, 1797
землевласники	655
значкові товариші	15
значні військові	15
зодчі	210, 268, 791, 1153, 1968
зоотехніки	2126
Ігумени	729, 1063, 1140
ідеологи	604, 1236, 2075
імпресаріо	928
інженери шляхів сполучення	464
інженери	72, 325, 722, 752, 923, 1121, 1122, 1346, 1394, 1455, 1840, 1916, 2009, 2066, 2120, 2157
інструменталісти	22
історики	64, 67, 119, 175, 192, 196, 230, 236, 242, 243, 270, 272, 273, 289, 299, 300, 313, 320, 339, 341, 351, 374, 383, 392, 398, 399, 407, 409, 421, 434, 437, 445, 452, 476, 488, 503, 506, 518, 525, 530, 531, 542, 564, 582, 602, 606, 618, 649, 658, 675, 752, 917, 958, 963, 972, 1021, 1022, 1295, 1324, 1458, 1539, 1553, 1561, 1563, 1640, 1651, 1684, 1726, 1743, 1772, 1779, 1796, 1806, 1810, 1820, 1828, 1842, 1867, 1868, 1876

історики математики	1864
історики Церкви	1804
історіографи	421, 1897, 2094
італійці	1242, 1509, 1636
Кавалери ордена князя Ярослава Мудрого	1059
кавалери ордена Слави	717, 724, 812, 2056
кавалери ордена Трудової Слави	934
караїми	2291
катехити	427, 1128
кирилومهфодіївці	1686
кімерійці	1451
кіноактриси	1371
кінодраматурги	1565
кінознавці	279, 601, 1809
кіномитці	119, 1565
кінооператори	1137, 1488
кінопедагоги	279, 281
кінопродюсери	1166
кінопрокатники	1166
кінорежисери	279, 280, 281, 555, 601, 1137, 1518, 2092
кіносценаристи	1059
книгознавці	226
князі	144, 348, 390, 391, 414, 417, 477, 481, 690, 729, 750, 751, 782, 801, 809, 824, 832, 1021, 1022, 1047, 1074, 1082, 1105, 1110, 1111, 1112, 1321, 1323, 1691, 1713, 1717, 1725, 2081, 2145, 2176, 2248
кобзарі	73, 259, 752, 1216, 1222
козаки	481, 622, 626, 656, 752, 917, 921, 1106, 1123, 1283, 1284, 1315, 1316, 1451, 1510, 1714
козацька старшина	15, 74
колгоспники	673
колекціонери	900, 1309, 1874
командири УПА	1125, 1158, 1188, 1214
коміки	49-51
комісари партизанського з'єднання	671, 1221
комкори	671, 837
композитори	22, 119, 120, 140, 289, 294, 342, 350, 392, 507, 521, 560, 570, 675, 761, 765, 782, 785, 843, 845, 877, 912, 1006, 1009, 1023, 1036, 1073, 1112, 1159, 1171, 1194, 1244, 1306, 1337, 1369, 1424, 1476, 1498, 1546, 1585, 1591, 1596, 1618, 1652, 1733, 1959, 2055, 2160, 2219, 2253
конструктори	174, 557, 759, 790, 852, 923, 964, 112, 1226, 1326, 1373, 1455, 1683, 2066, 2152, 2205
концертмейстери	106
кооператори	305, 1334
кореспонденти	524, 1161, 1616, 1640, 1646, 1647, 1663
королі/королеви	390, 391, 801, 943, 1119, 1954
космонавти	923, 1348, 1461, 1462
краєзнавці	33, 119, 147, 196, 198, 222, 257, 340, 341, 383, 384, 513, 518, 602, 727, 844, 895, 940, 949, 980, 987, 1007, 1189, 1272, 1288, 1355, 1561, 1697, 1701, 1743, 1762, 1806, 1838, 1876, 1903, 2001, 2094, 2109, 2153, 2189, 2229, 2271
кримінологи	1869
кримські татари	327, 956, 1263, 1325, 1998, 2291, 2305, 2306
кримчани	944, 1732, 1981
критики	282, 364, 410, 446, 466, 467, 496, 569, 575, 603, 612, 641, 652, 709, 1067, 1094, 1203, 1229, 1310, 1320, 1341, 1525, 1587, 1594, 1633, 1642, 1768, 1794, 1982, 2042, 2075, 2193, 2277

ксьондзи	673, 675
культурологи	43, 319, 520, 551, 1112, 1642, 1842
курінні	886, 1011
кутюр'є	1368
Ландшафтні архітектори	238
лауреати Державної премії СРСР	312, 1059, 1356, 1466, 1766, 2009
лауреати Державної премії України галузі науки і техніки	1466, 1790, 1833, 1873, 1875, 2096
лауреати Державної премії УРСР/України	1244, 1856, 1968
лауреати Малої Шевченківської премії	1593
лауреати Шевченківської премії (лауреати Державної/Національної премії України імені Тараса Шевченка)	114, 560, 612, 954, 1009, 1059, 1172, 1184, 1356, 1594, 1781, 1871, 1956
легкоатлети	773, 1072, 1414
лексикографи	218, 496, 1541
лексикологи	318
лектори	1228, 1289, 1549
лемки	2077
литовці	1042, 1509
лікарі	66, 67, 80-82, 115, 121, 122, 154, 179, 302, 304, 307, 318, 370, 620, 667, 722, 734, 752, 762, 796, 1112, 1144, 1197, 1204, 1220, 1291, 1340, 1354, 1355, 1599, 1606, 1752, 1803, 1813, 1834, 1854, 1861, 1885, 1895, 2074, 2126, 2226
лінгвісти	937, 1862, 2187
лірники	73
лісівники	478, 2242
літакобудівники	1082
літератори	127, 190, 200, 202, 331, 476, 502, 552, 553, 757, 979, 1024, 1172, 1251, 1281, 1309, 1596, 1599, 1702, 1710, 1729, 1733, 1738, 1739, 1741, 1743, 1744, 1906, 1978, 2057, 2137, 2138
літературознавці	205, 361, 400, 407, 415, 429, 493, 506, 520, 551, 560, 569, 575, 603, 605, 638, 641, 675, 742, 809, 818, 878, 949, 1067, 1094, 1127, 1317, 1341, 1579, 1587, 1594, 1613, 1623, 1633, 1655, 1674, 1768, 1786, 1871, 1970, 1982, 1987
льотчики	923, 944, 955, 956, 1132, 1213, 1260, 1348, 1485, 2220
льотчики-випробувачі СРСР	955, 956, 1132, 1935
льотчики-космонавти	1348, 2066
лялькарі	764, 2148
Магнати	655, 691, 1691
мандрівники	49-51, 216, 234, 781, 961, 1106
мариністи	1048, 1259, 1870, 2071
маршали	801, 1148, 1527
математики	168, 245, 306, 534, 535, 580, 710, 816, 1000, 1504, 1823, 1837, 1893
медики	68, 80-82, 91, 122, 164, 179, 201, 1609, 1974, 1975, 2094
металурги	623, 2096, 2129
методисти	257, 269, 1683
механіки	284, 580, 1167, 1598, 2009
меценати	357, 392, 433, 497, 1275
мислителі	531, 596, 618, 800, 952, 1024, 1059, 1172, 1532, 1620, 1634, 1642, 1755, 1808, 2075, 2165
мистецтвознавці	42, 208, 250, 279, 281, 340, 410, 415, 551, 560, 575, 675, 878, 900, 951, 958, 1112, 1273, 1312, 1339, 1374, 1471, 1809, 1816, 1858, 1966, 1979, 2042, 2125
мисткині	231, 538, 804, 805, 1037
митрополити	427, 474, 641, 654, 691, 809, 824, 1012, 1128, 1169, 1176, 1177, 1563, 1659, 1718, 2097, 2246

митці	8, 22, 33, 37, 61, 87, 104, 105, 127, 138, 140, 203, 210, 252, 279, 282, 285, 288, 293, 295, 303, 308, 309, 310, 316, 319, 337, 350, 358, 379, 435, 441, 461, 466, 467, 473, 483, 498, 507, 554, 555, 560, 570, 601, 615, 633, 652, 677, 706, 708, 757, 765, 768, 776, 784, 800, 806, 817, 843, 890, 900, 928, 938, 953, 954, 999, 1034, 1046, 1073, 1090, 1107, 1137, 1138, 1184, 1239, 1267, 1271, 1298, 1306, 1337, 1351, 1362, 1367, 1398, 1425, 1500, 1512, 1523, 1526, 1536, 1557, 1559, 1565, 1569, 1596, 1618, 1627, 1644, 1661, 1674, 1736, 1737, 1754, 1844, 1912, 1982, 2027, 2077, 2121, 2125, 2160, 2194, 2289, 2290, 2297
мікробіологи	816, 1777
міські голови	911, 1058, 1241, 1355, 2004
міщани	656
мовознавці	328, 415, 430, 486, 793, 1642
можновладці	482
монахи	592, 1019
мореплавці	992
моряки	1960
мотоциклісти	58
музеєзнавці	987
музиканти	28, 130, 342, 723, 757, 782, 890, 928, 1036, 1086, 1146, 1155, 1156, 1261, 1330, 1424, 1536, 1618, 1672, 2017, 2273, 2319
музикознавці	22, 2160
Наказні сотники	15
наркоми	671, 1257
народні артисти/артистки СРСР	1107, 1244, 1356
народні артисти/артистки УРСР/України	281, 947, 989, 1009, 1184, 1186, 1205, 1223, 1244, 1248, 1356, 1523, 1585, 1675
народні архітектори України	593, 1845
народні вчителі СРСР	436, 2307
народні вчителі	213, 573, 899, 1343
народні умільці	987
народні художники України	904, 954, 1085, 2200
наставники	676, 729, 1070, 1151, 1269, 1306, 1683, 1936, 1992, 2275, 2278
натуралісти	1711
начдиви	801
німці	149, 669, 778, 1075, 1157, 2100
нобелівські лауреати	80-82, 790, 816, 1129, 1446
нотаріуси	241, 1466
Олігархи	482
олімпійські чемпіони	740, 772-774, 985, 1363, 1383, 1384, 1417, 1983, 2032
оператори	1137
оперні співаки/співачки	294, 989, 1107, 1198, 1356, 1610
опікуни	1270
організатори авіаційної справи	2066
організатори братства	1115
організатори виробництва	1004, 1346, 2009
організатори війська	304, 322, 1090
організатори	
громадсько-політичного життя	1025, 1157, 1630
організатори краєзнавчого руху	1712
організатори культурного життя	1591
організатори медичної школи	171, 1813, 1861
організатори мистецького життя	2193
організатори недільної школи	1268
організатори освіти і науки	7, 509, 941, 1309, 1587, 1825, 1860, 2048
організатори прикордонної служби	24
організатори системи	
санітарно-епідеміологічних станцій	2124

організатори спорту	1417
організатори суднобудівної освіти	1382
організатори фармації	1540
організатори шкільництва	1355
орденоносці	32, 2191
орієнталісти	188, 374, 489
орнітологи	1855
освітняни	9, 33, 60, 108-110, 633, 647, 648, 719, 804, 817, 831, 911, 1425, 1927, 1992, 2190
осетини	62, 63
отамани	254, 322, 371, 720, 752, 788, 853, 921, 1052, 1057, 1090, 1100, 1123, 1126, 1484, 1510
Палеографи	312
пам'яткоохоронці	1824
парохи	427, 1114
партизани	149, 152, 158, 153, 671, 724, 725, 907, 965, 1068, 1221, 1451, 1521
пасічники	588, 1161, 2008
патологоанатоми	448
патофізіологи	511
патріархи	583, 653, 809, 1523, 1571, 1928, 2097
патріоти	54-56, 289, 336, 582, 697, 698, 776, 980, 1043, 1139, 1157, 1165, 1233, 1276, 1346, 1352, 1353, 1487, 1521, 1561, 1576, 1659, 1776, 1890, 1921, 2015, 2051, 2053, 2113-2117, 2119
педагоги	752, 753, 770, 785, 807, 819, 820, 823, 844, 880, 929, 941, 962, 973, 979, 980, 988, 989, 997, 1009, 1023, 1035, 1118, 1128, 1146, 1155, 1156, 1165, 1184, 1186, 1192, 1197, 1204, 1206, 1228, 1252, 1324, 1330, 1335, 1340, 1350, 1369, 1393, 1419, 1424, 1460-1462, 1495, 1504, 1536, 1546, 1549, 1551, 1560, 1569, 1587, 1591, 1596, 1599, 1627, 1652, 1672, 1683, 1688, 1762, 1787, 1789, 1798, 1802, 1806, 1811, 1813, 1818, 1821, 1832, 1855, 1860, 1868, 1885, 1888, 1890, 1930, 1959, 1966, 1969, 1982, 1986, 1990, 1992, 2003, 2017, 2036, 2059, 2072, 2095, 2159, 2160, 2190, 2212, 2216, 2217, 2258, 2267, 2271, 2273, 2275, 2283, 2289, 2307
педіатри	1877, 1974
перекладачі	368, 415, 466, 467, 493, 599, 742, 963, 1059, 1094, 1203, 1208, 1277, 1330, 1359, 1533, 1541, 1894Є, 1981, 2151, 2187, 2277
першовідкривачі	992, 2172
письменники	1471, 1473, 1483, 1507, 1518, 1526, 1533, 1541, 1546, 1560, 1582, 1593, 1594, 1597, 1607, 1611, 1620, 1621, 1628, 1633, 1637, 1638, 1644, 1665, 1671, 1673, 1674, 1710, 1711, 1727, 1729, 1734, 1735, 1736, 1737, 1741, 1743, 1744-1746, 1748, 1751, 1776, 1781, 1784, 1794, 1795, 1798, 1822, 1838, 1844, 1870, 1871, 1881, 1892, 1896, 1906, 1948, 1956, 1963, 1970, 1981, 1982, 1990, 1994, 1999, 2007, 2008, 2014, 2033, 2045, 2055, 2070, 2111, 2126, 2159, 2202, 2204, 2210, 2216, 2222, 2228, 2229, 2247, 2249, 2290
піаністи	521, 962, 1036, 1150, 1155, 1156, 1591, 1683
підводники	1960, 2084
підкорювачі космосу	49-51
підпільники	149, 153, 1078, 1079, 1521, 2197
підприємці	121, 655, 776, 815, 1045
пілоти	2066
піонери	305, 942, 1082, 1574, 2224
пісняри	1675, 1876
плавці	1954
повні кавалери ордена Слави	24, 127, 717, 812, 2260
повні кавалери ордена Трудової Слави	803
подвижники краєзнавчого руху	257
поетеси	214, 261, 388, 410, 562, 796, 1013, 1016, 1027, 1209, 1280, 1330, 1496, 1500, 1618, 1671, 1731, 1756, 1984, 2227

поети	64, 66, 67, 87, 107, 202, 205, 240, 258, 267, 274, 283, 289, 303, 316, 317, 319, 345, 379, 381, 429, 442, 446, 449, 454, 460, 472, 488, 490, 494, 505, 546, 560, 571, 594, 595, 598, 599, 603, 612, 666, 671, 675, 742, 784, 785, 817, 823, 845, 875, 884, 928, 953, 963, 977, 993, 994, 1006, 1034, 1048, 1059, 1067, 1078, 1090, 1094, 1138, 1143, 1144, 1203, 1208, 1215, 1243, 1267, 1274, 1277, 1281, 1288, 1291, 1293, 1306, 1310, 1320, 1325, 1330, 1337, 1349, 1358, 1359, 1367, 1467, 1523, 1526, 1533, 1537, 1558, 1569, 1582, 1583, 1614, 1622, 1633, 1637, 1657, 1665, 1667, 1674, 1675, 1710, 1729, 1742, 1746-1748, 1750-1752, 1754, 1757, 1776, 1780, 1817, 1888, 1895, 1948, 1955, 1966, 1981, 2007, 2040, 2044, 2057, 2070, 2103, 2151, 2162, 2175, 2187, 2189, 2207, 2224, 2229, 2234, 2249, 2277, 2278, 2312, 2319 376, 474, 504
полемісти	
політв'язні	20, 21, 1017, 1024, 1174, 1234, 1509, 1528, 1555, 1636, 2113, 2114, 2115, 2116, 2119, 2227
політики	40-51, 196, 249, 252, 269, 270, 437, 445, 476, 495, 497, 686, 785, 815, 833, 998, 1024, 1040, 1041, 1068, 1092, 1097, 1105, 1176, 1177, 1233, 1242, 1255, 1275, 1370, 1592, 1623, 1625, 1638, 1821, 2262, 2284, 2308
політичні діячі	19, 38, 53, 64, 66, 67, 87, 322, 330, 333, 355, 359, 385, 399, 489, 531, 543, 633, 711, 782, 800, 805, 1043, 1054, 1059, 1100, 1117, 1160, 1193, 1202, 1227, 1270, 1301, 1324, 1335, 1394, 1460, 1499, 1529, 1575, 1577, 1579, 1607, 1619, 1623, 1658, 1659, 1622-1664, 1678, 1970, 2168, 2192, 2227, 2286
політкаторжани	1277
політологи	336, 531, 542, 1240, 1242, 1279
полкова старшина	15
полковники	15, 255, 445, 636, 886, 1031, 1056, 1123, 1195, 1408, 1497, 2006, 2312
полководці	49-51, 801, 1052, 1088, 1100, 1283, 1284, 1318, 1319, 1480, 1481
половці	832
польові духівники	427
поляки	66, 432, 482, 691, 801, 900, 1003, 1285-1287, 1862, 2145, 2276
поручники УПА	982
посли	633, 664, 1002, 1236
почесні громадяни	127, 417, 613, 715, 828, 893, 913, 1431, 1091, 1189, 1205, 1217, 1418, 1431, 1479, 1572, 1573, 2009, 2096
правники	180, 336, 476, 1562
правозахисники	785, 1172, 1174, 1192, 1263, 1630
правознавці	187, 404, 407, 1771
правоохоронні органи	823
працівники ветеринарної медицини	882
працівники ДВВС	1464
працівники органів внутрішніх справ (ОВС)	155
предводителі дворянства	417
Президенти Карпатської України	716
Президенти НАН України	515, 991
президенти НОК України	773
Президенти України	114, 1290, 1416, 1470, 1668, 1669
президенти Української академії наук В. І. Вернадського	291
президенти Федерації баскетболу України	1983
президенти АНВШ України	1787
президенти Антибільшовицького блоку народів	1162
президенти Всеукраїнського лікарського товариства	1863

президенти Києво-Могилянської академії	1774
президенти УГВР	1043
президенти Українсько-німецької асоціації ортопедів-травматологів	1856
Президенти УНР	2308
президенти клубів	2316
президенти Імператорської Академії наук і мистецтв	1097
прикордонники	24
природознавці	939, 1313, 1314
природолюбів	987
провидці	1085, 1173
прозаїки	310, 364, 410, 742, 977, 1098, 1099, 1138, 1144, 1310, 1327, 1328, 1619, 1710, 1981, 1984
промисловці	761, 1604, 2096
проповідники	1808
пророки	233, 1173, 1305, 2224
просвітники	305, 315, 327, 340, 392, 419, 552, 553, 1131, 1165, 1375, 2159, 2216, 2305, 2306
просвітителі	344, 432, 1094, 1133, 1215, 1268, 1309, 1549, 1998,
професори	26, 76, 89, 91, 100, 170, 171, 172, 181, 185, 220, 230, 237, 238, 241-243, 246, 264, 266, 291, 299, 307, 339, 345, 383, 385, 400, 429, 437, 447, 448, 460, 475, 478, 490, 517, 525, 528, 530, 533, 536, 540, 544, 545, 547, 550, 559, 561, 565, 568, 572, 581, 583, 589- 591, 593, 597, 605, 606, 610, 646, 729, 880, 920, 962, 973, 989, 995, 1018, 1023, 1064, 1066, 1120, 1121, 1131, 1184, 1186, 1218, 1228, 1240, 1244, 1266, 1279, 1326, 1338, 1340, 1366, 1380, 1394, 1396, 1403, 1409, 1422, 1434, 1449, 1450, 1471, 1495, 1504, 1539, 1551, 1553, 1566, 1567, 1599, 1609, 1613, 1642, 1649, 1760, 1763, 1768- 1771, 1775, 1777, 1778, 1782, 1783, 1788, 1789, 1791, 1792, 1796, 1800-1803, 1806, 1807, 1809, 1813, 1814, 1818, 1820, 1821, 1825, 1827, 1830, 1832-1835, 1837, 1840, 1843, 1845-1847, 1849, 1852, 1853, 1856, 1857, 1862, 1864, 1866-1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1878, 1882, 1884, 1885, 1889, 1890, 1897, 1898, 1922, 1959, 1969, 1971, 1980, 1989, 2025, 2037, 2048, 2108, 2131, 2169, 2171, 2218, 2230, 2251, 2252, 2275, 2280, 2311
психіатри	445
публіцисти	202, 260, 304, 311, 318, 319, 364, 370, 385, 407, 466, 467, 476, 483, 488, 506, 531, 543, 559, 567, 627, 637, 709, 900, 987, 1034, 1115, 1160, 1172, 1183, 1192, 1200, 1208, 1236, 1288, 1297, 1324, 1330, 1335, 1493, 1531, 1533, 1551, 1556, 1579, 1587, 1595, 1632, 1654, 1655, 1728, 1774, 1779, 1795, 1858, 1876, 1894, 1917, 1970, 2028, 2102, 2229
Радіожурналісти	809, 1496
рахівники	673
раціоналізатори	325, 794
революціонери	119, 399, 1142, 1267
редактори	269, 376, 385, 430, 752, 763, 870, 1068, 1182, 1196, 1297, 1339, 1349, 1493, 1502, 1664, 1858, 1870, 1894, 1994, 2010, 2075, 2116, 2193
режисери	140, 233, 278, 279, 281, 354, 395, 396, 492, 560, 679, 833, 912, 947, 959, 1020, 1062, 1064, 1137, 1211, 1212, 1463, 1525, 1526
рекордсмени	773, 1311, 1954
ректори	65, 87, 89, 221, 339, 401, 530, 627, 729, 973, 1028, 1066, 1388, 1366, 1382, 1390, 1446, 1569, 1598, 1763, 1765, 1769, 1774, 1801, 1806, 1807, 1813, 1825, 1827, 1830, 1832, 1861, 1969, 1971, 2048, 2251, 2252, 2283
релігієзнавці	1112

релігійні діячі	8, 236, 800, 1335, 2059, 2165
рентгенологи	1144
реформатори	471, 1276, 1299, 1300, 2170
різьбярі	1008, 2077
розвідники	666, 965
роми	28
росіяни	67, 180, 218, 381, 468, 558, 575, 614, 638, 652, 1097, 1130, 1196, 1210, 1244, 1370, 1509, 1676, 1718, 1779, 1906, 1952
румуні	160, 875
русини	29, 1152
Садівники	950
сармати	1451
святі	335, 592, 702, 728, 734, 792, 1019, 1029, 1047, 1173, 1176, 1177, 2180
священики	353, 592, 667, 899, 912, 915, 973, 1038, 1128, 1335, 1505, 1689, 1712, 1963, 2118, 2180
священномученики	592, 728, 729, 2118, 2166
священнослужителі	101, 119, 121, 792, 824, 1517
сенатори	417, 664, 1350
скіфи	273, 1451
скіфологи	488
скрипалі	886, 1086, 2217
скульптори	140, 208, 281, 560, 752, 765, 784, 1014, 1090, 1251, 2069
славісти	256, 309, 963, 1804, 2232
сотники	1158
соціологи	272, 549, 1240, 1275
співаки	22, 85, 86, 757, 785, 884, 928, 989, 1198, 1216, 1523, 2273, 2319
спонсори	31
спортивні журналісти	31, 1983
спортсмени	65, 733, 740, 783, 785, 815, 821, 822, 826, 1072, 1311, 1363, 1385, 1417, 1967, 1983, 2036, 2126, 2195, 2258
спринтери	773
стратегі	1118
стратиграфи	312
студентські діячі	1157
судді міжнародної категорії	1417
судді	1417, 1442, 1466, 2316
суспільні діячі	139, 410, 518, 768, 979, 1202, 1204, 1432, 1470
сходознавці	188, 374, 958, 2187, 2291
сценаристи	279, 281, 1138, 1526, 2092
Театральні діячі	281, 343, 679, 878, 1339, 1542
театральні критики	709, 1768
телеведучі	87, 697, 698, 833, 1072
тележурналісти	1548, 1574
теоретики	191, 272, 279, 325, 336, 346, 476, 514, 950, 1755, 1759, 2274, 2284
терапевти	171, 568, 583, 1885, 2226
термінологи	2107
тренери	31, 733, 821, 822, 826, 981, 1070, 1072, 1116, 1219, 1269, 1282, 1383, 1384, 1385, 1415, 1417, 1419, 2036, 2201, 2258, 2316
тричі Герої Радянського Союзу	2220
тричі Герої Соціалістичної Праці	1455
тюркологи	374, 1325
Уболівальники	826, 1118
угорці	1036, 1159
урядники	15
учасники бойових дій	153, 157, 699, 779, 1429, 1550, 2055
учасники визвольних змагань	476, 2227, 2250

учасники Другої світової війни	97, 779
учасники руху опору	20, 21
Фармацевти	23, 519, 1386
фізики	170, 284, 475, 509, 510, 514, 541, 580, 590, 816, 1375, 1406, 1422, 1535, 1539, 1612, 1758, 1759, 1787, 1814, 1831, 1878, 1879
фізико-географи	590
фізико-хіміки	2108
фізіологи	1066, 1889, 1891
філологи	486, 517, 599, 1549, 1804, 1966, 2150, 2267
філософи	44, 248, 272, 328, 486, 528, 600, 609, 941, 1112, 1240, 1265, 1275, 1313, 1314, 1329, 1330, 1618, 1657, 1818, 1905, 2108, 2210
фінансисти	759, 1308
фольклористи	207, 270, 289, 328, 341, 400, 410, 415, 430, 506, 520, 752, 963, 980, 1112, 1272, 1331, 1332, 1369, 1596, 1887, 1970, 1990, 2042, 2101
фотографи	435, 942, 1168, 2319
фоторепортери	1336
фотохудожники	123, 765, 1020, 1168, 1336, 1476
французи	319, 847, 1119, 1954
фронтовики	153, 724, 1475, 1976, 2128
фундатори	184, 237, 289, 433, 450, 508, 513, 533, 583, 630, 843, 952, 958, 1066, 1199, 1315, 1316, 1448, 1640, 1726, 1868, 2145
функціонери	31
футболісти	31, 1118, 1269, 2316
Хани	801
хіміки	536, 576, 759, 1888
хірурги	171, 315, 338, 567, 1131, 1220, 1396, 1477, 1482, 1534, 1568, 1609, 1775, 1861, 1975, 2165
хокеїсти	1381
хореографи	293, 986, 1351, 1524, 2093, 2121
художники	42, 66, 67, 119, 130, 140, 203, 231, 255, 416, 537, 551, 560, 708, 716, 752, 757, 758, 761, 765, 782, 784, 806, 816, 817, 833, 845, 864, 865, 900, 904, 938, 954, 957, 968, 990, 1008, 1014, 1042, 1044, 1077, 1085, 1090, 1151, 1154, 1143, 1211, 1212, 1228, 1259, 1264, 1267, 1273, 1305, 1362, 1367, 1374, 1512, 1557, 1619, 1629, 1661, 1672, 1733, 1751, 1764, 2055, 2069, 2070, 2126, 2151, 2193, 2194, 2200, 2297, 2319
художні керівники	293, 1023, 1104, 1351
Церковні діячі	8, 427, 531, 632, 633, 664, 782, 1176, 1177, 1546, 1808
церковнослужителі	101
циркачі	716
цілителі	734, 1109, 1173, 1354, 2226
цісарі	691
Чекісти	24
чемпіони Європи	716, 772
чемпіони світу	772, 774, 985, 1363
чемпіони СРСР	1269, 1414
ченці	1178, 1179, 2180
члени Проводу ОУН	664, 752, 1183, 1157, 1200
члени УПА	1011
члени-кореспонденти АМН СРСР	1266, 1989, 1396
члени-кореспонденти АН Вірменської РСР	493
члени-кореспонденти АН СРСР	2037
члени-кореспонденти АПН СРСР	2307

члени-кореспонденти ВУАН	341
члени-кореспонденти Міжнародної слов'янської академії	2048
члени-кореспонденти НААН України	94, 2282
члени-кореспонденти НАМН України/АМН України	80-82, 1396, 1423, 1534, 1877, 1890
члени-кореспонденти НАН України/АН України	80-82, 145, 345, 517, 532, 550, 1240, 1534, 1857, 1863, 1890
члени-кореспонденти НАПН України/АПН України	9, 95, 572, 573, 1832, 1849, 2048
Шаховий композитор	1164, 2274
шахтарі	667, 1345, 1464, 1478, 2049
шведи	468
шевченкознавці	537, 664, 766
шістдесятники	20, 21, 205, 463, 594, 1059, 1138, 1500, 1526, 1594, 1637, 1656, 1781, 2207, 2249
шляхта	433, 656, 1003, 1713, 2276
штурмани	923, 1414
Ювеліри	842
юристи	75, 117, 180, 714, 1562, 1772, 1797
Ясновидці	1173

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

О. М. Яценко (кер. авт. кол.), Ю. В. Вернік, Т. В. Комалянська, Н. П. Філіпова

Книжкові джерела української біографістики
(2010–2013)
Науково-бібліографічне дослідження

Серія «Джерела української біографістики»
Випуск 5

Редактор
Комалянська Т. В.
Оригінал-макет
Сичов Д. Л.

Підписано до друку 19.11.2021
Формат 60x84/8. Умовн. друк. арк. 65.57. Обл.-вид. арк. 62.63
Наклад 200. Зам. №25

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, Київ, просп. Голосіївський, 3

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.